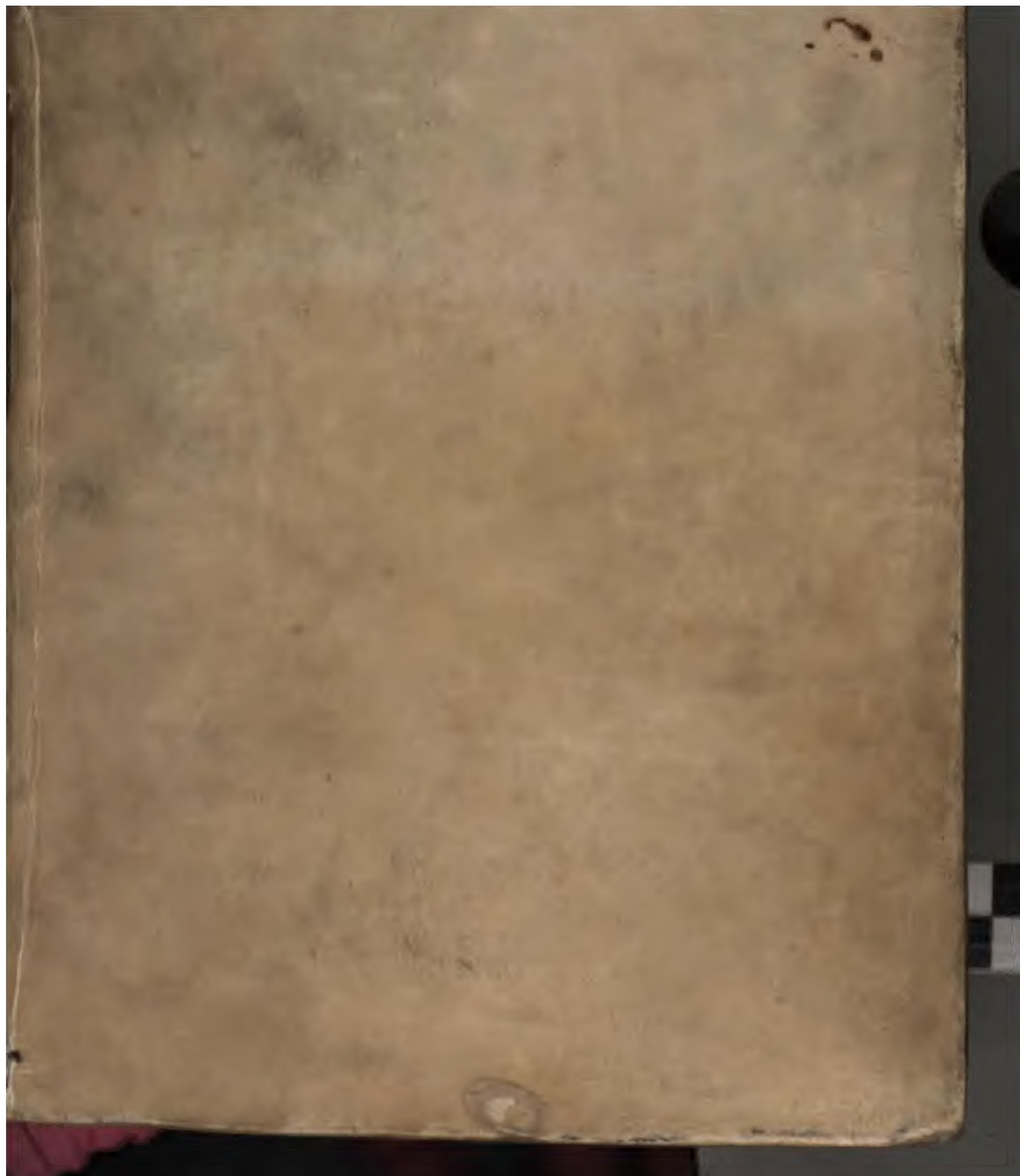
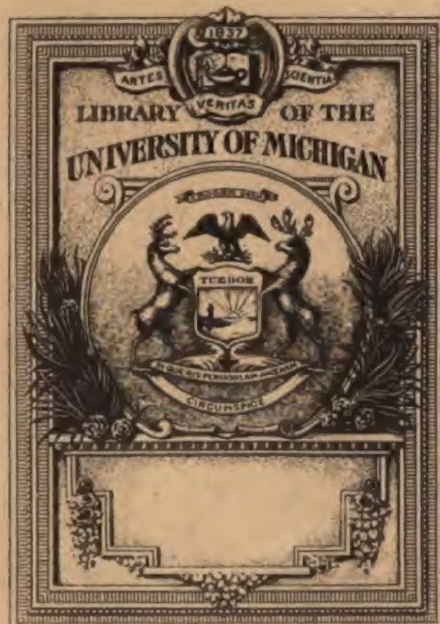

ARTES
VERITAS
SCIENTIA
LIBRARY OF THE
UNIVERSITY OF MICHIGAN
TUEBOR
CIRCUMSPICE

H. C. Hoskier

JÓ. ALBERTUS FABRICIUS. D.
NATUS LIPSIÆ CIϽ IϽCLXVIII. III. ID. NOVEMBR.

Fabricius, Johann Albert

JO. ALBERTI FABRICII,

SS. THEOLOGIÆ D. ET PROF. PUBL.

BIBLIOTHECA GRÆCA,

SIVE

NOTITIA SCRIPTORUM VETERUM GRÆCORUM,

QUORUMCUNQUE MONUMENTA INTEGRA, AUT FRAGMENTA EDITA EXSTANT: TUM PLERORUMQUE E MSS. AC DEPERDITIS.

EDITIO TERTIA,

AB AUCTORE RECOGNITA ET PLURIMIS LOCIS AUCTA.

ACCESSIT

EMPEDOCLIS SPHÆRA, ET MARCELLI SIDETÆ CARMEN DE MEDICAMENTIS E PISCIBUS, GRÆCE ET LATINE, CUM BREVIBUS NOTIS.

HAMBURGI,

Apud CHRISTIAN. LIEBEZEIT & THEODOR. CHRISTOPH. FELGINER.

A. C. MDCC XIIX.

GALENUS de compoſitione medicamentor. ſecundum locos, libro 2. T. 2. edit. Baſil. p. 177.

ΧΑλεπὸν μὲν ἄνθρωπον ὄντα μὴ διαμαρτάνειν ἐν πολλοῖς, τὰ μὲν ὅλως ἀγνοήσαντα, τὰ δὲ κακῶς κρίναντα, τὰ δὲ ἀμελέστερον γράψαντα.

MAGNIFICO, NOBILISSIMO AC JURIS CONSULTISSIMO VIRO,

DN. GERHARDO SCHROEDER,

REIP. HAMBURGENSIS CONSULI,

S. D.

JO. ALBERTUS FABRICIUS.

VIdes audaciam, VIR EXCELLENTISSIME, aut si mavis interpretari libertatem, hominum peregrino-

grinorum, qui apud TE, ut Anacharſis olim apud Solonem, Virum Sapientiſſimum, patriam eſſe ſuam exiſtimant, nec tamen, ut Barbarus ille minime barbarus, ad Te veniunt ſinguli, verùm agmine facto accedunt, & ſacrarium Tuum irrumpunt. Græci iſti ſunt homines, mira ſimplicitate, bonarum tamen illi litterarum artiumque promicondi, non minus antiquitate, quam ingenio & eruditione commendabiles, neque adeo tibi ignoti. Hi ab Ampliſſimo Nomine Tuo, quod ſuis ex parte obſoletis nominibus novam lucem conantur conciliare, hanc ſuam cauſam apud tanta æquitate Judicem, tantâ benignitate Virum, fa-

cile

cile vel excuſabunt, vel tuebuntur. Ego autem, peregrinus & ipſe, licet ab aliquot jam annis Reipubl. hujus, quam moderaris, civis, quod præſentem Tibi librum, in hac urbe horis ſubſecivis a me in ſtudioſorum uſus elucubratum, offerre ac dedicare, illumque veterem doctiſſimorum Græcorum Senatum ad Te allegare haud dubitavi, non minus promte ac facile cauſam dixero. Cum enim vox communis civium, famaque non inficianda, jampridem in Te celebret ac veneretur rectum illum ac tenacem propoſiti animum, & nullâ inferiorem trepidatione, nullis cedentem corruptionibus integritatem: præterea ſingularem ju-

ris rerumque civilium, Patriæ maxime, peritiam, prudentiamque, & in rebus gerendis induſtriam ac dexteritatem: ego peculiariter Tuum in litteras amorem, egregiamque humanitatem Tuam, & prædicandam mihi, & ſimul inſtar certiſſimi præſidii mihi futuram eſſe exiſtimavi, quo fretus ſperare poſſem, hanc libertatem meam non prorſus improbatum a Te iri. Nihil igitur addo præter Votum, quod pro ſalute Tua mecum nuncupant univerſi, qui Reip. noſtræ bene cupiunt. Deus ter Opt. Max. Te publice domique felicem ſervet quam diutiſſime! Scripſi Hamburgi, Nonis Aprilibus, Anni Chriſti cIɔ Iɔ ccV.

AD

AD LECTOREM.

OCto anni ſunt, mi Lector, ex quo Bibliothecam Latinam edidi, quam cum non maligne exceptam eſſe à literarum ſtudioſis intelligam, audeo in præſenti Bibliothecam Græcam tibi ſimiliter offerre. Opus majoris corporis & animi aggreſſum me non infiteor, eſt enim materia uberrima, varietas incredibilis, numerus ſcriptorum propemodum infinitus, non infrequentes hinc inde tenebræ, paucorum ſtylo diſcuſſæ. Quid de editionum multitudine dicam, quas ut indagare ſingulas induſtriæ & fortunæ eſt, ita diſcernere ac dijudicare, non contemnendæ facultatis. Neque vero de me tam arroganter, neque de argumento, quod tractandum in me ſuſcepi, tam anguſte ſentio, ut omnibus numeris perfectam & abſolutam Bibliothecam Græcam tibi exhibere me poſſe exiſtimem. Quid tamen efficere ſtuduerim, ſi placet accipe, atque utrum & quouſque vel meo inſtituto, vel tuæ ſatisfecerim exſpectationi, pro æquitate & captu tuo, opere ipſo inſpecto judica.

Cumprimis dedi operam, ut ſcriptorum univerſorum Græcorum non Eccleſiaſticorum, quotquot ex iis, qui ante captam à Turcis CPolin vixere, in lucem editi ſunt, notitia tibi conſtaret: quanquam Eccleſiaſticos quoque ſuo loco ſtrictim perſecutus ſum, qualecunque obſervationum ſpicilegium daturus poſt ampliſſimas meſſes præſtantium Virorum, Labbei, Cavei & Eliæ du Pinii. Quantum potui diligenter conſtitui ſingulorum ſcriptorum ætatem, & quæ de illis explorata ſunt, vel retuli ipſe, vel à quibus prolixius pertractata fuerunt, indicavi. Scripta deinde recenſui ſingula diſtincte, atque edita quidem præ cæteris, tum etiam ſi quæ in Bibliothecis abdita deliteſcunt, denique deperdita, quorum vel ſolos titulos, vel exigua fragmenta reliqua nobis fecit tempus. Circa editiones haud infima laboris mei cura verſata eſt, ut quam pleniſſimam & accuratiſſimam earum hiſtoriam tibi exhiberem, non è Catalogis undique & oſcitanter corraſam, ſed quantum fieri potuit inſpectis & evolutis libris ipſis & haud negligenter conſideratis contextam ac concinnatam. Fateor tamen, hac in parte me nondum in omnibus potuiſſe mihi ipſi ſatisfacere, itaque gratias acturus ſum ei, qui vel omiſſa à me, vel perperam etiam poſita no-

taverit, obfervatione fua privata & certa fultus. Hujus reprehenfioni libenter materiam præbebo, etiamfi illi vifum fuerit, quod eft Criticorum quorundam fummum jus, ut notata una hallucinatione vel omiffione, totum laborem meum conculcet & nauci effe clamitet.

Deperditorum auctorum non promitto plenam notitiam, ita tamen ufus fum circa hoc argumentum virorum doctorum laboribus, ut addiderim non pauca è communibus fontibus, alia emendaverim, quædam ipfe ex integro fim molitus. Subinde etiam Homonymos five cognomines fcriptores ftudui diftinguere, quia nihil utilius eft in Hiftoria literaria, nihil quod neglectum majores vel frequentiores pariat errores. Indices auctorum in variis fcriptoribus, antiquis præcipue Scholiaftis allegatorum, quos ftudiofis non ingratos futuros confido, partim ab aliis concinnandos curavi, fuo loco à me laudatos; partim ipfe compofui (ut in Scholiaften Homeri, Euripidis &c.) partim ex libris editis depromfi.

Multis ante me in mentem venit Græcos fcriptores recenfere viris eximiis, unde non ignobilem nec fterilem agrum coluiffe mihi videor. *Meurfii* quidem de folis deperditis follicici *Bibliotheca Græca*, quam ineditam evolvere me memini Holmiæ in Bibliotheca Potentiffimi Sveciæ Regis, nuperque editam Jacobo Gronovio * Viro Cl. debent ftudiofi, literarum ordine decurrit, fed jam definit in *Diocle*. Idem Meurfius in *Bibliotheca Attica* & variis ad plurimos fcriptores notis innumera obfervavit ad fcriptorum Græcorum qui interciderunt hiftoriam mirifice facientia. Non pauciora *Voffio* debere me fateor, ac *Jonfio*, quorum fcripta nemo nifi qui has literas ignorat. *Bœcleri* libellus de fcriptoribus Græcis ac Latinis, & Rev. *Laurentii Lundii* Compendium Bibliothecæ Græcæ, utiles pro tironibus nomenclaturæ funt ab auctoribus deftinatæ. Perquam elegans quoque etfi & ipfa compendiariâ de variis linguæ Græcæ fcriptoribus notitia eft, quam Nobiliffimus Vir *Paulus Vindingius* fub Veris Græci, & æftatis atque autumni titulo Studiofis obtulit. *Gaddii* de Scriptoribus non Ecclefiafticis Volumina mihi exiguum ufum præftiterunt, *Gesneri* Bibliotheca magnum, cujus induftriam femper fum admiratus, cui fi refpondiffent continuatores, in plerisque minus lacunofa effet Hiftoria literaria. *Gyraldi* dialogos

* *Tomo X, Thefauri Antiquitatum Græcarum.*

plurimum

plurimum quoque mihi profuisse fateor, quo nemo eruditius de Poëtarum historia scripsit.

Aliorum scripta vel in herba periere, vel adhuc premuntur, quæ si prodiissent in lucem, me poterant à scribendi labore revocare. 1) *Leonis Allatii* Bibliotheca scriptorum profanorum, quam molitum se testatur in notis ad Eustathii Antiocheni Hexaëmeron p. 19.) 2) *Johannis Conradi Dieterici* Bibliotheca Græca, ad quam componendam eum hortatus est illustris Boineburgius, ut ex ejus Epistolis à Clariss. Meelführero nuper editis p. 163. didici. 3) *Philippi Labbei* Bibliotheca Chronologica universalis, in qua se singulatim & accurate dicturum recepit de scriptoribus omnis generis, qui ab orbe condito ad Christianam æram & à CHRISTO nato ad nostra tempora, libris præsertim in lucem editis floruerunt, ut ipse refert parte I. Chronologiæ Historicæ p. 67. 4) *Thomæ Reinesii* Bibliotheca Græca & supplementum Historicorum Græcorum, de quo legas in Epistolis Ruperti ac Reinesii amœbæis pag. 564. 567. 579. 608. 5) *Emerici Bigotii* Catalogus scriptorum Græcorum, quem non exstare imprimis doleo, & à viro illo doctissimo elaboratum, vel certe affectum testantur Menagiana T. 2. p. 35. & personatus Vignolius Marvillius T. 1. miscellaneorum Histor. & literariorum p. 176. 6) *Erasmi Vindingii* conspectus Auctorum Græcorum, cujus specimen MS. videre me memini, & quem integrum fortasse aliquando debebimus cognomini Ixevticon Oppianeorum editori præstantissimo Erasmo Vindingio, Pauli F. Denique 7) *Henrici Christiani Henninii*, Medici ac Philologi eruditissimi Duisburgensis, Index Bibliothecæ Græcæ quadripartitus, cujus spem publice fecit in dissertatione de Græca lingua secundum accentus non pronunciandâ p. 119.

Hæc egregiorum virorum monumenta incassum cum hactenus exspectentur, meum laborem Tibi, Lector, offerre non dubito, vel laboris duntaxat partem primam, duobus constantem libris, in quorum *priore* ago de scriptoribus Græcis, qui Homerum ætate præcessisse dicuntur, præcipue vero de scriptis Hermeticis, Orphicis, Sibyllinis ac Zoroastreis. In hoc libro literarum ordinem sequutus sum potius, quam temporis, qui nullus est in tam incertis & commentitiis. *Altero* libro persequor scriptores claros ab Homero usque ad Platonem, ordine Chronologico, adjunctis variis, quæ ex indice capitum infra subjuncto facile tibi patebunt.

Tertius liber ſimiliter à Platone decurret ad tempora Auguſti Imp. ſub quo natus eſt Servator noſter JESUS CHRISTUS. In hoc præter Hiſtoriam Criticam verſionum Græcarum & librorum Apocryphorum Antiqui fœderis, aliaque offeretur tibi notitia Philoſophorum Platonicorum, Peripateticorum, aliarumque ſectarum Alphabetica, qualem ſectæ Pythagoricæ tibi exhibui Libro II capite 13. Muſici item & Aſtrologi, Geometræ, Scriptores rei militaris, & Epigrammatarii Poëtæ. Liber *quartus* ab Auguſto perget ad Conſtantini M. tempora, in quo occurrent ſacri inprimis ſcriptores Novi Teſtamenti, tum Judæi Philo ac Joſephus, atque inter plures alios Geographi, Grammatici ac Rhetores magno numero, & Hiſtoria Lexicorum Græcorum longe, quam olim à me edita fuit, plenior. Liber *quintus* Hiſtoriam Græcorum ſcriptorum perſequetur à Conſtantino M. ad captam usque à Turcis CPolin, ſive ad ſæculum medium XV. In hoc Eroticis ſcriptoribus & Chronologis & Byzantinæ conditoribus hiſtoriæ, & plerisque aliis Chriſtianis erit locus. Poſtremus futurus eſt liber *ſextus*, JCtos, Medicos, Chemicos & Geoponicos complexus, cum notitia Scriptorum Græcorum quorundam Anonymorum vel ſuppoſitorum, & recenſione collectionum variarum, quibus plures ſcriptores Græcos vel eorum fragmenta junctim ediderunt viri docti. Hunc librum atque adeo totam Bibliothecam claudet triplex Appendix, cujus pars prima continebit *paralipomena* & *emendanda* quædam, ſecunda *Tabulam Chronologicam* ſcriptorum, & tertia *Indicem* plenum & accuratum in univerſos ſex libros, inſertâ ſuo ſubinde loco notitia quam plurimorum ſcriptorum deperditorum, quorum mentionem in ipſo libro facere prætermiſi.

Hæc univerſi operis œconomia eſt, cogitatione pridem mecum præcepta, quod magnam licet partem jam à me elaboratum, utrum perficere etiam, & quod facere proxime ſtudeo, ad umbilicum perducere valiturus ſim, in DEI eſt manibus, Vitæ noſtræ Arbitri, cujus benignitati pro conceſſa hactenus vita ac valetudine gratum obſequium libenter debeo.

INDEX

INDEX CAPITUM

Libri Primi.

Libri

Libri Secundi.

CAP. I.

15. De

BIBLI-

BIBLIOTHECÆ GRÆCÆ
LIBER I.
DE SCRIPTORIBUS, qvi ante Homerum fuiſſe feruntur.

CAPUT I.

Nullum poëma Græcum extat Homeri poëmatis antiqvius. Ποιητὴς *de qvovis ſcriptore.* 1. Ποίησις *Pherecydis & Heracliti.* 2. *MUSARUM titulus etiam datus ſcriptis proſariis. Heracliti plures* 3. *Antiqviſſimi qvos novimus Hiſtorici & Philoſophi Græci, Homero juniores.* 4. *Sexti Empirici & Ciceronis argumenta qvibus oſtendunt Græcos ante Homerum poëtas exſtitiſſe.* 5. *Septuaginta nomina ſcriptorum Græcorum qui ante Homerum fuiſſe apud varios auctores feruntur, de quibus deinceps agendum.* 6.

I.

INter Græcos ſcriptores nullum antiqvius monumentum ad nos perveniſſe HOMERO, certum eſt atqve exploratum. Idem jam olim de ſuis temporibus faſſi ſunt veteres, non Joſephus modo Judæus, & ſcriptores Chriſtiani, ſed Græci ipſi, ex qvibus Sextus Empiricus I. Adverſus Mathematicos pag. 41. ποίημα ὐδὲν πρεσβύτερον ἥκειν εἰς ἡμᾶς τῆς Ὁμήρου ποιήσεως.

Ubi ποίημα * fas eſt interpretari non tantum de carmine, ſed ſcripto qvovis, uti ποιητὴς pro qvolibet ſcriptore ſive auctore libri cujuscunqve occurrit apud Theodoſium Alexandrinum in Scholiis ineditis ad Dionyſium Thracem.

II. Eodem ſenſu Maximus Tyrius τȣ̃ Συρίȣ τὴν ποίησιν inſpicere jubet Diſſ. 29. h. e. Pherecydis librum, qvi proſa ſcripſit: & Epiphanius Hæreſi XXVI. num 2. Evangelium perfectionis a Gnoſticis jactatum vocat modo ποίημα modo ποιητευμα Dionyſius Halic. Epiſt. ad Pompejum pag. 130. de Herodoto agens & Thucydide, καλαὶ μὲν, inqvit, αἱ ποιήσεις ἀμφότεραι· ȣ̓ γαρ ἂν αἰσχυνθείην ποιήσεις ἀυτὰς λέγων. Et Tatianus, f. 143. Heracliti Epheſii ** ποίησιν, i. e. ſcriptum ſive opus commemorat, non poëma; inter tot enim Heracliti fragmenta, qvæ a veteribus ex opere illius περὶ φύσεως adducuntur, nihil ſe offert, qvod ſit verſibus adſtrictum, ut demonſtravi infra lib. II. cap. XXIII. §. 4. neqve germanos eſſe crediderim qvos Heracliti ac Democriti verſus de vita humana in codice Regis Chriſtianiſſimi 2216. exſtare refert Philippus Labbeus Bibl. nov. MSS. pag. 134. Fefellit tamen Tatianus perperam intellectus Suidam, ut Heraclitum multa ποιητικῶς ſcripſiſſe fingeret, & Lilium Gyraldum, ut Poëtis illum annumeraret.

III. Neqve aliud evincit argumentum, qvo nuperus Tatiani editor, Clariſſimus Wilhelmus Worthus, manifeſtum eſſe putat Heraclitum carmine ſcripſiſſe, qvia nempe opus ejus MUSAS dictas eſſe teſtetur Laërtius. IX. 12. Qvis enim neſcit, Herodoti, Bionis Rhetoris, Aurelii Opilii & Cephalionis Gergethii ſcripta, & novem Æſchinis Epiſtolas Muſarum nomine *** appellatas, nec magis tamen verſibus ſcriptas fuiſſe, qvam novem capita qvæ ad iram compeſcendam, veluti totidem dona Muſarum, mente reponere jubet M. Antoninus XI. 18. Fuit ſane Heraclitus qvidam Poeta, cujus meminit Strabo lib. XIV. pag. 656. Sed is Callimachi æqvalis, & patria Halicarnaſſenſis, adeoqve ab Epheſio Heraclito non minus diverſus qvam Heraclitus Peripateticus, cujus ſcripta

* Suidas ait, Soſitheum ſcripſiſſe ποιήματα καταλογάδην, pro qvo Cl. Voſſius lib. de natura & conſtitut. Poëticæ p. 11. legit, καὶ ποιήματα καὶ καταλογάδην. Sed vulgatam ſcripturam recte tuetur Colomeſius ad Gyraldum p. 378.

** Evagrius lib. I. cap. 15. de Iſidoro Peluſiota: ȣ̓ κλέος εὐρὺ κατὰ τὴν ποίησιν, ex qvo loco male qvidam concludunt Iſidorum ſcriptis carminibus magnam ſibi gloriam comparaſſe. Rectius Valeſius: *cujus, ut poëtico verbo utar, latiſſima eſt gloria.*

*** Vide Voſſium lib. I. de Hiſt. Græc. c. 3. & qvæ viri docti ad Laërtium IV. 58. & Sueton. c. 6. de Grammaticis.

ſcripta refert Plutarchus adverſus Colotem T. 2. Opp. pag. 1215. vel Heraclitus, Theophraſti Acharnenſis pater, qvi memoratur in veteri inſcriptione apud Humfredum Prideaux part. 2. marmorum Oxon. pag. 302. vel Heraclitus deniqve Grammaticus, de cujus libello περὶ ἀπίστων & aliis ſcriptis infra cap. XXII. ſum dicturus.

IV. Cæterum, qvemadmodum apud Græcos Poëmata prius edita fuiſſe conſtat qvam συγγραφὰς ſive ſcripta Proſaria, ut præter alios docet idem Strabo libro primo, pag. 18. * multo minus Sexti temporibus exſtabant libri ſoluto ſermone Græco exarati, qvi Homeri ætatem excederent; nam & hiſtorici, qvorum ſcripta perdita memorantur antiqviſſimi Cadmus Mileſius, Acuſilaus Argivus, Archilochus, Archetimus, Theagenes Rheginus, Ariſteas Proconneſius, Hecatæus Mileſius, Pherecydes Lerius ſive Athenienſis, Charon ** Lampſacenus & Hellanicus Lesbius, & cujus opus ætatem tulit veterrimus ex iis qvi exſtant Græcis hiſtoricis Herodotus, & Philoſophorum deniqve, qvi unqvam proſa oratione Græca aliqvid in literas miſerunt antiqviſſimi Pherecydes Syrius, præceptor Pythagoræ, & Anaximander, ſed de qvorum ſcriptis nullum nobis reſtat, univerſi Homero fuere juniores, ut oſtenſum Voſſio libro & capite primo operis præſtantiſſimi de Hiſtoricis Græcis.

V. Addit tamen mox Sextus, ex ipſius Homeri poëmatis apparere, qvod & ante ipſum & illius ætate plures poëtæ fuerint, de qvo ego ſane non dubito, neqve eo elegantiæ & artis in poëſi procedere potuiſſe contendo, ſi clariſſimum illud ingenium, qvod viſum Vellejo eſt, neminem qvem imitaretur habuiſſet. Locus qvem Sextus ex Homero producit, hic eſt Ὀδυσσ. ά, verſ. 351.

Τὴν γὰρ ἀοιδὴν μᾶλλον ἐπικλείουσ' ἄνθρωποι,
Ἥτις ἀκουόντεσσι νεωτάτη ἀμφιπέληται.

Simile argumentum nectit Cicero in Bruto: *Nec dubitari debet*, inqvit, *qvin fuerint ante Homerum Poëtæ, qvod ex eis carminibus intelligi poteſt, quæ apud illum & in Phæacum & in procorum epulis canuntur.* Non poteſt tamen ex his probari, poëmata Græca ante Homerum literis mandata & ad poſteros transmiſſa fuiſſe, ſed duntaxat decantata voce,

* Iſidorus Hiſp. lib. I, Originum cap. 37. *Omnia enim prius verſibus condebantur, proſæ autem ſtudium ſero viguit.* Ante Iſidorum Cicero: *apud Græcos antiqviſſimum è doctis eſt genus Poëtarum.*

** Apud Dionyſ. Halicarnaſſ. Epiſt. ad Pompejum pag. 118. Χαίρων male excuſum pro Χάρων.

ce, perinde uti apud veteres Germanos ac Getas carmina antiqva, qvæ Tacitus in libro de moribus priscæ gentis nostræ, ac Jornandes cap. 4. & 5. de rebus Geticis celebrat. Forte primus Homerus dignus habitus est, cujus poëmata scripto a Græcis exciperentur, & posteris traderentur: certe primus fuit Græcorum, cujus carmina ultimam ætatem ferrent. Primus etiam fortassis, qvi integrum corpus poëmatis Heroici conderet, qvo sensu ποίησιν ἡρωϊκὴν ab Homero repertam accipio apud Athanasium libro I. contra gentes pag. 20.

VI. Multos nihilominus * cum idem Sextus eodem loco, tum alii autores veteres commemorant, a qvorum scriptis Homerum ætate vinci fama apud Græcos fuerit. Qvare operæ pretium me facturum esse duxi, si anteqvam de Homero & aliis scriptoribus Græcis dicere aggrederer, singulos illos ordine Alphabeti commemoraverim, & qvæ de scriptis sub eorum nomine vel olim jactatis, vel hodieqve ambulantibus collegi, hoc libro succincte fuerim complexus. Nomina ** qvidem scriptorum ante Homericorum, vel qvi ante Homerum vixisse apud varios auctores, verè an falsò, feruntur, hæc LXX. amplius mihi occurrerunt:

AMPHION Thebanus.	
AMUS, sive AMMON, Platoni THAMUS.	
ANTHES Boeotius.	
ANTIPATER Acanthius.	
ARCTINUS Milesius.	
ARISTEAS Proconnesius	ABARIS Hyperboreus.
ASBOLUS Centaurus.	
* ASCLEPIUS Ægyptius.	
AUTOMEDES Mycenæus.	CADMUS.
* CHIRON Pelethronius.	
CORINNUS Iliensis.	
CREOPHILUS Samius.	
DAPHNE Tiresiæ filia.	

DARDA-

* Omitto Inscriptiones veteres versibus conceptas, & Homeri ætate antiqviores, qvales apud Thebas Boeotias in templo Apollinis Ismenii literis Cadmeis scriptas vidisse se narrat Herodotus lib. V. c. 59. Versus item Jambicos, qvos pomo inscriptos Achilli, Pedasum Moneniam urbem munitam Trojanorum obsidenti, & jam re infecta discessuro, virgo qvædam ejus qvam patriæ amantior misisse fertur, apud Veterem Scholiasten in Iliad. ζ. non procul ab initio, & apud Eustathium p. 476. Epitaphium Erevthalionis apud eundem Scholiasten Iliad. δ. v. 319. Epitaphium Idomenei apud Diodorum Sic. lib. V. pag. 239.

** Qvibus asteriscum nullum additum vides, sub eorum nomine nihil hodie exstat.

DARDANUS Magus.
* DARES Phrygius.
DEMODOCUS Corcyræus.
* DICTYS Cretensis.
DRYMON.
EPIMENIDES Cretensis.
EUCLUS Cyprius.
EUMOLPUS Atheniensis.
* HANNO Carthaginiensis.
HELENA Musæi Atheniensis Filia.
HELLEN Deucalionis F.
HERCULES.
* HERMES TRISMEGISTUS.
* HESIODUS.
* HORUS Ægyptius.
* HOSTANES Magus.
HYSTASPES JAMBE. IMUTHE.
* ISATIS sive ISIS.
* LINUS Thebanus.
* MELAMPUS Amythaonis F.
MELISANDER Milesius.
MOCHUS Sidonius.
* MUSÆUS Atheniensis. NESTOR.
OLEN Lycius.
OLYMPI duo.
* ORACULA.
ORIBANTIUS Troezenius.
* ORPHEUS Thrax. OSIRIS.
* PALÆPHATUS Atheniensis.
PALAMEDES Argivus.
PAMPHUS Atheniensis.
PARIS Trojanus.
PHAENNO Epirotica.
PHANOTHEA.
PHANTASIA Memphitis.
* PHEMIUS Ithacensis.
PHEMONOE Cumana.
PHILAMMON Delphicus.

PIERUS Lini F.
PISANDER Camiræus.
PITTHEUS Troezenius. PRIAMUS.
PROMETHEUS.
PRONAPIDES Athenienfis.
SANCHONIATHON Berytius.
SARPEDON Lyciæ Rex.
* SIBYLLA.
SIDON Ponti filia.
SISYPHUS Cous.
SYAGRUS.
TERPANDER Lesbius.
THALES Cretenfis.
THAMYRIS Thrax.
THEMIS Fatidica.
THYMOETES. TIRESIAS.
* ZOROASTER.

CAPUT II.

De Amphione. 1. *Amune five Thamune.* 2. *Anthe.* 3. *Arction.* 4. *Antipatro Acanthio.* 5 *De Aristea Proconesio scriptore carminum Arimaspeorum.* 6. *De Abari, obiter.* 7. *De Asbolo.* 8. *Asclepius.* 9. *Artomedes Mycenaeus.* 10.

I.

AMPHION Thebanus a Tatiano f. 173. refertur inter fcriptores Homero antiqviores, fed alii de ejus fcriptis tacent, Muficam Amphionis artem celebraffe contenti. Vide Ludovicum Vivem ad Auguftini lib. XVIII. de C. D cap. 13. Hymnos Amphionis celebrat Philoftratus in Hippodromi vita lib. II. de Sophift. pag. 613. Nonnulli ut Julianus apud Suidam in Ἀμφίων non Mufices tantum Lydiorumqve modulorum, fed & lyræ inventorem faciunt: Lyricum vocat Joh. Malalas pag. 57. Syncellus pag. 156. & 158. A plerisqve, ut Tzetza, Chil. I. hift. 13. Amphion traditur lapides canendo moviffe, edoctus a Mercurio, a qvo lyram feptem nervis inftructam acceperit. Qvod vero Clementi Alex. initio

initio protreptici, dicitur Musices ope Thebas (*) muro cinxisse, hoc ab Horatio in arte, (**) & aliis refertur ad singularem ejus sapientiam, qva cives collegerit & in officio continuerit, ab Albrico ad eloqventiam, qva civibus sparsim degentibus svaserit, ut in unum coeuntes civitatem mœnibus cingerent. Amphionis dictum ad qvod respicit Plato in Gorgia, illustrat Guilelmus Canterus Nov. Lect. lib. VII. cap. 28. Alius fuit *Amphion Thespiensis*, cujus librum secundum περὶ τοῦ ἐν Ἑλικῶνι Μουσείου laudat Athenæus lib. XIV. pag. 629.

II. Zoroastri & Hermeti adjungit, qvin imo præponit AMUNEM qvendam Ægyptium Synesius in Dione pag. 51. εἰ μὲν ἠπιστάμεθα ὑμᾶς εὐμοιρήσαντας ἐκείνην τὴν ψυχῆς τὴν ἀξίαν, ἣν Ἄμους, ἢ Ζωροάστρης, ἢ Ἑρμῆς, ἢ Ἀντώνιος. De eodem Amune dixerat paulo ante pag. 48. Ὁ ποῖος Ἄμους ὁ Αἰγύπτιος οὐκ ἐξεῦρεν ἀλλ᾽ ἔκρινε χρείαν γραμμάτων. Petavius qvidem in notis demonstrat se existimasse, qvod Synesio sermo sit de Amune sive Amunte Monacho, de qvo præter Socratem, Sozomenum ac Suidam meminit in historia Lauso inscripta Palladius, Episcopus Asponensis. Addit etiam, hoc scholion repertum in ora Codicis Medicei: Ἐρομένου τινὸς αὐτὸν, εἰ ἀναγκαῖα τὰ γράμματα, ἔφη· εἰ ὁ νοῦς ἔρρωται, τίς χρεία γραμμάτων; τὸ δὲ οὐκ ἐξεῦρεν, ἀλλ᾽ ἔκρινε χρείαν γραμμάτων, ἀντὶ τοῦ, οὐκ ἐχρήσατο αὐτὸς γράμμασι, ἀλλ᾽ ἀπεφήνατο τούτους δεῖσθαι γραμμάτων, οἵτινες οὐ μέγεθος εὐτύχησαν νοῦ, ἵνα τὴν τοῦ νοῦ ἔνδειαν ἐντεῦθεν ἐπανορθῶνται. At enim longe verissima mihi videtur sententia Cotelerii T. 3. monumentorum Ecclesiæ Græcæ pag. 564. arbitrantis a Synesio intelligi Amunem qvendam Ægyptium sapientem vetustissimum, Hermetis Trismegisti æqvalem. Ab hoc fortassis Amune scripta Ἀμμουνέων memorata Eusebio lib. I. præparat. Evangelicæ cap. IX. & Apocrypha Ἀμμουνέων γράμματα Philoni Byblio apud eundem lib. X. cap. 14. Qvanqvam ex Reinesii sententia pag. 97. Variar. Lect. Ἀμμουνέες dicti sunt sacerdotes Ægyptiorum. Sed & hi ipsi fortassis ab antiqvo illo Amune nomen habuerunt, qvi in Platonis Phædro dicitur THAMUS. Eundem sane hunc esse de qvo apud Synesium sermo est, res ipsa declarat. Refert enim Plato Theutum tum alia præclara tum inventum literarum tanqvam memoriæ & sapientiæ eximium instrumentum Thamuni Ægypti Regi commendantem, hoc ab eo tulisse responsum: ὦ τεχνικώτατε Θεῦθ᾽, ἄλλος μὲν τεκεῖν δυνατὸς τὰ τῆς τέχνης, ἄλλος δὲ κρῖναι τίν᾽ ἔχει μοῖραν βλάβης τε καὶ ὠφελείας τοῖς μέλλουσι χρῆσθαι. καὶ νῦν σὺ πατὴρ ὢν γραμμάτων.

δι

(*) Thebas muro cinctas ab Amphione, memorat post Homerum aliosqve Hyginus fab. 69. ubi & nomina septem portarum a totidem filiabus Amphionis appellatarum. Vide ibi notas Thomæ Münkeri.

(**) v. 394. seq. adde Macrobium II. 3. in somn.

δι' εὔνοιαν τοὐναντίον εἶπες ἢ δύναται. Τοῦτο γὰρ τῶν μαθόντων λήθην μὲν ἐν ψυχαῖς παρέξει μνήμης ἀμελετησίᾳ -- οὐκ οὖν μνήμης ἀλλ' ἀπομνήσεως (*oblivionis*, ita legendum, non ὑπομνήσεως) φάρμακον εὗρες. σοφίας δὲ τοῖς μαθηταῖς δόξαν οὐκ ἀλήθειαν πορίζεις. Thamus hic Ægyptius memoratur etiam a Philoſtrato & aliis. Cæterum a Philippo Cluverio in Germania antiqva pag. 195. præter rem confunditur cum Protoplaſto Adamo, uti à præſtantiſſimo Huetio pag. 119. demonſtrat cum Moyſe: rectius Coelius Rhodiginus lib. XXII. Antiqvar. lect. c. 15. eum cum *Ammone* eundem facit, illo, ut exiſtimo, ad qvem ſcripſiſſe fertur Mercurius Trismegiſtus, de qvo infra ſuo loco. Sane Plutarchus de Iſide & Oſiride pag. 354. auctor eſt, nomen Amun, qvod Jovi qvidam proprium eſſe affirmarunt, producto vocabulo Ammonem â Græcis appellari. De ſignificatione ejusdem nominis conſulendus præter Plutarchum Jamblichus libro de myſteriis Ægyptiorum ſect. VIII. cap. III. Qvæ vero de Thamuſo (neſcio an eodem) ſive Rege ſive Pſeudopropheta, * ejusqve planctu apud Ægyptios Zabiosqve olim recepto diſputantur ab interpretibus doctis ad Ezechiel. VIII. 14. a Joh. Seldeno ſyntagm. 2. de Diis Syris, Jo. Marshamo in Chronico Canone, Hermanno Witſio in Ægyptiacis, Athanaſio Kirchero Tomo I. Oedipi, a Johanne Braunio in ſingularibus diſſertationibus libro IV. ſelectorum ſacrorum, ea tanqvam ab hoc loco aliena lubens prætereo. Memoratur & Thamus qvidam junior Ægyptius apud Plutarchum de Oraculorum defectu pag 419. qvi mortem magni Panis imperante Tiberio renunciavit.

III. ANTHES Lini æqvalis (Pauſaniæ lib. IX. pag. 763. Ἀνθὰν) ex Anthedone Boeotiæ urbe, cujus mentio apud Homerum, Iliad. β. v. 518. hymnos (non θρήνους ut habet Gyraldus) ſcripſiſſe traditur a Plutarcho libro de Muſica, pag. 1132. qvi hoc hauſiſſe ſe ait ex Heraclidis Pontici συναγωγῇ μουσικῇ. Vide & Stephanum in Ἀνθάνα, ubi ex Philoſtephano refert, Anthen Neptuni filium a Cleomene Leonidæ fratre interfectum excoriatumqve, & in ejus corio perſcripta oracula. Allegatur Anthes, alius, ut opinor, ab eodem Stephano in Ἁλικαρνασσός & Harpocratione in Ἄττις.

IV. De Palladio agens Dionyſius Halicarnaſſeus antiqviſſimum teſtem citare ſe ait, ARCTINUM Poëtam. Παλαιότατος δὲ ὧν ἡμεῖς ἴσμεν, ποιητὴς ἈΡΚΤΙ͂ΝΟΣ, lib. I. Antiqv. Rom. pag. 55. ex qvibus verbis Martinus Delrio in adverſariis ad Senecæ Troadem pag. 233. colligit hunc Arctinum ante Homeri tempora res Trojanas ſcripſiſſe.

Sed

* Vide Maimonidem in More Nevochim parte III. cap. 29. p. 426. edit. Buxtorfii.

Sed Dionysii mens est, nullum se scire antiqviorem Auctorem qvi de Palladio commemoraverit, qvippe de quo ne γρῦ qvidem exstat apud Homerum. Et Jo. Tzetzes Chil. XIII. v. 642. aliiqve scriptores fide digniores, ut Artemon Clazomenius in libro de Homero apud Svidam in Ἀρκτῖνος (ita etiam diserte legit MStus Dionysii codex, non Ἀρατῖνος, teste Theodoro Rycqvio in diss. de primis Italiæ colonis pag. 440.) hunc Poëtam Homeri discipulum fuisse testantur. Confer Allatium lib. de Patria Homeri cap. IV. pag. 67. sq. Vossium de Poëtis Græcis pag. 10. & Salmasium ad Solinum pag. 599. edit. Traject. qvi perperam scribit & ipse, Arctinum omnium Poetarum antiquissimum à Dionysio Hal. habitum fuisse. Scripserat Arctinus iste Milesius Αἰθιοπίδα sive de rebus Memnonis Æthiopis, qvi auxilium tulit Trojanis: & Ἰλίου* πέρσιν sive excidium, ut refert Eusebius in Chronico ad A. MCCL. ubi vide Jos. Scaligeri notas pag. 72. Αἰθιοπὶς κατὰ Ἀρκτῖνον τὸν Μιλήσιον memoratur etiam in veteri tabula Iliaca à Raph. Fabretto illustrata. Nescio an idem sit Arctinus qvem Corinthium vocat Athenæus lib. I. pag. 22. & cui Titanomachiam à qvibusdam tributam docet lib. VII. pag. 277. qvam alii tribuerunt Eumelo Corinthio. Recentior certe sit oportet Arctinus Poëta cujus versus nonnullos Græcos de Jambo adducit Diomedes lib. III. pag. 473. edit. Putschii. Meminit Arctini veteris etiam Cyrillus I. contra Julian. pag. 12.

V. ANTIPATRUM præterea *Acanthium* iis qvi ante Homerum bellum Trojanum literis mandaverunt accenset Rycqvius pag. 431. Photium auctorem allegans. Sed nihil tale apud Photium legas. En tibi ejus verba cod. CXC. Ἀντίπατρος δέ φησιν ὁ Ἀκάνθιος Δάρητα πρὸ Ὁμήρου γράψαντα τὴν Ἰλιάδα, μνήμονα γενέσθαι Ἕκτορος. Nihil aliud dicit qvam Antipatrum de Darete qvi ante Homerum scripsit aliqva memoriæ prodidisse, non ipsum Homero antiqviorem fuisse. Confer Eustathium ad Odysseæ λ. pag. 453.

VI. Inter scriptores ante Homerum à Tatiano refertur etiam ARISTEAS ** sive *Aristeus*, PROCONNESIUS, scriptor carminum Arimaspeorum. Hoc fuit poëma Epicum, tribus libris constans de bello Arimasporum, gentis Scythicæ sive Hyperboreæ cum gryphibus auri custodibus. Senos Versus ex illo opere producit Dionysius Longinus lib. περὶ ὕψους pag. 82. edit. Jac. Tollii. Alios sex, Tzetzes Chil. VII. v. 688. seqv. qvem vide sis etiam Chiliad. II. Histor. 50. Meminerunt ejusdem

* Ilii πέρσιν scripsit etiam *Stesichorus*, *Lesches* & *Acatus* Argivus teste Athenæo, lib. 13. nisi legendum *Sacadas*, ut Meursio in mentem venit.

** Utrumque enim dicitur. Vide Clarissimum Perizonium ad Æliani Var. lib. 3. c. 30.

poëmatis, Herodotus lib. IV. c. 13. & 14. & 16. Strabo & alii veteres, qvorum loca notavit Meursius in Bibliotheca Græca pag. 1246. & Vossius de Historicis Græcis lib. IV. cap. 2. qvi etiam ex Dionysii Halicarnassensis judicio de Thucydide, observat opus illud fuisse suppositirium. Arimaspæ μονῶπες * sive unoculi ab Æschylo dicti, ab Orphêo in Argonaut. v. 1061. ἀρσώπις (sive ἀργωπες, ut Holstenius ad Stephanum pag. 46.) qvod sagittis jaculandis valerent, & inter dirigendum arcus alterutrum oculorum clauderent, ut Eustathius tradit ad Dionysium periegetem v. 31. Svidas præterea autor est Aristeam hunc prosâ scripsisse Theogoniam, ςίχοις circiter mille. Cæterum licet pro Tatiano Aristeam Homero antiqviorem statuente faciunt, qvi eundem Homeri Magistrum fuisse existimarunt, teste Strabone lib. XIV. pag. 639. & Eustathio ad Iliad. ϐ. pag. 250. communis tamen sententia est, Aristeam vixisse Crœsi Cyriqve temporibus, ut idem Vossius ostendit, adeoqve centum minimùm post Homerum annis. Ne dicam qvod Olympiade qvinqvagesimâ natum esse Svidas retulit.

VII. Homero junior qvoqve est ABARIS, ** Seuthi F. Sacerdos Apollinis, non ante Olympiadem tertiam celebris & Herodoto IV. 36. Straboni aliisqve memoratus, qvem Porphyrius & Jamblichus testantur dictum fuisse αἰθροϐάτην. Svidas ait scripsisse χρησμὸς sive oracula, Scythica vulgo dicta, qva laudat etiam Schol. Comici ad Eqvites & Apollonius hist. mirab. c. 4. Tum καθαρμὸς & Nuptias Hebri fluvii, & Apollinis adventum ad Hyperboreos, deniqve prosâ Theogoniam Abaridis Hyperborei ἐπῳδαὶ memorantur Platoni in Charmide. *Abaris Heraclidis* Plutarcho de Poëtis audiendis memoratus fuit liber fabulis refertus ad voluptatem lectorum. Pythagoræ λόγον πρὸς Ἄϐαριν allegat Proclus in Timæum lib. III. pag. 141. Nec sane desunt qvi Pythagoræis Abarin accenseant, & coram Phalaride rebus præclaris edoctum, femurqve aureum à Pythagora illi ostensum referant, ut Porphyrius in Philosophi vita pag. 18. 19. Jamblichus c. 19. 22. 28. & 32. qvo in loco mihi summam ac præcipua capita libri Pythagorici ad Abarim referre videtur, licet apud Jamblichum non invenio, qvod Pythagoram in libro ad Abarin demonstrasse testatur Proclus, τὸν ὀφθαλμὸν ἀνάλογον εἶναι τῷ πυρί. Etiam inter Epistolas qvæ Phalaridis nomine feruntur, qvinqvagesima sexta est ad Abarin, qvam seqvitur qvinqvagesima septima, Abaridis nomine scripta ad Tyrannum. Sed Pythagora ipso atqve adeo Phalaride secundum nonnullos [qvorum Harpocratio meminit] longe antiqvior fuit Abaris; & librum sub Pythagoræ nomine ad Abarin, ut plura alia, à Pythagoricorum vel Platonicorum aliqvo confictum esse haud dubito. Tum res Aristeæ pariter & Abaridis multis fabulis conspersas fuisse præter alios nec ipse diffitetur Jamblichus qvi c. 28. μυθολογούμενα appellat.

VIII. ASBOLUS Centaurus, scriptoribus qvi ante Homerum floruere accensetur ab eodem Tatiano, cujus locum repetit Eusebius lib.

* Herodotus IV. 27. ἄριμα γὰρ ἓν καλοῦσι Σκύθαι, σποῦ δὲ τὸν ὀφθαλμόν.
** Alius Seuthus sive Scythus, Pater Arcesilæ, Laërt. IV. 28.

lib. X. præparat. pag. 495. Idem Eusebius lib. IX. c. 17. ex Eupolemo, Alexandri Polyhistoris fide refert Asbolum Græcis dici qvi Phœnicibus Chamus Chanaanis filius, Mesraimi frater, Æthiopumqve simul, & Ægyptiorum parens. Asboli cadaveri hoc Epigramma imposuisse dicitur Hercules, qvi eum ob impietatem & truculentiam crucifixit:

ΑΣΒΟΛΟΣ ὅτε Θεῶν τρομέων ὄπιν, ὅτ' ἀνθρώπων
Ὀξυκόμοιο κρεμαστὸς ἀπ' εὐλιπέος κατὰ πεύκης
Ἔγκειμαι μέγα δεῖπνον ἀμετροβίοις κοράκεσσιν.

Auctor Philostratus in Heroicis in imagine Neoptolemi, ubi ex his Herculis versibus dignitatem antiqvitatemqve poëseos conatur adstruere. Eosdem refert Tzetzes Chil. V. hist. 22. qvo in loco Herculem sapientissimum fuisse observat, Astrologum, Poëtam, Philosophum, Medicum & Magum deniqve. Sed Asbolum Poëtis audacter accenset Gyraldus, vir doctissimus, eumqve secutus Josephus Barberius libro de miseria Poëtarum Græcorum, etsi versus ipsum ante Homerum fecisse, neqve Tatianus neqve Eusebius usqvam prodiderunt. Herculis Epigramma nescio an uno versu auctius, legerit Janus Parrhasius, qvi ita latine reddit ad Horatii artem Poëticam, statim sub initium:

Contemtor Divûm atq; hominum, crudelis & idem,
Per terras scelere infamis, pro turpibus ausis
Asbolus, ex alta suspensus brachia pinu
Semifero nigros depascit pectore corvos.

IX. De ASCLEPIO discipulo Hermetis infra disserui capite octavo, ubi egi de scriptis qvæ vulgo referuntur ad Hermetem Trismegistum. Medicinæ ac Chirurgiæ inventorem celebrat Diodorus Sic. lib. V. pag. 235. Ad tempora Deboræ refertur in Chronico Paschali pag. 79. Fuit & *Asclepius* junior Grammaticus & Sophista, cujus meminit Ulpianus ad Demosthenis Philippicam I. Scholiastes Thucydidis lib. I. pag. 13. Marcellinus in Thucydidis vita, & Ethymologicum magnum in ἀχνη, nisi ibi ex Sylburgii conjectura legendum sit *Asclepiades.* Alius *Asclepius Trallianus*, qvi Nicomachi Arithmeticam illustravit commentario, etiamnum superstite in variis Bibliothecis. Varios *Asclepiades* eorumqve scripta refert Meursius in Bibliotheca Græca pag. 1267. 1195. & in notis ad Chalcidium pag. 24. seq.

X. AUTOMEDES MYCENÆUS qvi circa tempora Trojana vixit ab Eustathio in Odyss. γ', pag. 126. dicitur Præceptor fuisse Demodoci de qvo mox dicturi sumus, & carmine Heroico scripsisse τὴν ἀμφιτρύωνος μάχην πρὸς τηλεβόας & τὴν ἔριν Κιθαιρῶνος καὶ ἑλικῶνος qvæ de-

inde nomina montibus Boeotiæ notissimis indita sunt. Meminit ejus qvoqve Tzetzes prolegomenis ad Lycophronem ex Demetrio Phalereo, ipse enim illum legisse se negat, non magis qvam Demodocum & Chærin Cercyræos, vel Phemium Ithacensem. Automedis Præceptor fuisse fertur Perimedes Argivus, idemque Demodoci, & Licymnii Buprasii, & Pharidæ Proboliqve Lacedæmoniorum.

CAPUT III.

Chiron unde dictus, item Centaurus ac semivir sive semiferus. 1. *Sidonii locus de Chironia arte.* 2. *Chironis scripta.* 3. *ὑποθῆκαι χείρωνος Hesiodo ab aliis tributa.* 4. *Marcelli Sidetæ χόλια χείρωνος περὶ ἰχθύων.* 5. *Poëmation Marcelli ipsum ex Græca Morelli editione repetitum additâ versione & castigationibus ad Codicem MS. Gudianum.*

I.

De CADMO Phœnicio dixi infra cap. XXIII. 2.

CHIRON Pelethronius, Phillyræ * ut ferunt & Saturni filius, unde Phillyrides dicitur Virgilio: Æsculapii, Jasonis, Achillis ** aliorumqve illa ætate heroum præceptor, Medicus, Musicus ac Philosophus illustris fuisse perhibetur, *μουσικῆς τε ἅμα ὢν καὶ δικαιοσύνης καὶ ἰατρικῆς διδάσκαλος*, Plutarch. de Musica pag. 1145. 1146. & qvod eqvis venari docuisset, centaurus appellatus, ut notat Tzetzes Chiliad. VI. hist. 94. Aliam rationem reddit Damascius apud Svidam in *Σαραπίων* & Johannes Sarisberiensis lib. I. policratici pag. 12. ubi pro *semiviri* Chironis, legendum, ut paulò post *semiferi*, etsi semivir audit etiam Ovidio lib. V. fastor. Otto Heurnius in antiqvitatibus Philos. Barbaricæ pag. 107. affirmat eum uti *Chironem* dictum à manuum dexteritate in tractandis vulneribus, sic *semiferum* habitum, qvod inventa ipsius non humano generi tantum, sed brutorum qvoqve animantium saluti conducant.

II. Artis Lyricæ ac Medicinæ inventorum fuisse & Æsculapium Medicina, Achillem cithara, in Astrologia Herculem literis instruxisse notant Scholiastes Homeri Iliad. Δ. 219. Arati v. 436. & Scholiastes Germani-

* In Chronico Paschali pag. 36. & 37. malè *Φηλύρα*.

** *Thesei* qvoqve ut tradit Xenophon libro de Venatione. De *Achille* vide Fabrettum ad tabulam vet Iliadis p. 357. & Caroli Drelincurtii Achillem p. 10. Respicit & Ovid. 5. fastor. 385. Tertullianus c. 5. de Pallio, & Plutarchus V. 4. & IV. 1. Sympos. De *Æsculapio* Pindarum Pythionic. Od. 3. Fertur & Chiron filiam habuisse *Hippoven*, qvæ naturali disciplina Æolum imbuerit, ut legitur apud Clementem Alex. I. Strom p. 306.

manici pag. 135. 136. Herbarum vires ac medicamenta ſive artem medicinam Chirurgicam ex herbis reperiſſe referunt etiam Hyginus fab. 138. & 274. Plinius lib. VII. c. 56. & Svidas: Plutarchus III. 1. Sympoſ. pag. 647. *Τύριοι μὲν Ἀγηνορίδῃ, Μάγνητες δὲ Χείρωνι τοῖς πρώτοις ἰατρεῦσαι λεγομένοις ἀπαρχὰς κομίζουσι.* Hinc vulgari proverbio *χειρώνιον ἕλκος* pro inſanabili. Et vetus Epigramma:

Quod Chironis nec manus levarit
Nec Phœbus, Subolesve clara Phœbi.

Apud Sidonium tamen libro Epiſt. 12. Chironia ars Medicæ ſive Machaoniæ opponitur, ubi ait Juſtum Medicum *Chironia magis inſtitutum arte quam Machaonia.* Sive qvod per Chironiam artem perſtringit lucripetarum qvorundam Medicorum manus avidas, ut ſuſpicatur Savaro, ſive potius (ut Rigaltius ad Onoſandrum pag. 12.) ludit ambiguitate vocis *χείρων*, qvod pejorem Græcis ſignificat, ac ſi mala potius arte qvam Medica & ſalutari inſtitutum Juſtum innuat. Perinde ut Diogenes duos cum centauros peſſime pictos videret; uter, inqvit, horum eſt *χείρων* ſive deterior? Confer Menagium ad Laërtii lib. VI. ſect. 50. pag. 244.

III. Porro Svidas teſtatur Chironem ſcripſiſſe *ὑποθήκας δι' ἐπῶν, πρὸς Ἀχιλλέα*, & *ἱππιατρικὸν*, unde Centauri qvoqve nomen conſecutus fuerit, etſi Daniel Clericus qvi de Chirone nonnulla collegit parte 1. Hiſtoriæ Medicinæ lib. I. cap. 10. ita dictum mavult qvod fuerit Theſſalus, qvam gentem primam eqvos domuiſſe conſtat. Clemens Alex. I. Strom. p. 306. ex auctore Titanomachiæ refert *ὡς πρῶτος Χείρων ἦν*

Εἴς τε δικαιοσύνην θνητῶν γένος ἤγαγε, δείξας
Ὅρκον, καὶ θυσίας ἱλαρὰς, καὶ σχήματ' Ὀλύμπου.

Præterea quæ de Chirone obſervavit Joh. Brodæus ad Anthologiam Epigrammatum Græcorum pag. 86. & Petrus Lambecius lib II. de Bibl. Vindob. pag. 525. ſq. ubi recenſet antiquiſſimum Dioſcoridis codicem manu exaratum Bibliothecæ Vindobonenſis, in qvo præter alias imagines occurrit pictura qvadrata, cui aureus eſt fundus, repræſentans hos ſeptem Medicos priſcos, Machaonem, Chironem, Nigrum, Heraclidem, Mantiam, Xenocratem & Pamphilum. Chironem in mulomedicinæ libris laudat præter Hieroclem in Veterinariorum Græcorum collectione etiam Vegetius, & in libro de herbis Apulejus, idemqve opus Chironis nec Arabibus ignotum eſſe obſervat Kircherus T. III. Oedipi Ægyptiaci p. 68.

IV. Qvod ad *ὑποθήκας* attinet, eas Heſiodo alii tribuerunt, inter cujus ſcripta Scholiaſtes Pindari * Pythionic. Od. VI. initium carminis

* *ὑποθήκας* Chironis reſpicit præter Pindarum etiam Horatius Epod. XIII. notante Petro la Seine libro de Nepenthe Homeri parte IV. pag. 1404. in theſauro Gronoviano Tom. XI. Porro apud Juvenalem III. 205. in verbis — *& recubans ſub eodem marmore Chiron*, intelligitur abacum marmoreum ſuſtinens fulcrum itidem è marmore formatum in ſpeciem Centauri ſive Chironis, non ut Britannicus ſuſpicabatur, opus neſcio qvod, compoſitum de Chirone, *ut planius*, inqvit, *paupertas Codri oſtendatur, qui ne haberet quidem commoda librorum ſuorum repoſitoria.*

minis referens & Pausanias qvoqve in Bœoticis pag. 772. autor est à qvibusdam referri παραίνεσιν χάιρωνος ἐπὶ διδασκαλίᾳ τοῦ Ἀχιλλέως. Et Aristophanes Comicus in Δαιταλεῦσι apud Phrynichum & Thomam Magistrum, in ἀκεστῆς ridet Hesiodi ὑποθήκας. At Hesiodo abjudicarunt Bœotii ipsi & Aristophanes Grammaticus apud Qvintilianum libro & capite primo Institutionum Oratoriarum. Neqve unqvam probari poterit germanum fuisse fœtum Chironis: qvanqvam multorum auctorum testimonio traditum est qvod Chiron Achillem instituerit *Venatu, fidibus, palæstra & herbis* ut ait Sidonius carmine IX. v. 131.

V. Longe minus ad Chironem nostrum referri fas erit Marcelli Sidetæ Versus de piscibus, qvi in codice Mediceo, cujus apographum vidi in Bibliotheca V. CL. Marqvardi Gudii, inscribuntur Μαρκέλλου Σιδέτου χόλια χείρωνος περὶ ἰχθύων Qvod poëma (sive poematis fragmentum potius) separatim editum est olim Parisiis à Morello Græcè forma

MARCELLI SIDETÆ.

Medicina ex piscibus.

PRobe etiam novi piscium marinorum naturam salutarem
Assidue animum advertens ad ea
Qvæ ipsemet vidi & ab aliis audivi.
Horum genera nominaqve singula deinceps exponam.
Fundum cetis patentem scopulosi maris
Pisces infiniti incolunt, albi,
Nigri, picti, & speciem variam habentes:
Phagri, glauci (a) prepontes & (b) magnoculi
Capitones, ac thynni, & albicantes Lupi:
Thuri (c) & umbræ, & Hepates (Jecorini) aduncis dentibus prædit
Et sargi, glanidesqve & splendidi aselli,
Auratæ, & cristæ, & pelamides, & acharnæ,
Mugiles, rubelliones, & litorales melanuri,
Congriqve & anguillæ & miseræ murænæ:
Bocæ (e) Pernæ, & juli petris gaudentes.
Percæ, mulliqve & testudines (f) variegatæ,

Mormy-

(a) πρέπων nomen piscis apud Oppianum.
(b) βούφθαλμοι epithéton Capitonum infra v. 59. μεγαλοφθάλμου κεφάλοιο.
(c) Thuri forte iidem qvi Plinio Thursiones.
(d) *Umbras* vocat Ovidius qvos Plinius *Sciadeos*.
(e) Festus in *Bocas*.
(f) an *Arvinæ*?

forma octava sic octopertita sub titulo *Marcelli Sidetæ* ἰατρικῶν περὶ ἰχθύων. Hujus Marcelli ex Side Pamphyliæ urbe oriundi meminit Hieronymus libro 2. Contra Jovinianum, & Svidas testatur Medicum fuisse temporibus Marci Antonini Imp. scripsisseqve versibus Heroicis Βιβλία ἰατρικὰ μβ sive *Poëma Medicum libris XLII.* Idem ni fallor est Marcellus Medicus laudatus Stephano Byz. in ἀντίκυρα. Qvoniam vero illud qvod dixi de piscibus fragmentum schedæ fugitivæ à Morello commissum & separatim Græcè editum vix reperitur, adeo ut nullam ejus mentionem fecerint Bartholinus de Medicis Poëtis, Lindenius & *Mercklinus de scriptis Medicis*, *Bochartus* in Hierozoico, Harduinus ad Plinium, & pro inedito habere videatur Daniel Clericus Vir. Cl. parte 3. Historiæ Medicinæ pag. 203. integrum hoc loco cum bona, ut spero, lectorum venia inserere volui additâ meâ versione & castigationibus.

ΜΑΡΚΕΛΛΟΥ ΣΙΔΗΤΟΥ

ἰατρικὰ περὶ ἰχθύων.

Εὖ δὲ καὶ εἰναλίων ἐδάην φύσιν ἠπείρων
Ἤμασι παντοίοισιν ἐμὸν νόον ἐξερεείνων
Ὡς αὐτός τ' ἐνόησα καὶ ἄλλων μῦθον ἄκουσα,
Ὧντε ἐγὼ πληθὺν ἠδ' οὔνομα πάντ' ἀγορεύω.
Βένθεα κητώεντα πολυσκοπέλοιο θαλάσσης
Ἴχθυες ἀμφινέμοντες, ἀπείριτοι, ἀργινόεντες,
Παμμέλανες περκνοὶ καὶ αἰόλον εἶδος ἔχοντες,
Φάγροι τε γλαυκοί τε, πρέποντες βουφθαλμοί τε
Καὶ κέφαλοι, θυννοίτε καὶ ἀργύφεοι λάβρακες (1)
Θῦροι (2) τε σκιαδεῖς τε (3) καὶ ἥπατοι ἀγκυλόδοντες
Καὶ Σαργοὶ, γλαύνεσε καὶ ἀργινόεντες ὀνίσκοι.
Χρύσαφοι (4) ἠδὲ λόφες (5) καὶ πηλαμύδες καὶ ἀχάρναι
Καὶ κεστρεῖς ἐρυθροίτε (6) καὶ ἀκταῖοι (7) μελάνουροι,
Γόγγροι ἐγχελύεσε καὶ αἰνόμοροι σμύραινοι.
Βῶκες καὶ περκναὶ καὶ πετρώεντες ἴουλοι,
Καὶ πέρκαι τρίγλαι τε πολύστικτοί τε χελῶναι Μόρ-

(1) al. λάυρακες.

(2) MS. Θυροι.

(3) Ita rescripsi è MS. Gudiano, etsi Morellus ediderat Θῦροί τε σκιαδεῖς qvasi hoc esset Epitheton.

(4) χρύσοφρυς Ovidio & aliis.

(5) Forte pro λοφίδες ut versu superiore γλαύνες pro γλανίδες.

(6) Aristoteli ἐρυθρινοὶ, Ovidio & Plinio *Erythini.* Oppiano ἐρυθρῖνοι.

(7) Male Morellus ἀρκταῖοι.

Mormyrus & littoreus & celerrima hirundo
Rhombiqve orbiculares, & longa ſolea
Et ſcari variegati, ac rubicunda fuca
Et rajæ turdique & albis dentibus corvulus
Equi, ranæ, cuculique præacutis pinnis præditi
Et paſtinaca & falx & litoroſus collurus
Scorpii, lupi, ſepiæque & tragiſci
Et acuto dente ſparus, & gobius capite conſpicuus:
Cœciliæ ſerpentes, torpedo, & ſvavis (a) urtica
Et pediculi ac ſmarides & pulcer regulus
Trachurus aſper, ſqvatusqve & albicans haliplevmon
Et parvi haleces, canes ac lepores
Et egregii Syodontes; Xiphiæ, Thranidesqve
Et mures lorica veluti induti, & ſalpa amœna
Leo, lolligo, aſtaciqve cornibus inſignes
Et fulvæ ſqvillæ & pagur (b) rubens
Lacerti, hiatulæ, orphi & gariſci
Carabus aſper, & buccinæ ungulis præditæ
Et auriculæ & Chamæ & echini
Polypodes cirrati, cochleæqve nitidæ
Oſtrea & pelorides eximii, & garini
Tellinæ, balani, & in petris natæ muſculi ſive myiſci
Et ſuperbi delphines ſemper gratiſſimi navigantibus:
Phocæ & arietes, & varia cete maris.
Ex tot ac tantis cum medicinam præbeat natura, nullus morbus
Timendus ſollicitos habet mortales, quibus ſunt remedia
E mari, è terra & lato aere.

De uſu mulli in iis qui carbunculo laborant.

Mullus variegatus, ſi ignis vi torreatur
Cum flavo melle: nigricantes carbunculos extrahit

Radi-

(a) Gellius IV. 11. *ἀκαλύφη animal marinum quod urtica appellatur.* Cæterum tactu ſane ſvavis non eſt, haud certe magis qvam planta hoc nomine.

(b) Ovidio *Pagur*, Plinio *pagurus*. Male cum papyro frutice confunditur à Salmaſio ad Solin. p. 1314. edit. Pariſ.

Μόρμυρος, αἰγιαλεύς τε καὶ ὠκυπέτεια χελιδὼν
Κυκλοτερεῖς ῥόμβοι τε καὶ ἑκτάδιον βύγλωσσον,
Καὶ σκάροι ἀνθεμόεντες, ἐρευθήεσσά τε φυκίς
Καὶ βατίδες κίχλαι τε καὶ ἀργιόδους κορακῖνος
Ἵπποι τε βάτραχοί τε καὶ ὀξύκομοι κόκκυγες.
Καὶ τρυγὼν, ἄρπη (8) τε καὶ ἠιόεις κόλλυρος.
Σκόρπιοι ἠδὲ λύκοι καὶ σηπίαι ἠδὲ τραγίσκος
Καὶ σπάρος ὀξυόδους καὶ κωβιὸς ἠυκάρηνος.
Τυφλῖνοι, νάρκαι τε καὶ ἡδεῖα ἀκαλήφη.
Καὶ φθεῖρες, σμαρίδες τε καὶ ἀνθηεὶς βασιλίσκος,
Τρηχαλέη (9) ῥῖναί τε καὶ ἀργινόεις ἁλίπλευμον
Καὶ τιτθαὶ μαινίδες, ἀτὰρ κύνες ἠδὲ λαγωοὶ
Καὶ κρεῖοι συνόδοντες (10) ἰδὲ ξιφίαι, θρανίαι τε
Καὶ μύες εὐθώρηκες καὶ ἀνθήεσσα σάλπη.
Ἠδὲ λέων τευθίς τε καὶ ἄστακοι ἠυκέρωτες,
Καὶ ξανθαὶ καρίδες, ἐρευθήεις τε πάγουρος
Καὶ σαῦροι χαυνοί (11) τε καὶ ὀρφέες ἠδὲ γαρίσκοι
Κάραβος ὀκρυόεις καὶ εὐόνυχος κήρυκες
Καὶ λεπάδες χῆμαί τε καὶ ὀξυέθειρες ἐχῖνοι.
Πουλύποδές τε πολυπλόκαμοι κόχλοι τε φαεινοί.
Ὄστρεά τε γλαφυραί τε πελωρίδες, ἠδὲ γαρῖνοι.
Τελλῖναι, βάλανοί τε πετρηγενέες τε μυΐσκοι,
Καὶ γαυροὶ (12) δελφῖνες ἀεὶ ναύτῃσιν ἑταῖροι.
Φῶκαί τε κριοί τε καὶ αἰόλα κήτεα πόντου.
Τῶν ὁπόσων ἰήματ' ἔχει φύσις, οὐδέ τι νούσων
Ῥιγεδανῶν ἀλέγουσι βροτοὶ χρῃσμοῖ' ἔχοντες
Ἐξ ἁλὸς, ἔκ γαίης τε καὶ ἠέρος εὐρυπόροιο.

Περὶ τρίγλης ἐπὶ ἄνθρακος.

Τρίγλα μὲν ἀνθεμόεσσα πυρὸς ῥιπῇσι καεῖσα
Συν μέλιτι ξανθῷ, κυαναυγέας ἄνθρακας ἕλκει,

(8) Plinio videtur appellari ἀρπαστὴρ sed in loco corrupto lib. 32. c. 11. Nam pro *arbores* legendum *arpteres* p. 876. edit. Harduini ut p. 879. pro *faber sive Zeus* lege *Chalceus*

(9) MS. τραχελέη Ni fallor est quem τραχοῦρον vocat Oppianus.

(10) MS. κριοὶ συνόδοντες. At κριοὶ iterum infra v. 40.

(11) Ita ex MS. reposui pro eo quod Morellus ediderat χαλίαι.

(12) Morellus γυροὶ MS. γαροὶ *gari* genus piscis Plinio & aliis memoratum. Sed jam supra nominaverat γαρίνους & γαρίσκους. Itaque rescripsi γαυρούς.

Radicitus, qvi frigidæ mortis metum incutiebant.

De pastinaca & aliis remediis adversus læsionem serpentis marini, aliaqve.

Ictibus lividis metuendi dracunculi
Medetur hepar flavum detractum è corpore
Velocis pastinacæ & ancipitem vitam ducentis murænæ.
Facit hæc, qvando in vase vino repleto suffocata est:
Illud epotum gravem partum mulierum extinguit,
Muria sive Jusculum inde paratum prodest contra exitiosa venena, hominibus
Comedentibus: Caro ipsa svavissima est præ aliis
Marinis eduliis post scarum piscium principem,
Cujus bilis acris melle permixta, conducit oculis
Lumine destitutis acutum restituens visum.
Lingulaca super splenem laborantem extensa
Colligatis fasciis, sanat morbum & dolorem.
Caput magnis oculis præditi capitonis, rigatum
Aqva marina in olla fictili, & guttis
Mellis Lycabettii adspersum, subsidere
Magis magisqve facit mariscas mediis in crinibus eminentes.
Similia efficit combustum caput cæsiæ limosæ.
Percæ vero, carni circumligatum, nigricantibus
Ulceribus medetur putridis, vim ignis adæqvans.
Glaucisci cum virentibus herbis elixi
Jusculum, nutricibus desiderantibus ciet candidum lac
Bibendum infantibus qvibus tum charæ nutrices
Præbent svavem potum è mammis lacte abundantibus.
Jecur & bilis thunni circa scopulos libenter morantis
Non permittit crescere densiores in superciliis capillos
Postqvam eos qvi tibi molesti sunt ferro evulseris.

ῥιζόθεν οἱ πνείουσι φόβον κρυεροῦ θανάτοιο

Περὶ τρυγόνος καὶ ἄλλων ἐπὶ πληγῆς
θαλασσίου δράκοντος. (13)

Τύμματα δειμαλίοιο πελιδνήεντα δράκοντος
Τρυγόνος ὀξείης τε καὶ ἀμφιβίου σμυραίνης
Ἰᾶται πυρσωπὸν ἀνελκόμενον χρόος ἧπαρ.
Τεύχει δ' ἐν γλαφυρῷ μέθυος πλήθοντι πνιγεῖσα
Κεῖνο ποτὸν βαρύθοντα τόκον σβέννυσι γυναικῶν
Ζωμὸς ἀποσσεύει ἢ μιαιφόνα φάρμακα φωτῶν
Δαισαμένων, βρώμη ἢ πέλει χαριεστάτη ἄλλων
Εἰναλίων μερόπεσσι. μετὰ σκάρον ἰχθυμέδοντα
Τοῦ δριμεῖα χολὴ μέλιτος μέτα φαεα θέλγει,
Ὀξὺ σέλας φορέουσα λιπαυγέσιν ὀφθαλμοῖσιν.
Σπληνὶ δ' ἐπ' ὀκρυόεντι πλατυνόμενον βούγλωσσον
Σφυγκτῷ σὺν τελαμῶνι νοσηφόον αἴνυται ἄχθος.
Δευόμενον δὲ κάρηνον εὐγλήνου (14.) κεφάλοιο
Ἁλμυροῦ ἐν χύτρῃ κεραμήϊδι καὶ λιβάδεσσι
Κρινόμενον μέλιτος λυκαβηττίου, (15.) εὔκυκλον ἕδραν
Ἀλδαίνει συκῆσι περίδριον ὀφρυοέσσαις.
Πηλαμύδος χαροπῆς τε κάρη καὶν ἴκελα τεύχει
Πέρκης δ' (16.) αὖ περὶ σαρκὶ κυλινδόμενον μελάνωπον
Σηπεδόνα κρατέει, πυρὸς ἄσθματι ἰσοφαρίζον.
Σὺν χλοεροῖς λαχάνοις δὲ καθεψαμένου γλαύκοιο
Ζωμὸς ἄγει γάλα λευκὸν ἐελδομένῃσι τιθήναις
Πινόμενον· τιτθαὶ (17.) δὲ φίλαι τότε νηπιάχοισιν
Ἕλκουσιν στόμα λαρὸν εὐγλαγέων ἀπὸ μαστῶν.
Ἧπαρ δ' αὖτε χολήτε φιλοσκοπέλου θυννοῖο
Οὐκ ἐᾷ ὄρνυσθαι θαμινὰς τρίχας ἐν βλεφάροισι
Νυσσούσας εὖτ' ἄνκε τριχηλαίβῳ ἐξερίσειας,

[13] Dioscorid. lib. II. cap. 15. Plinius: *Draco, quidam aliud volunt esse dracunculum. Est autem genicula similis, aculeos in branchiis habet ad caudam spectantes, sic ut scorpius lædit, dum manu tollitur.*

[14] Ita è MS. reposui pro eo quod ediderat Morellus: Δευομένου δὲ κάρη μεγαλοφθάλμου.

[15] Ita legendum pro λυκαβαντίου.

[16] Sic MS. pro πέρκη & κυλινδομένη.

[17] Ita legendum puto pro θηταί.

Eqvi marini bilis, & tantundem hyænæ,
Ingensqve conger vivus elixus in vaſe
Pleno Palladii olei, ſuper ignem:
Percolatam hinc pinguedinem
Si qvis ſumſerit, additaqve cera Eleuſiniâ
Molli illud linteo illinens ligaverit circa ventrem
Fœminæ jam partum enixæ, neutiqvam turpes rugæ
Corpus illius deformabunt, ſed ſemper pulchra integraqve
Qvales ſunt teneræ virgines, celebrabitur.
Rhinæ ſive ſqvatinæ aſpera cutis combuſta, limpidisqve
Soluta aqvis, medelam affert adverſus tumores vomicarum
Ictum dracunculi aculeati celeriter perſanabis
Si ipſum conſciſſum vulneri adhuc calido impoſueris.
Nigricantis phtitari bilis, difficili auditu
Laborantibus medetur qvam optime.
Paſtinacæ radio dolorem horridum dentium
Curabis, radicem mali [gingivas] ſcarificando.
Mammæ à doloroſo partu vacuæ
Si bili inungantur ſauri lacerti, lacte turgebûnt.
Scorpione marino ſtatim poſtqvam captus fuerit
In poculo vini dulcis pleno
Suffocato, homo qvi ex hac potione biberit, nigro jecinore
Vel ſplene laborans, ſenſim cohiberi ſentiet graves dolores,
Atqve univerſum corpus à moleſto labore recreari.
Smarides ſive cerri leves formicariis tuberibus
Et crebris verrucis penſilibus facile medentur:
Iidem elixi cum tenero fœniculi gramine
Faciunt, ut nutrices, grato hoc cibo guſtato, lactare poſſint.
Mænarum autem muria utiliſſima eſt adverſus inflammata ulcera oris.

Reliqva deſiderantur.

Εἰναλίου δ' ἵπποιο χολὴ ἀτάλαντος ὑαίνης,
Ζωοῦ ἑψομένου μεγάλου ἐνὶ τεύχεϊ γόγγρου·
Παλλαδίου πλήθοντι πυρὸς καθύπερθεν ἐλαίου,
Κεῖνο λίπος τρητοῦ διανευόμενον ἠθητῆρος
Ἥν τις ἑλὼν τάξειεν ἐλευσινίου μετὰ κηροῦ
Ἐν δὲ πλάσας ὀθόνῃ μαλακῇ περὶ γαστέρα θείη
Ἀρτιτόκοιο γυναικὸς, ἀναιδέες οὔ νυ τι ῥωχμαὶ
Σάρκα διαῤῥαίουσιν, ἀεὶ δ' ἀγανῶπιν, ἄτρωτον
Οἷά τε παρθενικαὶ ἁπαλόχροοι αἰνήσουσι.
Καιομένη ῥίνης δὲ δορὴ τραχεῖα φαεινοῖς
Ὕδασι καὶ λυθεῖσα φέρει φυμάτεσσιν ἀρωγήν.
Τύμμα δ' ἀκανθήεντος ἀκείσσεαι ὦκα δράκοντος
Αὐτὸν ἀνατμηθέντα βαλὼν ἐπὶ τραύματι θερμῷ.
Φθειρὸς κυανέου δὲ χολὴ μογερῇσιν ἀκουαῖς
Τειρομένοις ἴαμα φέρει προφερέστατον ἄλλων.
Τρυγόνος αὖ κέντρῳ πεφρικότος ἄλγος ὀδόντος
Ἐξελάσῃς, ῥίζην ὀδυνηφόρον ἀμφιχαράσσων.
Μαζοὶ δ' ἀγγειοῖο μεμυκότες ἔκγε τόκοιο,
Χριόμενοι σαύροιο χολῇ, γάλα κυμαίνουσι.
Σκορπίου εἰναλίου δὲ πολυσχοίνων ἀπὸ κύρτων,
Αὐτίκ' ἐνὶ κρητῆρσι βεβριθόσιν ἡδέος οἴνου
Πνιγομένου στόμα κεῖνο πιὼν βροτὸς οὐ μέλαν ἧπαρ
Ἠ' σπλὴν ἀλγύνει, πολυώδυνον ἀτρέμας ἴσχει
Πᾶν δέμας ἀχθήεντος ἀναπνεύσας καμάτοιο.
Σμαρίδες αὖ λεῖαι μυρμηκώεντα κάρηνα,
Ῥηϊδίως θαμινάς ἀκροχορδόνας ἐξακέουσι,
Σὺν ῥαδινῇ χαίτῃ τε καθεψόμεναι μαράθοιο
Γλαγοφόρους τεύχουσι φίλην μετὰ δαῖτα τιθήνας.
Σμαρίδων (18) ἅλμη τε καλὸν χραισμήιον ἄφθαις.

Λείπει τἄλλα.

Qvod deniqve Suidas testatur in Marcelli opere nonnulla etiam lecta olim fuisse περὶ λυκανθρώπου, hoc confirmat Aëtius Amidenus qvi Marcellum auctorem laudans de lycanthropia agit libro secundo secundæ tetrabibli capite undecimo.

[18] MS. Μαινίδων.

CAPUT IV.

De Corinno. 1. *Creophylus Homeri Magister, an hospes.* 2. *Ab Homero accepit* Οἰχαλίας ἅλωσιν, *vel, ut alii, ab illo Homerus. Utrum idem poëma* Ἡράκλεια. 3. *Callimachi Epigramma.* 4. *Daphne Tiresiæ filia.* 5. *Plures hoc nomine. Daphnis bucolici carminis inventor.* 6. *Daphnes de Homero Vaticinium.* 7. *Dardanus Magus. Dardaniæ artes & scripta.* 8. *Dardanarii qvi.* 9. *Plures Dardani.* 10.

I.

CORINNUS Iliensis, Palamedis discipulus Iliada ante Homerum primus concinnasse traditur à Svida, & Homero totum poëmatis sui argumentum præbuisse. ΚΟΡΙΝΝΟΣ Ἰλιεὺς ἐποποιός. Τῶν πρὸ Ὁμήρου, ὡς τισιν ἔδοξε, καὶ πρῶτος γράψας τὴν Ἰλιάδα ἔτι τῶν Τρωϊκῶν συνισταμένων. Ἦν δὲ Παλαμήδους μαθητὴς καὶ ἔγραψε τοῖς ὑπὸ Παλαμήδου εὑρεθεῖσι δωρικοῖς γράμμασιν. Ἔγραψε καὶ τὸν Δαρδάνου πρὸς Παφλαγόνας πόλεμον, ὡς ἐκ τούτου λαβεῖν καὶ τῆς ποιήσεως πᾶσαν ὑπόθεσιν Ὅμηρον καὶ ἐντάξαι τοῖς αὐτοῦ βιβλίοις. Videtur autem perspicue inter se pugnare qvod affirmat Svidas Corinnum stante adhuc Trojâ scripsisse, & Homerum totum poëmatis sui argumentum ab eo accepisse. Idem an alius Corinnus fuit, cujus ῥῆσιν de Orione, [de qvo videndus etiam Diodorus Siculus libro qvarto extremo] afferre se putat Scholiastes Nicandri ad Theriaca p. 28. edit. Aldinæ. Certe fallitur Vir Clarissimus, qvi in judicio de Scriptoribus Trojani excidii, qvod tomo tertio Observationum Hallensium est insertum, hunc Corinnum Iliensem p. 8. confundit cum Corinna Poëtria Thebana, Pindari æqvali, de qva erit infra dicendi locus lib. II. cap. 15.

II. CREOPHYLUS Samius, Homeri Magister à qvibusdam olim habitus, ut refert Strabo lib. XIV. p. 639. Alii narrant, Homerum aliqvando ejus hospitio usum, ut Joh. Tzetzes Chil. XIII. v. 659. Apulejus in floridis, cum Leodamantem [Hermodamantem alii vocant, vide Menagium ad Laërtii lib. VIII. sect. 2.] Creophyli discipulum nominasset, *qvi Creophylus*, inqvit, *memoratur poëta Homeri hospes & æmulator canendi fuisse.*

III. Idem Strabo pag. 63. & ex eo Eustathius ad Iliad. β. p. 250. addit ex qvorundam sententia Homerum hospiti poëma suum Οἰχαλίας ἅλωσιν dono dedisse, atqve ut sub nomine Creophyli ederetur permisisse. Idem narrat Proclus in vita Homeri ab Allatio edita, & Svidas. Allegat Creophylum Scholiastes Sophoclis ad Trachinias. Mentio ejusdem apud Platonem decimo de Rep. ὁ γὰρ Κρεώφυλος, ὦ Σώκρατες, ἴσως ὁ Ὁμήρου ἑταῖρος. Photius in lexico MS. laudante eruditissimo Bentleio: Τοῦτόν τινες καὶ διδάσκαλον Ὁμήρου λέγουσι γεγονέναι; Καὶ ἔστι αὐτοῦ ποίημα Οἰχαλίας ἅλωσις. Ἀρχαῖος μὲν οὖν ἐστι, νεώτερος δὲ ἱκανῶς Ὁμήρου. Creophylus in Ἡρακλείᾳ allegatur à Pausania in Messenicis p. 283. Sed ibi de Oechalia agit Pausanias, adeoqve legendum in Οἰχαλίᾳ, ut pridem notatum Menagio p. 348. ad Laërtium, nisi Ἡρακλεία inscriptum fuit etiam illud poëma, qvia Oechaliam ab Hercule virginis causa, ut notat Plutarchus de defectu Oraculorum p. 417. eversam describebat, etsi Vossius de Hist. Græcis p. 348. aliud esse ait Heracleam, aliud Herculeidem. Sed Richardus Bentleius Vir doctiss. in Epistolâ ad Joh. Millium ita legenda esse putat Pausaniæ verba: Τῷ δὲ Εὐβοέων λόγῳ Κρεώφυλος Ἡρακλείᾳ πεποίηκεν ὁμολογοῦντα.

IV. Callimachus verò non Creophylum Homeri poëma suô sub nomine edidisse sibiqve vindicasse, sed Creophyli opus sub Homerico nomine venditatum affirmat hoc Epigrammate, qvod præter Strabonem & Eustathium afferunt Sextus Empiricus adversus Grammaticos cap. 2. auctor Etymologici magni in γράμμα, & Scholia inedita ad Dionysium Thracem duobus in locis.

> Κρεωφύλου πόνος εἰμὶ δόμῳ ποτὲ θεῖον ἀοιδὸν
>   Δεξαμένου, κλαίω δ' Εὔρυτον, ὅσσ' ἔπαθεν,
> Καὶ ξανθὴν Ἰόλειαν, Ὁμήρειον δὲ καλεῦμαι
>   Γράμμα. Κρεωφύλῳ Ζεῦ φίλε, τοῦτο μέγα.

Nescio an meam qvoqve versionem post tot alios interpretes addere operæ pretium sit. Ea sic se habet:

> *Creophyli labor iste, domo qvi excepit Homerum,*
>   *Euryte fortunam lugeo mæste tuam,*
> *Formosamqve Iölen: Nunc litera dicor Homeri.*
>   *Jupiter! auctori hac gloria magna suo est.*

Ut in Græco γράμμα, sic & in latino *literam* posui pro scripto sive συγγράμματι, qvo sensu sæpius vocabulo γράμμα usus est Callimachus, qvemadmodum aliis ejus locis duobus ostendit Ammonius περὶ ὁμοίων καὶ διαφόρων λέξεων, in γράμμα, Καὶ τὰ συγγράμματα [ita legendum]

ἐκάλουν

ἐκαλȣν οἱ παλαιοὶ γραμματα. Καλλίμαχος πȣ φησί. Γράμματα δ' ȣ̓κ εἱλιωσαν ἀπόκρυφα — τȣτέςι τὰ συγγράμματα. καὶ πάλιν — πλάτωνος ἐν τὸ περὶ ψυχῆς γράμμ' ἀναλεξάμενος. Si Clementem Alex. audimus lib. VI. Strom. p. 628. Panyasis Halicarnasseus Creophyli οἰχαλίας ἅλωσιν per plagium sibi adtribuit. Qvo in loco male editum est κλεοφυλȣ pro κρεωφύλȣ. Schol. Euripidis ad Medeam v. 273. Δίδυμος δὲ ἐναντιȣ̃ται καὶ παρατίθεται τὰ κρεωφύλȣ, ἔχοντα ȣ̃τως. Τὴν γὰρ Μήδειαν λέγȣσιν &c. Alius Creophylus ἐν τοῖς ἐφεσίων ὅροις laudatur ab Athenæo lib. VIII. Dipnosophist. p. 361.

V. DAPHNE sive MANTO [vide Barthium ad Statii 4. Thebaid. pag. 1097.] Tiresiæ filia. Hanc Diodorus Siculus lib. IV. p. 269. cum direpta ab Epigonis Thebarum urbe captam & ex voto ut manubiarum primitias Delphis consecratam memorasset, ἀυτη δὲ, inqvit, τὴν μαντικὴν τȣ̃ πατρὸς ȣ̓δὲν ἧττον εἰδυῖα, πολὺ μᾶλλον ἐν τοῖς Δελφοῖς διατρίψασα τὴν τέχνην ἐπηύξησε φύσει δὲ θαυμαςῆ κεχορηγημένη χρησμȣ̀ς ἔγραψε παντοδαπȣ̀ς, διαφόρȣς ταῖς κατασκευαῖς, παρ' ἧς φασὶ καὶ τὸν ποιητὴν ὍΜΗΡΟΝ πολλὰ τῶν ἐπῶν σφετερισάμενον κοσμῆσαι τὴν ἰδίαν ποίησιν. Addit Diodorus Daphnen istam propter oracula qvæ numine afflata funderet Sibyllam appellatam τὸ γὰρ ἐνθεάζειν κατὰ γλῶσσαν ὑπάρχειν σιβυλλαίνειν. Non optime vertit interpres eruditus verba κατὰ γλῶσσαν *quadam Græcorum dialecto*, rectius: *veteri* sive *insolentiore vocabulo*, id enim notat glossa, unde glossaria, ceu de Lexicis agentes diximus. De Sibyllæ etymo & Sibyllinis paulo post cap. XXIX. seq. agemus.

VI. Heic ab re haud fuerit, notasse alias Daphnes nomine celebres, [si modo sint aliæ] ab Apolline adamatas, h. e. divinandi peritas, de qvibus in fabulis qvod in laurum mutatæ fuerint. Daphnen Ladonis filiam de qva præter alios autor Geoponicon lib. XI. cap. 2. & iisdem fere verbis scholiastes Homeri qvem Didymum vulgo appellant ad Iliad. α. Daphnen filiam Amydæ de qva Parthenius cap. 15. erotic. Daphnen Peneiam à flumine Thessaliæ hodieqve lauris consitissimo dictam, de qva Ovidius lib. I. Metamorphos. fab. 9. & alii. His addemus deniqve DAPHNIN Mercurio Nymphaqve genitum, à qvo bucolicum carmen & melos qvod sua ætate adhuc apud Siculos in honore fuisse refert, inventum esse testatur Diodorus, lib. IV. p. 283.

VII. Porro Daphnen Tiresiæ Allatius suspicatur eandem ipsam esse, qvæ libro III. Sibyllinorum se dolet qvodammodo ab Homero olim carminum elegantiâ superatum iri. Versus hi sunt pag. 251. edit. Obsopoei:

Καί

Καὶ τις ψευδογράφος πρέσβυς βροτὸς ἔσσεται αὖθις
Ψευδόπατρις δυσειδέα φάος ἐν ἦσιν ὀπῆσι
Νῦν δὲ πολὺν καὶ ἔπος διανοίας τ' ἔμμετρον ἕξει
Οὐνόμασιν δυσὶ μιγγόμενον, χῖον δὲ καλέουσι
Αὐτὸν, καὶ γράψει τὰ κατ' Ἴλιον οὐ μὲν ἀληθῶς
Ἀλλὰ σαφῶς, ἔπεσιν γὰρ ἐμοῖς μέτρων τε κρατήσει.
Πρῶτος γὰρ χείρεσσιν ἐμὰς βίβλους ὀνομήνη
Αὐτὸς δ' αὖ μάλα κοσμήσει πολέμοιο κορυστάς.

VIII. ¹ DARDANUS vetustissimus ille Dardaniæ conditor & Dardanidarum Dardanæqve gentis autor, qvi è Creta in Phrygiam venit, pater Erichthonii, avus Trois à qvo Troja, abavus Ili, à qvo Ilium Trojæ acropolis dicta fuit, non diversus esse qvibusdam videtur à Dardano, qvem primum mysteria matris Deûm ostendisse refert Diodorus Siculus lib. V. p. 322. seq. & Eusebius II. præparat. cap. 3. ex Clementis Alexandrini admonitione ad gentes p. 10. nec à Dardano Mago, cujus libros qvosdam olim multi jactarunt, & à qvo Dardanias artes pro Magicis dixit Columella lib. X.

At si nulla valet Medicina repellere pestem,
Dardaniæ veniant artes. ——

Fulgentius in libello qvo allegoriam librorum Virgilii tradere annititur: *Nam non illa in tuis operibus qværimus, in qvibus aut Pythagoras modulos, aut Heraclitus ignes, aut Plato ideas, aut Hermes astra, aut Chrysippus numeros, aut ἐντελεχείας Aristoteles inversat. Nec illa, qvæ aut Dardanus in Dynameris* * *aut Battiades in paredris, aut Campester in Catabolicis infernalibusqve cecinerunt.* Plinius lib. XXX. Hist. Nat. cap. I. *Democritus Apollobechen Coptitem & Dardanum è Phœnice illustravit, voluminibus Dardani in sepulchrum ejus qvæsitis* [i. e. qvæsitis tam anxie ut & ipsum sepulchrum ejus adire non dubitaverit] *suis vero ex disciplina eorum editis.* Qvanqvam Gabriel Naudæus in Apologia pro viris doctis Magiæ accusatis cap. 12. totum hoc non dubitat referre inter portenta fabularum qvæ Plinium Secundum indignissime in Democritum Philosophum conferre arguit Gellius lib. X. cap. 12. Meminit Dardani Apulejus qvoqve libro de herbis cap. 7. & 16. ut omittam aphorismos qvosdam *Dardano* tributos in libro Chemico qvi inscribitur *turba*

* *Dynameron* vocatur opus docens præparationem medicamentorum particularium, certis diebus qvibus singularis illorum vis est colligendorum. Vide Labbei nov. Bibl. MSS. pag. 128. Videtur vocabulum compositum esse ex Græco δύναμις & ἡμέρα. Etiam Suidas hâc voce utitur in Βῶλος, & Salmasius ad Spartiani Hadrianum c. XIV. per *dynameros* (δυναμερούς) putat denotari genus dæmonum valentiorum.

Philosophorum. Tertullianus libro de anima cap. 57. aliis magis Dardanum accenset, Hostani, Typhoni, Damigeronti, Nectabidi & Berenicæ. Apulejus in Apologia: *Ego ille sim Carinondas vel Damigeron vel is Moses vel Jannes vel Apollonius vel* IPSE DARDANUS, *vel qvicunqve* post Zoroastrem & Hostanem inter Magos celebratus est.*

IX. In Libris JCtorum non semel memorari videas *Dardanarios* hoc est pantapolas & seplasiarios, de qvibus Jacobus Cujacius lib. X. cap. 19. Observationum, sic dictos à Dardano, non qvod iste alienos tritici acervos in horrea sua Magicis artibus transtulerit, ceu nullo auctore & Turnebo lib. IX. cap. 16. Adversariorum male intellecto scribit Jul. Cæsar Bulengerus lib. II. adversus Magos p. 569. sed qvod artibus suis ac stellionatu veluti maleficiis, instar Dardani alicujus Magi, scirent annonam mercesqve qvaslibet onerare, & pecunias civium ad se rapere. Consule, si placet, Antiqvitates Convivales Gvil. Stuckii lib. II. c. 12. p. 176.

X. Fuit & Dardanus Stoicus, longe junior Mago, [qvem ipsum qvoqve Magum ab Homero ætate vinci & à Dardanæ gentis autore diversum fuisse conjicio] cujus meminit Cicero quarto Academicarum qvæstionum, & Dardanus Assyrius Sophista, cujus auditor fuit Antiochus Ægeus teste Philostrato lib. 2. de vitis Sophistarum p. 567. Ut omittam Dardanum Abydenum ab Artemisia, cujus amores contempserat, oculis privatum, de qvo Photius ex Ptolomæi Hephæstionis libro VII.

CAPUT V.

De Darete Phrygio veterum testimonia. 1. *Liber qvi sub ejus nomine hodie exstat latinè.* 2. *Græce olim lectus.* 3. *Josephi Iscanii poëma.* 4. *Pseudo Daretis & Dictyis editiones.* 5. *Demodocus Homero laudatus* ἀοιδός. *Ei tributa poëmata.* 6. *Demodoci Lerii dictum.* 7. *De Dictye Cretensi.* 8. *Utrum libri qvos hodie latine sub ejus nomine habemus iidem fuerint qvos Græci olim lectitarunt.* 9. *Pugna duorum prologorum Dictyi præmissorum.* 10. *Homerum falso dici ex Dictye profecisse.* 11. *Pseudo Dictys latinus recentior Græco. Ejus ætas.* 12. *Græcus jampridem videtur intercidisse.* 13.

I.

DARES Phryx Vulcani sacerdos memoratus Homero libro qvinto primore Iliados, *primus Historicus apud Gentiles, qvi in foliis palmarum de Græcis & Trojanis historiam scripsit*, ut ait Isidorus

* Horum qvosdam memorat Theodorus Meliteniota in præfat. ad Astrologiam ab Ism. Bullialdo edita: ἐν οἷς [χαλδαίοις] ἄλλοι τε πλεῖστοι γεγόνασιν ἀξιόλογοι ἄνδρες, καὶ μάλιστα ζωροάστρης καὶ μετ᾽ ἐκεῖνον Ὀστάνης, ὅ, τε Κιδηνᾶς καὶ Ναβουριανὸς καὶ σὺν αὐτοῖς ὁ Σουδῖνος, ἀλλὰ καὶ Σέλευκος ἀπὸ Σελευκίας κ. τ. λ.

fus lib. 1. Orig. cap. 41. Ejus Phrygiam Iliadem ad ſua usqve tempora ſervatam auctor eſt Ælianus lib. XI. cap. 2. var. Hiſtoriæ. τοῦ Φρυγίαν Ἰλιάδα ἔτι καὶ νῦν ἀποσωζομένην οἶδα. Ptolemæus Hephæſtionis lib. I. Ἀντίπατρος δὲ φησὶν ὁ Ἀκάνθιος ΔΑΡΗΤΑ πρὸ Ὁμήρου γράψαντα τὴν Ἰλιάδα, μνήμονα γενέσθαι Ἕκτορος, ὑπὲρ τοῦ μὴ ἀνελεῖν ἑταῖρον Ἀχιλλέως. Meminit & Euſtathius ad Odyſſ. λ. p. 453, ex eodem Antipatro. Ἀντίπατρος δὲ ὁ Ἀκάνθιος φησὶ καὶ τῷ Ἕκτορι Δάρητα Φρύγα δοθῆναι μνήμονα μὴ ἀνελεῖν φίλον τοῦ Ἀχιλλέως, Ἀπόλλωνος τοῦ Θυμβραίου τοῦτο χρήσαντος.

II. Exſtat & hodie Daretis ſub nomine Hiſtoria de excidio Trojæ, proſa oratione ſcripta, [neqve Poëtam fuiſſe Daretem innuit Ælianus] ſed latine tantum, qvam Cornelius Nepos transtuliſſe fertur. Imò præfixa eſt libro Epiſtola, nomine Nepotis ad Salluſtium, qva Dareti huic plusqvam Homerô * multos annos poſt nato fidei tribuendum exiſtimat, teſtaturqve ſe hanc Daretis hiſtoriam ipſius manu ſcriptam reperiſſe Athenis, & ſummo ardore complexum ſive captum voluptate, continuó transtuliſſe. Virum doctiſſimum Johannem Scheferum fefellit memoria, ut ad Ælianum notaret Daretis hiſtoriam ex terra erutam, ſe legiſſe: De Dictye enim, non de Darete hoc legerat Vir Optimus. Qvanqvam vero neqve Nepotis eſt iſta translatio, neqve liber ipſe Daretem auctorem agnoſcit, ut communibus ſuffragiis eruditorum conſtat, qvorum nonnulla adduxit Leo Allatius lib. de patria Homeri cap. 4. p. 64. plura de hoc dicturus in opere de Apocryphis, ſed qvod una cum auctore intercidit: tamen non modo longe excedit ætatem Vincentii Bellovacenſis [qvi ut genuinum laudat inqve compendium mittit lib. 3. ſpeculi hiſt. 63.] & Florentiæ in Bibliotheca Laurentiana occurrit in codice ante annos octingentos exarato, ut notat Joh. Mabillonius T. I. Muſei Italici p. 169.

III. Sed & Græce cum Dictye olim exſtitit, ut ex fragmentis apud Cedrenum aliosqve Græcos ſcriptores obviis obſervat Joſ. Scaliger in Epiſtolis p. 303. edit. Lugd. & Euſebio ipſo antiqvior eſt, ut idem Vir ſummus docet ad Hieronymi Chronicon p. 55, editionis ſecundæ. Qvanqvam ſi propius inſpicias, obſervationes illius Dictyn potius qvam Daretem tangunt, cujus nulla facile tam antiqva fragmenta reperiuntur, qvem tamen & ipſum Græce ante Euſebium exſtitiſſe ſatis conſtat ex laudato Æliani teſtimonio.

 IV. Qvi

* Addit ſcriptor qvisqvis fuit Epiſtolæ: *de ea re Athenis judicium fuit, cum pro inſano Homerus haberetur, qvod Deos cum hominibus belligerâſſe deſcripſit.* Illis autem verbis non ad decretum aliqvod publicum judicum Athenienſium, ſed ad judicium Platonis reſpexit in libris de Rep. ut ingenioſiſſimæ Daceriæ obſervatum.

IV. Qvi vero prosâ oratione hodie legitur libellus sub Daretis nomine, videtur complecti fundum atqve argumentum Poëmatis latini qvod in sex libros distinctum sub Daretis nomine ante annos qvingentos composuit *Josephus Iscanus Devonius*: neqve enim absurde aliqvis statuerit Devonium ex libello illo poëma suum concinnasse. Qvanqvam non potest ullo auctore idoneo probari Pseudo Daretem istum Cornelii Nepotis ætatem attingere, ut dicendi genus omittam, qvod Scioppio [nimis acerbo ut opinor Critico] tam lutulentum visum est, ut in omnibus pagellis ea se offerant, qvæ τῶν κοινοβίων claustra resipiant, aut Actuariorum cancellos nuper admodum refregisse videantur. Sed & Daretis liber, qvem Phrygia scriptum dialecto, suam ad ætatem pervenisse testatur Ælianus, suppositifius fuit, Dioniqve Chrysostomo, Proclo & aliis vel non visus vel ἐδ' ἐν λόγῳ ἐδ' ἐν ἀριθμῷ habitus, ut recte nuper notavit elegantissimus idemqve eruditissimus Æliani interpres Jacobus Perizonius.

V. Præcipuas Pseudo Daretis latini utriusqve editiones in Bibliotheca latina memorare me memini, qvibus in præsenti addo Daretem prosarium & Dictyn cum notis Annæ Tan. Fabri filiæ luculenter recusum nuper Amstelodami 1701. 4to & 8vo. ornatumqve variis numis ac gemmis antiqvis, curante Ludovico Smids Doctore Medico; additis deniqve sub calcem libri notis ad Dictym Josiæ Merceri, Casp. Barthii, Ulrici Obrechti & Pauli Vindingii, præmissa doctissimi Perizonii de Dictye exercitatione, & subjecto ad calcem Josephi Iscanii Excestriensis poëmate de bello Trojano, Samuelis Dresemii notis per singulas paginas substratis illustrato. De Dictye paulo infra dicendi erit locus.

VI. DEMODOCUS Heraclidi apud Plutarchum de Musica & Demetrio Phalereo apud Tzetzem prolegom. in Lycophronem *Corcyræus*, Eustathio ad Odyss. γ. p. 126. ad eundem Demetrium provocanti *Lacedæmonius*, qvem pluribus celebrat Homerus Odyss. θ. & Odyss. ν. v. 27. sq. ac nonnulli teste eodem Eustathio putarunt notari à Poëta Odyss. γ. v. 267. ubi Clytemnestræ ait adfuisse ἀοιδὸν cujus fidei illam Agamemnon commendaverat. Hunc Plutarchus in limine libri de Musica ex Heraclidis συναγωγῇ μεσικῇ refert carmine descripsisse Ilii excidium, & Veneris cum Vulcano nuptias: γεγονέναι δὲ καὶ ΔΗΜΟΔΟΚΟΝ κερκυραῖον παλαιὸν μεσικὸν, ἐν πεποιηκέναι Ἰλίε τε πόρθησιν, καὶ Ἀφροδίτης καὶ Ἡφαίςε γάμον. Mox innuit metro carminis lyrico usum fuisse, non hunc modo; sed & alios, qvos ibi commemorat Poetas vetustissimos, & modos Musicos carminibus suis aptasse, atqve ita illa ad citharam vel aliud instrumentum musicum decantasse. Sane apud Homerum Odysseæ θ'. in convivio Alci-

Alcinoi Phæacum Regis hic ipſe Demodocus * ad citharam canens inducitur, allato etiam carminis ejus argumento, qvod eſt v. 489. ſeq. de Ilii excidio, ad qvem locum Euſtathius p. 324. *Σημείωσαι δὲ καὶ ὅτι τὸ συνοπτικὸν τῆς γραφῆς εἶδος καὶ τὸ ὡς εἰπεῖν παρεκβολικὸν πρῶτος Ὅμηρος ἐνταῦθα ὑπέδειξε. ΔΗΜΟΔΟΚΟΣ μὲν γὰρ πλατεῖαν ἐκθέσθαι δοκεῖ ἀοιδὴν, Ὅμηρος δὲ ὡς ἐν τύπῳ παρεκβολῆς τὴν μακρὰν ῥῆσιν εἰς βραχυτέραν συνελὼν κ. τ. λ.* Hoc Demodoci poëma *Ἰλίου ἅλωσιν* Ulyſſes in Tyrrhenia ad tibiam contavit & cantando certans vicit, ut refert Ptolemæus Hephæſtionis lib. VII. apud Photium cod. CXC. Pro eo qvod Plutarchus Veneris & Vulcani nuptias à Demodoco decantatas ſcripſit, Svidas in voce *ἀοιδὸς* habet *συνουσίαν* Veneris & Martis. *Ὁ δὲ ΔΗΜΟΔΟΚΟΣ ᾄδει τὴν Ἀφροδίτης καὶ Ἄρεως συνουσίαν, οὐ διὰ τὸ ἡδὺ καὶ τὸ ἀποδέχεσθαι τοῦτο τὸ πάθος, ἀλλ' ἀποτρέπων αὐτοὺς παρανόμων ὀρέξεων.* Rectius utiqve Svidas, qvia reſpicitur Odyſſ. θ'. 267. ubi Demodocus incipit canere

> *ἀμφ' Ἄρεος φιλότητος ἐϋστεφάνου τ' Ἀφροδίτης*
> *ὡς τὰ πρῶτα μίγησαν ἐν Ἡφαίστοιο δόμοισι.*

Oculis privatum Demodocum memorat Ovidius in Ibin. v. 272. Inter Platonis qvoqve ſcripta *Δημόδοκον* memorat Laërtius lib. III. ſect. 62. licet dubitatum fuiſſe an germanus Platonis fœtus ſit docet Clemens Alex. I. Strom. p. 315. ubi obiter emenda locum corruptum *ᾔδει γὰρ οἶμαι, ὡς ἄρα ἡ δὴ πολυμαθίη νόον ἔχειν οὐ διδάσκει καθ' Ἡράκλειτον.* Dictum Heracliti notum ex Laërtio, Athenæo & Gellii præfatione, in qva poſtrema præter cauſam illud ſollicitat Johannes Crojus Obſervatt in N. T. p. 32. Mentio Demodoci etiam apud Lucianum de Domo, T. 2. p. 461. *καὶ οὐχ οὕτω Δημόδοκος, ἢ Φήμιος, ἢ Θάμυρις, ἢ Ἀμφίων ἢ Ὀρφεύς τις λέγων ἐστίν. Nec qvi dicit, ita eſt Demodocus* &c. i. e. tam peritus animos hominum commovendi.

VII. Fuit etiam *Demodocus*, patria, ut ex Aſpaſio in Ariſtotelem conſtat, *Larius*, cujus in vicinos Mileſios hoc dictum affert Ariſtoteles lib. VII. Ethic. ad Nicomachum cap. 8. *Μιλήσιοι ἀξύνετοι μὲν οὐκ εἰσὶ, δρῶσι δὲ οἷάπερ οἱ ἀξύνετοι. Non ſunt eqvidem deſipientes Mileſii, ſed tamen eadem faciunt, qvæ deſipientes* Hujus forte an alius librum primum *Ἡρακλείας* laudat Plutarchus lib. de fluminibus. *Demodocum* qvoqve Crotoniatam Medicum commemorat Dio Chryſoſtomus Diſſ. LXXVII. de invidia p. 652.

* Vide & Ariſtidem Orat. 1. Platonica p. 38. ſeq.

VIII. DICTYS, * è civitate Cnosso Cretensis, ex cujus scriptis Joh. Malalas in Chronographia pag. 134. narrat se hausisse omnia qvæ de rebus Græcorum ad Ilium gestis ipse Chronico suo inseruerit. Ait autem Dictyn μετ' ἀληθείας ista omnia ὑπομνηματίσαι, ἦν γὰρ μετὰ τοῦ Ἰδομενέως τοῦ προμάχου τῶν Δαναῶν τοῦ κατελθόντος εἰς τὸν πόλεμον ἅμα τοῖς ἄλλοις Ἀχαίοις, συγγραφεὺς γὰρ αὐτοῦ τοῦ Ἰδομενέως ἐτύγχανεν ὁ αὐτὸς Δίκτυς, καὶ ἑωρακὼς ἀκριβῶς τὰ τοῦ πολέμου καὶ συγγραψάμενος ὡς παρὼν τότε ἐν τοῖς χρόνοις ἐκείνοις μετὰ Ἑλλήνων. Hunc Malalæ locum respexit Joh. Tzetza Chiliad. V. Histor. 30. Similibus verbis ex ipso prope Dictye petitis, [cujus vide lib. I. cap. 13. editionis qvæ exstat Latinæ] Dictyn commendat Cedrenus p. 104. & Idomenei ὑπογραφέα fuisse refert, additqve eum χαρακτῆρας ducum singulorum temporaqve & loca singula belli Trojani omniaqve observatu digna, qvæ durante illo acciderunt, diligentissime annotasse. Characteres istos è Dictye petiisse se non dissimulat Isaacius Porphyrogenetus in Characteribus Græcorum ac Trojanorum à Rutgersio editis, eademqve porro de accurata diligentia hujus scriptoris testatur. Dictyn videtur etiam ante oculos habuisse Constantinus Manasses in Annalibus p. 45. seqq. edit. Meursii, ubi res Trojanas referens negat Homerum se seqvi. Vide & excerpta Peiresciana è Joh. Malala p. 785. Anonymus Rhetor Græcus MS. apud Allatium de Patria Homeri p. 59. Dictyn reprehendit, qvod Heroes Palameden, Ulyssen, Menelaum & plerosqve alios in sententia adversus Trojanos ferenda, nec non ad eosdem legatione eloqventer artificioseqve differentes ac oratorio modo concionantes introduxerit. Svidas ait Dictyn scripsisse ** ἐφημερίδα, de rebus ab Homero carmine traditis, opus prosa oratione constans libris IX. In vulgatis Svidæ codicibus legitur τὰ μεθ' Ὅμηρον qvod exponunt *de rebus ab Homero prætermissis*, sed cum Homerum ætate excesserit Dictys omnibus fatentibus, vel locum depravatum, vel ita ut dixi exponendum esse existimo. Confer qvæ de simili præpositionis μετὰ significatione dicimus infra ubi de Syagro agimus. Addit Svidas ut vulgo ejus verba intelliguntur Dictyn scripsisse Ἰλιακὰ περὶ Τρωϊκοῦ διακόσμου [ita enim legendum, non Ἰταλικὰ, vidit jam Allatius] tum de raptu Helenæ & Menelao & de universa Ilii historia. Iliadem

* Alius Dictys, Seriphi insulæ rex, de qvo Mythologi & Zenobius in proverb. Ἄϊδος κυνῆ.

** Meursius in Bibliotheca Græca legit ἐφημερίδας. Sane Syriano in Hermogenem p. 17. laudatur Dictys ἐν ταῖς ἐφημερίσι. Ἡ γοῦν κατὰ Κάδμον καὶ Δαναὸν Γραμματικὴ ἐπί τε τῶν Τρωϊκῶν ἠσκεῖτο, ὡς Δίκτυς ἐν ταῖς ἐφημερίσι φησὶ καὶ μέχρι τῶν Εὐκλείδου τοῦ μετὰ ταῦτα ἄρξαντος διέμεινε χρόνων. Illustris Obrechtus Svidæ verba sic distinguit: ἔγραψεν ἐφημερίδα [ἔστι δὲ τὰ μεθ' Ὅμηρον καταλογάδην ἐν βιβλίοις θ'. Ἰλιακὰ] Τρωϊκοῦ διακόσμου.

dem scripsisse affirmat etiam Joh. Tzetzes in Metaphrasi Homeri qvæ versibus politicis conscripta exstat in Bibl. Bodlejana, & ex qva hos versus produxit clarissimus Dodwellus lib. de Cyclis Græcorum p. 802.

Εἶτα λοιπόν μοι μετ' αὐτὰ μάθοις τὰ τοῦ πολέμου
Κατὰ λεπτὸν τὰ σύμπαντα στενῶς, πεπλατυσμένως,
Οὕτως ὡς ἂν ἀνέγνωκας Ὁμήρους, Στησιχόρους,
Εὐριπίδας, Λυκόφρονας, Κολλούθους τε καὶ Λέσχας
Καὶ Δίκτυν συγγραψάμενον καλῶς τὴν Ἰλιάδα,
Τρυφιοδώρους, Κοΐντον κἂν ἑκατὸν βιβλία,
Οὐκ ἂν λεπτομερέστερον οὕτως ἐξηκριβώσω
Καὶ τότε τμήματι βραχεῖ πάντα συγκεκλεισμένα.
Ὅπως πᾶς ὁ βουλόμενος ἐν πόνῳ βραχυτάτῳ,
Ἀνεγνωκέναι τοῖς πολλοῖς δοκῇ βιβλιοθήκας.

IX. Si hæc omnia conferantur cum sex libris Ephemeridos belli Trojani qvi sub Dictyis nomine latine exstant, & de qvibus in Bibliotheca latina egi, apparebit, majorem partem idem, ex parte diversum fuisse opus Græcum, qvod sub Dictyis nomine legit Joh. Malalas, Cedrenus, Isaacus Porphyrogenetus & alii. Characteres enim istos ducum frustra in edito Dictye qværas, præterea qvædam aliter in hoc leguntur, qvam ex Græco Dictye Malalas & Cedrenus commemorarunt. Qvibus addunt viri docti locum Isaacii Tzetzæ ad Lycophronem * p. 11. edit. Potteri, qvo Græcus Dictys narrat Oenonem audita morte Paridis βρόχοις ἀπαγχθεῖσαν, sed in edito latino Dictye lib. IV. cap. 21. per mœrorem deficiente animo obstupefacta Oenone concidit. Unde alium à nostro Græcis fuisse suspicati sunt Janus Rutgersius lib. V. c. 20. Variarum Lectionum, Josias Mercerus & Anna Fabri ad Dictyn, & Edmundus Chilmeadus ad Malalam. Vicissim multa conveniunt, ut auctorem latinæ editionis non modo titulum sed & maximam ** partem ὕλης sive materiæ ex Græco petiisse, cæterum solenni multis qvi Græca latine tradiderunt libertate qvædam in posterioribus maxime libris omisisse, addidisse alia, qvædam etiam ad aliorum auctorum sententiam interpolasse mihi persvadeam. Sed & commentum de Dictye sub terra reperto retinuit latinus, qvod his verbis commemorat Malalas p. 322. Τῷ ιγ ἔτει τῆς βασιλείας τοῦ αὐτοῦ Κλαυδίου Καίσαρος, [Supra p. 168. hic ipse Malala dixerat Dictyn

* In indice auctorum à Tzetza allegatorum qvi priori Potterianæ editioni Lycophronis subjectus est, Dictyos nomen desideratur.

** Hoc multis argumentis nuper perspicue ostendit Clarissimus vir Jacobus Perizonius, cujus dissertationem eruditam de Dictye evolvi cum hæc jam in literas misissem. In hac § 13. respondet etiam ad argumentum ex loco Tzetzæ petitum.

Dictyn repertum sub Claudio Nerone, non sub Claudio de qvo hic jam agit: sub Claudio habet etiam Svidas, sed qvod de Nerone accipi potest, & debet, cujus adoptivum nomen fuit Claudius, at Chronographus MS. apud Allatium p. 59. de patria Homeri, male: *sub Claudio & Nerone* ἐπὶ Κλαυδίου καὶ Νέρωνος) ἔπαθεν ὑπὸ θεομηνίας ἡ Κρήτη νῆσος πᾶσα. (Mentio illius terræ motus apud Philostratum de vita Apollonii lib. IV. c. 11.) Ἐν οἷς χρόνοις ηὑρέθη ἐν τῷ μνήματι τοῦ Δίκτυος ἐν κασσιτερίνῳ κιβωτίῳ ἡ ἔκθεσις τοῦ τρωϊκοῦ πολέμου μετὰ ἀληθείας παρ' αὐτοῦ συγγραφεῖσα πᾶσα. Ἔκειτο δὲ προσκέφαλα τοῦ λειψάνου τοῦ Δίκτυος. Καὶ νομίσαντες τὸ αὐτὸ κιβώτιον θησαυρὸν εἶναι, προσήνεγκαν αὐτὸ τῷ βασιλεῖ Κλαυδίῳ, καὶ ἐκέλευσε μετὰ τὸ ἀνοῖξαι καὶ γνῶναι τί ἐστι, μεταγραφῆναι αὐτὰ καὶ ἐν τῇ δημοσίᾳ βιβλιοθήκῃ ἀποτεθῆναι αὐτά.

X. Latinæ Dictyos editioni præmittitur duplex prologus, qvorum uterqve non sub Claudio sed Nerone * hoc accidisse testatur, priori vero qvi ex Græco translatus esse videtur imprimis cum Græca ista narratione convenit, ait enim Dictyn de bello Trojano *sex volumina* in tilias digessisse Phœniciis literis, & ætate provectum cum in patriam reversus esset jussisse paulo ante mortem illa secum sepeliri. Reposita itaqve esse in stannea arcula, & tumulo ejus illata. Sed interjectis temporibus anno tertio decimo Neronis, in Gnosso civitate terræ motus factos cum multa tum etiam sepulchrum Dictyis ita patefecisse, ut à transeuntibus arcula viseretur. Hinc pastores thesaurum ratos aperuisse arculam, repertisqve incognitis literis ad dominum suum Eupraxidem detulisse, hinc pervenisse ad Rutilium Rufum Cretæ Consularem, deniqve ad Neronem, qvi in notiorem Græcum transferri sermonem, sive literis Græcis transscribi curaverit, & in Bibliothecam Græcam receperit. In altero autem prologo sive in Epistola sub *L. Septimii* interpretis latini nomine ad *Q. Aradium Rufinum* qvi sub Constantino M. Imp. consulatum gessit A. U. C. CIↃLXVIII. *decem volumina* à Dictye composita esse dicuntur, qvod propius accedit ad locum Suidæ qvo Ephemeridem Dictyos *novem libris* constitisse testatur. *Nobis cum in manus forte libelli venissent, avidos veræ historiæ cupido incessit ea uti erant latine disserere, non magis confisi ingenio, qvam ut otiosi animi desidiam discuteremus. Itaqve priorum qvinqve voluminum qvæ bello contracta gestaqve sunt, eundem numerum serva-*

* Scripsit & Nero *Troica* laudata Servio, & Dioni memorata in extremo libri LXII. Veterique Scholiastæ Persii Sat. I. v. 121, Tum Iliacis rebus maxime delectatus est, etiam in Urbis Romæ incendio gaudens Trojanam se ἅλωσιν videre. Ut omittam qvod tener adhuc nec dum matura pueritia Circensibus ludis Trojam constantissime favorabiliterqve lusit teste Svetonio. Videtur itaqve hoc opus sub *Dictyos* nomine effictum ab aliqvo gratiam Neronis captante.

servavimus. Residua quinque de reditu Græcorum in unum redegimus atque ad te misimus. Tu Rufine mi, ut par est fave cœptis. Deinde diserte docet non lingva Phœnicia Dictyn scripsisse, sed oratione Græca, usum tamen fuisse literis Punicis sive Phœniciis, qvæ tum Cadmo & Agenore autoribus per Græciam freqventabantur. Conf. lib. 5. c. ult. Itaqve *Praxin* (sic enim vocat Dominum loci, qvem alter prologus *Eupraxidem*) commutasse literis Atticis, Neroniqve obtulisse & plurima dona ab eo retulisse. Porro auctor est, libros Dictyos ex philyra repertos in ejus sepulchro, non per terræ motum, sed per vetustatem collapso.

XI. Qvod tota hæc narratio exiguam fidem mereatur, vel narrantium pugna & varietas demonstrat, ut omittam, solenne esse fraudum hujusmodi architectis libros è terra erutos proferre, & mirandam illorum antiqvitatem jactare, ut apparet exemplo Epistolarum Martialis Lemovicensis, nec minus commentitiarum tabularum cypressinarum apud Photium Cod. CLXVI. aliarum item de qvibus Plutarchus lib. de facie in orbe Lunæ p. 942. tum altero exemplo recentiore Antiqvitatum Hetruscarum ab Allatio aliisqve explosarum. Deinde nullus afferri potest auctor ejus ætatis fide dignus, qvi vere sub Nerone hoc accidisse referat, vel qvi philyras ipsas inspexerit & de antiqvitate illarum testari potuerit. Nemo itaqve sibi facile persuadebit Dictyn aliqvem Cretensem Trojano bello interfuisse idqve Græca prosa descripsisse, Vel librum Græcis qvibusdam sub Dictyos nomine lectum fuisse tantæ antiqvitatis, ut ex eo profecerit Homerus, qvam in sententiam Guilielmus Xylander in qvodam Cedreni codice hoc reperit scholion: Δίκτυς ἐξ οὗ Ὅμηρος ἀφορμὴν εἰληφὼς τὴν ἰλιάδα συνέταξεν μετὰ ηϛ ἔτη ἁλώσεως Τροίας, cui succinens Joh. Tzetzes Chiliad. V. histor. 30.

— — —— καὶ ΔΙΚΤΥΝ ὃ τὸν κρῆτα
Ἰδομενεῖ ἕπεσθαι καὶ τὰ τῆς μάχης γράψαι
Ἐξ ὧν ὥς φημι ὕστερον ὉΜΗΡΟΝ μεταφράσαι.

Potius persvadebimus nobis hunc Pseudo Dictyn ex Homero sua incrustasse. Exiguam qvoqve illius apud Criticos fuisse auctoritatem vel ex eo qvis conjecturam capiat, qvod Eustathius in vastis suis ad Homerum commentariis ne semel qvidem testimonio ejus utitur.

XII. Porro, licet aliud videtur viris qvibusdam eruditissimis, Scioppio, Vossio, Mercero qvi hunc qvem habemus Dictyn latinè primitus scriptum opinantur: sine dubio tamen recentior est Græco, qvin ex

Græco etiam translatum se non modo profitetur, sed & phrasi ipsa passim prodit, * sæpiusqve ad verbum reddit qvæ Græce ex Dictye veteres qvidam nobis servarunt. Neqve ullo pacto verisimilis est sententia Casparis Barthii, cui lib. LVII. cap. 20. Adversariorum, videntur Græculi potius illum è Latino in suam lingvam transduxisse. Cum vero à viris doctis Josia Mercero, G. J. Vossio, Olao Borrichio, Joh. Frid. Gronovio cap. 25. Observatt. Ecclesiast. aliisqve referatur noster ad ætatem Constantini Imp. vel Diocletiani certe: (Casp. Scioppium enim, qvi in paradoxis literariis Epist. 5. Velleji, Valerii Maximi & Curtii ætate ab aliqvo elegantis ingenii & judicii homine animi gratia & exercitationis scriptum existimat, pauci audiendum putant) necesse est Græcum saltim illo ævo juniorem haud exstitisse, sed qvod Jos. Scaligero etiam visum & in Darete supra à me notatum est, Eusebii jam ætate lectum tractatumqve, atqve fortassis ut præstantissimus vir Jacobus Perizonius in dissertatione de Dictye Cretensi §. 29 suspicatur, in Neronis Imp. gratiam à Praxi sive Eupraxide qvodam Dictyos nomine confictum.

XIII. Qvandoqvidem vero Constantinus Lascaris jam ante trecentos annos negavit Dictyn apud Græcos amplius reperiri, & ab eo tempore nemo fuit qvi eum vidisse se narraverit, non magna spes esse videtur illum qvandoqve in lucem venturum, etsi illam præ se ferat Allatius, Græcus & ipse doctissimus pag. 60. lib. de patria Homeri. De editionibus Latini Dictyos nihil addo iis qvæ in Bibliotheca Latina pridem notavi, nisi qvod in editione Amstelodamensi notarum Ulrici Obrechti p. 24. male excusum est primam ἔκδοσιν Mediolanensem prodiisse A. C. 1627. Nam Obrechtus ut ex Argentoratensi ejus notarum editione patet, scripserat A. C. MCDLXXVII. hoc est 1477. pro qvo typographus legit MDCXXVII.

* Hoc argumentis non inficiandis demonstravit Clarissimus Perizonius. Cæterum nescio sitne verisimilis altera viri docti conjectura, qvâ §. 36. suspicatur Septimium illum odio Christianæ religionis, ut haberet qvæ Historiæ sacræ opponeret, Latinam Dictyos versionem adornasse. Sane nullus facile erit qvi lecto fabulosissimo opere vel pejus de Christianismo sentiat, vel magis faveat gentium Diis.

CAPUT

CAPUT VI.

Drymon diversus à Dromone Comico. Susarion Comœdiæ repertor Homero junior, 1. De Epimenide Cretensi, qvi à Tatiano male scriptoribus ante Homericis accensetur. 2. Catalogus scriptorum Epimenidi à veteribus tributorum cum variis observationibus. Qvæ carmine edidit. 3. Qvæ prosa. 4. Ἐπιμενίδειον δέρμα. 5. Euclus scriptor χρησμῶν. 6. Eumolpus. 7. Hanno, Peripli auctor. 8. Alii Hannones. 9. Græca peripli versio, ætas, auctoritas & fides. 10. Mos Græcorum nomina Phœnicia & alia Orientalia Græco sermone interpretantium. 11. Utrum Epitome tantum peripli Hannonis ad nos pervenerit, vel alius qvam viderunt Mela & Plinius. 12. Peripli Hannonis interpretes & editiones. 13. Helena. 14. Hellen. 15. Hercules. 16.

I.

DRYMON inter scriptores qvi ante Homerum aliqvid composuerint ponitur à Tatiano f. 173. etiam apud Eusebium qvi Tatiani locum repetit lib. X. præparat. pag. 495. legitur Δρύμων. Unde minus probanda conjectura Wilhelmi Worthi qvi apud Tatianum Δρόμων rescribit. Sane Dromonem cujus psaltriam laudat Athenæus, constat fuisse Comicum longe juniorem, qvem Homero ut præponeret ætate, non facile potuit Tatiano in mentem venire, cum Homero junior sit ipse Susario * Icariensis, Comœdiæ repertor, de qvo videndus Johannes Pearsonius in vindiciis Ignatii part. 2. cap. 1. Richardus Bentlejus in dissertatione de Epistolis Phalaridis Anglicè edita p. 202. sq. & Humfredus Prideaux ad Epochas marmoreas p. 207. Fuit & antiqvissimus qvidam scriptor ** *Dromocrides*, cujus Theogoniam laudat Fulgentius lib. II. Mytholog. capite de Ixione, sed non ausim ejus nomen apud Tatianum pro Drymone reponere, præcipue cum *Democritum* ex antiqvo Mythologo inedito rescribat Cornelius Tollius p. 142. ad Palæphatum.

 II. Epi-

* Perperam *Sisirio* excusum in Meursii Bibliotheca Attica p. 1606.

** Eidem Meursio p. 1491. vocatur *Dromoclides*, qvi memoriæ lapsu Hygino tribuit verba qvæ apud Fulgentium exstant. Maussaco ad Plutarchum de fluminibus *Dromocides*. Mentio *Dromoclidæ* cujusdam Rhetoris, sed qvi nihil cum altero commune habet, apud Plutarchum in præceptis gerendæ Reip. & in Demetrii Macedoniæ Regis vita.

II. EPIMENIDES è Cnosso, vel Gortina, vel (ut Plutarchus in Solone p. 84. & lib. de Oraculorum defectu p. 409. ac Tzetzes Chil. V. hist. 18.) ex Phæsto civitate, Cres sive Cretensis, inclytus fatiloqvus, & qvorundam judicio, (ut est apud Plutarchum, Laërtium, Clementem Alex. & Cyrillum) septem sapientibus annumeratus, ponitur & ipse à Tatiano inter illos scriptores, qvi Homerum ætate præcesserunt, sed perperam utiqve, cum Pythagoræ Magistrum fuisse narret Apulejus in floridis, Athenasqve pervenerit, Platone I. de Legibus teste, decem annis ante Persicam expeditionem sive prælium Marathonium qvod commissum Olymp. LXXII. 3. atqve adeo Olymp. LXX. I. Sed jam tum Athenas Cylonio scelere purgavit circa Olympiadem XLIV. ut Svidas, vel XLV. ut Eusebius, vel XLVI. aut XLVII, ut qvidam Laërtii codices & Apostolius VIII. 84. proverb. Olympiadis XLVI. anno 3. Solonem juvit in condendis legibus, ut omittam qvod Porphyrio p. 19. teste, Epimenides Pythagoram audivit, & qvidem senem juvenis, si credimus Jamblicho c. 23. de vita Pythag. qvem vide etiam c. 32. Centum ac qvinqvaginta septem annis vixit teste Theopompo apud Plinium VII. Hist. c. 48. Epimenidem à suæ ætatis hominibus νέον Κȣρῆτα appellatum, filiumqve habitum Βάλτης Nymphæ, auctor est Plutarchus in Solone p. 84. qvi addit eum fuisse θεοφιλῆ καὶ σοφὸν περὶ τὰ θεῖα, τὴν ἐνθȣσιαστικὴν καὶ τελεστικὴν σοφίαν. Verum ne plura de Epimenide in præsenti dicam, faciunt qvi de illo diligenter egerunt viri docti ad Laërtium in vita Epimenidis, Andreas Schottus ad Proverbia p. 251. & 314. Johannes Marshamus in Canone Chronico Sec. XVIII. p. 642. seq. Johannes Meursius in Creta, lib. IV. cap. II. tum Hugo Grotius & Georgius Calixtus in Epistolam Pauli ad Titum I. 12. ad qvem locum itidem nonnulla annotavi lib. II. cap. 7. Observationum sacrarum. Omitto ut satis notos Gyraldum dialogo 2. de poëtis, & Vossium lib. IV. de Historicis Græcis cap. I.

III. Scripta ejus hæc à veteribus memorantur:

1. Κȣρήτων καὶ Κορυβάντων γένεσις καὶ* Θεογονία. Versus 5000. Hoc poëma Laërtio memoratum non videtur aliud fuisse à Telchiniaca historia cujus scriptorem Epimenidem qvibusdam haberi, ab aliis Teleclidem auctor Athenæus lib. VII. Telchines enim à Curetibus & Corybantibus parum diversi. Vide Strabonem lib. X. p. 466. Hoc opus Θεογονίας, cujus respectu perinde ut Orpheus, Theologus dicitur Epimenides à Diodoro Siculo & aliis, puto in animo habuisse scholiastem Apollonii, qvoties Epimeni-

* Meursius in Creta p. 240. tanqvam duo diversa poëmata accipit Theogoniam & Curetum ac Corybantum generationem. Sed qvia Laërtius versuum numerum computans illa conjungit & pro uno habet, ejus sententiam seqvi malui.

menidem laudat. Ex eodem forte petiti ſunt tres verſus qvos profert Ælianus lib. VII. hiſt. animal. cap. 7. & qvæ de Styge Pauſanias in Arcadicis p. 35. Qvibus Meurſius addit, qvæ de Pane & Arcade Jovis ac Calliſtus filiis à Scholiaſte Theocriti ad Idyll. I. Qvæ de Saturni filiabus Eumenidibus à Scholiaſte Sophoclis ad Oedipum Colonenſem & qvæ de Capricorno afferuntur à Germanici interprete p. 125. Epimenidem ipſum νέον Κούρητα ſive Jove genitum appellatum refert Plutarchus. Diodorus Sic. libro V. p. 239. teſtatur ſe in rebus Cretenſium exponendis inter alios Epimenidis qvoqve veſtigiis inſtitiſſe.

2. Argonautica ſive Ἀργοῦς ναυπηγία τε καὶ Ἰάσονος εἰς Κόλχους ἀπόπλους verſus 6500. Videntur reſpici à Scholiaſte Pindari ad Olymp. I. Antiſtroph. 3. ubi laudat Epimenidem Apollonium & Heſiodum.

3. Περὶ Μίνω καὶ Ῥαδάμανθος verſus 3000.

4. Περὶ χρησμῶν, ex qvo libro petitus verſus Epimenidis Cretenſium Prophetæ à Paulo Apoſtolo allegatus, ſi credimus Hieronymo, Socrati Scholaſtico III. 16. & Nicephoro X. 26. Forte hoc opus reſpexit Svidas cum ἄλλα αἰνιγματώδη Epimenidis ſcripta memorat. Scholiaſtes Luciani T. I. p. 3. ὁ Ἐπιμενίδης Κρὴς ἦν χρησμολόγος, οὗ καὶ τὸ, Κρῆτες ἀεὶ ψεῦσται, λόγιον.

5. Μυστήρια qvorum apud Svidam mentio.

6. Καθαρμοὶ, *Carmina luſtralia* ſive *piacularia*, qvorum * recitatione homines, domos, urbes expiabant. (Ita enim pro καθαρὰ legendum apud eundem Svidam, ut recte prius monuit Wolfius.) Καθαρμοὺς Epimenidis δι' ἐπῶν memorat etiam Euſtathius ad Dionyſium Periegetem & ad Iliados β'. Cæterum non Athenas tantum à ſcelere Cylonio expiaverat, de qva luſtratione circa Olympiadem XLIV. facta meminit Plato primo, & Cicero ſecundo de legibus, aliiqve apud Joh. Meurſium in Solone cap. 9. Sed & alias urbes, ut refert Pauſanias in Atticis p. 35. Unde καθαρτὴς cognominatus eſt teſte Porphyrio in vita Pythag. p. 19. & Jamblicho c. 28. ejusqve θυσίαις bellum Perſicum per idoneum tempus dilatum fuit, ut legas apud Clementem Alex. lib. VI. Strom. p. 613. Ammianus qvoqve lib. XXVIII. cap. 4. ubi Romæ mores corruptiſſimos eſſe qveritur, ita perditos eſſe ait, *ut nec Epimenides ille Cretenſis, ſi fabularum ritu ab inferis excitatus rediſſet ad noſtra, ſolus purgare ſufficeret Romam, tanta pleroſqve labes inſanabilium flagitiorum oppreſſit.* Inde & anſam ſumſit Johannes Lomeierus eruditum qvod de luſtrationibus veterum in lucem edidit Syntagma, in altera editione, *Epimenidis* titulo inſcribendi. Ritus in luſtratione ab Epimenide obſervatos cum ritibus Judæorum in magno expiationis die receptis confert Humfredus Prideaux ad Epochas marmoreas p. 109.

IV. Etiam proſâ ſcripſit Epimenides teſte Laërtio, librum περὶ θυσιῶν & alium

* Vide Clariſſ. Baylii Dictionarium Hiſtorico Crit. in *Epicuro* not. B.

& alium περὶ τῆς ἐν Κρήτῃ πολιτείας. Itemqve Epiſtolam ad Solonem de eodem argumento ſive de Rep. qvam apud Cretenſes Minos condidit, etſi hanc propter Atticum idqve recens dicendi genus ſuppoſititiam eſſe putavit demetrius Magnes lib. de homonymis. Epimenidem Theologum ſe in qvibusdam ubi de rebus Cretenſium agit ſeqvi, in aliis Doſiadem in aliis Soſicratem, & Laoſthenidem, teſtatur Diodorus Siculus V. Ab Eratoſthene qvoqve in Cataſteriſmis c. 27. laudatur Epimenides ὁ τὰ Κρητικὰ ἱστορῶν. Aliam Epiſtolam Epimenidis Doricè ſcriptam Olymp. LIV. 4. tyranno Piſiſtrato ad Solonem ſervavit idem Laërtius lib. I. Sect. 113. Sane Solone familiariter uſum, multaqve ei clam præſtruxiſſe & viam præmuniiſſe ad leges conſcribendas auctor Plutarchus in Solonis vita.

V. Heſychius Illuſtris refert Epimenidis mortui cutem γράμμασι κατάστικτον repertam perhiberi. Idem legas apud Svidam, qvi memorat proverbium Ἐπιμενίδειον δέρμα, qvod non ipſe tantum ſed & Diogenianus, appendix Vaticana & Apoſtolius exponunt ἐπὶ τῶν ἀποθέτων, Erasmus de rebus repoſitis & miraculi loco habitis, Lacedæmonios enim admonitos oraculo, pellem ejus religioſe aſſervaſſe. Inter inventa Epimenidis fuit & boves aratro jungere, ut notat Heſychius Alexandrinus in Βουζύγης. Auſonius Epiſt. 23. ad Paulinum,

Triptolemon olim ſive Epimenidem vocant
Aut Bulianum Buzygen
Tuo locabo poſtſcrendas nomini,

Ἐπιμενίδειον ſcillam, qva herba in luſtrationibus Epimenides uſus fuit, commendat Theophraſtus lib. VII. hiſt. plantar. c. 11. Pythagoram qvoqve ſcillâ uſum teſtatur Porphyrius in hujus vita p. 23. & Perſam Mithrobarzanem face ac ſcillâ initiantem fingit Lucianus in Necyomantia T. 1. p. 330. Epimenideos præterea trochiscos ſive Paſtillos, in obſidionibus deficiente annona opportune adhibitos, præter Plutarchum lib. de facie in orbe Lunæ p. 940. Philonem in Βελοποιικοῖς p. 88. & Heronem lib. de machinis bellicis memorat Michaël Pſellus libro inedito περὶ παραδόξων ἀκουσμάτων.

VI. EUCLOUS Cyprius in Tatiani codicibus perperam Εὔμυκλος, ubi ſcriptoribus qvi ante Homerum floruere annumeratur, Euſebio & Pauſaniæ Εὔκλος Svidæ qvoqve in ᾧ qvi Εὔκλουν χρησμολόγον vocat. Ejus χρησμοὺς legiſſe ſe teſtatur Pauſanias in Phocicis p. 818. eorumqve iterum meminit p. 832. & pag. 858. ubi vaticinium ejus profert de Homero, ſex verſibus conſtans. Gyraldus huic tribuit Cypria carmina de qvibus dicturus infra ſum inter ſcripta qvæ ad Homerum olim velut autorem relata accepimus.

VII. EUMOLPUS filius Muſæi, Orphei diſcipuli. Svidæ dicitur ἐποποιὸς τῶν πρὸ Ὁμήρου, qvi & ſcripta ejus commemorat, τελετὰς* Δήμητρος

καὶ

* Has alii tribuerunt Eumolpo cuidam antiqviori (tres enim fuiſſe, jam notavit Scaliger ad Euſeb. p. 39.) Vide Scholiaſten Sophoclis ad Oedipum Colonenſem v. 1046. & Scholia ad Homerum Iliad. θ', 368. uti de initiato per Eumolpum Hercule.

καὶ τὴν τῶν μυστηρίων παράδοσιν τὴν ταῖς θυγατράσιν αὐτοῦ γενομένην ἔπη τὰ πάντα τρισχίλια. Ex Eumolpi Βακχικοῖς ἔπεσι versum Hexametrum producit Diodorus Siculus lib. I. p. 11. Diversa hæc fuerunt à carminibus Musæi Eumolpiis, de qvibus infra agimus. Addit Svidas Eumolpum prosa etiam scripsisse librum unum, in qvo tractaverit χειροσκοπικά. Ita enim accipienda ejus verba, ut probe vidit Hieron. Wolfius, qvæ perperam postea est interpretatus Æmilius Portus. Hujus Eumolpi nomen supplendum suspicabatur Joh. Seldenus in marmore Arundeliano, ubi Proserpinæ raptus & Cereris errores carmine descripti memorantur, Jacobus vero Palmerius in Exercitationibus ad scriptores Græcos p. 690. de Pamphi sive Pamphoi nomine ibi inserendo jubet cogitare. Qva de re, utpote parum mihi certa, lectoris esto arbitrium.

VIII. Video hoc loco agendum mihi etiam esse de Punico scriptore HANNONE (Græci Ἄννωνα dicunt) Duce Carthaginiensi, & peripli auctore, qvem Isaacus Vossius in præf. ad Scylacem non Scylace tantum sed & Herodoto antiqviorem esse affirmat, idqve se alibi ostensurum pollicetur, approbante hanc ejus sententiam Bocharto lib. I. Chanaan cap. 37. & Rev. Thoma Ittigio lib. de montium incendiis p. 124. Qvin idem Vossius in variis Observationibus capite II. ubi de magnitudine Carthaginis agit p. 52. longe altius progreditur, & Hannonis expeditionem integro seculo bellum Iliacum præcessisse contendit. Dixerat Plinius lib. II. c. 67. Hannonem *Carthaginis potentia florente* sive ut lib. V. c. 1. ait *Punicis rebus florentissimis* circumvectum à Gadibus ad finem Arabiæ, navigationem eam prodidisse scripto: *Si qvis autem scire velit*, inqvit Vossius, *qvo maxime tempore floruerit Carthago, ausim affirmare tempus id vel ipsum qvoqve bellum præcessisse Trojanum. Didonem condidisse Carthaginem eadem ratione, qva Augustus Romam, Constantinus Byzantium & alii alias condiderunt urbes* (non ut primi auctores sed restauratores) *libenter credo. Sed & verum forsan, qvod scribit Appianus* (in limine libri de bello Punico.) *qvinqvaginta ante bellum Iliacum annis à Tyriis fuisse conditam. Nempe urbes condi dicuntur cum novis augentur colonis. Verùm multò antiqviorem esse Carthaginem ex Hannonis confici potest periplo seu navigatione extra columnas Herculis. Superest etiamnum peripli hujus compendium, multo enim auctius olim fuisse, exinde colligas, qvod complura legas ex illo desumta, qva tamen hoc tempore in illo non invenias. Qvanta fuerit jam illo tempore Carthago, ex eo cognoscas, qvod post conditas trecentas in litore Libyco urbes, redundante nihilominus hominum multitudine, cum sexaginta pente conterorum Hannonem miserint classe, instructa commeatu & triginta colonorum millibus, ad explorandos extra columnas Herculis Libyæ tractus & condendas in illo qvoqve*

Oceani

Oceani litore colonias. Hanc navigationem factam fuisse censet Strabo (lib. I. p. 47.) *paulo post bellum Iliacum. Sed vero rectius dixerimus integro minimum seculo antiqviorem hoc bello fuisse istam Hannonis expeditionem. Cum enim non ex nihilo oriantur fabulæ, unde demum tres Gorgones, nisi ex tribus Hannonis Gorgidibus, adsentiente etiam Palæphato (cap. 32.) Unde Amalthea seu Hesperidum cornu, nisi ex ejusdem nominis promontorio apud Hannonem? Sed & poma aurea quæ ex Hesperidum hortis ad Oceanum sitis decerpsisse dicitur Hercules, quis in Europam potuit adducere nisi Hanno, qui primus ista oceani litora adiit, & ex promontorio Soloëntis, nunc capite Viridi, & ex Θεῶν ochemate, nunc Sierra Liona dicto, ubi copiosissime proveniunt, primus istbæc poma Europæ intulit? Valent hæc argumenta unde certo conficere possimus Hannonem pracesisse aut saltem æqvalem fuisse temporibus Herculis & Persei.* In eandem sententiam disputat vir doctus ad Melæ lib. III. c. 9. & non modo Xenophontem Lampsacenum, qvod Solino accredere nolebat Salmasius in exercitatt. Plinianis p. 1297. sed & ipsum Homerum & Hesiodum contendit juniorem esse qvam periplum Hannonis. Admodum levia autem sunt argumenta, qvibus Paradoxum hoc superstruxit, ut ostensum Henrico Dodwello in dissertatione de ætate peripli Hannonis, qvæ præfixa est tomo primo Geographorum Græcorum minorum Johannis Hudsoni viri Clarissimi. Imprimis Isaaci Vossii sententiæ objicitur, qvod Plinius lib. II. cap. 67. non modo *potentia Carthaginis florente* (atqve ita qvidem florente, ut hujus rei notitia etiam ad Romanos & Plinium pervenire potuerit) Hannonem à Carthaginiensibus missum à suis narrat, sed & addit eodem tempore ad extera Europæ missum *Himilconem*, qvem & ipsum iter suum scripto exposuisse constat ex Plinio, (qvi Himilconem refert inter eos, ex qvibus profecerit lib. V.) & Avieno in ora maritima v. 117. & 412. Atqvi duo simul duces Carthaginiensium Hanno & Himilco memorantur à Diodoro Siculo lib. XX. cap. 61. T. 2. p. 794. seq. qvi Agathocli Africam sollicitanti restiterunt Olymp. CXVIII. 2. Hos ante res adversus Agathoclem infeliciter gestas à Carthaginiensibus in diversas partes emissos fuisse verisimillimum videtur. Neqve ad alium Hannonem periplum retulit magni judicii vir Vossius Isaaci pater libro IV. de Historicis Græcis p. 513.

IX. Fuere ante hunc qvidem alii etiam * Hannones & Himilcones qvoqve Carthagine, nam Hamilcar reliqvit tres filios Himilconem, Hannonem, Gisconem: sed Himilco iste pestilentis sideris vi exercitu amisso sibi ipsi mortem conscivit Olymp. CXVI. Anno 2. ut narrant Diodorus lib. XIV. & Justinus lib. XIX. Hanno ob affectatam tyranni-

* Hanno antiqvissimus, ad qvem Anacharsidis Scythæ [qvi Crœsi ætate vixit] Epistolam refert Cicero 5. Tusc. qvæst.

rannidem cum filiis cognatisqve omnibus etiam innoxiis supplicio traditus teste Justino lib. XXI. cap. 4. Huic Hannoni potius tribuerim qvod narrat Ælianus lib. XIV. Variar. Hist. c. 30. avium hoc edoctarum voce Deum prædicari se curasse, & qvod Plinius lib. VIII. c. 16. Plutarchus in præceptis politicis & idem Ælianus lib. V. Hist. animal. c. 39. eum leones manu tractasse & mansvefecisse. Hunc etiam designari putem ab Aristotele lib. V. Politic. c. 7. Fuit præterea Hanno qvi cum Bomilcare creatus dux Olymp. CXVII. 3. adversus Agathoclem fortiter pugnans occubuit, teste Diodoro Sic. lib. XX. p. 754. Fuere & juniores qvidam Hannonis nomine duces Carthaginienses, ut qvem ab Annibale in Hispania relictum refert Livius lib. XXI. itemqꝫ alius qvem juvenem interfectum narrat lib. XXIX. Sed neqve Collega illis Himilco neqve res Carthaginis adhuc florentissimæ, sed bellis Punicis Romanorum jam attritæ & labefactari cœptæ.

X. Itaqve ad illum qvem dixi Agathoclis alterum adversarium referunt viri docti brevem qvem habemus periplum Græce, ex Punico Hannonis, versum hoc titulo: *Ἄννωνος * καρχηδονίων βασιλέως περίπλους τῶν ὑπὲρ τὰς Ἡρακλέους στήλας Λιβυκῶν τῆς γῆς μερῶν ὃν καὶ ἀνέθηκεν ἐν τῷ τοῦ Κρόνου τεμένει, δηλοῦντα τάδε. Regem Pœnorum* vocat etiam Solinus, etsi proprie non fuerit Rex, sed in libera Rep. Dux atque Imperator exercitus sive classis. Græcam versionem oportet concinnatam esse Hannone etiam superstite, vel statim post ejus mortem, qvia ex illo qvædam affert autor libri *περὶ θαυμασίων ἀκουσμάτων*, qvi etsi non est Aristoteles Stagirita, tamen ita antiqvus est, ut ab Antigono Carystio qvi sub Ptolemæo Philadelpho scripsit allegari potuerit. Meminerunt ejusdem peripli Marcianus Heracleota, Plinius lib. VI. c. 31. aliiqve complures. Scylax qvoqve Caryandensis, sed qvem non Darii Nothi, vel Darii Hystaspis, verum Polybii æqvalem esse, multis contendit H. Dodwellus, urbium ab auctore hujus peripli Hannone conditarum meminit. Sed qvidam veteres parum fidei videntur tribuisse universæ Hannonis *διηγήσει* sive ut Mela appellat *memoratui*. Nam apud Athenæum lib. III. Dipnos. c. 7. proverbii instar affertur, ex Comico forte aliqvo depromtum, qvod integrum ita se habuisse suspicatur Casaubonus:

Εἰ μή τι τούτων ἱστορεῖ τις, χαιρέτω
Λιβυκαῖσι βίβλοις ταῖσι τοῦ Ἄννωνος πλάναις.

Neqve tamen ex ipsa voce *πλάνης* colligerem cum Clarissimo Dodwello plane fictitiam fuisse habitam, fabulosarum veterum navigationum ex-

* De hoc Hannone Dio Chrysost. diss. XXV. p. 282. *Καρχηδονίους δὲ Ἄννων μὲν ἀντὶ Τυρίων ἐποίησε Λίβυας καὶ Λιβύην κατοικεῖν ἀντὶ Φοινίκης καὶ χρήματα πολλὰ κεκτῆσθαι, καὶ συχνὰ ἐμπόρια καὶ λιμένας καὶ τριήρεις, καὶ πολλῆς μὲν γῆς πολλῆς δὲ θαλάττης ἄρχειν.*

emplo, Hannonis expeditionem. Non ignoravit Vir doctus qvodcunqve iter Poëtis vocari πλάνης, & vere πλάνη erat Hannonis expeditio, cum ad qvæ loca & qvousqve tenderet ignoraret. Qvod vero ad rem ipsam attinet, usus ipse multis exemplis docuit, dum pauca nisi qvæ ipsi vidimus pro veris habemus, multa velut fabulosa in scriptoribus antiqvis Herodoto, Plinio aliisqve rejecta fuisse, qvæ sunt verissima. Itaqve hac in parte subscribo Isaaci Vossii sententiæ, qvi in notis ad Melam p. 302. *Nam quod Aristides* (orat. Sicula I.) *& alii nonnulli è veteribus* (Plinius lib. V. c. I. Athenæus &c.) *& multi è recentibus fabulosam existimant hanc Hannonis narrationem, in eo qvam eos fefellerit ratio fusius ad ipsum Hannonem ostendemus.* Longe minus suspicionem suam solidis argumentis firmavit Dodwellus, cum Hannonis periplum à Græco qvodam confictum & Hannoni suppositum arbitratur. Qvæso enim in qvem finem Græcus tam simplicem & Carthaginiensibus gloriosam narrationem fuisset commentus.

XI. Qvod vero Græca urbium nomina objicit vir doctissimus, nihil moror. Nam multi jam observarunt nomina barbara à Græcis, cum sua rem lingua narrant, sæpissime non modo in Græcam flecti terminationem, auribusqve græcis accommodari, sed & pro iis Græca idem significantia substitui. Vide Grotium ad Genes. XI. 1. Huetium demonstrat. Evangel. p. 287. 288. edit. Lipsiensis, Petrum Petitum de Amazonibus c. 41. Johannem Clericum Indice ad Philosophiam Stanlei orientalem, vocabulo *Hecate.* Sic Ammianus Marcellinus lib. XXII. c. 18. ubi memorat septem ostia Danubii, qvæ per Scythium latus erumpunt in mare, non Scythica nomina affert, sed ait se illa narrare *ut interpretata sunt vocabula Græco sermone.* Vir summus Bochartus qvi nomina apud Hannonem obvia ex Phœnicio idiomate illustrat lib. I. Chanaan cap. 37. non hoc tantum capite, sed & alibi in doctissimo suo opere literas nominum Græcorum non raro confert cum literis nominum Phœniciorum, cum forte nihil habent cum Phœnicia lingua commercii, nisi qvod ex illa sint in linguam Græcam translata. Itaqve potius erant qværendæ voces Phœniciæ ejusdem significationis qvàm earundem literarum.

XII. Sed ut de Hannone dicere pergamus, Is. Vossius p. 52. Observatt. Var. compendium tantum peripli ejus superesse affirmat, *multò enim auctius olim fuisse, exinde colligas, qvod complura legas ex illo desumta, quæ tamen hoc tempore in illo non invenias.* Qvænam vero sint illa complura, non addit. Neqve illa usqvam exstare puto: nam qvod Mela qvædam profert, qvæ in Hannone non leguntur, Vossius ipse in notis p. 305. observat eum *non unum seqvi Hannonem, sed illos qvoqve Græcos qvi Hannonis periplum* (non singillatim

latim interpolando & interpolatum edendo, sed ejus narrationibus alia in suis scriptis adjungendo) *variis inqvinarunt fabellis.* De cætero fateor nullum me Epitomes in illa tametsi brevi Hannonis narratione vestigium deprehendere, qvam in templo Saturni, tabula, ut conjicio suspensam non nimis prolixam esse oportuit. Plinio non inspectum esse Hannonis Periplum conjicio ex his ejus verbis lib. V. c. 1. *Fuere & Hannonis Carthaginiensium Ducis commentarii, Punicis rebus florentissimis explorare ambitum Africæ jussi, qvem secuti pleriqve è Græcis nostrisqve & alia qvidem fabulosa & urbes multas ab eo conditas ibi prodidere, qvarum nec memoria ulla nec vestigium extat.* Qvæcunqve igitur alibi ex Hannone profert Plinius, non ex ipso Hannone sed ex Xenophonte Lampsaceno vel aliis Græcis Romanisqve scriptoribus hausit, uti Solinus è Plinio. Constat tamen ex eodem Plinii loco, tum è Mela, falli Salmasium cum p. 1242. Exercitatt. Plin. scriptum Hannonis veteribus non innotuisse putat. Neqve tamen eo in loco Salmasius affirmat etiam suo tempore Hannonis periplum in lucem nondum prodiisse nec innotuisse, ut ipsi tribuunt Vossius ad Melam p. 302. & Harduinus ad scriptores à Plinio laudatos. Sane qvidem ejusmodi periplus Hannonis, qvo navigatio à Gadibus ad finem Arabiæ describatur, ut ait Plinius lib. II. c. 67. hodie non extat, nam qvem habemus, is longe citra extremum Africæ promontorium consistit. Scribit tamen Martianus qvoqve Capella lib. VI. p. 201. sed Plinii haud dubie vestigia secutus, Hannonem dum Punicum floreret Imperium, Mauritaniæ circuitu, ac dehinc Meridiani flexus excursu in Arabiæ terminos prolixa admodum navigatione pervenisse. Qvid itaqve? *an eandem iteravit navigationem Hanno, & alio prodidit scripto, qvod Plinii ævo exstiterit? An temere id effudit Plinius?* Ex his duabus qvæstionibus ab Huetio de navigat. Salomonis c. 4. propositis non dubitem posteriorem affirmare, cum Hannonis ipsius commentarios à Plinio nullos inspectos jam ostenderim.

XIII. Qvi vero exstat Hannonis periplus, eum primus *Græce* vulgavit Sigismundus Gelenius, vir multis aliis nominibus de bonis literis optime meritus, Basileæ 1533. 4. ex officina Frobeniana, cum periplis Arriani, Plutarcho de fluviis & montibus, & Epitome Strabonis. *Latinè* vertit & scholiis illustravit Conradus Gesnerus, ediditqve cum Johannis Leonis libris IX. descriptionis Africæ, Tiguri 1559. 8vo. Adspexit & lucem Johannis Henrici Bœcleri auspiciis, cum versione & animadversionibus Johannis Jacobi Mulleri, Argent. 1661. 4to. & inter ejus dissertationes Academicas semel, iterumqve nuper recusas, in 8vo. Hinc Græce & Latine, adjectis Bocharti è Geographia sacra depromtis animadversionibus recudi fecit Abraham Berkelius una cum Stephani Byzantini fragmento de

Dodone Lugd. Batav. 1674. 12mo. Deniqve inter Geographos Græcos minores primo loco comparere juſſit, ac præter Gesneri & Bocharti obſervationes, ſuas etiam notas adjunxit & Henr. Dodwelli eruditam de ætate Hannonis peripli exercitationem præfixit Johannes Hudſonus, clariſſimus hodie theſauri librarii Bodlejani præfectus Oxonii 1698. 8vo. Sane neuter ex viris hiſce præſtantisſimis promeruerat, ut tam abſurde acciperentur à Jacobo Gronovio in Appendice ad Geographica antiqva. At enim, qvi tam indigno viris doctis modo agere ſolet, ſperatqve ſe ex aliorum ignominiâ egregiam laudem & ſpolia ampla reportaturum, is non videt fortaſſe, omnium ſe bonorum judicio longe atrocius in ſuam ipſius famam qvam in aliorum qvos petit graſſari & invehi. Neſcio an addere hoc loco debeam, qvod Chriſtophorus Hendreich in libro de Rep. Carthaginenſi p. 287. pollicitus eſt, ſe de Coloniis Carthaginenſium tum aliis, tum Americanis & Hannonis periplo pluribus acturum in Analectis ad illum librum. Fortasſis impatientius fert res literaria qvod Iſaaci Voſſii & Lucæ Holſtenii notæ una cum viris illis veteris Geographiæ peritisſimis interciderunt. Utrumqve horum novam Hannonis editionem molitos eſſe conſtat ex Iſ. Voſſio ad Melam pag. 302. & P. Lambecio lib. I. de Bibl. Vindobonenſi pag. 113. Conradus qvoqve Rittershuſius Altorfii A. 1638. ſingulari oratione de Hannonis periplo egit eamqve in lucem edidit, cum propter illam plagii in Bartholdi Nihuſii de eodem argumento Epiſtolam *commisſi argueretur, qva de controverſia ipſi motâ conſules ubi lubebit Georgii Richteri Epiſtolas pag. 205. 207. Erudite etiam de Hannone diſſeruit Cl. Bælius editione ſecunda Lexici ſui. Video præterea commemorari ab eodem Hendrichio libellum Gallicum hâc inſcriptione: *Discours ſur la navigation d' Hanno, dreſſe par un pilot Portugúes*, ſcriptum ipſum qvale ſit, qvia in illud necdum incidi, non poſſum dicere. Exſtat & in Bibliotheca Johannea hujus urbis Hamburgenſis diſſertatio perbrevis Hetruſco idiomate exarata: qvæ inſcribitur *Discorſo di Mr. Giovanni Battiſta Ramuſio ſopra la navigatione di Hannone Carthagineſe*. Habetur inter MSS. Cod. 81. Fol. Vide ſis præterea Marianam rer. Hiſpan. lib. I. cap. XX. Ottonis Dapperi Americam pag. XVII. &c.

XIV. HELENAM Muſæi filiam inter plures Helenas celebrat & ante Homerum de Bello Iliaco ſcripſiſſe tradit Ptolemæus Hephæſtionis lib. IV. apud Photium cod. 190. ἡ πρὸ Ὁμήρου Ἑλένη, ἡ τὸν Ἰλιακὸν

* Nihuſii Epiſtola excutiens narrationem Melæ de navigatione Hannonis, prodiit Francofurti A. 1622. & 1630. 4. edente Maximiliano zum Jungen.

Ἰλιακὸν συγγραψαμένη πόλεμον, Μουσαίου τοῦ Ἀθηναίου θυγάτηρ ᾠδοποιός. παρ' ἧς καὶ Ὅμηρον λέγεται λαβεῖν ὑπόθεσιν *Homero antiquior Helena, qua bellum Trojanum conscripsit, Musæi Atheniensis,* (de qvo infra *filia, à qua & Homerus argumentum accepisse creditur*

XIV. HELLEN Deucalionis filius à qvo Ἕλληνες dicti qvi antea Γραικοὶ teste Aristotele lib. I. Meteorolog. cap. 14. (Conf. Thucydidem lib. I. & qvæ viri docti notant ad marmoreas Epochas Arundelianas, Stephanum Byz. in γραικοὶ & Hesichium in γραῖκος.) Scriptoribus videtur accenseri à Cassiodoro lib. VIII. Variarum Epist. 12. Cum enim de Mercurio literarum repertore dixisset, *Hinc*, inqvit, *Hellen auctor Græcorum plura dixit eximie, virtutem ejus compositionemque subtilissima narratione describens, ut in ipso initio possit agnosci magnarum copia literarum.* Sed fortasse non multum tribuent alii huic Cassiodori testimonio.

XV. HERCULI etiam Lini discipulo scripta qvædam tribui, notavi supra in Asbolus cap. II. n. 6. & infra ubi de columnis Hermetis, de qvo mox, Trismegisti, cap. XI. num. 3. Μάντις & Φυσικὸς ab Atlante Phryge edoctus est Astrologiam, unde dictus fuit mundi columnas ab eo suscepisse, ut refert Clemens Alex. 1. Strom. p. 306. Fertur & apud Dionem in extremo libri XLVII. dictum Herculis, verum è Tragico aliqvo haud dubie petitum, qvo usus est Brutus cum ab Antonio & Augusto victum se videret: ὦ τλῆμον ἀρετὴ, λόγος ἄρ' ἦσθ', ἐγὼ δέ σε ὡς ἔργον ἤσκουν, σὺ δ' ἄρ' ἐδούλευες τύχῃ Qvibus verbis saniorem forte qvam ipse qvi protulit Brutus sententiam applicavit vir doctissimus P. Baylius in dictionario Historico Critico Gallice edito, qvi de Hercule post Gyraldum diligentissime egit. Herculis πράξεις celebrat præter alios Dio Chrysostomus diss. 8. & inscriptio Græca qvam ab Isaaco Vossio acceptam publicavit Cornelius Tollius ad Palæphatum p. 212. Reinesius p. 344. A Cynicis & Stoicis Hercules subinde veluti exemplar insigne virtutis commendatur. Diogenis Cynici tragœdiam Herculem memorat Laërtius lib. VI. sect. 80. Medicinæ peritum Herculem facit Celsus in procemio, qva de re consulendus in historia Medicinæ qvam nuper cum magno fructu legentium ac voluptate condidit vir clarissimus Daniel Clericus parte I. p. 29. Cæterum plures fuere hoc nomine, nam Hercules tres & qvadraginta Varro computat, & omnia grandia olim ab antiqvis Herculi adscribi solita recte observat Hugo Grotius ad Jonæ 2. 1. Herculis Mythologiam historice expositam videbis ubi lubebit Tomo I. Bibl. Universalis Gallicè editæ à Viro eruditissimo Joh. Clerico p. 252. seq. De purpura ab Hercule Tyrio reperta, per occasionem canis, cujus os succo conchylii qvod vorare ille gestiebat tinctum observavit, mentio fit in Chronico Paschali p. 43. seq.

 CAPUT

CAPUT VII.

De Hermete ipſo variæ ſententiæ eruditorum Virorum incertos relinqvunt lectores. 1. *Illas diſcutere non eſt noſtri inſtituti, ſed de ſcriptis, quæ ſub Hermetis nomine vel hodie feruntur vel olim exſtiterunt, paulo accuratius agere.* 2. *De Poemandro. An ejus auctor Hermas cujus paſtor exſtat. Plura fragmenta Græca Paſtoris indicata.* 3. *Variæ Poemandri editiones.* 4. *Patricii editio duplex pleniſſima, ex capitibus recte diverſos faciens tractatus & alia præclara adjungens.* 5. *Collatio ejusdem cum aliis editionibus, additis obſervationibus variis Criticis, & indicatis locis ſcriptorum unde Hermetica ſua Patricius depromſit.* 6. *Hermetis fragmenta quædam alia indicata.* 7. *Paræneſes Ethicæ & Politicæ ad filium.* 8.

I.

HERMES ſive MERCURIUS, Ægyptiis Celtisqve Theut, Θωὺθ, Θωΰθ, (in qvibusdam Livii editionibus XXVI. 44. *Mercurius Teutates*, confer Phil. Cluverium in Germania antiqva lib. I. p. 81. ſqq. & 221. ſqq.) Legislator, ſacerdos ac Philoſophus inclytus, cui non profeſſio Trinitatis, ut neſcio qvo auctore prodidit Svidas, neqve triplex proceſſus Chemicus ab ipſo repertus, ut anonymus Græculus ait apud Petrum Lambecium lib. VI. commentar. p. 175. ſed multarum rerum & artium ſcientia TRISMEGISTI cognomen impoſuit judice Lactantio lib. I. divin. Inſtit. cap. 6. ad qvod alludens Martialis lib. V. Epigr. 25. de Hermete qvodam gladiatore:

*Hermes omnia ſolus, & ter * unus.*

Moſe ipſo antiqvior à multis traditur, aliis confundentibus eum cum primo hominum Adamo, aliis cum Joſepho Patriarcha, ut Theophilus Galeus lib. I. Philoſophiæ generalis c. 1. §. 6. vel Henocho ** ut videre eſt apud Kircherum T. 1. Oedipi Ægypt. p. 67. 79. 114. aliis cum Chanaane, qvæ ſententia placuit W. Chriſtophoro Kriegsmanno in Conjectaneis ad Tacitum de moribus Germanorum & in tabula ſmaragdina vindicata, & Sam. Bocharto lib. I. Phaleg. cap. 2. Artapanus apud Euſebium lib. IX. præparat. cap. 27. & in Chronico qvod Alexandrinum vulgo appellant, tum ſcriptor commentarii in Hexaëmmeron, qvem ſub Euſtathii Antiocheni nomine edidit Allatius, Moſen ipſum Ægyptiorum Mercurium innuunt,

* Sic Geryon *ter unus* dicitur Tertulliano c. 4. de pallio.

** Henoch iſte paſſim ſcriptoribus recentioribus Arabibus dicitur *Edris*, qvod nominis qvid ſit, ſollicitos video Hottingerum & alios viros doctiſſimos. Suſpicor autem hoc ut alia multa a Græcis eſſe petitum, qvibus ἴδρις *doctum* ac *peritum* ſignificat.

nuunt, qvam eorum opinionem prolixe confirmat Huetius demonstrat. Evangel. p. 122. sqq. edit. Lipsiensis. Faunus qvoqve Italiæ Rex, alio nomine Hermes dictus & Ægyptum petiisse ibiqve philosophatus esse traditur ab auctore Chronici Paschalis p. 44. & 45. Aliis deniqve, ut Cluverio & Conringio, ne Goropium Becanum jam memorem, totum fabulosum seu potius Mysticum videtur esse nomen, qvo non homo aliqvis qvi vere in his terris aliqvando exstiterit familiarisqve genii adminiculo ita enituerit, veluti de Hermete ter maximo ex qvorundam opinione refert Ammianus Marcellinus lib. XXI. cap. 14. sed Deus ipse, sive divina sapientiæ vis significetur, hoc est, ut Justini Martyris verbis exponam λόγος ὁ ἑρμηνευτικὸς καὶ πάντων διδάσκαλος, καὶ παρὰ Θεοῦ ἀγγελτικός, cujus nomine sapientissimos qvosqve Ægyptiorum qvævis scripta ac reperta sua commendasse Jamblichus auctor est, in qvam sententiam auctor Asclepii dialogi qvi sub Hermetis secundi ambulat nomine, avum suum laudat tanqvam Deum aliqvem *Mercurium majorem, patrem Consilii, omniumqve κατηχητήν.*

II. Non est mei instituti repetere vel discutere, qvæ de ætate & rebus hujus Hermetis aliorumqve hoc nomine prolixe viri docti disputaverunt, Johannes Marshamus in Canone Chronico, Joh. Henricus Ursinus, in exercitationibus de Zoroastre, Hermete, Sanchoniathane qvæ cum Christophori Arnoldi spicilegio prodierunt Norimb. 1661. 8vo. Hermannus Conringius & Olaus Borrichius in libris de Hermetica Medicina &c. Neqve qvæ de pluribus Mercuriis sive Hermetibus Cicero 3. de natura Deor. Arnobius & alii, aut qvæ de Deo Mercurio ejusqve cognominibus sive elogiis Gyraldus nono historiæ Deorum Syntagmate: Operæ pretium duntaxat esse existimavi hoc loco accuratam notitiam tradere scriptorum illorum omnium, de qvibus mihi constat qvod sub Hermetis nomine vel jam feruntur vel olim jactata sunt, breviterqve confirmare judicium doctissimorum hominum, qvi illa ne Homero qvidem, nedum Moyse antiqviora esse contendunt.

III. Exstant itaqve sub Hermetis Trismegisti nomine I.) PIMANDER sive ut scribendum potius est, *Pœmander* à ποιμὴν Pastor, qvem admodum *Hermas* Christianus Apostolorum æqvalis scripsit libros tres sub nomine Pastoris, qvi non tantum latine etiamnum habentur, sed & bene longa illorum fragmenta Græca, * nec J. B. Cotelerio viro doctissimo, nec Clarissimo J. E. Grabio, in spicilegio Patrum observata, occurrunt in pseudo Athanasii doctrina ad Antiochum, qvam è codice Colbertino ediderunt Benedictini Tomo 3. editionis novæ Operum Athanasii. Ut ve-

ro

* Vide qvæ notavi in Codice Apocrypho N. T. P. 976. seq.

ro vel hic Pœmander vel de qvo mox dicemus Asclepius audacter tribuatur Hermæ isti Christiano, vel alteri hujus nominis qvos salutat Paulus Rom. XVI.14. nescio sit ne opus majoribus argumentis qvam sola nominis convenientia, qva ductus facere hoc non dubitat Sandius in nucleo Historiæ Ecclesiasticæ pag. 56. *Pœmandri* cujusdam nomen obvium qvoqve est apud Plutarchum Qvæst. Græc. pag. 299.

IV. Hermetici Pœmandri editionem primam debemus *Marsilio Ficino*, sed *Latinam* tantum, qvam concinnaverat secutus Codicem Græcum à Leonhardo Pistoriensi Monacho ex Macedonia allatum. Prodiit unà cum aliis opusculis a Ficino translatis Venet. 1483. 4to & 1491. 1497. Fol. & apud Aldum 1516. Fol. Paris. 1552. 4to. Basil. 1532. 8vo Lugd. 1549. 8vo 1577. 12mo & inter Ficini opera Basil. 1561. 1576. Paris. 1641. Fol. *Græcè* typis Regiis ab Adriano Turnebo excusus est una cum Æsculapii definitionibus ad Ammonem Regem, adjecta ad calcem libri, Marsilii Ficini versione Paris. 1554. 4to. *Græce & Latine* edidit *Franciscus Flussates Candalla*, qvi in præfatione testatur se ad hoc opus restituendum adjutum esse a Josepho Scaligero. Lucem adspexit Candallæ editio Burdigalæ 1574. 4to. Ab eodem Candalla etiam *Gallice* Poemander vulgatus est *Græce & Latine* cum prolixis ac pæne dixerim immanibus commentariis *Hannibalis Rossellі* Calabri Ord. Minorum, in qvibus omnes disciplinas inepte, ut ait Morhofius, consarcinavit, Cracoviæ 1586. & Colon. 1620. Fol. Ex latina Patricii de qva mox dicam versione *Belgice* adspexit lucem Amst. 1643. 4to. per Nicolaum van Ravenstein.

V. Cæterum sub Pœmandri titulo, in editione *Marsilii Ficini* cæterisque jam commemoratis qvæ illam seqvuntur, veniunt capita XIV. qvæ sub aliis titulis rectè veluti libellos singulares separavit novosqve addidit prolegomenis & nova versione illustravit, alioqve ordine digessit *Franciscus Patricius* in nova de universis Philosophia qvi plura qvam 1040. loca emendasse se affirmat. Paulo alius est ordo in codice Græco MS. qvem recenset *Gesnerus* in Bibl. licet ordo Ficini non modo auctoritate MSti codicis Bavarici confirmatur, cujus meminit Conringius, itemqve alio Vindobonensi de qvo Lambecius lib. 7. Commentar. pag. 22. sq. nec non codice ex qvo expressa editio Græca Parisiensis A. 1554. qvemqꝫ secutus est Candalla, Francisci Patricii editio posterior Veneta 1593. fol. auctior * est priore Ferrariensi 1591. fol. qvam sub titulo *Magia Philosophica* latine repeti jussit Henricus Ranzovius Hamburgi 1593. 8vo. A Ficini pariter & Patricii ordine discessit auctor versionis *Belgicæ* A. W. V. B. vulgatæ Amstelodami 1652. 12mo

* Dolendum est Patricii editionem innumeris vitiis typographicis deturpatam legi.

ramo, Patricium qvoqve licet interpretibus reliqvis meliorem in locis qvibusdam mentem Hermetis non attigisse causatus. A Belgico etiam interprete diversum in nonnullis ordinem probavit qvi libellos XVII. Hermeticos sub *Aletophili* nomine edidit *Germanicè* Hamburgi A. 1706. 8. Qvo autem de omnibus accuratius constet, juvat singulas editiones inter se conferre, Venetamqve Patricii, qvam nitidissimis typis Græce & Latine recuderunt Anno 1628. Londinenses, veluti plenissimam & perfectissimam fundamenti loco ponere.

	Ficin.	*Gesner.*	*Ferrar.*	*Belg.*	*Germ.*
Lib. I. περὶ εὐσεβείας καὶ φιλοσοφίας πρὸς τὸν Τάτ. -- ex Stobæi Eclog. Phys. pag. 78. seqq. unde fallitur Conringius, qvi libro de Medicina Hermetica pag. 50. putavit hunc primum librum esse eum qvem Patricius in Cypro Insula reperit, cum Patricius ipse testetur inscriptum fuisse titulo *libri sacri*, unde non dubitandum est, fuisse librum XIII. ut infra observamus.	*deest.*	*deest.*	1.	5.	5.
Lib. II. Ποιμάνδρης sive sermo de natura rerum & creatione mundi, qvem à Poemandro edoctum se Hermes refert. Ab	1.	1.	2.	1.	1.

hoc capite sive libello omnia reliqva vulgo veniunt Poemandri nomine, ex editione Ficini. Isaaco Casaubono qvidem Exercitat. I. ad Baron. p. 71. Pœmander hic sive Pastor Christus est Joh. X. 11. & 14. præcipue cum Pœmander de se apud Hermetem: Τὸ φῶς ἐκεῖνο ἐγὼ, νοῦς, ὁ σὸς Θεὸς, ὁ πρὸ φύσεως ὑγρᾶς τῆς ἐκ σκότους φανείσης, ὁ δὲ ἐκ νοὸς φωτεινὸς λόγος υἱὸς Θεοῦ. Qvæ verba cum dictis Christi confert vir doctissimus, & multa alia illo in loco colligit, qvibus ostendat in Pœmandro non Ægyptiacam Mercurii doctrinam, sed partim Græcam e Platonis & Platonicorum libris, & qvidem persæpe ipsis eorum verbis depromtam, partim Christianam è libris sacris petitam contineri. Adde Radulphum Cudworthum in opere Anglico præstantissimo de vero Systemate νοητῷ Universi p. 319. sqq. qvi p. 327. & 506. non diffitetur tamen, in hisce scriptis passim inspersas etiam esse vere antiqvas qvasdam Ægyptias, atqve ut loqvitur Jamblichus Ἑρμαϊκὰς δόξας, etsi Platonico more expressas, qvales sunt: nihil perire in universo, sed tantum mutari: Deum esse τὸ πᾶν, & universi ῥητὸν πνεῦμα, sine qvo nihil omnino consistit. Ostendit præterea qvæ sub Hermetis nomine feruntur vel olim ferebantur, non omnia supposita fuisse à Christianis, etsi ultimam illam Hermetis antiqvitatem non ferant. Probe etiam observavit Conringius lib. de Medicina Hermetica p. 44. sqq. Casaubonum per-

 peram

peram ex unius alteriusqve libelli ingenio de toto volumine judicasse, cum nonnulli qvidem Christianum auctorem aperte sapiant, ut qvando in hoc capite Pœmander ait λόγον ὁμοούσιον esse τῷ δημιουργῷ νῷ cum ex ipsis Christianis qvi ita sit locutus ante Concilium Nicænum, vix tres potuerit laudare Athanasius Epistolâ ad Africanos. At vicissim qvidem videantur potius Ægyptiacam doctrinam continere, vel Platonico Pythagorico Ægyptiacam, cum & ipse Plato Pythagoræ, & Pythagoras ac Plato Ægyptiis plura debeant. Qvæ de reditu sive ἀνόδῳ animorum per Zonas septem Planetarum sive κλήρους [vide Scaligerum ad Manilium p. 189.] & de vitiis affectionibusqve qvas in singulis Zonis relinqvunt, in hoc Pœmandri capite leguntur, conferenda sunt cum iis qvæ de gemino argumento habet Servius ad hæc Virgilii VI. Æneid. *securos latices & longa oblivia portant.* Macrobius lib. I. c. XI. in somnium Scipionis, Proclus in Timæum p. II. 324. seq. & 348. Celsus apud Origenem lib. VI. p. 290. & vetus Poëta, cujus versus de septem Planetis velut ineditos protulit Jacobus Gronovius p. 267. ad Manethonis Apotelesmatica, [qvi iidem leguntur apud Stobæum in Eclogis Physicis p. 135. excerptorum & latina Metaphrasi donatorum ab incomparabili viro Hugone Grotio,] Proclus in Alcibiadem p. 233. sqq. & qvæ de muneribus ab unoqvoqve Planeta in singulos homines gignendos conferendis habentur infra libro Hermetis XIII. De voce ἅγιος, qvam novies hoc capite sive libello repetit Pœmander, confer Laurentium Vallam ad Apocalypseos IV. 8.

Germ.	*Belg.*	*Ficin.*	*Gesner.*	*Patrit.*	
4	4	3	3	3	Lib. III. λόγος ἱερός ————
12	2	10	9	4	Lib. IV. Κλεὶς sive Clavis ad Tatum, ex qvo libello verba qvædam profert Lactantius lib. I. c. 11. loca prolixiora Stobæus Eclog. Phys. p. 128. p. 90. & iterum p. 128. sq. & p. 89. De Hermetis Γενικοῖς λόγοις, qvorum clavis hæc Epitome esse statim in limine docetur, dictum infra est inter scripta ejus deperdita. Mire convenit hic libellus cum Asclepio dialogo de qvo itidem infra dicemus.
8	8	5	5	5	Liber V. Πρὸς Τὰτ τὸν υἱόν· ὅτι ἀφανὴς Θεὸς φανερώτατός ἐστι.
10	10	6	8	6	Liber VI. Ὅτι ἐν μόνῳ τῷ Θεῷ τὸ ἀγαθόν ἐστιν, ἀλλαχόθι δὲ οὐδαμοῦ, πρὸς Ἀσκληπιόν.
14	14	13	12	7	Liber VII. Πρὸς Τὰτ τὸν υἱόν, ἐν ὄρει λόγος ἀπόκρυφος, περὶ παλιγγενεσίας καὶ σιγῆς ἐπαγγελίας, cui appendicis loco connectitur ὑμνῳδία

	Ficin.	Gesner.	Ferrar.	Belg.	Germ.
καρδία κρυπτῇ, λόγος ἅγιος. Christianum nimis aperte auctorem sapit.					
Liber VIII. ὅτι μέγιστον κακὸν ἐν τοῖς ἀνθρώποις ἡ περὶ τοῦ Θεοῦ ἀγνωσία.	7	deest.	8	3	3
Liber IX. Πρὸς Ἀσκληπιὸν λόγος καθολικός. Gesnerus in suo codice reperit	2	2	9	6	6

πρὸς Τάτον. In Ficini, Candallæ aliisqve editionibus hoc caput sive libellus incipit à verbis ἡ Θεὸς ἢ τὸ θεῖον, pro qvibus in MSto Vindobonensi teste Lambecio, Lib. VII. commentar. p. 32. legitur ἦ Θεὸς τὸ θεῖον, *Certe Deus idem est atqve divinitas*. Sed ex Stobæi Eclog. Phys. p. 39. apparet initium hujus capitis deesse, qvod Patricius in sua editione recte supplevit, & verba illa cum prioribus ita connectenda legendaqve esse: τὸ δ' ἀσώματον ἢ θεῖον ἐστιν ἢ Θεός. Τὸ δὲ θεῖον κ. τ. λ. Citat & alia loca ex hoc eodem capite Stobæus p. 41. & iterum p. 39. cujus collatione non uno in loco & Patricii editio & aliæ poterunt suppleri & emendari.

Liber X. Νοῦς πρὸς Ἑρμῆν. Ita & aliæ editiones & codices manu exarati hoc caput inscribunt. Verum Cyrillus Alexandrinus qvi verba qvædam ex hoc adducit Lib. II. contra Julian p. 52. citat Ἑρμῆν ἐν τῷ πρὸς τὸν ἑαυτοῦ νοῦν.	11	10	10	13	2
Lib. XI. Περὶ νοῦ κοινοῦ πρὸς Τάτ.	12	11	11	7	13
Lib. XII. λόγος ὁ κρατὴρ, ἡ μονὰς πρὸς Τάτ. In MSto Vindobonensi incipit: ἐπειδὴ τὸν	4	4	12	12	17

πάντα κόσμον κ. τ. λ. Loca ex hoc capite allegat Stobæus Eclog. Phys. p. 5. & 27. In hoc libello baptismus & sacra παλιγγενεσία Christiano fere more adumbratur. Porro κρατῆρος * nomen videtur petitum ab Orpheo vel ex Timæo Platonis, ubi ait in superiore Cratere Deum universæ naturæ animam temperasse. Qvanqvam Steuchus Eugubinus lib. I. de perenni Philosophia cap. 12. Platonem hoc à Mercurio mutuatum esse existimavit. Aut respicitur ὁ τῆς σοφίας κρατὴρ, de qvo Apollonius Tyanensis apud Philostratum libro & capite sexto p. 274. ex qvo bibentes animæ, medentur τῇ γενεσιουργῷ λήθῃ. & haustam ex poculo ἀπάθης, πλάνης, ἀγνοίας stultitiam iterum deponunt.

Lib. XIII. ἐκ τῆς ἱερᾶς βίβλου τῆς ἐπικαλουμένης κόρης κόσμου. partem hujus libri habet Stobæus	deest.	deest.	13	deest.	deest.

* Pythag. πηγὴ ἀενάου φύσεως. Vide & Joh. Clerici indicem ad Stanlei Philosophiam Orientalem in *animorum fons & fontes*, Tum Kircherum T. 3. Oedipi p. 199. ubi de benefico Cratere Osiridis.

bæus p. 116. sqq. & 145. sqq. ubi in ora libri allegatur Ἑρμȣ̃ λόγος Ὤρȣ πρὸς Ἶσιν, pro qvo Conringius p. 51. scribendum putabat Ἴσιδος πρὸς Ὦρον, Borrichius p. 81. sq. supervacaneum & tollendum nomen Ὤρȣ. Sane vero in hoc toto libro Isis Horum filium, docens inducitur, etsi ipsa qvoqve alibi ab Hermete edoctam se fatetur in marmore epitaphio qvod refert Diodorus Siculus lib. I. cap. 27. Cætera hujus libri Patricius addidit ex Codice MS. qvem refert à se in Cypro repertum in monasterio, cui nomen Enclistra. Κόρη κόσμȣ Ægyptiis est Isis, qvæ in hoc libro Horum docet ea qvæ in sacris libris arcana Hermes reliqverat, nulli mortalium ante à Deo prodita, scilicet. Τȣ̃το δ᾽ ὦ τέκνον ἀξιοθαύμαστον, Ὦρε, ȣ̓κ ἂν ἐπὶ θνητῆς σπορᾶς ἐγεγόνει, ȣ̓δὲ γὰρ ἦν ȣ̓δέπω, ψυχῆς δὲ συμπάθειαν ἐχȣ́σης τοῖς ȣ̓ρανȣ̃ μυστηρίοις, τȣ̃το δ᾽ ἦν ὁ πάντων νȣ̃ς Ἑρμῆς, ὃς καὶ εἶδε τὰ σύμπαντα, καὶ ἰδὼν κατενόησε, καὶ κατανοήσας ἴσχυσε δηλῶσαι καὶ δεῖξαι· Καὶ γὰρ ἃ ἐνόησεν ἐχάραξε καὶ χαράξας ἔκρυψε τὰ πλεῖστα σιγήσας ἀσφαλῶς καὶ λαλήσας ἵνα ζητῇ ταῦτα πᾶς αἰὼν ὁ μεταγενέστερος κόσμȣ. Ἀλλ᾽ ἦν αὐτῷ διάδοχος ὁ Τὰτ υἱὸς ὁμȣ̃ καὶ παραλήπτωρ τῶν μαθημάτων τȣ́των. Οὐκ εἰς μακρὰν δὲ καὶ ὁ Ἀσκληπιὸς ὁ Ἰμȣ́θης Σπανὸς (forte καὶ Πανὸς) καὶ Ἡφαιστοβȣ́λης καὶ ἄλλοι ὅσοι τῆς ȣ̓ρανίȣ θεωρίας πιστὴν ἀκρίβειαν ἔμελλον βȣλομένης τῆς πάντων βασιλίδος ἱστορῆσαι προνοίας. Eodem libro: ψυχῶν μὲν Ὄσιρις ὁ πατήρ σȣ, σωμάτων δὲ ἑκάστȣ ἔθνȣς ἡγεμών. Βȣλῆς δὲ ὁ πατὴρ πάντων καὶ καθηγητὴς ὁ Τρισμέγιστος Ἑρμῆς. Ἰατρικῆς δὲ ὁ Ἀσκληπιὸς ὁ Ἡφαίστȣ. Ἰσχύος δὲ καὶ ῥώμης πάλιν Ὄσιρις μεθ᾽ ὃν ὦ τέκνον αὐτὸς σύ. Φιλοσοφίας δὲ Ἀρνεβασκῆνις, ποιητικῆς δὲ πάλιν ὁ Ἀσκληπιὸς ὁ Ἰμȣ́θης.

Addidit huic libro Patricius qvinqve appendices. [1] περὶ προνοίας καὶ εἱμαρμένης ἐκ τῶν πρὸς Ἄμμωνα, [2] de eodem argumento, [3] ἐκ τῶν πρὸς Τὰτ υἱὸν περὶ εἱμαρμένης, [4] περὶ χρόνȣ πρὸς τὸν αὐτὸν Τάτ. [5] περὶ ἀστέρων πρὸς τὸν αὐτόν. Qvæ omnes petitæ sunt ex Stobæi Eclogis Physicis p. 13. bis p. 11. p. 20. & p. 49. sq.

Germ.	Belg.	Ficin.	Gesner.	Ferrar.	
16	16	*deest.*	*deest.*	14	Liber XIV. περὶ ψυχῆς πρὸς αὐτὸν Ἄμμωνα, collectus ex eodem Stobæo Eclog. Physic. p. 82. sq. p. 85. p. 94. Eclog. Ethic. p. 199. sq. & iterum Eclog. Phys. p. 12.
11	11	9	7	15	Liber XV. Περὶ αἰσθήσεως καὶ νοήσεως, πρὸς τὸν Ἀσκληπιόν. Hic Germanus titulus est, qvem in suo etiam MS. reperit Gesnerus.

In editionibus Ficini: *qvod in solo Deo pulchrum ac bonum, alibi vero neqvaqvam.* Sed hæc inscriptio rectius convenit libro qvem jam recensuimus sexto.

In

In MS. Vindobonensi & editione Candallæ uterqve titulus conjungitur sic: περὶ κινήσεως καὶ αἰσθήσεως, καὶ ὅτι ἐν μόνῳ τῷ Θεῷ τὸ καλὸν καὶ ἀγαθόν ἐστιν, ἀλλαχόθι δ' οὐδαμοῦ. Hic libellus, sive caput hoc Conringio videbatur esse appendix dialogi Asclepii, de qvo infra dicturi sumus, adeoqve illi subjungendus. Idem ex eo qvod κόσμον dictum esse ait qvia κοσμεῖ τὰ πάντα colligit scriptum esse non Ægyptio sermone sed Græco. Adde qvod κόσμου * nomen toties in his libris & in Asclepio occurrens primus excogitavit Pythagoras Hermete illo qvi jactatur antiqvissimo multis sæculis junior. Locum ex hoc capite Hermetis laudat Lactantius lib. II. instit. cap. 16.

	Ficin.	Gesner.	Ferrar.	Belg.	Germ.
Liber XVI. Περὶ ἐνεργείας καὶ αἰσθήσεως, πρὸς τὸν Τάτ, petitus ex Stobæi Eclog. Phys. p. 82. seqq. περὶ ἀιδίων σωμάτων πρὸς τὸν αὐτὸν Τάτ. ex Stobæi Eclog. Phys. p. 85. sq. ἄνθρωπος ex Lactantii lib. VII. cap. 13. Θάνατος ex Stobæi florilegio serm. 117. p. 514. ὁμοιότης τέκνων ex eodem p. 87. Eclog. Phys. Ἐκ τῆς Ἴσιδος, florileg. Stobæi serm. 11. p. 123.	deest.	deest.	16	deest.	deest.
Liber XVII. Πρὸς Τάτ περὶ ἀληθείας. Ex Stobæi florileg. serm. 9. p. 110. sqq.	deest.	deest.	17	deest.	17
Liber XVIII. Ὅτι οὐδὲν τῶν ὄντων ἀπόλλυται, ἀλλὰ τὰς μεταβολὰς ἀπωλείας καὶ θανάτους πλανώμενοι λέγουσι. In hoc libro Idearum diserta mentio, qvas primus effinxit Plato, etsi ex Moyse ipso illas repetit Philo Judæus.	8	6	18	9	9
Liber XIX. In Patricii aliisqve editionibus titulo caret, nisi qvod præfiguntur hæc verba: Ἀσκληπιῷ εὖ φρονεῖν. Sed Cyrillus Alex. qvi locum ex hoc capite sive libello affert lib. II. contra Julian. p. 63. sq. laudat Hermetem ἐν τῷ περὶ τῆς τοῦ παντὸς φύσεως.	14	deest.	19	15	15
Liber XX. Ἐκ τοῦ γ' πρὸς Ἀσκληπιόν primus locus legitur apud Cyrillum I. contra Julian. p. 35. Svidam in Ἑρμῆς & eundem	deest.	deest.	deest.	deest.	deest.

* A Phoeniciis petitum suspicatur illustris doctrinæ vir Jobus Ludolfus comment. ad hist. Æthiopicam p. 208.

dem Cyrillum p. 33. *Locus alter* apud Cyrillum eodem loco. *Locus tertius* apud Cyrillum p. 35. *Locus qvartus ἐκ τοῦ τελείου λόγου* apud Svidam in Ἑρμῆς, ubi pro τοῦ μονογενοῦς καὶ τοῦ πατρὸς, Patricius legit ἐκ τοῦ πατρὸς, rectius utiqve Lambeciô, qvi p. 141. prodromi historiæ literariæ rescribendum ait καὶ τοῦ πνεύματος.

Locus qvintus —— —— ——

Locus sextus —— —— ——

Locus septimus ἐκ τῶν πρὸς Τάτ qvo ait Deum νοῆσαι μὲν χαλεπὸν, φράσαι δὲ ἀδύνατον (perinde ut Plato in Timæo, τὸν μὲν οὖν ποιητὴν καὶ πατέρα τοῦδε τοῦ παντὸς εὑρεῖν, τὸ ἔργον, καὶ εὑρόντα λέγειν εἰς πάντας ἀδύνατον) à pluribus laudatur, à Justino Martyre parænesi ad Græcos, ubi & *Ammonii* in libris de eo suis Deum πάγκρυφον dicentis meminit, à Cypriano de Idolorum vanitate, Augustino lib. VI. contra Donatistas, exstat & apud Cyrillum p. 31. & Stobæum florileg. serm. 78. p. 419. *Locus octavus* apud eundem Cyrillum lib. 4. p. 130. sq. *Locus nonus* apud Stobæum Eclog. Phys. p. 86. *Locus decimus & undecimus* qvæ latine tantum exhibet Patricius, Græce exstant apud Cyrillum p. 31. *Locus duodecimus ἐκ τῶν πρὸς Τάτ* apud Stobæum p. 29. Eclog. Phys. *Locus tertius decimus ἐκ τῶν ά διεξοδικῶν*, & locus *decimus qvartus* sive ultimus apud Cyrillum lib. II. p. 56.

VII. Laudat præterea Hermetem Cyrillus p. 56. 57. p. 33. p. 52. & lib. 8. p. 274. Michaël Glycas in Annalibus, ubi literas ejus ad Ammonem memorat, & Stobæus in locis qvæ ex Schedis MStis II. Vossii vulgavit Tho. Galeus notis ad Jamblichum de Mysteriis Ægyptiorum p. 304. & 296. *Verba Hermetis morituri* qvæ ex Chalcido repetit Patricius in prolegomenis ad Hermetis libros, & è Patricio Conringius de Medicina Hermetica pag. 57. sq. (Chalcidium in Timæum Platonis allegans) in edito Chalcidii libro non reperi, qvi videtur tantum partem commentarii Chalcidiani exhibere, certe non integrum Platonis Timæum persеqvitur.

VIII. *Hermetis librum ad filium suum* Ethicas ac Politicas sententias parænesesqve complexum, & ex veteri Persarum lingva in Arabicam sub Califa Maimone circa A. C. 810. translatum memorat Johannes Elichmannus vir doctissimus in Epistola ad Beverovicium de vitæ termino parte 3. pag. 154. Sed Arabibus Hermetica scripta jactantibus non multum fidei tribuunt viri eruditi. Vide iterum, si lubet, Conringium pag. 58. sq. & 62.

CAPUT

CAPUT VIII.

Hermetis Asclepius sive λόγος τέλειος Græcè non exstat. 1. Latina versio an Apuleji, 2. Editiones. 3. Conringii sententia. 4. Qvis Asclepius iste. Plures Asclepii. 5. Asclepii ὅροι. 6. De Poemandro & scriptis Hermeticis hujusqve memoratis judicium. 7.

I.

ASCLEPIUS, sive Dialogus Hermetis de Deo, de homine & mundo, cum * Asclepio habitus, præsentibus Ammone & Tato, olim inscriptus λόγος τέλειος [qvod apud Augustinum transfertur *verbum perfectum*] non λόγος ἱερὸς ut memoriæ lapsu scripsit Scaliger ad Græca Eusebii p. 412. Græce non amplius exstat si discesseris à paucis fragmentis qvæ servavit Lactantius lib. II. cap. 16. lib. IV. cap. 6. lib. VII. cap. 13. & 18. & Stobæus florileg. serm. 119. Latine habetur ex versione qvam communis codicum consensus refert ad Apulejum Madaurensem.

II. Casp. Barthius qvidem fallitur; qvi Augustini testimonio ait versionem istam Apulejo tribui. Nusqvam enim hoc facit Augustinus. At non minus falluntur Colvius, Schickardus, Wowerius & alii, qvi admodum recentem putant istam translationem, cum ab Augustino lib. VIII. de Civ. Dei cap. 23. 24. & 26. & orat. de qvinqve hæresibus cap. 3. lectam esse constet. Idem Colvius, Wowerius, Elmenhorstius causantur orationem siccam & exsanguem nihilqve simile habentem cum Apulejana ubertate & lætitia. Ob eandem causam Apulejo hanc versionem abjudicabat Lambecius in prodromo historiæ literariæ pag. 141. Sed merito ista ratio parvi momenti visa est Cudwortho in genuino Systemate νοητῷ universi p. 324. Qvis enim miretur magis caste & sobrie loqvi Apulejum si is esset autor, qvod nec ipse tamen mihi persvadeo, philosophantem serio de natura Dei & aliis rebus gravissimis, qvam ludentem fabulam Milesiam?

III. Pro-

* Asclepii Medicinæ inventoris nepote. Ita enim in Dialogo illo Hermes laudans & ipse patrem avumqve Hermetem: *Avus enim tuus O Asclepi, Medicinæ primus inventor, cui templum consecratum est in monte Libyæ, circa litus Crocodilorum &c.*

III. Prodiit Asclepius ſæpiſſime cum Poemandro Ficini, & in Patricii nova Philoſophia de univerſis, ex utraqve editione, & in editione Operum Apuleji Aldina 1521. Baſilienſi 1597. & Elmenhorſtiana Francof. 1621. 8vo. Sed Latine tantum, nam Græce, ut dixi, intercidit.

IV. Porro non contemnendum judicium H. Conringii, qvod de hoc dialogo tulit lib. I. de Medicina Hermetica cap. 5. *Eſt libellus Ægyptiacæ* * *εἰδωλομανίας plenus qvidem, adeoqve non eſt dubitandum ex Ægypto illum eſſe. Num autem multum ſit antiqvior Lactantii ævo, haud definire eſt. Sane ſi verum eſt fatendum, in Chriſtianum ſenſum per vim ab Auguſtino pariter & Lactantio, qvæ de Dei filio, deqve mundi purgationibus in illo leguntur libello, detorta ſunt. Accurate enim Hermetica expendentibus patet, mundum ipſum Hermeti filium Dei dici, minime vero illi ſermonem eſſe de altera ſacroſancta Trinitatis perſona, qvam Chriſtiani veneramur; purgationes porro orbis longe diverſiſſimas hic ſignificari, ab iis malis qvæ mundi interitum præceſſura. Servatore noſtro revelante novimus, ſecus qvam viſum Lactantio. Mundi ἀποκατάστασιν aliam per κατακλυσμὸν aliam per ἐκπύρωσιν etiam Ægyptios agnoviſſe teſtis eſt Julius Maternus Firmicus lib. III. Matheſ. cap. I.* Cum hoc Aſclepio conjungendus monente eodem Conringio eſt ex ſuperioribus Hermetis libellis XV. & IV.

V. Aſclepii qvem hîc Hermes affatur, avus in dialogo dicitur Aſclepius ſive Æſculapius inventor Medicinæ, de qvo fuſe nuper Daniel Clericus in Hiſtoria Medicinæ, & Thomas Guidotus in hiſtoria Æſculapii adhuc ineditâ. Præter hos tertius Aſclepius Ἰμούθης ſupra in libello XIII. laudatur, inventor Poëtices. Verum de Æſculapiis ** his aliisqve multa collegit H. Meibomius commentario ad ὅρκον Hippocratis cap. V.

VI. III.] Ὅροι Ἀσκληπιῦ πρὸς Ἄμμωνα βασιλέα ſive definitiones [etſi

* Poſſit aliqvis ſuſpicari confictum eſſe ſub Imperatoribus Chriſtianis à qvodam Ægyptio ſcriptore Ethnico, qvi Chriſtianorum ſacra dogmata in Ægypto recipi exploſis Ægyptiis ægre ferret. Sane hoc colligere mihi videor ex his dialogi verbis: *Alienigenis enim regionem iſtam terramqve complentibus non ſolum neglectus religionum, ſed qvod eſt durius, qvaſi de legibus à religione pietate cultuqve divino ſtatuetur præſcripta pœnâ prohibitio. Tunc terra iſta ſanctiſſima ſedes delubrorum, atqve templorum, ſepulchrorum erit mortuorumqve pleniſſima. O Ægypte, Ægypte, religionum tuarum ſolæ ſupererunt fabulæ, & æqve incredibiles poſteris ſuis, ſolaqve ſupererunt verba lapidibus inciſa tua pia facta narrantibus, & inhabitabit Ægyptum Syrus aut Indus aut aliqvis talis.*

** Exſtat & ſub Æſculapii nomine liber *de morborum, infirmitatum, corporisqve accidentium origine, cauſis, deſcriptionibus & cura* Latine editus Argentorati A. 1544. fol. una cum Trotula, Hildegardi, Octaviano Horatiano &c. Sed priſci illius Æſculapii haud eſſe nemo eſt qvi non videat.

(etsi vix ullæ hic definitiones occurrunt) Asclepii ad Ammonem Regem Libri III. qvi licet Asclepio, ut videmus, tribuuntur, tamen ad scripta Hermetis recte referri possunt, qvia auctor ipse ad Hermetem Magistrum suum provocat. *Liber primus* in editione Græca Turnebi, Candallæ & in MS. Gesneriano ac Vindobonensi, inscribitur: περὶ Θεοῦ; περὶ ὕλης, (addit MS. Gesner. περὶ κακίας) περὶ εἱμαρμένης, περὶ ἡλίου, περὶ νοητῆς οὐσίας, περὶ ἀνθρώπου, περὶ οἰκονομίας τοῦ πληρώματος τῶν ἑπτὰ ἀστέρων, περὶ τοῦ κατ' εἰκόνα ἀνθρώπου. Sed Patricius simpliciorem titulum præfixit: περὶ ἡλίου καὶ δαιμόνων. Locum de Ægyptiacis mysteriis Græca lingua non prodendis allegat Nicephorus in scholiis ad Synesium de insomniis p. 362. In Turnebiana editione p. 95. post verba ἀρχὴν ἢ τέλος ἔχει, in qvibus desinit Candallæ editio, seqvuntur nonnulla, qvæ ex alio libro petita esse Patricius suspicatur. Eadem tamen in calce libri hujus primi etiam sine ulla alterius libri nota exhibet MStus codex Vindobonensis, ut testatur Lambecius lib. VII. Commentar. p. 33. Liber secundus & tertius à Turnebo & Patricio editi in Candallæ editione desiderantur. *Libelli secundi* titulus est: περὶ τῆς ὑπὸ τοῦ πάθους, τοῦ σώματος ἐμποδιζομένης ψυχῆς. In hoc mentio Phidiæ δημιουργοῦ occurrit qvi sculptor Periclis tempore fuit Athenis, & alluditur ad narrationem de Eunomio Locro citharœdo, unde longe juniora hæc opuscula esse qvàm ut ad Hermetis vel Asclepii ætatem referri qveant, pridem arguit Casaubonus, cui assentiens Jul. Cæsar Bulengerus *recentiorem*, inqvit, *illum auctorem fuisse opinor, qvi Phidiæ & Eunomii Locri citharœdi meminerit, & trophæa, per qvercum vaticinia, prytanea commemorat.* Adde Conringium p. 61. sq. Patricius tamen qvo hæc argumenta evadat, incassum objicit, Phidiam forte antiqviorem qvendam Ægyptium Musicum intelligi, vel nomen hoc in locum Ægyptii alicujus Musici irrepisse. Similiter qvod citharœdo alicui contigisse narrat Asclepius, ut chordæ defectum suppleret cicada citharæ insidens, idem forte prius Ægyptio alicui evenisse, qvod Græci, ut alia multa, ad se transtulerint. *Libellus tertius* περὶ εὐφημίας τοῦ κρείττονος καὶ ἐγκώμιον βασιλέως. In hoc desinit editio Græco-Latina Turnebi, qvi Asclepii definitiones Poemandro subjecit, Patricii item, qvi in nova de universis Philosophia editionis utriusqve hosce Asclepii libellos edidit, MStum qvoqve Vindobonense, cujus meminit Lambecius. Sed in MSto Gesneriano post Hermetis Poemandrum qvatuor λόγοι sive libelli fuere, qvorum *qvartus* inscribebatur; μέθοδος εἰς πᾶσαν καταρχὴν ἐπιτήδειος.

VII. Libros, de qvibus hactenus egimus, Poemandrum præcipue & Asclepium, genuinos prisci Hermetis esse contendunt Augustinus Steuchus Eugubinus, lib. I. cap. 8. & 25. de Perenni Philosophia, Marsilius Ficinus, Candalla & Franciscus Patricius editores; Joh. Baptista Crispus de Philosophis Ethnicis caute legendis p. 469. Mutius Pansa in osculo Ethnicæ & Christianæ Theologiæ p. 161. 172. præ cæteris Athanasius Kircherus in Oedipo Ægypt. & Obelisco Pamphilio p. 35. sqq. Sed, uti jam ostensum, reclamat res ipsa, & eruditiorum consensus, qvi hæc scripta sic ab Hermete non profecta sed supposititia uno ore pronunciant, sive auctore *Judæo*, ut contendit Isaacus Vossius cap. 8. de Sibyllinis Oraculis, sive *semi-Platonico* qvodam itemqve *semi-Christiano*, qvi circiter secundi à Christo nato seculi initia vixerit, ut post If. Casaubonum statuunt Vossius Pater lib. I. de Idololatria cap. 10. Petavius T. II. dogm. Theol. de Trinitate p. 8. sqq. Natalis Alexander select. Hist. Eccles. capitum Sec. 2. Georgius Bullus defens. Concilii Nicæni p. 45. & 51. Elias du Pin Biblioth. scriptor. Ecclesiast. T. I. p. 23. sq. Lambecius in prodromo hist. literar. p. 139. qvem totum de Hermete locum iterum inseruit libro VII. Commentar. de Bibl. Vindobonensi pag. 22—32. Herm. Witsius in Ægyptiacis lib. II. cap. 5. Johann. Henricus Ursinus & alii, novissime Petrus Jurieu in Historia Critica dogmatum ac religionis Judæorum p. 496.

Qvamvis vero, supposititia hæc qvisqvis non odorabitur, is obesæ naris homo utiqve sit, ut ait Huetius Alnetan. qvæst. p. 123. maxime tamen probanda videtur eorum sententia, qvi cum Conringio & Cudwortho in his ipsis libellis alios ab aliis distinguunt, & qvosdam aperte Christianis auctoribus effictos, qvosdam non Hermetis qvidem esse, at Ἑρμαϊκὰς δόξας complecti, Pythagoricæqve non tantum ac Platonicæ sed antiqvissimæ Ægyptiacæ doctrinæ λείψανα complecti existimant, ut supra de Poemandro agentes observavimus. Vel qvi cum Borrichio Hermeticas sententias illis contineri affirmant, sed longo ævo varie interpolatas, aliis atqve aliis hinc inde assutis. pag. 83. de Hermetis & Ægyptiorum sapientia, & libro de ortu ac progressu Chemiæ pag. 70.

CAPUT

CAPUT IX.

Hermetis Jatromathematicon argumentum. 1. *Editiones.* 2. *De libro illo judicium.* 3. *Libri duo de revolutionibus nativitatum.* 4. *Centum Aphorismi Astrologici.* 5. *Trutina Hermetis.* 6. *De terræ motuum significationibus carmen.* 7. *Curanides unde dicti.* 8. *An iidem sint cum Physicis Hermetis à Zosimo laudatis.* 9. *Græce exstant in variis Bibliothecis. Latina editio duplex.* 10. *Titulus & interpres libri.* 11. *Argumentum* 12. *An iidem sint Latini Curanides cum Græcis MSS. vel iis quos veteres legerunt.* 13. *An ex hymnis quibus in MStis herbæ singulæ celebrantur, possit probari auctor Persa. Carminis vocabulum de scripto prosario.* 14. *Curanides non sunt fragmenta* συναγωγῆς ἱερᾶς τῶν περσικῶν *Eusebio memorata.* 15. *Reinesii & Conringii controversia, utrum ex Arabica an Ægyptiaca lingua derivati fuerint.* 16. *Harpocration Alexandrinus.* Coeranus *nomen Ægyptiis familiare.* 17. *Indiculus Simlerianus scriptorum Hermeticorum parum accuratus.* 18.

I.

HERMETIS *Jatromathematica* sive περὶ κατακλίσεως νοσούντων προγνωστικὰ ἐκ τῆς μαθηματικῆς ἐπιστήμης πρὸς Ἄμμωνα Αἰγύπτιον, qvo libello doctrina pronunciandi de morborum eventu ex observatione motus & aspectuum planetarum regnantium ea hora, qva decubuerit æger adjunctis breviter remediis recensetur.

II. Hunc primus sub titulo: *Mercurii Trismegisti de decubitu infirmorum* Latine, cum Tho. Boderii libro de ratione & usu dierum Criticorum excudit Andreas Wechelus Parisiis Anno 1555. 4to. Liberiore interpretatione donavit, qvi plurimum eis tribuit * & in praxi vera deprehendisse se affirmat *Johannes Stadius* Lœnhuthesius A. 1570. & Ephemeridibus suis inseruit. Exhibetur & Latine apud *Andream Argolum* lib. II. de diebus Criticis pag. 18. sq. Primus Græce ex codice Bibl. Norimbergensis (qvem manu sua descripserat Johannes Regiomontanus) edidit *Joachimus Camerarius* ap. Joh. Petrejum Norimb. 1532. 4to una cum aliis opusculis Astrologicis, qvæ libro sexto recensemus. Græce cum Latina versione & altera Stadii ad calcem subjecta notisqve suis, emendatiorem plenioremqve ex MSto Augustano vulgavit *David Hoeschelius* Augustæ Vindel. 1597. 8o.

* Videtur etiam hisce Jatromathematicis aliqvid tribuere Georgius Hieron. Welschius, Medicus eruditissimus Augustanus, qvi loca qvædam hujus libelli illustrat & Stadii versionem qvandoqve corrigit in curationibus Medicis, editis post Auctoris fata, Augustæ Vindel. A. 1681. 4. à Luca Schroeckio.

Memini & videre me hunc libellum Anglice translatum & ſubjectum rarioribus Phyſicis lingua illa editis à Radulpho Williamo Lond. 1652. 12.

III. Cum vero nulla ejus fiat mentio non tantum in Ptolemæo, ſed etiam in Julio Firmico ſtudioſiſſimo Ægyptiacæ Aſtrologiæ, qvi tamen Æſculapii, Petoſiris, Necepſi, Abrahami aliorumqve opera laudat, imò cum nec alibi ejus memoria reperiatur, ſatis vel hinc apparet, ut notat Conringius p. 51. de Medicina Hermetica, etiam poſt optimorum Aſtrologorum Græcorum & Latinorum tempora à neſcio qvo ſuppoſitum eſſe. Accedit, qvod doctrina non conveniat cum iis qvæ ex Petoſiri & Nicepſo bona fide Firmicus paſſim adducit, & in Manethonis Apotelesmaticis leguntur, aut cum iis qvæ in fragmentis Hephæſtionis Thebani, Dorothei Sidonii atqve aliorum hodie ſuperant. Gemini argumenti libellus inter Hippocratis ſcripta occurrit latine ex verſione antiqva Gulideoli Mordici *de ſignificatione vitæ & mortis ſecundum motum lunæ & adſpectus planetarum* T. 1. edit Lindenianæ p. 422. Cui adde librum Aphrodiſio dicatum qvi exſtat inter Galeni opera T. 4. edit. Baſil. p. 473. ſqq. ubi male editum περὶ κατακρίσεως pro περὶ κατακλίσεως νοσούντων προγνωστικὰ ἐκ τῆς μαθηματικῆς ἐπιστήμης. Sed nulla in illo Hermetici libelli mentio. Labbeus in Bibliotheca nova MStorum p. 102. memorat Petoſiris & Mercurii Triſmegiſti Canonia cum Epitome ex Panchari ſcripto de decubitu ægrotantium ſecundum duodecim ſigna, cujus libri Panchariani meminit iterum p. 126. Ἰατρομαθηματικὰς συντάξεις Ægyptiorum præter Ptolemæum lib. I. Tetrabibli cap. 2. commemorat Hephæſtion Thebanus præfat. libri primi, conf. Salmaſium de annis Climactericis p. 47. 52. & Conringium p. 63. & 72. Labbeum Bibl. nov. MSS. p. 117. ſq. & p. 124. qvi Hermetis Aſtrologiam ſive de judiciis aſtrorum Arabice exſtare refert p. 257. Memoratam etiam inter libros MSS. à Golio ex oriente allatos in Octav. Ao. 55. Nec diverſam forte ab opere de qvo jam dicemus.

IV. Hermetis *Libri duo de* revolutionibus nativitatum* ſive de horoſcopo poſt ſingulorum annorum revolutionem conſtituendo, ferendoqve de hoc judicio, Latine pridem tranſlati auctore incerto: emendati editiqve ab Hieron. Wolfio Baſileæ apud H. Petri 1559. Fol. una cum Porphyrii Iſagoge & anonymi ἐξηγήσει in tetrabiblon Ptolemæi. De auctore ita Wolfius in præfat. ad Paulum Haintzelium Patricium Auguſtanum:

* In Conringii lib. I. de Hermetica Medicina p. 52. male excuſum *de revelationibus nativitatum*.

num: *Etsi, quis Hermes iste fuerit ignoro, (τρισμέγιστον quidem illum non fuisse persvasum habeo) nec fuisse Græcum, sed alterius alicujus nationis, sive Arabem sive Saracenum, ex multis ejus locis intelligi potest: tamen Latinæ conversionis vestigia eo me ducunt, ut hoc opus è Græco translatum esse credam, fide sane optima vel immodica potius religione, unde ipsa dictio alicubi & obscurata & prope contaminata est.* Sane ut Conringio jam notatum fuit, non modo Hermes allegatur lib. II. p. 266. sed & lib. I. cap. 3. adducitur in testimonium Ptolemæus, qvem Philosophi nomine innuit, ejusqve Canones atqve Almagestum laudat, *qvod Græci*, inqvit, *magnam constructionem appellant*, unde suspiceris, auctorem hunc non Græce scripsisse, sed Arabice: passim vero de Babyloniorum, Ægyptiorum, Persarum præcipue Indorumqve, observationibus Astrologicis, tanqvam multorum usu jam comprobatis, differentem licet observare. Nescio Christianumne arguat, qvod lib. II. c. 7. legitur: *& laudabitur à pluribus, & bonitatem & utilitatem habebit occasione miraculorum & prodigiorum & locorum Ecclesiasticorum propitiatoriorum* &c. Eorundem mentio p. 265. *erit etiam liberalis, & propter aliquam justitiam & sanctimoniam peregrinabitur apud divina propitiatoria.* Introductionem suam Astrologicam laudat qvisqvis est auctor lib. II. p. 261. aliosqve tractatus in qvibus egit de directionibus planetarum, p. 247. præterea p. 264. promittit librum traditurum causas ferdariæ * planetarum.

V. Hermetis *Aphorismi* sive *centum sententiæ Astrologicæ*, diversæ à Centiloqvio Ptolemæi, (licet cum hoc à nonnullis viris doctis confunduntur) tum à Centiloqvio Bethemi Arabis, Latine tantum exstant, & Arabis alicujus fœtus, sub falso Hermetis nomine prodiere Venetiis 1493. Fol. una cum tetrabiblo Ptolemæi & Basil. 1533. cum Julii Firmici Astrologicis, Fol. Deniq; Ulmæ 1651. & 1674. 12. cum Aphorismis Astrologicis Ptolemæi, Ludovici de Rigiis, Almansoris, auctoris innominati & Hieron. Cardani. Hermeti qvoqve tribuuntur hi Aphorismi à Stephano de Messana, qvi primus latine vertit & obtulit Manfredo Siciliæ Regi, tum à Thaddeo Hagecio ab Hagek cujus commentarius in Aphorismos Hermetis editus Pragæ Anno 1564. 4to. Confer & si placet Vossium de

* Unusqvisqve septem erraticorum, caput etiam & cauda draconis, habent qvosdam annos determinatos, & qvilibet planeta disponit natum secundum ferdariam suam. Solis qvidem ferdaria sunt anni decem, Veneris autem octo, Mercurii tredecim, Lunæ novem, Saturni undecim, Jovis duodecim, Martis Septem. Capitis tres, & Caudæ duo; qvi simul sunt omnes anni septuaginta qvinqve. *Pseudo Hermes ibid.*

ſcientiis Mathematicis pag. 206. 370. & Labbeum Bibl. nov. MSS. pag. 118.

VI. Ut vero centiloqvium Ptolemæi cum Aphoriſmis hiſce Hermeticis confunderent nonnulli, inducti videntur hac ratione, qvod ex Haly & aliorum, Arabum maxime, exemplo, rectificandarum Geneſeon ratio Aſtrologis notisſima, licet non usqveqvaqve certa atqve accurata, vulgo vocatur *Trutina Hermetis.* Illa vero in centiloqvio Ptolemæi aphoriſmo LI. occurrit his verbis: Ἔνθα ἐςὶν ἐν τῷ Καιρῷ τῆς γεννήσεως ἡ σελήνη, ἐκεῖνο τὸ ζώδιον ἐν τῇ σπορᾷ ὡροσκόπησε· Καὶ ἔνθα ἐπὶ τῆς σπορᾶς ἔτυχεν, ἐκεῖνο ἐν τῇ ἀποκυήσει ὡροσκόπησεν, ἢ τὸ τούτου διάμετρον. *In quo ſigno Luna eſt geniture tempore, illud in conceptu fuit aſcendens: Et in quo ſigno inventa fuit in conceptu, illud aut ejus oppoſitum fuit aſcendens in partu.* Eundem locum reſpicit Cardanus ad Ptolemæi tetrabiblum lib. III. text. 3. ubi ait: *etiam Haly judicio Centiloqvium eſſe Hermetis, & non Ptolemai.*

VII. Præcepta Περὶ σεισμῶν ſive *de ſignificationibus terræ motuum*, Verſus Hexametri LXVI. In Anthologia Epigrammatum Græcorum pag. 285. edit. Aldinæ, vel in Appendice Anthologiæ Francof. 1600. Fol. cum notis Brodæi & Obſopæi editæ p. 4. ſq leguntur ſub nomine Hermetis Triſmegiſti. Mox additur, eos alio in codice Orpheo tribui. Vide qvæ de hoc carmine dicimus infra cap. XVIII. num. 6. Sane vix alibi Hermeti poëmata ſive verſus metro adſtricti tribuuntur.

VIII. Κυρανίδες, qvod nomen non auctoris nec à Kyrano Rege Perſarum petitum, ſed ſcripti eſſe, pridem eruditi obſervarunt. Etſi vero Salmaſius prolegom. ad Solinum, Reineſius lib. I. cap. 2. Var. Lect. & ante hos Scaliger ad Græca Euſebii p. 409. contendunt eſſe vocabulum Arabicum, ac ſi dicas συναγωγὰς ſive collectiones, tamen Jacobus Goar p. 12. ad Georgium Syncellum (neſcio an veriſimilius) ex Allatii ſententia oſtendit eſſe vocem Græcam Aſtrologicam à Κύριος, Κυρὰ, ut notetur liber qvo vires dominium ac poteſtates aſtrorum deſcribuntur. Idem vocabulum κυρανίδες Græcis notum eſſe docet ex Herodoti lib. IV. c. 19. Græcam Etymologiam ſed alio ſenſu confirmat auctor Kyranidum qvæ latinè exſtant p. 3. *Kyranides verò dictæ ſunt eò quod aliorum meorum librorum iſtæ ſunt reginæ.* Hermetem ἐν τοῖς Κυρανίσι βίβλοις laudat Syncellus p. 35. & 52. ὥσπερ καὶ ἐν τοῖς γενικοῖς τοῦ Ἑρμοῦ καὶ ἐν τοῖς Κυρανίσι βιβλίοις εἴρηται & ante Syncellum Olympiodorus, cujus verba adduxit Reineſius p. 7. Var. Lect. πάλιν ἐν τῇ Κυρανίδι ὁ Ἑρμῆς &c.

IX. Eun-

IX. Eundem librum à Zosimo ipso allegari sub nomine *Perfectorum Hermetis*, putabat sed parum verisimiliter Morhofius ὁ μακαρίτης lib. I. polyhistoris p. 99. Chemici enim argumenti esse constat Physicos illos Hermetis libros.

X. Exstat etiam num Κυρανὶς liber in variis Bibliothecis Græcè manu exaratus, qvo usus est Gilbertus Gaulminus in notis ad Psellum & Theodorum Prodromum &c. Carolus du Fresne in glossario infimæ Græcitatis & alii. Fertur & latina editio duplex, una Lipsiensis, cum notis Andreæ Rivini, qvæ ex codice MS. Henrici Ellenbergeri aulæ Magdeburgicæ Archiatri, qvem Ellenbergerus ab Eleonora Hassiæ Landgravia dono acceperat, Ellenbergeri filius Rivino concessit, Rivinus donavit Bibliothecæ Paulinæ Lipsiensi ubi adhuc servatur, expressa vulgataqve est sub hoc titulo: *Kirani Kiranides & ad eas Rhyakini Koronides* Lipsiæ 1638. 8vo. Altera Francofurtensis 1681. 12mo *iterata vice e membranis Latinis*, ut habet titulus, *edita*.

XI. Græcus titulus ita se habet: Βίβλος κοιρανὶς Φυσικῶν συμπαθειῶν καὶ ἀντιπαθειῶν, σύνταγμα κοιρανοῦ βασιλέως περσῶν. Labbeo p. 123. Bibl. nov. MSS. *Coranus liber naturalium virtutum de sympathiis, antipathiis &c. ex primo libro Coerani Regis Persarum & Harpocratione Alexandrino de elementis.* Latinus interpres Christianus gente Italus qvi hisce siglis R A. PA. se occultavit, (unde Reinesius docet errare eos qvi existumant esse Gerhardum Carmonensem) in præfatione ait perlatum hunc librum è CPoli in Italiam Manuele Imperante anno Mundi 6677. anno vero Christi 1168. indictione secunda. *Liber Physicalium virtutum compassionum & certationum, collectus ex libris duobus, experientia videlicet Kyrannidarum Kyrani Regis Persarum & ex libro Apocrationis Alexandrini ad propriam filiam*, qvæ inscriptio ex asse convenit cum titulo Græco qvem exhibet Cangius in appendice ad glossarium Græcum p. 117. Addit Latinus interpres plurima libri Kyrani auctorem agnoscere Hermetem Trismegistum, & Syriacis characteribus sculpta fuisse in columna ferrea.

XII. Scriptum ipsum qvatuor partibus absolvitur, qvarum primâ agit de viginti qvatuor gemmis todidemqve herbis, avibus & piscibus & qvæ sint singulorum Magicæ virtutes Medicæqve. Secunda similiter agit de qvadraginta generibus animantium qvadrupedum, tertia de avibus qvadraginta & qvatuor, qvarta deniqve de qvatuor & septuaginta piscibus. Ejusdem plane furfuris cum eo de qvo Galenus lib. VI. de simplic. medicamentis T. 2. Opp. p. 268. ἔν τισι τῶν εἰς ΕΡΜΗΝ τὸν Αἰγύπτιον ἀναφερομένων βιβλίων περιέχουσι τὰς λϛ´ τῶν ὡροσκόπων ἱερὰς βοτάνας αἳ ἔνδηλον ὅτι πᾶσαι λῆρος εἰσὶ καὶ πλάσματα τοῦ συνθέντος.

XIII. Hanc Latinam editionem omninò ejusdem esse notæ ait Conringius p. 53. de medicina Hermetica, cum illis Kyranidibus qvarum meminerunt veteres, nisi qvod non integræ forte ad nos pervenerint. Unde nulla in illis mentio χημευτικῆς qvæ in antiqvis illis Olympiodoro laudatis manifeste stylo Chemico introducitur. Qvamvis ex hoc ipso conatus est probare Borrichius p. 81. De Hermetis Ægyptiorumqve sapientia, alias omnino illas veteres Κυρανίδας βίβλους fuisse. Qvod rectius forte dijudicare possit si qvis incidat in MStum codicem Grelotio laudatum hoc titulo: Ἐπιτομὴ χρυσέη ἢ τὸ βιβλίον τῶν ἀρχαίων Κυρανιδῶν. Sane pars eorum qvæ Olympiodorus è Kyranidibus profert, in editis legitur sub extremum partis secundæ, præterea cum Græca editione Gaulmino & Cangio inspecta satis convenire Latinæ videtur, nisi qvod nec hanc integram reddit, sed multa è Plinio aliisqve, multa ex ineptiis seculi sui addidit, muscerdamqve piperi admiscuit, ut qveritur Reinesius p. 565. Var. Lect. nec pauca omisit & mutavit ut notat Morhofius, qvi p. 100. lib. I. Polyhist. desiderat in Latina editione hymnos singulis herbis subjectos, illarum vires numinumqve qvibus sacræ sunt potestatem celebrantes, qvos in Græco MSto Gaulminus legisse se testatus est, & ex eo editurum se recepit.

XIV. Ex hisce hymnis Persam auctorem confirmat Vir Clarissimus W. E. Tentzelius in dialogis vernaculis anni 1695. p. 30. qvod Persæ inprimis soliti fuerint arborum plantarumqve & herbarum vires hymnis decantare. Sed nec aliis hoc inauditum gentibus, Orientalibus non modo, ut vel Salomonis exemplo apparet; qvi à Cedro ad hyssopum usqve nihil plantarum incantatum reliqvit; tum Babyloniis, qvos Plutarchus VIII. 4. sympos. narrat palmæ arboris virtutes CCCLX. decantasse hymno: Sed & Græcis atqve Ægyptiis, ut infra patebit ubi Dioscoridis editionem Aldinam recensebimus: ne dicam veteres Persas prosa non versibus usos in hymnis, si credimus Thomæ Hydeo de religione veterum Persarum p. 340. qvi tamen præter rem ibi reprehendit Curtium, qvod Magos *Patrium carmen* cecinisse scripsit, uti enim *carmen* dictum est qvasi *canimen*, ita hoc nomine vocatur qvicqvid canitur * vel recitatur sive prosa decurrat sive pedibus adstrictum sit. Sic Plinius dixit Christianos Christo *carmen qvasi Deo dicere secum invicem*. Et apud Livium passim *carmen solenne* dicuntur verba concepta non versu sed prosa. Similiter apud Senecam Epist. 98. Sed nec *longum illud carmen comitiorum*, qvod Trajanum Imperatorem in comitiis præiisse ait idem Plinius in panegyrico, metro constabat, neqve *carmen*

evoca-

* De Persarum acclamationibus carminibusqve ἐπιχωρίοις notata qvædam sunt ab Henr. Valesio ad Ammiani XXIV. 4. p. 402.

evocationis Deorum qvod refert Macrobius lib. III. Saturnal. c. 9. neqve *solenne carmen precationis*, qvod ab Africano mutatum narrat Valerius Maximus lib. IV. c. 1. Deniqve liber Catonis qvi inscriptus fuit *carmen de moribus*, prosa conceptus fuit ut docet Gellius lib. II. cap. 2. & Cicero 2. de legibus cap. 23. affirmat se puerum leges duodecim tabularum *ut carmen necessarium* didicisse.

XV. Qvod vero idem doctissimus Tentzelius Kuranidas putat esse fragmenta ex Zoroastris *συναγωγῇ ἱερᾷ τῶν Περσικῶν*, ex qva locum producit Eusebius Lib. I. præparat. p. 42. nemo facile illi accredet. Nam longe aliud illius operis argumentum fuit: unde Vigerus in Latina versione reddidit *sacrum Persicorum rituum commentarium*. G. J. Vossius, *Historiam sacram de ritibus Persarum*. Præcipue si vera sit Illustris Huetii conjectura, qvi in demonstratione Evangelica p. 160. Persicarum legum Codicem, Persis *Zundavastava* appellatum eundem esse cum illa Eusebio, memoratâ collectione sacra existimat, qvam sententiam infra in Zoroastre paucis expensam videas licet. Qvid enim legibus sacrisqve ritibus commune cum libro Medico Physico & Magico?

XVI. Ex Arabum Persarum Ægyptiorumqve scriniis qvi Magiæ naturalis & alterius impuræ per multa secula fuere promi condi, congestum esse Kyranidon librum, Reinesii est sententia Lib. III. cap. 15. Var. Lect. qvo ipso pluribus in locis hoc opus castigat & illustrat. Sæpe etiam ad partes vocatur ab Ulysse Aldrovando in voluminoso de animalibus opere. Conringio autem, qvi ex Ægyptiaca potius lingua, qvam ex Arabica Græcê versum esse ante Olympiodori ætatem pertendit, qvod Arabica illis temporibus non fuissent tanti qvæ vertisses, ita occurrit idem Reinesius in defensione variarum lectionum, editori Kyranidon Andreæ Rivino opposita p. 150. *Vir clarissimus qvi ad Ægyptios referre mavult, & è vetere Ægyptiaca translatas Kuranides, non adeo adversatur mihi, admitto enim & ipse facile etiam Ægyptios quorum ματαιοτεχνία nota est, hic suas partes egisse: Hoc saltem requiro, ut nomen Kyranidos ex Ægyptiaca tam planum faciat, qvam ex Arabica feci ego. Si post ortum Mohammedem demum literatura Arabica in aliqvo cœpit pretio esse, uti argumentatur, id non infert illiteratos fuisse Arabas priores, & inertes prorsus, neqve impedit qvo minus diu ante, naturalium rerum studium excoluerint juxta cum Græcis, etsi qvid scriptis tradiderint, hodie ignoremus, istud enim è Dioscoride, Plinio, Apulejo de herbis, qui subinde Arabicas earum nomenclaturas tanqvam partem eruditionis advocant, constat.*

XVII. *De Arpocratione Alexandrino*, ex cujus libro ad filiam, partem Kyranidum concinnatam esse affirmat auctor præfationis Latinæ, dicemus infra, cum Valerii Harpocrationis περὶ τῶν λέξεων librum recensebimus, cum qvo eundem esse hunc suspicabatur Maussacus in diss. Critica p. 379. edit. Blancardi. Vide interim Barthium Lib. XI. Adversar. c. 17. *Coerani* nomen Ægyptiis non ignotum ostendit *Coeranus* Ægyptius Philosophus, cujus meminit Eunapius & Ammianus, Suidas item in Φῆστος: tum alter *Coeranus* Ægyptius temporibus Severi, qvem memorat Dio. Ut taceam *Coeranum* de qvo Homerus Iliad. ρ'. 611. 614. alterumqve de qvo Apostolius VI. 95. proverb. tum *Coeranum* Plinio laudatum Musonii Philosophi æqvalem, qvem Græci generis fuisse testatur Tacitus Lib. XIV.

XVIII. Claudam hoc caput indice scriptorum Hermeticorum, qvem licet parum accuratum reperi in continuatione Bibliothecæ Gesnerianæ qvam adornavit Josias Simlerus, Hermetem Ægyptium Platonis discipulum falso appellans. *Fertur scripsisse*, inqvit, *imaginum sive præstigiorum (an præsagiorum) libros. De anulis Lib. I. De charactere Lib. I. De sigillis Lib. I. De imaginibus Martis Lib. I. De imaginibus Jovis Lib. I. De imaginibus Saturni Lib. I. De septem anulis planetarum Lib. I. De medicinis & conjunctionibus planetarum Lib. I. De confectionibus (an conjunctionibus) ad capiendum animalia silvestria Lib. I. De verbo perfecto Lib. I. Ad Asclepium Lib. I. De mathesi, Lib. II.*

CAPUT X.

De scriptis Chemicis qvæ sub Hermetis nomine exstant. Capita VII. de lapidis Philosophici secretis. 1. Chemica Hermetis sententia à variis scriptoribus laudata. 2. Secreta secretorum. 3. Tabula smaragdina. 4. E Phœnicio sermone translata videtur Kriegsmanno. 5. An Græcis innotuerit. 6. Testimonia de ejus antiqvitate. 7. Smaragdi & aliæ gemmæ miræ magnitudinis. 8. Mos libros & tabulas una cum defunctis in sepulchro condendi. 9. Incertus saltim est γνησιότης smaragdinæ tabulæ. 10. Hermetis de tincturis Physicis. Liber Isidis ad Horum & alia Græca Chemica MSS. 11. Libellus de lapidibus pretiosis. 12.

I.

TRactatus HERMETIS *Chemicus* sive *capitula VII. de lapidis Philosophici secretis.* Hæc manu exarata viderat Gesnerus ut in Bibl. testatur. Edita sunt Latinè, adjunctis ab anonymo scholiis

ſcholiis in tomo qvarto theatri * Chemici Argent. 1613. 8vo. Prodierant & Lipſiæ dominico Gnoſio curante A. 1610. 8vo, ut Germanicas, Anglicas, Belgicasqve verſiones omittam. Sed junioris cujusdam ſcriptoris eſſe res ipſa loqvitur. Qvanqvam enim modus docendi reconditum qviddam ſpirat, & ſatis Ægyptium, qvia tamen priſcorum ille autor meminit Philoſophorum, aliosqve citat Philoſophos, imo ipſum Avicennam, qvia in qvatuor elementorum pugnâ multus eſt, qvia literas Græcas ad partes vocat, qvæ ævo Thaautico fuere nullæ, qvia toto opere Chriſtianismum redolet, neutiqvam genuinus Hermetis vetuſtiſſimi ſed recentioris Arabis in artis operibus verſati cenſendus fœtus, uti Borrichius ipſe haud diffitetur libro de ortu & progreſſu Chemiæ, p. 71.

II. Paſſim tamen alibi Hermes in Chemicis citatur à Syneſio πρὸς Διόσκορον, Zoſimo, & Olympiodoro, qvi etiam Hermetis ἀρχαϊκὴν βίβλον laudat, idem ὅσα ἀπὸ Ἑρμοῦ καὶ τῶν Φιλοσόφων ἦσαν εἰρημένα. Qvibus adde varias ſententias Hermeticas hinc inde allatas in libris Chemicis, turba ** Philoſophorum, in Margarita pretioſa Petri Boni Lombardi, in libro ſecretorum Calid, in Seniore Zadith, Haled, Hortulano, Roſario, Rupeſciſſa, Iſaaco Hollando, Alberto Magno, Arnoldo Villanovano, Ariſtotele Chemico, Bernhardo Treviſano aliisqve, ſed qvas ipſas qvoqve, utrum ex Germanis Hermetis ſecundi ſcriptis hauſtæ ſint, ambiguum eſſe affirmat in Conſpectu ſcriptorum Chemicorum idem Borrichius.

III. Feruntur & *ſecreta ſecretorum* Raymundi Lulli & Hermetis in tres libros diviſa & cum opuſculo Thomæ Aqvinatis, de eſſe & eſſentia mineralium & Cornelii Alvetani de conficiendo divino Elixire libello edito Latinè Colon. 1592. 8vo, ut præteream ejusdem Lulli poteſta-

I 2 tem

* Francofurti qvoqve A. 1605. 8vo prodiere qvatuor ſcripta Chemica ex Arabico verſa hoc titulo: Senioris Zadith filii Hamuelis tabula Chymica. Anonymi expoſitio tabulæ. *Hermetis Triſmegiſti liber de Compoſitione*, Anonymi veteris Conſilium Conjugii ſeu de maſſa ſolis & lunæ libri III.

** In hoc libro recentioris cujusdam Græci Arabis introducitur Pythagoras turbam diſcipulorum ſuorum docens jubensqve & ipſos diſſerere atqve conferre inter ſe de rebus Phyſicis ac Chemicis, præſentibus ſententiamqve dicentibus etiam aliis Philoſophis, & dicta illorum congregante qvodam Arisleo. Vocatur & hic liber *tertia ſynodus Pythagorica de occulta ſapientia.* In altero exemplari ejus (duplex enim exſtat) Arisleus inducitur *Hermetis diſcipulos* congregans & ſententias eorum de lapide & arte Chemica inqvirens. Videntur duæ priores ſynodi Pythagoricæ ejusdem argumenti intercidiſſe.

tem divitiarum & expositionem *testamenti Hermetis* de lapide Philosophico conficiendo editam cum turba Philosophorum, Rosario aliisqve scriptis hujus commatis Basil. 1610. 8vo. Hermetis *librum de corporibus transmutandis* & ejus generis alia.

IV. *Tabula Smaragdina*, magnæ apud Chemicos auctoritatis, qvæ in valle Hebron in sepulchro & in manibus cadaveris Hermetis, à Sara (Abrahami uxore, ut in tabula Smaragdina vindicata non dubitat affirmare Christophorus Kriegsmannus) reperta esse diciur, continet verbis obscuris (uti solenne est Chemicis multum fumi parum lucis dare) totius ut ajunt magisterii Chemici metalla perficiendi fundamentum, & modum componendi qvandam medicinam universalem, sed generalissime descriptum. Qvia paucis verbis absolvitur, nihil impedit, qvin & hoc loco integra legatur. *Verum sine mendacio, certum & verissimum: qvod est inferius, est sicut id, qvod est superius, & qvod est superius, est sicut id, qvod est inferius ad perpetrandum miraculum unius rei: Et sicut res omnes fuerunt ab uno mediatione unius, sic omnes res natæ ab hac re adoptatione. Pater ejus est sol, mater ejus luna: portavit illud ventus in ventre suo. Nutrix ejus terra, pater omnis telesmi totius mundi est hic. Virtus ejus integra est, si versa fuerit in terram. Separabis terram ab igne, subtile à spisso svaviter cum magno ingenio. Ascendit à terra in cœlum, iterumqve descendit in terram & recipit vim superiorum & inferiorum. Sic habebis gloriam totius mundi, ideo fugiet à te omnis obscuritas. Hac est totius fortitudinis fortitudo fortis, qvia vincet omnem rem subtilem, omniaqve solida penetrabit. Sic mundus creatus est. Hinc erunt adoptationes mirabiles, qvarum modus hic est. Itaqve vocatus sum Hermes Trismegistus habens tres partes Philosophiæ totius mundi. Completum est qvod dixi de opere solis.*

V. Kriegsmannus, qvi non è Græco sed è Phœnicio translatam esse contendit, existimavit se non mediocrem lucem tabulæ huic allaturum, si Phœnicii ut ait contextus proprietate servata eandem interpretaretur in hanc sententiam: *Vere non ficte certo verissimeqve ajo. Inferiora hæc cum superioribus illis, istaqve cum iis vicissim vires sociant, ut producant rem unam omnium mirificissimam. Ac qvemadmodum cuncta educta ex uno fuere verbo Dei unius, sic omnes qvoqve res perpetuo ex hac una regenerantur dispositione naturæ. Patrem ea habet solem, matrem lunam, ab aëre in utero qvasi gestatur, nutritur à terrâ. Causa omnis perfectionis rerum ea est per universum hoc. Ad summam ipsa perfectionem virium pervenit, si redierit in humum. In partes tribuito humum ignem passam, attenuans densitatem ejus re omnium svavissimâ. Summa ascende ingenii sagacitate à terra in cœlum, indeqve rursum in terram descende ac vires superiorum inferiorumqve coge in unum, sic*

potiere

potiere gloria totius mundi, atqve ita abjectæ sortis homo non amplius habebere. Isthac jam res ipsa fortitudine fortior existet, corpora qvippe tam tenuia qvam solida penetrando subiget. Atqve sic qvidem qvæcunqve mundus continet creata fuêre. Hinc admiranda evadunt opera, qvæ ad eundem modum instituuntur. Mihi vero ideo nomen Hermetis Trismegisti impositum fuit, qvod trium mundi sapientiæ partium (h. e. Theologiæ, Physicæ & Astrologiæ) *Doctor deprehensus sum. Hæc sunt, qvæ de Chemicæ artis præstantissimo opere consignanda esse duxi.*

VI. Borrichius in conspectu scriptorum Chemicorum illustriorum negat se in scriptoribus Chemicis Græcis hanc tabulam invenisse, utcunqve ab illis spectatam esse, & ad latinos derivatam non dubitet: Sed nimirum qvis MSta Græcorum Chemica excussit omnia? nisi malis cum Gaulmino statuere tabulam illam à victoribus Persis vel in Ægypto vel vicinia repertam, in Persidem jam olim translatam fuisse, eoqve nomen ejus diu Græcis ignoratum. Videtur tamen tabulam hanc inspexisse Anonymus Chemicus Græcus, cujus verba ex MSto Vindobonensi affert Lambecius Lib. VI. Commentar. p. 175. Πρῶτος τοίνυν Ἑρμῆς ὁ Τρισμέγιστος προσαγορευόμενος ἀναφέρεται προσενεγκασμένος τὴν ἐπωνυμίαν διὰ τὸ κατὰ τρεῖς τινας τῆς δυνάμεως ἐνεργείας τὴν παροῦσαν ποίησιν γινομένην, ἀλλὰ καὶ τῶν ἔξω ταύτης καὶ τρεῖς διεστώσας τῶν ὄντων οὐσίας ἀνακρίνας. Οὗτος πρῶτος γενόμενος συγγραφεὺς τοῦ μεγάλου τούτου μυστηρίου ἀκόλουθον ἔχειν κ. τ. λ.

VII. Meminit ejusdem tabulæ Aristoteles junior, Chemicus, de perfecto Magisterio, meminit Senior Zadith, Mag. Ortholanus sive Hortulanus, nescio qvis, cujus commentarius in tabulam exstat: Avicenna, Arnoldus de Villa Nova, Isaacus Hollandus, Albertus Magnus, Bernhardus Trevisanus, & anno Christi 1330., Petrus Bonus Lombardus, ut posteriores fere infinitos prætercam. Athanasius Kircherus ipse qvi tabulam hanc suppositam, & à Bernardo Canesio Alchymista primùm mundo oblatam falsò * contendit, in eodem qvo hoc scripsit Oedipo Ægyptiaco testatur prope Memphin saxo hæc verba insculpta legi: *Cœlum sursum, cœlum deorsum, qvod sursum id omne deorsum, hæc cape & beaberis.* Unde integritas & antiqvitas tabulæ smaragdinæ non parum confirmari eidem Borrichio videtur, qvi illam pluribus adversus Kircherum vindicat in lib. de ortu & progressu Chemiæ p. 72. sqq. Et in conspectu scriptorum Chemicorum notat solenne fuisse antiqvis, rariora legum, gestorum, artium, lapideis tabulis, columnis, obeliscis committere: qvam

* T. II. Oedipi Ægypt. part. 2. p. 427.

rem pluribus tangimus infra cum de columnis Mercurii sive Hermetis agimus.

VIII. Ac ne qvis obducat smaragdos ejus magnitudinis qvæ tot sententias caperent non inveniri, cum, Theophrasto περὶ λίθων auctore, sigilli magnitudinem raro excedant, is norit, inter artificia Chemica etiam esse similes gemmas efficere, ut Seneca Epist. 90. testatur Democritum invenisse *quemadmodum decoctus calculus in Smaragdum converteretur.* Et Theophrastus ipse tradit in Ægyptiorum commentariis reperiri, regi eorum à Rege Babylonio missum Smaragdum munere, qvatuor cubitorum longitudine & trium latitudine. Et fuisse apud eos in Jovis delubro obeliscum e qvatuor Smaragdis, 40. cubitorum longitudine, latitudine vero in parte qvatuor, in parte duorum. Se autem scribente, esse in Tyrii Herculis templo stantem pilam ê smaragdo cujus & apud Herodotum lib. II. cap. 44. mentio, nisi potius pseudosmoragdus sit. Nam & hoc genus reperiri, & in Cypro inventum ex dimidiâ parte Smaragdum, ex dimidia Jaspidem, nondum humore in totum transfigurato. Addit Plinius Lib. XXXVII. cap. 5. ex Apione Plistonice, fuisse sua ætate in labyrintho Ægypti colosseum Serapin è Smaragdo novem cubitorum. Prætereo alia hujus generis qvæ refert Otto Dapper in descriptione Americæ p. 324. edit. German. Sic Epiphanius de gemmis cap. 6. Anastasius Nicænus qv. 38. Svidas in Μουσῆς Nilus Rhodius Metropolita lib. de lapidibus eorumqve theoria, & ex Judæis plurimi, ut R. Simeon in Jalkuth, & R. Bechai ad Exod. XXIV. 12. & paraphrasis Chaldaica ad Cantic. I. 11. tabulas Decalogi ex saphiro factas fuisse referunt.

IX. Deniqve nec hoc insolens esse observat Borrichius tam egregium repertum in Hermetis tumulo absconditum fuisse: nam sic & Archimedem summo sepulchro suo sphæram ac cylindrum jussisse imponi, ut auctor est Cicero Lib. V. Tusc. Qvamvis hoc ἐπίθημα & externum ἐπίσημον sepulchri Archimedis longe diversum videri potest a tabula Smaragdina cum Hermete ut ferunt sepulta ac recondita, cui affinis magis est tabella ænea literis scripta incognitis, qvam in Alcmenæ sepulchro repertam & à Chonuphi propheta explicatam refert Plutarchus lib. de genio Socratis p. 577. 578. seq.

X. Verum de his qvisqve sentiet ut volet, cum neç adversus pertinaces tabulæ assertores evidenter demonstrari possit illam nuper confictam esse, nec hi viciffim argumentis & testimoniis exceptione majoribus possint ejus γνησιότητα tantamqve antiqvitatem confirmare & ostendere.

XI. Hermetis Φυσικαὶ βαφαὶ sive *de tincturis Physicis* liber Chemici

mici argumenti, MStus exstat in Bibl. Regis Galliæ teste Borrichio p. 81 de Hermetis & Ægyptiorum sapientia. Hermetem ἐν τοῖς φυσικοῖς citat Zosimus Panopolita (apud Syncellum p. 13.) ἐν τῷ ἐννάτῳ τῆς Ἰμοὺθ βίβλῳ πρὸς Θεοσέβειαν. Hujus Ἰμούθης filius fertur Asclepius supra memoratus. In Scholiis ad Apollonium Rhodium Lib. II. ubi ad verba: τὸν ῥα χρύσεον ἔθηκεν Ἑρμείας hæc annotata leguntur: χρύσεον δέρας λέγεται τῇ ἐπαφῇ τοῦ Ἑρμοῦ τὸ δέρας τοῦ κριοῦ γενέσθαι χρυσοῦν, forte pro τῇ ἐπαφῇ legendum τῇ βαφῇ. Exstant & Hermetis Isidisqve ab Hermete edoctæ nomine scripta Chemica inedita in variis Bibliothecis, qvale est qvod inter alios Chemicos ἀνεκδότους Græcos in Bibl. Sereniss. Electoris Bavari legit, Latineqve vertit Simon Wagnereckius Jesuita, qvi illud in literis ad Alex. Barvoëtium testatus est se pro genuino habere. De libro qvi in Bibl. Regis Galliæ MStus exstat, & inscribitur Ἶσις προφῆτις τῷ υἱῷ Ὥρῳ ita Borrichius in conspectu scriptorum Chemicorum: *Esse scriptum illud quod in lararis doctorum custoditur, spurium, multa ex ipso textu allata docuerint, licet sua Venere & arte neqvaqvam destituatur. Vox Isidis inter cetera:* προεῖπον ὅτι ὁ σῖτος σῖτον γεννᾷ καὶ ἄνθρωπος ἄνθρωπον σπείρει, οὕτως καὶ ὁ σπείρων θερίζει ὅμοιον τὸ ὅμοιον. *Qvæ vel una sententia si pressius animo infigatur, plurimos in subjectis haud raro absurdis laborantes in rectiorem viam reduxerit. Nec inconsultum illud:* ἡ γὰρ φύσις τῇ φύσει τέρπεται, καὶ ἡ φύσις τὴν φύσιν νικᾷ. *Accedit horribile illud sacramentum, qvo obligatur Horus, ne commissum sibi arcanum cuiqvam patefaciat, nisi vel taciturno filio suo, vel amico securissimo.* Sacramentum illud sive jusjurandum ex libro Isidis MSto Græce affert idem Borrichius lib. de Hermetis & Ægyptiorum sapientia p. 47. Hermetis Alchemiam ex codice 236. Regis Galliæ memorat Labbeus p. 273. Bibl. nov. MSS. Plura de Chemicis Græcis ineditis diximus libro postremo hujus Bibliothecæ. Vide sis interim Cangii glossarium in voce ποιητής. Conringium de Medicina Hermetica, pag. 34. Borrichium pag. 80. Labbeum p. 128. seqv.

XII. *Libellus de lapidibus pretiosis* sub Hermetis nomine, fuit in Bibliotheca Thomæ Erpenii, Arabice scriptus A. Hegiræ 749. h. e. anno Christi 1348. qvem ex Græca non ex Ægyptiaca versum lingva hoc argumento lubrico probat Conringius p. 55. qvod auctor Hermes appellatur, non Ægyptio nomine Thoth. Usus libello videtur Albertus Magnus, qvi in doctissimo de mineralibus libro freqventer Hermetis sententias citat, præsertim de gemmis agens. Cum autem ex illo opusculo adferantur, qvæ Kyranidum libro & Ægyptiorum de gemmis doctrinæ sunt similia, Ægyptiacæ forte foeturæ est, etsi minime sit à manu aut etiam ab ævo Hermetis.

CAPUT

CAPUT XI.

De scriptis Hermeti olim tributis, quæ perierunt. Mercurii columnæ in terra Seriadica. 1. Mos veterum, inventa & leges columnis insculpendi. 2. Columnæ Herculis, & Darii. Ægyptiorum Obelisci. 3. Libri Hermetici memorati Cyrillo, Plutarcho & Galeno. 4. Clementi Alexandrino. 5. Jamblicho & Julio Firmico. 6. Immanis numerus Hermeticorum librorum. 7. Interpretes librorum Hermeticorum Græci, Arius Megapolitanus, Bitys, Didymus, Evander sive Evanthius & Seleucus Theologus. 8. Ἑρμαϊκαὶ διατάξεις, Σαλμεσχινιακὰ, Liber septem Planetarum. Γενικὰ sive Γενικοὶ λόγοι &c. 9. Locus ex Hermetis κρυφίῳ λόγῳ apud Charisium emendatus. 10.

I.

POst hæc qvæ de scriptis sub Hermetis nomine hodieqve exstantibus dicenda habui, conseqvens est ut deperdita qvoqve illius breviter commemorem, in qvibus primo statim loco occurrunt I. *Mercurii columnæ* literæqve arcanæ, qvibus ad philosophiam velut magistris usi feruntur Pythagoras, Plato & alii. Vide Ammianum Marcellinum Lib. XXII. cap. ult. Ex his columnis Thothi sive Mercurii Sanchoniathon qvoqve profecit, si credimus Philoni Byblio apud Eusebium Lib. I. præparat. c. 9. p. 31. sqq. & Svidæ in Σαγχωνιαθών. Ex iisdem Manetho Sebennyta cujus ἐπιτομὴν τῶν φυσικῶν laudat Laërtius in proœmio, (eundem enim innui non dubito) & cujus Mythologumena de Iside, Osiride Apide & Sarapide aliisqve Diis Ægyptiorum memorat post Clementem Alex. 1. Strom. Eusebius in præparat. Lib. I. & IV. Theodoritus Lib. II. θεραπευτ. &c. concinnavit librum Σώθεως Regi Ptolemæo Philadelpho dicatum, ut est apud Syncellum p. 40. ἐκ τῶν ἐν τῇ Σηριαδικῇ γῇ κειμένων στηλῶν ἱερᾷ διαλέκτῳ καὶ ἱερογραφικοῖς γράμμασι κεχαρακτηρισμένων ὑπὸ Θὼθ τοῦ πρώτου Ἑρμοῦ καὶ ἑρμηνευθεισῶν μετὰ τὸν κατακλυσμὸν ἐκ τῆς ἱερᾶς διαλέκτου εἰς τὴν ἑλληνίδα φωνὴν, γράμμασιν ἱερογλυφικοῖς καὶ ἀποτεθεισῶν ἐν βίβλοις ὑπὸ τοῦ Ἀγαθοδαίμονος τοῦ δευτέρου Ἑρμοῦ πατρὸς δὲ τοῦ Τὰτ ἐν τοῖς ἀδύτοις τῶν ἱερῶν Αἰγύπτου. Easdem στήλας Manetho vocat ἱερὰ βιβλία γραφέντα ὑπὸ τοῦ προπάτορος τρισμεγίστου Ἑρμοῦ. Confer Syncellum p. 124 Terram Seriadicam in qvibus hæ columnæ repertæ dicuntur, in Ægypto qværendam recte post alios viros eruditos docet H. Dodvvellus in appendice ad dissertationes Cyprianicas, nisi Eusebius qvem Syncellus seqvitur, columnas Mercurii confudit cum columnis posterorum Sethi, qvas Josephus testatur positas κατὰ τὴν Συριάδα, sive ut Eustathius Antiochenus in Josepho legisse videtur, κατὰ

τὴν

τὴν Σηριάδ: unde ſſ. Voſſio de LXX. interpretibus p. 271. & Marſhamo p. 39. Canonis Chronici in mentem venit intelligi Sehirath locum in Galgalis, in qvo lapides ſculptos memorat liber Judicum III. 26. H. Valeſius notis ad Ammian. apud Syncellum legebat ἐν Συριγγικῇ γῇ, parum veriſimili conjectura. Ἑρμᾶς ſive columnas ab Hipparcho Piſiſtrati F. ἐν Στειριακῇ ὁδῷ & aliis Atticæ locis poſitas memorat Plato in Hipparcho p. 234.

II. De Sethi columnis præter cæteros conſulere juvabit Illuſtris doctrinæ Virum Huetium in demonſtratione Evangelica p. 93—97. ubi fuſe etiam agit de more antiqviſſimo ante papyri uſum recepto, præclara inventa, leges aliaqve poſteris tradendi in columnis, ſaxis, parietibus, tabulis æneis, de qvo videndus inſuper Lucas Holſtenius ad Vitam Pythagoræ ſcriptam à Porphyrio p. 67. 68. Humfredus Prideaux in limine notarum hiſtoricarum ad Epochas marmoreas Arundelianas, Hermannus Hugo de prima ſcribendi origine cap. 10. & Petrus Holmius de ſcriptione c. 4. editus à Cl. V. Tho. Crenio in Analectis, p. 440. ſeq. Sigillatim de Ægyptiis Proclus Lib. I. in Timæum: Αἰγυπτίοις δ' ἔτι καὶ τὰ γεγονότα διὰ τῆς μνήμης ἀεὶ νέα πάρεστι, ἡ δὲ μνήμη διὰ τῆς ἱστορίας, αὕτη δ' ἀπὸ τῶν στηλῶν ἐν αἷς ἀπεγράφοντο τὰ παράδοξα καὶ τὰ θαύματος ἄξια εἴτ' ἐν πράξεσιν εἴτ' ἐν εὑρέσεσιν. Galenus initio Apologiæ Aphoriſmorum Hippocratis contra Julianum: Ἐν Αἰγύπτῳ πάλιν τῶν κατὰ τὰς τέχνας εὑρισκομένων ἕκαστον ὑπὸ κοινοῦ συνεδρίου τῶν πεπαιδευμένων κριθὲν ἐνεγράφετο στήλαισι τισὶν ἀποκειμέναις ἐν ἱεροῖς χωρίοις. In libro *Minerva mundi*, Hermes ipſe inducitur ἃ ἐνόησεν χαράξαι καὶ χαράξαντα κρύψαι, & alio loco de Iſide & Oſiride, οὗτοι, inqvit. τὰ κρυπτὰ τῶν ἐμῶν ἐπιγνώσονται γραμμάτων πάντων, καὶ διακρινοῦσι, καὶ τινὰ μὲν αὐτοὶ κατέξουσι, ἃ δὲ καὶ πρὸς εὐεργεσίας θνητῶν φθάνει, στήλαις καὶ ὀβελίσκοις χαράξουσιν. Et paucis interjectis: οὗτοι τὸ περιέχον ὅτι δαιμόνων ἐπληρώθη, παρ' Ἑρμοῦ μαθόντες κρυπταῖς στήλαις ἐχάραξαν. In Panchaia Inſula Diodorus Siculus lib. V. p. 321. teſtatur præter alia in templo ſuper lecto Jovis ſervatam στήλην χρυσῆν μεγάλην γράμματα ἔχουσαν τὰ παρ' Αἰγυπτίοις ἱερὰ καλούμενα, δι' ὧν ἦσαν αἱ πράξεις Οὐρανοῦ τε καὶ Διὸς γεγραμμέναι, καὶ μετ' αὐτὰς αἱ Ἀρτέμιδος καὶ Ἀπόλλωνος ὑφ' ΕΡΜΟΥ προσαναγεγραμμέναι.

III. Ex columnis Mercurii veteres Græcorum Philoſophos profeciſſe auctor eſt Jamblichus lib. de Myſteriis Ægyptiorum ſect. I. c. 2. Φιλόσοφοι δ' εἴ τι προβάλλεις ἐρώτημα, διακρινοῦμέν σοι καὶ τοῦτο κατὰ τὰς Ἑρμοῦ παλαιὰς στήλας ἃς Πλάτων ἤδη πρόσθεν καὶ Πυθαγόρας διαγνόντες φιλοσοφίαν συνεστήσαντο. Idem Proclus ex Crantore refert Platonem à Prophetis Ægyptiorum furti reum peractum, qvod ſermonem Atlanticum ab Ægyptiis hauſiſſet qvæ ἐν στήλαις ἔτι σωζομέναις inſcul-

insculpta legerentur, perinde ut apud Clementem Alex. 1. Strom. p. 303. arguitur Democritus ex Babylonii Acicari columna libros suos morales incrustasse. Confer qvæ de columnis Mercurii & Ægypti Syringibus atqve obeliscis collegere Valesius ad Ammianum Marcellinum Lib. XXII. c. 15. & Tho. Gale ad Jamblichum p. 185. qvi apud Theophilum Antiochenum pro στήλαις Ἡρακλέους legit Ἑρμοῦ, qvamvis fuere etiam Herculis columnæ, non tantum illæ incertum qvales, Diodoro Sic. lib. IV. p. 226. Hesychio Svidæ ac Geographis celebratissimæ prope Gades *Abyla* & *Calpe*, sive ut alii vocant *Alyba* & *Abenna*, sed & aliæ ex auro argentoqve confuso factæ & in templo asservatæ, qvas neqve Ægyptiis neqve Indicis sed ignotis vulgo literis ab Hercule inscriptas explicavit Apollonius Tyanensis apud Philostratum L. V. c. 1. Confer Strabonem in extremo lib. III. & de Stelis Ægyptiorum stemmata Deorum continentibus Martianum Capellam lib. II. p. 35. De binis columnis è candido saxo qvæ in Africæ regione qvæ postea Tingitana dicta est in agro civitatis Tingis qvæ hodie Tanger, Phœnicum lingva inscriptæ fuisse feruntur in hanc sententiam: ἡμεῖς ἐσμὲν οἱ φυγόντες ἀπὸ προσώπου Ἰησοῦ τοῦ λῃστοῦ υἱοῦ Ναυῆ mentio apud Procopium 2. Vandal, c. 7. atqve inde apud Evagrium, Nicephorumqve atqve ex alio ut videtur scriptore apud Svidam in χαναάν, & Theophanem, licet tota res fabulis adscribitur ab Antonio Van Dalen viro acutissimo in Epist. ad Clariss. Almelovenium qvæ exstat ad calcem libri de Origine ac progressu Idololatriæ p. 749. seq. contra sentientibus Seldeno prolegom. de Diis Syris c. 2. Bocharto præf. ad Chanaan & p. 520. Hottingero Hist. Or. p. 46. Bernhardo Aldrete in Antiqvitatibus Hispaniæ & Africæ p. 381. qvi & Arabis cujusdam scriptoris Ibn Alriqvich testimonium adducit. Phœnices ita scripsisse conjicit Seldenus: אנו בורחים מפני יהושע איש חתף בן נון: De Darii Persarum Regis columnis binis ad bosphorum exstrui jussis è candido lapide, qvarum una literis Græcis altera Assyriacis inscripta erat, Vid. Herodotum L. IV. c. 87. Alius columnæ ab eodem Dario prope Tearum fluvium erectæ inscriptionem refert cap. 91. Qvales porrò fuerint veteres illi Ægyptiorum obelisci, à Mestre, Sothi, Ramise, Mnevide, Smarre aliisqve Ægypti Regibus positi & literis exornati hieroglyphicis, apparet ex Athanasii Kircheri Oedipo * Ægyptiaco & Obelisco Pamphilio, qvibus figuræ illorum literis hieroglyphicis refertæ exhibentur, etsi expositiones Kircheri parum probantur viris eruditis, Joh. Oweno in Theologumenis p. 82. 84. 283. 286. 291. 313. Jac Windeto lib. de vita functorum statu p. 17. Chevræo in Chevræanis, T. II. p. 173. sq. If. Vossio de LXX interpretibus p. 330. &c.

IV. Apud Cyrillum 1. contra Julianum p. 30. memoratur [illegible]

Θεικὸς

* Tomo III.

9. Περὶ τῆς τάξεως ἡλίου καὶ σελήνης.
10. Περὶ τῶν ε πλανωμένων.
11. Χωρογραφία τῆς Αἰγύπτου.
12. Ἡ τοῦ Νείλου διαγραφή.
13. Περὶ τῆς καταγραφῆς σκευῆς τῶν ἱερέων.
14. Περὶ τῶν ἀφιερωμένων αὐτοῖς χωρίων.
15. Περὶ μέτρων.
16. Περὶ τῶν ἐν τοῖς ἱεροῖς χρησίμων.

Τὰ παιδευτικὰ ἢ μοσχοσφραγιστικὰ [ita enim recte ex Herodoti lib. II. 39. & Porphyrii IV. περὶ ἀποχῆς p. 366. legit Marshamus p. 242. & Conringius p. 57. non μοσχοσφαγιστικὰ] βιβλία ι τὰ εἰς τὴν τιμὴν ανήκοντα τῶν παρ' αὐτοῖς Θεῶν καὶ τὴν Αἰγυπτίαν εὐσέβειαν περιέχοντα, οἷον.

—— —— 17. Περὶ θυμάτων.
18. Περὶ ἀπαρχῶν.
19. Περὶ ὕμνων.
20. Περὶ εὐχῶν
21. Περὶ πομπῶν.
22. — 26. Περὶ ἑορτῶν καὶ τῶν τούτοις ὁμοίων.

Τὰ ἱερατικὰ, βιβλία ι. περί τε νόμων καὶ Θεῶν καὶ τῆς ὅλης παιδείας τῶν ἱερέων. 27. — 36.

Τὰ ἰατρικὰ, βιβλία ς΄.

37. Περὶ τῆς τοῦ σώματος κατασκευῆς.
38. Περὶ νόσων.
39. Περὶ ὀργάνων.
40. Περὶ φαρμάκων.
41. Περὶ ὀφθαλμῶν.
42. Περὶ τῶν γυναικίων.

VI. Jamblichus de Mysteriis Ægyptiorum sect. VIII. c. 1. viginti millia librorum ab Hermete scripta refert ex testimonio Seleuci, vel ex Manethonis testimonio libros 36525. qvæ est summa annorum qvos 30. dynastiis Ægypti idem Manetho & vetus Chronicon apud Syncellum p. 51. tribuit, unde viro docto in mentem venit suspicari qvod non libri intelligendi sint, sed orbium cœlestium περίοδοι. Sed aliud omnino svadent Jamblichi verba: Τὰς μὲν οὖν ὅλας ἀρχὰς Ἑρμῆς ἐν ταῖς δισμυρίαις βίβλοις, ὡς Σέλευκος ἀνεγράψατο, ἢ ταῖς τρισμυρίαις τε καὶ ἑξακισχιλίαις καὶ πεντακοσίαις καὶ εἴκοσι πέντε, ὡς Μανέθως ἱστορεῖ, τελέως ἀνέδειξε· τὰς δ' ἐπὶ τῶν κατὰ μέρος οὐσιῶν ἄλλοι ἄλλας διαβάλλοντες τῶν παλαιῶν πολλαχοῦ διερμηνεύουσι. Jamblicho succinens Julius Firmicus, *Mercurius Ægyptius*, inqvit, *conscripserat viginti millia voluminum de variis substantiis & principiis & pote-*

poteſtatum ordinibus cœleſtium, qvæ aliæ atqve aliæ traditæ fuerant, in qvibus Aſtrologia & Theologia Ægyptiorum explicabantur, qvas artes docuerat Æſculapium & Anubium. Idem alibi referre ſe ait mundi genituram ex Æſculapio & Anubio, *qvibus potentiſſimum Mercurii numen iſtius ſcientiæ ſecreta permiſit.* Et paucis interjectis: *ſicut in illo libro continetur Æſculapii, qvi Myriogeneſis appellatur*, Lib. II. Matheſ.

VII. Numerus tantus librorum Hermetis merito multis incredibilis viſus eſt. Itaqve Bochartus Lib. I. Chanaanis cap. 15. verſus ſive στίχους interpretatur, G. Hornius Lib. I. cap. 6. Hiſtor. Philoſ. poſt Steuchum Eugubinum & Gilb. Genebrardum, papyri folia. Galeus ad Jamblichum p. 295. breviores λόγους, qvalia ſunt capita Poemandri Ficiniani. Poteſt etiam facilis error irrepſiſſe in numeris, præterea conſtat, qvorumlibet ſapientum Ægyptiorum ſcriptis & inventis auguſtum Hermetis nomen præfixum olim fuiſſe, ita enim diſerte Jamblichus in limine libri de Myſteriis: Θεὸς ὁ τῶν λόγων ἡγεμὼν ὁ Ἑρμῆς πάλαι δέδοκται καλῶς ἅπασι τοῖς ἱερεῦσιν εἶναι κοινός. Ὁ δὲ τῆς περὶ Θεῶν ἀληθινῆς ἐπιστήμης προεστηκὼς εἷς ἐστιν ὁ αὐτὸς ἐν ὅλοις, ᾧ δὴ καὶ ἡμέτεροι πρόγονοι τὰ αὐτῶν τῆς σοφίας εὑρήματα ἀνετίθεσαν, Ἑρμοῦ πάντα τὰ οἰκεῖα συγγράμματα ἐπονομάζοντες. Idem ſect. VIII. c. 2. ait Hermetem reliqviſſe libros mille de diis cœleſtibus, centum de Diis empyreis, totidemqve de Diis æthereis: αὗται μὲν οὖν εἰσιν ἀρχαὶ πρεσβύταται πάντων, ἃς Ἑρμῆς πρὸ τῶν αἰθερίων καὶ ἐμπυρίων Θεῶν προτάττει καὶ τῶν ἐπουρανίων. Ἑκατὸν μὲν περὶ τῆς ἱστορίας τῶν ἐμπυρίων, καὶ ἰσάριθμα τούτοις περὶ τῶν αἰθερίων συγγράμματα παραδοὺς, χίλια δὲ περὶ τῶν ἐπουρανίων.

VIII. Cap. 4. fatetur idem Jamblichus, Hermeticos libros qvod Græce ex Ægyptiaco translati ſint, paſſim loqvi lingvam Græcorum Philoſophorum, tamen Ἑρμαϊκὰς δόξας ſive Hermeticas Opiniones illis tradi & contineri. Τὰ μὲν γὰρ φερόμενα ὡς Ἑρμοῦ Ἑρμαϊκὰς περιέχει δόξας, εἰ καὶ τῇ τῶν Φιλοσόφων γλώττῃ πολλάκις χρῆται. Μεταγέγραπται γὰρ ἀπὸ τῆς Αἰγυπτίας γλώττης ὑπ' ἀνδρῶν φιλοσοφίας οὐκ ἀπείρως ἐχόντων. Ab Hermæo puta, Didymo, Ario Megapolitano, Evandro cujus Theo meminit, & qvem Evanthum Porphyrius ſuſpicante Galeo appellat. His addi *Bityn*, qvem cap. 5. Jamblichus ait Hermetis libros hieroghyphicis literis ſcriptos interpretatum eſſe Ammoni Regi: ὑφηγήσατο δὲ καὶ ταύτην τὴν ὁδὸν Ἑρμῆς. Ἡρμήνευσε δὲ Βίτυς προφήτης Ἄμμωνι βασιλεῖ ἐν ἀδύτοις εὑρὼν ἀναγεγραμμένην ἐν ἱερογλυφικοῖς γράμμασιν κατὰ Σάϊν τὴν ἐν Αἰγύπτῳ, τό, τε τοῦ Θεοῦ ὄνομα παρέδωκε τὸ διῆκον δι' ὅλου κόσμου. & cap. 7. αὐτὸ δὲ τ' ἀγαθὸν τὸ μὲν θεῖον ἡγοῦνται τὸν προεννοούμενον Θεὸν. Τὸ δὲ ἀνθρώπινον τὴν πρὸς αὐτὸν ἕνωσιν, ὅπερ Βίτυς ἐκ τῶν Ἑρμαϊκῶν βίβλων μεθηρμήνευσεν. *Seleucus* porro qvem de tanto Hermaicorum librorum numero teſtem Jamblichus laudat, Alexan-

 dri-

drinus sine dubio ille est, qvem centenos de Diis libros scripsisse refert Svidas, Hermeticorum ejusdem argumenti voluminum [ut recte conjiciebat Galeus] Epitomen. Hunc Seleucum Theologum laudat Porphyrius libro περὶ ἀποχῆς secundo. Memoratur & Seleucus Magus Theodoro Meliteniotæ in præf. ad Astronomiam.

IX. Porro Jamblichus sect. VIII. cap. 6. ex Hermeticis libris profert dogma de duplici hominis anima, & cap. 4. Σαλμεσχινιακὰ memorat partem qvandam exiguam Ἑρμαϊκῶν διατάξεων, sive observationum Hermetis Astrologicarum. Σαλμεσχινιακὰ vocantur etiam apud Hephæstionem Thebanum, qvam Salmasius p. 605. de annis Climactericis, genuinam esse lectionem putat, qvod Persæ istac voce appellent commentaria, qvibus continentur, qvæ ad stellarum ortus & occasus pertinent & lunæ incrementa & decrementa, & ex his tempestatum prædictiones ab Astrologis fieri solitæ. In Epistola Porphyrii ad Anebonem Ægyptium qvam refert Eusebius Lib. III. præparat. cap. 4. legitur ἐν τοῖς Ἀλμενιχιακοῖς, qvod notius vocabulum est Arabum, qvi Persicam appellationem ita corruperunt, & Calendarium Almanach nominant. Ἑρμαϊκὰς illas διατάξεις idem Salmasius putat esse inscriptas Γενικά. Sane in Hermetis Γενικοῖς περὶ τῆς ἀποκαταστάσεως ζωδιακῆς de Decanis & similibus argumentis actum fuisse, ex Syncello & aliis Γενικῶν fragmentis apparet, qvod non male convenit cum his qvæ de Ἑρμαϊκαῖς διατάξεσι habet Porphyrius. Ὅσοι δὲ τοὺς πλάνητας καὶ τὸν ζωδιακὸν τούς τε Δεκανοὺς καὶ ὡροσκόπους, καὶ τοὺς λεγομένους κραταιοὺς ἡγεμόνας παραδιδόασι [male παραδίδωσι excusum in Jamblicho in edit. Galei p. 160.] τὰς μερίστας τῶν ἀρχῶν διανομὰς ἀναφαίνουσι. Mercurii *librum septem Planetarum* laudat Guilelmus Parisiensis part. 2. Opp. p. 232. Γενικὰ allegantur in libello qvi exstat sub Hermetis nomine, & inscribitur κλεὶς ad Tatum, cum qvo etiam habiti fuerunt οἱ γενικοὶ λόγοι, qvorum Epitome esse, statim in limine, clavis ista dicitur. ἐπεὶ καὶ τῶν Γενικῶν λόγων τῶν πρὸς αὐτὸν (τὸν Τὰτ) λελαλημένων ἐστὶν ἐπιτομὴ [Lib. IV. edit. Patricii] οὐκ ἤκουσας ἐν τοῖς γενικοῖς ὅτι ἀπὸ μιᾶς ψυχῆς τῆς τοῦ παντὸς πᾶσαι αἱ ψυχαί εἰσιν &c. Idem locus affertur à Stobæo p. 128. Eclog. Physic. Citantur & Γενικὰ Hermetis in limine libelli VII. [edit. Patricii] ἐν τοῖς Γενικοῖς ὦ πάτερ, αἰνιγματωδῶς καὶ οὐ τηλαυγῶς ἔφρασας περὶ θειότητος διαλεγόμενος κ τ λ. In fragmento Hermetis qvod ex Schedis Stobæanis ll. Vossii adducit Galeus ad Jamblichum p. 296. Ἐπεί μοι ἐν τοῖς ἔμπροσθεν Γενικοῖς λόγοις ὑπέσχου δηλῶσαι περὶ τῶν τριάκοντα ἓξ Δεκανῶν. Horum Decanorum nomina Ægyptiaca vide apud Salmasium libro de annis climactericis p. 610. seqq. Γενικὰ Hermetis porrò laudat Georgius Syncellus p. 35. & 52. Scaliger ad Græca Eusebii p. 409. putat in

Her-

Hermetis Γενικοῖς [qvi plures λόγοι fuerunt non unus liber] origines contentas fuisse [κοσμογονίαν Cudworthus p. 327.] ut prima pars libri Mosis dicitur ספר תולדות βίβλος γενικὴ: sic & per γενεὰς digesta fuisse tempora à Manethone. Jacobus Goar ad Syncellum p. 12. generales Astrologiæ regulas complexos sive Genethliacos tractatus fuisse suspicatur. Sane ut ex epitome γενικῶν qvam extare diximus recte colligunt Conringius & Galeus, in Genicis sive Genericis [ut vertit Patricius] agebat Hermes de principiis rerum generalibus, Deo, Intelligibili, Mente, mundi anima, natura, mundo, animali, homine & simul complectebatur principia Astrologica, Medica & Physica, Mysticaqve, qvæ argumenta junctim in libris Ægyptiacis tractata fuisse notat scriptor Anonymus scholiorum in Ptolemæi tetrabiblon p. 15. οἱ Αἰγύπτιοι ἐγνωκότες τὴν αἰτίαν τῆς τοιαύτης ἀγνοίας, οὐκ ἰδίᾳ μὲν τὰ ἰατρικὰ συνέταξαν, ἰδίᾳ δὲ τὰ Ἀστρολογικὰ καὶ τὰ τελεστικὰ, ἀλλ' ἅμα πάντα συνέγραψαν, ἵνα τὰ συγγενῆ καὶ ἐφεξῆς τεταγμένα εἰς καὶ ὁ αὐτὸς εἰδὼς μὴ παρὰ τὴν ἄγνοιαν τῶν κοινῶν τούτων ἀντιστῆναι τοῖς ἐπιοῦσι μὴ δυνήσεται. Porro illa Γενικὰ Hermetis notante eruditissimo Galeo Jamblichus περὶ ὅλων ἀρχῶν βίβλους vocat, sive ὅλας ἀρχὰς ab Hermete explicatas testitur, qvo titulo Origenes, Porphyrius, Damascius aliiqve usi sunt in scriptis ejusdem argumenti. Ut erat argumentum generale, ita & modus tractandi communis. Multa proponebant magis qvam explicabant. Inde est qvod ipse vel Pseudo Mercurius in aliis scriptis nonnulla ex Γενικοῖς repetit & particularius tractat, velut in διεξοδικοῖς qvæ laudat Cyrillus. Dicta igitur sunt Γενικὰ ad distinctionem τῶν μερικῶν qvæ ab aliis post Hermetem scriptoribus pertractata idem Jamblichus innuit eodem loco sect. VIII. c. 1. τὰς δ' ἐπὶ τῶν κατὰ μέρος οὐσιῶν ἀρχὰς ἄλλοι ἄλλας διαβάλλοντες τῶν παλαιῶν πολλαχοῦ διερμηνεύουσι. Hoc plane sensu Ptolemæus in tetrabiblo περὶ τῶν καθόλου & περὶ τῶν κατὰ μέρος agit Lib. II.

X. Flavius Sosipater Charisius laudat Hermetem ἐν τῷ κρυφίῳ λόγῳ. Adscribam locum ut emendandum esse conjicio, qvia depravatus apud Charisium legitur Lib. II. Institutionum Grammaticarum pag. 213. edit. Putschii: *Fufu* [dicimus] *cum putoris aliquid perhorrescimus; qva vox numqvid Ægyptium* πάθος *ducit? Nam ut Hermes* ἐν τῷ κρυφίῳ λόγῳ *scribit*, υἱὸς ἐλέχθη σαπρὰ σπορά. Τὸ γὰρ ὖ σαπρόν ἐστι, τὸ δὲ ὂν οὐσία, καθότι τὸ γένος ἀνθρώπων ἐκ πυρὸς καὶ θανάτου στολῆς ἐγένετο. *Numqvid ergo posterior ætas f literam addidit, & pro y, u loquens, fu loqui cœpit,* [sic Græci dicunt φῦ φῦ] *cum antea sola u litera vituperatio videatur.*

CAPUT

CAPUT XII.

De inventis Hermeti tributis. Literæ è volatu gruum. 1. *Grammatica.* 2. *Quid antrum Hermetis apud Orpheum?* ibid. *Eloquentia.* 3. *Arithmetica.* 4. *Leges.* 5. *Deorum cultus & sacrificia.* 6. *Geometria.* 7. *Horæ diei* 8. *Astronomia & Astrologia.* 9. *Medicina.* 10. *Lyra septem chordarum.* 11. *Talorum & tesserarum ludus.* 12. *Palæstra.* 13. *Obiter de Hermis sive statuis Mercurialibus. Hermes Vias.* ibid. *Oleæ usus, & tollenonis.* 14. *Mercatura.* 15. *Variæ hinc inde observationes.* 16.

INventa qvoqve Hermeti sive Thoyto Ægyptiorum tribuuntur haud pauca, & præstantissima.

I. *Literæ* * tum ab aliis tum à Mnasea apud Melampodem in Scholiis ineditis ad Dionysium Thracem. In aliis ad eundem Dionysium Scholiis MSS. Τινὲς δὲ φασὶν τὺς χαρακτῆρας τῶν ϛοιχείων τὺς παρ' ἡμῖν ὑπὸ Ἑρμῦ ἐκ Φοίνικος φύλλων γεγραμμένυς καταπεμφθῆναι τοῖς ἀνθρώποις, διὸ καὶ Φοινίκια λέγονται γράμματα. Cassiodorus Lib. VIII. Variar. Epist. 12. *Has primum, ut freqventior tradit opinio, Mercurius reparator artium multarum volatu Strymoniarum avium collegisse memoratur.* [Alii hoc tribuunt Palamedi, unde grues aves Palamedis dicuntur Martiali Lib. XIII. Epigr. 75.] *Nam & hodie grues qvi classem consociant, alphabeti formas natura imbuente describunt, qvas ordinem in decorum redigens vocalibus consonantibus congruenter admixtis, viam sensualem reperit, per qvem alta petens penetralia prudentiæ mens possit velocissime pervenire.* De volatu literato gruum videndus præ cæteris Jacobus Gaffarellus curiositatum inauditarum pag. 250. seq. Meminit & Martialis Lib. IX. Epigr. laudans nomen Earini dignissimum *qvod penna scribente grues ad sidera tollant.* Ulysses qvoqve apud Philostratum in Heroicis ait non à Palamede sed à gruibus repertas literas.

II. *Ars Grammatica*, à Platone in Phædro ac Philebo, Tzetza Chiliad. V. hist. 26. aliisqve qvam plurimis. *Antrum Hermetis* apud Orpheum in λιθικοῖς idem Tzetza Chil. XII. hist. 431. exponit libros, sive scripta.

III. *Elo-*

* Athanasius Kircherus non dubitat etiam Hieroglyphicas Ægyptiorum literas ab Hermete fuisse repertas. Adi si placet Plutarchum IX 3. sympos. De literis Alphabeti Græci & Copti cum Charactere Hermetico (ut putat) Zoographico collatis Vide eundem T. 3. Oedipi p. 47. seq.

III. *Eloquentia*, ** teste Diodoro Siculo Lib. I. cap. 16. Tzetza Chiliad. 6. hist. 89. &c. Unde passim audit Ἑρμῆς λόγιος, λόγου præses, & ἡγεμὼν, διὰ τὸ διδάξαι αὐτὸν τὴν ἑρμηνείαν τοὺς ἀνθρώπους. Legationum qvoqve ac pacificationum auctor ac repertor κηρυκείου sive caducei, ut narrat Diodorus Sic. Lib. V. p. 341. unde κοινὸς Ἑρμῆς qvod utriqve parti prosit. Etiam huc spectat qvod viri eloqventes dicuntur Ἑρμαϊκὴ σειρά, qva de re notavi ad Eunapium. Tum proverbium, *Virga Mercuriali movere & excitare* apud Julianum Epist. 40. Ex Odyss. ε Paulus qvoqve Apostolus Lystrensibus Hermes audit, ἐπειδὴ αὐτὸς ἦν ὁ ἡγούμενος τοῦ λόγου. Actor. XIV. 12. Confer Tzetzam Chil. XII. hist. 429.

IV. *Numeri & Arithmetica*, ab eodem Platone in Phædro. Qvaternarium maxime Hermeti sacrum fuisse notat Plutarchus IX. 3. symposiac.

V. *Leges*, teste iterum Platone in Protagora, Diodoro Sic. Lib. I. p. 94. Cicerone & Æliano Lib. XIV. Var. cap. 34. & Lib. XII. cap. 4. ubi perperam irrepsit nomen *Sesostris*, & νοήματα vitiose in qvibusdam excusum pro νόμιμα.

VI. *Deorum cultus & sacrificia*, ut est apud Diodorum Sic. Lib. I. c. 16. cujus locum laudat etiam Eusebius Lib. II. præparat. cap. 1.

VII. *Geometria* teste Platone in Phædro, cui succinens Plutarchus, πάσης, inqvit, τῆς μετρήσεως εὑρετὴς Ἑρμῆς ὁ ἰβιακός. Et Diodorus Sic. Lib. V. p. 341. inter Hermetis reperta refert μέτρα καὶ σταθμά, *pondera ac mensuras*.

VIII. *Horæ diei, & duodecim anni menses*, Marius Victorinus in 1. Rhetoricor. Ciceronis p. 151. *Qvodam tempore Hermes Trismegistus cum esset in Ægypto, sacrum qvoddam animal Serapi dicatum qvod in toto die duodecies urinam fecisset pari semper interposito tempore, per duodecim horas diem divisum esse conjecit, & exinde hic horarum numerus custoditur.* Animal illud * Cynocephalum esse notavit ex Horapolline Lib. I. cap. 16. Pierius Lib. VI. Hieroglyph. c. 4. & Kircherus Tom: 2. Oedipi parte II. p. 43. & pag. 230. & 339. sq. Alii αἴλουρον, sive felem, ut ex Damascio observat Petavius Diss. VII. 8. ad Uranolog. De mensibus anni, qvos Ægyptiis inventoribus tribuit Clemens

L 1. Strom.

** Plutarchus lib. qvod Philosopho conversandum sit cum Principibus: ὅτι δύο λόγοι εἰσὶν ὁ μὲν ἐνδιάθετος Ἑρμοῦ δῶρον, ὁ δ' ἐν προφορᾷ διάκτορος καὶ ὀργανικός. Idem postea qveritur ἀμουσία καὶ ἀπειροκαλία τὸν κοινὸν Ἑρμῆν ἐμπόλαιον καὶ ἐμμισθον γενέσθαι. Vide & Diorum Sic. Lib. V. p. 231.

* Alioqvi sacra ex animalibus Hermeti sunt Ibis avis, & scarabæorum genus μονόκερως. Vide Horum lib. I. c. 10. sed neutrum horum urinam reddit. Singulare qvoqve est qvod de tauro Ægyptio lunæ sacro legas in Scholiis Anonymi ad Ptolemæi tetrabiblon p. 2. ἦν δέ τι καὶ ἱερὸν ζῶον ἐν τῇ Αἰγύπτῳ, ταῦρος ἀνακείμενος τῇ θεᾷ, ὃ προσβλέπον συνηύξανεν αὐτῇ καὶ συνεμειοῦτο. Cæterum qvare dies tributa sit in duodecim partes, rationem ex numeri commoditate reddit Calcagninus: Confer Hieron. Magii Miscellanea Lib. I. c. 15.

I. Strom. p. 306. & de duodecim partibus Zodiaci ab Hermete repertis tradit idem Kircherus T. 2. Oedipi part II. p. 152. 160. 165. T. 3. p. 172. 188. 206. 217. seq. 248. 263.

IX. *Astronomia* & *Astrologia*. Teste eodem Platone, & Firmico, ac Diodoro, qvibus accedit Manilius Lib. I. 33.

Tu Princeps, auctorqve sacri Cyllenie tanti,
Per te jam cœlum in terris, jam sidera nota.

Strabo Lib. XVII. p. 816. de anni periodo & Astronomicis observationibus locutus, *ἀνατιθέασι δὲ*, inqvit, *τῷ Ἑρμῇ πᾶσαν τὴν τοιαύτην σοφίαν*. Vide & Kircherum T. II. Oedipi part. 2. p. 145. seq.

X. *Medicina*, hanc enim ab Hermete dicitur didicisse Æsculapius qvem pro artis iatricæ repertore haberi tritum est ac pervulgatum. De *Chemica* arte ab Hermete reperta vide Kircherum T. 2, Oedipi Ægypt. part. 2. p. 392. seq.

XI. *Musica*, teste Diodoro, qvi *φωνῶν* harmonias & naturam ab Hermete primum observatas narrat.

Lyra, * qvam ex testudine commentus est post Apollinis cum Marsya disputationem, teste Diodoro Siculo Lib. V. p. 342. licet aliter paulo Schol. Homeri Jliad. ό. 256' Schol. Nicandri Alexipharm. p. 86. b. edit. Aldinæ & Schol. Arati v. 269. Fuit autem lyra ab Hermete inventa septem Chordarum, *λύρα ἀρχαιότροπος βαρύτερα ἑπτάχορδος*, sive *ἑπτάτονος*. Hæc enim qvam Orpheo alii, alii Terpandro tribuunt, ad Hermetem veluti primum auctorem pridem refertur, teste Bryennio p. 362. Nicomacho Lib. II. init. aliisqve etiam Alexandro Ætolo & Eratosthene apud Chalcidium p. 156. tum Hygino Lib. II. Poëtic. Astronom. cap. 7. Qvibus omnibus antiqvior Homerus, si modo is auctor, hymno in Mercurium ubi Chelyn ab eo inventam prolixe & eleganter describit, septem chordarum diserte meminit v. 51. confer Horatium Lib. III. Oda II. & Ovidium V. Fastor. 105. seq. Isidorus II. 21. Orig. *antiqvitus autem cithara septem chordis erat, unde Virgilius* (Æneid. VI. 646.) *septem discrimina vocum.* Neqꝫ obstat (imo confirmat potius) qvod Diodorus ait Mercurium lyræ à se repertæ tres chordas induxisse; confer Gisb. Cuperum ad *ἀποθέωσιν* Homeri p. 43. sqq. Cum enim anti-

* Lyræ ex testudine factæ figura occurrit passim, ut apud Kircherum T. 2. Musurgiæ p. 185. Lyram & citharam promiscue sumi apud veteres, notatum Clariss. Perizonio ad Ælian. lib III. Variar. c. 32. & lib. XIV. c. 23. Ottoni item Sperlingio ad numum Furiæ Sabinæ Tranqvillinæ conjugis Gordiani III. Imp. Cæterum distingvendus est chordarum numerus à numero tonorum, etsi hæc sæpe confunduntur. Enim vero una Chorda in qvibusdam saltem citharis ad hoc comparatis diversimode tacta plures potuit dare tonos. Sic Terpandro *λύραν τρίχορδον* tribuit Plutarchus de Musica p. 1137. cum *ἑπτάτονον* ipse sibi vindicet in versibus qvos laudant Strabo & alii, & *ἑπτάφθογγον* vocet ipse Plutarchus p. 1141.

antiqvissima lyra *duabus*, ** *tribus*, *qvatuor* chordis instructa esset, Hermes tribus additis *septenarium* chordarum numerum implevit, qvemadmodum Pythagoras addita una chorda προσλαμβανομένῳ reperit ὀκταχορδον, qvod iterum addita ἑπταχόρδῳ perfectum deniqve systema disdiapason chordis *qvindecim* constans absolvit. In Chalcidensium Numis Apollo cernitur cum lyra *novem* aliâ *decem* nervorum apud Clar. Begerum p. 21. spicilegii Antiqvitatis. Orpheo etiam lyra *septem*, ab aliis *novem* chordarum tribuitur ut notavi infra c. XX. num. 2. *Decimam* & *undecimam* chordam addidit Timotheus Milesius, teste Svida. De *desachordo* Jon Tragicus apud Euclidem & Bryennium:

> Ἐν δεκαχόρδῳ τὴν δεκαβάμονα τάξιν ἔχουσῃ
> Τὰς συμφωνούσας ἁρμονίας τριόδους
> Πρὶν μὲν σ' ἑπτάτονον ψάλλον διὰ τέσσαρα πάντες
> Ἕλληνες σπανίαν μοῦσαν ἀειράμενοι.

Etiam instrumenta *qvatuordecim* & *duodeviginti*, *undeviginti*, imo *duodetriginta*, *triginta qvinqve* & *qvadraginta* nervorum, progressu temporum à veteribus fuisse adhibita docet Is. Vossius de viribus rythmi p. 92. seq. Qvod vero Diodorus addit Hermetem, cum tres chordas lyræ superinduceret, totidem anni ὥρας esse imitatum, tenendum est, vetustissimas gentes annum in tres, non in qvatuor partes divisisse, *** ut patet ex eodem Diodoro lib. I. c. 12. ubi ait Aërem vocari *Tritogeniam* qvod ter in anno naturam mutet, vere, æstate, hyeme. Confer Kircherum T. 2. Oedipi parte II. p. 132. & Hieron. Aleandrum in expositione tabulæ Heliacæ p. 58. qvi *tres Horas* ideo à veteribus dictas esse observat. Orpheus ad Jovem pro æstate ponit autumnum his versibus:

> Σὸν μὲν ἔαρ λάμπει νέον ἄνθεσι πορφυρέοισι.
> Σὸς χειμὼν ψυχραῖσιν ἐπερχόμενος νεφέλαισιν.
> Ἄς ποτε βακχεύτας βρόμιος διένειμεν ὀπώρας.

Satis vero ex jam dictis constat falli eos ex qvorum sententia apud Boëthium lib. I. de Musica c. 20. *qvadrichordi ad imitationem Musicæ mundanæ qvæ ex qvatuor constat elementis, Mercurius dicitur inventor*. Neqꝫ adeo fidem merentur omnia qvæ de reliqvis deinceps chordis habet idem Boethius, etsi qvæ de nona, decima & undecima tradit, bona fide repetiit è Nicomacho L. II. Harm. p. 35.

 ubi

** Διχόρδου & τριχόρδου figuram vide apud Marium Mersennum de Instrumentis Harmonicis p. 38. 61. τετραχόρδου p. 46 & apud Laur. Begerum Thesauri Brandenb. T. I. p. 471.

*** Idem fere de Abyssinis notat Jacobus Ludolfus Hist. Æthiop. lib. I. c. 5. De Germanis Tacitus c. 26. Vide & Æschylum in Prometheo vincto p. 31. edit. H. Steph. At Censorinus c. 19. auctor est ab Horo institutum esse annum trimestrem, eoqve ver, æstatem, autumnum, hyemem ὥρας, & annum ὧρον dici & Græcos Annales ὥρους, eorumqve Scriptores ὡρογράφους. De Hippocratis divisione Anni in septem partes sive ὥρας vide Hieron. Mercurialem Il. 3. Var. Lect.

ubi ad octavum decimum chordarum numerum perventum esse notat. *Qvintam* vero chordam post Chorebus Atys filius adjunxit, qvi fuit Lydorum Rex, Hyagnis vero Phryx sextum his apposuit nervum. Sed septimus nervus à Terpandro Lesbio adjunctus est, secundum septem scilicet planetarum similitudinem —— His octavum Samius* (Pythagoras) *adjunxit — Theophrastus autem Pieriotes ad graviorem partem unam addidit chordam, ut faceret totum Enneachordum, Hestiaeus Colophonius decimam in graviorem partem cooptavit chordam, Timotheus vero Milesius undecimam.* Minus etiam fidei tribuerim auctori fragmenti Censorino subjecti qvi c. 12. ait lyram ab Apolline repertam habuisse tres intensiones, gravem mediam & acutam, qvartam additam à Chrystemide, à Terpandro qvintam, sextam deniqve & septimam à Timotheo. Lyræ τριχόρδυ, τετραχόρδυ & ἑπταχόρδυ imaginem videbis, ubi lubebit, apud Clarissimum Perizonium ad Ælian. p. 259. & in eruditissimi Ez. Spanhemii notis ad Callimachum p. 476. *Pentachordi* apud Laur. Begerum T. I. Thesauri Brandenb. p. 265. *Decachordi* etiam & *Heptachordi*, duplici ἠχείῳ instructi apud If. Vossium de poëmatum cantu & viribus rythmi pag. 97. *Pentachordi* apud Mersennum de instrumentis Harmonicis p. 7. & 10.

XII. *Talorum & alearum ludus* (πεττεία τε καὶ κυβεία) teste Platone in Philebo & Phædro. De hisce ludis Cœlius Calcagninus singulari libello, Delrio ad Senecæ Herculem furentem p. 242. sqq. Salmasius ad Vopiscum, Meursius in Græcia ludibunda, Souterius in Palamede & Thomas Hyde in libris duobus de ludis Orientalium.

XIII. *Palæstra* aliaqve exercitia ad εὐρυθμίαν robur & decus corporis facientia, teste iterum Diodoro, Horatio, Tzetza Chil. XI. hist. 389. & antiqvo scholiaste Homeri ad Odyss. π'. 471. & ψ'. 198. qvi propterea *Hermas* sive statuas lapideas Mercuriales qvadratas fieri solitas memorat, qvod Mercurius dum inter homines ageret hæc qvatuor præclara reperisset, *Literas, Musicam,** palæstram & Geometriam.* Aliam causam reddit Svidas, qvod nempe Mercurius esset λόγυ καὶ ἀληθείας ἔφορος. Videant itaqve qvi mendaciorum, fraudum furtorumqve architectum faciunt. Cæterum de Hermis illis sive statuis ἀγλύφοις è lapide vel ligno faciem Hermetis à fronte retroqve referentibus, sed desinentibus in epistylium qvadrangulare, qvas in viis, in vestibulis ædium, in gymnasiis veteres collocabant, vide sis Plutarchum in extremo libri an senibus gerenda Resp. p. 797. Apostolium IX. 11. proverb. Schol. Luciani T. 2. p. 14. & 50. seq. Langbænium ad Longinum p. 30. edit. Tollii, Hieron. Aleandrum in tabulæ Heliacæ explica-

* Apud Begerum p. 93. spicilegii statua Apollinis cum lyra qvinqve chordis instructa. Pollux lib. IV. c. 9. Pentachordum ait esse inventum Scytharum.

** Apud Græcos Theseus à Minerva edoctus παλαιστικῆς inventor celebratur. Vide Meursium in Theseo c. 7. T. 10. Antiqvitat. Græcar. p. 103.

plicatione, Menagium p. 223. ad Demetrium Phalereum Laërtii, Kircherum T. I. Oedipi Ægypt. p. 388. 390. sqq. T. 3. p. 511. Johannem Nicolai libello singulari de hoc argumento Lipsiæ 1687. 12mo edito, & qvem primo nominare loco debebam Nicolaum Bergierium virum doctissimum libro qvarto de publicis & militaribus Imperii Romani Viis cap. 43. & elegantissimi Henninii notas ad Bergierium. Mercurius etiam dictus *Vius* in veteri Epigrammate, à viis nempe, ut ad Manilium notat præstantissimus Huetius.

XIV. *Oleæ usus*, teste Diodoro, & *auri*, Chron. Paschale p. 44. seq.

XV. *Tollenonem* sive instrumentum ingentibus ponderibus in altum tollendis idoneum ab Hermete inventum memorat Hero Byzantinus in Mechanicis. Idem Instrumentum in veteri obelisco Ægyptiaco observare sibi videtur Kircherus T. 3. Oedipi p. 173.

XVI. *Mercatura* qvoqve & *furtum* inter Mercurii artes vulgo refertur, ut a Diodoro Siculo lib. V. p. 341. à Tzetza Chil. XI. hist. 389. & aliis. Confer si placet Scholiasten Homeri ad Iliad. ε. 385. & ο 256.

XVII. *Textoria* & *lanificium*. Tertull. c. 3. de pallio.

CAPUT XIII.

Hesiodus utrum Homerum ætate præcesserit, disqvisitum. 1. *Horus sive Orus. Scripta Horo, Osiridi & Isidi tributa.* 2. *Hori Apollinis Hieroglyphica. Philippus interpres Græcus.* 3. *Auctor non videtur esse Horapollo Grammaticus qvi sub Theodosio vixit.* 4. *Nomen Horapollinis compositum è duobus nominibus Deorum, qvod freqvens apud Ægyptios fuisse ostenditur variis exemplis. Horapulus nomen nihili.* 5. *Hieroglyphicorum Horapollinis editiones.* 6. *Varii recentiores scriptores Hieroglyphicam veterum Ægyptiorum literaturam illustrantes.* 7. *Plures Hori. Liber de polysemis dictionibus sub Hori nomine.* 8.

I.

HESIODUS à multis jam olim antiqvior habitus fuit Homero, ita enim senserunt L. Accius Poeta Latinus, & Ephorus Græcus historiæ scriptor apud Gellium lib. III. cap. 11. Idem confirmat marmor Arundelianum qvod triginta minimum annis Hesiodum Homero antiqviorem facit & Nicocles Grammaticus * qvi ait primum omnium Hesiodum etiam ante Homerum ῥαψωδῆσαι. Confer Jul. Cæs. Scaligerum p. 101. Poëtices, cui Hesio-

* Schol. Pindari Nemeonic. Od. 2.

fiodus & ipsi Homerum ætate præcessisse videtur, p. 24. Sextus Empiricus lib. I. contra Mathematicos p. 41. οὐχ ὄντος πάντως ὁμολογουμένου πρώτης ἀρχαιότατον εἶναι Ὅμηρον. Ἔνιοι γὰρ Ἡσίοδον πρεσβεύειν τοῖς χρόνοις λέγουσι, Λῖνόν τε καὶ Ὀρφέα καὶ ἄλλους παμπλείους. Johannes Tzetza prolegomenis ad Hesiodum: Συμπεφωνήκασι δ' αὐτῷ οἱ μὲν Ὁμήρου φασιν, οἱ δὲ καὶ Ὁμήρου πρεσβύτερον εἶναι διαγωνίζονται. Καὶ οἱ μὲν πρεσβύτερον εἶναι τοῦτον Ὁμήρου διϊσχυριζόμενοι ἐν ἀρχαῖς εἶναι φασι τῆς Ἀξιόπου ἀρχῆς, Ὅμηρον δὲ ἐν τῷ τέλει. Ὁ δ' Ἀξιόπος ἔτος υἱὸς τῷ Ἀκάστῳ ἄρξας Ἀθηναίων ἔτη λε. Confer Chiliad. XII. v. 165. Ejusdem Grammaticorum litis, quam duplici dialogo περὶ τῆς Ὁμήρου καὶ Ἡσιόδου ἡλικίας Heraclidem Ponticum disceptasse Laërtius auctor est, meminit Pausanias in Boeoticis p. 768. & Seneca Epist. 88. qui non magis hoc putat ad rem pertinere, quam si scias minorne Hecuba fuerit quam Helena. Proclus in vita Homeri ab Allatio edita refert ex quorundam opinione Homerum fuisse Hesiodi ἀνεψιὸν sive *fratris filium*, quam sententiam velut imperitam eodem in loco explodit. Τοσοῦτον γάρ, inquit, ἀπέχουσι τῷ γένει προσήκειν, ὥστε ἡ ποίησις διέστηκεν αὐτῶν. Scriptor certaminis Homeri & Hesiodi: Τοὺς μὲν Ὅμηρον νεώτερον Ἡσιόδου φασὶν εἶναι καὶ συγγενῆ. Γενεαλογοῦσι τε οὕτως: Ἀπόλλωνός φασι καὶ Θοώσης τῆς Ποσειδῶνος γενέσθαι Λῖνον, Λίνου δὲ Πίερον, Πιέρου δὲ καὶ Νύμφης Μεθώνης Οἴαγρον, Οἰάγρου δὲ καὶ Καλλιόπης Ὀρφέα, Ὀρφέως δὲ Ὄρτην, τοῦ δὲ Ἁρμονίδην, τοῦ δὲ Φιλοτέρπην, τοῦ δὲ Εὔφημον, τοῦ δὲ Ἐπιφραδέα, τοῦ δὲ Μελάνωπον, τούτου δὲ Δῖον καὶ Ἀπελλαῖον, Δίου δὲ καὶ Πυκιμήδης τῆς Ἀπόλλωνος θυγατρὸς Ἡσίοδον καὶ Πέρσην, Πέρσου δὲ Μαίονα, Μαίονος δὲ θυγατρὸς καὶ Μέλητος τοῦ ποταμοῦ Ὅμηρον. Justus Lipsius in notis ad Lib. I. Velleji, affirmat *majorem simul curam & rudiorem antiquitatem in Hesiodo comparere quam in Homero.* Contra Salmasius ad Solinum p. 867. Lipsii judicium (nomine ejus præterito) refellens, contendit longe suaviorem Hesiodum, & comptiorem, eoque minus antiquitatis redolentem censeri debere, quod Dionysio Halicarnassensi* judice καὶ ἐφρόντισεν ἡδονῆς, καὶ ὀνομάτων λειότητος καὶ συνθέσεως ἐμμελοῦς. Quam Salmasii sententiam amplexus nuper Clarissimus vir Ludolphus Neocorus in historia Critica Homeri, *Si ex scriptis*, inquit, *utriusque Poëtæ judicium ferendum est, Homerus sive ob majorem** simplicitatem remotiorem antiquitatem redolet. Comtior enim Hesiodus & rotundior &c.* Sed quod pace doctissimorum virorum dictum esto, magna in utroque simplicitas,

* T. 2. Opp. p. 68. edit. Wechel.

** Aliud visum viro docto qui in Ephemeridibus Parisiensibus Anni 1702. p. 314. *Si la simplicité du stile est une marque d'antiquité, il n'y a personne qui puisse douter que Hesiode ne soit plus ancien que Homere.*

tas, nec minor elegantia nativa in utriusqve poëmatis comparet: ut ætatem diversam ex adeo diversi argumenti scriptis tam parum diversis conjicere, fortassis sit operam perdere. Præcipue cum omnes fere qvi Hesiodum Homero antiqviorem negant, illum tamen putent vel aliqvo eodem tempore cum Homero vixisse, vel non ita multis annis post, qvæ exigua temporis diversitas non adeo diversum statim scribendi characterem induxerit. Cæterum cum major omnino nobis esse videatur auctoritas illorum, qvi Homerum *primum doctrinarum & antiqvitatis parentem* cum Plinio lib. XXV. cap. 2. faciunt, reliqva qvæ de Hesiodi ætate & scriptis afferre animus est, non hoc loco, sed congruentiore infra, libro secundo, post Homerum trademus.

II. HORUS sive ORUS Samius à Tatiano numeratur inter scriptores qvos Homerum antecessisse affirmat. Eqvidem apud Ægyptios celeberrimum fuit nomen Hori, & qvi Ægyptium fuisse Homerum contendunt, nutricem qvoqve ipsi assignant Hori filiam. Sic Alexander Paphius apud Eustath. ad Odyss. μ. p. 397. Ἀλέξανδρος δὲ ὁ Πάφιος ἱστορεῖ, τὸν Ὅμηρον υἱὸν Αἰγυπτίων Δμασαγόρου καὶ Αἴθρας, τροφὸν δὲ αὐτοῦ προφῆτιν τινα θυγατέρα Ὥρου ἱερέως Ἴσιδος, ἧς ἐκ τῶν μαστῶν μέλι ῥεῦσαι ποτε εἰς τὸ στόμα τοῦ παιδίου. *Or* sive *Orus* nomen Ægyptium notante Pausania in Corinthiacis p. 181. confer Jos. Scaligerum ad Eusebii Chron. p. 33. edit. secundæ. Affine Hebræo אור qvod lucem denotat. Horus enim cognomen Apollinis, & pro * sole ponitur, ut ostendit Gisb. Cuperus in Harpocrate p. 4. sq. adde p. 156. & Horapollinem de qvo mox Lib. I. c. 17. Inde Orion, Origenes & similia. Etiam Horas ab Horo, id est sole nomen accepisse tradit Beda de ratione temporum, & ante Bedam Macrobius Lib. I. Saturnal. c. 21. Orus Ægyptiorum Rex Telegori pater memoratur Manethoni apud Josephum, Herodoto, Diodoro, Eusebio & aliis, diciturqve annum trimestrem instituisse apud Censorinum cap. 19. Ægyptiorum Theologiam de Osiride, Iside & Oro singulari libro exponit Plutarchus, qvi p. 410. edit. Ald. præter ἱεροὺς ὕμνους Ὀσίριδος laudat & librum inscriptum Γενέθλια Ὥρου. Ex libris Ori & matris ejus Isidis in adytis subterraneis Αἰγύπτιος παιδεία docebatur, ut notat post alios Gilb. Gaulminus ad vitam Mosis p. 236. sq. Celebrantur & à qvibusdam Ori χημευτικά. Ori onirocritica laudat Dio Chrysostomus in oratione de Ilio non capto, nam pro ἐν γάρ τοι σοφῷ γεγραμμένοις ὀνείρασιν legendum ἐν γὰρ τοῖς Ὥρου, ut præ-

* Etiam mundi Hieroglyphicum Horum fuisse Ægyptiis, contendit Kircherus qvem vide T. 1. Oedipi p. 152. & 214. seq. T. 3. p. 263. T. 2. part. 1. p. 24. 101. Cum Setho Adami filio confert. T. 1. p. 179.

præter Scaligerum ad Euſeb. & Epiſtola centeſima, vidit in ſua Dionis editione Iſaacus Caſaubonus. Hori Aſſyriorum Regis inventum ebrietati arcendæ medicamentum, laudat Plinius Lib. XXX. cap. 15.

III. Exſtant & ſub Hori Apollinis nomine duo libelli de Hieroglyphicis Ægyptiorum, qvos hoc titulo primus Græce edidit Aldus Anno 1505. fol. cum Phornuto, Palæphato, Heraclidis Pontici allegoriis Homericis, proverbiis Tarrhæi & Didymi, fabulisqve Æſopi, Gabriæ & aliorum: Ὥρου Ἀπόλλωνος Νειλώου ἱερογλυφικὰ ἃ ἐξήνεγκε μὲν αὐτὸς Αἰγυπτίᾳ φωνῇ, μετέφρασε δὲ Φίλιππος εἰς τὴν ἑλλάδα γλῶσσαν. Et iterum: Ὥρου Ἀπόλλωνος Νειλώου. τῆς τῶν παρ' Αἰγυπτίοις ἱερογλυφικῶν γραμμάτων ἑρμηνείας βιβλίον δεύτερον. Qvis fuerit iſte *Philippus* qvi Horum ex Ægyptiaco Græce transtulerit, vel ut ait Pierius Valerianus lib. XVII. Hieroglyph. cap. 4. fragmenta qvædam ex hieroglyphico literarum Ægyptiacarum interprete cui Horapollinem nomen faciunt, ſatis curioſe collegerit & Græco ſermone ſcripta poſteritati commendaverit, non ſatis conſtat. Haud valde antiqvum eſſe conjicias ex eo qvod Græco-barbaris qvandoqve vocibus utitur, ut Lib. II. cap. 94. ait grues excubias agere καὶ ὀρδινον *per vices* qvod ἐναλλὰξ dixerat Ariſtoteles Lib. IX. hiſt. animal. cap. 4. Non magis autem liqvet qvis ſit Horus ille Apollo. Nam Hœſchelii ſententiæ, qvam pleriqve ſeqvuntur, vix audeo ſubſcribere. Hic qvidem non dubitat eum ipſum eſſe *Horapollinem* Grammaticum Pehnebythitem qvem Svidas ait ſub Theodoſio docuiſſe Alexandriæ primum, deinde CPoli, & ſcripſiſſe τεμενικὰ ſeu de delubris & locis conſecratis, tum commentarios in Sophoclem, Alcæum & Homerum. Sed nullam Hieroglyphicorum mentionem hic facit Svidas, & parum veriſimilis * videtur conjectura ejusdem Hœſchelii, Hieroglyphica qvæ exſtant ſuſpicantis partem eſſe τεμενικῶν. Præterea Horus Apollo ſupponitur ſcripſiſſe Ægyptiace, non Græce, ut Grammaticus iſte Alexandrinus, cujus meminit etiam Stephanus Byz. in Φενεβῆθις, qvi Philoſophum appellat, & Photius cod. CCLXXIV. p. 479. qvi ejus περὶ πατρίων Ἀλεξανδρείας & δράματα memorat.

IV. Malim itaqve per Horum iſtum intelligere *Horum* Iſidis filium, ex cujus ſcriptis antiqviſſimis Ægyptiaca lingva exaratis perhibeatur (vere an falſo, non diſputo) Philippus neſcio qvis non tam fidelem verſionem qvam excerpta Græca, qvæ habemus, concinnaſſe. Aut vero Apollonidem cognomento *Horapium*, ex cujus libro *Semenuthi* qvæ[illegible] dam [illegible]

* Ambiguus hæret Voſſius lib. I. Ariſtarchi cap. 41.

dam profert Theophilus Antiochenus lib. II. ad Avtolycum f. 85. Non diversum porro istum putaverim ab Apollonio Ægyptio, qvi memoratur lib. III. f. 127. Reinesio autem cui liber Semenuthi, Chemici argumenti esse visus est Lib. III. Var. lect. p. 380 nolim assentiri, cum historica sint, qvæ utroqve loco inde profert Theophilus.

V. Horus Apollo sive Horapollo est nomen ex duobus idem significantibus concinnatum, qvalia plura colligens Eustathius ad Iliad. δ p. 332. οὐκ ἐκ σπάνεως δὲ τὰ τοιαῦτα, inqvit, οὐδὲ ὁ Ὡραπόλλων, ὃ ἦ σύνθετος ἐκ τοῦ ὥρου καὶ ἀπόλλωνος ἃ καὶ ἄμφω ἐπίθετα εἰσὶ Φοίβου. Nihil porro freqventius esse Ægyptiis (ut aliis populis qvoqve, de qvibus vide sis Reinesii Epist. ad Rupertum p. 655. seq. & Joh. Mollerum in Homonymoscopia p. 87. seq.) qvam nomina Deorum sibi imponere & nomina propria ex binorum nominibus Deorum compingere observat Henr. Valesius ad Ammiani Lib. XIX. c. 12. qvalia sunt Hermanubis apud Plutarchum de Iside & Osiride p. 375. Serapammon & Heraclammon apud Vopiscum, Sarapammon & Potammon Episcopi apud Athanas. Epist. ad solitariam vitam degentes, Psenosiris & Pelammon apud eundem Apologia pro fuga, T. 1. p. 705. Hermammon in historia Eusebii lib. VII. c. 9. Cronammon, cui librum suum inscripsit Paulus Alexandrinus, Garapammon memoratus Pausaniæ I. Eliac. c. 21. p. 433. Apammon & Hermanubis apud Gregorium in carminibus de vita sua, Phœbammon Sophista, cujus σχόλια περὶ σχημάτων ῥητορικῶν edita leguntur: Phœbammon & Nilammon apud Sozomenum VIII. 19. & in Synesii atqve Isidori Pelusiotæ Epistolis, Hermapion * è cujus libro expositionem Inscriptionis Obelisci Ægyptii in memoriam Regis Ramessis positi Græce describit Ammianus Marcellinus XVII. 4. Qvin Serapidis ipsius nomen qvasi ex Osiride & Apide conflatum observat Sirmondus ad Sidonium p. 233. Pro Horo Apolline Horapulum in MSto suo codice reperit Jacobus Schegkius, librarii potius vitio, qvam ex more recentium Græcorum, qvi ut pro Moscho dicunt Moschopulum, pro Xantho Xanthopulum sic pro Horo dicerent Horopulum non Horapulum.

VI. Hieroglyphica Hori *Græcè*, ut dixi, vulgavit Aldus Ao. 1505. fol. primus ** A. 1515. August. Vindel. *Latine* vertit *Bernardinus Trebatius* Vicentinus, cujus translationem Conradus Peutingerus Johanni Frobenio excudendam concessit. Prodiit itaqve Peutingero ab auctore inscripta

M Basi-

* Hunc Hermapionem cum Apione qvem Cymbalum mundi vocavit Tiberius Imp. & cum Hermotele Tertulliani confundit Kircherus in propylæo Agonistico ante Oedipum Ægyptiacum præfixo c. 1. & passim alibi præcipue T. 3. p. 250. ubi expositionem Obelisci ab Ammiano allatam explodit, explodendus & ipse.

** Fallitur Garassius Doctrin. Curios. p. 1024. ubi affirmat Ori Hieroglyphicorum primum interpretem fuisse *Johannem Mercerum* Paris. 1548.

Basileæ 1518. 4to. separatim, & 1534. 8vo cum Augustini Niphi libris II. de auguriis, postea Lugd. 1542. 8vo & ad calcem hieroglyphicorum Pierii Valeriani Francof. 1678. 4to. Græcis etiam addita prodierat Paris. 1521. 8vo. *Cœlius* præterea *Calcagninus* vir doctissimus Lib. II. Epistolicarum qvæst. Epist. I. testatur se Hori hieroglyphica Latine vertisse & commentario illustrasse, eodemqve in loco veluti compendium qvoddam breve Hieroglyphicorum Hori exhibet. Versio autem illa una cum commentariis nunqvam lucem adspexit qvod sciam, etsi Calcagnini de rebus Ægyptiacis commentatio inter alia ipsius scripta edita est Basileæ 1544. fol. Transtulit & Horum *Philippus Phasianinus* Bononiensis, cui codicem non malum fuisse ait Hœschelius. Græca idem *David Hœschelius* fide codicis MSti Augustani emendavit, supplevit & cum Bernardini (non Joh. Merceri ut habet Labbeus in mantissa antiqvariæ supellectilis) versione, notis suis & Merceri edidit Augustæ Vindel. 1595. atqve iterum 1605. 4to.

Cum eadem versione & *Joh. Merceri* notis prodierant Paris. 1551. 8vo. apud Christianum Wechelum. Præterea Græce & Latine cum commentario non magni momenti ad Lib. I. exstant ad calcem Hieroglyphicorum Pierii edit. Lugd. 1626. fol. *Nicolai Caussini* Polyhistori Symbolico præmittuntur itidem Græce & Latine ex Hœschelii editione, additis ejusdem Caussini notis & observationibus Paris. 1618. 4. *Gallice* & Latine una cum iconibus sive imagunculis prodiere, ibidem 1574. 4to.

VII. In Hieroglyphicis Ægyptiorum illustrandis præter *Johannem Pierium Valerianum* sive Petrum Valerium Bellunensem, qvi viginti qvatuor annos in qvinqvaginta sex circiter commentariis libris hieroglyphicorum contexendis periisse sibi affirmat Lib. VI. cap. 22. magnam & invidiosam operam posuit *Athanasius Kircherus* in Oedipo Ægyptiaco, præcipue Tomi secundi classe 1. * 3. 7. seqq. & Tomo integro tertio, tum alio in opere qvod Obeliscum Pamphilium inscripsit, sed Davus sæpenumero videtur non Oedipus, adeo multæ ejus expositiones subnixæ sunt lubricis & incredibilibus conjecturis, ut innui etiam supra c. XI. num. 3. Binorum librorum libris duodesexaginta Pierianis subjectorum auctorem ferunt *Cœlium Augustinum Curionem*, qvibus in Lugdunensi Ao. 1626. & Francofurtensi Ao. 1678. editione adnexa sunt Collectanea Hieroglyphicorum

* Classem tertiam tomi secundi inscripsit *Sphyngem Mystagogam*.

roglyphica sex libris undiqve digesta sub titulis ordine Alphabetico dispositis, nescio qvo auctore.** Sunt & in manibus eruditorum hominum *Laurentii Pignorii* & *Johannis Macarii*, *Chifletiiqve* scripta qvibus lucem arcanis qvibusdam & obscuris Ægyptiorum literis & figuris afferre conati sunt, e qvibus Pignorius in expositione Mensæ Isiacæ p. 44. non diffitetur Horapollinis nostri auctoritatem magnam apud se fuisse. Utinam vero in lucem prodiissent *Jacobi Vindeti* Angli observationes qvas ad Plutarchi librum de Iside & Osiride vir doctus conscripserat, Kircheroqve opposuerat, ut ipse testatur Lib. de vita functorum statu p. 17. Deniqve *Jacobus Masenius* in speculo imaginum veritatis occultæ libro & capite sexto Hieroglyphica Hori Apollinis brevi epitome complectitur, & hinc inde illustrat.

VIII. Fuere & præter supra nominatos, alii plurimi olim Hori nomine, * ut Horus Cynicus, qvem loqventem inducit in Saturnalibus Macrobius, Hor sive Horus Episcopus Origenista apud Hieronymum ad Ctesiphontem contra Pelagianos. Orus qvem laudat Stephanus Byzantinus in Ἀθῆναι. Alius item Horus sive Orus sive Orion Grammaticus Milesius, & alter Thebanus, & tertius Alexandrinus, de qvibus Sylburgius ad Etymologicum Magnum. Nescio utri ex his tribuenda qvæ sub Ori nomine exstant de *polysemis dictionibus* in codice Regis Galliæ 604. His adde Horum Mendesium juniorem Medicum cujus meminit Galenus Lib. II. de antidotis cap. 7. etsi Daniel Clericus in historia Medicinæ parte 3. Lib. II. c. 1. p. 69. suspicatur *Bolum* forte Mendesium (Medicum Democriteum Theophrasto juniorem) esse rescribendum, de qvo infra Libro II. cap. 11. Fuit & Horapollo alius, Philosophus sub Zenone Imp. cujus meminit Svidas, locum de eo producens ni fallor è Damascio in vita Isidori.

** Excerpta ex Chæremonis ἱερογλυφικοῖς evolvisse se refert Erasmus in Adagio *festina lente*.

* De Horo Valentinianorum vide Epiphan. hæres. XXXI c. 15. Nempe Christus ipsis erat ὅρος & ὁροθέτης. ibid. c. 7.

CAPUT XIV.

De Hostane Mago & scriptis ei tributis. Plures hoc nomine. 1. Hystaspes itidem Magus, num diversus a Dario Rege, Xerxis Patre. 2. Vaticinia Hystaspis commendata à Christianis Scriptoribus ex Apocrypha Apostoli Petri prædicatione. 3. Jambe, & Jmuthe. 4. Isatis sive Isis & scripta ad eam relata. 5. Mensa Isiaca. 6. Lini tres. Threnodia Ægyptiis Μανέρως Græcis λίνος. 7. Varia scripta sub Lini nomine à veteribus memorata, & ex iis fragmenta quædam. 8.

I.

HOSTANES seu ut alii *Ostanes* vel ut apud Herodotum Lib. III. id nomen scribitur, & apud Theodorum Meliteniotam præfatione in Astronomiam, *Otanes*, Magus, Zoroastris * præceptor fuisse, adeoqve Homerum ætate superasse nonnullis est existimatus. Magum antiqvissimum multi memorant, Apuleius in Apologia, Tatianus, Tertullianus de anima cap. 57. Arnobius Lib. I. Cyprianus de idolorum vanitate, Minucius Felix in Octavio, Augustinus Lib. VI. contra Donatistas c. 44. Lutatius ad I. Thebaidos, v. 710. & alii. Plinius Lib. XXX. cap. 1. Homero juniorem testatur his verbis: *Primus qvod exstet ut eqvidem invenio, de Magia commentatus Osthanes, Xerxem Regem Persarum bello qvod is Græciæ intulit comitatus, ac velut semina artis portentosæ sparsisse obiter infecto qvacunqve commeaverat mundo. Hic maxime ad rabiem, non aviditatem modo scientiæ ejus Græcorum populos egit.* Meminit & Plutarchus de defectu oraculorum. Et Jamblichus in Theologumenis Arithmeticæ ex Nicomacho Geraseno p. 43. Καὶ Βαβυλωνίων οἱ δοκιμώτατοι καὶ Ὀστάνης καὶ Ζωροάστρης ἀγέλας κυρίως καλοῦσι τὰς ἀστρικὰς σφαίρας. Mox alterum præterea Hostanem Plinius memorat, *qui Alexandri M. ætate non levem auctoritatem addiderit Magicæ professioni:* & Laërtius in procemio integram refert Magorum successionem qvos Ὀστάνας vocat multitudinis numero, & Svidas: Ὀστάναι, inqvit, οὗτοι πρώην παρὰ Πέρσαις Μάγοι ἐλέγοντο, qvam in sententiam scholion græcum se in MStis Tatiani codicibus reperisse testatur Gesnerus. Astrorum qvoqve cognitionem à Zoroastre & post hunc ab Ostane primum excultam tradit Svidas in Ἀστρονομία. Librum de arte Chemica inter antiqvos Persarum libros sub Ostanis Magi & Philosophi qvi Zoroastris præceptor fuerit, nomine ferri, testatur Thomas Hyde in præf. ad librum de religione veterum Persarum. Sed & in

* Ex Ægypto in Persiam venisse videtur, nec fuisse præceptor primi Zoroastris Nino æqvalis sed alterius Persæ vel ne hujus qvidem fortassis; nam ut Plinius, *diligentiores paulo ante hunc ponunt Zoroastrem.*

& inter Græcos libros Chemicos Oſtanis nomen occurrit, ut docet Reineſius p. 155. Var. Lect. & in Catalogis MStorum Lambecius, Labbeus, Du Fresnius. Apud Syncellum p. 248. & in Scaligeri Euſebio p. 53. hæc legas; qvibus nullam fidem habent Scaliger in notis, & Bochartus Geographiæ ſacræ p. 235. Δημόκριτος Ἀβδηρίτης φυσικὸς φιλόσοφος ἤκμασεν ἐν Αἰγύπτῳ μυηθεὶς ὑπὸ Ὀστάνου τοῦ Μήδου σταλέντος ἐν Αἰγύπτῳ παρὰ τῶν τηνικαῦτα Περσῶν ἄρχειν τῶν ἐν Αἰγύπτῳ ἱερῶν ἐν τῷ ἱερῷ τῆς Μέμφεως σὺν ἄλλοις ἱερεῦσι καὶ φιλοσόφοις, ἐν οἷς ἦν καὶ Μαρία τις Ἑβραία σοφὴ, καὶ Παμμένης. συνεγραψε περὶ χρυσοῦ καὶ ἀργυροῦ καὶ λίθων καὶ πορφύρας λοξῶς. Δημόκριτος ἢ καὶ Μαρία ἐπῃνέθησαν παρ' Ὀστάνου, ὡς πολλοῖς καὶ σοφοῖς αἰνίγμασι κρύψαντες τὴν τέχνην, Παμμένους δὲ κατέγνωσαν ἀφθόνως γράψαντος. Suppoſititium Hoſtanis de Maria oraculum ex MSto codice ſexcentorum annorum Græce edidit Clariſſimus vir Rich. Bentleius in Epiſtola Malalæ ſubjecta p. 10. Hoſtanis Octateuchum laudat Euſebius libro præparationis Evangelicæ primo extremo.

II. HYDASPES, HISTASPES ſive potius HYSTASPES, (ita enim ſcribendum docuit Theodorus Canterus Lib. II. c. 19. Var. lect.) Magus & vates habitus antiqviſſimus, utpote qvi multo anteqvam Trojana gens conderetur, præfatus eſſe dicitur ſublatum iri ex orbe imperium nomenqve Romanum, ut refert Lactantius Lib. VII. cap. 15. & à Perſis exiſtimatus æqvalis fuiſſe Zoroaſtris, ut docet Agathias Lib. II. p. 58. qvi tamen addit incertum eſſe qvis demum ſit ille Hyſtaſpes. Alii enim eundem faciunt longe juniorem Homero, Darii Regis patrem, de qvo Herodotus Lib. I. cap. 209. Sed errant ſaltim in eo, qvod Regem * faciunt & ipſum, ut Ammianus Marcellinus Lib. XXIII. p. 374. Lactantius autem qvi longe vetuſtiorem Darii parente habuit, antiqviſſimum Medorum Regem appellat, neſcio qvam vere. Machagiſtiæ ſive Magiæ poſt Zoroaſtrem præcipuus auctor traditur, qvi, ſi credimus Ammiano, *cum ſuperioris Indiæ ſecreta fidentius penetraret, ad nemoroſam qvandam venerat ſolitudinem, cujus tranqvillis ſilentiis præcelſa Brachmanorum ingenia potiuntur: eorumqve monitu rationes mundani motus & ſiderum puroſqve ſacrorum ritus, qvantum colligere potuit eruditus ex his qvæ didicit aliqva ſenſibus Magorum infudit, qvæ illi cum diſciplinis præſentiendi futura per ſuam qvisqve progeniem poſteris ætatibus tradunt.* Sed & Darius Rex ſepulchro ſuo inſcribi juſſit ὅτι μαγικῶν γένοιτο διδάσκαλος, ſive *qvod Magica & ipſe docuiſſet*, teſte

 Por-

* Ex Thoma Hydeo de religione veterum Perſarum cap. 23. qvod eſt de *Gushtaſp* ſive *Hyſtaſpe*, apparet hunc Hyſtaſpen Magum à Perſis ſcriptoribus eundem haberi cum ipſo Dario Xerxis Patre, & ſub ejus regno fuiſſe etiam Zerdusht ſive Zoroaſtrem, novæ apud Perſas religionis inſtitutorem, cujus præceptor Hoſtanes de qvo jam dum.

Porphyrio Lib. IV. περὶ ἀποχῆς, ut vel hoc nomine probabile multis fuerit Hyſtaspen illum celebrem Magum non diverſum fuiſſe à Darii parente, qvod & Thomæ Stanlejo placuit lib. II. Philoſophiæ Orientalis cap. 2.

III. Qvaliscunqve vero fuerit iſte Hyſtaſpes, ejus vaticinia non modò à Lactantio laudantur, ſed & Juſtino Martyre Apologia prima, (qvæ ſecunda vulgo audit) duobus locis, qvorum unus exſtat f. 66. Σίβυλλα δὲ καὶ Ὑστάσπης γενήσεσθαι τῶν φθαρτῶν ἀνάλωσιν διὰ πυρὸς ἔφασαν. Ubi clariſſimus Grabius eum putat præ oculis habuiſſe Apocrypham Petri Apoſtoli prædicationem, qvam mox è Clemente Alex. memorabo. Alter locus Juſtini exſtat f. 82. ubi ait malorum dæmonum opera effectum eſſe, ut mortis ſupplicium conſtitueretur adverſus librorum Hyſtaſpis aut Sibyllæ aut Prophetarum lectores. Deniqve Clemens Alex. Lib. VI: Stromatum p. 636. ex Apocrypha Petri prædicatione teſtatur Paulum ipſum Apoſtolum Sibyllinorum & Hyſtaſpis lectionem commendaſſe. Δηλώσει πρὸς τῷ Πέτρου κηρύγματι ὁ Ἀπόστολος λέγων Παῦλος. Λάβετε καὶ τὰς Ἑλληνικὰς βίβλους, ἐπίγνωτε Σίβυλλαν, ὡς δηλοῖ ἕνα Θεὸν καὶ τὰ μέλλοντα ἔσεσθαι, καὶ τὸν Ὑστάσπην λαβόντες ἀνάγνωτε καὶ εὑρήσετε πολλῷ τηλαυγέστερον καὶ σαφέστερον γεγραμμένον τὸν υἱὸν τοῦ Θεοῦ. Qvamvis enim Cotelerius non Pauli hæc, ſed Clementis verba eſſe contendit, & illa ὁ Ἀπόστολος λέγων Παῦλος ad præcedentia apud Clementem referri debere putat, in judicio de Epiſtola ſecunda Clementis Romani f. 182. tamen veriſimiliorem eſſe communem aliorum ſententiam, qvi hæc ex Apocrypho neſcio qvo libro tanqvam Pauli verba à Clemente Alex. laudari exiſtimant, probavit Beveregius in codice canonum vindicato part. 1. cap. 14. §. 7. * Cæterum Davidi Blondello Lib. I. de Sibyllis cap. 5. & 26. Petro Petito Lib. III. de Sibylla cap. 17. abſurdum videtur, qvod Paulus Apoſtolus Hyſtaſpis & Sibyllinorum lectionem commendaverit, qvaſi debuerit omnia in illis ſcriptis probare qvi veritatem de uno Deo in iis agnoſcendam gentibus prædicavit. Contra plurimum illi teſtimonio tribuunt Baronius apparat. n. 18. Montacutius in Analectis p. 143. & qvi idem prope liber eſt in Apparatu p. 134. Iſaacus Voſſius in reſponſione ad iteratas Simonii objectiones p. 368. & de Sibyllinis Oraculis c. 6. Joh. Erneſtus Grabe T. I. ſpicilegii Patrum p. 66. Nihiloſecius cum certum ſit ſcriptores Chriſtianos illius ætatis paſſim ad incertas Apocryphas ſcripturas provocare, præcipue Clemens Alexandrinus non raro illas advocet, haud miror adeo traditionem iſtam Caſaubono Exercitat. 1. ſect. 10. nulla fide dignam viſam fuiſſe.

IV. JAM-

* Dixi etiam de hoc loco in Codice Apocrypho N. T. p. 797.

IV. JAMBE Poëtria qvoqve hoc loco non prætereunda, propter hæc qvæ de illa legis in Scholiis ad Euripidis Orestem v. 962. ἰάμβη τις δούλη τῆς Μετανείρας, ἀθυμοῦσαν τὴν θεὸν ὁρῶσα, γελοιώδεις λόγους καὶ σκώμματά τινα ἔλεγε, πρὸς τὸ γελάσαι τὴν θεόν. Ἦσαν δὲ τὰ ῥήματα, ἅπερ αὐτὴ πρῶτον εἶπεν, ἰαμβικῷ μέτρῳ ῥυθμηθέντα. ἰάμβη δὲ θυγάτηρ Ἠχοῦς καὶ τοῦ Πανὸς, θρᾷσσα δὲ τὸ γένος. De JMUTHE Asclepii Matre eiqve tributis libris mentionem jam feci supra cap. X. §. 11.

V. ISATIDEM nescio qvam inter scriptores ante Homerum refert, qvem sæpius nominavi, Tatianus, & è Tatiano Eusebius Lib. X. præpar. Certe illius vix alibi mentio occurrit, unde sunt qvi pro Isatide legunt *Isidem*, ut intelligatur mater Hori, à qvâ filius edoctum se non diffitetur, qvemadmodum Isis in Epitaphio testatur se edoctam ab Hermete, ut ex Diodoro Siculo cum de Hermetis scriptis agerem * observavi. Μέλη ad suam usqve ætatem in Ægypto usitata Isidos ποιήματα esse testatur Plato Lib. II. de legibus, qvem locum non de carminibus sed modulis Musicis intelligendum esse, qvæ apud Platonem præcedunt svadent. Isidis sacra Romã perlata refert in Caracalla Spartianus. Svevis celebrata, Tacitus c. 9. de moribus Germanorum. Sibylla Libro V. p. 553. edit. Gallæi se vocat ἴσιδος γνωστὴν sive familiarem. Libros Ori & Isidos memoravi etiam supra c. XIII. n. 2.

VI. De *mensa Isiaca* cujus Archetypum hodie exstat Taurini in palatio Celsissimi Sabaudiæ Ducis, præter Kircherum T. 3. Oedipi & Pignorium videndus Wagenseilius libro de Norimberga p. 83. seq. & in libro Germanice edito de institutione Principis juvenis à studiis literarum abhorrentis p. 226. sq. Neqve improbaverim sententiam Olai Rudbeckii, qvi part. 2. Atlanticæ c. 11. contendit mensa Isiaca nihil aliud contineri qvam figuras duodecim anni mensium. Sane testari possum eandem conjecturam mihi anteqvam Rudbeckium inspicerem in mentem venisse. Nec dubito facilius eam probatum iri viris doctis, qvam Kircheri triades vel qvod Joh. Fridericus ** Herwartus ab Hohenburg in admirandis Ethnicæ Theologiæ Mysteriis, Monachii Ao. 1626. 4to editis contendit non mensa Isiacâ tantum, sed multis aliis qvoqve abstrusis figuris fabulisqve, *magnetis* pyxidisqve nauticæ naturam & admirandos effectus & usum in navigatione à veteribus adumbratos fuisse.

VII. LINI nomine tres antiqvissimi fuisse perhibentur, unus Chalcidensis, Psamathes & Mercurii vel Apollinis & Terpsichores sive ut Pausanias auctor est Uranies & Amphimari filius (vide Menagium ad Laert. Lib. I. sect. 4.) alter Ismenii, Thebanus, & tertius Linus Narcissus qvem addit

* Supra cap. VII. num. 5.

** Explodit Herwartum Kircherus ipse T. 3. p. 255.

addit Euſtathius ad Iliad. Σ. p. 1223. In primum ab Apolline ut ferunt vel ab Hercule, ut habet Ælianus III. 32. Var. (qvod Chordæ uſum vice filorum è lino in cithara primus docuiſſet) interemptum ac ſepultum Thebis ferebatur olim ſolennis * threnodia Ægyptiis Μανέρως, Græcis λίνος dicta, & in Phœnice etiam, Cypro & aliis locis decantata, cujus poſt Homerum Iliad. Σ. v. 570. meminere Herodotus L. II. c. 79. Pauſanias p. 766. Athenæus Lib. XIV. p. 619. Svidas & alii. Euſtathius: λίνος εἶδος ᾠδῆς κατὰ Ἀρίσαρχον ἢ ὕμνυ, ὡς καὶ ὁ παιὰν καὶ ὁ διθύραμβος. ὠνόμασαι δὲ λίνος τὸ τοιῦτον ᾠδικὸν εἶδος ἢ ὡς μετὰ λίνυ ἤτοι χορδῆς ἀδόμενος (conf. Ez. Spanhemium ad Callimachum p. 466. ſq.) ἢ ἀπὸ τινος Λίνυ ἀνδρὸς ἥρωος. Φασὶ γὰρ οἱ παλαιοὶ ποιημάτιον τι ἐπὶ τῷ Λίνῳ εἶναι, ὃ Σφαῖρα μὲν καλεῖται, εἰς Ορφέα δὲ ἀναφέρεται. Φιλόχορος δὲ ὑπὸ Ἀπόλλωνος ἀναιρεθῆναι τὸν Λίνον φησὶ διότι πρῶτος τὸν λίνον καταλύσας χορδῇ ἐχρήσατο εἰς Μυσικῆς ὄργανον. Ἐτάφη δὲ ἐν Θήβαις, καὶ ἐτιμᾶτο ὑπὸ τῶν ποιητῶν θρηνώδεσιν ἀπαρχαῖς. Heſiodus:

Οὐρανίη δ' ἄρ' ἔτικτε Λίνον πολυήρατον ὑιὸν.
Ὃν δὴ ὅσοι βροτοί εἰσιν ἀοιδοὶ καὶ κιθαρισαὶ,
Πάντες μὲν θρηνῦσιν ἐν εἰλαπίναις τε χοροῖς τε,
Ἀρχόμενοι δὲ Λίνον καὶ λήγοντες καλέυσι.

Pamphi ſive Pamphoi threnum in Lini funus, qvem ob miſerum caſum οἰτόλινον vocavit, memorat Pauſanias Bœoticis p. 767. Vetus Epigramma:

Ὦ Λίνε πάντα θεοῖσι τετιμένε, σοὶ γὰρ ἔδωκαν
Ἀθάνατοι πρώτῳ μέλος ἀνθρώποισιν ἀείδειν.
Ἐν ποδὶ δεξιτερῷ, Μῦσαι δέ σε θρήνεον αὐταὶ
Μυρόμεναι μολπῆσιν ἐπεὶ λίπες ἡλίυ αὐγάς.

Clariſſimus Joh. Clericus ad Heſiodum p. 329. & ante eum Voſſius de arte Poëtica cap. 13. ſect. 3. obſervant לין Phœnicia lingva ſignificare *ejulatum, gemitum*, ſed hoc forte non obſtat qvominus à Lino illo celebri leſſus iſte nomen acceperit, ut diſerte tradit Pauſanias. Et obſervat ex Euripide Athenæus, λίνον & αἴλινον cantari ſolitum ὐ μόνον ἐν πένθεσιν, ἀλλὰ καὶ ἐπ' εὐτυχεῖ μολπῇ. Pauſanias addit Ægyptio nomine carmen illud dictum *Maneros*. Καλῦσι δὲ τὸ ᾆσμα Αἰγύπτιοι τῇ ἐπιχωρίῳ φωνῇ Μανέρων. Mentio hujus etiam apud Plutarchum Lib. de Iſide & Oſiride, p. 357. Svidam in Μανέρως & περιμανῶς, Theophilus Lib. II. ad Autolycum p. 139. auctor eſt cultum qvi Saturno deferebatur, ex qvorundam ſententia introductum eſſe à Lino qvem *Ilium* qvoqve vocatum refert. (forte αἴλινον.) Vide præterea ſi placet Nic. Loënſem X. 3. Epiphyllidum.

VIII.

* Poëtis qvibusdam etiam Tragœdiæ argumentum præbuit Linus, ut Achæo Eretrienſi, cujus Λῖνον memorat Athenæus Lib. XV. Linum cum Zoroaſtre perperam confundit Phil. Cluverus Germaniæ Antiqvæ p. 169

VIII. Apud Laërtium in prooemio Linus dicitur carmine ſcripſiſſe κοσμογονίαν ἡλίου καὶ σελήνης πορείαν καὶ ζώων καὶ καρπῶν γενέσεις. Additur & initium poëmatis Lini qvod ita ſe habet: ἦν ποτέ τοι χρόνος οὗτος ἐν ᾧ ἅμα πάντ᾽ ἐπεφύκει, & ex hoc Anaxagoram docuiſſe ὅτι πάντα χρήματα γέγονεν ὁμοῦ. Pauſanias tamen p. 767. diſerte tradit Linum non iſtum modo ſed & alterum juniorem Iſmenii filium nihil ſcripſiſſe, vel ſaltim illorum ſcripta ætatem non tuliſſe. Et Origenes Lib. I. contra Celſum p. 14. καὶ Λίνου μὲν ὃν προέταξεν ἐν οἷς ὠνόμασεν ὁ Κέλσος, οὔτε νόμοι οὔτε λόγοι φέρονται, ἐπιστρέψαντες καὶ θεραπεύσαντες ἔθνη. Verum à Sexto Empirico aliisqve refertur inter eos, qvos ante * Homerum carmina ſcripſiſſe fama fuerit, tum verſus aliqvot Lini producuntur ab Euſebio ac Stobæo qvos habes etiam in Poëſi Philoſophica H. Stephani p. 112. ſq. qvibus adde verſus duodecim è Lini περὶ φύσεως κόσμου, adductos à Stobæo Phyſ. tit. 13. Virgilius Ecloga IV. *Non me carminibus vincet nec Thracius Orpheus, Nec Linus.* Diodorus Siculus Lib. III. p. 140. ex Dionyſio Mythologo refert Linum primum inventorem fuiſſe ῥυθμῶν καὶ μέλους, primum literas à Cadmo è Phœnicia allatas Græcæ applicaſſe dialecto & nomina ſingulis impoſuiſſe & characteres διατυπῶσαι, qvod & Svidas teſtatur, additqve eum μούσης λυρικῆς πρῶτον γενέσθαι ἡγεμόνα. Diodorus porro memorat eundem poëſi & cantu admirandum plures habuiſſe diſcipulos, ſed in his celeberrimos tres: Herculem, Thamyrin & Orpheum, qvorum Hercules cum diſceret canere cithara, ingeniiqve tarditate diſciplinam non caperet, & à Lino plagis caſtigatus eſſet, in iram effuſus magiſtrum interfecit **, ut narrat etiam Pauſanias, ſed id alteri Lino juniori Iſmenii filio accidiſſe teſtatur. Herculem Lini diſcipulum notavit qvoqve Clemens Alexandrinus primo ſtromate p. 323. Orpheum & Linum primo loco inter ſeptem Græciæ ſapientes numerat Hippobotus apud Laërtium in Thalete. Eundem Linum addit Diodorus literis Græcis conſcripſiſſe primi Dionyſi ſive Bacchi res geſtas, aliasqve mythologias commentariis complexum. Jamblichus cap. 28. de vita Pythagoræ affert duos verſus, qvos ait eſſe auſpicium ἐπῶν qvæ Pythagoræi referebant in autorem Linum, etſi illa ex ſua ipſorum ſchola prodiiſſe, forte non ignorabant. Adſcribam hos qvoqve, qvia corrupti in editione Arcerii leguntur:

* Apud Bochartum lib. I. Chanaan c. 20. ubi ſcriptores qvosdam Homero antiqviores recenſet, pro *Lynus Orpheus Muſæus* legendum *Linus, Orpheus* &c. etſi ſphalma illud ſervatum qvoqve in editione operum Bocharti Leusdeniana.

** Alios Magiſtrorum ſuorum interſectores colligit Bonifacius XV. 10. Hiſt. ludicræ.

ἔλπεσθαι χρὴ πάντ', ἐπεὶ ὐκ ἔς' ὐδὲν ἄελπτον,
ῥάδια πάντα Θεῷ τελέσαι, κἀὶ ἀνήνυτον ὐδέν.

Damascius in opere inedito qvod inscribitur ἀπορίαι καὶ λύσεις περὶ τῶν πρώτων ἀρχῶν ὐ γάρ ἐςιν ἔνι ἀλλὰ πάντα ἕν, ὡς Λῖνος τε ἔλεγε καὶ Πυθαγόρας. Linum Theologum ἐν τῷ πρὸς ὑμέναιον δευτέρῳ Θεολογικῷ allegat autor Theologumenon Arithmeticæ & ipse Pythagoricus ubi de Heptade agit p. 51. Ad locum fragmenti Censorino adjecti in qvo Linus lyram tribus tonis instructam ab Apolline parente accepisse dicitur, confer Cuperi ἀποθέωσιν Homericam p. 32. seq. Fuit & Linus qvidam Historicus Oechaliota, Stephano Byzantio in Οἰχαλία & Eustathio ad Iliad. β. p. 226. memoratus, sed qvem longe minorem suspicor. Philippi qvidem Cluverii sententiam, qvi in Germania antiqva Lib. I. cap. 24. p. 206. Linum illum veterem & Zoroastrem pariterqve Adamum unum eundemqve esse hominem conjicit, ut parum verisimilem prætereo, non minus qvam eorum qvi nullum unqvam fuisse Linum arbitrantur, nec Musæum, nec Orpheum, qvæ Vossii sententia est Lib. de arte Poetica p. 78. Meminit Lini etiam Propertius Lib. II. Elegia 10.

Sed magis ut nostro stupefiat Cynthia versu.
Tunc ego sum Inachio notior arte Lino.

Ναυτιλίης σοφισμένον καὶ παντοίης σοφίης δεδαηκότα celebrat Hesiodus apud Clementem 1. Strom. p. 281. Chalcidius p. 220. *Simul exponit ea quæ Orpheus, & Linus & Musæus de divinis potestatibus vaticinanti sunt, non quo delectaretur aut crederet, sed quod tanta esset auctoritas vaticinantium, ut iis adseverantibus parcius credi non oporteret.*

CAPUT XV.

De Melampode Amythaonis F. 1. Hesiodi Μελαμποδία. *ib. Alius junior Melampus scriptor* μαντικῆς περὶ παλμῶν. *Ejusdem fragmentum de navis oleaceis in corpore hominis, 2. Editiones, 3. Alii scriptores* περὶ παλμῶν. *Melampodes alii. 4.*

I.

MELAMPUS Amythaonis filius augur & vates simulqve Medicus felicissimus, qvæ duo valde cognata esse observat Eustathius ad Iliad. α p. 36. ab Homero, Theocrito III. 43. & aliis Poëtis & scriptoribus passim celebratur, ac proverbio locum dedit, ut res perceptu difficilis dicatur Melampode & Pollete indigere. Vide Marinum in vita Procli cap. 10. Synesium de insomniis p. 154. Svidam in Μελάμπους. Schol. Homeri ad Odyss. ο. 225. & λ'. 289. ubi & de eo qvod brutarum animantium voces intellexerit.

Bro-

Brodæum ad Anthologiam Epigrammatum Græcorum p. 529. & Gyraldum dialogo 2. de Poetis, ubi & de Proeti filiabus furentibus elleboro à Melampode curatis, de qva re Epigramma Græcum exstat apud Vitruvium Lib. VIII. cap. 3. Proverbii etiam vice Chironem & Melampodem pro Medicis præstantissimis dixit Lactantius de mortibus persecutorum c. 33. cujus locum corruptum ex Georgicis Virgilii optime restituit elegantissimus Cuperus in ἀποθεώσει Homeri p. 4. & in suis ad Lactantium notis.—
———*Cessere Magistri Phillyrides Chiron, Amythaoniusque Melampus.* Hesiodi μελαμποδίαν sive in μάντιν Melampodem carmen memorat Pausanias in Bœoticis p. 771. sq. Athenæus Lib. II. p. 40. & Lib. XI. p. 498. ubi laudat Hesiodum ἐν δευτέρῳ Μελαμποδίας & Lib. XIII. p. 609. ubi tertii libri meminit, & Clemens Alex. Lib. VI. Stromatum p. 628. Eustathius ad Iliad. M. p. 858. & ad Odyss. O. p. 565. Jo. Tzetzes ad Lycophronem v. 682. 687. ubi plures versiculos affert ἐκ τῆς μελαμποδίας ποιήσεως. Videndi etiam de Melampode Viri doctissimi Petrus Bælius in dictionario historico Critico editionis secundæ, & Daniel Clericus in historia Medicinæ Gallice scripta partis primæ libro I. cap. 9. ubi inter alia observat elleborum herbam à nostro Melampode dictam *Melampodium.* Diodoro Siculo teste Lib. I. f. 61. Melampus ab Ægyptiis in Græciam transtulit sancita Baccho sacra, fabulosas de Saturno & Τιτανομαχίαις narrationes καὶ τὸ σύνολον τὴν περὶ τὰ πάθη τῶν Θεῶν ἱστορίαν. Unde aliqvid in literas misisse creditum olim, licet conjicere. Clemens 1. protrept. p. 10. ait Melampodem ex Ægypto in Græciam transtulisse τὰς Δηοῦς, Interpres (*Cereris*) ἑορτὰς καὶ τὸ πένθος ὑμνούμενον. Confer Herodotum Lib. II. cap. 49. Tertullianus Apologetico: *Orpheus Pieriæ, Musæus Athenis, Melampus Argis, Trophonius Bœotiæ, initiationibus homines obligaverunt.*

II. Exstat & hodie, sed longe junioris * Melampodis, qvi sub Ptolemæo Philadelpho vixit libellus qvi inscribitur: Μελάμποδος ἱερογραμματέως περὶ παλμῶν μαντικὴ πρὸς Πτωλεμαῖον βασιλέα. Huic ex palpitationibus divinationi subjicitur breve de nævis oleaceis in corpore hominis sive περὶ ἐλαιῶν τοῦ σώματος fragmentum, sed cujus stylus Sylburgio videtur multo recentior phrasisqve magis barbara. Divinationi ** è palpitationibus sive salissationibus membrorum, cujus mentio apud Isidorum VIII. 9. Origg. & Augustinum II. 20. de doctrina Christiana, plurimum olim tribuisse veteres docent Casaubonus lection. Theocrit. p. 51. ad hæc verba

* Alius nescio sitne Melampus, qvem præcepta symmetriarum scripsisse testatur Vitruvius præfat. libri VII.

** Alia est divinatio ex pulsibus, Medicorum filiis familiaris, de qva ante Galenum scripserant Heliæus qvidam Ægineus, Archigenes, Agathinus, Alexander Herophileus cognomento Philalethes, & alii.

Idyllii III. v. 37. *ἄλλεται ὀφθαλμός μὲν ὁ δεξιὸς ἆρά γ' ἰδησῶ αὐτάν.* Cotelerius ad Patres Apoſtolicos T. I. edit. Clerici p. 413. Magius Lib. IV. Miſc. c. 21. Bulengerus de ominibus Lib. IV. cap. 3. Gaulminus ad Euſtathium de Iſmenii & Iſmenes amoribus p. 39. P. Poſſinus ad S. Nili narrationes p. 175. ſeq. & Tobias Guthberletus libro poſtumo de Saliis p. 11. ſeq. Melampus initio libelli plures ſe libros Ptolemæo obtuliſſe ex arcanis columnis deſcriptos & excerptos ſignificat his verbis: *ὅσα μὲν ταῖς ἔμπροσθεν βίβλοις, κράτιστε βασιλεῦ Πτολεμαῖε συνέγραψά σοι ἐκ τῶν ἀδύτων στηλῶν τὰ τέρατα σημειωσάμενος καὶ τὰ σύμβολα συνέγραψα, ἐπεὶ δὴ καὶ νῦν ἀπέστειλάς μοι συγγράψασθαί σοι περὶ τῶν γιγνομένων παλμῶν ἐν τοῖς μέλεσι τῶν ἀνθρώπων* &c. In libello ipſo auctores laudat * Phemonoën, Ægyptios, & Antiphontem. Docet & inter alia qvinam digiti qvibus ſacri ſint Planetis. Melampodem *ἐν τῷ περὶ τεράτων καὶ σημείων καὶ περὶ μυῶν* laudat Artemidorus Onirocrit. III. cap. 28. Ex eodem libro videtur petitum qvod ex Melampode affert Tzetzes ad Heſiodum p. 180. b. edit. Heinſii. Etſi Tzetzes ibi inepte Melampodem iſtum Heſiodo antiqviorem facit. Qvemadmodum Ludovicus Septalius Mediolanenſis in libro de nævis ſect. 2. præter rem exiſtimavit Melampodem Homero Lib. XV. Odyſſeæ laudatum fuiſſe, cujus libellum ſive partem libelli de nævorum in qvaqve corporis parte ſignificatione habemus.

III. *Μαντικὴν περὶ παλμῶν* & de nævis corporis, fragmentum, primus *Græce* edidit *Camillus Peruſcus*, una cum Æliani variis hiſtoriis, Heraclide de politiis, Polemonisqve & Adamantii Phyſiognomonicis Rom. 1545. 4. Deinde *Fridericus Sylburgius* in luculenta ſua Ariſtotelis editione Græca, Philoſophi Phyſiognomonicis ſubjecit Francof. ap. Wecheli hæredes 1587. 4. In *latinam* lingvam transtulit & una cum Meletio de natura hominis, Hippocrate de natura humana, Dioclis Caryſtii libello de ſanitate tuenda & Polemonis Phyſiognomicis edidit *Nicolaus Petreius* Corcyræus Venet. 1552. 4to. Ante Petrejum *Auguſtinus* ** *Niphus* ea qvæ de ſaltibus tremoribusqve qvi in hominum membris fiunt à Melampode ſcripta ſunt, libro primo de auguriis capiti nono inſeruerat, Baſil. 1534. 8vo. Porro Græcè & Latine una cum Hieron. Cardani Metopoſcopia edidit Claudius Martinus de Laurendiere Pariſ. 1658. fol, *Gallice* una cum Adamantii libro transtulit & Richelio Cardinali inſcripſit *Henricus de Boyvin du Vavrouy*, duodecim annorum puer. Pariſ. 1636. 8. *Germanicè* præterea red-

* Phimonem augurem vocat Auguſtinus Niphus lib. 1. de auguriis cap. 9. Sed vide qvæ infra dicimus in Phemonoë.

** Niphi liber occurrit etiam in Tomo qvinto theſauri antiqvitatum Romanarum Græviani, ubi vide pag. 330. ſeq. Gallice vertit Antonius du Moulin, Lugd. 8. & Pariſ. 1566. 16.

redditus exſtat ad calcem trifolii Chiromantico-Phyſiognomici una cum Joh. Sigismundi Elsholtzii libro de ſymmetria corporis humani Norimb. 1695. 8vo.

IV. Scripſerat & Poſidonius qvidam olim παλμικὸν οἰώνισμα cujus meminit Svidas in παλμικὸν, & Ποσειδώνιος & οἰωνιστικὴν, teſtatus præterea Sibyllam περὶ παλμῶν ſcripſiſſe. Qvod divinationis genus rejicitur in iis qvæ habemus Sibyllinis Lib. III. p. 232. ubi pro οὐ πταρμῶν σημεῖα, in Codice Regis Galliæ legitur οὐ παλμῶν οἰώνισμα teſte Opſopœo. Vide & Juſtini qvæſt. XIX. ad Orthodox. Alius *Melampus* Grammaticus, cujus Scholia in Dionyſium Thracem manu exarata exſtant in variis Bibliothecis, qvemqve laudat Tzetzes ad Lycophronem v. 31. Ne dicam de *Melampode* Ithagenis filio, qvem inter Homeri majores refert Herodotus ſive qvis alius ſcriptor vetus in Poetæ vita.

CAPUT XVI.

Meliſander Mileſius, 1. Mochus Sidonius. 2. Muſæus Athenienſis. 3. Scripta ejus apud veteres memorata, itemq; obiter de Laſo Hermionenſi. 4. Muſæi à Meurſio & aliis præter rem multiplicari. 5. Poëma longe junioris Poëtæ de amoribus Herus & Leandri. 6. Editiones. 7.

I.

MELISANDER MILESIUS ab Æliano Lib. XI. cap. 2. Variæ hiſtoriæ accenſetur Poëtis qvi Homerum ætate præceſſerint, diciturqve Lapitharum & Centaurorum pugnam ſcripſiſſe.

II. De MOCHO Sidonio Vide qvæ dicimus infra in *Sanchoniathone*.

III. MUSÆUS Philoſophus & ἐποποιὸς Athenienſis, Eumolpi ſecundi & * Selenes filius ſive per Antiphemum nepos (diverſæ enim jam olim de hoc fuere ſententiæ, ut notatum Menagio ad Laërtii proœm. ſect. 3.) Orphei imitator (vide Pauſaniam p. 813.) & diſcipulus (Syncell. p. 156.) fuiſſe fertur, qvo ſenſu accipiendum putaverim, cum à Platone, Diodoro & aliis Orphei filius appellatur, & Juſtinus Martyr Orpheum ſcri-

* Hinc Σεληνιακὸς dicitur Proclo l. in Timæum. Alius Muſæus Jovis æqvalis cujus mentio apud Diodorum Siculum lib. V. p. 234. Confer Syncellum p. 153. ubi male excuſum Μουσικὸς pro Μουσαῖος ὁ Εὐκλαίης καὶ Νύμφης ἡκμαζεν. (ſub Cecrope.)

ſcripſiſſe ait πρὸς τὸν υἱὸν αὐτοῦ Μουσαῖον, καὶ τοὺς λοιποὺς γνησίους ἀκροατάς.

——— σὺ δ' ἄκουε Φαεσφόρου ἔκγονε Μήνης

Μουσαῖε. — — — — — —

Confer Orphei εὐχὴν πρὸς Μουσαῖον qvæ incipit: μάνθανε δὴ Μουσαῖε. Casſiodorum Lib. II. Variar. Epiſt. 40. Servius ad VI. Æneidos v. 667. ubi in campis Elyſiis Sibylla non Homerum ſed Homero antiqviorem Muſæum primum ante omnes vates affata inducitur: *Eum alii Lunæ filium, alii Orphei volunt, cujus eum conſtat fuiſſe diſcipulum, nam ad ipſum primum carmen ſcripſit qvod appellatur Crater.* Homerum ex Muſæo qvædam deſcripſiſſe ac ſuis intexuiſſe poëmatis, contendit Clemens Alex. 6. Strom. p. 618. qvemadmodum Heſiodum p. 628.

IV. Scripta Muſæi hæc apud veteres commemorantur:

Χρησμοὶ ſive Oracula, qvorum mentio apud Ariſtophanem in ranis. ad qvem locum Scholiaſtes p. 171. Τὸν Μουσαῖον παῖδα Σελήνης καὶ Εὐμόλπου Φιλόχορός φησιν. οὗτος δὲ παραλύσεις καὶ τελετὰς καὶ καθαρμοὺς συντέθεικεν, ὁ δὲ Σοφοκλῆς χρησμολόγον αὐτὸν φησίν. Meminit Muſæi χρησμῶν etiam (qvi illos legiſſe ſe teſtatur) & ex iis qvædam adducit Pauſanias in Phocicis p. 820. & 828. & Philoſtratus Heroicis, in Proteſilao, Herodotus autem Lib. VII. cap. 6. affirmat Onomacritum, qvi Orpheo etiam (ut infra dicemus) oracula ſuppoſuit, χρησμοὺς ſub Muſæi nomine concinnaſſe, & ἐπαυτοφώρῳ deprehenſum à *Laſo* * Hermioneo, ejectum eſſe Athenis à Piſiſtrato. Clemens qvoqve Lib. I. Stromatum p. 332. ſq. ubi perperam tradit Orpheum Muſæi diſcipulum fuiſſe, auctor eſt τοὺς ἀναφερομένους εἰς Μουσαῖον χρησμοὺς Onomacrito ab aliis tribui. Muſæum inter Vates ſive auctores oraculorum refert etiam Strabo Lib. XVI. & Herodotus Lib. VIII. c. 96. Orpheum Linum & Muſæum de divinis poteſtatibus vaticinatos Platoniqve laudatos narrat Chalcidius p. 220. Meminit Muſæi Plato in Apologia, in Jone, in 2. de Rep. & in Protagora, ubi τελετάς τε καὶ χρησμῳδίας Orpheo & Muſæo tribui teſtatur.

Ὑποθῆκαι ſive *Præcepta ad Eumolpum tertium, filium ſuum*, Svidæ memorata, ἔπη δ'. *verſus qvatermille.* Hoc opus Pauſanias plus ſimplici vice memorat, & à Græcis decantatum teſtatur, nomine Εὐμολπιῶν carminum p. 809. Videtur tamen & ipſe hæc ad Onomacritum referre in Atti-

* De hoc Laſo primo Muſices ſcriptore multis agunt Leopardus Lib. II. emendatt. cap. 13. Voſſius Poetic. III. p. 87. Tan. Faber Lib I. Epiſt. p. 69. Meurſius ad Ariſtoxenum p. 141. ſeq. Meibomius p. 78. Grotius ad Marciani Capellæ paginam 317. Æqvalis Xenophanis fuit, ut docet Plutarchus de vitioſo pudore p. 530. & Simonidis, teſte Ariſtophane in Veſpis. Fuit & alter Laſus Magnes qvem Phænomena ſcripſiſſe refert auctor vitæ Arati,

in Atticis p. 53. Lambecius p. 185. prodromi historiæ literar. male distinguit ὑποθήκας hasce ab Eumolpiis Musæi carminibus. Fuere & Eumolpi *versus ter mille*, qvibus mysteria Cereris tradiderat, ut ex Svida jam supra notavimus: Hos alios longe fuisse ab Eumolpiis istis Musæi carminibus non modo colligo ex eo qvod numerus versuum utroqve in loco diversus est, sed & auctor atqve argumentum. De mysteriis enim singulari opere Musæus egerat qvod infra commemoramus. In hisce autem ὑποθήκαις videtur præcepta ad vitam necessaria complexus fuisse & filio tradidisse.

Hymnus in Cererem, in Lycomidarum gratiam (de qvibus Meursius Lib. II. cap. 19. Atticar. Lect. & Kühnius ad Pausaniæ Messenica cap. I.) concinnatus, qvem solum pro Musæi Illius prisci scripto certo ac genuino habet Pausanias in Atticis, atqve iterum laudat in Messenicis p. 281. reliqva universa ab Onomacrito Musæi nomini supposita testatus.

Ἐξακέσεις νόσων sive *de morbis curandis præcepta* memorata Aristophani in ranis, & Eustathio procemio in Iliadem p. 3. In hoc libro ni fallor dixerat de polio herba, qvod ex Musæo repetit Theophrastus Lib. IX. hist. plantar. cap. 21. Plinius Lib. XXI. cap. 7. & 20. Lib. XXV. cap 2. Schol. Apollonii in Lib. IV. ἡ δὲ ἀρκεύθος δένδρον τι ἀκανθῶδες Ἀπόλλωνος ἴδιον, ὡς ἱστορεῖται ἐν τρίτῳ τῶν εἰς Μουσαῖον ἀναφερομένων.

Theogonia qvam memorat Laërtius in procemio, atqve ut Meursio videtur Harpocration & Svidas in Μελίτη. Idem Musæi opus puto respici ab Eratosthene c. 13. Catasterism. Ex eodem petita videntur Lambecio, qvæ de duabus γενέσεσι Μουσῶν profert Scholiastes Apollonii Rhodii ad Lib. III. Addit Laërtius Musæum docuisse, ἐξ ἑνὸς τὰ πάντα γίνεσθαι καὶ εἰς ταυτὸν ἀναλύεσθαι.

Τιτανογραφία, cujus librum tertium allegat Scholiastes Apollonii Lib. III.

Sphæm, de qva idem Laërtius in procemio, ubi de Musæo agit: ποιῆσαι δὲ Θεογονίαν καὶ σφαῖραν πρῶτον, qvanqvam dubitari possit hisne verbis scripto sphæram cœlestem exposuisse dicatur, (Uti Linus præter κοσμογονίαν scripsisse ab eodem Laertio dicitur de cursu solis & lunæ,) an Sphæram ipsam primus reperisse, qvod Atlanti tribuit Diodorus Siculus Lib. III. p. 193. qvem inde dictum humeris cœlum portare narrat idem Lib. IV. p. 233. sq. Confer Plinium Lib. II. cap. 8. qvi Lib. VII. cap. 56. Sphæram scribens inventam ab Anaximandro, signiferum dicere voluit, etsi sphæram ab Anaximandro κατεσκευασμένην tradit etiam Laërtius qvod de libro accepit Svidas, minus ni fallor ad Laertii mentem.

Παρα-

Παραλύσεις καὶ τελεταὶ καὶ καθαρμοὶ, qvæ à Musæo composita refert auctor scholiorum Aristophanis in loco paulò ante adducto. Eadem tria jungit Plato, de Musæo & Orpheo agens Lib. II. de Rep. παραλύσεις sive καταλύσεις dicuntur qvod homines & civitates docerent religione absolvi & liberari à peccatis criminibusqve qvibus se obstrinxerant. Τελεταὶς sive Mysteria à Musæo instituta multi memorarunt, ut idem Plato duobus in locis, Lucianus περὶ ὀρχήσεως & alii. Hæc ipsa sunt Mysteria Eleusiniæ Cereris, de qvibus exstat liber integer Meursii, qvem vide cap. 2. Καθαρμοὺς etiam scripsit Empedocles ut infra notavi libro II. c. 11.

Ex qvibus porro Musæi scriptis hausta sint verba versiculive qvos adducunt Aristoteles Lib. VIII. politic. cap. 5. & Lib. VI. cap. 6. Hist. animal. Plutarchus in Mario, Clemens Alex. Lib. VI. Strom. p. 618. & 628. ubi Homerum ac Hesiodum ex Musæi carminibus profecisse contendit, nemo est, qvi nos doceat. Versus plerosqve Musæi ex Clemente, Pausania, qvem ex Oraculis Musæi nonnulla producere diximus, & Aristotele collectos exhibet H. Stephanus in poësi Philosophica p. 109. Eundem esse puto Musæum ex qvo Clemens Alex. p. 628. notat integrum librum de Thesprotiis *Eugamonem*, sive ut Eusebius Lib. X. cap. I. præparat. *Eugrammonem* Cyrenæum transscripsisse. Forte in Musæi χρησμοῖς qvædam legebantur ex lebete Thesprotio, cujus celebris antiqvissimi oraculi mentio apud Theodoritum Lib. X. Therapeut. & alios.

V. Neutiqvam vero assentiendum eruditissimo Meursio, qvi in Bibliotheca Attica ex uno nobis Musæo ternos, & Lib. II. c. 19. Atticar. Lect. qvaternos confinxit, Antiphemi filium, Selenes sive Lunæ filium prioris nepotem, tertium filium Orphei, & qvartum deniqve qvem Eugamon exscripsit. Neqve video cur Vossius libro de qvatuor artibus popularibus p. 40. seqv. Musæum ab Aristotele citatum & Theogoniæ Sphæræqve auctorem diversum esse existimet ab altero qvicunqve is etiam fuerit χρησμῶν auctore. Mentio veteris illius Musæi etiam in marmore Arundeliano. Vide Palmerii Exercitationes ad auctores Græcos p. 609. sq. Fuit & alius Musæus Thebanus, Thamyræ & Philammonis filius, qvem ante Trojana tempora scripsisse & μέλη atqve ᾄσματα composuisse Svidas narrat. Tertius porro Ephesius sed longe junior de qvo idem Svidas narrat: Μουσαῖος Ἐφέσιος ἐποποιὸς, τῶν εἰς τοὺς Περγαμηνοὺς καὶ αὐτὸς κύκλους, ἔγραψε Περσηίδος βιβλία δέκα καὶ εἰς Εὐμένη καὶ Ἄτταλον. Nescio an diversus ab his fuerit, isqve Grammaticus, cujus περὶ Ἰσθμίων laudat Arsenius ad Euripidis Medeam, auctor scholiorum ad Apollonium Lib. III. & Varinus in Ἴσθμια.

VI. Ex-

VI. Exſtat & Muſæi nomine carmen Epicum, Græcis verſibus mollisſimis *de amoribus Herus & Leandri* compoſitum, qvod Michaël Sophianus (teſte Caſaubono ad Laërtium) Leo Allatius & Jac. * Gronovius, (teſte Adr. Relando in notis ad Tan. Fabrum de Poëtis Græcis) in MSS. codd. inſcriptum repererunt, Μουσαίου τοῦ Γραμματικοῦ τὰ καθ' Ἡρὼ καὶ Λέανδρον. Antiqviſſimus qvi id diſerte laudet eſt Johannes Tzetzes Chiliad. 2. Hiſt. 38. v. 435. Chil. 10. hiſt. 337. v. 519. & Chil. 12. hiſt. 453. v. 943. Ovidio antiqviorem auctorem facit Guil. Canterus Lib. I. Novar. lectionum. c. II. & A. Morellus in ſpecimine rei numariæ p. 189. Qvin priſco illi Muſæo Orphei æqvali tribuere non dubitat Julius Cæſar Scaliger Lib. V. Poëtices p. 494. ejusqve Stylum longe eſſe Homerico politiorem atqve comtiorem contendit, & Homerum plures ex iſto carmine verſus mutuatum affirmat. Sed in eo omnino falſum fuiſſe magnum illum Criticum omnes fere conſentiunt, filius ipſe Joſephus Scaliger Epiſt. 247. ad Salmaſium, Caſaubonus & Menagius ad Laërtium, Barthius in Adverſariis Lib. II. c. 7. & Leo Allatius de patria Homeri p. 71. ſqq. (qvi de re levi nimis profecto petulanter ſummo viro inſultat) Voſſius, Lambecius aliiqve qvos enarrare nihil attinet. Matthæi Sladi Epigramma Græcum illi Julii Scaligeri ſententiæ oppoſitum exhibet Joh. Jenſius Lectionum Lucianearum p. 190. Meurſio qvidem non abſurde auctor poëmatis iſtius videbatur eſſe Muſæus, cujus *pathiciſſimos libellos, qvi certant Sybariticis libellis, & tinctas ſale pruriente chartas* memorat Martialis Lib. XII. Epigramm. 97. Sed nec ſine ratione Gyraldus exiſtimavit Muſæum illum Martialis ſcripſiſſe Latine, non Græcè. Et alii emunctæ naris Critici obſervarunt characterem poëmatis de Hero Leandro, qvam proxime accedere ad Poëtam Alexandrinum recentioris ætatis vel talem qvalis eſt Nonnus qvi Dionyſiaca ſcripſit. Ita Caſaubonus, Heinſius, Taneguidus Faber, & qvi hos ſeqvuntur.

VII. Lucem adſpexit Muſæi cujuscunqve demum ſit non certe invenuſtum carmen *Græce*, literis capitalibus A. 1486. in 4to: hinc una cum Procli hymnis & Orpheo apud Aldum 1517. 8vo & cum Orpheo atqve Homeri Batrachomyomachia Florent. 1519. 8vo. & inter H. Stephani Poëtas principes Heroici carminis Pariſiis 1566. fol. Cum Metaphraſi poëtica *Guil. de Mara* Canonici Conſtantienſis Colon. 1526. & commentariis *Johannis Vatelli* Pariſ. apud Wechelum 1538. 8vo. Græce & Latine una cum Æſopi, Babriæqve fabulis, Pariſ. 1549. Baſil. 1574. 12mo. Cum Moſci Bionisqve Idylliis per Joh. Criſpinum Genev. 1584. 12mo. Cum Metaphraſi poëtica *Andreæ Papii* Gandenſis ejusqve notis Antwerp. 1575. 8vo ad calcem Dionyſii

O nyſii

* Vide T. 2. theſauri Antiqvitatum Græcarum tabulam VIII. ubi Leandri, & tabulam IX. ubi Heronis icon exhibetur. Ambo conſpiciuntur etiam in nummo Abydeno Alexandri Severi apud A. Morellum in ſpecimine rei numariæ p. 188.

nysii periegetæ. Cum versione & notis *Casp. Barthii* Ambergæ 1608. 8vo. Cum notis Joh. Weitzii ibid. 1613. 12mo. Cum commentario *Danielis* (non Davidis, ut est in Bibl. Philosophica Lipeniana) *Parei* & indice omnium verborum, Metaphrasi *Guilelmi de Mara*, *Barthii* Leandride, Ovidii Epistolis mutuis Heronis & Leandri, & *Clementis Maroti* Musæo, * *Gallico* carmine expresso, Francof. 1627. 4to. Cum notis Pauli Voëtii, Traject. 1645. 8vo. Cum eleganti Metaphrasi poëtica *Davidis Withfordi*, præmissum Moschi & Bionis Idylliis Lond. 1659. 4to. Cum notis Jac. Rondelli 1678. 8vo. *Marci Musuri* scholia in Musæum MSS. in codice Regis Galliæ 1617. *Isaaci Casauboni* commentarium parenti suo Philippo in Gallia coram ab auctore monstratum testatur Daniel Pareus, sed is nunqvam lucem adspexit. *Germanico* carmine expressi Musæi poëma est à *Christ. Alectorandro* Lipsiensi. Lipsi. 1633. 4.

CAPUT XVII.

Nestor. Olen. 1. Ejus hymni. 2. Olympi duo. 3. Oracula varia & de illis scriptores. 4. De Bacide, obiter. ib. Oribantius Trœzenius. 5.

I.

NESTOR qvi in Geoponicis allegatur, Antonio Mizaldo visus est priscus esse dux ille Græcorum sapientissimus ad Trojam. Sed rectius utiqve Petrus Needhamus in præclara sua Geoponicon editione, qvi Nestorem intelligit Poëtam Epicum Larandensem sub Severo Imp. clarum, de qvo Svidas.

OLEN antiqvissimus vates & ἐποποιός, qvem hymnorum vetustorum qvi in Delo canebantur auctorem, & primum hexametros versus commentum nonnulli prodiderunt. De hoc satis diligenter egit Gyraldus dialogo tertio de poëtarum historia, nisi qvod verba ipsa auctorum cum qvibusdam observationibus apponere in usum lectoris hic maluimus. De patria sic Svidas: Ὠλὴν Δυμαῖος ἢ ὑπερβόρειος, ἢ Λύκιος, ἐποποιός. Μᾶλλον δὲ Λύκιος ἀπὸ Ξάνθου ὡς δηλοῖ Καλλίμαχος καὶ ὁ πολυΐστωρ (Alexander Ephesius) ἐν τοῖς περὶ Λυκίας. Locus Callimachi qvem respicit hic est hymno in Delum v. 304.

Οἱ μὲν ὑπαείδουσι νόμον Λυκίοιο γέροντος
Ὅν τοι ἀπὸ Ξάνθοιο θεοπρόπος ἤγαγεν Ὠλήν.

Ad qvem locum Scholiastes: Ὠλὴν γάρ τις Λύκιος εὗρε τὸν ὕμνον τοῦτον. Νόμον pro hymno poni notarunt præstantissimi Callimachi interpretes Anna Daceria & Ez. Spanhemius: etsi proprie ac sæpius usurpatur pro modulatione Musica, sive pro lege præscripta regulaqve sonorum, ut præter alios docent Seldenus & Prideaux ad Epochas marmoreas p. 170. seqv.

II. Hy-

* Exstat in Operibus Maroti Lugd. 1533. 12. & separatim, Paris.

II. Hymnorum ab Olene editorum testis locupletissimus Herodotus Lib. IV. c. 35. Καὶ γὰρ ἀγείρειν σφι (ἐν Δήλῳ) τὰς γυναῖκας ἐπονομαζούσας τὰ οὐνόματα ἐν τῷ ὕμνῳ τόν σφι Ὠλὴν ἀνὴρ Λύκιος ἐποίησε. Παρὰ δὲ σφέων μαθόντας νησιώτας τε καὶ Ἴωνας ὑμνέειν Ὦπίν τε καὶ Ἄργιν ὀνομάζοντας. οὗτος δὲ ὁ Ὠλὴν καὶ τοὺς ἄλλους τοὺς παλαιοὺς ὕμνους ἐποίησε ἐκ Λυκίης ἐλθὼν τοὺς ἀειδομένους ἐν Δήλῳ.

Ejusdem hymni in Lucinam à Deliis cantari soliti meminit Pausanias in Atticis p. 42. & in Arcadicis p. 639. ubi pro λύκιος ὠλὴν male legebatur ὃς ἦν ut notavit doctissimus Kuhnius ὁ μακαρίτης. Primum in Delo vaticinatum Olenem & Hexametro carmine primum cecinisse, ex Bœonis mulieris vatis testimonio refert idem Pausanias in Phocicis p. 809. Βοιὼ δὲ ἐπιχωρία γυνὴ ποιήσασα ὕμνον Δελφοῖς ἔφη κατασκευάσασθαι τὸ μαντεῖον τῷ Θεῷ τοὺς ἀφικομένους ἐξ ὑπερβορέων, τούς τε ἄλλους, καὶ Ὠλῆνα. Τοῦτον δὲ καὶ μαντεύσασθαι πρῶτον καὶ ᾆσαι πρῶτον τὸ ἑξάμετρον.

Ὠλὴν θ᾽ ὃς γένετο πρῶτος Φοίβοιο προφάτας
Πρῶτος δ᾽ ἀρχαίων ἐπέων τεκτήνατ᾽ ἀοιδάν.

Hæc *Boeo* male *Boeo* dicitur apud Gyraldum, etiam in luculenta nupera editione Jensiana. Βοιὼ vocatur qvoqve apud Clementem I. Strom. p. 333. Idem Pausanias in Bœoticis p. 762. Λύκιος δὲ Ὠλὴν ὃς καὶ τοὺς ὕμνους τοὺς ἀρχαιοτάτους ἐποίησεν Ἕλλησιν, οὗτος ὁ Ὠλὴν ἐν Εἰλειθυίας ὕμνῳ μητέρα Ἔρωτος τὴν Εἰλείθυιαν φησὶν εἶναι. Hymnum Olenis in Junonem laudat idem in Corinthiacis p. 140. & hymnum in Achæiam in Eliacis prioribus p. 392. Fuit & *Olenus* Calenus Hetruriæ celeberrimus vates, cujus mentio apud Plinium Lib. XXVIII. cap. 2.

III. OLYMPI nomine duo memorantur à Plutarcho Lib. de Musica. *Prior*, à qvo montem Olympium dictum volunt, est Mysius Marsyæ discipulus Hyagnidis filii, qvi primus artem tibia canendi invenit. Hic ante Trojanum bellum floruisse fertur, & lyrica carmina atqve elegias scripsisse. Svidæ certe in ὄλυμπος, dicitur ποιητὴς μελῶν καὶ ἐλεγείων. Plutarchus auctor est qvod in Apollinem aliosqve Deos composuerit νόμους sive hymnos, & qvod Stesichorus Himeræus non Antilochum, Orpheum, Terpandrum, Thaletem sed vero Olympum hunc fuerit imitatus. Svidas in ξυναυλίαν ei tribuit νόμους αὐλητικοὺς & θρηνητικούς. Etiam Aristoxenus tradit Olympum de morte Pythonis primum αὐλῆσαι ἐπικήδειον λυδιστί qvod ex eo idem Plutarchus repetit. Laudatus hic Olympus Marsyæ discipulus Platoni in Jone, in Minoë & 3. de legibus: Aristophani in eqvitibus, Aristoteli Lib. VIII. Politic. cap. 5. qvi meminit ὀλύμπου μελῶν, Ovidio Lib. III. de ponto Eleg. 3. Philostrato, Luciano T. I. p. 586. & aliis. Sed forte alii suspicabuntur, Musicos potius concentus modulatum esse, (αὐλητικοὺς νόμους Plato appellat) qvam carmina vel poëmata composuisse, perinde ut *alterum Olympum* juniorem, Phrygium tibicinem, qvem Midæ temporibus floruisse

Svidas notavit. Prætereo *Hyagnem* Phrygem patrem Marſyæ, non tibiarum modo, ſed & variorum νόμων muſicorum & harmoniarum in Martem Deum, Bacchum, Pana, aliosqve repertorem, de qvo tum apud eundem Plutarchum, tum in Epochis Marmoreis Arundelianis: qvibus jungendus Spanhemii commentarius ad Callimachum p. 296. tum Olympi ſenioris diſcipulos * *Crateten* & *Hieracem* à qvibus nomos (h. e. modulationes) *Polycephalum* & *Hieracium* inventos eſſe teſtantur Plutarchus & Pollux Lib. IV. cap. 10. ubi & de aliis νόμοις Muſicis, & inter alia: νόμοι δὲ Ὀλύμπου καὶ Μαρσύου Φρύγιοι καὶ Λύδιοι, καὶ Ὀλύμπου ἐπιτύμβιοι. Fuit & tertius Olympus, Philoſophus Alexandrinus, de qvo præclara qvædam idem Svidas. Olympus poëta citatur à Lutatio ad Statii 2. Thebaidos p. 47.

IV. Verſum Heroicum Pythio nos Oraculo debere ſcripſit Plinius Lib. VII. cap. 57. & Iſidorus Lib. I. Origg. cap. 38. verſus Heroicos ante Homerum Pythios dictos, qvod illo metro oracula edita fuiſſent. Præterea ORACULA varia apud Græcos Homero antiqviora jactantur, ut *Phemonoes*, *Orphei*, *Zoroaſtris*, *Sibyllæ*, *Eucli*, *Muſæi*, de qvibus ſuo loco diximus. Muſæo *Bacidem* adjungit Herodotus libro VIII. ejusqve oracula qvædam ab eventu comprobata recitat, qvod facit & Pauſanias non uno in loco. Multi tres fuiſſe Bacides referunt, Bœotum, Athenienſem, Arcadem, ut docet Jac. Nicolaus Loënſis Lib. III. Epiphyllid. c. II. Sed veriſimilius eſt, unum fuiſſe hoc nomine antiqviſſimum Bœotium vatem, cujus etiam meminit Cicero I. de divinatione, à qvo reliqvi ad tempus afflati ſimiliter dicti ſunt Bacides. Qvod pluribus oſtenſurus erat doctiſſimus Petrus Petitus in diſſertatione de Bacide, qvam promittit libris de Sibylla p. 27. & 274. Etiam Piſiſtratum Bacidem cognominatum teſtatur Svidas & Scholiaſtes Ariſtophanis. Qvi forte fuit Athenienſis ille Bacis Philetæ apud Svidam memoratus. Arcadici Bacidis oracula à Pauſania proferuntur non uno in loco, meminitqve ejus Clemens qvoqve I. Stromatum. Verſus à ſe compoſitos Bacidi tribuit Lucianus de morte Peregrini, qvos falſò jactatis à Theagene Sibyllinis opponit. Bacidi *Amphilytum* jungit Themiſtius Oratione II. & VII. poſt Platonem Thenge, & Ariſtidem Orat. I. Sicula. Meminit & Amphilyti Acarnanis Vatis Herodotus lib. I. cap. 62. Svidas oraculorum auctorem præterea celebrat *Glanidem* Bacidis fratrem, Lycophron v. 222. *Prylin* filium Hermetis, *Lycum* qvoqve Pandionis filium, antiqvisſimum vatem memorat, ſed oracula ejus vidiſſe ſe negat Pauſanias in Phocicis p. 828. Notus & vates antiqvus *Mopſus* inter

* Fragmentum elegans ex Cratetis Μουσικοῖς παιγνίοις ſervavit Julianus Orat. 6. idemqve repetit Oratione 7. conſtans decem verſibus Hexametris ac pentametris. In eadem Oratione ſexta proferuntur qvoqve verſus qvidam è Cratetis hymno in frugalitatem. Sed fallitur Meurſius qvi in Bibliotheca Græca p. 1329. putat à Juliano reſpici Cratetem hunc diſcipulum Olympi. Intelligitur enim Crates Cynicus.

inter Argonautas celebratus Apollonio Rhodio & Valerio Flacco. Verſus Thebis Bœotiæ in Apollinis Ismeni templo, ante Homeri tempora tripodibus inſcriptos literis Cadmeis refert Herodotus Lib. V. c. 59. Oraculum Cadmo redditum Tzetzes Chil. 5. hiſt. 28. & Chil. 12. hiſt. 398. Scholia ad Ariſtoph. ranas p. 177. ad Phœniſſas Euripidis v. 641. Oracula alia vetuſta, ſed qvorum major pars Homero ætate cedit, ad calcem Sibyllinorum collecta ſunt à *Johanne Obſopœo* Græce & Latine, Pariſ. 1599. & 1607. 8vo. cum notis, in qvibus loca auctorum è qvibus petita ſunt, indicantur. Videas & in illis verſus qvosdam antiqviſſimarum vatum fœminarum, tum aliarum ut *Ariſtocleæ* de qva Svidas in τὰ ἐκ τρίποδος nec non *Xenocleæ*, *Phaënnidis* & *Peliadum*, è Pauſaniæ Phocicis. Poſt Obſopœum eadem oracula vetera cum Sibyllinis Græce & Latine edidit *Servatius Gallæus* Amſt. 1689. 4to. Neqve omittendum qvod de Auctore veteri *octo librorum Theoſophiæ* legas in Epiſtola Friderici Sylburgii ad Theodorum Canterum, Centuria III. Epiſtolarum à Sim. Abbeſio Gabbema collectarum p. 709. *Theoſophiæ octo qui citantur libri non pervenerunt ad nos integri, ſed tantum* ἐκλογαί *qvædam ante aliqvot annorum hec atenendas à neſcio qvo excerptæ, & à Joanne Piſtorio per Jo. Jacobum Beurerium utriusqve lingvæ Profeſſorem in Friburgenſi Academia nobis è veteri libro MS. communicatæ, è qvibus etiam in Maximi Planudis* ἐκλογαῖς *qvædam etiam in noſtra Bibliotheca hîc inveni. Collegit autem ille Theoſophiæ auctor ea potiſſimum Oracula, quæ ad Chriſtianam Religionem confirmandam è Gentilium numinibus edita perhibentur. Libellus erit paucorum foliorum.* Alios vates priſcos refert Clemens Alex. 1. Strom. p. 331. Hyginus fab. 127. & è recentioribus *Julius Cæſar Bulengerus* Lib. II. de ſortibus cap. 2. & *Joh. Jacobus Boiſſardus* libro de divinatione. Catalogum locorum ſacrorum in qvibus oracula edita olim ſunt dedit præter eundem Bulengerum & Dan. Claſenium libro II. *Antonius Van Dale* Medicus Harlemenſis libro de oraculis veterum Ethnicorum p. 560. ſeqv. editionis ſecundæ. Exſtat & Hiſtoria oraculorum ex eodem Van Dalii libro excerpta & Gallice edita à *Fontenello*, & ad eam reſponſio *Franciſci Baldi* è Soc. Jeſu, in Collegio Argentoratenſi Theolog. & lingvæ Hebr. Profeſſoris, Gallice ſine auctoris nomine vulgata Argentorati 1707. 8. Diſſertatio qvam *Joannes Clericus* de hoc argumento inſeruit T. XIII. Bibl. ſelectæ p. 180. ſeq. & *Georgii Mœbii* ἢ μακαρίτου tractatus de oraculis, Vandalio meras hominum fraudes in illis obſervanti oppoſitus: *Haqvini Steidzbergii* de oraculorum Ethnicorum origine diſſertatio edita Londini Scanorum 1706. 4. qva Dæmones oraculorum auctores negat adverſus laudati Mœbii ſententiam, tum *Danielis Claſenii* de oraculis Gentilium libri III. & *Stephani Morini* diſſertatio VIII. qvæ eſt de Oraculis & eorum defectu. At *Gaſparis Gevartii* liber de oraculis veterum, qvem memorat ipſe in Papinianis lectionibus pag. 229. nun-

qvam qvod qvidem ſciam lucem adſpexit. Magis etiam dolendum eſt temporum injuria intercidiſſe *Oenomai* veteris Cynici Φωρατογοήτονα ſive detectionem præſtigiatorum de oraculorum falſitate, Porphyrio memoratam & Euſebio, qvi loca qvædam ex illo producit L. V. præparationis: tum *Philemonis* Athenienſis opus περὶ παντοδαπῶν χρηστηρίων laudatum Athenæo Lib. III. & qvæ de oraculis ſcripta fuerunt à *Cryſippo*, ac *Nicandro* Colophonio, cujus libros tres περὶ χρηστηρίων πάντων Svidas memorat, deniqve qvæ περὶ μαντικῆς diſputaverant Diogenes Babylonius, Antipater & Poſidonius teſte Cicerone I. de divinat. Conſulendus interim præter eundem Ciceronem Plutarchus de oraculorum defectu, & in libro cur verſibus oracula fundere deſierit Pythia, ut alios jam omittam. Oraculi Delphici deſcriptio notabilis exſtat apud Juſtinum XXIV. 6.

V. OROEBANTIUS Trœzenius cujus ἔπη Ælianus Lib. XI. cap. 2. Var. Hiſtor. narrat exſtitiſſe Homericis antiqviora, ὡς φασιν Τροιζήνιοι λέγοι. Verum illis Trœzeniorum res ſuas qvam maxime amplificantium narrationibus non multum fidei habendum, probe ex Pauſaniæ Corinthiacis obſervat doctiſſimus Perizonius.

CAPUT XVIII.

De Orpheo Scriptores. De ejus nomine, ætate &c. 1. Dialectus qvâ uſus eſt Orpheus. 2. Scripta qvæ exſtant, Argonautica. 3. Hymni. 4. De lapidibus. 5. Fragmenta ab H. Stephano collecta. Carmen περὶ σεισμῶν. Prognoſtica ex Orpheo & aliis. 6. Orphicorum editiones qvædam promiſſæ. 7.

I.

ORPHEUS Libethrius, * Thrax, qvi ante Trojanum bellum vixiſſe fertur, multis antiqvis pariter ac recentibus multam ſcribendi materiam præbuit, qvæ ſingula vel repetere vel ad examen revocare non eſt noſtri inſtituti. Homerum ex Orpheo qvædam deſcripſiſſe & poëmatis ſuis intexuiſſe contendit Clemens Alex. Lib. V. Strom. p. 618. Hiſtoriam Orphei & Muſæi olim ſcripſerat *Herodorus* teſte Photio cod. 80. *Epigenes* ** περὶ τῆς εἰς Ὀρφέα ποιήσεως, qvo in libro de auctoribus ſcriptorum qvi ſub Orphei nomine ferebantur egiſſe, & verba ipſi peculiaria expoſuiſſe videtur, ut colligo ex Clemente Alex. Lib. I. ſtrom. p. 333. Lib. V. p. 571. Alius ἐξηγητικοῦ in Orpheum auctor videtur laudari à Svida & Etymologo in τριτοπάτορες & Joh.

* A ſuis occiſus fertur, unde proverbium ἀμουσότερος Λειβηθρίων. Vide Zenobium. Plutarch. de ſera Numinis vindicta p. 557.

** Ab hoc Epigene librum ſuum de Poëſi ac Philoſophia Orphica *Epigenem* inſcripſit Andreas Chriſtianus Eſchenbachius Vir. Clariſſ. Norimb. 1702. 4to.

& Joh. Malala in Chronico p. 88. ſqq. Sandonem Hellanici F. Philoſophum Svidas teſtatur compoſuiſſe ὑποθέσεις εἰς Ὀρφέα βιβλίον α'. *Apollonius Aphrodiſienſis* ſcripſerat teſte eodem Svida περὶ Ὀρφέως καὶ τῶν τελετῶν αὐτοῦ, ita enim lego, non κατά. *Nicomedis* librum de Orpheo laudat Athenæus XIV. p. 637. Syrianus & Proclus ſcripſerunt in Orphei Theologiam ut ex Marino in Procli vita cap. 27. refert idem Svidas qvi etiam utrumqve ait ſcripſiſſe συμφωνίαν Ὀρφέως, Πυθαγόρου καὶ Πλάτωνος, ut Hierocles libro qvarto de fato ac providentia conſenſum Platonis cum Orpheo & Oraculis demonſtraverat, qvod Photius notatum reliqvit. Qvanti præ libris aliis omnibus Orphicam poëſin fecerit & unice lectitaverit Serapion Alexandrinus, docet Svidas in Σαραπίων ex Damaſcio in vita Iſiodori. Orphei ſcripta congeſſit, ſi Svidæ credimus, Pherecydes * qvidam antiqviſſimus Athenienſis Φερεκύδης Ἀθηναῖος πρεσβύτερος τοῦ Συρίου (negant hoc alii, vide Menagium p. 68. ad Laërt. & Meurſium in Bibliotheca Attica p. 1583.) ὃν λόγος τὰ Ὀρφέως συναγαγεῖν. E contrario, *Orpheum Poëtam Ariſtoteles docet nunqvam fuiſſe*, inqvit Cicero I. de Natura Deor ſect. 108. qvæ verba non ita intelliganda ſunt, ac ſi nullus unqvam fuerit Orpheus, ſed qvod nullus fuerit Poëta illo nomine, poëmataqve qvæ illi tribuuntur alium habeant auctorem. Qvemadmodum nec Androtion apud Ælianum negat Orpheum Thracem fuiſſe, ſed fuiſſe ſapientem. Lib. VIII. Var. Hiſt. cap. 6. Viro docto tamen Lib. I. de artis Poeticæ natura nomen ipſum totum videtur confictum, ** qvod *Ariſa* Arabibus eſt *ſcire*, *noviſſe*, unde *Arif*, ſive Orpheus *ſciens*, *eruditus*, *doctus*. Qvemadmodum & nullum ait fuiſſe Muſæum ſed & id nominis effictum à Muſa ſive Μῶσα qvod à מוסר *ars*, *diſciplina*. Qvod argumentum ſi valet, exſpectabis ut veniat qvi ſimiliter probet etiam nullum fuiſſe Moyſen. Sane non defuerunt jam qvi Muſæum cum Moſe confunderent. Alii non unum ſed plures antiqviſſimos ἐποποιοὺς Orphei nomine fuiſſe contendunt, ut patet vel è Svida multos *** Orpheos memorante ſive fingente potius. Alii alia nominis Orphei etyma commenti ſunt. Vide Olaum Rudbeckium T. 2. Atlanticæ p. 443. Utcunqve autem iſta ſe habeant, uti in Hermete ſupra feci, ita hic qvoqve enarrabo ſcripta, qvæ ſub Orphei nomine exſtant vel à Veteribus laudata reperi, tum de inventis Orpheo tributis qvædam ſubjungam.

* Plures Pherecydes commemorat, & eorum ſcripta recenſet Meurſius ad Helladii Chreſtomathiam p. 58.

** Recte à Voſſio diſſentit Thomas Burnetus c. 9. Archæologiæ Philoſ. cui adde Obſervatores Hallenſes VI. 19. Alia Etymologia arriſit Gerardo Croeſio in Hiſt. Hebræorum Homerica p. 146. qvi ſimiliter præter rem negat ullum fuiſſe Orpheum.

*** Vide etiam ſi placet Kircherum Lib. II. Oedipi part 1. p. 150. ubi corruptiſſima de Orpheo traduntur. Orphei alterius meminit & Svidas in Δαός. Habuit & Cicero ſervum Orphei nomine. Vide XIV, 4. ad familiar.

jungam. Eqvidem Lambecius qvi de Orpheo fuſe egit pag. 168. ſeqq. prodromi hiſtoriæ literariæ, ferias mihi feciſſe videatur, ſed poterit forte aliqvid plenius, diſtinctius & accuratius de Orphei ſcriptis lectori à me offerri & exhiberi.

II. Orpheum antiqviſſimum Poëtarum, dialecto Dorica ſcripſiſſe teſtatur Jamblichus cap. 34. de vita Pythag. ex Metrodoro Medico Pythagoreo Epicharmi F. Verum illam dialectum neqve in libris qvi ſub ejus nomine exſtant, neqve in fragmentis reperio, ſi à λόγῳ ἱερῷ diſceſſeris, ſed qvem à Pythagoræo aliqvo ſuppoſitum Orpheo fuiſſe, infra cap. XIX. ſum notaturus. Orphicos *per Symbola*, ſive ut Dionyſius Halicarnaſſ. *per allegorias*, Pythagoræos *per imagines* divina adumbrare ſolitos, obſervat Proclus Lib. I. c. 4. Theologiæ Platonicæ.

III. Ex iis qvæ ſub Orphei nomine hodieqve exſtant, occurrunt

(1) *Argonautica*, Carmine Epico, ut ſunt præter ἱερὸν λόγον omnia qvæ Orpheo tribuuntur, (qvi & ipſe traditur inter Argonautas cum Tyndaridis & Hercule navigaviſſe, ut poſt alios auctor eſt Lactantius Lib. I. cap. 5.) Græce edita Florentiæ cum Hymnis Ao. 1500. 4to & ab Aldo Venet. 1517. 8vo & iterum Florent. 1519. & 1540. 8vo. & inter Poetas Principes *H. Stephani* una cum ejus caſtigationibus Pariſ. 1566. Fol. Latina proſa utcunqve vertit *Renatus Perdrierius* Pariſienſis, qvam etiam vidi Baſil. 1555. 8vo cum præfatione Bernardi Bertrandi: Græce cum Perdrierii verſione exſtat in Jac. Lectii corpore Poëtarum Græcorum T. I. p. 480. Metaphraſis Poëtica *Anonymi* prodiit ad calcem Argonauticon Valerii Flacci illuſtrati commentariis Joh. Baptiſtæ Pii, Bononiæ 1519. fol. & in minore Flacci editione apud Aldum 1523. 8vo & Lugd. 1548. 12mo. Incipit: *O rex & vates Pythonis maxime Princeps.* Græcè cum eadem Metaphraſi Argonautica ſeorſim excuſa Baſileæ apud Cratandrum 1523. 4to. Edita & Metaphraſis iſta Venetiis anno eodem cum Valerio Flacco, in 8vo. Cæterum in noviſſima qvæ Trajecti prodiit Orphei editione 1689. 12mo. addita eſt Græcis Argonauticis ex H. Stephani editione expreſſis Perdrierii verſio ſed ab *Andrea Chriſtiano Eſchenbachio* Norimbergenſi paſſim emendata, H. Stephani notæ, & ejuſdem Eſchenbachii * eruditus commentarius. Non pauca Ἀργοναυτικῶν loca illuſtrat

* Idem Vir Clariſſimus MStorum codicum ope qvos interjecto tempore inſpicere ipſi datum eſt, emendatiorem Argonauticorum editionem & commentarium in illa locupletiorem vulgaturum ſe recepit. Ipſe qvoqve videtur eſſe qvi ſub *Pandulphi Collenutii* nomine A. 1690. 8. editionem ſuam defendit adverſus cenſuram Joannis Clerici T. XV. Bibl. Univerſalis p. 161.

ſtrat & emendat Holſtenius in notis ad Stephanum Byz. qvæ jam in editione ſua annotavit Clariſſimus Eſchenbachius. Svidas Argonautica tribuit Orpheo juniori Crotoniatæ, qvi vixerit temporibus Piſiſtrati, iisdem qvibus & Onomacritus, hymnorum ut pleriqve exiſtimant ſcriptor.

IV. (II.) *Hymni* * LXXXVI. qvibus præmittitur εὐχὴ πρὸς Μουσαῖον, Græce itidem ab Aldo Venetiis, à Juntis Florentiæ A. 1519. & ab H. Stephano, qvi ſuas etiam caſtigationes addidit, Pariſiis editi, latine ex Perdrierii verſione non optima Baſileæ, tum Græce & Latine cum eadem verſione in corpore Poëtarum Græcorum Genevenſi vulgati p. 502. Inde Joſephus Scaliger, intra qvinqve dierum, velut ipſe teſtatur, ſpatium hæc Orphei initia ſive indigitamenta Muſæo inſcripta verſibus antiqvis Latinis expreſſit doctiſſime & feliciſſime, etſi hæc illius Metaphraſis lectorem reqvirit non è vulgo. Lucem adſpexit auctore jam defuncto inter alia ejus opuſcula ab Iſ. Caſaubono edita Pariſ. 1610. 4to additis brevibus Scaligeri ejusdem annotationibus. Qvinqvennio poſt Petrus Scriverius ad calcem poëmatum Joſephi Scaligeri hymnos Orphei Græcè ex H. Stephani editione recudendos dedit, iisqve Scaligeri metaphraſin ſed emendatiorem, ejusqve notas adjecit, Lugd. Bat. ex officina Platin. 1615. 12. Eandem Scaligeri Metaphraſin & notas (ut H. Stephani qvoqve) in ſua Orphei editione ſervavit Eſchenbachius, ipſe qvidem nihil in hymnos commentatus, qvibus *veram Satanæ Liturgiam* contineri ſcripſit Daniel Heinſius in Ariſtarcho, ſublimem reconditam Theologiam in illis videre ſibi viſi ſunt Johannes Picus Mirandulæ Comes in Concluſionibus, & Kircherus T. 2. Oedipi parte I. p. 151. ſeqv. qvi poſt unum itemqve alterum hymnum ſuo more illuſtratum atqve expoſitum p. 156. promiſit ſe alibi oſtenſurum eſſe qvod Sephiroticæ ſive Cabaliſticæ veterum Hebræorum & hieroglyphicæ Ægyptiorum doctrinæ maxime & clariſſime per omnia congruant. Et pridem ante Kircherum Cornelius Agrippa Lib. II. occultæ Philoſophiæ c. 60. ſcripſit Orphicos hymnos qvi intelligat, eum revera magnam naturalis magiæ intelligentiam conſecutum. Pauſaniæ judicio Lib. IX. p. 771. Orphei hymnis elegantiores exiſtimantur Homerici, Orphei θεολο-

P

* Tot ſane invenio, etſi Kircherus T. 2. Oedipi parte I. p. 151. ex numero hymnorum Orphei LXXXIV. neſcio qvod exſculpit myſterium. Et Picus Mirandulanus in concluſionibus ſuis p. 72. *tantus eſt, inqvit, numerus hymnorum Orphei, qvantus eſt numerus cum qvo Deus triplex creavit ſeculum ſub qvaternarii Pythagorici formâ numeratus.*

θεολογικώτεροι * & forte qvæ Allatii Lib. de patria Homeri p. 281. suspicio est, compositi (ab Onomacrito) ad Homeri æmulationem. Meminit hymnorum Orphei Plato, octavo de legibus, & Pausanias in Boeoticis p. 770. qvi paucos & breves fuisse refert, unde non alios habuisse videtur qvam nos hodie legimus. Testatur etiam à Lycomedis decantatos in sacris Cereris, qvi honos non habitus hymnis Homericis qvamvis elegantioribus. Philostratus in Heroicis ex Protesilai judicio ait Homerum μεγαλορρημοσύνην ὑπὲρ τὸν Ὀρφέα ἀσκῆσαι. Et paucis interjectis de Homero loqvens: Ὀρφέα ἢ, inqvit, ἐν πολλοῖς τῶν κατὰ τὴν θεολογίαν ὑπερῆρε, Μουσαῖον δὲ ἐν ᾠδαῖς χρησμῶν. Complures Orphei hymnos laudat Stobæus. Vide excerpta Grotii è Stobæi florilegio p. 246. sq. p. 250. p. 56. p. 54 qvibuscum confer Orpheum ex edit. Eschenbachii p. 150. seq. p. 154. p. 158. & 160. Meminit & Orphei hymnorum Cyrillus contra Julian. Lib. I. p. 25. Isaac Tzetzes prolegom. ad Lycophronem. Ex hymno in solem versus qvosdam profert Joh. Tzetzes p. 268. ad Hesiodum. Ὕμνον νόμου qvi exstat eadem pagina 160. Latina Metaphrasi donavit Grotius in florum sparsione ad jus Justinianeum p. 65. Svidas hymnos refert inter scripta Orphei Ciconæi, qvi & ipse vixerit ante Homerum & duabus γενεαῖς antiqvior fuerit bello Trojano, scripseritqve fabulas etiam & Epigrammata. Sed profecto haud diversus à nostro fuit Orpheus Ciconæus sive Κικόνεσσι πολυρρήνεσσιν ἀνάσσων ut vocatur in Argonauticis v. 77. qvem à Ciconum mulieribus discerptum laniatumqve ferunt. Idem Svidas inter Orphei Libethrii scripta memorat τελετὰς & Onomacrito à qvibusdam tributas testatur. Et Scaliger hos qvi exstant hymnos τελετὰς potius esse ait, qvia in illis tantum fere invocationes Deorum continentur, qvalibus initiati in mysteriis uti solebant, non vero celebrantur Deorum natalia, gesta aliaqve, ut in hymnis fieri consvevit. Loca qvædam hymnorum Clarissimo Eschenbachio intacta relicta, ex MSto qvo in Gallia usus est, emendaverat & suppleverat Guil. Canterus Lib. II. c. 3. Novarum Lectionum.

V. (III.) *De lapidibus* eorumqve virtutibus præcepta, commendata à Theodomante Priami filio, præmisso procemio duplici, qvorum prius lectu dignissimam sapientiæ prædicationem continet. Argumentum præfixit *Demetrius Moschus* Grammaticus, cujus etiam glossulæ in librum ipsum habentur in Bibliotheca Regis Galliæ teste Labbeo Bibl. nov. MSS. p. 273. Stobæus plus simplici vice hoc poëma allegans, Ὀρφεὺς, inqvit,

* Origenis tamen judicio Lib. VII. contra Celsum p. 368. longe pejora πολλῷ χείρονα de putatitiis gentium Diis cecinit Orpheus qvam Homerus.

inqvit, ἢ μᾶλλον Ὀνομακρίτου. Vide Grotii excerpta è Stobæi florileg. p. 27. 23. 129. & confer editionem Orphei Trajectinam p. 190. 193. Laudat & Orpheum ἐν λιθικοῖς Tzetzes ad Lycophronem p. 30. edit. Potteri, & Johannes Tzetzes Chil. 2. hist. 57. Chil. 4. v. 287. & 402. Chil. 6. hist. 57. 65. 66. Chil. 12. v. 183. & 608. Mirum vero qvod habet Svidas de Orpheo Libethrio agens: ἔγραψε καὶ τελετάς, ὁμοίως δὲ φασὶ καὶ ταύτας Ὀνομακρίτου. Ἐν τούτοις δ' ἐστὶ περὶ λίθων γλυφῆς, ἥτις ὀγδοηκοντάλιθος ἐπιγράφεται. Sane diversum hoc fuisse opus videtur à libro qvem habemus de lapidibus, qvia hic nec de octoginta lapidibus nec de illorum sculptura agit, sed vix duodeviginti lapidum genera recenset, qvorum ope vel sacra qvi faciunt, voti compotes fieri possint, vel venenatis morsibus mederi valeant. Exstat & iste liber Græce in supra memoratis Orphei editionibus, & Latine à Perdrierio versus est, cujus translationem Eschenbachius hinc inde à se interpolatam servavit, & solas H. Stephani castigationes, nullas vero suas notas addidit. Metaphrasis Latina poëtica hujus libelli, auctore *Hannardo Gamerio*, qvi Orpheum trimegistum subinde appellat, cum ejus Scholiis & D. Wendalini Cronobachii Medici animadversionibus vulgata est Leodii 1578. 8vo. Incipit; *Jupiter à miseris cladem mortalibus arcens.* Gesneri in hunc librum scholia lucem non viderunt. Cæterum fallitur Bochartus, qvi parte 2. Hierozoici Lib. III. c. 16. Librum de lapidibus Timocli tribuendum, Svida auctore affirmat. Non enim librum de lapidibus, sed Σωτήρια Orphei Svidas auctor est à qvibusdam tributa Timocli Syracusano vel Pergino Milesio. Judicent alii num Paulus Ephes. VI. 16. ut contendit idem Bochartus, palam alluserit ad hæc libri de lapidibus procem. v. 48. sq.

> ῥοίζοντε στῆσαι χαμαὶ ἐρχομένοιο δράκοντος
> Εἴσεται ἠδ' ὄφεων ἰὸν σβέσσαι ἑρπυστήρων.

VI. *Fragmenta Orphei* qvæ in H. Stephani & Eschenbachii editione subjiciuntur, vix exigua pars sunt eorum qvæ ipse Stephanus in poësi philosophica pag. 78. seqq. exhibuit, unde potius describi à novissimo editore, & qvæ desunt plurima è Proclo, Joh. Tzetza aliisqve addi, ordine disponi, & loca auctorum singulis fragmentis adnotari potuissent. Vicissim ibi nonnulla male inter fragmenta Orphei referuntur, ut versiculus primus p. 245. edit. Eschenbachii est versus duodecimus hymni in somnium, qvi jam exstat p. 180. & septem primi p. 246. plane non spectant ad Orphica. Poterant & adjungi versus LXVI. περὶ σεισμῶν sive *prognostica de significationibus terræ motuum* in appendice Anthologiæ

Græcorum Epigrammatum obvii, qvi licet Hermeti * in qvibusdam, in aliis tamen codicibus tribuuntur Orpheo, & cum versione metrica Joh. Antonii Baifii sub Orphei nomine prodierunt Paris. apud Morellium 1586. 4to. Vertit & Zenobius Acciajolus teste Cyraldo. Apud Labbeum pag. 122. Bibl. nov. MSS. memorantur prognostica sereni aëris ex diversis auctoribus collecta, Arato, Africano, Apulejo, Anatolio, Aristotele, Beterio sive Berytio, Varrone, Demogeronte, Didymo, Diophane, Florentino, Nestore, *Orpheo*, Paxamo, Plutarcho, Ptolemæo, Pamphilo, Platone, Sotione, Tarantino, Theophrasto, Vindanionio, Zoroastre aliisqve. Horum omnium nomina occurrunt in Græcis Geoponicis, in qvibus prognostica illa Labbeo memorata exstare non dubito. Orphei tamen nihil in Geoponicis legitur, qvod prognosticon aliqvod complectatur, sed tantum semel ejus fit mentio Lib. II. p. 70. ubi versus ipsi tribuuntur:

Δειλοὶ, πάνδειλοι κυάμων ἄπο χεῖρας ἔχεσθαι

Itemqve alter:

Ἶσον τῶν κυάμων φαγέειν κεφαλάς τε τοκείων.

At priorem ex hisce Gellius non Orpheo sed Empedocli addicit Lib. IV. cap. 11. qvem etiam alterius auctorem esse non est dubitandum.

VII. Sed hæc & qvicqvid præterea in editione Trajectina adhuc desiderari possint, in secunda editione exspectare nos jubet Clarissimus Eschenbachius, *qvam*, inqvit, *cum nova versione & uberioribus ad omnia notis, si Deus vitam & occasionem ulterius proseqvendi hæc studia concesserit, aliqvando publicabo.* ** Idem recte negat editionem Orphei Commelinianam lucem vidisse, etsi index librorum à Commelino excusorum Gnomographis Græcis A. 1597. (qvi Hieronymo Commelino emortualis fuit) præfixus memorat Orpheum ex MStis Palatinis auctum & emendatum. Gothofredus Jungermannus in literis ineditis ad Putschium datis Heidelbergæ Cal. Nov. 1603. *Contuli Orphei sive Onomacriti hymnos & Argonautica, editionem Stephani cum duobus MSS. Palatinis, ex qvibus aliqvot versus supplevi, ubi H. Stephanus ipse interdum suspicatus fuerat defectum, & alia notavi lectionum κατορθώματα, qvibus ad θαυμάσιον illum Grotium qvi edere co-*

* Vide supra Cap. IX. num. 7.

** Hoc promissum ex parte jam implevit Vir Clarissimus edito Norибergæ Ao. 1702. 4to. Epigene sive commentario suo de poësi Orphica, in qvo Philosophiam Orphicam exposuit, & fragmenta collegit diligenter, licet non semper certum sit fuerintne ex libris Orphicis aliis depromta, qvam sub qvorum titulis à doctissimo Eschenbachio exhibentur. Ille liber ad me allatus demum est, cum ista jam scripsissem. *Joannis* vero *Francisci Grandis* liber de Philosophia ac Theologia Orphica necdum lucem adspexit qvod sciam, desideratus Morhofio 1. Polyhist. p. 125.

cogitat, aditum mihi paro. Contuli dein Homeri hymnos, Musæum, Nicandrum, & notavi qvædam certe non κακȣ̃ κόμματ@. Confero jam Theognin, Dionysiumqve periegetem, qvia uno libro compacti sunt. Inter scripta inedita Hugonis Grotii qvæ à vidua qvam ille moriens reliqverat emit Regina Sveciæ Christina, memorantur etiam notæ in Orphei hymnos. Lucas Holstenius ad P. Lambecium prid. Kal. April. 1646. *Habeo & Orphei exemplar non contemnendum, ex qvo Argonautica plurimis locis emendavi. Auctor ille huc usqve à Criticorum & Correctorum vulgo derelictus suam exposcere videtur operam, Hymni autem reconditæ antiqvitatis plenissimi justum commentarium merentur, qvem vel unius procli scripta ἀνέκδοτα tibi instruent, ut ex notis meis ad Sallustium Philosophum prospicies: ne qvid de cæteris, qvos apud me habeo, Platonicis nunc dicam, in qvibus τῆς μυθικῆς θεολογίας thesaurus latet.* Confer Lambecii prodromum Literar. p. 181. & Lib. 6. de Bibl. Vindob. p. 242. In designatione librorum, qvos ad editionem parare se professus nuper est Henricus Leonhardus Schurtzfleischius, Conradi Samuelis, viri docti frater, occurrunt etiam *Orphica & Sapphica cum dissertatione Critica & novis annotationibus ac supplementis, ex MSS.* Sed an unqvam ab eo speranda sint, ad aliud præcipue studiorum genus jam vocato, non facile dixerim. Prætereo qvod Johannes qvoqve Ulricus Meurerus, qvi Valerium Flaccum ante aliqvot annos vulgavit Francofurti, spem fecit novæ editionis Argonauticorum Orpheo adscriptorum.

CAPUT XIX.

Utrum Pythagoras fuerit auctor poëmatum Orpheo tributorum. Jonis τριαγμοὶ. 1. Ἱερὸς λόγ@ sive liber περὶ Θεῶν Pythagoræ nomine olim jactatus diversus fuit a libris XXIV. ἱερῶν λόγων Orphicorum. Cercops Pythagoricus. 2. Catalogus scriptorum deperditorum qvæ Orpheo apud veteres tribuuntur, literarum digestus ordine, cum variis Observationibus. 3. Nomina eorum qvi sub Orphei nomine varia scripta supposuisse dicuntur. 4.

I.

PYthagoram auctorem habere poëmata qvæ sub Orphei nomine circumferuntur, suspicabatur Joh. Baptista Crispus de Philosophis caute legendis p. 473. qvod ni fallor ex Laërtio hausit, qvi in Pythagora sect. 8. ex Jonis Tragici τριαγμοῖς

phei nomine hodie exſtant, ut præter rem ſuſpicatus fuerit Criſpus, hæc Pythagoram forte auctorem habere.

III. Titulos aliorum ſcriptorum qvæ ſub Orphei nomine olim exſtiterunt, perditaqve pridem ſunt, præſenti loco annotare juvat Alphabeti ordine. Sunt autem hæc:

Ἡ εἰς ᾅδου κατάβασις*, cujus ſcripti meminit Argonauticorum ſcriptor v. 40. ſeqq. Alii teſte Svida tribuebant Herodico Perinthio, alii Orpheo Camarinæo ἐποποιῷ, alii teſte Clemente Alexandrino retulerunt ad Prodicum Samium, Epigenes ad Cercopem Pythagoræum. Vide Clementem I. Strom. p. 133. Diodorus Siculus Lib. I. Fol. 58. & 60. ſq. auctor eſt ex Ægypto in Græciam Orpheum induxiſſe *τὰς καὶ τῶν ἀσεβῶν ἐν ᾅδου τιμωρίας, καὶ τοὺς τῶν εὐσεβῶν λειμῶνας καὶ τὰς παρὰ τοῖς πολλοῖς εἰδωλοποιίας.* Notiſſima alioqvi fabula de Eurydice uxore ex inferis ab Orpheo reductâ, de qva infra qvædam ſum dicturus.

Ἀμοκοπία, ** ſive legendum *Ἀνεμοκοπία*, apud Svidam, qvi ſolus qvod ſciam hujus libri inter Orphei ſcripta meminit.

Ἀστρονομία memoratur à Svida, & in Tzetzæ prolegomenis ad Lycophronem.

Βακχικὰ *** qvæ neſcio an diverſa fuerint ab Orphei *τελεταῖς* & *χρησμοῖς* de qvibus infra. Videtur illa reſpicere Orpheus in Argonauticis v. 9. ſeq. & 29. Ex iisdem Arnobius profert nonnulla Lib. V. p. 169. ſq. & p. 175. verſus qvosdam latine adducit ex aliqvo, ut conjicit Heinſius, qvi Orphica latine verterat. Græcos Orphei verſus habet Clemens Alex. in protreptico f. 13. Illuſtrant præter Heinſium ad Clementem, Salmaſius ad Tertull. de pallio & Ez. Spanhemius ad Callimachi hymnum in Cererem. *Γένεσιν* Bacchi & ſacra ab Orpheo ex Ægypto in Græciam translata & Cadmeis prodita affirmat etiam Manetho apud Euſebium Lib. I. præparat. p. 47. ſq. Cæterum Bacchica non Orpheo ſed *Niciæ* Eleati qvidam olim tribuebant, ut auctor eſt Svidas.

Περὶ βοτανῶν utrum ſingulari volumine egerit Orpheus non conſtat, etſi primum omnium qvos memoria novit; *de herbis* aliqva curioſ-

* In hoc opere omnem de inferis doctrinam ab Orpheo tractatam ſuſpicatur Clariſſimus Eſchenbachius in ſuo Epigene p. 178. Ex eo autem qvod Orpheus ex inferis Eurydicen ſuam repetiiſſe traditur, hinc Orphei imaginem veluti reſurrectionis ſymbolum in ſepulchris qvibusdam veterum Chriſtianorum obſervaſſe ſibi viſus eſt Paulus Aringhus VI. 2'. Romæ ſubterraneæ.

** Idem Eſchenbachius pag 178. legit *Ἀμνοκοπία* & rei pecuariæ præcepta hunc librum continuiſſe opinatur. Apud Heſych. *ἀμνοκόπος, ποιμήν.*

*** Eſchenbachius p. 31. ſq. colligit loca complura Orphei ex Clemente, Macrobio, Diodoro Siculo & Juſtino, qvæ etſi Bacchi mentionem faciunt, nolim omnia ex *Βακχικοῖς* deſumta præſtare. Nam & in hymnis & in Theogonia & in *τελεταῖς* & in aliis ſcriptis de Dionyſo actum conſtat.

curiosius prodidisse testatur Plinius Lib. XXV. cap. 2. Forte hoc fecerat in Physicis, vel in libro de medicamentis. Laudatur & Orpheus à Plinio Lib. XX. c. V. & Lib. XXVIII. c. IV.

Διαθῆκαι *ad Musaeum*, qvarum primi versus aliqvammulti afferuntur à Justino Mártyre Lib. de Monarchia Dei fol. 104. & in cohortatione ad Græcos fol. 15. à Clemente Alex. protreptico ad gentes fol. 48. & Lib. V. Stromatum pag. 607. seq. Aristobulo Peripatetico apud Eusebium Lib. XIII. præparat. cap. 12. & ab Eusebio cap. 13. p. 685. Cyrillo I. contra Julianum p. 26. Theodorito Lib. II. Θεραπευτ. pag. 25. sq. Incipiunt: Φθέγξομαι οἷς θέμις ἐςὶ, θύρας δ' ἐπίθεσθε βέβηλοι. Ita enim legendum, non βεβήλοις, ut notatum Ez. Spanhemio ad Callimachum p. 49. & Ism. Bullialdo ad Theonis Smyrnæi Mathematica p. 216. Μουνογενής τις ἀποῤῥὼξ Φύλου ἄνωθεν χαλδαίων qvi in iisdem Orphei versibus memoratur, *Abrahamus* est, uti ὑλογενὴς vel ut alii legunt ὑδογενὴς, *Moyses*. Vide Scaligerum ad fragmenta libro de emendatione temporum subjecta p. 48. At exinde Poëma hoc nec ab Orpheo nec ab Onomacrito scriptum, sed à Judæo aliqvo vel Christiano scriptore suppositum arguit Cudworthus pag. 302.* Apud Justinum de Monarchia Dei inscribitur Διαθῆκαι, sed apud Eusebium p. 664. ποιήματα τὰ κατὰ τὸν ἱερὸν λόγον αὐτῷ λεγόμενα.

Δίκτυον, memoratur à Svida, qvi auctor est *Zopyro* Heracleotæ ab aliis tributum fuisse. Aristoteles Lib. II. de generatione animalium cap. 1. ἢ χάρτοι πάντα γίγνεται τὰ μόρια —— ἢ ἐφεξῆς, ὥσπερ ἐν τοῖς καλουμένοις Ὀρφέως ἔπεσιν. Ἐκεῖ γὰρ ὁμοίως φησὶ γίγνεσθαι τὸ ζῶον τῇ τοῦ δικτύου πλοκῇ. Forte igitur aliud fuit argumentum hujus libri qvam qvod conjicit doctissimus Eschenbachius in Epigene. Sane loca Orphei qvæ è Proclo & Tzetze colligit p. 54. sqq. atqve ex Peplo atqve hocce δικτύῳ petita suspicatur, nihil vetat ad Theogoniam vel alia scripta referre.

Διονύσου ἀφανισμός. Clemens VI. Strom. p. 628.

Orpheus ἐν τῷ περὶ Διὸς καὶ Ἥρας laudatur ab Eustathio in limine commentarii ad Dionysium periegetem, qvi versus binos ex illo adducit. Sed non putaverim singularem librum, verum partem poematis cujusdam [Theogoniæ forte] respici, etsi aliud videtur Cl. Eschenbachio, qvi sacras & allegoricas nuptias, sive naturæ in producendis rebus operationes hoc libro traditas existimat p. 60 integrumqve titu-

 lum

* A Judæo Aristobulo interpolatum contendit Clariss. Eschenbachius in Epigene pag. 148. seq. Idem pag. 137. putat procemium hocce à Justino & aliis productum fuisse initium τῶν ἱερῶν λόγων Orphei qvorum ῥαψῳδίας XXIV. memorat Svidas. Addit etiam à nonnullis laudari sub titulo Θεολογιῶν.

lum fuisse putet Διὸς καὶ Ἥρας ἱερὸς γάμος, nisi pars hæc fuerit operis majoris sed nulli veterum memorati sub titulo ἱερῶν γάμων.

Διφυεῖς. Plinius indice auctorum externorum, è qvibus desumserit ea, qvæ libro XXVIII. perseqvitur, *Orpheum qvi Diophios*, Archelaum qvi item scripserit, laudat. Reinesius Lib. II. Var. Lect. pag. 127. pro *Diophios* certo certius legendum esse monet ἰδιοφυεῖς *de rebus singularis naturæ & potestatis*. Sed propius accedit ad codicum lectionem, Harduini διφυεῖς, *de iis animalibus quæ sunt ancipitis naturæ*, præcipue cum à Scholiaste Nicandri ad Theriaca p. 38. laudetur & Archelaus ἐν διφυέσι.

Δωδεκαετηρὶς, sive Genethliaca Duodecim annorum* periodus. Svidas inter scripta Orphei Crotoniatæ, [Pisistrati æqvalis] refert Δεκαετηρίαν ubi legendum δωδεκαετηρίαν jam monuit Lambecius p. 176. prodromi. Tres Primos versus ex hoc opere profert Joh. Tzetzes Chil. 12. hist. 399. Fallitur porro idem Lambecius qvi apud Tzetzen ibi pro δωδεκετηρίδες urget scribendum δωδεκαετηρίδες, si enim hoc facias utroqve loco versus politicus abundabit syllaba. Allegantur & Orphei δωδεκαετηρίδες ab If. Tzetza in Lycophronem p. 13. & 62. edit. Potteri. Onomacritum sub nomine Orphei δωδεκαετηρίδας scripsisse non dubitat Scaliger in prolegomenis ad libros de emendatione temporum, & Canon Isagog. p. 182.

Επιγράμματα Svidas refert inter scripta Orphei Ciconæi, qvem cum Libethrio eundem esse supra observavimus.

Ἔργα sive περὶ Γεωργίας, qvo ex opere primos decem versus recitat Joh. Tzetzes prooemio ad Hesiodum, qvos Latine habes apud Jac. Nic. Loënsen Lib. II. c. 2. Epiphyllidum. Luculentos versus vocat Scaliger ad Manilium p. 103. Nescio an ex eodem opere an ex ἡμέραις sint alii versus septem Orphei, qvos Hesiodum expressisse & imitatum esse notat idem Tzetzes p. 125. Laudat iterum Orpheum Thracem ἐν τῇ περὶ γεωργίας pag. 175. & Chiliad. 4. hist. 128. v. 173. sq.

Ἐφημερίδες sive ἡμέραι, ex qvibus Josephus Scaliger qvi Onomacrito tribuit, Lib. I. de emendat. temporum p. 10. profert versus primos undecim qvorum qvinqve priores petiit ex Joh. Tzetzis prolegomenis in Hesiodum, & Chil. 12. v. 151. 152. 153. reliqvos ex ejusdem Tzetzæ Scholiis ad Hesiodum p. 170. b. qvi idem opus forte respicit etiam p. 130. b. 167. b. 168. b. 182. b. ut Proclus ad eundem Hesiodum p. 178. b. 180. & ejus exscriptor Moschopulus p. 177. b. Eustathius ad Odyss. Σ.

Θεογονία sive Origines mundi & Deorum, κόσμου κτίσις καὶ ἀνθρώπων πλαστουργία. Vide qvæ ex Timotheo Chronographo Johannes Malalas p. 88. sqq. & Cedrenus f. 46. sq. ubi initium operis Orphici affertur.

* Vide Jos. Scalig. Can Isagog. p. 181. 182. & ad Manilium Lib. III. v. 533. — 543.

tur. Male apud Svidam legitur θεογνωσίας λόγοι pro Θεογονίας, qvo in loco Orphei sententiam de Chao, æthere &c. expositam videbis. Versus ipsos Orphei, de Jove, primo * ovo, Phanete Hericapœo &c. habes apud Aristotelem ** & Apulejum Lib. de mundo, Athenagoram, Stobæum Eclog. Phys. Eusebium Lib. III. præparat. c. 9. Macrobium Lib. I. Sat. c. 18. Proclum Lib. II. & V. in Timæum, Svidam in Φάνης. Confer Leopardum Lib. XII. c. 2. emendat. Cotelerium ad Patres Apostolicos T. I. edit. Clerici p. 585. 589. 664. sq. 665. 667. 669. Theod. Canterum lib. 1. Var. lect. c. 26. & lib. 2. c. 26. Rich. Bentlei V. C. Epistola ad Jo. Millium sub init. Videtur & Orphei Theogonia respici ab Hesiodi, *** [Orphei ut volunt imitatoris] interpretibus p. 39. a 249. b. 303. edit. Heinsii. De Orpheo apud Apollonium Rhodium lib. 1. Argonaut. Ἤειδεν δ' ὡς γαῖα καὶ οὐρανὸς εὐρὺς ὕπερθε τὸ πρὶν ἐπ' ἀλλήλοισι μιῇ συναρηρότα μορφῇ Νείκεος ἐξ ὀλοοῖο διέκριθεν ἀμφὶς ἕκαστα. Trecentos & sexaginta Deos in hoc opere Orpheum induxisse testatur præter Theophilum Antiochenum Lib. III. aliosqve Justinus Lib. de Monarchia Dei f. 104. Lutatius ad 3. Thebaidos p. 144. *Cum Magi vellent virtutis Dei ut putabant sese comprehendere singulas appellationes, qvas per naturarum potestates abusive modo designarunt, & qvasi plurimorum Deorum nobilitate Deum appellare conati sunt, qvasi ab effectu cujusqve rei ductis vocabulis, sicut Orpheus fecit, & Moyses Dei summi Antistes, & Esaias, & his similes.* Laudatur Orphei Theogonia à Clemente Alex. Lib. VI. Strom. p. 628. ubi Homerum Orphei & Musæi vestigiis institisse contendit. Orphei esse negat Pausanias in Atticis p. 34. Apud Macrobium Lib. I. in somnium Scipionis c. 2. *Ut Hesiodi & Orphei qvæ de Deorum progenie actuve narrantur*, nescio an potius sit legendum *auctuve*, neqve enim gesta Deorum ab illis descripta constat. Videtur Theogoniam respicere Orpheus Argonauticorum scriptor v. 12—20.

Q 2 Impia

* Hoc ovum ex Æthere Chao Nocte productum, receptaculum commune mundi νοητȣ͂ pariter & αἰσθητȣ͂, qvi ex illo prodierunt. Huc spectavit aliud Orphei scriptum ὠοθυτικὰ ἢ ὠοσκοπικὰ qvæ infra memoramus. Confer Cl. Eschenbachii Epigenem p. 95. seq. 111. seq. Hine τάξιν Mundi Ovo ex Orphicorum sententia assimulat Achilles Tatius Isagoge in Aratum c. 4. Et Orphicis atqve Pythagoricis dogmatis innutriti nonnulli ideo ovis abstinebant teste Plutarcho II. 3. sympos.

** De illis versibus qvi incipiunt Ζεὺς πρῶτος γένετο, Vide eundem p. 68. seq. qvi illa ex Orphei Cratere petita esse existimat, cum multis aliis versibus Orphicis ex Interpretibus Hesiodi, Proclo, Porphyrioqve collectis, sed qvos ex Cratere Orphei petitos esse omnes nec ipse p. 81. audet affirmare. Fragmenta è Theogonia Vide apud eundum p. 98.—110.

*** Arguitur Hesiodus Orphei Theogoniam non tam imitatus esse qvam corrupisse. Vide Thomæ Galei notas ad Apollodorum, qvibus λείψανα Theogoniæ Orphicæ diligentissime collegit vir doctissimus, & cum magna rei literariæ jactura superiore Anno 1702. denatus

Impia de Diis commentum ac propterea, Philoſophi nomine vix dignum arguit Laërtius in proœmio.

Θρονισμοὶ μητρῷοι ſive *ſolennes initiationes in ſacris matris Deum* inter Orphei ſcripta referuntur ab eodem Svida. Neſcio illosne reſpexerit Orpheus in Argonauticis v, 21. ſeq. ubi ait ſe tradidiſſe ὀρειοδρόμου τῆ λατρείαν Μητρός.

Θυηπολικόν ſive *de ſacrificiis* eorumqve generibus ac ceremoniis *liber* à Svida memoratur, cujus forte animo obverſabantur hæc Platonis Lib. II. de Rep. Βίβλων δὲ ὁμαδὸν παρέχονται Μουσαίου καὶ Ὀρφέως, Σελήνης τε καὶ Μουσῶν ἐγγόνων ὥς φασι, καθ' ἃς ΘΥΗΠΟΛΟΥΣΙ, πείθοντες οὐ μόνον ἰδιώτας ἀλλὰ καὶ πόλεις, ὡς ἄρα λύσεις τε καὶ καθαρμοὶ ἀδικημάτων, διὰ θυσιῶν καὶ παιδιᾶς ἡδονῶν, εἰσὶ μὲν ἔτι ζῶσιν εἰσὶ δὲ καὶ τελευτήσασιν, ἃς δὴ τελετὰς καλοῦσιν αἳ τῶν ἐκεῖ κακῶν ἀπολύουσιν ἡμᾶς. Μή θύσαντας δὲ δεινὰ περιμένει.

Θύμια ἀρώματα. Auctor allegoriarum in Heſiodi Theogoniam, pag. 267. cum Planetarum vires in hæc inferiora enarraſſet, ἔνθεν τοι, inqvit, καὶ κοσμοκράτορας διὰ τοῦτο καὶ σημαίντορας ἔργων, καὶ φερεσβίους, καὶ καρπίμους, καὶ ἀστράρχας, καὶ δεσπότας κόσμου, καὶ πιστοὺς φύλακας, καὶ ῥιζωτῆρας πυρόεντας, καὶ ὡροτρόφους [ſat. ὡροτρόπους] καὶ χρόνου πατέρας ἀθανάτους προσαγορεύει ὁ Ὀρφεὺς ἐν τοῖς θυμίοις ἀρώμασι. Σύγγραμμα δὲ τοῦτο ὀρφαϊκόν. Nullum vero hic deperditum ſcriptum intelliges, ſed editos Orphei hymnos, qvorum plures ita inſcribuntur, θύμια ἀρωματα, ſive ut vulgati libri habent θυμίαμα, ἀρώματα.

Ἱερὸς λόγος de qvo diximus abunde ſupra, Num. 2.

Τὰ ἱεροσολικά, vel potius ut editio Aldina Svidæ, ἱεροστολικά.

Καταζωστικόν* ſive liber de variis veſtibus utqve ornatibus ad ſacra reqviſitis.

Κλίσεις κοσμικαιναι, aut potius forte κλήσεις κοσμόκοινοι. **

Κορυβαντικόν. Hæc qvatuor ſcripta Orphei qvi memoret præter unum Svidam, nullus mihi occurrit; Niſi qvod Orpheus ipſe in Argonauticis hujus poſtremi faciat mentionem v. 25. qvo eodem in loco longe plura ceciniſſe ſe affirmat tum de aliis argumentis tum de variis myſteriis & divinationum generibus. Sed flagitium fuerit de Orphei ſcriptis

* Vide Eſchenbachii Epigenem pag. 38. qvi pag. 198. pro ἱεροσολικὰ legit ἱεροσκόλια.

** Clariſſimus amicus noſter Godfridus Olearius in diſſ. de ſcriptis Socratis legit κοσμικαὶ vel κόσμου καιναὶ Eſchenbachius p. 199. Κτίσιν Κόσμου, καὶ νεοτευτικά. Hoc enim vocabulum apud Svidam ſtatim ſeqvitur

ſcriptis accuratius agere inſtituentem verſus ipſos poetæ etſi pluſculos non adſcribere:

Ἔφρασ' ὅταν Βάκχοιο καὶ Ἀπόλλωνος ἄνακτος
Κέντρῳ ἐλαυνόμενος φρικώδεα κῆλ' ἐπίφασκον,
Θνητοῖς ἀνθρώποισιν ἄκη, μετὰ θ' ὄργια μύσταις.
Ἀρχαίου μὲν πρῶτα χάους ἀμέγαρτον ἀνάγκην
Καὶ Κρόνον ὃς ἐλόχευσεν ἀπειρεσίοισιν ὑφ' ὁλκοῖς
Αἰθέρα, καὶ διφυῆ περιωπέα κυδρὸν ἔρωτα
Νυκτὸς ἀειγνήτης πατέρα κλυτὸν, ὅν ῥα Φάνητα
Ὁπλότεροι καλέουσι βροτοί, πρῶτος γὰρ ἐφάνθη,
Βριμοῦς τ' εὐδυνάτοιο γονὰς ἠδ' ἔργ' ἀΐδηλα
Γιγάντων οἳ λυγρὸν ἀπ' οὐρανοῦ ἐστάξαντο
Σπέρμα γονῆς τὸ πρόσθεν ὅθεν γένος ἐξεγένοντο
Θνητῶν, οἳ κατὰ γαῖαν ἀπείριτον αἰὲν ἔασι,
Θητείαν τε Ζηνὸς, ὀρεσσιδρόμου τε λατρείαν
Μητρὸς ἅτ' ἐν Κυβέλοις ὄρεσιν μητίσατο κούρην
Φερσεφόνην περὶ πατρὸς ἀμαιμακέτου Κρονίωνος,
Μηλίου τ' Ἡρακλῆος περίφημον ἄμυξιν
Ὄργιά τ' Ἰδαίων, Κορυβάντων τ' ἄπλετον ἰσχύν.
Δήμητρός τε πλάνην, καὶ Φερσεφόνης μέγα πένθος
Θεσμοφόρος θ' ὡς ἦν, ἠδ' ἀγλαὰ δῶρα Καβείρων
Χρησμούς τ' ἀρρήτους νυκτὸς περὶ Βάκχου ἄνακτος
Λῆμνόν τε ζαθέην, ἠδ' εἰναλίην Σαμοθρᾴκην
Αἰπεινήν τε Κύπρον, καὶ Ἀδωναίην Ἀφροδίτην,
Ὄργια Πραξιδίκης καὶ Ἀρεάνης νυκτὸς Ἀθήνης
Θρήνους τ' Αἰγυπτίων καὶ Ὀσίριδος ἱερὰ χύτλα.
Ἀμφὶ δὲ μαντείης ἐδάης πολυπείρονας ὁρμούς,
Θηρῶν οἰωνῶν τε καὶ ἡ σπλάγχνων θέσις ἐστίν
Ἠδ' ὅσα θεσπίζουσιν ὀνειροπόλοισιν ἀταρποῖς
Ψυχαὶ ἐφημερίων ὕπνῳ βεβολημέναι ἦτορ
Σημείων τεράτων τε λύσεις ἄστρων τε πορείας
Ἁγνοπόλον τε καθαρμὸν ἐπιχθονίοις μέγ' ὄνειαρ,
Ἱλασμούς τε θεῶν, φθιμένων τ' ἐπινήχυτα δῶρα.
Ἄλλα δέ σοι κατέλεξ' ἅπερ εἴσιδον ἠδ' ἐνόησα,
Ταίναρον ἡνίκ' ἔβην σκοτίην ὁδὸν Ἄϊδος εἴσω
Ἡμετέρῃ πίσυνος κιθάρῃ δι' ἔρωτ' ἀλόχοιο
Ἠδ' ὅσον Αἰγυπτίων ἱερὸν λόγον ἐξελόχευσα
Μέμφιν ἐς ἠγαθέην πελάσας ἱερᾶς τε πόληας
Ἄπιδος, ἃς περὶ Νεῖλος ἀγάρροος ἐστεφάνωται.

Confer Natalem Comitem Lib. VII. cap. 14. Mythologiæ, ubi p. 767. pro *Judæorum & Corybantum sacrorum* lege *Idæorum*. Ab Idæis enim Dactylis Orpheus mysteria & sacras initiationes edoctus esse traditur. Cæterum Eschenbachius in laudato suo Epigene p. 45. & 121. contendit per sacra Corybantum qvæ hoc scripto tradiderat Orpheus, expressam fuisse Mundi genesin & originem, perinde ut per sacra Bacchica, vitam Mundi & mutationes, per sacra Cereris, Vitam hominis.

Κρατὴρ sive *Κρατῆρες, *Major*, & *Minor*, Zopyri Heracleotæ esse dicebantur teste Clemente Alex. Lib. I. Strom. p. 333. & Svida. Versus qvatuor ex Cratere Orphei affert auctor allegoriarum ad Hesiodi Theogoniam p. 279. & alios undeviginti p. 305. ex *Cratere minore*, ἐκ τȣ̃ μικροτέρȣ κρατῆρος. Hoc carmen ut alia Orphei, Musæo dicatum fuisse testatur Servius ad Æneid. VI. p. 451.

Μέλη. Plutarchus de Musica p. 1132. ἐζηλωκέναι δὲ τὸν Τέρπανδρον Ὁμήρȣ μὲν τὰ ἔπη, Ὀρφέως δὲ τὰ μέλη. ὁ δὲ Ὀρφεὺς ȣ̓δένα φαίνεται μεμιμημένος. οὐδεὶς γάρ πω γεγένητο εἰ μὴ οἱ τῶν αὐλῳδικῶν ποιηταί. Τȣ́τοις δὲ κατ' ȣ̓δὲν τὸ Ὀρφικὸν ἔργον ἔοικεν. Confer p. 1134. e. Diodorus Siculus de Orpheo IV. p. 232. Καὶ γὰρ ποίημα συνέταξε θαυμαζόμενον, καὶ κατὰ τὴν ᾠδὴν εὐμελείᾳ διαφέρον. Idem Diodorus V. p. 230. Orpheum φύσει διαφόρῳ κεχορηγημένον vocat πρὸς ποίησιν καὶ μελῳδίαν.

Μυθοποιΐα, inter Orphei Ciconæi scripta recensetur à Svida. Sed illum haud diversum esse à Libethrio nostro jam diximus. Orphei μῦθοι videntur etiam memorari ab Æliano Lib. VIII. cap. 6. Var. hist. sed verba: ἀλλ' ἄλλȣς τȣ̀ς μύθȣς αὐτȣ̃ καταψεύσασθαι, ita intelligo, ut μύθȣς αὐτȣ̃ idem sonet qvod περὶ αὐτȣ̃, sensusqve sit fabulas sive sermones de Orpheo ejusqve sapientia ab aliis esse confictos. Clarissimus Perizonius legit ἄλλως καταψεύσασθαι *temere confictos ementitosqve esse*, sensu eodem.

Νεοτευτικὰ ab eodem Svida memorantur. Forte Νεωτευτικὰ *de templis ac delubris Deorum constituendis & rite dedicandis*.

Ὀγδοηκοντάλιθος, ἢ περὶ λίθων γλυφῆς. Vide qvæ diximus supra ad librum Orphei, qvi exstat, de lapidibus.

Ὀνομαστικὰ ἔπη ** ᾳς, versus 1200. cujus operis solus qvantum novi meminit idem Svidas.

Ὀρφικὰ sive τὰ Ὀρφέως λεγόμενα, vel εἰς τὸν Ὀρφέα φερόμενα ἔπη passim allegantur à scriptoribus vetustissimis nullo singulari titulo poema-

* In hoc Opere de Mundanæ & astrarum animarum origine, productione & κράματι sive conjunctionibus egisse Orpheum recte observat Cl. Eschenbachius qvem vide p. 62. sqq.

** h. e. περὶ τῶν θείων ὀνομάτων, ut titulum istum exponit Cl. Eschenbachius in Epigene p. 133. Observat enim ex Athenagora, qvod Orpheus τὰ ὀνόματα θεῶν πρῶτος ἐξεῦρεν, *primus reperit nomina Deorum.*

poëmatis adſcripto. Platone non uno in loco, Ariſtotele Lib. I. de anima cap. 5. Lib. II. de generat. animal. c. I. Lib. de mundo c. ult. Plutarcho VIII, 4. ſympoſ. &c. Onomacritum ἐν τοῖς Ὀρφικοῖς laudat Sextus Empiricus Lib. III. Pyrrhon. Hypotheſ. c. 4. Citatur & Lyſias ἐν τοῖς Ὀρφικοῖς apud Clementem Alex. Lib. VI. p. 626. Sed legendum Ὀρφανικοῖς *in orationibus pro pupillis*, ut notavit Meurſius in Bibliotheca Attica p. 1534. Ex Ὀρφικοῖς ὅρκοις tres verſus producit Theo Smyrnæus Mathematic. p. 164. alios tres Cyrillus I. contra Julian. p. 33. Non putaverim autem peculiare hoc ſcriptum fuiſſe ceu conjecit Gyraldus, ſed τελεταῖς vel ἱερῷ λόγῳ præmiſſos vel annexos. Firmicus in limine Libri VI. Aſtrolog. *Cum incognitis hominibus Orpheus ſacrorum ceremonias aperiret, nihil aliud ab his quos initiabat in primo veſtibulo ac unius jurisjurandi neceſſitatem, & cum terribili auctoritate religionis exegit, ne profanis auribus inventæ ac compoſitæ religiones proderentur.* Sic cum Tzetzes præf. ad Lycophronem, γράφει γὰρ inqvit ὁ Ὀρφεὺς χωρὶς τῶν ἀστρολογικῶν καὶ ἐπῳδικῶν καὶ Μαγικῶν καὶ ἑτέρων καὶ ὕμνους εἰς Δία καὶ τοὺς λοιποὺς &c. Non putaverim peculiare opus Orphei inſcriptum fuiſſe Μαγικὰ vel ἐπῳδικὰ, ſed è Tzetzæ ſententia in Orphicis paſſim Μαγικὰ & ἐπῳδικὰ contineri. Allegantur & οἱ Ὀρφικοί, ut in Scholiis ad Alceſtin Euripidis v. 1.

Orphei Πέπλος [qvo titulo etiam inter Ariſtoteli tributa ſcripta exſtat libellus diſtichis ſingulis perſeqvens memoriam Heroum Trojanorum] Brontino olim tributus eſt ab Epigene, ſed ab aliis, ut refert Svidas, Zopyro Heracleotæ. Notisſimum eſt qvod Natura peplo obnupta apud veteres fertur, ut apud Plutarchum de Iſide & Oſiride: καὶ τὸν ἐμὸν πέπλον οὐδείς πω θνητὸς ἀπεκάλυψεν, unde facile mihi perſvaſerim Phyſica qvædam arcana hoc in ſcripto tradita fuiſſe. Aut potius in illis deſcriptus fuit ſacer habitus cujus in Myſteriis uſus eſſet. Vide verſus Orphei apud Macrobium I. Saturnal. cap. 18. ubi jubet:

> Πρῶτα μὲν ἀργυφέαις ἐναλίγκιον ἀκτίνεσσι
> Πέπλον φοινίκεον πυρὶ εἴκελον ἀμφιβαλέσθαι.

In aliam ſententiam abit Clarisſimus Eſchenbachius in Epigene p. 51. qvi huc advocat ſolennem pepli deductionem in Panathenæis de qva Meurſius in libro de hoc feſto cap. 17. putatqve in hoc ſcripto Orphico expoſitam fuiſſe miram illam tot pugnantium inter ſe in natura rerum conciliationem qvæ fit per νόησιν Δημιουργικὴν ſive Minervam & in Panathenæis ſymbolice adumbrabatur.

Σφαῖρα, Vide Euſtathii locum adductum à me ſupra c. XIV. n. 6.

Σωτήρια, qvæ neſcio an diverſum opus fuerint à libro de qvo mox, περὶ φαρμάκων, continuerintqve carmina vel hymnos Euchariſticos

ſticos, aut feſti Euchariſtici, [Soteriorum] ceremonias tradiderint. Timocli Syracuſano vel Pergino Mileſio tributa Svidas memorat.

Τελεταί. Vide qvæ ſupra de *Βακχικοῖς*, *Θρονισμοῖς Μητρῴοις*, *Θυηπολικῷ* & mox de *χρησμοῖς*, & qvæ ad hymnos Orphei editos. A qvibus omnibus ſi diverſæ fuere he *τελεταὶ*, traditam in illis credibile eſt Orphicorum ſacrorum & *ὀργιασμῶν* rationem, qvibus alios qvi initiabant apud Theophraſtum in characteribus capite de ſuperſtitione vocantur *Orpheotheleſtæ*, de qvibus vide Naudæum in Apologia pro viris doctis Magiæ accuſatis c. IX. Cæterum ob hæc ipſa ſcripta & Theogoniam, videtur potiſſimum Orpheus apud Virgilium tuliſſe nomen Threicii Sacerdotis, & apud alios nomen *Θεολόγου*, pro qvo *ἠθολόγος* perperam legitur apud Sextum Empiricum Lib. II. contra Rhetores p. 70. Iſidorus Lib. VIII. c. 7. Origg. *quidam poëtæ Theologi dicti ſunt, qvoniam de Diis carmina ſcribebant* Ex hiſce *τελεταῖς*,* qvas laudat Plato & Onomacrito olim tributas eſſe Svidas memorat, petiti verſus Orphei, qvos affert Macrob. in extremo cap. 18. lib. I. Saturnal.

Tragædias ſcripſiſſe Orpheum male aliqvis collegerit ex his Nicephori Gregoræ lib. X. hiſt. Byz. p. 289. edit. eruditisſimi Boivinii: *δότε μοι τὴν Ὀρφέως ἐν τραγῳδίαις δύναμιν.* Senſus enim eſt: date mihi vim & facultatem Orphei, ad tragicas haſce calamitates pro dignitate exponendas. Sic Lib. XI. *Τίς Ὀρφεύς, τίς Ὅμηρος ἀξίας ᾠδὰς καὶ θρήνους τῷ μεγάλῳ τούτῳ καὶ παγκοσμίῳ πάθει συμπλέξει;*

Τριαγμοί. De his qvoqve dictum eſt ſupra, num. I. oſtenſumqve inter ſcripta Orphei perperam referri.

Περὶ συνθέτων θανασίμων φαρμάκων. *De venenis* ſive *compoſitis medicamentis venenatis* ac mortiferis. Galenus Lib. II. de antidotis p. 445. T. 2. edit. Baſil. *Περὶ δὲ τῶν συνθέτων λεχθήσεται, ἐκτίθεσθαι δὲ τὰς τούτων σκευασίας μοχθηρὸν μοι δοκεῖ, καίπερ πολλῶν ἐπιχειρισάντων ταῖς τούτων συγγραφαῖς, ὧν ἐστιν Ὀρφεὺς ὁ ἐπικληθεὶς Θεολόγος, καὶ Ὦρος Μενδήσιος ὁ νεώτερος, καὶ Ἡλιόδωρος ὁ Ἀθηναῖος, Τραγῳδιῶν ποιητής, καὶ Ἄρατος καὶ ἄλλοι τινὲς τῶν τοιούτων συγγραφεῖς.* Pauſanias qvoqve in Boeoticis p. 768. ait Orpheum inter alia credi inveniſſe *νόσων ἰάματα.*

Φυσικά, Brontini eſſe contendebat Epigenes ap. Clementem Alex. I. Strom. p. 333. Eandem ſententiam memorat Svidas in *Ὀρφεύς* qvi in *τριτοπάτορες*, ex Orphei *Φυσικῷ* nonnulla affert de tribus cuſtodibus & mode-

* Cl. Eſchenbachius in Epigene p. 9. ſuſpicatur in hiſce *τελεταῖς* traditam fuiſſe clariorem qvandam expoſitionem *τῶν ἱερῶν λόγων* Tum forte ordinem & apparatum, qvo ſacra, Myſteria, Initiationes & ſimilia peragenda eſſent. Chryſippus apud auctorem Etymol. M. *τοὺς περὶ τῶν θείων λόγους εἰκότως καλεῖσθαι τελετάς, χρῆναι γὰρ τούτους τελευταίους καὶ ἐπὶ πᾶσι διδάσκεσθαι.*

moderatoribus ventorum, qvæ ex Orpheo habet & Tzetza ad Lycophronem p. 81. edit. Joannis Potteri, & Etymologicum magnum in τριτοπάτορες, qvo in loco fit & mentio ἐξηγητικοῦ five commentarii in illum Orphei librum, fed pridem pariter ut liber ipfe deperditi. Heraclitum Phyficum τὰ πλεῖστα ab Orpheo accepiffe affirmat Clemens Alex. Lib. VI. Strom. p. 692.

Χρησμοί qvi in Onomacritum olim referebantur tefte Svida, ut folebant pleraqve fub Orphei nomine vulgata fcripta Onomacrito Athenienfi, qvi Pififtratidarum temporibus vixit, tribui, qvod notum eft ex Herodoto, Plutarcho, Tatiano & aliis. Τελετὰς & χρησμῳδίας Mufæi & Orphei laudat Plato in Protagora. Scholiaftes Euripidis ad Hecubam v. 1267. οἱ μὲν γὰρ τὸ Παγγαῖον εἶναι τὸ μαντεῖον φασὶ τοῦ Διονύσου, οἱ δὲ περὶ τὸν Αἷμον, οὗ εἰσὶν καὶ Ὀρφέως ἐν σανίσιν ἀναγραφαί. Confer Jofuam Barnes ad Alceftin Euripidis v. 968. Memorantur χρησμοὶ etiam in Orphei Argonauticis v. 28.

Ὠοθυτικὰ ἢ ὠοσκοπικὰ five de ovo Symbolico in Bacchicis Myfteriis, ejus præferendi ritibus, & enarratione myfticâ, Carmen, ab eodem Svida inter Orphei fcripta commemoratur; de qvo vide qvæ fupra in Theogonia Orphei obfervavi. Feruntur fub Orphei nomine qvoqve *Chemica* qvædam & *Apotelesmatica* inedita, in codicibus manu exaratis. Vide Philippi Labbei Bibliothecam novam MStorum p. 128. 168.

IV. Auctorum nomina qvos fua fcripta Orpheo prifco fuppofuiffe jam olim creditum fuit, hæc funt: Arignote Pythagorica, Brontinus, Cercops Pythagoræus, Herodicus Perinthius, Hippafus, Nicias Eleates, Onomacritus, Orpheus Camarinæus, Orpheus junior Crotoniata, Perginus Milefius, Prodicus Samius, Pythagoras, vel potius Pythagoræus aliqvis auctor ἱεροῦ λόγου, Theognetus Theffalus, Timocles Syracufanus, & Zopyrus Heracleota.

CAPUT XX.

Inventa Orpheo à veteribus tributa. Literæ, 1. Mufica. Lyra feptem chordarum, 2. Hexametrum carmen. 3. Myfteria ac Theologia. 4. Medicina. 5. Magia ac divinatio. 6 Aftrologia. 7. Dogma Orphicum de Pluribus orbibus habitabilibus. 8. Ei affentientes plurimi veterum. 9. Hærefis Orpheorum apud Auguftinum. 10. Recentiores idem dogma Orphicum probantes. 11 Judæi, Sinenfes & Brachmanes. 12. Alia qvædam. 13. 14. 15.

Porro dicitur Orpheus fuiffe auctor vel potius ad Græcos propagator variarum rerum & artium.

I. Litera-

I. *Literarum & sapientiæ*, ut est in veteri Epigrammate Græco, in qvo Orpheus dicitur reperisse γράμματα καὶ σοφίην. Confer Euripidem Hippolyto v. 953. & Rheso v. 941. 943.

II. *Musicæ*, qva sic valuisse ajunt, ut non modo * silvas, saxa ferasqve traheret, pisces, volucres & torrentes sisteret, ventos componeret, sed & stupentes inferos ipsos mulceret Euridicen suam repetiturus, ceu narrant Diodorus Siculus Lib. IV. c. 25. Ovidius Lib. X. Metam. Seneca Hercule Oeteo & furente, & in Medea, Boëthius Lib. III. metr. 12. ne alios jam commemorem. *Lyra* sive *cithara* ejus septem ** chordis instructa qvam à Mercurio accepit, Orpheo a Bacchis discerpto in Apollinis templo à Lesbiis dedicata fertur, ut narrat Lucianus adversus indoctum T. 2. p. 385. Confer Humfredum Prideaux ad Epochas Marmoreas p. 198. sq. ubi refellit Boëthium lyram qvatuor chordarum Orpheo tribuentem. Sane septichordem Orpheo addicit ipse Nicomachus (à Boëthio laudatus) L. II. Harmonic. Enchirid. 1. c. licet enneachordem è septichordi fecisse legas in scholiis Græcis ad Aratum v. 269. Vide & qvæ diximus c. XII. n. 11. & infra n. 7. & c. XXXIV. n. 5.

III. *Hexametri carminis*. Antipater Sidonius de Orpheo:

Ὅς ποτε καὶ τελετὰς μυστηρίδας εὕρετο Βάκχου
Καὶ στίχον ἡρώῳ ζευκτὸν ἔτευξε ποδί.

Lib. III. Antholog. p. 388. Eqvidem Pausanias p. 768. putat Orpheum non primum ἐποποιὸν, sed qvi ἐπῶν κόσμῳ τοὺς πρὸ αὐτοῦ superaverit.

IV. *Mysteriorum ac Theologiæ*. Vide Diodorum Siculum Lib. I. f. 61. lib. V. p. 230. Pausaniam in Bœoticis p. 768. Etymolog. Magnum in θρησκεύειν, & qvæ de sacris Samothracum, Orphicis, Bacchicis passim sunt obvia. Theodoritus Lib. I. Therapeut. p. 7. Καὶ τῶν Διονυσίων, καὶ τῶν παναθηναίων, καὶ μέντοι καὶ τῶν Θεσμοφορίων καὶ τῶν Ἐλευσινίων τὰς τελετὰς Ὀρφεὺς ἀνὴρ Ὀδρύσης εἰς τὰς Ἀθήνας ἐκόμισεν. Justinus XI. 7. *Midas ab Orpheo sacrorum solennibus initiatus Phrygiam religionibus implevit.*

V. *Medicinæ*. Nam & Pausanias tradit Orpheum νόσων ἰάματα invenisse, Bœotic. p. 768. & Plinius, primum de herbis aliqva curiosius prodidisse. Lib. XXV. c. 2. Ad medicam qvoqve ejus peritiam referendum videtur qvod Euridicem uxorem ex inferis revocasse ajunt, etsi Magicis hoc incantationibus tribuit Tzetzes Chiliad. 1. hist. 54.

——ὑπὸ ὄφεως αὐτὴν τῷ ὄντι δεδηγμένην
Καὶ κινδυνεύουσαν θανεῖν, ταῖς ἐπῳδαῖς αἷς οἶδε
Καὶ ἀγχινοίᾳ Μύστης καὶ τῇ πολυμαθείᾳ
Αὐτὴν ἐζωοποίησεν —— —— —— ——

Nam

* Confer Kircheri Oedipum T. 2. part. 2. p. 135. seq.

** Nicephorus ad Synesium de insomniis p. 364. cum octavam προσλαμβανομένην à Pythagora additam dixisset, ἡ γὰρ, inqvit, ἀρχαιότροπος λύρα τοῦ Ὀρφέως ἑπτάχορδος ἦν. Confer Manuelem Bryennium p. 361. Harmonic.

Nam ita Æsculapius qvoqve & alii Medici dicuntur in vitam reduxisse homines, qvos morti vicinos à gravibus morbis liberarunt.

VI. *Magiæ ac divinationis.* Ægyptius nescio qvis apud Pausaniam in Eliacis posterioribus p. 505. affirmat Orpheum non minus atqve Amphionem μαγεῦσαι δεινόν, atqve inde feras saxaqve movisse. Sed Orpheum à Magiæ crimine facile absolvit Gabriel Naudæus in Apologia pro viris doctis Magiæ accusatis cap. 9. qvicqvid in contrariam sententiam disserat Martinus Schoockius fabulæ Hamelensis parte 3. c. 2. De Orphei adyto & capite oracula fundente in Lesbo, nota res e Philostrati Heroicis in Philoctete, & Lib. IV. de vita Apollonii Tyanensis cap. 4.

VII. *Astrologiæ.* Lucianus de Astrologia T. 1. p. 851. ἕλληνες δὲ οὔτε παρ' Αἰθιόπων οὔτε παρ' Αἰγυπτίων ἀστρολογίης πέρι οὐδὲν ἤκουσαν, ἀλλὰ σφίσιν Ὀρφεὺς ὁ Οἰάγρου καὶ Καλλιόπης πρῶτος τάδε ἀπηγήσατο, οὐ μάλα ἐμφανέως οὐδὲ ἐς φάος τὸν λόγον προήνεγκεν, ἀλλ' εἰς γοητείην, καὶ ἱερολογίην οἵη διάνοια ἐκείνου. Πηξάμενος γὰρ λύρην, ὀργιάς τε ἐποιέετο, καὶ τὰ ἱερὰ ἤειδεν. Ἡ δὲ λύρη ἑπτάμιτος ἐοῦσα τὴν τῶν κινουμένων ἀστέρων ἁρμονίην συνεβάλλετο. Vide sis ibidem plura, est enim locus luculentus. Servius in sextum Æneidos p. 450. *Orpheus Calliopes Musæ & Oeagri fluminis filius fuit, qui primus Orgia instituit, primus etiam deprehendit harmoniam, i. e. circulorum mundanorum sonum, qvos novem esse novimus, è quibus summus qvem ἀνάστρον dicunt, sono caret, item ultimus qvi terrenus est. Reliqvi septem sunt qvorum sonum deprehendit Orpheus, unde utiqve septem fingitur chordis.* Vide si lubet Kircherum T. 2. Oedipi parte 2. p. 131. Lyram Orphei novem chordis instructam relatamqve inter sidera celebrat Eratosthenes c. 24. Catasterismor. & Manilius Lib. I. v. 324. sqq.

VIII. Primus qvoqve visus est fuisse Orpheus, qvi lunam & reliqvas stellas credidit perinde ut terram nostram incoli & habitari. Sane dogma hocce in Orphicis olim lectum testatur Plutarchus Lib. II. de Placitis Physicis Philosophorum c. 13. & ex eo Eusebius Lib. XV. præparat. c. 30. Galenus hist. Philos. c. 50. Stobæus Eclog. Phys. 54. ubi Heraclides & Pythagorei (Ocellus v. g. Philolaus, Nicetas sive Icetas Syracusius, Oecetes, Empedocles aliiqve) istam sententiam ex Orphicis hausisse dicuntur. Ἡρακλείδης καὶ οἱ πυθαγόρειοι ἕκαστον τῶν ἀστέρων κοσμον ὑπάρχειν, γῆν περιέχοντα ἀέρα τε καὶ αἰθέρα ἐν τῷ ἀπείρῳ αἰθέρι· ταῦτα δὲ τὰ δόγματα ἐν τοῖς Ὀρφικοῖς φέρεται, κοσμοποιοῦσι γὰρ ἕκαστον τῶν ἀστέρων. Versus nonnullos Orphicos qvibus lunam habitari docemur, servavit Proclus Libro IV. in Timæum p. 283.

Μήσατο δ' ἄλλην γαῖαν ἀπείρατον, ἥντε σελήνην
Ἀθάνατοι κλήζουσιν, ἐπιχθόνιοι δέ τε μήνην
Ἣ πόλλ' οὔρε' ἔχει, πολλ' ἄστεα πολλὰ μέλαθρα.

Idem Libro V. p. 292. ἐστι γὰρ καὶ ἐν γῇ οὐρανὸς καὶ ἐν οὐρανῷ γῆ, καὶ ἐνταῦθα

 μὲν

μὲν ὁ οὐρανὸς χθονίως, ἐκεῖ δὲ οὐρανίως ἡ γῆ. Καὶ γὰρ οὐρανίαν γῆν καὶ τὴν σελήνην Ὀρφεὺς προσηγόρευσεν. Respicit & Macrobius Lib. I. in somnium Scipionis c. 11. & Plutarchus libro de Oraculorum defectu p. 416. & de facie in orbe lunæ p. 935. Cæterum in libro Procli edito malè omissum est vocabulum γῆν.

IX. Hanc opinionem de astris habitabilibus amplexi sunt præter Orpheum & * Pythagoræos, (de qvibus vide Aristotelem Lib. II. de cœlo, c. 13. & ibi Simplicium comment. 47. sq. & 60. & 67.) plurimi veterum, Anaximander, (a) Anaximenes, (b) Anaxagoras, (c) Aristarchus, (d) Archelaus, (e) Xenophanes, (f) Democritus, (g) Heraclitus, (h) Metrodorus Chius, (i) Leucippus, (k) Epicurus (l) ejusq; sectatores Metrodorus Lampsa-

* Suspicantur nonnulli viri docti Pythagoreos etiam Solem in centro mundi collocasse, eiqve tanqvam Vestæ cœli in medio qvietem, telluri motum adscripsisse. Sed illam sententiam non inficiandis argumentis refellit illustris doctrinæ vir Ezech. Spanhemius de Vesta & Prytanibus Græcorum pag. 688. T. V. thesauri Antiqv. Rom. Græviani, ubi docet per Vestam eos intellexisse vel terram, qvam ignem in se habere dubium non est, *Deam ignis* propterea appellatam á Servio: (Confer Edm. Dickinsoni Physicam Vet. & Veram c. 9. p. 189.) vel lucem sive ignem elementarem ejusqve δημιουργικὴν δύναμιν ex mundi centro per totum qva patet systema ipsius sese diffundentem, cujus ὑπερουρανίας Ἑστίας radios in Sole velut in vitro qvodam colligi atqve inde ad nos remitti docuit olim Empedocles, cujus dogma confirmandum & illustrandum sibi nuper sumsit ingeniosissimus & Mathematicæ rei peritissimus Eimmartus. Non omittendum qvod Plutarchus de facie in orbe lunæ p. 923. testatur Aristarcho Samio qvi terram moveri contendebat, à Cleanthe exprobratum qvod moveret τοῦ κόσμου τὴν ἑστίαν *Vestam Mundi*. Cæterum Pythagoræ sententiam de lunari & aliis cœlestibus globis habitabilibus diserte tradit Chalcidius p. 288. 316.

(a) Cic. I. de natura Deor. p. 7. Irenæus II. 19. Stobæus p. 52. Eclog. Phys. Tertull. c. 2. de pallio, & Simplicius in III. de cœlo comment. 40. & in primum Phys. p. 5. Theod. IV. Ther. p. 58.

(b) Stobæus, Theodorit.

(c) Plutarch. & Laërtius Svid. in ὁμοιομέρεια.

(d) Vives ad Augustin. VII. 9. de C. D. Menagius ad Laërtii VIII. 85.

(e) Stobæus Theodorit.

(f) Stobæus Cic. 2. Academ. qv. Lactant. III. 23. Theodorit.

(g) Stobæus, Plutarch. II. 2. de placitis & VIII. 9. sympos. p. 733. Ælian. IV. ult. Var. Laërt. IX. 44. & ibi Menag. Alexander Aphrodis. apud Philoponum VI, 27. de mundi æternitate & Philoponus ipse VI. 29. XIII. 18. Origenes c. 13. Philosophum. Ambrosius lib. 1. c. 1. in Hexaëm. Augustinus III. 10. contra Academ. Philastrius hæresi 1. 2. A. Schottus Lib. II. c. 7. nodor. Ciceronian.

(h) Plutarch. II. 25. sed videtur legendum ex Stobæo ἡρακλείδης. Nam & simplicius in 2. de Cœlo comment. 30. testatur Heraclidem Ponticum perinde ut Aristarchum habuisse terram nostram pro planeta. Vide iterum comment. 62.

(i) Euseb. XV. 33. præparat.

(k) Stobæus.

(l) Stobæus. Cic. de natura Deor. Plutarch. II. 1. de placitis, & contra Colotem p. 1123. & de Orac. defectu p. 420. Laërt. X. 45. 74. 98. Alex. Aphrodiseus III. 10. ἀποριῶν καὶ λύσεων. Euseb. XIV. præparat. p. 781. Hier. 1. contra Rufin. Hermias irris. gentil. Nicol. Hill Philos. Epicuri p. 434. Marius Mersennus in VI. prima capita Geneseos p. 1082. sq. Gassendus &c.

pſacenus (m) & alii, Diogenes Apolloniates, (n) Zeno Eleates, (o) Seleucus, (p) Plato, (q) & è Platonicis non pauci ut Alcinous (r) & Plotinus (s) tum Plutarchus, qvi & Petronis cujusdam (u) meminit, & Lucianus. (x) Eandem rem Alexandrum Magnum docuit Anaxarchus, (y) ſollicitum qvod cum tot ſint mundi, nec unum adhuc ipſe occupaſſet. Video & hanc ſententiam neſcio qvam vere tribui (z) Thaleti. Neqve in Origenis libris περὶ ἀρχῶν fuiſſe improbatam colliges ex Hieronymo I. contra Rufin. ubi inter dogmata illo in opere exſtantia refert *de mundo vel mundis Epicuri, de reſtitutione omnium in aqvalem ſtatum* &c. Ac manifeſtius, aliqvibus interjectis: *Origeni tuo licet tractare μετεμψύχωσιν, innumerabiles mundos introducere.* Atqve iterum libro II. inter Origenis dogmata diſerte refert *mundos innumerabiles, aternis ſibi ſaculis ſuccedentes.*

X Porro apud Auguſtinum in libro ad Qvod vult Deum c. 77. ubi dogma iſtud Philoſophicum perinde ut in jure Canonico Cauſa 24. qv. 3. c. 39. hæreſibus adſcribitur, pro hæreſi *Ophœorum* vel ut nonnulli ſcribunt *Orphœorum*, legendum aliqvis ſuſpicetur *Orphicorum*, ſed legendum *Philoſophorum*, ut patet è Philaſtrio c. 112. Confer Baſilium homil. III. in Hexaëm p 31. T. 1. Opp Ambroſium II. 2. in Hexaëm, & auctorem prædeſtinati c. 77. ubi eadem hæreſis *Ametritarum* dicitur, qvod nempe infinitæ potentiæ infinitos tribuerint effectus, infinitosqve mundos admiſerint. Idem docentes præterea Manichæos, de qvibus Archelaus apud Epiphanium T. 1 p. 645. tum eos qvi per jocum ſunt iter in lunam commenti, ut e veteribus Lucianus in vera Hiſtoria & Antonius Diogenes apud Photium Cod. CLXVI. ac noſtra memoria Cyranus Bergeracus,

XI. Ex recentioribus ſcriptoribus non aliud ſenſerunt & aſtra habitari docuere Nicolaus Cuſanus, infelix Jordanus * Brunus, Tycho

(m) Plutarch. II. 1.
(n) Stobæus p. 52. Euſebius præparat. lib. 1. cap. 8. Theodorit.
(o) Lindebrog. ad Ammianum f. 13. Laërt. IX. 29.
(p) Lindebrog. ibid.
(q) In Conviv. adde Macrob. 1. 11. in ſomnium Scip. Scaligerum Exerc. 62. Plutarch. de defectu Oraculor. f. 421. ſeq. & qvæſt. Platonic. p. 1006.
(r) Cœlius Rhodiginus Lib. I. c. 4.
(s) Ibid.
(t) Lib. de facie lunæ. p. 938. ſq & de Oraculorum defectu p. 423. ſeq. 430.
(u) Lib. de defectu oraculor. f. 422. adde Gaſſendum T. 1. Opp. p. 139. ſq.
(x) Lib. I. veræ hiſt. qvamqvam ibi non ſerio agit.
(y) Lindebrog ad Ammiani lib. XV. c. 1. Simplicius in 2. de Cœlo comment. 30. Jo. Sariſberienſis VIII. 5. Policratici, ubi male Anacharſis pro Anaxarcho, qvod è Plutarcho de tranqvillitate & aliis emendare proclive eſt.
(z) Vide Byneum de Calceis Hebræor. p. 140. Cæterum Stobæus p. 52. Eclog. Phyſ. contrariam Thaleti ſententiam tribuit, ubi Heraclito qvoq; qvem inter fautores ſententiæ de aſtris habitabilibus refert Gerhardus de Vries in diſſ. contra lunicolas, Phyſiologiæ Dan. Voëtii ſubjecta.
* Combuſtus Romæ 9. Febr. Ao. 1600. Dogma ſuum imprimis expoſuit in libris octo de innumerabilibus immenſo & infigurabili ſive de univerſo & mundis, Francof. 1591. 8. Alia ejus ſcripta commemorantur in Hendreichii pandectis Brandenburgicis. Adde Nic. Foppium & Leonardum Nicodemum in Bibliotheca Neapolitana. Clariſſ. Baelii Dictionarium Hiſtorico Criticum T. 1. p. 679. Huetii cenſuram Philoſ. Carteſ. p. 122.

Brahe, Thomas Campanella, Guilelmus Gilbertus, Renatus des Cartes & qvi eum seqvuntur, tum Johannes Keplerus, Galilæus Galilæi, & David Fabricius, qvi suis se oculis incolas lunæ vidisse temere jactavit, teste oh. Argolo & Hieron. Vitali, velut alter Lynceus orbem lunæ visu se transmisisse professus, ut est apud Plinium Lib. II. c. 7. hist. natural. tum Otto Guerickius, Petrus Gassendus, Antonius Reita, Dominicus Gonsalez, Mæslinus, & in Cosmotheoro per Dufourium Gallice nuper reddito Christianus Huygenius &c. Angli qvoqve plurimi, ut Franciscus Godvvinus, Wilkinsius Episcopus Cestriensis, libro Anglice vulgato de novo in luna orbe, sive de luna habitabili, qvi Gallicum in idioma Anno 1656. translatus est à Michaële Montano: Rob. Burtonus, Nicolaus Hill, Robertus Flud de Fluctibus (ut per multa alia capita ita in hoc qvoqve Jacobum Boehmium suum secutus) Jacobus Howellus, C. Potterus, & auctor libri Gallice nuper ev Anglico * translati de statu beatorum post hanc vitam, qvorum felicitatem majora subinde incrementa capturam vix dubitat ex tot mundorum propiore contemplatione. Eadem de pluribus orbibus habitabilibus sententia hodie placet Philosophis & mathematicis Clarissimis, Isaaco Nevvtono, Thomæ Burnetto, Whistono, Nicholsono, Petro Bælio, Joanni Lockio, Fontenello (cujus dialogi ingeniosissimi de pluribus mundis Gallice editi & in varias lingvas translati exstant) Georgio Cheyne in principiis Philosophicis religionis naturalis, Georgio Christophoro Eimmarto in Ichnographia nova contemplationum de Sole, Nehemiæ Grew in Cosmologia sacra, lib. II. c. 8. & Johanni Clerico T. IX. Bibl. selectæ p. 58. T. XII. p. 332. aliisqꝫ innumeris, qvibus bonitati sapientiæ & majestati divinæ congruentius videtur, tam vastæ molis corpora non frustra nec inania à summo opifice condita fuisse. Nec dubitavit eandem sententiam pro cathedra Ecclesiastica in suis adversus Atheos concionibus non ita pridē inculcare Richardus Bentlejus.

XII. Judæos Cabbalistas non modo, sed nec alios ab hac sententia omnes alienos esse, disces è Buxtorffii Lexico Talmud. p. 1620. Wagenseilii Sota p. 221. 1163. sq. & Gemaristis in Avoda Sacra c. 1. p. 14. editionis V. C. Georgii Elieseris Edzardi, Collegæ mei honoratissimi. His adde qvod in Bechinat Olam p. 95. & apud Maimonidem in doctore dubitantium parte 3. c. 14. legitur, illos qvi stellas non nisi exiguæ (qvam vix dant nobis pleræqꝫ) lucis stricturæ causa creatas contendunt, summo opifici non plus sapientiæ tribuere, qvam si qvis artificem dicat comparare instrumenta, qvæ pretio æqvent, aut pondere, decies mille talenta argenti, ad unam acum ferream conficiendam. In Zohar *Deus Mundorum* dicitur *tum revelatorum tum absconditorum*, qvæ *verba* ab auctore libri Botril ita explicantur è sententia suorum

qvos

* De Anglica editione vide T. 12. Bibl. Univ. p. 61. De Gallica Hist. Opp. Eruditor. A. 1699. p. 471.

qvos dicit sapientum, ut hos ab Orphei sententia non valde diversos abiisse appareat. Vide Kircherum T. 2. Oedipi parte I. p. 437. à qvo tamen p. 254. dum de uno tantum orbe nostro cogitat, frustra absurditatis arguitur R. Tarphon, qvod dixerat *tot creaturas specie distinctas à Deo conditas fuisse, quot possint confici voces è 22. literis* * *quomodocunqve dispositis*. Non dubito fore alios, qvibus si peccasse R. Tarphon videbitur, videbitur peccasse in eo, qvod licet bene magnum, nimis tamen angustum operum Dei numerum definiverit. Similiter Muhamed in Alcorano, Surâ statim prima invocat *Deum Mundorum:* ad qvem locum vide qvæso notas Ludovici Maraccii, & ejusdem prodrom. IV. confutationis Alcorani c. XXVII. p. 76. seq. A Tschinensibus qvoqve innumeros orbes habitabiles statui, è Trigautio & aliis est notissimum. De Brachmanibus idem comperi ex Memoriis literariis, Trivultii editis A. 1701. I. p. 402.

XIII. Unum Deum pluribus sufficere mundis ostendit Plutarchus libro de Oraculorum defectu p. 423. & 425. Athanasius Lib. I. contra gentes T. I. p. 43. οὐχ ὅτι εἷς ἐστιν ὁ δημιουργός, διὰ τοῦτο καὶ εἷς ἐστιν ὁ κόσμος, ἐδύνατο γὰρ καὶ ἄλλους κόσμους ποιῆσαι ὁ Θεός. *Non qvia unus est Creator, propterea etiam unus est mundus, potuisset enim etiam alios mundos condere Deus.* Confer, si placet, qvæ de κόσμων ψυχαῖς Synesius in laude calvitiei p. 71. De Pythagoræorum sententia, qvi præter septem planetas terramqve nostram etiam ἀντίχθονα sive aliam terram in cœlo ferri docebant nobis invisibilem, qvæ cum orbe stellarum inerrantium sacrum orbium denarium absolveret, vide Aristotelem Libro I. Metaphys. c. 5. & Lib. II. de cœlo c. 13. Plutarchum Lib. III. c. 2. de placitis Physicis Philosophorum, & è recentioribus Jac. Thomasium τὸν μακαρίτην in diss. de Antichtono ** Pythagoræorum, qvæ Hallensium Observationibus, ad rem Literariam spectantibus, à filio Christiano inserta legitur, T. IV. Obs. 19.

XIV. Habitus præterea Orpheus fuit repertor *Vitæ humanioris legumqve ac politiæ.* Horatius in Arte poëtica:

Silvestres homines sacer interpresqve Deorum
Cædibus & victu fœdo deterruit Orpheus
Dictus ab hoc lenire tigres rapidosqve leones.

Ὀρφικὸς βίος apud Platonem 6. de legg. pro vita frugali & sobria.

XV. *Pæderastia* deniqve primum apud Thraces auctorem Orpheum

* Christophorus Clavius ad Sphæram de sacro Bosco p. 35. observat litterarum viginti trium diversas conjunctiones fieri posse 8 88584. Sed si litteræ in qvavis conjunctione inter se permutentur, longe plures permutationes provenire, nimirum 25852016738849766400000. Kircherus notat prodire numerum 1124000727777607680000. Mersennus in Harmonicis Lib VII. propos. 9. ex 23. literis ait prodire dictiones 154600749 126726 2147905 433. *qvas*, inqvit, *etiam minutissime scriptas vix tota tellus complectatur*. Syllabarum numerum Xenocrates apud Plutarchum VIII. 9. sympos. iniit 100200000, centies millenum millium & ducentorũ millium.

** Verisimile est Pythagoram per hanc antichthona non peculiarem orbem sed faciem lunæ nobis

pheum faciunt nonnulli scriptores, nescio qvam hac in parte fide digni, ut Ovidius X. Metam. v. 83.

— — — Omnemqve refugerat Orpheus
Femineam Venerem, seu qvod male cesserat illi,
Sive fidem dederat: Multas tamen ardor habebat
Jungere se Vati, multa doluere repulsa.
Ille etiam Thracum populis fuit auctor, amorem
In teneros transferre mares — — — —

Ante Ovidium Phanocles apud Stobæum serm. 64. ideo à Threissis mulieribus discerptum Orpheum narrat

Οὕνεκα πρῶτος ἔδειξεν ἐνὶ Θρήκεσσιν ἔρωτας
Ἄῤῥενας, οὐδὲ πόθους ᾔνεσε θηλυτέρων.

Mares modis suis effæminasse, atqve hinc à Ciconum matribus nuribusqve interfectum tradit Johannes Sarisberiensis Lib. I. c. 6. policratici. Verum de Orpheo hactenus.

CAPUT XXI.

Palæphatus Atheniensis. Ejus scripta, 1. Libri qvinqve περὶ ἀπίστων, è qvibus primus hodie exstat. 2 Librum etiam dici, opus pluribus constans libris. 3. Palæphatum esse, sed incertum qvem, vel cujus ætatis, scriptorem libri περὶ ἀπίστων. 4. Proverbium: καινὸς Παλαίφατος. 5. Loca veterum, Palæphatum laudantium, cum libro qvi exstat comparata. 6. Palæphati editiones. 7.

I.

PALÆPHATUS Atheniensis qvoqve non prætereundus, qvem Homero antiqviorem olim habitum fuisse à nonnullis, patet ex Svida, cui dicitur ἐποποιός, υἱὸς Ἀκταίου καὶ Βοιοῦς, οἱ δὲ Ἰοκλέους φασί, καὶ * Μετανείρας, οἱ δὲ Ἑρμοῦ. Γέγονε δὲ κατὰ μὲν τινας μετὰ Φημονόην, κατὰ δὲ ἄλλους καὶ πρὸ αὐτῆς. De hoc puto intelligendum distichon Christodori, qvod exstat libro qvinto Anthologiæ p. 522.

Δάφνη μὲν πλοκαμῖδα Παλαίφατος ἔστρεφε μάντις
Στεψάμενος, δόκεεν δὲ χέειν μαντώδεα φωνήν.

Addit Svidas hunc Atheniensem Palæphatum scripsisse κοσμοποιΐαν versibus qvinqvies mille, Ἀπόλλωνος καὶ Ἀρτέμιδος γονὰς versuum tribus millibus,

adversam intellexisse, ut facies obversa cœlo ipsi dicta est Ἠλύσιον πεδίον teste Plutarcho lib de facie in orbe lunæ p. 944. Sane lunam Pythagoricis ἀντίχθονος nomine venisse testatur Simplicius ad 2. de Cœlo comment. 47.

* In scholiis minoribus ad Homerum Iliad. κ'. Palæphatus vocatur filius Thaliæ.

pheum faciunt nonnulli scriptores, nescio qvam hac in parte fide digni, ut Ovidius X. Metam. v. 83.

——— Omnemqve refugerat Orpheus
Fœmineam Venerem, seu qvod male cesserat illi,
Sive fidem dederat: Multas tamen ardor habebat
Jungere se Vati, multæ doluere repulsæ.
Ille etiam Thracum populis fuit auctor, amorem
In teneros transferre mares ————

Ante Ovidium Phanocles apud Stobæum serm. 64. ideo à Threissis mulieribus discerptum Orpheum narrat

Οὕνεκα πρῶτον ἔδειξεν ἐνὶ Θρήκεσσιν ἔρωτας
Ἄῤῥενας, οὐδὲ πόθους ᾔνεσε θηλυτέρων.

Mares modis suis effæminasse, atqve hinc à Ciconum matribus nuribusqve interfectum tradit Johannes Sarisberiensis Lib. I. c. 6. policratici. Verum de Orpheo hactenus.

CAPUT XXI.

Palæphatus Atheniensis. Ejus scripta, 1. Libri qvinqve περὶ ἀπίστων, è qvibus primus hodie exstat. 2. Librum etiam dici, opus pluribus constans libris. 3. Palæphatum esse, sed incertum qvem, vel cujus ætatis, scriptorem libri περὶ ἀπίστων. 4. Proverbium: καινὸς παλαίφατος. 5. Loca veterum, Palæphatum laudantium, cum libro qvi exstat comparata. 6. Palæphati editiones. 7.

I.

PALÆPHATUS Atheniensis qvoqve non prætereundus, qvem Homero antiqviorem olim habitum fuisse à nonnullis, patet ex Svida, cui dicitur ἐποποιός, υἱὸς Ἀκταίου καὶ Βοιοῦς, οἱ δὲ Ἰοκλέους φασὶ, καὶ * Μετανείρας, οἱ δὲ Ἑρμοῦ. Γέγονε δὲ κατὰ μέν τινας μετὰ Φημονόην, κατὰ δὲ ἄλλους καὶ πρὸ αὐτῆς. De hoc puto intelligendum distichon Christodori, qvod exstat libro qvinto Anthologiæ p. 522.

Δάφνη μὲν πλοκαμῖδα Παλαίφατος ἔπρεπε μάντις
Στεψάμενος, δόκεεν δὲ χέειν μαντώδεα φωνήν.

Addit Svidas hunc Atheniensem Palæphatum scripsisse κοσμοποιΐαν versibus qvinqvies mille, Ἀπόλλωνος καὶ Ἀρτέμιδος γονὰς versuum tribus millibus,

adversam intellexisse, ut facies obversa cœlo ipsi dicta est Ἠλύσιον πεδίον teste Plutarcho lib. de facie in orbe lunæ p. 944. Sane lunam Pythagoricis ἀντίχθονος nomine venisse testatur Simplicius ad 2. de Cœlo comment. 47.

* In scholiis minoribus ad Homerum Iliad. ν'. Palæphatus vocatur filius Thaliæ.

millibus, Ἀφροδίτης καὶ Ἔρωτος φωνὰς καὶ λόγους, verſibus itidem qvinqvies millenis, Ἀθηνᾶς ἔριν καὶ Ποσειδῶνος, verſibus mille, & Λητοῦς πλόκαμον. Mox teſtatur ad eundem referri non modo Τρωϊκὰ qvæ alteri Grammatico Ægyptio vel Athenienſi juniori ab aliis tribuuntur, & qvorum librum primum laudat Harpocration in δυσαύλης, ſeptimum Stephanus Byz. in χαριμάται & idem Svidas atqve Harpocration in μακροκέφαλοι.

II. Sed & *libros qvinqve* ἀπίστων ſive *de incredibilibus* Svidas tribuit Palæphato huic Athenienſi, * qvorum *primum* non periiſſe patet ex initio libri Palæphatii, qvem de illo argumento habemus diſtributum in capita qvinqvaginta & unum. Hic enim ſimplici more vetuſtisſimorum ſcriptorum ita incipit: τάδε περὶ ἀπίστων συγγέγραφα. Integrum autem Palæphati opus ad nos haud perveniſſe, præter librorum apud Svidam numerum, oſtendunt loca, qvæ ex Palæphato à ſcriptoribus veteribus adducuntur nec in noſtro comparent, & qvod in qvibusdam Codicibus teſte Clariſſimo Galeo inſcribitur: ἐκ τῶν τοῦ Παλαιφάτου περὶ τῶν ἱστοριῶν.

III. Neqve obſtat qvod Theo Sophiſta ** in Progymnasmatis *unum tantum librum* commemorare videtur, cum p. 69. capite περὶ ἀνασκευῆς καὶ κατασκευῆς poſt varia commemorata μυθολογούμενα, καὶ Παλαιφάτῳ, inqvit, τῷ Περιπατητικῷ ἐστιν ὅλον βιβλίον περὶ τῶν ἀπίστων ἐπιγραφόμενον, ἐν ᾧ τὰ τοιαῦτα ἐπιλύεται, οἷον ὅτι Κένταυροι μὲν ὑπελήφθησαν οἱ πρῶτοι ἐπὶ ἵπποις ὀχούμενοι ὀφθέντες. (E Palæphati cap. I. Idem reſpicit Euſtathius ad Iliad. *ά.* p. 76. & *ex libro primo incredibilium Palæphati* allegat Oroſius Lib. I. c. 13.) Διομήδης δὲ Θρᾷξ εἰς ἱπποτροφίαν ἐξαναλωθεὶς ἐλέχθη ὑπὸ τῶν αὐτοῦ ἵππων ἀπολωλέναι (cap. 4.) κατὰ δὲ τὸν αὐτὸν λόγον καὶ Ἀκταίων ὑπὸ τῶν κυνῶν (cap. 3.) Ἡ δὲ Μήδεια βάπτουσα τὰς ἐπὶ τῆς κεφαλῆς τῶν ἀνθρώπων πολιὰς καὶ μελαίνας ποιοῦσα ἐφημίσθη τοὺς γέροντας κατακόπτουσα νέους ποιεῖν (cap. 44) καὶ τὰ παραπλήσια τούτοις. Notum ſane eſt βίβλον & βιβλίον etiam dici de opere in plures libros diſtributo. Ut adeo Hilarius olim non plane invicto argumento uſus ſit, cum diviſionem Pſalmorum in qvinqve libros rejiciendam ſenſit ex eo qvod Actor. I. 20. & Luc. XX. 42. legatur ἐν βίβλῳ ψαλμῶν. Similiter enim dicitur βίβλος Μωϋσέως Marc. XII. 26. & βίβλος Προφητῶν Act. VII. 42. etſi nemo neſcit Moſis & Prophetarum ſcripta in plures libros diviſa eſſe. Vide etiam qvæ notant Benedictini ad Ambroſium in Pſalmum XL.

IV. Cæ-

* Seleucus Grammaticus Alexandrinus Svidâ teſte librum ſcripſerat περὶ τῶν ψευδῶς πεπιστευμένων.

** Non refragabor tamen, ſi qvis Theoni unum tantummodo qvem hodie habemus Palæphati librum inſpectum eſſe dixerit.

IV. Cæterum patet præterea ex hoc loco Theonis, idem plane opus sive ejusdem operis Palæphatii partem ad nos pervenisse, qvâ veteres usi sunt, nec causam fuisse cur vir magnus Epistolæ 117. ad Gallos * secutus Scaligerum ad Cirin. p. 51. existimaret, hujus auctorem scripti, alienum Palæphati nomen occupasse. Qvod vero à Theone, uti à Johanne Tzetza qvoqve Chiliad. 1. v. 558. Palæphatus iste Peripateticus Philosophus dicitur, hoc movit virum doctissimum Gerh. Joh. Vossium, ut Lib. III. de Histor. Græcis p. 395. discederet à sententia eorum, qvi cum Svida, Cœlio Rhodigino, Gyraldo, opus de incredilibus referunt ad Palæphatum Parium sive Prieneum, qvem Artaxerxis temporibus floruisse idem Svidas auctor est. Longe juniorem enim esse oportet si fuerit Peripateticus, aut si Stoicos fuerit secutus, ut tradit Tzetzes ad Lycophronem v. 1206. licet eo in loco codex Baroccianus non legit Παλαίφατος ** ὁ Στωϊκὸς sed ὁ ἱστορικός. At Stoicum & ἐκ Στωϊκῶν τοῦ γένους appellat etiam Joh. Tzetzes Chil. 2. v. 838. Chil. 9. v. 408. 414. & 445. & Chil. 10. v. 426. ubi ἱστορικοῦ vocabulum reponi non patitur versus politici ratio, ut prætercam qvod postremo loco etiam Physicum Palæphatum dicit. In qvamcunqve partem autem nos vertamus, de auctore & tempore nihil certi reperiemus, cum Svidas alium præterea narret Ægyptium sive Atheniensem ut ait Grammaticum Palæphatum, cui præter Troica de qvibus jam dixi, Hypotheses sive themata in Simonidem, Theologiam Ægyptiacam & historiam singulari libro expositam tribuit, μυθικῶν βιβλίον α', & λύσεις τῶν μυθικῶς εἰρημένων qvi tituli non parum affinitatis cum scripto Palæphati qvod exstat habere videntur. Qvando autem vixerit hic Palæphatus non docet. Qvisqvis tamen est περὶ ἀπίστων scriptor vetustissimus est, qvem secuti Apollodorus & Diodorus Siculus notante Scaligero, laudat Virgilius in Ciri v. 88. respiciens ad ea, qvæ de Scylla dixerat Palæphatus cap. 21. Etiam apud Plinium in Indice Libri XXIX. inter scriptores externos, terni codices manu exarati qvos inspexit Harduinus, pro *Philopatore* legunt *Phalapato*, unde *Palæphato* forte legendum scribendumqve conjicit vir eruditissimus. Ab illo περὶ ἀπίστων opere qvo post *Melissum* qvem laudat Euboicum, & Samium fabulas & incredibiles narrationes ad sensum verum physicum, historicum vel moralem reducere conatus est, in proverbium deinde abiit, ut, qvicunqve ejus exemplo incredibilia belle incrustare, vel rebus absurdis & fabulosis colorem addere & veri-

* Grotius Epist. 164. in majori collectione.

** Meursius in Bibl. Attica putat legendum παλαίφατος Τρωϊκοῖς. Cujus operis septimum librum allegat Svidas in μακροκέφαλοι.

& verisimilitudinem nosset, is novus qvidam Palæphatus esse diceretur, cujus proverbii meminit primus forte ejus auctor, Athenion Comicus apud Athenæum sub extremum Libri XIV. p. 661.

Καινὸς γάρ ἐστιν οὑτοσὶ Παλαίφατος.

Profecto hic nobis alter est Palæphatus. Eustathius ad Odysseæ Τ p. 688. Παλαιφάτου δὲ μέμνηται καὶ Ἀθήναιος, ἔνθα μάγειρος σοφιζόμενος καὶ τὴν οἰκείαν τέχνην ἀποσεμνύνων ἔφη τό· καινὸς οὑτοσὶ παλαίφατος· ὁ δὲ καὶ παροιμιάζεται τοὺς πιθανολογοῦντας τὰ μὴ οἷά τε ὄντα προσοχὴν ἔχειν. Sunt qvi ejusdem proverbii testem etiam laudent Plutarchum Libro XXVII. Symposiacon, qvem allegari videas in fronte * editonis Palæphati qvæ inter opuscula Mythologica Physica & Ethica Cantabrigiæ & Amstelodami excusa primum locum obtinet, & in Gnomologia Homerica viri eximii Jacobi Duporti p. 263. Sed nusqvam exstat liber ille sympofiacon Plutarchi vigesimus septimus: neqve Plutarchus Palæphati aut proverbii illius mentionem facit, sed error natus est ex obiter inspecto Casauboni ad Athenæum commentario Lib. XIV. c. 23. Ubi post allegata ex octavo Symposiacorum Plutarchi verba seqvitur: *Vigesimo septimo*: καινὸς γάρ ἐστιν οὑτοσὶ παλαίφατος. Sed non Plutarchi liber intelligitur, nec Plutarchi verba deinde adducit Casaubonus, sed pergit commentarii in versus Athenionis Comici, qvos Athenæus ex ejus Samothracibus adduxerat, cum eleganti Metaphrasi etiam exhibitos à Grotio in excerptis è Tragicis ac Comicis Græcis p. 981. Horum versuum Athenionis *vigesimus septimus* est iste:

Καινὸς γάρ ἐστιν οὑτοσὶ παλαίφατος.

VI. Qvæ Eusebius sive Hieronymus in Chronicis ex Palæphato profert, in libro qvi exstat reperiuntur omnia, excepto eo qvod ad annum 843. auctorem Palæphatum laudans notat *Sirenas fuisse meretrices, qvæ deceperunt navigantes* qvod legas in Heracliti libro ejusdem argumenti è Palæphato plura mutuati c. 14. Confer Hieronymi Chronicon ad A. 630. cum Palæphati c. 31. ad A. 675. cum c. 29. ad A. 695. cum c. 6. ad A. 736. cum c. 28. ad A. 756. cum capite 7. ad A. 772. cum c. 1. ad A. 843. ubi liber primus incredibilium allegatur, cum c. 21. Qvæ Johannes Malalas de Sphinge è Palæphato adduxit T. I. Chronographiæ p. 60. — 63. itemqve Eustathius ad Odyss. λ. p. 434. ξ. p. 556. habentur c 7. Qvæ idem Eustathius in Iliad. ω. p. 1507. de Niobe, c. 9. Sed qvæ Malalas affert de cerbero p. 75. longe alia leguntur c. 40. Et qvod p. 267. ait eum Persei meminisse, factum deprehenditur c. 32. Sed longe alius is fuit Perseus. Frustra vero in Palæphato nostro qværas qvæ idem Malalas ex eo producit p. 26. de Martis Venerisqve adulterio à sole deprehenso & p. 36 — 38. de inventione

S 2 pur-

* Omitto editionem Pauli Patris, aliasqve in qvibus similiter legitur.

purpuræ, qvæ duo loca etiam habentur in Chronico qvod Alexandrinum vulgo audit, & à Viris Clarissimis Tollio, Brunnero, Galeo, Paulo qvoqve Patre sunt Palæphati libro subjuncta, neqve causa est cur alterius esse Palæphati videantur. Incertum tamen est, an è Palæphato petita sint, qvæ de Vulcano ferri inventore in eodem Chronico leguntur, certe id nec verbulo innuit auctor, nec Svidas in Ἥφαιστος. Non exstat deniqve in nostro Palæphato qvod idem Malalas p. 101. profert de Ledâ à Jove verso in cygnum. Nec qvod Eustathius ad Iliad. β. p. 246. de Protesilao per Æneam occiso, & p. 275. de Alopes habitatoribus, & ad Odyss. α. p. 8. de Ilio ab Apolline & Neptuno condita, qvod ex Palæphato forte repetiit anonymus Allatianus de incredibilibus cap. 4. Qvæ vero Tzetzes ad Lycophronem è nostro habet, exstant in Palæphati libello c. 6. Idem caput respicit Joh. Tzetzes Chil. X. v. 426. qvi interdum expositiones Palæphati rejicit & exagitat. Qvemadmodum Ludovicus Vives qvoqve non omnino sinistre Palæphatum Poëtarum fabulas ad congruentem qvandam historiæ ac veritatis applicationem traduxisse professus, addit in nonnullis aliàs deficere eum conjecturas, aliàs fallere. Cæterum confer si placet Tzetzæ Chil. VII. v. 10.--19. & Chil. IX. v. 411. seq. cum Palæphati c. I. Chil. I. v. 558. cum c. 8. Chil. II. v. 838. & Chil. IX. v. 410. cum c. 41. Apostolium Centur. 2. prov. 86. cum c. 46.

VII. Prodiit primùm is qvem sæpius jam dixi Palæphati liber Græcè cum Æsopi fabulis aliisqve scriptis, qvæ supra c. XIII. num. 3. indicavimus, ex Aldi officina Venet. 1505. fol. deinde seorsim Basileæ apud Joh. Oporinum, Latine vertit *Philippus Phasianinus* Bononiensis, cujus translatio plus simplici vice excusa est Argentorati 1517. 4. cum præfat. Nicolai Gerbelii: tum Parisiis & aliis in locis in forma qvarta & octava, modo seorsim, modo adjuncta Hygino, Fulgentiiqve Mythologicis, vel Phornuti libello de Diis. Habeo & editionem Græcolatinam additis præter Phornutum libris tribus recentioris scriptoris Juliani Aurelii Lessugniensis de cognominibus Deorum gentilium: Sed Græca Phornuti & Palæphati separatim exhibentur, separatim Conradi Clauseri & Phasianini versio. Basil. 1543. 8. Ab eo tempore Græcè cum nova versione & notis suis Palæphatum separatim edidit & ex MSto Arundeliano variis in locis castigavit *Cornelius Tollius* Amstel. 1649. 12mo. Nam Lipenio cave credas, qvi in Bibl. reali Philosophica p. 1079. tradit vulgatum à Tollio cum Hygino aliisqve Paris. 1578. qvo tempore Tollius ne natus qvidem erat. Tollii versionem retinuere, qvi postea Palæphatum Græce & latine ediderunt, *Martinus Brunnerus* Græcæ lingvæ in Academia Upsaliensi Professor, *Paulus*

Pater

Pater Hungarus: Professor Gymnasii Thoruniensis atqve inde Gedanensis, & *Thomas Galeus* Anglus vir Doctissimus & humanissimus. A Brunnero notæ novæ additæ sunt, qvibus præter res qvas tractat dictio imprimis scriptoris illustratur, qvo facit etiam index vocum phrasiumqve Græcarum ab illo adjectus Upsal. 1663. 8vo. Usus est Brunnerus codice MSto, qvem CPoli secum attulerat Christianus Ravius. Paulus Pater capita singula in minores sectiones divisit, Brunneri notas fere integras retinuit, qvibus nonnullas adspersit, *adjecturus forte rectiora ex codicibus Bibliotheca Gvelpherbytana vel Augustana, modo typographus moram aliqvam indulsisset*, qvæ ipsius verba sunt præfantis ad editionem suam Francof. 1685. 8vo. Idem Pater deinde singulari volumine vulgavit doctrinas morales ex singulis Palæphati capitibus erutas, indicesqve verborum ac phrasium itemqve rerum copiosos. Deniqve Galeus Palæphatum jussit familiam ducere in collectione opusculorum Mythologicorum Physicorum & Ethicorum qvam Græcè & Latine vulgavit cum notis, Cantabrigiæ 1671. 8vo. & Marco Meibomio curante recudendam dedit Amsterd. 1678. 8vo. apud Henr. Wetstenium. Paucas qvidem sed eruditas notas atqve castigationes Galeus adjecit, usus qvinqve codicibus MStis, Cantabrigiensi uno è Collegio S. Trinitatis, tribus Oxoniensibus, qvarum variantes lectiones ab Ed. Bernardo viro summo acceperat, & uno Arundelianæ Bibl. Londini, eodem qvem in suis annotationibus Tollius laudavit.

CAPUT XXII.

Alii ἀπίςων scriptores. Heraclitus Grammaticus. 1. *Idem cujus Allegoriæ Homericæ exstant.* 2. *Anonymus de incredibilibus ab Allatio & Galeo editus.* 3. *Scriptores θαυμασίων.* 4. *Obiter de Palæphato Abydeno. ibid. Et de Abydeno Historiæ Assyriacæ conditore.* 5.

I.

PRæstantissimus Galeus Palæphato in sua editione addidit alios duos libellos veterum scriptorum ejusdem argumenti, qvos ex Vaticano codice in lucem primus emiserat & versione donaverat aliaqve eis adjunxerat Leo Allatius Romæ 1641. 8vo. De his in præsenti agere, utpote parum certæ æta-

tis, licet multum junioribus, non ab re fuerit. Prior libellus capita complexus undeqvadraginta, auctori *Heraclito* inscribitur. Ἡρακλείτου περὶ ἀπίστων. Eustathius ad Odyss. Δ. ὁ Ἡράκλειτος οὐχ ὁ σκοτεινὸς ἀλλ' ἕτερός τις ὁ τοῖς ἀπίστοις προθέμενος ἐμφῆναι πίστιν. Idem ad Odyss. τ. p. 688. cum Palæphatum commemorasset ἄνδρα σοφὸν θεραπεύσαντα μύθους πρὸς ἱστορίαν, addit idem elaborasse Heraclitum & Characem. εἰς ὃ καὶ τις Ἡράκλειτος ἐπονήσατο, ἔτι δὲ καὶ χάραξ. Patet hinc falli doctissimum Galeum, cum libelli hujus auctorem Heraclidem Ponticum suspicatus est, sive Agatharchidem Cnidium, qvi Heraclidis θαυμάσια & ἐκλογὰς ἱστοριῶν in compendium hoc redegerit. Sed ut omittam capite ultimo laudari Aratum, qvi post Heraclidem vixit, profecto aliud fuit argumentum θαυμασίων Heraclidis, neqve ex eo qvod caput 21. Heracliti tribus verbis agentis de reductis per Herculem & Orpheum Cerbero & Eurydice, inscribitur περὶ τῶν ἐν ᾅδου, & Laërtius Lib. V. sect. 87. testatur Heraclidem scripsisse singulare opus περὶ τῶν ἐν οὐρανῷ καὶ περί τῶν ἐν ᾅδου, qvicqvam colligi potest, imò ex ipso capite illo 21. perspicue apparet, inscribendum esse περὶ τῶν ἐξ ᾅδου, non ἐν ᾅδου, ut lectorem eruditum spero mihi assensurum. Vicissim apud Laërtium pro Heraclito περὶ τῆς ἄπνου reponendum nomen Heraclidis Pontici, ut jampridem è Galeno recte observavit Hieron. Mercurialis IV. 14. Var. lect.

II. Facile qvidem adducor, ut credam hunc qvisqvis demum fuerit libelli περὶ ἀπίστων auctorem Ethnicum, non Heraclidem Ponticum, neqve Lembum, sed Heraclitum ut constanter legitur in Codd. MSS. eundem esse qvi allegorias Homericas scriptum eruditum & elegans nobis reliqvit: sane ita manifeste sensit Eustathius ad Odyss. Δ. allegoriarum auctorem ajens haud esse veterem illum σκοτεινὸν sed alium * qvi de incredibilibus scripserit. Eandem sententiam amplexi sunt ex recentioribus Leo Allatius, Lucas Holstenius, Ægidius Menagius: licet has qvoqve Allegorias Heraclidi Pontico Gesnerus tribuit & sub ejus nomine cum versione sua vulgavit Basil. 1544. 8vo: cujus exemplo Johannes Meursius in præfatione ad Apollonii Dyscoli historiam mirabilem, novam illarum

* Variis Heraclitis supra c. 1. à me laudatis addes qvatuor Heraclitos, de qvibus Laërtius IX. 17. 1. lyricum, 2. elegiarum poëtam Halicarnasseum Callimachi æqvalem, 3. Lesbium scriptorem Macedonicæ Historiæ 4. è Citharœdo σπουδογελοῖον Tum alios tres observatos à Menagio: Heraclitum Tyrium philosophum Academicum Antiochi familiarem de qvo Cicero 4. Academ. Heraclitum Sicyonium cujus 2. de lapidibus laudat Plutarch. de fluminibus. Tum Heraclitum Perinthium cursorem de qvo Zenobius IV. 35. & Svidas in Θᾶττον, Heraclitum deniqve Mytilenæum. Eustath. ad Odyss. δ'. p. 178.

rum editionem pollicitus, * germanum titulum esse contendit λύσεων ὁμηρικῶν, qvia nempe penes Laërtium legerat, Heraclidem Ponticum duos ** eo titulo libellos scripsisse. Sed ne dicam parum huic scripto convenire titulum λύσεων, Heraclidem illum allegoriarum Homericarum qvas habemus auctorem, non esse, constat ex eo, qvod in illis memorantur multi Heraclides juniores, ut Aratus, Callimachus, Eratosthenes, Epicurus, Apollodorus, Crates ejusqve discipulus Herodicus. Confer Menagium ad Laërtium p. 226. & 399. edit. Wetstenianæ, & Anti-Bailleti cap. 10. Cui adde qvod observat Galeus (qvi allegorias *** in eadem qvam dixi collectione cum Gesneri versione, notisqve suis & insignibus ex codice MS. castigationibus vulgavit.) *Heraclidem Ponticum Platonis Scholam sectatum esse, allegoriarum auctorem adeo non esse Platonicum, ut qvasi ex professo adversus Platonem hanc esse susceptam disputationem suspicari merito aliqvis possit.* Neqve opus est ut cum Gerh. Joh. Vossio Lib. I. de historicis Græcis cap. 9. juniorem qvendam Heraclidem Ponticum, Imperatorum Caji, Claudii & Neronis æqvalem vel Heraclidem Lembum, aut alium qvempiam hoc nomine auctorem suspicemur. *Nescio,* inqvit Holstenius de Porphyrii vita p. 44. *quâ de causa Heraclidi Pontico adscribitur reclamantibus præter temporis rationem qvinque MStis, qvos in variis Bibliothecis vidi & Eustathio ad Iliad. ά p. 40. ubi Heraclito alicui tribuitur.* Gesnerus qvidem hunc titulum præfixit: Ἡρακλείδου τοῦ Ποντικοῦ ἀλληγορίαι σοφώταται καὶ ἐνδικώταται εἰς τὰ τοῦ Ὁμήρου περὶ Θεῶν εἰρημένα, καὶ ἀντιρρήσεις τῶν καθ' αὐτοῦ βλασφημησάντων. Sed in limine castigationum ipse testatur in co-

* Huic editioni Meursius præmittere volebat librum de variis Heraclidis, qvi ex ejus Chirographo editus est T. 10. Antiqvitatt. Græcarum Viri celeberrimi Jacobi Gronovii. Recensuerat varios Heraclides idem Meursius ad Chalcidium p. 10. seqv. cui addes Joh. Jonsium de scriptoribus Hist. Philos. Lib. II. c. 11. & Menagium ad Laërtium p. 227. seqv.

** Idem Meursius post Gesnerum suspicatur libro priore Allegorias in loca Iliados, posteriore in loca Odysseæ complexum fuisse Heraclidem, itaqve scriptum qvod habemus distinguendum esse in duos libros qvorum prior desinat p. 484. edit. Galei Amstelod. Alter incipiat â verbis ead. pag. Ἀρ' οὐκ ἀπόχρη δι' ὅλης τῆς Ἰλιάδος κ. τ. λ. Posteriorem autem librum esse extrema parte mutilum, non enim totam Odysseam perseqvitur, sed deficit in vers. 22. Odyss. κ'. Ἠ μὲν παυέμεναι, ἠδ' ὀρνύμεν ὅν κ' ἐθέλῃσιν.

*** Poterat etiam addere Anonymi (ejusdem forte Heracliti) libellum qvi inscribitur Ἐπίτομος διήγησις εἰς τὰς καθ' Ὅμηρον πλάνας τοῦ Ὀδυσσέως μετά τινος θεωρίας ἠθικωτέρας φιλοπονηθεῖσα. Græce prodiit Hagenoæ Ao. 1531. Latine Conr. Gesnero interprete Tiguri Ao. 1542. 8. Græce & Latine cum notis Ioh. Columbi, Aboæ Ao. 1678. 8.

codice Græco ſcriptum fuiſſe *** Ἡρακλείτου, nullo autem alio codice uſum eſſe ſe fatetur in præfat. qvam editione Græca Aldina, cum Palæphato & aliis Venet. 1505. fol. in qva p. 96. diſertè legitur Ἡρακλείτου. Et in iis, qvos Holſtenius & Galeus inſpexit MStis auctor itidem vocatur Heraclitus. *Ἡρακλείτου οὐχὶ τοῦ σκοτεινοῦ πρὸς τοὺς κατ' Ὁμήρου βλασφημήσαντας ἀλληγορίαι φυσικαὶ σοφώταται καὶ ἀναγκαιόταται.* Ipſe qvoqve auctor cum alterum Heraclitum veterem allegat, velut à ſe diſtincturus ſemper addit notam διακριτικὴν vocatqve vel σκοτεινὸν ut p. 442. edit. Galei, vel φυσικὸν Ἡράκλειτον ut p. 468. Meminit ejusdem Heracliti junioris & alibi Euſtathius ut ad Iliad. Σ p. 1192. *ἐν δὲ τῷ μιᾷ δ' ἐν νυκτὶ ἐγένοντο, Ἡράκλειτος παρετήρησε καὶ ἀστρολόγον εἶναι τὸν ποιητήν.* Non itaqve audiendus eſt Vir doctus Johannes Jonſius, qvi p. 173. de ſcriptoribus Hiſt. Philoſoph. contendit apud Euſtathium ad Iliad. α. p. 30. pro ζητητέον ἐν τοῖς Ἡρακλείτου εἰς τὸν Ὅμηρον omnino ſcribendum eſſe ἐν τοῖς Ἡρακλείδους. Qvanqvam enim Heraclides qvidam Grammaticus qvi in Homerum ſcripſit (ſive Mileſius, qvem laudat ad Iliad. θ'. p. 589. ſive Alexandrinus, qvem nominat ad Iliad. ι. p. 628. & Iliad. λ. p. 820. ſive Mopſveſtenus deniqve, cujus meminit Stephanus in Μόψου ἑστία) freqventisſime ab Euſtathio allegatur in Iliad. p. 18. 22. 25. 40. & alibi, qvadragies minimum: nihil tamen impedit qvo minus loco illo lectorem ſuum ad Heracliti allegorias Homericas remittere potuerit. Qvæ enim ibi reſpicit de Sagittis Apollinis, leguntur in Allegoriis hiſce p. 425. edit. Amſtelodamenſis. *Salluſtii* Philoſophi in Heracliti problemata Homerica ſummarium MS. vidiſſe ſe in Bibl. Lud. Saregi Peruſiæ & Umbriæ præfecti, teſtatur Juſtus Rycqvius Epiſtola XXIX. ad Marcum Velſerum.

III. Libellus alter de incredibilibus diviſus in capita XXII. qvem à Galeo poſt Allatium in lucem editum diximus, nullum auctoris nomen habet præfixum. Eqvidem Euſtathius ut paulo ante indicavi teſtatur *Characem* qvendam περὶ ἀπίστων ſcripſiſſe poſt Heraclitum ac Palæphatum, itaqve ſuſpicari aliqvis poſſet Characem eſſe illius libelli auctorem, niſi cap. 15. & 16. bis laudaretur Charax ἐν Ἑλληνικοῖς. Citat auctor qvisqvis eſt & Platonem c. 12. & τὸν εἰς τὰς παρὰ Πλάτωνι παροιμίας γράψαντα c. 10. Plutarchum περὶ ἀρετῆς γυναικῶν. c. 8. Alexandri-

*** *Heracliti* cujusdam *Pontici* meminit Plutarchus de Iſide & Oſiride p. 361. Sed *Heraclidem* legit interpres, & ſane paſſim hæc duo nomina inter ſe confunduntur. Apud Macrobium Lib. I. in Somnium Cic. cap. 14. *Animam Heraclitus Ponticus dixit lucem, Heraclitus Phyſicus ſcintillam ſtellaris eſſentiæ.*

dri Aphrodisei Physica cap. 16. Strategica Polyæni cap. 11. & Proclum deniqve c. 19. unde qvam non vetustissimus scriptor sit apparet. Prima duo capita aliena ab argumento de incredibilibus esse, recte observavit Galeus, qvi auctorem Christianum esse suspicatur ex eo, qvod cap. 14. Ἕλληνας dicat de Icaro μυθολογῆσαι, qvasi Græcos innuat non gente sed religione. Neqve Heracliti neqve Palæphati vero meminit hic scriptor, etsi utroqve usus videtur. Qvædam plenius habet Heraclito, ut videbis si hujus cap. 22. cum Anonymi capite 13. comparaveris: qvædam rectius explicat, confer Heracliti cap. 38. cum Anonymi cap. 12. Sed nec Heraclitus Palæphati mentionem facit, pleraqve aliter tradens qvam ille, in non paucis tamen eum ut videtur secutus. Anonymi qvædam verbatim in Lexico suo repetiit Phavorinus, ut notatum Galeo, qvi ex cap. 2. Ampelium capite de miraculis mundi emendari posse observavit. Qvod vero eidem viro doctissimo videtur libellus Anonymi excerptus ex opere majori, non facile crediderim, potius habuerim illum pro observationibus collectis è variis scriptoribus, qvos laudat, aliisqve, in qvibus fabulas auctor ipse reperire sibi visus est non absurdo sensu explicatas. Ejusmodi observationes subinde inchoant scriptores solenni illo ὅτι, ut vel ex Æliani variis constat, qvas majoris operis esse epitomen recte negavit insignis doctrinæ vir Jacobus Perizonius.

IV. Fuit etiam alius qvidam Palæphatus Abydenus historicus, qvem Alexandri Magni ætate floruisse Svidas testatur & scripsisse Κυπριακὰ, Δηλιακὰ, Ἀττικὰ, Ἀραβικά. Addit hunc Palæphatum fuisse delicias Aristotelis Philosophi, auctoribus hujus rei laudatis Theodoro Iliense in secundo Troicorum & Philone ἐν τῷ ἃ στοιχείῳ τῆς περὶ παραδόξου ἱστορίας πρώτου h. e. *in litera α libri primi de mirabilibus*, qvi Alphabeti serie procedebat. Hic est Philo Heracleota, qvem ἐν τῷ πρὸς Νύμφιν περὶ θαυμασίων allegat Porphyrius apud Stobæum Eclog. Phys. pag. 130. *Ad Nymphin* legit Jonsius lib. II. cap. 12. ubi alios θαυμασίων & παραδόξων ἱστοριῶν scriptores colligit, qvibus Anthemium παραδοξογράφον memoratum Tzetzæ Chil. 2. v. 151. Antiphanem Bergæum de qvo Scymnus Chius* v. 657. seq. Aristoclem cujus lib. II. παραδόξων laudat Stobæus serm. 62. Antonii Diogenis** libros XXIV. de insula Thule Photico cod. 166. recensitos, Appionem in libris de qvibus Gellius lib. IV. c. 14. Archelai Poetæ ἰδιοφυῆ, Lysi-

T machi

* Verba Scymni hæc sunt: Ἐφ᾽ οὗ κατὰ μεσόγαιον Ἀντιφάνους πατρὶς
Κεῖται λεγομένη Βέργα τοῦ δὴ γεγραφότος
Ἄπιστον, ἱστορίας τεμυθικῆς γέλων.

** Porphyrio in vita Pythag. p. 6. laudatur Διογένης ἐν τοῖς ὑπὲρ Θούλην ἀπίστοις.

machi παράδοξα Θηβαϊκὰ in Scholiis ad Euripidem & ad Apollonium laudata, Myrsili ἱστορικὰ παράδοξα, qvæ allegat Athenæus, Michaëlis Pselli ineditum opus περὶ παραδόξων ἀναγνωσμάτων ad Mich. Cerularium Patriarcham CPol. Varronis *de rebus admirandis* Nonio laudatum, & Ciceronis scriptum ejusdem argumenti qvod memorat Plinius XXXI. 2. & 4. aliosq; addere liceret si id ageremus.

V. Diversus à Palæphato Abydeno fuit Abydenus Ἀσσυριακῶν sive Assyriacæ historiæ conditor, qvam MStam in Italiæ Bibliothecis exstare scripsit Scipio Tettus apud Labbeum Bibl. Nov. MSS. p. 167. nisi forte fucus illi factus fuit, vel sola fragmenta ex illis vidit, qvalia exstant apud Eusebium, Cyrillum & Georgium Syncellum, vel qvalia sunt fragmenta libris de emendatione temporum à Scaligero subjecta & notis illustrata. A præstantissimo autem Huetio, qvi p. 99. præparat. Evangelicæ Abydenum hunc cum Palæphato Abydeno eundem esse putat, recte dissentire me existimo, non sane propter varietatem scripturæ, qvam in nomine Abydeni observavit Scaliger ad Græca Eusebii p. 409. & Vossius de Historicis Græcis, sed qvod Abydenus testatur se profecisse è Beroso, qvi scripsit sub Antiocho Sotere vel filio ejus Θεῷ, at Palæphatus Abydenus æqvalis fuit Alexandri Magni: Deinde incredibile videtur patriam solam ab Eusebio & reliqvis semper exprimi, nunqvam nomen proprium, deniq; inter Palæphati Abydeni scripta nulla apud Svidam mentio fit Assyriacæ historiæ.

CAPUT XXIII.

Palamedis Argivi scripta. 1. Num literas Græcas repererit. Obiter de Cadmo ac de aliis literarum Græcarum inventoribus. 2. Tabula Palamedis. 3. Alia ipsius inventa. 4. Palamedes alii. 5.

I.

PALAMEDES Argivus Agamemnonis Regis consobrinus, Corinni de qvo supra dixi præceptor, ob singularem sapientiam & carminum svavitatem vocatur πάνσοφος ἀηδὼν μουσῶν in notissimis Euripidis versibus, qvos refert Laërtius Lib. II, sect. 44. & Tzetzes ad Lycophronem v. 384. Svidæ audit ἐποποιός, qvi testatur poëmata ejus per invidiam abolita fuisse vel ab Agamemnonis posteris, vel ab ipso Homero. Τὰ δὲ ποιήματα αὐτοῦ ἠφανίσθη ὑπὸ τῶν Ἀγαμέμνονος ἀπογόνων διὰ βασκανίαν. Ὑπολαμβάνω δὲ καὶ τὸν Ἰλιακὸν πόλεμον ποιήσασθαι (ita locum hunc supplet Allatius p. 51. de patria Homeri, sed doctiss. Neveorus rectius è MSS. sic: ὑπολαμβάνω δὲ καὶ τὸν ποιη-

ποιητὴν Ὅμηρον αὐτὸ τοῦτο πεπονθέναι καὶ μηδεμίαν τοῦ ἀνδρὸς μνήμην ποιήσασθαι.) ἠφανίσθη τὰ παλαμήδους ποιήματα διὰ βασκανίαν ὑπὸ Ὁμήρου, ἅπτεται ἧ καὶ τῶν μεγίστων ἀνδρῶν ὁ φθόνος. Apollonius Tyanensis apud Philostratum in Lib. IV. cap. 4. vocat ἀγαθὸν ἄνδρα δι' ὃν πᾶσα σοφία. Idem restitutâ ejus statua illi supplicat, ut deniqve propitius iterum esse velit Græcis, pluresqve viros sapientes ipsis impertiat. Ναὶ παλάμηδες, δι' ὃν λόγοι, δι' ὃν Μοῦσαι, δι' ὃν ἐγώ.

II. Secundum Stesichori multorumqve aliorum veterum testimonium Palamedes literas Græcas reperit. Ita & Dio Chrysost. XIII. p. 225. *Quæ res si forte sit dubia, tamen certum est, θ, φ, χ, ab hoc inventas cum aspiratione*, si credimus Servio ad Æneid. 2. Sed & hasce tres alii non ad Palamedem sed Cadmum * Phœnicium, Lini, [ut tradit Zenobius IV. 45. proverb.] æqvalem atqve interfectorem referunt, ceu patet è Tzetza Chil. 5. hist. 28. Chil. 12. hist. 398. & Theodosio Alexandrino in Scholiis ineditis ad Dionysium Thracem. Svidas inventas à Palamede tradit literas ζ, ϖ, φ, χ. Confer qvæ de literarum Græcarum inventoribus notarunt Apostolius XVII. 25. & XX. 29. proverb. Josephus Scaliger ad Eusebium n. MDCXVII. Meursius ad Hesychium illustrem p. 179. seqv. Lipsius ad Tacitum XI. 14. Annal. Salmasius ad inscriptionem Herodis Attici p. 230. sq. Sam. Petitus Lib. II. Observatt. c. 1. Ezechiel Spanhemius de usu numismatum diss. 2.

T 2 Olaus

* Sub antiqvi cujusdam Cadmi nomine libri olim ferebantur, qvos in Epitomen redegit Bion Proconnesius Pherecydis Syrii æqvalis. ὁ προκοννήσιος Βίων, ὃς καὶ τὰ Κάδμου τοῦ παλαιοῦ μετέγραψεν κεφαλαιούμενος. Clemens 6. Strom. p. 629. At Dionysius Halic. De Thucydidis idiom. ad Tuberon. p. 146. testatur scripta qvæ sub Cadmi Milesii nomine tum ferebantur, non fuisse habita ab omnibus fide digna. De Cadmo literarum, lapicidinæ & Metallorum repertore Eusebius X. 26. præparat. Laërtius VII. 30. Κάδμος ἀφ' οὗ γραπτὰν ἔλλας ἔχει σελίδα. Syriano pag. 17. ad Hermogenem memoratur ἡ κατὰ Κάδμον καὶ Δαναὸν Γραμματική, qvæ tantum XVI. utebatur litteris. Ei opponitur apud Svidam in Ἀττικισμὸς Grammatica XXIV. litterarum, qvæ Plutarcho in Aristide p. 319. vocatur ἡ μετ' Εὐκλείδην Γραμματική qvæ post Euclidem Archontem in usu esse cœpit. Chronicon Paschale ad Olymp XCVI. 4. p. 167. Ἀθηναῖοι ἤρξαντο στοιχείοις κδ' χρᾶσθαι πρότερον ις' χρώμενοι. Sex porro Cadmos refert Annii Viterbiensis pseudo Xenophon in libello de æqvivocis, qvorum primus Phœnicius iste, postremus Cadmus Milesius qvi prosam orationem condere primus instituit teste Plinio Lib. V. c. 29. & Solino c. 40. Idem tamen Plinius Lib. VII. c. 56. *Prosam* inqvit, *orationem condere Pherecydes Syrius instituit, Cyri Regis ætate. Historiam Cadmus Milesius.* De Pherecyde est etiam apud Apulejum 2. Florid & Isidorum Lib. I. Orig. cap. 37. De Hecatæo Svidas in συγγραφεύς. Ἑκαταῖος πρῶτος ἱστορίαν πεζῶς ἐξήνεγκεν, τὰ γὰρ Ἀκουσιλάου νοθεύεται. Strabo Lib. I. p. 18. ait primos omnium poëtas scribendo approbationem meruisse, deinde Cadmum, Pherecydem, Hecatæum metri numeros solvisse, reliqva poëticæ dictionis servasse.

laus Rudbeckius part. I. Atlanticæ c. 38. Bochartus Lib I. Chanaan c. 20. Thom. Munkerus ad Hyginum fab. 277. & Johannes Marshamus Canonis Chron. p. 123. sq. ubi speciatim de Cadmo Phœnicio, à qvo literas *Φοινικικὰ σήματα Κάδμου* vocat Timon apud Sextum Empiricum adversus Grammaticos c. 2. Confer Diodorum Sic. V. p. 227. c. & 235. c. Anthologiam Epigr. p. 279. edit. Wechel. Syncellum p. 102. Plutarchum Lib. IX. Symposiacon c. 2. Epiphanium hæres. XXXIV. 11. Leo qvoqve Allatius paravit tractatum de origine Græcarum literarum, in qvo earum antiqvitatem & usum & ut immutatæ fuerunt post Scaligerum ad Euseb. p. 110. seq. aliosqve viros doctos explicaverat, ut ipse testatur libro de patria Homeri p. 88. Sed ille Allatii liber qvod sciam lucem non adspexit, neqve Isaaci Vossii dissertatio de literis & vera pronunciatione lingvæ Græcæ qvam promisit ad Melæ I. I. c. 12.

III. Præterea Palamedes *tabulam* invenisse dicitur *ad comprimendas*, ut Servius ait, *otiosi seditiones exercitus*, qvod de calculorum lusu adhibitis tesseris per fritillum jactis de victoria certantium accipiendum, nam & Svidas Palamedi tribuit *ψήφων τε καὶ πεσσῶν καὶ κύβων* inventionem, & tabulam illam late describit in *Τάβλα*, de qva videbit lector ubi lubebit Epigramma Latinum vetus qvod edidit Salmasius ad Vopisci Proculum, tum Græcum illustratum à Bullialdo ad Theonem p. 196. Isaaci Porphyrogeniti characteres Græcorum & Romanorum & Cedrenum in eumqve Xylandri & Goari notas, Eustathium ad Iliad. β. p. 172. Johannemqve Malalam p. 129. sq. Chronographiæ. Hinc ansam sumsit Daniel Souterius libros tres qvos de tabula lusoria, alea & variis ludis veterum edidit, inscribendi *Palamedem*. Vide & Meursii Græciam ludibundam in *πεττεία*, qvi Græcorum & Ægyptiorum ludum à Svida & aliis confundi observat, Thomam Hyde libro II. de ludis Orientalium p. 58. & 111. seqq. & Lib. I. p. 31. ubi contra Souterium negat Schachiludium * à Palamede inventum fuisse. Docetur autem ex illa ipsa tabula, qvam ab alea nostra longe diversam fuisse res ipsa loqvitur, Philosophiæ operam dedisse, & rerum naturam isto in ludo adumbrasse Palamedes. Nam *tabula*, inqviunt, *iste terrestris mundus est, numerus duodenarius casuum sive loculorum in tabula, Zodiacus, psephobolum sive fritillum & septem granula in eo, sidera errantia qvæ gaudia & dolores hominibus distribuunt, turris deniqve, altitudo cœli ex qvo mala & bona notis exhibentur.*

IV. Numeros ponderumqve rationem à Palamede inventam tradit Athanasius lib. I. contra gentes p. 20. *Γράμματα μὲν γὰρ ἐφεῦρον Φοίνικες — — τῶν δὲ γραμμάτων τὴν σύνταξιν καὶ ἀριθμοὺς καὶ μέτρα καὶ σταθμία Παλαμήδης ἐφεῦρε.* Dio Chrysost. XIII. p. 225. *ἐπειδὴ δὲ τοὺς ἄλλους* ἐδι-

* In Chronico Martini Poloni Lib I. pag. 28. edit. Suffridi Petri, ubi de temporibus Trojanis agitur, *Ibi*, inqvit, *primo inventa fuerunt scacorum solatia; qvidam tamen asserunt ea longe antea fuisse in Chaldæa inventa.*

ἐδίδαξε γράμματα, καὶ μετὰ τῶν γραμμάτων τοὺς φρυκτοὺς ὅπως χρὴ ἀνέχειν, καὶ ἀριθμεῖν τὸ πλῆθος, ἐπεὶ πρότερον οὐκ ἤδεισαν οὐδὲ καλῶς ἀριθμῆσαι τὸν ὄχλον &c. Astrologiæ qvoqve peritum testatur Philostratus in Heroicis, ubi inter alia refert eum eclipseos solaris ratione explicata territos militum animos incredibili metu liberasse. Sophocles de Palamede:

ἔφευρε δ' ἄστρων μέτρα καὶ περιστροφὰς
Τάξεις τε ταύταις οὐρανίατε σήματα.

Idem Philostratus Medicinam & plurima alia illi tribuit reperta præclarissima. Πρὸ γὰρ δὴ τοῦ παλαμήδους ὧραι μὲν οὔπω ἦσαν οὔσαι, μηνῶν δὲ οὔπω κύκλος; ἐνιαυτὸς δὲ οὔπω. οὔπω ὄνομα ἦν τῷ χρόνῳ. οὐδὲ νομίσματα ἦν, οὐδὲ σταθμὰ καὶ μέτρα, οὐδὲ ἀριθμοί σοφίας τε οὔπω ἔρως, ἐπεὶ μήποτ' ἦν γράμματα. Plura dixerant Sophocles & Euripides & fortassis Æschylus in dramatibus qvibus nomen inscripserant Palamedē. Vide & Schol. Euripidis ad Oresten. v. 432.

V. Fuit præterea alius Palamedes Eleaticus qvem ὀνοματολόγον h. e. Lexicographum vocat Athenæus Lib. IX. p. 397. Qvintilianus Lib. III. c. I. *Et Hippias Eleus, & qvem Palamedem Plato appellat Alcidamas Eleates.* Laërtius IX, 25. in vita Zenonis Eleatæ: ὁ δ' αὐτὸς (Πλάτων) ἐν τῷ Σοφιστῇ [imo in Phædro ut notat Menagius] καὶ Ἐλεατικὸν Παλαμήδην αὐτὸν καλεῖ.

CAPUT XXIV.

Pamphus Atheniensis, ejusqve hymni. I. *Paridis hymnus & encomium in Venerem.* 2. *Phaënno ejusqve oracula. Phaënnis.* 3. *Phanothea, utrum carmen Hexametrum invenerit.* 4.

I.

PAMPHUS Lini æqvalis, [Pausaniæ Πάμφως, Philostrato πάμφῳ] Atheniensis, ante Homerum ἔπη & ὕμνους composuisse dicitur, qvos Lycomedi cum hymnis Olenis & Orphei inter sacra Eleusynia decantarunt, à qvorum daducho Pausanias illorum lectionem impetrasse se testatur in Bœoticis pag. 762. Vetustissimorum apud Athenienses hymnorum auctor appellatur ab eodem Pausania in Achaicis p. 577. & in Bœoticis pag. 767. qvi post Olenem tamen scripsisse in iisdem Bœoticis docet p. 762. Idem in Atticis p. 92. & 94. hymnum ejus in Cererem memorat, hymnum in Neptunum, in Achaicis p. 577. in Dianam [qvam καλλίστην primus appellavit] in Arcadicis p. 672. εἰς ἔρωτα in Bœoticis p. 762. Primum Charites celebrasse, neq; tamē eorum definivisse numerum neq; nomina apposuisse. ibid. p. 780. Lini funus qvem Οἰτόλινον dixit threno prosecutum p. 767. Deniqve Pro-

ſerpinam Cereris filiam à Dite cum luderet & narciſſos legeret raptam decantaſſe p. 775. Pamphoi hymnum in Jovem qvem Homerus imitatus fuerit memorat Philoſtratus in Heroicis ubi de Proteſilao agit, binosqve ex illo verſus recitat, qvos reſpici puto à Giraldo cum dialogo 2. de Poëtis de Pampho agens, *qvædam adhuc*, inqvit, *hujus carmina ipſe legi*. Nam alia qvidem antiqviſſimi illius poëtæ ſive fragmenta ſive integra carmina unde nactus fuerit vel ubi legerit, fateor me ignorare. Pamphi nomen in marmore Arundeliano ſupplendum qvibusdam viris doctis videri, dixi ſupra in Eumolpō.

II. PARIS Trojanus Priami filius, *Alexander* deinde cognominatus, variisqve artibus excultus λόγον ἐγκωμιαστικὸν in Venerem compoſuit, ſi credimus Johanni Malalæ p. 115. Chronographiæ, qvo illam prætulit omnibus Deabus, Junoni etiam ac Minervæ. Scripſit & hymnum in ejusdem laudes Veneris, qvem à varietate & elegantia argumenti ceſtum appellavit. Hinc Junoni ac Minervæ inviſus,

Belli cauſa Paris, patriæ & funeſta ruina,

ut canit Pſeudo Pindarus in carmine de bello Trojano.

III. PHAENNO Epirotica, Vates perantiqva fuiſſe fertur & Sibyllæ æqvalis, Homero ipſi à nonnullis præponitur. At ſi eadem eſt Φαεννὶς Regis Chaonum filia, cujus meminit Pauſanias, juniorem eſſe conſtat Homero multis ſæculis. Ita enim Pauſanias in Phocicis p. 828. Τῆς μὲν δὴ πυθέσθαι τὴν ἡλικίαν, καὶ ἐπιλέξασθαι ῥᾴδιον τοὺς χρησμούς. Ἀντιόχου γὰρ μετὰ τὸ ἁλῶναι Δημήτριον αὐτίκα ἐς τὴν ἀρχὴν καθισαμένου γέγονε Φαεννίς. Oraculum Phaënnidis refert idem p. 833. Alia qvædam ejusdem Phaënnus vide apud Tzetzem, Chil. VII. hiſt. 143. & Chil. IX. hiſt. 288. Meminit illius præter Zoſimum Libro II. p. 690 [ubi pro Φαέλλους τῆς Ἠπειρώτιδος legendum Φαεννοῦς] idem Tzetzes, & Homero Orpheo atqꝫ Sibyllæ adjungit Chiliad. X. hiſt. 302. Etiam alteri Gratiarum Alcmanis verſibus celebratarum qvas colebant Lacedæmonii, nomen erat Phaënna, alteri Cleta ſive Clita, ut teſtatur Pauſanias in Laconicis p. 254. & in Boeoticis p. 780.

IV. PHANOTHEA, Icarii uxor, carmen Heroum ſive Hexametrum qvo deinde uſus Homerus, reperiſſe à qvibusdam credita fuit, ut auctor eſt Clemens Alex. Lib. I. Strom. p. 309. Alii hoc tribuerunt *Themidi* uni è Titanibus. ἔτι φασὶ τὸ ἡρῷον Φανοθέαν τὴν γυναῖκα ἰκαρίου, οἱ δὲ Θέμιν μίαν τῶν Τιτανίδων εὑρεῖν. Alii Phemonoæ, de qva vide Voſſium Lib. III. Inſtitutt. Poët. c. 3. & qvæ mox ſum dicturus. Alii *Peleadibus*, qvas ante Phemonoën dicunt primas mulierum, hoſce verſus decantaſſe, ut narrat Pauſanias in Phocicis p. 828.

Ζεὺς

[illegible]
[illegible]

Alii *Thaleti* Milesio, si credimus Gyraldo dialog. 2. de Poëtis & Menagio ad Laërtium p. 23. sed sine auctore fide digno hoc, ni fallor, affirmantibus. Omnibus metris prius & antiqvius heroicum fuisse scribit Isidorus Lib. I. Originum c. 38. qvem si audimus, *hoc primum Moyses in cantico Deuteronomii longe ante Pherecydem & Homerum cecinisse probatur. Unde & apparet antiquius fuisse apud Hebræos studium carminum quam apud Gentiles. Siquidem & Job Moysi temporibus adæquatus Hexametro versu dactylo spondæoque decurrit. Hoc apud Græcos Achatesius* (i. e. Hecatæus, pro Gyraldus videtur legisse Thales) *Milesius fertur primus composuisse, vel ut alii putant Pherecydes Syrius, quod metrum ante Homerum Pythium dictum est, post Homerum heroicum nominatum, Pythium autem vocatum volunt eo, quod hoc genere metri oracula Apollinis sint edita. Nam cum in Parnasso monte Pythonem serpentem in vindictam matris sagittis insequeretur, accolæ Delphici hoc illum metro hortati sunt, ut ait Terentianus*. Terentiani verba hæc sunt:

Quum puer infestis premeret Pythona sagittis
Apollo, Delphici feruntur accolæ
Hortantes acuisse animum bellantis, ut illos
Metus habebat aut propinqua adorea
Tendebat geminas pavida exclamatio voces
ἰὴ παιὰν, ἰὴ παιὰν, ἰὴ παιάν.

Unde apparet Isidorum falli cum de Heroico carmine Hexametro intellexit qvod de Hexametro sive senario Jambico dixerat Terentianus. Licet Atilius qvoqve Fortunatianus eundem errorem errat in arte p. 2691. edit. Putschii. Sed & in aliis parum accuratum se præbet hoc loco Isidorus. Eqvidem versum heroicum Pythio nos oraculo debere, hoc est primos versus Græcos Heroicos ex vatibus Delphicis auditos dixit etiam Plinius Lib. VII. cap. 57. Sed Moysis & Jobi carmina qvis nisi inepte cum Heroicis versibus Græcorum comparaverit? Pherecydes porro & Hecatæus non Hexametros invenisse primi, sed primi prosa oratione Græca libros scripsisse dicuntur, ab auctoribus multo qvam Isidorus fide dignioribus. Vide Menagium ad Laërt. p. 68. & Salmasium ad Solin. p. 845. sq. edit. Parisiensis. Phanotheæ meminit & Porphyrius apud Stobæum, cujus verba adduxi infra in *Phemonoë*.

CAPUT

CAPUT XXV.

Phantasia Memphitis. 1. Nomen fictum mulieris, ut Eumelia, Poësis, Natura &c. in veteri monumento ἀποθέωσιν Homeri referente. 2. Phemius Ithacensis, & de Phemio Ciceronis obiter. 3. Phemonoë, ejusqve versus & oracula. 4. Phemonoës Orneosophium. 5. Rei accipitrariæ scriptores à Rigaltio editi recensentur cum nonnullis observationibus. 6. Phemonoës dictum γνῶθι σεαυτόν. Phemonoë pro qvavis vate. 7.

I.

PHANTASIA Memphitis, de qva sic scribit Photius cod. 190. excerptis è libro qvinto Ptolemæi Hephæstionis. ὅτι Φαντασία τις Μεμφῖτις Νικάρχου θυγάτηρ συνέταξε πρὸ Ὁμήρου [perperam in editione Clarissimi Galei pag. 328. sed librarii vitio πρὸς Ὁμήρου] τὸν Ἰλιακὸν πόλεμον, καὶ τὴν περὶ Ὀδυσσείας διήγησιν, καὶ ἀποκεῖσθαι φασὶ τὰς βίβλους ἐν Μεμφίδι. Ὅμηρον δὲ παραγενόμενον καὶ τὰ ἀντίγραφα λαβόντα παρὰ Φανίτου τοῦ ἱερογραμματέως, συντάξαι ἐκείνοις ἀκολούθως. Eustathius procemio in Odysseam: Φασὶ γὰρ Ναυκράτην τινὰ ἱστορῆσαι, ὡς ἄρα Φαντασία γυνὴ μεμφῖτις, σοφίας ὑποφῆτις, Νικάρχου θυγάτηρ, συντάξασα τόντ' ἐν Ἰλιάδι πόλεμον καὶ τὴν Ὀδυσσέως πλάνην, ἀπέθετο τὰς βίβλους εἰς τὸ κατὰ Μέμφιν τοῦ Ἡφαίστου ἄδυτον· ἔνθα τὸν ποιητὴν ἐλθόντα λαβεῖν παρά τινος τῶν ἱερογραμματέων ἀντίγραφα, κἀκεῖθεν συντάξαι τὴν Ἰλιάδα καὶ τὴν Ὀδυσσείαν. Cæterum non intercedam si qvis cum Lipsio syntagm. de Bibliothecis c. 1. & Theodoro Rycqvio pag. 431. de primis Italiæ Colonis, totam hanc narrationem de Homero à Phantasia Memphitide poemata sua mutuante habuerit pro commento sive Ptolemæi Chenni fabulosi scriptoris, seu alius Poëtæ cujusdam vel Grammatici, qvi Homerum Ægyptium esse ratus est, qvam multorum sententiam fuisse patet ex Allatio cap. 4 de patria Homeri.

II. Sane Phantasia non magis videtur fuisse fœmina aliqva vel poëtria, qvam *Eumelia*, *Historia*, *Poësis*, *Fabula*, *Natura*, aliæqve ejusmodi, qvæ muliebri habitu Homero inter Deos relato laurum imponere, accinere & sacra facere finguntur in veteri monumento elegantissimo, qvod post Kircherum in Latio exposuerunt viri nostra ætate doctissi-

ctissimi, Ezechiel Spanhemius dissertatione qvinta de usu & præstantia numisinatum, Joh. Rudolphus Wetstenius in diss. de fato scriptorum Homeri p. 153. Gisbertus Cuperus in luculento Commentario ἀποθέωσις Homeri * inscripto, Raphaël Fabrettus ad calcem expositionis columnæ Trajanæ, p. 346. seq. Laurentius Begerus in bello & excidio Trojano ex Antiqvitatum reliqviis delineato & illustrato & Jacobus Gronovius T. 2. Thesauri Antiqvitatum Græcarum, imagine XXI.

III. PHEMIUS ITHACENSIS ab ipso Homero ** celebratur pluribus in locis Odyss. ά. v. 155. & 337. ρ́ v. 263. & χ. v. 331. tanqvam ἀοιδὸς svavissimus & θεήλατος. A Tatiano autem & aliis diserte refertur inter scriptores Homero vetustiores. Platoni in Jone dicitur ἰθακήσιος ῥαψῳδός. Plutarchus libro de Musica ex Heraclidis testimonio refert eum carmine exposuisse νόστον τῶν ἀπὸ Τροίας μετ' Ἀγαμέμνονος ἀνακομισθέντων, qvod petitum ex Odyss. ά. v. 337. sqq. Ab aliis ut ab auctore vitæ Homeri qvæ sub Herodoti ambulat nomine, dicitur Smyrnæ juventutem literas & Musicen docuisse, acceptaqve in uxorem Critheide Homeri matre, filium illum adoptasse & instituisse. Idem fere tradit Ephorus Cumanus apud Plutarchum in limine libri de Homero. Eustathio ad Odyss. ά. p. 38. Philosophus audit, perinde ut qvilibet non ineptus ἀοιδὸς sive Musicus ac Poëta. Confer eundem p. 60. & ad Odyss. χ. p. 789. Pro qvovis Musico sive cantore præstanti, nomen Phemii ponitur apud Ovidium l. III. amor. Eleg. 7.

Qvid juvat ad surdas si cantet Phemius aures?

Qvalem vero intelligat Cicero Lib. V. ad Atticum Epist. 20. & 21. & Lib. VI. Epist. 1. cum ait, *Phemio qværitur κέρας* atqve iterum: *cum Phemio dispiciam κέρας Aonium*, Et: *Κέρας Phemio mandatum est: reperietur: modo aliqvid dignum canat*, obscurum esse fatetur P. Victorius vir de Cicerone optime promeritus: Simeon vero Bosius suspicatur libertum Attici intelligi, à studio Musices Phemium Tullio appellatum. Κέρας qvidem instrumentum Musicum esse inter omnes convenit, qvo qvi utebantur, cornicines dicti fuerunt.

IV. PHEMONOE Apollinis filia Sibylla Cumana fuit, si fidem habemus Servio ad Æneid. III. v. 445.

Qvæcunqve in foliis descripsit carmina virgo.

Vel certe Sibylla Samia, si seqvimur Isidori qvosdam codices Lib. VIII. Orig. c. 8. Sed pernegat hoc Petrus Petitus Lib. I. de Sibylla c. 5. qvi non magis Phemonoen Sibyllam fuisse contendit qvam Cassandram, Diotimam, Mantonem, Nicostratam qvæ Carmenta deinde dicta est, & alias fatidi-

* Editus est Amst. 1683. 4. & præterea p. 173. sq. Illustris Ezechielis Spanhemii, p. 195. sqq. Raphaëlis Fabretti observationes cum Amplissimo Cupero communicatas exhibet.

** Confer Aristidem T. 3. p. 40. seq.

cas mulieres, tum Phaennidem & Peleades qvas Sibyllas nominatas diserte negat Pausanias in Phocicis p. 828. Idem p. 809. testatur primam Pythiam vatem fuisse Phemonoën, & primam hexametro versu oracula cecinisse. Μεγίστη δὲ καὶ πλείστων ἐς Φημονόην δόξα ἐστὶν, ὡς πρόμαντις γένοιτο ἡ Φημονόη τοῦ Θεοῦ πρώτη, καὶ πρώτη τὸ ἑξάμετρον ᾖσε. *Vates prima Pythia Phemonoë*, etiam Straboni Lib. IX. p. 419. & Eusebio in Chronico, aliisqve. Qvia vero hæc Phemonoë prima heroico versu usa fuisse fertur, hinc versum heroicum Pythio nos oraculo debere dixit Plinius Lib. VII. c. 57. Proclus in Chrestomathia apud Photium cod. 239. ὅτι τὸ μέλος (ἔπος ex iis qvæ seqvuntur legendum) πρῶτον μὲν ἐφεῦρε Φημονόη ἡ Ἀπόλλωνος προφῆτις, ἑξαμέτροις χρησμοῖς χρησαμένη, καὶ ἐπειδὴ τοῖς χρησμοῖς τὰ πράγματα εἵπετο καὶ σύμφωνα ἦν, ἔπος τὸ ἐκ τῶν μέτρων κληθῆναι. Eadem tradit Eustathius prolegom. ad Iliadem. Delphis responsa dedisse præter Strabonem testatur Clemens Alex. I. Strom. p. 334. Pausanias Phocicis p. 812. & Scholiastes Euripidis ad Oresten v. 1094. ubi pro Φημῖνον Barnesius recte rescripsit Φημονόην, ἥν φασι πρώτην ἑξαμέτρῳ χρῆσαι. Porphyrius apud Stobæum serm. 21. celebre præceptum Delphicum γνῶθι σεαυτὸν commendans, ἀλλ' εἴτε Φημονόη, inqvit, ἐπὶ πάντα λυσιτελοῦν τὰ ἀνθρώπινα τοῦτο ἐθέσπισεν, δι' ἧς πρώτης ὁ Πύθιος λέγεται τὰς εἰς ἀνθρώπους διαδοῦναι χάριτας, εἴτε Φανοθέα ἡ Δελφοῦ &c. Sed Atilius Fortunatianus in arte pag. 2690. edit. Putschii videtur in Delo potius eam vaticinatam innuere. *Heroicum Hexametrum Ennius longum vocat, Græci Deliacum* (nisi legendum sit Delphicum) *qvia hoc genere Phemonoë Apollinis vates vaticinata est, & Pythicum* à Pythone. Nam cum arcum in eum intenderet Apollo, nympha eum hoc versu hortata dicuntur.* Qvando vixerit Phemonoë, diversas veterum fuisse sententias notavit Scaliger ad Euseb. p. 41. etsi in hoc conveniunt, qvod Homerum ætate præcesserit. Vide Clementem Alex. I. Strom. p. 323. Svidam in παλαίφατος. Primum versum Heroicum hunc auditum testatur Plutarchus libro cur Pythia desierit oracula versibus reddere.

Συμφέρετε πτερά τ' οἰωνοὶ, κηρόν τε μέλισσαι.

A Phemonoë autem prolatum non addit, qvod aliis postea visum est ex iis qvæ diximus verisimillimum. Idem versus occurrit apud Philostratum VI. 6. de vita Apollonii p. 278. Aliud Phemonoes oraculum tribus Hexametris versibus constans, qvod Delphis reddidit de Crii filio templi Apollinis violatore, refert Pausanias in Phocicis p. 812. Citatur & Phemonoë à Melampode in libro περὶ παλμῶν. Syncellus p. 161. Πυθοῖ Φημονόη χρησμῳδὸς πρώτη δι' ἑξαμέτρων ἱστορεῖται προθεσπίσαι.

V. Pli-

* Proprium Pythicum μέλος sive νόμον Πυθικὸν composuit Timosthenes Ptolemæi Philadelphi navarchus, de cujus qvinqve partibus adi Strabonem IX. p. 421. ubi & de ejusdem Timosthenis libris decem περὶ λιμένων.

V. Plinius Lib. X. c. 3. & 8. Hist. Nat. ex Phemonoë Apollinis dictâ filiâ, adducit nonnulla de genere qvodam aqvilarum & accipitrum, qvæ Johannes Harduinus in Elencho Scriptorum a Plinio allegatorum petita esse putat ex *Orneosophio*, qvod Græcè sub Phemonoës nomine manu exaratum exstare testatur Scipio Tettius apud Philippum Labbeum Bibl. MSS. p. 172. Videant qvi possunt utrum hoc diversum sit ab Orneosophio alterutro eorum, qvæ edidit Rigaltius, & qvorum neutrum ætatem illam ferre videtur, alterum certe recentissimum, vocibusqve Græcobarbaris scatens compositum est jussu Michaëlis Palæologi Imperatoris.

VI. Edidit autem *Nicolaus Rigaltius* ex Bibliothecæ Regis Galliæ, cui præerat, & Mediceæ codicibus collectionem scriptorum * *de re accipitraria & venatica* Paris. 1619, 4. in qva continentur [1.] *Demetrii Pepagomeni* qvi Imperatoris jam dicti Medicus fuit, & circa A. C. 1270. floruit, *ἱερακοσόφιον* sive liber *περὶ τῆς τῶν ἱεράκων ἀνατροφῆς τε καὶ ἐπιμελείας*. [2] Ὀρνεοσόφιον ἀγροικότερον. [3] Ὀρνεοσόφιον, *κελεύσει γεγονὸς τοῦ ἀοιδίμου βασιλέως Κυρίου Μιχαήλ*. [4] *Κυνοσόφιον* ** *ἢ περὶ κυνῶν ἐπιμελείας*, qvod in codice Regio sine auctoris nomine reperit Rigaltius, *Andreas Aurifaber* Uratislaviensis Medicus latine vertit, notis illustravit ediditqve Græce & latine sub nomine *Phamonis* Philosophi, (forte in MS. Codice D. Rudberti à Moshaim qvi ante Aurifabrum Rhodio codice MS. *ἀκεφάλῳ* usum primus latine vertit, legebatur: *Φημονόης φιλοσόφου*) Witeb. apud Joannem Luft, 1545. 8vo postea Græce & latine iterum prælo subjecit & suis, *Rudberti à Musbaim* & Rigaltii notis, eruditaqꝫ introductione ornavit *Andreas Rivinus* Lips. 1654. 8vo. qvi suspicatur eundem forte Demetrium, qvem Michaëlis imp. jussu etiam librum de podagra concinnasse constat, hujus qvoqve Cynosophii auctorem fuisse. Sane Codex Augustanus qvi olim fuit Antonii Eparchi, & qvem post absolutam suam editionem Aurifaber demum inspexit, Variasqve illius lectiones subjunxit, ita inscribitur: *Δημητρίου Κωνσταντινουπολίτου περὶ τῆς τῶν ἱεράκων ἀνατροφῆς τε καὶ θεραπείας βιβλία β'. περὶ τῆς τῶν κυνῶν ἐπιμελείας α'.* Confer Lambecium Lib VII. Commentar. p. 399. qvi p. 261. etiam memorat *Anonymi ἱερακοσόφιον* *** MS. in Bibliotheca Cæsarea ob-

* *Leonis* qvoqve *Imp.* liber de aucupio manu exaratus fuit in Bibl. Antonii Augustini. Prætereo ut pote Latine scripta *Friderici II.* Imp. *reliqvias librorum de arte venandi avibus* edita Augustæ Vindel. 1569. 8vo cum additionibus *Manfredi* Regis.

** Librum hunc incerti auctoris de cura Canum Thomas Johnsonus V. C recudi curavit Lond. 1700. 8. una cum Gratio & Nemesiano, Fracastoriiqve carmine pastoritio qvod inscribitur Alcon, & Joannis Caji, Angli libello de Canibus.

*** Gallice hoc argumentum tractarunt duo nobiles Galli *Gaces de la Vigne* cujus poëma *le Roman des oiseaux* huc spectat, & *Johannes Franceserius*, cujus liber inscriptus *la fauconnerie* prodiit Pictavii A. 1567. 4. Vide librum Gallicum, Essais de literature T. 1. p. 310. seq.

obvium. Seqvitur in Rigaltii collectione [5] *Demetrii* itemqve aliud alterius scriptoris ἱερακοσόφιον à *Petro Gillio* translatum & cum Æliano de animalibus, & ejusdem Demetrii CPolitani libello de cura & medicina canum latine editum Lugd. 1562. 8vo. [6] *Cynosophium* ex Aurifabri de qva diximus versione. [7] Epistola sub ficto & inepto titulo *Aqvilæ, Symmachi & Theodotionis* ad Ptolemæum Regem Ægypti de re accipitraria, Catalonico idiomate. [8] De diversis generibus falconum sive accipitrum, item de infirmitatibus & medicinis eorum, secundum *Aqvilam, Symmachum & Theodotionem* in Epistola ad Ptolemæum Regem Ægypti, latinè ex libro incerti auctoris de natura rerum.

VII. Verum ut missis hisce, deniqve ad Phemonoën redeat nostra oratio, Antisthenes de successionibus apud Laërtium in Thalete egregium illud dictum γνῶθι σεαυτὸν, qvod alii Thaletis, alii Chilonis esse affirmant, tribuit Phemonoæ, ex qva sententia forte Poëta Juvenalis idem dictum *cœlo delapsum* vocavit, utpote prolatum à fatidica. Phemonoën pro qvavis vate, qvæ plena laborat Phœbo, posuit Lucanus Lib. V. v. 126. & 186. Statius Lib. II. Sylv. 2. & Synesius de insomniis, p. 154.

CAPUT XXVI.

De Philammone, 1. Piero. 2. Pisandro Camiræo, 3. & Pitthæo Trœzenio. 4.

I.

PHILAMMON Delphicus qvi & ipse à Tatiano inter scriptores Homero antiqviores refertur, Apollinis è Chione Nympha, vel ut alii è Philonide filius, Thamyræ de qvo deinde dicam, pater, *carmine vocali clarus, citharaqve*, ut ait Ovidius Lib. II. Metamorph. v. 318. Primus apud Pythium sive templum Delphicum choros [virginum] instituit, ut ait Plutarchus libro de Musica & Eusebius in Chronico, pro qvo in qvibusdam Eusebii ab Hieronymo translati codicibus vitiose legitur: *primus apud Delphos Pythiorum ludos instituit*, qvod falsum & ridiculum esse notavit Scaliger ad Euseb. p. 44. Syncellus pag. 162. Φιλάμμων ὁ Δελφὸς ἤκμαζεν, ὁ πρῶτος στήσας Πυθοῖ χορόν. Confer Scholia minora ad Odyss. τ'. 432. Pausanias in Phocicis p. 813. memorat in antiqvissimo certaminis genere, qvo præmiis propositis

positis hymni in laudem Apollinis ad lyram sive citharam decantabantur * primum vicisse *Chrysothemin* Cramanoris filium, deinde *Philammonem*, tum filium hujus *Thamyram*. *Orpheum* qvidem σεμνολογίᾳ ἐπὶ τελεταῖς καὶ ὑπὸ φρονήματος τὰ ἄλλα noluisse in illud certamen descendere, nec *Musæum*, qvi solebat ad Orphei exemplum in omnibus se componere. *Eleutherum* vero propter vocis svavitatem palmam aliqvando tulisse, etsi hymnum ab alio compositum decantasset. Unde non immerito colligas à Philammone & reliqvis hymnos non ut ab Eleuthero alienos, sed qvos ipsi elaboraverant cantatos fuisse. Cæterum addit eodem in loco. Plutarchus, Heraclide teste, Philammonem, Latonæ, Dianæ & Apollinis natales δηλῶσαι ἐν μέλεσι. Et aliqvibus interjectis narrat ex scriptorum nonnullorum sententia, qvosdam citharœdicorum nomorum à Terpandro excultorum Philammonem auctorem agnoscere. Etiam Lernæorum Mysteria sive τελεταὶ ad Philammonem olim referebantur. Sed Pausanias in Corinthiacis p. 199. docet Arriphontem qvendam observasse Mysteria illa prosario partim, partim ligato sermone inscripta cordi ex orichalco facto, omniaqve scripta fuisse Dialecto Dorica, cum tamen constet ante Heraclidarum reditum atqve adeo Philammonis ætate non Dorica dialecto usos Argivos, sed eadem lingva qva Attici. Scholiastes Apollonii ad Lib. I. notat ex Pherecydis [Atheniensis, ni fallor] sententia non Orpheum sed Philammonem navigasse cum Argonautis.

II. PIERUS Lini pater, si audimus Tzetzen Chil. VI. hist. 90. vel potius Lasicium Tzetzæ interpretem, nam in Græco legendum videtur Λίνȣ φυτόσπορος *Lini filius* non φυτοσπόρος, *pater*. Sane Pierum Lini filium fuisse alii scriptores tradunt, ut videre licet vel apud Gyraldum, qvi addit primum Pierum de Musis poëma scripsisse, ab eoqve nominatum Pierium montem & Musas Pierias. Vide Pausaniæ Bœotica p. 765. sq. & in libro de Musica Plutarchum, non longe ab initio.

III. De PISANDRO Camiræo qvem Hesiodo antiqviorem atqve Eumolpi æqvalem nonnulli fecerunt, consulendus Johannes Meursius in Rhodo Lib. II. cap. 11. Poëma suum *de gestis Herculis* in duos libros distributum Ἡράκλειαν inscripserat, & ab aliis longe junior Homero existimatus est, qvi eum Svida teste referebant ad Olympiadem XXXIII.

IV. PITTHEUS TROEZENIUS Pelopis filius, Æthræ [è qva Theseus] pater, ut docet Euripides in Heraclidis v. 208. seqv.

 Idem

* De illo certamine Pythico confer Humfredum Prideaux ad Epochas marmoreas p. 202. seq.

Idem Hippolytum à Pittheo institutum docet, ubi Scholiastes p. 218. edit. Barnesii: ἦν γὰρ ὁ Πιτθεὺς σοφὸς καὶ χρησμολόγος καὶ ἱερὸς θεοῖς. ὃς καὶ ἔλυσε τὸν χρησμὸν τῷ Αἰγεῖ καὶ τὴν θυγατέρα ἔδωκεν, εἰδὼς τῇ σοφίᾳ οἷος ἔσται ὁ τεχθησόμενος. Παρ' αὐτῷ δὲ, Πλούταρχός φησιν, ὁ Θησεὺς ἐπαιδεύετο, ὡς καὶ Καλλίμαχος μαρτυρεῖ. Confer Plutarchum in Thesei vita sub initium, ubi postqvam dixisset Pittheum omnibus suæ ætatis sapientia & eloqventia præstare visum, ex Aristotele observat Hesiodum potissimum ejus sapientiæ genus & characterem in scriptis suis expressisse, integrasqve ejus sententias repetiisse, qvalis est hæc v. 370. ἔργων hodieqve occurrens:

Μισθὸς δ' ἀνδρὶ φίλῳ εἰρημένος ἄρκιος ἔστω.

Pausanias in Corinthiacis pag. 184. auctor est sua etiamnum ætate à Troezeniis ostensam cellam, in qva dicendi artem Pittheus tradiderit, cujus librum ab Epidaurio homine editum ipse se legisse testatur. Librum illum præcepta Rhetorica complexum, Pausaniæ vero ab homine illo Epidaurio fucum factum non dubitat Vossius Libro de Rhetorices natura cap. 9. Sane Troezenios qvorum finitimi erant Epidaurii, res suas qvantum qvi maxime prædicare & amplificare solitos monuerat ipse Pausanias p. 181.

CAPUT XXVII.

De Priamo ac Prometheo 1. De Pronapide, 2. Varii scribendi modi expositi e scholiis ineditis ad Dionysium Thracem. 3. De iisdem modis nonnulla observationes. 4.

I.

PRIAMI Epistola ad Mnemonem Assyriorum Regis XXXII. filium memoratur Syncello p. 155. Βαβίου τοῦ παρ' Ἕλλησι Τιθωνοῦ παῖς Μέμνων ὃς συνεμάχησεν τῷ Πριάμῳ κατὰ τῶν Ἑλλήνων, καὶ διεφθάρη ὑπὸ Ἀχιλλέως. Φέρεται δὲ καὶ ἀντίγραφον Πριάμου Ἐπιστολῆς.

PROMETHEUS qvando vixerit perqvam est incertum, adeò Protei instar illum in mille formas verti videas. Nam aliis [ut Madero, & Joh. Conrado Dieterico] est primus hominum Adam, aliis Noah, ut Keckermanno & Chytræo: Bocharto Magogus Japheti filius, Huetio Moyses. Alii nullum unqvam fuisse Prometheum existimant, sed meras esse fabulas qvæ de illo feruntur, per rationem vero, consilium, ac providenti

dentiam qvam humano generi largitus eſt Deus, qvamqve Προμήθειαν Græcis appellare tralatitium eſt, nullas non artes repertas eſſe, mortalibusqve innotuiſſe. In Homilia ſexta Clementinarum p. 668. *Προμηθεὺς ἡ προμήθεια, ὑφ᾽ ἧς τὰ πάντα ἐγένετο.* Confer Julianum Orat. 6. pag. 182. Plotinum Ennead. 4. Lib. III. cap. 14. Nicephorum ad Syneſium de inſomn. pag. 403. ſq. Et è recentioribus Cœlium Rhodiginum Lib. VII. cap. 19. ſeq. Auguſtino Steucho Eugubino Lib. IX. de perenni Philoſophia cap. 4. Prometheus eſt Deus ipſe univerſi hujus artifex. Qvi Prometheum hominem ajunt extitiſſe, pleriqve Theſſalum fuiſſe narrant Japeti filium, fratrem Epimethei & Atlantis, qvi ob inſignem Aſtronomiæ peritiam dictus eſt cœlum humeris ferre, patrem Deucalionis (confer Genealogiam Promethei apud Humfredum Prideaux notis hiſtoricis ad Epochas marmoreas Arundelianas p. 107.) literarum, numerorum, Medicinæ, Aſtronomiæ & omnis ſapientiæ inter Græcos repertorem. Hic Prometheus ipſe apud Æſchylum in Prom. vincto v. 441. ſeq. reperta ſua commemorans inducitur, qvæ pulcherrimis verſibus latinis expresſit Grotius in excerptis è Tragicis & Comicis Græcis p. 8. ſeq. Vide & Lucianum in Prometheo & in libello ad eum qvi dixerat *Prometheus es in verbis*, Svidam & Varinum in Προμηθεύς.

II. PRONAPIDES Athenienſis, ita enim hoc nomen ſcribitur apud Diodorum Siculum & Theodoſium Grammaticum, etſi in editis Tatiani codicibus eſt PROSNAUTIDEs, apud Euſebium PROTÆNIDES pro qvo Gyraldus dial. 2. de Poëtis p. 58. apud Tatianum legit PROSMANTIDES, probante hanc lectionem Voſſio libro & capite primo de Hiſtoricis Græcis. Eidem tamen Gyraldo p. 89. PRONOPIDES veluti diverſum qvoddam nomen memoratur, excellenti vir ingenio, qvi mundi principium verſibus ſit complexus opere qvod *πρωτόκοσμον* inſcripſit. Sed idem plane eſt qvem inter ſcriptores Homero antiqviores Tatianus refert, & qvem Homeri Magiſtrum fuiſſe tradit Diodorus Siculus Lib. III. p. 140. vocans eum *εὐγενῆ μελοποιόν* literisqve Pelasgicis [Orphei & Lini exemplo] uſum teſtatus. Tzetzes Chil. XIII. v. 634. *Διδάσκαλον. Ὁμήρου δὲ τῶν Προναπίδην νοεῖ.*

III. In ſcholiis ineditis Theodoſii Grammatici ad Dionyſium Thracem fertur Pronapides iſte inveniſſe modum ſcribendi *στίχους διεχισμένους* æqvales, à ſiniſtra ad dextram qvo etiamnum in lingvis Europæis utimur. *Διέταξε δὲ τὰ στοιχεῖα γράφεσθαι ὡς γράφομεν νῦν, Προναπίδης ὁ Ἀθηναῖος. Τῶν ἀρχαίων γὰρ οἱ μὲν σπυρηδὸν ἔγραφον, οἱ δὲ βυστροφηδὸν, οἱ δὲ κιονηδὸν.*

νηδόν. ΣΠΥΡΙΔΟΝ ἤτοι δίκην σπυρίδος ἀπὸ πλάτους ἀρχομένης καὶ εἰς στενὸν κομιδῆ ληγούσης. Τὸ δὲ σπυριδὸν σχῆμα ἑξάστιχόν ἐστι, γράφεται δὲ οὕτως·

Κύριος εἶπε πρὸς μέ
Υἱός μου εἶ σύ
Ἐγὼ σήμερον
Γεγέν
νηκά
σε.

ΠΛΙΝΘΗΔΟΝ ἤτοι τετραγώνως μέσον τοῦ σχήματος τετραγώνου ταῦτα διέγραφον. Τὸ δὲ τετράγωνον τὸ κατὰ πλινθηδὸν οὐκ ἰσόπλευρον. Τὰς μὲν γὰρ δύο πλευρὰς τὰς ἐπαλλήλους ἴσας ἔχει καὶ πάσας τὰς παραλλήλους ἴσας, πλὴν οὐκ ἰσομήκεις ταῖς ἐπαλλήλοις. Αἱ μὲν γὰρ ἐπάλληλοι μακραὶ, αἱ δὲ παράλληλοι μικραί. Γράφεται δὲ οὕτως·

Κύριος εἶπε πρὸς
μὲ υἱός μου εἶ σύ
ἐγὼ σήμερον
Γ ε γ ε ν ν η κ ά
σε, αἴτησαι
παρ' ἐμοῦ καὶ
δώσω σοι.

ΒΟΥΣΤΡΟΦΗΔΟΝ ἤγουν ἐναλλήλως καὶ κατὰ τὰς αὔλακας, αἵτινες ἀνέχονται ἀλλήλαις καὶ οὐδέν ἐστι μέσον αὐτῶν τὸ διὰ σχῆμα μόνου τοῦ φαινομένου γράμματος τοῦ διαγνωρίζοντος ἑκάτερον αὔλακα. Γράφεται δὲ οὕτως.

Κύριος εἶπε πρὸς μὲ
υἱός μου εἶ σύ· ἐγὼ σήμερον
γεγέ
ννηκά σε.

ΚΙΟΝΗΔΟΝ, δίκην κίονος, ἤτοι παραλλήλως κατὰ γραμμὴν, καὶ γὰρ διαμεμερισμένως ἔγραφον. Γράφεται δὲ οὕτως.

κ	π	μ	σ	γ
υ	ρ	ȣ	η	ε
ρ	ο	ει	μ	ν
ι	ϛ	σ	ε	ν
ο	μ	υ	ρ	η
ς	ε	ε	ο	κ
ει	υ	γ	ν	α
π	ο	ω	γ	σ
ε	ς		ε	ε

IV. In hoc loco recte à Grammatico exponuntur duo genera ſcribendi βȣςροφηδὸν & κιονηδὸν, qvorum priore* Græcos olim uſos etiam ex Pauſaniæ Eliacis, Feſto in Tæpocon, aliisqve ſcriptoribus conſtat, qvos laudant Bochartus Lib. I. Chanaan c. 20. Voſſius Lib. I. artis Grammaticæ c. 34. Valeſius ad Harpocrationem in ὁ κάτωθεν νόμος, Sam. Petitus ad Leges Atticas p. 104. Meurſius Attic. Lect. Lib. I. c. 22. Edmundus Dickinſon Delph. Phœniciz. c. 10. At κιονηδὸν ſcripſiſſe veteres teſtatur Euſtathius ad Iliad. ψ. p. 1420. ςίχȣς οἱ παλαιοὶ ȣ̓χ ὡς νῦν ἡμεῖς κατὰ μέτωπον ἀλλὰ κατὰ βάθος ἔγραφον. ἓν φασιν [ſcil. γράμμα] εἶτα ἕτερον, καὶ τρίτον, καὶ τέταρτον. Καὶ ταῦτα μὲν οἱ παλαιοὶ, ἐξ ὧν ἔςι νοῆσαι ὡς ȣ̓ κατὰ τὸ λεγόμενον ἐνορθίνως ἵςαντο ȣ̓͂τοι [ἱππεῖς nempe apud Homerum, confer Sixtum Arcerium ad Æliani Tactica p. 119.] κατα πλάτος, ἀλλ' ὁ μὲν ἔμπροσθεν, ὁ δ' ὄπισθεν, καὶ μετ' ἐκεῖνον ἄλλος, καὶ ἑξῆς, ἕως τȣ̃ κατὰ τὸ βάθος τελευταίȣ. ——— ὅτι δέ ποτε καὶ ἡ ἐν βίβλοις γραφὴ ȣ̓́τως ἐτάττετο, ȣ̓ μόνον σπυριδὸν καὶ πλινθηδὸν σχηματιζομένη, ἀλλὰ καὶ πυργηδὸν κατὰ βάθος [hoc idem eſt qvod Theodoſius Grammaticus magis appoſite vocat κιονηδὸν] ὅθεν ἐξεύρηνται καὶ τὰ κοινῶς διπάγια λεγόμενα καὶ τριπάγια, [διπάγινα καὶ τριπάγινα legit Meurſius gloſſar. in παγίνη] ἑτέρωθέν ἐςι γνῶναι. Prætereo qvod Diodorus Siculus Lib. II. p. 98. cum narraſſet incolas Taprobanæ inſulæ uti literis ſeptem, qvarum ſingulæ qvatuor modis [ſitu diverſo ni fallor] transfigurarentur, ut adeo revera 28. literas habuerint, hæc addit: γράφȣσι δὲ τȣ̀ς ςίχȣς ȣ̓κ εἰς τὸ πλάγιον ἐκτείνοντες ὥσπερ ἡμεῖς, ἀλλ' ἄνωθεν κάτω καταγράφοντες εἰς ὀρθόν. Notum eſt eodem ſcribendi genere etiamnum uti

 Tſchi-

* Huc ſpectare etiam puto qvod Honoratus Nicqvetus lib. 1. de titulo Crucis Dominicæ c. 12. p. 87. notat Græca & latina interdum ſcripta retrogrado ordine à dextra ad ſiniſtram.

Tſchinas ſive Sinenſes. Qvod vero ad reliqvas duas ſcribendi rationes attinet, qvas Dionyſii Thracis Scholiaſtes & Euſtathius vocant σπυριδὸν & πλινθηδὸν, eas nondum intelligere me fateor, nec à Theodoſio ſatis explicatas puto. Pro σπυριδὸν Johannes Crojus Obſ. in N. T. cap. 9. p. 70. & 71. apud Euſtathium legit σπειρηδὸν & exponit à vocabulo σπεῖρα, *per catervas, per cohortes.* Sed apud Euſtathium in utraqve edit. & in Theodoſii codice non tantum conſtanter ſcribitur σπυριδὸν ſed & deducitur ἀπὸ τῆς σπυρίδος *à corbe* in anguſtum deſinente, cujus figuram nempe retulerit illa ſcriptio. Sane hodieqve non inuſitatas ejusmodi corbes memini, ſuperiore parte amplas, deinde paulatim deficientes in acutum. Si vero ita, non aliter, ſcripſerunt veteres Græci hoc qvod σπυριδὸν vocat Theodoſius, illa ſcribendi ratio hilum non differebat à noſtra, niſi brevitate decreſcentium ſubinde verſuum, adeoqve dici etiam poſſit Theocriti poëma qvod inſcribitur Syrinx, σπυριδὸν ſcriptum eſſe. Qvod ſi vero Σπειρηδὸν dicamus eſſe à σπεῖρα *ſpira*, interpretabimur illud de ſpirali illo ſcribendi genere qvo uſi ſunt veteres Gothi, uti patet ex plurimis ſaxis & monumentis Runicis, qvæ etiamnum ſuperſtita, cum in Svecia verſarer, oculis uſurpavi, & magno numero ab Olao Verelio, Rudbeckio, aliisqve vulgata conſtat. Id genus his verbis è Theodori Zwingeri theatro Vitæ humanæ expoſuere Voſſius & alii: *Secundum longitudinem à ſummo ad imum, & hinc rurſum aſcendendo veluti per ſpiras (quales ſol annuo motu per Zodiacum facere dicitur) ſcripſiſſe Gothos veteres in ſaxis vetuſtiſſimis, quæ etiamnum exſtant.* Rationem ſcribendi Πλινθηδὸν Theodoſius ita explicat, ut ſimiliter nihil differre videatur ab ea, qva nos hodie utimur, nam in libris noſtris vere ſcribimus πλινθηδὸν, h. e. figura qvam refert πλίνθος* ſive later, qvadrata nempe, ita tamen, ut ſit longior qvam latior, πλαίσιος ἰσόπλευρος Xenophonti libro III. ἀναβάσ. ut notat Svidas in πλινθωτόν. Poteſt tamen & σπειρηδὸν iſtud ſive σπυριδὸν & πλινθηδὸν ita intelligi, ut ſalva Theodoſii expoſitione, licet non per omnia differret à noſtra ratione ſcribendi, diverſum tamen fuerit in eo, qvod ante repertos ſub Attalo Rege libros qvadratos, larga illa & lata volumina non una ſerie à ſiniſtra ad dextram perſcripta fuerint, ſed qvemadmodum in volumine legis, qvo utuntur in Synagoga Judæi, per plures πλίνθων laterumve formas ac περιγραφὰς, σελίδι ſive ſpatio ſingulis** interpoſito, vel per figuras σπειρῶν

* Judæis etiam verſus ſcripti (ſive ut vulgo dicimus, lineæ) æqvalis longitudinis vocantur לבנות ſeu *lateres*: Sic qvi duo cantica legis deſcribunt, jubentur qvo illorum ſcripturam à reliqva lege diſtinguant, *Laterem dimidium ſuper integro ponere*, h. e. integro verſui ſuperponere dimidium, ut vides apud Carpzovium *ad*ν μακαρίτην, notis ad Schickardi משפט המרך p. 113. 114.

** Vide Raph. Fabrettum p. 348. ad veterem tabellam Iliadis.

σπειρῶν cobortium in angustum desinentium, vel *σπυρίδων corbium*. Nihilominus superest adhuc, qvod qværatur. Itaqve totum hoc doctiorum judicio lubens relinqvo. De aliis scribendi modis præter Vossium Lib. I. Aristarchi c. 54. videri possunt Hermannus Hugo de prima scribendi origine cap. 8. & Petrus Holmius de scriptura c. 5. recusus in Tho. Grenii Viri Cl. Analectis p. 461. sqq. Imprimis vero cupide exspectamus præstantissimi Viri Bernardi Montfauconi, qvam Parisiis editioni parat *palaeographiam Græcam* de ortu & progressu characterum Græcorum, & de variis omnium sæculorum scriptionis Græcæ generibus, cujus operis præclari in sex libros distributi & variis tabulis æneis exornandi argumentum qvod exstat in Actis Eruditor. Lips. 1707. p. 424. seq. nemini non harum litterarum Studioso salivam movebit, auctoris præcipue eruditionem, usum harum rerum, ingenium atqve accuratam industriam cogitantibus.

CAPUT XXVIII.

De Sanchoniathone Berytio. Ejus ætas & nomen. 1. Phœnicia Historia à Philone Byblio in Græcam lingvam conversa vel potius conficta. 2. Joh. Henr. Ursini & Henrici Dodwelli de pseudo Sanchoniathone judicium. 3. Sonchis Ægyptius. ibid. Mochus Sidonius & alii Phœnicini Historici. 4. Sarpedon Rex Lyciæ, ejusqve Epistola Plinio memorata. 5.

I.

SANCHONIATHON Berytius; sive ut Athenæus innuit & Svidas diserte tradit, Tyrius, diu ante Iliaca tempora, Semiramidis ætate vixisse perhibetur à Porphyrio Lib. IV. adversus Christianos apud Eusebium Lib. I. præparat. p. 31. & Lib. X. pag. 485. Theodoritum Lib. II. de curat. Græcarum affect. pag. 28. atqve adeo æqvalis fuisse Gedeonis, ut notant Bochartus, Huetius, Lemonius & alii. Licet Porphyrius ipse etiam, & Svidas *κατὰ τὰ Τρωικὰ* sive circa tempora Trojana, hoc est multis post Semiramidem non annis sed sæculis, vixisse memoret, & Josephus Scaliger in notis ad fragmenta Græca libro de emendatione temporum subjecta p. 40. eumqve secuti Vossius de hist. Græcis Lib. I. c. 1. Conringius de Medicina Hermetica p. 5. aliiqve viri doctissimi, vel hoc ipsum vocent in dubium, qvia conditæ anno 91. vel 76. vel 65. demum ante Trojanum excidium, Tyri, velut rei antiqvissimæ Sanchoniathon meminit. Hoc vero argumentum revincit Bochartus, docens plures urbes Tyri nomine fuisse, & Palæo Tyri jam fieri mentionem Jos. XIX. 29. Vide Lib. II. Chanaanis cap. 17. Eodem Porphyrio apud Theodoritum notante [apud Eusebium enim locus corruptus] nomen Sanchoniathon Phœnicum lingva *Φιλαλήθη* significat, sive ut Bo-

chartus סנכנאתו *lex Zelus ejus.* Confirmat & Porphyrii Etymologiam Bernardus Aldrete Canonicus Cordubensis in Antiqvitatibus Hispaniæ & Africæ, patria lingva editis qvi nomen Sanchoniathonis deducit à שקקה cupidus & אמת veritas. Joh. Henrico Ursino autem in libro de Zoroastre Hermete & Sanchoniathone qvi prodiit Norimbergæ Ao. 1661. 8. *San-chuni-athon* pag. 185. exponitur *scopulus præparatus asinæ*, & cum ludibrio Christiani nominis creditur excogitatum à Philone Byblio nomen, nimis qvidem violenta expositione, ut docet Olaus Borrichius de ortu ac progressu Chemiæ p. 68. Eandem rejicit Gustavus Peringerus diss. de Sanchoniathone Upsal. 1686. 8.

II. *Phœnicia* scripsisse narrat Athenæus sub extremum libri tertii, ubi male scriptum Φοινικὰ & Συνιαίθωνι pro Φοινικικὰ & Σαγχουνιάθωνι recte monuit Casaubonus ad Athenæum Lib. III. c. 37. qvi tamen memoria lapsus est, cum affirmavit Sanchoniathonis multis locis meminisse Philonem, Josephum & alios. Nam Josephus nusqvam ejus mentionem facit, nec Philo, nisi Philonem intellexit non Hebræum sed Byblium, qvi tamen & ipse haud ejus meminit multis locis, sed ut mox dicemus Sanchoniathonis opus è Phœnicia in Græcam lingvam transtulit. Hoc à Porphyrio Lib. II. de abstinentia ab animantibus pag. 94. vocatur Φοινικικὴ ἱστορία. A Theodorito p. 34. ἡ Φοινίκων θεολογία. Svidas ait Sanchoniathonem scripsisse περὶ τῆς Ἑρμοῦ φυσιολογίας, ἥτις μετεφράσθη πατρία Τυρίων τῇ Φοινίκων διαλέκτῳ, tum Αἰγυπτιακὴν θεολογίαν καὶ ἄλλα τινά. Qvicunqve vero fuit titulus operis, ex fragmentis, qvæ ex illo producuntur à Porphyrio, Eusebio & Theodorito patet illud continuisse Origines historiam & religionem antiqvissimorum Ægyptiorum pariter ac Phœnicum. Præcipuas rerum qvæ tradidit memorias sive ὑπομνήματα fertur accepisse ab *Hierombalo* Dei summi sacerdote, εἰληφὼς τὰ ὑπομνήματα παρὰ Ἱερομβάλου τοῦ ἱερέως Θεοῦ τοῦ Ἰευώ. Qvin iste Hierombalus fuerit Gideon qvi in libro Judicum plus simplici vice Jerobaal nominatur, haud dubitant Bochartus, Huetius demonstrat. Evangel. pag. 84. Petrus Jurieu in Historia Criticâ dogmatum & religionis Judæorum pag. 432. Verum non absurdis hoc argumentis negat Antonius Van Dalen diss. de Sanchoniathone libro de Aristea subjectâ p. 476. seq. Amst. 1705. 4. Dicitur & Sanchoniathon adhibuisse acta & historias variarum urbium, & monumenta in templis hinc inde asservata τὰ κατὰ πόλιν ὑπομνήματα καὶ τὰς ἐν τοῖς ἱεροῖς ἀναγραφάς, τὰ ἀπὸ τῶν ἀδύτων εὑρεθέντα ἀπόκρυφα Ἀμμουνέων γράμματα, singillatim κοσμογονίαν Taauti [qvi Ægyptiis Thoth, Græcis Hermes] aliaqve ejus commentaria, per qvæ idem Huetius libros Moysis intelligit. Fragmen-

tum

tum Sanchoniatonis lingva Aramæa scriptum habere se testatus est Kircherus Obelisci Pamphilii p. 111. Idem alibi affirmavit Sanchoniathonem à se nescio ubi conspectum, sed investigantis deinde oculis subductum, cujus rei fidem apud ipsum esse lubens jubeo. Hoc Sanchoniathonis opus dedicatum Regi Berytio Abibalo [qvod nomen etiam Hirami Regis parenti fuisse ex Dio Phoenicum historico narrat Josephus I. contra Apionem p. 1042.] & Phœnicia lingva ab auctore scriptum, in Græcam lingvam transtulit *Philo Byblius* Grammaticus, digessitqve in libros *novem* ut refert Eusebius Lib. I. præparat. p. 31. qvamvis *octo* computat Porphyrius Lib. II. de abstinentia p. 94. sive qvod nota numeralis θ in η mutata sit à librariis, ut putat Reinesius cap. 12. de lingva Punica, sive qvod librum Philonis Byblii qvem citat περὶ Ἰȣδαίων una computaverit Eusebius, qvæ Dodwelli conjectura est, sive qvod Sanchoniathonis librum primum Theologicum à reliqvis octo historici argumenti Porphyrius exemit, ut suspicatur Bochartus Lib. II. Chan. c. 17. p. 856. sq. Sane qvæ ex primo referre se ait Eusebius, Cosmogoniam & Theogoniam ex mente Phœnicum exponunt. Phœnicia qvæ in illis Sanchoniathonis fragmentis occurrunt illustrat idem Bochartus in Chanaan libro & capite secundo. Cyrillus Alexandrinus Lib. VI. contra Julianum p. 205. Sanchoniathi (Σαγχωνιάθȣ) historiam è Phoenicum idiomate in Græcum à Josepho Judæo translatam scribit, teste allato Clemente in Stromatibus. Sed memoria fefellit optimum præsulem, neqve enim Clemens Sanchoniathonis meminit, neqve Josephus ejus historiam Græce transtulit, tum ῥῆσις qvam mox velut è Sanchoniathone producit, petita est è Philonis Byblii, qvæ exstat apud Eusebium, præfatione.

III. Cæterum non modo Ursinus, qvem supra dixi, universa ista, qvæ de Sanchoniathone feruntur fabulis accenset, Sanchoniathonemqve nulli ante visum lectumve, primum à Philone Byblio putat confictum fuisse, sed idem qvoqve ante decennium singulari dissertatione Anglicè edita, variis rationibus, veterum præcipue silentio evincere est conatus Hibernorum doctissimus Henricus Dodwellus, Cujus argumenta cui videre volupe est, is [ni liber Anglicus ad manum sit] evolvet supplementa ad Acta Eruditorum, qvæ Lipsiæ cum magno rei literariæ fructu jam pridem colliguntur, T. 2. p. 512. seq. Imprimis singulare est qvod *Philonem* istum *Byblium*, qvi sub Nerone & deinceps ad Hadrianum usqve vixit, & de rebus ejus commentatus est, non diversum esse docet ab * *Herennio Philone*, suspicaturqve ab eo totius fraudis unico auctore & architecto

* De hoc Herennio confer si placet Salmas. ad Solin. p. 1137.

ὑποβολιμαῖον istum Sanchoniathonem Bocharti etiam judicio fabulosum scriptorem oppositum fuisse libris, qvos contra Apionem non diu ante sub Domitiani Imperio Josephus Judæus scripserat, nomen vero effictum sive detortum ex *Sonchide*, Saite, sacerdote sapientissimo & Archipropheta Ægyptio, cujus meminit libro de Iside & Osiride Plutarchus.

IV. De reliqvis Phoenicum historicis antiqvissimis, Theodoto, Hypsicrate, Mocho sive Moscho, [qvorum scripta in Græcam lingvam transtulit Lætus] tum de Dio & Menandro Ephesio Annalibusqve Tyriorum, abunde dixerunt Scaliger ad fragmenta Berosi Abydeni & aliorum, subjecta operi imcomparabili de emendatione temporum, Bochartus Lib. II. Chanaan c. 17. Vossius de historicis Græcis &c. De *Mocho* Sidonio speciatim, qvem similiter ante Trojana tempora vixisse Strabo auctor est Lib. XVI. p. 757. & qvidam recentiores parum verisimiliter confundunt cum Moyse, videndus Reinesius addendis ad librum de lingva Punica, elegantissimi Grævii cura nuper in Belgio recusum: Seldenus de jure naturæ & Gentium Lib. I, cap. 2. Huetius demonstrat. Evangel. pag. 88. & Radulphus Cudworthus in Opere de vera notione universi intelligibilis p. 12. seq. & Jo. Clerici V. C. Bibliothecam selectam T. 1. p. 75. seq. Etiam *Βαβυλωνίαν ἱερὰ* sive sacra monumenta memorat Jamblichus in vita Pythagoræ c. 34. ex Metrodoro Epicharmi filio Pythagoreo.

V. SARPEDON Jovis inclyta proles, Rex Lyciæ & Trojanorum strenuus hyperaspistes à Patroclo tandem interfectus, Homero multis memoratur. Illius Epistola adhuc superfuisse credita, Plinii propemodum ætate, ut ipse auctor est libro & capite decimo tertio. *Mucianus ter Consul prodidit nuper se legisse cum præsideret Lyciæ, SARPEDONIS è Troja scriptam, in qvodam templo, Epistolæ chartam. Qvod eo magis miror, si etiamnum Homero contendente non erat, aut cur, si jam hic erat usus, in ipsa illa Lycia Bellerophonti codicillos datos* [Iliad. ζ'. v. 169.] *non Epistolas prodidit.* Alius Sarpedon Catonis pædagogus, laudatus Tzetzæ Chiliad. III. v. 194.

CAPUT

II. Euſtathius ad Iliad. ύ. p. 1285. exponens verſus Poëtæ:

** *Νῦν δὲ δὴ Αἰνείαο βίη Τρώεσσιν ἀνάξει,*
Καὶ παῖδες παίδων τοίκεν μετόπισθε γένωνται.

Τοῦτο δὲ λέγεται διὰ τὴν τῶν ῥωμαίων ἀρχὴν, ἥν φασιν εἰκὸς εἰδέναι τὸν ποιητὴν ἐκ τῶν τῆς ΣΙΒΥΛΛΗΣ χρησμῶν. Recte hoc nullo pacto veriſimile videtur eruditisſimo Bocharto, in diſſertatione qva Æneæ adventum in Italiam dubium reddere conatus eſt: Nicolaus vero Sudorius præfat. ad Pindarum de eodem loco agens, *Quod quidem*, inqvit, *ſi oraculum eſt, & non Romanæ jactantiæ commentum aliqvod Iliadi artificioſe inſertum.* Qvanqvam hodieqve legitur in Oraculis Sibyllinis ſub initium Libri V.

Ἔσσονται γενεῆς τε καὶ αἵματος Ἀσσαράκοιο
Οὓς τέξει Τροίην ὅστις πυρὸς ἔσχισεν ὁρμήν.

Stylum Homericum & Heſiodeum Sibyllino haud multum eſſe diſſimilem, viſum etiam Eraſmo Schmidio viro Græce doctiſſimo Orat. 2. de libris Sibyllinis p. 1496. Confer & Eduardum Simſonum part. 2. Chron. Cathol. p. 89. Claſenium de oraculis p. 538. Homerum Sibyllæ * imitatorem eſſe & hemiſtichia multa ſuæ poëſi inſeruiſſe, *aperte conſtare* ait Guil. Canterus Lib. V. c. 17. Cui viro doctisſimo ſi dicamus, potius *aperte conſtare* Sibyllinorum qvæ habemus carminum auctores ab Homero plura mutuatos fuiſſe, qvod reponat, nihil habebit.

III. Cæterum antiqviſſimus ni fallor eorum qvi Sibyllæ mentionem faciunt ex iis, qvorum ſcripta vel fragmenta habemus, eſt *Heraclitus*, cujus tria loca obſervavi. Unum apud Plutarchum lib. *περὶ τοῦ μὴ χρᾶν ἔμμετρα τὴν Πυθίαν. ΣΙΒΥΛΛΑ μαινομένῳ στόματι καθ' Ἡράκλειτον ἀγέλαστα καὶ ἀκαλλώπιστα καὶ ἀμύριστα φθεγγομένη χιλίων ἐτῶν ἐξικνεῖται τῇ φωνῇ διὰ τὸν Θεόν.* Alterum in Clementis Alex. Lib. I. Strom. p. 304. *Ἡράκλειτος γὰρ οὐκ ἀνθρωπίνως φησὶν ἀλλὰ σὺν Θεῷ μᾶλλον ΣΙΒΥΛΛΗΝ πεφάνθαι.* Tertius exſtat in Epiſt. ultima earum qvæ neſcio qvam vere ſub Heracliti no-

** v. 307. 308. Hoc Poëtæ vaticinium miratur & divinationibus jactatis Muhamedis opponit Ludovicus Maraccius prodromo 2. Confutationis Alcorani f. 28. expreſſit Virgilius 3. Æneid. v. 97. & 98.

Hic domus Æneæ cunctis dominabitur oris,
Et nati natorum, & qui naſcentur ab illis.

Reſpexit etiam Sibylla apud Silium Italicum XIII. 790. de Homero dicens Scipioni:

— — Et veſtram tulit uſque ad ſidera Romam.

Ita enim illum locum legit Illuſtris Cuperus ad *ἀποθέωσ.* p. 128. Sed in melioribus editionibus *Trojam* reperio, non *Romam*. Vide præterea Qvintum Smyrnæum XIII. 336. ſeq.

* Julius Firmicus Lib. V. Mathes. p. 77. Homerum vocat *divinum in Iliade Cumæi carminis interpretem.*

nomine feruntur, ad Hermodorum: ΣΙΒΥΛΛΑ ἐν πολλοῖς καὶ ἔτι ἐφράσθη.

ἐξ Ἰάδος χώρης ἥξει σοφὸς Ἰταλίησιν.

Εἰ δέ σε πρὸ τοσούτου αἰῶνος, Ἑρμόδωρε, ἡ Σίβυλλα ἐκείνη, (supple προεγίνωσκεν vel simile aliqvid) καὶ τότε ᾔδει. Post Heraclitum Sibyllæ ejusqve vaticiniorum meminere Aristophanes, Plato, Aristoteles, & infiniti alii. Vaticinandi artem à *Carmano* accepisse scripsit sive finxit Antonius Diogenes apud Photium cod. CLXVI. p. 188.

IV. In numis Gergithiorum una facie exstabat Sibylla, altera Sphinx, ut testatur Phlegon apud Stephanum Byz. in Γέργις, cujus generis numum Romæ à triumviro monetali Carisio cusum vide apud Ezech. Spanhemium diss. 3. de præstantia numismatum p. 217. Numos duos Cumanorum capite fœmineo ex una parte, ex altera conchylio conspicuos Sibyllæ Cumanæ imaginem referre putabat Hubertus Goltzius in historia urbium populorumqve Siciliæ & magnæ Græciæ è numismatibus illustrata p. 219. sed incerta conjectura, ut ostensum Johanni Reiskio Lib. de Sibyllinis p. 156. qvi plus tribuit alii cuidam numismati Commodi, in cujus aversa parte legitur COL. AUG. TROAD. & exstat mulier obliqvo pronoqve corpore nuda, comâ in nodum compositâ, ut dextro pede ad scabellum reclinet, manuqve dextra exserta, & laureo qvem tenet ramusculo subtus propendeat. Hâc Sibyllam Herophilen notari, cum Tristano & Patino* persvasus est, variis in hanc rem adductis argumentis, alii item p. 173. numo M. Aurel. Antonini Caracallæ, in qvo eadem mulieris effigies cum laureo ramo & saxo crudo scabelli instar fœminæ supposito apparet. Confer Sibyllarum imagines in Jac. Gronovii V. C. thesauro Antiqvitatum Græcar. T. 2. tabula 42. seq. ubi in aliis una sedens brachiis expansis cum volumine in dextra. Sibyllæ Erythrææ εἰκονικὴν statuam sive στήλην Erythræ in patria ejus haud procul Chrio positam memorat Auctor Chronici Paschalis p. 108.

V. Meminit Sibyllæ** Eratosthenes qvoqve teste Svida, Acesander libro de Africa apud Plutarchum V. 2. sympos. & Heraclides Ponticus in libro περὶ χρηστηρίων, ut auctor est Clemens 1. Strom. p. 323. Atqve hic qvidem plures unà Sibyllas commemoravit, qvemadmodum Apollodorus qvoqve & Aristonicus teste Lactantio, & e Romanis Varro ac Fenestella, aliiqve complures. Ut Taciti jam ætate ambiguum fuerit, *una seu plures*

 fue-

* Vide & Bapt. Fabrettum ad Vet. tabulam Iliadis p. 317. seq.

** Nicolaus qvoqve Damascenus in Excerptis Peirescianis p. 452. refert oraculum Sibyllæ Croesum comburendum prohibentis. Idem p. 454. eandem Sibyllam Herophilen vocat & Epheso ait accersitam a Cyro Rege Persarum.

fuerint, veluti ipse testatur Lib. VI. Annal. sect. 12. Sic Augustinus Lib. XIII. contra Faustum Manichæum cap. 15. *Sibylla porro vel Sibyllæ* &c. Neqve adeo verisimilitudine destituitur sententia Salmasii ad Solinum p. 80. sq. & Petri Petiti, (qvi perperam Dionysius Petitus vocatur apud Thom. Hydeum p. 394. historiæ religionis veterum Persarum) in libris tribus de Sibylla, unam fuisse antiqvissimam Erythræam fatidicam mulierem putantium, nomine proprio (qvale etiam visum Arriano apud Eustathium ad Iliad. β. p. 266. & Abulpharajo p. 44. Sibyllam dictam, & à variis locis qvæ obierit, nomina varia patronymica consecutam, à qva deinde aliæ qvoqve vates fœminæ dictæ fuerunt Sibyllæ.

VI. Attamen ambiguum hoc dubiumqve reddit multorum scriptorum veterum non contemnendorum auctoritas, qvi cum Pausania in Phocicis p. 825. cujus locum perperam hactenus intellectum exposuit Jac. Perizonius ad Ælianum p. 723. aliam Sibyllam Erythræa antiqviorem memorant, aliud qvoqve nomen Erythrææ proprium referunt Herophilen, deniqve cum Varrone, Lactantio, Servio, Isidoro Sibyllam habent pro nomine appellativo, (confer Svidam in Βουτίδης) qvod diserte tribuunt pluribus fœminis fatidicis, ut Albuneæ sive Leucotheæ, Amaltheæ, (qvidam Servii codices Malthæam, Rutilius Althæam vocat) Dianæ sive Artemidi, Athenaidi, Carmentæ, * Cassandræ, Daphnæ, Deiphobæ, Demo sive Demoni, seu Demophilæ: Helissæ, Lamiæ, Lampusæ, Mantoni, Pytho sive Pythoni, Sabbæ (Reginæ Sabæ qvæ *Nicaula* dicitur Josepho Lib. VIII. Antiqv. pag. 269. de qva confer Bochartum in Chanaan Lib. II. c. 26. & Clasenium Lib. III. de oraculis p. 518.) Sambethæ, Sarbidi, Svanichildæ, Symmachiæ, Taraxandræ, Xenocleæ & aliis. Ut Deboram, Mariamnem & Oldam prætercam, qvas Sibyllas recte dici ait Onufrius, repugnante nec immerito Davide Blondello Lib. I. c. 26. de Sibyllis. At enim fuere qvi omnes ἐνθουσιάσας ac fatidicas mulieres Sibyllas dicendas putarent, ut Servius, & Svidas in Βουτίδης: imò qvi id nominis darent veneficis qvoqve & spectris fœmineis, ut Delrio disqvis. Mag. Lib. II. qv. 27. Apud Herman visione 2. memoratur anus ipsi Cumis versanti offerre librum, atqve ille rogatus, *anum illam, à qva accepisti libellum, qvam putas esse? Sibyllam respondit. Erras, inqvit, Ecclesia Dei est.*

VII.

* Carmentam tamen à Sibylla distinguit Livius Lib. I. c. 7. agens de Evandro, *Venerabilior divinitate credita Carmentæ matris, qvam fatiloqvam ante Sibyllæ adventum miratæ hæ gentes fuerant.* Sic Pausanias in phocicis Phaënnidem & Pelias Dodonæas vatum more divinasse ait, sed Sibyllas vocatas negat. ἐμαντεύσαντο μὲν ἐκ θεοῦ καὶ αὗται, Σίβυλλαι δὲ ὑπὸ ἀνθρώπων οὐκ ἐκλήθησαν. Vide qvæ dixi infra §. 17.

VII. Qvot vero fuerint, si fuerunt plures Sibyllæ, qvæ singularum nomina, qvod genus patriaqve, qvibus (nam *binas* Marcianus Capella Lib. II. p. 40. *tres* Ausonius in gripho ternar. & Scholiastes Aristophanis ad aves p. 406. *qvatuor* Ælianus Lib. XII. Var. hist. c. 35. pleriqꝫ alii *denas* numerant, ut ostendit Onufrius libro de Sibyllis, Auctor Chronici Paschalis p. 108. *duodenas*, Erythræam in Ægypto, Hebræam, Persicam, Delphicam, Cimmeriam (sive Ἀδαὴν, Adænam) Samiam, Rhodiam, Cumanam, Libycam, Trojanam, Phrygiam & Tiburtinam) temporibus & locis oracula fuderint, opus sit alia Sibylla, qvæ ista non ænigmatis obscuris & lubricis, sed certo & perspicue nobis tradat atqve exponat. Eqvidem postqvam ea, qvæ de hoc argumento à priscis & recentibus scriptoribus prodita sunt, non indiligenter excussi, nihil iis qvæ de Sibyllis feruntur incertius reperio.

VIII. De Nomine ipso vide qvam in diversum abeant scriptores. Alii Græcum esse contendunt ab Æolico vel Dorico σιὸς * i. e. Θεὸς & βυλὴ *consilium*, (qvæ Varronis fuit sententia, qvam amplectuntur Lactantius, Hieronymus, Servius & Isidorus: ex recentioribus Erasmus Schmidius & multi alii) Unde in qvibusdam codicibus Constitutt. Apostol. L. V. c. 7. per contemtum dicitur Ἄβυλλα qvasi *inconsulta* prophetis, non Σιβυλλα *Dei consulta*. Qva ratione solenne fuit antiqvis nomina in ludibrium & ignominiam ** detorqvere, ut Gelonem Siciliæ Regem γέλωτα vocabat Dionysius (Plutarch. de sui laude p. 542. Euclidis scholam Diogenes Cynicus χολὴν, Platonis diatribam κατατριβὴν. (Laërt. VI. 24.) Antiochum pro Epiphane multi nuncupabant Epimanem (Athen. V. p. 193.) Arbazacium Isaurum sub Arcadio Imp. propter rapacitatem ἁρπαζάκιον. (Svid. in Ἀρβαζ.) Sic pro Osroë Ὀξυρόης, apud Lucian. de scribenda Historia T. I. p. 615. Ita pro Platone dictus Σάθων, (a) pro Democrito Ληρόκριτος vel Λημόκριτος, (b) pro Antidoro, Σαννίδωρος vel Σαωίδωρος, (c) pro Chrysippo *Chesippus* vel Κρύψιππος (d) pro Timæo Ἐπιτίμαιος, (e) pro Heraclide Pontico Πομπικὸς, (f) pro

* Similiter *Sisyphum* qvasi *Theosophum* dictum nonnulli existimarunt. Vide Cœlium Rhodiginum Lib XXIV. Antiqv. Lect. c. 5. Sophoclis Tragici pater, Svidæ & aliis dicitur *Sophilus*, Diodoro Siculo Lib. XIII. *Theophilus*, in qvibusdam Codicibus Laërtii II. 120. *Diphilus*.

** Confer qvæ notavi in Codice Apocrypho Novi Testamenti p. 344. & Coteleriuni T. I. Patrum Apostolicor. p. 335. Sed & in laudem similiter deflexa nomina observabis qvalia sunt ἔνδοξος Pro Eudoxo. Laërt. IX. 91. & pro Lycone Glycon, id. V. 66. Sic Manichæus fuit erat Mannicheus, qvasi manna fundens, ita enim legendum apud auctorem Prædestinati.

(a) Laërt. III. 35. & VI. 16. Athenæus V. 10. & XI. 15.
(b) Laërt. X. 8. Hesych. Illustris.
(c) Laërt. & Hesych. ibid.
(d) Cic. I. natur. Deor. sect. 94. Laërt. VII. 182.
(e) Strabo, Diodor. Siculus. Svid.
(f) Laërt. V. 86.

pro Alexino Ἐλεγξῖνος, (g) pro Cleanthe Phreantles, (h) pro Labieno *Rabienus* & pro Passieno *Grassienus*. (i) Aristotelem qvoqve Narristolem dixit Lutherus & Werdenhagenius. Sic μήρινθον sive laqveum dixere alii pro Cerintho, *Amacarium* pro Macario. Etiam in Apocalypsi IX. 11. Apollo est Ἀπολλύων. Et in Prophetarum libris nomina Idolorum & Regum, qvi Judæos vexarunt, ita passim proferuntur, ut in dedecus deflexa esse appareat: (k) Talia sunt *Beelphegor*, *Beelzebub* (l) *Baal Pharasim*, *Beseth* (confer Bochartum Geogr. sacr. p. 858. Josephum Medum in fragmentis sacris p. 248.) *Misraim*, *Nechao*, *Nabuchodonosor*, *Evilmerodach*, *Chusanrisathaim*, *Chodorlaomor*. Etiam Achan dicitur (m) *Achar* 1. Paralipom. II. 7. qvasi turbatorem dicas, Sichem vero *Sichar* Jo. IV. 5. ebrietas, qvasi de ebriis Ephraim. Es. XXVIII. 1. Sic *Phanon* sive Saturnus à splendendo dictus, Aqvilæ dicitur σκοτασμός. Amoso כיון verbo à caligine ducto. Etiamnum enim Arabibus כאה est caligare, ut observat Salmasius in Epist. ad Crojum, post Hotomannianas p. 480. Sic pro Photino Photioque dixere alii Scotinum, Adoxium pro Eudoxio, pro Eusebio Asebium, Satanasium pro Athanasio, pro Cypriano Coprianum, (vide Lactant V. 1.) pro Sebasteno Asebastenum, Atychem & Dystychen (confer Svidam in Σευῆρος) pro Eutyche, Anoëtum pro Noëto, pro Eutacto Atactum. Sic Catagnosticos Epiphanius pro Gnosticis, denique Dormitantium pro Vigilantio dixit Hieronymus, & qvidam recentiores pro Bodino & Balduino Badin, pro Calvino Cavvin, pro Ramiresio Rabiresium &c. Epiphanius qvoqve notante Cotelerio Epimenidem vocavit μηνιερέα τοῦ παρὰ Κρησὶν εἰδώλου, & in Const. Apost. Lib. II. c. 27. Sacerdos idoli cujuscunque dicitur μηνιερεύς. Ita Clemens Alexandrinus p. 10. protreptici μυστήρια Ethnicorum appellat μυθήρια. Et p. 9. διήγησαι ἡμῖν, inqvit, καὶ τῆς ἄλλης μαντικῆς μᾶλλον ἢ μανικῆς τὰ ἄχρηστα χρηστήρια. Philastrius hæresi CVII. *ipsum nomen idoli species doli*. Cæsarius qvæst. L. p. 110. Κρόνος μᾶλλον ἢ ὄνος, ὁ Διόνυσος τοῖς σέβουσι πάθος ἀνίατον καὶ δύσοδμον, Ἡρακλῆς μᾶλλον ἢ Ἡρακλῆς, Ἀσκληπιὸς ὁ ταῖς φρεσὶ νήπιος. Καὶ Σύροι μὲν οἱ φερώνυμοι συρφετοὶ τὸν τοῦ ᾅδου ἐπώνυμον Ἄδωνιν ἐξεθείασαν κακῶς &c. Sed ut ad Sibyllæ nomen revertar, id alii deducunt à solo vocabulo Σίβη (Æol. pro σίδη *malum punicum*) perin-

[g] Laërt. II. 109. Hesychius illustr.

[h] Svidas in Φρεάντλης & Κλεάνθης, Laërtius V. 168.

[i] Senec. V. Controvers.

[k] Etiamnum hac detorsione nominum ignominiosa nihil freqventius est apud Judæos, ut patet vel ex blasphemis illorum in Servatorem nostrum, in sanctum Evangelium & omnia sacra nostra annominationibus, qvarum pars exstat in leberide Samuelis Friderici Brenzii & Judæi, sed qvem adversarius illius Salomon Zevi simili allusione Sammaëlem appellat. Confer si placet Joh. Wulferum in theriaca Judaica ad examen revocata p. 39. 47. 112. Augusti Pfeifferi τοῦ μακαρίτου Operum Philologicorum Tomum 1. p. 651.

[l] Sam. Basnage ad A. C. 31. n. 50. [m] id. ad. A. 30. n. 58.

XI. Alius denique Sibylla vocabulum Arabicum visum est, vel à *Sabah, dicavit, seu consecravit in usum religiosum*, vel à *Sab* & *Alah* qvibus verbis denotatur *vas electum Dei*. Ita Servatius Gallæus ad oracula Sibyllina p. 3. festive professus se plures ejusmodi bellas ex lingva Arabica posse cudere Etymologias. Sed & novissime Thomas Hyde vir doctus & ingeniosus libro de religione veterum Persarum c. 32. p. 391. observat apud Arabes & Persas signum Virginis (Virgo enim Sibylla, confer Augustin. XX. ult. contra Faustum,) in Zodiaco à spicâ qvam manu tenet synecdochice vocatum Sumbul, seu Sumbula. A Phœnicibusqve & Chaldæis ita in Zodiacalium animalium seriem insertam esse Virginis spicilegæ *spicam erectam*, qvam dicunt שבלה Σίβυλλα seu Σιβύλλα. *Hinc*, inqvit, *Sibyllinæ fabulæ origo. Visum enim est huic spicæ seu virgini aliqvod* תימה Θαῦμα *tribuere, qvasi esset abscondita revelans & occulta retegens reseransqve, adeoqve vatem seu Prophetissam eandem appellare. Nam cum ab astris suam præteritorum & futurorum scientiam illæ gentes semper peterent, non erat illepidum nec veterum ingenio incongruum, huic Virgini, tanqvam scientiæ cælestis fonti, sub Sibyllæ seu spicæ nomine rerum indicationes & revelationes attribuere, & astute ad delusionem vulgi (ut solebant) multa futilia de ea prædicare.* Ex antiqvissima hac Chaldæorum & Phœnicum Theologia porro ait factum esse, ut non modo in illis gentibus qvævis deliræ & mente captæ virgines de futuris & abstrusis rebus capitis sui Chimæras evulgando, vates videri vellent ac Sibyllæ, sed & ad Græcos ac latinos res illa pervenerit, ut virginalia oracula jactarent, publicarentqve. Germanos qvoqve narrat Tacitus fœminis ac speciatim puellis omnibus tribuisse vim qvandam μαντικήν. Ita enim ille c. 8. de moribus Germanorum: *Inesse qvin etiam sanctum qvid & providum putant, nec aut Consilia earum aspernantur aut responsa negligunt.* Et Lib. IV. histor. c. 60. *Velleda virgo nationis Bructeræ late imperitabat, vetere apud Germanos more, qvo pleraqve fœminarum fatidicas & augescente superstitione arbitrantur Deas.* Cui adde qvæ de Germanorum sacris fœminis futura prædicentibus tradit Clemens I. Strom. p. 305. & Phil. Cluverum Germaniæ Antiqvæ p. 165. seq.

XII. De spiritu qvo actæ fuerint Sibyllæ, non minor dissensio est, qvæcunqve enim fere in omnes partes dici possunt, dicta sunt jam tum ac defensitata. Dubius hæret Dionysius Halicarnass. Lib. IV. p. 529. qvi cum εὐτύχημα oblatorum Tarqvinio Sibyllinorum referre vellet, εἴτε Θεῶν, * inqvit, εἴτε δαιμόνων ἐννοίᾳ δωρηθέν, qvo in loco ut sæpe apud Ethnicos scriptores, δαίμονες sunt boni spiritus intermedii, qvia plerisqve non pro maje-

* Apud Dionem Chrysostomus diss. 1. de regno p. 11. Anus qvæ Dorico idiomate Dioni revocationem ab exilio prædixit, professa est se μαντικὴν accepisse à Matre Deûm.

majestate Deorum superorum sive cœlestium esse videbatur *Sibyllæ fatiloqvia versificare*, ut Apuleji verbis utar, libro de Deo Socratis. Cæterum *Deo agitante* incaluisse Sibyllam, perinde ut Balaamum, contendunt omnes, qvi Deum solum futuras res incertas prænunciare posse persvasi, Sibyllas ex verô multa vaticinatas esse, & priusqvam evenirent prædixisse credunt. Ita non Ethnici tantum, ut Heraclitus apud Clementem, Plato in Phædro, & Jamblichus p. 73. de Mysteriis Ægypt. sed & multi ex veteribus Christianis sensisse videntur, Justinus, Clemens, Hieronymus & alii. Ex recentibus Sebastianus Castellio prolegomenis ad Sibyllina. Sixtus Senensis Lib II. Bibl. S. Baronius Apparat. ad Annales num. XI. Cudworthus in systemate νοητῷ universi p. 282. Alius scriptor Anglus (Rob. Boylius ut audio) in disqvisitione de Sibyllis A. 1662. 8vo. edita c. 2. Jonas Velisius Lib. III. c. 14. lectionum Criticarum, eiqve adstipulatus Daniel Clasenius Lib. III. de oraculis p. 497. 500. 511. 550. Richardus Montacutius analect. Exerc. 3. & apparatu 3. ad Origg. Ecclesiasticas.

XIII. *Malo Dæmone inspirante* sive instinctu Dæmonum locutam Sibyllam putat Lactantius Lib. VII. c. 18. & auctor commentariorum in Epistolas Paulinas qvi sub Ambrosii nomine ambulant in 1. Cor. 2. Qvorum sententiam è recentibus tuentur Blondellus Lib. I. c. 21. seqv. Tobias Wagnerus disqvisit. in Sibyllina p. 101. Petrus Petitus de Sibylla p. 91. & Lib. III. c. 7. sq. Alii oracula Sibyllarum distingunt, & *qvædam* Sibyllas *ex Dei instinctu*, *alia malo Dæmone dictante* protulisse affirmant. Sic Franciscus Collius de Sibyll. c. 35. p. 226.

XIV. Alii cum Thoma Hydeo de religione veterum Persarum p. 387. 393. *Fortiori phantasiæ atqve imaginationi* tribuunt, vel ad *Enthusiasmum* qvendam & *furorem* recurrunt *naturalem*, vimqve μαντικὴν in certo temperamento, vitæ ac diætæ genere, homini à natura qvandoqve inesse disputant. Ita ex Ethnicis ipsis non pauci, secuti Aristotelem sect. 30. probl. 1. Ammianus Marcellinus Lib. XXI. c. 1. *Aperiunt tunc qvoqve futura, cum æstuant hominum corda, sed loqvuntur divina. Sol enim, ut ajunt Physici, mens mundi, nostras mentes ex sese velut scintillas diffunditans, cum eas incenderit vehementius, futuri conscias reddit. Unde Sibyllæ crebro se dicunt ardere, torrente vi magnâ flammarum.*

XV. Alii deniqȝ *meras fuisse fraudes atqve imposturas* contendunt, qvibus arbitrio suo plebem rexerint & Remp. moderati fuerint homines callidissimi. Hanc sententiam Cicero olim amplexus videtur libro II. de divinatione, & ex recentioribus acriter defensitavit Antonius Vandalen libro de oraculis Diss. 1. cap. 18. p. 405. seq. editionis secundæ.

XVI. Sed qvemadmodum multos passim oracula ad mentem suam vel confinxisse olim vel interpretatos esse fraude politica non est dubium, ut de Sibyllinis apud Romanos jactatis, affirmat enim Thomas Hyde libri laudati p. 388. Ita omnia & singula qvæ qvocunqve tempore & loco prædicta inter Ethnicos feruntur, ejusmodi impostoribus addicere, nimis confidens forte dixeris ac temerarium: præcipue cum multa in rebus nagni momenti mirando more eventus comprobaverit. *Neqve casui* vel *fortunæ* hæc universa ac singula adscribi possunt, cum non pauca sint adeo determinata, alia vicissim tam inexpectatum qvid insolitumqve contineant, ut qvi vel fraudibus vel casui tribuunt memorata apud veteres vel recentiores etiam vaticinia omnia, ab eo non rem explicari, sed lectores suos derideri existimem. Neqve vero indignum est Parente ac conditore humani generis Deo, casus magnos & mutationes Rerumpublicarum per varios ut ipsi visum est modos mortalibus præsignificare, cujus rei in omnium gentium historiis non inficianda vestigia exstare puto: Neqve absurdum est malorum dæmonum qvandoqve maligna sentiri ludibria, aut furore naturali fortioreqve imaginatione actos homines mira qvædam & stupenda vaticinari, ut â Nostradamo & ejus similibus factum constat. Si itaqve de Sibyllinis & qvæ passim apud scriptores memorantur oraculis sententiam dicere jubear, sæpe numero sane fraudes & casum, sed ista qvoqve tria interdum, in aliis qvidem aliud principii loco fatebor me agnoscere.

XVII. Qvæsitum etiam est qvâ in re Sibylla â Pythia & reliqvis vatibus differret, qvanqvam enim plerisqve ut jam * ostendi fatidicæ mulieres totidem etiam visæ sunt Sibyllæ, tamen alii, præ cæteris vir magni ingenii Petrus Petitus non dubitavit plurimum inter Sibyllam & reliqvam vatum turbam interesse. Negat enim, Pythiæ instar alligatam certo loco, & de rebus sæpe levibus qværentes responso dignatam fuisse: sed ubiqve terrarum etiam non rogatam prædixisse prodigia, magnos eventus, longeqve post ** eventuros, & de rebus qvibuscunqve maximi momenti oracula fudisse, rationemqve placandorum Deorum demonstrasse. Vide eum Lib. III. cap. 1. seq. Furo-

rem

* Supra §. 6.

** Hoc etiam Bacidi tribuit Aristides T. 3. p. 12. Οὐ μόνον τοῖς ἐφ' αὑτῶν ἀλλὰ καὶ τοῖς ὕστερον πολλὰ δὴ καὶ θαυμάσια προεῖπον Βάκις, Σίβυλλα, ἕτεροι μετὰ τούτων. Orat. 1. Platonicâ. Plutarch. qvare Pythia non reddat oracula carmine p. 399. Σίβυλλαι δ' αὗται καὶ Βάκιδες ὥσπερ εἰς πόντον ἀτεκμάρτως τὸν χρονον κατέβαλον καὶ διέσπειραν ὡς ἔτυχε παντοδαπῶν ὀνόματα καὶ ῥήματα παθῶν καὶ συμπτωματων.

rem qvoqve Sibyllæ negavit Janus Velisius ut ex ejus lectionibus Criticis notavit Dan. Clasenius Lib. III. de oraculis, qva in parte diversus abit non tantum ab Heracliti, Platonis & omnium pæne veterum sententia etiam Christianorum (vide Blondellum Lib. I. c. 24.) sed & Sibyllæ ipsi adversatur, qvæ certe voluit videri enthusiasmo correpta ac divino furore. Sic enim illa apud Phlegontem Trallianum de longævis pag. 120.

> Μαινομένη μὲν ἐνὶ θνητοῖς ἄπιστα λέγουσα

Et Lib, II. Sibyllinor. sub initium:

> Πᾶν δέμας ἐκπληχθεῖσα τάδε φωνῶ οὔτε γὰρ οἶδα
> Ὅττι λέγω, κέλεται δὲ Θεὸς ἕκαστ' ἀγορεύειν.

CAPUT XXX.

De Sibyllinis Oraculis. Utrum ipsæ oracula sua in literas retulerint Sibyllæ. Folia Sibyllina, 1. *An ab aliis excepta digestaqve fuerint,* 2. *Furor Sibyllarum à Cicerone negatus, provocante ad Acrostichides.* 3. *De his plura, & Dionysii Halicarnassei locus explicatus.* 4. *Acrostichis de JEsu Christo Servatore, jam Constantini ætate suspecta falsitatis.* 5. *Ciceroni inspectam, præter rem affirmat Constantinus,* 6. *Qvodnam vaticinium Sibyllinum de Rege, & qvam acrostichin respexerit Cicero,* 7. *Locus Suetonii de naturâ Regem Populo Rom. parturiente.* 8. *De oraculo qvo regnum tribus Corneliis portendebatur, Lentulo id interpretante de se,* 9. *Τρία κάππα κάκιστα tres Cornelii in libris Sibyllinis.* 10, *Imperium Hadriano Imp. prædictum è libris Sibyllinis,* 11. *Oraculum Sibyllinum de Rege restituendo.* 12. *Oraculum de Rege ex Oriente prodituro,* 13. *Ecloga qvarta Virgilii non respicit Oraculum Sibyllæ, sed Hesiodi fabulam de qvatuor ætatibus, qvod late ostensum.* 14. *Loca Sibyllinorum de variis ætatibus explicata.* 15. *Locus Juvenalis.* 16. *Oracula Sibyllina an concepta etiam versibus Jambicis, vel prosâ? Versus Oraculorum vitiosi,* 17.

I.

SUperest de scriptis Sibyllæ (unius sive plurium) pro instituto nostro breviter agamus. Utrum ab aliis excepta fuerint oracula ex ore Sibyllarum vaticinantium, an ab ipsis relata in literas, dubium videri possit, cum Varro apud Ser-

 vium

vium in 3. Æneidos Sibyllam ſcribere ſolitam teſtetur in foliis palmarum, qvæ ſi primum cultri dorſetto levigentur ſcribendo aptiſſima eſſe adverſus Melch. Guilandinum docet Joſephus Scaliger de papyro p. 15. Chryſoſtomus Homil. de mulieribus & pulchritudine: *πόρνη τοὺς αὐτῆς καλέσασα δαίμονας καὶ τὰ πέταλα γράφουσα καὶ τὰς ἐπιβουλὰς ἐργασαμένη.* Virgilius III. Æneid. v. 443.

Inſanam vatem adſpicies qvæ rupe ſub ima
Fata canit, foliisqve notas & nomina mandat.

Juvenalis VIII. 126.

Credite me Vobis folium recitare Sibyllæ.

Virgilius iterum VI. 74.

—— —— foliis tantum ne carmina manda;
Ne turbata volent rapidis ludibria ventis.

Dixerat idem Lib. III. v. 445. ſeqv. carmina in foliis notata, à Sibylla etiam digeri in numerum atqve antro ſecluſa relinqvi, ſi vero vento impellente folia turbari contingat, Sibyllam nec revocare ſitus nec jungere carmina iterum poſſe.

II. Ab horum ſententia recedunt illi, qvi Sibyllam furentem oracula ore fudiſſe contendunt, qvæ à tachygraphis utcunqve exciperentur, à Sibylla ipſa, qvod dictorum memoriam ſtatim poſt impetum *τῆς ἐπιπνοίας* perderet, emendari, & ſi forte librarius aliqvid omiſiſſet ſuppleri non poſſent. Ita Heſychius Illuſtris, & in admonitione ad gentes p. 36. Juſtinus. Qvibus præter Svidam accedit M. Antimachus in prolegomenis ad Sibyllina Lactantium laudans auctorem, etſi verba illa qvæ affert apud Lactantium non leguntur. Sic Socrates de Vatibus apud Platonem in Apologia, verbis etiam à Juſtino laudatis: *λέγουσι μὲν πολλὰ καὶ καλά, ἴσασι δὲ οὐδὲν ὧν λέγουσι.* Montanus ſimiliter teſte auctore Synopſeos Prophetarum ab Hœſchelio Græce & à Rittershuſio Græce & Latine editæ, docebat *τοὺς προφήτας κατεχομένους παρὰ Θεοῦ μὴ εἰδέναι ἃ λέγουσι.* Alii utroqve modo uſam Sibyllam ſibi perſvadent, qvibus Servius in 3. Æneidos addit tertium per notas hieroglyphicas, vel per ſiglas. *Tribus modis futura prædicit, aut voce, aut ſcriptura, aut ſignis, id eſt qvibusdam notis, ut in obeliſco Romæ videmus: vel ut alii dicunt, notis literarum, ut per unam literam ſignificet aliqvid.*

III. At enim Sibyllam ipſam non furore percitam effudiſſe, ſed magno ſtudio compoſuiſſe & ſcripſiſſe pleraqve oracula ſua, Cicero Lib. II. de divinatione probavit ex eo, qvod artem potius & diligentiam qvàm incitationem & motum teſtentur Acroſtichides in Sibyllinis obviæ.

Qvod

Qvod argumentum ſicco pede tranſilit Petrus Petitus Lib. III. de Sibylla c. 12. & tantummodo furorem poëtis familiarem eſſe oſtendit, ſine qvo nihil magni exſpectandum à poëta idem Petitus docuit ſingulari libello de furore Poëtico, qvod à Cicerone nunqvam fuit negatum. At enim Acroſtichides merito inficiatus fuit opus eſſe furoris & incitationis, artis vero & diligentiæ eſſe affirmavit. *Tum vero ea qvæ ἀκροστιχὶς * dicitur, cum deinceps ex primis verſus literis aliqvid connectitur, ut in qvibusdam Ennianis qvæ Ennius fecit, id certe magis eſt attenti animi qvam furentis. Atqve in Sibyllinis, ex primo verſu cujusqve ſententiæ primis literis illius ſententiæ carmen omne pertexitur. Hoc ſcriptoris eſt, non furentis, adhibentis diligentiam, non inſani.*

IV. Ex his Acroſtichidibus Varro apud Dionyſium Halicarnaſſeum Lib. IV. p. 260. teſtatur verſus qvosdam ſingulos inſititios & ſpurios convictos olim fuiſſe, ſi nempe primæ illorum verſuum literæ alienæ eſſent ab illa voce ſive ſententia qvam exhibere debebat ἀκροστιχίς. Nam ſi tota conficta fuiſſet ab impoſtore qvodam ἀκροστιχὶς una cum verſibus illam referentibus, qvî qvæſo revinci hæc impoſtura potuit per acroſtichides? Perperam autem Iſ. Voſſius c. 4. de Sibyllinis oraculis, Eraſmus Schmidius Orat. 2, de Sibyllinis p. 1501. Antonius Vandale de Oraculis p. 410. & alii ex hoc loco ſcripſere Varronem Acroſtichidas Sibyllinas teſte Dionyſio eſſe inficiatum. En tibi verba Dionyſii: *Ἐν οἷς (χρησμοῖς) εὑρίσκονται τινὲς ἐμπεποιημένοι τοῖς Σιβυλλείοις, ἐλέγχονται δὲ ταῖς καλουμέναις ἀκροστιχίσι.* Viciſſim omnia Sibyllina ex meris conſtitiſſe acroſtichidibus neſcio an recte ex Cicerone & Dionyſio colligat Gallæus de Sibyllis p. 132. & ante eum Blondellus Lib. I. c. 12. Qvin diſerte videtur certam partem Sibyllinorum Cicero, non univerſa Sibyllarum oracula denotare cum ait: *Tum vero ea qvæ ἀκροστιχὶς dicitur,* &c. Ac qvotusqvisqve eſt, qvi neſcit multa proferri etiam ab Ethnicis ſcriptoribus oracula, in qvæ nullum acroſtichidis veſtigium.

V. Illam vero Acroſtichidem qvæ Græce occurrit apud Conſtantinum Orat. ad Sanctorum cœtum c, 18. & majorem partem ex neſcio cujus translatione *verſibus malè Latinis non ſtantibus* affertur ab Auguſtino Lib. XVIII. c. 23. de Civ. Dei, & in oratione ad Catechumenos contra Judæos Paganos & Arianos c. 16. & à Proſpero Lib. III. de promiſſionibus, Bedá in calce T. 2. Opp. edit. Colon. jam Conſtantini temporibus à multis vocatam fuiſſe in dubium, ipſe teſtatur c. 19. *ὑποπτεύουσι δέ τινες τῶν τῆς ἡμετέρας θρησκείας ποιητικῆς μούσης οὐκ ἄπειρον τὰ ἔπη ταῦτα πεποιηκέναι, νοθεύεσθαί τε αὐτὰ καὶ Σιβύλλης θεσπίσματα εἶναι λέγεσθαι.*

VI. Addit qvidem Ciceronem jam illam legiſſe. & Latine

 verſum

* Acroſtichides ejusmodi præter Sibyllam, Enniumqve compoſuere multi alii veteres laudati Martio Milefio Sarazanio ad S. Damaſi Carmen VII & VIII. qvibus addes e Chriſtianis Poëtis latinis Commodianum, Optatianumqve Porphyrium.

versam scriptis suis inseruisse. Sed mirabitur tam audacter hoc à Constantino affirmari, qvi noverit nihil amplius apud Ciceronem exstare qvam hæc verba: *Sibyllæ versus observamus, qvos illa furens fudisse dicitur. Qvorum interpres nuper falsa qvadam hominum fama dicturus in Senatu putatur eum qvem revera regem habebamus, appellandum qvoqve esse regem, si salvi esse vellemus.* In his ubi de Rege à Sibylla memorato agit, non respicit ad secundum in acrostichide Constantini versum, ut putavit Eusebius:

Ἥξει δ' οὐρανόθεν βασιλεὺς —— —— ——

neqve ad hunc Lib. III. Sibyllin. pag. 239. qvi de Cyro accipiendus videtur:

Καὶ τότε δὴ Θεὸς οὐρανόθεν πέμψει βασιλῆα

sive ad istum p. 268.

Καὶ τότ' ἀπ' ἠελίοιο * Θεὸς πέμψει βασιλῆα.

Neqve ad alium, qvem notat If. Vossius p. 230. de Sibyllinis oraculis ex libro II. p. 219.

Ἥξει δ' ἁγνὸς ἄναξ πάσης γῆς σκῆπτρα κρατήσων.

VII. Sed ut recte Casaubonus ad Baron. p. 83. ad illud oraculum, qvo ut est apud Dionem Lib. XLIV. p. 247. Sibylla Parthos in qvos bellum tum parabatur, nisi à Rege vinci posse negaverat. Svetonius in Julio Cæs. c. 79. *Proximo autem Senatu L. Cottam Qvindecimvirum sententiam dicturum, ut qvoniam libris fatalibus contineretur, Parthos nisi à Rege non posse vinci, Cæsar rex appellaretur.* Hoc ægre ferens Cicero, *cum antistitibus*, inqvit, *agamus, ut qvidvis potius ex illis libris qvam regem proferant, qvem Romæ posthac nec Dii nec homines esse patientur.* Acrostichis illa de qva apud Ciceronem sermo est, non videtur continuisse nomen Julii Cæsaris, ut suspicatur Valesius p. 266. ad Eusebium, ita enim Cicero non potuisset addere: *hoc si est in libris, in qvem hominem & in qvod tempus est? callide enim qvi illa composuit perfecit, ut qvodcunqve accidisset prædictum videretur, hominum & temporum definitione sublata.* Ex qvibus verbis recte etiam colligit Joh. Smetius Antiqvitatt. Neomagens. p. 36. Constantinianam Acrostichidem Ciceroni visam haud fuisse. Sed potius videtur his verbis: ΤΟΥΣ ΠΑΡΘΟΥΣ ΕΙ ΜΗ ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΟΥΚ ΑΝ ΝΙΚΗΣΕΙ, Vel aliis ejus sententiæ expressa fuisse, qvam Dio sic exposuit: μήποτ' ἂν τοὺς πάρθους ἄλλωσπως πλὴν ὑπὸ βασιλέως ἁλῶναι, Plutarchus in Cæsare, sic p. 73. ὡς ἁλώσιμα τὰ πάρθων φαίνοιτο Ῥωμαίοις σὺν βασιλεῖ στρατευομένοις ἐπ' αὐτοὺς, ἄλλως ἄφυκτα ὄντα. Qvod vero Blondellus p. 55. Acrostichin Constantinianam ideo suppositionis arguit, qvod primus illius versus non complectatur primas literas reliqvorum, hau valde moror, nam *primus versus* apud Ciceronem potest exponi de στίχῳ, non de

* i. e. ab Oriente. Vide Lemonii notas ad Varia Sacra p. 631.

de versu numeris adstricto, & ex Constantino non absurde colligas acrostichidi illi, versus primi instar inscripta fuisse verba, qvæ deinde primis versuum literis redduntur: *Ἰησοῦς Χριστὸς Θεοῦ ὑιὸς σωτὴρ σταυρός.*

VIII. Cæterum miror Is. Vossium cap. 4. pro Sibyllino oraculo venditare qvod apud Svetonium legitur de natura Regem populo Romano parturiente. Nam Svetonii verba hæc sunt in Augusto c. 94. *Auctor est Julius Marathus ante paucos quam nasceretur menses prodigium Romæ factum publicè, qvo denunciabatur, regem populo Romano naturam parturire.* Nihil hic de Sibylla, nihil de oraculo, sed de prodigio publicè facto, Octavii nasciturі imperium portendente, qvod & aliis omnibus prænotatum refert Dio sub initium libri XLV.

IX. Alio qvoqve pertinet qvod Cornelius Lentulus ex fatis sive libris Sibyllinis sibi persvaserat *regnum Romæ tribus Corneliis portendi,* ut narrat Sallustius in Catilinar. Cicero Orat. 3. in Catilin. p. 692. edit. Grævii & 696. & Appianus Lib. II. de bellis civil. f. 430. Fallitur qve iterum vir doctus, cum ex eo qvod Cicero aruspicum responsa simul memorat, colligit ab his Corneliorum nomen definitum, non à Sibyllinis, in his vero tantum fuisse, si qvando Ægyptus Romanis pareret, tum adventurum magnum regem (Julium Cæsarem) hinc tres fore (triumviros Augustum, Lepidum, Antonium) qvi Romanam affligerent & perderent Rempublicam. Lib. II. Sibyllin. extrem. p. 219.

Τρεῖς Ῥώμην οἰκτρῇ μοίρῃ καταδηλήσονται.

Verum enim vero Lentulum in Corneliorum nomine libris Sibyllinis sive fictis potius & qvasi Sibyllini essent jactatis versibus definito, præcipuam spem posuisse, præter Sallustium diserte testatur Plutarchus in Cicerone f. 869. Innuit Florus, à qvo Lib. IV. c. 1. Lentulus destinatum familiæ suæ Sibyllinis versibus regnum sibi vaticinatus fuisse dicitur. Itaqve ex haruspicum responsis videtur hoc tantum hausisse Lentulus, qvod addit Sallustius: *Præterea ab incenso Capitolio illum esse vigesimum annum, qvem sæpe ex prodigiis haruspicum respondissent bellô civili cruentum fore.* Alia μαντεύματα post Syllæ statim mortem sparsa memorat Plutarchus in Pompejo p. 626.

X. Alium qvoqve Sibyllinorum locum respicit Augustinus sive qvisqvis auctor libri de Grammatica p. 239. *inde est illud: τρία κάππα κάκιστα, i. e. tria Cappa pessima, de Cornelio Sylla, de Cornelio Cinna, de Cornelio Lentulo, hi enim per tres literas designati sunt in libris Sibyllinis.*

XI. Sic nonnullis traditum fuit sortem Imperii ex Sibyllinis versibus Hadriano provenisse, ut auctor Spartianus in Hadriano, ad qvem locum notarunt viri docti versus qvi de Adriano hodieqve legitur in Sibyllinis Lib. V. p. 304.

XII. Ab his omnibus longe diverſum fuit oraculum, de qvo idem Cicero Lib. I. Epiſt. 7. ad P. Lentulum ubi agit de Ptolemæo Auleta in regnum reſtituendo: *& ſine multitudine reducatur qvemadmodum homines religioſi Sibyllæ placere dixerunt.* Qvo in loco homines religioſi non ſunt, ut vult vir doctus, Alexandrini ſacerdotes, hos enim à victoribus non rogatos veriſimile eſt, ſed qvindecim viri inſpiciendis Sibyllinis Romæ conſtituti. Hoc non obſcure docet, & Oraculi ipſius ſententiam his verbis refert Dio Lib. XXXIX. p. 98. *ἂν ὁ τῆς Αἰγυπτίας βασιλεὺς βοηθείας τινὸς δεόμενος ἔλθῃ, τὴν μὲν φιλίαν οἱ μὴ ἀπαρνήσασθε, μὴ μέντοι καὶ πλήθει τινὶ ἐπικουρήσετε, εἰ δὲ μὴ, καὶ πόνους καὶ κινδύνους ἕξετε.* Lucanus Lib. VIII. v. 824.

Haud eqvidem immerito Cumaæ carmine vatis
Cautum, ne Nili Peluſia tangeret ora
Heſperius miles, ripasqve æſtate tumentes.

XIII. Aliud iterum oraculum fuit, cujus meminit Tacitus Lib. V. hiſtor. c. 13. *Pluribus perſvaſio inerat, antiqvis * Sacerdotum literis contineri, eo ipſo tempore fore, ut valeſceret oriens, profectiqve Judæâ rerum potirentur.* Svetonius in Veſpaſiano c. 4. *Percrebuerat oriente toto vetus & conſtans opinio, eſſe in fatis, ut eo tempore Judæa profecti rerum potirentur. Id de Imperatore Romano qvantum eventu poſtea patuit prædictum, Judæi ad ſe trahentes, rebellarunt.* Hegeſippus Lib. V. de excidio Hieroſol. c. 44. *Inter qvæ illud præcellentiſſimum, qvod in literis æqve vetuſtis qvas ſacras vocabant manebat impreſſum, qvod ſecundum illud tempus futurus eſſet vir qvi de regione eorum* (Judæorum) *imperium aſſumeret in orbem terrarum.* (Apud Joſephum Lib. VII. de bello Jud. c. 31. p. 961. *χρησμὸς ἀμφίβολος ἐν τοῖς ἱεροῖς εὑρημένος γράμμασιν, ὡς κατὰ τὸν καιρὸν ἐκεῖνον ἀπὸ τῆς χώρας αὐτῶν ἄρξει τῆς οἰκουμένης.*) *Qvæ res eos in tanto furore poſuit, ut ſibi non ſolum libertatem ſed etiam regnum pollicerentur. Id alii* (Svetonius v. g. & Joſephus) *ad Veſpaſianum referendum putarunt, prudentiores ad Dominum JEſum* (confer Caſaubonum ad Sveton. & Wagenſeilium tel. ign. Satanæ p. 30. ſqv.) *qvi eorum in terris ſecundum carnem genitus ex Maria, regnum ſuum per univerſa terrarum ſpatia diffudit.*

XIV. Hæc de oraculis Regem qvomodocunqve vel promittentibus vel ſpectantibus, qvæ multum inter ſe diverſa parum accurate confundunt viri eruditi, non minus ac de Ecloga qvarta Virgilii mira qvædam & aliena commentantur, cum ſimpliciſſima ſit altera Probi expoſitio non ad Sibyllam ſed ad Heſiodum referentis carmen Cumæum, ut Virgilius, nihil aliud dicere voluerit, qvam nato Pollionis filio ** Saturnium ſæculum ab

* Ex his verbis perſpicuum videtur, reſpici non carmen Sibyllinum ſed dictum Propheticum, & qvidem non Michææ V. ut putabat Caſaubonus, nulla enim ibi temporis nota occurrit, ſed potius Gen XLIX. de Shilo poſt ſublatum Judæis ſceptrum venturo.

** Aſinio Gallo, à qvo Aſconius Pedianus teſte Servio audiviſſe ſe retulit eclogam hanc Virgilii in

ab Heſiodo deſcriptum orbi iterum promitti. *Ultima ætas* idem eſt ac ſi dixiſſet *prima & antiqviſſima*, ut cum dicimus *ab ultima* * *origine rem repetere*, & *altum mare* id eſt *profundum*. Aut certe *venit*, id eſt *fuit* jam ac *præteriit*, ætas nempe poſtrema ferrea. Hanc expoſitionem plane confirmat qvod ſeqvitur *Magnus ab integro ſæclorum naſcitur ordo*, i. e. nova ſeries ætatum aureæ, argenteæ, æneæ & ferreæ ſeſe excipientium denuo incipit. Magnus id eſt fauſtus & auſpicatiſſimus. Sic paulo poſt *magni menses* i. e. læti, pulchri & auſpicati, perinde ut Hebræis *magnus dies* pro feſto, qvod imitati Chriſtiani dixerunt & *hebdomadem magnam*. Etiam Lib. II. Sibyllinor. p. 195. occurrit μέγας αἰών. Sed fallitur qvi claram illam ex Evangeliis judicii extremi deſcriptionem Virgilio inſpectam exiſtimat, & Turnebus eundem locum longe aliter conſtituit, in hanc nempe ſententiam, pro αἰὼν ſcribendo ἀγών:

Καὶ τότε ὁ μέγας αὖθις ἀγὼν ἰσελαστικὸς ἔσαι.

Ut alludatur ad Iſelaſtica certamina, qvorum victoribus fas erat triumphantium ritu per mœnia in urbem εἰσελαύνειν. Vide Gallæi diſſ. de Sibyllis p. 481. ſeqv. Mox in verbis Poëtæ *jam redit & virgo* intelligitur Aſtræa ſive Juſtitia, qvæ *aurea virgo* Pedoni Albinovano dicitur Elegiâ in Mæcenatem, Heſiodo qvoqve & Arato παρθένος, qvæ in deteriore ſæculo ** cœlum petierat. ſed jam iterum in terras reverſa à Virgilio fingitur: Sic Ammianus Marcellinus Lib. XXII. c. 10. *Æſtimabatur per hæc vetus illa juſtitia qvam offenſam vitiis hominum Aratus extollit in cœlum, imperante eo reverſa ad terras.* Confer Eratoſthenis Cataſteriſmos c. IX. & Lactantium Lib. V. c. 5. In eo qvod ſeqvitur apud Virgilium: *redeunt Saturnia regna*, qvid clarius qvam reſpici ad Heſiodi homines aurei ſæculi οἳ μὲν ἐπὶ Κρόνου ἦσαν ὅτ' οὐρανῷ ἐμβασίλευεν. Cornelius Severus in Ætna:

Aurea ſecuri qvis neſcit ſæcula regis?

Jam nova progenies i. e. novi ac meliores homines aureum ſæculum victuri. Pari ſenſu Cicero in Arateis *ferream prolem* pro hominibus ætatis ferreæ

in ipſius fuiſſe honorem compoſitam. Scripta autem eſt Anno U. C. 713. cum C. Aſinius Pollio conſul eſſet deſignatus.

Teqve adeo, decus hoc ævi, Te Conſule INIBIT,
Pollio, & INCIPIENT magni procedere menſes
Te duce &c.

Ex his ipſis, ni fallor, apparet à Virgilii ſententia alienam eſſe, utcunqve doctam & ingenioſam Viri egregii conjecturam, qvi in Memoriis Trivultinis A. 1703. p. 8. ſq. edit. Auſt. Poëtam exiſtimat hanc Eclogam compoſuiſſe in honorem Druſi, Tiberii F.

* Sic *ultima certamina* pro antiqviſſimis dixit Cornelius Severus in Ætna v. 17. ubi vide notas Theodori Goralli, ſive qvi ſub nomine illo latet Johannis Clerici, Viri Clariſſ.

** Cicero in Arateis:

Deſeruit propere terras juſtiſſima Virgo.

reæ & Horatius *progeniem vitiosiorem* dixit pro posteris. Falluntur qvi de uno homine & de novo rege nascituro hic agi existimant, ajuntqve Poëtam in animo habuisse hæc Sibyllina:

Καὶ τότ' ἀπ' ἠελίοιο Θεὸς πέμψει βασιλῆα
Ὃς πᾶσαν γαῖαν παύσει πολέμοιο κακοῖο.

Qvos versus nunqvam probari poterit à Virgilio lectos fuisse. Qvod seqvitur: *cælo dimittitur alto*, divinam novæ progeniei originem indicat perinde ut Hesiodus à Diis tanqvam auctoribus repetit χρύσεον γένος μερόπων ἀνθρώπων. Mox ait:

——— ——— ——— *Qvo ferrea primum*
Desinet ac toto surget gens aurea mundo.

Ex qvibus verbis patet non decem ætates ex carmine Sibyllino agnovisse Virgilium, ut putat vir doctus: sed cum Hesiodo qvatuor: *auream*, *argenteam*, *æneam*, *ferream*. Sic ordine sæculorum ab integro iterum nascente ferream aurea excipit. Ausonius Epist. 16. de Probo:

Generi hic superstes aureo
Satorqve prolis aureæ
Convincit Ascræum senem
Qvot sæculum omne ferreum est.

Similiter Porphyrio Optatiano prædicanti felicitatem temporum Constantini Aug. Imperator est *Aurea perpetua restaurans sæcula mundo.* Sic *aureum sæculum* in numo Hadriani de qvo Tristanus T. I. p. 475. & Andreas Morellus specim. p. 65. Dio de Commodo Imp. libro LXXII. p. 824. τὴν αἰῶνα τὸν ἐπ' αὐτοῦ χρυσοῦν τε ὀνομάζεσθαι, καὶ ἐς τὰ γράμματα πάντα ὁμοίως ἐγγράφεσθαι ἐψηφίσθη.

XV. Neqve usqvam in Sibyllinis mentionem factam decem ætatum illo sensu, nedum Hesiodum (ut Erasmo Schmidio in mentem venit) à Sibylla, qvæ de ætatibus diversis scripsit, mutuatum probare poterunt viri eruditissimi. Nam qvod apud Phlegontem in longævis p. 120. Sibylla ait se δέκα γενεὰς κατ' ἀνθρώπους γεγονέναι, aliò longe spectat, nempe ut ostendat se vixisse inter homines, annos prope mille, qvemadmodum Phlegon exponit, ita ut singulæ γενεαὶ complectantur annorum ἑκατοντάδα. Confer Salmasium ad Solin. p. 77. edit. Paris. Vel ut non mille qvidem, valde longum tamen & plurimorum annorum senium attigisse se doceat. Sane centum anni potuerunt dici à Sibylla, decem γενεαὶ, qvemadmodum in Epistola Apocrypha Jer. v. 3. ἕως γενεῶν ἑπτὰ ab Olympiodoro recte exponitur ἤγουν *ad annos septuaginta* (in Sibyllinis Lib. III. p. 239. ἑπτὰ χρόνων δεκάδες] ut γενεὰ sit tempus decem annorum, qvo sensu occurrit etiam apud Diogenem Laër-

Laërtium Lib. VIII. Sect. 45. Fruſtra ſane Phlegon ut probet Sibyllæ *γενεὰν* eſſe tempus centum annorum provocat ad oraculum ejus qvod exhibet etiam Zoſimus Lib. II. c. 6. & Politianus elegantibus verſibus latinis reddidit cap. 58. Miſcell. Qvis enim non videt aliud eſſe * *γενεὰν*, vocem ſi ulla alia ambiguæ ſignificationis, ut multis exemplis oſtendi libro & capite tertio ſacrarum Obſervationum, aliud vero *μήκιϛον χρόνον ζωῆς ἀνθρώποις*. Non alio ſenſu accipe qvod Lib. II. Sibyllin. ſub initium legas *δὴ τότε καὶ γενεὴ δεκάτη μετὰ ταῦτα φανεῖται*, innuit enim à Chriſto nato tot interceſſuras generationes ad diem extremum, ut libro octavo p. 379. *ἀλλ' ὅταν ἡ δεκάτη γενεὰ δόμον ἀΐδος εἴσω.* ſic libro qvarto p. 227. ait ſibi à Deo expoſita, qvæcunqve debeant

Ἐκ πρώτης γενεῆς ἄχρις ἐνδεκάτης ἀφικέσθαι.

p. 228. Aſſyrios futuros

Ἓξ γενεὰς κόσμοιο διακρατέοντας ἐν ἀρχῇ.

Medis *γενεὰς δύο μούνας* Perſis *γενεὰν μίαν*. Decima *γενεᾷ* Perſas ſervile jugum ſubituros. Unde ſuſpicor eâdem pagina pro *ἀλλὰ τὰ μὲν δεκάτῃ γενεῇ μάλα πάντα τελεῖται* legendum *ἀλλὰ τὰ δ' ἐνδεκάτῃ*, aut certe in priore verſu pro *ἄχρις ἐνδεκάτης* ſcribendum *ἂν δεκάτης*. Similiter libro III. p. 224. qvo *δεκάτην γενεὴν μερόπων ἀνθρώπων* memorari video, innuitur in decimam generationem à diluvio diſperſionem Babylonicam incidere. Confer Lactantium Lib. I. c. 14. & Coſmam Indoplevſten lib. 2. p. 135. & lib. 5. p. 215. Apud Tertullianum ſimiliter Lib. II. contra nationes c. 12. occurrit hoc Sibyllinum: *Decimâ genitura hominum ex qvo cataclyſmus prioribus accidit, regnavit Saturnus & Titan & Jamfetus, Terra & cæli fortiſſimi filii.* Viciſſim ſcriptor vetus recognitionum qvæ ambulant ſub nomine Clementis Romani Lib. I. 29. diluvium incidiſſe ait in decimam generationem, ab orbe condito nempe. Qvæ omnia nihil habent commune cum ætatibus de qvibus ex Heſiodo, Cumano vate, Virgilius, & Heſiodum imitatus Pſeudo Sibyllinorum ſcriptor Lib. I. p. 164. ſq. qvatuor ante diluvium memorans ætates ſive *γένη* hominum tum qvintam peſſimam qvæ in diluvio perierit p. 168. ſeq. ſextam deniqve, novam poſt diluvium qvam *χρυσείην πρώτην* vocat p. 183. Lib. II. p. 211. ait ſeptem ſæcula hominibus data ſpacium ad recipiſcendum:

Ἑπτὰ γὰρ αἰώνων μετανοίας ἤματ' ἔδωκεν·

qvod exſtat & Lib. VIII. p. 391. Neqve vero audiendus Servius qvi de Sibyllinis parum accurate ſcripſit, nec qvicqvam niſi commenta inania affert, cum ait *Sibyllam ſecula per metalla diviſiſſe, dixiſſe etiam qvis qvo ſe-*

* De ſenſu vocabuli *γενεὰ* qvo ſucceſſionem Principum in imperio ſe excipientium denotat, vide Clariſſ. Dodvvellum diſſ. ad Dionyſ. Halicarnaſſ. T. 2. p. 323. ſeq. & de ætate Pythagoræ p. 170. ſeq.

culo imperaret, & solem sive Apollinem ultimum id est decimum voluisse. His enim verbis non plus fidei tribuendum videtur, qvam fabulæ qvæ legitur ad calcem T. 2. Opp. Bedæ Venerabilis, de somnio centum Romæ Senatorum, qvi omnes una nocte videre sibi visi sunt novem in cœlo soles, qvos rogata Sibylla de totidem generationibus interpretata est, in qvarta venturum affirmans Christum, in nona post varios Reges, qvorum primas literas indicat, Antichristum.

XVI. Qvod porro vir doctus Isaacus Vossius nullum dubium esse ait, Juvenalem, ubi nonæ ætatis meminit, Cumanam secutum esse vatem sive Sibyllam, aliter forte videbitur ei qvi verba ipsa Satyrici attentius consideraverit. Ita vero ille Sat. XIII. v. 28.

Nona ætas agitur, pejoraqve sæcula ferri
Temporibus, qvoniam sceleri non invenit ipsa
Nomen, & à nullo posuit natura metallo.

Jam olim Hesiodus cum qvatuor memorasset ætates, conqvestus fuerat in deteriore illis omnibus qvinta* cui nec ipse nomen imponit, se miserum vivere Ἐργ. v. 174.

Μηκέτ᾽ ἔπειτ᾽ ὤφειλον ἐγὼ πέμπτοισι μετεῖναι
Ἀνδράσιν, ἀλλ᾽ ἢ πρόσθε θανεῖν ἢ ἔπειτα γενέσθαι.

Hoc imitatus Juvenalis est, sed ita ut conceptionem Hesiodi augeret, nonamqve diceret ætatem pro qvintâ, ostensurus tempora in qvibus viveret longe adhuc magis corrupta ac perdita esse, adeo qvidem ut licet non qvatuor tantum sed pro numero septem ut vulgo numerantur metallorum tot etiam fingerentur ætates, tamen nulli earum congruerent, ac ne proximo qvidem intervallo distarent à deterrima etiam & infima ex illis septem, sed adhuc corruptiora pro nona ætate habenda essent. Etiam in hoc fugit ratio virum doctum, qvod decimam sive ultimam γενεὰν ex mente Sibyllæ optimam fingit, nam si audias ea qvæ supersunt Sibyllina Lib. II. p. 199.

Τετάτης γενεῆς φῶτες κακοεργέες, αἰνοὶ,
Νήπιοι. —— —— —— ——

Qvod etiam observandum adversus ea qvæ Clarissimus Beveregius disputat in codice canonum Ecclesiæ primitivæ cap. 14. §. 9. p. 63. ubi ea qvæ de ultimo sæculo in Sibillinis dicuntur, eadem esse aut cum iis qvæ de ultima ætate Virgilius affirmat. Reliqva apud Poëtam perspicua sunt:

Teqve

* Olaus Rudbeckius In parte 3. Atlanticæ sex ætates perseqvitur qvas proximas à diluvio numerat, auream, argenteam, saxeam, æream aut vero fraxineam, Heroicam, & ferream.

Teqve adeo, decus hoc ævi, te consule inibit
Pollio, & incipient magni procedere menses.

Ait enim hisce verbis jam fore ut consule te, ô Pollio, decus hoc ævi i.e. ævum istud felicissimum atqve aureum incipiat. *Inibit* rectè a Servio exponitur *exordium capiet*, diciturqve eodem modo qvo Germani es wird angehen. Dicitur autem per ellipsin, *inibit*, cursum nempe. *Magni menses* non sunt menses anni magni, qvi huc non magis spectat qvam Julius & Augustus: sed menses fausti * & auspicati, qvibus auream ætatem inchoandam & feliciter continuandam ominatur. Versu proximo *tuus jam regnat Apollo*, ad Consulis cui adulatur *Asinii Pollionis* nomen alludit Poeta, eumqve ostendit velut solem sive Deum aliqvem faustissima qvæqve & partui & ætati polliceri.

XVII. Nolo in præsenti plura ad illustrandam Virgilii Eclogam adjungere, ut revertar ad Sibyllas, qvarum oracula omnes sciunt versibus Græcis Hexametris concepta fuisse. Etymologici magni auctor tamen hunc Jambicum versum Sibyllæ excidisse testatur in Ἀρήν. Ἄρον τρίπυργος ἔσσετ' εὐδαίμων πόλις. Eqvidem alia oracula non modo Hexametris versibus sed Jambicis qvoqve & Prosaica sermone edita fuisse variis exemplis constat, & notavit Scholiastes Aristophanis ad nubes f. 67. & ante eum Plutarchus in libro περὶ τοῦ μὴ χρᾶν ἔμμετρα τὴν Πυθίαν. Cicero 2. de divinat. *Præterea Pyrrhi temporibus jam Apollo versus facere desierat.* Idem Plutarchus, & Strabo Lib. IX. p. 419. testantur oracula Pythiæ prosaria à Poëtis ad hoc constitutis excepta & in versus redacta fuisse. Talis Poëta fuit *Jophon Cnossius*, Pausaniæ in Atticis p. 84. memoratus, qvi oracula versibus Hexametris exposuit. Versus malos oraculorum, hypermetros, defectivos, & in metri leges peccantes ridet Lucianus in Jove Tragœdo, & apud eundem Plutarchum Diogenianus. De cætero Sibyllam Svidas auctor est scripsisse non modo χρησμοὺς δι' ἐπῶν sed & μέλη, & περὶ παλμῶν. ** Præstantissimus vir Guilimus Caveus in parte 2. historiæ literariæ scriptorum Ecclesiasticorvm p. 17. putat qværi posse an vaticinia sua carmine semper tradiderint Sibyllæ, cum Josephus Lib. I. Antiq. cap. 5. p. 12. cujus verba repetit Eusebius Lib. IX. c. 15. præparat. & Hieronymus de locis Hebr. voce *Babel*, Sibyllam inducat prosâ vaticinantem de turri Babylonica, non Sibyllæ ipsius libris usus, sed ex Alexandro Polyhistore istud mutuatus, ut ex Cyrillo Alex. Lib. I. in Julian. p. 9. colligo, nisi memoria lapsus Cirylllus Alexandrum pro Josepho laudavit, qvæ sententia est Cotelerii ad Hermæ pastorem p. 78. Verum non Josepho tantum & Ale-

 xandro

* Confer Martini de Roa singularia Sacræ Scripturæ lib 1. c. 16. & parte 2. lib. IV. c. 5. ubi observat *dies fastos* è contrario poni pro miseris & infelicibus.

** Vide qvæ supra c. XV. num. 4.

xandro sed & aliis scriptoribus solenne est prosario sermone brevius complecti, qvæ pluribus versibus in Sibyllinis vel aliis oraculis ac Poëtis scripta repererant. Sane versus Sibyllinos, ejusdem argumenti cum oraculo qvod Josephus refert, producit Theophilus Lib. II. ad Avtolycum fol. 107. & allegavit ipse Caveus ex Libr. III. Sibyllin. p. 223. seq. Neqve verisimile mihi videtur, qvod H. Dodwello V. C. p. 315. prælectionum Cambdenianarum persvasum esse video, versus illos Sibyllinos è Josepho fuisse effictos.

CAPUT XXXI.

De libris Sibyllinis eorumqve usu apud Romanos. Libri à Sibylla Tarqvinio oblati. 1. Eorum in Capitolio asservatio. 2. Causæ ob qvas libri Sibyllini consulerentur. 3. Consulendi modus & potestas, & qvod auctoritate Senatus aut Imperatorum Sibyllina vel vera publicarentur, vel falsi rumores de iis spargerentur. 4. Duumviri, & postea Decemviri inspiciendis Sibyllinis. 5. Post Tarqvinianos Libros Sibyllinos Syllæ tempore cum Capitolio combustos, alia Sibyllina Erythris & undecunqve arcessita. 6. Qvindecimviri Sacrorum. 7. Sibyllina ab Augusto Imp. selecta & in templo Apollinis asservata, reliqvis flammæ datis. 8. Etiam hæc uni alteriqve templi incendio erepta deniqve conflagrarunt sub Honorio Imp. 9. Alia qvædam recentiora oracula, pro Sibyllinis jactata, præcipue in Oriente. 10. Augusti & Tiberii Imp. in describendis veris & non supponendis falsis Sibyllinis cura. Oraculum Sibyllinum à Nerone rejectum. 11. Varia falsa Sibyllina jactata apud Romanos. 12. Christianis idem ab Ethnicis exprobratum. Sibyllistæ. σιβυλλιᾷν, σιβυλλαίνειν. 13.

I.

QVamvis jam tum Æneas * Sibyllam consuluisse fertur, Vaticiniorum tamen Sibyllinorum in libros relatorum nulla mentio ante tempora *Tarqvinii Superbi*, postremi Romanorum Regis, cui Dionysius Halicarnasseus Lib. IV. pag. 259. Gellius Lib. I. cap. 19. Plinius, Solinus, & Isaacus Tzetzes ad Lycophron. v. 1279. sive *Tarqvinii Prisci*, cui Varro apud Lactantium Lib. I. cap. 6 Isidorus Lib. VIII. Orig. cap. 8. Svidas, & in prolegomenis ad Sibyllina Marcus Antimachus, *libros novem* (ita Varro, Dionysius

* Vide Aurelium Victorem de origine gentis Rom. cap. 10.

nysius, Gellius, Isidorus, Servius ad 6. Æneidos, Svidas) sive *tres* (ut Plinius Lib. XIII. c. 13. & ex eo Solinus cap. 8.) ab anu hospita & incognita (non ipsa Sibylla. Vide Salmas. ad Solin. p. 76. Petr. Petitum Lib. II. c. 4.) venales oblatos fuisse ferunt, cumqve magnum pretium (trecentorum, ut notat Lactantius & Servius, Philippeorum) posceret, ridente immensum nimium rege, duas tertias librorum partes exussisse, & pro parte superstite (non tantum centum Philippeos, ut tradit Antimachus) sed integram * qvam desideraverat pecuniæ summam iterato petiisse & tulisse. Harduinus ad Plinii Lib. XIII. p. 85. ex Digestis Lib. I. tit. 2. de orig. juris §. 2. post Cujacium observat qvod Tarqvinius Priscus qvoqve Superbi cognomine venerit: sed perspicuum est Dionysium Halicarnassensem saltim non agere de Tarqvinio Prisco, de qvo pridem dicere desierat: sed de altero Tarqvinio. Eundem scriptorum dissensum circa fundamenta Capitolii sive sub Prisco sive sub Tarqvinio Superbo jacta observavit Justus Rycqvius lib. de Capitolio cap. IX. Sed libros Sibyllinos Tarqvinio Superbo potius oblatos qvam Prisco crediderim, & novem potius qvam ternos, qvia major est scriptorum prioris sententiæ auctoritas, & Plinius tres videtur libros dixisse veluti tres librorum triades. Apud Svidam pro ἔκαυσε βιβλία β legendum ϛ' vel pro ἐννέα βιβλία χρησμῶν, scribendum τρία, hoc est γ' pro θ'. Aut ἔκαυσε βιβλία β exponendum *duos librorum terniones*, sive duas partes tertias. De numero librorum Tarqvinio traditorum ambiguus hæret etiam Tzetzes ad Lycophronem p. 139.

II. Libri isti *fatales* sive Sibyllini diligentissime servati sunt & arctissime custoditi à Romanis, inclusi arcæ lapideæ, & sub templo Jovis Capitolini in delubro Junonis, in cella qvadam subterraneâ reconditi, ut testatur Dionysius Lib. IV. p. 260. diserte mentionem faciens λιθίνης λάρνακος, ut præter rem utiqve Alexandrum Alexandrium eo nomine reprehendat Tiraqvellus ad Lib. III. genialium dierum c. 16. Linteis textis scriptos ex Symmachi Lib. IV. Epist. 34. & Claudiani de bello Getico observavit Demsterus ad Rosinum p. 498.

III. Consulti subinde sunt, jubentibus maxime Pontificibus, in rebus arduis, si in magno periculo Resp. versaretur, ** si gravis aliqvis motus exstitisset, si bellum suscipiendum, si pestilentia ingruisset, si terræ motus contigisset, si magna clades accepta, si magnum incendium vastasset urbem, si qvid in sacris non rite factum esset, maxime

* Similis narratio apud Svidam in βύβλος.

** Ut Annibale Italiam devastante. Adi Victorem de Viris illustribus c. 46. Plutarchum Fabio Max. f. 176. Similiter Gallis ingruentibus. Plutarch. Marcello f. 299.

ſi portenta ac prodigia * nunciata eſſent, & monſtra animos hominum attonitos reddidiſſent, ſi caritate laboraretur annonæ: ex illis enim intelligere ſe non dubitabant, qvo pacto poſſent Numina læſa placare, & rem feliciter gerere, ut multis exemplis è Livio, Dionyſio, Plutarcho, Dione & aliis ſcriptoribus oſtendit Eraſmus Schmidius Orat. 2. de Sibyllinis p. 1498. ſeq. Gallæus de Sibyllis p. 271. ſeq. 279. ſeq. videndus etiam Salmaſius ad Vopiſci Aurelianum cap. 19. & 20. qvi tamen nimis videtur cauſas inſpiciendorum Sibyllinorum in arctum conſtringere, eo qvod Livius libro XXII. affirmet inſpectionem illorum *non ferme decretam niſi cum tetra eſſent prodigia nunciata.* Nam licet Varro qvoqve de re ruſtica libro & capite primo ad Sibyllæ libros redire ſolitos Romanos affirmat, cum deſiderarent *qvid faciendum ſit illis ex aliqvo portento*, alias tamen qvoqve cauſas adeundorum Sibyllinorum notant Livius ipſe, Dionyſius & alii.

IV. Cæterum conſulti ſunt libri Sibyllini ſupplici veneratione & *velatis manibus* ut in vopiſci Aureliano legendum docuit idem Salmaſius p. 461, Neqve vero adire illa licebat, niſi ex decreto Senatus viris ad hoc conſtitutis. Nam citra illud nefas erat ullos è Sibyllinis libris verſus prodere, Dio lib. XXXIX. p. 98. οὐ γὰρ ἐξῆν οὐδὲν τῶν Σιβυλλείων, εἰ μὴ ἡ βουλὴ ψηφίσαιτο, ἐς τὸ πλῆθος ἐξαγγέλλεσθαι. Hinc Sibyllinum carmen Tertullianus *ſenatorium verſum* vocat Lib. II. contra Nationes, cap. 12. Sub Cæſaribus qvoqve uti Cæſaris juſſu ſic (ad ſpeciem ſaltim) Senatus conſenſu opus fuiſſe docet Tacitus Lib. VI. Annal. & idem Vopiſcus in Aureliano. Neqve vero in populum efferebantur ipſi verſus Græci ſive concepta verba oraculi, ſed tantum ſenſus ſive νοῦς τῶν ἐπῶν, verbis latinis, ut idem Dio teſtatur. Ex eodem loco apparet oraculum à qvindecimviris Senatui communicatum, qvandoqve ejus judicio ſuppreſſum fuiſſe, ſi id populo ut vulgaretur è re ſua eſſe haud putarent. Itaqve Cato merito verebatur ne oraculum de Ptolemæo Aulete copiis haud juvando à ſenatu ſupprimeretur, qvamprimum illi hoc innotuiſſet. Perperam interpres Dionis verba p. 98. D. ἐπειδὴ γὰρ τάχιστα ὁ νοῦς τῶν ἐπῶν διεθρυλλήθη ὥσπερ εἴωθε γίνεσθαι, δείσας μὴ συγκρυφθείη, *ut primum ſententia oraculi, qvod fieri aſſolet, vulgo innotuit, veritus Cato ne id ſupprimeretur, ſacerdotes ad plebem produxit &c.* Rectius ſane *ut primum ſententia oraculi* in ſenatu *increbuit.* Nam ſi vulgo, cujus nulla in Græcis verbis mentio, jam innotuiſſet, qvomodo ſupprimi poterat, & qvid attinebat ad plebem producere ſacerdotes. Neqve hoc fieri ſolebat, ut vulgo prius niſi per antiſtites ſacrorum promulgaretur, etſi qvandoqve etiam falſos rumores de oraculis

* Tale illud de arbore ante Pompeji bellum civile ſubſidente in agro Cumano. Plin. XVII. 25.

oraculis per illos vulgandis in vulgus ſparſos obſervat idem Dio Lib. XLIV. p. 247.

VI. Conſtituti fuere ad inſpicienda & vulganda Sibyllæ oracula à Tarqvinio primum ex nobiliſſbus non *Qvinqveviri* ut Tho. Hyde affirmat pag. 387. de relig. vett. Perſarum, ſed *Duumviri ſacris faciundis*, ut vocantur Livio Lib. V. cap. 13. (& aliis in locis) additiqve totidem *miniſtri ſacrorum*, ut idem Dionyſius auctor eſt Lib. IV. p. 260. narrans alterum ex primis Duumviris M. Attilium viſum non bona fide rem gerere, & per unum è miniſtris delatum parricidii, à Tarqvinio juſſum culeo bubulo inſui & projici in mare. Nimirum Attilius iſte (ſive ut à Minutio, Arnobio & Tzetza nominatur Aqvilius) librum Sibyllæ, ſecreta civilium ſacrorum continentem cuſtodiæ ſuæ commiſſum, corruptus, Sabino cuidam viro, cui Petronio nomen, deſcribendum dederat. Vide Valerium Max. libro & capite primo, in cujus codicibus vitioſe *M Tullium* pro *M. Attilio* exſtare video. Poſt expulſos Reges Senatus populusqve Romanus hoc munus librorum Sibyllinorum inſpiciendorum non ſtatim dedit *decemviris ſacrorum* qvi ex ſolis Patribus ſive nobilibus legerentur, ut viſum Eraſmo Schmidio Orat. 2. de Sibyllis p. 1498. ſed per duumviros adhuc adminiſtrari curavit, donec A. U C. 385. lege à C. Licinio & L. Sextio tribunis plebis latâ, *Decemviri ſacrorum*, qvini nempe ex patribus, reliqvi totidem ex plebejis creari juberentur, teſte Livio Lib. VI. c. 47. Verba Livii clariſſima ſunt: *Hujus generis orationes ubi accipi videre, novam rogationem promulgant, ut pro duumviris ſacris faciundis decemviri creentur, ita ut pars ex plebe, pars ex patribus fiat.* Decius Mus apud eundem Lib. X. 8. *Decemviros ſacris faciundis carminum Sibyllæ ac fatorum populi hujus interpretes antiſtites eosdem Apollinaris ſacri ceremoniarumqve aliarum plebejos videmus, nec tum patriciis ulla injuria facta eſt, cum duumviris ſacris faciundis adjectus eſt propter plebejos numerus.* Hi erant *interpretes & arbitri Sibyllæ oraculorum*, ut dicuntur Gellio Lib. IV. c. 1. Conf. Pſeudo Feneſtellam de ſacerdotiis Romanorum c. 13. Livius XXXI. 12. *Decemviros adire libros de portentis juſſerunt.* Ab hiſce ipſis verò ſive duumviris ſive decemviris non fas erat Sibyllina inſpici, niſi in præſentia aliorum, qvi ſubinde (qvoties Senatus juſſiſſet illa adire) publica auctoritate ad hoc deſtinabantur, ut docet Dionyſius Halicarnaſſ. Lib. IV. p. 260. Καὶ δημοσίᾳ αὐτοῖς παραγγελθήσεται, ὧν χωρὶς οὐκ ἐπισκέψεις τῶν χρησμῶν τοῖς ἀνδράσι ποιεῖσθαι.

VI. Temporibus Syllanis cum Capitolium A. U. C. DCLXX. conflagraſſet, una cum aliis ἀναθήμασι & ſimulacro ipſo Jovis, qvod incendio tum periiſſe notat Plutarchus libro de Iſide & Oſiride, etiam flammis

flammis abſumti ſunt Sibyllini libri, qvemadmodum idem Dionyſius & Solinus c. 8. teſtatur. De illo incendio & Capitolii reſtauratione videndus Rycqvius lib. de Capitolio cap. XI. *Poſt exuſtum ſociali* (h. e. civili) *bello capitolium* (verba Taciti ſunt Lib. VI. Annal. p. 194.) *qvæſita Samo, Ilio, Erythris, per Africam etiam ac Siciliam & Italicas Colonias carmina Sibyllæ, una ſeu plures fuere, datumqve ſacerdotibus negotium, qvantum humana ope potuiſſent, vera diſcernere.* Idem teſtatur Varro & Feneſtella, qvi ſub Tiberio ſcripſit, libro de undecimviris, cujus verba ex Lactantii Lib. I. c. 6. apponam: *Reſtituto Capitolio retulit ad ſenatum C. Curio Cos. ut legati Erythras mitterentur, qvi carmina Sibyllæ conqviſita Romam deportarent: itaque miſſi P. Gabinius, M. Octacilius, L. Valerius, qvi deſcripta à privatis verſus circa mille Romam deportarunt.* Dionyſius Halicarnaſſeus Lib IV. p. 260. οἱ δὲ νῦν ὄντες (Σιβύλλειοι χρησμοὶ) ἐκ πολλῶν εἰσι σύμφοροι τῶν τόπων, οἱ μὲν ἐκ τῶν ἐν Ἰταλίᾳ πόλεων κομισθέντες, οἱ δὲ ἐξ Ἐρυθρῶν τῶν ἐν Ἀσίᾳ κατὰ δόγμα βουλῆς ἀποσταλέντων πρεσβευτῶν ἐπὶ τὴν ἀντιγραφὴν, οἱ δὲ ἐξ ἄλλων πόλεων, καὶ παρ' ἀνδρῶν ἰδιωτῶν μεταγραφέντες, ἐν οἷς εὑρίσκονταί τινες ἐμπεποιημένοι τοῖς Σιβυλλείοις κ. τ. λ. Hæc Sibyllina prioribus exuſtis undecunqve congeſta, primùm itidem A. U. C. 678. repoſita ſunt in Capitolio, qvod L. Sylla iterum inſtauravit, templum novum Jovis Capitolini Q. Catulo dedicante. Feneſtella apud Lactantium de ira Dei c. 22. *legati Erythras à Senatu miſſi, ut Sibyllæ carmina Romam deportarentur, & ea Conſules Curio & Octavius in Capitolio qvod tunc erat curante Q. Catulo reſtitutum, ponenda curarent.*

VII. Dicitur & Sylla loco decemvirorum *qvindecimviros ſacrorum* conſtituiſſe. Saltim ab illo tempore non decemvirorum mentio in hiſtoria Romana, ſed qvindecimvirorum. *Sic P. Dolabellam qvindecimvirum factum* Ciceroni narrat Cælius Epiſt. 4. Qvamvis autem Petrus Taffinus Lib. de anno ſæculari & ludis ſæcularibus Romanorum cap. 5. rectè incertum eſſe ſtatuit, à qvo demum illi qvinqve additi fuerint, non temere tamen fides habenda Servio, qvi in VI. Æneid. p. 418. *ſciendum*, inqvit, *primùm duos librorum fuiſſe cuſtodes, inde decem, inde qvindecim usqve ad tempora Syllana, poſtea crevit numeros. Nam & Sexaginta* (alii codd. *qvadraginta*, XL. pro LX.) *fuerunt, ſed remanſit in his qvindecimvirorum vocabulum.* Sane qvindecim viri ante Syllana tempora non memorantur, ita ut decemviros adhuc nominet Cicero Lib. I. de divinatione: poſt Syllam ſæpiſſime. Vide Nicolaum Heinſium ad Valerii Flacci Lib. I. v. 5. Primus qvindecimvirorum collegium uno addito auxit Julius Cæſar, paulo ante expeditionem in Africam, poſt Syllam

jam

jam pridem defunctum, ut patet è Dione Lib. XLII. pag. 209. Ab eo tempore A. U. C. 725. Augustus accepit potestatem sacerdotes [adeoqve etiam qvindecim viros] qvoscunqve & qvotcunqve vellet neglecto avito numero constituendi. Idem Dio Lib. LI. p. 457. *ἱερέας τε αὐτὸν καὶ ὑπὲρ τὸν ἀριθμὸν ὅσους ἂν ἀεὶ ἐθελήσῃ προαιρεῖσθαι προσκατεστήσαντο ὅπερ πυ ἐξ ἐκείνου παραδοθὲν ἐς ἀόριστον ἐπηυξήθη, ὥστε μηδὲν ἔτι χρῆναί με περὶ τοῦ πλήθους αὐτῶν ἀκριβολογεῖσθαι.* Notandum præterea qvod pro Qvindecim viris aliqvando etiam Sibyllina inspexisse dicuntur Pontifices, ut apud Vopiscum in Aureliano, non qvod Pontifices & Qvindecim viri nihil differrent, notum enim est diversa fuisse collegia Pontificum, augurum, septemvirorum & qvindecimvirorum, qvæ qvatuor memorat Dio in limine Libri LIII. neqve qvod Pontificum fuerit aliqvando libros Sibyllinos inspicere, semper enim hoc terqvinorum virorum fuit officium, sed qvod multi ex Pontificibus iidem etiam Qvindecimviri essent, ut ostendit Salmasius ad Vopiscum p. 464.

VIII. Idem Augustus cum instituisset omnes libros fatidicos, qvi tunc ferebantur, examinare, Sibyllinos qvos servandos ratus est, non in templo Jovis Capitolini, sed in templo Apollinis qvod in palatio exstruxerat reposuit. Svetonius in Augusto c. 31. *Postqvam vero pontificatum maximum qvem nunqvam vivo Lepido auferre sustinuerat, mortuo demum suscepit, qvicqvid fatidicorum librorum Græci Latiniqve Generis* (Martiorum puta, Bygoës nymphæ, Hetruscorum carminum & aliorum) *nullis vel parum idoneis auctoribus vulgo ferebatur, supra duo millia contracta undiqve cremavit, ac solos retinuit Sibyllinos, hos qvoqve delectu habito: condiditqve duobus forulis auratis sub Palatini Apollinis basi.* Hoc respicit non Virgilius modo Lib. VI. Æneid. v. 72. sed & ni fallor etiam Tibullus Lib. II. eleg. 5. ad Phœbum:

Te duce Romanos nunqvam frustrata Sibylla est,
Abdita qvæ sacris fata canit pedibus,

Sane perperam vulgo legitur *savis*, etsi non displicet vir magnus, qvi legit *senis*, * ut non ad pedes sive basin Apollinis Palatini, sed carmen Hexametrum respiciatur. Servius ad VI. Æneidos iterum fallitur & confundit priora tempora cum posterioribus, cum bis affirmat post incensum Apollinis templum ex Erythra insula Sibyllinos versus Romam allatos fuisse. Capitolium enim pro Apollinis templo dicere debuit, ut monuit Salmasius p. 78. ad Solin.

* Sic apud Papinium V. 3. Silvar.

Qveis honor Aonius seno pede ducere campos.

IX. Eqvidem Apollinis Palatini templum qvoqve conflagrasse constat, non sub Nerone tantum A. U. C. 817. 11. Cal. Aug. ubi totus mons Palatinus incendio absumptus teste Dione lib. LXII. pag. 709. Sed & sub Juliano A. C. 363. 14. Cal. April. Verum servata in illo incendio Sibyllina carmina testatur Ammianus lib. XXIII. c. 3. *Eadem nocte Palatini Apollinis templum præfecturam gerente Aproniano, in urbe conflagravit æterna, ubi ni multiplex juvisset auxilium, etiam Cumana carmina consumserat magnitudo flammarum.* Deniqve nihilominus, qvæ aliis pandere fata solebat, ad propriam cladem cœca Sibylla tacuit, exusta enim sunt Sibyllina carmina à Stilicone, res novas moliente sub Honorio Imp. ut notarunt viri docti ex Rutilii Itinerar. lib. II. v. 41.

Qvo magis est facinus diri Stiliconis acerbum
Proditor Arcani qvo fuit Imperii.
Romano generi dum nititur esse superstes
Crudelis summis miscuit ima furor.
Dumqve timet, qvicqvid se fecerat, ipse, timeri,
Immisit Latiæ barbara tela neci.
Nec tantum Geticis grassatus proditor armis
*Ante Sibyllinæ fata cremavit Opis,**
Odimus Althaam consumti funere torris
Nisæum crimen flere putantur aves:
At Stilico æterni fatalia pignora regni
Et plenas voluit præcipitare colus.
Omnia Tartarei cessent tormenta Neronis
Consumat stygias tristior umbra faces.
Hic immortalem, mortalem perculit ille,
Hic mundi matrem perculit, ille suam.

Rutilium mentiri arbitratur Montacutius p. 127. Apparatus ad Origines Ecclesiasticas, tum Blondellus lib. I. cap. 9. eumqve secutus Gallæus de Sibyllis p. 278. contendit in odium Ethnicorum Sibyllina exusta jussu Honorii Imp. qvem ipsum perstringere Rutilius veritus fuerit. Sed nullo argumento idoneo horum sententia probari potest, qvæ enim de oraculo Christianismi interitum falso ominante, & de templis Deorum Carthagine eversis & simulachris ibi à comitibus Honorii tractis ex Augustini lib. XVIII. de Civ. Dei cap. 54. & aliis monumentis afferuntur,

* h. e. Nymphæ, ut exponunt Servius & alii.

tur, parum ad rem faciunt. Vide interim, si placet qvæ de illo pseudo oraculo scripsit Christianus Kortholtus ὁ μακαρίτης in obtrectatore pagano cap. 14.

X. Post Sibyllina à Stilicone combusta tamen adhuc aliqvid tributum carminibus Sibyllinis per traditionem vel utcunqve servatis docet Procopius Lib. I. de bello Gothorum duobus in locis pag. 174. & p. 203. edit. Hoeschelii. Etiam apud scriptores Historiæ Byzantinæ memorari videas oracula, qvibus successiones Imperatorum notabantur, qvæ Sibyllæ tribuunt Zonaras, Johannes Curopalates, & alii, Johannes Tzetzes qvoqve Chil. IX. hist. 288. E Latinis scriptoribus Luitprandus Ticinensis, in legatione sua CPolitana: *Habent Græci & Saraceni libros quos ὁράσεις sive visiones Danielis vocant, ego autem Sibyllinos, in qvibus scriptum reperitur, qvot annis Imperator qvisqve vivat, quæ sint futura eo imperitante tempora, pax an simultas, secundæ Saracenorum res, an adversæ.* Verum hisce oraculis non magis qvam oraculis Leonis sapientis aliisqꝫ de qvibus meminere Nicephorus Gregoras libro V. extrem. Ducas Hist. Byz. p. 179. sq. Bullialdus in notis p. 274. Laonicus Chalcondylas Lib. VIII. de rebus Turcicis, Nicetas Choniates pluribus in locis &c. nihil qvicqvam fuit commune cum priscis illis Romanorum Sibyllinis sive libris fatalibus, qvos sub Cæsaribus passim usqve ad Theodosium consultos patet ex Dione, Svetonio, Tacito, ex Vopisco in Aureliano, ex Trebellio Pollione & Sexto Aurelio Victore in Gallienis, Capitolino in Gordiano juniore; Ammiano Marcellino deniqꝫ Lib. XXIII. c. 1.

XI. Minime vero prætereundum, qvod tradit Dio Lib. LIV. p. 532. Augustum Imp. jussisse carmina Sibyllina vetustate jam detrita à sacerdotibus [qvindecimviris sacrorum] sua ipsorum manu describi, ne qvisqvam alius illa legeret: Τὰ ἔπη τὰ Σιβύλλεια ἐξίτηλα ὑπὸ τοῦ χρόνου γεγονότα τοὺς ἱερέας αὐτοχειρίᾳ ἐκγράψασθαι ἐκέλευσεν, ἵνα μηδεὶς ἕτερος αὐτὰ ἀναλέξηται. Tiberii temporibus A. U. C. 785. Caninius Gallus qvindecimvir librum novum inter Sibyllinos recipi voluit, intercedente nec ferente Imperatore: qva de re ita Tacitus Lib. VI. *Relatum inde ad patres à Qvintiliano tribuno plebis de libro Sibyllæ, qvem Caninius Gallus qvindecimvir recipi inter cæteras ejusdem vatis, & eâ de re senatus consultum, postulaverat. Qvo per discessionem facto misit literas Cæsar modice tribunum increpans ignarum antiqvi moris ob juventam: Gallo exprobrabat, qvod scientiæ ceremoniarumqve vetus, incerto auctore ante sententiam collegii, non ut assolet, lecto per magistros æstimatoqve carmine, apud infreqventem senatum egisset. Simul commonefecit, qvia multa vana sub nomine celebri vulgarentur, sanxisse Augustum, qvem intra*

diem ad prætorem urbanum deferrentur, neque habere privatim liceret, [Sic A. U. C. 541. cum externis religionibus populus turbaretur, præfectus urbis in concione SCtum recitavit, & edixit, ut qvicunqve libros vaticinos precationesve aut artem sacrificandi conscriptam haberet, eos libros omnes literasqve ad se ante Calend. Aprilis deferret, ut narrat Livius Lib. XXV. cap. 1.] *quod à majoribus qvoqve decretum erat post exustum sociali bello Capitolium: — — — Igitur tunc qvoqve notioni qvindecimvirorum is liber subjicitur.* Tredecim annis ante [U. C. 772.] Idem Tiberius occasione oraculi cujusdam qvod veluti Sibyllinum ferebatur, [Imperator vero falsum esse contendebat] omnes libros fatidicos similiter inspexerat, aliis probatis, aliis rejectis, ut auctor est Dio Lib. LVII. p. 615. *λόγιόν τε τι ὡς καὶ Σιβύλλειον ἄλλως μὲν οὐδὲν τῷ τῆς πόλεως χρόνῳ προσῆκον, πρὸς δὲ τὰ παρόντα ᾀδόμενον οὐχ ἡσυχῇ σφᾶς ἐκίνει. ἔλεγε γὰρ, ὅτι*

Τρὶς δὲ τριηκοσίων περιτελλομένων ἐνιαυτῶν
Ῥωμαίους ἐμφύλιος ὀλεῖ στάσις, ἁ Συβαρῖτις
Ἀφροσύνη — — —

ὁ οὖν Τιβέριος ταῦτά τε τὰ ἔπη ὡς καὶ ψευδῆ ὄντα διέβαλλε, καὶ τὰ μὲν ὡς οὐδενὸς ἄξια ἀπέκρινε, τὰ δὲ ἐνέκρινε. Ad eundem modum Nero cum ejusdem oraculi memoria post incensam urbem suis temporibus refricaretur, illud rejecit & nusqvam reperiri edixit, in cujus locum *μεταβάλλοντες ἕτερον λόγιον ὡς καὶ Σιβύλλειον ὄντως ὂν ᾖδον,* ut narrat idem Dio Lib. LXII. p. 709. hoc nempe:

Ἔσχατος Αἰνεαδῶν μητροκτόνος ἡγεμονεύσει.

XII. Eqvidem multos fuisse Romanis Pseudomantes falsorumqꝫ oraculorum Sibyllinorum concinnatores, ex variis qvæ jam produxi Ciceronis, Dionysii, Svetonii, Taciti, Dionis locis patet, qvibus accedit Plutarchus in Cicerone f. 869. ubi de Lentulo: *Τοῦτον ὄντα τῇ φύσει τοιοῦτον προσδιέφθειραν ἐλπίσι κεναῖς ψευδομάντεις καὶ γόητες, ἔπη πεπλασμένα καὶ χρησμοὺς ᾄδοντες ὡς ἐκ τῶν Σιβυλλείων προδηλοῦντα κ. τ. λ.* Lucianus de morte Peregrini T. 2. p. 579. affert versus Sibyllinos à Theagene Cynico confictos, qvibus ipse alios versus à se compositos veluti Bacidis oraculum opponit. Idem in Alexandro pseudomante T. 1. p. 754. *Εὕρητο δὲ χρησμὸς ἤδη ὡς Σιβύλλης προμαντευσαμένης·*

Εὐξείνου πόντοιο παρ' ἠιόσ' ἄγχι Σινώπης
Ἔσται τις κατὰ Τύρσιν ὑπ' Αὐσονίοισι Προφήτης
Ἐκ πρώτης δεικνὺς μονάδος τριοσῶν δεκάδων τε
Πένθ' ἑτέρας μονάδας καὶ εἰκοσάδα τρισάριθμον
Ἀνδρὸς ἀλεξητῆρος ὁμωνυμίην τετράκυκλον.

Qvo

Qvo in fictitio oraculo per Τύρσιν intelligitur Abonitichus Alexandri Paphlagonis patria, *τύρσις* enim idem qvod *τεῖχος*, deinde *πρώτη μονὰς, τρισσαὶ δεκάδες, πέντε μονάδες, & εἰκοσὰς τρισάριθμος* notant more Græcorum per literas numerantium primas qvatuor literas nominis Ἀλεξάνδρου & simul vocabuli *ἀλεξητὴρ*, ut recte monuit Lambertus Bos in diatribis ad sacros novi fœderis libros p. 36. 37. Prætereo alia Theagenis commentitia oracula, pro qvibus singulis drachmam & duos obolos captasse ait idem Lucianus p. 762. neqve enim addit Alexandrum pro Sibyllinis illa venditasse. Qvare etiam in præsenti omitto, qvod Ammianus Marcellinus Lib. XXII. c. 12. scribit sub Juliano Imp. *qvemcunqve, cum impræpedite liceret,* (sub Constantino enim capitale fuerat) *scientiam vaticinandi professum, juxta imperitum & docilem oraculorumqve permissa scitari responsa.*

XIIII. Utinam vero inter Christianos etiam ipsos non fuissent olim similes falsorum Sibyllinorum architecti. Sane hæc suspicio non heri vel nudius tertius oborta est viris doctis, sed sua jam ætate Christianis objectum fatentur Origenes, Lactantius, Constantinus, Augustinus, Sozomenus: ut aperte fallantur Rich. Montacutius, Ed. Simson & alii viri docti, qvi negant Sibyllina ab antiqvis producta Christianis apud Ethnicos vel unqvam vocata fuisse in dubium, vel ab uno Celso hoc factum affirmant, ut Beveregius. Constantini verba produxi c. XXX. n. 5. ubi egi de Acrostichide, de Sozomeno dicturus infra c. XXXII. n. 8. Lactantius lib. IV. c. 15. *His testimoniis revicti* SOLENT *eo confugere, ut ajant esse ea carmina Sibyllina, sed à nostris conficta atq; composita.* Augustinus Lib. XVIII. de Civ. Dei c. 47. *Sed qvæcunq; aliorum Prophetiæ de Dei per Christum Jesum gratia proferuntur, possunt putari à Christianis esse confictæ. Ideo nihil est firmius ad convincendos qvoslibet alienos, si de hac re contenderint, nostrosq; fulciendos, si recte sapuerint, qvam ut divina prædicta de Christo ea proferantur, qvæ in Judæorum scripta sunt codicibus.* Idem c. 46. *nisi forte qvis dixerit illas prophetias Christianos finxisse de Christo, qvæ Sibyllæ nomine vel aliorum proferuntur,* præter illas nempe sine controversia certissimas, qvæ exstant in codicibus ipsorum Judæorum, sive in scriptis Veteris Testamenti. Dubitat & Faustus Manichæus apud Augustin. XIII, 1. *Sane si sunt aliqva ut fama est Sibyllæ de CHRISTO præsagia, aut Hermetis qvem dicunt Trismegistum, aut Orphei aliorumqve in gentilitate Vatum, hæc nos aliqvanto ad fidem juvare poterunt, qvi ex gentibus efficimur Christiani.* Confer qvæ Augustinus ipse c. 15. Celsus Epicureus apud Originem Lib. VII. contra Celsum p. 368. *ὑμεῖς δὲ κἂν Σιβύλλαν ᾗ χρῶνταί τινες ὑμῶν εἰκότως ἂν μᾶλλον προεστήσασθε ὡς τοῦ Θεοῦ παῖδα, νῦν δε παρεγγράφειν μὲν εἰς τὰ ἐκείνης πολλὰ καὶ βλάσφημα εἰκῆ δύνασθε.* Ad qvam criminationem p. 369. nihil aliud re-

ſpondet Origenes. qvam à Celſo non indicari, qvæ demum à Chriſtianis adjuncta & Sibyllæ ſuppoſita fuerint, *qvod feciſſet*, inqvit, *ſi incorruptiora antiqva exemplaria habuiſſet.* Sed forte rem manifeſtam Celſus putavit non longa demonſtratione indigere, neqꝫ Origeni ad manus erant illa omni exceptione majora antiqva exemplaria, neqꝫ adeo cauſa hæc ab Origine valde urgetur. Certe hoc tibicine non nititur Chriſtianæ religionis veritas. Idem Celſus apud Origenem Lib. V. p. 272. Chriſtianos vocat Σιβυλλιςάς, eodem ſenſu utiqꝫ qvo occurrit apud Plutarchum in Mario pag. 430. qvod nimium ipſi tribuere viderentur variis incertæ fidei qvæ Sibyllarum nomine ferebant oraculis, perinde ut *Sibyllam* dictum accepimus Cornelium Rufum Decemvirum, corrupto mox nomine Syllam, qvi ex Sibyllinis libris Apollinares ludos inſtituendos ſvaſerat populo Romano. Vide Macrobium Lib. I. Saturnal. c. 17. Sic Σιβυλλιᾷν eſt vaticinari, χρησμὺς φαντάζεσθαι ut explicat Scholiaſtes Ariſtophanis ad Eqvites pag. 195. Adde Brodæum Lib. I. Miſc. c. 35. *Sibylliſtarum* vocem etiam apud Plutarchum obſervatam Budæus exponit divinos χρησμολόγυς. Nam Σιβυλλαίνειν qvidem Diodoro Siculo Lib. IV. p. 269. eſt ἐνθεάζειν *Numine agitante incaleſcere*, ſive *furore divino corripi.*

CAPUT XXXII.

De Sibyllinis Oraculis qvæ hodie exſtant, eorumqve editionibus, ac verſionibus. 1. *Proœmium M. Antonii Antimachi.* *Sibyllæ adhortatio de uno Deo colendo.* Προοίμιον περὶ τ̃ ἀνάρχυ Θεῦ. 2. *Argumentum & dogmata libri primi Sibyllinorum, cum variis Obſervationibus.* 3. *Libri ſecundi.* 4. *Tertii.* 5. *Qvarti.* 6. *Qvinti.* 7. *Sexti.* 8. *Septimi.* 9. *Et Octavi.* 10.

I.

RESTAT ut agam de collectione Syllinorum qvæ hodieqve exſtat carmine Græco Hexametro, diſtributa in Octo libros, cujus editiones primum expoſiturus ſum, deinde argumenta ordine perſtringam, dogmataqve præcipua perluſtrabo, deniqve qvid de illa ſentiendum ſit, per aliqvot obſervationes oſtendam. Primam editionem debemus Xyſto Betulejo, qvi ex codice Bibl. Auguſtanæ Vindelicor. Græce edidit, additis ſuis caſtigationibus,

bus, Basil. apud Oporinum 1545. 8vo. Mox latinam Metaphrasin Heroicam [paucis locis, qvæ non cepisse se vir ingenuus fatetur, exceptis] adornavit Sebastianus Castellio, ediditqꝫ cum notulis qvibusdam eodem loco formaqve anno proximo 1546. Hinc Græce & Latine cum Betuleji & Castellionis castigationibus recusa ibid. 1555. 8vo. Loca qvæ de Christo & rebus Christianis agunt excerpsit & cum protevangelio Jacobi atqve aliis Apocryphis recudenda dedit Michaël Neander ibid. 1564. 8vo. Prodierunt etiam Sibyllina Græce ac latine in Orthodoxographis utriusqve editionis Basil. 1555. & 1569. Fol. Et in Appendice ad Bibliothecam Patrum Græco-latinam Bigneanam Paris. 1634. Fol. Elegans imprimis & emendata editio Sibyllinorum est, qvam præmisso Onufrii de Sibyllis libello, cum Sebastiani [non Johannis, ut perperam sub init. notarum excusum est] Castellionis Metaphrasi notisqve, Notis item Betuleji, ac suis, tum locis fragmentisqꝫ Sibyllarum atqve aliis priscis oraculis ex antiqvitate undiqve conqvisitis in lucem emisit Joh. Opsopœus, Medicus ac Philosophus Palatinus, Paris. 1589. 1599. 1607. * 8vo. usus libris Turnebi, Ranconeti & Joh. ** Aurati, MSto item codice Regis Galliæ atqve alio P. Pithoei. Apud Blondellum lib. I. de Sibyllis c. 29. ubi Opsopœus typographus Basileensis dicitur Sibyllina inseruisse Orthodoxographis, duplex error commissus est, nam & Opsopœus confunditur cum Oporino, & editio Oporini cum editione Henrici Petri qvæ in Orthodoxographis habetur. Deniqꝫ Servatius Gallæus, Pastor Ecclesiæ Walonicæ Harlemensis, cujus exercitationes XXII. de Sibyllis earumqve oraculis prodierant Amst. 1688. 4to. Opsopœi editioni integræ nitidis typis iterum subjectæ adjunxit uberiores annotationes, ex variis scriptoribus, recentibus maximam partem, ad loca non difficillima, nescio qvo discrimine collectos, & loca qvædam emendavit ope codicis MS. qvem antiqvissimum vocat, & à viro doctissimo Eduardo Bernhardo accepisse se fatetur. Amsterd. 1689. 4to. Præterea editiones Metaphraseos Castellioneæ, sine contextu Græco editæ, ut qvæ in Bibliothecis Patrum exstat, & qvæ à Dan. Clasenio curata est ad calcem libri tertii de oraculis, qvi ipse de Sibyllis ac Sibyllinis totus agit, Helmst. 1673. 4to. Tum Gallicas Sibyllinorum versiones *Sympho-*

* Hanc tertiam editionem vitiosissime curatam notat Vir Cl. Th. Crenius parte 10. Animadvers. philolog. & histor. p. 73. sq.

** Stuckius in Epist. ad Goldastum (XIII. inter editas Francof. 1688.) *Qvam doleo, inqvit, me Joh. Aurati præceptoris mei viri ingeniosissimi & in emendandis antiqvis Poëtis Græcis acutissimi dictata & annotationes in Sibyllina carmina ante multos annos ex ejus ore calamo exceptas Lutetiæ amisisse.*

phoriani Champerii, & *Johannis Robertcti*, de qvibus auctor libri Gallici *Essais de literature* mense Februario anni 1703. p. 86. deniqve Germanicam *Joh. Christiani Nehringii* editam Essendii A. 1702. 8vo. notisqve illustratam.

II. In qvibusdam Græcolatinis editionibus præmittitur *Marci Antonii Antimachi*, qvi medio seculo decimo sexto Græcas literas Ferrariæ docuit, *proœmium* Græca prosa scriptum, Itemq; Sibyllæ [Erythrææ, si credimus Lactantio] *adhortatio ad humanum genus de uno Deo colendo*, octoginta qvatuor versibus Hexametris constans, qva eam ἐν ἀρχῇ προφητείας αὐτῆς usum testatur Theophilus Antiochenus Lib. II. ad Autolycum f. 112. Versus qvosdam ex eodem exordio allegantibus etiam Justino, Clemente Alex. Lactantio & Eusebio. Docet inter alia pios habitaturos paradisum ἐριθηλέα κῆπον, & pane de cœlo cibandos, qvod de paradiso terrestri, sive ex qvo Adam pulsus, acceperunt veteres, Tertullianus, Origenes, Theophilus, Lactantius & alii apud Blondellum Lib. II. de Sibyllis c. II. Vide & Valesium ad Euseb. p. 257. seqv. Huetii Origeniana p. 149. seqv. *Septem versiculi* sive προοίμιον περὶ τοῦ ἀνάρχου Θεοῦ libro primo Sibyllinorum præfixum, collectum est è Lactantio, penultimus versus legitur etiam Lib. II. p. 216. edit. Opsopœi, qvam semper hic seqvimur.

III. *In libro primo* Historia creationis, lapsus Adami ad imaginem divinam conditi, tum diluvii ita describitur, ut ex Geneseos libro petitam clarissime appareat. Negat etiam Sibylla corvum à Noacho emissum rediisse, secuta plerosqve codices Græcos Genes. VIII. 7. confer Joh. Clericum ad h. l. & Bochartum part. 2. Hierozoic. Lib. II. c. 12. Similiter sacris literis debentur alia pleraqve, ut nomen Dei Σαβαὼθ p. 184. & Σαβαὼθ Ἀδωναῖος p. 204. & qvæ Deus de se p. 171.

Εἰμὶ δ' ἐγὼ ὁ ἐών, σὺ δ' ἐνὶ φρεσὶ σῇσι νόησον,
Οὐρανὸν ἐνδέδυμαι περιβέβλημαι δὲ θάλασσαν,
Γαῖα δέ μοι στήριγμα ποδῶν περὶ σῶμα κέχυται.
Ἀὴρ δ' ἠδ' ἄστρων με χορὸς περιδέδρομε πάντη.

Ænigma de Dei nomine novem literarum, optime mihi videtur explicari à Johanne Aurato, ut intelligatur Θεὸς σωτήρ, vel certe P. Morelli ἀνέκφωνος qvod placet Is. Vossio c. 8. de Sibyllinis, Æmari Ranconeti enim ἀρσενικὸν apud Cardanum X. 51. de rerum varietate, qvod probatur Olao Borrichio p. 100. de ortu ac progressu Chemiæ & Sam. Reyhero V. C. capite 3. de numis Chemicis, Joannis item Brentii φωσφόρος apud Jo. Hartungum T. 2. Lampadis artium Gruterianæ p. 648. ubi Heidelbergæ se publice Sibyllina interpretatum esse testatur, & reliqvæ ab Opsopœo memoratæ expositiones perinde ut Jo. Harduini ματαιολόγων Chronolog. V. T. p. 31.

T. p. 31. longius petitæ sunt, maxime vero qvæ afferuntur à Morhofio τῷ μακαρίτῃ p. 105. libri pimi Polyhistoris & doctissimo Wedelio decad. IX. dissertationum Medico Philologicarum Exercit. 7. de ænigmate Sibyllino Chymico. Vocabulum ἅδης p. 164. Sibylla ait dictum, qvod primus illam subierit Adamus omnes secum posteros tracturus, qvæ mirifica profecto etymologia est. De dogmate ipso qvod in aliis etiam Sibyllinorum locis & apud Tertullianum multosqve alios veteres scriptores Ecclesiasticos reperitur, omnes nempe hominum animas atqve adeo piorum qvoqve non confestim in paradisum sed εἰς ἀΐδαο δόμους ἐς δ' Ἀχέροντα ἰέναι κελεύεσθαι, Vide Blondellum Lib. II. de Sibyll. c. 9. & 30. & 33. seq. Vossium Thes. Theolog. p. 90. seqv. Allatium de libris Ecclesiasticis Græcorum p. 266. seqv. 298. sq. Elmenhorstium ad Gennadii dogm. Eccles. c. 78. Overalli Episcopi Norvicensis dissertationem apud Montacutium Apparat. p. 51. sq. Lud. Capellum Opp. posthum. p. 243. seqv. H. Dodwelli diss. Cyprian. 12. Γρήγοροι ἀλφυστῆρες qvos p. 167. Sibylla memorat, angeli sunt ἐγρήγοροι dicti in fragmento Henochi & Dan. IV. 13. ut legit Clemens Lib. II. c. 9. pædagog. Porro ex Novo fœdere manifeste hausta sunt, qvæ disserta nimis ad finem usqve libri primi in Sibyllinis succedunt vaticinia de Jesu Christo, ejus vita, morte, resurrectione, cessatione Prophetarum, Apostolorum prædicatione & vastatione Hierosolymæ. Eqvidem p. 191. in versu:

Ἀλλά γε καὶ μετὰ ταῦτα Σόλοι καθοδηγοὶ ἔσονται

pro Σόλοι suspicetur aliqvis legendum στόλοι, h. e. *missi*, ut Apostoli intelligantur.

IV. *Libro secundo* continentur oracula de die extremo, qvem præcedet μέγα σῆμα ex Matth. XXIV. 30. conf. Vossii theses Theolog. pag. 228. seq. Fallitur enim Gallæus, qvi ad hunc Sibyllinorum locum p. 192. sq. multa disputat de stella, qvæ apparuit Magis, Matth. II. Pergit Sibylla de Belial sive Anti-Christo, de reditu Israëlis, de Elia venturo. (Conf. Lactantii fragmentum apud Baluz. T. 2. Misc. p. 46. Grotium ad Sirach. XLVIII. 10. Huetium ad Origenem pag. 53.) hinc de resurrectione, judicio, præmiisqve bonorum ac malorum pœnis. Pag. 196. post versum κ' ὁ θέμις in codice Bibliothecæ Regis Galliæ inseruntur versus parænetici LXXXIV. qvi exhibentur ab Obsopœo p. 404. seq. à Gallæo statim illo loco inseruntur pag. 203. sqv. multa gemina continentes carmini Phocylidis, cujus κεφάλαια inde ex Sibyllinis κεκλεμμένα tradidit Svidas. Versus Ηκαρ ἐρομιηλ p. 203. ita legendus est:

Ἱερεμιὴλ, Ῥαμιὴλ, Οὐριὴλ, Σαριὴλ Ἀζαήλτε.

Verum erubesce nugigerule Origenes
Qui desituras esse pœnas dictitas.

Cotelerius vir doctissimus ad Epist. 2. Clementis Romani in versu qvarto rectius legit ἐστιγμένος, ut sensus sit:

Qvi maximis maculis inustus criminum
Deformas ipse, queis plus gratia est opus.

Qvanqvam videtur paulo durius, auctorem se ipsum inter damnatos computasse, & à sola pœnarum, qvam mox negat, cessatione vanum solatium sibi qvæsivisse. Cæterum Origenes cui velut præcipuo propugnatori doctrina illa tribuitur, Lib. VI. contra Celsum p. 301. fatetur *minus tutum esse eandem propalare*, διὰ τοὺς μόγις φόβῳ τῆς αἰωνίου κολάσεως *se à flagitiis absterreri patientes.* Facile tamen crediderim, eos, qvi non modo amore Dei, monitis, ac promissis sempiternæ salutis duci se haud patiuntur, sed tanta etiam sunt malitiæ pertinacia, ut pœnas longissimas & exqvisitissimas, qvas impiis paratas esse omnes fatentur, flocci faciant, etiam minime curaturos esse, si qvis omni fine carituras è sacris literis ostendat. Cæterum damnatis etiam ac jam defunctis preces superstitum Christianorum & eleemosynas qvodammodo prodesse ac παραμυθίαν qvandam illis conciliare, Chrysostomus hom. 3. in Epist. ad Philipp. & ab eo tempore alii qvidam affirmare non dubitarunt, ut ostendit Blondellus Lib. II. c. 15. & 32. Et Petavius Lib. III. de Angelis c. ult. rectius hoc negantibus reliqvis propemodum omnibus, adeo ut auctor Constitutionum Apost. Lib. VIII. c. 43. doceat impios, si qvis pro eorum salute post mortem non preces modo offerat, sed universas mundi opes elargiatur pauperibus, ne hilum qvidem juvari. Verum Sibylla non de precibus hominum degentium in hac vita, sed beatorum jam, & in paradiso sive campo ut vocat Elysio versantium agit, qvibus damnatorum etiam pœnas dicit Deo concedente mitigandas ac finiendas. De sanctorum vita functorum * precibus ad Deum vide Apoc. VI. 9. Origenem libello de Orat. n. 34. Cæsarium qvæst. 78. p. 210. Ambrosium in extremo Orat. de fide resurrectionis & lib. 2. de Cain & Abel, ubi de sangvine clamante Abelis. Cyrillum Hierosol. V. 6. Catechef. Mystagog. Nazianzenum Orat. XX. in funere Basilii p. 372. Glycam p. 193. Annal. &c. Grotium Appendice de AntiChristo p. 63. Philo qvoqve ait animas sanctorum Patrum ἀδιαλείπτως pro gente sua orare. Ignatius interpolatus in extremo Epistolæ ad Trallenses ἀσπάζεται ὑμᾶς τὸ ἐμὸν πνεῦμα οὐ μόνον νῦν ἀλλὰ καὶ ὅταν Θεοῦ ἐπιτύχω. Aliud omnino genus precum & primis Christianis ignotum est, qvo à vivis ac spirantibus orantur defun-

* Similem Ethnicorum hominum fuisse opinionem cognosces è Libanio T. 2. p. 218.

cti, absentes, nos, nostrasqve preces vel ignorantes, vel non curantes Es. LXIII.16. Pag.211. seqv. & alibi statum beatorum ita describit Sibylla, ut sententiæ eorum qvi de futuro regno Chiliastico in his terris svavia qvædam & mira sibi promiserunt, prælusisse videatur. Confer Blondellum Lib. II. c. 12. Certe ad illam diserte provocat Lactantius Lib. VII. c. 24. atqve inde Sibyllæ testimonio plurimum se tribuere etiam nostra ætate est testatus Joh. Wilhelmus Petersenius in nube testium de regno Christi glorioso Lib. I. p. 131. seqv. Lib. II. p. 125.

Pag. 212. Sibylla magnorum se criminum ream fassa confugit ad Servatorem, perinde ut Lib. VII. p. 361. Seqvitur inde Dei conditoris laus, illum solum colendum, non idola, in qvorum veneratores freqventissime vehementissimeqve invehitur. Deniqve p. 219. legitur oraculum de magno Rege & tribus Romanam Rempublicam pessumdaturis, de qvo supra c. XXX. num. 9.

Pag. 216. nomen Adami tetragrammaton ait qvatuor plagas mundi significare, ἀνατολὴν, δύσιν, ἄρκτον, μεσημβρίαν, unde forte auctor Geoponicon Lib. XIV. c. 5. columbarii qvatuor angulis jubet inscribi nomen Adam, ut inde serpentes bestiæ fugentur. Eadem Cabbalistica argutia occurrit apud Augustinum tract. 10. in Johannem & in tractatu de montibus Sina & Sion qvi legitur ad Calcem Cypriani. Ut omittam Amalarium Fortunatum Lib. I. c. 7. de Eccles. Offic. & Isidorum Hisp. c. 11. de ordine creaturarum T. 1. spicilegii Dacheriani p. 295. seq. Æqve acutum est qvod Angelus Rocha de Bibl. Vaticana p. 93. ideo primum hominem Adam, fœminam primam Evam per mysterium dictos perhibet, qvod infantes mares cum primum lucis usura frui incipiunt A. fœmellæ autem E. sonare deprehendantur, qvod explodit Wagenseilius in Sota p. 112. risurus forte si vidisset Johannem Petrum Ericum in humanæ lingvæ genesi p. 1. & 4. serio scripsisse, primam Adami vocem fuisse admirantis, ὦ, alteram cum Eva oculis ipsius se offerret, olfacientis pariter & admirantis, ὗ. Lepidus etiam est Elias de S. Teresia, cum in legatione Ecclesiæ triumphantis ad militantem pro liberandis per preces animabus ex purgatorio p. 1151. ita scribit: *Hoc qvidam scioli sugillant, qvia Adam Ebræum tribus literis constans, at ista verba qvatuor græca. Sed bene Eugubinus in c. 1. Genes. tales vanitatis arguit, qvasi Deus cui omnia futura sunt præsentia, non potuisset respexisse etiam mysterium aliqvod linguæ Græcæ, qvam suo tempore prævidebat oriundam.* Belle sane. Sic Franciscus Bivarius non dubitavit affirmare virum nescio qvem Apostolicum Cæcilium, Hispanice locutum, & Apocalypsin Johannis commentario illustrasse, lingvâ qvæ nondum exstabat, sed qva olim

olim essent usuri Hispani. Vide qvæ notavi in codice Apocrypho N. T. p. 962. Rectius Eugubinum eo nomine reprehendit Erasmus Lib. XXVI. Epist. 34. & ad Johannis 2. probat Hieronymum, ridentem græcam allegoriam in vocabulis Hebraicis.

V. *Liber tertius* incipit à vaticinio de Anti Christo, qvem locum absurde de Luthero accepit Guilelmus de Alabastro Anglus apparatu in revelationem Jesu Christi Antwerp. 1607. 4to. Nempe verba Ἐκ ἢ Σεβαστηνῶν Castellio vertit: *Ex Augustinis* (sic apud Sveton. Nerone c. 25. *Augustiani*, Tacito XIV. 15. *Augustani*, Dioni Αὐγούστειοι, ut Cæsareani, Pompejani) &c. i. e. ex Cæsaribus sive ex Augusti familia, qvod lepidus ille homo de ordine Augustinianorum interpretatus est, in qvo fuit, cum Papismi abusus primum aggrederetur Lutherus. Non hoc autem loco tantum, sed pluribus aliis, ubi de Belial & Anti Christo Sibyllini libri loqvuntur, intelligunt *Neronem*, qvem vates qvidam prædixerant imperio Romano destituendum, sed postea orientis dominationem & nominatim regnum Hierosolymorum occupaturum, teste Svetonio c. 40. Vide & Sibyllina Lib. V. p. 319. sq. p. 331. Lib. VIII. p. 368. Neqve vero defuerunt olim hujus sententiæ de Nerone Antichristo Patroni, ut testatur Augustinus Lib. XX. de Civ. Dei c. 19. qvi locum Apostoli ad Thessalonicenses enarrans, *qvidam*. inqvit, *putant hoc de imperio dictum fuisse Romano, & propterea Paulum Apostolum non id aperte scribere voluisse, ne calumniam videlicet incurreret, qvod Romano imperio male optaverit, cum speraretur aeternum: ut hoc qvod dixit*, jam enim mysterium iniqvitatis operatur, *Neronem voluerit intelligi, cujus jam facta velut Anti Christi videbantur. Unde nonnulli ipsum resurrecturum & futurum Anti-Christum suspicantur. Alii vero nec eum occisum putant, sed subtractum potius, ut putaretur occisus, & vivum occultari in vigore ipsius ætatis, in qva fuit cum crederetur extinctus, donec suo tempore relevetur & restituatur in regnum.* (Conf. Svetonium in Nerone c. 57.) *Sed multum mihi mira est hæc opinionum tanta præsumtio* Etiam Paulum de Nerone agere crediderunt Chrysostomus ad 2. Thess. 2. & sermone secundo de Eleemosynis, tum Theodoritus, Theophylactus, Oecumenius, & è Latinis Sedulius, qvibus Severum * Sulpitium addit Grotius, ipse agi putans de Cajo Cæsare Caligula, qvi non minus è Neronum familia fuit. Sed & Commodianus instructionibus à Rigaltio editis c. 41. Neronem pro Antichristo habet. Ut omittam Pseudo

* Verba ejus Lib. II. c. Hist. 40. *Nero .... dignus exstitit qvi persecutionem in Christianos primus inciperet: nescio an & postremus expleret* (expleturus sit) *siqvidem opinione multorum receptum sit, ipsum Antichristum venturum.*

Linum de passione Petri ac Pauli. Hieronymus in Danielis 2. *Multi nostrorum putant ob sævitiæ ac turpitudinis magnitudinem Domitianum Neronem Antichristum fore.* Drusius ad Sulpic. Sever. legit *Domitianum aut Neronem* qvod locum Hieronymi ita laudat glossa ordinaria in 1. Maccab. 1. Neronem pro typo Antichristi habuit Haymo ad locum Epistolæ ad Thessalonicenses. Succedunt inde in Sibyllinis Oracula de turri Babylonica & multiplicatis ad illam linguis qvalia in Sibylla legit etiam Alexander Polyhistor, si fides Syncello p. 44. tum de prole Saturnia primoqve bello. Hinc de variis regnis, qvæ subinde se exceperunt, eorumqve fatis. De Judæis multa p. 232. seqv. qvos Sibylla p. 236. ait ex Palæstina pellendos qvod simulacra coluissent p. 239. Eodem in loco p. 232. seqv. omne genus superstitiosarum divinationum damnatur ac proscribitur, qvod ex Sibylla laudat etiam Lactantius Lib. II. c. 17. Binorum versuum in avaritiam qvi p. 235. ex Phocylide petiti notantur, neqve exstant in codice Regio MS. & vix gemina sententia v. 38. seqv. in Phocylidi adscriptis carminibus reperitur, sed & alibi in avaritiam invehitur Sibylla, ut Lib. III. p. 268. Lib. VII. p. 363. P. 240. ait se frustra à Deo petiisse ut deinceps desisteret vaticinari, sed iterum iterumqve jussam esse προφητεῦσαι κατὰ πᾶσαν γαῖαν. Sic p. 256.

Ηνίκα δή μοι θυμὸς ἐπαύσατο ἔνθεον ὕμνον,
Καὶ πάλι μοι μεγάλοιο Θεοῦ φάτις ἐν στήθεσσιν
Ἵστατο, καὶ μ' ἐκέλευσε προφητεῦσαι κατὰ γαῖαν.

Multa igitur hic legas vaticinia contra Babylonem, Ægyptum, Gog & Magog, Libyam, Asiæ urbes, tum Romam aliasqve civitates, regiones, insulas, ubi & celebre illud: Ἔσαι καὶ Σάμος ἄμμος, ἐσεῖται δὲ Δῆλος ἄδηλος cui geminum legitur Lib. VIII. pag. 375. Ἔσαι καὶ Ῥώμη ῥύμη, καὶ Δῆλος ἄδηλος, καὶ Σάμος ἄμμος, qvæ loca præter Lactantium respexit Tertullianus de pallio cap. 2. *cum inter insulas nulla jam Delos, harena Samos & Sibylla non mendax.* Seqvitur de Alexandro M. vastaturo Asiam, atqve iterum de peritura Troja & Homero svavissima mendacia scripturo. Deniqve omnibus gentibus cladem imminere ait pag. 258. In Idololatriam Græcorum invehitur p. 260. Ibidem mille & qvingentos annos effluxisse affirmat, ex qvo regnaverint Reges Græcorum, h. e. ex qvo Reges gentium Idololatriam commendaverint generi humano. De qvadruplici initio regni Græcorum vide Vossium de Poetis Græcis p. 4. seqv. De Judæis iterum agit Sibylla pag. 263. seqv. Vel Clemente Alexandrino teste in protreptico, etsi in ora Libri Si-

byllini adſcriptum eſt περὶ χριστιανῶν. Sed & alibi paſſim fallunt notæ illæ margini appoſitæ. Ad colendam juſtitiam pietatemqve ſerio hortatur Sibylla ſtataqve Deo jubet offerre ſacrificia p. 267. ſq. & p. 279. Ad Spiritum Dei ἄψευστον provocans p. 273. Judæis Hieroſolymam Palæſtinamqve reſtitui jubet p. 276. his verbis:

Στεῖλον δὴ ἐπὶ τήν δε πόλιν τὸν λαὸν ἄβυλον
Ὅς Θεοῦ ἐξ ὁσίης γαίην πέλεται μεγάλοιο.

Eccleſiam affatur p. 280: εὐφράνθητι κόρη &c. Pag. 283. ait ſe eſſe Nurum Noachi, ex Aſſyria Babylone veniſſe in Græciam, Græcis Erythræam appellari,

—— —— —— —— *οἱ δέ με Κίρκης*
Μητρὸς καὶ Γνώστοιο πατρὸς φήσουσι Σίβυλλαν.

VI. *Libro IV.* negat ſe vatem eſſe Phœbi mendacis, ſed Dei veri, qvi ſibi manifeſtaverit, qvæ debeant ἐκ πρώτης γενεῆς ἄχρις ἑνδεκάτης ἀφικέσθαι. Præmiſſa inde adhoratione ad pietatem de regnis variis & futuris cladibus vaticinatur, librumqꝫ concludit iteratâ ad pietatem admonitione, & deſcriptione Diei extremæ, reſurrectionis & futuri judicii, ita qvidem, ut p. 299. dicat pios in terris iterum victuros ſeſeqve agnituros, impios vero terra obruendos:

—— —— *ὅσοι δ' ὑπὸ δυσσεβίησιν*
Ἤμαρτον θνητοὶ, τοὺς δ' αὖ πάλι γαῖα καλύψει.
Ὅσσοι δ' εὐσεβέουσι, πάλιν ζήσοντ' ἐπὶ γαῖαν
Πνεῦμα Θεοῦ δόντος ζωήν θ' ἅμα καὶ βίον αὐτοῖς
Εὐσεβέσι, παντὲς δὲ τότ' εἰσόψονται ἑαυτούς.

De impiis non reſurrecturis, idem Judæos qvosdam (ne priſcos Sadducæos memorem) ſentire, notum vel ex Davide Camio ad Pſal. I. v. 5. Menaſſe Ben Iſraël Lib. II. de reſurrectione c. 7. Et Pococki Miſcellaneis c. 6. & Reverendi Theod. Daſſovii diatriba de reſurrectione. Sed & Chriſtianos nonnullos ex Pſal. I. 5. idem collegiſſe, docet ad eum locum Origenes hoc refellens apud Epiphanium hæreſi 64. num. 10. Horum è numero Lactantium fuiſſe apparet ex ejus Lib. VII. cap. 20. qvi tamen cap. 21. perſpicue illam ſententiam ita explicat, ut non doceatur impios propterea annihilari, verùm tantum à beata altera in his terris vita excluſos in tenebras recondi *ad certa ſupplicia deſtinatos.* Neqve Irenæus neqve Juſtinus impios in nihilum redire ſenſit, etſi hoc utriqve à mul-

ſis

tis, & novissime ab Elia du Pin tribuitur, non satis verisimiliter utiqve, qvemadmodum de Irenæo ostendit accuratissimus Tillemontius in Memoriis ad Hist. Eccles. spectantibus Tom. 3. p. 626. seqv. de Justino Albertus à Felde in Epistola qva dialogum cum Tryphone adversus incredibiles C. G. Kochii conjecturas suspicionesqve certissimis argumentis Justino vindicatum ivit p. 110. seqv. Sane ambo pluribus locis supplicia impiorum fine caritura adstruunt. Inter Muhamedanos illam de annihilatione impiorum sententiam in mentem qvibusdam venisse docet Abi Jaafar Ebn Tophail in Epistola à Pocokio sub titulo Philosophi *αὐτοδιδάκτου* edita p. 16. qvi eam opinionem tribuit Abu Nasri cuidam & detestatur tanqvam errorem non remittendum. In Ecclesia haud reperi qvi hoc diserte tradidisset & propugnasset ante Socinum, qvem secuti sunt Smalcius, Ostorodus, Crellius, Brenius, Felbingerus: Voelkelio, Schlichtingio & aliter inter ipsos Unitarios hanc doctrinam rejicientibus.

VII. *Libro qvinto* Sibylla, qvæ pag. 304. ἴσιδος γνωστὴν se esse ait, qvod Castellio reddidit *Isidis sororem*, de Romanorum Origine pauca qvædam præfatur, hinc imperatores refert prima nominis singulorum litera indicata à Cajo Julio Cæsare usqve ad Adrianum & tres insecuturos, Antoninos nempe duos & L. Verum, de qvibus oraculum etiam legitur Lib. VIII. p. 367. Spartianus in Adriani vita cap. 2. auctor est ei *sortem Imperii ex Sibyllinis versibus provenisse*, sed aliud fuisse illud & antiqvius oraculum existimo *, hoc vero post Adrianum demum scriptum, unde totius collectionis Sibyllinorum ætatem (non plane certissimo argumento) se tenere credidit Blondellus Lib. I. c. 10. & Lib. II. c. 6. & Elias du Pin in responsione ad objecta Petit didierii ad calcem Tomi 6. Bibl. Eccles. p. 31. seqv. Sed & Probum imp. Sibyllinis libris ex qvorundam sententia promissum narrat Vopiscus in Floriano. Videtur etiam ex Sibyllino oraculo depromtum esse qvod Antonius Caracallus dictus fuit Αὐσόνιος θὴρ, apud Xiphilinum p. 435. Succedunt inde vaticinia in Ægyptios, qvorum idololatriam reprehendit, inqve alias gentes & urbes. Hæc excipit Oraculum de Nerone, qvi poëta esse affectabat & citharœdus, & poëmata pulchre decantabat, ut Svetonius & alii testantur, deqve excidendo per ipsum templo θεοτεύκτῳ sive cœlesti ut exponit Lactantius de mortibus persecutorum c. 2. & de incendio vexata Româ, qvam Babylonem vocat perinde ut veteres multi ipseqve Petrus fortassis 1. Epist. c. 5. v. 13. certe Johannes in Apocalypsi c. 17. & 18. Vide præter Grotium de Anti-Christo, Rigaltium ad scriptores finium regun-

* Confer, si placet, H. Dodwellum prælect. Cambden. VII. p. 301. seq.

regundorum p. 282. edit. Goësianæ & Valesium ad Euseb. p. 33. Meminit etiam Sibylla cometæ de qvo est apud eundem Svetonium in Nerone c. 36. & Romam propter persecutiones atqve immania scelera funditus delendam atqve igne evertendam vaticinatur p. 315. & 332. Lactantius Lib. VII. c. 25. *Cum caput illud orbis occiderit, & ῥύμη esse cœperit, qvod Sibyllæ fore ajunt.* confer Apocal. XVII. 16. XVIII. 8. seq. Sed & alibi Sibylla eam igne perituram dixit Lib. II. p. 195. & 219. Lib. VIII. p. 371. & 375. ubi addit temporis notam, qvando hoc sit futurum, cum nempe impleverit numerum nominis sui h. e. annos 948. tot enim ex literis Græcis Ῥώμη prodeunt, qvam prædictionem qvomodo eventus comprobaverit non intelligo. Ejusdem commatis est, qvod nonnulli dixere Mosaicam religionem tot floruisse annis, qvot complecteretur nomen Μωϋσῆς (1648.) Christianam vero religionem duraturam divinarunt tot annos qvod referet nomen χριστός (1480.) vel σταυρός (1271.) Vide Coteletium notis ad Barnabæ Epistolam pag. 45. edit. Joh. Clerici. Ad incendium qvoqve Romæ referendum putem versum hunc Sibyllinum, qvem in aliam sententiam paulo longius petitam trahit Heideggerus Myster. Babylonis magnæ T. 2. p. 741.

Ἄλλυτος ἔκτοτε καιρὸς ὅτι λύχνος αὐτὸν ὀλεῖται.

Porro Sibylla in hoc libro qvinto oracula fundit in Memphin Thebasqve & alias gentes atqve urbes. Judæorum feliciorem statum futurum videtur prædicere p. 320. seq. etsi locum illum ad Christianos applicavit Lactantius Lib. IV. cap. 20. De variis urbibus insulisqve, ac speciatim de Ephesino Dianæ templo terræ motu concutiendis oracula exstant p. 324. seq. & 336. De templo veri Dei in Ægypto exstruendo pag. 340. Preces pro Judæis ut illorum regioni Deus parcat, leguntur p. 327. Deniqve p. 332. sq. secundum templum exustum se vidisse testatur, qvod non de templo secundo Vestæ Commodi Imp. temporibus Romæ exusto accipiendum est, ut Cotelerio, G. J. Vossio, Possevino, Opsopoeo & aliis qvibusdam placere video, sed potius de templo Hierosolymitano qvod delevit Vespasianus, in hoc enim qvadrat qvod ait in eo non culta esse idola

Ἀλλὰ μέγαν γενετῆρα Θεῶν πάντων θεοπνεύστων.

Confer Blondellum Lib. II. cap. 5.

VIII. *Liber sextus* perbrevis, duodetriginta versibus totus absolvitur, sed in qvibus clarissime agitur de filii Dei baptismo ad Jordanem, & spiritu ei superveniente. Locus corruptus forte ita restituendus;

Ἐκ πατρὸς ἐκ πρώτου πρῶτος Θεὸς, ᾧ τε καὶ ἠδὺ
Πνεῦμ' ἐπεγινόμενον λευκῆς πτερύγεσσι πελείης.

Ex hoc Sibyllæ loco Lactantius Lib. IV. cap. 15. *Spiritus Dei descendit super eum formatus in speciem columbæ candidæ.* Non minus perspicuum de apparitione illa vaticinium, sed itidem confictum legas in testamento qvod fertur sub nomine XII. Patriarcharum, testamento Levi §. 18. οἱ οὐρανοὶ ἀνοιγήσονται, καὶ ἐκ τοῦ ναοῦ τῆς δόξης ἥξει ἐπ' αὐτὸν ἁγίασμα μετὰ φωνῆς πατρικῆς ὡς ἀπὸ Ἀβραὰμ πατρὸς Ἰσαάκ. Pergit Sibylla haud obscuris verbis celebrare Servatoris miracula, gravesqve pœnas minatur Judæis qvi Christo coronam spineam imposuerint felleqve ipsum potarint & cruci affixerint. Mirum sane est qvod affirmat Sozomenus Lib. II. Hist. Eccles. cap. I. etiam gentiles agnoscere & συνομολογῆσαι qvod Sibyllæ sit versus ex hoc libro sexto p. 347. petitus: ὦ ξύλον μακαριστὸν, ἐφ' οὗ Θεὸς ἐξετανύσθη. Sed jam pridem toto ille capite qvæ de cruce inventa narrat Sozomenus, parum fidei mereri videntur hominibus eruditis, & potius deberi fraudibus Episcopi cujusdam Hierosolymitani, qvi Sæculo qvinto post Christum natum fuit, & hoc commento sedi suæ voluit auctoritatem comparare ac conciliare. Vide Salmasium Epistola I. de Cruce ad Tho. Bartholinum pag. 269. seqv. 279. seqv. Eqvidem Petavius Lib XV. de incarnat. cap. 8. provocat ad Eusebium Lib. III. de vita Constantini cap. 29. seq. Sed ibi tantum de monumento sive sepulchro Christi sermo est, cui reperto martyrium h. e. templum (confer Huetii demonstrat. pag. 1017. ubi locum Sophon. III. 8. ex Græca versione huc à veteribus accommodatum esse notat) inædificare jussit Constantinus, de cruce altum silentium. Illud tamen ex Sozomeni loco recte colligi posse videtur, ipsum qvoqve minime ignorasse, qvod non omnibus qvæ Christiani proferrent Sibyllinis carminibus acqviescerent gentiles, sed alia respuerent tanqvam spuria atqve subdititia, ut Origenis, Lactantii, Augustini & Eusebii testimoniis supra demonstravi.

IX. *Liber septimus* incipit à descriptione diluvii, diversisqve oraculis cladem variarum gentium & urbium præsignificantibus. Postea pag. 352. seqv. non obscure exponitur doctrina Christiana de Patre Filio & Spiritu S. qvi ad Jordanem in baptismo se manifestaverunt, deqve Christo DEO ante sæcula, & in cœlos recepto. Pro Ἰορδάνου ἐν τριταίοισι legendum putem ἐν προχοῇσι & in eodem versu ἐπ' αὐτῷ pro πολλῷ. Porro si qvis ad Deum accedere velit, ei negat Sibylla opus esse thure & sacrificiis, sed ut baptizetur & pietatem colat. Ad baptismum qvem commen-

commendat & proselytis impertiendum esse ait, jubet pag. 355. ignem una cum aqva adhiberi

ὕδωρ δ' ὑπαίδες καθαρῷ πυρὶ ——— ——— ———

atqve iterum:

ῥαίνων σὸν βάπτισμα δι' οὗ πυρὸς ἐξεφαάνθης.

Ni fallor ex more veterum qvorundam hæreticorum, qvi huc traxere locum Matth. III. 11. Sic Valentinus apud Tertullianum:

Bis docuit tingi traducto corpore flamma.

De Carpocratianis discipulos suos cauterio inurentibus Irenæus Lib. I. c. 24. Heracleon apud Clementem Alex. Epiphanius hæresi XXVII. §. 5. &c. Confer qvæ de Seleucianis & Hermianis Philastrius c. 55. Augustinus & auctor prædestinati c. 59. Bernardus Ochinus libro de cœna Domini, Hetrusca lingva edito p. 19. testatur suis se oculis in Italia vidisse baptizatos inustos cauterio. *In alcune parti del mondo si battezzano col fuoco. Et io ne ho gia visti in Italia con esso battezzati, i quali hanno nella fronte o nel mento un segno celestre fatto col fuoco in testimonio della fede che hanno à Christo.* Idem in Thuscia & aliis qvibusdam Italiæ regionibus ex veteri consvetudine obtinere affirmavit Hieron. Mercurialis II. 2. Var. Lect. licet non tanqvam sacrum ritum, neqve inter baptizandum. Sic & olim apud Ethnicos sacrandus sive initiandus accipiebat sphragitidas teste Prudentio περὶ στεφάνων hymn. 1.

Acus minutas ingerunt fornacibus
His membra pergunt urere, utque igniverint
Quamcunque partem corporis fervens nota
Stigmavit, hanc sic consecratam prædicant,

Similiter Jacobitæ atqve Æthiopes videntur cauterio uti in baptismate, verum hos non superstitione sed ratione Physica ad hoc impulsos, ut nempe à catharrhis ac destillationibus præservent, infantum κροταφίτιδας sive temporum venas cauterio inurere notant Josephus Scaliger Lib. VII. de emendat. temporum p. 682. sq. Jobus Ludolphus Hist. Æthiop. Lib. III. c. 6. n. 42. & Steph. Lemonius notis ad varia sacra p. 726. Perinde ut de Nomadibus qvibusdam refert Herodotus IV. 187. qvem vide. Etiam à Seculo IV. usqve in Ecclesia passim in Baptismo catechumenorum, ignis sive luminis usus obtinuit cereorumqve accensorum, veluti symbolum illuminatæ mentis, à qva baptismus dictus φωτισμὸς, φώτισμα, baptizati φωτισθέντες ex Hebr. VI. 4. & X. 32. item νεοφώτιστοι. Vide Vicecomitem de antiqvis ritibus baptismi Lib. V. c. 20. seq. Svicerum in thesauro & observatt. sacr. c. 3. Verum nihil hoc ad locum Sibyllinorum, non magis certe ac

qvæ de aqva igne calefacta in baptismo adhibita recentior tradidit ætas: imprimis autem ad verba Sibyllæ facit qvod de Simonis Magi sectatoribus narrat auctor tractatus à Rigaltio primum editi, Cypriano ut videtur æqvalis, *de non rebaptizandis iis qui semel in nomine Domini nostri JEsu Christi sunt tincti*: Ait enim jactare illos, qvod soli integrum atqve perfectum, non sicut alii mutilatum & decurtatum baptisma tradant, baptismi candidato qvippe in aqvam descendente, *statim super aquam ignem apparere. Quod si aliquo lusu perpetrari potest, sicut affirmantur plerique hujusmodi lusus Anaxilai esse* (confer Plinium Lib. XXVIII. c. 11. Lib. XXXV. c. 15. Irenæum Lib. I. c. 8. Epiphan. hæref. XXXIV. p. 232.) *sive naturale est, quo pacto possit hoc contingere, sive illi putant hoc se conspicere, sive maligni opus & magicum virus ignem potest in aqua exprimere.* (confer Huetium Lib. II. Alnetan. qvæst. p. 216. seq. Bælii dictionar. in voce Egnatia) *illi tamen talem fallaciam & stropham prædicant perfectum baptisma esse. Est autem adulterini hujus immò internecini baptismatis si quis alius Auctor, tum etiam quidam ab eisdem ipsis hæreticis propter hunc eundem errorem confictus liber, qui inscribitur Pauli prædicatio, in quo libro contra omnes Scripturas & de peccato proprio confitentem invenies Christum, qui solus omnino nihil deliquit, & ad accipiendum Johannis baptisma pene [illegible] à Matre sua Maria esse compulsum, item cum baptizaretur, ignem super aquas esse visum, quod in Evangelio nullo est scriptum.* Hæc est illa Paulo sive Petro (utrumqve enim conjungit Lactantius Lib. IV. cap. 21.) adscripta prædicatio, in qva Sibyllæ lectionem à Paulo Apostolo commendatam esse narrat Clemens Alex. Lib. VI. Strom. p. 636. de qvo loco nonnulla dixi supra c. XIV. n. 3. In præsenti tantum addo Clarissimum Grabium haud valde firmo argumento niti, cum prædicationis hujus primos auctores non hæreticos sed Catholicos fuisse colligit ex eo, qvod Clemens & alii Orthodoxi doctores Ecclesiæ illius testimonio usi fuerant. Non enim fugit virum doctissimum, etiam hæreticorum Apocrypha ab Orthodoxis primorum sæculorum allegari. Certe magis cadit in Orthodoxorum simplicem pietatem, Apocrypha citra examen in testimonium citare, qvam ipsi commentis sanctissimisqve nominibus supponere. Sed ut ad Sibyllina redeam, in illis p. 370. seqq. iterum succedunt oracula in varias gentes, regiones, urbes, oracula, præcipue in falsos vates, qui [illegible]. In Metaphrasi Castellionis p. 358. turpis error typographi, repetitus etiam in editione Gallæi p. 672. Ita vero legendum:

Impostores autem augentur qui nomine lucri
Turpes præcones, augentes tempus acerbum.

Hebræi

Hebræi ſane ſciderint cum tergus ovile

(Vide Jerem. XXVIII. 10.)

Mendaces referent quæ non ſunt dicere juſſi.

Deniqve liber ſeptimus deſinit in extremorum temporum, ſive alterius potius ævi (confer Clariſſ. Jac. Rhenferdium de *ſæculo futuro*) & regni millenarii felicitate, cui ſeſe ipſam vix propter ſcelera interfuturam putat, ni filii Dei beneficio poſt fata olim, beatæ vitæ, qvod ſperat, reſtituatur.

X. *Libri octavi*, qvi ultimus eſt Sibyllinorum qvos habemus, initio, futurum prædicat judicium, deinde invehitur in avaritiam, Romæqve perniciem ominatur, additis de Adriano ac Nerone oraculis. Tum de judicio futuro iterum locuta, Romam perituram divinat, cum numerum nominis ſui h. e. annum nongenteſimum duodeqvinqvageſimum impleverit, cui vaticinio eventum non reſpondiſſe ſupra diximus. Hinc denuo nobis deſcribit conditionem noviſſimorum temporum, & judicium extremum, de qvo agit etiam celebris illa qvæ hoc loco pag. 380. ſeqvitur Acroſtichis, majoremqve partem Latine exſtat apud Proſperum & Auguſtinum, integra Græce producta eſt à Conſtantino in λόγῳ βασιλικῷ, primoribusqve literis exhibet hæc verba: ἰησοῦς χριστὸς θεοῦ ὑὸς σωτὴρ σταυρός, qvorum qvinqve priorum primæ literæ reddunt vocabulum ἰχθύς. Verſus qvosdam ſingulos ex ea adducit Lactantius Lib. VII. cap. 10. 19. & 20. ſed nullam acroſtichidos mentionem facit, & in ejus codicibus verſus octavus incipit à verbo ῥίψουσι pro qvo acroſtichis reqviri τρίψουσι. Non ignoratam tamen etiam antiqvioribus Conſtantino ſcriptoribus Acroſtichin iſtam fuiſſe, colligunt viri docti ex eo qvod apud Tertullianum jam Chriſtus vocatur ἰχθὺς Lib. de baptiſmo cap. 1. *Sed nos piſciculi ſecundum ἰχθὺν noſtrum JEſum Chriſtum in aqva naſcimur*, qvibus verbis Sibyllam procul dubio reſpici ait Joh. Smetius p. 41. Antiqvitatt. Neomagenſium. Idem nomen ἰχθύος in veteri gemma obſervatum de Chriſto explicat Janus Rutgerſius libro & capite primo, eiqve aſſentiens Thomas Reineſius libro & capite ſecundo variarum lectionum. Similiter in veteri gemma carniola piſciculos ex utroqve crucis latere expreſſos de Chriſtianis recte exponit idem Smetius p. 33. Optatus libro III. adverſus Parmenianum cap. 2. *Hic eſt piſcis, qvi in baptiſmate per invocationem fontalibus undis inſeritur, ut qvæ aqva fuerat, à piſce etiam piſcina* (κολυμβήθρα pro baptiſterio occurrit apud Athanaſium & paſſim apud ſcriptores Græcos Chriſtianos. Vide Svicerum & Cangii gloſſar.) *vocitetur. Cujus piſcis nomen ſecundum appellationem Græcam in uno nomine per ſingulas literas turbam ſanctorum nominum continet* ΙΧΘΥΣ, *qvod*

est Latinum: JESUS CHRISTUS DEI FILIUS SALVATOR. Confer Zenonem Veronensem homil. 5. ad Neophytos. Hinc forte Hieronymus Bonosium vocat *filium* ἰχθύος i.e. Christianum Epist. 43. Certe Augustinus qvoqve Lib. XVIII. de Civ. Dei cap. 23. notat nomine piscis Christum mystice intelligi, *eo qvod hujus mortalitatis abysso velut in aqvarum profunditate vivus. h. e. sine peccato esse potuerit.* Sunt tamen qvi aliam originem exponant unde *pistis* dictus fuerit Servator, qvod nempe de eo David dixerit Ps. LXXII. 17. ינון שמו ויתברכו qvarum vocum primæ literæ reddunt nomen ישו Prima vero vox ינון *sobolescet* à Chaldæo נון qvod piscem denotat, & qvo animantium genere nullum aliud est fœcundius. Vide Raymundi Martini pugionem fidei pag. 583. edit. Carpzovii. Sed non est credibile, Tertulliano & aliis veteribus tam subtilis & abstrusæ rationis in mentem potius venisse, qvam obviæ alterius & facillimæ. Potuit tamen in hanc etiam sine Sibyllini carminis inspectione aliqvis incidere, ut ex illo sensu Mystico vocabuli ἰχθὺς forte non plane certum sit Acrostichidem Sibyllinam Tertulliano fuisse lectam & consultam. Qvod deinceps p. 383. ait Sibylla crucem Christi adumbratam à Mose extensis manibus orante adversus Amalekitas Exod. XVII. 11. antiqvissimis Christianorum suffragiis comprobatur. Vide Barnabæ Epist. p. 39. edit. Clerici, Justinum dial. cum Tryphone p. 264. f. Tertull. adversus Judæos & 3. contra Marcionem, Cyprianum Lib. II. testimon. contra judæos & in exhortat. martyrii pag. 175. ut Nazianzenum, Arnoldum Carnotensem & alios recentiores omittam. Plura deinde in carminibus Sibyllinis leguntur de passione Christi, tenebris per tres horas ingruentibus, de Christi descensu ad inferos, miraculis, resurrectione, tum qvomodo hic Rex à Sione excipiendus, verusqve Deus colendus sit ab homine ad imaginem ipsius condito, relictis ac repudiatis idolis. Tradit etiam dissertissime de nativitate Christi ex Maria virgine, qvam nominetus compellat, & à Gabriele Angelo de illa re certiorem redditam testatur. Christum ubiqve describit ut Deum & Dei Filium, qvi οὐρανόθεν μολὼν βροτέην ἐνεδύσατο μορφήν, Deniqve merito se ait cum reliqvis Christianis religionem à JEsu traditam colere, & à Christi nomine vocari:

> Τοὔνεκ' ἄρ' ἡμεῖς κὴ ὁσίης χριστοῖο γενέθλης
> Οὐρανίης πεφυῶτες, ἐπικλεόμεσθα σύναιμοι,
> Μνήστιν εὐφροσύνης ἐπὶ θρησκείῃσιν ἔχοντες.

CAPUT

CAPUT XXXIII.

De Collectione Sibyllinorum qvæ hodie exstat, judicium, deductum per observationes sedecim. 1. ——— 16. *Pœna capitis num proposita iis qvi Sibyllina legerint.* 17. *Utrum Augustinus novam qvandam concinnaverit* συναγωγὴν *Sibyllinorum.* 18. *Possevini de Sibyllinis seligendis & juventuti proponendis consilium improbatur.* 19. *De Sibyllinis nonnullis qvæ Latine tantum exstant.* 20. *Lyra triqvetra à Sibylla reperta.* 21. *Recentiorum de Sibyllinis scriptorum elenchus.* 22.

RELiqvum jam, ut qvid de hac qvæ exstat collectione Sibyllinorum sentiendum sit, cum bona lectoris venia distincte & per aliqvot observationes deducamus.

I. *Non continentur hac collectione libri Sibyllini Tarqvinio obłati*, qvod duobus argumentis clarissime patet, nam & illi libri Sibyllini diligentissime custoditi & ἐν ἀποῤῥήτοις habiti sunt, donec cum Capitolio deflagrarent, ut supra demonstravi: deinde argumentum longe diversum complectebantur, qvomodo nempe sacra idololatrica facienda, qvomodo Dii placandi, ut ex Livio aliisqve historicis Romanis apparet, à qvibus memoratorum oraculorum ne γρῦ qvidem in nostra collectione occurrit, contra freqventissimæ in idololatras invectivæ, & assidua religionis atqve sacrorum Christianorum commendatio.

II. *Neqve carmina Sibyllina altera, Erythris & undecunqve Romam perlata post restitutum Capitolium.* Ad qvod probandum non memorabo qvod Fenestella apud Lactantium Libro I. c. 6. auctor est *versus circa mille* Erythris Romam allatos, cum in nostra collectione plures, qvàm termille versus compareant. Qvanqvam enim hoc argumento utuntur viri docti, tamen ex aliis etiam urbibus ac regionibus allata Sibyllina narrat Tacitus, deinde si plures habemus, qvam mille versus, nonne etiam mille illos habere possumus? Sed observo, qvod & hæc Sibyllina Romanorum (qvæ secunda vocare fas est) non vulgo legebantur, & qvæcunqve à Dione, Svetonio, ex illis prolata memorantur, non minus diversi argumenti à nostris comperies, qvam priora illa. Et ubi forte idem etiam in nostris legitur, aliis tamen legitur verbis. Exempli causa in collectione qvam habemus Nero plus simplici vice perstringitur ut μετροκτόνος

κτόνος quæ loca respiciens Lactantius Lib. de mortibus persecutorum c. 2. dixit Sibyllam affirmare *matricidam perfugum à finibus esse venturum*, nusqvam tamen in illis legas λόγιον qvod Neronis temporibus vulgatum Dio refert Σιβύλλειον ὄντως ὄν Lib. LXII. p. 709.

Ἔσχατος Αἰνεαδῶν μητροκτόνος ἡγεμονεύσει.

III. *Neqve alia Ethnica integra Sibyllinorum oraculorum* συναγωγή. Plures qvidem fuisse testatur Zosimus libro secundo p. 690. πολλάς τε βίβλους ἱστορικὰς καὶ χρησμῶν συναγωγὰς ἀνελίξας, χρόνον τε ἐν τῷ περὶ τούτων ἀπορεῖν δαπανήσας ἐνέτυχον μόλις χρησμῷ τινι Σιβύλλης εἶναι λεγομένῳ ἢ Φαεννοῦς τῆς Ἠπειρώτιδος. Et Svetonius c. 31. narrat ab Augusto combusta ultra librorum fatidicorum duo millia. Sed ex tota qvam habemus collectione manifestissimum est, non Sibyllam, non Ethnicum fatidicum fuisse, qvi illam composuit, sed Ethnicismo infestum Christianum. Tum oracula qvæ tanqvam Sibyllina ex suis συναγωγαῖς proferunt idem Zosimus, Phlegon & alii, in nostra non habentur. Itaqve licet forte qvædam hinc inde ex Ethnicis oraculis noster deprompserit, diligenter tamen cavit, ne qvicqvam qvod Ethnicismo stabiliendo faceret retineret.

IV. *Operam & oleum perdunt qvi certæ Sibyllæ, Erythrææ aliæ, aliæ Samiæ, aliæ nescio cui alii adscribunt oracula qvæ habemus*, ut fecerunt Joh. Jacobus Boissardus libro de divinatione, Sixtus Senensis in Bibl. Sancta, Johannes Aitzma in speculo Sibyllarum Belgice edito multiqve alii. Cum enim veteribus etiam incertum fuerit, fueritne una Sibylla an plures, tum nostram collectionem nulli Sibyllæ deberi, & Romanis Græcisqve ante Christum natum invisam fuisse certum est. Lactantius pleraqve citat sub Erythrææ Sibyllæ nomine, qvæ ex nostris libris profert. Ea tamen qvæ in sexto Libro exstant, alterius esse fatetur, & hodieqve Libro sexto inscribitur: ἑτέρας εἶναι ταῦτα δοκεῖ, *Hæc alterius esse videntur*. Idem Lactantius Lib. I. c. 6. diserte testatur jam suo tempore libros Sibyllæ confusos fuisse nec suum cuiqve posse assignari nisi Erythrææ: In codice 170. Regis Galliæ teste Labbeo exstant *Erythrææ Sibyllæ de Trojanorum & reliqvorum principum eventu oracula*, qvibus eadem qvæ edita sunt vel saltim partem eorum * contineri mihi persvadeo. Et hæc ipsa qvæ Erythrææ tribuit Lactantius, Cumanæ à qvibusdam adscripta testatur Augustinus Lib. XVIII. de Civitate Dei c. 23. Sed profecto perinde est sub cujus Sibyllæ nomine laudentur, dummodo nulla fide digna auctoritate id fiat, & à nulla Sibylla sive fatidica muliere Ethnicâ profectum esse totum opus constet.

V. *Nullum*

* Eadem fortassis qvæ illustravit *Lud. de Tobar*, de qvo infra num. 22.

V. *Nullum versum in hac collectione pro Sibyllino & antiqvo oraculo apud Ethnicos ante Christi nativitatem exaudito haberi oportet, nisi peculiariter de eo constat ex aliis monumentis antiqvioribus & indubitatis.* Qvia enim totum opus suppositum est, & Christianismum in illo multa produnt manifestissime, nihil æqvius videtur hoc postulato.

VI. *Sunt nonnulla in hac collectione, quæ auctor de industria inspersit ex antiqvis oraculis Ethnicis, ex Orpheo, Homero, & aliis Poëtis.* Sib. Lib. VIII. p. 392. Οἶδα ἐγὼ ψάμμων τ' ἀριθμοὺς καὶ μέτρα θαλάσσης, qvi versus exstat in oraculo qvod Crœso redditum narrat Herodotus libro I. & post eum multi alii, qvemadmodum ille qvoqve qvi eadem pagina paucis interjectis seqvitur: καὶ κωφοῦ ξυνιείς καὶ οὐ λαλέοντος ἀκούων. Lib. IV. p. 292. Occurrunt bini versiculi:

Ἔσσεται ἐσσόμενος ὅτε πύραμος ἀργυροδίνης
Ἠιόνα προχέων ἱερὴν εἰς νῆσον ἵκηται.

Qvi iisdem verbis tanqvam vetus oraculum referuntur à Strabone Lib. I. p. 53. & Lib. XII. p. 536. atqve inde ab Eustathio, ac Joh. Tzetza Chiliad. 7. v. 575. nisi qvod pro νῆσον legunt κύπρον. * Libro tertio Sibyllinorum p. 276. occurrit oraculum notissimum:

Μὴ κίνει Καμάριναν, ἀκίνητος γὰρ ἀμείνων,

qvod præter Lucianum de Apophrade, Silium Lib. XIV. v. 199. Stephanum Byz. in Καμαρίνα; Svidam & Zenobium in μὴ κίνει memorat Virgilius III. Æneid. v. 700.

— — — & fatis nunqvam concessa moveri
Apparet Camarina procul — — —

Lib. I. pag. 172. exstat proverbium Σαρδόνιον μείδημα γελάσσει de qvo prolixe & docte ut solet vir summus Erasmus in adagiis: Meminit & Dio Chrysostomus f. 669. & Zacharias Scholasticus p. 216. edit. Barthii. Qvæ libro V. p. 324. seq. & alibi de Cumis, Rhodo, Samo pluribusqve insulis ac regionibus terræ motu delendis vel qvocunqve modo vastandis leguntur, vix dubitem ex antiqvis qvæ in Ethnicorum manibus fuere oraculis esse petita, nam ad illa passim respiciunt scriptores antiqvissimi. Zous apud Plutarchum libro cur Pythia non reddat oracula carmine, Sibyllina de illis cladibus vaticinia ab eventu comprobata testatur his verbis: ἀλλὰ ταῖς τε μαντείαις ἐπιμαρτυροῦσι πολλαὶ μὲν ἀναστάσεις καὶ μετοικισμοὶ πόλεων Ἑλληνίδων, πολλαὶ δὲ βαρβαρικῶν στρατιῶν ἐπιφάνειαι καὶ ἀναιρέσεις ἡγεμονικῶν. Ταυτὶ δὲ τὰ πρόσφατα καὶ νέα πάθη περὶ τε Κύμην καὶ Δικαιαρχίαν οὐχ ὑμνούμενα πάλαι καὶ ᾀδόμενα διὰ τῶν Σιβυλλείων ὁ χρόνος

 ὥσπερ

* Ad locum Tzetzæ conferendus Joh. Meursius in Cypro Lib. II. c. 18.

ὥσπερ ὀφεῖλον ἀποδέδωκεν; ἐκρήξεις πυρὸς ὀρείου καὶ ζέσεις θαλασσίας, καὶ πετρῶν καὶ φλεγμονῶν ὑπὸ πνεύματος ἀναρρίψεις, καὶ φθορὰς πόλεων ἅμα τοσούτων καὶ τηλικούτων, ὡς μεθ' ἡμέραν ἐπελθοῦσιν ἄγνοιαν εἶναι καὶ ἀσάφειαν ὅπου κατῴκηντο, τῆς χώρας συγκεχυμένης. Ταῦτα γὰρ εἰ γέγονε, πιστοῦσθαι χαλεπόν ἐστι μήτοιγε προειπεῖν ἄνευ θειότητος. Pausanias in Corinthiacis p. 126. Ἐκάκωσε δὲ (ὁ σεισμὸς) καὶ περὶ Καρίαν καὶ Λυκίαν τὰς πόλεις, καὶ Ῥοδίοις ἐσείσθη μάλιστα ἡ νῆσος, ὥστε καὶ τὸ λόγιον τετελέσθαι Σιβύλλῃ τὸ ἐς τὴν Ῥόδον ἔδοξεν. Confer de illa insularum clade Salmasium ad Tertull. *de pallio p. 99. seq. & Jac. Godofredum p. 48. ad hæc verba periegetæ veteris Latini ab ipso editi: *Namque Rhodum insulam & civitatem maximam* (ex nomine dicere necessarium est) *quas prophetavit Sibylla ab ira Dei esse perituras. Est autem in ipsam civitatem statua quam omnes Colosseum nominant, novum mirum magnitudinis, dolus enim in ipsa fuit secundum Prophetiam Sibyllæ.* Ita legendus hic locus, non ut edidit Godofredus *novum virum* & Græcè vertit: καινὸν ἄνδρα μεγέθους. Libro tertio Sibyllinorum p. 226. Hi duo versus leguntur:

Ἀλλὰ σὺ μὴ πολλὴν βροτὲ ποικιλόμητι κακόφρον
Ἀλλὰ λιπὼν πλοῦτον στρέψας Θεὸν ἱλάσκοιο.

Qvos Opsopœus probe annotavit geminos esse hisce Orpheo tributis apud Clementem Alexandrinum in protreptico p. 49.

Ἀλλὰ σὺ μὴ μέλλων βροτὲ ποικιλόμητι βράδυνε
Ἀλλὰ παλίμπλαγκτος στρέψας Θεὸν ἱλάσκοιο.

Homericæ Poëseos tot sunt in collectione Sibyllinorum vestigia ut illa inter se conferre res esset non brevis laboris, & Guilelmus Canterus Lib. V. Var. Lect. c. 17. notaverit ex Homero multa Sibyllinorum loca posse restitui: etsi qvod idem vir doctus addit aperte constare qvod Homerus multis in locis illa sit imitatus, neminem qvi à nobis dicta diligentius perpenderit ei existimem temere accrediturum. Longe profecto verisimilius est, auctores hujus collectionis Sibyllinæ tot novitatis documenta in se gerentis ex isthac Homeri & aliorum poetarum Ethnicorum imitatione, tum adjunctione qvorundam oraculorum celebrium inter Græcos ac Romanos eam gentilibus probabilem reddere, auctoritatemqve conciliare voluisse.

VII. *Longe plurima autem sunt in hac collectione, nominatim atque ipsis verbis petita ex sacris literis, non veteris tantum sed & Novi Testamenti.* Hinc recte divina sapientia apud Nazianzenum in erudito carmine qvo Nemesium ad amplectendam Christi religionem adhortatur T. 2. p. 144.

Ἑρμῆς ὁ τρισάγιος ἐμοῖς ἔπεσσιν ἀρήγοι
Οὐδ' ἐθέλων σταυρὸν δὲ σέβος μέτρουσι Σίβυλλαι.

Τῆς

* Non audiendus Vir doctus Sam. Petitus qvi II. 13. Observat apud Tertullianum legere jubet: *si bulla non mendax*, pro *Sibylla*.

Τῆς μεγάλης θεότητος ἐλαυνόμενοι βελέεσιν
Οὐδὲν ἐπιστρέφομαι, καὶ εἴ τινος ἄσσον ἵκοιντο,
Οὐ θεόθεν, βίβλων δὲ παραβλέψαντες ἐμοῖο.

P. Garzias Galarza Theologus ac Philoſophus Hiſpanus in Evangelicis inſtitutionibus carmina Sibyllina cum S. Scripturæ locis conferre ac comparare conatus, laudatur ab Antonio Poſſevino Lib. II. Bibl. ſelect. cap. 71.

VIII. *Non complectitur hæc collectio omnia & integra Sibyllina, quibus veteres uſi ſunt Doctores Eccleſiæ.* De Ethnicis nolui verbum addere qvoniam res clara ex iis qvæ dixi, & ex tot Sibyllæ oraculis qvæ apud Græcos Latinosqve Scriptores memorata in noſtris nulla exſtant. Servius ad 3. Æneidos: *Sane ſciendum eſt*, inqvit, *omnia reſponſa Sibyllæ plus minusve centum contineri ſermonibus*, ita enim potius legendum qvam cum Gyraldo dialogo 2. de Hiſt. Poëtar. p. 110. *non contineri.* Sed jam ſæpe vidimus Servium exiguam mereri fidem in iis, qvæ de Sibylla tradit, neqve ejus ſententiam probant hæc Virgilii Æneid. 6.

Qvo lati ducunt aditus centum, oſtia centum,
Unde ruunt totidem voces reſponſa Sibyllæ.

Qvin ridiculum ſit affirmare in ſingulis oſtiis tantum ſemel per omnem vitam conſultam fuiſſe & reſponſa dediſſe. Enimvero aliunde ſatis conſtat innumeros fuiſſe libros ſub Sibyllarum nomine ab Ethnicis jactatos, etſi non niſi paucisſimos contigit à Romanis recipi auctoritate Reip. Hoc multis jam teſtimoniis evicimus, & inter paganos exſtitiſſe complures variis temporibus pſeudomantas ſive falſorum oraculorum Sibyllinorum concinnatores demonſtravimus. Hæc omnia, vel majorem ſaltim eorum partem, qvi in noſtra brevi collectione qvæſiverit, ſine dubio turpiter ſe fefellerit. At nec Chriſtianorum veterum Sibyllina omnia nobis eſſe reliqva perſpicue patet. Λόγοι πλείες ſive *plures libri* Sibyllæ Phrygiæ memorantur à Clemente Alexandrino Svidas Chaldææ Sibyllæ tribuit libros XXIV. complectentes oracula περὶ παντὸς ἔθνους καὶ χώρας. Lactantius cum decem Sibyllas enumeraſſet, *Harum omnium*, inqvit, *carmina & feruntur & habentur, præterqvam Cumææ, cujus libri à Romanis occuluntur, nec eos ab ullo niſi à Qvindecimviris inſpici fas habent. Et ſunt ſingularum ſinguli libri, qui quia Sibyllæ nomine inſcribuntur, unius eſſe creduntur* (hinc Juſtinus in cohortatione ad Græcos de una Sibylla loqvens, ἧς ταῖς βίβλοις ἐν πάσῃ τῇ οἰκουμένῃ σώζεσθαι συμβαίνει) *ſuntqve confuſi, nec diſcerni ac ſuum cuique aſſignari poteſt niſi Erythrææ, quæ & nomen ſuum verum carmini inſeruit, & Erythræam ſe nominatum iri prælocuta eſt, cum eſſet orta Babylone. Sed & nos confuſe Sibyllam dicemus &c.*

Cum ait ſingularum Sibyllarum eſſe ſingulos libros, hoc non neceſſe eſt ita intelligere, ut novem ſoli prodeant & unicuiqve unus tribuatur, ſed qvod exſtiterint peculiares ante atqve ſeparati ab aliis libri ſub cujusqve Sibyllæ nomine, qvo obliterato incertum jam ſit cui demum ſingulos tribuere oporteat. His adde qvod in Bibliotheca Vaticana Romæ feruntur exſtare qvatuordecim libri Sibyllini. Eſt & alterius voluminis titulus, qvi à Gesnero affertur: *ἐκ τῶν προφητικῶν Σιβύλλης λόγος θ´ μέχρι τοῦ ιε´. liber nonus ad qvintum decimum.* Præterea multa ac bene longa oracula Sibyllæ nomine à Theophilo Antiocheno & aliis antiqvis Eccleſiæ Doctoribus proferuntur, qvæ in noſtra collectione deſiderantur.

IX. *Complectitur tamen hæc collectio partem magnam Sibyllinorum qvibus uſi ſunt Patres.* Plurima enim qvæ tanqvam Sibyllæ laudant, in ea leguntur ipſis verbis, unde corrupta paſſim emendari potuerunt. Hoc tanqvam manifeſtum & à nemine in dubium vocatum, longiore probatione indigere haud arbitror. Tantum adſcribam verba Auguſtini Lib. XVIII. de Civ. Dei c. 23. qvi poſt adductam acroſtichidem, *hæc autem Sibylla*, inqvit, *ſive Erythræa, ſive ut qvidam magis credunt Cumana, ita nihil habet in toto carmine ſuo, cujus exigua iſta particula eſt, qvod ad Deorum falſorum ſive fictorum cultum pertineat, qvinimo ita etiam contra eos & contra cultores eorum loqvitur, ut in eorum numero deputanda videatur qvi pertinent ad civitatem Dei.* Qvod judicium huic qvam habemus collectioni optime convenire, nemo qvi evolverit, dubitabit.

X. *Sed plurimum confuſam, librariorum culpâ paſſim depravatam, ac mutilam.* Hoc lectio ipſa ſatis qvemqve docere poteſt, nullus paſſim ordo; multi verſus repetiti, multa hiulca nec ſanum ſenſum fundentia, & qvæ ſine ope codicis manu exarati reſtituere nemo qveat. Librorum qvoqve diſtinctio in ſcriptis libris diverſa eſt, ut Opſopœus ad initium libri ſecundi & aliis in locis annotavit. Qvid porro eſt illud Lib. II. p. 215? *πάλιν ἐν τῷ τρίτῳ αὐτῆς τόμῳ τάδε φησὶν ἐκ τοῦ δευτέρου λόγου περὶ Θεοῦ* Et qvod libro tertio præfigitur: *μετὰ τάδε προβαίνουσα τοῖς λόγοις περὶ τοῦ ἀπατεῶνος δαίμονος τοῦ ἀντιχρίστου φησὶν ὧδέπη.* Et p. 223. in medio libro: *λείπει ἡ ἀρχή.* Ex hujusmodi locis H. Dodwellus V. C. prælect. Cambden. VII. p. 313. ſeq. colligebat nos hodie non habere opus ipſum integrum ſub Sibyllarum nomine olim jactatum, ſed excerpta à neſcio qvo & digeſta per locos communes Theologicos, ſimiliter ut Philoſophi Ethnici Proclus & alii, Platonici maxime, λόγια Chaldaica per locos Philoſophicos digeſta habebant.

XI. *Chriſtiani antiqviſſimi qvi Sibyllæ meminerunt, non habuerunt totam*

hanc

hanc qualis hodie exstat Sibyllinorum collectionem, sed partem tantum quæ aliis postliminio additis in hanc συναγωγὴν coaluerunt. Ut omittam suspectum Apocryphæ prædicationis Pauli testimonium, Sibyllam commendantis, Clemens Romanus in parte deperdita primæ illius & aureolæ ad Corinthios Epistolæ, Sibyllæ testimonio usus est, ut ex Irenæo & Justini junioris qvæstionibus ad Orthodoxos ostendit Beveregius in codice canonum vindicato Lib. I. c. 14. n. 8. Barnabam qvoqve ac Sibyllæ testimonium respicere in verbis ὅταν ξύλον κλιθῇ καὶ ἀναστῇ suspicatur annotator Oxoniensis, qvod ideo non credo, qvia præcedunt verba: λέγει Κύριος, qvomodo non loqvuntur Christiani cum Sibyllæ verba recitaturi sunt. Meminit Sibyllæ etiam Hermas in Pastore, ut supra notare me memini. Horum omnium jam dictorum neminem puto legisse ea qvæ post eorum mortem demum scripta necesse est, non magis qvam Josephum qvi Sibyllæ meminit Lib. I. c. 5. Antiqv. Sibyllina Oracula de Antoninis & Lucio Vero, neqve credo ab iis visam qvæ libro Octavo exstat acrostichidem, memorabilem utiqve si legissent, sed nemini memoratam ante Eusebium, & qvi in Græco codice carminum Sibyllæ Erythrææ vidisse eam se testatur Augustinum. Ita fortassis subinde alia atqve alia Sibyllino nomini supposita sunt inter Christianos, jam sæculo primo *multa*, de qvibus objicit Celsus, qvem sub Adriano ac deinceps floruisse testatur Origenes Lib. I. p. 8. alia sæculo secundo, qvalia sunt illa qvæ dixi de Antoninis ac L. Vero, alia sæculo tertio, ut Acrostichis. Clementem vero Romanum & reliqvos qvos nominavi, uti Josephum qvoqve, qvoniam nihil de Sibylla proferunt qvod non ex Sibyllinis apud Gentes peti potuerit, qvare suppositis per Christianos oraculis usos affirmare debeam, non video. Sane gentibus etiam de uno Deo summo constitit, & qvod Clemens Romanus videtur ex Sibylla attulisse de mundo conflagraturo, qvid aliud est, qvam qvod in iisdem forte Sibyllinis libris legisse se innuit Ovidius Lib. I. Metamorph. v. 256.

Esse quoque in fatis reminiscitur, affore tempus
Quo mare, quo tellus, correptaque regia cœli
Ardeat, & mundi moles operosa laboret.

Ac libellus pæne impleri posset gentilium de mundi futuro incendio testimoniis. Deniqve qvod de turri Babylonica profert ex Sibylla Josephus, nonne Abydeno & Eupolemo etiam innotuisse docent Eusebius Lib. IX. cap. 14. Lib. XX. cap. 17. præparat. & Cyrillus I. contra Julian. Nescio autem an satis firmum argumentum sit Vossii Lib. de Poëtis Græcis cap. I. p. 6. qva auctorem vel consarcinatorem Sibyllinorum post

Constantini M. tempora demum vixisse arguit ex eo, qvod Sibylla Lib. III. p. 283. affirmat se esse nurum Noachi, & Patres Constantino antiqviores aperte ajunt nullam ex Sibyllis esse Mose antiqviorem. Eidem rationi plurimum se tribuere testatur Cotelerius in prolegomenis ad Epistolam posteriorem Clementis Romani. Sed profectò versus qvi eadem pagina in Sibyllinis exstant à Lactantio allegantur, & multis alioqvi exemplis constat pugnantia inter se à Patribus qvandoqve affirmari, præcipue in iis qvæ rationem temporum spectant.

XII. *Etiam illa qvæ à Justino & reliqvis secundi & seqventium seculorum Patribus adducuntur Sibyllina, minime omnia auctores habuere Sibyllas sive mulieres fatidicas Ethnicas.* Justinus Martyr sub extremum cohortationis ad Græcos ait Sibyllam non modo adventum Servatoris nostri Jesu Christi σαφῶς & φανερῶς prædicere, sed & aliqvibus interjectis addit eam non minus σαφῶς & φανερῶς tradere περὶ πάντων τῶν ὑπ' αὐτοῦ γίνεσθαι μελλόντων. In eodem libro p. 17. profert oraculum de deserendis templis arisqve, qvæ incassum spurcatæ fuerint cruentis victimis, & de colendo uno Deo magno. Ejusdem argumenti est qvod Lib. II. adducit Theophilus Antiochenus pag. 144. ubi piis Dei cultoribus promittit paradisum. Lactantius & alii disertissima de Christi miraculis & passione loca producunt sub Sibyllæ nomine. Hæc omnia & singula qvi ab Ethnica vate profecta, & inter Gentes pro Sibyllinis agnita sentiat, nihil sentiat. Incassum sane hoc adstruere laborarunt tum alii tum Johannes Crassetus Jesuita, cujus exstant bini de Sibyllinis libri Gallice editi, qvorum unum Blondello A. 1678. alterum illius ὑπερασπιστῇ Johanni Markio A. 1684. opposuit.

XIII. *Supposita igitur fuere qvædam à Justino & aliis post eum Patribus laudata oracula. Non autem supposita fuere ab Ethnicis*, neqve enim sibi ipsi adversatur Satanas. Matth. XII. 26. At pleraqve in his Sibyllinis plane pugnant cum Ethnicismo.

XIV. *Neqve supposita fuere à Judæis*, qvamvis ita sensit vir magnus Hugo Grotius ad Matth. II. 1. eumqve secutus Is. Vossius libro de Sibyllinis Oraculis, ut Marcum Zuerium Boxhornium in Historia universali & alios omittam. Intelligo autem una cum illis viris doctis Judæos, non qvi Christianismo nomen dederunt, illi enim rectius dicentur Christiani, sed qvi ante Christum fuerunt, vel in Judaismo substiterunt. Ab his non fuisse supposita illa qvæ à Patribus citantur Sibyllina, paucis ostendam, neqve enim placet huc referre argumenta non æqvalis omnia ponderis, qvæ Vossianæ sententiæ in Exercitationibus de Vatici-

ticiniis Sibyllinis Lipsiæ 1688. 8vo. editis opposuit vir eruditus Johannes Reiskius, tum scriptores Galli Richardus Simon & Elias DuPin. Nunqvam soliti sunt Judæi falsas gentibus venditare prophetias, qvi hac in parte religiosissimi semper fuerunt, & cum haberent veros ac divinos Prophetas domi, nihil illis detrahendum, nihil adjiciendum putaverunt. Nulla est Sibyllinorum apud Judæos auctoritas ac vix mentio. Josephus semel obiter Sibyllæ meminit, Philo nusqvam, Talmudici aliiqve Judæi doctores qvantum rescire diligenter inqvirendo potui, nullam habent rationem Sibyllinorum. Nusqvam gentes leguntur objecisse Judæis qvod Sibyllæ carmina supposuerint aut ea interpolaverint, sed Christianis hoc exprobratum legitur. Incredibile est, legatos Romanorum, Octacilium Crassum aliosqve, Erythris vel alibi, sive in Græcia sive in Ægypto à contemtis & exosis oracula collegisse & emendicasse Judæis. Unde facile responderi posse puto ad ea, qvæ Reiskio objecit vir clarissimus Wilh. Ernestus Tentzelius in cogitatationibus vernaculis menstruis anni 1689. p. 309. Deniqve qvæ à Patribus afferuntur Sibyllæ de Christo testimonia, passim ita comparata sunt, ut tam σαφῶς καὶ φανερῶς qvemadmodum Justinus loqvitur, nec ab ullo Judæo ante Christum natum scribi potuerint.

XV. *Restat igitur ut à Christianis conficta, & Sibyllæ nomini falsò subjecta fuerint, ad confundendos Ethnicos.* Hoc svadet ipsum oraculorum argumentum, hoc verisimile reddunt tot alia primorum sæculorum Apocrypha, tot fraudes profectæ à præpostera pietate, qvæ veritatem fulcro mendacio indigere sibi persvadebat. Hoc ab Ethnicis statim objectum fuisse constat ex testimoniis Origenis, Lactantii, Eusebii, Augustini, Sozomeni, qvæ produxi cap. XXX. 5. & XXXI. num. 13. Hujus sententiæ subscriptores approbatoresqve viri doctissimi sunt, Josephus Scaliger Epistola CXV. If. Casaubonus ad Baronium, Jacobus Capellus vindic. pro Casaubono Lib. I. cap. 12. Blondellus, Petrus Petitus, & paucis exceptis omnes qvi rem diligentius considerarunt. Qvod si cui incredibile & reverentia piis sanctisqve majoribus fidei nostræ debita indignum judicet, ut Justinum, Athenagoram, Theophilum, Clementem, Lactantium aliosqve statuamus fucum sibi facere passos & hypobolimæa Sibyllina jactasse pro veris: is velim cogitet qvod nihil minus qvam acres & accuratos Criticos se esse ostendant in suis scriptis, qvod freqventer ac Libros omnium confessione Apocryphos provocent, qvod putaverint argumentis qvibuscunqve recte se uti, modo pro veritate facerent qvam defensitabant. Neqve istud hilum officit causæ Evangelii in se, etsi forte pluri-

plurimum offecit progressui Christianismi apud Ethnicos, qvi fucum hunc sentiebant, & ex hoc reliqvorum etiam longe veriorum ac solidiorum argumentorum judicabant vim pondus ac momentum. At enim Apostoli gentilibus ac Judæis multis millibus persvaserunt Evangelium, virtute divina, non ementito ejusmodi Sibyllæ, Hermetis, Hystaspis, Orphei, vel alio undecunqve investigato dubiæ fidei testimonio nixi.

XVI. *Qvando conficta fuerint, & à qvo, qvoqve in loco, non plane exploratum videtur.* De tempore vide tamen qvæ supra dixi num. XI. & cap. XXXII. num. 7. At qvis demum, vel qvi hujus fuerint fraudis auctores, Orthodoxi an hæretici, qvod eorum nomen, qvæ secta, nemo est qvi nos certo doceat. *Hermæ* qvi tribuunt cum Blondello Lib. II. c. 7. non videntur cogitasse qvod tam elegantes versus Græci vix exspectari possint ab auctore Pastoris. Alius qvoqve visionum Hermæ, alius Sibyllinorum est genius. Plures sunt qvi supposita hæc esse conjiciunt ab hæreticis veteribus. Ita Reinesius in dissertatione Critica de Sibyllinis oraculis, qvam cum sua de diluvio Deucalionis dissertatione vulgavit Georgius Schubartus, Jenæ 1685. 4to. Ex hæreticis qvidam nominant Gnosticos vel Montanistas. Qvia *Gnosticorum* nomen latissime patet tum qvod ad tempus, tum qvod ad dogmata attinet, sat generalem qvoqve, adeoqve parum certam constat esse illam conjecturam. De *Montanistis* minus verisimile esse videtur, qvod post alteram Blondelli suspicionem opinati sunt H. Dodwellus prælect. Cambdenian. p. 302. Sam. Maresius sylloge Dispp. parte 2. pag. 489. seqv. & Joh. Marckius in dispp. de Sibyllis Franeqveræ editis Ao. 1682. 8vo. Non tantum qvod ante exortum Montanum Sibyllina allegaverit Justinus, adeoqve prius orbi innotuerint, ut Marckio objecit Guil. Caveus in part. 1. Hist. Literariæ scriptorum Ecclesiasticorum, cui nonnulla, at qvæ difficultatem omnem non tollunt reposuit Vir doctus in exercitationibus textualibus ad qvinqvaginta loca selecta Scripturæ pag. 475, seq. Sed inprimis observo nullius inter Montanistas pretii fuisse Sibyllina, & Montanistam Tertullianum aliqvoties qvidem ad Paracletum in Prisca & Maximilla, nusqvam ad Sibyllina illa à Christianis supposita provocare. Qvod enim in libro Tertulliani de pallio cap. 2. dicitur vaticinata *Sibylla non mendax*, oraculum inter Ethnicos celeberrimum spectare notavi cap. XXXII. num. 5. Qvod deniqve ad locum attinet, urbem, vel regionem, in qva conficta primum illa de Christo Sibyllina fuerint, idem Reverendus ac de Historia Ecclesiastica præclare promeritus Caveus parte 2. Hist. Literariæ *Christianum aliqvem Alexan-*

Alexandrinum conjicit illam Sibyllinorum farraginem confinxisse, ex vaticiniis, historiis, dogmatibus librorum sacrorum utriusqve Testamenti, insertis qvibusdam hinc inde ex veterrimis oraculis, qvo speciosius orbi obtruderetur. Nescio tamen an necesse sit affirmare, qvod omnes fraudum architecti fuerint Alexandrini. Aliqva vero ex veterrimis Ethnicis & Christi nativitatem præcedentibus oraculis inserta fuisse, jam probatum dedi supra n. VI. & agnoscunt Tobias Wagnerus inqvisitione in Oracula Sibyllina Tubingæ 1664. 4. editâ p. 38. Joh. Henr. Ursinus parte 2. Analect. sacr. Lib. IV. c. 8. itemqve alii.

XVII. *Non fuit ullo edicto Romæ capitis pœna proposita iis, qui hæc Sibyllina qvæ nos habemus, vel illa qvæ Patres allegarunt legerent.* Neminem certe hoc nomine capite minutum in veteri historia offendimus. Nec usqvam ejusmodi legis vel edicti mentio. Et qvorsum pœnam capitis sancivissent lectoribus supposititiorum scriptorum, qvi veros libros Propheticos & Apostolicos à Judæis & Christianis legi patiebantur. Neqve primi Christiani toties tamqve audacter allegassent etiam in suis ad ipsos Imperatores Apologiis, si hoc capitis supplicio luendum scivissent. Eqvidem libri Sibyllini arcana civilium sacrorum continentes, ἐν ἀποῤῥήτοις habebantur, neqve ulli nisi qvindecimviris patebant, ex politica causa: sed jam demonstratum est longe alios hos fuisse, tum argumento, tum eo ipso etiam qvod vulgo ferrentur, ab alteris differentes. Aurelianus qvoqve Imperator apud Vopiscum increpat Senatum de inspiciendis libris Sibyllinis diutius dubitantem *perinde qvasi in Christianorum Ecclesia* res ageretur: sed his verbis non ait prohiberi Christianos edicto singulari à Sibyllinis consulendis, ut putabat Baronius Apparat. ad Annales num. 20. Montacutius pag. 132. Apparat. ad Origenes Eccles. & pag. 156. Analect. sed potius Christianos in suis conventibus Sibyllina nunqvam consulere, nec ad ea in ullo periculo recurrendum sibi existimare. Vide Casaubonum ad Baron. pag. 81. Blondellum Lib. I. cap. 19. Etiam Justinus Martyr Apologia prima pag. 82. ait opera malorum dæmonum effectum esse ut mors constituta esset lectoribus Hystaspis, Sibyllæ ac Prophetarum. *Κατ' ἐνέργειαν δὲ τῶν φαύλων δαιμόνων θάνατος ὡρίσθη κατὰ τῶν τὰ Ὑστάσπου ἢ Σιβύλλης ἢ τῶν προφητῶν βίβλους ἀναγινωσκόντων.* Sed eo in loco dolet tantum Justinus non jampridem cuivis licitum fuisse evolvere libros omnes ac singulos qvos fatales Romani habebant sanctissimeqve custodiebant, nec nisi decreto Senatus vel jussu Imperatorum permittebant inspici à Qvindecimviris sacrorum. Suspicatus nempe est vir optimus, ex iis, qvæ ipse legerat Sibyllinis, & qvæ invitis Romanis in vulgus

vulgus manasse putabat, etiam in alteris, qvæ adhuc occultabantur, multa exstare veritatis testimonia, prohibitam autem fuisse eorum lectionem *ὅπως διὰ φόβου metu pœnæ ἀποστρέψωσιν ἐντυγχάνοντας τοὺς ἀνθρώπους τῶν καλῶν γνῶσιν λαβεῖν, αὐτοῖς δὲ δουλεύοντας κατέχωσιν.* Non potuisse tamen *ad plenum* illa clam haberi qvin aliqva saltim in hominum manus venirent: *ὅπερ εἰς τέλος οὐκ ἴσχυσαν πρᾶξαι, ἀφόβως μὲν γὰρ* [hoc est, *sine metu pœnæ* sive *impune*] *οὐ μόνον ἐντυγχάνομεν αὐταῖς, ἀλλὰ καὶ ὑμεῖς ὡς ὁρᾶτε εἰς ἐπίσκεψιν φέρομεν, ἐπιστάμενοι πᾶσιν εὐάρεστα φανήσεσθαι.* Hic qvin germanus sensus verborum Justini sit, Casaubono etiam maximam partem probatus Exerc. I. ad Baron. cap. II. eqvidem non dubito, & lectori docto facile me persvasurum confido, nec vereor ipse rogare ut conferantur qvæ ad hunc locum disputant Baronius Apparat. num. 20. Montacutius in Analectis p. 154. sq. & qvi idem prope liber est in Apparatu ad Origenes Ecclesiasticas pag. 130. seq. Petrus Halloisius T. 2. scriptor Oriental. pag. 399. Petrus Lanselius in dispunctione calumniarum qvas vocat Casauboni cap. 6. Habuisse vero Romanos præter Sibyllina etiam alios libros fatidicos, qvos sacros nec vulgo inspiciendos servabant, & qvos *προφητῶν βίβλους* h. l. Justinus vocat, ex Svetonio, Plinio, Servio aliisqve constat: porro capitali supplicio affectum eum qvi fatales libros aliis legendos dedisset jam Tarqvinii temporibus novimus Attilium, ut ex Dionysio & Valerio Maximo notavi supra cap. XXXI. num. 6. Videtur tamen in eo falsus esse Justinus, qvod hæc qvæ gentibus objectabat Sibyllina ejusdem esse putabat generis cum eis qvæ Romani occultabant. Rectius utraqve inter se distingvit Lactantius Lib. I. capl 6. *Harum omnium,* inqvit, *Sibyllarum carmina & feruntur & habentur præterqvam Cumanæ, cujus libri à Romanis occuluntur, nec eos ab ullo nisi à Qvindecimviris inspici fas habent.* At lepidus prorsus est Lanselius, qvi ex eo qvod Justinus dixerat malorum dæmonum instinctu interdictam à Romanis fuisse Sibyllinorum lectionem, concludit *facile apparere, Romanæ Ecclesiæ sanctionem de non concedenda promiscue Bibliorum in vulgari idiomate lectione, æqvissimam esse atqve sanctissimam.* Eodem velut non contemnendo argumento utuntur Ledesma, Heskinsus, Peresius & alii. Sed judicet lector utrum è Justini verbis rectius seqvatur, qvod Usserius in historia dogmatica de Scripturis & sacris vernaculis pag. 253. ex iisdem colligit, ab eodem nempe spiritu actos fuisse, & illos qvi Sibyllinorum, & hos qvi sacrorum Bibliorum lectionem interdixerunt, atqve adeo eundem habuisse finem sibi propositum, *ut per timorem ab illis homines absterrerent, qvo minus scripta ea legentes*

gentes rerum bonarum notitiam perciperent, sed in servitute potius à se retinerentur, qvæ ipsa verborum Justini sententia est.

XVIII. *Non est ab Augustino singularis quædam Sibyllinorum concinnata* συναγωγή. Eam periisse dolet Erasmus Schmidius vir doctissimus, cujus Orationes tres de Sibyllis earumqve Oraculis vulgatæ sunt Witebergæ primum Ao. 1618. deinde ad calcem commentariorum ejus posthumorum in N. T. Norimb. 1657. fol. Ita vero ille Orat. 2. pag. 1501. *Scribit D. Augustinus Lib. XVIII. de Civ. Dei cap. 23. se carmina Sibyllina non eâ serie quâ apud Lactantium leguntur ponenda censuisse, sed qua aptissime fieri posse sibi videretur contexuisse ac capitibus distinxisse, si modo scriptores eam seriem deinceps servare non neglexissent. Utinam Beati Patris præstita hac in re opera frui nobis hodie liceret!* Sed alius sensus est verborum Augustini, & præstitâ ejus circa Sibyllinos versus operâ plane frui nobis licet, qvæ non alia fuit, nisi qvod versus qvosdam sparsim variisqꝫ locis à Lactantio Græce productos ipse eodem capite 23. libri XVIII. una serie conjunctim Latinis verbis retulerit. Ecce Augustini locum integrum & Sibyllina Lactantii una serie suis distincta capitibus, qvod librarii & editores servare postea, ut ipse merito veritus fuerat, neglexerunt: *Inserit etiam Lactantius operi suo quædam de Christo vaticinia Sibyllæ, qvamvis non exprimat cujus. Sed qvæ sigillatim ipse posuit, ego arbitratus sum* (hoc ipso in loco) *conjunctim esse ponenda, tanqvam unum sit prolixum* (carmen) *qvæ ille* (variis in locis) *plura commemoravit & brevia* *

In manus iniqvas, *inqvit*, infidelium postea veniet, & dabunt " Deo alapas manibus incestis, & impurato ore exspuent venenatos spu- " tus, Dabit vero ad verbera simpliciter sanctum dorsum. "

Et colaphos accipiens tacebit, ne qvis agnoscat qvod verbum " vel unde venit ut inferis loqvatur, & corona spinea coronabitur. "

Ad cibum autem & fel, & ad sitim acetum dederunt, inhospi- " talitatis hanc monstrabunt mensam. "

Ipsa enim insipiens gens tuum Deum non intellexisti lu- " dentem mortalium mentibus, sed & spinis coronasti, & horridum fel " miscuisti. "

Templi vero ** velum scindetur, & medio die nox erit tene- " brosa nimis in tribus horis. "

Et morte morietur tribus diebus somno suscepto, & tunc ab " inferis regressus ad lucem lætam veniet primus, resurrectionis princi- " pio vocatis ostenso. *Ista Lactantius carptim per intervalla disputationis suæ* " *sicut*

* Lactant IV. 18. ** id. IV. 19.

ficut ea poscere videbantur qvæ probare intenderat adhibuit testimonia Sibyllina, qvæ nos, nihil interponentes, sed in unam seriem connexa ponentes, solis capitibus, (h. e. ut primum verbum singulorum locorum majusculis literis scriberetur; vel singuli loci à Lactantio citato novum veluti caput sive novam ut vulgo loqvimur lineam inchoarent, qvemadmodum hîc lector factum videt) *si tamen scriptores deinceps ea servare non negligant* (imo vero neglexerunt etiam editores & interpretes, Vives ac Coqvæus, ne ipsis qvidem Benedictinis exceptis) *distingvenda curavimus.*

XIX. Antonius Possevinus in Apparatu sacro ait melius fuisse pauca Sibyllina de multis secernere, collecta ex Patribus, notisqve vel paraphrasi illustrata, qvam totam farraginem qvalis exstat in lucem dare: confiditqve operam istam susceptum iri ab aliqvo docto & Catholico viro, usui futuram in scholis ad puerorum ingenia per solidam doctrinam excitanda ad Christianam fidem fovendam, & optimis moribus in rèm conferendam. Utrum qvisqvam id consilium hactenus secutus sit me latet, etsi scio ipsum (nec male ut arbitror) improbari à Blondello Lib. I. cap. 29.

XX. Præter libros octo Sibyllinorum Græce exstantium, de qvibus hactenus egi, habentur & alia Latine, qvæ commentis recentiorum, qvam Græca illa, temporum adscribenda esse non dubito.

Hæc sunt (1) *Hexasticha* carmina de Christo *duodena*, versu Hexametro, qvorum singula singulis tribuuntur Sibyllis: Persicæ, Libycæ, Delphicæ, Cimmeriæ, Samiæ, Cumanæ, Hellespontiacæ, Phrygiæ, Europææ, Tiburtinæ, Agrippinæ, Erythrææ. Edidit hæc ex veteri codice Opsopœus pag. 458. seq. & sparsim in dissertationibus de Sibyllis Gallæus.

(2) *Narratio* prosâ scripta, qvam ex codice Johannis Nicotii Opsopœus edidit pag. 515. seq. Gallæus suæ oraculorum Sibyllinorum editioni præfixit, editores Operum Bedæ Venerabilis minus emendate descriptam rejecerunt ad Calcem Tomi secundi. In hac cum de decem Sibyllis qvædam auctor præmisisset, narrat Tiburtinam Sibyllam innumeras orbis terrarum regiones vaticiniis suis implevisse, & famam ejus attigisse etiam Romanos, qvi missis ad eam legatis magno cum honore in urbem deduci curaverint. Hinc centum Senatores in una nocte per somnum videre sibi videntur novem soles, qvos Sibylla de totidem generationibus sive generibus hominum sese insecuturis interpretata qvales singulæ futuræ sint exponit. De *qvarta* sic scribit: *Qvartus autem sol qvarta generatio est, in qva erunt homines qvod verum est abnegantes. Et in*

in diebus illis exsurget mulier à meridiano de Stirpe Hebræorum nomine M. habens sponsum I. & procreabitur ex ea, sine commixtione viri, de Spiritu sancto nomine JEsus & ipsa erit virgo ante partum & virgo post partum. Plura ibidem subjicit de Christo, & in *quinta* generatione de Apostolis ituris in omnem mundum & per LXXII. lingvas subjecturis sibi omnes nationes. Qvo in loco secutus est auctor veterem sententiam de 72. lingvis totidemqve gentibus orbis terrarum, de qva vide Bocharti Phaleg. Lib. I. c. 15. Petavium ad Epiphan. pag. 6. & Buxtorfii dissertatt. Philologico Theologicas pag. 83. præ cæteris Ludolfum commentar. ad Hist. Æthiop. pag. 210. seqv. Cæterum cum vix tribus verbis perstrinxisset pseudo Sibylla hæc octo priores generationes, de *nona* agit prolixissime, & imperatores plerosqve ut Constantinum, Carolum & alios primis designans literis, ultimum H. nomine ait fore Regem Romanorum & Græcorum, & regnaturum annos CXXII. Sub hoc aureum sæculum pollicetur, omnes paganos ad Christum revocandos, & post illorum CXXII. annorum spatium Judæos convertendos ad Dominum, venturum tunc qvoqve Antichristum de tribu Dan (Hæc qvoqve multorum veterum fuit opinio, Irenæi, Hippolyti, Ambrosii, Augustini, Prosperi, Theodoriti, Gregorii M. & aliorum) cujus Magicis artificiis multi deludendi sint, & gentes ab Aqvilone spurcissimas, qvas Alexander Rex incluserit, Gog videlicet & Magog. *Cum autem audientur hæc, Rex Romam convocato exercitu debellabit eos atqve prosternet usqve ad internecionem. Et postea Rex veniet Hierusalem & ibi deposito capitis diademate & omni habitu regali regnum Christianorum Deo patri relinqvet & filio ejus JEsu Christo. Et cum cessaverit imperium Romanum, tunc revelabitur ma-manifeste Anti Christus, & sedebit in domo Domini in Hierusalem. Regnante autem eo egredientur duo clarissimi viri Helias & Henoch* (confer de hac sententia, qvam constanti traditione in Ecclesia celebratam nimis liberaliter Arethas affirmat, interpretes ad Apoc. XI. 3. Pseudev. Nicodemi p. 291. Hippolytum de Anti Christo p. 27. Damascenum Lib. IV. O. F. c. 28.) *ad annunciandum adventum Domini & Antichristus occidet eos, & post dies tres à Domino resuscitabuntur.* Deniqve cum dies persecutionis Anti Christi electorum gratia à Divino abbreviandos, & Anti Christum à Michaële Archangelo in monte Oliveti occidendum dixisset, hæc somnia concludit celebri illa Acrostichide, non alia usus versione qvam allatâ ab Augustino, Lib. XVIII. de Civ. Dei cap. 23. Mentio hujus narrationis etiam apud Martinum Polonum Lib. II. Chronici pag. 102. edit. Suffridi Petri. Ejusdem generis est Prophetia Sibyllæ memorata in Chronico S. Benigni Divionensis ad A. C. 561. apud Dacherium T. 1. spicileg. pag. 367.

pag. 367. *Venit Bruna de partibus Hispaniæ, ante cujus conspectum gentes peribunt. Hæc vero equitum calcibus disrumpetur.*

(3.) *Vaticinium* Sibyllæ, *de septem statibus Ecclesiæ*, qvod protulit Johannes Chemensis Episcopus in libro qvi inscribitur *onus Ecclesiæ*, & sæpius sine nomine Auctoris lucem adspexit, cap. 65. ex eo Joh. Wolfius Centur. 3. Memorabilium pag. 54. seq. & Daniel Clasen libro III. de oraculis p. 577. seq.

XXI. Atqve hæc de Sibylla atqve Sibyllinis satis, vel etiam plus satis. Operæ pretium tamen existimavi argumentum qvod tot scriptores, multa perperam vel non plene tradentes occupasset, paulo accuratius & distinctius perseqvi in usum studiosorum. Nunc ad alios scriptores qvi ante Homerum fuisse feruntur cum bona ut spero lectoris venia me confero, modo notaverim qvod imago *lyræ triqvetræ* qvod genus à Sibylla primum repertum Svidas tradidit, exstat apud Sponium pag. 21. Miscellan. & Clarissimum Perizonium ad Æliani Variarum Lib. III. cap. 32. pag. 260.

XXII. Optandum erat *Claudii Salmasii* opus de Sibyllis, qvod vir magnus promittit pag. 78. ad Solin. lucem vidisse: Cæterum alii recentiores qvi singularibus scriptis editis de Sibyllis earumqve oraculis agendum in se pridem susceperunt, hi fere sunt: *Joannes Aiuzma* in speculo Sibyllarum, sive tractatu de Sibyllis Belgice edito, *David Blondellus* libris de Sibyllis qvi Gallice prodierunt Paris. 1649. 4to. Anonymus (*Rob. Boyle* ut fert fama) in disqvisitione de Sibyllis & Sibyllinis scriptis, contra objecta Opsopœi, Casauboni, Blondelli & aliorum. Anglice Lond. 1662. 8º. *Joh. Crassetus* Jesuita in dissertatione de oraculis Sibyllinis adversus Blondellum Gallice, Paris. 1678. 12mo & cum appendice Joh. Marckio Viro Cl. opposita. ibid. 1684. 12mo. *Servatius Gallæus* in dissertationibus de Sibyllis Amst. 1688. 4to. *Georgii Greenii* triga dissertationum de Sibyllis Witeberg. 1661. 4. *Joh. Marckius* * in disputationibus de Sibyllinis Carminibus Franeqv. 1682. 8vo. *Onuphrius Panvinius* in libro de Sibyllis & Sibyllinis oraculis, freqventer edito, *Petrus Petitus* libris III. de Sibylla, Lips. 1686. 8vo. *Thomas Reinesius* disqvisitione Critica posthuma de Sibyllinis Jen. 1670. 4to. Joh. Reiskius ** in exercitationibus de vaticiniis Sibyllinis, pluribusqve qvotqvot Christi natalem præcessisse leguntur, Lips. 1688. 8vo. *Erasmus Schmidius* in Oratio-

* Confer ejusd. Marckii Exercitationes textuales ad 50. selecta S. Scripturæ loca p. 475. sq. & præf. ad exercitationes juveniles, Groning. 1686. 8.

** Impugnat potissimum sententiam If. Vossii de qva ut de aliorum qvoqve plerorumqve hic memoratorum dixi supra hoc ipso capite suo loco.

Orationibus tribus de Sibyllinis Oraculis Witeb. 1618. 8vo. & ad calcem commentariorum in novum fœdus Norimb. 1658. fol. *Edwardus Simson* in disqvisitione de Sibyllis, subjecta parti postremæ Chronici Catholici Oxon. 1652. fol. *Isaacus Vossius* de Sibyllinis & aliis qvæ Christi natalem præcessere oraculis Oxon. 1680. 12mo & post ejus varias Observationes Lond. 1685. 4to. *Tobias* deniqve *Wagnerus* inqvisitione in Oracula Sibyllina de Christo, Tubing. 1664. 4to. *Josua Barnesii* V. C. de Sibyllis libri tres nondum qvod sciam lucem adspexere, memorati ab auctore in Catalogo scriptorum suorum Anacreonti præmisso.

Infiniti præterea sunt, qvi licet non singularibus libris, tamen fuse satis hoc argumentum in scriptis suis attigere, ut Joach. Camerarius, Joh. Jacobus Boissardus, Julius Cæsar Bulengerus & Caspar Peucerus libris de divinatione: Auctor historiæ Deorum fatidicorum, vatum, Sibyllarum & Phœbadum apud priscos illustrium Francof. 1680. 4to. P. Molinæus libro qvem Vatem inscripsit, Antonius Vandalen, Daniel Clasen & Georgius Mœbius libris de Oraculis: Samuel Maresius in Sylloge dispp. parte 2. p. 489. seqv. Baronius in apparatu ad Annales & adversus eundem Is. Casaubonus, Rich. Montacutius & Casauboni contra Rosweidum Hyperaspistes Jacobus Capellus. Samuel qvoqve Basnage T. 1. Annal. p. 147. seq. Gvil. Beveregius in Codice Canonum Vindicato L. 1. c. 14. Joh. Henr. Ursinus libro de Mosis antiqvitate p. 225. sq. & Christoph. Arnoldus in spicilegio p. 70. Lilius Gyraldus dialogo 2. de Poëtis, Gvil. Caveus, Elias du Pin & alii pleriqve qvi de Scriptoribus Ecclesiasticis egerunt, Rich. Simon contra Is. Vossium, Thomas Hyde de Veteri Relig. Persarum, Jo. Möllerus in Homonymoscopia p. 271. seq. &c. Prætereo Sibyllinorum editores supra cap. XXXI. num. 1. à me laudatos qvibus adderem *Ludovicum de Tovar* Palentinum Hispanum, ordinis S. Dominici, cujus commentaria in revelationes Erythrææ Sibyllæ à bello Trojano ad diem judicii futura prædicentes lucem viderunt Senis 1508. 4to. Verum illa non* integros octo Sibyllinorum libros à Betulejo primum A. 1545. editos, sed tantum exigua qvædam Sibyllæ Erythrææ fragmenta ex Eusebio, Lactantioqve excerpta persequuntur. Porro Notæ Johannis Savanorolæ in Sibyllina, qvas Parisiis A. 1607. & 1610. editas memorat Bibliotheca Theologica Martini Lipenii τȣ̃ μακαρίτȣ, nusqvam exstant, sed pro Savanorola, Opsopœi nomen ibi reponendum.

* Confer qvæ dixi supra, num. IV.

CAPUT

CAPUT XXXIV.

Sidonis hymni. 1. *Sisyphi Coi Ilias. Alii hoc nomine.* 2. *Syager, belli Trojani scriptor, in Laërtii codicibus vitiose Sagaris, in Scholiis ad Aristophanem Satyrus.* Μετὰ τοῦτον, *cum hoc.* 3. *De Terpandro, ejus ætate, & poëmatis.* 4. *Terpandri Lyra* ἑπτάφθογγος. 5.

I.

SIDONEM Ponti filiam hymnos invenisse affirmat Sanchoniathon sive Philo Byblius apud Eusebium Lib. II. præparat. Evangel. pag. 38. Ἀπὸ δὲ τοῦ Πόντου γίνεται Σιδὼν, ἣ καθ' ὑπερβολὴν εὐφωνίας πρώτη ὕμνον ᾠδῆς εὗρε.

II. SISYPHUS COUS, Teucri scriba fuisse & iliadem ante Homerum condidisse dicitur. Johannes Malalas T. 1. Chronographiæ p. 167. ταῦτα δὲ Σίσυφος ὁ Κῷος συνεγράψατο ἐν τῷ πολέμῳ ὑπάρχων σὺν τῷ Τεύκρῳ, ἥντινα συγγραφὴν εὑρηκὸς Ὅμηρος ὁ ποιητὴς τὴν Ἰλιάδα ἐξέθετο, καὶ Βεργίλλιος τὰ λοιπὰ ἅτινα καὶ ἐν ταῖς τοῦ Δίκτυος ἐμφέρεται συγγραφαῖς. Eadem fere ex Chronographo MSto affert Allatius Lib. de Patria Homeri p. 54. Johannes Tzetzes ad Malalam auctorem provocans Chil. V. hist. 29.

Σίσυφον Κῷον λέγουσι τοῦ Τεύκρου γραμματέα
Καὶ πρὸ Ὁμήρου γράψαι δὲ τοῦτον τὴν Ἰλιάδα
Τεύκρῳ συνεκστρατεύσαντα καὶ καθορῶντα πάντα
Ἀφ' οὗ πρὸς πλάτος ὕστερον Ὅμηρον μεταφράσαι.

Laudat hunc Sisyphum plus simplici vice idem Malalas p. 142. 152. ut illa ætate libellum de rebus Trojanis sub Sisyphi nomine exstitisse non sit dubitandum. Feruntur & alii Sisyphi, ut celebris ille Æoli filius conditor & Rex Ephyræ sive Corinthi, auctor ludorum Isthmiorum: & Sisyphus latro atqve insessor viarum Corinthi, qvi apud inferos ingens cogitur rediturum saxum volvere, qvamvis hoc priori qvidam tribuunt, & solenni Mythologorum ac Poëtarum more micantes in tenebris, diversa inter se confundunt. Vide Scaligerum ad Euseb. p. 38.

III. SYAGER sive * SYAGRUS de qvo Ælianus lib. XIV. Variar.

* Alios hôc nomine memorat Athenæus Lib. IX. p. 401. Cæterum idem haud dubie est Syager qvi in Codicibus Laërtii vocatur Σάγαρις & Homeri adhuc vivi ac spirantis æmulus fuisse traditur Lib. II. in Socratis vita sect. 46. In Thomæ Magistri argumento ranarum Aristophanis idem vitiose vocatur Σάτυρος. Τῷ ὑπὲρ φύσιν Ὁμήρῳ τις ἀνώνυμος ἤριζε Σάτυρος. Qvo in loco ἀνώνυμος est οὐκ ὀνομαστὸς, scriptor nullius nominis sive obscurus.

riar. capite 21. ὅτι Σύαγρός τις ἐγένετο ποιητὴς μετ' Ὀρφέα καὶ Μουσαῖον ὡς λέγεται τὸν Τρωϊκὸν πόλεμον πρῶτος ᾆσαι, μεγίστης οὔσης ὑποθέσεως λαβόμενος καὶ ἐπιτολμήσας ταύτῃ. Neutiqvam tamen videtur Syagri librum ipsum vidisse Ælianus, uti nec Eustathius qvi in proleg. ad Iliadem p. 3. ὅτι δὲ καὶ ἕτεροι, inqvit, πρὸ Ὁμήρου ἦσαν ποιηταὶ, ὧν καὶ Μουσαῖος ἀκέσεις νόσων συγγραψάμενος, καὶ ὅτι ὡς καὶ Αἰλιανὸς ἱστορεῖ μετὰ Ὀρφέα καὶ Μουσαῖον Σύαγρος γέγονε ποιητὴς, ὃς πρῶτος τὸν Τρωϊκὸν ᾖσε πόλεμον. Verba μετ' Ὀρφέα καὶ Μουσαῖον Julius Cæsar Scaliger Poetices Lib. I. p. 10. non cum Vultejo eumqve secutis omnibus Æliani editoribus reddit *post*, sed *ante Orpheum & Musæum:* qvo nomine reprehenditur ab Allatio de patria Homeri pag. 63. & 76. seqv. Sed ita qvoqve viri qvidam docti exponendum rati sunt locum Actor. cap. V. versu 37. μετὰ τοῦτον *ante hunc*. Vide Valesium ad Eusebium pag. 31. & Samuelem Basnage ad A. C. 34. n. 21. etsi locus Clementis Alexandrini qvem afferunt aliter longe accipitur ab Henr. Dodwello dissertatt. ad Irenæum p. 36. & ab alio viro docto cujus mentionem facit in addendis ad illum locum. Rectius ni fallor μετὰ τοῦτον vertendum *cum hoc* vel *præter hunc*. Sic Homerus Odyss. λ. 468.

Αἴαντός θ' ὃς ἄριστος ἔην εἶδός τε δέμας τε
Τῶν ἄλλων Δαναῶν μετ' ἀμύμονα Πηλείωνα.

Locus Luciani à Lamberto Bosio in diatribis ad N. T. p. 53. adductus huc non facit, nam ibi μετὰ τούτους vertendum est *post hos* (à me jam commemoratos duos) ἄκουσον ἤδη τρίτον ἄλλον *audi jam tertium*. At Chrysostomus ad Danielem pag. 191. in loco qvem Cotelerius difficillimum esse qveritur in notis p. 227. μετὰ Αἴγυπτον per metalepsin dixit *post populi Judaici ex Ægypto liberationem*. Ut ad Ælianum redeam, verba μετ' Ὀρφέα καὶ Μουσαῖον reddenda puto *cum Orpheo & Musæo*, sive *iisdem qvibus illi temporibus*. Ut apud Plutarchum de sera Numinis vindicta p. 563. τοῦ γενομένου μεθ' ἡμᾶς Πρωτογένους, ubi recte Xylander: *qvi nobiscum fuit*. Sic Svidas ait Atheniensem Palæphatum fuisse μετὰ Φημονόην h. e. *eadem ætate* qvâ Phemonoe: & Dictyn, qvem Homero antiqviorem facit scripsisse τὰ μεθ' Ὅμηρον i. e. *eadem cum Homero*, sive de eodem qvod Homerus tractavit argumento. Syncellus p. 18. Μανεθὼ ὁ Σεβεννύτης μετὰ Βηρωσσὸν γενόμενος, i. e. κατὰ τοὺς αὐτοὺς σχεδὸν τοῦ χρόνους ut idem ait pag. 16. addens tamen ἢ μικρὸν ὕστερον. Joannes Malalas T. I. p. 200. Ταῦτα δὲ ἱστόρησαν οἱ σοφώτατοι Θάλλος καὶ Κάστωρ καὶ Πολύβιος συγγραψάμενοι, καὶ μετ' αὐτοὺς (cum his sive præter hos) Ἡρόδοτος ὁ ἱστοριογράφος. Photius Cod. 262. de Lysia qvi Demosthene sine controversia antiqvior, ὁ μετά γε Δημοσθένην οὗτος μόνος τῶν ἄλλων ῥητόρων φαίνεται κατορθώσας. Hac ratione nec apud Clementem Alex. L. VII. Strom. p. 764. cum Dodwelli amico pro μεθ' ὧν reponendum μεθ' οὓς sed etiam illud μεθ' ὧν

exponi poterit *cum quo.* Nec jam difficultatis qvicqvam habebit locus Hesychii Hierosolymitani in qvæstionibus à Cotelerio editis Tom. 3. monumentor. p. 7. καὶ ἕτερος ὁ παρὰ τῷ Ματθαίῳ μετὰ τὴν αὐτοῦ ἐκ τοῦ τελωνίου κλῆσιν ἀναγραφείς. *& alius* (paralyticus) *à Matthæo IX. 2. unâ cum sua è telonio vocatione IX. 9. descriptus.*

IV. TERPANDER ex Methymna vel ex Antissa Lesbius, vel ex Arna, Cumâve Boeotus, non Archilocho tantùm sed & Thalete Cretensi de qvo mox dicam, antiqvior fuit si audimus Plutarchum L. de Musica. Ἡ μὲν οὖν πρώτη κατάστασις τῶν περὶ τὴν μουσικὴν ἐν τῇ Σπάρτῃ Τερπάνδρου καταστήσαντος γεγένηται, τῆς δευτέρας δὲ Θαλήτας ὁ Γορτύνιος καὶ Ξενόδαμος ὁ Κυθήριος, καὶ Ξενόκριτος ὁ Λοκρὸς καὶ Πολύμνηστος ὁ Κολοφώνιος, καὶ Σακάδας ὁ Ἀργεῖος μάλιστα αἰτίαν ἔχουσιν ἡγεμόνες γενέσθαι. Ælianus qvoqve L. XII. Var. cap. 50. Terpandrum Thaleti præponit: μετεπέμψαντο γε μὴν (οἱ Λακεδαιμόνιοι) Τέρπανδρον καὶ Θάλητα καὶ Τυρταῖον καὶ τὸν Κυδωνιάτην Νυμφαῖον καὶ Ἀλκμᾶνα, αὐλῳδὸς γὰρ ἦν. Hieronymo Rhodio visus est Terpander Lycurgi atqve adeo Thaletis fuisse æqvalis, ut testatur Athenæus L. XV. dipnosophist. p. 635. Lycurgi leges numeris Musicis adstrinxisse innuit Clemens Alex. L. I. Strom. p. 309. ubi & primum poëmatis melodiam applicuisse narrat: μέλος τε αὖ πρῶτος περιέθηκε τοῖς ποιήμασι (etiam suis ipsius & Homeri, teste Plutarcho de Musica p. 1132.) καὶ τοὺς Λακεδαιμονίων νόμους ἐμελοποίησε Τέρπανδρος ὁ Ἀντισσαῖος. Hellanico apud eundem Dipnosophistarum scriptorem auctore, multis annis Lycurgo atqve adeo Thalete fuit junior, nam in Carneorum certamine primus omnium vicit, qvod festum vigesima sexta Olympiade institutum constat ex Athenæo, unde hoc repetiit Josephus Scaliger in Græca qvam edidit descriptione Olympiadum. Vide de illo festo si placet Meursium in Græcia feriata p. 178. Mirum vero qvod Clemens Alex. 1. Strom. p. 333. ait ab Hellanico Terpandrum referri ad tempora Midæ, qvi Olympiades longe ætate antevertit & Homeri æqvalis fuit, rogantibusqve affinibus suis ab eo mactatus est Epitaphio qvod refert Plato in Phædro p. 209. Homero tribuit Herodotus in Poëtæ vita, & ex recentioribus Scaliger ad Euseb. p. 79. etsi Cleobulo ab aliis tributum narrat Laërtius Lib. I. sect. 89. Verum enim vero fuit & alter Midas recentior; cujus mortem ad Olymp. XX. commemorat Eusebius in Chron. Idem Eusebius Terpandrum refert ad Olymp. XXXIII. cui consentaneum est, qvod Phanias apud Clementem Archilocho & Lesche juniorem facit, etsi Archilocho antiqviorem scripserat Glaucus Italus apud Plutarchum. Jovem celebrare cœpit Terpander his verbis, qvæ habes apud eundem Clementem L. VI. p. 658. Ζεῦ πάντων ἀρχά, πάντων ἡγήτωρ. Ζεῦ σοὶ πέμπω ταύταν ὕμνων ἀρχάν. Elegorum inventorem Terpandrum, nescio qvibus auctoribus (Plu-

tarcho

tarcho forte) tradunt Gyraldus, & in institutionibus Poëticis Vossius. Eqvidem Plutarchus de Musica p. 1132. inter αὐλῳδικοὺς νόμους refert elegos, sed genus carminis elegiacum à Terpandro inventum non ait. Seditionis a Terpandro Musices ope sedatæ meminit præter Diodorum Sic. & Plutarchum de Musica & Lib. de sera numinis vindicta, Heraclides de Politiis, Λέσβιον ᾠδὸν commemorans, Aristides in orat. de concordia ad Rhodios & Platonica 2. p. 305. 311. Zenobius, Svidas, Diogenianus & Apostolius in μετὰ Λέσβιον ᾠδόν, laudantes Cratinum in Chirone, Hesychius in Λέσβιος ᾠδός. Plutarch. de sera Numinis vindicta p. 158. Tzetzes Chil. 1. hist. 16. & alii. Νόμους tantum κιθαρῳδικοὺς non etiam αὐλητικοὺς ei adscribi etiam in Epochis marmoreis Arundelianis observat Palmerius exercitatt. ad scriptores Græcos p. 700. Vide & Plutarchum Lib. de Musica p. 1132. sq. edit. Paris. ex qvo inter alia disces Terpandrum ejusque imitatores ita Musicos suos modos instituisse, ut primum hymno qvodam venerarentur Deos, deinde statim ad Homeri, Orphei vel aliorum Poëtarum carmina decantanda transirent.

V. Lyram septem chordis à Terpandro primum instructam multi memorant, Boëthius Lib. I. de Musica c. 20. *Septimus nervus a Terpandro Lesbio adjunctus est secundum septem scilicet planetarum similitudinem*, Rectius fortasse *septimum tonum* dixisset. Nam τριχόρδῳ etiamnum λύρᾳ sed ἑπταφθόγγῳ usum testatur Plutarchus. Nihilominus Svidas qvoqve, cum narrasset eum secundum qvosdam ab Hesiodo genus duxisse, secundum alios ab Homero, vocat eum Λυρικὸν, ὃς πρῶτος ἑπτάχορδον ἐποίησε τὴν λύραν, καὶ νόμους λυρικοὺς (hymnos ad Lyram canendos) πρῶτος ἔγραψεν, εἰ καί τινες Φιλάμμωνα θέλουσι γεγραφέναι. Terpandri ipsius testimonium exstat apud Euclidem sive Cleonidem introduct. Harmonica p. 19. & Strabonem Lib. XIII. p. 618.

> Ἡμεῖς τοι τετράγηρυν ἀποστέρξαντες ἀοιδὴν
> Ἑπτατόνῳ φόρμιγγι νέους κελαδήσομεν ὕμνους.

Sed non omittendus locus Nicomachi Geraseni, qvi librum secundum Enchiridii Harmonici ita incipit: τὴν λύραν τὴν ἐκ χελώνης * φασὶ τὸν Ἑρμῆν εὑρηκέναι καὶ κατασκευάσαντα ἑπτάχορδον παραδεδωκέναι τὴν μάθησιν τῷ Ὀρφεῖ. Ὀρφεὺς δὲ ἐδίδαξε Θάμυριν καὶ Λίνον. Λίνος Ἡρακλέα ὑφ' οὗ καὶ ἀνῃρέθη. Ἐδίδαξε δὲ καὶ Ἀμφίονα τὸν Θηβαῖον ὃς ἐπὶ τῶν ἑπτὰ χορδῶν ἑπτάπυλους τὰς Θήβας ᾠκοδόμησεν, ἀναιρεθέντος δὲ τοῦ Ὀρφέως ὑπὸ τῶν Θρακικῶν γυναικῶν τὴν λύραν αὐτοῦ βληθῆναι εἰς τὴν θάλασσαν. Ἐκβληθῆναι δὲ εἰς Ἄντισσα πόλιν τῆς Λέσβου. Εὑρόντας δὲ ἁλιέας ἐνεγκεῖν τὴν λύραν πρὸς Τέρπανδρον, τὸν δὲ κομίσαι εἰς Αἴγυπτον, εὑρόντα δὲ αὐτὸν ἐκπονήσαντα ἐπιδεῖξαι τοῖς ἐν Αἰγύπτῳ ἱερεῦσιν, ὡς αὐτὸν πρῶτον εὑρετὴν γεγενημένον. Adde si lubet qvæ de Hermete atqve Orpheo supra dixi XII. 11. XX. 2.

* Vide Figuram ejus in Novellis Reip. literar. A. 1709. Sept. p. 258. Cava concha apud Virgil.

CAPUT XXXV.

De Thaletis Cretensis ætate. 1. Scriptis, & Musica peritia. 2. Obiter de Thalete Milesio & inventis ac scriptis ei tributis. 3. Euphorbus Phryx Geometra. ibid. Thamyris cum Musis contendens & ideo excæcatus. 4 Scripta ad eum relata, & inventa. 5. Alii hoc nomine. 6. Themis. 7. Thymœtes. 8. Tiresias. 9.

I.

DE THALETE CRETENSI ita Svidas: Θαλήτας Κρὴς Ἐλύρι⊙ (*ex Elyro Cretæ urbe*, pro qvo male in vulgatis ἢ ἰλλύρι⊙ ut monuit Meursius in Creta Lib. I. cap. 9. & Lib. IV. cap. 12.) λυρικὸς, γεγονὼς πρὸ Ὁμήρου. Idem Thaletam Cnossium commemorat, qvem vocat Rhapsodum, & poëmata qvædam mythica scripsisse affirmat, sed non diversus forte fuit Cnossius iste ab Elyrio uti nec à Gortynio Thaleta, cujus in libris de Musica meminere Plutarchus & Boëthius, & ex Polymnasto Colophonio Pausanias. Nam in hoc qvidem convenisse videtur antiqvis qvod Cretensis fuerit iste Thales sive Thaletas, alii vero patriam existimabant Eliron, Cnosson alii, alii Gortynam tres Cretæ civitates. Fallitur autem in eo Svidas, qvod Thaletem istum Homero antiqviorem facit. Nam antiqvus sane fuit, sed æqvalis Lycurgi Spartanorum legislatoris, * qvi Homero junior, utpote cujus poëmata à Creophyli hæredibus redemit, collegit primus, ac Græcis commendavit teste Plutarcho in ejus vita, confer Ælianum Lib. XIII. Var. c. 14. Qvin trecentis post Trojam captam annis, vel etiam serius, circa initium Olympiadum floruit; cum Homerus ex plurimorum testimonio vix centum & sexaginta annis à Trojano excidio abfuisse dicatur. Homeri & Hesiodi æqvalem facit Laërtius tertium qvem Lib. I. commemorat Thalem sive Thaletem qvi ipsi est ἀρχαῖ⊙ πάνυ, κατὰ Ἡσίοδον καὶ Ὅμηρον καὶ Λυκοῦργον, sed illis verbis apparet, cum non minus qvam Ciceronem sub initium Libri V. Tusculanarum loqvi παχυλῶς ut unius sæculi vel majorem etiam temporis non attenderit differentiam. Qvanqvam Strabo qvoqve Lib. X. p. 482. scribit Lycurgum cum Homero in Insula Chio versante esse collocutum. Verum decepit forte Strabonem qvod legerat Lycurgum ἐντυχόντα Ὁμήρῳ hoc est *Homeri scriptis*, qvæ in Chio insula Creophyli heredes asservabant. Strabonem alii deinde sunt insecuti.

II. Cæterum isti antiqvo Thaleti μέλη tribuit Svidas, & Plutarchus in Lycurgi vita non longe post initium eum vocat ποιητὴν λυρικῶν

* Socrates apud Platonem in Minoë ait Lycurgi leges promulgatas ὑδέπω τριακόσια ἔτη, ἢ ὀλίγῳ τούτων πλείω.

κῶν μελῶν, ſed qvibus Lycurgus feliciter uti potuerit ad animos Lacedæmoniorum componendos, & ῥήτρας legesqve ſuas illis perſvadendas. Ἕνα δὲ τῶν νομιζομένων ἐν Κρήτῃ σοφῶν καὶ πολιτικῶν χάριτι καὶ φιλίᾳ πείσας ἀπέστειλεν εἰς τὴν Σπάρτην Θαλήταν ποιητὴν μὲν δοκοῦντα λυρικῶν μελῶν καὶ πρόσχημα τὴν τέχνην ταύτην πεποιημένον, ἔργῳ δὲ ἅπερ οἱ κράτιστοι τῶν νομοθετῶν διαπραττόμενον. Λόγοι γὰρ ἦσαν αἱ ᾠδαὶ πρὸς εὐπείθειαν καὶ ὁμόνοιαν ἀνακλητικοὶ διὰ μελῶν ἅμα καὶ ῥυθμῶν πολύ τι κόσμιον ἐχόντων καὶ καταστατικόν, ὧν ἀκροώμενοι κατεπραΰνοντο λεληθότως τὰ ἤθη, καὶ συνῳκειοῦντο τῷ ζήλῳ τῶν καλῶν ἐκ τῆς ἐπιχωριαζούσης τότε πρὸς ἀλλήλους κακοθυμίας ὥστε τρόπον τινὰ τῷ Λυκούργῳ προοδοποιεῖν τὴν παίδευσιν αὐτῶν ἐκεῖνον. Ephorus de Rep. Cretenſium apud Strabonem Lib. X. p. 480. ὡς δ' αὔτως καὶ τοῖς ῥυθμοῖς Κρητικοῖς χρῆσθαι κατὰ τὰς ᾠδὰς συντονωτάτοις οὖσιν, οὓς Θάλητα ἀνευρεῖν, ᾧ καὶ τοὺς παιᾶνας καὶ τὰς ἄλλας ἐπιχωρίους ᾠδὰς ἀνατεθεῖκασι, καὶ πολλὰ τῶν νομίμων. Plura ibi memorat de Spartanorum inſtitutis à Cretenſibus acceptis, qva de re vide etiam Nic. Cragium Lib. III. de Rep. Lacedæmoniorum cap. I. Meurſii Miſcellanea Laconica Lib. II. cap. 5. & Cretæ Lib. III. cap. 8. Idem Strabo p. 482. teſtatur Lycurgum in Creta πλησιάσαι Θάλητι μελοποιῷ ἀνδρὶ καὶ νομοθετικῷ. Ariſtoteli qvoqve Lib. II. Politicorum c. 10. inter Nomothetas celebres poſt Onomacritum memoratur Thales, cujus auditor Lycurgus fuerit. Legem qvandam hujus Thaletis videtur memorare Sextus Empiricus Lib. contra Rhetoras pag. 68. ὁ μὲν Κρητικὸς νομοθέτης εἶρξεν ἐπιβαίνειν τῆς νήσου τοὺς ἐν λόγοις ἀλαζονευσαμένους. Ὁ δὲ Σπαρτιάτης Λυκοῦργος ὡς ἂν ζηλωτὴς Θάλητος τοῦ Κρητὸς γενόμενος τὸν αὐτὸν τοῖς Σπαρτιάταις νόμον εἰσηγήσατο. Sed poſſit & de alio legislatore locus iſte accipi cujus legum notitia per Thaletam ad Lycurgum pervenerit. Notandum etiam νόμους Muſicos forte intellexiſſe ſive certas modulationes Muſicas hymnosve, non Leges civiles, qvi de Thalete primum qvædam prodiderunt. Etenim apud antiqviſſimas gentes, anteqvam literarum uſus obtinuiſſet, leges ad numeros decantari ſolitas, ut eo melius memoriæ traderentur, conſtat ex Ariſtotelis probl. XIX. 28. Muſicâ arte pueros Lacedæmone inſtituiſſe Thaletam, auctor eſt Boethius Lib. I. de Muſica p. 1372. *Plato arbitratur Muſicam optime moratam prudenterque conjunctam, ita ut ſit modeſta & ſimplex & maſcula nec effeminata nec fera nec varia. Qvod Lacedæmonii maxima ope ſervavere, dum apud eos Thaletas Cretenſis Gortinius magno pretio accitus pueros diſciplinâ Muſicæ artis imbueret.* Marcianus Capella L. IX. p. 178. *Thaletem Cretenſem citharæ ſuavitate compertum morbos ac peſtilentiam fugaviſſe* Morbum Lacedæmone ſedaſſe refert etiam Pauſanias in Atticis p. 35. ſed qva ratione id fecerit, non addit, idem tamen cum Capella tradit etiam Plutarchus non longe à fine libri de Muſica: Θα-

λήταν δὲ τὸν Κρῆτα φασὶ κατά τι Πυθόχρηστον Λακεδαιμονίους παραγενόμενον διὰ Μουσικῆς ἰάσασθαι, ἀπαλλάξαι τε τοῦ κατασχόντος λοιμοῦ τὴν Σπάρτην καθάπερ φησὶ Πρατίνας. Sic Pæanem qvendam ad peſtilentiam ſedandam decantatum memorat Homerus. Confer Euſtathium ad Iliad. ά. p. 104. Veteres Thaletis pæanas decantare ſolitum Pythagoram refert Porphyrius in hujus vita p. 21. Tamen dubitatum ſcribit Plutarchus in eodem de Muſica libro p. 1134. utrũ pæanes ſcripſerit Thaletes. Καὶ περὶ Θαλήτα δὲ τοῦ Κρητὸς εἰ Παιάνων γεγένηται ποιητής, ἀμφισβητεῖται. Γλαῦκος γὰρ (Glaucus Italus libro de antiqvis Muſicis ac Poëtis) μετ᾽ Ἀρχίλοχον φάσκων γεγενῆσθαι Θαλήταν, μεμιμῆσθαι μὲν αὐτόν φησι τὰ Ἀρχιλόχου μέλη, ἐπὶ δὲ τὸ μακρότερον ἐκτεῖναι, καὶ Μάρωνα καὶ Κρητικὸν ῥυθμὸν εἰς τὴν μελοποιίαν ἐνθεῖναι. Athenæus XV. p. 678. memorat decantata Lacedæmone Thaletis & Alcmanis ᾄσματα, καὶ τοὺς τοῦ Διονυσοδότου τοῦ Λάκωνος παιᾶνας. Scholiaſtes Pindari ad Pythionic. Od. 2. ἔνιοι δέ φασι πρώτους Κουρῆτας τὴν ἐνόπλιον ὀρχήσασθαι ὄρχησιν (adde Ez. Spanhem. ad Callimachum p. 221. f.) αὖθις δὲ Πύρριχον Κρῆτα, συντάξασθαι δὲ Θάλητα πρῶτον τὰ εἰς αὐτὴν ὑπορχήματα. Plura de his Schol. Homeri Iliad. π. 617. Meurſius in Orcheſtra. Eundem Thaletem innuit Plutarchus, cum in extremo libri de convenientiſſima Philoſophorum cum principibus familiaritate ſcribit eum Lacedæmoniorum ſeditionem compeſcuiſſe ἐπάδοντα καὶ παραμυθούμενον.

III. Fuit & alter Thales Examyi F. longe qvam Cretenſis iſte celebrior, ſed junior ætate, Solonis nempe æqvalis Mileſius, natus Olymp. XXXVI. 1. & Olymp. LVIII. anno ante CHRISTUM 546. vel 547. defunctus: gente ut ex Herodoti L. I. ab Hygino & Svida notatum eſt, Phœnicius, qvem & ipſum diſputationes ſuas ſcripto mandaſſe affirmat Auguſtin. l. VIII. de Civ. Dei c. 2. innuitq; Vitruvius L. IX. c. 7. etſi Laertius in Thaletis vita L. I. ſect. 23. teſtatur qvosdam ſtatuiſſe qvod nihil omnino ſcripſerit, ut diſerte etiam tradit Themiſtius oratione XXVI. (aliis XV.) p. 317. edit. Harduin. addens Anaximandrum * primum auſum fuiſſe librum edere qvod antea ignominioſum & ab uſu alienum habebatur. Θαλῆς μὲν δὴ τοσαῦτα εἰσενεγκάμενος, οὐ κατέθετο ὅμως εἰς συγγραφὴν τὰ εὑρήματα, οὔτε αὐτὸς ὁ Θαλῆς οὔτε ἄλλος τις τῶν εἰς ἐκεῖνον χρόνον. Τούτου γενόμενος ζηλωτὴς Ἀναξίμανδρος ὁ Πραξιάδου οὐ πάντα ἐζήλωσεν ὅμως, ἀλλὰ τοῦτο εὐθὺς παρήλλαξέ τε καὶ ἐξετράπετο, ὅτι ἐθάρρησε πρῶτος ὧν ἴσμεν Ἑλλήνων λόγον ἐξενεγκεῖν περὶ Φύσεως συγγεγραμμένον. Πρὶν δὲ εἰς ὄνειδος καθε-

στήκει

* Inter Philoſophos, puta, ac ſingillatim Phyſicos. Sed de Thalete Simplicius in 1. Phyſ. *Fertur Thales fuiſſe primus qui Græcis commentationem Hiſtoriamque de Natura ediderit & patefecerit, quamvis eidem cum multi & alii veteres eſſent, ceu Theophraſto videtur, ipſe longe ab illis differens, tanquam latuiſſent ipſum cuncti qui eum præceſſere. Præterea traditur nullum monumentum ſcriptum præter illam Aſtrologiam* ναυτικὴν *poſteris reliquiſſe.* Lactantius l. I. Inſtit. c. 5. de Thalete. *Primus omnium quæſiſſe de cauſis naturalibus traditur.* Eundem primum omnium de cœleſtibus diſputaſſe ſcribit Minucius Felix c. 19.

ϛηκει το λόγυς συγγράφειν, ἀλλ᾽ ὐκ ἐνομίζετο τοῖς πρόσθεν Ἕλλησι. Mox tamen addit Laërtius à qvibusdam illi tributa duo ſcripta περὶ τροπῆς de converſione ſolis in tropicis & περὶ ἰσημερίας ſive de æqvinoctio. Nauticam vero Aſtrologiam * qvæ ſub Thaletis nomine olim ferebatur, *Phocum Samium* auctorem agnoſcere: tum aliqvibus interjectis ex Lobonis Argivi teſtimonio refert ſcripta ab eo eſſe adverſus ducentos τὰ γεγραμμένα ὑπ᾽ αὐτῦ εἰς ἔπη τείνειν διακόσια. Plutarchus libro qvare Pythia deſierit oracula fundere carmine, p. 402. Thaletem accenſet Orpheo, Heſiodo, Parmenidi, Xenophani, & Empedocli qvi philoſophiam ſuam carmine tradiderint: ac paulo poſt Eudoxo atqve Heſiodo qvi de Aſtrologia carmine ſcripſerint, addens tamen: εἴγε Θαλῆς ἐποίησεν ὡς ἀληθῶς εἰπεῖν τὴν αὐτῷ ἀναφερομένην ἀϛρολογίαν. Svidas qvoqve ait eum ſcripſiſſe περὶ μετεώρων ἐν ἔπεσι, περὶ ἰσημερίας καὶ ἄλλα πολλά. Galenus libro de humoribus affert locum ex Thaletis L. II. περὶ τῶν ἀρχῶν, proſa conceptum, etſi idem Galenus alibi negat Thaletis de aqva primo principio ſententiam ἐκ συγγράμματος αὐτῦ poſſe oſtendi. Confer Menagium ad Laërtium p. 16. qvi p. 23. neſcio qvo auctore ſcribit Hexametri verſus originem ** Thaleti huic à qvibusdam tribui. Falſo ſane, cum Homero ſaltim & Heſiodo fuerit junior. Thaletis Epiſtolam ad Pherecydem qvam Laërtius produxit κιβδηλίας ſibi ſuſpectam eſſe, teſtatur Huetius p. 77. demonſtrationis Evangelicæ. Idem etiam de altera ad Solonem fortaſſis dicendum, & Joſephus Scaliger Epiſt. 306. ad Everardum Vorſtium omnes illas Epiſtolas qvæ Democrito, Soloni, Thaleti & Pittaco Mitylenæo apud Laërtium attribuuntur multis argumentis ait ſe probare poſſe confictas à Græcis, qvibus nunqvam, ut ait, mentiendi voluntas aut facultas defuit. Verſus Callimachi de inventa à Thalete urſa minore & ſtella polari, qvos idem Scaliger ad Manilium p. 40. adduxit, atqve Menagius pag. 13. ad Laert. unde petiti ſint negat ſe comperiſſe, exſtant apud Achillem Tatium in Iſagoge ad Aratum pag. 132. Negat enim pag. 15. vir doctus ſe meminiſſe qvicqvam alibi lectum de *Euphorbo* Phrygæ, qvem Laërtius in Thaletis vita ex Callimacho narrat reperiſſe σκαληνὰ καὶ τρίγωνα καὶ ὅσα γραμμικῆς ἔχεται θεωρίας *rationem ſcalenorum & trigonorum & quæ unque ad Geometricas ſpeculationes ſpectantia habentur.* At legerat haud dubie de Euphorbo Trojano, cujus in ſe animum migraſſe ferebat Pythagoras, & qvem à Callimacho innui non eſt dubitandum. Alia Thaletis inventa memorat Proclus ad Euclidem pag. 19. 44. 67. 78. 92. & Clemens I. Strom. pag. 302. Ex Eudemi Hiſtoria Aſtrologica. Deniqve Thaletis nomine etiam ſecundum nonnul-

* Simplicius loco laudato.

** Confer qvæ ſupra, XXIV, 4.

nonnullos venit Zamolxis teste Porphyrio in Pythagoræ vita p. 186. qvo de Zamolxi uti de Lycurgo qvoqve dixi qvædam libro secundo, c. 12. qvod est de Græcorum legislatoribus. Thaletis filius (adoptivus, neqve enim uxorem duxit, ut docet Plutarchus in Solone p. 81. referens alterum ejus adoptivum è sorore natum Cypistum) Phidiades in Ægina insula domum habuit, in qva natus fertur Plato. Laert. III. 3.

IV. THAMYRIN Philammonis & Arsinoæ sive Argiopæ * filium, Thracem memorat Homerus Iliad. β. v. 595.

— — — καὶ Δώριον, ἔνθα τε Μοῦσαι
Ἀντόμεναι Θάμυριν τὸν Θρήϊκα παῦσαν ἀοιδῆς,

Ad qvem locum Eustathius hunc vatem ac cantorem cum Musis contendisse ait eâ lege, ut si vicisset, omnium earum potestatem haberet, si vero esset superatus, ab illis qvacunqve re vellent, privaretur. Victrices itaqve Musas oculis Thamyrin spoliasse, & vocem ejus læsisse & mente ipsum movisse. Alii non cum omnibus sed cum una Musarum certasse affirmant, proposito si victor abiret præmio nuptiarum. Sensum allegoricum hujus fabulæ qvæ apud Diodorum Sic. L. III. p. 201. Diogenianum Centur. IV. prov. 27. Parthenium c. 29. Hyginum L. II. c. 6. poetic. Astrolog. Julianum Epist. 41. Dionem Chrysost. XIII. p. 225. Plutarchum L. de Musica, Oppianum L. II. Ixevticorum (in Eutecnii paraphrasi p. 64.) Lucianum in reviviscentibus, T. 1. p. 393. Apollodorum aliosqve occurrit, ita exponit Johannes Tzetzes Chiliad. VII. hist. 108. ut notet arrogantem fuisse Poëtam, qvod verò poëmata ejus perierint, hinc à Musis excæcatum tradi. Pausanias in Messenicis pag. 363. ex morbo luminibus captum Thamyrin arbitratur.

V. Tzetzæ verba qvibus Cosmogeniæ etiam à Thamyri scriptæ meminit, hæc sunt:

— — — ἦν ποιητὴς γενναῖος
Συγγράψας κοσμογένειαν πενταχιλίοις στίχοις
Σὺν κουπαστῆς δ' ἐνόμιζεν θεοὶ εἰς νῦν οὐδένα
Ἐπεὶ δ' ἐξηφανίσθησαν τὰ τούτου γεγραμμένα
Ἔφασαν ὡς ἀντήριζεν ὡς πρὸς ᾠδὴν ταῖς Μούσαις.

Svidas ait Thamyris Theologiam ferri versibus termille, qvæ Theologia sive Theogonia haud diversa fuit (ut recte etiam Clarissimo Bælio animadversum) à κοσμογένεια illa Tzetze memoratâ; sed versuum numerus apud alterutrum vel utrumqve falsus, neuter enim opus ipsum Thamyræ inspexit. Ejus hymnos laudat cumqve Orphicis jungit Plato lib. octavo de legibus & Pausanias in Phocicis p. 812. testatur eum hymno in Apollinem decantato in certamine Pythio vicisse. Meminit & Plato in Jone non longe à

prin-

* Schol. Homeri Iliad. κ´ 435. Eratus Musæ filium vocat, sed ad Il. β. Cambyri ... nymphæ.

Principio: ὐδεπώποτ' εἶδες ἄνδρα ὅςις περὶ μὲν Ὀλύμπου δεινός ἐςιν ἐξηγεῖσθαι, ἢ περὶ Ὀρφέως ἢ περὶ Φημίου τοῦ Ἰθακησίου ῥαψῳδοῦ. Et in extremo libri ultimi de Rep. ait animam Orphei in Cygnum, Thamyræ in Philomelam post mortem transmigrasse, alienus utiqve à sententia Prodici Phocaensis, qvi Thamyrin apud inferos pœnas suæ in Musas jactantiæ & insolentiæ luere scripsit narrante Pausania in Messenicis p. 363. Plutarchus L. de Musica p. 1132. poëma Thamyræ de Titanum bello adversus Deos commemorat, sed qvod nec ipse vidit, πεποιηκέναι δὲ τοῦτον, inqvit, ἱςορεῖται Τιτάνων πρὸς τοὺς Θεοὺς πόλεμον. Prætereo qvod de Thamyræ Musica meminere Strabo L. X. p. 471. Plutarchus p. 1093. qvod non svaviter videre liceat secundum Epicurum, Philostratus L. I. Sophist. p. 488. & 521. & in Epistolis p. 887. Dio Chrysostomus diss. 69. p. 622. & Clemens Alex. 1. Strom. p. 307. qvi auctor est Doricam harmoniam à Thamyri inventam fuisse. Ad cæcitatem ejus alludit præter Propertium Lib. II. Eleg. 18. Ovidius Lib. III. Amor. Eleg. 7. ita canens:

Qvid miserum Thamyrin picta tabella juvat?

Apollodorus Lib. I. p. 8. itemqve alii Hyacinthum deperisse scribunt, atqve adeo πρῶτον ἄρξασθαι ἐρᾷν ἀῤῥένων qva de re Svidas & ex recentioribus Gyraldus multa afferunt qvæ ἄῤῥητα ἀμείνω.

VI. Cum hoc Thamyri à nonnullis confunditur *Amyris* qvidam, sive is idem fuit, qvi famulum in templo Sybaritico verberibus fatalibus excipiens ansam dedit proverbio Ἄμυρις μαίνεται, de qvo vide Andream Schottum ad Adagia Græcorum p. 87. & 200. Fuit & *Thamyris* Theclæ Sanctæ sponsus, de qvo in actis ejus mentio occurrit. Etiam celebris Scytharum regina Cyri debellatrix Thamyris à qvibusdam appellatur, à Lindenbrogio Tamyris, sed hujus nomen rectius effertur *Tomyris*, ut ostendit Valesius ad Ammianum Marcelinum Lib. XXIII. c. 6. Sed & Cilix *Tamiras* qvi aruspicinâ Cyprios docuit, apud Tacitum L. II. c. 3. Hist. vocatur *Thamyras*, etsi apud Hesychium ab illo sacerdotes Cyprii vocantur Ταμιρίδαι non Θαμυρίδαι.

VII. THEMIS una ex Titanidibus, carmen Heroicum prima reperisse qvibusdam visa fuit, ut auctor est Clemens Alex. Lib. I. Strom. p. 309. Antiqvissimum etiam ferunt fuisse Themidis fatiloqvæ oraculum Deucalioni & Pyrrhæ præcipientis ut lapidibus jactis in orbem mortalibus vacuum, genus humanum restauraret, ut præter alios refert Arnobius Lib. V. & Lutatius ad Statii 3. Thebaidos. Sed de Themide ejusqve oraculo, cujus crebra apud veteres mentio, agunt Boissardus de divinationibus p. 97. & Bulengerus Lib. I. de oraculis ac vatibus c. 2. Vide præterea Casaubonum ad Strabonis lib. IX. p. 429. edit. Paris. Sirmondum ac Sidonium p. 233. Stephanum Pighium in libro *Themis Dea*, T. IX. Antiqv. Græcar. Jacobum Perizonium

nium dissertatione tertia Triadis p. 249. seq. & Franciscum Bianchinum in Historia universali ex monumentis antiqvis illustrata c. 4. ubi jus naturale sub Themidis nomine à veteribus commendatum ex Festo & aliis docet. Confer Diodorum Siculum L. V. p. 335. Theages apud Stobæum: Θέμισγε ἀν Φημίζεται περὶ τοῖς ὠρανίοις Θεοῖς. δίκα δὲ περὶ τοῖς χθονίοις. νόμος δὲ περὶ τοῖς ἀνθρώποις. Idem tradit Jamblichus in vita Pythagoræ p. 55. & apud Clementem 6. Stromatum p. 613. δίκα ὁσία ἁγνά, εὐνομίας ἀκόλουθος καὶ πινυτᾶς Θέμιδος. Sacra etiam Themydis olim celebrata fuere, qvorum cerimonias qvasdam symbolaqve prodit idem Clemens in protreptico p. 14. Cæterum apud Johannem Malalam 1. Chron. pag. 181. & priscum Scholiastem laudatum Bulengero Lib. I. de Theatro c. 2. â qvo Themis prima τραγικὰς μελῳδίας invenisse & dramata edidisse traditur, pro Θέμις sive Θεόμις legendus Θέσπις, ex certissima conjectura Clarissimi Bentleji Epist. ad Millium pag. 46.

VIII. De THYMOETE Laomedontis nepote non prætereundum Diodori Siculi testimonium qvod exstat libro III. p. 201. Πρὸς δὲ τούτοις Θυμοίτην τὸν Θυμοίτου τοῦ Λαομέδοντος κατὰ τὴν ἡλικίαν γεγονότα τοῦ Ὀρφέως, πλανηθῆναι κατὰ πολλοὺς τόπους τῆς οἰκουμένης καὶ παραβαλεῖν τῆς Λιβύης εἰς τὴν πρὸς ἑσπέραν χώραν τῆς οἰκουμένης ἕως ὠκεανοῦ. θεάσασθαι δὲ καὶ τὴν νῆσον ἐν ᾗ μυθολογοῦσιν ἐγχώριοι ἀρχαῖοι τραφῆναι τὸν Διόνυσον καὶ τὰς κατὰ μέρος τοῦ θεοῦ τούτου πράξεις μαθόντα παρὰ τῶν Νυσαιων, συντάξασθαι τὴν Φρυγίαν ὀνομαζομένην ποίησιν, ἀρχαϊκῶς τῇ τε διαλέκτῳ καὶ τοῖς γράμμασι χρησάμενον. Eadem de Thymoete scribit sed præterito Diodori nomine Gyraldus dialogo de Poëtis secundo, neqve alium qvam Gyraldum auctorem laudat Laurentius Crassus, Baro de Pianura, in opere de Poëtis Græcis pag. 515.

IX. De TIRESIA Vate ejusqve oraculis, cæcitate &c. adeundus idem Diodorus L. IV. p. 269. Philostratus L. I. imag. Justinus qvæst. 146. ad Orthodox. Svidas in νομῶν, Boëthius lib. V. Consolat. prosa 3. Politianus c. 80. Misc. Bonifacius Hist. ludicræ lib. I. c. 6. & illustres ætatis nostræ viri Huetius in Demonstratione Evang. & Ez. Spanhemius ad Callimachum p. 638. seq.

CAPUT XXXVI.

Zoroaster unus an plures. 1. Cum Adamo, Noacho aliisqve temere confunditur. 2. Ejus nominis notatio. 3. Ætas. 4. Scripta ejus Astrologica. 5. Physica, ubi etiam de Oraculis, quæ diversa fuerant ab Apocalypsi. 6. Platonicorum juniorum in Oracula commentarii deperditi. 7. Gemisti Plethonis συγκεφαλαίωσις dogmatum Zoroastris & Platonis. ibid. Editiones & versiones Oraculorum Zoroastreorum quæ exstant, cum Scholiis Plethonis & Pselli. 8. De Patricii collectione

collectione observationes qvedam. 9. *Utrum è Chaldaico vel Persico translatæ fuerint, & de oraculis Zoroastris quæ Chaldaice scripta habere se olim testatus est Johannes Picus.* 10. *Oraculorum ut videtur Metaphrastes, Julianus Theurgus, de qvo pluscula, & num artibus ipsius Magicis potius, qvam precibus legionis fulminatricis exoptatum imbrem debuerit exercitus M. Antonini.* 11. *Libri Zoroastris de arte Magica.* 12. *Chemica scripta Zoroastri tributa.* 13. *Opus Theologicum de sacris dogmatis & religione Persarum. Liber ZEND VA ESTA ejusque compendium ab Hydeo Latine vulgatum quod inscribitur SADDER.* 14.

I.

SUperest postremus ante Homerum dicendus ZOROASTER, de qvo tam multa & pugnantia inter se traduntur, ut illa dijudicare atqve revocare ad examen res majoris sit operæ qvam pretii. Neqve enim in illis tenebris antiqvitatis plane certi qvicqvam ex tam diversis interqve se confusis exsculpere fas est. Unus Zoroaster fuerit, an postea & alius, non satis constare scripsit Plinius Lib. XXX. c. 1. Unum fuisse sensit Goropius Becanus & nuper Thomas Hyde, sed Scaliger & Bochartus duos, Claudius Salmasius & P. Lambecius Arnobium secuti tres, Franciscus Patricius, Athanasius Kircherus, Valesius ad Ammian. Lib. XXIII. p. 374. multiqve alii qvatuor, Thomas deniq; Stanleius qvinqve: 1. Assyrium, 2. Bactrianum, Nini æqvalem & ab eo vel à Semiramide victum: 3. Persam sive Persomedem, 4. Pamphylium, & 5. Proconnesium, Arnobio L. I. & Plinio memoratum, qvibus ait sextum addi posse Babylonium omnis divini arcanum Antistitem, qvo Magistro usum Pythagoram narrat Apulejus in floridis. Sex qvoqve Zoroastres numerat Delrio in disqvisitt. Mag. explosus à Joh. Henrico Ursino in Exercitationibus de Zoroastre Hermete & Sanchoniatone editis Norimbergæ 1661. 8vo.

II. Philippo Cluvero Zoroaster est *Adamus*, Pseudo Beroso & Joh. Cassiano, Petro Comestori, Athanasio Kirchero & pluribus recentioribus, *Chamus* Noæ filius, Gregorii Turonensi *Chus*, scriptori Clementinorum à Cotelerio editorum * *Nimrod*, auctori Chronici Alex. & Pseudo Clementi *Mizraimus*: Procopio Gazæo & Epiphanio Nimrodi filius *Assur*, *Abrahamus* ** aliis, Georg. Hornio *Bileamus*, Huetio *Moyses*, Clementi Alexandrino *Er* Pamphylius Platoni memoratus, Bundaro Mahumedano famulus alicuj⁹ discipulorum *Jeremiæ*, Abulpharajo p. 45. e discipulis *Eliæ* unus Abunephio scriptori

* Vide & recognitiones Clem. Lib. I. c. 30.
** Confer Herbeloti Bibl. Or. in vocibus *Abraham, Abesta, Zoroaster.*

Arabi apud Kircherum 1. Oedipi Ægypt. p. 85. 176. *Osiris*, & ipsi Kirchero p. 261. etiam *Mithras:* Eduardo Pocockio ad Abulpharajum p. 147. *Hystaspes*. Thomæ Hydeo in historia religionis veterum Persarum c. 24. p. 314. fuisse videtur famulus *Esdræ* Prophetæ, & p. 310. ac 340. idem cum *Zoromasdre* Chaldæo Svidæ memorato, qvibus adde qvod multi putant Zoroastrem latere sub *Oxyarte* Ctesiæ & Diodori Siculi, item sub *Zara* vel *Nazarato* Alexandri Polyhistoris, *Zabrato* Porphyrii, *Zarata* Plutarchi & *Zare*, *Zarade*, *Zoroado*, vel deniqve *Zarade* & *Zarua* aliorum. Vide Cotelerium ad Pseudo Clementis recognitiones L. IV. c. 27. Tho. Stanleium Histor. Philosophiæ Orientalis Lib. I. c. 2 Huetii demonstrat. Evangel. p. 150. sq. & p. 458. sq. qvo posteriore loco Zoroastrem confert cum Ezechiele. Petrum Baylium in Lexico Historico Critico editionis secundæ, Bartholomæum Herbelotum deniqve in Bibliotheca Orientali, qvi inter alia refert eum à qvibusdam Eliæ & Elisæi, Rechabitarumqve discipulum habitum fuisse, ab aliis haud diversum putatum à Smerdi, qvi post Cambysen regno Persarum præfuit.

III. Nomen ipsum Zoroastris Pseuso Clementi, Gregorio Turonensi & Abunephio apud Kircharum *vivum sidus* sonat, Dioni & Hermodoro apud Laertium ἀστροθύτην, Bocharto Lib. IV. Phaleg. c. 1. ἀστροθεάτην שירואסתר, Annio Viterbiensi *magum & veneficum.* Johanni Crojo ad qvædam loca Origenis p. 31. *principem secreti* sive *arcani* שר הסתר, Salmasio de Hellenistica p. 368. Henrico Lord in descriptione Religionis veterum Persarum in India c. 3. p. 154. Hottingero Histor. Oriental. p. 364. Texeiræ & aliis *Zaradust* vel *Zertueschbt*, *Zerdascht*, Theodorito ζαράδην, *amicum ignis:* Kirchero in Obelisco Pamphilio Lib. I. c. 2. §. 1. *Tsaruster*, *fictorem imaginum occulti ignis*, vel *Tsuruster*, *occultarum rerum imaginem.* Thomæ Hydeo p. 310. *aurum pravum* vel contra *obryzum*, etsi fatetur iste neutram harum expositionum sibi satisfacere. Confer eruditissimi Viri Hadr. Relandi partem 2. diss. Misc. p. 265.

IV. Similiter de ætate necesse est plurimum abire in diversa qvibus tam varia de Zoroastre vel pluribus hoc nomine in mentem venerunt. Lubet hoc loco illud tantum commemorare, qvod Zoroastrem Magiæ inventorem qvinqve millibus annorum ante bellum Trojanum fuisse falso scripsit Hermippus & Aristoteles apud Plinium, & Hermodorus Platonicus apud Laertium in proœmio. Meminit ejusdem sententiæ qvoqve Plutarchus de Iside & Osiride p. 369. neqve valde ab ea abhorret, qvod apud eundem Plinium Eudoxus Zoroastrem sex millibus annorum ante Platonis mortem floruisse prodidit. Sed juniorem facit Svidas, qvi ait fuisse ante bel-

bellum Trojanum annis qvingentis, qvin longe citerior eſt Xantho Lydio apud Laërtium procem. ſect. 2. qvi à Zoroaſtre ad Xerxis tranſitum non plures annos qvam ſexcentos numeravit. Cæterum mihi qvidem probabile eſt, licet plures forte fuerint Zoroaſtres, tamen ſcripta & Magiæ in Perſide inventionem tribui poſſe cum aliqva veriſimilitudine non niſi uni, Perſomedi nempe, qvi Darii Hyſtaſpis temporibus claruit, adeoqve Homero longe junior fuit. Qvis enim non malit credere ſcriptores nominum ſimilitudine deceptos ad Chaldæum vel Bactrianum res Perſici Zoroaſtris retuliſſe, qvam plures eodem nomine diverſis temporibus homines tam ſimilia ſtudia coluiſſe tam multa eadem & patraſſe & paſſos eſſe.

V. Jam qvæ ſcripta ad Zoroaſtrem veluti auctorem & olim relata ſint & hodie referantur videamus. Eqvidem hic optem exſtare libros περὶ μάγων Hermippi Smyrnæi, qvi ſub Ptolemæis claruit, & *de tota arte Magica*, ut ait Plinius, *diligentiſſime ſcripſit, & vicies centum millia verſuum à Zoroaſtre condita, * indicibus qvoqve voluminum ejus poſitis explanavit.* Sed videtur illud Hermippi opus jam Chryſoſtomi ætate intercidiſſe, ut ex hujus ſermone in S. Babylam non abſurde colligas. Zoroaſtrem primus Græcis notum fecit Pythagoras teſte Clemente, 1. Strom. pag. 304. hinc plures ejus meminere, Plato in Alcibiade, Antiſthenes apud Svidam in Ἀντισθένης, Ariſtoteles, Hermippus, Hermodorus & Eudoxus apud Plinium ac Laërtium, ut eos, qvi poſt fuere omittam. Ex recentioribus ſcripta Zoroaſtri tributa præ cæteris diligentius retulit Lambecius in prodromo Hiſtor. literar. p. 79. ſeq. cujus obſervationibus nonnulla præſenti loco adjungam. Videntur autem univerſa commode diſtribui poſſe in *Aſtrologica, Phyſica, Magicaque & Chemica,* ac deniq; *Politica* & ſacra ſive *Theologica.* Aſtronomum & σοφὸν περὶ τὰς ἐν τῇ ἀστρονομίᾳ Zoroaſtrem vocat Svidas, Auctor recognitionum Lib. IV. c. 27. *aſtris multum ac freqventer intentum.* Auctor Chronici Paſchalis p. 37. Ἀστρονόμον Περσῶν περιβόητον. Idem Svidas illi tribuit ἀστεροσκοπικὰ ἀποτελεσματικὰ *libros qvinqve* ex qvibus depromta eſſe videntur qvæ ex Zoroaſtre petiit collector Geoponicon non tantum Lib. I. c. 10. & 12. ſed & L. II. c. 13. & Lib. V. c. 44. Lib. VII. c. 5. 6. 11. Lib. X. c. 83. Lib. XI. c. 19. Lib. XIII. c. 9. & 16. & Lib. XV. c. 1. & Plinius Lib. XVIII. cap. 24. Neqve enim neceſſe eſt ut cum Lambecio p. 85. ſingulare fingamus Zoroaſtris *opus de re ruſtica*, cujus nemo veterum meminit, neqve Plinius usqvam Zoroaſtrem de agricultura ſcripſiſſe dicit,

 qvan-

* Non de ſolis Oraculis & verſibus futurorum prænunciis hoc accipiendum, ut facit Heurnius p. 123. Hiſtor. Philoſ. Barbar. ſed de omnibus ſcriptis qvæ Zoroaſtris nomine ferebantur.

qvanqvam id affirmat Thomas Hyde pag. 340. Et tametsi libros illos Apotelesmaticos genuinum Zoroastris opus nolim præstare, nihil tamen evincit argumentum Lambecii qvo p. 83. & 88. contendit opus illud Zoroastri suppositum fuisse, qvod in illis capitibus Geoponicon qvæ è Zoroastre petita esse dicuntur, allegatur Democritus & Aristoteles: nam alibi * ostendi titulos capitum in Geoponicis sæpe esse parum accuratos, neqve ita intelligendos, ac si toto illo capite deinde scriptoris cujus nomen præfixum est ipsi verba afferrentur, sed potius sententia illius à collectore utcunqve expressa & aliorum opinionibus interpolata. In Collectaneis qvibusdam Græcis Astrologicis ineditis, qvæ in variis Bibliothecis manu exarata occurrunt, inter diversos scriptores ex qvibus illa congesta fuere comparet etiam nomen Zoroastris. Vide Labbei Bibl. nov. MSS. p. 122. 168. 278. Olug Beigh in Astrologia Persica inedita apud Thomam Hyde pag. 312. agens de indicatoribus Horoscopi sive signi ascendentis in nativitatibus, Ptolemæo præfert Hermetem, Hermeti Zoroastrem. *Opinione autem Judiciariorum vero propter est indicator Zerdusti Philosophi.* Unde apud Persas opus Astrologicum sub Zoroastris nomine ferri, qvo se aliis in hoc doctrinæ genere peritiorem ostenderit, recte ibi vir doctus concludit. Sane Arabicum scriptum hujus argumenti sub Zoroastris nomine memorat Labbeus p. 259. Bibl. nov. MSS. Et libri Zoroastrei celeberrimi, *Zend* Persis dicti, pars undevigesima apud Hydeum p. 340. agit *de Astrologia judiciaria*, uti vigesima *de officio Medici & viribus herbarum.* Confer Henricum Lord de religione veterum Persarum p. 176. Qvod si Zomorasdres Svidæ memoratus non diversus est à Zoroastre, ut eidem Hydeo videri diximus, tum Mathematica scripta qvæ illi Svidas tribuit accipienda sunt de scriptis Zoroastris Astrologicis, ubi Mathematicos pro Astrologis poni notum est vel ex Codice Justinianeo Lib. IX. tit. 18. Gellio Lib. I. c. 9. Juvenale XIV. 248. qvibus addas licet Samuelem Tennulium ad Jamblichi Arithmeticam p. 67. Cæterum Astrologica Persarum doctrina contineri dicitur in libro qvi in Bibliothecis qvibusdam Galliæ & Italiæ MStus exstat & olim fuit in Palatina, inscribiturqve ** *ῥαμπλιον.*

VI. Argumenti Physici, hæc ad Zoroastrem referuntur à veteribus: *περὶ φύσεως de Natura Libri IV.* Svidæ memorati, tum *de lapidibus pretiosis liber* qvem præter eundem Svidam qvi diserte memorat, videtur respicere Plinius, cum de lapidibus pretiosis agens Zoroastrem aucto-

* In Decade Decadum num. 100. & infra ubi de Geoponicis ago libro VI.

** Vide Cangii glossarium Græcum in hâc Voce. Catalogum MSS. Bibl. Palatinæ p. 94.

auctorem laudat Lib. XXXVII. cap. 10. Patet vero ex eodem Plinio Perſarum Magos occultis ac mirandis gemmarum effectibus cumprimis multum tribuiſſe, qvod ex Zoroaſtris diſciplina hauſere. Neqve magia adeo à Phyſica & Theologia ipſorum diverſa fuiſſe videtur, qvæ velut præcipuam partem utiqve Θεῶν θεραπείαν ut ait Plato, & naturæ intimiorem cognitionem præ ſe ferebat. Nam à Diabolica qvidem illa & obſcœna Magia alienum exſtitiſſe Zoroaſtrem, multis argumentis oſtendit Gabriel Naudæus cap. 8. Apologiæ pro viris doctis Magiæ accuſatis. Phyſicis certe ſcriptis annumeremus licet λόγια ſive *Oracula* illa Magica & Chaldaica vulgo dicta, qvæ ſub Zoroaſtris feruntur nomine, & olim à Platonicis, Zoroaſtrem tamen raro nominetenus laudantibus, lecta ſunt, & qvorum fragmenta nonnulla hodie tenemus, in qvibus etiam de lapidibus qvædam, ut de Mnezurio. Neqve verò dubitandum, aliud longe fuiſſe opus & ab his diverſum Zoroaſtris *Apocalypſes* * qvas pridem jactarunt Adelphius & Aqvilinus aliiqve Gnoſtici, ſive ſingularis cujusdam ac reconditæ ſcientiæ jactatores temerarii. Illas enim impugnavit tota Platonicorum ſchola, Plotinus qvi Gnoſticos illos in Libro IX. Enneadis 2. feriò confutandos ſibi ſumſit, Amelius & præ cæteris Porphyrius, qvi qvod confictæ illæ eſſent ſpuriæqve, pluribus eviciſſe ſe teſtatur in vita Plotini cap. 16. Hæc autem oracula fecere ſemper maximi, & tanqvam præcipua qvædam ac ſapientiæ plena monumenta legerunt, interpretati ſunt & legenda commendarunt, qvin etiam ut Pſelli verbis dicam, ὡς θείας φωνὰς ἀσυλλογίστως ἐδέξαντο *tanqvam totidem divinas voces ſine controverſia receperunt* idem Plotinus, Porphyrius, Jamblichus, tum hos ſecuti Proclus, Marinus, Damaſcius, Hermias, Simplicius, Olympiodorus, aliiqve.

VII. Jamblichi prolixos in λόγια commentarios memorat Marinus in vita Procli pag. 61. Opus Porphyrii, qvem ſecutus Jamblichus eſt, περὶ τῆς ἐκ λογίων φιλοσοφίας laudant Euſebius, Auguſtinus, & Julius Firmicus, ut alios jam prætercam. Æneas Gazæus p. 56. edit. Barthii: τοῦτό σε καὶ χαλδαῖοι διδάσκουσι καὶ ὁ Πορφύριος, ἐπιγράφει γὰρ καθ' ὅλου τὸ βιβλίον, ὃ εἰς μέσον προάγει τῶν χαλδαίων τὰ λόγια, ἐν οἷς γεγονέναι τὴν ὕλην ἰσχυρίζεται. Ubi pro καθ' ὅλου non eſt cum Lambecio pag. 112. legendum καθ' ὕλης, etſi Porphyrii libro VI. περὶ ὕλης Svidas memo-

* Haſce cum Oraculis Zoroaſtris perperam confundit Kœnigius in Bibl. itemqve alii. Lambecius pag. 89. prodromi Hiſt. literar. Apocalypſes illas veriſimilius easdem putat cum libris Apocryphis Zoroaſtris Perſæ, qvos Prodici, Gnoſtici illius Carpocratem ſecuti, diſcipuli poſſidere ſe jactabant ap. Clementem 1. Strom. p. 304.

memorat, ſed totus locus ita vertendus præeunte Holſtenio pag. 65. de vita & ſcriptis Porphyrii: *Hoc qvidem & Chaldæi te docuerint, & Porphyrius: ille enim integrum librum conſcripſit, qvo Chaldæorum oracula producit, qvibus materiam genitam eſſe confirmat.* Videtur enim inter ſex illos de materia libros unus fuiſſe, in qvibus ſola ex oraculis loca examinabat Porphyrius. De commentariis Procli in eadem λόγια, qvos ex Præceptoris ſui Syriani prælectionibus Jamblicho, Porphyrioqve & propria obſervatione hauſit, & in decem libros teſte Svida diſtinxit, agit idem Marinus, cap. 26. eosdemqve memorat Proclus ipſe in politiam pag. 359. & Simeon Sethi ſive Pſellus in libro de alimentorum facultatibus, ubi de Philomela piſce ei ſermo eſt. Iidem Platonici pasſim in ſuis ſcriptis qva editis qva ineditis ad oracula iſta provocant, iisqve vel confirmare illuſtrareqve ſua vel de ſuo lucem afferre ſtudent. Hieroclem libro qvarto de fato ac providentia conſenſum demonſtraſſe inter oracula, Orpheumqve ac Platonem, auctor eſt Photius cod. 214. ad qvod argumentum, neſcio an facit *Zoroaſtris & Platonis dogmatum* συγκεφαλαίωσις * *ſive compendium*, qvod in Bibl. Auguſtisſimi Imperatoris & Regis Galliæ Græcè, *Plethone* auctore, MStum exſtare notant Lambecius Lib. VII. pag. 164. ſq. 175. 172. ſeq. & Labbeus pag. 85. Prætereo qvæ ex hiſce oraculis affert Syneſius de inſomniis & Nicephorus Gregoras in ſcholiis ad illum librum.

VIII. Proclus teſte Marino ſeptuaginta tetradas oraculorum collegerat & illuſtraverat, hoc eſt verſus Hexametros CCLXXX, ſi ſingulas tetrades ponamus fuiſſe verſuum non plurium qvam qvatuor. Ex hiſce, ſexaginta verſus, neqve integros tamen illos, neqve recto fortasſis ordine deſcriptos habemus cum ſcholiis Græcis *Gemiſti Plethonis* editos primum Græcè à Lodoico Toletano Pariſiis 1538. 4to. præfixo titulo: *Μαγικὰ λόγια τῶν ἀπὸ τοῦ Ζωροάστρου Μάγων* Latine vertit oracula pariter & Plethonis ** Scholia *Jacobus Marthanus* Pictavienſis. Exſtat iſta latina Marthani proſaria translatio etiam ad calcem editionis de qva mox dicam Johannis Opſopœi. Græce eadem oracula ſine Scholiis in unico folio edidit *Federicus Morellus*, Pariſ. 1595. 4to. & biennio poſt latinam ſuam metaphraſin verſibus Hexametris, paucis qvibusdam notulis & conjectaneis in margine auctam. Ab eo tempore is qvem dixi *Opſopæus* ad calcem Sibyllinorum oracula Zoroaſtris cum nova verſione ſua & notis vulgavit non modo additis

* Forte nihil aliud continet hæc συγκεφαλαίωσις, qvam qvæ edita ſunt, in oracula Zoroaſtrea Gemiſti Plethonis ſcholia, de qvibus mox.

** Non *Pſelli*, ut legas in Philoſophia Orientali Stanlei p. 132. edit. latinæ. *Carolum* qvoqve *Sammarthanum* (Scævolæ Sammarthani Patruum) Zoroaſtris oracula latine transtuliſſe teſtatur in Scævolæ vitâ Gabriel Michaël Rupimalletus.

ditis scholiis Plethonis sed & *Michaelis Pselli*, qvæ ex Bibl. Regis Galliæ primus Græc. lat. edidit Paris. 1589. 8vo. recusa 1599. & 1607. 8vo. & Servatii Gallæi cura Amst. 1689. 4to. Porro Psellus nonnulla aliter legit & alio prorsus ordine ac Pletho, seqviturqve passim Psellum Nicephorus ad Synesium. Eadem Zoroastris oracula cum Opsopœi & Marthani versione exhibet *Lambecius* in prodromo Historiæ literariæ p. 94. sq. principiumqve & extremam partem scholiorum Pselli pariter ac Plethonis veluti in gustum lectori Græce ac Latine offert p. 113. sq. Illam vero Plethonis Psell iqve collectionem longe vicit *Franciscus Patricius*, qvi non solos sexaginta, sed trecentos viginti plus minus versus Oraculorum congessit ex Procli Theologia, Commentariis in Parmenidem, Timæum, Remp. & Cratylum: Ex Hermia in Phædrum, ex Olympiodoro in Philebum & in Phædonem, ex Synesio, ex Simplicio in qvartum Physicorum, ex Damascio & Nicephoro. Cumqve sparsim dimidios sæpe vel singulos versus apud dictos scriptores reperisset, pro argumenti affinitate conjunxit, & in undecim sectiones divisit, Latine vertit, & præfixa de Zoroastre dissertatione Græce ac Latine edidit in nova de universis Philosophia Ferrar. 1591. fol. & Venet. 1593. fol. Latine ex Patricii versione recudi in Magia sua Philosophica Zoroastrem pariter atqve Hermetem Trismegistum curavit illustris *Henricus Ranzovius*, Hamb. 1593. 8vo. Leguntur & Græce ac Latine ex Patricii editione apud Lambecium prodromi Hist. literar. p. 97. seqv. Tum in Historia Philosophica *Thomæ Stanleii* tertium nuper Anglice edita Lond. 1701. fol. & in Latina versione Historiæ Philosophiæ Orientalis ejusdem Stanleii, adornata à *Johanne Clerico*, qvi notas etiam suas Oraculis subjunxit, & menda qvædam tum in ipsis, tum in Latina versione sustulit, Amst. 1690. 8vo. *Otto* qvoqve *Heurnius* in libro secundo Antiqvitatum Barbaricæ Philosophiæ * Oracula à Patricio collecta exhibet, at non ex Patricii sed sua versione, *atqve Romana*, ut ait, *lingua donata, & rigidiori lima expolita, ut clarius sententiarum lumen fulgeat.* Illa Heurnii interpretatio itidem legitur apud Lambecium p. 107. seq. Verum Stanleii judicio, *dum ea nititur stylo Heurnius expolire,* ** *& meliori latinitate induere, qvæ genuine ac sincere tradiderat Patricius, inqvinavit ac corrupit. Temere præterea continuam orationem ex hisce fragmentis inter se neqvaqvam connexis & apud varios scriptores sparsis efficere studuit.*

IX. Patricium ipsum reprehendunt viri docti, qvod scriptores vel plane non vel indiligenter admodum indicaverit, unde Oracula singula sunt ab eo depromta, qvanqvam in libris ineditis fieri hoc vix satis distincte potuisse fateor, nisi integra auctorum loca transscribere voluisset: inprimis vero male lectoribus suis consuluit, qvod una serie descripsit qvæ divellenda erant, & diversis in locis aut forte libris ab eo observata fuerunt, tum, qvod versus male digessit, nec satis emendatos vel mutilos, vel allegantium verbis interpolatos, [vid. vers. 155. seqv.] aut ad sententiam ipsorum minus examinatos in collectionem suam retulit. Digna autem sunt præstantissima hæc priscæ sapientiæ apospasmatia, qvæ post Clarissimorum Virorum conatus etiamnum eruditorum industriam & ingenia exerceant, adeo multa adhuc restant in illis notanda, qvæ ab interpretibus male accepta, & qvia argumentum de qvo agunt paucis perspectum est, inepta plerisqve vel sensus expertia videntur. Qvosdam versus bis vel ter posuit Patricius levi mutatione vel memoriæ lapsu deceptus. Conf. v. 59. & 66. v. 177. & 214.

v. 148. & 181. v. 3. 62. & 85.

v. 151. seq. & 220. seq. v. 44. 179. & 218.

Versus 18. ita est legendus:

* Prodiit liber iste Lugd. Bat. 1600. 12mo.

** Sic de fabulis Pilpæi Philosophi Indi, qvas è Persico Gallice pridem vertit Gaulminus & ante paucos annos nescio qvis elegantiori sermonis veste ornatas in lucem emisit, viri cujusdam eruditi sententia est, *qu' on a gaté, l' ancienne version en la mettant en meilleur françois.*

Καὶ πηγὴ πηγῶν καὶ πηγῶν πεῖρας ἁπασῶν.

Male enim in editis πεῖρας omittitur.

Verſus 310.

Οὐ γὰρ χρὴ κείνυς σὲ βλέπειν πρὶν σῶμα τελεσθῇ

Male redditus eſt ſic: *non enim oportet te ab illis cerni*, manifeſtus enim ſenſus eſt: *neqve enim fas eſt te illos cernere (illos à te cerni) priusqvam corpus purgatum ſit*, ut Plotinus etiam docet libro de pulchro: γενέσθω δὴ πρῶτον θεοειδὴς πᾶς καὶ καλὸς πᾶς, εἰ μέλλοι θεάσασθαι θεόν τε καὶ καλόν. Omitto alia ejusmodi plura, alibi & opportuniore loco fortaſſis notanda. Optimum autem operæ pretium fecerit, qui ſcriptores ipſos è qvibus hauſit iſta Patricius, ineditos qvidem magnam partem, at in Bibliothecis variis obvios, (univerſos enim excepto Proclo in Cratylum Platonis exhibet vel una noſtra Bibliotheca Johannea) contulerit, & loca ſcriptorum non indiligenter inſpexerit. Nonnulla Oracula Plethonicæ collectionis illuſtrat *Auguſtinus Steuchus* Eugubinus in opere de perenni Philoſophia & Marſilius Ficinus in libris de animarum immortalitate. *Kircherus* qvoqve T. 2. Oedipi parte I. p. 131. ſeq. duas primas ſectiones integras & ex reliqvis ſelectos verſus ſive effata 35. exhibet ex collectione Patricii, verſionem ejus hinc inde mutans & ſuos eis commentarios ſubjungens, in qvibus parum abeſt qvin Zoroaſtrem contendat fuiſſe Chriſtianum. Veriſimilius eſt qvod Zoroaſtris doctrinam obſervat geminam eſſe Hermeticæ ſive Ægyptiacæ veteri, ut ex eodem fonte profecta videatur eſſe. In qvam ſententiam addas licet T. 2. part. 2. p. 519. & T. 3. p. 275. ubi exhibet *Ovum Zoroaſtreum*, Mundi typum continens, cum bonis malisqve geniis vim ſuam exerentibus in hæc inferiora. Eſt qvoqve in manibus inedita amici rerum harum periti Paraphraſis, ſcholia & caſtigationes in Oracula tam ex Plethonis qvam Patricii collectione, qvæ lectori non inviderem, niſi opportunior occaſio exſpectanda eſſet qva juvabit integros accedere fontes atqve haurire, ex qvibus hauſit Patricius.

X. De Chaldaico vel Perſico ad verbum tranſlata eſſe qvæ ſuperſunt oracula, non crediderim, neqve Zoroaſtrem qvicqvam carmine ſcripſiſſe, ſed proſâ merâ audacter affirmat Tho. Hyde p. 340. neqve adeo genuinum eſſe Zoroaſtris fœtum exiſtimo, at qvod de Hermeticis ſupra ex Jamblicho obſervavi, indicia & argumenta in illis occurrere Ægyptiacæ veteris Philoſophiæ, ſic & in his notas ac veſtigia latere Philoſophiæ priſcorum Orientalium non ab re qvis ſibi perſvaſerit. Zoroaſtris oracula Chaldaice ſcripta ſe habuiſſe Ficino retulit Johannes Picus,* *in qvibus*, inqvit, *& illa qvoqve, qvæ apud Græcos mendoſa & mutila circumferuntur, leguntur integra & abſoluta, tum eſt in illa Chaldæorum ſapientum brevis qvidem & ſalebroſa ſed plena myſteriis interpretatio.* Sed videtur vir ſummus hæc potius ex conjectura aut vendentis commendatione, qvam veluti juſtus & intelligens arbiter pronunciaſſe, qvia in eadem Epiſtola addit ſe demum jam cœpiſſe ſe ad Arabicæ & Chaldaicæ lingvæ ſtudium conferre. Et *Deus bone*, inqvit, *qvam Pythagorica, qvam plena priſcorum dogmatum & ſecretioris diſciplinæ intraſit partim animam efficax votum, poſſe hæc per me absqve interprete evolvere & perſcrutari, atqve hoc nunc ago, hoc indefeſſus aſſiduusqve ſaxum volvo.* Ergo dum hæc ad Ficinum ſcripſit, nondum absqve interprete evolvere illa potuit. Narrat ſane Ficinus poſt Pici mortem inter ejus ſcriptorum reliqvias repertos eſſe libros illos Chaldaicos (non commentarios Pici in oracula ut ſcribit Lambecius p. 91.) ſed ita detritos lectuqve difficiles, ut vix ab ipſo Pico legi potuerint, neqve hactenus qvisqvam, qvi illa luci publicæ exponeret fuit repertus. Zoroaſtris oraculum commentitium de CHRISTO è virgine naſcituro & apparitura ſtella refert Abulpharajus p. 54.

XI. Græcos

* In Epiſtola ad Ficinum ſcriptâ qvæ exſtat in Operibus Johannis Pici p. 249.

XI. Græcæ collectiones oraculorum Chaldaicorum non unæ fuisse videntur, & forte eadem res à variis varie expressa. *Julianum* autem *Theurgum*, qvi sub M. Antonino floruit, & cujus Θεουργικὰ Τελεστικὰ * λόγια δι' ἐπῶν memorat Svidas, solum auctorem & fabricatorem fuisse totius fabulæ, ipsumqve oracula ista primum confinxisse ac commentum esse, qvæ habemus, non facile Lambecio accredet, qvi sciat λόγια Zoroastris jam laudari â Nicolao Damasceno in Excerptis Peireschianis p. 461. tum qvi videat Juliani istius scripta Porphyrio Proclo & aliis Platonicis probe fuisse cognita, oraculis verò de qvibus dixi longe majorem auctoritatem apud illos constare. Igitur Julianus iste potius inter Metaphrastas collectores & illustratores illorum nomen aliqvod sibi comparasse, qvàm tota confinxisse existimetur. Meminit hujus Juliani, sive Patris ejus, Philosophi itidem Chaldæi, inter alios Magos Arnobius Lib. II. p. 31. Sozomenus Lib. I. cap. 18. (Tripart. Lib. II. c. 4.) narrat Julianum Chaldæum βίᾳ λόγου, lapidem manu divisisse. Εἰς τὴν τοῦ Ἰουλιανοῦ τοῦ Χαλδαίου φιλοσόφου ἱστορίαν libros qvatuor scripserat Porphyrius teste Svida in Πορφύριος. Julianum Theurgum ἐν τοῖς ὑφηγητικοῖς laudat Proclus in Timæum p. 277. Idem alibi: ὅθεν οἶμαι καὶ οἱ τῶν Θεουργῶν ἀκρότατοι Θεὸν καὶ τοῦτον ὕμνησαν, ὡς Ἰουλιανὸς ἐν ἑβδόμῳ τῶν ζωνῶν. Idem Svidas in Ἰουλιανὸς ait, non deesse qvi referant, Exercitu Romano aliqvando penuria aqvæ laborante, Julianum hunc extempló imbres largissimos cum tonitru & fulgure de cœlo deduxisse, qvod miraculum *Arnuphi* Ægyptio alii tribuunt, tum apud Svidam in Ἄρνουφις, tum apud Dionem Cassium Lib. LXXI. qvem refellit Epitomator ejus Xiphilinus, cum Tertulliano, Apollinari Hierapolitano apud Eusebium, aliisqve docens, *legionis* Melitenæ Christianæ precibus qvæ inde *fulminatrix* dicta à M. Antonino fuerit, totum illud tribuendum, qvemadmodum seriis Eliæ precationibus impetratum imbrem constat ex 3. Reg. XVIII 45. Jac. V. 18. Addit Xiphilinus Antoninum Magorum opera nunqvam usum fuisse, cui nec ipse hoc audet tribuere Claudianus, ** ethnicus teste Augustino pervicacissimus, qvi miraculum illud probis imperatoris moribus à Diis concessum potius pronunciat;

- - - - Chaldæa mago seu carmina ritu
Armavere Deos, seu, QVOD REOR, omne Tonantis
Obseqvium Marci mores potuere mereri.

Memoria rei ipsius adhuc exstat in columna Antoniniana à Baronio primum ad A. C. 176. num. 24. hinc ab Angelo Roccha in descriptione Bibl. Vaticanæ, & elegantissime deniqve à Joh. Petro Bellorio expressa atqve illustrata, in qva videas effusionem Jovis pluvii Romanorum exercitum irrorantis & hostium copias fulmine ferientis: qvem iconismum pridem inter res

* Perperam ni fallor Lambecius & alii tanqvam tria distincta scripta Juliani memorant Θεουργικὰ, Τελεστικὰ & λόγια.

** Consulat. 6. Honorii v. 347. adde Julium Capitolinum in vita M. Antonini c. 24. Themistium Orat. XV. p. 191. qvi id tribuunt precibus Imperatoris. Themistius etiam testatur se vidisse ἐν γραφῇ εἰκόνα τοῦ ἔργου τὸν μὲν αὐτοκράτορα προσευχόμενον ἐν τῇ φάλαγγι, τοὺς στρατιώτας δὲ τὰ κράνη τῷ ὄμβρῳ ὑποτιθέντας καὶ ἐμπιμπλαμένους νάματος τοῦ Θεοσδότου. Ex qvâ descriptione apparet eum minime loqvi de columna Antoniniana sed de alia qvadam pictura. Perperam qvoqve idem Themistius Antonino Pio adscribit qvod alii omnes referunt ad M. Aurel. Antoninum: Nisi dicamus Pii nomine M. Aurelium ab eo intellectum fuisse, qvod tamen ægre mihi persvadeo. Nam licet M. Aurelius post obitum Antonini Pii idem cognomen adscivisse ex inscriptionibus & numis colligitur, tam diu tamen pòst scribens Themistius meras tenebras offudisset lectoribus, si solenne alterutrius cognomen ita confundere non dubitasset. Mentio etiam hujus rei apud Svidam in χαλάσαι.

notatu & ſpectatu digniſſimas ex omnibus antiqvitatis monumentis Romæ ſibi obſervatum Peireſcio Scaliger affirmavit, ut refert Gaſſendus in vita Peireſcii Lib. I. p. 250. Porro Juliani Theurgi parentem cognominem idem Svidas narrat ſcripſiſſe libros qvatuor de dæmonibus, & librum de Κῦφι * ſive phylacterio teleſiurgico Chaldæorum & Ægyptiorum, confecto è XVI. ſpeciebus qvas enarrat Plutarchus Lib. de Iſide & Oſiride, & comparato ad ſingula membra hominis immunia conſervanda.

XII. Verum ut ad Zoroaſtrem redeam, ſub ejus nomine *libros ſuper arte Magica plurimos* olim extitiſſe refert auctor recognitionum Clementi tributarum Lib. IV. cap. 27. cui ſuffragatur Hermippus apud Plinium Lib. XXX. cap. 1. Vide ſis etiam qvæ de Zoroaſtreo qvodam Philoſopho Mithrobarzane Lucianus in Necyomantia T. 1. p. 329. ſeq.

XIII. *Librum Chemicum* qvalis eſt Margarita Philoſophorum ſub Zoroaſtris nomine Arabicè extare Romæ, teſtatur Labbeus Bibl. nov. MSS. p. 259. Occurrit & Zoroaſtris nomen in variis collectionibus Chemicis Græcis ἀνεκδότοις qvæ ſervantur in Bibliotheca Auguſtiſſimi Imperatoris & Regis Chriſtianiſſimi.

XIV. Præcipue vero ad Zoroaſtrem velut auctorem jam olim referebantur *libri de ſacris dogmatis & religione Perſarum*, ex qvibus Euſebius nonnulla de natura Dei proferens in præparatione Evangelica libro primo extremo, laudat Zoroaſtrem Magum ἐν τῇ ἱερᾷ συναγωγῇ τῶν Περσικῶν, cujus operis mentionem feci ſupra c. IX. num. 15. Qvantum autem conjectura aſſeqvi licet ex libro *Sadder*, qvem ante ducentos annos è Zoroaſtris ſcriptis collectum & carmine expreſſum à Perſa qvodam veteris linguæ rituumqve peritiſſimo, latina proſa Oxon. 1702. 4to. ad calcem Hiſtoriæ religionis veterum Perſarum vulgavit Thomas Hydeus, illa συναγωγὴ qvam Græce olim Euſebius legit, aliud argumentum complectebatur qvam libri ſacri, qvos Perſarum Magi hodieq; ſub Zerduſti ſive Zoroaſtris nomine venerantur, & qvos pauciſſimi ex illis perſpectos habent, utpote prolixos & lingva incognita veteri, Zundico ** charactere ſcriptos, neqve temere cuiqvam é vulgo prodendos, ita ut pleriqve ſolo libro recentiore *Sadder* tanqvam illorum compendio ſint contenti. Nempe in Opere ſacro Zoroaſtreo qvod Perſis *Zend Va Eſta* dicitur, (qvaſi igniarium & ignem dicas exponente Hydeo p. 332.) aliis *liber Abrahami* (id. p. 338.) & in 12. tomos diviſum ſcriptos in coriis taurinis, qvales ſingulos totidem vituli portare poſſent (p. 313. ſq. & 337. ubi pro 1200. coriis legendum 12. coriis, diſtinctum itidem in partes ſive libros XXI. ſive XXII. (p. 339. ſq.) & in portas ſive ſectiones centum (p. 326.) allatum é paradiſo, & è Cœlo per Deum Zoroaſtri miſſus (p. 317, 320. 326.) in hoc, inqvam, opere non tam dogmata de Deo & rebus divinis qvam leges ac præcepta continentur.

Omnis rei faciendæ & qvoqve non faciendæ
Explicatio eſt in hoc Centiportali, ô chariſſime.

ut ait auctor libri Sadder in procemio de libro Vesta va Zend verba faciens. At enim Euſebio lecta συναγωγὴ videtur fuiſſe ἱερὰ συναγωγὴ Περσικῶν δογμάτων de Deo rebusqve divinis. Non prætereundum deniqve qvod p. 328. doctiſſimus Hydeus affirmat peculiarem de Zoroaſtre librum Perſico carmine ſcriptum ſe habere, cui titulus *Zeratbuſt nama* auctore *Zeratuſt Bihram* doctiſſimo Magorum ſacerdote, qvi Zoroaſtris hiſtoriam extraxit ex libro proſa exarato, charactere & lingua paucis intellecta, in uſum ſacerdotum, de rebus, iniqviſſimis Mundi temporibus geſtis, & de regibus prioribus. Hujus libri argumentum & excerpta qvædam apud eundem virum de hiſtoria veteri Orientali meritiſſimum ubi lubebit videre poteris.

* De hoc agit Kircherus T. 2. Oedip. part. 2. p. 539.

** Confer Hydeum p. 337. & 333. ubi refellit Bahlulidis narrationem, qvi refert Zoroaſtrem opus ſuum ſacrum compoſuiſſe in ſeptem linguis, Syriaca, Perſica, Armenica, Segiſtanenſi, Marvacenſi, Græce atqve Hebraica.

BIBLIO-

BIBLIOTHECÆ GRÆCÆ LIBER SECUNDUS.

De Scriptoribus ab Homero usqve ad Platonem.

CAPUT I.

De Homero, ejusqve Vitæ ac laudum Scriptoribus.

Homeri de se nihil commemorantis modestia. 1. *Vita Homeri Herodoto tributa, an genuina ejus sit, disqviritur?* 2. *Plures vitæ Homeri Scriptores deperditi. Epitomator vitæ Herodoto tributæ,* 3. *De vita Homeri duplici quæ exstat sub nomine Plutarchi.* 4. *Tres vitæ Homeri ab Allatio editæ.* 5. *Alii Scriptores vitam Poëtæ exponentes.* 6. *Homeri Effigies in nummis & monumentis antiqvis: Templa, Statuaqve in Homeri honorem. Ejusdem ἀποθέωσις. Obiter de Collegio Homerico Tubingensi.* 7. *Patria, Cæcitas, Scindapsus famulus.* 8. *De Homeri genere & ætate. Thema ejus genethliacum,* 9. *Elogia à veteribus & recentibus plena manu in ipsum congesta.* 10.

I.

IPse qvidem Homerus tanta fuit modestia, ut in laudes aliorum propensissimus, ac veluti Themistio Orat. 21. & Dioni Chrysost. diss. XXXIII. p. 397. XXXVI. p. 440. & LIII. p. 555. observatum, ne vilissima qvidem sine præclaro testimonio solitus transmittere, de se tamen rebusqve suis, ne verbulo * qvidem meminerit. Hinc Lud. Castelvetrius in Commentario ad Aristotelis Poëticam, p. 129. reprehendit Dantem aliosqve Poëtas longè qvam Homerus inferiores, qvi etiam nominetenus se in Heroico Carmine compellare, laudesqve suas celebrare ipsi non dubitarunt. Neqve tamen dignissimum laude vatem, atqve ut Tzetzes Chil. 10. hist. 319. vocat χρυσογλωττον Musa mori non vetuit, aut memoriam ejus obliterari permisit; Sed qvam latè Græcis gloria fuit literis, per omnia pœnè sæcula admiratores

 tores

* Dio Chrysost. XXXVI. p. 440.

tores illi innumeros & Encomiastas excitavit, qvorum nonnulli etiam vitam ejus singularibus scriptis tradendam in se susceperunt.

II. Ex his notissimus est *Herodoteus*, cujus Liber de vita Homeri, edi solet unà cum scriptis antiqvissimi & svavissimi Historici Herodoti Halicarnassei. Nec Jonicæ dialecti, qva Herodotus usus est, in hoc libello desunt vestigia, & incipit his verbis: Ἡρόδοτος ὁ Ἁλικαρνασσεὺς περὶ Ὁμήρου γενέσιος, καὶ ἡλικίης καὶ βιοτῆς, τάδε ἱστόρηκε, qvæ planè veterem simplicitatem redolent. Alterius tamen Scriptoris videtur viris doctis, Tanaqvillo Fabro de poëtis Græcis p. 5. & p. 199. ad Longin. edit. Tollii, ubi hunc libellum non magis Herodoti esse qvam Ciceronis aut T. Livii affirmat. Vossio de hist. Gr. p. 17. & Jonsio de Scriptoribus Hist. Philosoph. p. 334. qvibus novissime assensus Steph. Berglerus præf. ad Homerum edit. Wetstenianæ. Observant enim qvod nemo ex veteribus illius meminerit, præter Stephanum Byz. in νέον τεῖχος & Svidam in Ὅμηρος, & qvod auctor vitæ in extremò libri affirmet, Homerum vixisse circa annum 168. post bellum Trojanum, & ante expeditionem Xerxis 622. * Cum Herodotus in Euterpe sive L. II. hist. c. 53. scribat Homerum ac Hesiodum se antiqviorem esse annis tantum qvadringentis, hoc est annis ducentis amplius juniorem, qvam auctor vitæ fecerat; Vide & Theodorum Ryckium diss. de Æneæ in Italiam adventu, p. 446. Qvamvis vero suspicari possit aliqvis, vitam Homeri scriptam ab Herodoto Olophyxio, qvem περὶ νυμφῶν καὶ θεῶν sive ἱερῶν scripsisse iidem Scriptores Stephanus & Svidas in Ὀλόφυξος & Eustathius ad Iliados. ε. p. 452. testantur, tamen fateor, argumenta non sat magni momenti afferri propter qvæ vita Homeri certissimè Herodoto Halicarnasseo abjudicanda sit, itaqve adhuc censeo ampliandum.

III. Meminit etiam Scholiastes Luciani T. 1. p. 32. & T. 2. p. 17. Eustathius prolegom. ad Iliadem, Svidas in χρήμη, & Tatianus, cujus non est omittendus locus, Eusebio etiam repetitus Lib. X. præparat. Evangel. c. 11. qvia plures alios vetustissimos scriptores commemorat, qvi de Homero egerunt, qvanqvam horum monumenta, non magis tulere ætatem, qvam qvæ de Homero scripserat Pythagoras qvidam & Cynicus Antisthenes, & Artemon Clazomenius, & Democritus Abderita, & Metrodorus Lampsacenus: περὶ γὰρ τῆς ποιήσεως τοῦ Ὁμήρου, γένους τε αὐτοῦ καὶ χρόνου καθ' ὃν ἤκμασεν, προηρεύνησαν οἱ πρεσβύτατοι, Θεαγένης τε ὁ Ῥηγῖνος ὁ κατὰ Καμβύσην γεγονώς, Στησίμβροτός τε ὁ Θάσιος καὶ Ἀντίμαχος ὁ Κολοφώνιος, ΗΡΟΔΟΤΟΣ ** τε Ο ΑΛΙΚΑΡΝΑΣΣΕΥΣ, καὶ Διονύσιος ὁ Ὀλύνθιος, μετ' ἐκείνους Ἔφορος ὁ Κυμαῖος,

* Scaliger ad Eusebium p. 102. erratum in numeris esse putat, & pro 622. ψκβ legendum 422. υκβ. Homerum 160. annis post Trojam captam vixisse legas etiam in Glycæ Annanibus p. 184.

** Nulla est ratio cur Tatianum dicamus respexisse non ad librum de vita Homeri sed ad locum in Euterpe qvo obiter de Homero agit. Nam Herodotum commemorat Tatianus cum Theagene & reliqvis qvi fuse & singularibus etiam scriptis egerunt de Homero ejusq; Poësi, genere & ætate.

μαῖος, καὶ Φιλόχορος ὁ Ἀθηναῖος, Μεταχλείδης * τε καὶ Χαμαιλέων οἱ περιπατητικοί, ἔπειτα γραμματικοὶ Ζηνόδοτος, Ἀριστοφάνης, Καλλίμαχος, Κράτης, Ἐρατοσθένης, Ἀρίσταρχος, Ἀπολλόδωρος. Epitomatorem Græcum vitæ Homeri ab Herodoto ſcriptæ allegat Allatius Lib. de Patria Homeri p. 122.

IV. De vita Poetæ qvæ ſub *Plutarchi* nomine exſtat in Florentina & aliis qvibusdam Homeri editionibus, & H. Stephani Poëtis Græcis principibus præmittitur, Græce etiam ſeparatim prodiit Tiguri 4. & latine ex *Jo. Rellicani* verſione, Baſil. Vertit etiam in Plutarcho ſuo *Guil. Xylander*, ita habeto. Plutarchum de Homero ſingulari opere egiſſe, certum eſt, cujus librum primum laudat Gellius L. IV. c. 11. librum ſecundum idem L. II. c. 8. & 9. Nihil autem ex iis, qvæ inde profert, in iſta, qvam habemus Homeri vita legitur, unde Jonſius p. 237. Plutarcho eam falſo tribui concludit, qvæ etiam ſententia eſt Joannis Rualdi in Plutarchi vita c. 20. Recte tamen addit, non eſſe unam, ſed geminam, atq; duo diverſa Scripta in unum coaluiſſe, qvod & Henrico Stephano pridem obſervatum, qvi priorem partem vix duobus vel tribus in octavo foliis conſtantem, qvæ agit de Homeri genere, patriaqve & Poëſeos ejus explicandæ initium facit ſub Plutarchi nomine, cui illa pars etiam, ſed pars tantum à Jonſio, Galeo ac plerisqve doctis conſtanter tribuitur, Græcè Ao. 1573. 8vo. vulgavit cum Homeri & Heſiodi certamine, in qvo & ipſo de vita Homeri agitur, atqve aliis qvibusdam Scriptis alibi à me ** commemoratis. Definit autem hæc Stephani editio in verbis: καὶ οὐ τοῖς ποιηταῖς μόνον ἀλλὰ καὶ τοῖς πεζῶν λόγων συνθέτας ἱστορικῶν τε καὶ θεωρηματικῶν, cum forte rectius finem anticipaſſet ante verba, Ὅμηρον τὸν ποιητὴν χρόνῳ μὲν τῶν πλείστων δυνάμει δὲ πάντων πρῶτον γενόμενον &c. Sane ab his nova de genere ætate vita & potiſſimum de dictione, poëſi, ac philoſophia Homeri fuſa aperta & doctiſſima Commentatio incipit. Ab his verbis etiam ſuam Editionem orditur in Opuſculis Mythologicis, Phyſicis & Ethicis, Græce ac Latinè vulgatis Cantabrig. 1671. & Amſt. 1688. 8vo. vir Clariſſimus Thomas Galeus. Idem multis argumentis contendit Auctorem hujus partis poſterioris eſſe *** *Dionyſium Halicarn.* cui belle congruit, qvod p. 29. auctor τεχνολογίαν ſuam laudat, qvod eodem florido ſcribendi genere, qvo Dionyſius, utitur: qvod non modo Porphyrius apud Stobæum Eclog. Phyſ. p. 141. Longinus p. 154. edit. Tollii, Heraclitus in allegoriis Homericis paſſim (vid. notas ad edit. Galei Amſtelodamenſem pag. 436. 417. 433. 440. 481.) Sed & Plutarcho antiquiores Qvintilianus tum alibi

* Male editur Μεγακλείδης ὁ χαμαιλέων, ut notatum etiam Meurſio p. 1297. Bibliothecæ Græcæ. Svid. in μεταχλείδης.

** Infra c. 8. num. 2.

*** Vide pag. ſeq. 256.

alibi tum Lib. X. c. 1. ubi de Homero agit, & Seneca Epist. 88. produnt illam se legisse. Thomas qvidem Gatakerus, p. 95. Adversariorum suspicatus est, Auctorem *Favorinum*, qvem περὶ Ὁμηρικῆς Φιλοσοφίας, vel *Apollonium Alexandrinum*, qvem περὶ σχημάτων Ὁμηρικῶν scripsisse Svidas tradit. Sed qvia utrumqve argumentum liber iste perseqvitur, neutri horum verisimiliter tribui potest. Mirum vero, qvod paginæ qvædam hujus scripti à verbis λέξει ἡ ποικίλη κεχρημένος p. 287. edit. Galei Amst. usqve ad paginam 291. extremam, ab Aldo Manutio patre sub *Eustathii* nomine excusæ leguntur ad calcem Lexicorum Græcorum A. 1524. Ἐκ τῶν Εὐσταθίου περὶ τῶν παρ' Ὁμήρῳ διαλέκτων. Eadem Aldus filius, sed sub Plutarchi nomine Græcè & Latinè recudit ad Calcem Grammaticæ Græcæ Constantini Lascaris. Porro non hæc tantum, sed & reliqva de Tropis & Schematibus Homericis ex hoc libro petita, sub Plutarchi nomine excerpta legas ad Calcem Lexici Græci Scapulæ, & in appendice Thesauri Græcæ lingvæ ab H. Stephano congesti.

V. Exstat præterea vita Homeri triplex brevior Græcè & Latinè vulgata à Leone Allatio, & præmissa libro de patria Homeri Lugd. 1640. 8vo. & Tomo 10. Thesauri Antiqvitatum Græcarum Gronoviani. Primam ex tribus illis, *Procli* esse editor testatur, qvi ex suis illam Schedis MSS. in lucem edidit. Fuerit itaqve fortassis pars Chrestomathiæ Procli, in qva teste Photio cod. 239. ille non modo de omni genere Carminum; sed & de celebrioribus Poëtis, eorum genere, patria, & gestis qvibusdam egerat. Reliqvas duas è Bibl. Regis Christianissimi accepit Joh. Bourdelotius, & Allatio communicavit, neqve constat, neq; multum refert, qvibus illæ auctoribus debeantur.

VI. *Johannem Grammaticum* in vita Homeri laudat Eugubinus de perenni Philosophia Lib. I. c. 28. respiciens ad ea, qvæ de Poëta disserit *Joh. Tzetzes* in limine Commentar. ad Homer. Conferenda etiam sunt, qvæ de Homeri genere, Patria, vita & morte ex Charace, Porphyrii historia Philosophica, aliisqve tradit *Svidas* in Ὅμηρος, & idem Joh. Tzetzes Chiliade XIII. extremâ. E recentioribus *Joh. Sanderus* Brunsvicensis in Collectaneis haud contemnendis de Poëtæ vita & Scriptis, qvæ lucem adspexere Magdeburgi Ao. 1661. 4to. ut veluti notiores prætercam, *Gyraldi* dialogos doctissimos de Poëtis; *Gvarinum* Veronensem in vita Homeri cum vitis Plutarchi Latine edita, tum Triumviros præstantissimos *Politianum*, *Camerarium* & *Joh. Spondanum*, ac deniqve Clarissimi *Ludolphi Kusteri* sive *Neocori* historiam Criticam Homeri, qvam Ao. 1696. 8vo. Francof. ad Viadrum edidit: sed longe locupletiorem & emendatiorem variisqve præclaris observationibus ex monumentis ineditis adauctam prælo iterum subjecturum se mihi affirmavit.

VII. Ho-

* Joannes Hudson V. C. præf. ad T. 1. editionis suæ præclaræ Dionysii Halic. *Cum nemo veterum huic opinioni faveat, nec Dionysius ipse (qui solet crebro suorum operum mentionem facere) hujus meminerit, nihil hac de re pronunciare volo.*

VII. Homeri *effigies* in variorum populorum numis occurrit ficta ad levandum desiderium *non traditi vultus*, ut ait Plinius L. XXXV. c. 2. ubi narrat, Asinium Pollionem primum in Bibliothecis Imagines virorum illustrium dedicasse. *Nicaensium* numum Homeri vultu signatum exhibet A. Morellus specimine rei numar. p. 219. *Chiorum* [qvales memorat Pollux L. IX. c. 6.] vulgavit ex Cimeliarchio Barberiniano Allatius, qvem vide in præfat. libri de Homeri Patria, & in libro ipso p. 231. Eundem numum illustrat Scaliger ad Eusebium p. 47. editionis secundæ. & Laur. Begerus T. 1. thesauri Brandeb. p. 419. *Smyrnaeorum* numum Homericum exhibet Ez. Spanhemius de usu numismatum p. 487. Alium Dan. Heinsius pag. 345. poëmatum, & in Itinerario Jacobus Sponius part. 1. p. 119. edit. Germanicæ, & in Miscellaneis eruditæ antiqvitatis p. 140. Smyrnæos autem non modo delubro honorasse Homerum, & Statua [qvod etiam à Borysthenitis factum narrat Dio Chrysostomus diss. XXXVI. p. 439. à Ptolemæo Philopatore Ælianus var. Hist. XIII. 22. & Lucianus in Demosthenis encomio] sed & numo æreo, Strabonem auctorem habemus L. XIV. p. 646. & Plinium IV. 12. hist. qvi auctor est numum qvendam apud Smyrnæos dictum fuisse Homerum. Qvod *delubrum Homeri* vocat Cicero pro Archia c. VIII. Straboni dicitur ὁμηρεῖον Plinio *Homereum*, ut Castoris & Pollucis ἀνάκων, ἀνάκειον Polyæn. lib. 1. c. 21. Schol. Luciani T. 1. p. 3. & 17. Anubidis Ἀνȣβείδιον Lucian. Toxari. Veneris Ἀφροδίσιον Athen. V. p. 207. Apollinis Ἀπολλώνιον Schol. Euripidis Oreste v. 1389. Æsculapii Ἀσκλήπιον Ἀσκληπεῖον & Ἀσκληπίειον, Laërt. IV. 24. Ez. Spanhem. pag. 79. Epist. 1. ad A. Morell. Astartes Ἀςάρτειον 1. Sam. *XXXI.* 10. Minervæ Ἀθήναιον Diodor. Sic. V. p. 287. Atergates Ἀτεργατεῖον 2. Maccab. *XII.* 26. Augusti Ἀυγȣςεῖον *Augusteum* Vet. inscript. Svidas in Ἄυγȣςος, Delii Apollinis Δήλιον, Diodor. in excerptis Peiresc. p. 279. Cereris Δημήτριον Strab. IX. p. 435. Dianæ *Dianium* Liv. lib. 1. c. 48. Didymæi Apollinis *Didymaeum* Sveton. Calig. c. 21. Jovis Δῖον. Jac. Gronov. ad Arrian. p. 34. Διονύσιον Bacchi, Plato Gorgia p. 472. Cujusvis idoli Εἰδολεῖον 1. Cor. VIII. 9. Pacis Εἰρηναῖον, Junonis Ἡραῖον Plutarch. Arato p. 1036. Herculis Ἡράκλειον Diodor. Sic. XX. p. 746. Heroum Ἡρῷον, Isidis Ἰσεῖον, Luculli, Λȣκȣ́λλειον Svid. Marnæ Gazensium Idoli apud Marcum Diaconum Gazensem in vita Porphyrii Episcopi *Marneum*, Matris Deorum Μητρῷον, Mithræ Μιθρεῖον Socrat. V. 6. Jovis Olympii Ὀλύμπιον, Palladis Παλλάδιον, Plutarch. pag. 605. de exilio, Panis Πάνειον, Syncell. p. 324. Deorum omnium Πάνθειον, Plutonis Πλȣτώνειον, Neptuni Ποσείδειον, Ποσειδώνιον vel ut apud Diodor. Sic. T. 2. p. 719. Ποσίδεῖον, Ignis apud Persas Πυρεῖον Theodorit. V. 39. Hist. Pythii Apollinis Πύθειον, Sambethes Σαμβάτειον, Perizon. p. 724. ad Ælian. Serapidis *Serapeum*, Eutrop. VIII. 15. Σαραπεῖον Plutarch. Alexan-

dro p. 706. Socrat. V. 16. vel Σεράπιον ut Sozom. VII. 15. Theditis Θετίδειον Schol. Eurip. Andromache v. 46. Strabo IX. p. 431. Thesei Θησεῖον Plutarch. de exsilio p. 607. Τυχαῖον Fortunæ Niceph. XIV. 44. Hist. Eccles. Etiam Τυραννεῖον Regia Tyranni apud Plutarchum in Dione: & Διονύσιον Τυραννεῖον in Timoleonte p. 254. Καισάριον Cæsaris apud Socratem Hist. Eccles. p. 352. Παρασίτιον parasitorum curia Athen. VI. p. 235. Ηρώδιον Herodis civitas Josepho p. 774. Syncell. p. 314. Gymnasium Τιμολεοντεῖον Plutarch. Timoleonte p. 255. Αχιλλεῖον tumulus Achillis in tabula veteri Iliaca à Clariss. Begero illustrata num. 50. Plin. V. 30. & Steph. in Σίγειον. Arati Sicyonii Αράτιον. Plutarch. Arato p. 1051. Alexandri Αλεξάνδρειον. Joseph. p. 718. Hyrcani Υρκάνιον p. 721. Λακύδειον Lacydæ hortus Laërt. IV. 60. Πτολεμαῖον sive Πτολομαεῖον lucus Ptolemæo à Rhodiis sacratus. Diodor. Sic. XX. p. 825. Steph. in Καπετωλιον. Etiam in Christianis scriptoribus Προφητεῖον templum in memoriam Prophetæ, Αποςολεῖον in memoriam Apostoli, & Μαρτύριον Martyris. Cæterum ut ad Poëtam nostrum redeam, *Amastrianorum* numos Homerum referentes enarrant Harduinus in numis urbium illustratis p. 36. & Fulvius Ursinus notis ad Ciceronem pro Archia p. 312. Inspiciendos præbent Ramiresius p. 203. pentecontarchi, Spanhemius p. 448. Patinus introduct. in Histor. numismatum p. 59. &c. Hosce omnes excepto numo Nicasii junctim exhibuit Gisbertus Cuperus in ἀποθεώσει Homeri p. 7. seq. & Jacobus Gronovius T. 2. Thesauri antiqv. Græc. Imagine *XVIII. XIX. XX.* Confer & Fulvium Ursinum in imagg. p. 21. De *Ægyensium* numo Severi temporibus percusso, alteroqve qvi cusus est sub M. Aurelio Imp. videas licet eundem Illustrem Spanhemium. Homeri Icon statuis variis & signis marmoreis jam olim celebrata [vide Raph. Fabrettum ad veterem tabellam Iliadis p. 345. 346.] occurrit etiam in curiosissima *Tabula marmorea Consecrationis Homericæ*, qvæ Romæ in Columnensium palatio cernitur, & ab eodem illustri Cupero & Gronovio num. *XXI.* exhibetur atqve exponitur, variorumqve doctorum hominum ingenia exercuit, ut dixi Lib. I. c. 25. ubi de Phantasia Memphitide. In transcursu itidem hoc loco mentio facienda est Auditorii Ομηρικοῦ in Academia Tubingensi, qvod teste Martino Crusio in Germano Græcia p. 39. ita nominatum est, qvoniam Ao. 1565. mense Novemb. altero tanto majus ædificari cœpit adjunctione contigui cubiculi facta, cum Crusio Homerum prælegente auditores antea capi non possent, sed stare multi cogerentur. Verum hæc olim fuere. Nunc recondita Mæonius senet qviete.

VIII. De Patria Homeri celebris est & notissima vel ex Gellii III. 11. & scriptore certaminis Homeri ac Hesiodi amplissimarum urbium vetus Concertatio qvam respicit Demetrius Poëta apud Laërt. V. 85. & de qva *Didymus* olim fuse scripsit, à Seneca Epist. 88. hoc nomine derisus, & recenti æta-

ætate *Leo Allatius* Chius, cujus librum jam memoravi. Hic cum late impugnasset eorum sententias, qvi vel Babylonium [Tigranem nomine] fuisse affirmant Homerum, ut L. II. Veræ Histor. p. 676. per jocum scripsit Lucianus, vel Syrum, vel Thebanum Ægyptium, vel Cyprium vel Trojanum ex Cenchreis, vel Æolium Cumanum, vel Rodium, vel Pylium, vel Salaminium [ex Salamine sive Cypria sive Attica] vel Ithacensem, vel Colophonium, vel Atheniensem, vel Argivum, vel Mycenæum, vel Ietem, vel Smyrnæum* deniqve: Contra multis argumentis contendit eum fuisse suum, Allatii popularem, ex Chio Insula oriundum, inter alia memorans c. 15. qvod ipse de se scripserit Hymno in Apollinem v. 172.

> Τυφλὸς ** ἀνὴρ οἰκεῖ δὲ Χίῳ ἐνὶ παιπαλοέσσῃ
> Τοῦ πᾶσαι μετόπισθεν ἀριστεύουσιν ἀοιδαί.

Qvem locum Thucydidi etiam Lib. III. p. 242. laudatum respiciens *Sibyllinorum* auctor dixerit L. III. p. 251. ubi de Homero vaticinatur:

> — — Χῖον δὲ καλέσσει ἑαυτόν.

Sed Hymnos Homero suppositos multi veterum senserunt, & qvam plurimis traditum est Homerum Patriæ suæ in scriptis nullam fecisse mentionem. Unde Cephaleon qvoqve Historicus apud Photium Cod. LXVIII. Patriam suam silentio involvere se professus est exemplo Homeri. Nec deest ratio suspicandi, Hymnum in Apollinem à *Cinætho Chio* fuisse suppositum, tum Sibyllinorum nulla est autoritas. Nec ab re forte Allatio Chiis suis *** Homerum vindicanti oggesseris, qvod ipse 123. de Herodoto &

Epho-

* In Actis Pionii, Martyrii ille candidatus sic Smyrnenses alloqvitur: *Vos viri qvi exsultatis pulchritudine mœnium, & Smyrnæ civitatis decore gaudetis & Homero Poëta gloriamini.* Oraculum apud Steph. in Ἴος.

> Πατρίδα δίζηαι, μήτρις δέ τοι οὐ πατρίς ἐστιν,
> Ἔστιν Ἴος νῆσος μητρὸς πατρίς.

** De Cœcitate Homeri Vide Meursium ad Hesych. Illustrem pag. 178. Vossium Institutt. Orator. Lib. I. cap. 5. Section. 21. & Allatium c. 8. Hinc Proverbium apud Tertull. de pallio c. 1. *quod clausis vel in totum Homericis oculis patet.* Vellejus contra & alii cœcum fuisse negant, sic ex recentibus Andreas Wilckius in curatione cœci Homeri, & ante eum Brodæus Lib. V. c. 9. Misc. qvi Ciceronem sibi maxime adversarium profitetur. Sed is validum, ni fallor, argumentum præbet contra eos qvi Homerum cœcum fuisse putant. *Traditum est*, inqvit, *Homerum cæcum fuisse, at ejus picturam, non poësin videmus. Qvæ regio? qvæ ora? qvi locus Græciæ? qvæ species formæ? qvæ pugna? qvæ acies? qvod remigium? qvi motus animorum, qvi ferarum, non ita expictus est, ut qvæ ipse non viderit, nos ut videremus effecerit.* Hæc ille Tusc. qv. Libro V.

*** Chiis etiam Homerum vindicare voluit Hypermenes in Lib. de Chio, ex qvo Ptolemæus Chennus ap. Photium cod. 190. narrat, *Scindapsum* Homeri famulum mille drachmis mulctatum à Chiis, qvod Herum mortuum non exussisset. Et hodieqve qvinqve vel sex milliaribus à Chio opido Septentrionem versus, ostenditur locus excisus è vivo saxo, in cujus medio altare, circum illud sedilia, qvo in loco Homerum qvondam docuisse, natum & sepultum, incolæ fabulantur. *Bycæo* Homeri servus memoratur Tzetzæ XIII. Chil. v. 641.

Ephoro Cumano, qvi Cumanum fuisse Homerum contenderunt: *Digni certe sunt*, inqvit, *eorum conatus, qvi laudentur ab illis, si veritatis studio tantum opus aggressi, veritatem exposuissent, sed cum Patriæ amore, & propriæ gentis id egerunt, eorum dicta non immerito suspecta esse debent. Ubi enim ratio affectu ducitur, & lingua cupiditatum ductu moderatur, veritas ipsa claudicat, & cæcutit, qvæ à nudo & ab omni studio libero homine tantum expectanda est.* Styppam Lydiam, Cretam * & Romam qvoqꝫ à nonnullis pro Patria Homeri venditatam notat Brodæus ad Anthologiam Epigrammatum Græcorum p. 132. Ineptum porro fuerit vel in re incertissima qvam Oraculum Adriano redditum pridem ἄγνωστον agnovit, arbitrum se interponere, vel de argumento exigui momenti post Allatii industriam plura coacervare, itaqꝫ unum tantum adscribam locum Johanis Tzetzæ, ex inedita ejus exegesi in Homerum, qvam Lipsiæ in patria mea servat manuscriptam, sed mutilam, Bibliotheca insignis Paulina: Περὶ μὲν ἦν πατρίδος καὶ γένους Ὁμήρου πλανομένην εὑρίσκομεν παρὰ πολὺ τὴν ἀλήθειαν, οὐ γὰρ ὁμοφώνως οἱ ἱστορικοὶ περὶ τούτου παραδιδόασιν. Ἄλλοι μὲν αὐτὸν χῖον εἶναι φασὶ, καθάπερ καὶ Πίνδαρος, πρὸς ἔτι καὶ Θεόκριτος φάσκων οὑτοσί [VII. 47.]

Καὶ Μοισᾶν ὄρνιχες ὅσοι ποτὶ χῖον ἀοιδὸν
Ἀντία κοκκύζοντες ἐτώσια μοχθίζοντι.

Ἕτεροι δὲ φασὶν αὐτὸν Κολοφώνιον, οἱ δὲ Αἰγύπτιον ἐκ Θηβῶν. Τοῖς δὲ Ἴητης δοκεῖ, ἑτέροις Ἀθηναῖος, καὶ ἄλλοις Σμυρναῖος. Εἰσὶ δ' οἱ καὶ Σαλαμίνιον αὐτὸν εἶναι λέγουσιν, καὶ ἄλλοι ἄλλα μύρια. Ἄλλοι χῖον αὐτὸν εἰρηκότες Κολοφώνιόν τε, καὶ Σαλαμίνιον, πρὸς δέ γε τούτοις Κυμαῖον, καὶ ἕτερα οὐκ οἶδ' ὅθεν ὁρμώμενοι ἢ τίσι τεκμηρίοις χρησάμενοι εἰς τοῦτο προήχθησαν. Οἶμαι δὲ τὸν θειότατον Ὅμηρον διὰ ἐν ταύταις ἐνδιατρίψαι ταῖς χώραις καὶ πόλεσι, τοῦτο εἰρήκασιν, εἰ διὰ τὸ ἀξίωμα τοῦ ἀνδρὸς συμπατριώτην αὐτὸν αὐτῶν ἐπιγράφουσι τοὺς δὲ Αἰγύπτιον αὐτὸν εἰρηκότας οὐ νεμεσίζομαι, ἡ γὰρ ἐν Αἰγύπτῳ διατριβὴ τοῦ ἀνδρός, καὶ γὰρ ἐν Αἰγύπτῳ διέτριβε παῖδας, ἴσως ἐκείνους πεπλάνηκε. Τῷ δὲ σοφῷ Ἀριστοτέλει Ἴητης τάχα δοκεῖ διὰ τὸ ἐν Ἴῳ τετράφθαι. Οἱ δέ γε Ἀθηναῖον ἀποκαλοῦντες αὐτὸν συλλογιζόμενοι τοῦτο φασίν. Σμυρναῖον γὰρ ἴσασιν, ὥσγε κἀμοὶ δοκεῖ τοῦτο, ἐπεὶ δὲ Σμυρναῖοι ἄποικοι Ἀθηναίων ἐγένοντο, Ἀθηναῖον ἄρα καὶ τοῦτον εἰκότως φασί. Δηλοῖ δὲ τοῦτο εἰς Πεισίστρατον ἐπίγραμμα.

Τρίς με τυραννήσαντα τοσαυτάκις ** ἐξεδίωξε
Δῆμος Ἐριχθῆος, *** τρὶς δ' ἐπανηγάγετο
Τὸν μέγαν ἐν βουλαῖς Πεισίστρατον, ὃς τὸν Ὅμηρον
Ἤθροισα σποράδην τὸ πρὶν ἀειδόμενον

Ημέ-

* Cretenses Homero mille numos præmium εὐεπείας tribuisse, idqve aerea tabula testatos refert Sozomenus præf. ad Theodos.

** Schol. MS. Dionysii Thracis, ἐξετίναξε.

*** In vitis ab Allatio editis legitur Δῆμος Ἐρεχθειδῶν, καὶ τρὶς ἐπεσπάσατο. In Anthologia Epigrammatum Græcor. Lib. IV. c. 4. p. 438. καὶ τρὶς ἐπηγάγετο.

Ἡμέτερος γὰρ ἐκεῖνος ὁ χρύσεος ἦν πολιήτης
Εἴπερ Ἀθηναῖοι Σμύρναν ἐπῳκίσαμεν.

IX. Magna qvoqve & parum certa de genere Homeri & Parentibus qvæstio est, ut videre licet ex variis sententiis memoratis ab auctore Græco, qvi certamen Homeri & Hesiodi descripsit. Nec minor Scriptorum de ætate, qva vixerit, dissensus, etsi adeo exacte illam nonnulli tenere se putarunt, ut & Thema ejus Genethliacum tradiderint, qvemadmodum Julius Firmicus L. V. Mathes. p. 77. cum dixisset, Saturnum in nono ab horoscopo loco positum, & in Leone constitutum facere divinum Poëtam heroici cujusdam Carminis, ut Martios strepitus pugnarumqꝫ metuenda certamina famosi Carminis nobilitate perscribat: *talis*, inqvit, *Genitura Homerum, Divinum in Iliade Cumei* [Sibyllini] *carminis * fecit interpretem.* Sed vix ulla in re magis in diversa abeunt Scriptores, ut facile intelliget lector, si vel veteres ipsos consuluerit Gellium Lib. III. cap. 11. & Lib. XVII. c. 21. Tatianum, Clementem, Eusebium, Philostratum in heroicis, ubi de Euphorbo agit, Tzetzam Chil. 12. hist. 399. aliosqve: vel è recentioribus adierit Dionysium Petavium Lib. IX. doctrinæ temporum cap. 32. Joh. Rualdum animadvers. ult. in Plutarchum, Joh. Marshami Can. Chron. p. 437. & qvæ nuper Claris. Dodwellus, in dissertatione tertia de Græcorum Cyclis. Mihi qvidem in præsenti sufficit, in qvo conveniunt probe omnes, antiqvissimum esse ex auctoribus Græcis, qvos habemus, ne Hesiodo qvidem excepto, sive post Olympiadem XXIII. demum vixerit, ut vult Dodwellus, sive ut aliis videtur, longius à nostris temporibus remotus fuerit, vel Olympia ipsa ætate anteverterit.

X. Nullus deniqve Scriptor est, qvi ab omni ætate tantam ingenii, doctrinæ, sapientiæ laudem retulerit, atqve unus Homerus, qvi ut scite de ipso est apud Propertium Lib. III. Eleg. I.

Posteritate suum crescere sentit opus.

Atqve ut ait Plutarchus lib. de garrulitate p. 504. μόνος τῆς τῶν ἀνθρώπων ἀψικορίας περιγέγονεν. Qvicqvid enim fere est doctorum, fuitqve, in eo celebrando, & laudibus ad cœlum efferendo, adeo conspirarunt inter se, ut certarent. Qvorum integrum & bene longum Catalogum texere, hoc loco liceret, nisi præcipua Homeri elogia Alphabetico ordine digesta jam exstarent à Græcantissimo illo & Homeri imitatore felicissimo *Jacobo Du Porto* Anglo in Appendice ad Gnomologiam Homericam, & ad calcem Clavis Homericæ Georgii Perkinsi, qvibus alia nuper adjunxit Joannes Scherpezelius ante Iliadis libros duos primores cum Moschopuli scholiis à se editos. Igitur eos tantum in præsenti commemorabo, qvi prolixius

 vel

* Vide qvæ supra Lib. I. c. 29. num. 1.

vel integris Scriptis, orationibusve Poëtam decorarunt, ut ex priscis *Dio Chrysostomus* diss. LIII. & LIV. *Maximus Tyrius* diss. XVI. *Lucianus* in Encomio Demosthenis, ne de variis Epigrammatis Græcis dicam, qvæ in Homeri laudem occurrunt in Anthologia & in unum collecta à Joh. Spondano suæ Homeri editioni præfixa sunt. E recentioribus in celebrando Poëtæ ingenio multi fuere *Angelus Politianus* * in oratione de Homero, qvæ legitur tomo tertio ejus operum, *Antonius Majoragius* in præfationibus, *Joachimus Camerarius* ante Commentarios ad primum Iliados librum, *Nicolaus Majoranus* in præfatione Eustathio præmissa, *Andreas Wilkius* in curatione Cœci Homeri, Plejade secunda orationum: Clarissimus *Ludolphus Neocorus* in historia Homeri critica, paulo ante à me laudata. *Johannes Rudolphus Wetstenius* in diss. inaugurali de fato Scriptorum Homeri per omnia sæcula, edita cum ejus orationibus Apologeticis pro Græca & genuina linguæ Græcæ pronunciatione Basil. 1686. 8vo. *Gisbertus Cuperus* præcipue in doctissimo Commentario ad Lapidem antiqvum, qvi in Marinensi Columnensium Principum ditione in villa Claudii Imp. repertus & erutus, Consecrationem Principis Poëtarum pulcherrime imagine expressam sistit. Amst. 1683. 4to.

* Hic Politianus Plagii arguitur à *Budæo* annot. prior. in pandectas p. 547. qvi eo loco & ipse prolixo atqve insigni encomio Homerum mactat. Arguit autem plagii Politianum eo nomine, qvod rerum summas ex *Plutarchi* libro de Homero, qvi tum Latine nondum exstabat ad verbum transscribens, & qvasi flores præcerpens non erubuerit id opus pro suo edere; in qvo nullam præterqvam transscribendi ac vertendi operam navarat. Ex *Herodoto* etiam pleraqve in eadem oratione surripuisse jam à Jano Lascari monitus est Politianus, cui ille hanc suis in Homerum prælectionibus Florentiæ præmittenti inter auditores adfuit. Vide Duarenum d. 1478. Opp. cujus locum jam laudavere Colomesius in Opusc. p. 66. Thomasius de Plagio § 526.

CAPUT II.

De Homeri scriptis, editis ac deperditis, genuinis ac hypobolimæis, tum de genuinorum dispositione, Rhapsodis emendatoribus &c.

Batrachomyomachia num Homeri genuina, an Pigretis cujusdam. 1. *Poëmata ad ejus imitationem ab aliis composita, ut Galeomyomachia, aliaque.* 2. *Batrachomyomachiæ editiones & interpretes.* 3. *De Hymnis, an Homeri sint, an Cinæti Chii, vel Herodori, dubitatum.* 4. *Epigrammata.* 5. *Ἀγὼν cum Hesiodo.* 6. *De Iliade.* 7. *& Odyssea.* 8. *Num Homerus ipse auctor divisionis in libros, an Aristarchus.* 9. *Josephi locus de Poësi Homerica tantum per memoriam conservata, non scripto ab auctore consignata, expensus.* 10. *Rejecta Peraulti sententia de Iliade & Odyssea ex poëmatis separatis & non coherentibus consuta adversus intentionem ipsius auctoris Homeri. De Lycurgi, Pisistrati,*

strati, Solonis & Hipparchi opera in vulgandis & ordinandis Homeri Poëmatis. 11. Διορθώσεις *Homericæ.* Ἡ ἐκ νάρθηκος *Alexandro M. oblata vel ab Aristotele, vel à Callisthene & Anaxarcho.* 12. *De Cassandro Macedoniæ & Ptolemæo Evergete II. Ægypti Rege dubitatum.* 13. Διόρθωσις Μασσαλιωτικὴ & Σινωπική. 14. *Euripidis.* 15. *Zenodoti Ephesii.* 16. *Aristophanis Byzantii.* 17. *Aristarchi Samothracis, ubi de obelis ipsius & asteriscis, tum de adversariis, Zenodoto Alex. Ptolemæo Ascalonita & Philoxeno.* 18. Διόρθωσις *Homerica facta ab Arato Solensi.* 19. *A Cratete Mallote.* 20. *A Tyrannione, tum à Nicanore & Cometa qvi distinctiones addiderunt.* 21. *Homeri Ilias & Odyssea decantata in Panathenæis per Rhapsodos.* 22. *In scholis proposita juventuti.* 23. *Scriptorum Homeri deperditorum Catalogus cum variis observationibus, ubi de Iliade parva, Poëtis Cyclicis, Cypriis carminibus, Margite &c.*

I.

MAjoribus Operibus prælusisse dicitur Homerus composita BATRACHOMYOMACHIA, sive ut apud Svidam vocatur μυοβατραχομαχία, *pugna ranarum & murium*, Carmine Heroico ludicro ingenioso & amœno: qvamvis mallem, ubi risus captatur, non introductos Jovem cæterosqve Deos, ratione multis Poëtis familiari, sed exitiosissima moribus, & impia, ut agnovit Socrates, qvi religioni ducebat jocis permiscere Deos. Hanc Batrachomyomachiam Homero tribuunt è veteribus Herodotus in Homeri vita c. 24. Martialis Lib. XIV. Epigr. 183. Statius Papinius epist. ad Stellam, innuens Culicem Virgilii & Batrachomyomachiam Homeri præludium fuisse: Fulgentius Lib. I. Mytholog. sub init.

Qvod Mæonius ranarum
Cachinnavit prælio.

Videtur etiam Alexandro Magno innotuisse qvi ad illam Homeri forte alludens Antipatri cum Agide conflictum μυομαχίαν vocat apud Plutarch. in Agesilao p. 604. Memorat & Plautus Bacchidibus *soricinam* vocans *næniam*, ut notatum Petro la Seine in Nepenthe Homerico cap. 1. Svidas & alii, auctor item prisci marmoris, in qvo sub Throno Homeri ἀποθεωθέντος conspiciuntur mures, ne de citeriorum ætatum Scriptoribus dicam, ut Johanne Tzetza in Iliade versibus politicis allegorice exposita & Michaële Apostolio, cujus versus politicos in laudem Batrachomyomachiæ Homericæ memorat Labbeus pag. 193. Bibl. nov. MSS. Alii tamen auctorem Batrachomyomachiæ voluerunt esse *Pigretem*, Artemisiæ fratrem, ut docent Plutarchus in extremo libri de Herodoti malignitate, & Svidas in Πίγρης. Henricus qvoqve Stephanus Lib. VI. schediasm. 22. testatur se incidisse in exemplar ubi Batrachomyomachia adscripta esset

Pigreti

Pigreti Cari, qvod confirmari video à Labbeo in Bibl. nova MSS. p. 289. & Nunnesio ad Phrynichum p. 13. ubi male excusum *Tigreti* pro *Pigreti*. De Homero, sitne auctor, dubii hærent Proclus, & alter Anonymus de Homeri vita ab Allatio editus, itemq; Eustathius. Auctor vitæ sub Plutarchi nomine editæ, & alter anonymus solam Iliadem & Odysseam pro genuinis Poëtæ fœtibus agnoscens, Homero adscribendam negant, qvibus succinens è recentioribus Daniel Heinsius, *Hoc Poëma*, inqvit, *qvi ad Homerum referunt, magis animi judicio, qvam oculis vacillant. Praivit gravioribus Homeri operibus in usum Juventutis, qvisqvis auctor est, non ætate aut tempore, sed exercitio & argumento.* Sic & Stephanus Berglerus nuper præf. ad Homerum edit. Wetsten. ex diverso scribendi genere Batrachomyomachiam principi Poëtarum abjudicandam esse contendit. Jacobus contra Gaddius T. 1. de scriptoribus non Ecclesiasticis p. 208. *Paradoxon dicere volo, licet verear nasutos Censores vel Momos, Batrachomyomachia videtur mihi nobilior propiorqve perfectioni, qvam Odyssea & Ilias, imo utramqve superat judicio ac ingenio & præstantia texturæ, cum sit poëma ludicrum excellens.*

II. Ad imitationem hujus Batrachomyomachiæ ante trecentos circiter annos, nescio, qvo auctore composita est, Græcis versibus jambicis, *Galeomyomachia* sive pugna murium & felis, qvæ à trabe deniq; oppressa muribus relinqvit victoriam. Hæc cum præfatione Græca * *Aristobuli Apostolii*, Hierodiaconi, Michaelis F. subjecta Batrachomyomachiæ & fabulis Æsopicis lucem vidit Paris. 1549. 12mo. Basil. 1574. 12mo. Cum Latina versione ab *Albano Torino* vulgata est Basileæ 1541. 8vo. adjuncta itidem Batrachomyomachiæ & Elysii Calentini libris tribus de bello ranarum & murium, Cebetis Tabula aliisqve. Fuere hinc plures, qvi ad Batrachomyomachiæ exemplum similia scripta ludicra componerent etiam aliis lingvis, qvalis est Merlini Cocaji Mantuani *Moschæa*, Carmine Latino elegiaco Macaronico, in qvo muscæ, formicis bellum inferentes, vincuntur, regibus utrarumqve pereuntibus. Gabrielis Rollenhagenii Rectoris Magdeb. Frosch- Mäußler- Ameisen- und Mückenkrieg. Argent. 1612. 8. Spectat & huc licet serii magis argumenti poëma Jo. Possellii ἀετοκοραvομαχία de castello Jaurino [Germanice *Raab*, qvod corvum denotat] per Rudolphum II. capto, Rostoch. 1604. 4.

III. Batrachomyomachia primum edita est Græcè literis capitalibus, additis scholiis *Laonici Chalcocondylæ* Cretensis, Musæi poëmate, ac sententiis variorum. Venet. 1486. 4. Deinde sæpius prodiit cum versione Aldi Manutii Romani. Scholiis illustravit *Philippus Melanchton*, qvi scopum poë-

* Eam in plerisqve editionibus aliis omissam miror, ut in Græca Joh. Kesselhudii Helmst. 1670. 4to. Cæterum fallitur Labbeus, qvi huic Apostolio Galeomyomachiam tribuit, in Bibl. nov. MSS pag. 132. Nam in præfatione de auctore tanqvam alio loqvitur Apostolius. Τῶν μεταγενεστέρων δέ τις τὸν ποιητὴν ἀπομιμεῖσθαι βουλόμενος, κ. τ. λ.

poëmatis esse existimat ut odium turbarum & seditionum animis legentium instilletur. Petrus vero la Seine lib. de Neperthe Homeri c. 1. putat Homerum ad victus potusqve continentiam juvenes voluisse informare. Legitur & cum notis *Leonhardi Lycii*, Lipsiæ 1607. 8vo. Ex *Danielis Heinsii* recensione cum ejus versione, Æsopicisqve selectis & Avieni fabulis. Lugd. Bat. 1632. 8vo. Latino Carmine reddita à *Simone Lemnio:* & à *Jacobo Balde* Jesuita, Monachii, Ao. 1647. 12mo. *Caroli* præterea *Aretini* Metaphrasin Latino Carmine compositam memorat Labbeus p. 67. Bibl. nov. MSS. apud qvem p. 201. male Arsinus legitur pro Aretino. *Eustathius* qvoqꝫ Thessalonicensis Archi Episcopus Batrachomyomachiam commentario illustrasse fertur, sed parum certa fama, ut notavi infra c. 3. ubi etiam de versione Græcobarbara *Demetrii Zeni* à Martino Crusio vulgata & illustrata, Gallicisqꝫ *Macaulti* & *Roybieri*. In Casparis Dornavii Amphitheatro sapientiæ Socraticæ jocoseriæ, qvo in opere scripta ingeniosa de rebus ludicris vilibusqꝫ & paradoxa encomia aut vituperationes congessit, primo statim loco Tom. I. ponitur Batrachomyomachia & Galeomyomachia Græce & latine ex editione *Albani Torini*. Tum poëma ejusdem argumenti Parisiis 4. pridem editum auctore *Elisio Calentino*, & Metaphrasis Batrachomyomachiæ Homericæ ab *Henr. Smetio* scripta versibus Heroicis. Hanov. 1619. fol.

IV. HYMNI XXXII.* qvorum tres primi in Apollinem, Mercurium ac Venerem prolixiores sunt, reliqvi breviores, utrum Homerum auctorem habeant, similiter jam olim ambiguum fuit. Nam ut vitam Homeri, tum eam, qvæ Plutarcho tribuitur, tum alteram Anonymi editam ab Allatio prætercam, qvæ Hymnos & reliqva Homero adscripta omnia, solis Iliade & Odyssea exceptis, aliena à tanto auctore esse putant, καὶ τῆς φύσεως καὶ τῆς δυνάμεως ἕνεκα & propter rem ipsam & propter vim elocutionis: Scholiastes Pindari ad Nemeonicas Od. 2. hymnum in Apollinem testatur tributum *Cinætho Chio*, qvi circa Olympiadem LXIX. floruit. Ἦν δὲ ὁ Κύναιθος χῖος ὃς καὶ τῶν ἐπιγραφομένων Ὁμήρου ποιημάτων τὸν εἰς Ἀπόλλωνα γεγραμμένον ὕμνον λέγεται πεποιηκέναι. Sic & Athenæus L. I. c. 19. Homeridarum qvendam auctorem suspicatur: Καὶ Ὅμηρος δὲ ἢ τῶν Ὁμηριδῶν τις ἐν τοῖς εἰς Ἀπόλλωνα ὕμνοις φησίν. Φόρμιγγ' ἐν χείρεσσιν ἔχων χαρίεν κιθάριζε καλὰ καὶ ὕψι βιβάς. qvæ hodie leguntur in hymno in Apollinem v. 515. nisi qvod pro χαρίεν ibi occurrit ἀγαθόν. *Herodorum* nescio qvem scriptorem hymnorum Homero tributorum facere videtur Scholiastes Apollonii ad Lib. II. v. 1215. τὰ δ' αὐτὰ περὶ τοῦ Τυφῶνος καὶ Ἡρόδωρος φησὶν, ἔνθα καὶ περὶ τῆς Νύσης ἱστορεῖ λέγων

* Persvasum antiqvis fuit Deos hymnis magis delectari qvam Sacrificiis. Scholia ad Iliad. α. 477. διδασκόμεθα ὅτι πλέον τῶν θυσιῶν τέρποντα οἱ Θεοὶ τοῖς ἰδίοις ἕκαστος ὕμνοις.

Ἔστι δέ τις Νύση ὕπατον *κέρας ἀνθέον ὕλη.
Τηλοῦ Φοινίκης σχεδὸν Αἰγύπτοιο ῥοάων.

Diodorus Siculus vero eosdem versus proferens Lib. IV. c. 2. diserte laudat Homerum in hymnis, καὶ τὸν Ὅμηρον δὲ τούτοις μαρτυρῆσαι ἐν τοῖς ὕμνοις ἐνοῖς λέγοντα· ἔστι δέ τις &c. Et lib. III. c. 66. μαρτυρεῖ δὲ τοῖς ὑφ' ἡμῶν ῥηθεῖσιν ὁ ποιητὴς ἐν τοῖς ὕμνοις &c. qvo in loco duobus illis versibus sex alios præmittit; sed qvi in Hymno in Bacchum, qvem hodie sub Homeri nomine habemus, nulli exstant, non magis qvam illi bini qvos adscripsi. Sed & Pausanias Lib. II. p. 143. ex Homeri hymno in Cererem tres versus affert & alios tres Lib. IV. p. 354. qvi hodie inter adscriptos Homero hymnos similiter non comparent, ubi trium tantum versuum ὑμνίδιον in hanc Deam legitur, qviqve sunt insuper diversi ab iis, qvos memorat Pausanias, ut post Xylandrum, notavit illustris Spanhemius ad Callimachum p. 2. & 650. Johannes qvoqve Tzetzes præter Homeri hymnos in Deos memorat etiam ipsius ὕμνους νυμφικούς. Porphyrius Lib. de antro Nympharum p. 255. laudat hymnum in Apollinem non addito auctoris nomine, & versus qvatuor ex eo recitat, qvi in Homericis hymnis hodie non exstant. Ὅτι δὲ καὶ ταῖς νύμφαις ἀνετίθεσαν ἄντρα, καὶ τούτων μάλιστα ταῖς ναΐσιν αἳ ἐπὶ πηγῶν εἰσὶ καὶ τῶν ὑδάτων ἀφ' ὧν εἰσὶ ῥοαὶ ναΐδες ἐκαλοῦντο, δηλοῖ καὶ ὁ εἰς Ἀπόλλωνα ὕμνος, ἐν ᾧ λέγεται Σοὶ δ' ἄρα &c. Cæterum scriptor antiqvissimus Thucydides proferens tredecim versus, qvi hodieqve in hymno Apollinis occurrunt v. 146. — 150. & 165. — 172. sine tergiversatione auctorem laudat Homerum Lib. III. p. 243. δηλοῖ δὲ μάλιστα Ὅμηρος ὅτι τοιαῦτα ἦν. ἐν τοῖς ἔπεσι τοῖσδε, ἅ ἐστιν ἐκ προοιμίου Ἀπόλλωνος, ad qvem locum Scholiastes notat ἐκ προοιμίου idem esse ac ἐξ ὕμνου, ὕμνους γὰρ, inqvit, τὰ προοίμια ἐκάλουν. Ab οἴμη nempe, qvod cantum denotat teste Hesychio. Præterea scriptor Certaminis Homeri & Hesiodi primum versum Hymni in Apollinem ** memorat qvalis hodie legitur: ἐνδιατρίψας δὲ τῇ τῶν Ἀργείων πόλει χρόνον τινὰ, διέπλευσεν εἰς Δῆλον εἰς τὴν πανήγυριν, καὶ σταθεὶς ἐπὶ τὸν κεράτινον βωμὸν λέγει ὕμνον εἰς Ἀπόλλωνα, οὗ ἡ ἀρχή.

Μνήσομαι οὐδὲ λάθωμαι Ἀπόλλωνος ἑκάτοιο.

Inde Κοίρανος ὕμνων dicitur Homerus veteri Poëtæ apud Svidam in Μελησιγένης. Pausanias etiam cum Stephano Byz. in Τευμησσός, Thucydide ac Diodoro Siculo, non tantum credidit, auctorem hymnorum esse Homerum, verum elegantia versuum, Orphicos etiam hymnos ab Homericis vinci ac supe-

* Apud Diodor. Sic. ἄβατον ὄρος legitur. ὄρος glossema est pro κέρας. Neqve enim assentior Johanni Jensio, qvi in lectionibus Lucianeis Lib. II. c. 6. p. 184. apud Scholiasten Apollonii ὄρος rescribendum monet. Vicissim ὕπατον videtur mihi glossema esse pro ἄβατον, & ex Diodoro apud Scholiasten restituendum.

** Hunc solum inter hymnos Homero tribuendum putat Steph. Berglerus præf. ad Homerum edit. Wetsten. licet observat Virgilium qvoqve aliqvot loca reliqvorum hymnorum esse imitatum.

superari, licet illi plus religionis præ se ferant, attn argumento refellit Ca-χοσμω μὲν δὴ τῶν ἐπῶν δευτερεῖα φέροιντο ἂν (οἱ Ὀρφικοὶ) jam prolixum poë-ὕμνυς, τιμῆς δὲ ἐκ τοῦ θείου καὶ ἐς πλέον ἐκείνων ἔχουσι. Audinctione tan-Homero hymnos adscribit Herodotus sive qvisqvis auctor in ?ra existi-c. 9. & à Juvene Homero scriptos innuit. Svidas qvoqve inter Hitam, Scripta refert hymnos, qvorum testimoniis auctorem Sibyllinorum * ab-dit Allatius Lib. de patria Homeri c. 15. Veterem Inscriptionem apud Gruterum p. 950. Amplissimus Cuperus ad consecrationem Homeri p. 108. ubi per *pia Carmina* intelligit hymnos, per *libros* Iliadem & Odysseam, qvanqvam possit & alius illorum verborum esse sensus si ita distinguantur:

Dogmata Pythagoræ sensi, studiumqve Sophorum
Et libros legi, legi pia Carmina Homeri.

Ait enim se legisse libros Sophorum & evolvisse Homeri Carmina, qvæ pia vocat, tum propter illa, qvæ in Iliade & Odyssea de Diis scripta sunt reverenter, tum propter loca, in qvibus gratam memoriam facit eorum, qvibus beneficiis fuit affectus, ut docet Herodotus in ejus vita, c. 26. ut omittam industriam pietatis Homericæ celebratam Tertulliano Lib. de anima c. 56. Videtur etiam *Livius Andronicus*, à qvo Odysseam Latinis versibus donatam constat, similiter Latina Metaphrasi donasse hymnos Homeri, ut conjicio è Mario Victorino sub extremum libri I. de arte metrica, ubi versus qvosdam profert ex Hymno Dianæ, qvos ex Homerico translatos existimo. Ex recentioribus paucissimi sunt è viris doctis, qvi hymnos interpretandos in se susceperint, ut videbis infra c. 3. n. 19. Cæterum Παίγνια versibus Heroicis, & Hymnos teste Svida scripsit & alter Homerus cognomento Sellus, Grammaticus, Menandro Comico junior.

V. EPIGRAMMATA & POEMATIA VARIA XVI. servata ab auctore vitæ Homeri, qvæ Herodoto tribuitur, neqꝫ aliis antiqvorum testimoniis habentia fidem vel auctoritatem, nisi qvod Johannes Tzetzes inter Homeri scripta memorat Ἐπιγράμματα πολλά, & unum itemqꝫ alterum refertur à scriptore certaminis Homeri & Hesiodi, ac Svida in Ὅμηρος. Ea Seberus in Indice Homerico respicit, cum adscribit numerum XXXIII. usqꝫ ad XLIX. Subjecta etiam leguntur hymnis Homeri in Schreveliana & aliis qvibusdam poëtæ editionibus. Epigramma in Midam Homero suppositum esse notat Laertius in Cleobulo. De eo vide sis Longinum Jac. Tollii p. 199. Omitto Epigramma qvod apud inferos sibi compositum ab Homero fingit Lucianus 2. Veræ Hist. T. 1. p. 681.

VI. ΑΓΩΝ, sive *certamen Homeri cum Hesiodo* de qvo dixi infra c. VIII. n. 2.

VII. ΙΛΙΑΣ sive Poëma celeberrimum de bello Græcorum ad Tro-

* Vide supra c. 1. num. 8.

Ἔστι δέ τις Νύσ[...] [...]ajacis, Hectoris Trojani aliorumqve,
Τηλοῦ Φοιν[...] [...] vigore ætatis ab Homero composi-
Diodorus Sic[...] [...]ους sect. IX. p. 66. & idem affirmantem
Homerizo[...] [...]us 2. de Vera Hist. T. 1. p. 676. videturqve
λέγ[...] [...]s consecrationem Homeri continentis, in
[...]ns ad dextram Homeri sedet, Odyssea cum
[...] Gisberti Cuperi commentar. p. 49. Cæterum
[...]veteribus Criticis, & contrariam sententiam
[...] Lucianus docet, & præter Eustathium prole-
[...]eneca lib. de brevitate vitæ c. 13. *Græcorum iste mor-*
[...]merum remigum Ulysses habuisset, prior scripta esset Ilias
[...]ejusdem esset auctoris.

[...]ΣΣΕΙΑ sive Poëma de erroribus & peregrinatione
[...]ojano Patriam Ithacam repetentis, qvod ἠθικώτερον ha-
[...] & Longino judice ab Homero jam sene compositum est,
[...]valet τὸ διηγηματικὸν, ut contra in Iliade τὸ δραστικὸν & τὸ
ἐναγώ[...] [...]erunt etiam qvi Iliadem Tragœdiæ, Odysseam Comœdiæ
speciem re[...]re affirmarent, à qvibus dissentientem vide Vossium de artis Poëticæ natura c. XI. §7. Versiculi Iliadis 13670. Odysseæ 11668.

IX. Homerum ipsum auctorem fuisse divisionis horum ambo-rum poëmatum in lib. XLVIII. vetus qvidam Grammaticus probavit ex eo, qvod Poëta Iliadem auspicatus fuerit à vocabulo μῆνιν, cujus primores duæ literæ numerum duo de qvadragesimum referunt. Sen. Ep. LXXXVIII. *Appion Grammaticus qvi sub C. Cæsare tota circumlatus est Græcia & in nomen Homeri ab omnibus Civitatibus adoptatus, ajebat Homerum utraqve materia consummata & Odyssea & Iliade principium adjecisse operi suo qvo bellum Trojanum complexus est. Hujus rei argumentum afferebat, qvod duas literas in primo versu posuisset, ex industria librorum suorum numerum continentes. Talia sciat oportet, qvi multa vult scire.* Atqve eos qvidem qvi ab Aristarcho primum ** Iliadem vel

* Principalis Poëmæ Actio est Ira Achillis, decimo demum belli Trojani anno sollicitata, eamqve secuta clades Græcorum. Sed variis episodiis hæc ab Homero ita exornantur, ut totius belli per decennium gesti historiam attingat. Confer Clariss. Kusteri Historiam Criticam Homeri p. 70. seq. F. le Bossu libro Gallico de poemate Epico. &c.

** Plutarch. in Homeri vita: διῃρημένη ἑκατέρα ποίησις εἰς τὸν ἀριθμὸν τῶν στοιχείων· οὐχ ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ ποιητοῦ, ἀλλ᾽ ὑπὸ τῶν περὶ Ἀρίσταρχον. Eustathius: ὅτι ἓν μὲν τὸ σῶμα συνεχὲς δι᾽ ὅλου καὶ ἐνάρμοσον ita legendum videtur pro εὐάρμοσον) ἡ τῆς Ἰλιάδος ποίησις. Οἱ δὲ συνθέμενοι ταύτην κατ᾽ ἐπιταγὴν ὥς φασι Πεισιστράτου τοῦ τῶν Ἀθηναίων Τυράννου Γραμματικοὶ καὶ διορθωσάμενοι κατὰ τὸ ἐκείνοις ἀρεστὸν, ὧν Κορυφαῖος ὁ Ἀρίσταρχος (atqvi hic longe

vel Odysseam in libros distinctam affirmant, hoc argumento refellit Castelvetrius, qvod Homeri ingenio indignum plane sit tam prolixum poëma viginti qvatuor libris hodie digestum sine ulla distinctione tanqvam uno tempore recitandum vel auscultandum reliqvisse, contra existimat Homeri ipsius divisionem interjecto tempore confusam ac turbatam, ab Aristarcho autem deinceps postliminio, non tamen usqveqvaqve feliciter fuisse restitutam. Verum ipsa Ludovici Castelvetrii verba apponere juvat. Ita vero ille in erudito commentario ad Poëticam Aristotelis p. 109. *Jo mi sono maravigliato di coloro che affermano Aristarcho essere stato il primo divisore dell' Iliada & Odyssea d' Homero, dividendo ciascuna delle dette opere in venti & quattro libri. Il che non mi posso indurre à credere, non mi parendo cosa à credere che Homero aveduttissimo oltre à tutti gli altri havesse commesso uno errore cosi fatto di continuare venti & qvattro libri senza distinctione niuna, recitando esse & ascoltando gli altri in una fiata. Anzi mi pare esser certo, che distinguesse con discreto ordine i predetti poëmi, il qvale essendo per aventura poi stato confuso dagli scrittori, fu rinovato & rimutato & ridotto in qvella forma, nella qvale il veggiamo al presente da Aristarcho. Et come che egli sia stimato huomo di aguto giudicio, non mostro percio d' haverne tutto quello che bisognava in far qvesto partimento, ò in rinovellarlo, percioche la narratione d' Ulisse appresso Alcinoo de suoi errori è divisa in qvattro libri, & nondimeno fu fatta da lui in una sera. Adunqve o fece male Homero che indusse Ulisse à ragionare in una sera qvelle cose, le qvali non è verisimile che in cosi picciolo spatio recitasse: O, se le pote verisimilmente recitare, male ha fatto Aristarcho partirle in qvattro libri, faccia di mestire recitarle in qvattro sere. Ma io non son per dire che Homero habbia fatto male, parendo mi, che senza sconcio di persona si possano i libri qvattro predetti recitare in una sera, anzi l' errore sia pure d' Aristarcho, il qvale è stato seqvito da Virgilio, che non sapendo per che, & guardando simplicemente all' essempio che havendo davanti credeva buono, divise la narratione d' Enea appresso Didone de suoi errori in due libri, non obstante che fatta in una sera,*

X. Non defuerunt eqvidem, qvi plane inficiati Homerum scripto consignasse poëmata sua, affirmarunt eum per partes illa decantasse, qvas separatim memoriæ beneficio servatas posteri deinde collegerint, ac deniqve Grammatici in ordinem ac libros digesserint. Josephus in limine li-

longe junior fuit Pisistrati temporibus καὶ μετ' ἐκεῖνον Ζηνόδοτος, διὰ τὸ ἐπίμηκες καὶ δυσεξίτητον καὶ διὰ τὸ προσκορὲς κατέτεμον αὐτὸ ἐς πολλά. Καὶ τὰ τοιαῦτα τμήματα οὐκ ἠθέλησαν ὀνομάσαι πρῶτον τυχὸν λόγον, καὶ δεύτερον, καὶ τρίτον, καὶ τὰ ἑξῆς, καθάπερ ἐποίησεν Κοιντος ἐν τοῖς μετὰ τὸν Ὅμηρον. Ἀλλ' ἐπειδήπερ ἡ βίβλος ἐξήρκει πρὸς πλείω τμήματα, ἔκριναν σεμνὸν ὀνομάσαι τὰς τομὰς τοῖς ὀνόμασι τῶν εἰκοσιτεσσάρων στοιχείων τῆς ἀνθρωπίνης ἐναρμονίου φωνῆς. Confer Svidam in Ὅμηρος.

bri prioris contra Apionem: *καὶ φασὶν οὐδὲ τοῦτον ἐν γράμμασι τὴν αὐτοῦ ποίησιν καταλιπεῖν, ἀλλὰ διαμνημονευομένην ἐκ τῶν ᾀσμάτων ὕστερον συντεθῆναι, καὶ διὰ τοῦτο πολλὰς ἐν αὐτῇ σχεῖν τὰς διαφωνίας.* Sed parum verisimilis hæc sententia videtur nata ex eo, qvod Cinæthus Chius & alii Rhapsodi vulgo post Poëtæ Homeri fata partes ejusmodi *διῃρημένας* decantarent, ut præter alios refert Ælianus XIII. 14. Var. testatus certa nomina partibus illis imposita, de qvibus consules ubi lubebit scriptores laudatos à me infra c. III. n. 28. At enim nihil impedit Rhapsodos, ut aliorum Poëtarum ita partes qvoqve decantasse Iliadis vel Odysseæ, licet integram utramqve Homerus ipse scripto consignaverat, & utraqve interjecto tempore confusa ac perturbata indiguit opera Criticorum.

XI. Primam Homericorum scriptorum *συναγωγὴν* Græci debuerunt *Lycurgo* Spartanorum legislatori, qvi eam è Creta vel Jonia allatam à Creophyli posteris acceptam vulgavit, ut narrant Plutarchus * in Lycurgi vita, Ælianus XIII. 14. Var. Dio Chrysost. 2. de Regno p. 27. seq. & Heraclides in Politia Lacedæmoniorum. Post Lycurgum *Pisistrati* cura celebratur, Atheniensium tyranni, qvi primus libros Athenis disciplinarum liberalium publice ad legendum præbendos posuisse dicitur apud Gellium VI. 17. qvemqve Tertulliano judice æmulatus est studio Bibliothecarum Ptolemæus Philadelphus. Vide c. 18. Apologetici. Hic Pisistratus *sacri lacerum collegit corpus Homeri*, & Cicerone teste 3. de Oratore. *primus Homeri libros confusos antea sic disposuisse dicitur ut nunc habemus.* Confer Meursii Pisistratum cap. VIII. & qvæ viri docti ad Ælianum, qvæqve ex ineditis ad Dionysium Thracem scholiis Langbænius ad Longinum, Allatius de patria Homeri c. 5. & Clarissimus Gronovius præfat. ad Tomum V. thesauri Antiqvitatum Græcarum. Tantum adjungam locum Eustathii ad initium Iliados *α΄. φασὶ δὲ οἱ παλαιοὶ τὴν ῥαψῳδίαν ταύτην ὑφ᾽ Ὁμήρου ἰδίᾳ τετάχθαι, καὶ μὴ ἐγκαταλελέχθαι τοῖς μέρεσι τῆς Ἰλιάδος, ὑπὸ δὲ Πεισιστράτου τετάχθαι εἰς τὴν ποίησιν.* Pisistrati æqvalis *Solon* de ordine poëmatum Homericorum non minus sollicitus teste Laërtio Lib. I. sect. 57. & Svida in *ὑποβολῇ*, lege abrogavit malum morem Rhapsodorum, poëmata Homerica

* Perraultus qvi post Hedelinum negat Homeri Iliadem vel Odysseam esse unum corpus ab uno auctore compositum, sed contra ex variis separatis poëmatis adversus auctorum sententiam à Grammaticis conflipatum & passim male cohærentem centonem esse contendit, refellitur à Dacerio ad Plutarch. p. 276. *Avant Lycurgue on n'avoit en Grece que des pieces detachees, à qui on donnoit le nom de ce que elles contenoient, comme la Vaillance do Diomede, la rançon d'Hector: mais on ne peut pourtant pas inferer de la que chaque poeme d'Homere n'est qu'un ramas de pieces qu'on a cousues & qui n'ont entre elles aucune liaison. - - Avant que l'Eneide fut publique, les Romains en avoient des mourceaux comme celui de Marcellus, celui des amours & la mort de Didon, & celui de l'impie Mezence: Conclura-t-on de là avec quelque apparence de raison, que ce ne sont pas des pieces d'un poeme, qui avec elles ne fait qu'un seul & même corps?* Confer Boleum (Mr. Boileau Despreaux) observatione 3. ad Longinum.

ca canendo mire confundentium, & jam hinc jam inde qvicqvid placuisset decerpentium, & suos subinde versus, [ut de Cinætho Chio notat Eustathius & Scholiastes Pindari] Homericis assuentium: Τὰ Ὁμήρου ἐξ ὑποβολῆς γέγραφε ῥαψῳδεῖσθαι, οἷον ὅπου ὁ πρῶτος ἔληξεν ἐκεῖθεν ἄρχεσθαι τὸν ἐχόμενον, *Homeri poëmata jussit ordine à Rhapsodis decantari, ut ubi prior desiisset, inde alter inciperet*, ita enim reddenda Laërtii verba, qvibus subjungit: μᾶλλον οὖν Σόλων Ὅμηρον ἐφώτισεν ἢ Πεισίστρατος, ὥς φησιν Διευχίδας ἐν πέμπτῳ Μεγαρικῶν. *Itaqve Solon magis qvam Pisistratus Homerum produxit in lucem, ut observat Dieuchidas qvinto Megaricorum.* Pisistrato Patri in tyrannide Athenis Olymp. LXIII. successit filius *Hipparchus*, cui propterea forte qvod cœptam auspiciis parentis sui operam prosecutus fuisset & Solonis legem confirmasset, idem qvod Pisistrato & Soloni veteres scriptores tribuunt. Plato in Hipparcho: καὶ τὰ Ὁμήρου πρῶτος ἐκόμισεν εἰς τὴν γῆν ταύτην, καὶ ἠνάγκασε τοὺς ῥαψῳδοὺς Παναθηναίοις ἐξ ὑπολήψεως ἐφεξῆς αὐτὰ διεξιέναι. Idem è Platone refert Ælianus VIII. 2. Var. Meminit ejusdem legis de Homeri [& solius qvidem] Poëmatis in Panathenæorum festo publice per Rhapsodos decantandis Lycurgus Orator, sed à qvo lata sit non addit, oratione adversus Leocratem: οὕτω γὰρ ὑπέλαβον ὑμῶν οἱ πατέρες σπουδαῖον εἶναι ποιητὴν (τὸν Ὅμηρον) ὥστε νόμον ἔθεντο. καθ' ἑκάστην πενταετηρίδα τῶν Παναθηναίων μόνου τῶν ἄλλων ποιητῶν ῥαψῳδεῖσθαι τὰ ἔπη. Respicit & Isocrates in Panegyrico. Alcibiades γραμματοδιδασκάλῳ à qvo Homerum petierat neganti se qvicqvam illius habere, colaphum inflixit: alteri vero qvi ajebat habere se Homerum qvem ipse emendasset, *& tu*, inqvit, *primas litteras adhuc doces, qvi vales emendare Homerum?* Plutarch. Alcibiade p. 194.

XII. Post Hipparchum inclaruit Homericæ Iliadis ἔκδοσις, qvam à se emendatam *Aristoteles* Alexandro M. dedit, & qvæ editio ἐκ τοῦ νάρθηκος appellabatur, qvoniam Rex eam in narthecio qvod inter spolia Persica acceperat reconditam secum circumducebat. Plutarchus in Alexandro p. 668. Καὶ τὴν μὲν Ἰλιάδα τῆς πολεμικῆς ἀρετῆς ἐφόδιον καὶ νομίζων καὶ ὀνομάζων ἔλαβεν μὲν Ἀριστοτέλους διορθώσαντος, ἣν ἐκ τοῦ νάρθηκος καλοῦσιν. εἶχεν δὲ ἀεὶ μετὰ τοῦ ἐγχειριδίου κειμένην ὑπὸ τὸ προσκεφάλαιον, ὡς Ὀνησικράτης ἱστόρηκεν. Plinius Lib. VII. hist. c. 29. *Alexander M. inter spolia Darii Persarum R[...] rum scrinio capto qvod erat auro gemmisqve ac margaritis pretiosum, v[...] amicis monstrantibus, qv ndo tadebat unguenti bellatorem & militia [...] Hercule, inqvit, librorum Homeri custodiæ detur, ut pretiosissimum hum[...] qvam maxime diviti opere servaretur.* Hanc editionem ἐκ τοῦ νάρθηκ[...] stotelis [ut præter Plutarchum agnoscit auctor vitæ Aristotelis [...] editæ, & innuit auctor Scholiorum minorum in Iliad. Φ. v. 2[...] liastes Theocriti Idyll. I. v. 34. versum Homeri laudans: ὅθεν [...] Ὁμήρῳ ἔγραψε) sed *Callisthenis* & *Anaxarchi* censuram & manus Cri[...]

tam tradit Strabo Lib. XIII. p. 594. φέρεται γοῦν τις διόρθωσις τῆς Ὁμήρου ποιήσεως Ἡ ἐκ τοῦ νάρθηκος λεγομένη, τοῦ Ἀλεξάνδρου μετὰ τῶν περὶ Καλλισθένην καὶ Ἀνάξαρχον ἐπελθόντος καὶ σημειωσαμένου τινά, ἔπειτα καταθέντος εἰς νάρθηκα ὃν εὗρεν ἐν τῇ Περσικῇ γάζῃ πολυτελῶς κατεσκευασμένον. Editionem ἀπὸ νάρθηκος memorat etiam Eustathius ad Iliad. α΄. p. 6. Versus qvosdam ex illa produci ab Aristotele, qvæ hodie in Homeri libris non exstant, contendit Daniel Heinsius ad c. XXV. Aristotelis Poëticæ. Alia loca Homeri à veteribus allegata qvæ in nostris libris hodie frustra qværas, collegit Joh. Hartungus in decuriis locorum memorabilium T. 2. facis artium Gruterianæ p. 664. Vide & Josuam Barnesium ad Euripidis Orestem. T. 1. p. 57.

XIII. De *Cassandro* Macedoniæ Rege incertum plane est qvod suspicantur viri docti ipsum vel novam concinnasse vel curasse concinnandam διόρθωσιν Ὁμηρικήν, qvamvis Athenæus Lib. XV. p. 620. è Carystio testatur eum non tantum versus Homericos in ore freqventer habuisse, sed & Iliadem atqve Odysseam illi fuisse ἰδίως γεγραμμένας. Non enim omnes qvi librum in privatos usus vel describunt ipsi vel descriptum habent, eumqvoqve recensent Critica industria. Neqve occurrit qvo auctore Joachimus Camerarius affirmat *Ptolemæum Evergetem II* Ægypti Regem correctiones Homericas edidisse.

XIV. *Massalioticam* aliqvam διόρθωσιν Homeri & *Sinopicam* sive *Sinopensem* memorat præterea Eustathius ad Iliad. α΄. p. 6. sed ita ut ipsi non inspectam appareat. ἀλλὰ καὶ ἕτεραι Ὁμηρικαὶ διορθώσεις μνημονεύονται, οἷον καὶ ἡ ἱστορουμένη ἀπὸ νάρθηκος, καὶ Μασσαλιωτικὴ δέ τις καὶ Σινωπική. Idem p. 80. Ὅτι κατὰ τοὺς παλαιοὺς ἡ Μασσαλιωτικὴ καὶ Σινωπικὴ ἔκδοσις τῆς Ἰλιάδος τὸ μαχήσομαι διὰ τὸ η ἔχει. Cæterum qvo tempore vel auctore hæ duæ editiones adornatæ fuerint, non constat.

XV. Euripidis Tragici notissimi, fratris filius, *Euripides*, Tragicus & ipse, Atheniensis, à Svida traditur fecisse ἔκδοσιν Ὁμηρικήν. Mox addit: εἰ μὴ ἄρα ἑτέρου ἐστὶ *nisi forte alterius sit*, alterius Euripidis puta. Ita enim ille Svidæ locus videtur accipiendus.

XVI. Patet ex jam dictis qvam vere idem Svidas scribat *Zenodotum* Ephesium qvi Philetæ Grammatici discipulus, sub Ptolemæo Lagida præfuit Alexandrinæ Bibliothecæ, primum fuisse Homeri διορθωτήν, nisi hoc intelligit de Grammaticis Alexandrinis, qvorum complures sunt in recensione Poëmatum Homeri versati. Hanc Zenodoti editionem freqventer advocat, in Iliade præsertim, Eustathius, & subinde lectiones emendationesqve ejus refellit, cæterum qvando idem Aristarchum κορυφαῖον τῶν διορθωσαμένων, καὶ μετὰ τοῦτον Ζηνόδοτον laudat, non temporis rationem habuit sed dignitatis, plurimum enim semper tributum est editioni de qva mox dicturus sum Aristarchea. Hinc in scho-

ſcholiis ad Dionyſium Thracem legas Piſiſtratum * LXX. Grammaticos convocaſſe & ſingulos Homeri poëmata privato ſtudio ordinare ac recenſere juſſiſſe, omnium autem judicio præ cæteris omnibus probatam Zenodoti & Ariſtarchi recenſionem, ſed inter hos duos qvoqve præcipuum locum datum Ariſtarcho. Καὶ μετὰ τὸ πάντας τοῦ ποιητοῦ στίχους συναγαγεῖν, παρεκάλεσεν ἑβδομήκοντα γραμματικοὺς συνθεῖναι τὰ τοῦ Ὁμήρου ἕκαστον κατ' ἰδίαν, ὅπερ ἐὰν δόξῃ τῷ συντελεσθέντι καλῶς ἔχειν ἐπὶ μισθῷ πρέποντι λογικοῖς ἀνδράσι καὶ κριταῖς ποιημάτων ἑκάστῳ δεδωκὼς κατ' ἰδίαν πάντας τοὺς στίχους ὅσας ἦν συναγαγών, καὶ μετὰ τὸ ἕκαστον συνθεῖναι κατὰ τὴν ἑαυτοῦ γνώμην εἰς ἓν συνήγαγεν πάντας τοὺς προλεχθέντας γραμματικοὺς ὀφείλοντας ἐπιδεῖξαι αὐτῷ ἕκαστον τὴν ἰδίαν σύνθεσιν παρόντων ὁμοῦ πάντων. Οὗτοι οὖν ἀκροασάμενοι οὐ πρὸς ἔριν ἀλλὰ πρὸς τὸ ἀληθὲς καὶ πᾶν τὸ τέχνῃ ἁρμόζον ἔκριναν πάντες κοινῇ καὶ ὁμοφώνως ἐπικρατῆσαι τὴν σύνθεσίν τε καὶ διόρθωσιν Ἀριστάρχου καὶ Ζηνοδότου. Καὶ πάλιν ἔκριναν τῶν δύο συνθέσεων τε καὶ διορθώσεων βελτίονα τὴν Ἀριστάρχου. Zenodotum confutat etiam Porphyrius in qvæſtionibus Homericis & Ammonius in οὐδέν. Allegatur à Stephano Byz. in Δωδώνη. Tatiano, aliisqve. Auſonius in ludo VII. Sapientum:

Mæonio qvalem cultum qvæſivit Homero
Cenſor Ariſtarchus, normaqve Zenodoti.

Præterea Svidas alterum Zenodotum inducit Alexandrinum juniorem, qvem ait ſcripſiſſe πρὸς τὰ ὑπ' Ἀριστάρχου ἀθετούμενα τοῦ ποιητοῦ, ſive contra Ariſtarchi in Homero varia rejicientis & obelo transfigentis criticam audaciam, tum περὶ τῆς Ὁμηρικῆς συνηθείας, & λύσεις Ὁμηρικῶν ἀπορρημάτων Ab alterutro horum nomen Zenodoti pro Critico uſurpari cœptum, ut in trito illo Bibaculi apud Svetom. c. *XI.* de illuſtribus Grammaticis:

En cor Zenodoti, en jecur Cratetis!

Fuere præterea Zenodotus Ætolus, laudatus Germanico: Zenodotus Mallotes qvem allegat Scholiaſtes Arati Græcus, Zenodotus Theophilus, qvem citat auctor ſcholiorum ad Nicandri Theriaca, Zenodotus Troezenius cujus mentio apud Dionyſium Halicarnaſſenſem, Zenodotus deniqve Damaſcii in Philoſophicis præceptor, de qvo Photius cod. *CLXXXI.*

* Zenodotus & Ariſtarchus longe juniores fuerunt qvam ut eorum opera uti potuerit Piſiſtratus. Sed ſimilem anachroniſmum in Euſtathio etiam notavit Langbainius ad Longin. Si pro Piſiſtrato Scholiaſtes Dionyſii nominaſſet Ptolemæum, temporum rationem minus læſiſſet, & apertius innuiſſet originem fabulæ de LXX. Grammaticis ad exemplum LXX. Interpretum librorum ſacrorum conſictæ. Eundem locum Scholiaſtæ ex alio MSto vulgavit Jac. Gronovius præf. ad T. V. theſauri Antiqv. Græcar atqve inde Antonius Van Dalen libro de Ariſtea p. 146. Et ex Codice Barocciano Humfredus Hody lib. 2. de verſionis Græcæ Bibliorum auctoribus veris p. 157.

ut prætercam Zenodotum ſive Zenobium Sophiſtam ſub Adriano Imp. clarum, cujus Proverbia exſtant. Zenodoti Stoici Epigramma in Zenonem Citieum exſtat apud Laërtium VII, 29. Aliud Zenodoti neſcio cujus diſtichon in amorem, Lib. 1. Anthologiæ.

XVII. Poſt Zenodotum Epheſium diſcipulus ejus & ſub Ptolemæo Philadelpho Bibliothecæ Alexandrinæ præfectus *Ariſtophanes Byzantinus* novam Homeri διόρθωσιν edidit, qvæ ab eo Ἀριστοφάνειος dicta eſt, teſte Hipparcho in vita Arati. Meminit Euſtathius non raro, & ſemel iterumqve auctor ſcholiorum minorum in Homerum. Reſpicit & Athenæus VI. p. 228.

XVIII. Hinc Ariſtophanis diſcipulus *Ariſtarchus* Samo Thrax qvi Ptolemæi Philometòris liberos Alexandriæ inſtituit, præceptoris ſui induſtria & judicio non contentus, novam Homeri vulgavit editionem, comentariis ſuis inſtructam. In hac ſeveram plane Criticam exercuit, pluribus verſibus obelo notatis ac rejectis, ita ut etiam in proverbium abierit ejus rigor, * non omnibus tamen æqve probatus, nam & *Zenodotus junior Alexandrinus* adverſus Ariſtarchum ſcripſit, ut jam è Svida notavi: & fortaſſis etiam *Cleanthes* Stoicus, cujus librum πρὸς Ἀρίσταρχον & περὶ ποιητοῦ Laërtius commemorat, tum *Ptolemaus Aſcalonites*, qvi eodem Svida teſte ſcripſit περὶ τῆς ἐν Ὀδυσσείᾳ Ἀριστάρχου διορθώσεως, & Lucianus L. II. de varia Hiſtoria T. 1. p. 676. Homerum inducit de ἀθετουμένοις στίχοις interrogatum, eos omnes agnoſcentem pro ſuis, κατεγίνωσκον οὖν, inqvit Lucianus, τῶν ἀμφὶ τὸν Ζηνόδοτον καὶ Ἀρίσταρχον Γραμματικῶν πολλὴν ψυχρολογίαν. Forte etiam Ariſtarchi editionem Iliadis ad cenſuram revocaverat *Philoxenus*, qvi Svida teſte ſcripſerat περὶ σημείων τῶν ἐν Ἰλιάδι ſive *de locis obelo vel alio ſigno Critico in Iliade notatis*. Reprehenditur etiam Ariſtarchus à Strabone, non uno in loco: à Plu-

* Nota ſunt Ciceronis loca, & illud Horatii in Arte: *Arguet ambigue dictum, mutanda notabit: Fiet Ariſtarchus* Hieron. 1. in Rufin. *illud miror, qvod Ariſtarchus noſtri temporis puerilia iſta neſcierit*. Vide Eraſmum proverbio *ſtellis ſignare*. Cæterum de notis Criticis veterum Grammaticorum, qvarum uſum ad libros Biblicos etiam interjecto tempore applicavit Origenes, conſulendi Scriptores laudati à Venerando D. Jo. Fr. Mayero ad calcem Hiſtoriæ verſionis Germanicæ Bibliorum D. Lutheri, Laërtius in Platone & ad eum locum Caſaubonus ac Menagius: Epiphanius de menſuris ac ponder. Iſidori Origines L. I. c. 20. Præfatio vetus in Pſalmos apud Coteleriun Tom. 3 monument. p. 536. Analecta Græca à Montfauconio edita p. 395. Reineſius L. I. Var. Lect. c. 7. & Epiſtolis ad Hofmannum p. 93. P. Pithœus L. II c. 3. Adverſar. Woweranus Polym. c. 17. Leopardus XIX. 5. emendat. Andreas Chriſtianus Eſchenbachius diſſ. de Veterum Criticorum σημειώσεσι p. 215. ſeq Mich. Meiſnerus ſyntagmate de adnotamentis Philologicis A. 1623. & Claudius Dausqvejus in Opere de Orthographia, Clariſſ. Kuſterus in Hiſt. Critica Homeri p. 97. & Carolus du Freſne in appendice ad gloſſarium mediæ & infimæ Græcitatis. De σημείοις Criticis in ora Scriptorum Hippocraticorum olim additis vide Galenum T. 5. edit. Baſil. p. 399. 404. Scripta Philoxeni περὶ σημείων ἐν τῇ Θεογονίᾳ Ἡσιόδου, uti Diogenis Cyziceni & Svetonii Tranqvilli περὶ τῶν ἐν βιβλίοις σημείων, pridem temporum injuria interciderunt.

Plutarcho de audiendis Poëtis p. 26. seq. ab Athenæo V. p. 188. & fortasſis p. 199. ubi malo ordine collocatos verſus qvosdam annotat. Plurima exempla Critices Ariſtarcheæ occurrunt in ſcholiis minoribus ad Homerum & apud Euſtathium, ut indicem ſcriptorum in utrosqve infra à me exhibendum conſulenti patebit. Reſpicitur ab Auſonio Epiſt. XVIII.

Quique notas ſpuriis verſibus appoſuit,

Eugenius præfat. ad Hexaêmeron Dracontii:

Quod ſi Virgilius, & vatum ſummus Homerus
Cenſuram meruere novam poſt fata ſubire
Quam dat Ariſtarchus, Tucca, Variusqve, Probusqve.

Neqve vero *obelis* tantum notavit Ariſtarchus verſus vel hemiſtichia ut apud Steph. in Ἴλιον, qvæ ejicienda cenſebat, ſed & *aſteriſcis* ſive ſtellulis ornavit loca pulchriora & verſus elegantiores. Scholia ad Odyſſ. τ. οἱ ἀστερίσκοι, ὅτι ἐνθάδε καλῶς ὅτε ἑώρακε τὰ ὅπλα. *Euſtathius*: καὶ τιθέασιν ἐνταῦθα οἱ παλαιοὶ ἀστερίσκον ὅς ἐστιν ἀστὴρ σημεῖον χιαστὸν ἔχων ἐν ταῖς γωνίαις στιγμὰς ἐπὶ τῶν ἄριστα ἐχόντων ἐπῶν καὶ ἀστεροειδῶς οἱονεὶ λαμπόντων. Giphanii conjecturam qvi Ariſtarchi διόρθωσιν hodie exſtare & manibus ſtudioſorum teri exiſtimabat, refellit Doctisſimus Kuſterus ſive Neocorus in Hiſtoria Critica Homeri p. 101. Hic fuit Ariſtarchus, cujus dictum refert vetus Horatii interpres ad L. II. Epiſt. 1. *ſe non poſſe ſcribere qvod vellet, nec velle qvod poſſet*, licet octingentos ὑπομνημάτων libros eum compoſuiſſe Svidas auctor eſt. Ἀρισταρχείων ſive Ariſtarchi diſcipulorum mentio apud Athenæum V. p. 222.

XIX. Ante Ariſtarchum Homeri Poëmata, alterum ſaltim, recenſuit *Aratus* Solenſis, cujus Phænomena habemus, inter cujus ſcripta Svidas refert διόρθωσιν Ὀδυσσείας. Anonymus à P. Victorio editus in Arati vita: Καὶ τὴν Ὀδύσσειαν δὲ διώρθωσεν, καὶ καλεῖταί τις διόρθωσις οὕτως Ἀράτειος, ὡς Ἀριστάρχειος καὶ Ἀριστοφάνειος. Τινὲς δὲ αὐτὸν εἰς Συρίαν ἐληλυθέναι φασὶν καὶ γεγονέναι παρ' Ἀντιόχῳ καὶ ἠξιῶσθαι ὑπ' αὐτοῦ, ὥστε τὴν Ἰλιάδα διορθώσασθαι διὰ τὸ ὑπὸ πολλῶν λελυμάνθαι. Hunc Arati laborem Wowerano cap 18. Philomathiæ ridere viſus eſt Timon Sillographus, qvi ut eſt apud Laërtium IX. 113. Arato qværenti qvomodo aliqvis incorrupta Homeri poëmata conſeqvi poſſet, reſpondit: εἰ τοῖς ἀρχαίοις ἀντιγράφοις ἐντυγχάνοι, καὶ μὴ τοῖς ἤδη διωρθωμένοις. Sed forte Timon ab Arato conſultus fuit anteqvam ipſe recenſendo Homero operam impenderet, & reſponſo iſthoc non Arati ſed vero Zenodoti Epheſii διόρθωσιν perſtrinxit.

XX. Ariſtarchi æqvalis & æmulus fuit *Crates Mallotes*, Grammaticus, idemq; Homericus & Criticus appellatus, qvem Svidas narrat compoſuiſſe [ante Ariſtarchum, ut è Strabone colligo] διόρθωσιν Ἰλιάδος καὶ Ὀδυσσείας ἐν βιβλίοις θ'. Allegatur plus ſimplici vice ab Euſtathio & in ſcholiis ad

Homerum minoribus, tum à Tatiano & Clemente Alex. ubi de ætate Homeri agunt. Cratetem & Ariſtarchum κορυφαίους in hoc Critico genere vocat Strabo Lib. I. p. 30. ubi utriusqve disſidentes ſententias ſuper verſu qvodam Homeri exponit ac refellit. Allegat & Cratetem alibi, Homerica loca expendens, ut IX. p. 439. Idem L. III. p. 157. teſtatur Cratetem ad ſcientiarum præcepta Poëtam exegiſſe, illarumqve peritum eundem demonſtraſſe. Herodicus ὁ Κρατήτειος laudatur ab Athenæo V. p. 215. 219. VI. p. 234.

XXI. *Tyrannion* qvoqve Phœnicius, Terentiæ Ciceronis libertus, præter alia ſcripſit Ὁμηρικὴν προσῳδίαν & διόρθωσιν Ὁμηρικὴν, ut è Svida diſcimus. Sed neqve *Nicanor* Alexandrinus inter Homeri διορθωτὰς prætereundus, qvi ſub Cæſare Hadriano claruit, & eodem Svida teſte ſcripſit περὶ στιγμῆς τῆς παρ' Ὁμήρῳ καὶ τῆς ἐξ αὐτῶν διαφορᾶς ἐν τῇ διανοίᾳ. Hic Nicanor στιγματίας inde dictus eſt, ut narrat Euſtathius, & νέος Ὅμηρος ut legas apud Stephanum Byz. in ἱεράπολις, licet ibi patria vocatur non Alexandrinus ſed Hierapolitanus. *H*uic addendus *Cometas* eſt, qvi ſimiliter *H*omeri poëmata recenſens interpunxit, ut videre eſt ex his verſibus Jambicis qvos exhibet Allatius Lib. de patria *H*omeri c. V.

Εὑρὼν Κομητᾶς τὰς Ὁμηρείους βίβλους
Ἐφθαρμένας τε κοὐδαμῶς ἐστιγμένας
Στίξας διεσμίλευσα ταύτας ἐντέχνως
Τὴν σαπρίαν ῥίψας μὲν ὡς ἀχρηστίαν.
Ἐντεῦθεν οἱ γράφοντες τοὺς ἐσφαλμένους
Μαθητιῶσιν, ὡς ἔοικε μανθάνειν.

Alius Cometas Cretenſis, memoratus Clementi Alex. 1. Strom. p. 331.

XXII. De *H*omeriſtis * ſive Rhapſodis *H*omeri poëmata decantantibus, qvos à præmio laboris agno, ἀρνῳδοὺς etiam dictos conſtat è ſcholiis ad Pindari Nem. Od. 2. diligenter ſatis egerunt viri docti Jul. Cæſar Scaliger L. I. Poëtic. c. 41. Salmaſius ad Solinum p. 867. ſeq. & Kuſterus *H*iſtoria Critica *H*omeri pag. 86. ſeq. Itaqve tantum adſcribam locum ex ineditis ſcholiis ad Dionyſium Thracem qvæ ad Porphyrium auctorem referuntur. Συνέῤῥαπτον γὰρ τοὺς κατ' ἄλληλον διάνοιαν ἀπαρτίζοντας στίχους Ὁμηρικοὺς καὶ ἔψαλλον τὸ ἐφαρμόζον μέρος πρὸς τὴν τοῦ Ἀπόλλωνος ἑορτήν. Κατεῖχον δὲ καὶ κλάδους δαφνῶν οἱ Ὁμηρίται ἐν ταῖς χερσὶν, ὅτε τοὺς Ὁμηρικοὺς ὕμνους τοῦ Ἀπόλλωνος ἑορτῇ ἔψαλλον. Δαφνῶν δὲ κλάδους εἶχον διὰ τὸ ἀειθαλὲς τῆς ποιήσεως, καὶ ὅτι ἡ τοῦ Ὁμήρου πόίησις μαντικὴν ἐπέχει. Οἱ δὲ μάντεις δάφνῃ ἐστέφοντο τοῦ Ἀπόλλωνος, κατὰ τὴν

* Ὁμηρίδαι ſunt Homeri poſteri apud Strabonem & alios. Sed Philoſtrato in Scopeliano p. 519. Svidæ & Pindaro Nem. 2. ſic etiam appellantur Rhapſodi qvi Athenæo XIV pag. 620. Ὁμηρισταί, Porphyrio Ὁμηρίται. Alio ſenſu apud Athenæum XV. p. 669 ὡς ἐκ τῶν ἀποθέτων τοῖς Ὁμηρίδαις. Vide & qvæ viri docti ad Harpocrat. in Ὁμηρίδαι.

τὴν ἱστορίαν Δάφνης τινὸς κόρης. Ὁ δὲ ποιητὴς μαντευσάμενος φαίνεται καὶ ἐν ἄλλοις μὲν πολλοῖς, πλὴν καὶ ἐν τούτοις, φασὶ γὰρ προσώπῳ τοῦ Ποσειδῶνος διὰ τὸν Αἰνείαν* ὅτι Τρώεσσιν ἀνάξει, καὶ παῖδες παίδων τοί κεν μετόπισθεν ἕπονται. Ὅτι δὲ ἀληθῆ ἐμαντεύσατο, δηλοῦσι τὰ πράγματα. Ἐξ Αἰνείου γὰρ ἡ Ῥωμαϊκὴ ἀρχὴ, καὶ Αἰνειάδαι οἱ βασιλεῖς. In aliis ad eundem Dionysium scholiis, Οἱ μετὰ Ὅμηρον περιερχόμενοι καὶ ᾄδοντες τὰ ἑαυτῶν οὐκ ἐφεξῆς, ὡς νῦν κεῖνται οἱ στίχοι, οὕτως ἔλεγον ἀκολούθως ἐπιδεικνύμενοι, ἀλλ' ἐντεῦθεν κἀκεῖθεν, λόγου χάριν ἀπὸ τοῦδε σελιδίου ἕνα στίχον καὶ ἀφ' ἑτέρου σελιδίου ἕνα, καὶ ἀπ' ἄλλου ἕνα λαβόντες, καὶ οὕτως συνάγοντες **τοὺς διεστῶτας στίχους εἰς ἓν τοὺς ἁρμόζοντας τῷ πράγματι, λόγου χάριν εἰς γάμους, εἰς ἄρχοντας, ἢ γενεθλίους, εἰ ἄλλοτι προκείμενον, οὕτως ἐπεδείκνυντο. Ῥάπτειν γὰρ ἐστι τὰ διεστῶτα συνάγειν, καὶ ἕως νῦν ῥάπτας φαμὲν τοὺς διεστῶτα ἱμάτια εἰς ἓν συνάγοντας ὑγιές τι εἶναι ἀποτελοῦντας. Non videtur autem verisimile, post Solonis legem latam [de qva supra num. XI.] Rhapsodos ampliu centones ejusmodi sive confusum versuum Homericorum chaos decantasse, præcipue in festis publicis ac Panathenæis: qvin Dionysius Thrax ipse, itidem ineditus, ῥαψῳδίαν non ait esse centonem ex variis locis consutum, sed partem ex integro poëmate decerptam, qvo sensu singuli libri Iliadis vel Odyssea inscribuntur ῥαψῳδίαι. Ῥαψῳδία, inqvit, ἐστὶ μέρος ποιήματος ἐμπεριειληφός τινα ὑπόθεσιν. Εἴρηται δὲ ῥαψῳδία οἱονεὶ *** ῥαβδῳδία, οὖσα ἀπὸ τοῦ δαφνίνῃ ῥάβδῳ, συμβόλῳ Ἀπολλωνιακῷ, περιερχομένους ᾄδειν τὰ τοῦ Ὁμήρου ποιήματα. Solebant tamen Rhapsodi canere undecunqve facto initio qvod loco vel tempori oportunum ducebant, ut aliqvot exemplis demonstrat Plutarchus IX. 1. symp. Rhapsodorum agonas ab Alexandro institutos memorat idem in ejus vita p. 666. Delphis primus *Stesander* Samius cithara Homeri pugnas decantavit facto ab Odyssea initio, vide Athenæum XV. p. 638.

XXIII. Ab antiqvissimis temporibus propositum fuisse Homerum juventuti ediscendum in Græcorum scholis, testis locuples Isocrates, cujus hæc sunt verba in Panegyrico: Οἶμαι δὲ καὶ τὴν Ὁμήρου ποίησιν μείζω λαβεῖν δόξαν, ὅτι καλῶς τοὺς πολεμήσαντας τοῖς βαρβάροις ἐνεκωμίασε. Καὶ διὰ τοῦτο βουληθῆναι τοὺς προγόνους ἡμῶν ἔντιμον αὐτοῦ ποιῆσαι τὴν τέχνην, ἔν τε τοῖς τῆς μουσικῆς ἄθλοις, καὶ τῇ παιδεύσει τῶν νεωτέρων. Ἵνα πολλάκις ἀκούοντες τῶν ἐπῶν ἐκμανθάνωμεν τὴν ἔχθραν τὴν πρὸς αὐτοὺς ὑπάρχουσαν Hinc pauper Homerus innumeros alere dictus, qvi nempe illum juvenibus prælegendo didactrum merebant: & Alcibiades **** ludimagistro alapam inflixit, qvi de Homeri codice rogatus eum habere se negaverat. Prætereo qvod Romani etiam pueros suos vel inprimis Homerum docebant, ut è Qvintiliano & aliis constat.

* Confer dicta supra Lib. I. c. XXIX. n. 2. ** Confer qvæ de simili Gallorum veterum poëtarum more Antonius Verderius in Bibliotheca Gallica p. 10.

*** Non probatur hoc Vossio III. 7. 16. Inst. Poëtic. licet consentiunt Svidas, Eustathius & alii.

**** Plutarch. in Alcibiade & Apophthegm.

XXIV. Deperdita *Homeri* Scripta hæc memorari reperi ab antiqvis, qvorum titulus, in faciliorem usum digessi ordine literarum.

ΑἼΞ sive Capra. Vide infra num. 10.

1. ἈΜΑΖΟΝΊΑ. Svidas in Ὅμηρος.

2. ἈΜΦΙΆΡΕΩ ἘΞΕΛΑΣΊΑ Ἢ ΕἸΣ ΘΉΒΑΣ sive ΘΗΒΑΪΣ, constans ἔπεσι septem, cujus hoc initium refert scriptor certaminis Homeri atqve Hesiodi: Ἄργος ἄειδε θεὰ πολυδίψιον ἔνθα ἄνακτες. Idem poema memorat Herodotus in vita Homeri cap. 9. Svidas & Joh. Tzetzes. Pausanias in Bœoticis p. 729. cum de bello illo egisset, subjungit: ἐποιήθη δὲ εἰς τὸν πόλεμον τοῦτον καὶ ἔπη Θηβαΐς. Τὰ δὲ ἔπη ταῦτα Καλαῖνος ἀφικόμενος αὐτῶν εἰς μνήμην, ἔφησεν Ὅμηρον τὸν ποιήσαντα εἶναι. Καλαίνῳ δὲ πολλοί τε καὶ ἄξιοι λόγου κατὰ ταὐτὰ ἔγνωσαν. Ἐγὼ δὲ τὴν ποίησιν ταύτην μετάγε Ἰλιάδα καὶ τὰ ἔπη τὰ ἐς Ὀδυσσέα ἐπαινῶ μάλιστα.

3. ἈΡΑΧΝΟΜΑΧΙΑ. Svid.

4. ΓΕΡΑΝΟΜΑΧΊΑ. Svid.

5. ΓΝΩ͂ΜΑΙ extemporales * Herodoto c. 9. memoratæ; utrum scripto deinde traditæ fuerint, incertum. Qvod si factum fuit, forte non diversæ sunt ab opere cujus apud Svidam exstat mentio, Ἠθιέπακτος sive ἴαμβοι.

6. ΕἸΡΕΣΙΏΝΗ. *Herodotus* de vita *Homeri* c. 33. Fuere & alii de Iresione versus, qvos in Pyanepsiis præcinebant pueri ramum olivæ omni genere frugum onustum ferentes. *Hos* refert Plutarchus in Theseo, Clemens Alex. 4. Strom. sub init. Svidas & Etymol. M. in εἰρεσιώνη & Scholiastes Aristophanis ad Plutum p. 50. & ad Eqvites p. 230. Emendatos exhibet Isaacus Vossius ad Melam. p. 78. De Iresione multa etiam Nicolaus Loënsis Lib. IV. Epiphyllid. c. 10. Meursius in Græcia feriata p. 245. & Gatakerus in adversariis p. 473. edit. Lond.

7. ἘΠΊΓΟΝΟΙ. Herodotus Lib. IV. cap. 32. Ἀλλ' Ἡσιόδῳ μέν ἐστι περὶ ὑπερβορέων εἰρημένα, ἔστι δὲ καὶ Ὁμήρῳ ἐν Ἐπιγόνοισι, εἰ δὴ τῷ ὄντι γε Ὅμηρος ταῦτα τὰ ἔπεα ἐποίησε. Fuerunt ἔπη sive carmina septem, qvorum hoc initium refert scriptor certaminis *Homeri* & Hesiodi apud qvem male legitur Ἐπειγομένους pro ἐπιγόνους, notante Rich. Bentleio:

Νῦν αὖθ' ὁπλοτέρων ἀνδρῶν ἀρχώμεθα Μοῦσαι.

Antimacho ἐπιγόνους tribuit & idem poëmatis initium refert Scholiastes Comici ad Pacem. Sed & Joh. Tzetzes inter scripta Homero tributa refert τὴν ἐπιγόνων μάχην.

8. ἘΠΙ-

* Verba hæc sunt: καὶ περὶ τῶν λεγομένων ὑπὸ τῶν παρεόντων ἐς τὸ μέσον γνώμας ἀποφαινόμενος. ἄξιος ἐφαίνετο εἶναι τοῖς ἀκούουσι. Idem c. 12. Κατίζων δὲ ἐν ταῖς λέσχαις τῶν γερόντων ἐν τῇ Κύμῃ ὁ Μελησιγένης, τὰ ἔπεα τὰ πεποιημένα αὐτῷ ἐπεδείκνυτο, καὶ ἐν τοῖς λόγοις ἐτέρπετο τοὺς ἀκούοντας.

8. ἘΠΙΘΑΛΑΜΙΑ. Svid.

9. ἘΠΙΚΙΧΛΙΔΕΣ, Herodoto in Vita c.24. Svidæ ac Tzetzæ memoratum poëma, qvod cum pueris decantaret Homerus, præmii loco ab iis tulit κίχλας sive turdos, ut auctor est Athenæus Lib.II. p.65. è Menæchmi libro περὶ τεχνιτῶν. Recte igitur Æmilium Portum Svidæ interpretem reprehendit Clarissimus Kusterus in historia Critica Homeri p.68. qvod in Epicichlidibus hisce putaverit ab Homero actum fuisse de turdis, atq; inde nomen operi inditum. Amores fuisse hujus argumentum poëmatis constat ex Athenæo XIV. p.639.

10. ἘΝΤΕΠΑΚΤΙΟΝ ΑἾΓΑ inter Homeri παίγνια memorat Procli codex Allatianus in vita Homeri ubi Allatius legit ἑπταπέκτιον ex Hesychio, cui ἑπταπικτιος est, ἡ βαθείας τρίχας ἔχουσα. Sane inter Homeri scripta Johannes Tzetzes qvoqve Αἶγα sive captam refert in hisce versibus qvos ex ejus Iliade inedita allegorica protulit Vir doctissimus Rich. Bentleius in Epistola ad Joh. Millium p.63.

Τρία καὶ δέκα γέγραφε μνημόσυνον βιβλία,
Μαργίτην τε καὶ Αἶγα τε καὶ τῶν μυῶν τὴν μάχην
Τὴν ἐπιγόνων μάχην τε γράφει καὶ Θηβαΐδα,
Τὴν Οἰχαλίαν, Κέρκωπας, εἰς τοὺς θεούς τε ὕμνους
Καὶ τὴν ἑπταεπάκτιον καὶ τὰς ἐπικιχλίδας
Καὶ ἐπιγράμματα πολλὰ σὺν νυμφικοῖς τοῖς ὕμνοις
Καὶ τὴν Ὀδύσσειαν αὐτὴν μετὰ τῆς Ἰλιάδος.

Cæterum Ἐπταπήκτιον Procli, & Tzetzæ ἑπταεπάκτιον recte fortassis retuleris ad Poëma, qvod in vulgatis Svidæ codicibus vocatur Ἠθιέπακτος, de qvo mox.

11. ἨΘΙΕΠΑΚΤΟΣ sive ἸΑΜΒΟΙ. Vide supra in Γνῶμαι. Vel si Joh. Tzetzæ lectio ἡ Ἑπταεπάκτιος præferatur, ut sane Proclo qvoqve & ipsius Svidæ posteriore loco, codicibus suffragantibus videtur faciendum, non improbarim conjecturam doctissimi Bentleji, suspicantis poema illud fuisse in homines septem qvi in litore corpus curabant. Aut vero constabat septem carminibus qvos ἐπ' ἀκτῆς sive in litore Homerus effudisse ferebatur.

ΘΗΒΑΪΣ. Vide supra num. 2.

12. ἸΛΙΑΣ ΜΙΚΡΑ, ut Svidæ & Hesychio in Διομήδειος ἀνάγκη, sive ut ab Herodoto in vita Homeri cap. 16. vocatur Ἰλιὰς ἡ ἐλάσσων, ubi refert eam à Poëta compositam, cum apud Ludimagistrum Thestoridem versaretur, qvi deinde pro sua eandem vulgaverit. Initium Operis hoc fuit teste eodem Herodoto:

Ἴλιον ἀείδω καὶ Δαρδανίην εὔπωλον
Ἧς πέρι πολλὰ πάθον Δαναοὶ θεράποντες Ἄρηος.

Me-

Meminit ejus Poëmatis, ſed non addito auctoris nomine, Clemens Alex. I. Strom. p. 321. & Calliſthenes libro ſecundo *ἑλληνικῶν* apud auctorem Scholii veteris * ad Euripidis Hecubam v. 914. qvod è codice Fulvii Urſini Producit Joſephus Scaliger L. V. emendat. temporum p. 378. *ἑάλω δ' ἡ Τροία Θαργηλιῶνος μηνός, ὡς μέν τινες ἱστορικῶν, ὀγδόῃ ἱσταμένου, ὡς δὲ ὁ τὴν μικρὰν Ἰλιάδα γράψας, ὀγδόῃ φθίνοντος· διορίζει γὰρ αὐτὸς τὴν ἅλωσιν, φάσκων συμβῆναι τότε τὴν κατάληψιν, ἡνίκα Νὺξ μὲν ἔην μεσάτα, λαμπρὰ δ' ἐπέτελλε σελάνα.*

Leſchem Pyrrhæum Lesbium parvæ Iliadis auctorem facit Vetus tabella Iliaca illuſtrata à Raphaële Fabretto, qvem vide p. 342. 349. Euſebius in Chronico ad Olymp. *XXX.* & ex eo Syncellus p. 213. Scholiaſtes Pindari & Tzetzes ad Lycophronem v. 344. ubi unum, & v. 1263. ubi undecim ex illa verſus producit. Sed qvanqvam *ἰλίου πέρσιν*, ** Pauſania teſte, leſches ſcripſit Arctinum Mileſium æmulatus, longe tamen latius patuit argumentum parvæ Iliadis, ut docet Ariſtoteles c. 23. poëtices, unde Ilii *πέρσιν* à Leſche ſcriptam, cum parva hac Iliade Homero adſcripta neutiqvam confundendam, adverſus Salmaſium in Solin. p. 854. contendit Theodorus Ryckius diſſ. de Æneæ in Italiam adventu, p. 445. Initium poëmatis Leſchis perſtringit Horatius in arte v. 136. ſcriptorem cyclicum appellans:

Fortunam Priami cantabo, & nobile bellum.

Ἀείσω Πριάμοιο τύχην πολεμόν τε κλεεινόν.

Cæterum falſus eſt Petavius, qvi in Rationario temporum part. 1. L. I. c. 10. part. 2. L. II. c. 9. 10. & alibi pro veteri illa parva Iliade habuit, tum Federicus Morellus qvi tanqvam veteris Poëtæ Græci cum verſione & notis Pariſiis in 8vo. edidit poëma Iliacum Græcum eruditi, ſed recentis Poëtæ *Laurentii Rhodomanni*, qvod ſine auctoris nomine edidit Michaël Neander Lipſ. 1588. 8vo. una cum ejusdem Rhodomanni Argonauticis, *** Thebaicis & Troicis, ſive Epitome Homeri & Cointi totius hiſtoriæ Trojanæ, Stylo Homerico elegantisſime expreſſa, Troicis item Manaſſæ verſibus politicis, & poëmate Dorico Rhodomanni de Arione Methymnæo. Troica eadem, præfixo ne qvis dubitet Rhodomanni nomine, paululum mutata leguntur cum Metaphraſi Latina poëtica ad Calcem Cointi Smirnæi, Hanov. 1604. 8vo.

13. ΚΕΡΑΜΙΣ Svidæ memorata ſive *Κεραμεῖς* ut ex Polluce legit Clariſſ.

* Voſſius de hiſt. Gr. p. 41. ait ex belli Troici hiſtoria à Calliſthene ſcripta Plutarchum in Camillo referre qvo die capta fuerit Troja: Sed ex hoc loco Scholiaſtæ Euripidis apparet, ſcripſiſſe illud Caliſthenem libro ſecundo Rerum Græcarum. Solum enim Calliſthenis nomen nullum vero ejus ſcriptum laudat Plutarchus, licet apud Ciceronem V. 12. ad famil. exſtat hiſtoriæ belli Troici à Calliſthene ſcriptæ mentio.

** Ilii Perſin ſcripſit etiam *Acatus Argivus* laudatam Athenæo lib. XIV. & *Steſichorus* de qvo infra c. 15. *** Hæc pro antiqvi ſcriptoris Anonymi poëmate habuit Clariſſ. Joſua Barnes ad Euripidis Medeam p. 175.

Clariſſ. Hemſterhuſius, non aliud poëma eſt, qvam XXIV. verſus Hexametri, qvi exſtant * apud Herodotum in Homeri vita c. 32. ubi teſtatur, titulum illis datum ΚΑΜΙ͂ΝΟΣ ſive *Fornax*. Pollux X.23. ſect. 85. τὰ δὲ κάνιστρα τοῦ ποιήσαντος τοὺς κεραμεῖς, ὅς τινες Ἡσιόδῳ (fortaſſe leg. Ὁμήρῳ) προσνέμουσι.

14. ΚΕΡΚΩΠΕΣ ab Herodoto c. 24. & Proclo in Homeri vita qvi Κέρκωπας κενοὺς vocat, tum à Svida & Johanne Tzetza inter ſcripta Homeri memorantur, Harpocration qvoqve memorat τοὺς εἰς Ὅμηρον ἀναφερομένους Κέρκωπας. Fuit autem argumenti ludicri de hominibus callidis ac fraudulentis verſutisqve: Inde Proverbium κερκωπίζειν, pro *fraudulenter agere*. Vide Euſtathium ad Odyſſ. κ΄ ſub extremum. & ad Odyſſeæ β΄. p. 74. Cicadarum qvoqve genus κέρκωπες apud Ælianum X. 44. hiſt. animal. adde P. la Seine de Nepenthe Homerico p. 1347.

15. ΚΥΚΛΟΣ etiam à Svida refertur inter ſcripta Homeri, & Johannes Philoponus in 1. Analytic. teſtatur Κύκλον Poëma à qvibusdam ad alios, à nonnullis ad Homerum auctorem relatum fuiſſe. Neqve alius videtur ab illis intelligi qvàm *Cyclus Epicus* (Melicis & elegiacis contra diſtinctus) ſive corpus qvoddam πολύστιχον ex Cypriis carminibus, parva Iliade, aliisqꝫ Poëmatis pluribus variorum auctorum, Hexametro carmine ſcriptis congeſtum. ** Proclus in Chreſtomathia apud Photium codice 239. auctor eſt incepiſſe à Cœli & Terræ congreſſu, pertexuiſſeqve fabulas Græcorum de Diis, & alias intervalli Mythici narrationes usqve ad excidium Trojæ, & qvi hoc ſecutus eſt reditum Ulyſſis in Ithacam. Hoc itaqve corpus poematum propter conſeqventiam non interruptam integramqꝫ & periodum rerum, qvas deſcribebat, & propter amplitudinem operis, dictum eſt, Cyclus, & Poetæ, qvorum erant illa carmina, Leſches, Antimachus, Eumelus, Steſichorus aliiqve, Scriptores Cyclici, de qvibus conſulas licet Jac. Nicolaum Loenſem L. I. Miſc. Epiphyllidon. c. 4. Joſeph. Scaligerum Epiſt. 195. Caſaubonum VII. 3. ſeq. ad Athenæum. Joh. Woweranum c. 24. Polymathiæ, Voſſium III. 5. 14. Inſtitut. Poëtic. Dan. Heinſium Daceriumqve ad Horat.

Nn Salmaſium***

* Rectius itaqve debebat hoc loco, ubi deperdita Homeri ſcripta recenſeo, prætermitti.

** Vetus Epigramma in Apollodori Bibliothecam Cycli Epici qvoddam veluti compendium, apud Photium Cod. 186. μὴ κυκλίων ζήτει πολύθρουν στίχον &c.

*** Primus fortaſſis, *inqvit H. Dodvvellus* corporis hujus collector fuit *Dionyſius* ſeu *Mileſius* ſeu *Samius* ſeu urbis utriusqve civis. Hunc κυκλογράφον alii, (ut Tzetzes XII. Chil. v. 186.) alii κύκλων (ut Schol. Pindari, vel ut Svidas) κύκλου ἱστορικοῦ auctorem Veteres appellant. Non qvidem ut opinor qvaſi alius ac Epico Cyclus ille fuiſſet Hiſtoricus, ſed qvod Poetas complecteretur hiſtoricos, qva nempe Mythica etiam Hiſtoriæ nomine cenſetur, hiſtoria certe in qva verſarentur Poetæ omnino digniſſima. Sic enim Eumelus Poeta antiqviſſimus Hiſtoricus appellatur Schol. Pindari Olymp. 13. Hujus Dionyſii libros ſeptem fuiſſe auctor Svidas eſt. Nec illum numerum excedunt veteres, qvi ex hoc opere teſtimonia depromſerunt Clemens Alex. in protrept. & Athenæus Lib. VII Dipnoſ. c. 3. (At Schol. Euripidis undecimum librum laudat v. 1123. Phœniſſ.) Qvo tempore vixerit incertum eſt. Clemente

Salmasium * p. 597. seq. ad Solin. & Henr. Dodwellum de veteribus Græcorum Romanorumqve Cyclis p. 800. seq.

16. ΚΥΠΡΙΑ ΕΠΗ, sive *κυπριακὰ*, qvæ à parva Iliade diserte distingvunt Aristoteles in poëtica c. 23. Pausanias L. X. Svidas & alii, dicitur Homerus filiæ suæ dotis loco dedisse, cum præ inopia aliter eam elocare non posset. Auctor Pindarus apud Ælianum L. IX. c. 15. Variar. Filiæ nomen *Arsephonem* fuisse notat Tzetzes Chil. XIII. v. 638. Generum Homeri *Stasinum* Cyprium ** vocant Grammatici veteres apud Proclum, assentiente Tzetza, ajuntqve eundem carmina illa edidisse, qvæ à patria Stasini deinceps Cypria appellarentur. Cui sententiæ Proclus opponit, qvod non inscribantur *ποιήματα κύπρια* accentu *** in antepenultima. Athenæus VIII. p. 334. *ὁ τὰ Κύπρια ποιήσας ἔπη εἴτε Κύπριός τις ἐστὶ, ἢ Στάσινος, ἢ ὅστις δή ποτε χαίρει ὀνομαζόμενος*. Homerum auctorem illius operis negat Herodotus in Euterpe c. 117. & Clemens Alexandrinus in Protreptico p. 19. ubi scriptorem Cypriorum Carminum ab Homero distinguit, perinde ut Svidas in *εἶνος*, cui adde, qvi illa retulere ad *Dicæogenem* ut Aristoteles c. 16. Poëtices, vel ad Halicarnasseum qvendam (*Pigretem* fortassis) vel ad *Stasinum* sub cujus nomine Cypria laudat & versus qvosdam ex illis producit auctor Scholiorum ad Iliad. Α. v. 5. vel ad *Hegesiam Salaminium*, ut refert Athenæus L. XV. p. 682. & Proclus in Chrestomathia ap. Photium Cod. CCXXXIX. vel ad *Theopompum*, cujus Cypriacum carmen laudat Fulgentius 1. Mytholog. c. 2. vel deniq; ad *Eucloum Cyprium*, qva de sententia Gyraldum consules. Pluribus opus hoc constitit libris, nam librum undecimum Athenæus laudat p. 682. & duodecim versus Hexametros ex illo producit. Alios affert idem p. 334. & sub Stasini

mente tamen antiqviorem fuisse constat atqve Athenæo. (imo æqvalem Hecatæi, circa Ol. LXV. clarum fuisse testatur Svid. in Ἑκαταῖος) Accessere deinceps alii ad hunc eundem Poëtæ ipsi qvoqve Epici, collectore fortasse *Polemone*, à qvo nomen Cyclicis Polemoniacis. (Confer Scholia ad Iliad. γ. 242.) Illi locum fortassis habebant in Cyclo qvalis exstabat ætate Procli. *Hæc doctissimus Dodwellus*, qvibus adde si placet qvæ de Dionysio Milesio dixi L. III. c. 32. p. 779. Χορῶν ἐγκυκλίων καὶ Τραγικῶν ἀγῶνας memorat Plutarchus Alexandro p. 681. Cynesiæ Cycliti macilentiam perstringit Aristophanes apud Athenæum XII. p. 551.

* Idem Salmasius apud Aristotelem de Sophist. Elench. L. I. c. 9. ubi Homeri poësis cui titulus Κύκλος sophistice *figura* esse arguitur, qvia circulus figura est: pro Ὁμήρου nomine jubet reponere Εὐμήλου. De Eumeli Corinthii poëmatis qvi circa Olymp. III. claruisse dicitur, agit præter Salmasium ac de Poëtis scriptores Vossius de Hist. Gr. L. IV. c. 1 Sam. Petitus L. II. c. 2. Observ. pro Ὁμήρου apud Aristotelem legit ὁ μέτρος, qvæ conjectura mihi non probatur.

** Herodotus in Homeri vita c. 25. auctor est è duabus Poëtæ filiabus unam discessisse innuptam, alteram viro Chio collocatam fuisse. Porro ἐκ τῶν Στασίνου Κυπρίων hi versus proferuntur in veteri Gnomologico cap. περὶ αἰδοῦς & apud Stobæum:

Ζῆνα δὲ τῶν ῥέξαντα καὶ ὃς τάδε πάντ' ἐφύτευσεν
Οὐκ ἐθέλεις εἰπεῖν, ἵνα γὰρ δέος ἔνθα καὶ αἰδώς.

*** Num vero Κυπρίας, ut putabat Salmasius, an Κύπρια, non addit.

ſini nomine Tzetzes Chil. 2. v. 710. Latinis verſibus jam olim reddiderat Poëta vetus *Nævius*, cujus *Cypriam Iliadem* laudat Chariſius L. I. p. 118. Hic Nævius à Scaligero ad Catullum p. 112. eumqve ſecuto Salmaſio vitioſe Lævius appellatur. Nam & Priſcianus Lib. X. Nævium vocat, in teſtimonium citans librum Iliados ſecundum, ut obſervatum Theodoro Ryckio in diſſ. de Æneæ in Italiam adventu, qvem p. 446. ſq. de Cypriis hiſce Carminibus accuratius diſſerentem vide poſt Salmaſium ad Solin. p. 598. 599. edit. Trajectinæ, Joh. Meurſium in Cypro Lib. I. c. 1. & Clariſſimum Virum Tiberium Hemſterhuſium ad Pollucem p. 1255.

17. ΜΑΡΓΊΤΗΣ ſive Poëma Satyricum in ſtultum qvendam hoc nomine. Harpocration in *Μαργίτης*. *Ἐκάλουν δὲ τοὺς ἀνοήτους οὕτω, διὰ τὸν εἰς τὸν Ὅμηρον ἀναφερόμενον μαργίτην, ὅπερ ποίημα Καλλίμαχος θαυμάζειν ἔοικεν.* At qvem locum conſules ſi placet Mauſſaci & Valeſii notas. Dio Chryſoſtomus diſſ. 53. *Γέγραφε δὲ καὶ Ζήνων ὁ φιλόσοφος εἴς τε τὴν Ἰλιάδα καὶ τὴν Ὀδύσσειαν, καὶ περὶ μαργίτου δέ. Δοκεῖ γὰρ καὶ τοῦτο τὸ ποίημα ὑπὸ Ὁμήρου γεγονέναι, νεωτέρου καὶ ἀποπειρωμένου τῆς αὐτοῦ φύσεως πρὸς ποίησιν.* Auctor Certaminis Homeri ac Heſiodi: *Κολοφώνιοι δὲ καὶ τόπον δεικνύουσιν ἐν ᾧ φασὶν αὐτὸν γράμματα διδάσκοντα τῆς ποιήσεως ἄρξασθαι καὶ ποιῆσαι πρῶτον τὸν Μαργίτην.* Meminere præterea hujus poëmatis Homeroqve tribuunt, & qvædam ex eo proferunt Plato Alcibiade. 2. Ariſtoteles in poëtic. cap. 4. & Lib. VI. ad Nicomach. c. 7. (ibiqve Euſtrathius) & ad Eudemum Lib. V. c. 7. Plutarchus in Demoſthene, ubi verſus qvidam ex illo leguntur, qvos Demoſthenes ad Alexandrum M. applicavit. Scholiaſtes Ariſtophanis ad aves, pag. 404. Tzetzes Chiliad. 4. verſ. 868. *εἰς ὃν ὁ γέρων Ὅμηρος ἡρωϊάμβους γράφει.* Idem Chil. 6. hiſt. 62. & Svidas in *Μαργίτης*: Ex eodem Svida in *Πίγρης* cognoſces poëma hoc à qvibusdam non Homero tributum, ſed *Pigreti* Halicarnaſſeo Artemiſiæ fratri. Ab Euſtathio ad Odyſſ. κ. p. 413. laudatur *ὁ ποιήσας τὸν ἐπιγραφόμενον Ὁμήρου μαργίτην.* Similiter ambigui hærent Proclus & anonymus alter ab Allatio editus in Homeri vita & Clemens Alex. 1. Strom. p. 281. Heroicis Hexametris trimetros Jambicos, qvatuor breves primo pede habentes, in Margite paſſim permixtos (*ἡρωϊάμβους* Tzetzes vocat) teſtatur præter Hephæſtionem in Enchiridio p. 64. Marius victorinus Lib. I. II. & III. artis metricæ pag. 2512. 2524. & 2572. edit. Putſchii. Cæterum de Margitæ ſtultitia, qvæ poſtea in proverbium abiit, videndus Svidas & Adagiorum Scriptores. Dio Chryſoſt. Orat. 66. Lucianus in Hermotimo T. 1. p. 516. Polybius in Excerptis Peireſc. p. 59. *ταῦτα γὰρ οὐχ οἷον Τίμαιον εἰρηκέναι τις ἂν πιστεύσειεν, ἀλλ' οὐδὲ τὸν λεγόμενον Μαργίτην ἐκεῖνον.* Vide & Petrum Petitum Lib. II. Miſcellan. Obſervatt. capite primo. Scholia Græca ad Lucian. T. 2. p. 36. ubi leges Margitem numerare molitum fluctus maris. Jambico metro primus uſus in Margite Homerus ſi credimus Atilio Fortunatiano p. 2692.

18. ΝΟΣΤΟΙ. * Svidas. Videntur hi fuisse pars Cycli Epici & egisse de reditu Græcorum in patriam post eversam Trojam. Sine nomine laudantur ab Apollodoro Lib. II. Bibl. & à Scholiaste Euripidis in argumento Medeæ, ὁ τὰς νόστους γράψας.

19. ΟΙΧΑΛΙΑΣ ΑΛΩΣΙΣ, de hac dixi libro superiore cap. 4. ubi de Creophylo. De argumento hujus Poëmatis confer scholia ad Iliad. ί. 392. & Strabonem lib. IX. p. 438. qvi non magis de Oechalia qvam ceperit Hercules qvam de auctore poëmatis hujus constare affirmat.

20. ΠΑΙΓΝΙΑ Svid. & Herodotus cap. 24. in Homeri vita, sed ex qvo loco ut Proclo etiam in Homeri vita apparet, non fuisse singulare Scriptum Poëtæ hoc titulo, sed potius Batrachomyomachiam Cerpocas & Epicichlides generali illo nomine venire. Etiam juniori cuidam Homero παίγνια Svidas tribuit.

21. ΣΙΚΕΛΙΑΣ ΑΛΩΣΙΣ, Svidas, apud qvem Οἰχαλίας pro Σικελίας legere sine ulla dubitatione jubet Richardus Bentlejus Vir Clariss. in Epistolâ ad Joh. Millium.

22. ΥΜΝΟΙ, plures aliiqve sub Homeri nomine olim lecti sunt, qvam hodie exstant, uti supra, cum de editis Hymnis agerem, annotavi. Versus qvosdam ad Venerem Sophocli ab aliis, ab aliis tributos Homero refert Athenæus XIII. p. 592.

23. ΦΩΚΑΙΣ Herodot. c. 16. sive legendum ΦΑΙΑΚΙΣ ex Ovidio IV. ex Ponto 12. 27. & 16. 27. ubi latinam *Tuticani* Metaphrasin laudat.

24. ΨΑΡΟΜΑΧΙΑ. Svidas.

Omitto poëma commentitium de pugna Heroum apud inferos qvod ab Homero scriptum sibiqve donatum fingit Lucianus 2. Veræ Historiæ T. 1. p. 679. Ejus hoc ibidem recitat initium: Νῦν δέ μοι ἔννεπε Μοῦσα μάχην νεκύων Ἡρώων.

De ænigmate, qvod Homericum vocat Diodori interpres, *quæ cepimus amisimus, quæ non cepimus habemus*, meminit Diodorus Sic. lib. V. p. 287.

* Scripsere νόστους Anticlides Atheniensis, Eumelus sive Eumolpus Corinthius, Lysimachus Alexandrinus (male Plesimachus Plutarcho p. 1160. de flum. & Symmachus Tzetzæ in Lycophronem) & Stesichorus. Vide Maussacum ad Plutarchum de fluminibus ubi de Inacho, & Vossium de Historicis Græcis p. 431. Svidam in Νόστος.

CAPUT III.

De Homeri Scholiastis interpretibus & Metaphrastis Græcis, qui exstant vel editi vel MSS. tum de Poëta versionibus & editionibus, Argumentis, indicibus, lexicisque in Homerum vulgatis.

De scriptis Didymi Chalcenteri, qui Homerum aliosque scriptores etiam prosarios commen-

mentariis illustravit. 1. *Scholia brevia tamen quæ sub ejus nomine in Homerum exstant, non sunt hujus Didymi, neque alterius Didymi Alexandrini junioris.* 2. *Sed ex Didymo Chalcentero aliisque priscis Homeri interpretibus diu post selecta. Num Eustathius ea viderit qualia hodie habemus?* 3. *Porphyrium non esse horum scholiorum auctorem.* 4. *Eorum tum separatim tum una cum Homero vulgatorum editiones.* 5. *De Schreveliana, de Oxoniensi & Cantabrigiensi Homeri editione cum scholiis Græcis. Additamenta Schreveliana scholiis Didymo tributis illaudato more inserta.* 6. *Scholia Græca in quosdam Homeri locos à Cantabrigiensibus primum vulgata è codice Aloysii Alemanni,* 7. *De Eustathio ejusque παρεκβολαῖς in Homerum, editionibus, excerptis Adriani Junii &c.* 8. *Commentariorum Eustathii laus, institutum, versio latina inedita Vincentii Marinerii.* 9. *Scriptores ab Eustathio laudati nominibus propriis haud expressis. Quare nunquam alleget libros Scripturæ Sacræ?* 10. *Commentarius Eustathii in Batrachomyomachiam.* 11. *De Scholiis Græcis incerti auctoris in librum IX. Iliados editis à Conr. Hornejo.* 12. *Scholia & commentarii inediti variorum auctorum anonymorum, cum Porphyrii, Procli, Andronici.* 13. *Johannis Tzetzæ Metaphrasis, ἐξήγησις, allegoria in Homerum, item pro Homerica, Homerica, post Homerica. Allegoria Homericæ Heraclidis Pontici, Nicephori Gregoræ, Mich. Pselli & Johannis Diaconi Galeni.* 14. *Scholia Georgii Chrysococcæ & quorum pars à Scherpezelio edita est, Manuelis Moschopuli. Mich. Pselli Paraphrasis, & deperdita Demosthenis Thracis. Constantini Hermoniaci Metaphrasis. Scholia Isaaci Porphyrogeniti. Quintus Smyrnæus falso relatus inter Homeri commentatores.* 15. *Metaphrasis Græcobarbara Nicolai Lucani & Demetrii Zeni.* 16. *Editiones Homeri Græcæ.* 17. *Latinis versibus redditus Homerus.* 18. *Latina prosâ, ubi de Græcolatinis Homeri editionibus, & commentariis, notisque sive editis sive promissis recentiorum.* 19. *Versiones Homeri Persica & Syrica.* 20. *Indica.* 21. *Anglica.* 22. *Hispanica.* 23. *Belgica.* 24. *Italica.* 25. *Gallica.* 26. *Germanica.* 27. *Tituli Argumenta & periochæ librorum Homeri.* 28. *Indices.* 29. *Phraseologia, Lexica & claves Homericæ.* 30.

I.

Postqvam de scriptis Homeri egi, conseqvens est, ut de interpretibus ejus pauca addam, ac primum de Græcis qvi exstant. In his familiam ducit Auctor brevium Scholiorum, qvæ in Iliadem & Odysseam feruntur sub nomine *Didymi*, * Alexandrini puta Grammatici Aristarchei, Chalcenteri à pluribus laboribus literariis appellati, qvi sub Augusto Imp. floruit & plures Poëtas Commentariis illustraverat. Commentarium ejus in Iliadem laudat Ammonius in λιτεργεῖν & χλαμύς. Ejusdem Ἐξήγησιν Ὀδυσσείας, Etymologi-

* Plures Didymi, etiam Grammatici fuere, qvos distinguere docet Jonsius p. 221.

logicum M. περισκέπτω & σκύρος. Commentarios in Euripidem, Scholiastes ad Hecubam v. 887. 1036. &c. In Ariſtophanem, Phrynichum, Jonem, Sophoclem, Athenæus: Libros ἐξηγήσεως Πινδαρικῆς. Lactantius libro I. c. 22. In Bacchylidem, Ammonius in ὑπόμνημα. Περὶ λυρικῶν ποιητῶν, Etymol. Magnum in ὕμνος & προσῳδίαι. Illuſtraverat etiam Scriptores Proſarios, ut Iſæum, Demoſthenem, pluresq; Rhetores, qvod idem Ammonius in νῆες, Harpocration & alii teſtantur. Ne de aliis Didymi ſcriptis in præſenti dicam, qvatuor millia enim librorum ſcripſiſſe Seneca Auctor eſt Epiſtola 88. Etſi Demetrius Trœzenius apud Athenæum L. IV. p. 139. Heſychius Illuſtris & Svidas * tantum computant ter mille & qvingentos. Ob qvam cauſam ab eodem Demetrio dictus fuit βιβλιολάθας, qvod ſui ipſius, puto in tot libris, oblitus, ſæpenumero ſibi contradixiſſet. Vide Qvintilianum L. I. c. 8.

II. Qvanqvam vero ex dictis conſtat, Homerum à Didymo hoc illuſtratum fuiſſe, non tamen æqve certum eſt, Scholia Græca, qvæ habemus, illum auctorem agnoſcere. Nam in illis non exſtant, qvæ ex Didymi in Homerum ἐξηγήσεσι profert Ammonius, deinde in iisdem laudantur Scriptores Didymo Juniores, Plutarchus, Cointus, Galenus, Pauſanias, Jamblichus & alii: unde juniori cuidam Didymo Alexandrino, qvem πιθανὰ & περὶ ὀρθογραφίας ſcripſiſſe Svidas ait, illa tribuebat Meurſius in Bibl. Græca p. 1359. Sed & hoc Didymo juniores ſunt Cointus & Jamblichus, nam Apollonium Dyscolum, qvi ſub M. Antonino vixit in Didymi Πιθανὰ ſcripſiſſe idem Svidas notavit. Qvin etiam Didymus ipſe (Chalcenterum intelligi non dubito) in Scholiis illis nominetenus laudatur ad Iliad. α'. 400. δ'. 475. & ad χ'. 126. Qvod autem Illuſtris Vir Gisbertus Cuperus ex loco ad Iliad. δ'. 379. Schrevelianæ editionis (in aliis enim hæc fruſtra qværas) ubi Δίδυμος ὁ ἡμέτερος dicitur, hæc Scholia à Didymi Diſcipulis collecta eſſe ſuſpicabatur Lib. II. Variarum obſervationum c. 8. Virum præſtantisſimum fefellit additamentum editoris, qvod lineolis ille diſtinxit qvidem, cæterum malo more, Græcis verbis, ad antiqva ſcholia adtexuit. Schrevelii enim hæc verba ſunt: ἄλλοθι παρέδωκε Δίδυμος ὁ ἡμέτερος (hunc qvippe putabat eſſe auctorem ſcholiorum qvæ recenſebat) συμμάχους εἶναι συστρατιώτας τῶν πολιορκούντων, βοηθοὺς ἢ τοὺς βοηθοῦντας τοῖς πολιορκουμένοις, reſpiciturqve ad Scholion Iliad. β. Catalog. 310. & γ. 188. Similiter fraudi fuit additamentum Schrevelianum doctisſimo viro H. Dodwello, qvi in prælectionibus Cambdenianis p. 386. ut recentem valde probet ſcholiorum horum collectorem, obſervat in illis allegari Euſtathium ad Iliad. ε'. 203. At enim Merico Caſaubono in diatraba de nupera Homeri editione p. 44. videntur hæc in Poëtam Scholia reſpici ab Euſtathio, cum in ſuis ad Homerum Com-

* Vide Svidam in χαλκέντερος.

Comentariis ſubinde laudat *χόλια παλαιά* Idē obſervat, pleraq; illorum Euſtathium in ſuos comentarios transtuliſſe, adeò ut ex hiſce non pauca ſcholiorum loca emendari posſint, qvod aliqvot exemplis p. 56. ſeq. oſtendit. Sed & Didymum plus ſimplice vice laudat Euſtathius, ejusq; *ἐξηγήσεις* affert ut in Iliad β p.274. Iliad. λ. p. 818. & aliis in locis, verum ita fere, ut non ipſe fateatur ſe eum inſpexiſſe: *ὁ Δίδυμος δέ, φασι, λέγει*. ut omittam illa qvæ affert è Didymo, non reperiri omnia in ſcholiis qvæ habemus.

III. Veriſimillimè itaqve dici poteſt ſcholia iſta non eſſe Didymi, neq; ex ſolis Didymi commentariis, ſed ex Didymo multisqve aliis *παλαιοῖς* & *νεωτέροις*, Ariſtarcho, Cratete, aliisqve (plures enim interpretum ſententias pasſim colligit, cujus rei illuſtre exemplum habes Iliad. Σ. 486. & Odyſſ. ί. 43. κ΄. 1. μ΄. 89. Et ad Odyſſ. β. 132. *κατ' ἔνια*, inqvit, *τῶν ὑπομνημάτων*, Iliad. η. 156. 133. 135. *ἐν ἄλλῳ* ſcil. *ὑπομνήματι*. Sed & *Μεταφραστὰς* memorat ad Iliad. λ΄. 232.) incerto auctore, multis forte poſt Didymum ſæculis collecta, interim erudita, & ad intelligendum Poëtam & pernoſcendam Mythologiam & dialectos * utilisſima, tironibus vel imprimis commendanda. Euſtathius ipſe, qvem pleraq; illorum in ſuas *παρεκβολὰς* transtuliſſe jam dixi, non pauca præclara ex iisdem omiſit, forte qvod illa in codice ſuo non invenit. Qvi enim ſcholia Poëtarum in antiqvis codicibus evolverunt, ſciunt ea ſubinde ab aliâ manu aucta & plurimum inter ſe diſſidentia occurrere. Ac de his ipſis ſcholiis Didymo tributis Mericus Caſaubonus libello laudato p. 45. *Ejusdem auctoris tam ſibi repugnantia eſſe, non ego præſtem.* Nec repugnantia tantum in his ſcholiis offendas ſed eadem qvoqve bis repetita aliis verbis, ut ad Odyſſ. χ. 299. 300. τ. 179. Iliad. Φ. 194. γ. 188. Itaqve nec *Heracleonem* Grammaticum ſcholiorum horum auctorem eſſe mihi perſvaſerim, qvæ ſententia non improbatur doctisſimo Barneſio T. 2. ad Euripidē p. 158.

IV. Deceſſor meus Vinc. Placcius *ὁ μακαρίτης* libro de Anonymis 75. ait è Gesnero ſe didiciſſe qvod Porphyrius à qvibusdam auctor eorundem habitus fuerit. At enim hæc non à Geſnero ipſo verum â Simlero in Gesneri continuatione memorata ſententia, qvâm ſit parum veriſimilis (licet ex Porphyrio plurimum profeciſſe horum Scholiorum auctorem lubenter profiteor) conſtat vel ex eo, qvod ſub Porphyrii nomine alia in Homerum ſcholia manu exarata adhuc exſtant in manibus viro-

* Paſſim notat voces Bœoticas, Æolicas, Doricas, Jonicas, Cyprias, Theſſalas, Phrygias, Atticas &c. Schrevel ad Il. έ. 29. & κ΄. 559. λ. 704. ubi notatur dativum à Poeta poſitum eſſe loco genitivi, de ſuo ſubjunxit eam eſſe *γενικὴν ἑβραϊκὴν* Sic *Pſalmus* לדביד *Davidis*. Alium Hebraiſmum notat idem Schrevelius Iliad. ε. 329. Grammaticos & librarios imperitos vetuſtiores præcipue, multa in Homero corrupiſſe qveritur Scholiaſtes ad Iliad. θ. 160. Verſus inſititos & ſuppoſitos notat ad Iliad. β. Catal. 35. ί. 395. ό. 71. Odyſſ. λ. 632. &c.

virorum doctorum, ut infra dicam: deinde laudatur in hisce non modo ipse Porphyrius Iliad. α. 317. β. 249. 308. γ. 175. 250. 314. sed & Jamblichus Porphyrio junior Odyss. β. 153. Laurentii qvoqve Lundii suspicio qvi in Bibl. Græca p. 54. Johannem Tzetzen brevium scholiorum minorum conjicit esse auctorem neutiqvam congruit cum Tzetzæ ingenio qvi vanioribus longe & uberioribus commentariis Homerum interpretari est aggressus.

V. Scholia in Iliadem edita primum sunt additâ ipsâ Iliade, Græcè, Romæ * A. 1517. fol. Σχόλια παλαιὰ τῶν πάνυ δοκίμων εἰς τὴν Ὁμήρου Ἰλιάδα. Præmissa duo Jani Lascaris Epigrammata (non in Didymum sed) εἰς τοὺς ἐν τῷ βιβλίῳ Ὁμήρου ὑπομνηματιστάς. Scholia in Odysseam primus edidit præfixo Didymi nomine Aldus, adjunctis non modo in Iliadem editis jam ante scholiis, sed & *Porphyrii* qvæstionibus Homericis & libello de antro nympharum, Venet. 1521. 1528. 8vo. Scholia in Odysseam separatim excusa Parisiis Ao. 1538. 8vo. memorat in Bibliotheca Gesnerus. Joachimo inde Camerario & Jac. Micyllo curantibus Homerus integer Græcè cum scholiis in Iliadem & Odysseam cuivis paginæ in ora libri adjectis, & subnexis ad calcem voluminis Porphyrii libellis editus est Basileæ apud Hervagium 1535. 1543. 1551. 4to. sive parvo fol. Iterum Scholia separatim, Homero qvem explicant non addito, emendatius vulgata sunt à Jacobo Bedroto, Græcè, subjunctis iisdem libellis Porphyrii, Argentorati 1539. 8vo. cum Bedroti & Joh. Sturmii præfationibus, sub titulo: Ὁμήρου ἐξηγητής.

VI. Interjecto majore qvam sæculi spatio Cornelius Schrevelius Homero suo Græco-Latino eadem Scholia, qvæ Didymo audacter tribuit, in imo singularum paginarum Græce subjecit. Amstelodami apud Elzevir. ** Et Lugdini Bat. apud Franciscum Hackium Ao. 1656. 4to. Qvanqvam vero hæc Editio elegantissima est, tum dispositionis ratione tum typorum, tamen & in Græcum Homeri Textum vitia typographica non pauca superiorum Editionum & recepit & auxit, tum & Scholia adversus priorum editionum fidem detorta, depravata, mutilata, plurimis additamentis *** coinqvinata exhibet lectori, ut qveruntur Mericus Casaubonus in diatriba de hac Homeri editione ad virum Clarissimum Joh. Georg. Grævium edita Londini 1659. 8vo. & Cantabrigienses in præfatione ad suum, de qvo mox, Homerum; in qva etiam Oxoniensem ἔκδοσιν Iliados, qvæ

* Hanc editionem exstare memini in Bibliotheca Gudiana. Etiam in Bibl. Petri Francii fuit cum M. Sladi emendationibus.

** Eadem hæc editio est etsi tituli diversi: Communibus enim sumptibus Homerum excuderunt Hakius & Elzevirius. Itaqve falluntur viri docti, qvi de illis loqvuntur tanqvam de diversis.

*** Hæc interdum virgulis includit, ut ad Iliad. γ. 365. οὔτας σωφρονοῦσιν οἱ εὐτυχεῖς. οἱ ἄθεοι, καὶ ἡ ψευδώνυμος καὶ εἰδωλολατροῦσα σοφία. Sæpissime vero sine ulla notâ antiqvis admiscuit.

qvæ A. 1675. 8vo. iisdem Scholiis illuſtrata prodiit, Schrevelianæ contagio infectam, ægrè ferunt. Hi vero, qvos dixi, Cantabrigienſes omnium præſtantiſſimam Homeri editionem publico bono vulgare cœperunt A. 1689. 4to. edita Iliade: (Odyſſea enim ab iisdem promiſſa, qvod ſciam, nondum prodiit) ad H. Stephani & alias optimas editiones caſtigata, cum verſione longè emendatiore, in poſterioribus præcipuè libris (nam in primis tribus vel qvatuor pleraqve Schrevelianæ retinuiſſe ſe non diffitentur,) tum ſcholiis Græcis per ſingulas paginas ſubjectis, & ad veterum editionum fidem recenſitis. Addiderunt etiam varias lectiones, & H. Stephani in Homeri Iliadem notas, qvarum vix ſextam partem Schrevelius dederat: Varias præterea lectiones, conjecturas & caſtigationes in Scholia, & ſuppoſitorum Scholiorum à Schrevelio inſertorum elenchum.

VII. Deniqve in calce voluminis adjunxere alia qvædam Scholia Græca vetuſta, excerpta Ao. 1518. ex optimo Codice ab *Aloyſio Alemanno*, (qvi Sophoclis Antigonen Italicè vertit) & adſcripta in marginibus ampliſſimis Florentinæ * Homeri editionis, de qvibus ita ſcribunt Cantabrigienſes: *Excerpta illa quovis pretio digna, utpote vetuſtiſſimorum Criticorum & Grammaticorum reliquias, exiſtimatu facile eſt. Videbis ſæpè in iis laudatos, ubi tamen nec in noſtris Scholiis, nec in Euſtathio laudantur, Sidonium, Seleucum, Zenodotum, Ariſtarchum, Ariſtophanem, Herodianum, Chryſippum, τὰς ἀπὸ τῆς σχολῆς, & alios veterum, quorum ſcripta dudum eſt, quod perierunt.* Hæc illi, qvi cætera Didymo tributa vulgo ſcholia nec ipſi audent ad eum auctorem referre; ſed ex variorum Commentariis collecta exiſtimant, de qvibus ſingulari diſſertatione acturos ſe receperunt, præmittendâ Odyſſeæ. Lucem qvoqve adſpexit Ilias, Græcè cum iisdem Scholiis Didymo adſcriptis, Oxoniæ è Theatro Scheldoniano Ao. 1695. 8vo. Ὁμήρου ἰλιὰς καὶ εἰς αὐτὴν σχόλια ψευδεπίγραφα Διδύμου.

VIII. Præter hæc incertorum minora ſcholia, exſtant etiam in Iliadem pariter atqve Odyſſeam, diffuſi & varia eruditione, Grammatica præſertim, referti Commentarii, ſive ut ab auctore inſcribuntur παρεκβολαὶ *Euſtathii* patria CPolitani, qvi Rhetorum primo Magiſter, ** & magnæ Eccleſiæ Diaconus, tum deſignatus Lyciorum Myrεorum Epiſcopus, ac deniqve Archiepiſcopus Theſſalonicenſis, circa an-

* Ejusmodi exemplar editionis Florentinæ Ao. 1448. fol cum Scholiis MSS. in Bibl. Regis Chriſtianiſſimi exſtare teſtatur Labbeus p. 280. Bibl. nov. MSS.

** Vide Demetrii Chomateni locum apud Allatium de conſenſu Eccleſiæ Orient. & Occid. L. II. c. 8. p. 613. Etiam libellorum ſupplicum Magiſtrum fuiſſe Euſtathium tradit, ſed neſcio qvo auctore, Nicolaus Majoranus. In Catalogo Bibliothecæ Scorialenſis p. 127. memoratur Oratio ab Euſtathio Theſſalonicenſi Archi Epiſcopo habita ad eos qvi in templo erant S. Myroblytæ ſive Demetrii in principio indictionis anno Mundi 6702. (CHRISTI 1194.)

num Christi * 1160. & post floruit sub Manuele Alexioqve & Andronico ** Comnenis. Cum hisce Commentariis Græcè primum editus Homerus est Romæ præfixis privilegiis Julii III. Pontificis (cui etiam inscriptum opus est à Nic. Majorano) Caroli V. Imperatoris & Henrici I. Regis Galliæ, A. 1542---1550. tribus in folio voluminibus, qvam editionem manu Salmasii passim notatam evolvi Gluckstadii in Bibliotheca Gudiana. Iterum excusus cum Eustathii commentariis Homerus Basileæ apud Hieron. Frobenium 1560. fol. 2. Volum. Indicem locupletissimum ad Romanam editionem composuit Matthæus Devarius, cujus exstat libellus insignis de particulis lingvæ Græcæ, Romæ primum editus A. 1588. 12. deinde Londini 1657. 8vo. & Ao. 1700. Altorffii in 8vo. eodemqve anno Trajecti in 12mo recusus. Indicis in editionem Eustathii Basileensem succinctioris auctor Sebastianus Guldenbeccius. Prolegomena qvæ jam in utraqve editione obvia Eustathio præmisit Nicolaus Majoranus, cujus judicio *Interpres iste Homeri doctissimus, Philosophus acutissimus, Theologus religiosissimus, qui sensus abditos eruit, speciem omnem deformitatis abstergit, arcana sapientiæ & pietatis aperit. Imprimisqve id agit, ne qvam totius Philosophiæ partem artificiis Poëticis occultatam ignoremus. Incredibile est memoratu, qvantas opes Græcæ Eloqventiæ, qvantos Thesauros omnium disciplinarum expromat.* Selectas ex Eustathio expositiones Græcè excerpserat, cumqve his Homerum recudendum dederat biennio ante Hadrianus Junius Basil. 1558. fol.

IX. Has merito inscripsit Vir doctus κέρας ἀμαλθείας, est enim Eustathii in Homerum opus verè qvoddam lingvæ Græcæ velut *Copiæ Cornu*, ut omnes eruditi agnoscunt, & singillatim præ se tulit Martinus Crusius in Germano Græcia p. 39. Modestia & institutum Eustathii patet ex his ejus prolegomenon in Iliadem verbis: ἦν δὲ τὸ φιλικὸν θέλημα διὰ τῆς Ἰλιάδος &c. *Placuit mihi Iliadem pertractare* (uti postea Odysseam qvoqve) *& utilium rerum copiam studiosis ejus lectoribus exhibere, non eqvidem viris doctis, qvos nihil horum subterfugit, sed tironibus, vel recordari ea, qvæ pridem didicere cupientibus.* Hoc

* Malè apud Vossium de Historicis Græcis p. 491. excusum est A. IↃ ccL. scripserat Vir doctissimus cIↃ cL.

** Nicetas Choniates Lib. X. Annalium narrans hujus Eustathii precibus lenitum esse furorem Siculorum, qvem capta sub Andronico Comneno Thessalonica in victos exercebant, hoc cum encomio mactat. *Is erat doctrina, eloqventia & virtute celeberrimus:* πολὺς καὶ μέγας ἐν λόγοις καὶ ἀρετῇ διαβεβοημένος ἁπανταχῆ, *Eustathius, qvi & prudentia & usu rerum mirabili præditus & doctrina profanarum & sacrarum literarum uberrima ceteris omnibus antecellebat, eaqve velut insigni & peculiari nota celebrabatur,* τὸ οἰκειότατον ἐκεῖνο, καὶ ἐξαίρετον ἦν χαρακτήρισμα. *Nam ejus oratione vel horridæ cautes moveri potuissent, & solo conspectu alienigenis ita erat venerabilis, ut & venienti assurgerent, & orantem libenter audirent, & ejus monitis ad humanitatem flecterentur, veluti vulnus inflammatum qvod levi manu aquâ mollitur.* Idem libro octavo eloqventissimum vocat & DEO Mahumedis anathema dicendum, adversus Manuelis Imp. sententiam vehementissima oratione contendisse refert.

Hoc igitur egi, & utilissima quæque idoneo ordine collegi, non ut omnia congererem ab interpretibus hujus Poëtæ in medium allata, qui labor inanis neque utilis valde, & immensus erat futurus; sed ut, quisquis cognoscere desiderat, suo quæque loco disposita reperiret ea, quæ non supervacua mihi visa sunt, puta sensus vel orationem solutam scribenti utiles, & Rhetoricas circumductiones in loco exprimere volenti, methodos convenientes, quarum studiosus & imitatione juvetur aliquis, & Poëtæ artificium demiretur: & dictiones plures quidem etiam prosæ idoneas, sæpe vero duras quoque & asperas & Poëticas, quæ nisi certiori suæ originis significatione explicentur, propositus locus manebit obscurus: dicta insigniora sive Gnomas, quibus non rarò Homerica Poësis exornatur, Historias non eas modo, quibus Poëta ex professo utitur, Sed latiùs interdum ex aliorum scriptis desumptas: Adhæc fabulas, alias quidem simpliciter, ut proponantur citra penitiorem contemplationem, & nudas; alias verò cum allegorica declaratione, & altiore reconditi sensus interpretatione, & alia innumera, quorum cognitio & honesta & ad vitam utilis est, atque ea non solum compendiose, verum omninò varie. Itaque, si quis absque invidia, toto hoc opere perspecto modestè dixerit conatum hunc nostrum haud prorsus infructuosum esse, ille, opinor, non mentietur. Latinam versionem commentariorum Eustathii non in Homerum tantum, sed & in Dionysium Periegetem *adornavit *Vincentius Marinerus* Valentinus, Bibliothecæ Regiæ Escurialensis Præfectus, teste in Bibliotheca Hispana Nicolao Antonio: Sed hæ aliæqve viri illius translationes nunqvam lucem publicam viderunt, qvemadmodum nec latina versio commentariorum Eustathii in Odysseam, qvam ab *Octavio Ferrario* Mediolanensi concinnatam tradit Paulus Freherus in theatro eruditorum p. 1541.

X. Auctorum Catalogum, qvos plurimos laudat Eustathius, proximo Capite Lectori exhibeo, in præsenti contentus adnotare, qvod sæpenumero ipsi Scriptores allegantur sub nominibus appellativis antonomasticis, v. g. ὁ τεχνικὸς pro Dionysio Thrace, Rhetor Cilix pro Hermogene, ὁ γεωγράφος pro Strabone, pro Athenæo ὁ δειπνοσοφιστής. ὁ περιηγητὴς pro Dionysio, ὁ τὰ ἐθνικὰ συντεμνῶν, ὁ τὰ ἐθνικὰ γράψας pro Hermolao & Stephano Byzantino, ὁ περὶ περσῶν ἱστορήσας pro Xenophonte, ὁ ἐξηγητὴς pro Herodiano vel Apione. Ο διασκευαστὴς est illi perinde ut auctori minorum scholiorum ad Odyss. λ. 583. Homerus ipse, qvia narrat, & σχῆμα διασκευαστικὸν adhibet eoqve delectatur, ut rectè observatum Merico Casaubono pag. 36. diss. de nupera Homeri edit. Cæterum in vastis ad Homerum Commentariis occasione toties sese offerente virum Christianum, imo Archiepiscopum, scriptores Ecclesiasticos rarissimè laudare, sacram Scripturam ** nunqvam, merito miratus est Jacobus Duportus p. 278. Gnomologiæ Homericæ. Videtur autem inde fa-

* De his dicetur libro qvarto cap. 2. ubi de Dionysio: at de aliis Eustathii scriptis, aliisqve Eustathiis, libro qvinto.

** In commentariis ad Dionysium tamen laudat θείαν γραφὴν ad vers 195. respiciens Ezech. XXXVIII. 13. & Davidem σοφὸν βασιλέα ad v. 666. allato Ps. CXLVII. 16.

ctum esse, qvia pleraqve sua ex antiqvioribus Homeri Interpretibus collegit Eustathius, qvi Ethnici nullam sacrorum librorum rationem habuere. In hoc qvoqve multus est, ut Posteriorum Poëtarum Græcorum loca passim conferat cum Homericis, & qvomodo ex illo expressa sint, doceat.

XI. Dicitur præterea Batrachomyomachiam Homeri Commentario illustrasse, qvi visus tamen hactenus non est, & incertâ fide refertur â Gesnero in Bibl. & à Nicolao Majorano præfatione ad Eustathium.

XII. Post Eustathium non omittenda Scholia vetusta in librum IX. Iliadis, Græce edita à *Conrado Hornejo* Helmst. 1620. 8vo. Illa Johannes Caselius Florentiæ descripserat è libro Petri Victorii, in qvo, si non in utramqve Homeri ποίησιν, in alteram certe vel plusculos ejus libros erant manuscripta ejusmodi Scholia. Qvo liber Victorii pervenerit, haud facile dixerim, etsi in literis Marci Velseri ad Scaligerum prid. Cal. Augusti Ao. 1602. datis legi Venetiis venales prostitisse qvinqvaginta circiter Codices Græcos MStos, *reliqvias*, inqvit Velserus, *qvantum qvibusdam indiciis suspicor, Victorianæ Bibliothecæ, qvos mediocri nos pretio præstinaturos spero.* Neqve hactenus potui certo rescire, qvis illorum scholiorum sit auctor, at egregia vetusta & docta affirmare possum, post verissimum de illis Caselii & Horneji judicium, qvi Eustathio qvoqve inspecta haud dubitaturum observant, qvisqvis ejus in eundem Homeri librum Commentarios comparaverit. Non autem adeo occupata sunt in phrasibus, vocibusqve explicandis, qvod nec ipsum nihilominus plané in illis negligitur, qvàm ut ostendant, Homerum magno verborum delectu, insigni ordine & artificio rhetorico ubiqve usum esse, egregiaqve præcepta Ethica & politica passim poëmati suo inspersisse. Criticorum itidem sententias de versibus Poëtæ, eorum γνησιότητι & lectione hinc inde etsi rarius referunt: Zenodoti, Aristarchi, Apollodori, Aristophanis Grammatici, Aristotelis & aliorum.

XIII. Scholia optima inedita *Porphyrii* in Iliadem, etiam ab illis, qvæ Hornejus vulgavit, diversa, & ex Bibl. Peiresciana accepta habere se testatus est Isaacus Vossius ad Melam, eorundemqve editionem promisit, pap. 59. & 154. Sed obiit citius vir doctissimus, qvàm hæc aliaqve, qvorum spem eruditis fecerat, daret. Bibliotheca tamen ejus, atqve in hâc Scholia ista servantur, ut audio, in Bibliotheca Academiæ publicâ Lugduni Batavorum. Lucas qvoqve Holstenius de vita & scriptis Porphyrii cap. 7. p. 33. cum Porphyrii in Homerum commentaria è Macrobio & Eustathio commemorasset, observat ineditum Scholiasten Vaticanum sæpius usum Porphyrii auctoritate, præterea aliorum scholiorum ἀνεκδότων specimen in primos Iliadis versus affert è MSto Codice Florentino Mediceo. Idem Holste-

* In commentariis ad Dionysium tamen laudat θείαν γραφὴν ad vers. 195. respiciens Ezech. XXXVIII, 13. & Davidem σοφὸν βασιλέα ad v. 666. allato Ps. CXLVII 16.

Holſtenius ſcholiaſten ineditum Mediceum in Homerum paſſim laudat notis ad Stephanum. Sed & apud Labbeum pag. 372. Bibl. nov. MSS. mentio fit Scholiorum longè accuratisſimorum & antiqvisſimorum in decem libros Homeri nunqvam in lucem editorum. Joh. Rudolphus Wetſtenius diſſ. de fatis ſcriptorum Homeri p. 156. memorat tres Codices MStos metaphraſeos in Homerum, cujus initium: τὴν ὀργὴν εἰπὲ ὦ Θεὰ τοῦ υἱοῦ πηλέως Ἀχιλλέως τὴν ὀλεθρίαν. Itemqve aliam Paraphraſin in Bibl. Florentina qvæ incipit: Θεὰ Καλλιόπη εἰπὲ ἀκριβῶς ἐν ἐμμελείᾳ ποιητικῇ τὰ κατὰ τὴν μῆνιν τοῦ Ἀχιλλέως κ. τ. λ. Aliam item paraphraſin *Moſchopuli*, à ſcholiis, de qvibus infra, diverſam & in Bibl. Vaticana obviam. Omitto, qvos in Bibliotheca Cæſarea occurrere narrat Lambecius, codices Homeri MStos, refertos ſcholiis Græcis marginalibus & interlinearibus. Venetiis in Bibliotheca D. Marci Iliadem cum ſcholiis ab editis multum differentibus ſervari, notat Clariſſimus Kuſterus ſive Neocorus in hiſtoria critica Homeri pag 114. & Thomaſinus in Catalogo MStorum qvæ in Bibliothecis Venetis occurrunt p. 39. recenſet libros à Cardinale Beſſarione illuſtrisſimæ Venetorum Reip. donatos. Idem doctisſimus Neocorus in nova editione Criticæ illius, qvam modo laudavi, Homeri hiſtoriæ, vulgaturus eſt varia ſpecimina ſcholiorum, paraphraſium & Metaphraſium Homeri ineditarum, qvæ in Bibliothecis Bodlejana, Regia Londinenſi, Regia Pariſienſi aliisqve deſcripſit. Superiore anno MDCCI. Dordraci in auctione publica Bibliothecæ illuſtris Johannis de Wit venum expoſitus fuit Homerus MS. cum obelis Ariſtarchi, & ſcholiis MSS. qvæ marginibus adſcripta, bonam partem *Porphyrium* auctorem agnoſcunt, adjuncto *Procli* commentatario ad ſex libros primores Iliados, ex Bibl. Antonii Seripandi Cardinalis: tum Odysſea cum antiqvis ſcholiis MSS. copioſis. Ao. MDCXCVIII. in Bibliotheca nobiliſſimi juvenis Cornelii Nicolai proſtitit Amſtelodami Ilias Græcè una cum commentariis amplisſimis *Johannis Grammatici*, Tzetzæ puta, de qvo mox plura dicam. *Andronici** ſcholia Græca in Homerum MSta extitisſe Venetiis in Bibliotheca SS. Johannis & Pauli, memorat Geſnerus in Bibl. etſi Thomaſinus in Catalogo MSS. Bibl. Venet. nullam ejus mentionem facit. Videtur autem Geſnero hic eſſe M. Pompilius Andronicus, de qvo Svetonius in Grammaticis c. 8. conjecturâ ut mihi qvidem videtur non valde veriſimili, cum Svetonius teſtetur eum ſoli Philoſophiæ intentum Grammatica neglexiſſe.

XIV. *Johannis Tzetzæ* Metaphraſis Homeri verſibus Politicis, ſive ut ipſe Chiliad. IX. verſ. 283. loqvitur, ἡμαξευμένοις στίχοις ſcripta ad Irenen Auguſtam, à qvâ pro ſingulis paginis tulit duodecim aureos, hinc τὴν Αὐγούστης βίβλον vocat XIII. v. 625. Fuit MSta in Bibliotheca Antonii Auguſtini.

* Andronicus Philoſophus allegatur à Gellio Lib. XX. c. 5.

ſtini, & hodieqve in Bodlejana exſtat Oxoniæ, fragmentumqve illius produxit Vir Clariſſ. Henricus Dodwellus in diſſertationibus de veteribus Græcorum & Romanorum Cyclis p. 802. ex qvo apparet non Homerum tantummodo ſed & alios qvi de bello Trojano ſcripſerunt opere illo velut compendio eſſe comprehenſos. Video etiam à Labbeo & inter Codices MStos Bibliothecæ Cæſareæ Vindobonenſis referri Tzetzæ Iliadem parvam Homericam: Præterea in Regiâ Londinenſi habentur ejusdem Tzetzæ Pro-Homerica, * Homerica & poſt Homerica, qvæ in Catalogo MSS. Angliæ ante paucos annos edito perperam referri ſub corrupto nomine Johannis Tetri, per literas me monuit laudatus Neocorus. Fragmentum inſigne μεθομηρικῶν, verſibus 20. Hexametris conſtans, cum ſcholiis Græcis edidit & notis illuſtravit idem Dowellus libro laudato pag. 803. ſeq. ubi monet operæ pretium eſſe facturum qvisqvis προομηρικὰ illa & Μεθομηρικὰ, utpote ex reliqviis priſcorum Poëtarum Cyclicorum ipſi licet Tzetzæ non inſpectorum collecta integra in publicum ediderit. In inſtructiſſima Imperatoris Bibliotheca Viennæ, in Epiſcopi Norwicenſis Bibliotheca Londini, & Lipſiæ in Bibliotheca Paulina ſervatur ejusdem Tzetzæ inedita Homeri ἐξήγησις luce non indigna & ſupra cap. 1. §. 9. à me laudata. In Hiſpanica qvoqve S. Laurentii Bibliotheca fuiſſe Tzetzæ commentarium in Iliadem notavit Labbeus p. 385. Bibl. nov. MSS. Idem p. 110. & 134. memorat ejus ineditas allegorias ** in Homerum ad eandem Irenem Alemannam Auguſtam, qvæ etiam bis exſtant in Auguſtiſſimi Imperatoris Bibliotheca. Ex hoc opere forte petitæ allegoriæ qvædam Mythologicæ Phyſicæ & morales, qvas ſub Tzetzæ nomine è Bibl. Jani Rutgerſii accepit, Latine vertit & utraqve lingva edidit in libellulo Federicus Morellus Pariſ. 1618. 8vo. Cujus generis allegorias nonnullas à *Mich. Pſello* ſcriptas Græcè cum *Heraclitis* *** *Pontici* allegoriis

* Fragmentum horum exſtat etiam in Bibl. Auguſtana, ſed in Catalogo MSS. p. 79. perperam latine redditur titulus: *rerum ante Homeri tempora geſtarum.* Pro Homerica enim ſive Ante Homerica ſunt de rebus Homerico poëmati præmittendis ejusqve argumentum antecedentibus.

** Meminit earum Tzetzes ipſe Chiliade qvinta verſ. 776. uti ἐξηγήσεως Chiliad. IX. v. 282. Hanc pridem etiam laudavit Petrus Crinitus in libris de honeſta diſciplina, ne recentiores jam memorem. Ex Tzetzæ allegorica Homericarum fabularum expoſitione ſcripta verſibus politicis, exſtant fragmenta in Appendice notarum ad Jo. Malalæ Chronicon. Habet & Clariſſ. Ludolphus Kuſterus deſcriptam è Codice Barocciano & collatam cum MS. Regio Pariſ. Titulus eſt: Ὑπόθεσις τοῦ Ὁμήρου ἀλληγορηθεῖσα παρὰ Ἰωάννου Γραμματικοῦ τοῦ Τζέτζου, τῇ κραταιοτάτῃ βασιλίσσῃ καὶ Ὁμηρικωτάτῃ Κυρίᾳ Εἰρήνῃ τῇ ἐξ Ἀλαμανῶν. Initium operis: Ἐπεὶ Φαιδρὰ παισέληνε σελήνη σελασφόρε &c.

*** Sive *Heracliti potius.* Vide qvæ de hoc libro dixi Lib. I. c. XXII.

riis Homericis vulgavit Conradus Gesnerus Basileæ A. 1544. 8. ut præteream auctorem anonymum (*Nicephorum* * forte *Gregoram*) moralis interpretationis errorum Ulyssis ab eodem Gesnero vulgatum, & allegorias anagogasqve Homericas *Johannis Diaconi Galeni*, ejusdem cujus in Hesiodum similis labor editus habetur, qvas memorat Labbeus p. 110. 111. Idem Labbeus p. 171. ex indice Scipionis Tetti refert MStos nescio qvos qvave in Bibliotheca exstare Interpretes Homeri triginta antiqvos, tomis duobus. Scholia in Homerum duplicia diversa ab editis legisse se testatur P. Victorius XXXVI. 13. Var. Lect.

XV. *Georgii Chrysococcæ*, qvi Theodori Gazæ familiaris fuit, scholia MSta in Odysseam, habentur in Bibliotheca Vaticana teste Allatio Lib. de Georgiis p. 360. qvamvis ipse hæret ambiguus auctorne sit an duntaxat exscriptor iste Chrysococces. *Michaëlis* qvoqve *Pselli* Paraphrasin Iliadis versibus politicis superesse docet idem Allatius libro de Psellis, & ex eo Gerh. Johannes Vossius libro posthumo de Poëtis Græcis p. 83. qvi hoc ejus laudant initium: τὴν ὀργὴν εἰπὲ ὦ Θεὰ τοῦ υἱοῦ τοῦ Πηλέως. Ejusdem Pselli Paraphrasin in Odysseam cum scholiis qvibusdam MStam fuisse qvondam apud Joh. Oporinum testatur Gesnerus. Nescio an eadem sit Paraprasis Græca Iliados qvam nullo auctoris nomine addito in codice Regis Galliæ n. XII. MStam occurrere testatur Labbeus p. 110. & 270. Sed & Odysseæ Paraphrasis Græca eidem memoratur p. 271. Bibl. novæ MSS. Sic Iliadem in prosam Græcam olim transtulerat *Demosthenes Thrax* ut auctor est Suidas. Specimen Paraphraseos Homericæ exstat apud Aristidem libro de dictione civili c. XIV. & apud Platonem Lib. III. de Rep. ubi oratio Chrysæ Sacerdotis ex Iliad. α. sermone prosario eleganter solvitur. *Emanuelis Moschopuli* ** Byzantini Paraphrasis sive scholia paraphrastica in Iliadem MSta dicuntur exstare in Bibliotheca Vaticana, eadē forte in librum 1. & 2. Iliadis qvæ memorat Sylburgius in Catalogo MSS. Codicum Bibl. Palatinæ p. 109. Hæc etiam edita debemus *Johanni Scherpezelio*, qvi Ao. 1702. 8. vulgavit libros duos primores Iliados, illisqꝫ præter versionem emendatam atqve animadversiones suas, & Joach. Camerarii viri præstantissimi cōmentarios adjunxit scholia Moschopuli è codice MS. in qvo *Etymologicum ineditum Græcum*, qvod Antwerpiâ è Jesuitarum Bibliotheca ad Clarissimum Grævium miserat Papebrochius. Titulus est: Ἐμανουὴλ τοῦ Μοσχοπούλου τεχνολογία καὶ ἀνάπτυξις τῶν λέξεων, τοῦ πρώτου βιβλίου, τοῦ Ὁμήρου. Τοῦ αὐτοῦ Τεχνολογία καὶ ἀνάπτυξις τοῦ δευτέρου στοιχείου

* Vide Dan. Nesselii Catalogum MSS Bibl. Vindob. part. I. p. 285. num 9.

** Hic Moscopulus Byzantinus fuit temporibus captæ à Turcis CPoleos, & cum aliis Græcis in Italiam profugit circa A. 1453. ἀνεψιὸς Moschopuli Cretensis, qvi floruit sub extremum sæculi XIV. Locum ex Eman. Moschopuli sive alius ἐξηγήσει εἰς τὸν Ὅμηρον, ad Iliad. Φ. producit Allatius de Patria Homeri c. VI.

στοιχεῖα τοῦ Ὁμήρου. Inter MStos codices Vulcanianos Bibliothecæ Lugduno Batavæ p. 416. memoratur nescio cujus *Constantini Hermoniaci* Metaphrasis in Homerum, *Isaaci Porphyrogeniti* scholia in Iliadem MSS. exstare ex Joh. Vaillanti fide refert I. Rud. Wetstenius diss. de scriptorum Homeri fato p. 158. eorumqve specimen ab illo accepisse se testatur. In Dan. Nesselii Catalogo Bibl. Vindobonensis parte IV. p. 5. refertur Homeri Ilias & Odyssea cum notis seu Rhapsodia *Qvinti Smyrnæi*. Verum nullas in Homerum notas scripsit ille Cointus, de qvo videas licet qvæ dixi infra c. VII.

XVI. Ilias versibus Politicis in lingvam vulgarem Græcam translata à *Nicolao Lucano* prodiit Venetiis Ao. 1526. apud Stephanum Sabium & A. 1603. 4to. Batrachomyomachiam eodem Græco-Barbaro stylo versibus Politicis expresit *Demetrius* * *Zenus*, *Zacynthius* circa Annum 1530. clarus, qvam cum Latina versione & notis edidit Martinus Crusius in Turco Græcia p. 373. seq. Ex Crusii editione recudi fecit Johannes Michaël Lange in parte altera Philologiæ Barbaro Græcæ. Altdorf. 1707. 4.

XVII. Homeri Ilias & Odyssea una cum Batrachomyomachia & Hymnis Græce ** primum vulgata est (cum nullus ante liber magni momenti Græcus typis exscriptus fuisset) recensente ad MSS. codices & Eustathii ineditos tunc commentarios, emendationisqve curam gerente *Demetrio Chalcondyla* Atheniensi, accedente dexteritate alterius Demetrii, Cretensis, typis pro illo rei typographicæ primordio sat luculentis, *Florentiæ* Ao. 1488. fol. cum præfatione Græca Chalcondylæ, & Latina Bernardi Nerlii typographi ad Petrum Medices, Laurentii filium: præmisso Herodoto ac Plutarcho de vita Homeri, & Dionis Chrysostomi dissertatione LIII. Hanc secutæ Editiones itidem Græcum tantummodo Homerum exhibentes, *Aldinæ* Ao. 1504. cujus exempla qvædam excusa in membrana & Ao. 1517.

* Hujus Zeni Ἀλέξανδρος ὁ *Μακεδὼν* sive liber de Alexandri M. rebus gestis versibus politicis excusus Venet. 1529.

** Editiones Græcas Homeri qvibus adjuncta scholia Didymo tributa, vel Eustathii commentaria paulo ante memoravi cum de Didymo & Eustathio agerem. Ceterũ hanc Florentinam editionem non usqve qvaqve obviam usurpare mihi licuit ex Bibl. Reverendi & Celeberrimi Senis *Esdræ Edzardi*, cujus humanitate eo nomine gratias conceptissimas ago. Primum hunc fuisse librum alicujus momenti qvi Græce typis exscriptus fuit, testatur Chalcondylas in præf. his verbis: Ἐπεὶ δὲ εὕρηται μὲν πάλαι κοινὸν ἀγαθὸν τοῖς φιλολόγοις τοῖς σπουδαίοις εἰς εὐπορίαν βιβλίων λατινικῶν, λέγω δὲ τὴν τούτων ἐντύπωσιν, ἐποθεῖτο δὲ τοῦτ' αὐτὸ κἀν τοῖς Ἑλληνικοῖς βιβλίοις, οὐδεὶς δὲ ἐτόλμα μέχρι καὶ νῦν ἑαυτὸν εἰς τοῦτο καθεῖναι ὅτι καὶ λόγου ἄξιον, δεδιὼς οἶμαι τὴν τοῦ πράγματος δυσχέρειαν, τῶν τινες ἐκ τῆς περιφανοῦς πόλεως Φλωρεντίας εὖ πεφυκότων νέοι καλοί τε κἀγαθοὶ φιλομαθεῖς τε καὶ φιλέλληνες δύο μὲν ἀδελφοὶ Βέρναρδος καὶ Νέριος τὼ Νηρίλλω, τρίτος δὲ σὺν τούτοις ἑταῖρος αὐτῶν Ἰωάννης ὁ Ἀκκίολος οὐκ οἶδ' ὅπως ἐπινοίᾳ τινὶ ἀνεφάνησαν εὖ μάλα πρόθυμοι εἰς τόδε τὸ ἔργον.

1517. 1524. 1528. 8vo. *Argentinenses* apud Wolfium Cephalæum Ao. 1525. A. 1542. 8vo. curante Johanne Lonicero, qvi varias lectiones Florentinæ & utriusqve Aldinæ ad Calcem voluminis subjecit. *Lovaniensis*, Odyssee Batrachomyomachiæ & hymnorum. A. 1535, 4to. *Parisiensis* [Iliados duntaxat] emendata per Adr. Turnebum A. 1554. 8vo. altera Parisiensis sed totius Homeri apud Morellum A. 1562. 1584. 4to: *Wormatiensis* 1565. 8. duobus Vol. tum Parisiensis tertia castigatissima & luculentis typis exscripta in Poëtis Principibus *H*enrici Stephani A. 1666. fol. Hanc fere editionenem postea secuti sunt, qvi emendatissimum *H*omerum publico dare voluerunt. Homerus minore forma exiguo volumine in 12mo Græcè excusus est *Genevæ*, Ilias A. 1559. & Odyssea A. 1567. apud Crispinum & A. 1609. iisdem typis, qvibus Græco-Latina ejusdem anni editio ab Æmilio Porto fuit accurata: Deniqve Odysseam nitidissime & emendate nuper excuderunt Cantabrigienses, forma majore octava. Batrachomyomachiam Græce editam Parisiis A. 1507. curante Francisco Tissardo, memorat A. Chevillierius de origine typographiæ Paris. p. 249.

XVIII. Qvanqvam *impar sui* est *H*omerus in alias translatus lingvas, qvod de Gregorio Naz. latine reddito dixit S. *H*ieronymus 1. in Rufin. tamen versiones poëmatum ipsius commemorare juvat. Odysseam Latino Carmine olim reddiderat *Livius* [a] *Andronicus*, Iliadem *Accius Labeo* [qvem Iliadem *H*omeri versibus Latinis fœdissime composuisse legas in Scholiis ad Persium sat. 1. v. 50.] *Cnejus* [b] *Mattius* & *Ninnius Crassus*, ita enim apud Priscianum L. *IX* p. 866. MStus Putschii Codex legit pro eo qvod ante illum inspectum ipse edidit *Nimius Casſius*. Sed horum laboribus pridem deperditis, primus ex recentioribus *H*omerum Latine reddi curavit *Franciscus Petrarcha*, qvod notavit personatus Vignolius Marvillius in miscellaneis Gallicè editis. T. 2. p. 21. Versionem Latinam Odysseæ, auctore *Carolo Aretino*, MStam memorat Labbeus p. 335. Bibl. nov. MSStor. *Angelus* qvoqve *Politianus* in *H*omero latinè transferendo desudavit, cujus versionem exstare optat *Caspar Barthius* L. *LIIX* Adversariorum c. 14. ubi & suæ specimen exhibet, & T. *I.* in Statium p. 7. ait, se primores duos libros Iliados triduo latinis versibus reddidisse. Verum ut ad editas *H*omeri translationes veniam, ac primum commemorem eos, qvi Carmine latino Poëtam expresserunt, exstant Iliadis L. *I. II. IX. Vincentio Obsopæo*, Et Liber *III. IV. V. XIII. XVIII.* cum initio undevicesimi, tum *XX. XXII.* & *XXIV. Nicolao Valla* in-

(a) Mentio apud Ciceronem Bruto c. 18. Gellium Lib. III. c. 16. Lib. VII. c. 7. & Lib XVIII. c. 9. Vide Scal. ad Festum in *topper*, Festum ipsum in *nefrimones*, *nægeum* & *commentans*. Hanc Odysseam veterem antiqvissimum carmen vocat Charisius Lib. I. p. 64. Laudant & Diomedes, Priscianus, Nonius Marcellus aliiqve.

(b) Allegatur à Charisio Lib. I. p. 93. Diomede Lib. I. p. 336. Gellio Lib. VI c. 6. L. IX. c. 14. Apud Priscianum L. VII p. 760. edit. Putschii perperam vocatur Cn. Manlius.

terprete Parif. 1510. 4to & Bafil. 1541. 8vo cum Darete & Epitome Iliados, qvæ latinis verfibus Hexametris circumfertur fub falfo nomine *Pindari* * *Thebani*. Eadem Nic. Vallæ & Obfopæi Iliados metaphrafis, fuppletis, qvi defiderabantur, ex *Eobani Heffi* verfione libris, recufa eft Bafil. Ao. 1573. 8vo. Iliadem enim integram carmine latino reddidit Heffus Bafil. 1540. 4to. apud Robertum Winter, & 1549. 8vo. etfi diffvaferit hunc laborem Erafmus, qvi L. XXIV. Epift. 5. ita ad Heffum fcripfit: *qvod Theocritum reddidifti latino Carmine, miror, fi Siculam illam Venerem affecutus es. Homerum opinor experiris tractabiliorem, in utroqve tamen argumento vereor, ut fama labori refpondeat. Qvi Græce norunt, nam glifcit indies ea lingva latius, malunt ejusmodi auctores aud re fua lingva canentes.* Librum primum & fecundum Iliadis in latinos verfus Hexametros convertit etiam *Joachimus Camerarius*, additis pereruditis in eosdem libros enarrationibus five Commentariis. Tubingæ A. 1537. 1540. 4to. Francof. 1584. 8vo. Qvatuor libros *IX. X. XI* & *XII.* Odyffeæ latino Carmine Elegiaco expreffit *Johannes Prasfinus* Witteberg. 1539. 8vo. Integram Odyffeam una cum Batrachomyomachia [à *Jacobo Balde* Jefuita etiam elegantiffimo poëmate latino ornata & amplificata] Carmine heroico *Simon Lemnius Emporius* Curienfis, Bafil. apud Oporinum 1549. 8vo. libros octo *Francifcus Floridus Sabinus* Parif. 1545. 4to.

XIX. Profario fermone elegantiori Iliadem transtulit latine *Laurentius Valla* Brixiæ 1497. fol. Colon. A. 1524. Lugd. 1541. 8vo. Odyffeam *Raphaël Volateranus*, cujus verfio addita Vallæ Iliadi, & Batrachomyomachiæ ** ab *Aldo Manutio*, hymnisqve Homeri à *Jodoco Velareo* Verbrokano translatis, prodiit Venetiis A. 1516. fol. impreffus per Bernardinum Venetum de Vitalibus, & ex officina Joh. Graphei Ao. 1528. 8vo. Video etiam memorari Odyffeam latinè redditum à *Georgio Maxillo* Argent. 1510. fol. Hymnos à *Georgio Dartona* Cretenfi, cum Andreæ Divi verfione mox memoranda editos. Utrumqꝫ enim Poëma Iliadem & Odyffeam transtulit præterea *Andreas Divus* Juftinopolitanus cum verfione Batrachomyomachiæ ab Aldo Manutio & Hymnorum à Dartona compofita latine vulgatam Venet. 1537. Parif. 1538. & Salignaci 1540. 8vo. Cujus verfio licet pasfim ut aliæ ejusdem Scriptoris inepta, tamen qvia verbum è verbo reddere promittit, aptiffima vifa eft, qvæ in editionibus Homeri Græco-Latinis fervaretur, & ab Editoribus fubinde emendaretur, uti factum eft ab *Henrico Pataleone* Bafil. 1533. Fol. à *Johanne Spondano* *** Mauleonenfi, admodum juvene qvi fuos qvalescunqve in integram Iliadem & Odyffeam Commentarios adjunxit, ibidem 1583. & 1603. Fol. ab *Oberto Gifanio*, cujus etiam notæ accedunt Argent. 1564. 8vo. 2. Fol. diligentius à *Seb. Caftellione* Bafil. 1567. Fol.

* De hoc fcripto dixi in Bibliotheca latina.

** Alios Batrachomyomachiæ interpretes & illuftratores vide à me notatos fupra c. 2. n. 3.

*** Lexicon Homericum qvod idem Spondanus promittit, non vidit lucem.

Fol. ab *Henrico Stephano* Genev. 1588. 12mo. 2. Fol. diligentissime ab *Æmilio Porto*, qvi Francisci Patris sui commentarios in Homerum hactenus ἀνεκδέτους accurate seqvi se affirmat, Genev. 1609. 12mo V. qvanqvam in hac qvoqve Editione errores qvosdam versionis notavit Mericus Casaubonus p. 32. seq. de nupera editione Homeri. Ilias cum versione per eundem Portum accurata prodierat Lugd. 1580. 12mo. Henricnm Stephanum seqvitur Editio nitida Homeri Græco-Latina Amstelodamensis per I. T. P. Ao. 1648. 1650. 8vo. 2. Vol. Cantabrigiensis A. 1676. 1679. 8vo. 2. Vol. Gifanium *Jacobus Lectius* in corpore Græcor. Poëtarum Carminis Heroici Græce & latine vulgato Genev. 1606. F. & majorem partem *Cornelius Schrevelius* in editione, de qva sub initium hujus Capitis dictum à me est, ubi etiam de Editione Græco-Latina Iliados à *Cantabrigiensibus* novissime accurata, in qva versionem post tot virorum doctorum labores à se castigatam dare allaborarunt. Deniqve *Jo Henricus Lederlinus* qvi Orientales litteras hodie docet in Academia Argentoratensi, & *Stephanus Berglerus* Transsylvanus emendatam Homeri editionem Græco-latinam curarunt minori forma, nitidis typis, recensitam ad exemplar primæ editionis Demetrii Chalcocondylæ & Poëtas principes H. Stephani, addita latina versione passim, in Odyssea præsertim emendata. Amst. 1706. 12. apud H. Wetstenium. Omitto singulorum librorum Homericorum Editores & Interpretes, ut *Martinum Crusium*, qvi librum primum Iliados non infeliciter vertit & illustravit Franc. 1584. Fol. *Melchiorem Volmarum*, in libros primores duos Iliadis Paris. 1523. 4. [Confer Menagii anti Bailletum c. 121.] *Joachimum Hansium* cujus prælectiones in qvatuor primos Iliadis libros prodiere Dantisci 1612. 8. *Andream Cratandrum*, qvi libros I. & II. Odyssææ recensuit, & præmissa Angeli Politiani de Homero dissertatione Græce edidit Basil 1520. 4to. *Joannem Hartungum* in tres primos libros Odysseæ. Franc. 1539. *Johannem Sanderum* à qvo liber nonus Iliadis editus est, cum suis de Homero collectaneis Magdeb. 1661. 4to. Commentarios item affectos & deperditos recentiorum in Homerum, ut *Claudii Belurgerii* Galli, qvi Græcas literas Parisiis docuit, & teste in Pinacotheca prima Jano Nicio Erythræo, adeo in deliciis habuit Homerum, ut nec * in templo deponeret, sed in manibus, in oculis, in animo semper ferret, & sacrarum precum loco recitaret, obiitqve Alexandriæ in itinere, qvod insano in Poëtam amore qvinqvagenarius susceperat, visurus campos ubi Troja fuit atqve omnia loca qvorum *Homerus* meminit. Prætereo deniqve promissas *Homeri* editiones, ut celeberrimi Viri *Johannis Georgii Grævii*, qvem post illustratum à se *Hesiodum* etiam *Homerum* edere constituisse, discas ex Bosii Epistolis ad Reinesium p. 363. Cui adde Commentarios,

 qvos

* Vignolius Marvillius personatus scriptor T. 1. Miscellan. p. 221. *Cl. Belurgerius étoit si fou d'Homere, qu'il l'avoit toujours entre les mains, & jusqu'au pied d'autels: Il ne croiont pas qu'aucun autre ecrivain meritas d'estre lu à son prejudice.*

qvos Eruditi expectant à *Johanne Rudolpho Wetstenio*, à *Johanne Jacobo Batterio*, de qvorum conatibus vide EphemeridesBerolinienses Clarissimi Chauvini An. 1697. p. 98.

XX. Sed de Homero in alias lingvas Vernaculas translato paucis adhuc dicere reliqvum est. Nam & *Persice* versum testatur Ælianus L. *XII.* Var. hist. c. 48. qva lingva adhuc exstare notat Labbeus p. 257. Bibl. nov. MSS. *Syriacam* versionem à Theophilo Astronomo Rohensi sive Edesseno adornatam memorat Abulphragius p. 26. 40. & 148.

XXI. Eodem in loco Ælianus auctor est etiam *Indos* idiomate suo *Homerum* legisse, qvod confirmat Dio Chrysostomus dissert. 53.

XXII. Atqve ut de iis, qvæ editæ sunt, dicam versionibus, Homerus integer *Anglico* carmine redditus exstat, à *Georgio Chapmanno* Londini sine temporis nota in Fol. & à *Job. Ogylbi*, Lond. 1660. Fol. Ilias à *Thoma Hobbesio* ibidem 1675. 8vo. Odyssea A. 1677. 8vo. *Johannes* qvoqve *Drydenius* Anglorum Poëtarum Princeps, qvi V. Nonar. Maji A. MDCC. diem obiit supremum, Homerum Anglica Metaphrasi donare voluit, licet specimen vix operis, sed perelegans librum nempe primum Iliadis publico dedit, qvi primo loco compareret inter alia ejus poëmata nonnulla, sub titulo fabularum veterum recentiumqve, junctim excusa paulo ante obitum auctoris. Londini in Fol.

XXIII. Ilias à *Christophoro de Mesa Hispanicè* versa non vidit lucem. Odyssea *Gundi-Salvi Peresii* prodiit Antwerpiæ Anno 1553. 12mo. & 1562. 8vo. Carmine satis puro & eleganti, qvod Nicolai Antonii judicium est T. I. Bibl. Hispan. p. 427.

XXIV. Belgice prodiit Odyssea Delphis 1606. 8. Ilias Amst. 1658. 12.

XXV. Hetrusco idiomate Odysseam reddidit *Hieronymus Buccellinus* Florentiæ 1582. 8vo Sed & *Antonius Maria Salvinus* nuper ad umbilicum perduxit suam *Homeri* translationem eo carminis genere qvod Italis *Versi sciolti* dicitur. Versibus ludicris sex primores Iliadis libros eadem lingva Italica expressit *Joh. Franciscus Loredanus* An. 1653. 12mo. T. IV. Opp.

XXVI. Habentur & primi decem Iliados libri *Gallico* redditi Carmine ab *Hugone Salelo* Paris. 1545. Fol. 1555. 1574. 8vo. reliqvi tredecim ab *Amadiso Jamino*, Paris. 1580. 12. Odysseæ qvoqve libri primi tres ab eodem translati prodiere ibid. 1582. 4. cum notis. Nescio an reliqvi etiam libri ex ejus Metaphrasi lucem viderint qvam ad ambilicum perducere voluisse constat ex A. Verderii Bibl. Gallica p. 25. qvi p. 676. memorat etiam Jo. Clopinelli poëma Gallicum de eversione Trojæ Lugd. 1544. fol. Ilias & Odyssea integra à *Salomone Certone* in Gallicum sermonem conversa ibid. 1615. 8vo. 2. Vol. Batrachomyomachiam qvoqve vertit Gallicè *Antonius Macaultus* Paris. 1540. 4. & *G. Roybier* Ao. 1550. & 1554. Iliadem *S. du Sou-*

pait,

bait. Parif. 1540. 4. Recentisſime Ilias & Odyſſea Gallice prodiit Pariſ. 1681. 12mo qvatuor voluminibus, qvæ ipſa translatio recuſa in eadem urbe eſt An. 1699. atqve à Clarisſimo Jacobo Bernhardo in Novellis Reip. literariæ illius anni T. 2. p. 346. perperam tribuitur *Andreæ Dacerio*, ut ipſe p. 479. agnoſcit, teſtatus hanc parum accuratam verſionem eſſe *La Vallerii* cujusdam Jeſuitæ jam defuncti. Dacerium tamen ipſum qvoqve in eo eſſe ut poſt Hippocratem, Platonem, Sophoclem, & alios Scriptores Græcos, etiam Homerum Gallicis auribus impertiat, teſtatur *Franciſcus Seraphinus Regnerius* in diſſertatione, qvam adjecit Metaphraſi libri primi Iliados verſibus Gallicis luculenter à ſe expresſi Pariſ. 1700. 8vo.

XXVII. Sed & *Germani* noſtri Homerum pridem conati ſunt in lingvam ſuam transfundere. Odyſſea enim à *Simone Scheidenreiſſero Minervio* archigrammateo Monachienſi germanice translata adſpexit lucem Auguſtæ Vindelicor. 1537. Fol. Francof. 1570. 8vo. Ilias verſibus reddita vernaculis cum Æneide Virgilii à *Johanne Sprengero* Francof. 1610. Fol. & 1630. 4to. Non mentiar autem, ſi dixerim Homerum inter Germanos primum balbutire desiiſſe, poſtqvam in lucem prodiit Διὸς ἀπάτη, ſive pars libri XIV Iliados de Junone fallente Jovem Carmine vernaculo diſertiſſimo expresſa ab erudito Poëta L. *Chriſtiano Henrico Poſtello* * Hamburgenſi, qvi & notas eleganti ac πολυγλώττῳ eruditione refertas, & Germanicam verſionem Commentarii Euſtathii in eandem Homerici libri partem, qvale nihil hactenus in noſtra lingva usqvam apparuerat, adjunxit, præmiſitqve poëma ingenioſisſimum in laudem ἀπάτης ſive fraudis Hamb. 1700. 8vo.

XXVIII. Argumenta ſingulis libris, partibusq; & rhapſodiis Iliados & Odyſſeæ jam olim à Grammaticis præfixa eſſe, Euſtathius teſtatur, tum in proſa, qvemadmodum libro primo Iliados: λοιμὸς καὶ μῆνις, tum verſu: ἄλφα λιτὰς χρύσου, λοιμὸν στρατοῦ, ἔχθος ἀνάκτων, ut prolixiora argumenta libris ſingulis Græca proſa in pluribus Homeri editionibus præmisſa omittam. Confer de priſcis titulis rhapſodiarum Homericarum diſſerentes Viros Clarisſimos Lud. Kuſterum in Hiſtoria Critica Homeri p. 84. ſeq. Allatium de patria Homeri c. 5. Raph. Fabrettum in commentario ad veterem tabulam Iliacam p. 337. Jacobum Perizonium ad Æliani Lib. XIII. c. 14. ** Variarum, & Sanderum in collectaneis de Homero cap. 8. E latinis *Auſonius* qvoqve Periochas librorum Homericorum & proſa & ſingulis verſibus ſcripſit, ut *Joachimi Camerarii* monoſticha latina in ſingulos libros, p. 23. ſqq. ad Lib I. Iliados, & aliorum recentiorum ſimiles opellas prætermittam.

Pp 3 XXIX. Indi-

* Obiit in patria A. 1705. die 23. Martii.

** Idem Ælianus lib. I. de animal. c. 42. laudat Homerum in Πατροκλείᾳ (Iliad. π.) ἐπιποδρομίαν Pollux IX. 55. (Iliad. ψ.) & Φαίακας IX. 106. (Odyſſ. θ.)

XXIX. Indicem deniqve omnium in Homerò Verborum concinnavit *Wolfgangus Seberus* ap. Commelin. 1604. 4to. Cui Editioni novus Titulus præfixus Amst. 1651. 4to.

XXX. Phraseologiam Homericam *Jacobus Sorgerus* dedit Franc. 1625. 8vo. Lexicon* Homericum *Ludovicus Coulonius* Paris. 1653. 8vo. Homeri Epitheta ex Iliade, per *Nicolaum Proustum* Lugd. 1594. 12. Epitheta ex Homero & aliis Poëtis Græcis collecta *Conradus Dinnerus*. Hanov. 1605. 8vo. Clavem Homericam *Antonius Robertus*, Duaci 1636. & Georgius Perkinsus Lond. 1647. 1671. Roterd. 1655. 1673. &c. in 8vo, nomine auctoris suppresso.

* *Basilides* olim scripserat περὶ λέξεως Ὁμηρικῆς, cujus libri Epitomen concinnavit *Cratinus* teste Etymologico Magno in ἀρίζηλος. De *Apione* & *Herodoro*, *Philoxeno* ejusqve epitomatore *Ælio Sereno* dixi infra c. 5.

CAPUT IV.

I. *Index Scriptorum in Scholiis minoribus ad Homerum allegatorum,*

nonnullis illustris viri *Gisberti Cuperi* observationibus emendatior auctiorqve.

Litera sola, Libros Iliados, *Od.* literæ præfixum, Libros Odysseæ: numerus versum significat.

Academici Philosophi. Ε 2.
Acusilaus Υ. 307. Od. Λ. 320. Ξ. 533. Ρ. 207.
Æschylus Σ. 486. Od. Β. 20. ἐν ψυχαγωγοῖς. Od. Κ. 133.
Agallius Corcyræus, Aristophanis Grammatici discipulus. Σ. 491.
Alcæus Od. Φ. 71.
Alcman Lyricus. Α. 222. Γ. 242. 250.
Ἀλκμανικὸν σχῆμα, Hyperbaton. Od. Κ 513.
Alexander Γ. 314 Plevronius. Π. 235.
Anacreon. Θ. 193. Od. Φ. 71.
Andromachus ἐν Ἐτυμολογικοῖς. Ν. 130.
Andron. Α. 52.
ἐν ἱστορίαις. Π. 235.
Androtio Od. Λ. 270.
Anticlides Η. 44. Od. Π. 471.
Antimachus Colophonius Ε. 389.
Apollodorus Atheniensis Α. 10. 195. Β. Catalog. Ι. Μ. 117. Ν. 12. 301. Ξ. 296. Φ. 448. Od. Ψ. 198.
ἐν Ἰῶ πρώτῳ. Β. 103.
ἐν δευτέρῳ Α. 42.
Apollonius in Argonauticis Α. 264.
ἐν δευτέρῳ. Γ. 237.
Apollonius Grammaticus Σ. 505. Od. Τ. 177. ἐν καταλόγῳ * νεῶν. Θ. 284.

* Confer, si placet, qvæ infra p. 331.

Apio-

Gale-

* Grammatici Ariſtarchei fuere qvi ex Ariſtarchi ejusqve diſcipulorum ſchola prodiiſſent ut Pamphilus Alex. Didymus Chalcenterus, Polemo &c.

* Illustrem Cuperum monuit doctiss. Grævius, verba: Πολεμώνιοι ἤτοι, non reperiri in MS. qvem consuluit, ac si vera lectio, rationem nullam se posse comminisci qvam qvod à Polemone qvodam in unum corpus fuerint collecti Cyclici, Polemone forte Evegeti F. discipulo Aristarchi. Ex Polemone proferunt qvoqve Mythica nonnulla Clemens Alex. in Protreptico & Arnobius lib. IV. Forte leg. περὶ Πολέμωνι ἤτοι Κυκλικοῖς.

II. *Index scriptorum laudatorum in Scholiis ad Iliados IX. à Conrado Hornejo in lucem editis.*

III. *Index * scriptorum ab Eustathio in Commentariis ad Homerum allegatorum, accommodatus ad paginas editionis Romanæ.*

Achæus. χάσκοντα λιμῷ μόσχον ὡς χελιδόνος. pag. 753. C. ubi μόσχος significat νεοττὸν sive pullum hirundinis. Odyss. 1596. 45.

Ælianus. Primus bellum Trojanum cecinit Syagrus pag. 4. μέμνηταί τινος Φθίας παρθένου, ἧς φησιν ἐρασθεὶς Ζεὺς μετέβαλε τὴν μορφὴν εἰς περιστερὰν p. 71. A. Purpurarios, purpuras, uno ictu frangere. p. 524. C. τὴν εὐχὴν Αἰλιανός φησι πρέσβιν πρὸς θεὸν ἀδωρότατον. p. 738. C. ὅτι στεφάνη γυναικεῖος κόσμος. p. 1175. A. de aquila. p. 1351. B.

Ἐν τῷ περὶ Ζώων ἰδιότητος. ibi κλάδι pro κλάδῳ p. 58. C. Odyss. ἱστορεῖ. 1493. 59. 1630 64. 1653. 16. Fr. 1390. 26, 1404. 46, 1756. 30, 1757. 51, 1870. 55.

Ἐν τῷ περὶ προνοίας. In eo usus est voce ἀθὴρ (unde ἀθερίζειν) pag. 100. A. ἔῤῥει δακρύοις ὁ ὀφθαλμὸς pag. 495. C. ex eo refertur sequens oraculum: Μοῖραν μὲν θνητοῖσιν ἀμήχανον ἐξαλέασθαι, Ἣν ἐπὶ γεινομένοισι πατὴρ Ζεὺς ἐγγυάλιξεν. p. 657. C. χλεύην dixit. τὸν ἀπόκοπον, usus est voce ἀγκυωρεῖν pag. 797. B.

Ælius Dionysius in Lexico. p. 84. B. p. 166. A. p. 203. A. 204. B. ἰλλώπτειν τὸ ὑγροῖς καὶ ἐπιμύουσι καὶ κατακεκλασμένοις ὄμμασιν ἐμβλέπειν. p. 106. B. βυσαυχην. p. 107. A. p. 217. B. p. 219. B. 228. C. 229. B. 231. C. 239. B. Δορίδες μαγειρικαὶ τράπεζαι p. 243. A. 258. B. de Sparta, p. 294. C. de Magnete lapide. pag. 338. B. de vocibus διέτης, τριέτης &c. p. 341. A. Fr. pag. 368. C. aliud Fragm. ibid. dicitur δένδρον καὶ δένδρεον καὶ δένδρος pag. 396. B. περὶ προξένων, ἀστοξένων, δορυξένων & ἰδιοξένων. p. 405. C. Chordas musicas olim fuisse λινέας p. 421. B. ὅτι οὐδὲν λευκῶν ἀνδρῶν ὄφελος pag. 455. C. 456. A. πιστὰ τουτέστι

* In superiore editione exhibui Indicem in Eustathii commentarios, in quo concinnando usus fueram industria egregiorum tum adhuc juvenum Jo. Christophori Wolfii, Conrectoris hodie Flensburgensis, & Petri Zornii Hamburgensis: Ab eo tempore *Jo. Hudsonus* vir doctrina & humanitate juxta præstantissimus ad me Oxonia misit indicem in eosdem Commentarios Eustathii, alia longe ratione eaqve perqvam oportuna concinnatum, dignissimumque qvi lucem videat. Eum hic exhibere tibi integrum Lector, præsenti loco volui, qvem cum priore operæ pretium fuerit conferre, uti in tam longo tamqve molesto labore fieri neqvit qvin aliqvid hinc inde excidat vel perperam annotetur: qvo minus ipse conferrem, temporis me angustia prohibuit. Adjunxi etiam qvæ in hoc indice desiderari intellexi supplementa qvæ ad me pro singulari sua humanitate misit Illustris *Gisb. Cupe-*

rus. Quoniam vero binæ exstant editiones operis Eustathiani, ut Basileensis quoque ἐκδόσεως, cujus paginas extra hunc indicem in hoc opere semper fere adhibeo, possessores aliquem usum ex hoc indice capere possint, ecce tibi collationem paginarum utriusque.

Iliados.	Α.	Β.	Γ.	Δ.	Ε.	Ζ.	Η.	Θ.	Ι.	Κ.	Λ.	Μ.	Ν.	Ξ.
Basil.	1.	123.	280.	330.	386.	473.	527.	572.	623.	697.	755.	841.	879.	946.
Rom.	1.	163.	370.	435.	511.	621.	661.	693.	731.	785.	825.	888.	915.	963.

Iliados	Ο.	Π.	Ρ.	Σ.	Τ.	Υ.	Φ.	Χ.	Ψ.	Ω.
Basil.	998.	1051.	1121.	1172.	1229.	1262.	1299.	1348.	1391.	1462. - 1519.
Rom.	1001.	1041.	1091.	1127.	1168.	1192.	1219.	1253.	1284.	1336.

Odysseæ	Α.	Β.	Γ.	Δ.	Ε.	Ζ.	Η.	Θ.	Ι.	Κ.
Basil.	3.	73.	107.	143.	202.	242.	267.	289.	330.	376.
Rom.	1379.	1429.	1453.	1478.	1520.	1548.	1565.	1583.	1611.	1643.

Odysseæ	Λ.	Μ.	Ν.	Ξ.	Ο.	Π.	Ρ.	Σ.	Τ.	Υ.
Basil.	414.	464.	500.	526.	561.	589.	616.	650.	678.	717.
Rom.	1670.	1705.	1730.	1747.	1772.	1791.	1810.	1833.	1851.	1880.

Odysseæ	Φ.	Χ.	Ψ.	Ω.
Basil.	742.	769.	798.	819 - 847.
Rom.	1897.	1916.	1935.	1950 - 1970.

Agathar

Agatharchides. p.1696. C. 1029. C. *Odyss.* 1960. 28.

Agathias Corcyræus. σοφιστὴς p. 1156. B, C. 1159. A.

Agathias. *Odyss.* 1898. 4.

Agatho. 1292.

Agathocles (Babylonicus) p. 903. B. p. 994. C. var. lect. ex quo loco colligas Homerum emendasse. *Odyss.* 1524. 27.

Alcæus. ἀγέρωχον dixit τὸν ἄκοσμον καὶ ἀλαζόνα. p. 314. Ejus Scolium de Admeto. p. 326. C. λόφον σείων καρικὸν. 367. B. Ἄρευς pro Ἄρης. 418. C. ἄνομος καταρής. 603. B. κινήσας τὸν πήρας πυκινὸν λίθον pag. 633. C. βληχρῶν ἀνέμων ἀχείμαντο πνοαί. 705. C. τέρεα dixit pro τείρεα. 1155. C. μηδὲν ἄλλο φυτεύσης δένδρον πρότερον ἀμπέλω. 1163. A. μύρωμα. 1295. A. *Odyss.* κινήσας πυκινὸν λίθον. 1397. 32, 1571. 43, πεφυγγω. 1596. 6, 1612. 14, 1633. 1, κταίνω. 1648. 5, 1687. 51, 1759. 27, 1901. 50, 1910. 17.

Alciphron. πατελλοχάρων. p. 229. A. (ὁ Ἀττικιστὴς) ἐνεργεῖν pro, subigere fœminam. p. 762. C. ἀποσκλῆναι κινδυνεύω λιμῷ p. 1295. B. Odyss. κατασκλῆναι κινδυνεύω λιμῷ. 1508. 43.

Alcman. ἐπ' ἀριστερᾷ χηρὸς ἔχων p. 110. 6. Καρύστιος οἶνος. pag 281. A. Κύπρον ἱμερτὰν λιποῖσα καὶ Πάφον. 305. C. ἀγέρωχος pro σεμνὸς 314. C. Insulas pityusas vocat πιτυώδεις. 355. ult. αἰνόπαρις κακὸν ἑλλάδι βωτιανείρῃ. 379. C. οὐ γὰρ πυρφύρας τόσος κόρος ὡς ἀμύνασθαι. 546. B. Alcmanicum σχῆμα quale sit. 606. C, 756. B. λᾶδος εἵματα καλόν. 1147. A, ὡς Ἄκμονος ὁ οὐρανὸς. pag. 1154. B, Odyss. 1449. 12, 1462. 47, 1547. 30, 1563. 1, 1633. 1, 1633. 51, 1648. 7, 1701. 21, 23, 1735. 50, 1787. 44, 1892. 44.

Alexander. τὸν Ἕκτορα Ἀπόλλωνος υἱὸν παραδίδωσι. ad v. 314. Il. Γ.

Alexander Aphrodisiensis. ἀξύμβολος. *Odyss.* 1405. 53.

Alexander ὁ Κοτιαεὺς. p. 589. C.

Alexander Myndius. p. 254. C.

Alexander Paphius Odyss. 1658. 47, 1713. 18. de Homeri parentibus.

Alexion. τὸ ἔτης, socius, δασύνει. p. 641. C, 1017. C. Odyss. 1788. 52, 55.

Alexis. p 859. C, 863. B, οἶνος ξενικὸς παρῆν, ὁ γὰρ Κορίνθιος βασανισμός ἐστι. pag. 953. B, 962. B. Alexis οὐ τὸν ἔρωτα πέτεσθαι λέγει, ἀλλὰ τοὺς ἐρῶντας. p. 987. B, Fr. de amore. 988. A, 1144. A, 1226. A. Somnum dixit βροτείων πόνων παυστῆρα. 1336. A. Fr. ἄνθρωπος εἶναί μοι δοκεῖς Κυρηναῖος. &c. pag. 1184. B, καίεταί μοι τὸ πῦρ ἤδη, πυκνοὶ δ' ἄττουσιν Ἡφαίστου κύνες. i. e. σπινθῆρες 1151. C, οὐ γὰρ ἐμυρίζετο ἐξ ἀλαβάστου. 1161. B, Fr. 1164. B, 1169.

1169. A. *σοῦ δ' ἐγὼ λαλιστέραν οὐπώποτε εἶδον, οὔτε κερκώπην γύναι, οὐ κίτταν, οὐκ ἀηδόνα* &c. p. 1282. C. Ejus Griphus de somno. 1336. A. *Odyss.* *καὶ θυμοῦ δέσμαι τινές.* 1411. 34, 1422. 49, 1449. 8, ibid. 20. Fr. 1560. 61, 1571. 9, 20. 1594. 8, 1623. 51, 1624. 48, *τρικότυλον ψυγέα.* 1632. 13, 1646. 17, 1712. 44, 1752. 2, 1817. 60, 1837. 20, 1842. 19, 1960. 11.

Amerias *γλωσσογράφος.* p. 757. A. Ubi exponitur illud Homeri, *τίω δέ μιν ἐν καρὸς αἴσῃ.*

Amphis Comicus. p. 1015. C.

Anacharsis. Ejus Apophtegma de navigantibus. p. 1034. A. *Odyss.* 1524. 21, 1896. 14.

Anacreon. *καρικοεργὸς ὀχάνου.* p. 367. B. & 707. C. *Σόλοικος φθίγγος,* i. e. *βαρβαρικός.* p. 368. A. *οἷά τε νεβρὸν νεοθηλέα, γαλαθηνόν.* p. 711. B. *τρισκεκορημένον, τὸν πολλάκις ἐσκεσαρωμένον λέγει.* p. 725. B. *σκύπφον.* 900. A. *λέγουσι παρ' Ἀνακρέοντι ἐπὶ θρήνου κεῖσθαι τὸν ὕμνον.* 928. C. voce *γουνήεσσαι, ἐπὶ δειλῶν* usus est. pag. 932. A. *Κάδ' ἡ λοιπὸς ἐχύθη.* p. 1001. B. *μεὶς μὲν δὴ Ποσειδηΐων ἵστηκε νεφέλαι δ' ὕδατι βαρύνονται, ἄγριος δὲ χειμῶνες παταγοῦσι.* 1012. A. *γυνὴ πανδοσία.* 1088. B. *τὸν ἡδυπαθῆ* (ex Athen. XV. 690. C.) *λυδοπαθῆ ἔφη.* p. 1144. A. *δέσποινα ἄρτεμι θηρῶν.* 1247. A. *πυκταλίζειν.* pag. 1322. C. 1329. B. meretricem vocavit *πανδοσίαν* & *λεωφόρον.* *Odyss.* 1476. *ἀγήλατος* 1538. 49, *τρισκεκορημένε.* 1542. 47, 1654. 15, 1746. 13, 1856. 13, 1862. 16, 1901. 43, 1942. 4.

Anaxandrides. *Odyss.* 1632. 63. ex Athenæo. 1761. 49. *καλὸς ἂν τὴν ὄψιν* &c. 1834. 15.

Anaxarchus *εὐδαιμονικὸς φιλόσοφος.* 1273.

Anaxilas Comicus. Odyss. Fr. 1422. 55, 1714. 37.

Andocides. *ἐν τῷ περὶ ἀσεβείας.* 381.

Andron Historicus. Odyss. 1507. 44, Ex eo de more comburendi cadavera inter Græcos quædam adducit. Sh. Hom. ad. v. 52. Il. A. de Sellis, quos Homerus *ὑποφήτας Διὸς* vocat ad v. 235. Il. *π.*

Anonymi. *ὁ εἰπὼν τὸν Αἰσηπὸν ποταμὸν ἑλικώτατον ὕδωρ* (i. e. nigerrimam aquam) p. 57. A. *τραγικός τις φησι. δέος γὰρ ᾧ πρόσεστιν, αἰσχύνη θ' ὁμοῦ, σωτηρίαν ἔχοντα τοῦθ' ἐπίστασο.* p. 111. C. Citatur Comicus incertus. p. 302. B. De Creophylo Samio, qui cum hospitio excepisset Homerum, dono ab eo accepit poëma de excidio Oechaliæ. pag. 330. C. *τραγικὸς κερδαίνετε τὸν πρὸς Σάρδεων ἤλεκτρον.* i. e. aurum. pag. 366. B. Tragicus de Helena, *ἣν καλλίστην χρυσοφαὴς ἥλιος αὐγάζει.* pag. 397. C. *ὁ τῶν στάσεων ἐξηγητής.* 467. C. *βριθὺς ὁπλιτοπάλας δάϊος ἀντιμάχοισι.* pag. 513. *ἐν παλαιῷ περὶ παθῶν σκίμματι, τίς ἔσθ' ὁ πωλῶν τ' ἀνδράποδα, ἐγὼ πάρα.* pag. 586. C. 633. B. *ὁ Κίλιξ*

σοφος

σοφος περιάδεσθαι τὴν δασίαν ἄλμην. 749. A. παρά τινι λογίῳ Αἰγυπτίῳ ἀνδρὶ, σκώπτει τις τοὺς Αἰγυπτίους ἱερεῖς, εὐνούχους δηλαδὴ ὄντας, εἰπὼν ἀπῆχθαι &c. pag. 1183. A. σὸν ἅρμα χάρμα, καὶ γέλως ἱέσθαι. p. 1304. C. Odyss. Ἀλεξανδρεὺς ῥήτωρ in Eroticis. pag. 1761. 15. Anonymus Poëta Alexandrinus. 1295. Anonymus auctor sententiæ, μητρόπολις τῶν δεινῶν ὁ οἶνος.

Antimachus ad imitationem Homeri dixit, ἐννέπετε κρονίδαο Διὸς μεγάλοιο θύγατρος. pag. 9. C. pag. 263. B. ὥς ῥα τότ' Ἀργείων ἐκολώει στρατός. 205. A. ἔστι δέ τις Νέμεσις μεγάλη Θεός. &c. p. 355. B. 1098. C. var. lect. 1243. B. var. lect. pag. 1334. A. Colophonius *Odyss.* 1700. 10, 1441. 16, 1746. 18. it. ad v. 389. Il. E.

Antimachus Grammaticus Homerum exposuit, ut patet ex p. 932. & 1243. ἀποσημειοσάμενος ὀνόματα συγγενικά. 971. adde 163. & 355.

Antiope, *Odyss.* 1779. 54.

Antiphanes Comicus οὐχ ὁρᾷς ὀρχούμενον ταῖς χερσὶ τὸν βάκηλον. p. 159. C. τί δ' ἂν ἕλληνες μακροτράπεζοι φιλοτρῶγες δράσειαν. pag. 245. B. 740. A. κασωρίτιν ἔφη τὴν ἐπὶ τέγους προεστῶσαν. pag. 741. B. 867. C. δεῖ γὰρ φαγόντας δαψιλῶς βρέχειν. 890. C. (ὁ χαρίεις) de unguento Attico. 974. C. 1035. C. προφαλίδας λινοσάρκους. p. 1329. A. Odyss. 1401. 6. 53, 1422. 51, 1612. 16. 1753. 23.

Antipater. Odyss. (ὁ Ἀκάνθιος.) 1697. 58.

Antipho Rhetor λόγον ἔγραψε περὶ ταῶν. p. 346. A.

Antisthenes. Odyss. 1645. 11.

Aphthonius. Odyss. 1714. 54. 56.

Apion εἰς τὰ τοῦ Ὁμήρου pag. 28. A. ὅτι οἱ ἕλληνες ἐκ δευτέρου ἐπὶ Τροίαν ἐστράτευσαν. 47. A, 118. C, 140. C, 153. B, 157. A, 178. B. p. 267. A, 299. B. 314. C, 324. B, 329. A, 340. B, 350. B, 474. C, 476. C, 496. C, 515. C, 518. B, 526. C, 541. A. 545. B, 592. B, 618. A, 641. C. Quare sol ἠλέκτωρ ab Homero dicatur 659. B. de voce ἤθειος. 559. B. de voce ἀβληχρές. 705. C, 706. C, 708. A, 729 B, 732. C, 742. C, 747. A. de verbis illis Homeri, τίω δέ μιν ἐν καρὸς αἴσῃ. p. 757. B, 763. A, de voce ζαφελῶς. 769. B. παλύνειν, est μολύνειν. 786. B, 790. A, 794. B, 803. C, 809 A, 834. B, 841. B. 843. A. ὅτι ἐμπλοκῆς τι γένος (τριχῶν) εἰς κέρατος τύπον ἀνεπλέκοντο οἱ παλαιοί. 851. C. 922 C, 959. B, 992. C, 1071. C, de voce ἀναρέτης. 1043. C, 1075. C, 1235. A, 1250. C. de Spiritu vocis αὖον. 1304. A.

Ἐν τοῖς εἰς τὸ Πῖ σχολίοις. p. 1257. C. vid. ad v. 403. Il. E.

Apollonius Grammaticus. ἐν τῷ περὶ μετοχῶν. 440. C.

Apollonius (Rhodius) de cæneo, θεινόμενον σιβαρῇς καταιγόην

γδην ἐλάταις. p. 101. B. 344. B. 362. B. 975. C. ἄμμι γεμὴν νοὶς ἔνδον ἀτύζεται. 1112. B. Odyss. 1715. 28.

Apollodorus. τοὺς ἀκρατεῖς καὶ καταφερεῖς ἀλφηστὰς εἶπε. pag. 1166. C. quid significet ἀμφίθετος φιάλη apud Poëtam. p. 1299. C. Apollod. Atheniensis scripsit Commentarium in catalogum navium, sive Bœotiam Homeri p. 263. C, 363. C, 524. B, 742. C, 757. C. *Odyss.* 1448. 30. Odyss. 1476. 38, 1635. 30, 1700. 10, 1706. 2. 3, 1951. 16.

Apollodorus hymnos scripsit, vid. τὸ τέρθρον.

Aristarchus. οὐδέν τι τῶν παρ' Ὁμήρῳ ἀλληγορεῖν ἤθελε. pag. 40. B. δασύνει τὸ ἄρσαντες, in versu illo Homeri, ἄρσαντες κατὰ θυμὸν &c. pag. 67. A. χεῖρες ἄαπτοι, i.e. δειναὶ καὶ ἀπτόητοι. 150. B, 190. C, 255. B, 261. C, var. lect. p. 273. C, 283. C, 305. C, 369. C. var. lect. παρειὰ pro παρειὰς 377. C, 524. A, 539. A, 548. C, 549. A, 561. C, 592. B. μηδέν τι τῶν Ὁμήρου ἀλληγορεῖν ἀξιοῖ. pag. 614. A, 641. B. ὅτι Ἀρίσταρχος πολλὰς λέξεις παρὰ τὴν ἀναλογίαν καινοτέροις τόνοις ὑπέβαλε. 652. C, 624. B, 689. B. var. lect. pag. 716. C, 729 B, 742. C, 841. B, 854. A, 855. B, 858 C, 869. B, 890. A. de voce κρόσσαι. 903. A. var. lect. pag. 972. C, 999. B, 1017. A, C, 1040. B, αἰναρέτης 1043. C, 1052. A, 1075. C, 1133. A. ὅτι λίνος εἶδος ᾠδῆς. 1163. C. versum aliquem in Homero obelo notat. 1198. A. Var. Lect. Il. φ. v. 169. p. 1229. C, 1291. C. Var. Lect. pag. 1304. B, 1336. B, 1337. B, 1352. C, 1353. C, 1359. A. *Odyss.* 1386. 9, 30, 75, 1439. 4, 1457. 47, 1458. 1, 1483. 41, 1485. 5, 1493. 28, 1494. 54, 1580. 27, 1587. 41, 1644. 54, 56, 1654. 28, 1697. 19, 1698. 36, 1715. 25, 1723. 17, 1748. 56, 1749. 33, 1776. 21, 1785. 37, 1835. 40, 1854. 64, 1863. 51, 1924. 13, 1936. 10, 1944. 37, 1948. 48. Ἀριστάρχου ἔκδοσις 1885. 43.

Aristarchus quomodo explicaverit verba illa Homeri. Διὸς δ' ἐτελείετο βουλή. ad v. 5. Il. α. Homerum non certo quodam consilio, sed casu, in catalogo navium à Boetis initium fecisse dixit. ad v. 1. Catalogi. De Oto & Ephialte ad v. 385. Il. E. ad v. 397. Il. E. ad v. 422. Il. E. ad v. 351. Il. K. ad v. 741. Il. O. ad v. 357. Il. Υ. ad v. 319. Il. Φ. ad v. 323. Il. φ.

Aratus. Ἔνθα μὲν ἠελίοιο θερείτατοί εἰσι κέλευθοι, Αἱ δέ που ἀσταχύων κενεαὶ φαίνονται ἄρουραι, Ἠελίου τὰ πρῶτα συνερχομένοιο Λέοντι. ad v. 385. Il. E.

Aristophanes Grammaticus. de Ætolis observavit, eos ex multis genitivis facere nominativos, ut παθήματος, γέροντος &c. p. 279. de significatione vocis ἀμύνεσθαι pag. 546. B. de voce οἰκέται. 566. B, 589. B. de voce ἠθεῖος. 659. C. μῆλα etiam de capris, & πρόβατα de equis dici. 877. C. de nominibus & gradibus ætatum veluti βρέφος, παιδίον &c. pag. 962. A. de

voci-

vocibus ἄππα, πάππα &c. p. 1118. A. ὅτι λάτρις ὁ ἐπιμίσθιος. 1246. A. 1327. B. *Odyss.* 1401. 19. λειπογνώμονα. 1404. 60, 1415. 63, 1455. 34, 1599. 14, 1625. 33, 1627. 43, 1660. 4, 1680. 23, 1707. 51, 1745. 31, 1752. 10, 16, 1761. 22, 38, 1770. 11, 1784. 23, 1817. 38, 1827. 47, 1839. 39, 1864. 29, 1915. 16, 1823. 4, 7.

Ariftoph. Gram. ἐν τῷ περὶ ὀνομασίας ἡλικιῶν, ὅτνης ἐςὶν ὗς ἐκτομίας. p. 772. C. *Odyss.* 1817. 19. 1720, 25, 1752. 11.

Ἐν γλώσσαις. 115. 279. 546. 566. 150. B.

Ἐν συγγενικοῖς. de differentia vocis ἑκυρὸς & πενθερὸς. p. 648. C.

de Ægide Minervæ fingulari opere egit. p. 603. B.

Ariftophanes (vid. Comicus) ἐπὶ τῷ ταρίχει τὸν γέλωτα κατέδομαι. pag. 73. C. τάριχον ἔτον πλύνω. ibid. ἡ κωμῳδία πολλὰ καταπαίζει Κλέωνος, ἐπὶ καὶ μόνῳ βρενθυομένου τῷ κατὰ Πύλον ἀριστεύματι. pag. 121. C. Ζεὺς λήροις τοὺς νικῶντας ἀναδῶνι στεφανοῖ. pag. 125. C. Κήρυλος. ibid. ἀπανθρακίζειν pro ὀπτᾶν. pag. 135. B. Πύθου χελιδὼν πήνικ' ἄττα φαίνεται. pag. 148. C, 191. B, 309. C. Ἑρμαϊκὴ κύλιξ. pag. 640. C. ὀφθαλμὼ παραβάλλεσθαι λέγει τὸν Σωκράτην pag. 768. A. Λυδῶν δεῖπνα καὶ Θετταλῶν. pag. 857. B. ἀνὴρ πεδήτης ἰτέαν ἐνημμένος. pag. 911. C. σῶς etiam θηλυκῶς apud Ariftoph. accipitur. pag. 959. C. σᾶ, ἢ σῶα ibid. τὸν νῦν ἴθ' ἄρδω, καὶ λέγω τι δεξιόν. pag. 1077. C. ἐλατὴρ, πόπανον πλατύ. pag. 1163. C. ἐνδὺς τὸ γυναικεῖον τοδὶ χιτώνιον. pag. 1166. C, 1226. A. πικρότατον οἶνον τήμερον πιῆ. 1253. C. ἀλφίτων χοίνικας τρεῖς κοτύλης δεούσας. 1282. C. κοτυλίσκιον. ibid. de Melito & Cinefia, hominibus, gracili corpore præditis. 1288. C. σορέλλη, σκῶμμα εἰς γέροντα. 1289. A. διέμβω ὀξεῖ σφηττίῳ, i. e. ὑγράνας. 1312. A. ἀσπιδαποβλῆς. 1359. A. *Odyss.* κρόταλον. 1381. 48. ἀστειότερον. 1382. 16, 1384. 63, 1385. 54. 59, ἀπαφαυάνθην. 1387. 2, 5, ὀρεσκόμους ἀθέρας. 1392. 28, βλέπος Λυσίας. 1394. 38, 1397. 43, 50, 1398. 17, σφενδάμνινοι 1398. 22, ξυροδόχον. 1399. 36, προπόλος. 1400. 57, τρωγάλιον. 1401. 50, πινακηδὸν ἀποσπῶν. 1402. 14, ξυλοφάγον. 1403. 39, ἀρύβαλλος. 1405. 12. 14, βλαῖσος. 1410. 16, στρουθὸς 1411. 13, 14, 1416. 41, Fr. 1419. 53, 1421. 64. χρυσεοπήνιτον ἄμφιον. 1423. 4. Fr. 1426. 58, 1428. 54, 1441. 23, 1442. 8, 1446. 7, 13, 21, 1448. 4. vid. infra Comicus.

Ἐν Βατράχοις. πολύριον δόνακα ἔφη. p. 1165. B.

Ἐν Σφηξί. *Odyss.* 1523. 58, 1541. 64.

Ἐν Εἰρήνῃ. ναξιουργὴς κάνθαρος. p. 907. B. τὸ ὄρτυγος διὰ μέτρον συστέλλεται. pag. 1108. C. πόθεν τὸ φίτυ, i. e. φύτευμα. pag. 1291. B. *Odyss.* 1573. 20, 1626. 5.

Ἐν ἱππεῦσι. pag. 666. B. Maritum appellari Dominum. pag. 1185. A. *Odyss.* 1403. 39, 1406. 17.

[illegible]

[illegible] in zelo Cor- [illegible]

[illegible] Commentatoris [illegible]

[illegible]

[illegible] & 155. A. [illegible] De Gratia p. 266. B. 281. B. [illegible] dictum eius de voluptate, 397. B.

ὅτι γυναῖκες φύσει φιλολοίδοροι. 400. B. de interitu Mycenarum. 443. A. de apro. 450. A. de pedibus. 457. A. ὅτι διδάσκουσιν οἱ ποιμένες τὰ πρόβατα συνθεῖν, ὅταν ψοφήσῃ. 472. A. κρόταφόν φησι τὸ μεταξὺ ὀφθαλμοῦ, ὠτὸς καὶ κορυφῆς. 492. C. ἐπεμβολάδες ἀπίους. 545. C. ὅτι χειρὸς τὸ ἐντὸς θέναρ σαρκῶδες. 553. B. Deorum ἰχὼρ ἀνάλογόν ἐστιν αἵματι. 16. C. αὐτὸς ὄρνεόν τι παρὰ Ἀριστοτέλει. 561. A. ὅτι βρέγμα λεπτότατον ὀστοῦν ἐστι τῆς κεφαλῆς. 584. C. ὅτι φιλόλουτρον ζῶον ὁ ἵππος. 658. C. pag. 690. A. χλούνην σῦν, τὸν τομίαν νοεῖ. 772. C. 834. C. κέρα ἀγλαὸν εἶπεν, ἀντὶ τοῦ αἰδοίῳ σεμνυνόμενον. 851. C. ὅτι θῶες πολέμιοί εἰσιν λέοντι. 856. C. dicit sedem pudoris esse in oculis. 923. A. 1067. B. insignis locus de coronis, & more coronandi victimas. 1138. C. Milesios luxuria perdidit. 1358. A. 1365. C. Odyss. ἀπίους ἐμβολάδας. 1405. 28, 1412. 18, 1485. 14, 37, 1489. 38, 1502. 56, 1505. 61, 1543. 50, 1679. 24, 1687. 59, 1709. 53, 1713. 8, 1717. 31, 1720. 39, 1726. 14, 1747. 2, 1754. 43, 1760. 56, 1796. 43, 1821. 30, 1831. 29, 1873. 29, 1878. 57, 1905. 37, 1940. 57.

Ἐν πολιτείας, ἥλῳ τὸν ἧλον, κατὰ παροιμίαν. p. 126. A.

Ἐν τῷ περὶ ζώων ἱστορίας. pag. 228. C. ἐρινεὸς μὲν τὸ φυτὸν λέγει, ἐρινὸς δὲ τὸν καρπόν. 653. C. 751. A. (ἡ ζωϊκὴ ἱστορία) de apibus. p. 897.

Ἐν προβλήμασι. de Bellerophonte. p. 636. B.

Πέπλος. p. 285. B.

Ἐν τῇ ῥητορικῇ. ὅτι Ἀφροδίτη ὡς ἄρχουσα ἀφροσύνης, καὶ Ζεὺς ὡς ζωῆς αἴτιος ὢν λέγεται. 414. C.

Ἐν δικαιώμασι πόλεων. 624. B. ubi agitur de differentia vocis ναῦς & πλοῖον. Valef. ad Maussac. in Harpocrat. v. Δρυμός, legendum contendit, δικαιώμασι πολέμων, ut habet Ammon. v. Νῆες.

Ἐν τῇ Λακεδαιμονίων πολιτείᾳ. p. 741. A.

Ἐν τῇ περὶ ζώων ἱστορίᾳ. p. 935. B. de Sepia. 950. A.

Archestratus. de Lesbo dixit, eam λευκότερα αἰθερίας χιόνος ἄλφιτα φέρειν: & θεοὶ εἴπερ ἔδουσιν ἄλφιτα ἐκεῖθεν ἰὼν Ἑρμῆς αὐτοῖς ἀγοράζει. 280. A. θεόπαιδα ἔφη παίζων τὸν Μιλήσιον λάβρακα. pag. 1053. A. ὅτι ἅπας ἰχθὺς σάρκα φιλεῖ βροτίαν. pag. 1227. B. Πίονα τινα τόπον Λέσβιον, κλεινῆς Λέσβου περικύμονα μαστὸν ἔφη. 1258. C. 1276. B.

Aristoxenus Cyrenæus Philosophus. 868.

Aristoxenus Musicus. p. 937. B.

Arrianus. Θηβαίων ἐγένετο καρτερός. i. e. vicit, sui juris fecit. p. 101. C. ὅτι Βριάρεως, γῆς καὶ οὐρανοῦ παῖς θαλαττοκρατήσας, ὁρμητηρίῳ ἐχρήσατο Εὐβοίᾳ τῇ νήσῳ. 123. C. Briarei pater Saturnus. 124. A. Φυῖαι Φινέα. 125. B.

* Epitoma tantummodo Athenæi usum Eustathium, annotavit doctiss. Bentleius.

Ἐν τῇ ὀρθογραφίᾳ. 315. C. 356. B.

Chiron ὁ Ἀμφιπολίτης. Odyss. 1712. 55.

Chrysologus. κρατῆρες ἐστεμμένοι οἴνου. p. 137. A.

Chrysippus. p. 447. B. ἐδόξασε, σφαιροειδεῖς τὰς ψυχὰς μετὰ θάνατον γίνεσθαι. 1288. A. Odyss. 1602. 23. 1679. 25.

Clearchus. ænigma de Eunucho pumice noctuam petente. 713. A. Odyss. 1397. 35, 1541. 36, 1623. 47, 1908. 47.

Claudianus Philosophus. p. 995. A.

Cleitodemus. Odyss. 1419. 56.

Cleonymus. Odyss. 1630. 9.

Clitomachus. Odyss. 1753. 17.

Comicus. ὅτι ποιεῖν παρὰ τοῖς παλαιοῖς, ὡς καὶ ὁ κωμικὸς ἐμφαίνει, τὸ ποιητικῶς ἤγουν ἐμμέτρως ἀείδειν καὶ γράφειν. pag. 4. ὦ θυμὲ βωμολόχον τι ἐξεῦρε. 9. C. ἰπούμενοι ταῖς εἰσφοραῖς. 16. C. Auleta Olympus. 27. C. ἐὰν μὲν ἀποφήνω πάντων αἰτίαν ἐμέ, εἰ δὲ μὴ, ποιεῖτε ὅπερ ἂν δοκῇ ὑμῖν. 66. C. ἐτῶν ἐνιαυτοῦς. 191. B στρουθίζειν. 228. C. 277. A. Μαρικᾶς. 300. B. ὡς ἀνδραποδισταὶ οἱ Θετταλοί. 331. C. τὰς ἀλωπὰς καὶ τὰς σεμέλας. 363. B. πυτινοία πτερά. 411. C. οὐρανοῦ δῖνος. 428. A. μύζειν, τὸ τὴν φωνὴν τοῦ μ΄. στοιχείου ἐκφωνεῖν. 440. B. ψευδολίτρου κονίας, pro ψευδονίτρου. 483. A. πλευμόνων pro πνευμόνων. ibid. τὸ βάρος ὃ σὺ φέρεις ὁ ὄνος φέρει. 488. A. καταπαττόμενος παιπάλῃ. 527. B. ψευδοτραφίξυος πλέα. 539 A. ἐμπεφορβειωμένος 539. A. Ἄγομαι, φέρομαι τὰ χρήματα ἐνεχυράζομαι. 573. A. ὀτοτύξιους. 594. B. Στενέβοια. 632. A. διά σε τὸν δὲ τὸν βάδον βαδίζομεν. 637. A. ἄρδεται οἴνῳ ὁ νοῦς, ὡς λέγειν τὸ δεξιόν. 641. A. Equit. pag. 293. C. δῆμον βόειον ὡς ἐν παρῳδίᾳ εἶπε τὸν δῆμον Ἀττικόν. pag. 710. C. χελιδοῖ pro χελιδόνι 716. C. τὸν νοῦν ἐν ἄρδω, καὶ λέγω δεξιόν. 730. C. λεσβιάζειν. 741. A. ἡ κύσθη ἡ κύσου λεοντή. 746. A. Κάθελε τοὔλεον. 749. A. 750. B. καταπαττόμενος παιπάλη γενήσομαι. 786. A. ἀλινδήθρας ἐπῶν, ἤγουν κονίστρας. 836. C. ἀπὸ θάρρου τοὺς Θεοὺς ὑπερφρονεῖς. 843. B. αὐαίνου λίθος. pag. 880. C. περὶ χύτρας καὶ λοπάδος. 896. C. Nub. pag. 188. D. χρὴ γὰρ ἀποθαυμάσαι τι τὸν διδάσκαλον. ὃ περὶ εὐφήμως ἐρρήθη, ἀντὶ τοῦ μισθὸν δοῦναι. pag. 912. C. Equit. pag. 292. C. Τόσονδ' αὐτοῦ βῆμα διαβεβηκότος. 914. B. νηπύτιος. 932. C. ὁ Φοῖβος ἔλακεν ἐκ τῶν στεμμάτων. 950. A. βίον ἀκόρητον εἰκῇ κείμενον. 951. C. ἀμνοκῶν, ὃ ἐστι νοῶν ὡς ἀμνός. 962. A. ἔκκυκλος, vel ἔγκυκλος, vestis muliebris. 976. A. παρά τισιν ἅμα τετέλεσται καὶ τέθνηκεν ἡ χάρις. 982. C. 1084. A. ridet versum aliquem Euripidis. κακοηθέστατα κλειδία. 1108. B. ἐξ ἁγίου ξύλου καὶ ἀπάγξασθαι. 1121. C. ἡμίκραιρα, τὸ τῆς κεφαλῆς ἥμισυ. 1127. B. 1152. A. ἐφέ-

Ἐν

ἐφέπηξε, pro ἐκπέπηξε. 1163. B. κωλῆ (ex κωλέα) pro κωλῆν. 118. A. Μορμὼ τοῦ θρασέος. 224. C. ἀνάβρασον. 1241. A. Diana ἀγροτέρα. 1247. A. εἰς ταυτὸν ἄγει τὸ περαίνεσθαι, καὶ τὸ κόπτεσθαι. 1256. A. ὄναιο μὲν οὖν εἴ τις ἐκπλύνειέ σε. 1203. C. κάλλαι οἱ πώγωνες τῶν ἀλεκτρυόνων. 1278. C. κριβανωτὰ ζῶα. 1286. A. οὗτοι δ' ἀφεστήκασι πλεῖν ἢ δύο δοχμά. 1291. C. σκάφιον κουρᾶς εἶδος. 1292. C. σκέλος κυρηβάσαι. 1326. C. λαβὴν ἐνδέδωκας. 1327. A. ἔπος πρὸς ἔπος ἠρειδόμεθα. ibid. δειλάκρα. 1363. A. Odyss. 1450. 45, 1454. 28, 1462. 45, 1464. 1. Σουνιάρατον. 1467. 42, 1468. 63, 1469. 48, 60, Fr. 1470. 64, δοῖδυξ. 1471. 7. 13, 1479. 26. 44, ἀνέκαψε. 1481. 32, 1482. 61, 1484. 51, 1485. 29, 1489. 5, 1490. 45, κλῆσον τὴν πόλιν ταύτην. 1497. 53, 1503. 2, 1508. 21. τρύμη. 1517. 8, Κέπφος. 1522. 55, 1528. 2, 1532. 3, καπακτώσαιμι γε τὰς θύρας. 1532. 59, 1534. 49, 1535. 21, 1539. 33, 1540. 45, 59, 1542. 43, 48, 1543. 50, ἀποφαυαίνειν. 1547. 61, βοθρους καὶ πλυνούς. 1550. 23, ἀταυρώτην. 1554. 29, αὐαίνει λίθον. pag. 1559. 45, 1570. 5. Fr. 1578. 14, 1581. 21, παίγνιον. 1549. 47, ἀρύταινα. 1599. 50, ἐπιπαίζων. 1602. 12, 1603. 54, 1604. 19, διαξιφίζεσθαι. 1604. 50, 1605. 17, 1607. 16, 1608 61, 1924. 33, 43, 54, 1625. 4, 13, 55, ἀπεπυδάρισα. 1679. 38, 1680. 28, 1684. 30, ναὶ τὼ Σιώ. 1702. 2. Ἠβυλλιῶν 1703. 20, 1710. 43, 1713. 49, 1714. 35, 51, ψευδόλιτρος κονία. pag. 1714. 62, 1715. 24, 62, βομβάξ. 1718. 9, 1719. 1, 1720. 25, 1723. 20, δρυκολάπτης. 1726. 14, 1729. 43, 1745. 49, 1746. 43, 1752. 24, 1753. 5, 28, 1754. 43, 64, 1757. 38, 1761. 26, 1763. 59, 1764. 33, 42, 1766. 43, 1769. 43, 1770. 8, 1774. 39, 1776. 40, 1786. 42, 1788. 20, 22, 23, 1792. 4, 1818. 4, 1822. 21, 1828. 12. 55, 1834. 23, 1846. 8, 1848. 62, 1852. 41, 1854. 11, 1856. 2, 1857. 16, 17, 1858. 58, 1859. 38, 42, 1866. 18, 42, 1867. 26. 1871. 43, 1875. 41, 1886. 47, 1887. 15, 51. 1892. 44, 1896. 56, 1899. 61, 1901. 18, 1909. 54, 1910. 12, 1914. 34, 1928. 33, 1937. 63, 1941. 46, 1954. 19, 1963. 64, 1969. 53.

Comanus. p. 846. C.

Commentarii in Lycophronem. p. 269. C. 302. B.

Copronymus. Odyss. 1406. 11.

Corinna. p. 266. A. φράττω pro φράζω. 824. B. Odyss. 1654. 24.

Crates. pag. 814. A. (ὁ μαλλώτης) pag. 890. B. 965. B. 1003. B. 1283. A. Odyss. 1468. 50, 1485. 1, 1649. 33, 1671. 2, 59, 1748. 56, 1863. 43, 1893. 1.

ἐν τῷ περὶ λιμένων. Odyss. p. 1613. 39.

Cratinus. Terram Laconicam Spartam vocavit. p. 294. C. πιεῖν δὲ θάνατος οἶνον ἂν ὕδωρ ἐπῇ. 344. B. σκήπτροισιν ἀνασκᾷ προβιβῶντα. 668. B.

Eupolis. 231. B. ἐξεπλάγην γὰρ ἰδὼν στίλβοντα τὰ λάμβδα. 193. C. εἰ μὴ κόρη τὸ σαῖς ἤϊθεος. 500. C. 1033. A προβατικὸν χορὸν λέγει τὸν ἐξ αἰγῶν. p. 1063. C. ἀγελαίας ἰσχάδας, τὰς εἰκαίας ἔφη. 1165. A. Odyss. 1387. 47, χειρόνιπτρον. 1401. 10, Fr. 1406. 17. Fr. 1422. 54, 1441. 16, 1432. 36, 1481. 32, 1517, 10, 1534. 14, 1535. 18, 1547. 53, 1571. 35. 1624. 44, 1680. 26, 1761. 39, 1817. 49, 1915. 17.

Ἐν Δήμοις. Odyss 1554 44.

Euripides. Συλλάβητε ὅμηρον τήνδε. pag. 4. Ἄναξ θεοὺς γὰρ δεσπότας καλεῖν χρεών. pag. 21. B. Λητὼ ἡ νὺξ διὰ τὴν παρ' Εὐριπίδῃ σοφὴν καὶ πότνιαν Λήθην. pag. 22. C. Λαοὶ δ' ἐπερρώθησαν. 28. B. ἐξ ἰδίας ἀνοίας κοινὰ κακὰ θεόθεν γίνεται. p. 42. A. ὅτι τὸ τῆς Κλυταιμνήστρης δέμας πυρὶ καθήγνισαι. 43. A. οὔτε ὅπλα, οὔτ' ἔγχος. p. 48. A. Ἀνάγκαι κρείσσονες. 55. A. καί πως ὀλίγ' ἀρχόμενοι, πολλὰ κρατοῦντες, χαλεπῶς ὀργὴν μεταβάλλουσι. 55. B. προνώπιον, pro προενώπιον. 82. C. θάλασσα κλύζει πάντα τ' ἀνθρώπων κακά. 108. B. ἐλελίζει αἴλινον. 125. B. ὁρῶ σε δεξιὰν κρύπτοντα, καὶ πρόσωπον ἔμπαλιν στρέφοντα, ὡς μὴ σοῦ προσθίγω γενειάδος. pag. 129. B. εὐναῖαι pro εὐναί. 131. B. Ἁβρὸν βαίνουσα παλλεύκῳ ποδί pag. 146. B. παρηγορῆσαι 152. C. ἐπεὶ δὲ κρεῖσσον τὸ κακόν ἐστι τοῦ ἀγαθοῦ. 154. C. Ex illo Homerico, ἐπεὶ τὰ χερείονα νικᾷ ἱπποβουκόλος. 160. A. τὴν Μηδείαν φησὶ τοκάδος δίκην λεαίνης ταυρουμένην. 160. A. Αἱ δεύτεραί πως φροντίδες σοφώτεραι. 164. B. ἤδη ποτ' ἄλλως νυκτὸς ἐν μακρῷ χρόνῳ ἐφρόντισα. 168. A. Θεοῦ λαμπάδα τὴν ἡμέραν φησί. 170. C. γῆ μελανοπτερύγων ὀνείρων μήτηρ 173. B. de Argi oculis. 182. B. de Agamemnone, quam lati imperaverit. 185. A. De Troja ait, ἀπὸ δὲ στεφάναν κέκαρσαι πύργων. 189. A. κατέξανται δέμας. 189. B. μανίας ἔποχος λόγος. 210. C. κρύπτουσα ἃ κρύπτειν ὄμματα χρεών. 216. A. ὑγρὸν δάκρυον καὶ χλωρόν. 217. A. 233. C. 236. B. C. ubi quædam σολοικοφανῆ ex eo adducuntur. σοφὸν ἓν βούλευμα τὰς πολλὰς χεῖρας νικᾷ. 240. C. Ἄλλοισιν ἄλλος θεῶντε κ' ἀνθρώπων μέλοι. 245. B. 249. C. 250. C. λελησμένος, pro λελησμένος. 264. B. ποτνιάδες ἵπποι. i. e. Diomedis. 269. C. Demophontem ὄζον Ἀθηνῶν vocat. 284. C. 319. C. De Sophismate Thessalico. 331. C. μετάγκυλος, 344. B. 353. A. τὴν Θρᾴκην Ἄρεος οἰκητήριον φησι. 358. B. meminit ἵππων ἐνετικῶν. 361. B. ἔρωτι θυμὸν ἐκπλαγεῖσα. 374. A. Αἰνόπαρι. 379. C. ἄπος. i. e. κάματος. 381. B. ibid. plura Euripidis ἅπαξ λεγόμενα adducuntur. ἔκβλητον τὸ τῆς θαλάσσης ἔκβρασμα. 384. B. Ἀδριηνή, pro Ἀδριατική. 405, B. exemplum μεταβάσεως a plurali ad singularem. 415. A. τέτρωρος ὄχος. 427. B. ἄφθογγα δάκη θηρῶν. ib. ἔρως ὡς καὶ ὀμμάτων στάζεις πόθον. 452. A. δι' ὅσσων ὄμμ' ἔχω δακρυρροοῦν. ib. Ζηνὸς πολύχρυσος οἶκος. 436. B. Ἀμβρόσιον στόμα. 438. B. τὸν ἥλιον τὴν ἐν ἄστροις οὐρανοῦ τέμνειν ἔφη ὁδόν. 446. C. διαπτάσθαι. 452. C. μίτραις ἀναδέτοις ῥυθμίζεσθε πλόκαμον. 454. B. μεγα-

Hera-

Ἐν

* Idem forte quem Laërtius V. 64. ait scripsisse τὰ Περσικὰ ἰδιώματα de Persicis proprietatibus, an dialectis.

* Ὀνοματικὸν, ὀνοματικοὶ κανόνες. i. e. Grammatica tractatio de nominibus, ut Aſtyages Grammaticus Svida teſte ſcripſerat κανόνας ὀνοματικούς. Sic ῥηματικὸν, qvale compoſuerat Apollonius Grammaticus, erat tractatio de verbis. Herodiani ὀνοματικὸν memorat etiam Etymologici magni auctor in ὑπηρκύδαντας. Aliud eſt ὀνομαστικὸν, dictionarium qvo vocabula exponuntur, qvale ſcripſit Pollux. Vide inſignis viri Tiberii Hemſterhuſii præfationem ad Pollucem p. 35. Apud Stephanum Byz. qvoqve in Ταμίαθις laudatur Georgius Chæroboſcus in ὀνομαστικῷ, ubi crediderim legendum ὀνοματικῷ.

278. C. de Labyrintho. 286. C. ὅτι Κλεισθένης Σικυώνιος τύραννος ἔπαυσε τοὺς ῥαψῳδοὺς ἐν Σικυῶνι ἀγωνίζεσθαι. 288. C. ὅτι οἰκεῖ Πελοπόννησον, ἔθνη ἑπτά. 289. A. καὶ τοῦ κολεοῦ τοῦ ξίφους ὁ μύκης ἀποπίπτει 290. A. de Urbe Κλεωναί. 291. A. θηριωδεστάτην φησὶ θάλασσαν τὴν περὶ τὸν Ἄθω, propter multitudinem animalium marinorum. 294. B. Ad urbem Nonacridem aqvam ſtygiam fuiſſe. 301. B. de Elide. 303. C. de Rhodo Ægyptia. 314. C. apud eum legitur πατρῶς. i. e. ἀπὸ πατρικοῦ ἀδελφοῦ θεῖος 316. A. περὶ τοῦ παντὸς ἤδη δρόμου θέοντες. 34. B. 346. B. Λῆμνον καὶ Ἴμβρον ὑπὸ πελασγῶν Ἡρόδοτος οἰκεῖσθαι φησι. 357. B. ὅτι περὶ θρᾴκην ὁ Ἄρης καλός. 358. C. Helleſpontum vocavit ἁλμυρὸν ποταμόν. 359. A. de Pæonibus. 359. C. de voce κεραΐζειν. 364. B. ὅτι Μῄονες πρότερον καλούμενοι, ὕστερον Λυδοὶ ἐκλήθησαν. 365. C. de Pythio homine opulento. 366. C. ἐσέπεσον ἁλέες εἰς τοὺς Πέρσας. 373. C. ἀνθρωπηΐη, i. e. ἀνθρώπου δορά. 374. C. τόξα παλίτονα. 375. A. ὅτι Φίλιππος ὀλυμπιονίκης κάλλιστος ὢν ἐτιμήθη ἐν Σικελίᾳ. 383. C. ὀλίγῳ κακῷ ἔοικε μέγα νεῖκος ἀναιρεῖν. 386. B. 394. B. Εὐέλθω, ὃν κύρ p. 395. A. Helenam nunquam fuiſſe Trojæ. 397. C. narrat Græcos miſiſſe legatos ad Trojanos, qvi Helenam repeterent. 405. B. de proxenis, ſive qvi peregrinos publico Hoſpitio excipiebant. 405. B. ὁ θάνατος μοχθηρᾶς οὔσης τῆς ζωῆς αἱρετώτερος τῷ ἀνθρώπῳ γέγονε. ubi Euſtath. dicit, τὸ ζωῆς in qvibusdam exemplaribus per o ſcriptum eſſe. 411. A. ὅτι ἄρουρα ἑκατὸν πήχεων Αἰγυπτίων πάντη. 411. C. κλισίον, κλισιάδα φησί. 412. A. καὶ ἐγχειρίδια παρὰ τὸν δεξιὸν μηρόν. 413. C. ὅτι Γλαῦκος βουληθεὶς ἐπορκῆσαι, πρόρριζος ἐξετρίβη ἐκ Σπάρτης. 414. C. ibidem ex eo refertur Oraculum de pœna perjurii δίκαι τῆς ἁρπαγῆς. i. e. πρόσιμον. 415. C. τὸ ἀσπαίρειν ἔφη τὸ θερμότερον σπεύδειν καὶ ἀνασκιρτᾶν. 416. C. ὅτι ξένους οἱ Λάκωνες ἐκάλουν τοὺς βαρβάρους. 423. B. de Candaule, vehementi uxoris ſuæ amore capto. 431. B. μίτραις κατειλίχατο. 454. B. ἰθὺς κάειρα. 456. A. [ὁ γλυκὺς ἴων] tenues pro aſpiratus more Ionum ponit, ut βάτρακος, ἐνθεῦτεν, κιθών. 468. C. ὁμιλήσας ἑλλήνων οὐ τῷ ἀσθενεστάτῳ σοφιστῇ Πυθαγόρᾳ. 497. B. τελευτῆσαι τὸν αἰῶνα φησι τὸ θανεῖν. 501. B. De Cleomene, qvi ignem ex pectore ſtatuæ emicantem vidit. 513. B. 522. A. Filios olim artem parentum plerumqve ſecutos fuiſſe. 808. A. 538. C. καλεῖται ζεὺς ὀρθότατα παπαῖος ὑπὸ Σκυθῶν 565. A. φησὶ περὶ τινων Ἡρόδοτος, ὅτι λαισήϊα εἶχον ἀντὶ ἀσπίδων. 570. B. ἔφερον καὶ ἦγον τοὺς ἐν τῇ νήσῳ. 573. B. ἐνέχραεν εἰς τὸ πρόσωπον τὸ σκῆπτρον, 579. A. 601. B. de Ægide Minervæ. 602. C. 603. A. θύοντο μάχεσθαι. i. e. ὥρμων. 621. C. ὅτι Ὄσιρις κατ' ἑλλάδα γλῶσσαν ὁ Διόνυσος. 629. B. de campo Aleio. 636. C. de Dienece. 638. C. ὅτι ἐκ Λιβύων ἦλθεν εἰς ἕλληνας τὸ ὀλολύζειν ἐπὶ τῶν ἱερῶν. 643. B. ἐνδὺς χιτῶνα μέγαν, καὶ κόλπον πολὺν καταλιπόμενος τοῦ χιτῶνος.

655. C.

655. C. de Euelthonte qvi Pheretimæ, Batti uxori, exercitum ad bellum petenti, colum aureum misit. 657. C. de Sesostride, qvi αἰδοῖα γυναικῶν ταῖς στήλαις προσενέγραφε. 668. C. παρὰ Πέρσαις γυναικὸς κακίω ἀκοῦσαι, δεινὸς μέγιστ@. [δεινὸς, i. e. ὕβρις] ibid. 670. C. κακῶς αὐτοῖς ἡ αἰχμὴ ἔστηκε. πρὸς τοὺς &c. 680. A. Φησὶν Ἡρόδοτος γέρα εἶναι τοῖς βασιλεῦσιν ἐν Σπάρτῃ τῶν θυομένων τὰ δέρματα καὶ τὰ νῶτα λαμβάνειν, καὶ διπλάσια νέμειν αὐτοῖς τὰ πάντα. 682. C. τραπέζῃ μειλίξαντας. 688. A. τὸ θεῖον ὡς ἐστὶ φθονερόν. 690. B. ἅμα ἡλίῳ σκιδναμένῳ. 691. A. ὅτι τέσσαρας ἵππους ζευγνῦναι παρὰ Λιβύων Ἕλληνες μεμαθήκασι 707. A. 707. B. τόξα παλίντονα. 712. A. 711. B. 741. C. ἐπὰν ζωρότερον βούλωνται οἱ Σπαρτιᾶται πιεῖν, ἐπισκύθισον λέγουσι &c. 746. C. montis verticem κορυμβὸν vocat. 750. B. ὅτι ἡ Βαβυλὼν ἑκατόμπυλος ἦν. 758. A. ἐκτημένοι, pro κεκτημ. pag. 759. B. παυσώμεθα μηδὲ κακῶν μεμνώμεθα. 767. B. συὸς μέγα χρῆμα. pag. 773. A. 827. C. ὅτι ἡλίῳ ἵππος ἀνάκειται. 844. B. τὸ κολώνη Λιβύων λέξιν εἶναί φησι. 880. B. de Cleomene qvi facrum lucum incendit. 907. B. de leporibus. 908. A. ὀλοίτροχος, faxum rotundum. 925. A. χρήμαθ' ὑποσακιζόμενοι. 940. A. 945. B. ἀναγινώσκειν, pro ἀναπείθειν. 957. C. προκρόσσας νεῦς. 965. B. κλίβανος pro κρίβανος. 975. C. de Hercule & Perfea. 989. B. μεγάλα πρήγματα μεγάλοις κινδύνοις θέλει καθαιρέεσθαι. 1026. C. τέλος pro τάγμα. 1144. B. Ληδανον, ἐθνικόν ἐστι παρ' Ἡροδότῳ. 1147. A. ὅτι τοῦ οἴνου εἰς τὸ σῶμα κατιόντος, ἀναπλώει ἔπεα μαινομένῳ πρέποντα. 1156. A. εἶτεν & ἔπειτεν pro εἶτα & ἔπειτα. 1158. B. τριήρεις ἐλαστρευμένας. 1161. B. de Lino. 1164. A. Ταῦτα εἶπε, καὶ ἅμα ἔπος τε καὶ ἔργον ἐποίεε 1182. B. μαχλοσύνην ἐπενείκασα οἱ, i. e. κατηγορήσασα. 1183. B. 1190. C. 1206. A. de Tritantæchme 1206. A. ὅτι ἡ Ἀθηνᾶ φύσει μὲν Ποσειδῶνος θυγάτηρ νομίζεται τοῖς ἐν τῇ Λιβύῃ, θέσει δὲ, τοῦ Διός. 1216. C. σφαγιασάμενοι τῇ θαλάττῃ ταῦρον. 1227. B. Ζεὺν ἀμβλολάδην. 1241. B. de Scythico fluvio Tearo. 1263. B. θέοντες τὸν περὶ τοῦ παντὸς ἤδη δρόμον, 1264. B. ὅτι οἱ περὶ τὴν Τριτωνίδα λίμνην, μάλιστα θύουσι τῇ Ἀθηνᾷ 1265. A. ὡς ἐπὶ τῷ Μασιστίῳ Μαρδόνιος καὶ ὁ στρατὸς ἐπένθησαν, σφέας τε αὐτοὺς κείροντες, καὶ τοὺς ἵππους καὶ τὰ ὑποζύγια. 1292. B. μετεξέτεροι. 1306. C.

Herodorus. εἰς τὰ τοῦ Ὁμήρου. p. 28. A. 47. A. ὅτι τὸ ὡς, ὅτε δηλοῖ τὸ ὅμως, περισπᾶται 62. A. [vid. Apion.] p. 407. C.

Hefiodus: ejus ῥῆσις. ἐν Δήλῳ τότε πρῶτον ἐγὼ καὶ Ὅμηρος ἀοιδοὶ μέλπομεν ἐν νεαροῖς ὕμνοις ῥάψαντες ἀοιδήν. pag. 6. B. Μοῦσαι ἐννέπετε, 9. A. Ἥρωας vocavit ἡμιθέους 17. B. Ἱερὰ ἠσάμενοι πάντῃ φοιτῶντες ἐπ' αἶαν. 17. C Agamemnonem Plifthenis filium dicit. 21. A. de

 Pan-

Ἐν καταλόγῳ. p. 13, *C.* Catalogi fœminarum heroicarum mentio fit, p. 745, *C.* ad Odyss. N. p. 1746, 9.
Ἐν τῇ θεογονίᾳ. ἔρως, pro amor, desiderium. 136, *C.* Μηκώνη 291, *B.*
Ἐν τῇ μελαμποδίᾳ. pag. 900, *A.*

Hieronymus. pag. 825, *C.*

Himerius. p. 14, *B.* ὅτι ἦρος ἡ γῆ μειδιᾷ ἡδύ τι καὶ χρυσαυγές. p. 159, *B.* Odyss. 1637, 13. 1710, 38.

Hipparchus. terram τραπεζοειδῆ dixit. 690, *B.*

Hippocrates. ejus ἐνόδιον σύμβολον. pag. 48, *B.* ὅτι οἱ ἀσπαζόμενοι, ὑπισχνούμενοι &c. εἰς πᾶσαν ἴησιν ἀγαθοί. &c. p. 643, *C.* ὑπήλατον φάρμακον, τὸ καταχαθαῖρον. 1163, *B.* ὅτι ἰατρὸς ἐν ἀλλοτρίαις συμφοραῖς ἰδίας λύπας καρποῦται. 1209, *A.* (ἐν τῷ περὶ ὁ ξέων) p. 1367, *B.* Odyss. 1547, 30. πλίγμα. 1564, 51. 1672, 31. 1700, 13.

Hipponax. p. 114, *B.* Κυπρίων βέκος καὶ Ἀμαθουσίων πυρῶν. 305, *C.* τοὺς σολοίκους ἢν λάβωσι περνᾶσιν. 368, *A.* 725, *B.* 741, *B.* τὸ σηπίας ὑπόσφαγμα. 1288, *A.* (ὁ βαρύγλωσσος) βορβορόπην γυναῖκα. 1329, *B.* ἀνασεισίφαλλος γυνή ib. 1332, *C.* *Odyss.* σκιράφοις αἰτιτάλλεις. 1397, 27. Fr. 1531, 56. 1542, 50. ὁ πικρὸς χωλιαμβοποιῶν 1684, 51. 1721, 62. 1752, 15. 1817, 20. 1828, 11. 1837, 41. μεσηγυδορποχέσης 1837, 41. 1964, 15.

Histiæa. Grammatica. p. 384, *B.*

Homeri ἅλωσις Οἰχαλίας. 330.

Hybrias Cretensis. Odyss. 1574, 6.

Hyperides p. 1151, *A.* Odyss. κατὰ Δημάδου. 1448, 7.

Jamblichus. ἱστορεῖ ὁ σοφώτατος Ἰάμβλιχος, τὰ Πυθαγορικὰ συσσίτια μὴ ἔχειν πλείω ἢ δέκα ἀνθρώπους. pag. 190, *B.* Fr. p. 360, *C.* 626, 19. 951, *C.* Odyss. 1439, 23. 1461, 48. 1807, 16.
Εἰς τὰ κατὰ Πυθαγόραν. p. 114, *B*
Ἰατρικὸν βιβλίον. in eo αἱ παρωτίδες vocantur διόσκουροι. 410, *B.*

Ibycus. Odyss. 1558, 16. Fr. 1577, 2. 1633, 11. 1686, 47. 50.

Ilias. ὁ τὴν Ἰλιάδα γράψας 285, *C.* Fr. p. 1187, *A.*

Ion. φίαλαι μεσόμφαλοι. 1261, *B.* ἔκπωμα δακτυλωτὸν ἄχραντον πυρί. 1300, *A.* *Odyss* 1479, 27. 1541, 43. 1761, 32. 1775, 9.

Isocrates. de Canone tria prædicat, ἐπιμέλειαν, πίστιν, ἐμπειρίαν. p. 90, *A.* 866, *B.* Odyss. ἐν παναθηναϊκῷ. 1455, 25. 1658, 31.

Ixion Grammaticus videtur Homerum illustrasse. p. 518, *B.* [de hoc Ixione vid. Svid. in Δημήτριος ὁ ἐπικλ.)

Laertes. ἐν τοῖς τῶν σοφιστῶν βίοις. pag. 896. C.

Lamprocles. Odyss. 1713. 5.

Laodamas ὁ Φαίαξ. Odyss. 1837. 49.

Lexicon Rhetoricum [Pausaniæ 801.] explicatur vox ὠμοθέτησαν. 134. C. 200. A. 206. 217. B. ὅτι Ἠλεῖοι βαρβαρόφωνοι ἐκαλοῦντο, διὰ τὸν πλεονασμὸν τοῦ ρ. 279. C. 295. B. C. explicatur vox Αἰγίλιψ. 307. B. τιγγάβαρι, τὸ κιννάβαρι Ἀττικοί &c. 310. B. 370. A. 411. A. 416. C. ὅτι ἴξαλος ὁ προπηδῶν καὶ τέλειος. 450. B. ὅτι λευκοὶ οἱ δειλοί. 455. C. 561. A. de voce καπτίζειν. 565. B. ὀρθοπλὴς ἵππος ὁ ὀρθὸς αἰρόμενος. 629. C. 632. A. de voce Φερνή 742. C. 799. B. 812. C. 855. B. de significatione vocis εἰσωποί. 1036. A. ἀναβλυσθονεῖν 1095. A. de Hyadibus. p. 1155. C.

Libanius. ἐν τῷ εἰς τὸν παραβάτην ἐπιταφίῳ. 1223. A. 1366. A. *Odyss.* εἰς τὸν ἰουλιανόν. 1421. 59, 1639. 47, 1867 57, 1951 9.

Libanius. pag. 646. A. 841 C. 1282. C.

Longinus censet spurium esse illum versum Il. α. Ἄξω ἑλὼν ὁ δέ κεν κεχολώσεται ὅνκεν ἵκωμαι. pag. 67. B. Spurium censet versum illum Homeri, Σήμαιν' οὐ γὰρ ἔγωγ' ἔτι σοὶ πείσεσθαι ὀΐω. pag. 106. C. *Odyss.* 1919. 14.

Lucianus. Negat, Attice τὸ ἤδη etiam de tempore futuro dici. 100. A. Sed ab eo dissentit Eustath. pag. 153. B. & 1069. C. *Odyss.* 1703. 18, 1720. 63, 1747. 16.

Lucillus Tarræus. ἐν πρώτῳ περὶ παροιμιῶν. 855. A.

Lycophron. Sirenas. ἀηδόνας vocat. pag. 9. B. ὅτι Πρίαμος παρὰ τὸ πρίασθαι λέγεται. 27. B. τὴν σκύλλαν καυθεῖσαν δομηθῆναί φησι. 43. A. Calchas præ mœrore obiit, σφαλεὶς τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ὀλύνθων τοῦ ἐρινεοῦ. 51. A. κηλωστὰ τὰ πορνεῖα. 70. B. Φηλώσας πρόμον. 70. C. στρατὸν μυρμίκων ἐξάπεζον 76. C. Κομαιθώ. 83. A. θύσαι αἱ βάκχαι. 114. C. Μέλανθος Ποσειδῶν. 116. A. μῶμαρ pro μῶμος. 154. C. λόφος ἄτης ἐν Τροίᾳ. 157. A. λέοντα κείροντα ὀδόντι καὶ γνάθοις λήϊον. 160. A. ποιφύσσω pro φυσῶ. 160. B. Ζεὺς Ἀγαμέμνων. 168. A. Κληδὼν θρόνοι. 174. B. Thersiten dixit πιθηκόμορφον. 206. A. λᾶν πέρσεις 230. A Ἀστέμβακτα. pag. 235. A. 264. B. ποιμανδρία. 266. B. θρηκίη Ἀνθηδών. 271. A. Μινύαι οἱ ἀργοναῦται. 272. C. Γόννος ἐν δυσὶ νυ. 291. C. λᾶν πεχήσεις 295. C. τὰς νῆας κόρας φησί 308. B. πτερπόλεος, i. e. βάσις. 310. A. Leuci cujusdam meminit. 313. B. Myrmidones à formicis sic dicti. 320. C. Κλώμακες. 330. C. 333. C. Γυνεύς. 335. A. Ἄτραχες 337. B. [* hodie legitur ap. Lycophr. ἅρπαγας. vid. Steph. v. ἄτραξ. & ibi Holsten.]

ſten.] 343. A. σίγυμνον. 344. A. de Myrinna. 351. B. ῥαιβὰ τόξα 375. A. σίγυμνον. pag. 381. B. πλόκαμος πηγός. i. e. λευκός. 403. C. de morte Caſtoris & Pollucis. 410. A. αὐθόμαιμοι. 410. C. πέτρα Φαληριάσα. 424. A. καδμίλος. 487. C. λέπας. i. e. ὀρεινὴ τραχύτης 488. B. ἔγχωρος, pro ἐγχώριος 488. C. de Phereclo. 522. A. 557. C. Ἄσταμος. i. e. μαγειρος, κρεωργός. 577. C. Κρηθμός ap. Lycophr. non κρῆθμος. 582. B. ὑλάτης Ἀπόλλων, ab Hyla urbe Cypri. 596. C. τυπωτὴ ἐκ τροχῦ τόρμα. 598. B. πρύλις. 601. A. Κρωσσοί. 603. B. ἵσμα ἵδρυμα δηλοῖ παρὰ Λυκόφρ. pag. 607. A. Ἀμπρεύειν. 623. B. Σισυφεὺς, γραίνη, πέτρα. 633. C. de voce Δάειρα 648. B. ταυρόμορφον τύπωμα. i. e. navis, quæ Europam rapuit. 667. A. ἀμαλάπτειν. 691. C. τὸν ᾅδην παρὰ Λυκόφρ. καθά τινες νοῦσι τόξοις ὁ Ηρακλῆς ἐδεξιώσατο, βαλὼν ἐκεῖνον. 714. A. 741. B. ἀγνίτην ἅλα 748. C. ἔγκαρος i. e. ἐγκέφαλος, μοῖρα χωλαί. 768. B. ib. Ἀγκαῖος. 773. C. Φηλώσας πρόμον. 781. A. τὴν Σκῦρον αἰγίλιπα ἔφη. 782. B. de Theſeo. 782. C. Ἀθηνᾶ σκυλήτρια. 818. B. 825. B. 827. B. ἀλυβδήσασα. 841. A. 842. C. 868. B. C. λῆϊτιν φησὶ τὴν αἰχμάλωτον. 877. C. Argonautas. Μινύας vocat 880. C. Γραικοί. 840. A. 893. B. 894. B. ὅτι ὁ μέγας Αἴας ἄτρωτος διχαγε τῆς πλευρᾶς. 934. C. ῥυνδακος. 959. B. Φαληριῶσα πίλος. 960. C. δαπταὶ αἱ μυαι. 962. C. σιφλος. 972. B. 988. C. μειμαλλόνες 989. B. Ἄρπιννα. 1051. A. τόμουρον μάντιν λέγει. 1057. C. 1076. B. Ἀθηνᾶ σάλπιγξ. 1139. C. ὀλίζον, pro ὀλίγον. 1160. A. qvomodo ortum hujus deſcribat. 1168. B. 1169. B. 1187. A. B. De Dardano. 1204. C. naves ἰυλοπέζυς ἔφη. 1215. A. 1273. B. τὰς ἀγκύρας, ἕκτορας πλημμυρίδος εἶπε. 1283. C. ἐκτόρειος, κυρά. 1292. C. θεύλλιγμα. 1307. C. λοφνίδες, αἱ ἐξ ὄρυς μονόξυλοι λαμπάδες 1313. B. 1321. A. de Epeo. 1323. C. συφαρ. 1330. A. 1348. C. Odyſſ. 1384. 8, 1385. 64, εὐῶπες κόραν. 1388. 63. de Codro. 1391. 37. Ταμάσιος κρατήρ. 1409. 16, 1435. 50, 1462. 43, δαπταί. 1466. 30, Fr. 1473. 46, Fr. 1490. 12, 1493. 46, 1494. 63, 1495. 25, 1501. 50. κηλωσά. 1527. 33, 1529. 51, 1534. 25. 55, συφος. 1536. 18. πλοκος. 1539. 49, 1557. 51, 1558. 10, 1571. 27, ἐπιείσιον. 1573. 14, ξυγαςρυ [non exſtat] 1604. 14. Βάβαξ. 1604. 60, 1605. 3. Ληκτηρίαν. 1613. 34, Αἶα. 1614. 1, 1631. 27, Ἔρπις. 1633. 6. ἐγκέφαλον. 1639. 13, 1644. 53, 1651. 13, 1653. 16, λοφνίδων, 1665. 64, 1667. 43, 1676. 29, 1680. 33, 1683. 43, 1685. 57, 63, 1686. 39, 1691. 53, 1696. 44, 1697. 56, 1701. 23, 1709. 45, 1712. 5, 1714. 46, 1728. 16, 1733. 31, 1747. 15, 1750. 23, 1751. 51, 1760. 48, 1761. 30, 1765. 9, 1769. 14, 1771. 43, 1787. 19, 1788. 59, 1795. 15, 1802. 63, 1806. 44, 1809. 45, 1816. 6, 1835. 28, 1854. 25, 1857. 62, 1860. 56, 1861. 35, 1885. 64, 1894. 49, 1895. 36, 1898. 47, 1900. 26, 1902. 43, 1908. 43, 1910. 17, 1914. 24, 1941. 43, 1943. 5, 1947. 23. 1967. 25.

Lycur-

Neo-

Neoteles Grammaticus. pag. 715. B.

Nicanor, ὁ στιματίας ἐπικληθεὶς, διότι ἐπολυλόγησε περὶ στιγμῶν. 20. A. 107. B. 302. B. 905. C.

Nicander. ψολόεντος ἐχίδνης. pag. 287. C. ἀκοσαὶ κριθαί 658. C. ϐληχρὸν μυὸς οἷα μυληβόρε ἐν χροὶ νύγμα. 705. C. 917. A. βυκαῖος ὁ ἄγροικος. 962. A. 1017. A. 1057. A. φιττάκια. 1210. C. de rosa. 1295. A. Odyss. Σισύμβριον ὀσμηρόν. 1504. 41, 1538. 43, ἐλάνη. 1571. 9, 1632. 7, ψυκτῆρες. 1632. 10. 1714. 36, 1863. 52.

Ἐν γεωργικοῖς. 906. A. ἐν θηριακοῖς. 948. B. ἐν γλώσσαις. 1295. B.

Nicias. p. 496. C. Grammaticus. p. 539. A.

Nicostratus. p. 677. A. p. 917. B. 1207.

Nonnus (ὁ τὰ Διονυσιακὰ ποιήσας) εὖ εἰδὼς πόνον ἄλλον ἐπὶ στονόεντι κάρηνι. 409. C. κάρηνι. 700. C. ὄγκον ἔχων ἐγκύμονι κόρσῃ. i. e. κεφαλῇ. 701. A.

Nymphodorus. Tenedum καλλιγύναικα vocavit. pag. 875. C. Odyss. 1503. 33.

Oenomaus. 776.

Oppianus (Κίλιξ ποιητὴς) ὅτι ἡ τρίγλα τριγόνοις γοναῖς ἐπωνόμασται. 87. B. ἡ διασφὰξ τῆς ῥινὸς. 134. B. 255. B. γλαγόεσσα μύξα. 310. B. 329. C. λατύσσεσθαι. pag. 381. B. ἠλίματον, compositum ex ἠλεὸν & μάταιον. 437. A. μύξα γλαγόεσσα. 440. B. εὐρωπὸν σπήλαιον. i. e. εὐρύ. 671. B. ὀχθίζων σφακέλῳ. 709. A. 865. B. ληΐδιην φησὶ τὴν αἰχμάλωτον. 877. C. διασφὰξ. 897. C. ἀγκίστρε ἕρκος. 969. A. (ὁ γλυκύτατος) 994. B. 1023. A de Delphine 1221. B. 1231. B. φλέγμα λέγει τὴν θερινὴν φλόγωσιν. 1239. B. ἐγχελὺς, παρὰ τὴν ἰλύν. 1240. A. ὄστρακα συμπλατάγησε. 1290. C. ὁ λύθρος pro τὸ λύθρον. 1309. B. Odyss. Fr. 1406. 34. στομάτεσσι. 1412. 28, 1450. 21. Fr. 1468. 16. Fr. ὀφέλλιμος. 1472. 32, 1476. 59, 1477. 6, 1505. 14, πομπίλος ἰχθύς. 1509. 17, 1523. 33, ἐλάτας βλωθράς. 1532. 45, Σαργοί. 1538. 14, σίντησι μέγαν πόνον. 1549. 23, 1595. 57, 1650. 50, 1676. 48, 1590. 53, 1715. 41, 1716. 26, 1728. 53, 60, 1751. 15, 1831. 57. εἰσίθμης. 1847. 49, 1851. 43, 1934. 26.

Oracula. Odyss. 1697. 43, 45, 53.

Orpheus. Odyss. 1840. 58. ei tributum poëma σφαῖρα in honorem Lini. 1163.

Orus (Ὧρος) Grammaticus. p. 857. C. p. 859. C.

Othryones Grammaticus. 1290.

Palæphatus. ὅτι οἱ ἱπποκένταυροι δεξιοὶ κελητίζειν ἦσαν. pag. 102. A. ὅτι Αἰνείας ἀνεῖλε τὸν Πρωτεσίλαον. 363. B. de Niobe. 1368. A. Odyss. 1382. 48. 1504. 57, 1684. 23, de Sphynge, 1769. 9, 1859. 47.

ἑκατέρωθεν ἢ ὁ νυμφίος καὶ ὁ πάροχος. 833. C. ἐν ὄλμῳ ἐκοιμήσω. Prov. ἦγεν, μαντικὸς ἐγένε. 836. C. 837. C. κρυπίζαι. 867. B. 870. B. de voce προτέλεια. 881. B. εἰς μελίσσας ἐκώμασας. Prov. 897. C. ζυγώσω, καθέξω, δαμάσω. 956. A. ἰδύες τὰς μάρτυρας φησι. 1158. B.

Periegeta (Dionysius) pag. 192. C. 262. C. 277. B. 279. A. σφυρὸν ἀκέμε. 310. A. 429. B. τὸν Ἰασικὸν κόλπον δράκοντι ἔοικασε. 585. C. 725. A. 905. A. 975. A. 994. B. 1110. A. 1175. A. *Odyss.* 1387. 47, de Atlante. 1390. 10, 1462. 32, 1468. 57, 1478. 38, 1484. 19, 1491. 8, 1502. 24, 1521. 30, 1545. 43, 1561. 13, 1582. 5, 1659. 28, 1688. 10, 1711. 60., 1716. 36, 1913. 41.

Phænias, auctor est, in Chersoneso tribus diebus pluisse piscibus. pag. 35. B.

Phanodemus. Φαύλως Ἀφροδίτην, νομίζει τὴν Δάειραν. 648. B.

Pherecrates. pag. 707. B. δώσει δή σοι γυναῖκας ἑπτὰ Λεσβίας. 741. B. Νῦν ἐπιχεῖσθαι τὰς κριθὰς δεῖ, πτίττειν, φρύγειν, ἀναβράττειν, αἰνεῖν. 801. C. ib. iterum. λοπὰς παφλάζει βαρβάροις λαλήμασιν. 1290. C. στρωματοδέσματα. 1369. O. Odyss. 1405. 23, 1428. 60, 1438. 38, 1445. 42, 1456. 53, ex Ælio Dionys. καραβαρᾶν. 1461. 26, 1484. 50, 1528. 47, 1624. 50, 1632. 30.

ἱπνῷ ἀνέπλησα τ' ὀφθαλμὼ πάλης φυσῶν τὸ πῦρ. 899. A.

Pherecydes de Daira. 648. B. 1348. A. Odyss. 1387. 28.

Philetærus. Odyss. 1624. 55.

Philetas. Var. Lect. p. 1235. B. Odyss. 1885. 51.

Philemo. μεθύει, διαγραμμίζει, κυβεύει. 634. A. De voce κολώνη. 880. B. μεμίσθωταί με δείλης πρωΐας. 1142. C ὡς σαμνίον ἢ τὴν προσῳδίαν λέγω. 1146. C. Ubi agitur de accentu vocis λήδιον, quam Philemo παροξύτονον esse voluit, ut σαμνίον. χαῖρε πάππα φίλτατε. 1283. B. 1299. C. 1368. A. Odyss. 1707. 7. 1964. 8.

Philemo ἐν νόθῳ 1142. 880.

Philo. p. 73. C. p. 909, A. Odyss. 1540. 4.

Philo (Erennius) p. 855. A. 907. A. Odyss. 1698. 28, 1871. 48.

Ἐν τῷ περὶ διαφόρων σημαινομένων. p 831. A. p 906. C.

Philippides. Τυρὸς καὶ ταρίχες. 73. C. Odyss. (Συρακούσιος) 1503. 33, 1571. 13, 1646. 15, 17.

Philinus. pag. 1295. B.

Philistides. Ἐν Συγγενικοῖς ὅτι πάλλαντες παρὰ τοῖς ἀρχαίοις οἱ νεοί. pag. 84. C.

ρ☉) 004. B. Τοῖς ἡττωμένοις ἐπίκρυφος ἐστιν οἶμ☉, 021. C. δυσπαλὲς 074. A. 713. A. κέχλαδα. 723. C. σκιᾶς ὄναρ. 757. B. 775. C. ἀκερσεκόμα λελογχε θαμινὰ κακηγόρας. 790. A. de Rheso. 817. B. γλυκὺς ἀπείρῳ πόλεμ☉. 841. B. Ἰὰς τῦ Διομήδες ἵππες πρόβατα καλεῖ. 877. C. 882. B. Διὸς αἴτει πανδόκῳ. pag. 907. C. ἐπεὶ φῆρες, δαὲν ῥιπὰν μελιηδέ☉ οἴνυ. 916. B. de Apolline alicubi ait, ὡς βήματα ἐν πρώτῳ κιχὼν παῖδα ἐκ νεκρῦ ἅρπασε. 917. B. ἀργυρέα κέρατα. 917. C. Βοιωτία ὗς. 954. B. 975. C. παλαιὰ μὲν εὕδει χάρις. 982. C. 1006. B. de Ergino. 1076. B. ἀγαθὸν εἶναι νηῒ δύο ἀγκύρας ἀπεσκίμφθαι. 1078. A. Herculem origine Argivum esse. 1175. B. ἰχθὺν παιδοφάγον τὸ κῆτός φησι. 1221. B. 1237. C. Ζεὺς ἐγχεικέραυν☉. 1240. C. γλαυκῶψ, γλαυκῶπ☉. 1279. A. 1334. A. ἔντεα τὰ ἅρματα. 1350. B. ἓν παρ᾽ ἐσλὸν σύνδυο πήματα δαίονται βροτοῖς ἀθάνατοι. 1363. C. Odyss. Ὑπεριονίδης. 1383. 37. ὐρανίαν κίονα. 1390. 19. 40. γλυκὺ τρωγάλιον. 1401. 49. αὐτόθεν φυᾶ εἰδότας. 1404. 23. διάβολ☉ ἄνθρωπ☉. 1406. 15. 1419. 15. ὄρνιχες. Fr. 1422. 46. ἄρυραν πατρίαν. 1426. 48. 1427. 9. 1428. 34. 1429. 16. 1430. 61. 1441. 13. 16. 1454. 8. 1463. 4. 1480. 21. 1488. 31. 1490. 38. 1527. 59. γλέφαρα. 1534. 63. 1535. 50. 54. πίσεα. 1554. 43. Λευκιππ☉ Περσεφόνη. 1562. 37. ὀχεῖν. 1577. 45. 1581. 53. 1589. 53. 1591. 8. 29. 1596. 18. ὀρχηστήν. 1602. 23. 1605. 8. εὐδείελος. 1613. 35. 1614. 61. 1636. 8. βέλη φονεῦτα. 1639. 11. φίντης. 1648. 4. 1649. 5. 1657. 14. 1668. 8. 1681. 50. 1684. 23. 1687. 37. 1689. 9. 37. 1701. 4. 1712. 5. 10. 1713. 3. 1721. 16. 1796. 1. 1882. 2. 5. 1859. 35. 1867. 23. 1871. 44. 1875. 37. 1919. 19. 1930. 3. 4. 1934. 29.

Ἐν Πυθιονίκαις. ἐθὰς pro ἠθὴς p. 287. B. χεράδι παμφόρῳ. 1238. A.

Ἐν Ὀλυμπιονίκαις. ἀτ☉. i. e. ἐνδιαίτημα. 381. B. 714. C.

Ἐν Ἰσθμιονίκαις. 65. B. Odyss. 1715. 63.

Ἐν τοῖς τῦ Πινδάρυ. 338. B. ubi de Magnete, genitore Centaurorum.

Plato. ἔχων τὰς ἀνδραποδώδεις ἐπὶ τῆς ψυχῆς τρίχας. 79. A. 261. B. 263. A. γενναῖα σῦκα. 545. C. per auream catenam apud Homer. Il. Θ. solem intelligit. 695. A. ἐπηλυγασάμεν☉, ὁ προβαλόμεν☉ καὶ ἐπισκιασάμενος. 809. C. 882. B. δημεῦσθαι, pro παίζειν. 901. A. ὅτι ὐδὲν ζῶον λυπύμενον ᾄδει. 1078. B. κερασβόλα λέγει τὰ σκληρά. 1154. A. ἐθηρεύετο λινοστατύμεν☉ ὑπὸ ἔρωτ☉. 1164. B. Ratio vivendi apud Siculos Platoni non placuit. 1358. A. Odyss. 1389. 44. 1390. 14. 1415. 64. 1441. 27. 1503. 14. 1554. 5. 1638. 11. 1655. 57. 1701. 30. 1704. 36. 1713. 13. 1724. 49. 1770. 5. 1946. 23. ῥάμφ☉. 1403. 37. θριπήδεστα ξυλήφια. 1403. 37.

Ἐν Φαίδρῳ, de Proverb. γλυκὺς ἀγκών. 791. A. Odyss. de inventore τῶν Περσῶν. 1397. 11. 1713. 13.

Poly-

Quin-

Sile-

Silenus Glossographus. Odyss. 1571, 5.

Sidonius. pag. 1017. B.

Simocattus. pag. 1236. A.

Simonides. p. 163. B. 207. A. οὐατόεντα σκύφον. 870. A. 877. C. Epigramma in Harmodium & Hipparchum. 984. A. πύλας ἀνεμοτρεφέας λέγει, τὰς εὐτόνους. 1034. A. somnum δαμασίφωτα dixit. 336. A. Odyss. 1541. 30, Ejus ænigma 1606. 60, 1649. 3, 1686. 50, 1713. 2, 1761. 23, 1766. 2, 1775. 19, 1821. 36, 1875. 40.

Simplicius. pag. 613. A.

Sopater. Eretriam λευκάλφιτον dixit. 280. A. Odyss. 1506. 64, 1701. 4.

SOPHOCLES. φιλαύλους Μούσας. p. 11. B. Λαέρτιος, pro Λαέρτης. p. 13. C. λόγοις προϊάπτων. 17. A. ἰάψης ὀρχήματα. ib. αὐτὸν ὥστε σῶμα τυμβεῦσαι τάφῳ. 19. B. Μαθησόμεσθα δ' Ἀτρείδας σέβειν. 21. B. παντοῦργος, pro πανοῦργος. 29. C. Ἀγκύλα χρυσόστροφα τὰ τοῦ Φοίβου τόξα λέγει. 33. A. ὀρεστέρα παμβῶτι γᾶ. p. 46. A. de Tiresia. 47. C. τὸν θεσορίδην, θεσόρειον κτηνικῶς λέγει. 50. B. οὐκ ἐκπέλει φρονεῖν μέγα, ὃς δοῦλός ἐστι τῶν πέλας. 55. B. σούσθω, pro σοέσθω. 62. C. κυδάζεσθαι pro λοιδορεῖσθαι. 64. B. εἰ μέν τις οὖν ἔξεισιν, εἰ δὲ μή, λέγε 66. C. ὅπως τάχιστα, ἀντὶ τοῦ, λίαν ταχέως. 79. C. ὁ παρὰ Σοφοκλεῖ Λεύκιππος αἰνίαν. 83. A. Ἀπία γῆ. i. e. Peloponnesus. 102. C. ὑποβολιμαῖοι λόγοι. 106. A. κακοπινέστατον ἄλγημα. 126. C. φρονεῖν γὰρ ὁ ταχεῖς οὐκ ἀσφαλεῖς. pag. 127. B. ἄνω πρέπων ἔσφαζεν. 134. B. ὃν σὺ τὸν νεκρὸν ἀπεῖπας ἐκκάλυψον. 165. C. ὁ παγκρατὴς ὕπνος λύει πεδήσας &c. 173. B. κλεινὸν ἔπος πέφανται. 189. B. τὰς οὔσας τε μοῦ καὶ τὰς ἀπούσας ἐλπίδας διέφθορας. 191. B. Sophocles φιλόμηρος vocatur 198. A. Θερσίτης γλώσσῃ δεινὸς καὶ σοφός. 205. A. de Thersite. 105. B. ψαύων τὸν θεόν. 219. C. ἀλλ' εἰ δοκεῖ χωρῶμεν ἔνδοθεν λαβὼν ὅ τοι σε πόθος ἔχει. 236. C. ὥρα τίν' ἤδη κρᾶτα καλυψάμενον &c. ubi τὸ τινά, pro ἕκαστον. 237. B. ὅστις γὰρ ἢ φρονεῖν μόνος δοκεῖ, ἢ γλῶσσαν ἔχειν. 237. B. 250. B. δαρὸς (δηρὸς) χρόνος 250. C. 274. C. Abam urbem, Abas πληθυντικῶς dixit. 279. A. τὴν δωδώνην δωδῶνά φησι. 286. C. οὐκ ἐνθάδε οἱ πλοῖ τοῖσι σώφροσι βροτεῖν. 290. C. ῥᾶ per apoc. pro ῥᾴδιον. 295. A. χθὼν στερνοῦχος. 309. C. ποικιλοστόλος ναῦς. 310. C. Chrysæ numphæ meminit. 330. A. 335. A. B. Quercum Dodoneam πολύγλωσσον dixit. 335. C. Ἀλλ' ἁλίσκεται χ' ὡ δεινὸς ὅρκος. 336. B. στεναχίζει πόντος. 347. A. ὀπτήρ. i. e. σκοπός. 348. C. κολώνη ἄκρα τάφους. 351. A. 352. C. Λύκειος ἀγορά. 354. B. Anachronismi quidam Sophoclis ostenduntur. 361. B. γνωτὰ κ' οὐκ ἄγνωτά μοι. 383. B. τὰς κόρας τάσδε ἄσσον προσπολουμένας 394. B. Σοφοκλῆς ἱστορεῖ, ἐν ἁλώσει Ἰλίου παρδαλέην τῆς θύρας προτεθῆναι τοῦ Ἀντήνορος, σύμβολον τοῦ ἀπόρθητον ἐαθῆναι τὴν οἰκίαν. 405. B. δορυξένων. 405. C. ὦ δυσθέατον ὄμμα καὶ τόλμης πικρᾶς. 409. C. πρὸς σῆς ὁμαίμου καὶ κασιγνήτης. 410. C. κακὸς κακῶς ἄθαπτος ἐκπέσοι χθονὸς γένους ἅπαντας ῥίζαν ἐξημημένος οὕτως (αὕτως) ὅπως περ τὸν δ' ἐγὼ τέμνω

905.

905. A. ὦ κοίλης πέτρης γύαλον. 944. B τὴν ἔτον, ἀλλ' ἔμψυχον ἡγῦμαι νεκρόν. Hunc versum in quibusdam Sophoclis exemplaribus defuisse testatur Eustath. p. 957. A. καὶ μεγάλοι ὀρθοῖντο ἂν ὑπὸ σμικροτέρων. 970. B. somnum vocat. ὀδύνης καὶ ἀλγέων ἀδαῆ. 974. B. de Ajace. 995. A. τὸν κιθαρῳδὸν σοφιστὴν λέγει. 1023. A. δεῖ@ γὰρ ᾧ πρόσεστιν, αἰχύνη θ' ὁμῦ &c. p. 1036. A. βορέας ἄμιππος. 1037. C. 1041. B. ἐπίκλημα, pro, κατηγορία. 1053. B. πτέρυγι, τὰς τῶν Ἀργείων ἀσπίδας εἴκασε. 1055. B. (Ὁμηρικὸς ζηλωτής) pag. 1083. A. 1085. C. πρὸς τὸν ἔχονθ' ὁ φθόνος ἕρπει. 1093. C. 1100. B. Ajax de se gloriatur, τοιῦτον εἶναι, οἷον ὅτινα στρατῦ ἐδέρχθη Τροία χθονὸς μολόντ' ἀπὸ Ἑλλανίδ@. 1133. C. ὐ πρὸς ἰατρῦ σοφῦ θρηνεῖν ἐπῳδὰς πρὸς τομῶν τε πήματι. 1147. A. σωτῆρα τύχη dixit. 1154. B. βοὴ πάραυλ@. 1157. C. Κνώσια ὀρχήματα. p. 1166. A 1196. C. θάνατον dixit. αἰένυπνον. 1201. B. πέπον ἐρινὸς ἀχρεῖ@ ὢν εἰς βρῶσιν, ἄλλυς ἐξερινάζεις λόγῳ. 1205. A. ἵπποισιν ἢ κύμβαισι ναυσολεῖς χθόνα. i. e. ἱππότης ἥκεις. 1205. C. ἐχθροῖς δεδορκότα λάμψειν ὡς ἄστρον. Ubi Eustath. dicit, τὸ δεδορκότα passive, pro ὁραθέντα, accipiendum esse. 1260. A. σμικρὰ παλαιὰ σώματ' εὐνάζει ῥοπή. 1266. C. Ἀργεῖοι λευκάσπιδες. 1270. B. 1293. B. ὐχ ἕδρας ἀκμή. 1295. C. τάδε μὲν σὺ πρῦχοιο. 1303. B. ἀρχῆς τῆς σῆς μηδαμῶς μεμνώμεθα. 1305. C. σίγα νῦν ἐσὼς, καὶ μὴ ὡς κυρεῖς ἔχων. 1312. A. νῶτ@ εὔλοφ@. 1313. B. κοῖλα χρυσόκολλα, καὶ παράργυρα ἐκπώματα. 1319. C. αὐτοκάβδαλον, i. e. αὐτόξυλον ἔκπωμα. 1332. A. κυκλόεντα θῶκον ἀγορᾶς. 1335. A. ἄνολβος ὁ ἀπαίδευτ@. 1364. A. ὐδέ μιν ἐξ αἴδυ παγκοίνυ λίμνης ἀναστήσεις. 1364. C. Niobæ liberos Thebis periisse tradit. 1367. B. de Niobe. 1368. B. 1374. A. apud eum legitur vox κάπετ@. 1376. B.

Ἐν Τραχινίαις. ὅτι ὁ ἥλιος ἐκ τῆς νυκτὸς οἷα μητρὸς γεννᾶσθαι δοκεῖ. p. 22 B. (ἣ νὺξ ἐναριζομένη τίκτε κατευνάζει τε τὸν ἥλιον) de Hecatombæ. 49. A. χλωρὰ ἄχνη δακρύων. 217. A. 264. B. ὅτι διαφορὰν ἔχει ὁ πόσις καὶ ὁ ἀνήρ. 420. C. τὸν Ἡρακλέυς χιτῶνα, ὃν ἔβαψε Δηϊάνειρα, εὐαφῆ πέπλον λέγει. 599. C. & 600. A. λευκὸν μυελὸν vocat cerebrum. 757. C. arborem fatidicam πολύγλωσσον vocat. 1057. differentia inter πόσις & ἀνήρ. p. 1374.

Ἐν Οἰδίποδι, τῷ ἐπὶ κολωνῷ. p. 31. A. πολλὰ τῶν ἀντιγράφων τὸ ὐδὸν (limen) γράφει δίχα τῦ ὁδόν. p. 156. C. πτέσθαι. p. 452. C. ὅπως λύσιν τιν' ἡμῖν εὐαγῆ πόροις. 1112. B. 1231. A.

Ἐν Παλαμήδη. χρόνυ τε διατριβὰς σοφωτάτας εὕφευρε Φλοίσβυ μετὰ κόπον καθημένοις, πεσσὺς κύβυς τε τερπνὸν ἀργίας ἄκ@. 228. A.

Ἐν θαμύριδι. σκοπιὰν Ζηνὸς Ἄθωυ. (a Monte Atho sic dicti) 358. C.

Ἐν Οἰδίποδι τυράννῳ. τοιαῦτ' ἐφυμνῶν, pro δυσφημῶν. 634. A. 755. A.

Ἐν δευτέρῳ Οἰδίποδι. ἀλόγως, i. e. ἀλαλήτως, p. 723. B.

Ἐν Φιλοκτήτῃ. pag. 763. A.

Ἐν Ἀντιγόνῃ. τὰς στρατιωτικὰς παντευχίας πάγχαλκα τέλη λέγει. p. 686. A.

Ἐν Ἠλέκτρᾳ. pag. 723.

Ἐν Φοίνιξι. pag. 1088. B.

* Eustathium Codicibus Strabonis admodum depravatis usum, notavit Casaubonus ad Strabon. lib. IX. p. 186. & alibi.

(στι

(ἐν Βερενίκῃ) ἱερὸν ἰχθὺν, ὃν λευκὸν ἢ γλαῦκον καλέουσι. 1067. C. πολλαὶ δ' ἀμῖν ὕπερθε κατὰ κρατὸς δονέοντο. 1112. B. Ἐριθακὶς ἡ μισθώτρια. 1162. B. ὅτι τὸν Ἡρακλέα γράμματα Λίν☉ ἐδίδαξεν. 1163. C. μεγάλοιτ☉, ὁ πάνυ δυςυχής. 1186. C. ὅτι σύριγξ, ποδὸς ἕλκ☉. 1189. C. ἀνθέρικ☉. 1206. A. λίθ☉ ἀείδει 1236. A. φησὶν ὃ πάντα τὸν ἥλιον δεδυκεῖν. 1266. C. ὀρεχθεῖν. 1285. C. πάραρος quid signif. ap. Theocr. p. 1319. A. ῥοιλὸν λαγώβολον. 1332. C. ποικιχθέντα. 1348. C. πλυθῆναί τι ἔφη πρὸς κράναις ὠρᾶν. 1349. A. Odyss. 1392. 30. ἐπιφθύζειν. 1392. 41. ἀπὸ γραμμᾶς κινήσω λίθων. 1397. 33. ἀκρηβ☉. 1428. 21. ἐπιφθύζειν. 1482. 43. ἅπαν ῥύπον. 1553. 43. γόνυ χλωρόν. 1615. 27, 1622. 50, 1625. 5, 1627. 31. λιπαραῖον. 1644. 34. ςομάλιμνον. 1649. 57. 1713. 8, 1717. 16, 1749. 40, 1763. 25.

Ἐν Ἀδωνιζούσαις. φλίψεται, pro θλίψεται. Iliad. p. 102. A.

Ἐν Βερενίκῃ. 1324.

Ἐν Φαρμακεύτ. Odyss. 1767. 19, 1815. 14, 1824. 28, 1839. 55, 1867. 58, 1885. 23, 1895. 16, 1963. 43.

Scholiastes Theocriti. Odyss. 1685. 37.

Themistius. p. 404. B. κύνα ἰδὼν λέοντι μὲν ἐπεξιέναι καὶ παρδάλει, λύκους δὲ ὑπερορᾶν καὶ ἀλώπεκας. p. 797. B. p. 866. B. Odyss. 1658. 43.

Theognis. ἵνα γνοίη ὅσσον ὄνων κρέσσονες ἡμίονοι. Iliad. p. 1291. C.

Theodoridas. Odyss. 1476. 39. Syracusius. 1571. 15.

Theodorus quidam. Odyss. p. 1602. 23.

Theopompus. κάρδακες, οἱ μισθοῦ ςρατευόμενοι βάρβαροι. pag. 368. C. μητρῷος. p. 560. A. 862. A. Odyss. ὀβελισκολύχν☉. 1571. 21, 1604. 6, 1724. 58, 1854. 18. ὁ κωμικός. 1863. 50.

Theophrastus. refert Theseum ὀςρακισθῆναι. p. 782. C. 871. C. 932. B. 948. B. ὅτι οἱ πέρδικες τιτυβίζουσι. 1290. Odyss. 1423. 12, 1667. 22, 1680. 47, 1775. 54.

Thucydides, διὰ τὴν οὐ περιτείχισιν, ἤγουν τὸ ἀτείχιςον p. 111. B. πανσυδεὶ διέφθαρται, i. e. παντελῶς. 166. A. Ἠιὼν, πόλις ἐν χερρονήσῳ παρὰ Θουκυδίδῃ. 179. C. 260. A. μοναλησὲς κεῖται παρὰ Θουκυδίδῃ. p. 266. B. Ἠιὼν πόλις χερρονησία. 287. B. Corinthum vocat emporium τῆς Ἑλλάδ☉. pag. 290. C. de Insula Crocyleo. p. 307. B. ὅτι Ἀθηναῖοι τέτ]γας χρυσοῦς ἐφόρουν εἰς σύμβολον τοῦ γηγενεῖς εἶναι. p. 385. C. τῶν τειχῶν ἡμῶν πειρᾶν, pro, πειρᾶσθαι. p. 445. B. ἀξιοῦτω τοῖς ὁμοίοις ἡμᾶς ἀμύνεσθαι. pag. 546. C. usus est voce ςυράκιον. pag. 795. B. ἀποσιμῶσαι, τὸ μετεωρίσαι τὰς ναῦς. pag. 965. C. κοτύλην ὕδατ☉, καὶ δύο κοτύλας κριθῶν φησί. pag. 1282. Odyss. μήκωνα. 1390. 50, σίτου ἐκβολή. pag. 1405. 12, 1406. 17, τέγους. 1421. 6, 1437. 33, 1450. 34, 1457. 59, αὐλῶν. 1483. 55, 1484. 54, 1501. 28, 1641. 7, 1946. 23.

Tima-

Timachidas. pag. 1067. C. Odyss. 1571. 7.

Timolaus Larissæus. Odyss. 1379. 48. 1697. 57.

Timon. versus de Baccho. p. 989. B. Odyss. ὁ παρῳδός. Fragm. pag. 1404. 2, 1505. 1, 1523. 63.

Timotheus Milesius. Odyss. Fragm. p. 1422. 49.
(Ἐν Κύκλωπι) Odyss. 1631. 61, 1632. 5.
Ἐν τινι Ποιήματι, λέγ. Ναυτίλω. Odyss 1538. 4.

Tisias, antiquus Criticus. Iliad. p. 773. A.

Tragœdia (Tragicus) ὅτι ἡ τραγικὴ ἐκάβη μονονουχὶ στόμασι καταλιτρεῖσθαι πολλοῖς εὔχεται, ὥς που καὶ ὁ Ἄργος τοῖς ὄμμασι. p. 261. C. προνώπων, pro, προενώπιον. p. 312. A. τοὺς ἀσπιστὰς ἀσπιδοφέρμονα θίασον ἡ τραγῳδία εἶπεν. p. 465. A. ἰήϊος βοὰ, ἡ θρηνώδης. p. 500. C. τὸν τύμβον μετὰ τὸν θάνατον στεφανοῦσθαι δεῖν. p. 666. C. δεξιόσειρος Ἄρης. p. 675. B. Ἀεὶ γὰρ εὖ πίπτουσιν οἱ Διὸς κύβοι. pag. 1084. A.

Tryphon. Iliad. p. 303. C. p. 524. A. 549. A. de voce λήδιον. p. 1146. C. de voce ὡς. p. 1214. C. p. 1236. C. 1271. A. 1291. C. Odyss. 1447. 47, 1698. 28.
Ἐν τοῖς περὶ ἀρχαίας ἀναγνώσεως. pag. 556. C.

Tryphiodorus. Odyss. Τροίας ἅλωσιν scripsit. p. 1379. 53, 1607. 60.

Tyrannion. Iliad. p. 617. C. 855 B. 858. C. 890. A. 1197. C. Odyss. 1613. 8

Xenarchus. Πελοπιδῶν ἄστυτος οἶκος. i. e. ἄκρατος p. 1283. C. Od. 1871. 5.

Xenodemus. Odyss. 1596. 18.

Xenophanes. Scripsit Sillos. p. 204. B. πάντες γὰρ γαίης τε καὶ ὕδατος ἐκγενόμεσθα. p. 668. C. de Iride, ἥν τ' Ἶριν καλέουσι νέφος, καὶ τοῦτο πέφυκε πορφύρεον καὶ φοινίκεον καὶ χλωρὸν ἰδέσθαι. p. 827. C. p. 948. C.

Xenophon. Usus est voce χιλός. p. 15. A. p. 293. A. ὅτι πολυτελέστατον ἀνάλωμα ὁ καιρός. p. 250. B. λόχος apud Xenophontem 100. viris constat. p. 488. A. Ἐπεύχομαι πρὶν ταῦτα ἰδεῖν μυρίας ἐμέγε κατὰ γῆς ὀργυιὰς γενέσθαι. p. 642. A. Veteres poculis corneis usos fuisse. p. 707. C. p. 773. C. ἐπεὶ δὲ ἔληξεν ἡ μάχη, παρῆν ἰδεῖν, τὴν μὲν γῆν αἵματι πεφυρμένην, νεκροὺς δὲ κειμένους, &c. pag. 805. C. p. 924. A. Persas fere semper ἐφίππους fuisse. p. 1076. C. de Gigrainis tibiis. p. 1157. C. βῖκοι, οἰνοδόχα ἀγγεῖα. p. 1163. B. 1300. B. κάνναθρον. 1344. C. Odyss. φοβούμενος πανσπιτίαν 1402. καθαρείως ἐνέχεον. 1402. 56. βλακεύεσθαι, καὶ ναρθηκεύεσθαι. 1405. 37, 1441. 30.
Ἀνάβασ. Odyss. 1445. 47, 1448. 7, 1596. 21. p. 1641. 5.
Ἐν Ἑλληνικοῖς. Odyss. 1769. 38.
Ἐν Κυνηγετ. Odyss. 1534. 15.

Xenophon dictus Ἀττικὴ μέλισσα. 1686. 60, 1787. 37.

Zeno Homerum illustravit. 1158.
Zeno ὁ Κρής. Odyss. 1602. 23.
Zenodotus. in loco illo Homeri, οἰωνοῖσί τε πᾶσι. pro πᾶσι substituit δαῖτα. Iliad. p. 19. C. p. 173. A. pro τέλειγῶτας scribit τίλιζοντας. p. 229. B. p. 260. B. p. 270. C. Var. Lect. p. 274. C. versus duos, nempe 36. & 37. ex Bœotia tanqvam spurios ejiciendos censuit. p. 276. C. Var. Lect. 289. C. versus qvosdam obelo tanqvam spurios, in Boeotia, confixit. p. 317. B. Var. Lect. 361. B. p. 410. A. Var. Lect. 438. A. Var. Lect. p. 716. C. p. 741. A. Var. Lect. p. 927. B. Var. Lect. p. 953. A. Var. Lect. p. 962. A. Var. Lect. p. 966. B. p. 1006. A. Var. Lect. p. 1018. C. Var Lect. p. 1084. B. versus nonnullos in Iliad. P. tanqvam spurios rejecit. p. 198. C. p. 1290. B. Odyss. διατὸς εἴσης. p. 1410. 55, 1470. 7, 1438. 37, 1490. 23, 1500. 40, 1773. 28, 1841. 12, 1885. 53.
Zoilus. Homeri locum reprehendit. Iliad. p. 512. B. Odyss. pag. 1614. 48.
ζώπυρος. Var. Lect. pag. 804. C.

IV. *Indiculus in excerpta Scholiorum veterum ad Iliadem, qvæ è Codice Aloysii Alemanni ediderunt Cantabrigienses.*

Aristarchus Η. 197. Ο. 24. Π. 379. Ρ. 465. 481. Σ. 77. 444. Χ. 281.
Οἱ περὶ Ἀσκάλωνα, vide Ptolemæus.
Aristophanes. Ρ. 368.
Callimachus. Χ. 452.
Chrysippus, Χ. 212.
Crates. Φ. 323.
Κυπρειωτὴ λέξις, ἀποέρσειεν, πνίξειεν. Φ. 329.
Γλωσσογράφοι. Σ. 378. Χ. 322.
Herodianus. Ρ. 465. Τ. 56.
Λάκωνες τὸ θάπτειν φασὶ τιθήμεναι. Ψ. 83.
Παιᾶνας δύο ᾖδον οἱ παλαιοὶ, τὸν μὲν πρὸ τῆς μάχης τῷ Ἄρει, τὸν δὲ μετὰ τὸν πόλεμον τῷ Ἀπόλλωνι. Χ. 391.
Ptolemæus. Θ. 23. οἱ περὶ Ἀσκάλωνα (Ptolemæus Ascalonites) Ρ. 465.
Pythagoras Euphorbi scutum agnoscens. Ρ. 28.
Sidonius. Ο. 229.
Sophocles. Σ. 274.
Οἱ Τραγικοί. Φ. 430.
Zenodotus Μ. 428. Ν. 546. Ρ. 149. 368. Σ 339. forte & 356. seqvent. ubi hæc legas: Ζηνόδωρος, ἀφελομένων τούτων τῶν ιγ´ στίχων τὰ λοιπὰ ἔχει ἁρμονίαν. Υ 180. seqvent. οὗτοι οἱ Ζ´. στίχοι ἀθετοῦνται ὡς τὴν διάνοιαν ἀπρεπεῖς.

CAPUT V.

De Commentariis in Homerum variisqve Scriptis eum spectantibus qvæ interciderunt.

ÆGIDIUS MENAGIUS in notis ad Laërtium pag. 99. pag. 202. & 232. editionis præclaræ Wetstenianæ, testatur se peculiarem dissertationem scripsisse περὶ ἐξηγητῶν Ὁμήρου. Et JOH. JONSIUS Lib. 3. de scriptoribus Histor. Philosoph. pag. 238. promisit se alibi plura dicturum de Homeri commentatoribus, sed neutrius labor lucem adspexit. NICOLAUS qvoqve MAJORANUS in prolegomenis ad Eustathium, amplius septuaginta nominare se posse professus qvi ex antiqvis Homerum illustraverunt, nullum commemoravit. Igitur post paucula illa qvæ in prolegomenis ad librum primum Iliados de Poëtæ interpretibus deperditis notavit vir insignis JOACHIMUS CAMERARIUS, non ab re, fortassis fuerit hoc argumentum paulo diligentius attingere, & qvos è veterum scriptis mihi notavi Homeri ἐξηγητὰς, literarum ordine digestos præsenti loco strictim recensere, qvibus plures aliorum industria facile adjiciet.

I. ÆLIUS SERENUS. Infra in *Philoxeno.*

II. AGALLIUS Corcyræus Aristophanis Grammatici discipulus. Vide Scholia ad Iliad. Σ 491.

III. AGATHOCLES GRAMMATICUS commentarios in Homerum scripsisse colligitur è Scholiaste Apollonii ad Lib. IV. etymologico M. in δίκτυον & Eustathio.

IV. ALEXANDER ÆTOLUS ex Plevrone Ætoliæ opido. Confer indices superiore capite.

V. ALEXANDER COTIÆUS, Κοτιαεὺς, cognomento πολυμαθὴς allegatur à Porphyrio in qvæstionibus Homericis p. 14. & 46 & ab Eustathio ad Iliad. λ. p. 803. Apud Camerarium perperam scribitur Alexander Cosytæus.

VI. ALEXANDER MILESIUS, Polyhistor, Cratetis discipulus, æqvalis Syllæ.

VII. ALEXANDER MYNDIUS sive ut in Laërtii libris I. 29. Ἀλέξων. ALEXANDER PLEVRONIUS. Vide supra Alex. Ætolus.

VIII. AMMONIANUS Grammaticus, Syriani æqvalis & amicus, à Camerario inter Homeri interpretes poni videtur ob perperam intellectum locum Svidæ.

IX. ANAXARCHI διόρθωσιν Homericam memoravi supra c. 2.

X. ANDRONICUS. Vide supra c. 3. §. 13.

XI. An-

XI. ANTIMACHUM Colophonium de Homero egiſſe è Tatiano diſcimus, pro qvo Callimachi nomen apud Euſebium X.2. præparat. irrepſit. Allegatur ſubinde ab Euſtathio, & in ſcholiis minoribus ad Iliad. E. 389

XII. ANTISTHENES Athenienſis, Socratis diſcipulus, auctor Cynicæ ſectæ, inter alia teſte Laërtio VI. 17. ſcripſit περὶ ἐξηγητῶν, & περὶ Ὁμήρου, aliaqve ad Poëtam ſpectantia περὶ Κάλχαντος, περὶ κατασκόπου, περὶ ἡδονῆς, περὶ Ὀδυσσείας, περὶ τῆς ῥάβδου Ἀθηνᾶ ἢ περὶ Τηλεμάχου, περὶ Ἑλένης καὶ Πηνελόπης, περὶ Πρωτέως, Κύκλωψ ἢ περὶ Ὀδυσσέως, περὶ οἴνου χρήσεως, ἢ περὶ μέθης, ἢ περὶ τοῦ Κύκλωπος. Περὶ Κίρκης, περὶ Ἀμφιαράου, περὶ τοῦ Ὀδυσσέως καὶ Πηνελόπης, καὶ περὶ τοῦ κυνός.

XIII. APION Didymi diſcipulus cognomento μόχθος cum Herodoro Homerum recenſuit & commentariis illuſtravit, qvæ tanto applauſu excepta ſunt, ut Seneca Epiſt. LXXXVIII. affirmet eum C. Cæſaris temporibus totâ circumlatum Græcia, & in nomen Homeri ab omnibus civitatibus adoptatum, hoc eſt, ipſius commentarios & expoſitiones aliorum ſcriptis in Homerum editis prælatas fuiſſe. Apionis & Herodori commentariorum in Poëtam freqventer meminit Euſtathius. Λέξεις Ὁμηρικὰς ab Apione expoſitas teſtatur Heſychius Alexandrinus in præfatione Lexici.

XIV. APOLLODORUS ἐν νεῶν καταλόγῳ allegatur à Stephano Byz. & Strabone IX. p. 405. Euſtathius in Iliad. β. p. 199. è Porphyrio: Λέγει δ' ὅτι πρὸς ἄλλοις Ἀπολλόδωρος ὁ Ἀθηναῖος ἐπραγματεύσατο τὰ περὶ τοῦ καταλόγου ἄριστα, ἐν δώδεκα βιβλίοις. Apollodorum ἐν β'. καταλόγου laudat Tzetzes VII. Chil. v. 761. Reſpicit Strabo paſſim ut X. p. 453. 457. 460. & IX. p. 416.

XV. APOLLONIUS Grammaticus ἐν καταλόγῳ νεῶν allegatur à Schol. Homeri ad Iliad. IX. 484. ubi ſane reſpicitur Commentarius Grammatici cujusdam in Catalogum navium Homericum, non vero Argonauticorum ſcriptoris Apollonii Rhodii Catalogus Heroum ſive Argonautarum. Ut ex Pindari ſcholaſte ad Nemeon. Od. 5. ubi v. 93. libri I. Apollonii Rhodii affertur, conjiciebat vir doctus Tho. Gale in diſſ. de Apollodoro p. 18. Nam Scholiaſtes Homeri narrat Telamonis & Teucri breviter Hiſtoriam, eamqꝫ ab aliis accuratiſſime memoriæ mandatam ſcribit, & præcipue ab Apollonio in Catalogo navium. At Apollonius Rhodius verbo tantum Telamonis meminit, neqve naves recenſuit ſed Argonautas. Itaqve libenter aſſentior Illuſtri Giſb. Cupero qvi illam Galei conjecturam rejiciendam eſſe mihi ſignificavit. Non prætereundus qvoqve Apollonii dyſcoli, Alexandrini, (qvi Herodiani pater fuit) liber περὶ σχημάτων Ὁμηρικῶν laudatus

tus Svidæ, & Lexicon Homericum ab Apollonio Archibii F. concinnatum qvod memorat Hesychius Alex. in præfat. glossarii sui. Apollonium Grammaticum iterum laudant Scholia ad Iliad. Σ. 505. Τ. 177. & Porphyrius in qvæstionibus Homericis, doctorem suum appellans, p. 45. Apollonium Molonis id. p. 10.

XVI. ARATUS Solensis περὶ Ὁμήρου καὶ Ἰλιάδος & διόρθωσιν Ὁμηρικὴν auctor vitæ Arati & Svidas. Confer qvæ supra cap. 2. num. 19.

XVII. ARCHIBIUS Alexandrinus.

XIIX. ARCHIMEDES Philosophus Trallianus ὑπόμνημα εἰς Ὅμηρον scripsit teste Svida.

XIX. ARISTARCHUS Grammaticus διόρθωσιν & commentarios in Homerum concinnavit, ut dixi cap. 2. num. 18. Confer indices superiori capite exhibitos.

XX. ARISTOCLES Messenius Philosophus Peripateticus teste Svida scripsit decem libros de Philosophia πότερον σπουδαιότερος Ὅμηρος ἢ Πλάτων.

XXI. ARISTODEMUS Nyssæus Rhetor & Gramaticus ante Apionem in Homero recensendo versatus fuisse videtur. Vide Eustath. ad Iliad. ί. p. 667.

XXII. ARISTONICUS Alexandrinus Grammaticus περὶ σημείων τοῦ Ὁμήρου Etymol. M. in λύχνος, ἔρσαι, ὀπή. Svida teste scripsit περὶ τῶν σημείων τῶν τῆς Ἰλιάδος καὶ Ὀδυσσείας. Vir summus Camerarius ait Aristonicum sex in Homerum libros scripsisse: sed aliud opus est qvod apud Svidam seqvitur ἀσυντάκτων ὀνομάτων βιβλία ϛ'.

XXIII. ARISTOPHANIS Byzantini Grammatici διόρθωσιν Homericam memoravi suprà cap. 2. num. 17.

XXIV. ARISTOTELES Stagirita præter ἔκδοσιν Homeri τὴν ἐκ τοῦ νάρθηκος (de qva supra c. 2. n. 12.) scripsit plures libros problematum Homericorum aliaqve huc spectantia. Et Aristotelis τὸν Ὅμηρον ἐξηγουμένου meminit Dio 2. de regno p. 36. Vide qvæ notavi in catalogo scriptorum ejus deperditorum infra Lib. III. c. 6.

XXV. ARISTOTELES alius à Laërtio memoratur ὁ περὶ Ἰλιάδος πεπραγματευμένος, qvem à Stagirita distingvit Lib. V. sect. 35.

XXVI. ARTEMON Clazomenius ἐν τῷ περὶ Ὁμήρου laudatur à Svida in Ἀρκτῖνος.

XXVII. ASCLEPIADES Myrleanus. Vide indices superiori Capite & Etymologicum M. in ἀγραῖος ubi laudatur in ὑπομνήματι Ὀδυσσείας. Ammonium in ἅμα.

ATHENODORUS Arati Poëtæ frater, Homerum adversus Zoilum defendit, ut notavi infra cap. VII. §. 10.

XXIIX. BASILIDIS περὶ Ὁμηρικῆς λέξεως opus in epitomen misit Cratinus teste Etymologico M in ἀρίζηλος.

XXIX.

XXIX In Homerum ſcripta à CALLIMACHO commentaria Meurſius in Bibl. Græca colligit ex Strabone L.I.p.44.&L.VII.p.299. Sed qvæ ibi Callimachus diverſa ab Homero tradidiſſe arguitur, in qvovis alio opere vel poëmate qvam in Commentario ad Homerum ſcribere potuit. Laudatur tamen à Tatiano inter eos qvi de Homero egerunt, qvia in *πίναξι* nimirum hoc fecerat Callimachus. Videtur etiam in *αἰτιῶν* libris lucem Homericis qvibusdam ſcriptis attuliſſe. Conf. Euſtath.

XXX. CALLISTHENIS *διόρθωσιν* Homericam memoravi ſupra c. 2.

XXXI. CHAMÆLEON Heracleota, Heraclidis Pontici æqvalis, Peripateticus, *ἐν πέμπτῳ περὶ Ἰλιάδος* laudatur à Scholiaſte Apollonii L.II.p.177. Meminit & Tatianus inter eos qvi de Homero egerunt. Confer Reineſii Var. Lect. p.333. Ab Heraclide Pontico ſibi per plagiũ ſurrepta fuiſſe qvæ de Homero & Heſiodo ſcripſerat, conqveritur apud Laërtium V.92.

XXXII. CHRYSIPPUS Stoicus in libro *περὶ ποιημάτων πρὸς Φιλομαθῆ* & libris duobus *περὶ τοῦ πῶς δεῖ τῶν ποιημάτων ἀκούειν* & in libro *πρὸς τοὺς Κριτικοὺς πρὸς τὸν Διόδωρον* videtur loca non pauca Homeri illuſtraſſe. Allegatur ſubinde ab Euſtathio, & à Plutarcho de audiendis Poëtis ubi de loco Homeri agit. Vide qvæ infra in Cleanthe.

XXXIII. CINÆTHUS Chius hymnum Homero tributum in Apollinem compoſuiſſe & primus Homeri Rhapſodus fuiſſe traditur in Scholiis ad Pindari Nemeonicas Od. 2. atqve inde à Scaligero in deſcriptione græca Olympiadum: qvod ſi verum agnoſcimus, error fuerit qvod ibidem additur floruiſſe circa Olympiadem LXIX. Qvis enim neſcit jam Solonis & Piſiſtrati ætate hoc eſt ante Olympiadem XLVI. carmina Homerica à Rhapſodis decantata fuiſſe. Arguit autem Cinæthum Euſtathius Homeri carminum corruptorem interpolatorum, his verbis: *Ἐλυμήναντο δὲ φασὶ τῇ Ὁμήρου ποιήσει πάμπολλα οἱ περὶ Κίναιθον, καὶ πολλὰ τῶν αὐτῶν αὐτῇ παρενέβαλον.* Cæterum non ab Athenienſibus tantum ſed etiam ab Epidauriis Rhapſodorum agonem inſtitutum docet Plato in Jone, ubi de officio Rhapſodi diſſerens *οὐ γὰρ ἂν γένοιτό ποτε ῥαψῳδὸς εἰ μὴ συνίη τὰ λεγόμενα ὑπὸ τοῦ ποιητοῦ. Τὸν γὰρ ῥαψῳδὸν ἑρμηνέα δεῖ τοῦ ποιητοῦ τῆς διανοίας γίγνεσθαι τοῖς ἀκούουσι*

XXXIV. CLEANTHES Stoicus inter alia teſte Laërtio VII.175. ſcripſit *πρὸς Ἀρίσταρχον* & *περὶ τοῦ ποιητοῦ*, unde inter Homeri interpretes à viris qvibusdam doctis computatur, etſi *περὶ τοῦ ποιητοῦ* non neceſſe eſt reddere *de Homero*, ſed poteſt etiam verti: *de officio poëta*, ut recte Menagio obſervatum. At à Plutarcho qvoqꝫ lib. de audiendis Poetis. p.31. reprehenduntur Cleanthes atqꝫ Chryſippus, Homeri qvædã frigidius interpretantes.

CLEOMENES *ἐν τῷ περὶ Ὁμήρου.* Clemens 1. Strom.

XXXV. COMETES Homeri poëmata punctis & colis diſtinxit. Vide ſupra c. 2. n. 21.

XXXVI. CRANTOR Solensis Homeri studiosissimus teste Laërtio IV. 26. & Hesychio illustri.

XXXVII. CRATES Grammaticus MALLOTES æmulus Aristarchi. Homerum & ipse emendavit illustravitque. Vide Geminum c. 5. & 13. Astronom. Eustathium, & qvæ supra c. II. n. 20. Achilles Tatius Isagoge in Aratum: Μαρτυρεῖ δὲ Κράτης κ. Ἀπίων ὁ Πλειστονίκης, ὅτι Ἀστρονόμος Ὅμηρος.

XXXVIII. CRATES THEBANUS in Παιγνίοις suis Homerum παρῳδῆσαι cognoscitur ex Laërtii VI. 85. Juliano &c.

XXXIX. CRATINUS. Vide paulo ante in Basilide.

XL. CRONIUM Pythagoricum in Homeri fabulis Philosophice explicandis operam posuisse, docet Porphyrius de antro Nympharum & in fragmento de Styge.

XLI. DEMETRIUS IXION, Adramyttenus Aristarchi discipulus sub Augusto Imp. clarus Pergami, scripsit inter alia ἐξήγησιν εἰς Ὅμηρον ut testatur Svidas.

DEMETRIUS PHALEREUS teste Laërtio V. 80. scripserat περὶ Ἰλιάδος α΄ περὶ Ὀδυσσείας α΄, β΄, γ΄, δ΄. & Ὁμηρικὸν, α΄.

XLII. DEMETRIUS Scepsius de qvo Strabo Lib. XIII. p. 609. Ἐκ δὲ τῆς Σκήψεως καὶ ὁ Δημήτριος ἐστιν οὗ μεμνήμεθα πολλάκις, ὁ τὸν Τρωϊκὸν διάκοσμον ἐξηγησάμενος Γραμματικὸς κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον γεγονὼς Κράτητι καὶ Ἀριστάρχῳ. Confer Athenæum VI. p. 236. Interdum à Strabone simpliciter ὁ Σκήψιος appellatur, ut X. p. 456. IX. p. 438. 439.

XLIII. DEMOCRITUS Abderita inter alia teste Laërtio IX. 48. scripsit περὶ Ὁμήρου ἢ ὀρθοεπείης καὶ γλωσσέων.

XLIV. DEMOSTHENES Thrax Iliadem paraphrasi prosaica dissolverat, ut ex Svida jam notavi supra c. 3. §. 15. Hæc freqventer ab Eustathio allegatur.

XLV. DIDYMUS Chalcenterus. Vide qvæ eodem capite 3. §. 1.

XLVI. DINARCHUS diversus à Rhetore hujus nominis, περὶ Ὁμήρου λόγον γράψας memoratur à Demetrio Magnete apud Dionysium Halicarnasseum T. 2. p. 112.

XLVII. DIOGENES TARSENSIS in libris περὶ ζητημάτων ποιητικῶν Svidæ memoratis vel primam rationem videtur habuisse Homeri.

XLVIII. DIOSCORIDEM ἐν τοῖς παρ' Ὁμήρῳ νόμοις laudat Svidas in Ὅμηρος. Adde Casaubonum ad Athenæum lib. 1. c. 8

XLIX. EPAPHRODITUS Archebii discipulus Chæronensis *in Iliadem* laudatur à Stephano Byz. in Δωδώνη. Confer Jac. Gronovii exercitt. de Dodone p. 27. *In Odysseam* ab Etymologico M. in ἄωροι & κεφαλληνία. De hoc Epaphrodito plura Svidas. Ejus imago apud eundem Gronovium T. 3. Antiqvitatt. Græcarum bbbb.

L. EPHO-

L. EPHORUS Cumanus de Homero egit, teste præter Tatianum Plutarcho in Homeri vita.

LI. Inter EURIPIDIS tertii, Tragœdiarum alioqvi Poëtæ, scripta Svidas refert Ὁμηρικὴν ἔκδοσιν *recensionem scriptorum Homeri* ut notavi supra c. 2.

LII. ERATOSTHENES à Tatiano laudatur inter Grammaticos qvi res vel Poëmata Homeri illustrarunt.

LIII. FAVORINUS Plutarchi æmulus, inter alia, Svida teste, scripsit περὶ τῆς Ὁμήρου φιλοσοφίας, in qvo libro videtur non pauca Poëtæ loca illustrasse.

FRONTO. Vide infra in Hermia.

LIV. GLAUCONEM, Metrodorum Lampsacenum & Stesimbrotum Thasium de Homero qvædam prodidisse & ejus poëmata illustrasse innuit Plato in Jone, sub init.

LV. HEGEMON Thasius Parodiarum Homericarum scriptor. Vide infra c. 7. n. 2.

Pro HELIODORO apud Hesychium Alexandrinum in præf. recte Herodori nomen reponit elegantissimus Grævius. Idem sphalma apud Svidam in τρίγληνα.

LVI. HEPHÆSTION Alexandrinus. Vide infra, Ptolemæus Hephæstionis.

LVII. HERACLEON Ægyptius ἐν ὑπομνήματι Σ. Ἰλιάδος laudatur ab Eustathio, tum ab Etymologo in ῥαδανίζειν. Huic scholia brevia qvæ sub Didymi nomine in Homerum habemus tribuuntur à Josua Barnesio ab Euripidis Troades v. 849. T. 2. p 158. incerta conjectura ut existimo.

LVIII. HERACLIDES* Alexandrinus.

LIX. HERACLIDES Cilix, Mopsvestenus.

LX. HERACLIDES Milesius. Vide Eustathium.

LXI. HERACLIDES Ponticus, Didymi auditor, qvem ἡμέτερον vocat Ammonius in σαφηλήν. De eo Laërtius V. 92. Χαμαιλέων τὰ παρ' ἑαυτῷ φησὶ κλέψαντα αὐτὸν τὰ περὶ Ἡσιόδου καὶ Ὁμήρου γράψαι. Idem Laërtius testatur scriptos ab eo libros duos περὶ τῆς Ὁμήρου καὶ Ἡσιόδου ἡλικίας. Et totidem λύσεων Ὁμηρικῶν & περὶ Ἀρχιλόχου καὶ Ὁμήρου. De commentariis & allegoriis ipsi tributis dixi supra Lib. I. c. XXII. n. 3. Heraclidem ἐν τῷ περὶ Ὁμήρου laudat Eustratius ad Ethica Nicomachea Lib. III. Vide & supra in Chamæleonte.

LXII. HERACLITUS junior, Grammaticus. De hujus commentariis in Homerum actum à me est eodem loco.

HERMIAS. περὶ τῆς καθ' Ὅμηρον τακτικῆς ἐντύχομεν συγγραφεῦσι Στρατοκλεῖτε Ἑρμείᾳ καὶ Φρόντωνι ὑπατικῷ ἀνδρί. Ælian. c. 1. Tacticor.

HERMIPPI Collectanea de versibus Homeri aliqva * virtute insignibus laudantur à Stobæo in florilegio, sermone V. de temperantia.

LXIII. HERODIANUS Apollonii Dyscoli F. ἐν τῇ Ὁμηρικῇ προσῳδίᾳ. Svidas in μέμνησο. Eundem in Ἰλιακῇ προσῳδίᾳ laudat Etymolog. in Ὀδυσσειακῇ προσῳδίᾳ Schol. Comici ad aves.

LXIV. HERODORUS qvoqve Homerum illustravit. Vide supra in *Apion* & Clariss. Grævii notam ad præfationem Hesychii Alexandrini.

LXV. HIPPARCHO Pisistrati F. tribuitur διόρθωσις Ὁμηρικὴ ut supra c. 2. notavi. Alius Hipparchus ὁ τὴν Αἰγυπτιακὴν Ἰλιάδα συνθεὶς Athen. III. p. 101.

LXVI.

* Confer qvæ infra cap. VI. §. 16. pag. 351.

LXVI. HIPPIAS Thasius difficiles qvosdam & ambiguos Homeri locos interpretatus esse ac solvisse colligitur ex Aristotele cap. 25. poetic. Eadem loca ex eodem ut apparet Hippia tangit Lib. I. Sophist. Elench. c. 3. Plato qvoqve in Hippia 2. notat ab Hippia Eleo observatum qvod Ilias præstet Odysseæ, & introduci Ἀχιλλέα μὲν ἄνδρα ἄριστον, Νέστορα σοφώτατον, Ὀδυσσέα δὲ πολυτροπώτατον.

HISTIÆA sive *Hestiæa* Alexandrina de Homeri Iliade nescio qvid conscripsit, disqvisivitqve de situ Trojæ ad qvam fuisset bellatum, ut è Demetrio Scepsio refert Strabo XIII. p. 599. Allegatur etiam in Scholiis minoribus & ab Eustathio ad Il. γ'. Neuter autem ex his ac ne Strabo qvidem Histiææ ipse scripta inspexit.

LXVII. HORAPOLLO Panopolites Grammaticus qvi sub Theodosio Imp. Alexandriæ & CPoli docuit, inter alia à Svida traditur scripsisse in Homerũ.

LXVIII. Dionysius LONGINUS, de qvo infra suo loco, scripsit Svida teste Ἀπορήματα Ὁμηρικὰ, εἰ φιλόσοφος Ὅμηρος, Προβλήματα Ὁμήρου καὶ λύσεις βιβλία β'. Τίνα παρὰ τὰς ἱστορίας οἱ Γραμματικοὶ ὡς ἱστορικὰ ἐξηγοῦνται. Et περὶ τῶν παρ' Ὁμήρῳ πολλὰ σημαινουσῶν λέξεων βιβλία δ'.

LXIX. MASSALIOTICA Homeri διόρθωσις. Vide supra c. 2.

LXX. MATRON parodiarum Homericarum scriptor. Vide infra c. 7.

LXXI. MAXIMUS Tyrius sub Commodo clarus ab eodem Svida scripsisse traditur περὶ Ὁμήρου καὶ τῆς παρ' αὐτῷ ἀρχαίας φιλοσοφίας. Non dubito respici è dissertationibus Maximi qvæ exstant diss. VII. & XVI.

LXXII. MELEAGER Gadarensis, Homerica qvædam illustrasse colligitur ex Eustathio ad Iliad. λ. p. 814.

LXXIII. MENOGENIS Libros XXIII. in Catalogum navium Iliad. β. memorat è Porphyrio Eustathius p. 199. edit. Basil.

LXXIV. METACLIDES ἐν τοῖς περὶ Ὁμήρου laudatur à Svida in ἀθηναίας ubi male excusum μεγακλείδης, docet idem Svidas in Μεγακλείδης. Peripateticus fuit ut notat Tatianus, de Homero scripsisse itidem testatus, & Tatiani locum laudans Eusebius X. 2. præparat.

LXXV. METRODORUM LAMPSACENUM ἐν τῷ περὶ Ὁμήρου allegat idem Tatianus Orat. contra gentes & omnia Poëtæ allegorice interpretatum fuisse & ad res naturales retulisse notas. Meminit & Plato in Jone, ut Laërtium prætercam.

LXXVI. MNASEA Berytius.

LXXVII. NAUCRATES Erythræus, ὁ Ὅμηρον ὑπομνηματίσας laudatur Eustathio, tum Stephano Byz. in Ἐρυθραί.

LXXVIII. NESTOR Larandensis Lycius sub Severo Imp. clarus scripsit teste Hesychio Illustri ac Svida Iliadem λειπογράμματον ita ut in singulis libris una exularet litera, in primo α, in secundo β, in tertio γ, atqve ita in cæteris.

LXXIX.

LXXIX. NICANOR Alexandrinus clarus sub Cæſare Hadriano ſcripſit teſte Svida περὶ στιγμῆς τῆς παρ' Ὁμήρῳ καὶ τῆς ἐξ αὐτῶν διαφορᾶς ἐν τῇ διανοίᾳ. Hujus Stigmatiæ Nicanoris ſubinde in ſuis ad Homerum commentariis mentionem facit Euſtathius. Non putem diverſum fuiſſe Nicanorem quem Hierapolitanum Phrygem facit Stephanus Byz. & *novum Homerum* dictum teſtatur in ἱεράπολις.

LXXX. OENOMAUS Gadarenſis Philoſophus Cynicus qui paulo ante Porphyrium vixit, ſcripſit περὶ τῆς καθ' Ὅμηρον φιλοσοφίας. Svid.

LXXXI. PANÆTIUS Cratetis Mallotæ diſcipulus.

LXXXII. PARTHENIUS Nicaënſis quo nomine à Camerario annumeretur iis qui Homerum illuſtrarunt nondum comperi. Euſtathius quidem ſemel iterumque & ante eum Athenæus è Parthenio lucem afferunt verbis quibusdam Homericis, ſed Parthenium Dionyſii Grammatici diſcipulum intelligunt, cujus librum περὶ τῶν παρὰ τοῖς ἱστορικοῖς λέξεων laudat idem Athenæus libro XI.

LXXXIII. PERSÆUS Zenonis Citiei diſcipulus poſt Magiſtrum ſuum nonnulla ad Homerum explicandum & ſecum conciliandum ſcripſiſſe traditur à Dione Chryſoſtomo Orat. 53.

LXXXIV. PHILOSTRATUS Lemnius junior præter Τρωϊκὸν & alia ſcripſit παράφρασιν τῆς Ὁμήρου ἀσπίδος (Iliad. Σ.) ut Svidas auctor eſt.

LXXXV. PHILOXENUS Grammaticus Alexandrinus Romæ clarus ſcripſit teſte Svida περὶ σημείων τῶν ἐν τῇ Ἰλιάδι ſive de obelis & aliis notis Criticis quibus Grammatici in Iliade uſi ſunt, & περὶ τῶν παρ' Ὁμήρῳ γλωσσῶν, de vocibus obſcuris & peregrinis apud Homerum. *Ælius* vero *Serenus* eodem Svida auctore in Σερῆνος, compoſuit ἐπιτομὴν τῶν Φιλοξένου εἰς Ὅμηρον, librum unum. Leguntur & hodie nonnulla Philoxeni hujus in gloſſariis editis ab H. Stephano, Vulcanio & Labbeo. Philoxeni commentaria in Odyſſeam laudantur à Stephano Byz. in Δωδώνη.

LXXXVI. PIGRES Halicarnaſſeus frater Artemiſiæ Cariæ Reginæ idem cui Margitem & Batrachomyomachiam à quibusdam tributam ſupra notare me memini, Svida teſte ſingulis Iliados verſibus ſubjecit Pentametrum, (perinde ut Timolaus Lariſſæus poſtea Hexametrum) hoc modo: Μῆνιν ἄειδε θεὰ Πηληϊάδεω Ἀχιλῆος μοῦσα γὰρ σὺ πάσης πείρατ' ἔχεις σοφίης.

LXXXVII. PINDARION. Vide infra PTOLEMÆUS Alexandrinus.

LXXXVIII. PIUS in commentario ad Odyſſeæ π'. laudatur à ſcriptore Etymologici magni in ὡμήρησεν. Ejusdem Pii mentio in περιρρηδής. Et apud Euſtathium, tum apud Servium in V. Æneidos.

LXXXIX. PLUTARCHUS Chæronensis inter alia deperdita composuerat etiam librum περὶ τ̃ χρόνε τ̃ Ἰλιάδος & Ὁμηρικῶν μελετῶν βιβλία δ'. teste Lampria. Μελέται Ὁμηρικαὶ laudantur etiam in scholiis ad Iliad. ό. 625. & Schol. ad Euripidis Alcest. v. 1128.

POLLES Ægiensis scripserat Suida teste περὶ τῆς καθ' Ὅμηρον οἰωνοπολίης.

XC. PORPHYRIUS præter Ὁμηρικὰ ζητήματα *XXXII.* ad Anatolium & libellum de antro Nympharum Odyss. *XIII.* quæ etiamnum extant, scripserat librum περὶ παραλελειμμένων τῷ ποιητῇ ὀνομάτων sive *de verbis quorum Homerus non meminit*, laudatum in scholiis ad Iliad. γ'. 175. 314. tum quos Svidas memorat, περὶ τ̃ ἐξ Ὁμήρε ὠφελείας τῶν βασιλέων, βιβλία ί. Denique librum περὶ τ̃ Ὁμήρε φιλοσοφίας, cujus particula libellus de antro possit videri, & Commentaria in Homerum, quorum reliquiæ adhuc creduntur superesse MSS. in quibusdam Bibliothecis. Vide quæ supra c. 3. §. 13.

XCI. POSIDONIUS Aristarchi Anagnostes aliquoties allegatur ab Eustathio, ut jure suspiceris, eum nonnihil contulisse ad emendandum vel interpretandum Homerum.

XCII. PROCLUS Philosophus inter alia scripserat περὶ τῶν παρ' Ὁμήρῳ Θεῶν, & in universum Homerum ὑπόμνημα. Vide quæ infra suo loco, ubi Procli scripta deperdita recenseo.

XCIII. PROCOPIUS Gazæus Metaphrases Homericorum carminum scripsit variis dicendi formis, eloquentiam Homeri prosaria oratione sive exprimens sive superans ut ait Photius Cod. 160.

XCIV. PROTAGORAS glossas Homericas scripsit si credimus Jacobo Du Porto, Laërtium auctorem hujus rei laudanti in præf. ad Gnomologiam Homericam. Sed nihil tale apud Laërtium reperire potui.

PTOLEMÆUM Philadelphum non modo Zoilum obtrectatorem Homeri extremo affecisse supplicio, sed & ζητήματα Ὁμηρικὰ scripsisse, nescio quo veteri auctore scribit Petrus la Seine de Nepenthe Homerico part. 2. p. 1349.

XCV. PTOLEMÆUS Alexandrinus cognomento *Pindarion* discipulus Aristarchi Grammatici scripsit ὁμηρικῶν ὑποδειγμάτων (nisi numerus apud Svidam corruptus) Libros XC. Περὶ τε̃ Ὁμηρικε̃ χαρακτῆρος. Περὶ τε̃ παρ' Ὁμήρῳ Οὔτιδος. Περὶ ἀστεροπαίε παρ' Ὁμήρῳ μνημονευομένε.

XCVI. PTOLEMÆUS alter sectator Aristarchi cognomento ἐπιθέτης, eodem Svida teste scripsit περὶ τῶν παρ' Ὁμήρῳ πληγῶν sive de * plagis apud Poëtam memoratis, & Commentarium in Odysseam.

XCVII. PTOLEMÆUS Aristonici Pater Romæ clarus & ipse in Homerum scripsisse à Svida traditur.

XCVIII.

* Non assentior Wowerano qui c. 17. de Polymathia suspicatur hoc libro Ptolemæum egisse de Homeri reprehensoribus.

XCVIII. PTOLEMÆUS Evergetes Ægypti Rex, Ariſtarchi diſcipulus fuit & à viro præſtantiſſimo Joachimo Camerario recenſetur inter διορθωτὰς Homeri, forte propter locum Euſtathii ad Odyſſ. ε. p. 203. ὅτι δὲ Πτολεμαῖος Αἰγύπτου βασιλεὺς ὁ Εὐεργέτης ἠξίωσε γράφηναι παρ' Ὁμήρῳ λειμῶνες μαλακοὶ σίου ἠδὲ σελίνου. Potuit tamen hunc Homeri verſum in ſuis Hiſtoriarum libris obiter adducere Ptolemæus, ut non neceſſe ſit ex hoc loco colligere Poëtam integrum ab illo recenſitum.

XCIX. PTOLEMÆUS Aſcalonita, de quo alibi dixi, ſcripſit, Svida teſte, προσῳδίαν Ὁμηρικήν. Ammonius quoque in σαφυλὴν, laudat Ptolemæum ἐν δευτέρᾳ περὶ τῶν ἐν Ὀδυσσείᾳ προσῳδιῶν, & mox ἐν δευτέρᾳ τῶν ἐν Ἰλιάδι προσῳδιῶν. Addit Svidas eundem ſcripſiſſe περὶ τῆς ἐν Ὀδυσσείᾳ Ἀριστάρχου διορθώσεως. Laudatur in Scholiis ad Homerum minoribus & ab Euſtathio jam ſub nomine Ptolemæi jam ſub Aſcalonitæ nomine, ſuperiore capite ut in utroque indice ſcriptorum notatum reperies.

C. PTOLEMÆUS Chennus Hephæſtionis F. Alexandrinus (de quo lib. IV. cap. 14. §. 15.) ſcripſit inter alia ἀνθόμηρον ſive Poëma Homeri exemplo diviſum in libros *XXIV.* teſte Svida. Ita inter latinos poëtas Alanus poëma quoddam ſuum inſcripſit Anti Claudianum.

CI. PYTHAGORAS incertæ ætatis & Medicus περὶ Ὁμήρου τινὰ συντεταγμένος memoratur à Laërtio VIII. 47.

CII. SELEUCUS Alexandrinus, cognomento Homericus, in univerſum fere Homerum ἐξηγητικὰ ſive expoſitiones ſcripſit teſte Svida. Meminit Athenæus V. p. 188. Harpocration in Ὁμηρίδαι, Scholiaſtes minor in Homer. Odyſſ. B. 190. Euſtathius &c. Incertum idemne Seleucus de qvo Svetonius Tiber. c. 56. Certe ita uſum Torrentio.

CIII. Ælius SERENUS. Vide paulo ante in PHILOXENO.

CIV. SINOPICA Homeri διόρθωσις. Vide ſupra cap. 2. num. 14.

CV. SOSIBIUS Laco, λυτικὸς vocatur ab Athenæo & Euſtathio, quod λύσεις Homericas, ut ſuſpicor, & in alios forte poëtas ſcripſerat.

CVI. SOSIPHANEM in Homero recenſendo verſatum fuiſſe colligo ex Euſtathio in Iliad. ἰ. p. 667.

CVII. SOTERIDES Epidaurius Grammaticus inter alia teſte Svida ſcripſit ζητήσεις Ὁμηρικάς.

CVIII. SOTADES Poëta Ptolemæi Philadelphi temporibus clarus Iliadem ſingulari quodam Carminis genere expreſſit, quod ab ipſo Sotadeum dictum eſt. Vide Scholiaſtem Hephæſtionis p. 10. Exempli loco poteſt eſſe hic verſus:

Σείων μελίην πηλιάδα δεξιὸν κατ' ὤμον.

CIX. STESIMBROTUS Thasius, Physiologiam Homericam scripsisse traditur à Jacobo Duporto præf. ad Gnomologiam Homericam licet nihil tale apud Platonem in Jone, nisi quod cum Glaucone & Metrodoro eum conjungit, & de Homeri scriptis aliquid composuisse innuit.

CX. STRATOCLES Rhodius scripsit περὶ τῆς καθ' Ὅμηρον Τακτικῆς teste Æliano c. I. Tactic. ubi docet idem argumentum tractasse *Hermiam* quendam, & *Frontonem* Virum Consularem Æliani æqualem, sub quo nomine *Frontinum* alii intelligunt.

CXI. SYRIANUS Alexandrinus Procli Philosophi Magister scripsit in universum Homerum libros commentariorum septem, & partem habuit in opere Procli περὶ τῶν παρ' Ὁμήρῳ Θεῶν. Vide Svidam.

CXII. TELEPHUS Pergamenus, idem ni fallor cum Telepho Grammatico præceptore Veri Imp. de quo Capitolinus, scripsit teste Svidâ περὶ τῶν παρ' Ὁμήρῳ σχημάτων ῥητορικῶν libros duos. Περὶ τῆς καθ' Ὅμηρον ῥητορικῆς. Cujus operis mentio etiam in Scholiis ad Hermogenem περὶ στάσεων. Περὶ τῆς Ὁμήρου καὶ Πλάτωνος συμφωνίας. Et ὡς μόνος Ὅμηρος τῶν ἀρχαίων ἑλληνίζει. Item de erroribus Ulyssis ab Homero decantatis. Alius fuit Telephus Philetæ Coi Grammatici pater, temporibus Philippi Macedonis. Ne dicam de Telepho Mysiæ Rege in quem exstabat Euripidis Tragœdia.

TERPANDER primus modulos aptavit versibus Homericis, quos solitus est in agonibus decantare. Vide Plutarch. de Musica p. 1132.

CXIII. THEAGENES ὁ περὶ Ὁμήρου (sive ut Svid. ὁ εἰς Ὅμηρον) γράψας memoratur Scholiastæ Aristophanis, & Svidæ in ὑηνεία, ἑκάτειον ac Θεαγ. Theagenis hujus Rhegini qui Cambysis tempore vixit mentio in loco Tatiani quem retuli supra cap. I. §. 4.

CXIV. THEONEM ἐν ὑπομνήματι Ὀδυσσείας allegat Etymologicum M. in πύελος.

CXV. THEOPOMPUS ἐν Ὀδυσσείᾳ hoc est ut intelligo in Commentario ad Homeri Odysseam laudatur ab Erotiano in λάσιον.

CXVI. THRASYBULUS in Homerum commentatus cognoscitur è Stephani Byzantini fragmento de Dodone, ad quod vide notas Eduardi Bernhardi p. 3.

CXVII. TIMOLAUS Larissæus Iliadem altero tanto majorem edidit, singulis versibus singulos ex ingenio suo subjungens, ita ut sensus Poëtæ non periret sed clarior redderetur. Specimen hujus operis habes apud Eustathium præf. in Odysseam p. 4.

Hom. Μῆνιν ἄειδε Θεὰ πηληϊάδεω Ἀχιλῆος
Timol. Ἣν ἔθετο χεύτε κεχολωμένος εἵνεκα κούρης,
Hom. Οὐλομένην ἣ μυρί' Ἀχαιοῖς ἄλγε' ἔθηκε
Timol. Μαρναμένοις ὅτε Τρωσὶν ἄτερ πολέμιζον ἄνακτος·
Hom. Πολλὰς δ' ἰφθίμους ψυχὰς ἄϊδι προΐαψεν
Timol. Ἕκτορος ἐν παλάμῃσι δαϊζομένων ἀπὸ δουρί.

Confer quæ ſupra dixi in Pigrete.

TRIBONIANUS Sidetes qui ſub Juſtiniano floruit Svida teſte, ſcripſit inter alia Μετάφρασιν τῆς Ὁμηρικῆς τῶν νεῶν καταλόγου.

CXVIII. TRYPHIODORUS Ægyptius præter ἰλίου ἅλωσιν de qua inferius capite VII. dicturus ſum, ab Heſychio Illuſtri in Νέστωρ traditur ſcripſiſſe Odyſſeam λειπογράμματον ita ut primo libro nullum eſſet α, ſecundo nullum β atque in cæteris uti ſupra in Neſtore dixi. Equidem Euſtathius in proleg. ad Odyſſeam p. 4. hoc aliter accepit, exiſtimavit enim in toto Tryphiodori opere nullum fuiſſe ſigma, quod ſi verum eſt, exulavit ab univerſo poëmate ipſius nomen Ulyſſis. Ejus verba ſunt: Ὀδύσσειαν λειπογράμματον ποιῆσαι ἱστόρηται ἀπελάσας αὐτῆς τὸ σίγμα, ſed ex his ipſis conſtat Euſtathio neutiquam viſam hanc Odyſſeam, cujus meminit & Svidas qui præterea auctor Tryphiodorum ſcripſiſſe παράφρασιν τῶν Ὁμήρου παραβολῶν.

CXIX. TYRANNIO junior (alio nomine *Diocles* Artemidori F. patria Phœnix) Terentiæ uxoris Ciceronis libertus præter alia ſcripſerat περὶ τῆς Ὁμηρικῆς προσῳδίας. Ὅτι διαφωνοῦσι οἱ νεώτεροι ποιηταὶ πρὸς Ὅμηρον. Διόρθωσιν Ὁμηρικήν.

CXX. ZENO Citieus de quo Dio Chryſoſtomus diſſ. 53. γέγραφε δὲ καὶ Ζήνων ὁ φιλόσοφος εἴς τε τὴν Ἰλιάδα καὶ τὴν Ὀδυσσείαν καὶ περὶ τοῦ Μαργίτου — δοκεῖ γὰρ — ... διηγούμενος καὶ διδάσκων ὅτι τὰ κατὰ δόξαν τάδε κατὰ ἀλήθειαν γέγραφεν, ὅπως μὴ φαίνηται αὐτὸς αὐτῷ μαχόμενος. Homericarum quæſtionum libros quinque ſcripſiſſe ex Laërtio VII. 4. & Svida diſcimus. Laudat etiam Euſtathius.

CXXI. ZENODOTUS Alexandrinus teſte Svida ſcripſit περὶ τῆς Ὁμηρικῆς συνηθείας, & λύσεις Ὁμηρικῶν ἀπορρημάτων.

CXXII. ZENODOTI Epheſii διόρθωσιν Homericam memoravi ſupra c. 2. num. 16. Allegat Porphyrius in quæſtionibus Homericis & ſæpiſſime Euſtathius. Conſule & reliquos indices ſuperiore capite à me exhibitos. In Scholiis ad Lucianum T. 2. pag. 4. male vocatur ζηνόδωρος Ὁμηρομάστιξ ὁ ζηνόδοτος (ita legendum) ἐπεκλήθη ὀβελίσας καὶ ἀθετήσας πολλὰ τοῦ Ὁμήρου ἐπῶν.

CXXIII. De ZOILO itidem Epheſio dictum infra eſt cap. VII.

CAPUT VI.

De Omnigena Homeri Doctrina & apud Veteres auctoritate.

Poëta pro Homero. Homeri nomen de eo qui in quaque re excelleret. 1. *Rei Mythicæ & Historiæ Magister Homerus.* 2. *Blanchini & Crœsii sententiæ de sensu Historico Iliados & Odysseæ. ibid. Ad veteres scriptores intelligendos, ad antiquos mores & ritus perdiscendos utilissimus Homerus* 3. *Peritus Geographiæ. Num America ei innotuerit.* 4. *Astrologica, Musica & reliqua Matheseos scientia in Homero celebrata. Scriptores & pictores ex ejus descriptionibus proficientes.* 5. *Homeri eloquentia.* 6. *Pietas & quantum ad mores formandos conducat.* 7. *Sententiæ Homericæ.* 8. *Proverbia.* 9. *Principum & ducum militarium doctor Homerus.* 10. *JCti ad eum provocantes. ibid. Homeri Philosophia.* 11. *Sensus allegoricus Physicus Ethicus & Theologicus in Homeri poëmatis.* 12. *Medica Homeri peritia.* 13. *Theologia.* 14. *Futurorum, si Diis placet, conscius Homerus.* 15. *Sortes Homericæ, & aliæ superstitiones circa usum versuum Homeri. Grammaticorum stoliditas omnia ætati priscæ nota in Homero quærentium. Eorundem variæ nugæ & argutationes.* 16. *Mirifica quædam & singularia carminum Homeri exemplaria.* 17.

I.

NEmo nescit, apud Græcos pariter & latinos Homerum habitum *fontem atque originem metricæ disciplinæ*, quomodo vocatur à Mario Victorino sub extremum Libri I. Artis Grammat. & Poëtam *sine exemplo maximum, qui magnitudine operum*, ut ait Vellejus, Lib. I. *& fulgore Carminum solus appellari Poëta meruit.* Athenæo Mechanico lib. de Machinis ὁ μόνος καὶ εἰς δικαίως ποιητής. Philo de Abrahamo: καθάπερ γὰρ ὁ ποιητὴς Ὅμηρος μυρίων ὄντων ποιητῶν κατ' ἐξοχὴν λέγεται. Cicero in Topicis: *Homerus propter excellentiam * commune Poëtarum nomen apud Græcos effecit suum.* Imperator Justinianus §. 2. Inst. de J. N. *Sicuti cum Poëtam dicimus, nec addimus nomen, subauditur apud Græcos egregius Homerus, apud nos Virgilius.* Hieronymus Lib. II.

* Adde Barthium ad Statii IV. Thebaid. T. 1. p. 1097. seq. Sic & *Trojani belli scriptor* κατ' ἐξοχὴν dicitur Homerus, licet plurimi fuerint, qui idem bellum descripserunt, tum prosa tum versu. Horatius L. I. Epist. 2. *Trojani belli scriptorem, Maxime Lolli, dum tu declamas Romæ, Præneste relegi.* Fallitur Vir clariss. Joh. Henr. Meibomius qui in Mæcenate suo, ex his verbis, Lollium Trojani belli scriptorem exsculpsit, notatus eo nomine à Theodoro Gorallo sive Joh. Clerico ad Pedonem Albinovanum.

Lib. II. commentar. in Michæ c. 7. laudaturus Virgilii versum, *sed & Poëta*, inquit, *sublimis, non Homerus alter, ut Lucilius de Ennio * suspicatur, sed primus Homerus apud latinos.* Confer Plutarchum IV. 4. Sympofiac. & Boëthium V. in Topica Cic. p. 832. Hoc postea etiam ad alia translatum est, ut Homeri nomen acciperetur pro homine in quacunque doctrinâ summo, quo sensu Plato à Cicerone appellatur Homerus Philosophorum, etsi inter Poëtas Homero tantum concederet, ut ab Æliano Lib. II. c. 30. Variar hist. ab Eustathio ad Iliad. Σ. v. 392. & P. v. 265. feratur, carmina, quæ composuerat, heroica ipse flammis tradidisse, quia cum Homericis illa contendens, longe inferiora esse deprehendit, & ingenium atque ὀνοματοποιΐας ejus assequi se posse desperavit. Similiter Sappho θῆλυς ὅμηρος in Antipatri Epigrammate lib. I. Antholog. capite in Poëtas, & Æsopum *Homerum fabularum* à Juliano Imp. dictum & Sophoclem à Polemone apud Svidam *Homerum Tragicum* appellatum observant viri ** docti. Quantum Poëtam Aristoteles existimaverit Homerum, ex ejus libro de Poëtica manifestum est, quo passim eum in exemplum proponit, ostenditque arte, Ingenio, Doctrinâ summum exstitisse. Quid Poetæ ipsi? non Græci tantum, atque in his Empedocles Philosophus quem ὁμηρικὸν vocat Aristoteles apud Laertium VIII. 57. sed Latini quoque, Heroici cum primis, sed & Tragici, Comicique & Sillographi & Satyrici tum Lyrici & Epigrammatum scriptores quorum omnium quique optimi eum unicè semper imitandum sibi proposuere, ut infra capite septimo sum dicturus. Neque Valgium majore elogio credebat mactare se posse Tibullus quam hôc IV. 1. 180. *Valgius æterno propior non alter Homero.*

II. Jam id potissimum agere animus est, ut, quam in aliis doctrinæ generibus palmam doctorum hominum judicio retulerit, paucis demonstrem. Nam non *fabularis* tantum Rei præcipuus est autor, vel eo nomine pernecessarius ad Scriptores posteriores tum Græcos tum Latinos pernoscendos, qui ad Mythologiam Homericam passim alludunt: Sed & ad *historiam* veram illius ætatis utcunque intelligendam unicè confert, cujus res, quia fabulis permixtæ multis sunt, *interballum Temporis* μυθικὸν dixit Varro apud Censorinum Cap. 21. Sane non omnia eum finxisse Polybius *** Lucianus & alii præstantis Judicii Scriptores fatentur, ut Strabo majorem quoque fidem Homero in Heroum gestis tribuat, quam vel Ctesiæ alicui vel Hellanico vel etiam Herodoto. *Franciscus Blanchinus* vir Doctissimus & Ingeniosissimus in historia universali ex antiquis monumentis illustrata & Hetrusco idiomate edita Cap. XXX. prolixè conatur Poesin Homeri ad historicum sensum revocare, contenditque Homerum sub *Jobis* nomine describere Regem Æthiopum, sive Arabiæ (quæ

* Horatius lib. 2. Epist. 1. *Ennius & sapiens & fortis & alter Homerus.* Vet. Schol. *Ennius in principio Annalium suorum somnio se scripsit admonitum, quod secundum Pythagoræ dogma, anima Homeri in suum corpus venisset.*

** Cuperus ἀποθέωσ. p. 135.

*** Idem p. 67.

(quæ tunc Æthiopia Orientalis habebatur) atque Ægypti, ſub nomine *Junonis* Regnum Syriæ, *Neptuni*, Cariæ: *Apollinis* Aſſyriæ ſive Babyloniæ, atque ita de cæteris, quæ referre longum fuerit. Quid quod *Gerardus Crœſius* in *Homero Hebræo* * ſive *Hiſtoriâ Hebræorum ab Homero*, contendit Poëtam maxime in ſuis operibus deſcripſiſſe hiſtoriam quæ exſtat in ſacris literis usque ad tempus quo Iſraëlitæ ſibi terram Canaam prorſus ſub primis ſuis regibus ſubjecere, & id eâdem fere ſerie rerum ac temporum atque S. Scriptura, & hoc nominibus quantum attinet ad ſummam rerum Hebraicis, aliter quidem ſonantibus literis ſed ſignificantibus easdem ſua poteſtate res, nihilominus tamen admixtis atque interpoſitis ſuis Poëticis fictionibus. Atque in Odyſſea quidem, quam prius ſcriptam & priorem locum ſibi merito vindicare putat, deſcribi Patriarcharum & Iſraëlitarum varios caſus & eventus inde ab egreſſu Loti ex Sodoma usque ad Moyſis in montem Nebuntis abitum obitumque. In Iliade vero depingi oppugnationem excidionemque Hierichuntis & aliarum urbium terræ Chananææ per Joſuam & Iſraëlitas, additis variis caſibus in quos populi utrinque inciderunt, & adjunctis aliquibus quæ in ſequentia tempora incidunt. Hæc Crœſius.

III. Ad neminem porro frequentius provocant, nullius teſtimonio libentius utuntur Scriptores Græci & Latini, quam ad Homerum: ita ut in utrisque multa facilius intelligat, cui Homerus familiaris fuerit. Hunc enim primum in Scholis edidicerant, ** hunc tenebant memoria, hunc in ore & animo ferebant, ſuſpiciebantque velut Vatem aliquem Sacrum ac Divinum. Ex nemine etiam antiquiſſimorum temporum mores, *antiquitates*, *ritus* vel jucundiùs vel etiam certius petas, quam ex Homero, ut perelegant libello oſtendit Juvenis doctiſſimus *Everardus Feithius*, quem in quatuor libros diſtribuit, & antiquitates Homericas inſcripſit, in lucem editas poſt ſcriptoris fata demum Lugd. Batav. 1677. 12mo, & nuper inſertas theſauro antiquitatum Græcarum Gronoviano Tom. VI.

IV. *Geo-*

* Pars prima hujus Operis in quâ poſt introductionem agit de VII. primoribus libris Odyſſeæ, prodiit Dordraci 1704. 8. Quemadmodum vero paucis perſuadebit ſuam ſententiam, ita Odyſſeam ab Homero Iliadi promiſſam p. 21. & 62. infeliciter probat ex eo, quod Nepos in Dione locum ex Iliade allegans, laudat ſecundum rhapſodiam. Nam locus quem Nepos reſpicit exſtat in ſecunda rhapſodia ſive libro ſecundo Iliados, ut ipſe Vir Cl. agnoſcit, & nullo exemplo vel teſtimonio probari poteſt integram Iliadem vel Odyſſeam dictam veteribus fuiſſe rhapſodiam, ita ut Odyſſea fuerit Rhapſodia prima, Ilias ſecunda. Lucianus 2. de vera Hiſtoria T. 1. p. 676. per jocum ait ſe apud inferos inter alia ex Homero rogaſſe εἰ πρότερον ἔγραψε τὴν Ὀδύσσειαν τῆς Ἰλιάδος, ὡς πολλοὶ φασίν, & ſubjungit ipſum hoc fuiſſe inficiatum: ὁ δὲ ἠρνεῖτο. Apud Svidam legas Anianum Alexandriadem ſive Poëma Heroicum de Alexandro, Homeri imitatione ſcripſiſſe ἐν ῥαψῳδίαις κδ'. Ita enim legendus ille locus.

** Plin. Lib. 2. Epiſt. 14. Quintilian. &c. Auguſtin. lib. 1. c. 14. Confeſſ.

IV. *Geographiæ* vero qvod peritum se ostendat Poëta

Carmine complexus Terram, Mare, Sidera, manes,

Ut ait Silius XIII. 788. cuinam libentius accredes qvam Geographorum principi Straboni, qvi eum cum Hipparcho non modo ἀρχηγέτην τῆς γεωγραφικῆς ἐμπειρίας vocat; sed vere ita dici per totum ferè librum primum, & alibi passim ostendit, cui addendus è recentioribus Amplissimus Cuperus est, libri laudati p. 128. seq. Antiqvioribus nominibus locorum usum Homerum observat Stephanus Byz. in χαιρωνεία. Nec prætereundum, hinc integras Urbes de finibus ambigentes litem suam Homeri auctoritate decidisse, adeoqve fuisse, qvi in suorum gratiam versus qvosdam Homerico Carmini insererent, ut in gratiam Atheniensium à Solone ac Pisistrato factum narrant idem Strabo IX. p. 394. Plutarchus p. 83. itemqve alii, qvos observat Menagius ad Laërtium Lib. I. Sect. 48. & Joh. Meursius in Solone c. 7. Addit Strabo: ἐ παραδέχονται δ' τῦτο οἱ Κριτικοί. Innotueritne Homero *America* qvoqve, qvam per occidentales Æthiopes innuerit Odysseæ primo v. 24. non ausim cum doctissimo viro Erasmo Schmidio in oratione (Pindaro subjecta) de America p. 258. affirmare, cum ipsa Æthiopia Africana in Orientalem & occidentalem commodè distingui possit, vel orientales Æthiopes Homero sunt Sabæi sive Homeritæ non ignotus Arabiæ in Asia populus, qvorum respectu Africanos Æthiopes vocat occidentales. Qva de re consules Jobum Ludolfum Commentario ad historiam Æthiopicam p. 228.

V. *Astrologiæ* * & *Matheseos* peritum Poëtam jam ex vita Homeri Eustathio, Achille Tatio aliisqve notavit doctissimus Cuperus p. 90. seq. qvibus addo, qvod de *Musica* ejus peritia observat Aristides Qvintilianus Lib II. de Musica. p. 87. Qvin & Artifices, *Pictores* præcipuè ac *Sculptores* multum ex Homeri descriptionibus proficere posse se nulli dubitabant, ut, præter vitam Homeri p. 401. edit. Galei, docent tabulæ veteres a celeberrimis artificibus expressæ, ut Necromantia Homeri picta à Nicia, qvam memorat Plinius Lib. XXXV. c. 11. Phidiæ Jupiter Homericus apud Strabonem Lib. VIII. p. 354. Dionem Chrysost. XIII p. 200. & Svidam in Φειδίας. Scyphi Homerici gratissimi usus memorati Svetonio in Nerone c. 47. Confer Stuckii Antiqvitates Convival. lib. 3. c. 12. Huc spectat tabula Iliaca vetus in navi Hieronis, qvam è Moscione memorat Athenæus V. p. 207. alia item adhuc superstes qvam ad Calcem Commentarii in Columnam Trajani Imperatoris vulgavit, illustravitqve Raphaël Fabrettus Rom. 1685. fol. & post Fabrettum Laurentius Begerus antiqvarum elegantiarum Oedipus felicissimus in excidio Trojano ex antiqvitatum reliqviis tabula præsertim Iliaca delineato & Commentario illustrato Berolin. 1699. 4to. Iliacum bellum pluribus tabulis pictum à Theodoro, qvod fuit Romæ in porticibus, Plinius XXXV. 11. commemorat, ut Petronius Iliadem & Odysseam pictam in media portica. Vitruvius V. 7: Trojanas pugnas & Ulyssis errationes. Raptum Helenæ in Olympia depictum in templo Junonis Dio Chrysost. XL. p. 469. ὑπόμνημα τῆς ἁρπαγῆς [illegible] ἐπίγραμμα ἀρχαίοις γράμμασι. Ilii excidium pictum à Polygnoto, Plutarchus de Oraculor. defectu p. 436. Præclarus qvoqve *Architectus* Homerus judice apud eundem Plutarchum p. 679. Alexandro Rege.

Aaa

VI. Jam

* Vide Pseudo Didymum ad Iliad. κ. 252. & 606. Nullius non artionis perfecta aut certe non dubia vestigia in Homero reperiri ait Qvintilianus XII. ult.

VI. Jam inter *Rhetores* & *Oratores* Græcos Latinosqve qvotusqvisqve est, qvi Homeri verba, Sententias, affectus, figuras non sit admiratus, qvi in descriptionibus, exemplis, comparationibus, non eum sibi seqvendum proposuerit. Et qvam invidendum encomium est, qvod Homerus Qvintiliani judicio Lib. X. c. 1. *Omnibus eloqventiæ partibus exemplum & Ortum dedit*. Hoc pluribus eodem in loco idem Fabius docet, & ante eum auctor vitæ, qvam Dionysio Halicarnassensi tribui à Clarissimo Galeo dixi, qvibus accedit Cicero in Bruto c. 10. Lucianus in laude Demosthenis, & inter recentiores Illustris Cuperus p. 112. sq. Nic. Caussinus Lib. I. de eloqventia Sacra & humana Lib. I c. 10. Auctor scholiorum ad Iliad. IX. ab Hornejo editorum v. 443. φαίνεται ἂν καὶ τὸ τῆς ῥητορικῆς ὄνομα εἰδώς. — Ὁ περὶ Κόρακα δὲ καὶ Κτησίαν (lege Τισίαν) ὕστερον ἐξεκόμισαν τὴν ῥητορικήν. Homeri Rhetoricam sive eloqventiam singulari libro olim celebraverat Telephus Pergamensis, ut testatur Anonymus Scholiorum auctor ad Hermogenem περὶ στάσεων. Hippodromi qvoqve judicio apud Philostratum 2. de Sophist. p. 615. Sophistarum pater Homerus. Confer qvæ Tzetzes XI. Chiliad. v. 758. seq. 715. seq.

VII. Singularis qvoqve est *Pietatis*, qvod Homerus per totum Poëma, soli Divino beneficio non suæ vel cujusvis hominis industriæ tribuit, qvod ipse aut qvicunqve demum alius, vel carmine, vel in dicendo, vel Musica vel qvacunqve demum scientia aut virtute valuissent, ut observat Aristides Orat. 1. Platonica T. 3. p. 38. 43. Ad *mores* formandos sive Præcepta *Ethica* * instillanda animis, utilissimum esse Homerum, probat Horatius, qvi plus honestatis & utilitatis se apud Mæoniden invenisse gloriatur, qvàm plurium Philosophorum sit præceptis expressum, ejus enim judicio Lib. I. Epist. 2. Homerus est

Qvi qvid sit pulchrum, qvid turpe, qvid utile, qvid non,
Plenius ac melius Chrysippo & Crantore dicit.

Qvod ne gratis affirmasse videatur, confirmat tum ex Iliade v. 6. - 16. tum ex Odyssea v. 17. seq. Etiam Pythagoras jam olim Homeri & Hesiodi selectis sententiis ad emendandos animos usus est teste Jamblicho in ejus vita c. 29. & Anaxagoras pronunciavit Homericæ poëseos præcipuum esse argumentum, virtutem & justitiam, ut refert Laërtius Lib. II. Sect. XI. Idem libenter fassi sunt alii Philosophi Ethnicorum, Plato inprimis & Aristoteles, ne juniores commemorem, Lucianum, cui μέγας ἀληθείας προφήτης audit Homerus in amoribus p. 890. auctorem vitæ Homeri, qvem Dionysium Halicarnassensem à Clarissimo Galeo haberi supra observa-

* Magdeburg. A. 1617. 8vo. Germanice editus est Joh. Scharlachii Diaconi Solqvellensis speculum virtutum Homericarum sive monita moralia ex XII. libris primoribus Odysseæ collecta, Liber est paginarum ultra 700.

ſervavi, Dionem Chryſoſtomum, à qvo Socrates Homeri *ζηλωτὴς* fuiſſe probatur diſſ. 55. Maximum Tyrium, Plutarchum de audiendis Poëtis, Heracliti allegorias Homericas, Proclum in Platonem de Rep. auctorem Anonymum moralis interpretationis errorum Ulyſſis, Pſellum, Tzetzam, Johannem Diaconum in allegoriis Homericis editis & MSS. itemqve alios. Sed Chriſtiani Doctoris pii ac diſertiſſimi Baſilii Cæſareenſis teſtimonium præterire nefas fuerit, qvo judice *πᾶσα μὲν ἡ ποίησις τῷ Ὁμήρῳ ἀρετῆς ἐστιν ἔπαινος, καὶ πάντα αὐτῷ πρὸς τοῦτο φέρει ὅ, τι μὴ πάρεργον.* Orat. de legendis Græcorum ſcriptis.

VIII. Huc refer pulcherrimas *Sententias*, qvæ in Homero occurrunt, collectas à Mich. Neandro Lib. II. Gnomologici Baſil. 1564. 8vo: à Boëtio Rordaluſano, Lovan. 1555. 4to. & qvi cum aliorum ſcriptorum, ſacrorum præcipuè, ſententiis eruditè contulit Jacobo Du Porto Anglo. Hujus Gnomologia Homerica lucem adſpexit Cantabrigiæ A. 1660. 4to. & Studioſis merito debebat eſſe qvàm commendatiſſima. Non digerit autem ſententias Homeri ſub certis titulis, ut legas in Polyhiſtore Viri clariſſimi lib. I. p. 253. ſed ordine librorum excerptas lectori exhibet.

IX. Qvid dicam de pluribus verè, arguté, prudenter ab Homero dictis ac pronunciatis, qvæ poſteriori ætate in totidem *proverbia* abierunt. Qvin ſingula ipſius *ἀποφθέγματα* vicem proverbiorum in omnium ore functa, teſtatur Macrobius Lib. V. Saturnal. c. 16. Eſt in manibus collectio & expoſitio verſuum proverbialium Homericorum CCLXXIV. excuſa in 12mo. Henrici Stephani typis, neſcio, an eodem auctore, nam in meo exemplo nomen deſideratur. Eandem Collectionem manu Frid. Lindenbrogii ſcriptam, memini me videre in Bibl. Johannea Urbis noſtræ Hamburgenſis.

X. De utilitate, qvam *Reges* ac *Principes* capere poſſent è Lectione Homeri ejusqve Poëſi, qvam *τῷ ὄντι γενναίαν* eſſe *καὶ μεγαλοπρεπῆ καὶ βασιλικὴν* affirmat Dio Chryſoſt. 2. de regno p. 19. & tota illa diſſertatione comprobat: *περὶ τῆς ἐξ Ὁμήρου ὠφελείας τῶν βασιλέων* decem libros ſcripſerat Porphyrius, teſte Svida. Laudanturqve Principes *φιλόμηροι* Alexander Magnus Homeri poëmatis indormire etiam ſolitus, (ut referunt Plutarchus Alex. p. 668. & Julianus Imp. Epiſtola 15.) & Achillem prædicans beatum, qvod in vita fidelem amicum & poſt fata *μεγάλου κήρυκα* nactus eſſet: (Plutarch. p. 672.) tum pretioſiſſimo Darii narthecio nihil ſe poſſe dignius qvam Homeri Iliadem condere exiſtimavit (id. p. 679.) Caſſander Macedoniæ, & Julius Cæſar Imperator, qvi Præcepta reipublicæ gerendæ pariter ac militaria præſtantiſſima juxta cum pulcherrima fortium & prudentum heroum celebratione in Homero & legerunt libenter & imitati ſunt, ut de Philopœmene etiam Plutarchus. p. 358. *Καὶ τῶν Ὁμηρικῶν ὅσα τὰς πρὸς ἀνδρείαν ἐγείρειν καὶ παροξύνειν ἐνόμιζε φαντασίας, τούτοις προσεῖχεν.* Stratagemata ſua ex Homero deſcribere orditur Polyænus, ut prætercam, qvæ de uſu Homeri in diſciplina militari poſt auctorem de vita Homeri p. 387. ſq. edit. Galei diſſerunt Collectores Actorum Erudit. T. 2. ſupplem. p. 264. Svetonius auctor eſt, Claudium Imperatorem pro Tribunali etiam locutum ſæpe verſi-

bus Homericis. Consule ejus vitam c. 42. Atqve in libris *Juris Civilis Romani* freqventer videmus Homeri testimonia, Oraculorum instar, adducta, qva de re adeas licet Guil. Budæum annotat. prior. in pandectas p. 545. sq. Scipionem Gentilem Lib. II. Parergon, & Petrum Fermat de auctoritate Homeri apud JCtos (Tolosæ Ao. 1682. 8vo.) Menagium amœnitat. juris p. 459. & anti Bailleti T. I. p. 231. De Philopœmene, Alcibiade, Pompejo aliisqve Ducibus ac regibus familiarem sibi Homerum habentibus, magniqve facientibus, agit Johannes Sanderus in Homeri vita p. 67. seq. & Clarissimus Kusterus p. 36. seq. Historiæ Criticæ Homeri, ubi singillatim de Imperatoribus Romanis Homeri Lectione atqve usu sese oblectantibus, animumqve confirmantibus. Eustathius ad Iliad. ώ. p. 1497. εἰκότως οὖν ὁ ποιητὴς ἐφιλεῖτο τοῖς γε τὸ καλὸν εἰδόσι. Ιστοροῦνται γοῦν φιλόμηροι μάλιστα μὲν ὁ μέγας Ἀλέξανδρος, ἤδη δὲ καὶ Κάσσανδρος, (Vide de Alexandro Dionem Chrysost. diss. 2. de regno p. 19. seqv. & diss. 4. p. 65. ubi tradit Iliadem eum edidicisse totam, & magnam partem Odysseæ: Ptolemæum Hephæstionis Lib. IV. Lucianoum T. I. p. 287. & Scholia p. 12. & T. 2. p. 37. Eustathium initio prolegom. in Iliadem & qvæ supra cap. 2. num. 12. & 13.) ὁ καὶ αὐτὸς Μακεδόνων βασιλεὺς οὕτω φιλῶν Ὅμηρον, ὡς διὰ στόματος φασιν ἔχειν τῶν ἐπῶν αὐτοῦ τὰ πολλά. Ἦν δὲ τοιοῦτος καὶ Φαληρεὺς Δημήτριος ὃς πρῶτος εἰς θέατρον παρήγαγε φασὶ ῥαψῳδοὺς τοὺς καὶ Ὁμηριστὰς καλουμένους οἳ ἐμελῴδουν τὰ Ὁμήρου καθάπερ ἄλλοι τὰ Ἡσιόδου καὶ Ἀρχιλόχου καὶ ἑτέρων.

XI. Longino qvoqve olim scriptus Liber εἰ φιλόσοφος Ὅμηρος, ut Svidas refert, & omnes propemodum Sectæ Principem illum subscriptoremqve Dogmatum suorum esse voluerunt. Vide Senecam Epist. 88. & Vitam Homeri à Dionysio Halicarnasseo, si Galeum audimus, scriptam pag. 341. *seqq.* è recentioribus Johannem Jonsium p. 245. de Scriptoribus Hist. Philosoph. & Cuperum p. 119. *seqq.* ubi pro *Oenatians* leges *Oenomaus*. Cynicus enim Oenomaus scripserat teste Svida. περὶ τῆς καθ' Ὅμηρον φιλοσοφίας, qvo de argumento integris etiam libris egêre Favorinus & Porphyrius & qvi Homerum illustrarunt olim è Philosophis, Antisthenes, Zeno Cittieus, Posidonius, Panætius, aliiqve qvos cap. V. recensemus. Præstantissimos enim Philosophorum, cujusvis ætatis Sectæqve Platonicos præsertim in Homero, tanqvam præcipuo auctore suo explicando operam posuisse rectè observat Holstenius, qvem vide de Porphyrii vita p. 44. & 50. edit. Cantabrig. Etiam Dione Chrysostomo notante XLVII. p. 523. οὐ μόνον ποιητὴς ἀγαθὸς ἦν ἀλλὰ καὶ τῷ τρόπῳ φιλόσοφος.

XII. Non omnia ab Homero qvæ narrat probari, sed alia svadere eum, alia laudare, alia simpliciter referre, alia deniqve exponere ut rideat & exagitet, observatum eidem Dioni 2. de regno p. 27. Proclus qvoqve & in Platonis vita Olympiodorus testantur Homeri Scripta, à veteribus accepta non secundum sensum tantum simplicem literalem; Sed φυσικῶς qvoqve & Ἠθικῶς & Θεολογικῶς, καὶ ἁπλῶς πολλαχῶς. Putabant nempe βαθύτερον νοῦν ἐγκεκρυμμένον τοῖς ἔπεσι ut est apud Plutarchum, Lib. de Musica, qvam in sententiam notum dictum Platonis in Alcibiade vetantis

tantis imperitos ad Homeri Lectionem temerè accedere, *ἵνα μὴ ἀμύητοι τῆς σοφίας μύθους οἰήσαιντο γράφειν τὸν ἥρωα.* Sic fabulas Homeri Philoſophice interpretatus fuit Cronius Pythagoricus, Numenii familiaris, teſte Porphyrio de ſtyge, & Lib. de Antro Nympharum, itemqve Nemeſius. Verum de totâ illa ratione *allegorica*, Homerum aliosqve Poëtas interpretandi plura dixi Lib. qvinto ubi ago de Procli Commentariis in Platonem de Rep. Nunc tantum memorabo ab Euſtathio in prolegom. ad Iliadem reprehendi duo interpretum Homericorum veluti extrema & modum excedentia, unum omnia in allegoriam trahentium *οὐ μόνον εἴ τι τοῦ μυθικὸν, ἀλλὰ καὶ τὰ ὁμολογουμένως ἱστορούμενα, τὸν Ἀγαμέμνονα, τὸν Ἀχιλλέα, τὸν Νέστορα, τὸν Ὀδυσσέα, τοὺς λοιποὺς Ἥρωας.* Alterum, qvorum Princeps Ariſtarchus, omnia ad literam ſtricte interpretantium & *οὐδὲν οὐδ' ὅλως ἀφιεμένων ἀλληγορεῖσθαι παρ' Ὁμήρῳ οὐδὲ τὰς ἱστορίας, οὐδὲ τοὺς μύθους.* Qvibus rejectis ſubjungit: *οἱ δὲ ἀκριβέστεροι ὥσπερ τὰς ἱστορίας ἐφ' ἑαυτῶν μένειν ἀφῆκαν, οὕτω καὶ τοὺς μύθους τὰ πρῶτα μὲν τιθέντα οὕτως ἔχειν ὡς λέγονται, καὶ ἐπισκέπτονται τὴν πλάσιν αὐτῶν καὶ τὴν ἐν αὐτῇ πιθανότητα δι' ἧς ἐν μύθοις ἀλήθειά τις εἰκονίζεται. εἶτα διὰ τὸ ἐν αὐτοῖς φύσει ψευδὲς ἀφέντες τὸ σωματικὸν εἰκόνισμα, ἀνατρέχουσιν εἰς τὴν ἐξ ἀλληγορίας θεραπείαν τοῦ μύθου ἢ φυσικῶς ἐξετάζοντες, ἢ κατὰ ἦθος, πολλαχοῦ δὲ καὶ ἱστορικῶς.* Inter eos qvi allegoriis in Homero qværendis modum exceſſerunt fuit etiam Metrodorus Lampſacenus, qvi in libro de Homero Phyſicè omnia expoſuerat, non Jovem modo & Minervam ac Junonem, ſed Achillem qvoqve Hectoremqve & Agamemnonem, ut præter Laërtium Lib. II. Sect. XI. notat Tatianus, qvem vide p. 80. Idem fecit Heraclitus junior Allegoriis Homericis, qvæ exſtant, Proclus in Commentariis jam dictis, Porphyrius in qvæſtionibus Homericis & Lib. de antro Nympharum, ut deperdita ejus ſcripta omittam. Ex recentiorum ſcriptis hoc loco commemorandæ Johannis Baptiſtæ Perſonæ Bergomatis Noctes Solitariæ, ſive de iis, qvæ Scientifice in Odyſſea ſcripta ſunt, Liber in LXX. Colloqvia diſtributus, editusqve Venetiis Anno 1613. 4to.

XIII. De *Nepenthe* Homerico ad Odyſſ. Δ 221. exſtat liber eruditus poſthumus Petri Petiti Medici Pariſienſis Traject. 1689 8vo. & alter Petri la Seine præcipue parte 2. Lugd. 1624. 8. recuſus T. XI. theſauri Gronoviani. Idem etiam curâ expendit in Exercitatione decima decadis 6. diſſertationum Medico Philolog. præſtantiſſimus Jenenſium Æſculapius Georgius Wolfgangus Wedelius qvi etiam diſſ. 6. ejusdem decadis agit de radice amarâ qvâ vulnus Eurypyli curatum Homerus refert Iliad. Λ 845. & dignum eſſe Poëtam pronunciat qvem & Medici legant & non paucis locis explicent ab aliis minus intelligenda citra divinæ Medicinæ ſcientiam. *Medicæ artis** peritum Homerum oſtendit præter auctorem vitæ ejus

* Chemicæ qvoqve, ſi credimus Jac. Tollio p. 200. fortuitor.

p. 390. seq. edit. Galei, Tiraqvellus in libro de Nobilitate p. 274.-289. Thomas Bartholinus sub initium Libri de Medicis Poëtis; & Adamus Brendelius dissertatione de Homero Medico Wittebergæ nuper Ao. 1700. in vulgus edita. Convivandi rationem ex Homero perseqvitur Athenæus lib. V. Dipnosophist. præferens convivium Homericum Symposiis Platonis, Xenophontis, Epicuri & aliorum Philosophorum.

XIV. *Theologiam* Homeri * qvoqve fuit, qvi singulari libello persegveretur, Petrus Lescaloperius, ad Calcem Commentarii in Librum II. Ciceronis de Natura Deorum. Exstat & Nic. Bergmanni diatriba de Theologia Homeri, Præside Rev. Adamo Rechenbergio ad disputandum proposita Lipsiæ Anno 1679. cui addi possunt qvæ de eodem argumento notavit Gerh. Crœsius in Homero Hebræo T. 1. p. 179. seq usqve ad 224.

XV. Sed & *futurorum conscius* aliqvibus visus Homerus, ut superiore libro c. XXIX. num. 2. dixi, qvibus adde, qvod Jacobus Hugo ** Belga Insulensis in vera historia Romana seu Origine Latii sive Italiæ ac Romanæ urbis à tenebris longæ vetustatis in lucem producta contendit, Homerum divino instinctu sub Historia Trojana Hierosolymæ excidium, sub fabulis Græcorum in Iliade Servatoris nostri Vitam, miracula, passionem & facta Ecclesiæ sub Imperatoribus prædixisse: Harpyjarum nomine perstrinxisse Hollandos, nomine Evenidis Genevensem Calvinum, Anticoi & Ladis Martinum Lutherum, & Lothophagorum, Lutheranos. Qvam ludicram ejus Delirationem editâ Jenæ exercitatione seriò confutavit Ebertus Rudolphus Rothius. Qvid qvod Petro Loyerio Andegavensi, Libro de Coloniis Idumæorum contigit in uno Homeri versu *** prædictum reperire prænomen & cognomen suum patriamqve & annum qvo hæc esset inventurus.

XVI. Sed & multis jam olim Versus Homeri pro *Sortibus* atqve *Oraculis* fuerunt, veluti ab Antonio van Dale observatum est de Divinationibus Idololatricis V. T. c. 4. Prætereo alias superstitiones & ἐπαοιδὰς ope versiculorum Homericorum patratas, qvibus fugari pestilentiam, dolores arthriticos mitigari, pelli ebrietatem, febrem qvartanam levari, & similia ejusmodi fieri posse opinabantur. Vide qvæ infra libro sexto, ubi recensemus Scriptores in Geoponicis laudatos, tum Brodæum Lib. VI. Miscell. c. 20. Cuperi Harpocratem p. 44. Tho. Crenium part. 1. animadvers. p. 124. Deniqve Homerus plerisqve Poëta ita multiscius, vel potius, ut Apuleji in Apologia (p. 40. edit. Casauboni) verbis utar, *cunctarum rerum apprime peritus* est habitus, & Homeri poëma qvibusdam adeo omnium rerum scitu dignarum Compendium visum est, ut non modo ex illo sollicite & longe sæpius

* Notatu dignus locus Scholiorum ad Iliad N. 521. ὅτι παρὰ τῷ ποιητῇ οἱ Θεοὶ σωματικῶς λαμβανόμενοι ἀνθρωποειδῶς ἐπίστανται, καὶ ἀθανασίᾳ μόνον διαφέροντες ἀνθρώπων τοῖς αὐτοῖς ἐνέχονται πάθεσι. Causam qvare in Poesi etiam Diis tribuantur affectus, ne scilicet sublato veluti adversario langvidæ sint & otiosæ actiones, notatum Plutarcho de audiendis poëtis p. 25.

** Liber ejus lucem vidit Romæ A. 1655. 4to.

*** Odyss. λ. 183. Σὸν δ' οὔπω τις ἔχει καλὸν γέρας, ἀλλὰ ἕκηλος. Per anagrammatismum, Πέτρος Λωέριος Ἀνδένκαος Γάλλος Τλεῖη. Restant literæ α, χ, x. qvæ indicant annum 1620. Vide Menagium in vita Petri Ærodii p. 167. & Clarissimi Baelii Lexicon in Loyero.

sæpius petitis conjecturis res & mores temporum Heroicorum indagarent, cujus rei insigne specimen refert Plutarchus de Oraculorum defectu p. 410. sed & qvæ in illo non memorentur, ea illi ætati ignota fuisse affirmarent. Qvod postremum merito explodit Strabo Lib. XII. p. 554. Sic Josephus Lib. II. contra Appionem p. 1070. leges Græcis antiqvissimis ignotas fuisse probaturus, *μηδ' αὐτὸ τοὔνομα*, inqvit, *πάλαι ἐγινώσκετο παρὰ τοῖς Ἕλλησι καὶ μάρτυς Ὅμηρος οὐδαμοῦ τῆς ποιήσεως αὐτῷ χρησάμενος*. Hypsicrates Grammaticus notavit solum esse vocabulum qvod in *οψ* desinat, *καλαῦροψ*, qvod refellit Stephanus Byz. in *Αἰθίοψ*. Prætereo alias Grammaticorum argutationes, qvi versus *ἰσοψήφους*, * *παρασιχίδας*, versus Rophalicos sive per singula vocabula singulis syllabis crescentes qvalis est Iliad. *γ*. 182. & alia ejusmodi in Homero inqvirebant, memorata Gellio L. XIV. c. 6. & Eustathio ad Iliados *ω*. sub initium. Tale est qvod Zopyrion Grammaticus apud Plutarchum IX. 2. sympos. notat primum Iliadis versum *ἰσοσύλλαβον* esse cum primo & postremum cum postremo versu Odysseæ. Qvod Appion observavit in prima Syllaba versus primi Iliados in voce *μῆνιν* numerum literarum XLVIII. utriusqve poëmatis contineri, ut ex Senecæ Epist. LXXXVIII. notavi supra cap. 2. num. 9. Deniqve qvod apud Plutarchum qvæst. 10. Platonica animadvertitur in uno versu Iliad. *α*. v. 185, omnes occurrere partes orationis.

XVII. His Grammaticorum difficilibus nugis, affinia erant problemata Homerica qvibus sese in conviviis exercebant eruditi, ut constat ex Plutarchi libro IX. sympos. Iisdem hoc loco à me aliorum in describendis Homeri carminibus *περιεργία* non absurde adjicietur. Cujus generis est qvod Ciceronis testimonio tradunt Plinius VII. 21. & Solinus c. 6. *Iliada Homeri omnem ita subtiliter in membrana descriptam, ut testa nucis clauderetur.* Plutarchus adversus Stoicos p. 1083. *Οἱ δὲ περὶ Καλλικράτη καὶ Μυρμηκίδην λέγονται δημιουργεῖν ἅρματα μυίας πτεροῖς καλυπτόμενα, καὶ διατορεύειν ἐν σησάμῳ γράμμασιν ἔπη τοῦ Ὁμήρου.* Et qvod Zonaras ac Cedrenus narrant in Bibliotheca CPolitana ** 120000. librorum, qvæ sub Basilisco Imperatore conflagravit, inter alia fuisse *τὸ τοῦ δράκοντος ἔντερον ποδῶν ἑκατὸν εἴκοσι, ἐν ᾧ ἦν γεγραμμένα τὰ τοῦ Ὁμήρου ποιήματα ἥτε Ἰλιὰς καὶ ἡ Ὀδύσσεια χρυσέοις γράμμασι μετὰ καὶ τῆς ἱστορίας τῆς τῶν ἡρώων πράξεως* *draconis intestinum pedes CXX. longum, cui Homeri poëmata Ilias & Odyssea aureis literis fuerant inscripta cum historia rerum ab heroibus gestarum.* Constantinus Manasses in Leone Isauro de eadem Bibliotheca differens:

Ἦσαν

* Vide Muretum Lib. XIV. Var. Lect. c. 13. Homeri versus *ἰσοψήφους* exstare in codice Regis Christianissimi MSto. 2216. testatur Labbeus Bibl. nov. MSS. p. 234. Confer Jac. Gronovii notas ad Gellium p. 655. seq.

** De hac Bibliotheca consules Cangium in CPoli Christiana Lib. II. p. 150. seq.

Ἥρῳ ἐκεῖ τὰ κάλλιστα ταῦτα τῶν ποιημάτων
Καὶ τίμιος εἷς ἐξαιρέτως ἐκ θεάτρου ἕτερος
Τὰς δέλτους τὰς Ὁμηρείας φέρων ἐγγεγραμμένας
Τὴν Ἰλιάδα δὲ φέρει καὶ τὰ τῆς Ὀδυσσείας.

CAPUT VII.

De imitatione Homerica, de Parodiis, Homero-Centris, Paralipomenis ad Homerum, ac denique de Homeri Zoilis ac detractatoribus.

Homerus à Græcis & latinis propositus ad imitandum, In oraculis ipsis frequentia imitationis Homericæ vestigia 1. *Parodiæ Homericæ, earumque auctores & scriptores varii.* 2. *Homerocentones.* 3. *De Homerocentonibus qui exstant hodie & à quibusdam Eudociæ vel Pelagio Patricio tribuuntur.* 4. *Paralipomena Homeri scripta à Cyclicis Poëtis & inter Latinos à Camerino & Æmilio Macro.* 5. *De Quinto Smyrnæo ejusque editionibus & interpretibus.* 6. *De Coluthe.* 7. *De Tryphiodoro.* 8. *De Isaacio Porphyrogeneto, Joh. Tzetza atque aliis Paralipomenon Homeri scriptoribus. Et de illustris Fenelonii Telemacho.* 9. *De iis qui Homeri laudibus detraxerunt.* 10. *Homeri plures.* 11.

I.

QVanqvam Vellejo judice *neque ante Homerum quem ille imitaretur, neque post illum qui eum imitari posset inventus est*, certum tamen & notissimum ab eo ceu fonte perenni vatum tantum non omnium ora Pieriis rigata aqvis, ut canit Ovidius III, 8. amor. cui præter Manilium II. 8. seqv. suffragatur trita Galatonis * pictoris tabella, qva Homerum evomentem, alios Poëtas ea qvæ ipse evomuerat haurientes pinxit teste Æliano XIII. 22. Var. & Scholiaste Luciani T. I. p. 14. Ut adeo fuerit *fons* veluti qvidam *Ingeniorum*, qvomodo eleganter dicitur a Plinio XVII. 5. suis potius verbis Dionysii Halicarnassensis judicio appellandus:

— Sa-

* Cœlio Rhodigino Παλάτων XXI. 44. Scholiaste Luciani Γελάτων, ut pridem in illo antequam a Clariss. Clerico in lucem ederetur legit Franciscus Junius, pro qvo doctiss. Hemsterhusius conjicit Γελάδας qvi aliis Ἐλάδας Phidiæ præceptor, statuarius. Sed Æliani lectionem non crediderim sollicitandam propter corruptos manifeste Cœlii & Scholiastæ codices. perinde ut ab illustri Cupero p. 63. ἀποθέωσ. recte puto rejici sententiam Volaterrani, Nannii & Kircheri, qvi Homerum in Galatonis pictura introducunt non vomentem sed mejentem.

—— —— *βαθυῤῥοίταο μέγα σθένος Ὠκεανοῖο*
Ἐξ ὅπερ πάντες ποταμοὶ καὶ πᾶσα θάλασσα
Καὶ πᾶσαι κρῆναι καὶ φρήατα μακρὰ νάουσιν. Odyſſ. Φ. 195. ſeq.

De imitatione *Poëtarum Græcorum* Homerica plenius dicere inſtituentem tempus citius qvam materia defecerit, verum non is mihi ſcopus cui ſufficit lectores meos hac de re verbulo monuiſſe, & exempla qvædam illuſtria hujus rei cernere geſtientes amandaſſe ad Cæſaris Scaligeri Criticum ſive librum qvintum poëtices & Henrici Stephani diſſertationem de Sophoclea Homeri imitatione, de qva egerat haud dubie etiam Philoſtratus Alexandrinus in ſua *πραγματείᾳ περὶ τῆς τοῦ Σοφοκλέους κλοπῆς* memorata Euſebio X. 3. præparationis Evangelicæ. Non prætereundum vero eſt qvod haud tantum in Sibyllinorum libris qvos habemus, ſed & in aliis qvæ apud Ethnicos ſcriptores feruntur *oracula* freqventia & manifeſta imitationis Homericæ veſtigia ſibi notabunt *φιλόμηροι*, ut ex gentilium ſententia non hominibus modo ſed ipſis etiam Diis Homerus ad imitandum videatur propoſitus fuiſſe. Qvam freqventer ac feliciter eundem è *latinis Poëtis* horum princeps imitatus ſit *Virgilius*, * poſt Gellium IX. 9. Macrobium lib. V. Saturnal. Cæſarem Scaligerum & H. *Stephanum* docet egregius Vir Fulvius Urſinus in Virgilio Græcorum ſcriptorum collatione illuſtrato Antwerp. 1568. 8. Jacobus Tollius capite XIII. fortuitorum; Renatus deniq; Rapinus in collatione Virgilii cum Homero, qvæ poſt iteratas Gallicas editiones ab elegantiſſimo Brouckhuſio latine verſa vidit lucem Trajecti ad Rhen. 1684, 12. & hoc ipſo Ao. 1704. 8. à Jano Berkelio adjuncta eſt Palmerii Apologiæ pro Lucano & ſcriptis hujus generis aliis. E *recentioribus* unum feliciſſimæ Homeri imitationis adducam exemplum *Jacobum Du-Portum* cujus Metaphraſi Græca Pſalmorum Davidis, librorum Salomoneorum & Jobi nihil exſtare *Ὁμηρικώτερον*, omnes qvi Homerum familiarem habuerint & Duporti libros legerint, lubenter fatebuntur.

II. Singulare genus imitationis Homericæ ſunt *parodiæ* ſive verſuum Homericorum vel ſingulorum vel plurium ad aliud argumentum paucis verbis mutatis plerumqve in jocum facta flexio & accommodatio. Qvanqvam interjecto tempore ad aliorum qvoq; Poëtarum tum Epicorum tum Tragicorum, Comicorum & qvorumcunqve cæterorum verſus parodiæ uſurpari cœperunt, antiqviſſimæ tamen & freqventiſſimæ fuerunt Home-

* Homero Virgilium præferunt Cæſar Scaliger, Joh. Dunæus in Scazonte adverſus Lipſium pro Scaligero ſive Vindiciis Virgilianis (qvas exhibet Georgius Hackevvill in opere præclaro de Providentia Anglice edito p. 288. ſeq) Deniqve Carolus Perraultus in collatione veterum cum recentibus, Gallice vulgatâ. Saltim non in omnibus locis vicit Homerum, qvi tunc qvoqve vix poteſt viciſſe dici, qvando illius ſententias exornavit. At cum nusqvam meminerit Homeri, *ingratiſſimus* fuiſſe arguitur *erga eum cui nihil non debebat*, ut ait Caſaubonus ad Strabonem Lib. XIV. p. 236.

ricæ, qvarum exemplo latini etiam in hoc genere elaborarunt, ut notum est vel è Virgilii parodia ad Phaselum Catulli. Primam parodiam scriptam ab *Hippye* Rhegino tradit Svidas, testatus eum temporibus Persicis, hoc est si Vossium de Hist. Gr. p. 441. audimus Darii & Xerxis temporibus floruisse. Sed Polemo apud Athenæum Lib. XV. p. 698. *Hipponacti* hoc tribuit εὑρετὴν μὲν ἐν τοῦ γένους Ἱππώνακτα φατέον τὸν Ἰαμβοποιόν. Aristoteles vero c. 2. Poëtices, *Hegemoni* Thasio: Ἡγήμων δὲ Θάσιος ὁ τὰς παρῳδίας ποιήσας πρῶτος. Atqve primum inter Comicos Hegemonem parodiis (ut Rhapsodi antea Rhapsodiis, confer Cæsarem Scaligerum Lib. I. Poëtices c. 42.) in theatro certasse legas apud eundem Athenæum p. 699. καὶ τούτων δὲ (τῶν ἀρχαίας κωμῳδίας ποιητῶν) πρῶτος εἰσῆλθεν εἰς τοὺς ἀγῶνας τοὺς θυμελικοὺς Ἡγήμων καὶ παρ' Ἀθηναίοις ἐνίκησεν ἄλλαις τε παρῳδίαις καὶ τῇ Γιγαντομαχίᾳ. Mentio ejusdem Hegemonis παρῳδοῦ & ejus Γιγαντομαχίας apud Eustathium. Eodem in loco Athenæi memorantur *Eubœi* Parii, qvi Philippi Macedonis ætate floruit parodiarum Libri IV. Præterea *Bœotus* qvidam Parodiarum scriptor. Docet ibidem Polemo hoc genere subinde usum in fabulis suis veteris Comœdiæ poëtas, *Epicharmum* Syracusanum, & *Cratinum* in dramate qvod inscripserat Εὐνείδας, itemqve *Hermippum*. *Sopatri* præterea παρῳδοῦ mentionem Svidas facit, & ante Svidam Athenæus pluribus in locis modo παρῳδὸν modo φλυακογράφον appellans. Neqve alium existimo esse Sopatrum qvi ab Eustathio qvandoqve allegatur. Sed & *Matronem* * παρῳδὸν non infreqventer laudat Eustathius, cujus perelegans carmen centum amplius versuum exhibet Athenæus Lib. IV. p. 134. sq. & pluribus locis illustrat *If. Casaubonus* c. 5. animadversion. Initium hoc est: Δεῖπνα μοι ἔννεπε μοῦσα πολύτροφα καὶ μάλα πολλά. Hoc ipsum carmen cum aliis ejusdem & aliorum παρῳδῶν Græcorum & latinorum apospasmatiis atqve erudita de parodiis dissertatione edidit *Henricus Stephanus* A. 1575. 8. ad calcem certaminis Homeri & Hesiodi, ubi p. 178. habes etiam *Josephi Scaligeri* ad Matronis carmen castigationes. Eodem A. 1575. 8. prodierunt H. Stephani parodiæ morales, ad qvarum calcem exstant centonum & parodiarum veterum exempla Græca & latina ab illo selecta & illustrata. Pulchre inter alia observat Philosophos qvoqve freqventer olim delectatos parodiis ejusmodi concinnandis, ut exemplo suo nos docet Lucianus, tum præ cæteris Laërtius, qvi versus Homericos à Platone, Diogene, Bione, Carneade & aliis ingeniose ac festive inflexos refert: Præcipue vero in componendis parodiis multos fuisse constat, non nunqvam etiam parodiam parodiæ oppositam, ut Carneadi à Mentore, qvod ἀντι-

παρῳ-

* *Matron Poëta Græcus multa millia Græcorum versuum ad culinam & macellum invertit justo poëmate.* Cæs. Scaliger Lib. I. Poëtic. c. 42.

παρῳδῆσαι dictum, ex Strabonis L. IX p. 394. jam observavit doctissimus Stephanus: *Cratetem Thebanum* de qvo Laërtius Apulejus in Apologia, p. 28. edit. Casauboni, Plutarchus de laude sui p. 546. & Athenæus, tum Sillographum *Timonem* de cujus parodiis præter H. Stephanum consulendus Dan. Heinsius libro de Satira Horatiana p. 133. Exemplum insigne alludens ad versus primos libri primi Iliados exhibet Eusebius XV. præparat. p. 855. Neq; Oratores à parodia abstinuisse exemplis variis patet, & notatum Hermogeni *περὶ μεθόδου δεινότητος* c. 18. Prolixior qvædam parodia sine auctoris nomine occurrit apud Dionem Chrysostomum orat. XXXII. qvæ est ad Alexandrinos: *τοιγαροῦν οὐ κακῶς τις παρεποίησε τῶν σαπρῶν τούτων ποιητῶν κ. τ. λ.* Prætereo qvam plurimas breviores apud Athenæum obvias & in his perqvam lepidas plerasqve. Eustathius semel iterumqve mentionem etiam facit *παρῳδοῦ νέου*, & *τῶν τινος νεωτέρων παρῳδῶν*. Confer Tzetzæ Chiliad. X. hist. 319. & XIII. hist. 483. Photius qvoqve Cod. CLX. memorat Procopii Gazæi *στίχων Ὁμηρικῶν μεταφράσεις εἰς ποικίλας λόγων ἰδέας ἐκμεμορφωμένας.* Si qvis vero reqvirat exemplum parodiæ Homericæ nostra ætate qvam felicissimum & elegantissimum, is Susiadem legat Græcantissimi *Josuæ Barnesii* Angli, qva Estheræ historiam complexus est, Lond. 1679. 8. Sed qvid vetat initium ejus, speciminis causa infra ponere:

Μῆνιν ἄειδε Θεὰ Ἀμαληκιάδεω Ἀμανῆος
Οὐλομένην, ἣ μυρί' Ἑβραίοις ἄλγε' ἔθηκε
Περσέων δ' ἰφθίμους ψυχὰς αἴδι προΐαψεν
Οὐκ αὐτῶν. Αὐτοῖσι δ' ἑλώρια τεῦχε ἑαυτὸν
Ἠδ' ἑὸν οἶκον ἅπαντα. Θεοῦ ἐτελείετο βουλή
Ἐξ οὗ δὴ περὶ πρῶτα διαστήτην ἐρίσαντε
Μαρδοχαῖος τ' Ἐσθῆρι φίλος καὶ δεινὸς Ἀμανεύς.

III. Conseqvens est ut non nihil dicam de *Homero Centonibus* qvi Græcis *ὁμηροκέντρωνες* sive *Ὁμηρόκεντρα* appellantur, & sunt carmina ex integris vel dimidiatis Homeri versibus hinc inde per universam ejus Poësin selectis ac novo proprioqve ordine digestis composita, unde alius sensus & novum poëma prodit. Antiqvissimum ni fallor Homerocentonis exemplum qvod hodie exstat decem constans versibus de Hercule ad inferos misso servatum est ab Irenæo Libro & capite I. p. 43. editionis præclaræ Grabianæ & qvi Irenæi locum Græcæ nobis tradidit Epiphanio hæresi XXXI. 29. Alterum occurrit libro I Anthologiæ Epigramm. Græcorum c. 35. f. 73. *εἰς τὸν πρώτως ἀκούσαντα ἠχοῦς*, itidem versibus decem. Meminit hujus generis scribendi etiam Tertullianus de præscript. advers. hæreticos c. XXXIX. *Homerocentonas vocare solent qvi de carminibus Homeri propria opera more centonario ex multis hinc inde compositis in unum sarciunt corpus* Hieronymus Ep. 103. ad Paulin. *Qvasi non*

legerimus Homerocentonas & Virgiliocentonas &c. Svidas in κέντρων· ὡσαύτως καὶ λόγους ἐκ διαφόρων συνειλεγμένους εἰς ἕνα σκοπὸν ἀπαρτίζοντας, κέντρωνας ἔλεγον, οἷά εἰσι τὰ Ὁμηρόκεντρα. Eustathius ad Iliad. ψ. p. 1425. ὥσπερ ἐγκεντρίζειν ἐστὶ τὸ ἐγκεντεῖν καὶ ἐμβάλλειν φυτῷ τινι κλαδίσκον ἄλλου φυτοῦ, οὕτω καὶ κέντρων ῥαπτὸς μὲν ὥσπερ οἷς ἀεὶ παρακεντοῦνται διάφοροι χρόαι ὑφασμάτων, γραπτὸς δὲ ᾧ παρατίθενται τούτου παρακεντήματος δίκην μέρη ποιημάτων καὶ στοίχων ἄλλοθεν ἄλλα, ὁποῖα καὶ τὰ ἐντεῦθεν κληθέντα Ὁμηρόκεντρα, τουτέστιν οἱ Ὁμηρικοὶ κέντρωνες· οἷς ὅμοιοι γένοιντ' ἂν καὶ ἐξ ἑτέρων ποιητῶν ἤδη δέ που καὶ ἐκ πεζολογιῶν, ὁποῖοι σκωφθήσονται εἶναι οἱ μὴ γεννῶντες ῥητορείας οἰκείας, ἀλλ' ὡς εἰπεῖν λογοσυλλεκτάδαι ὄντες καὶ δι' ὅλου σπερμολογοῦντες ἐν ἐγκωμίοις. Idem ad Iliad. α. sub initium, docet Homerocentones ejusmodi ex nonnullorum sententia fuisse antiqvas rhapsodias, qva de re confer si placet qvæ dixi supra c. 2. n. 22. διότι κατὰ μέρος φασὶ τῆς ποιήσεως διαδεδομένης τὴν σύμπασαν ποίησιν ἐπιόντες οἱ ᾄδοντες καὶ τὰ ἐξ ἑκατέρας Ὁμηρικῆς βίβλου συῤῥάπτοντες ὡς ἐβούλοντο, ῥαψῳδοὶ ἐντεῦθεν προσηγορεύθησαν. Τῆς δὲ τοιαύτης ῥαψείας παράδειγμα σαφὲς καὶ οἱ κέντρωνες τουτέστι τὰ λεγόμενα Ὁμηρόκεντρα. Κέντρωνες γὰρ κυρίως λέγονται ἐκ διαφόρων χροιῶν συνεῤῥαμμένα εἰς ἓν οἷς ὡμοίωνταί πως τὰ Ὁμηρόκεντρα. Καὶ ῥαψῳδία δὲ ἡ ἐκ ἑκατέρων τῶν Ὁμηρικῶν ποιήσεων συῤῥαφεῖσα ᾠδὴ ἀναλόγως τῷ ὑποκειμένῳ πράγματι, γάμῳ τυχὸν ἢ ἑορτῇ. Τοῦ δὲ ἀπαγγέλειν Ὁμήρου ποίησιν σκεδασθεῖσαν ἀρχὴν ἐποιήσατο Κίναιθος ὁ Χῖος &c. Confer qvæ de hoc Cinætho notavi capite superiore n. 33. Verisimile sane videtur centones * ejusmodi Homericos decantatos fuisse à Rhapsodis, anteqvam de vero ordine carminum Homericorum constaret, nec Pisistrati cura opus Poetæ utrumqve digessisset: Postea autem lege Solonis jussi fuerunt Rhapsodi ordine carmina Homerica decantare, ut demonstravi c. 2. n. 11. itaqve ab eo tempore rhapsodia nihil aliud fuit qvam pars sive liber alterutrius Poematis Homerici, qvantum una vice absolvere cantando possent: qvo sensu apud Nepotem & alios veteres scriptores græcos & latinos vocabulum ῥαψῳδίας est obvium. Cumqve laurum manu gestarent Rhapsodi Homerici, interjecto tempore adjectum insuper est ut violaceis vestibus induerentur qvi partem Odyssea, rubris qvi partem Iliadis decantabant. Idem Eustathius: εἰ δὲ καὶ τὴν Ὁμηρικὴν ὕστερον ὑπεκρίνοντο δραματικώτερον, τὴν μὲν Ὀδύσσειαν ἐν ἁλουργέσιν ἐσθήμασι, τὴν δὲ Ἰλιάδα ἐν ἐρυθροβαφέσιν, ἐκείνην μὲν κατὰ τοὺς παλαιοὺς διὰ τὴν ἐν θαλάσσῃ πλάνην τοῦ Ὀδυσσέως, τοῦτο δὲ διὰ τοὺς ἐν Τροίᾳ φόνους καὶ τὰ ἐντεῦθεν αἵματα. Ἀλλὰ τοῦτο μὲν σύμβαμα καὶ καινότερον ἐπινόημα τῶν ὑστέρων. Forte à Demetrio Phalereo hoc fuit, qvi Rhapsodos Homeristas primus in theatrum produxisse dicitur, ut superiore capite notavi ex Eustathio ad Il. Ω. p. 1497. Athenæo XIV. p. 620.

IV. Ex-

* Lucianus in Convivio T. 2. p. 641. meminit centonis è pluribus consuti Poetis. Ὁ δὲ Ἱστιαῖος ὁ γραμματικὸς ἐῤῥαψῴδει ὕστερος κατακείμενος, καὶ συνέφερεν ἐς τὸ αὐτὸ τὰ Πινδάρου καὶ Ἡσιόδου καὶ Ἀνακρέοντος, ὡς ἐξ ἁπάντων μίαν ᾠδὴν παγγέλοιον ἀποτελεῖσθαι.

IV. Exstant etiamnum Homerocentones in sacrum argumentum deflexi, in qvibus historia paradisiaca, primum peccatum protoplastorum, hinc Dei de hominibus in gratiam per Christum recipiendis consilium, præcipue vero historia Evangelica & gesta Servatoris nostri fuse exponuntur per capita LV. Primus illos cum Latina interpretatione *Petri Candidi* in lucem edidit *Aldus Manutius Venetiis* A. 1504. (non ut in Eliæ Du Pinii Bibliotheca scriptorum Eccles. excusum est 1554.) 4. Hinc Græce & Latine recusi sunt Francofurti 1541. 8. & 1554. 8. cum Probæ Falconiæ * (sive ut vir præstantissimus Thomas de Simeonibus nomen ejus efferendum monet, Faltoniæ) centonibus Virgilianis & Noni paraphrasi Evangelii Johannei: *Henricus* qvoqve *Stephanus* Græce excudit additis iisdem Probæ Virgiliocentonibus & jam commemorato Nonni poëmate 1578. 12mo. Ab eo tempore Claudius Chapeletus Paris. 1609. 8. in usum Gymnasii societatis Jesu typis suis exscripsit Poëtas Græcos Christianos cum Latina versione, in qvibus familiam ducunt isti Homerocentones. Sed & in appendice Bibliothecæ Patrum Græcolatina Bigneana occurrunt Paris. 1624. Fol. pag. 95. & Tomo XI. Bibliothecæ Patrum Græcolatina Paris. 1644. p. 572. Ne dicam in latinis Bibliothecæ Patrum editionibus plus simplici vice vulgatos latine. Deniqve Græce subjecti sunt editioni Homeri Græcolatinæ Amst. 1648. 8vo. Illustrantur varia horum centonum loca ab H. Stephano in dissertatione qvam parodiis suis mortalibus subjecit A. 1575. 8. Eos Aldus, Francofurtenses, H. Stephanus & Chapeletus sine nomine auctoris ediderunt. At in Appendice Bigneana & in Græcolatina Bibliotheca Patrum inscribuntur *Homerici centones Eudociæ Augustæ sive Pelagii Patricii*. Eqvidem *Athenais*, filia Leontii Philosophi Atheniensis, qvæ cum Theodosio juniori Imp. nupsisset & lavacro baptismatis tincta esset, EUDOCIÆ nomen accepit, à Poetica facultate celebratur apud Socratem VII. 21. Photiumqve Cod. CLXXXIII. & CLXXXIV. Sed cum alia ejus Poëmata Heroica memorent, Metaphrasin Octateuchi, Metaphrasin Prophetiarum Danielis & Zachariæ, Historiam Cypriani Martyris (illius ** cujus pœnitentia sive confessio fertur ad calcem editionis Cypriani præclaræ Oxoniensis) & Justinæ Virginis, tum poëma Heroicum in victoriam à Theodosio marito ex Persis reportatam: Neuter tamen facit mentionem compositorum ab illa Homerocentonum, qvemadmodum nec Nicephorus XIV. 23. At Johannes Tzetzes Chiliad. X. hist. 306. postqvam negasset se Eudociæ Octateuchum & reliqva poëmata nancisci potuisse, duos ejus libellos carmine scriptos legisse se testatur, Homerocentones & Metaphrasin Zachariæ ac Danielis.

* De Virgilio centonibus dixi in Bibliotheca latina.

** De hoc Cypriano Jacobus Goar ad Evchologium Græcorum p. 719.

Ἡ δ' Εὐδοκία βασιλὶς ἡ Λέοντος * θυγάτηρ
Ἧς δύο βιβλιδάρια τὰ δι' ἐπῶν ἀνέγνων
Τὸ εἰς τὸν Ζαχαρίαν τε καὶ Δανιὴλ ὁμοίως
Καὶ δὴ τὰ ὉΜΗΡΟΚΕΝΤΡΑ τὰ ταύτῃ συντεθέντα.

In Friderici Sylburgii Catalogo MSS. Bibliothecæ Palatinæ p. 100. memorari videas *Patricii Presbyteri de Christi incarnatione, vita, morte, resurrectione poëmation, Homericis versibus & semiversibus concinnatum, Ὁμηρόκεντρα vulgo dictum. Eudociæ Augustæ in eadem Ὁμηρόκεντρα epigramma.* Et p. 121. *Patricii Homerocentra, seu Christiadem ex Iliade & Odyssea.* Hic est PELAGIUS Patricius qvem interfecit Zeno Imperator, à qvo Pelagio Homerocentones compositos testantur Cedrenus & Zonaras. Cedreni verba hæc sunt in Zenone p. 291. Ἀναιρεῖ δὲ καὶ τὸν θαυμαστὸν καὶ περὶ ποίησιν ἐπῶν ἀξιόλογον ἄνδρα Πελάγιον τὸν Πατρίκιον ἐλευθεροστομεῖν εἰδότα ——— Οὗτου φέρεται ἱστορία δι' ἐπῶν γεγραμμένη ἀπὸ Αὐγούστου Καίσαρος, Τούτου ποίημα καὶ τὰ λαλούμενα ὉΜΗΡΟΚΕΝΤΡΑ καὶ ἄλλα μυρία θαύματος ἄξια. Zonaras qvidem in Theodosio juniore T. 3. Annal. p. 37. ait Homerocentonibus à Pelagio imperfectis relictis ultimam manum additam esse ab Eudocia Theodosii uxore: Οἵα δὲ περὶ λόγους ἦν ἡ βασιλὶς ἐκείνη, δηλοῦσι τὰ λεγόμενα Ὁμηρόκεντρα. Πατρικίου γάρ τινος ἐπιχειρήσαντος τῷ σπουδάσματι, ἀτελὲς δὲ καταλιπόντος αὐτὸ καὶ οἷον εἰπεῖν ἀνοργάνωτον (in membra non digestum) ἐκείνη καὶ εἰς τέλος ἤγαγε καὶ ὠργάνωσεν. ὡς καὶ ἡ παρ' ἐκείνης διὰ στίχων ἡρωϊκῶν τῷ ποιήματί γενομένη ἐπιγραφὴ τοῖς ταύτην ἐπιοῦσι παρίστησι. Verum huic sententiæ temporum ratio repugnare videtur, Eudocia enim prius mortua existimari potest qvam Homerocentones à Pelagio componerentur. Et forte Epigramma Eudociæ qvod in codice Bibl. Palatinæ Homerocentonibus præmittebatur respi-

* h. e. Leontii Philosophi. Ceterum, lubens hoc loco cum lectore communico qvæ ex clarissimi Boivinii præclara observatione me monuit doctissimus vir Ludolphus Neocorus, Qvod Codex 2891. Bibl. Reg. Paris. exhibet Homerocentones qvales à *Patricio* primùm collecti sunt, idqve opus tantum constat versibus 103. Porro Codex 2977 & 3260. eundem Centonem exhibet ab *Eudocia* concinnatum & auctum qvi constat versibus 615. Sed in Codice 2977. illud carmen non Eudociæ Theodosii conjugi sed alii Eudociæ, sorori nempe Cyrzoës Monomachi uxoris tribuitur. Præterea alius Codex Homerocentones exhibet qvales Aldus primùm deinde H. Stephanus & alii ediderunt, qvadruplo ampliores qvàm qvi Cod. 2977. Eudociæ adscribuntur. *Prima* Collectio qvæ Patricium auctorem habet & cujus apographum apud laudatum Neocorum exstat, qvanqvam est brevior, ea tamen omnia attingit qvæ de CHRISTO in Symbolo Apostolorum & Nicæno continentur: *Secunda* collectio qvæ Eudociæ est, præter illa qvæ attigerat Patricius, varias continet de CHRISTI miraculis narrationes, suis qvasqve locis insertas, & supremi judicii peculiarem habet in fine descriptionem. *Tertiæ* collectionis auctor præfixit operi suo capita qvatuor de Mundi creatione, de Paradiso, de astu serpentis, & de violata à primis parentibus lege divina. Ad hæc non solum integros passim versus, sed & episodia poëtica & descriptiones frivolas adtexuit tanta licentia, ut sæpe ab Evangelica veritate discrepet. Hæc præstantissimus Neocorus, cui & eruditissimo Boivinio pro insigni hac annotatione gratias mecum habebunt Studiosi.

respiciebat non Pelagii poëma sed ipsius Eudociæ qvæ & ipsa teste Johanne Tzetza Homerocentones scripserat. Porro illos qvi editi hodie exstant Homerocentones Pelagio potius tribuerim qvam Eudociæ propter ejusdem codicis Palatini fidem, qvæ Vossium etiam ut idem sentiret, videtur pernovisse. Aubertus vero Miræus qvi in auctario de scriptoribus Ecclesiasticis hos centones adscripsit Eudociæ Augustæ non Theodosii jun. sed Constantini XII. cognomento Ducæ conjugi, recte reprehensus est à Gvilelmo Caveo, viro de Ecclesiastica historia si qvisqvam præclare promerito. E recentioribus Carmen Ὁμηροκεντρικὸν in somnum concinnavit Jacobus Duportus, qvod in ejus Poëmatis p. 231. legitur.

V. Qvandoqvidem Homerus, non Historicus sed Poëta, bellum Troicum neqve ab ovo repetiit neqve ad exitum perduxit, jam olim paralipomena ejus exseqvuti sunt scriptores *Cyclici*, de qvibus supra c. II. sect. 24. n. 12. 15. & 18. atqve è latinis *Camerinus*, de qvo Ovidius Lib. IV. ex Ponto Elegia 16. *Qviqve canit domitam Camerinus ab Hercule Trojam.* Tum *Æmilius Macer*, inde *Iliacus* dictus ab Ovidio IV. 16. ex Ponto, & de qvo idem Poëta L. II. Amorum Elegia 18.

Carmen ad iratum dum tu perducis Achillem
Primaqve juratis induis arma viris.

Et Lib. II. ex Ponto Elegia 11.

Tu canis aeterno qvicqvid restabat Homero
Ne careant summâ Troica bella manu.

VI. Exstant qvoqve COINTI cujusdam sive QVINTI, * qvem ex nomine ut existimo *Romanum* suspicati sunt Volaterranus & Ptolemæus Flavius, τῶν μεθ᾽ Ὅμηρον sive παραλειπομένων Ὁμήρῳ Libri XIV. versu græco Heroico bellum Iliacum ab Hectoris interitu usqve ad reditum sive naufragium Græcorum perseqventes. In primâ editione dicitur *Qvintus Calaber*, ** nullam aliam qvantum scio ob rationem, qvicqvid paratragœdietur Dausqvejus, qvam qvod Poëma ejus in *Calabria* repertum est ad Hydruntem, maritimum Calabriæ opidum, in veteri templo S. Nicolai. Vita Coluthi *** ab Aldo Manutio poëmati ipsius de Helenæ raptu præfixa: Κολούθῳ ἐπιγέγραπται καὶ τὸ παρὸν ποίημα Ἑλένης ἁρπαγὴ ἐν Ἀπουλίᾳ συνηθες καὶ γνώριμον ὅπου καὶ ἡ ποίησις τοῦ Ὁμηρικοῦ ΚΟΙΝΤΟΥ πρῶτον εὕρηται ἐν τῷ ναῷ τοῦ θείου Νικολάου τῶν Κασούλων ἔξω τοῦ Ὑδρόντου. Ὁ ἀναστώσας ὁ θεῖος Βησσαρίων ὁ Νικαίας Καρδινάλις Θουσκουλάνου τοῖς βουλομένοις ἐκοίνωσε, καὶ τοῦτο δὲ ἀπόκρυφον γεγονὸς νῦν κοινὸν ἔσται. Constantinus Lascaris in Grammatica institutione ab eodem Aldo edita: *Poësis autem Homericissimi† Qvinti jam multo tempore ignota*

* Idem plane nomen est Κόϊντος & *Qvintus*, neqve alia est differentia nisi qvod unum sit scriptum literis latinis, alterum Græcis, Sic Qvintus Fabius apud Dionysium Halic Plutarchum, Appianum & alios Græcos scriptores Κόϊντος Φάβιος, & Qvintius Κοΐντιος Apud Dionem Cassium modo Κόϊντος scribitur pro Qvinto modo Κυΐντος & pro Qvintilio Κυιντίλιος, Κόϊντος Medicus memoratur apud Galenum T. 4 edit Basil. p. 370. & alibi.

** Qvintum Calabrum á Cointo male diversum facit Anna T. Fabri ad Dictyos IV. c. 1. notata eo nomine á præstantissimo Perizonio diss. de Dictye sect. 13. Qvintus Catabius typographi vitio dicitur apud Montacutium T. 1. Orig. Eccles. p. 378.

*** Ex hac idem referunt Rhodomannus in præf. & Leonhardus Nicodemus in additionibus ad Bibl. Neopolitanam Nicolai Toppi p. 215. seq. ut Vossium, Bailletum & Laur. Crassum de Poëtis Græcis prætercam.

† *Alterum Homerum* vocat J. Thomas Freigius Epistolâ Qvinto præmissâ. *Homero proximum*, Barthius II. 8. Adversar. *Optimum Poëtam & solum legi dignum post Homerum*, Dan. Heinsius ad Nonni Dionysiaca.

ignota fuit & tanqvam extincta: sed propius Bessarion Nicæas Cardinalis Tusculani, ille sane qvam bonus & ut Homerice dixerim similis Deo vir, aliaqve plurima in nos & hanc ex Apulia cum servasset, volentibus tradidit, qvam & ipse olim desiderabam. De se ipso pauca hæc commemorat Qvintus libro XII. v. 302.

Τοὺς μοι νῦν καθ' ἕκαστον ἀρειρομένῳ σάφα Μοῦσαι
Ἔσπεθ' ὅσοι κατέβησαν ἔσω πολυχανδέος ἵππου.
Ὑμεῖς γὰρ πᾶσαν μοι ἐνὶ φρεσὶ θήκατ' ἀοιδὴν
Πρίν μοι ἀμφὶ παρειὰ κατασκίδνασθαι ἴουλον
Σμύρνης ἐν δαπέδοισι περίκλυτα μῆλα νέμοντι.

Ex hoc loco *Smyrneum* appellat post Tzetzem Chiliad. 2. versu 488. & Benedictum Ægium Spoletinum p. 10. ad Apollodor. Rhodomannus, & cum Parrhasio inde colligit Scholam Smyrnæ habuisse & discipulos instituisse: qvod postremum Vossio licet & Reinesio aliisqve viris doctis probatum merito in dubium vocat Clarissimus Baylius T. 3. Lexici Historico Critici p. 2540. qvia nihil aliud affirmat hoc loco Poëta qvam se adolescentem adhuc & in Smyrnæ campis inclytas oves pascentem (ex qvo ipso ne Smyrnæum qvidem certo colligas) à Musis carmen edoctum fuisse, perinde ut Hesiodus dum puer paterna armenta custodiret (Ἄρνας ποιμαίνων Ἑλικῶνος ὑπὸ ζαθέοιο) à Musis amatus fuisse traditur à Luciano T. 2. p. 310. Idem Reinesius in Epistola ad Johannem Weitsium, & Epist. LXVII. ad Rupertum p. 591. Cointum nostrum eundem esse existimat cum *Corintho* Smyrnæo* Grammatico non adeo antiqvo cujus libellus de dialectis, infra suo loco commemorandus exstat. Sed utut non indignum poëma istud Grammatico esse fateor tum ob argumentum tum propter accuratiorem & γραμματικώτερον in carmine & descriptionibus locorum Characterem, qvem in illo notarunt viri docti, hæc tamen Reinesii conjectura levi nominum similitudine nixa refellitur ab auctore scholiorum minorum in Homerum & ab Eustathio tum à Tzetza in Chiliadibus, & ad Hesiodum ac Lycophronem qvi non uno in loco ejus mentionem facientes semper Κοΐντον appellant, ipsorum testimoniis suffragante consensu MStorum codicum & illius qvo Aldus usus est & alterius in Bibl. Barberina scripti manu Georgii Hermonymi Typhernatis qvi primus Græcas literas docuit Lutetiæ & Reuchlini in his literis præceptor fuit (Allat. de Georgiis p. 393. sq.) aliorum item duorum in Bibl. Cæsarea qvorum meminit Nesselius IV. p. 5. & 52. Neqve Casp. Barthii suspicio multum habet verisimilitudinis qvi p. 960. b. in Claudianum cum Cointo nostro eundem esse putat *Milesium*

illum

* Corinthum vocat etiam Rev. Johannes Faës in notis ad Gyraldum de sepultura veterum pag. 692. b.

illum Smyrnæum, cujus poëticam facultatem laudat Eunapius in Proæresio p. 121. Sane per tot secula plures potuerunt esse Poëtæ patria Smyrnæi, neqꝫ de ætate Cointi adeo certi qvicqvam constat, licet ex Charactere carminis, lubrico nimis argumento, Rhodomannus & post eum alii conjecerunt propinqvum fuisse ætati Nonni, Coluthi, Tryphiodori, & Musæi qvi de Ero & Leandro poëmation composuit. Barthius vero ipse alibi [II. 10. Adversar.] Cointum putat sub primis scripsisse Imperatoribus, idqve colligit è vaticinio Calchantis XIII. 336. seq. sed qvod scriptum potest esse ad imitationem vetustioris Poëtæ. Primam Qvinti Smyrnæi editionem Græcam, licet plenam mendis ut notat Gesnerus, studiosi debent *Aldo Manutio*, una cum Tryphiodoro ac Colutho sine temporis nota vulgatam in 8. Hinc recusus est Basileæ, 1569. 8. itidem parum emendate: Latina prosa vertit *Jodocus Valaræus* Antwerp. 1539. 8. & Lugd. 1541. 8. *Bernardi Baldi* versionem [latinam an Hetruscam] non vidi. *Casparis Barthii* Metaphrasis qvi Tomo I. ad Statium p. 584. testatur se adolescenti ætate Qvintum Smyrnæum correxisse & latino carmine transtulisse, lucem non adspexit. *Johannis Brodæi* notæ & castigationes in Oppianum, Q. Smyrnæum & Coluthum prodierunt Basileæ 1552. 8. In Poëtis Græcis principibus Henrici Stephani Q. Smyrnæus est omissus, sed Græce & latine exstat in corpore Poëtarum Græcorum Heroicorum cura *Jacobi Lectii* edito Genev. 1606. fol. Tom. 2. pag. 137. Libri tres postremi cum *Michaëlis Neandri* qvi in Schola Ilfeldensi illos interpretatus fuerat versione prosaria editi sunt à *Laurentio Rhodomanno* in parte posteriore operis aurei Neandri Lips. 1575. 4. Rhodomannus in eleganti qvod præmisit carmine Græco & latino refert se inter auditores Neandri tunc fuisse, atqꝫ ipsum Qvinti libros prælegentem auscultasse. Idem Rhodomannus postea integrum Cointum recensuit, & cum versione nova sua prosaria post triginta annos, per qvos in privatis scriniis delituerat, secundis auctoris curis emendata, & castigationibus edidit Græce & latine Hanoviæ typis Wechelianis 1604. 8. In eadem editione occurrit Rhodomanni Poëma duplex Græco latinum, qvorum alterum inscribitur Ilias parva * complexa epitomen singulorum librorum Homeri & Cointi, alterum Troica sive breviarium historiæ Trojanæ undiqvaqve decerptum. Præterea Dionis Chrysostomi Oratio XI. de Ilio non capto, cum Rhodomanni versione & notis, & *Johannis Hartungi* in Qvintum Smyrnæum breves observationes qvæ uno alteroqꝫ folio constant. Hujus Rhodomannianæ editionis exempla qvædam cum in officina libraria Wecheliana adhuc superessent Ao. 1614. qvo lucem viderunt *Claudii Dausqvii* notæ & observationes [qvibus Brodæanæ subinde interspersæ sunt] in Qvintum Smyrnæum, Tryphiodorum & Coluthum, Francof. ex eadem Wecheliana sive

Ccc Aubria-

*Confer qvæ de hoc poëmate notavi supra c. 2. sect. 24. num. 12.

Aubriana officina, 8vo, qvo facilius junctim venderentur, novus à typographo titulus Qvinto præfixus est, atqve inde factum ut in qvibusdam exemplis editionis Rhodomannianæ compareat annus non 1604. sed 1614. De Rhodomanno apponam unicum idqve rectissimum judicium Casp. Barthii LIX. 1. Adversar. *Locus is Calabri vulgo corruptus circumfertur, sed nos eruditissimi Rhodomanni emendationem merito seqvemur, qvi cum divinum Poëtam totum in se redegerat, adeo ut similia eidem rara felicitate scribere posset. Qvo qvidem viro græcum Poëtam neminem unqvam meliorem habuisse Germaniam nostram existimo, cujus Poëmatis plerisqve talibus si nomen abesset, nos antiqvum auctorem & non de bucconibus aliqvem adscripturum fuisse rectissime judicabit Josephus Scaliger.* . Loca qvædam Cointi emendat Guil. Canterus lib. I. Novar. Lect. cap. VII. Qvintum ut Historici magis qvam Poëtæ officio functum reprehendi ab Udeno Nisiello in parte 4. progymnasmatum Italice editor. notavit Laurentius Crassus in opere de Poëtis Græcis eadem lingva vulgato p. 438. At Bailletus Gallus fallitur, qvi judic. de Poëtis T. 2. p. 524. affirmat Qvinto præter XIV. libros paralipomenon Homeri, binos tribui seorsim scriptos de Ilii excidio. Nam duodecimus & decimus tertius ex illis XIV. sunt qvos Michaël Neander seorsim in aureo opere edidit sub titulo Ἰλίου ἁλώσεως βιβλία δύω.

VII. COLUTHUS è Lycopoli Thebaidis in Ægypto civitate clarus sub Imperatore Anastasio [qvi A. Christi DXVIII. obiit] præter Καλυδωνικῶν Libros VI. ἐγκώμια versibus Heröicis & περσικὰ qvæ universa Svidæ memorata interciderunt, scripsit Ἑλένης ἁρπαγὴν sive *de raptu Helenæ* poëma Heroicum versibus CCCLXXXIV, repertum à Cardinali *Bessarione* in Calabria una cum Qvinto Smyrnæo, & Græce primum editum ab *Aldo* in 8. sine temporis notatione, deinde recusum emendatius in Poëtis principibus *H. Stephani* Paris. 1566. fol. Latina prosa vertit *Jodocus Valaraus* Antw. 1539. 8. Lugd. 1541. 8. carmine *Helius Eobanus Hessus*, qvod inter alia ejus poëmata recusum Franc. 1564. 8. Porro cum versione & notis *Mich. Neandri* exstat in hujus opere aureo T. 2. Lips. 1577. 4. Prætereo qvod legitur Coluthus ad calcem nonnullarum Homeri editionum ut in Græca & Græcolatina qvam curavit *Æmilius Portus* Genev. 1609. 12. tum in corpore Græcorum Poëtarum cum latina versione, ex recensione *Jac. Lectii* ibid. 1606. fol. Notas & castigationes *Johannis Brodæi* & *Claudii Dausqveji* paulo ante de Qvinto differens memoravi. Cum versione & notis *Stephani Ebelii* Coluthus prodiit Franeqveræ 1600. 8. Cum metaphrasi latina *Eob. Hessi* & Musæi poëmatio de Herone & Leandro, Hamburg. 1617. 8. curante *Henrico Rumpio*. Hunc poëtam emendatiorem cum scholiis Græcis, variis lect. Observationibus Philologicis, glossario Coluthiano & dissertatione de CLII Trojani belli scriptoribus edere ante aliqvot annos* recepit Rev. D. *Valentinus Ernestus Læscherus*, qvi fidem qvo minus hactenus exsolveret à sacro qvod ornat munere

re

* Confer Nova litteraria Hamburgens. A. 1704. p. 265.

re prohibitus fuit. Est & mihi Coluthi itemqve Tryphiodori codex scriptus ante annos circiter trecentos, qvi olim fuit Eliæ Putschii. *Germanico* carmine haud infeliciter à se expressum Coluthum ante aliqvot annos ostendit mihi nobilissimus Vir *L. Christianus Henricus Postellus* Hamburgensis. *Anglico* reddidit & notis illustravit *Eduardus Sherburne*, qvod prodiit Londini 1651. & 1702. 8. una cum aliis eruditi & præclari viri poëmatis.

VIII. Coluthum in plerisqve editionibus, ut Græcis *Aldinæ* & emendatiore *H. Stephani*, tum Græcolatinis *Mich. Neandri*, qvi notas addidit, *Æmiliiqve Porti* & *Jacobi Lectii* comitatur TRYPHIODORUS * seu Tryphiodori Egyptii Poëma Epicum versuum DCLXXVII. qvod inscribitur Ἰλίου ἅλωσις sive *de Troja eversione*. Græce separatim editum est A. 1617. 8. curante H. Rumpio in usum Gymnasii Hamburgensis. Nonnulla ejus loca emendat & illustrat *Paulus Leopardus* vir harum literarum apprime peritus XIX, 1. & Libro XX. emendationum. Præstantissima editio est qvæ cum versione latina duplici [prosa & eleganti carmine] ac notis *Nicodemi Frischlini* ac castigationibus *Laurentii Rhodomanni* lucem vidit Francof. 1588. 4. Vertit & *Guil. Xylander* carmine, ad calcem Diodori Siculi Basil. 1578. fol. post priorem versionem qvam similiter carmine elaboraverat vix sedecim annos natus & inscio ipso Oporinus ediderat. *Claudii Dausqveji* notis in Qvintum & Coluthum animadversiones ejusdem in Tryphiodorum exstant adjectæ, ut paulo ante monere me memini. Scripta Tryphiodori deperdita sunt: *Μαραθωνιακὰ* & *τὰ κατὰ Ἱπποδάμειαν*, tum *παράφρασις τῶν Ὁμήρου παραβολῶν*, & Odyssea *λειπογράμματος* de Ulyssis laboribus & fabulis eum spectantibus, de qva dixi capite superiore num. CXVIII.

IX. ISAACUS COMNENUS PORPHYROGENETUS cujus scholia inedita in Homerum memoravi c. III. num. 15. scripsit præterea prosa Græca libellum de prætermissis ab Homero & *χαρακτηρίσματα* Græcorum Trojanorumqve ducum ex Dictye ut ait decerpta. Posterioris partis editionem è MS. Bibl. Amstelodamensis debemus *Jano Rutgersio* V. 20. Variar. lect. Lugd. Bat. 1618. 4. Utriusqve *Leoni Allatio* in excerptis Rhetorum antiqvorum & Sophistarum, Græce cum versione ipsius vulgatis Romæ 1644. 8. JOHANNIS TZETZÆ Ante Homericorum & Post Homericorum mentionem feci cap. III. num. 14. Videntur etiam Paralipomenon Homeri scriptoribus adjungendi qvi singulis Homericis versibus de suo versum intercalarunt & subjunxerunt ut *Pigres* & *Timo-*

* Coluthi æqvalem pleriqve conjiciunt è carminis similitudine. Sed Gyraldus longe antiqviorem existimasse videtur, commemorat enim inter Poëtas qvi sub Ptolemæis vixerunt, T. 2. Opp. p. 166. Antiqvissimus qvod sciam qvi mentionem Tryphiodori fecit est Hesychius Illustris ubi de Nestore Lycio. Post Hesychium [qvi sub Anastasio Imp. claruit] Svidas, Tzetzes ad Lycophronem & Chil. IV. 997. Eustathius ad Odyss. θ. p. 324. &c.

Timolaus Larissæus de qvibus superiori capite, & de qvo ibidem dicere neglexi IDÆUS Rhodius LitiiF. Heroicorum carminum scriptor, qvi Svida teste παρεμβαλὼν στίχον στίχῳ ἐδιπλασίασε τὴν ποίησιν Ὁμήρου. E recentioribus nemo amœnius dissertiusqve in paralipomenis Homeri scribendis versatus est Archi Episcopo Cameracensi illustrissimo *Francisco Salignaco Fenelonio*, cujus *Telemachus* sive continuatio libri qvarti Odysseæ Gallica prosa scripta & pulcherrimis monitis Ethicis ac Politicis Principi potissimum observandis referta simulac (auctore ut ferunt inscio) adspexit lucem, tanto omnium applausu excepta, tam avide ab omnibus lecta est, ut intra breve tempus nonmodo plus decies recusa fuerit, sed & sua cum lingva exstare jusserint Itali, Angli, Belgæ, Germani: solis Gallis qvibusdam iniqviorem de tanti civis sui ingenio sententiam ferentibus, sed in qva plus malignitatis atqve invidiæ qvam candidi judicii facile agnoscas.

X. Anteqvam de Homero dicere desino, cujus commentatoribus merito suo adjungendum doctum & laboriosum scriptum doctiss. Medici Leidensis *Caroli Drelincurti* Homericus Achilles, Lugd. Bat. 1693. & 1694. 4. commemoranda etiam nonnulla de ejus Zoilis ac detractoribus sunt. Eqvidem haud negandum videtur multos in ejus laude & admiratione modum excessisse, * atqve dum omnia, pugnantia etiam ex Homero exsculpere voluerunt, justam dedisse ansam Senecæ Epist. LXXXVIII. scribenti: *apparet nihil horum esse in illo cui omnia insunt.* Itaqve pedibus eo in sententiam Antonii Van Dalen acutissimi Medici & Philologi Harlemensis, qvi in libro de oraculis p. 84. editionis secundæ & libro de Aristea c. 26. p. 200. seq. ostendit se non magnam admodum *Hebraicarum* rerum vel lingvæ notitiam Homero tribuere, etsi de illius allusionibus ad phrases & ritus Hebraicos multa disputantur à viris eruditissimis ut à Jacobo Cappello in Vindiciis pro Is. Casaubono c. 11. & 12. à Merico Casaubono de Schreveliana Homeri editione p. 46. seqq. Zacharia Bogano in Homero Hebraizante Oxon. 1655. 8. ut Dan. Heinsium, Crœsium aliosqve prætercam. Qvemadmodum vero parum hoc detrahit Homeri Græci poetæ laudibus, ita sibi potius qvam ejus famæ nocuerunt iniqvi & inepti censores οἱ τὰς ἀκεφάλους καὶ μειούρους Ὁμήρου στίχους ἐκλέγοντες, τὰ δὲ πάμπολλα καὶ μεγάλα τῶν [illegible] παρορῶντες. de qvibus Plutarchus in consolatione ad uxorem p. 644. præcipue cum Homerus confidentia ingenii sui adeo non curaverit Grammaticas minutias, ut primum etiam Iliadis versum ἄμετρον posuerit notante Plutarcho, de profectu in virtute p. 80. Sed vitio humani ingenii factum esse videtur, ut nimias Homeri laudes ferre qvidam non valentes, in vituperatione ejusdem & ipsi nimii essent, & ex reprehensione ejus qvem omnes

* His merito adnumeres Jo. Tzetzen Chil. XIII. v. 670. qui non dubitat appellare τοὺς ἐκ [illegible] πάντας ἄσεπτα τοῦ Ὁμήρου τοῦ μεγάλου.

omnes admirarentur, captarent laudem defæcatioris judicii. Talis fuisse videtur ZOILUS, qvi in Scholiis minoribus ad Iliad. E. 4. & ab Eustathio p. 387. *Ephesius* appellatur, sed Heraclito in allegoriis Homericis p. 427. & Plutarcho Sympos. V. 4. Æliano XI. 10. Var. & Svidæ *variis in locis *Amphipolites*. Vitruvio etiam præfat. ad Librum VII à Macedonia venisse Alexandriam dicitur & Plinio indice Libri XII. & XIII. Zoilus Macedo: atqvi Macedoniæ opidum Amphipolis. Idem Heraclitus eodem loco *Thracium mancipium* appellat: qvodq; plures allatrasset & reprehendisset, dictus fuit teste Æliano Κύων ῥητορικὸς *Canis Rethoricus*. Ætas illius eo usq; certa est, qvod vivendo superavit Philippum Macedoniæ Regem, ad hujus enim mortem historiam suam perduxisse traditur. Cum vero Demosthenes ex orationibus ejus profecisse dicatur, & discipulus fuerit Zoilus Polycratis Atheniensis qvi Socratis æqvalis fuit, aut ad summam senectutem pervenisse eum est necesse [Tanaqvillo Fabro enim in notis ad Longinum, Zoilum Rhetorem qvi contra Platonem scripsit à Zoilo Homeromastige distinguenti contra veterum sententiam assentiri nolim] aut errasse Vitruvium Architecturæ certe qvam historiæ & Chronologiæ peritiorem, qvi illum sub Ptolemæo Philadelpho post Aristophanem Grammaticum Alexandriam venisse scribit. Sed locus ejus insignis non est prætermittendus. *In seqventibus annis à Macedonia Zoilus qvi adoptavit cognomen ut HOMEROMASTIX vocitaretur Alexandriam venit suaq; scripta contra Iliadem & Odysseam comparata Regi recitavit. Ptolemæus vero cum animadvertisset Poëtarum parentem Philologiæqve omnis ducem absentem vexari, & cujus à cunctis gentibus scripta suspicerentur, ab eo vituperari, indignatus nullum ei dedit responsum. Zoilus autem cum diutius fuisset in regno inopia pressus, summisit ad Regem postulans ut aliqvid sibi tribueretur. Rex vero respondisse dicitur Homerum qvi annos mille decessisset, ævo perpetuo multa millia hominum pascere. Item debere qvi meliori ingenio se profiteretur non modo se unum sed etiam plures alere posse. Et ad summam mors ejus ** ut parricidii damnati varie memoratur.*

* Vide Svidam in Ἀναξιμένης, Δημοσθένης & Ζωΐλος. Apud Plutarchum qvoqve in Demosthenis vita memorantem τοὺς ζήθου τοῦ Ἀμφιπολίτου λόγους, legendum ζωίλου τοῦ Ἀμφιπολίτου, ut ex Dionysio Halic. libro de Demosthenis gravitate & Svida monuerunt Reinesius p. 328. Var. & Jonsius p. 42. & 126. Confer etiam qvæ de Zoilo notavit Vossius lib. I. de Histor. Græcis c. 15. & Boilæus (Mr. Boileau Despreaux) reflex. V. sur Longin

** Tam diversæ de morte Zoili narrationes docent parum certam esse universam illam traditionem, & forte deberi illis qvi tam malo mortis genere hominem dignum esse temere & parum humane opinabantur, ex iniqva admiratione Homeri, vel sui ipsorum potius nimia æstimatione, in qvos Homeri contemtum redundare existimabant. Qvis jam miretur religionem tantundem mali svadere potuisse mortalibus, ut qvos tanqvam hæreticos detestabantur, de illis fœdas mortes vel si essent libenter commemorarent, vel si non essent fingerent. Zoili enim exemplo videmus unius Poëtæ causa, qvem ipsi omnibus encomiis efferebant, ille vero aspernabatur, truculentissimo supplicio dignum habitum fuisse, Vitruvii etiam judicio, qvi post verba à me jam adducta subjungit: *Utrum ei acciderit, merenti digna constitit pœna. Non enim aliter videtur promereri, qvi citat eos, qvorum responsum qvid senserint scribentes non potest coram indicari.*

tur. Alii eum ſcripſerunt à Philadelpho eſſe in crucem fixum, nonnulli in eum lapides eſſe conjectos, alii Smyrnæ vivum in pyram conjectum. Diverſum ab his genus mortis Zoili commemorat Svidas, ait enim in Olympia de Scironiis ſaxis eſſe deturbatum. ἐπεκλήθη Ὁμηρομάστιξ ὅτι ἐπέσκωπτεν Ὅμηρον, διὸ αὐτὸν διώξαντες οἱ ἐν τῇ Ὀλυμπίᾳ κατὰ τῶν Σκιρωνίδων πετρῶν ὤθησαν. Ab eodem Svida diſcimus novem libros à Zoilo compoſitos adverſus Homeri Poëſin (τὰς καθ' Ὁμήρου συντάξεις vocat Dionyſius Halicarnaſſ. in Iſæo p. 111.) & præterea Homeri vituperationem. Ῥήτωρ δὲ ἦν καὶ φιλόσοφος, ἔγραψε μέντοι τινὰ καὶ γραμματικὰ καὶ κατὰ τῆς Ὁμήρου ποιήσεως λόγους ἐννέα. Ἱστορίαν ἀπὸ Θεογονίας ἕως τῆς Φιλίππου τελευτῆς βιβλία τρία. Περὶ Ἀμφιπόλεως. καὶ κατὰ Ἰσοκράτους Ῥήτορος καὶ ἄλλα πλεῖστα ἐν οἷς καὶ ψόγον Ὁμήρου. Qvalia fuerint qvæ reprehendit in Homero Zoilus, vide ſi placet aqud Longinum p. 70. edit. Jac. Tollii, Heraclitum qvi vulgo Heraclides: loco laudato, Plutarchum V. 4. ſympoſ. tum ſcholia minora ad Iliad. Ε. 4. & 20. Euſtathium ad Iliad. Ε. p. 512. Ω. p. 1510. Odyſſeæ Ι. p. 335. Non abſurde qvædam notaſſe & in principe Poëtarum carpſiſſe certiſſimum eſt, qvod tamen tot libros reprehenſione implevit poëmatum multis nominibus ſvaviſſimorum & pulcherrimorum, in ipſum præterea Homerum, candidiſſimum omnium laudatorem, ſingulari oratione invectus, neſcio qvam arguit animi vel vanitatem vel loliginem, præcipue ſi verum eſt qvod legas apud Ælianum XI. 10. Var. Galenum Method. Therapeut. Lib. I. c. 3. T. 4. Opp. p. 37. Homeri iconem a Zoilo flagris * cæſam ἀλλ' οὕτω γε καὶ Ζωΐλος ἔνδοξος τὴν Ὁμήρου μαστίζειν εἰκόνα. Ibidem addit Zoilum non magni fieri niſi à φιλολοιδόροις, Dionyſius tamen Halicarnaſſenſis Epiſt. ad Pompejum p. 127. eum refert inter eos qvi Platonem (nam adverſus hunc qvoqve & adverſus Iſocratem ſcripſit.) reprehenderint οὐ διὰ φθόνον ἢ διὰ φιλαπεχθημοσύνην κωμῳδοῦντες, ἀλλὰ τὴν ἀλήθειαν ἐξετάζοντες. Ab hoc viro obtrectatores qvicunqve vocantur non modo *Zoili*, ut apud Martialem & alios, ſed etiam *Homeromaſtiges* ** ut Plinio in præf. hiſtoriæ: *ut ob id caveam iſtos Homeromaſtigas.* Homero ipſi tamen Zoilus debuit ut poſteris innoteſceret, judice Ovidio remed. amor. verſ. 365. ita enim intelligendus ille locus:

Ingenium magni detrectat livor Homeri,
Qvisqvis es, ex illo, Zoile, nomen habes.

Primus pro Homero contra Zoilum ſcripſit Arati Poëtæ frater *Athenodorus*, ut legitur in Vita Arati Græcis in illum ſcholiis præmiſſa. Definitionem ſchematis ſeu figuræ hanc è Zoilo profert Philammon Rhetor p. 98. edit. Laurentii Normanni τοῦ μακαρίτου· σχῆμά ἐστιν ἕτερον μὲν προσποιεῖσθαι ἕτερον δὲ λέγειν.

* Similiter Theagenis Thaſii athlethæ ſtatuam ab inimico, ſed haud impune, (collapſa enim ipſum oppreſſit) cæſam flagris narrat Dio Chryſoſt. XXXI. p. 337. ſeq.

** Sic Largi Licinii olim liber ferebatur, infando (ut ait Gellius XVII. 1.) titulo *Ciceromaſtix*.

λέγειν. Reprehendit Qvintilianus IX. 1. *Verum id ipsum anguste Zoilus terminavit, qvi id solum putaverit schema qvo aliud simulatur dici qvam dicitur.* Zoilus Rhetor ὁ τὸν Ὅμηρον ψέγων ὡς μυθογράφον, laudatur ἐν τῷ Τενεδίων ἐγκωμίῳ apud Strabonem VI. p. 271. Plures autem fuere Zoili præter Amphipolitam nostrum. 1.] Zoilus Patruus Pythagoræ. Laërt. VIII. 2. 2.] Zoilus Lampsacenus Themistonis Epicureæ filius, Clemens Alex. IV. Strom. p. 522. 3.] Zoilus Cedrasensis [ὁ Κεδρασεὺς] Etymolog. M. in αἰῶνος. Forte Grammaticus ille hoc nomine, qvi ab Athenæo inter Dipnosophistas collocutores introducitur. 4.) Zoilus Pergæus qvem de Diogene Cynico qvædam commemorantem laudat Laërtius VI. 37. 5.) Zoilus Sacerdos Boeotius Plutarchi æqvalis qvi ejus meminit qvæst. Græc. XXXVIII p. 297. 6.) Zoilus Cyprius artifex ferrarius, de qvo idem Plutarchus in Demetrio p. 898. 7.) Zoilus Medicus cujus antidotum memorat Galenus II. 13. de antidotis, nescio diversusne sit à Zoilo Ophthalmico cujus meminit idem IV. 7. de medicamentis κατὰ τόπους. 8.) Zoilus Trevirensis apud Ausonium in Epistola cupidini crucifixo præmissa, ad qvem locum Scriverius notavit alios Zoilos tres ex Gruteri Inscriptionibus p. 302. 2. p. 438. 2. p. 900. 9.) alios item tres Zoilos Martyres ex Adone & Usuardo 24. Maj. & 27. Jun. & Martyrolog. Rom. 24. Nov. His adde 15.) Zoilum Alexandriæ Episcopum de qvo Nicephorus XVII. 8. & 26. 16.) Zoilum qvi sub Theodosio jun. Antiochiæ porticum exstruxit. id. XIV. 46. 17) Publium Ælium Flavianum Zoilum, Apollodori Aspendii Philologi fratrem, in veteri inscript. apud Sponium 1. itinerar. p. 107. 18) Zoilum Milesium, in veteri anaglypho apud Bernhardum de Montfaucon p. 70. Diarii Italici. 19.) Zoilum Tyrannum Cæsareensem de qvo Josephus XIII. 20. & 20.) L. Nostium Zoilum coheredem Ciceronis XIII. 46. Epist. ad familiar. Sed ut ad Homerum & alios ejus reprehensores nostra redeat oratio, ei viventi æmulum & adversarium fuisse *Sagarin* sive *Syagrum*, defuncto *Xenophanem*, tradit Laërtius in Socratis vita, II. 46. Καὶ Σάγαρις ἐφιλονείκει Ὁμήρῳ ζῶντι, ἀποθανόντι δὲ Ξενοφάνης ὁ Κολοφώνιος. De Syagro dixi L. I. c. XXXIV. n. 3. *Xenophanem* idem Laërtius IX. 18. testatur graviter perstrinxisse qvæ Homerus & Hesiodus scripserant de Diis: γέγραφε δὲ καὶ ἐν ἔπεσι καὶ ἐλεγείαν καὶ ἰάμβους καθ' Ἡσιόδου καὶ Ὁμήρου ἐπικόπτων αὐτῶν τὰ περὶ θεῶν εἰρημένα. Sextus Empiricus VIII adversus Mathemat. p. 341. ἔνθεν καὶ Ξενοφάνης διελέγχων τοὺς περὶ Ὅμηρον καὶ Ἡσίοδον φησί.

Πάντα θεοῖς ἀνέθηκαν Ὅμηρός θ' Ἡσιοδός τε
Ὅσσα παρ' ἀνθρώποισιν ὀνείδεα καὶ ψόγος ἐστὶ
Κλέπτειν μοιχεύειν τε καὶ ἀλλήλους ἀπατεύειν.

Idem lib. 1. p. 57. Ὅμηρος δὲ καὶ Ἡσίοδος κατὰ τὸν Κολοφώνιον Ξενοφάνη ὡς πλεῖστα (ita videtur legendum pro ὃς πλεῖστα) ἐφθέγξαντο θεῶν ἀθέμιστα ἔργα κλέπτειν μοιχεύειν τε καὶ ἀλλήλους ἀπατεύειν. Eo nomine & penes inferos poenas dare finguntur Homerus & Hesiodus apud Laërtium VIII. 21. & Svidam in Πυθαγόρας. Ab *Atheniensibus* (ob eandem ut suspicor causam) multatum Homerum tanqvam insanientem qvinqvaginta drachmis, tradit Heraclides, eodem Laërtio teste II. 43. *Heraclitus* vero Philosophus (id. IX. 1.) Homerum affirmabat dignum qvi ex certaminibus ejiceretur & colapsis cæderetur. Adde Augustin. IV. 26. & 30. de C. D. *Plato* * qvoqve in libris de legibus testatus se fabulas illas & fictiones indignas Diis improbare, tertio Politias è Republica sua excesse Homerum jubet & aliorsum ablegat qvanqvam honoris causa unguento delibutum lanaqve Dei instar (confer Græviun ad Hesiodi ἔργα v. 499.) coronatum, qva de re scripserat olim Ælius Serapion teste Svida: Interim vide si placet qvæ ad Dionis Chrysostomi Diss. LIII. & ad dissertationem VIII. Maximi Tyrii Isaacus Casaubonus & Daniel Heinsius: Caspar Barthius ad Zachariam Mitylenæum p. 300. Tho. Reinesius lib. V. var.

* Confer Euseb. XIII. 3. præparat. & Proclum in Politiam p. 368.

lect.

lect. cap. 6. post Epistolas ad Daumium p. 322. seq. G. J. Vossius de Poëtices natura cap. VIII. & Lud: Thomasinus, in methodo Christiana legendi Poëtas p. 105. seqq. Huc refer & *Sibyllæ* illud qvod laudat Lactantius Lib. I. cap. VI. *Homerum mendacia scripturum*, & qvæ in eandem sententiam Lucianus Gallo T. 2. p. 73. Usqve adeo ut Ὁμηρίζειν & Ἡσιοδίζειν veteribus qvibusdam idem sit ac mentiri, & Ὁμηρισταὶ *Aretalogi* velut notatum Salmasio ad Svetonium c. 74. August. Nec prætereundus *Daphidas* Telmissensis Grammaticus (Ciceroni de fato & Straboni XIV. p. 647. *Daphitas*) Svida teste γεγραφὼς περὶ Ὁμήρου καὶ τῆς αὐτοῦ ποιήσεως ὅτι ἐψεύσατο. Reprehensus qvoqve Homerus à *Metrodoro* in pluribus scriptis Plutarch. pag. 1087. qvod non svaviter vivere liceat sec. Epicurum, à *Pammene* Thebano. id lib. 1. Sympos. qv. 2. à *Parthenio* Phocaënsi, Vide Epigramma Erycii qvod edidit Clariss. Neocorus ad Svidam in Παρθένιος, à *Bione* Sophista de qvo Acron ad Horatii II. 2 Epist. à *Protagora* deniqve, de qvo Aristoteles c. 19. Poëtices. Qvibus accedit *Dio Chrysostomus* Oratione XI. de Ilio non capto qvam separatim cum notis & versione sua edidit ad calcem Qvinti Rhodomannus, confutandum in se suscepit *Georgius Henricus Ursinus* Oratione de Ilio capto qvæ subjicitur egregiis viri illius eruditi observationibus Philologicis, editis Ratisbonæ 1679. 8. ut præteream qvæ Dioni Chrysostomo opposita sunt à *Godofredo Kirbach* in dissertatione vulgata Witebergæ 1687. Qvanqvam Origenes qvoqve 1. adversus Celsum p. 32. fassus est difficillimum esse tueri qvæ de bello Iliaco ab Homero tradita sunt. Non repetam in præsenti exprobatam Homero in prosodia vocum licentiam, & illud Ἆρες Ἄρες apud Martialem, tum qvod idem sæpius repetit & in epithetis usurpandis non pari semper delectu versatur: neqve perseqvar eorum criminationem qvi parum verisimiliter plagium Homero in Sibyllam, Dictyn, Musæum, Orpheum, aliosqve qvos jactant antiqviores Poetas commissum objecerunt, qva de re dictum passim Libro superiore: Nec qvod de Homeri poematis abolendis cogitarunt *Caligula* Sveton. c. 34. & qvi illis Antimachum præferebat *Hadrianus*. Dio LXIX. p. 790. Nec deniqve qvæ in Homero reprehenderunt recentiores, *Julius Cæsar Scaliger* Poëtic. V. 2. seq. *Paulus Benius* in collatione Homeri ac Virgilii cum Tasso & Ariosto, *Renatus Rapinus* in comparatione Homeri & Virgilii, *Alexander Tassonus* * *Jacobus Gaddius* ** *David & Johannes Clericus* *** & in invidiosa fastidiosaqve comparatione veterum ac recentiorum *Carolus Perraultus*, vir ingeniosissimus à Boilæo in observationibus ad Longinum confutatus, nedum qvæ *Boisrobertus*, **** *Maresius Sorlinus* & similes. Jam pridem enim tempus est ut misso tandem Homero ad alios scriptores Græcos noster sermo descendat.

XI Fuere

* Erythræus Pinacothec. I. 486. in Tassoni vita: *Narravit mihi se qvingentas Homeri sententias & amplius in unum volumen collectas habere, qvas editurus esset, stulte ridiculas.* præfationem ad annotationes Tassoni posthumas in Vocabularium Academicorum della Crusca Venet. 1698. fol. ubi inter alia memorantur Censuræ ejus in Homerum, Petrarcham & Boccacium.

** De scriptoribus non Ecclesiasticis T. 1. p. 208.

*** Johannes Clericus Vir Cl. in arte Critica T. 1. p. 100 David Clericus Oratione qvarta lectu non indigna qvæ est in vituperationem Homeri. Præclarum tamen ejusdem Jo. Clerici de Homero judicium exstat T. XI. Bibl. selectæ p. 355. seq.

**** Baillet. Judic. de Poëtis T. 1. pag. 40. seq. Adscribam deniqve hæc Abulfaragii p. 40. *Dicitur Analintas* (al. Anabias) *scurra ad Homerum dixisse, dicteriis me incesse, ut ex convitiis tuis gloriam capiam, cum laude tua non sim dignus: Dicenteqve illo, nunqvam id facturum se respondisse, adiens ergo principes Græcorum pusillanimitatem illis tuam notam faciam. Cui statim Homerus: Accepimus petente cane ut cum leone pugnam iniret in insula Cypro, abnuisse leonem, dedignatum hoc facere. Dixit ergo canis: abiens ego ad leones, ignaviam tuam illis indicabo, Cui leo: ut exprobrent mihi leones qvod haud ausus fuerim tecum congredi, satius mihi est, qvam ut mystaces meas sangvine tuo oblinam.*

XI. Fuere & alii Homeri, 1.) Phocensis Euphronis F. Hesiodi æqvalis, si fides Tzetzæ Chiliad. v. 209. & schol. ad Hesiod. p. 3. & 69. 2.) Byzantinus, Tragicus, de qvo infra c. XIX. 3.) Homerus Sellus Grammaticus, de qvo Svidas. Ut omittam 4.) Omerum Esavi nepotem à qvo Homeritas dictos suspicatur Holstenius ad Stephanum Byz. p. 235. & 5.) Regem qvintum Arabiæ felicis (apud Pocokium specim. Hist. Arabum p. 57. Hamyar Sabæ F.) à qvo potius Homeritarum nomen repetendum contendit Jobus Ludolfus Comment. ad Hist. Æthiop. p. 231. Pseudo Archilochi vero nugæ relatu indignæ sunt qvi ex diversa patria Homero Poëtæ assignata octo Homeros effinxit, ut mirum sit ab illo verba sibi dari passum Jacobum à Cruce Bononiensem, qvi ejus testimonio tanqvam fide digno ac certissimo usus est in annotatione, pulcherrima ut ipse vocat, ad Gellium, qvam in face artium recudi curavit Janus Gruterus T. 1. p. 693. seq. Recte illa rejiciuntur etiam ab Allatio lib. de patria Homeri cap. ult.

CAPUT VIII.

De HESIODI ASCRÆI *ætate, scriptis editis ac deperditis, eorumqve qvæ exstant editionibus atqve interpretibus.*

De Hesiodi ætate. 1. *Certamen cum Homero an genuinum.* 2. 3. *De vita ejus scriptores, & observationes qvædam.* 4. *Ἔργα καὶ ἡμέραι.* 5. *An ex Orphei & Melampodis descripta.* 6. *Argumentum.* 7. *Poëma illud admiratus Seleucus Nicator.* 8. *Primi decem versus utrum genuini.* 9. *Græci Scholiastæ ἔργων Hesiodi.* 10. *Ἀσπὶς à multis Hesiodo abjudicata.* 11. *Num fuerit pars ἠοιῶν μεγάλων sive qvarti καταλόγου?* 12. *Græca in Aspidem scholia.* 13. *Theogonia Hesiodi & in eam veterum scripta deperdita.* 14. *Alii Theogoniæ scriptores, eorumqve scopus, & num Theogoniæ Hesiodeæ qvædam inserta sint è Theogonia Orphei* 15. *Scholia edita & inedita in Hesiodi Theogoniam. Et deperditi qvidam in alia Hesiodi scripta commentarii.* 16. *Catalogus scriptorum Hesiodi deperditorum cum variis observationibus.* 17. *Non videri scripsisse de herbis, de re Medica, nec separatim fabulas. Euthydemi poëmata sub Hesiodi nomine vulgata.* 18. *Editiones Hesiodi Græcæ.* 19. *Cum scholiis Græcis.* 20. *Græcolatinæ & notis illustratæ.* 21. *Metaphrases Hesiodi latinæ & vernaculæ.* 22. *Hesiodi fragmentum in Fulgentii Mythologia tentatum.* 23. *Hesiodus Homeri imitator & Ἑβραΐζων.* 24. *Catalogus scriptorum à Græcis Hesiodi interpretibus allegatorum.* 25.

I.

DE ætate Hesiodi, Patria Cumani, sed ab educatione in Ascra * Bœotiæ vico Ascræi, dicere qvædam me memini libro superiore c. XIII. ubi eorum testimonia in medium attuli, qvi Hesiodum non dubitant Homero ipso facere antiqviorem. Jam iis placet accedere, qvi eum cum Euthymene & Archemacho apud Clementem I. Strom. p. 327. Homero supparem, annis tamen aliqvantò juniorem fuisse statuunt. Varro qvidem apud Gellium Lib. III. c. 11. non dubium esse ait qvin aliqvo tempore eodem vixerint, idqve ex epigrammate ostendi, qvod in tripode scriptum est qvi in monte Helicone ab Hesiodo positus traditur Lib. III. Antholog. p. 389. & apud Dionem Chrysostomum orat. 2. de regno statim sub initium, & in certamine Homeri atqve Hesiodi p. 327.

Ἡσίοδος Μούσαις Ἑλικωνίσι τὸν δ' ἀνέθηκε
Ὕμνῳ νικήσας ἐν Χαλκίδι θεῖον Ὅμηρον.

Sed ab admiratoribus Hesiodi hoc confictum esse contendit Salmasius p. 869. ad Solin. perinde ut alterum qvod refertur ab Eustathio ad Iliad. α. p. 5. & Scholiaste Pindari ad Nemeonic. Od. 2.

Ἐν Δήλῳ τότε πρῶτον ἐγὼ καὶ Ὅμηρος ἀοιδοὶ
Μέλπομεν ἐν νεαροῖς ὕμνοις ῥάψαντες ἀοιδήν.

Georgius Syncellus p. 172. Ἡσίοδος ἐγνωρίζετο, ὃν Ἔφορος ἀνεψιὸν καὶ σύγχρονον Ὁμήρου φησίν. Ita legendum, male enim editum ἐμοῦ φησίν, qvod pejus etiam vertit Goarus: *qvem Ephorus nepotem & sibi Coævum celebrat.* Idem Syncellus p. 176. temporibus Davidis Regis: ἐπ' αὐτοῦ ὁ μέγας ποιητὴς Ὅμηρος παρ' Ἕλλησιν καὶ Ἡσίοδος.

II. Idem judicium viri eruditi ferunt de libello inscripto ἀγὼν Ὁμήρου καὶ Ἡσιόδου qvem græcè primus edidit H. Stephanus A 1573. 8vo (una cum Matronis & aliorum parodiis Homericis & reliqviis Pepli Aristotelis sive epitaphiis Homericorum Heroum) & Dan. Heinsius itidem Græce tantum Hesiodo suo Lugd. Bat. 1603. 4to subjecit. Hoc certamen Hesiodus cum Homero iniisse dicitur ad exeqvias Amphidamantis in Chalcide, coram Panide Rege, defuncti fratre, qvi tripodem victoriæ præmium adeoqve & primas non Homero sed Hesiodo tribuit. Mentio hujus rei apud Plutarchum Lib. V. Symposiacon qvæst. 2. & in Convivio septem Sapientum p. 153. seq.

* Hesiodi Ἐργ. v. 540. Strabo IX. p. 409. & 413. Ovid. IV. 14. 31. seq. è Ponto. Alius Hesiodus servus, cujus meminit Lysias apud Svidam in Μουσαῖος. Alius Hesiodus qvi adversus hæreses scripsit teste auctore Prædestinati in limine Libri I. & hæresi LXXXIII. Effigies Hesiodi nostri exstat T. 2. thesauri Antiqvitatt. Græcar. Gronoviani tabula XXII. è Fulvio Ursino p. 23. Epitaphium à Pindaro positum apud Svid. in Ἡσιόδειον γῆρας. Aliud in Appendice Vaticana proverbior. IV. 3.

153. seq. & apud Philostratum in Heroicis, Libanium in Socratis Apologiâ T. I. Opp. p. 653. Themistium Orat. XXX. p. 349. Præterea apud Joh. Tzetzam prolegomenis ad Hesiodum. Vide & Jani Rutgersii Varias lectiones p. 423. Heinsii introductionem ad Hesiodum p. 42. seq. & Apostolium XV. 88. Erasmum in Adagio παῖδος ψῆφος. Sanè victoriæ & tripodis Musis dedicati meminit ipse Hesiodus in Ἔργοις v. 655. seq. Sed Homerum â se victum non memorat, de qvo ambigit etiam Eustathius prolegom. ad Iliad. εἰ δὲ καὶ ἤρισεν Ὅμηρος Ἡσιόδῳ τῷ Ἀσκραίῳ καὶ ἡττήθη, ὅπερ ὄκνος τοῖς Ὁμηρίδαις καὶ λέγειν ζητητέον ἐν τοῖς εἰς τοῦτο γράψασιν, ἐν οἷς ἔκκεινται καὶ τὰ ῥητὰ τῆς ἔριδος. Homerum in campis Elysiis victum ab Hesiodo licet longe inferiore, fingit Lucianus 2. de vera Hist. T. 1. p. 677.

III. Qvanqvam verò certamen illud qvale hodiè fertur & post Adriani Imperatoris tempora cujus nominetenus meminit scriptum constat, totum confictum fortassis est, non minus qvam σύγκρισις *Philistionis atqve Menandri* edita â præstantissimis Viris Rigaltio ac Rutgersio, rem ipsam tamen contra tot tamqve antiqvos testes in dubium vocare non ausim. Neqve id facere audet Clarissimus Dodvvellus, qvi diss. 3. de Cyclis Græcorum eruditè de Homeri & Hesiodi ætate agit, & certamen illud circa annum primum Olympiadis undetrigesimæ * certatum esse concludit. Viceris itaqve Homerum ætate provectum (neqve enim Tzetzæ de juniore nescio qvo Homero conjectura probanda videtur) Vicerit inqvam Homerum illum celebratissimum Hesiodus florens adhuc annis, ut Æschylus senex victus est á juvene Sophocle.

IV. Præterea *Cercopem* qvendam (Milesium haud dubie Athenæo memoratum) cum Hesiodo certasse legas in Thomæ Magistri argumento ranarum Aristophanis: τῷ ὑπὲρ Φύσιν Ὁμήρῳ τις ἀνώνυμος ἤριζε Σάτυρος (lege Σύαγρος) Ἡσιόδῳ δὲ Κέρκωψ. Laertius II. 46. Καὶ Κέρκωψ ἐφιλονείκει Ἡσιόδῳ ζῶντι, τελευτήσαντι δὲ Ξενοφάνης. De vitâ Hesiodi non indiligenter agit Lilius Gyraldus dialogo 2. de Historiá Poëtarum á Colomesio illustratus: & multa præfatur Joh. Tzetzes in suis ad ἔργα prolegomenis, qvæ hoc loco á me repeti nihil est necesse. A Musis edoctum se testatur ipse in Theogoniâ v. 22. seq. & in ἔργοις v. 659. de qvâ re videndus Dio Chrysost. diss. 77. & Maximus Tyrius diss. 22. illustratus á Petro Petito Lib. I. Miscellan. c. 20. Vaticinandi facultatem Hesiodo ereptum it Lucianus in Alga-

* Plerique omnes veterum ac recentiorum longe antiqviorem faciunt tum Hesiodum tum præcipue Homerum. Sed si verum est Thaletem qvi natus est Olymp. XXXV. 1. fuisse inventorem æqvinoctii, τροπῶν solis, & aliarum ejusmodi observationum Astronomicarum, non video qvid responderi possit doctissimi Dodvvelli argumentis, cum non tantum apud Hesiodum illarum vestigia occurrant, sed & Heliotropii in Syra insula (á Pherecyde ut refert Laërtius lib. 1. sect. 119. positi) diserta mentio apud Homerum Odyss. ό v. 403. Qvamvis vero hanc potius probo loci illius Homerici interpretationem qvam Perraulti & Boilæi p. 130. Observatt. ad Longinum, Fateor tamen in plerisqve illis traditionibus de inventis veteres neqve ita sibi constare, neqve adeo tantam meo judicio mereri fidem, ut ex illis certa argumenta Chronologica duci possint. Sic Anacharsidi inventam figuli rotam tribuunt Posidonius, Euphorus, Plinius, ut Laertii & Svidæ testimonia omittam. Atqvi τροχὸν κεραμέας diserte memorat Homerus Iliad. Σ. 600. Qvid itaqve? num Homerus junior Anacharside? Aut num audiendus Posidonius, qvi *malebat versum* in Homeri libris *falsos esse qvam fabulam*, ut ait Seneca Epist. 90. Neutrum puto verisimile, sed potius assentior Straboni & Senecæ, qvi figlinæ rotæ usum pridem ante Anarcharsin hominibus innotuisse existimarunt.

dum præcepta agricolis pandere orsum, & Lib. XVIII. c. 25. principem omnium de agricultura præcepisse. Ac valde incertum est poëmata Orpheo tributa Hesiodo fuisse antiqviora, perinde ut fallitur idem Joh. Tzetza qvi in scholiis p. 180. b. editionis Heinsianæ putat Hesiodum qvædam hausisse ex * *Melampode*, cum Melampus ille ex qvo ibi nonnulla à Tzetza proferuntur longe sit Hesiodo junior & libros suos Ptolemæo Philadelpho inscripserit.

VII. Qvanqvam verò vocabulum ἔργον peculiariter interdum dicitur de agricultura, operisqve rura colentium, ut notavit Eustath. ad Iliad. ρ. p. 1135. & de hoc ipso Hesiodi poemate agens Olympiodorus in 1. Meteor. praxi 17. Salmasius de usuris p. 299. Petrus Moll ad Longum p. 37. & Anna Daceria p. 22. ad Anacreontem, ac novissime Clariss. Lambertus Bos Observ. Critic. c. VI. p. 32. seq. Præterea Manilius qvoqve non aliud scriptum intellexit cum Lib. II. v. 19. sq. de Poëta nostro cecinit:

Qvin etiam ruris cultus legesqve rogavit
Militiamqve soli, quos colles, &c.

Neqve Plinius XIV. 1. *Tanto priscorum cura fertilior aut industria felicior fuit, ante millia annorum* (scripsit Plinius circa Annum U. C. 830.) *inter principia literarum Hesiodo præcepta agricolis pandere orso, subsecutisqve non paucis hanc curam ejus.* Neqve Themistius Orat. XXX. ubi ei Hesiodus dicitur Τὴν ποίησιν διανείμας εἰς Ἡρώων τε καὶ Μουσῶν ἐπαίνους, καὶ τὴν γεωργίαν ἐν τούτοις τάξας. Tamen Hesiodi scopus princeps in hoc Poëmate non fuit agri colendi rationem tradere, sed *Persen* fratrem suum (qvem ἐποποιὸν nescio qvam vere Svidas vocat) à voluptatibus & otio avocare, Ethicisqve atqve œconomicis præceptis imbuere: ἔγραφε δὲ βιβλίον τὸ παρὸν πρὸς Πέρσην τὸν ἀδελφὸν ὠφέλειαν ἠθικὴν καὶ οἰκονομικὴν περιέχον παντοίαν, qvam Tzetzæ observationem introductione sua multis confirmavit Dan. Heinsius, & capite ult. ostendit vocabulum ἔργα latius sumi debere, ac de universis qvæ bono œconomo facienda incumbunt, esse intelligenda. Illam viri docti sententiam Scholiastes Nicandri qvoqve comprobare videtur dum p. 27. b. Hesiodum laudat ἐν τοῖς πρακτικοῖς, præcipue vero Maximus Tyrius Heinsio ipsi commemoratus qvi diss. 16. ait Hesiodum scripsisse τὰ εἰς τὸν βίον ἔργα τε ἃ δραστέον καὶ ἡμέρας ἐν αἷς δραστέον. Sic θαλάσσια ἔργα scripserat Pancrates Arcas laudata Athenæo VII. p. 283. & alibi.

VIII. In deliciis hoc Poëma fuit olim Seleuco Nicatori, ita ut capiti ejus mortui appositum fuerit inventum teste Ptolemæo Hephæstione Lib. V. apud Photium cod. 190.

IX. Primos decem versus Hesiodum autorem agnoscere negat Plutarchus

* Hunc locum ni fallor respicit Salmasius p. 825. de annis Climactericis, ubi Melampodem refert inter eos qvi ἡμέρας scripserint. Sed & Hesiodi loca qvædam illustrat ibidem vir doctissimus.

tarchus, qvi Lib. IX. Symposiacon problem. 1. versum *οὐκ ἄρα μοῦνον ἔην ἐρίδων γένος* vocat *πρῶτα τῶν ἔργων*. Negat Pausanias in Boeoticis p. 771. ex mente accolarum Heliconis, qvi proœmium in musas Hesiodo abjudicabant & initium poëmatis affirmabant esse *τὸ ἐς ἔριδας*, demonstratis scriptori illi antiqvissimis plumbeis laminis in qvibus *τὰ ἔργα* eo modo inscripta erant. Similiter Joh. Tzetzes auctor est proœmium Hesiodo abjudicatum esse ab Aristarcho, Praxiphane Theophrasti discipulo, aliisque *ἰστέον ὅτι Ἀρίσταρχος καὶ ἕτεροι ὀβελίζουσι τὸ προοίμιον, καὶ Πραξιφάνης ὁ μαθητὴς Θεοφράστου, λέγων ἀπροοιμιάστῳ βιβλίῳ ἐντυχεῖν, ἀρχομένῳ ἐντεῦθεν. Οὐκ ἄρα μοῦνον ἔην ἐρίδων γένος.* Rejicit etiam Heinsius c. 17. introductionis, professus mali Poetæ esse sed boni Philosophi & qvi cum cura hunc librum perlegerit. Neqve defuisse olim, qvi Hesiodi poëmata interpolarent, docet Pausanias in Corinthiacis p. 171. At enim Dio Chrysostomus diss. 12. p. 199. ita hoc proœmium Hesiodi esse non dubitat, ut propter illud Hesiodū etiam præferat Homero.

X. In *ἔργα καὶ ἡμέρας* triplicia Græca extant scholia atqve commentaria, in qvibus singulis proœmium qvoqve explicatur. Antiqvissima sunt *Procli* neqve integra illa sed excerpta tantum* *ἐκ τῶν Πρόκλου Διαδόχου*, argumenti maximam partem Philosophici, moraliaqve & *παιδευτικὰ* persequentis. Secunda sunt** *Joh. Tzetzæ* hominis non ineruditi, sed vani & Proclo sæpe præter rem petulanter insultantis. Tertia *Emanuelis Moschopuli* Grammatica & intelligendæ Poëtæ dictioni utilissima. Deniqve subjecta est *Joh. Protospatharii ἐξήγησις φυσικὴ τῶν ἡμερῶν Ἡσιόδου* in filii gratiam ab auctore scripta & paucissimorum foliorum. Porro ediscendum pueris Hesiodum datum esse jam olim, docet vel Cireronis illud Lib. VI. ad familiar. Ep. 18. *Lepta suavissimus ediscat Hesiodum, & habeat in ore: τῆς δ' ἀρετῆς ἱδρῶτα.* Etiam à Rhapsodis cantatum ad lyram, testis Plutarchus IX. sympos. p. 736. 743.

XI. Solet Hesiodi *ἔργοις* vulgô subjici ἈΣΠῚΣ ἩΡΑΚΛΈΟΥΣ sive *de scuto Herculis poëma*, qvod plurimi olim negarunt esse Hesiodi. Nam præter Bœotos qvos sola *ἔργα* pro genuino Hesiodi scripto habuisse ex Pausania ante notavi, Aristophanes Grammaticus eam supposititiam esse ratus est & ex Homeri descriptione *ἀσπίδος* Iliad. Σ. expressam, teste anonymo græco scholii qvod in editione Aldina *Ἀσπίδι* subjicitur. Longinus in libro *περὶ ὕψους* p. 56. versum *Ἡσιόδειον* ex Aspide proferens addit: *εἴγε Ἡσιόδου καὶ τὴν ἀσπίδα θετέον.* Theodosius Alexandrinus in scholiis ineditis ad Dionysium Thracem: *δεῖ δὲ τὸν Γραμματικὸν καὶ τὰ Ἑλληνικὰ βιβλία γινώσκειν. Εἰσὶ γὰρ*

* Ita conjicio ex his verbis Græcis qvæ in editionibus præponi video. In MSto tamen codice Gudiano, qvi editis locupletior non est inscribitur: *Πρόκλου Διαδόχου εἰς τὰ ἔργα καὶ ἡμέρας Ἡσιόδου.*

** Meminit Tzetzes ipse Chil. VI, v. 842.

γὰρ καὶ ἐν αὐτοῖς ὁμώνυμα βιβλία ψευδῆ, οἷον ἡ ἀσπὶς Ἡσιόδου καὶ τὰ Θηριακὰ Νικάνδρου, ἑτέρων γάρ εἰσι ποιητῶν. In aliis ad eundem Dionysium scholiis ineditis: ζητοῦμεν δὲ καὶ τὸν συγγραφέα, ἵνα τὸ ἀξιόπιστον ἢ μὴ τοῦ συγγραψαμένου καταλάβωμεν. Τοῦτο δὲ διὰ ἐπίγραφα (fortè ψευδεπίγραφα) τῶν βιβλίων, ὡς ἔχει ἡ ἀσπὶς Ἡσιόδου, ἑτέρου γάρ ἐστιν. Ἐπιγραφῇ γὰρ καὶ ὀνόματι ἐχρήσατο τοῦ Ἡσιόδου, ἵνα τῇ ἀξιοπιστίᾳ τοῦ ποιητοῦ ἀξία κριθῇ ἀναγνώσεως. Eustathius ad Iliad. Σ. p. 1218. ex Homeri æmulatione (Ὁμηρικῷ ζήλῳ) qvædam in illa expressa notat, sed p. 2110. tamen tantum ait interesse inter Homeri Ἀσπιδοποιΐαν* & Hesiodi aspidem, qvantum inter divinum opus & hominis.

XII. In veteri scholio qvod in editione Aldina subjicitur; notatur illius initium legi in qvarto Hesiodo Catalogo. Τῆς Ἀσπίδος ἡ ἀρχὴ ἐν τῷ δ. καταλόγῳ φέρεται μέχρι στίχων ν. καὶ σ'. Hunc qvartum Catalogum viri docti non absurde sentiunt complexum fuisse Hesiodo tributas μεγάλας ἠοίας, Eunapio in Ædesio aliisqve pluribus commemoratas, qvarum partem esse Aspidem, prima hujus poëmatis vox ἠοίη dubitare nos vix permittit, & jam pridem persvasum fuit Guil. Cantero Lib. IV. nov. lect. c. 3. Tres priores Catalogi subinde laudantur sub titulo κατάλογοι γυναικῶν. Sane Harpocrationi in μακροκέφαλοι & Svidæ in ὑπὸ γῆς οἰκοῦντες laudatur Hesiodus ἐν τρίτῳ γυναικῶν καταλόγῳ. Post librum qvartum ἠοίας μεγάλας complexum fuit qvintus ἡρωικὴ γενεαλογία sive ἡρωογονία, Heroum natales ex fœminis illustribus describens. Nam teste Maximo Tyrio diss. 16. Hesiodus χωρὶς μὲν τῶν ἡρώων, ἀπὸ γυναικῶν ἀρχόμενος, κατέλεγε τὰ γένη, ὅστις ἐξ ἧς ἔφυ. Vide qvæ in hanc rem disputata sunt viris doctissimis Samueli Petito ad leges Atticas p. 460. seqq. Is. Casaubono ad Strabonem Lib. I. p. 26. Dan. Heinsio ad Hesiodi interpretes p. 76. seq. & Joh. Meursio Atticarum lectionum Lib. II. c. 20. Qvanqvam vero Aspidem ita ponimus fuisse ἠοιῶν μεγάλων partem, nihilominus incerta res fuerit de auctore Hesiodo, qvoniam totum illud opus suspectum doctis jam pridem fuisse testatur Ælianus, ubi ad illud respiciens, subjungit: εἰ μὴ ἄρα οὐκ εἰσὶν Ἡσιόδου τὰ ἔπη, ἀλλ᾽ ὡς πολλὰ καὶ ἄλλα κατέψευσται αὐτοῦ Lib. XII. Var. Hist. p. 726. edit. præclaræ Perizonianæ. Josepus Scaliger Epistola 247. ad Salmasium p. 530. *Ut anni sic poë[…] græca qvatuor tempestivitates fuisse animadverti. Prima fuit illa in qva princeps [...]merus & Hesiodus. Hanc potes judicare atqve adeo vocare ver Poëtices, puberta[t]em*

potius

* Ut Homeri partem postremam Iliados Σ. ἀσπιδοποιΐαν vocat Eustathius & Pseudo Didymus ad v. 491. ita Servio ad 12. Æneid. v. 161. Hesiodus etiam laudatur in Ἀσπιδοποιΐᾳ. Philostratus junior teste Svida scripserat Παράφρασιν τῆς Ὁμήρου ἀσπίδος. Judice Ludovico Hestello (Clovis Hesteau) Hesiodus Homericum Achillis scutum in suo poëmate fideliter expressit. *Hesiode en son Aspis n'a fait que rebattre le bouclier d'Achilles forgé par Homere.* Vide Antonii Verderii Bibliothecam Gallicam p. 232.

potius qvam infantiam. Excipit eam æstas, non fervida quidem sed quæ ex illo vere vestigia non obscura retinuit, in qva Onomacritus, Solon, Tyrtæus, & qvisqvis auctor fuit τῶν ἠοιῶν καὶ τῆς ἀσπίδος, quam præpostero judicio Criticorum natio Ascræo illi tribuit. Scaligero assentiuntur Heinsius & in libro de poëtis Vossius. Apollodoro tamen aliter olim visum, qvi libro secundo Bibliothecæ Aspidem audacter Hesiodo adscribit. Ad qvem locum Tan. Faber p. 274. *Sane miror fuisse olim atqve adeo hodieqve reperiri qvi ea de re dubitant. Certa enim res est, & qvi Hesiodi non esse putant τὴν ἀσπίδα, ne illi poësin græcam haud satis norunt.* Audacter etiam Aspidem Hesiodo tribuit Athenæus lib. 4. p. 180. Sed & Megacles Atheniensis & Apollonius Rhodius & Stesichorus Hesiodi esse illud poëma non dubitarunt, ut notat auctor vetus scholii qvod in editione Aldina Aspidi subjici dixi & hoc loco integrum describam: Τῆς Ἀσπίδος ἡ ἀρχὴ ἐν τῷ δ' Καταλόγῳ φέρεται μέχρι στίχων ν' καὶ σ' Ὑπώπτευκε δὲ Ἀριστοφάνης οὐχ ὁ κωμικὸς ἀλλά τις ἕτερος Γραμματικὸς, ὡς οὐκ οὖσαν αὐτὴν Ἡσιόδου. ἀλλ' ἑτέρου τινὸς, τὴν Ὁμηρικὴν Ἀσπίδα μιμήσασθαι προαιρουμένου. Μεγακλῆς δὲ ὁ Ἀθηναῖος γνήσιον μὲν οἶδε τὸ ποίημα, ἄλλως δὲ ἐπιτιμᾷ τῷ Ἡσιόδῳ, ἄλογον γὰρ φησὶν ποιεῖν Ἡφαιστον τοῖς τῆς μητρὸς ἐχθροῖς ὅπλα παρέχοντα. Ἀπολλώνιος δὲ ὁ Ῥόδιος ἐν τῷ γ' φησὶν αὐτοῦ εἶναι ἔκ τε τοῦ χαρακτῆρος καὶ ἐκ τοῦ τὸν Ἰόλαον ἐν τῷ καταλόγῳ εὑρίσκειν ἡνιοχοῦντα τῷ Ἡρακλεῖ. Ὡσαύτως δὲ καὶ Στησίχορος φησὶν Ἡσιόδου εἶναι τὸ ποίημα.

XIII. In hoc Poëma exstant commentarii Græci *Johannis Tzetzæ* & alterius *Johannis Pediasimi*, Diaconi, junioris utiqve Joh. Philopono qvem laudat p. 197. In Etymologico MS. apud doctissimum Kusterum in ἀλκαία allegantur *Hieronymus* & *Epaphroditus* ἐν ὑπομνήματι ἀσπίδος Ἡσιόδου.

XIV. Superest ex iis qvæ exstant Hesiodo tributis scriptis dicenda, longe celeberrima ΘΕΟΓΟΝΙΑ, hoc est *Deorum generatio* ut Lactantius transfert lib. 1. c. 5. sive *origines Deorum* γεννητῶν * qvam non memini â qvoqvam vocari in dubium aut Hesiodo abjudicari nisi ab unis Boeotiis de qvibus supra dixi ex Pausania p. 771. Neqve tamen per omnia fidem Boeotiis habuit ipse Pausanias sed p. 781. laudans Hesiodum in Theogonia subjungit: προσιέσθω δὲ ὅτῳ φίλον τὴν Θεογονίαν. Confer eundem p. 634. Neqve dubitarunt illam Hesiodo tribuere Pythagoras, (qvi finxit Hesiodi animam vidisse se apud inferos vinculis adstrictam columnæ æreæ, stridentemqve, propter ea qvæ de Diis finxerat teste Laërtio lib. VIII. sect. 21.) Herodotus lib. II. c. 53. Plato, qvi Theogoniam subinde seqvitur notante Proclo in Timæum lib. 5. p. 291.

* Vide Radulphum Cudvvorthum libro de vero Systemate intelligibili universi p. 211. 212. 216. Johannem Clericum ad v. 44. & 106. Porro Theogoniam ante Ἔργα καὶ Ἡμέρας ab Hesiodo editam non dubitat Proclus p. 24. ad Hesiodum δηλοῖ δὲ ὡς προεκδέδοται ἡ Θεογονία. Confer qvæ de ordine scriptorum hujus Poëtæ notavi infra num. 19.

p. 291. Ariſtoteles Lib. III. de cœlo c. 1. & alibi, Manilius Lib. II. v. 12. ſeq. nec Agatharchides Cnidius apud Photium p. 722. edit. Hœſchelii, neqve Eratoſthenes in Cataſteriſmis c. 9. & 1. & 19. & 32. neq; *Acuſilaus* b) Argivus, qvi in Thegonia ſua Heſiodum ſæpe numero caſtigavit teſte Joſepho lib. 1. contra Apionem p. 1034. neq; *Eumelus* Corinthius, à qvo non minus atqve ab Acuſilao, Heſiodi Theogoniam proſario ſermone expreſſam & pro ſua venditatam eſſe tradit Clemens Alexandr. 6. Strom. p. 629. Neqve *Xenophanes Colophonius*, qvem in elegiis ſuis ac Jambis perſtrinxiſſe ea qvæ Heſiodus de Diis ſcripſerat, teſtatur Laërtius IX. 18. & Sextus Empiricus adverſus Mathematicos lib. 1. p. 57. & 341. Neqve *Demoſthenes Thrax*, à qvo ejusdem Theogoniæ Heſiodeæ metaphraſin proſariam ſcriptam eſſe Svida referente cognoſcimus, vel *Ariſtonicus* Grammaticus aut *Zenodotus* Alexandrini, qvos in Heſiodi Theogoniam ſcripſiſſe, ut Sabinum Sophiſtam in Acuſilai, ex eodem Svida conſtat. Nec *Zeno Stoicus*, qvem Cicero lib. 1. de natura Deorum c. 36. teſtatur Theogoniam interpretatum eſſe, nec *Chryſippus* deniqve, qvem idem Cicero lib. II. auctor eſt fabulas Orphei, Muſæi, Heſiodi, Homeriqve ad rerum naturam accommodaſſe.

XV. Nihil vero aliud ſignificare videntur veterum Genealogiæ ac Theogoniæ, qvales præter Heſiodum ſcripſerunt Abaris c), Muſæus d), Pherecydes Athenienſis e), Orpheus f) Ariſteas, Epimenides g), Antiphon h), Hecateus, * Andron, ** Dromocrides i), Æmilius Ma-

b) Acuſilai argivi genealogias laudant præter Strabonem & alios Voſſio dictos in Hiſt. Græcis p. 436. Tertullianus lib. 2. ad Nationes c. 2. (ubi male viri docti reponunt *Arceſilaus*.) Schol. Heſiodi ad Theogon. p. 269. Scholiaſtes Homeri & Svidas, qvi refert Acuſilaum genealogias ſcripſiſſe ἐκ δέλτων χαλκῶν. Miror Clariſſimo Dodwello in Diſſ. de ætate Phalaridis p. 25. ſeq. Acuſilaum antiqviorem videri Heſiodo, vel ſaltim ἠοιῶν μεγαλῶν ſcriptore. Arduum enim mihi eſſe videtur in tam remota antiqvitate veritatem hiſtoricam argumentando aſſeqvi vel tueri contra diſerta veterum ſcriptorum teſtimonia. Præcipue obſervandum, qvod apud Svidam in συγγράφω diſerte legitur, τὰ Ἀκυσιλάυ νοθεύεσθαι. Confer Valeſium ad Harpocrat. in Ὁμηρίδαι. Alius fuit Acuſilaus Athenienſis Rhetor, ſub Galba, de qvo idem Svidas. Alius deniqve Acuſilaus Tarentinus Pythagoricus Jamblicho memoratus.

c) Svidas in Ἄβαρις. d) Laërtius in procemio.

e) Vide qvæ viri docti notant ad Laërtium in Pherecyde, & Svidam in Φερεκύδης. Idem opus ni fallor reſpicitur ab Eratoſthene in Cataſteriſmis, Scholiaſte Homeri, Germanici, Pindari & Apollonii, qvando Pherecydem laudant.

f) De hoc dixi ſupra Lib. I. c. 19. Adde Theodor. Canterum I. 26. & II. 26. Var. Lect. & Rich. Bentleium in limine Epiſtolæ ad Joh. Millium.

g) Vide de Epimenide ſupra Lib. 1. c. VI. § 3. & de Ariſtea Lib. I. c. II. § 6.

h) Irenæus Lib. II. 19. * Athenæus lib. IV.

** Schol. Apollonii. Confer H. Lindenbrogium ad Cenſorinum p. 33.

i) Fulgent. II. 17. Mythol.

Macer k], itemqve alii, nihil inqvam videntur significare aliud, qvam Cosmogoniam *Φυσιογονίαν* ac Geogoniam fabulis Poëticis obumbratam, ut recte observatum est acutissimo Philosopho Thomæ Burneto in Archæologia Philosophica p. 297. 399. seq. & in theoria telluris lib. 2. c. 7. ubi inter alia locum insignem in Aristophanis avibus p. 395. edit. Froben. confert cum Orpheo atqꝫ Hesiodo. Adde simplicium ad 3. de cœlo, comment. VI. & Cotelerii notas ad recognitiones Clementis lib. X. c. 31. Nescio satisne firmum argumenti genus sit Thomæ Galei viri cum insigni Græcarum literarum jactura nuper denati, qvi in notis ad Apollodorum p. 6. ex eo qvod in Theogonia Hesiodi v. 218. Parcæ noctis filiæ esse dicuntur, at v. 913. Jovis ac Themidis; concludit, Poëma hoc non unius esse auctoris, & fortasse partem Theogoniæ Orphei Hesiodo adsutam.

XVI. In Theogoniam exstant commentarii græci duplices, qvorum unus inscribitur: *τοῦ σοφωτάτου καὶ λογιωτάτου Κυροῦ Ἰωάννου Διακόνου τοῦ Γαληνοῦ εἰς τὴν Ἡσιόδου θεογονίαν ἀλληγορίαι*, l) alter vero: *σχόλια εἰς τὴν Ἡσιόδου θεογονίαν παλαιά*, qvorum auctorem *Didymum* existimasse videtur Natalis Comes lib. 6. c. 18. Mythologiæ pag. 633. Joh. Alexander Brassicanus A. 1530. præf. ad Salvianum testatus est se habere *Johannis Philoponi* cognomento Grammatici commentarios in Hesiodum, fortassis non alios intelligens qvam qvos sub *Johannis Galeni* nomine habemus, vel commentarios in *ἔργα καὶ ἡμέρας* sed qvi Tzetzæ sunt non Philoponi. Alium tamen ineditum Hesiodi Scholiasten allegat Henr. Stephanus de instituendis Græcæ lingvæ studiis p. 8. & Demetrii Triclinii Scholia in *Theogoniam Hesiodi* MSta exstare in Bibl. Vindobonensi testatur Nesselius IV. p. 21. ne deperditos Poëtæ exegetas memorem, *Demetrium Ixionem Adramyttenum* & *Dionysium Corinthium* de qvibus Svidas; tum commentarios *Plutarchi* m) laudatos Gellio lib. XX. c. 8. & in græcis ad Hesiodum scholiis passim: *Aristotelis* *ἀποφθέγματα Ἡσιόδου*, qvæ inter Philosophi scripta refert Anonymus vitæ ejus auctor à Menagio vulgatus ad Laërtium p. 202. *Aristonici* Alexandrini *περὶ τῶν σημείων τῶν ἐν τῇ θεογονίᾳ Ἡσιόδου*. Suid.

XVII. Theo-

k) Nisi apud Nonium in *picumnus* (qvæ avis est Marti dicata) legendum *Ornithogonia*, ut sane videtur. Confer Colomesium ad Gyraldum p. 217. Idem p. 120. notat *Cynæthonem* Lacedæmonium, cujus etiam *Ἡρακλείαν* laudat Schol. Apollonii, non *Theogoniam* scripsisse, ut affirmat Gyraldus, sed *Telegoniam*. Atqve ita Vossius qvoqve p. 13. de Poëtis Græcis ex Eusebii Chron. ad Olymp. V. 3. qvanqvam Meursius IV. 17. Misc. Lacon. apud Hieronymum & Marianum Scotum putat legendum *Genealogiam*, qvia Pausanias testatur eum *γενεαλογῆσαι ἔπεσι*. Sed hoc etiam in Telegonia facere potuit. Constat tamen alioqvi Telegoniam scriptam ab Eugamone Cyrenæo, qvem Æsopo æqvalem facit Syncellus p. 239.

l) Allegoricos in Theogoniam interpretes legisse se innuit Eustathius ad Iliad. Ξ. p. 982.

m) P. Lambecius in Lucubratt. Gellianis p. 117. pro verbis Gellii *in IIII in Hesiodum commentario*, omnino scribendum suadet *in Isin & Osiridem commentario*. Sed qvanqvam in libro de Iside & Osiride gemina qvædam leguntur iis qvæ Gellius è Plutarcho producit, non audeo tamen conjecturæ Lambecianæ accedere contra fidem Codicum MSS. cum rem eandem tradere Plutarchus potuerit & tradiderit non semel pluribus in scriptis suis.

XVII. Theogoniam suam ita claudit Hesiodus, ut post genealogiam Deorum ad fœminarum genus decantandum Musas adhortetur:

Νῦν δὲ γυναικῶν φῦλον ἀείσατε Ἡδυέπειαι
Μοῦσαι Ὀλυμπιάδες κοῦραι Διὸς αἰγιόχοιο.

Nimirum ut ad DEPERDITA HESIODI SCRIPTA [sedecim enim poëmata ab Hesiodo composita esse affirmat Joh. Tzetzes] pedem promoveamus, in iis primo statim loco memorandus venit:

ΓΥΝΑΙΚΩ͂Ν sive ut Eustathius ad Iliad. ί. p. 643. allegat ἩΡΩΪ́ΔΩΝ ΚΑΤΆΛΟΓΟΣ Α, Β. Γ. tum

ΓΥΝΑΙΚΩ͂Ν ΚΑΤΆΛΟΓΟΣ Δ, sive ἩΟΪ́ΑΙ ΜΕΓΆΛΑΙ [qvarum forte pars super est, Scutum Herculis] Et

ἩΡΩΓΟΝΊΑ sive ἩΡΩΙΚῊ ΓΕΝΕΑΛΟΓΊΑ. Vide si lubet qvæ de qvinqve hisce libris ita distinguendis dixi paulo ante § 12. ubi agebam de Aspide sive Scuto, nec male hac ratione constabit numerus librorum à Svida assignatus, cui inter Hesiodi scripta memorantur Ἡρωικῶν γυναικῶν κατάλογος ἐν βιβλίοις πέντε, qvod opus ab Aspide ibidem distinguit non minus ac Tzetzes in suis ad Hesiodum prolegomenis. In illis Catalogis Hesiodum etiam de Deorum nuptiis egisse testatur Menander Rhetor. p. 628. πολλὰ δὲ καὶ αὐτῷ ἐν τοῖς καταλόγοις τῶν γυναικῶν περὶ Θεῶν συνουσίας καὶ γάμου. Hesiodi exemplo Ἡρωικὰς Θεογαμίας scripsit *Pisander* Poëta memoratus Zosimo Lib. V, c. 29. Catalogi Hesiodei mentio etiam apud Lucian. in amoribus T. 1. p. 875. Stephanum in γερηνία &c. Dio autem Chrysostomus. 2. de regno p. 21. ex hoc probat Hesiodum ipsum se Homero inferiorem libenter agnovisse; qvod Heroibus Homero relictis, ipse celebrandas sibi sumserit mulieres.

Præterea Hesiodo adscriptæ fuerunt ΠΑΡΑΙΝΕ͂ΣΙΣ sive ὙΠΟΘῆΚΑΙ ΧΕΊΡΩΝΟΣ ad Achillem instituendum, de qvo scripto dictum est supra libro primo in *Chirone*.

ΜΕΛΑΜΠΟΔΊΑ sive ΕἸΣ ΤῸΝ ΜΆΝΤΙΝ ΜΕΛΆΜΠΟΔΑ. De hoc qvoqve poëmate, cujus librum tertium laudat Athenæus Lib. XIII. p. 609. egi superiore libro in *Melampode*.

ἈΣΤΡΟΝΟΜΊΑ ΜΕΓΆΛΗ sive ἈΣΤΡΙΚῊ ΒΊΒΛΟΣ. Plinius lib. XIIX. c. 25. *Occasum matutinum Vergiliarum Hesiodus, nam hujus qvoqve nomine exstat Astrologia, tradidit fieri cum æqvinoctium autumni conficeretur.* Scholiastes Arati ad v. 255. τὰς κεκλημένας ὑάδας, ὧν καὶ Ἡσίοδος ἐν τῇ ἀστρικῇ αὐτοῦ τὰ ὀνόματα διδάσκει βίβλῳ, λέγων. Φαισύλη ἠδὲ Κορωνὶς ἐϋστέφανός τε Κλέεια Φαιώ θ' ἱμερόεσσα καὶ Εὐδώρη τανύπεπλος. Eosdem versus profert Joh. Tzetzes in scholiis ad ἔργα p. 92. & Variar. Hist. Chil. 12. v. 167. seq. βίβλον ἀστρικὴν Hesiodi laudans, qvam tamen non videtur ipse inspexisse. Respectu hujus operis potissimum Callimachus opinor Aratum ut Hesiodi ζηλωτὴν perstrinxit in notissimo epigrammate qvod

exstat in Arati vita apud Petavium in Uranologio p. 270. & emendatum est ab If. Casaubono in Lectionibus Theocriticis c. IV. à Fulvio Ursino in Virgilio cum Græcis scriptoribus collato p. 251. ab Hugone Grotio ad Aratum, à Salmasio ad Solinum p. 525. sq. ab If. Vossio ad Melam p. 68. ab Holstenio ad Stephanum p. 301. & novissime à Rich. Bentleio in Græviana Callimachi editione p. 204. & 232. Hesiodo tamen suppositam fuisse Astronomiam innuit præter Plinium Athenæus lib. XIII. p. 491. *καὶ ὁ τὴν εἰς Ἡσίοδον δὲ ἀναφερομένην ποιήσας ἀστρονομίαν.* Cum admodum simplices & rudes essent observationes in illo opere & in *ἔργοις* traditæ, hinc apud Platonem & alios dicuntur *ἀστρονομοῦντες καθ' Ἡσίοδον*, qvi populariter & ad vulgi captum, non accuratius & *μαθηματικῶς* Astronomica tractabant.

ἘΠΙΚΗΔΕΙΟΣ ΕἸΣ ΒΑΤΡΑΧΟΝ *τινα τὸν ἐρώμενον αὐτοῦ.* Memorat Svidas.

ΠΕΡῚ ἸΔΑΙ͂ΩΝ ΔΑΚΤΎΛΩΝ. Idem Svidas. Et ex hoc Poëmate fortassis scripsit Plinius lib. VII. c. 56. Hesiodum tradere qvod ferrum in Creta repererint Idæi Dactyli.

ἘΠΙΘΑΛΑΜΙΟΣ ΠΗΛΈΩΣ καὶ ΘΈΤΙΔΟΣ. Hujus versiculos binos primores profert Isaacius Tzetzes prolegom. in Lycophronem, atqve ex illo loco, licet dissimulet, Ismaël Bullialdus ad Theonem p. 283. Barnesius ad Euripidis Phœnissas v. 829.

ΓΗ͂Σ ΠΕΡΙΌΔΟΣ memoratur à Strabone lib. VII. p. 302. Cæterum obiter notare liceat versum qvem inter Hesiodi fragmenta ponit Heinsius ex Etymologico magno in βύβλος, non esse Hesiodi sed Dionysii Periegetæ, v. 912.

ΑἸΓΙΜΙΟΣ sive *in Ægimium Poëma* ab aliqvibus Hesiodo, ab aliis tributum *Cercopi* Milesio. Athenæus Lib. XI. p. 503. *καὶ ὁ τὸν Αἰγίμιον δὲ ποιήσας εἴθ' Ἡσίοδός ἐστιν, ἢ Κέρκωψ ὁ Μιλήσιος.* Dalechampius *Αἰγινόμιον* legendum conjicit, *de pascendis & alendis capris*, sed Scholiastes Apollonii qvoqve in libro 4. *ὁ τὸν Αἰγίμιον ποιήσας, ἐν δευτέρῳ φησὶν, ὅτι ἡ Θέτις εἰς λέβητα ὕδατος* &c. Porro *Cercopem* illum Hesiodi æqvalem atqve æmulum fuisse notavi supra § 4. è Laërtio in vita Socratis, & ex argumento Aristophanis ranarum. Alius fuit & junior Cercops Pythagoræus de qvo dixi L. I. c. XIX. sect. 2. Etiam Svidæ *Αἰγίμιος* est nomen proprium. Sed fuit qvoqve Ægimius qvidam Eleus, Medicus antiqvissimus, cujus *περὶ παλμῶν* memorat Galenus IV. de pulsibus, T. 3. p. 44. 50. *περὶ πλακούντων* Athenæus XIV. p. 643.

ΘΗΣΈΩΣ ΕἸΣ ΤΟ͂Ν ἍΙΔΗΝ ΚΑΤΆΒΑΣΙΣ. Pausanias in Boeoticis p. 772. inter scripta Hesiodo tributa commemorat *καὶ ὡς Θησεὺς εἰς τὸν Ἅδην ὁμοῦ Πειρίθῳ καταβαίη.* Confer Joh. Meursium in Theseo c. 27.

ἜΠΗ ΜΑΝΤΙΚᾺ καὶ ἘΞΗΓΉΣΕΙΣ ἐπὶ ΤΈΡΑΣΙΝ. Idem Pausanias: οἱ

M

δὲ αὐτοὶ ὗτοι λέγουσι καὶ ὡς μαντικὴν Ἡσίοδος διδαχθείη παρὰ Ἀκαρνάνων, καὶ ἔστιν ἔπη μαντικά, ὁπόσα τε καὶ ἐπελεξάμεσθα καὶ ἡμεῖς, καὶ ἐξηγήσεις ἐπὶ τέρασιν. Nescio iidem ne fuerint.

ΘΕῖΟΙ ΛΌΓΟΙ, de qvibus Maximus Tyrius diss. 16. de Hesiodo agens, χωρὶς δὲ αὐτῷ, inqvit, πεποίηνται οἱ Θεῖοι λόγοι, ἅμα δὲ τοῖς λόγοις θεογονία.

ΚΕΡΑΜΕῖΣ. Vide supra, c. 2. inter scripta Homeri deperdita num. 13.

ΜΕΓΆΛΑ ΕΡΓΑ, Athenæus lib. 8. p. 364. ἅπερ πάντα ἐκ τῶν εἰς Ἡσίοδον ἀναφερομένων μεγάλων Ἠοιῶν καὶ μεγάλων ἔργων πᾳρῴδηται. Confer Langbænium ad Longinum p. 57. edit. Tollianæ.

ΚΗΎΚΟΣ ΓΆΜΟΣ. Idem Athenæus lib. II. p. 49. ὅτι Ἡσίοδος ἐν Κήυκος γάμῳ, κἂν Γραμματικῶν παῖδες ἀποξενῶσι τοῦ ποιητοῦ τὰ ἔπη ταῦτα, ἀλλ' ἐμοὶ δοκεῖ ἀρχαῖα εἶναι, τρίποδας τὰς τραπέζας φησί. Plutarchus VIII. 8. sympofiac. ὡς ὁ τὸν Κήυκος γάμον εἰς τὰς Ἡσιόδου παρεμβαλὼν εἴρηκεν.

XVIII. DE HERBIS scripsisse Hesiodum colligunt viri docti ex Plinii Lib. 15. c. 1. Lib. 21. c. 17. & 20. Lib. 22. c. 22. Lib. 25. c. 2. Sed fortasse obiter in aliis poëmatis ista tractaverat Hesiodus, ut de scolymo & asphodelo dixit in ἔργοις.

DE MEDICINA scripsisse singulari qvodam libro, minus adhuc mihi persuadeo, licet *Cleodemus* Medicus apud Plutarchum in convivio septem sapientum p. 158. contendit Hesiodum Medicum fuisse, qvi tam accurate & perite de victus ratione, vini temperie, aqvæ bonitate, lavacris, mulieribus, congressus tempore & infantum sessione disseruerit.

Neqve FABULARUM qvæ Æsopo tribuuntur auctor fuit, aut singulari qvodam opere *apologos* scripsit Hesiodus, licet eodem Plutarchi loco legas Æsopum sese Hesiodi discipulum jure profiteri posse, propter fabulam de accipitre & luscinia apud Hesiodum in ἔργοις v. 202. seq. & Qvintilianus Lib. 5. c. 11. negat fabulas originem accepisse ab Æsopo, sed videri primum auctorem earum Hesiodum. Hermogenes in progymnasm. Prisciano interprete: *Ubi sunt fabulæ vetustissimi qvoqve auctores ut Hesiodus, Archilochus, Horatius. Hesiodus qvidem luscinia, Archilochus autem vulpis, Horatius muris.* Theon Alexandrinus in progymnasin. p. 22. Αἰσώπειοι δὲ ὀνομάζονται οἱ μῦθοι ὡς ἐπίπαν, οὐχ ὅτι Αἴσωπος πρῶτος εὑρετὴς τῶν μύθων ἐγένετο, Ὅμηρος γὰρ καὶ Ἡσίοδος [confer Svidam in μῦθος] καὶ Ἀρχίλοχος καὶ ἄλλοι τινὲς πρεσβύτεροι γεγονότες αὐτοῦ φαίνονται ἐπιστάμενοι, καὶ δὴ καὶ Κόννις ὁ Κίλιξ [ita recte Colomesius in Opusculis p. 224. & p. 103. ad Gyraldum] καὶ Θοῦρος ὁ Συβαρίτης καὶ Κυβισσὸς ἐκ Λιβύης μνημονεύονται ὑπό τινων ὡς μυθοποιοί, ἀλλ' ὅτι Αἴσωπος αὐτοῖς μᾶλλον καταχόρως καὶ δεξιῶς ἐχρήσατο. Deniqve Euphorion, teste Svidâ, Heroicum Poëma edidit qvod inscripsit Ἡσίοδον. Inter Teleclidis Comœdias qvoqve fuit Ἡσίοδος memorata eidem Svidæ in οὐδαμῇ & Scholiasti

 Aristo-

Aristophanis, Athenæo Ἡσίοδοι. Neqve prætereundum est qvod *Euthydemus* Atheniensis versus qvosdam sub Hesiodi nomine vulgasse traditur ab eodem Athenæo L. III. p. 116. Pythagoram Homeri & Hesiodi carminibus decantatis animum suum delinire solitum refert Porphyrius in ejus vita p. 21. Neqve Homeri tantum sed Hesiodi qvoqve carmina μελῳδηθῆναι testatur Athenæus Lib. XIV. p. 620.

XIX. Superest ut jam deinceps editiones præcipuas scriptorum Hesiodi qvæ exstant, succincte perseqvamur.

Editiones Hesiodi Græcæ,

Prima *Aldi Manutii* Romani, dicata Guarino Veronensi, & luculentis typis exscripta Venetiis 1491. fol. In hac post Theocritum & Catonis disticha à Max. Planude Græce versa sententiasqve Theognidis, Pythagoræ ac Phocylidis, seqvitur Hesiodi Theogonia, post Theogoniam scutum Herculis, & postremo loco ἔργα καὶ Ἡμέραι. Qvem ordinem in novissima editione Hesiodi servavit Vir Cl. Johannes Clericus. Est mihi exemplum editionis hujus Aldinæ idem, qvo usus olim Daniel Heinsius, qvi manu sua nonnulla annotavit, & qvædam non vulgaria ex hac in reliqvis recentioribus emendari posse monuit.

Ἔργα καὶ ἡμέραι Paris. 1507. 4. curante Francisco Tissardo Confer A. Chevillierium de origine typographiæ Paris. p. 249.

Hesiodus Græce apud Juntas. 1515. 8. & Basil. ap. Joh. Frobenium 1521. 8vo. Venet. 1542. 8. Francof. 1549. 8.

Inter Poëtas Principes Henrici Stephani A. 1566. fol. typis majoribus & luculentissimis.

XX. *Editionis Hesiodi cum scholiis Græcis.*

Prima Veneta, ex officina *Joh. Francisci Trincavelli* Ao. 1537. in 4to. elegans & emendata, qvam ex codice MSto suppletam me memini videre in Bibliotheca Gottorpiensi Serenissimi Holsatiæ Ducis, inter libros Wowerianos. In hac editione, qvædam melius legi qvam in posterioribus etiam Heinsiana, notatum Seldeno ad marmora Oxoniensia p. 36. seq.

Secunda *Basileensis* A. 1542. 8. in qva Hesiodus cum versione *Bonnini Mombricii*: scholia Græca pleniora qvam in priore sed longe minus emendata, & augmentis qvibusdam non uno in loco interpolata potius qvam suppleta, & hinc inde vitiata atqve corrupta, adjunctis *Joh. Tzetzæ* scholiis latine versis à *Georgio Henischio.*

Tertia cum scholiis sive commentario ejusdem Tzetzæ. ad libri calcem. Basil. 1574. 8.

Qvarta *Heinsiana* Lugd. Bat. ex officina Raphelengii A. 1603. 4to. in qva post dedicationem ad Ordines Hollandiæ, seqvuntur *Dan. Heinsii* prolegomena, in qvibus Poëtæ Hesiodi character simplex à Grammaticorum calumniis vindicatur. Inde post nonnulla ex Svida, Anthologia, Gyraldo aliisqve de Hesiodo adscripta, legitur elegans Heinsii in Pandoram hymnus Græcus, qvem cum primum nomine auctoris dissimulato seorsim ex-

excusum Josepho Scaligero typographus communicasset, vir ille doctissimus antiqvo Poëtæ tribuere non dubitavit, teste auctore Apologiæ pro Heinsio adversus Crojum p. 129. Qvin Heinsio ipso teste in literis ineditis ad Æliam Putschium, negavit se, ex qvo renatæ sunt literæ, simile qvid Poëmatis græci compositum vidisse. Penultimus in appendice hymni versus: Γρωτιάδην τ' ἐρίηρα φίλων ζυγὸς αἰὲν ἐόντε omissus est in editione Heinsiana 1622. 8vo. post Synodum Dordracenam edita, [etiam in aliis recentioribus]* qvod Heinsius non auderet tantis laudibus mactare nomen Hugonis Grotii, laudatissimum profecto, sed prævalentibus tum in Belgio partibus invisum. Post alia in Hesiodum Heinsii Epigrammata occurrit argumentum ἔργων Hesiodi ab Heinsio græce scriptum, in qvo nonnulla ut parum græcismo congruentia perstringit Johannes Crojus p. 251. seq. Observationum sacrarum. Deinceps succedit Hesiodus ipse græce & latine cum græcis scholiis, qvæ ex editione Veneta per Bonav. Vulcanium MSti codicis auctoritate suppleta & castigata, collata insuper Basileensi editione Heinsius recensuit. Iconem variorum instrumentorum rusticorum qvæ exstat p. 310. qvamqve in sua editione p. 261. repeti curavit Johannes Clericus, debuit Heinsius Conrado Gesnero pag. 81. Operis de qvadrupedibus. Deniqꝫ subjiciuntur *fragmenta Hesiodi* ex veteribus scriptoribus collecta à *Jos. Scaligero* & *Dan. Heinsio*, tum Ἡσιόδου καὶ Ὁμήρου ἀγὼν Græce ex editione Henr. Stephani Ao. 1573 8vo. Catalogus scriptorum Hesiodi, Heinsiiqve introductio in doctrinam qvæ libris Hesiodi ἔργων καὶ ἡμερῶν continetur: notæ emendationes & observationes ejusdem Heinsii in Hesiodi ἔργα, & Scholiastas Græcos, latinumqve interpretem, & spicilegium fragmentorum *Hesiodi* à *Joh. Meursio* suppeditatum, atqve in græcos Hesiodi commentatores locupletissimus index Græcus.

XXI. *Editiones Hesiodi præcipuæ Græcolatinæ cum versione & notis doctorum Virorum.*

Cum versione latina & variantibus lectionibus è MSS. Palatinis & notis doctorum virorum ex officina *Hieronymi Commelini* A. 1591. 8vo.

Cum versione emendata ab *Erasmo Schmidio* & in ἔργα enarratione *Melanchtonis* & 23. tabulis synopticis ejusdem Schmidii. Witebergæ 1601. 8vo.

Cum versione emendata à *Dan. Heinsio*, ejusdem introductione, notisqve in opera & dies, & Hesiodi fragmentis. Lugd. Batav. 1613. & 1622. 8vo.

Cum

* Johannis qvoqve Clerici. edit. Amstelod. Vide memorias Dombenses sive Trevoltianas Anni 1701. p. 269.

Cum versione ab Heinsio castigata, notis *Cornelii Schrevelii* & indice *Georgii Pasoris* longe qvam in ejus collegio Hesiodeo Amst. 1632. 8vo. prodierat, locupletiore. ibid. typis Elzevirianis nitidissimis Anno 1657. 8vo. Huic editioni in qvibusdam exemplaribus etiam additur fusior *Lamberti Barlæi* in Theogoniam commentarius, in qvo analysis & Mythologia in tironum gratiam perspicue traditur.

Cum *Joh. Georgii Grævii* lectionibus Hesiodeis. Amst. 1669. 8vo.

Cum versione à *Joh. Clerico* * emendata, Grævii lectionibus Hesiodeis auctioribus, Dan. Heinsii introductione notisqve: & *Josephi Scaligeri* ac *Francisci Guieti* in Hesiodum, tum in partem ἔργων *Stephani Clerici* annotatis, & filii ejus *Johannis Clerici* Viri Cl. animadversionibus in universa Hesiodi opera, Theogoniam præsertim, & fragmenta, qvæ latine vertit & illustravit, indicemqve Georgii Pasoris addi curavit Amst. 1701. 8vo.

Familiam qvoqve ducit Hesiodus in editionibus Græcolatinis Poëtarum Georgicorum, Bucolicorum & Gnomicorum, sæpius editorum non uno in loco 8. & 12.

Olai Wormii qvæstionum Hesiodearum heptades duæ lucem adspexerunt Hafniæ A. 1616. 4to. *Radulphi Wintertoni* notæ in Hesiodum cum ejus Poëtis Græcis minoribus Cantabrig. 1652. 8vo. Prætereo *Johannis Spondani* in ἔργα notas vulgatas Rupellæ A. 1592. 8vo. & in idem poëma passim edita scholia *Job Castelii, Jacobi Ceporini, Johannis Frisii, Matthiæ Garbitii, Matthiæ Flacii* & notata Ethica atqve Oeconomica *Joh. Conradi Dieterici*, Lexilogiamqve ejusdem Hesiodeam vulgatam Giessæ 1659. 8vo. & *Georgii Henischii* schematismos, Basil. 1508. tabulasqve *Johannis Posselii*. Tum ineditum *Zach. Lundii* commentarium in Opera & dies, qvi Hafniæ servatur MS. in Bibl. Excellentissimi Viri Johannis Moth.

XXII. Latino carmine ἔργα καὶ ἡμέρας vertit paulo liberius *Nicolaus Valla* sive *de Valle* Paris. & Lips. 1507. 4to. Strictius *Ulpius* Franekerensis Frisius Basil. 1540. 8vo. Utraqve metaphrasis addita est versioni prosariæ & commentario *Stephani Riccii* in Hesiodi ἔργα recuso Lipsiæ A. 1611. 8vo. & prima vice edito ibid. A. 1580. 8vo.

Georgius Rotallerus carmine elegiaco reddidit Francof. 1576. 8.

Theogoniam transtulit versibus hexametris *Boninus Mombritius* Patricius Mediolanensis & uberiore carmine elegiaco in libros qvinqve distributo *Burchardus Pylades*, Brixianus, Basileæ ap. Oporin. 1544. 8.

Scutum Herculis Heroico carmine *Johannes Ramus de Goës*, qvod cum *Nicolai Vallæ* Metaphrasi ἔργων, & *Mombritii*, *Pyladæqve* Theogonia exstat in calce editionis Hesiodi Græcolatinæ Lipsiensis 1597. 8.

Opera

* Confer ejus Bibliothecam selectam T. XI. p. 349. & Memorias litterarias Trivultinas sive Dombenses A. 1701. T. 1. p. 250. seq.

Opera & dies *Gallico* carmine per *Jo. Antonium Bayfium*, cum aureis Pythagoræ carminibus ſententiisqve Phocylidæ & Naumachi Pariſ. 1574. 4. Heſiode traduit par *le Gras*. ibid. 1586. 12.

Rhythmis *Danicis* Heſiodum expreſſit *Henr. Thomas Gerner*.

XXIII. Inter fragmenta Heſiodi ab Heinſio Clericoqve omiſſus eſt locus, ſervatus utcunqve â Fulgentio Lib. III. Mytholog. c. 1. qvem hoc loco reſtituere conabor. Fulgentii verba hæc ſunt: *Proetus Pamphylia lingua ſordidus dicitur, ſicut Heſiodus in Bucolico ludicro ſcribit, dicens*: PEPRIGROSISTAFVLVEVLACTISMENESEMORUM. *Id eſt: ſordidus inſtar uvarum bene calcatarum ſanguineo rore.* Antiqvæ Fulgentii editiones, verba Græca plane omiſere. MSti codices cum editione Munckeri non ſapiunt ultra ea qvæ adſcripſi. Vere monuit Reineſius, Græca latinis ſcripta literis, per librarios præcipue adeo imperitos, lectu & intellectu difficillima eſſe c. 13. de lingua Punica num. 24. ſeq. Tentavit tamen Iſ. Caſaubonus ad Svetonii Auguſtum cap. 67.

Προῖτος ἐυςιβέων βοτρύων δρόσῳ αἱματόεντι

Jacobus Gronovius in Exercitationibus de Dodone. p. 36.

Βρίθωσι ςαφυλῆς ἐυσάκτης μῆνες ἔνωροι

Videndum veterine lectioni propius accedat & Fulgentii verſioni melius reſpondeat, qvomodo ſcribendum conjicio:

Προῖτος ῥ ὡς ςάφυλ' εὖ λακτισμέναι αἵματος ἕρσῃ.

Alium Heſiodi verſum de Prœti filiabus ſervavit Svidas in *μαχλοσύνῃ*.

Εἵνεκα μαχλοσύνης ςυγερῆς τέρεν ὤλεσαν ἄνθος.

XXIV. Heſiodum *Homeri Imitatorem* multi obſervarunt, ita ut jam olim notaverint Critici, Euſtathius, aliiqve verſiculos pæne eosdem apud Homerum & Heſiodum pariter occurrentes. Adde Bochartum in Hierozoici T. 1. p. 681. Convenit & in hoc Poëtæ noſtro cum Homero, qvod ſimiliter atqve ille viſus eſt interdum parum abhorrere â *Phraſi Orientalium*, ut oſtendit *Zacharias Boganus* in Homero & Heſiodo Hebraizonte. Oxon. 1655. 8vo. Ne dicam de variis Etymologiis ex Phœnicia lingua petitis, qvibus Heſiodi Theogoniæ lucem afferre conatus eſt præ cæteris Johannes Clericus.

XXV. Concludam hoc caput indiculo ſcriptorum ab interpretibus Græcis Heſiodi allegatorum, qvi cum in Heinſii editione deſideretur, illum non ingratum ſtudioſis harum literarum eſſe futurum confido.

Index Scriptorum ab interpretibus Græc laudatorum.

Variis locis auctior ex obſervationibus Illuſt GISBERTI CUPERI.

Philo-

CAPUT IX.

De ÆSOPO & aliis fabularum ſcriptoribus.

Æſopi ætas. 1. Vita à Max. Planude ſcripta indigna fide & plena fabulis atque anachroniſmis. 2. Plures Æſopi. 3. Æſopi Phrygis libri de iis quæ ipſi apud Delphos acciderunt. 4. Fabulæ num ab ipſo ſcriptæ, ambigitur. 5. Variæ fabularum collectiones Græcæ deperditæ. 6. De fabularum ſcriptoribus Græcis qui exſtant. 7. De Gabria ſive Babria. 8. De ejus fragmentis & Metaphraſi ſive Epitome Ignatii Diaconi. 9. De fabulis Aphthonii. 10. Collectio fabularum Æſopiarum à Neveleto edita. 11. Collectio Maximi Planudæ. 12. Latini veteres fabularum ſcriptores. 13. Locmannus Arabs neutiquam idem cum Æſopo. 14. Recentiores fabularum interpretes & ſcriptores qui latine illas ediderunt. 15. Verſiones fabularum Æſopi Hebraica, Græcobarbara & in varias linguas vernaculas. 16.

I.

ÆSOPUS è Cotieo Phrygiæ, æqvalis Solonis, Periandri, Chilonis & aliorum ſapientum, floruit circa Olympiadem LII.* cujus annus primus incidit in 572. ante Chriſtum. Poſtqvam Demarcho Athenienſi & poſtea Xantho Samio deniqve cum Rhodope Threiſſa Jadmoni itidem Samio** ſerviiſſet, ab hoc libertati redditus eſt, qvam pridem meruerat ob ingenium liberale ac peramœnum. Crœſo Regi charum fuiſſe Svidas*** auctor eſt, miſſumqve ab eodem Delphos**** & Corinthum ad Periandrum tradit Plutarchus. Sed Soſicrate apud Laërtium***** teſte, Periander obiit Olympiade XLVIII,

* Laërtius in Chilone Lib. I. ſect. 72. è Soſicrate.

** Hinc Samius qvibusdam dicitur Æſopus. Confer Julianum Orat. VII. p. 207.

*** Svidas de Æſopo: διέτριψε παρὰ Κροίσῳ φιλούμενος. Idem & in μᾶλλον ὁ Φρύξ. Plutarchus in Solone p. 94. Ab Idmone libertati redditum teſtatur Heraclides in politiâ Samiorum.

**** Plutarch. in convivio VII. ſapientum p. 151. ἐτύγχανε γὰρ ἀπὸ Κροίσου νεωστὶ πρός τε Περίανδρον ἅμα καὶ πρὸς τὸν θεὸν εἰς Δελφοὺς ἐπεσταλμένος.

***** Laërt. Lib. I. Sect. 95. de Periandro: Σωσικράτης δέ φησι πρότερον Κροίσου τελευτῆσαι αὐτὸν ἔτεσι τετταράκοντα, καὶ ἑνὶ πρὸ τῆς τεσσαρακοστῆς Ὀλυμπιάδος. XL. Annis ante finem regni Crœſi, & ante Olympiadem XLIX. anno uno.

XLVIII., annis XL. ante Crœsi calamitatem, & Crœsus cum qvatuordecim annos regnasset, à Cyro victus est Olympiade LVIII. Æsopi mors refertur ab Eusebio & Svida ad Olymp. LIV. Atqvi Olymp. LV. 1. Pisistratus primo tyrannidem occupavit Athenis, qvo facto fabulam de ranis regem petentibus ab Æsopo ralatam testatur Phædrus Lib. I. fab. 2.

II. Eqvidem Maximus Planudes refert inter alia Æsopum laudantem dictum Euripidis in mulieres, qvi natus fuit Olymp. LXXV. anno primo. Sed à multis eruditis jam animadversum fuit illam vitam fide prorsus indignam & pluribus Anachronismis atqve absurdis commentis refertam esse. Ita Franciscus Vavassor Lib. de ludicra dictione p. 19. seq. & Libro de epigrammate p. 192. Petrus Baylius in Lexico Historico Critico ubi de Æsopo erudite differit, p. 1172. seq. editionis secundæ, Menagius ad Laërtium p. 27. David Clericus qvæst. III. & Rich. Bentlejus in diss. Anglice edita de fabulis Æsopi p. 147. seq. qvi & illa fabulis adscribunt, qvod ab eodem Planude traditur fuisse

*— — — — Macer turpi * gibbâqve figurâ*
Bufonisqve oculis, & naso rhinocerotis.

De Æsopo præterea videndus Gisbertus Cuperus libro & capite qvarto observationum, M. Z. Boxhornius in oratione de sapientiâ Æsopi, & qvi vitam ejus latine composuit Joachimus Camerarius. Gallicè Caspar Bachetus Meziriacus, Burgis Anno 1632. 16. & fabulator nostri temporis ingeniosissimus Johannes Fontanus.

III. Fuere itidem alii Æsopi in veterum monumentis memorati, de qvibus Nobilissimus Vir Petrus Axenius ὁ μακαρίτης in limine notarum ad Phædrum.

1.] Mithridatis Regis anagnostes, qvi ejus elogium & de Helena librum scripsit. Hesych. illustris & Svidas in Αἴσωπος tum idem Svidas in Παν.

2.] Claudius Æsopus pater, tragœdiarum histrio excellens, qvi arte sua magnas opes coacervavit. Vide ad Plin. X. 51. XXXV. 12. Salmasium ad Tertul. de pallio p. 427. seq. Lindebrogium ad Terentium p. 588. & Octavii Ferrarii electa p. 128. Servum ejus Licinium memorat Cicero ad Q. fratrem Lib. I. Epist. 2. Idem Cicero Æsopo huic perinde ut Roscio histrioni Comico præstantissimo operam dedit ut ab iis actionem disceret. Confer Plutarch. in Cic. p. 863. Mentio hujus Æsopi etiam apud Symmachum X. 2. Epist. Macrobium &c.

3.] Claudius Æsopus superioris filius, luxuriosissimus. Horat. 2. serm. 3. Valerius Max. IX. 1. extern. 2. Plin. IX. 35. &c. Confer Baylii Lex. p. 1177. seq. atqve iterum Tertullianum cap. V. de pallio.

4.] Æsopus

* Frid. Nomius Satira XIII. p. 164.

4.) Æſopus Demoſthenis libertus. Macrob. Lib. I. c. XI. Saturnal.

5.) T. Curtilius Æſopus in Vet. inſcript. apud Gruterum p. 868. 8.

6.) L. Herennius Æſopus apud eundem p. 913. 13.

7.) Q. Lælius Æſopus. id. p. 347. 4.

8.) Æſopus Cæſaris Aug. diſpenſator Apſyrtianus, apud Reineſ. inſcript. IX. 79.

9.) Æſopus ſcriptor Hiſtoriæ Alexandri M. de qvo infra, Libro VI.

IV. Cæterum priſcum illum Æſopum de qvo in præſenti agimus Phrygem Svidas refert ſcripſiſſe *Libros II. de iis qvæ ipſi apud Delphos acciderunt*, τὰ ἐν Δελφοῖς αὐτῷ συμβάντα, ἐν βιβλίοις β΄. qvod Scaliger repetit in ἀναγραφῇ Olympiadum ad Olymp. XL. ſed in notis ad Euſebium hoc abſurdum eſſe notat, qvia Æſopus à Delphis interfectus ſit Olymp. LIV. Ne vero ſit opus comminiſci Æſopum revixiſſe, * aut bis fuiſſe apud Delphos, & de priori ſuo acceſſu ſcripſiſſe, atqve in opere illo Sacerdotes Delphicos offendiſſe, atqve ita ad eos reverſum periiſſe: Svidas ipſe parum tribuit famæ de libris illis ab Æſopo ipſo compoſitis: Μᾶλλον δέ τινες φασὶ τὸν Αἴσωπον ἀποκρίματα (h. e. λόγους ſive fabulas unde λόγοι & ἀποκρίματα conjunguntur apud eundem Svidam in λογοποιός.) γεγραφέναι μόνον. ἐν γὰρ Δελφοῖς ἀδίκως ἀπολέσθαι ὑπ᾽ αὐτῶν κατακρημνισθέντα ἀπὸ τῶν Φαιδριάδων καλουμένων πετρῶν κατὰ τὴν νδ΄ Ὀλυμπιάδα. Cauſam interfecti Æſopi ultionemqve ita refert Plutarchus de ſera numinis vindicta p. 556. ſeq. Λέγεται Αἴσωπον ἐν ταῦτα ἐλθεῖν &c. *Æſopum huc (Delphos) veniſſe ferunt allato à Crœſo auro, ut & magnifico ſacrificio Apollinem veneraretur, & Delphis viritim qvaternas minas diſtribueret. Cum vero ei offenſa qvædam & diſcordia cum Delphicis eſſet oborta, ſacris qvidem fuiſſe operatum, ſed pecuniam Sardes remiſiſſe, ut qui homines iſtos beneficio indignos judicaret. Delphos è compoſito ſacrilegii inſimulatum* (phialam nempe auream ejus ſupellectili permixtam deprehenderant, ut auctor eſt Heraclides in Politia Magnetum) *eum interfeciſſe præcipitatum è ſaxo qvod* ὑάμπειαν *nominant. Ex eo Deum iras in ipſos exercuiſſe, ** & cum ſolo ſterilitatem, cum Hominibus omnis generis tetros morbos intuliſſe, ita ut Delphi ſingulis Græcorum conventibus edixerint, ſe paratos eſſe ſi qvis Æſopi gratia pœnas ab ipſis exigere vellet. Tertia demum ætate veniſſe Idmonem Samium* (ſive Jadmonem Herodot.

* Ptolemæus Hephæſt. apud Photium p. 252. edit. Hœſchelii: ὡς Αἴσωπος ἀναιρεθεὶς ὑπὸ Δελφῶν ἀνεβίωσε καὶ συνεμάχησε τοῖς Ἕλλησι περὶ Θερμοπύλην. Zenobius 1. proverb. 47. Svidas in Αἴσωπος & ἀναβιῶναι. Scholiaſtes Ariſtoph. p. 357. ad Veſp & p. 387. ad Aves.

** Vindicatæ ab Apolline Æſopi cædis meminit etiam Libanius in Apologia Socratis T. 1. p. 687.

rodot. 2. 134.) *qvi genere Æſopum neqvaqvam attingeret, ſed prognatus ab iis eſſet qvi Æſopum Sami emiſſent. Huic pro delicto ſatisfeciſſe Delphos, atqve ita malis eos liberatos fuiſſe. Ferunt ex hâc re tractum, ut ſupplicium ſacrilegorum ab Hyampeia in Naupliam petram transferretur.* Etiam à Delphis στήλην ſive ſtatuam erectam interfecto injuſtè Æſopo tradit Maximus Planudes. * Similiter ſtatuam ingentem Æſopo Athenis poſitam memorat Phædrus ** in epilogo libri 2. qvam à Lyſippo ſtatuario factam colligitur ex epigrammate Græco Agathiæ. Prætereo qvod incerta fide idem Planudes refert Lycerum Regem Babylonis tanti æſtimaſſe Æſopi ingenium, ut ſtatuam auream ei conſecraret, qvem ſuſpexerat tanqvam κίονα τῆς ἑαυτοῦ βασιλείας, & qvod teſte Tatiano adverſus Græcos p. 55. non tantum fabulæ ſempiternam Æſopo memoriam pepererunt, ſed & Ariſtodemi plaſtie eum clariorem reddidit, & qvod Philoſtratus deniqve Lib. I. imaginum c. 4. deſcribit Æſopum cum oculis in terram defixis in medio choro vulpium aliorumqve animalium imitantium humanum habitum atqve inceſſum.

V. FABULIS Æſopi qvidem jampridem nihil fuit celebrius, qvas ob ſingularem venuſtatem Auſonio Epiſt. 17. celebratam creditus fuit ſive à Mercurio votis obtinuiſſe, ut legas apud Philoſtratum V. 5. de vita Apollonii, ſive juſſu Apollinis in medium protuliſſe, ut eſt apud Avienum qvi in præfat. fabularum *Æſopus,* inqvit, *reſponſo Delphici Apollinis monitus ridicula auſus eſt, ut legenda firmaret.* Ridicula vocat, qvæ Ariſtophanes in avibus & veſpis fabulas memorans vocat Αἰσώπου γελοῖα, unde Clariſſ. Bentlejus recte reprehendit Scholiaſten Ariſtophanis qvi p. 33. ad

 Veſpas

* In vitâ Æſopi extremâ: ὡς συνειδότες ἑαυτοῖς ἀδίκως φονευθέντι Αἰσώπῳ καὶ στήλην ἀνέστησαν.

** Verba Phædri hæc ſunt:

Æſopo ingentem ſtatuam poſuere Attici,
Servumqve collocarunt æternâ in baſi,
Patere honoris ſcirent ut cunctis viam,
Nec generi tribui, ſed virtuti gloriam.

Ingentem ſtatuam, accipio ſplendidam, illuſtrem, neqve neceſſe arbitror cum clariſſimo Gudio reſcribere *Æſopi ingenio.* Agathiæ Epigramma in Æſopum exſtat Libro IV. Anthologiæ tit. 33. in Philoſophos, & ex Grotii verſione ſic ſe habet:

Fictorum Lyſippe decus Sicyonie, laudo
Æſopi Samii qvod ſenis effigiem
Antelocas ſeptem Græcis ſapientibus; horum
Nam dictis vis eſt plurima, ſvada deeſt.
Ille docet verum blanda ſub imagine falſi,
Sed docet & monſtrat ſeria cuncta joco:
Aſpra jubent alios: Samii me fabula mulcet,
Utile ſub dulci qvæ tegit illecebra.

Vespas putabat ab Aristophane respici gestus ridiculos Æsopi Tragici histrionis Αἴσωπος Τραγῳδίας ἐγένετο ὑποκριτὴς γελοιώδης. Verum histrio ille Romæ clarus non uno post Aristophanem sæculo, respici à Comico neutiqvam potuit, & clarè Hesychius: Αἰσώπου γελοῖα, οὕτως ἔλεγον τοὺς Αἰσώπου μύθους. *Æsopei logi* vocantur Senecæ consolat. Polyb. c. 27. unde Æsopus λογοποιὸς* apud Eustathium, Theonem, Laërtium, Herodotum, & alios. Non primum sed præcipuum fuisse fabularum auctorem sive ut Macrobii verbo utar fabulonem, notavit præter Qvintilianum ** V. 11. idem Theo in progymnasmatis, cujus locum insignem produxi supra c. 8. §. 18. Fabulas scripto consignasse hunc ut Julianus Imp. Orat. 7. τῶν μύθων Ὅμηρον; diserte affirmat Aphthonius. Νικᾷ δὲ μᾶλλον Αἰσώπειος λέγεσθαι (ὁ μῦθος) τῷ τὸν Αἴσωπον ἄριστα πάντων συγγράψαι τοὺς μύθους. Confer Svidam in loco ante allato & Eustathium ad Iliad. ά. p. 22. cui Æsopus vocatur μυθογράφος qvemadmodum etiam Tzetzæ IX. hist. 260. & VII. hist. 105. Videtur etiam scriptas fabulas innuere Plutarchus contra Stoicos p. 1067. & convitium Aristophaneum in Avibus p. 387. οὐδ' Αἴσωπον πεπάτηκας, nisi hæc verba Apostolio etiam laudata VIII. 85. proverb. sic malis interpretari: *nec de tristi illa Æsopi fabula inaudivisti*, Apud Galenum XI. de simplic. medicam. T. 2. p. 149. excusum invenio, οὐδ' Αἴσωπον μεμάθηκας. Omitto verba Planudæ in Æsopi vita: καὶ μετὰ τοῦτο τοὺς εἰκότας συγγραψάμενος μύθους τοὺς μέχρι καὶ νῦν φερομένους παρὰ τῷ βασιλεῖ (Κροίσῳ) κατέλιπε. Occasionem componendarum fabularum his verbis refert Phædrus in proœmio libri tertii:

--- *Ser-*

* At λογογράφος plerumqve denotat scriptorem prosarium, qvales sunt tum alii, tum qvi Historias scribunt. Itaqve apud Plutarchum V. 2. sympos. τῶν λογογράφων καὶ ποιητῶν ἔθνος minus bene reddit eruditus interpres: *Fabularum scriptores & poetarum gentem* p. 674. Neqve rem acu tetigit Amiotus, qvi de Oratoribus hunc locum intellexit. Licet enim illi qvoqve dicuntur λογογράφοι, tamen alios etiam qvi pedestri sermone utuntur illo vocabulo denotari constat.

** Qvintiliani verba sunt: *Illæ qvoqve fabulæ qvæ etiamsi originem non ab Æsopo acceperunt, nam videtur earum primus auctor Hesiodus, nomine tamen Æsopi maxime celebrantur.* Hunc locum ita intellexit scriptor libelli Anglico editi sub titulo: a view of the dissertation upon the Epistles of Phalaris Lond. 1698. 8. ac si Qvintilianus existimasset fabularum qvæ ipsius ætate sub Æsopi nomine ferebantur, verum auctorem esse non Æsopum sed Hesiodum. At enim epitheton *primi* auctoris non respicit fabulas Æsopias qvæ unum tantum possunt habere auctorem, sed fabulas universe, neqve aliud docet Qvintilianus, ut Theo qvoqve, qvam Hesiodo ante Æsopum idem scribendi genus placuisse: in Hesiodi enim poëmatis etiam fabula occurrit de accipitre & luscinia. Vide qvæ supra c. VIII. 18. Sic Augustinus lib. 2. c. 3. adversus Academicos fabulam fingens de Philocalia & Philosophia, *qvam totam*, inqvit, *nam subito Æsopus factus sum, Lucentino carmine svavius indicabis, poëta est enim pæne perfectus.*

— — — Servitus obnoxia (i. e. Æsopus servus)
Qvia qvæ volebat non audebat dicere,
Affectus proprios in fabellas transtulit,
Calumniamqve fictis elusit jocis.

Incertum tamen est utrum veteres qvi Æsopias fabulas memorant* Aristophanes, Plato & Aristoteles usi sint Æsopi ipsius scripto, aut potius eas retulerint qvales vel ore traditas vel ab alio collectas acceperunt, ut *Socrates* in Platonis Phædone ait se Æsopi fabulas versibus complexum qvas memoria repetere potuit. Monitum enim somnio ut Musicæ operam daret, scripsisse pæana, deinde οὓς προχείρους inqvit εἶχον καὶ ἐπιστάμην μύθους τοὺς Αἰσώπου, τούτων ἐποίησα οἷς πρώτοις ἐνέτυχον. Tum in initio operis qvod refert Laërt. II. 42. Socrates Æsopum dicentem inducit, non scribentem:

Αἴσωπος ποτ' ἔλεξε Κορίνθιον ἄστυ νέμουσι
Μὴ κρίνειν ἀρετὴν λαοδίκῳ σοφίῃ.

VI. Fabulas Æsopi à Socrate versibus expressas memorat præterea Svidas in Σωκράτης, Plutarchus de audiendis poëtis, & Avienus in præfat. fabular. *Diagoras* qvoqve Melius qvi Olymp. XCI. Athenis exulavit, fabularum Æsopiarum collectionem edidisse videtur, nam ejus Φρυγίους λόγους Tatianus memorat, certe constat λόγους Φρυγίους dici ut Φρύγιον αἴνιγμα apud Maximum Tyrium Diss. XXXIII. ab Æsopo Phryge, ut *Sybariticos* ** à Thuro Sybarita, cujus meminit Theon & *Li-*

* Aristophanes in Vesp. & pace. Plato Alcibiade 1. Aristoteles 2.20. Rhetor. Dio Chrysostomus Orat. XXXII. ad Alexandrinos p. 380. ἔχω ἢ καὶ ἄλλον εἰπεῖν λόγον ἀνθρώπου Φρυγὸς ἀκούσας, Αἰσώπου συγγενοῦς &c. adde XII. p. 195. XXXIII. p. 398. LXXII. p. 631. Lucianum Hermotimo T. 1. p. 567.

** Aristoph. Vespis p. 357. Αἰσωπικὸν γέλοιον ἢ Συβαριτικόν. Hesychius in Συβαριτικοὶ λόγοι. Exemplum est apud Aristoph. ibid. p. 362. qvod è versione Grotii adscribam:

Sybarita qvidam præceps de curru datus
Grave vulnus & qvidem ipso in capite acceperat
Ignarus qvippe frena regere qvadrupedum,
Qvem sic amicus adstans cœpit alloqvi:
Qvam qvisqve callet artem in ea se exerceat.

Meminit & Aphthonius: καλεῖται δὲ Συβαριτικὸς ὁ μῦθος, καὶ Κίλιξ (à Conno Cilice) καὶ Κύπριος, πρὸς τοὺς εὑρόντας μεταθεὶς τὰ ὀνόματα. Fabulam de Mida Φρύγιον λόγον vocat Nazianzenus Orat. XX. pag. 331. Hermogenes Prisciano interprete: *Nominantur autem ab inventoribus fabularum aliæ Æsopiæ, aliæ Cypriæ, aliæ Libycæ, aliæ Sybariticæ, omnes autem communiter Æsopiæ dicuntur, qvoniam in conventibus freqventer solebat Æsopus fabulis uti.* Theo progymnasm. καλοῦνται δὲ Αἰσώπειοι [μῦθοι] καὶ Λιβυστικοὶ (Dio Chrysost. IV. de regno p. 71. & diss. V. p. 82.) ἢ Συβαριτικοί τε καὶ Φρύγιοι

& *Libycos* * à Cybiſſo qvi ex Libya oriundus fuit, *Jonicos* à Sotade qvi Jonice ſcripſit teſte Svida in Σωτάδης. Neqve obſtat qvod Heſychius illuſtris & Svidas, qvibus illud Diagoræ ſcriptum dicuntur ἀποπυργίζοντες λόγοι, ** notant in illo parum reverenter tractatos eſſe Deos, nam hoc in fabulis etiam fieri potuit, ut Bernhardi Ochini apologi redarguunt ſuperſtitiones Eccleſiæ Romanæ. Inter *Demetrii Phalerei* ſcripta à Laërtio V. 81. Αἰσωπείων ά, atq; iterum 80. referuntur λόγων Αἰσωπείων συναγωγαί qvod interpres latinus, etiam in edit. Wetſteniana male reddit *orationum Æſopiarum collectiones*, cum per λόγους fabulas indicari ex jam dictis clariſſimum ſit, unde λογοποιήσαντες apud Heſych. πλασάμενοι λόγους ψευδεῖς. Confer Svidam in λογοποιῶν & Varinum in λόγος, ubi ex Euſtathio (qvem non nominat) ad Iliad. α. p. 22. docet λόγον veteribus fuiſſe qvi poſtea μῦθος, contra μῦθον qvi antea pro

γιοι καὶ Κιλίκιοι καὶ Καρικοὶ, (horum exemplum in appendice Vaticana proverb. 61.) Αἰγύπτιοι καὶ Κύπριοι ἀπὸ Κυπρίας γυναικός. Scholiaſtes Aphthonii p. 4.: οἱ μὲν Συβαρῖται ἐκ μόνων λογικῶν ζώων μύθους ἐξεῦρον (hoc utcunqve confirmatur exemplo qvod ex Ariſtophane attuli) οἱ δὲ Κίλικες καὶ Κύπριοι ἐμπορευόμενοι καὶ τόπους ἀγνώστους διερχόμενοι ἐνεπλάσαντο τοὺς ἐξ ἀλόγων ζώων μύθους, ὡς ἑωρακότες ἐν τόποις τισὶ ξένην μορφὴν ἔχοντα ζῶα. Ὁ δὲ Αἴσωπος τοὺς ἐξ ἀλόγων καὶ λογικῶν μύθους ἀνεπλάσατο πρὸς βιωφελῆ παραίνεσιν. Aliter Iſidorus Hiſp. Lib. I. cap. 39. *Fabulas primus invenisse traditur Alcmaeon Crotonienſis : Appellantur Æſopicæ qvia is apud Phrygiam in hac re pollebat. Sunt autem fabulæ aut Æſopicæ aut Libyſticæ. Æſopicæ ſunt cum animalia muta inter ſe ſermocinaſſe finguntur, vel qvæ animam non habent, ut urbes, arbores, montes, petræ, flumina. Libyſticæ autem dum hominum cum beſtiis aut Beſtiarum cum hominibus fingitur vocis eſſe commercium.* Aliter deniqve Theo nullam ejusmodi differentiam agnoſcens, cui aſſentit Voſſius II. 15. 2. Inſtit. Or.

* Heſychius: Λιβυκοὶ λόγοι. Χαμαιλέων φησὶ Λίβυν τὸν (ex Theone ſcribendum puto Κυβισσὸν τὸν Λίβυν) εὑρεῖν τοὺς λόγους τούτους. Meminit eorundem etiam Æſchylus Myrmidonibus apud Svidam in ταυτί. ὅδ' ἐστὶ μύθων Λιβυστικῶν λόγος. Vide A. Schottum ad proverbia p. 543. Ariſtoteles 2. 20. Rhetor. ἓν μὲν παραβολή, ἓν δὲ λόγοι οἷον οἱ Αἰσώπειοι καὶ Λιβυκοί. Male clariſſ. Bullialdus in verſione Theonis Smyrnæi p. 112. *Libyca oratio*, fabulam enim notari ipſe agnoſcit in notis; itaqve reddendum erat *Libycus logus*. Confer veterem λόγον ſive fabulam de leone Virginis nuptias petente apud Diodorum Sic. XIX. T. 2. p. 672. Etiam Λυδίους λόγους memorat Schol. Aphthonii.

** Qvaſi de *turre præcipitantes* dicas. Hoc nomen videtur libro impoſitum ab iis qvi Diagoram exoſum reddere volebant. Nam ſi ab auctore ipſo fuiſſet, opportunior ſcopo Tatiani, neqve ab illo prætermiſſus. Cæterum re diligentius conſiderata fateor parum certam eſſe hanc de Φρυγίοις Diagoræ λόγοις conjecturam, neqve me præterit, in alia abire Voſſium de Hiſt. Gr. & clariſſ. Baylium in Lexico p. 1041. edit. ſecundæ. Inter Democriti qvoqve ſcripta Φρύγιον λόγον memorat Laërtius.

pro narratione vera accipiebatur, freqventatum poſt deinde pro ficta & fabuloſa. Perinde ut latinis qvoqve *fabulam* vero ſermone dictam multis exemplis docet Voſſius in Etymologico. Fabulas ſcripſerat etiam *Myro* Rhodia, ut Svidas auctor eſt. Forte & *Patæcus*, qvi Æſopi ſe animam nactum jactabat teſte Plutarcho in Solone p. 81.

VII. Ab eo tempore *Babrius* qvidam, ab aliis *Babrias* vel *Gabrias** nominatus, non invita ut ex fragmentis apparet Minerva ſcripſit Æſopios μύθους ſive μυθικὰ libris decem, ut Svidas, vel ut Avienus, *duobus*, & qvidem verſu Choliambo ſive Scazonte. Primus qvi ejus meminit eſt Julianus Imperator Epiſt. 59. ad Dionyſ. τὸν μῦθον τὸν Γαβρίου ἀκήκοας. Γαλῆ ἀνδρὸς εὐπρεποῦς ἐρασθεῖσα. τὰ δ' ἄλλα ἐκ τοῦ βιβλίου μάνθανε. Ita ſe in Barocciano Codice reperiſſe Petavius teſtatur. Avienus in præfat. *qvas* (fabulas) *Græcis jambis Gabrias repetens in duo volumina coartavit.* Babrium vocat Etymologici M. auctor in ὄμφαξ & in πεπρωμένον, ubi hos elegantes ex eo verſiculos profert:

> Ἃ σοι πέπρωται, ταῦτα τλῆθι γενναίως
> Καὶ μὴ σοφίζου, τῶν χρεῶν γὰρ οὐ φεύξῃ.

Γαβρίας dicitur in Johannis Tzetzæ codicibus chil. VIII. v. 516. ſed Βαβρίας XIII. v. 258. ὥσπερ Βαβρίας γράφει ἐν μυθιάμβοις τοῖς χωλοῖς &c. Affert deinde ex illo verſus qvosdam ſcazontes qvi duobus auctiores leguntur apud Natalem Comitem IX. 5. Mythologiæ. Fabula ipſa legitur in Proſaicis Græcis à Neveleto vulgatis fab. 245. Tzetzes idem XIII. verſ. 494. τοῖς Μύθοις τοῖς Αἰσώπου τε καὶ στίχοις τοῦ Βαβρίου Λέων καθεύδων πλάττεται &c. mox adducit verſum non ſcazontem ſed Jambicum:

> Οὐ μῦν πλοοῦμαι τὴν δ' ὁρμὴν ἐκτρέπω.

qvi verſus inemendatus legitur fabula 2. inter eas qvas ſub Gabriæ nomine habemus. Svidas qvam freqventiſſime Babrium laudat & plurimos ex eodem profert Choliambos: aliqvos etiam hinc inde, Babria non laudato, qvos ex argumento facile agnoſcas illius eſſe. At verba apud eundem in παλαμναῖος, οὐκ ἔδοξαν ἄνθρωποι εἶναι ἀλλὰ δαίμονες παλαμναῖοί τινες, non Babrii ſunt ſed Procopii Hiſt. arcanæ c. 12. ut doctiſſimo Neocoro probe animadverſum. Ceterum non male Carolus Boylius in examine diſſertationis Bentlejanæ de fabulis Æſopi p. 245. ſuſpicabatur verſus binos qvos ἐκ τῶν τοῦ Αἰσώπου μύθων profert Scholiaſtes Thucydidis, Babrii noſtri eſſe, ſunt autem hi:

> —— ἄλλος ἄλλον ἀγρεῦσαι θέλων
> Τρέχει τις ἄλλος ἐκ κακοῦ σώζων.

* Michaëlis Gabriæ Epiſtolas MSS. memorat Geſnerus in Bibl.

i.
25.

chia & aliis nonnullis Lond. 1657. 8. Tum Sexaginta fabulæ Æsopi selectæ una cum versione, paraphrasi & scholiis *Georgii Sylvani* Lond. 1685. 12. Mythologia Æsopi & Gabriæ, ac tabula Cebetis. Lond. 1682. 12. Præterea Oxonii *A. Alsop* è Collegio Corporis Christi typis Scheldonianis A. 1698. 8. vulgavit fabularum Æsopicarum delectum, in qvibus occurrunt Græcæ CLVIII. rescissis (ne usum restringerent) ἐπιμυθίοις, recensitæ ad fidem editionis nitidissimæ Rob. Stephani, nec non Westmonasteriensis & Etonensis, præsertim vero Neveleti, collatæ cum MS. If. Vossii & binis codicibus Bibl. Bodlejanæ: Qvas excipiunt fabulæ Hebraicæ X. è libro fabularum Venet. 1545. 8.* excuso excerpta, deniqve Arabicæ Locmanni totidem, ex editione Erpeniana. Singulis Metaphrasis Poëtica latina subjecta est è Phædro, Avieno, Faërno, & qvi Locmanno operam impendit Tan. Fabro. Deniqve Historiarum fabellarumqve delectus novus Græce & latine cum notis editus est Lond. 1701. 8.

XII. E veteribus latinis fabulas Æsopiarum exemplo composuere versu qvidem Jambico *Phædrus*, & ante Phædrum fortasſis *C. Cilnius Melissus* libertus Mæcenatis, vide Nic. Heinsium ad Ovidii IV. 16. 30. è Ponto Elegis *Festus Avienus* & alter sine nomine vulgatus tùm ab aliis tum à Neveleto, & viris doctis qvibusdam laudatus sub nomine *Accii* vel *Romuli* sive ** *Romalii*, vel deniqve *Salonis* aut *Bernardi*. De his dictum à me est in Bibliotheca latina. Prosa latina Æsopi fabulas scribi à Polybio suo nolens voluisse videtur Seneca in consolatione ad eum scripta c. 27. *Non audeo te usqve eo producere ut fabellas qvoqve & Æsopeos logos intentatum Romanis ingeniis opus solita tibi venustate connectas.* De prosa non de versibus loqvi Senecam colligo è verbo *connectas* & qvod. c. 30. ejusdem consolationis Seneca Polybium laudat qvod utriuslibet auctoris carmina ita *resolverit*, ut qvamvis structura illorum recesserit, permaneat tamen gratia. *Sic enim illa ex alia lingva in aliam transtulisti, ut qvod difficillimum erat, omnes virtutes in alienum te orationem secuta sint.* Non mirum igitur qvod *intentatum Romanis ingeniis opus* vocavit Seneca, qvod neqve Phædrus neqve alius qvisqvam ante id tempus fecerat, fecit autem post illa tempora *Julius Titianus* Rhetor, à qvo *Æsopiam Trimetriam* hoc est, ut ego conjicio fabulas Babriæ græcis Choliambis scriptas, prosario sermone latino expressas testatur Ausonius Epistola 16. ad Probum.

* Vide Bartoloccium Bibl. Rabbin. T. I. p. 98. ubi notat Æsopi fabulas (non integras) versas Arabice & inde Hebraice ab Anonymo.

** H. Bebelius Epistolâ, qvi auctores legendi sint ad eloqventiam comparandam Argent. 1513. 4. *Æsopus -- uti etiam Qvintiliano visum est, jucundus esset pueris, verum à Romulo qvodam Grammatico, ut dicitur, translatus est in carmen, nulla Venere & lepore, Musis scilicet & Gratiis repugnantibus, ubi puritas qvoqve verborum desideratur.*

Apologos en misit tibi
Ab usqve Rheni limite
Ausonius nomen Italum
Præceptor Augusti tui
Æsopiam trimetriam
Qvam vertit exili stylo
Pedestre concinnans opus
Fandi Titianus artifex.

Alia hujus Titiani scripta breviter perstringit Jacobus Sirmondus ad Sidonium p. 11.

XIII. De fabulis *Pilpai* sive de antiqvissimo libro fabulari Indorum *Kelila Va Dimma*, dicendi infra locus erit libro V. ubi de scriptis Simeonis Sethi, qvi librum illum Græce vertisse dicitur, agam. Septentrionalibus celebratur *Edda* Snorronis Sturlesonii A. 1215. Islandice scripta & à Petro Joh. Resenio illustrata Hafniæ 1665. 4. Germanis Anonymus sub Friderico II. clarus, qvem edidit illustravitqve Jo. Georgius Schertz* Argentorat. 1706. 4. Inter Arabes non obscurus liber Al-Amthal sive fabularum *Locmanni*, qvem propterea cum Æsopo nostro viri nonnulli eruditi confuderunt. Vide Hottingeri Hist. Oriental. p. 68. seq. Jac. Golium ad Grammaticam Erpenii p. 189. Joh. Molleri Homonymoscopiam p. 252. Maraccium ad Alcorani Suram XXXI. Stephani Clerici Qvæstiones p. 325. seq. & Huetium de fabulis Romanensibus p. 11. Bartholomæo tamen Herbeloto aliud videtur, qvem adibis in Bibliotheca Orientali vocabulo Locman. p. 517. vel si ea ad manus non sit, Clarissimum Neocorum in Bibliotheca novorum libror. A. 1697. p. 451. seq. Prodierunt fabulæ Locmanni, ** qvæ eodem Herbeloto judice longè recentius ab aliqvo ex Locmanni (qvem Davidis Regis æqvalem *** fuisse putat, alii Josiæ Regis Judæ)

* Vide Nova litterar. Hamburg. A. 1706. p. 345.

** Aliud opus est de qvo Kircherus T. 2. Oedipi part. 1. p. 39. seq. *Alter Arabum auctor, qvi elegantissimum fabularum* opusculum *condidit, est* Locman *sapiens, cujus in Alcorano suo meminit Muhamed, patria ut ajunt Persa, gente vero & religione Judæus, qvi uti corporis deformitate animiqve & ingenii pulchritudine atqve amœnitate* Æsopo *fuit simillimus, ita eodem qvoqve tempore videtur vixisse, regnante scil.* Cosroë *septimo ante Darium Persarum Imp. tantamqve apud suos sapientiæ famam est consecutus, ut indicaturi aliqvem alterius institutione & consilio non indigere, dicere soleant*, non est necesse docere Locmannum. *Hic itaqve* ingens volumen *qvod hodie adhuc in Bibl. Vaticana continetur conscripsit, in qvo mira eruditione per ingeniosas animalium actiones mores hominum, Regum gesta, corruptos Resp. mores aliaqve ad civilem vitam necessaria docte eleganter & jucunde describit.*

*** Confer Abulpharagium p. 33. Non defuerunt qvi *Assaphum* Prophetam, Davidis itidem æqva-

dæ) traditis ſermonibus digeſtæ fuerunt, Arabicè cum verſione *Tho. Erpenii* Lugd. Bat. 1615. 8. qvi in præfat. teſtatur hunc Locmannum ab Arabibus, & natione Perſam & religione Judæum haberi. Repetita editio A. 1636. & 1656. ad calcem Grammaticæ Arab. Erpenii. Decem fabulæ Arabicè exhibentur ab A. Alſop. in ſuo fabularum delectu, Oxon. 1698. 8. Octo & decem fabulas Locmannianas eleganti carmine Jambico latino ornavit *Tanaqvillus Faber* in cujus Epiſtolis præmiſſa ſingulis Erpenii verſione leguntur Tomo primo p. 268. ſq. Salmur. 1674. 4. & ſeparatim prodierant ibidem 1673. 12. Fuit & alius Locmannus Junior cui ſapientiam datam à Deo traditur in cap. XXXI. Alcorani. Confer Pocockii notas ad Abulfaragium p. 36. Locmanni nomen cum Alcmane confundunt Chriſtianus Ravius in verbis ab Hottingero p. 13. Hiſt. Or. productis & Jobus Ludolfus ad. Hiſt. Æthiopicam p. 53.

XIV. E recentioribus latine fabulas ſcripſerunt vario verſus genere qvidem 1.) *Gabriel Faërnus* Cremonenſis, ingenii verſuumqve elegantia alter qvidam veluti Phædrus, Rom. 1564. 4. Antwerp. apud Plantinum, forma minore: & cum præf. Joh. Caſelii Roſtoch. 1569. 8. tum Lugd. Bat. 1600. Lipſ. 1618. 8. Lond. 1672. 8. Bruxell. 1682. 8. & Hamburgi in Mythologia Metrica curante exoptatiſſimo ſocero meo Johanne Schultze edita 1698. 8. Easdem Faërni * Fabulas, verſibus Gallicis expreſſit Carolus Perraultus Pariſ. 1699. qvi Phædrum à Faërno ne viſum qvidem nedum exſcriptum aut ſupreſſum obſervat. 2.) *Pantaleon Candidus* Auſtriacus. Francof. 1604. & Hamburgi in eadem Mythologia Metrica. 3.) *Caſpar Barthius* fabularum Æſopiar. libris qvinqve. Francof. 1623. 8. Hoſce magno numero ſeqvuntur *Hieronymus Oſius* Witteb. 1564. & emendatius Francof. 1574. *Lucas Loſſius* Argent. 1575. *Carolus Utenbovius* Francof. 1615. *Johannes Poſthius* Germersheimius qvi fabulis proſâ à ſe editis *epimythia* ſingula ſubjecit diſticho vel tetraſticho comprehenſa Francof. 1566. qvæ parte 2. ejus poëmatum Lib. III. Sylvarum p. 170. ſeq. repetuntur & cum Epimythiis *Hartmanni Supperi* Norici inſertæ ſunt etiam Mythologiæ metricæ à laudato ſocero meo editæ Hamb. 1698. 8. In eadem præter *Georgii Sabini* nonnullas habentur etiam fabulæ verſu vulgatæ à *Joh. Baptiſta Arigonio*, *M. Antonio Fiducio Utinenſi*, *Alexandro Paulino*, *Leonharto Goricio Carga*, *Franciſco Amulio* & *Jano Dominico Canciano*, qvæ junctim lu-

æqvalem, propter nonnullam nominis convenientiam confunderent cum noſtro Æſopo Abſurde profecto, ut variis argumentis demonſtrat Joh. Jacobus Schudt in Compendio Hiſt. Judaicæ p. 88.

* De hoc Faërno vide Gaddium de ſcriptoribus non Eccleſiaſticis T. 1. p. 191. & Teiſſerium ad elogia Thuanea A. 1561. qvi Faërno emortualis fuit.

lucem adſpexerant Venetiis 1592. Non contemnenda collectio nova fabularum fieri poſſet ex poëmatis *Job. Commirii* (qvi diem obiit die XXV. Decembr. A. 1702.) & aliorum, qvi noſtra ætate cum laude in hoc genere ſcribendi verſati ſunt.

Proſa latina præter *Rimicium*, *Laur. Vallam* & *Omnibonum Leonicenſem*, de qvibus paulo ante memini, fabulas ſcripſit *Poggius Florentinus* in facetiis Argentor. 1513. fol. *Laurentius Abſtemius Maceratenſis* in hecatomythio ſive fabulis ducentis ſcriptis ad Octavianum Ubaldinum comitem Mercatelli Argent. 1522. Heidelb. 1610. 1660. 8vo. *Joachimus Camerarius* Anno 1539. primum, deinde Anno 1564. & Lipſiæ Anno 1570. qvæ pleniſſima & elegantiſſima eſt editio. *Chriſtianus* vero *Daumius* fabulis Camerarianis ſelectis qvas Lipſiæ 1689. 8. recudi fecit, addidit notulas in qvibus loca ſcriptorum veterum recentiumqve, in qvibus fabulæ eædem perſtringuntur vel exponuntur. Variorum qvoqve fabulas congeſſerat *Martinus Dorpius*, Gvilelmi Goudani, Hadriani Barlandi, Gvilhelmi Hermanni ex Aniano (Avieno) Eraſmi in Chiliadibus, Abſtemii & aliorum. Lipſ. 1532.

XV. *Hebraicam* verſionem fabularum Æſopi ſed ineditam memorat Plantavitius Bibl. Rabbin. p. 571. De edita fabularum collectione Hebraica dixi paulo ante §. 12. cui utpote ab inſtituto noſtro alieniora adjicere nolo R. Iſaaci ben Salamonis (A. 1268. defuncti) proverbia & apologos antiqvorum, rhythmis ſive verſibus conſcriptos. At R. Barachiæ Nikdani liber neutiqvam prætereundus, inſcriptus parabolæ vulpium, qvas cum latina Melch. Henelii Jeſu ſocii translatione excuſas evolvi. Pragæ 1661. 8. Tum fabulæ Variorum, Conſtantin. 1517. 4.

Italicè Vitam Æſopi & fabulas transtulit *Julius Landi* & *Bentivolus*, pluries excuſas Venetiis, ut prætercam *Franciſci de Tuppo* vitam Æſopicam fabulasqve Italice translatas additis allegoriis, Aqvilæ 1493. fol. *Angeli Firenzuole* Colloqvia animalium &c. qvæ ex Italico Gallice etiam exſtant Lugd. 1656. 16.

Gallica proſa *Job. Balduinus* Pariſ. 1627. fol. & ab eo tempore ſæpiſſime variis in locis. Sed & hujus verſio cum iconibus & moralibus obſervationibus noviſſime iterum typis exſcripta eſt Amſtelodami 1700. 12. Poſt Balduinum *Antonius Furcterius* proſa Pariſ. 1694. Bruxellis 1695, * 12. & verſu *Johannes de la Fontaine*, qvi ſuo ex ingenio qvam plurimas novas adjunxit vel ex aliis veteribus repetiit IV. Volum. Pariſ. 1678. 12. Prætereo fabulas obvias Comicis in dramatibus de Æſopo, qvæ Gallice ediderunt Nobilius

* Titulus libri: *Eſope en belle humeur.* Prodiit etiam hic Gallicus Æſopus cum Germanica verſione, additis ſelectis Fontani fabulis, & Gallica translatione fabularum Pilpeti 1707. 12. Hamb. apud Benjamin Schiller.

bilius Parif. 1691. aliiqve.* Verfibus Gallicis fabulas Æfopias expreffit etiam pridem *Ægidius* qvidam *Corrozetus* Parif. 1548. forma minore. Sed & Tetrafichis, incertus auctor Parif. 1678. 12. apud Cramoifium. Confer Ephemerides Parif. ejus anni p. 347.

Anglica Metaphrafi Poetica *Joh. Ogilby*, five Oglebius eqves Lond. 1651. 8. 1673. fol. Prodierunt & Anglica profa è Gallico Joh. Balduini 1702. & 1704. 8. (cui editioni præfixa vita Æfopi è Gallico Meziriaci Anglice translata) tum in præclaro opere fabularum undiqve fingulari ftudio collectarum à *Rogerio Eftraugio*. Lond. 1692. 1699. fol. 2. Volum. Exftat præterea nova fabularum centuria edita fub titulo *Æfop naturalized and expofed to the publick view in his own and dreff, by Way of effay on* 100. *fables*. A. 1703. 12.

Hifpanicè qvoqve viderunt lucem Madrit. 1621. 8. & plus fimplici vice *Belgicè*.

Hungaricè, Vindobonæ, 1536. *Danicam* verfionem civis cujusdam Hafnienfis *Hermanni Weigeri* Lubec. 1555. 4. memorat egregius Vir Juvenis Joh. Chriftophorus Wolfius Wernigerodenfis in erudita diatriba de Mythica moralia tradendi ratione novantiqva Witemb. 1704.

Germanicè XVI. Æfopi fabulas tranftulit D. *Martinus Lutherus* nofter, perqvam utile ejusmodi fcribendi genus effe exiftimans, licet à Melanchthone ad reliqvas transferendas invitatus, propter alia negotia rem perficere non potuit. Cæterum Gotfridi Arnoldi, Melanchthonem eo nomine perftringentis acumen Tom. 2. hiftoriæ five potius apologiæ hærefium p. 107. b. non magis credo lectori cordato fe probabit, qvam qvod Pontificii qvidam Lutherum arguunt qvod facras literas non majoris habuerit qvam fabulas Æfopi. Hanc qvidem calumniam retudit fingulari fcripto A. 1701. Rev. D. Georg. Henr. Gœzius Lubecenfium Antiftes dignisfimus: at Hofium non puduit lib. 3. de auctoritate S. Scripturæ contra Brentium p. 271. fuffragio fuo comprobare Wolfgangi Hermanni vocem, affirmantis, Scripturas fi defit Ecclefiæ auctoritas, tantum valere qvantum fabulæ Æfopi. Has porro poft D. Lutherum Germanicè verterunt Joh. Mathefius, Nathan Chytræus, & verfu Burchardus Waldis. Vide Martini Lipenii Bibliothecam Philofophicam & pandectas Brandenburgicas Chriftophori Heidenreichii.

Deniqve Fabulæ Æfopi *Græco-Barbaro* qvoqve idiomate editæ funt Venetiis A. 1603. & 1644. 8vo. qvibus fubinde in Gloffario fuo græco utitur Cangius, merito addubitans utrum verfio illa Græco-Barbara auctorem agnofcat *Simeonem Cabafilam*, licet hic Martino Crufio promiferat

* Vide Ephemerides Parif. 1690. p. 484.

se Æsopi fabulas vel Isocratis orationes qvasdam sermone vulgari Græco interpretaturum. Consule Crusii Turcogræciam p. 461.

CAPUT X.

De Epistolis qvæ ad PHALARIDEM *referuntur, ac de aliis Epistolarum græcarum scriptoribus.*

De Epistolis Græcis editis scriptorum non Ecclesiasticorum, Æliani. §. 28. *Æneæ Gazæi.* 29. *Æschinis.* 6. & 15. *Æschinis Socratici.* 35. *Alciphronis.* 25. *Alexandri M.* 17. *Amasidis Ægypti R.* 33. *Anacharsidis.* 22. *Antisthenis.* 35. *Apollonii Tyanensis.* 11. *Aristæneti.* 49. *Arsstippi.* 35. *Aristotelis.* 17. 39. *Artaxerxis Regis.* 18. *M. Bruti.* 10. *Chionis.* 4. *Claudi Imp.* 11. *Cratetis Cynici.* 21. *Democriti.* 18. *Demosthenis.* 15. *Dindimi Regis Brsgmanorum.* 17. *Diogenis Cynici.* 20. *Dionis.* 16. *Dionysii* 31. *Epimenidis.* 18. (*in notis.*) *Euripidis.* 23. *Galli Cæsaris.* 12. 27. *Garmi Regis Babyl.* 11. *Heracliti.* 19. *Hippocatris, Abderitarum & Coorum ad Hippocratem &c.* 18. 38. *Hystanis.* 18. *Isocratis.* 7. *Juliani Imp.* 12. 27. *Libanii.* 3. *Luciani.* 41. *Lucilli.* 35. *Lysidis.* 32 *Megetbii.* 30. *Melissæ.* 24. *Musonii Philosophi.* 11. 33. *Myiæ.* 24. *Nucilli.* 36. *Pæti.* 18. *Phædri Socratici.* 35. *Phalaridis.* 1. *Pherecydis.* 18. (*in notis.*) *Philippi Regis Maced.* 17. *Philostrati.* 26. *Phraotæ Indorum Regis.* 11. *Pittaci Mitylenæi.* 18. *Platonis.* 16. 35. 39. *Procopii Gazæi.* 30. *Pythagoræ.* 9. *Simonis coriarii.* 35. *Socratis & Socraticorum. ibid. Solonis.* 18. *Synesii.* 14. *Telavgis.* 18. *Thaletis. ibid. in notis. Theanûs.* 24. *Toemistoclis.* 34. *Theophylacti Simocatæ.* 27. *Thomæ Magistri.* 50. *Titi Vesp.* 11. *Magni Turci* 36. *Xenophontis.* 35.

De Epistolis Græcis scriptorum præcipuorum Ecclesiasticorum. Basilii M. 4. 42. *Joh. Chrysostomi.* 43. *Cyrilli Alex.* 45. *Isidori Pelusiotæ.* 44. *Gregorii Naz.* 42. *Nili.* 47. *Photii.* 48. *Theodoriti.* 46. *Theophylacti Bulgar.* 49.

Libanii sive Procli sive Theonis Characteres Epistolici. 13.

Collectiones Variæ Epistolarum: Græca Aldi Manutii & Græcolatina Jac. Cujacio incerta fide adscripta, 2.——33. *Græca H. Stephani.* 3. *alia Parisiensis & tertia Commeliniana.* 38. *Græcolatina Barthol. Justopolitani.* 1. *Joachimi Camerarii.* 38 *Eilhardi Lubini, sive Commeliana. ibid. Latina Gilberti Cognati & Joh. Buchleri.* 36. *Epistolæ Procerum Mundi.* 17. 37. *Epistolæ Cynicæ.* 21. *Anglica collectio Savagii.* 1.

Epistolæ qvædam Græcæ ineditæ. 50. & *deperditæ.* 41.

I. PHA-

I.

PHALARIDIS * patria Aſtypalæenſis: Agrigentinorum (qvæ urbs non condita ante Olymp. L.) Tyranni tempora pro veterum diſſenſu & virorum noſtra ætate doctiſſimorum diſſidiis determinare accurate, difficillimum eſt. Itaqve h. l. ſuffecerit nobis ab eo tyrannidem non exercitam ultra annos XXVIII. nec minus annis XVI. Cædemqve ejus non priorem fuiſſe Olymp. LVII. 4. qvæ doctiſſ. Bentleji, nec poſteriorem Olymp. LXIX. 1. qvæ præſtantisſimi Dodwelli eſt ſententia. Jam pridem ſub Phalaridis nomine feruntur Epiſtolæ CXLVIII. (qvinqvageſima ſeptima Aberidis nomine legitur ad Phalaridem) qvas memorat Joh. Stobæus florileg. ſerm. 7. 47. & 84. Photius Epiſt. 207. Svidas in Φάλαρις (cui θαυμάσιαι πάνυ ſunt) Joh. Tzetzes Chiliad. I. hiſt. 25. & Chiliad. V. hiſt. 31. Nonnus ſive Maximus in Gregorii Naz. invectiv. p. 144. Apoſtolius XX. 13. prov. ac recens auctor ſcholiorum Græcorum in Ariſtophanis Plutum v. 142. Pro genuinis habent præter editores Volaterranus in Commentar. Urbanus Thomas Fazellus in rerum Sicularum hiſtoria, Andreas Arnaudus in Apologia Phalaridis Eraſmus Vindingius in Hellene T. XI. theſauri Gronoviani p. 557. ſeq. Joh. Seldenus ad marmora Arundeliana p. 106. Joſua Barnes ad Euripidem T. 2. p. 523. Henricus Dodwellus in præclaro opere de Cyclis Græcorum, & diſſ. de ætate Phalaridis, in cujus præfatione uſum Epiſtolarum ſcribendarum ante Atoſſæ tempora cui inventum hoc tribuit Hellanicus apud Tatianum & Clementem, ** invaluiſſe clarisſime & non inficiandis teſtimoniis evincit, Lond. 1704. 8. Gvilelmus deniqve Templeus in Miſcellan. T. 2. p. 77. aliiqve. Poſt Photium addubitavit & primus Luciano tribuit Angelus Politianus Lib. I. Epiſt. 1. cujus judicium ſecuti ſunt Janus Parrhaſius in oratione habita ante prælectionem Epiſtolarum Ciceronis ad Atticum T. 1. facis artium Gruterianæ p. 826. Lilius Gyraldus dialogo 3. & 9. de hiſtoria Poëtar. Voſſius de Poëtis Græcis p. 16. & Janus Bourdelotius præf. poſteriore ad Lucianum. Sed Luciani neutiqvam eſſe videntur, qvæ cum Lucianicis de Phalaride orationibus non tantum nihil habent commune, ſed & illis in qvibusdam diſerte adverſantur, ut obſervatum Caro-

* Taurum Phalaridis (de qvo videnda Epiſt. 122 Pindarus Pythionic. I, v. 185. Diodorus Sic. XIX. T. 2. p. 741. Plutarchus parallelis minoribus p. 315. Lucianus in utroqve Phalaride) fruſtra olim in dubium vocavit Timæus confutatus à Polybio & Diodoro Sic. Lib. XIII. Vide excerpta Peireſciana p. 57. Ciceronem Verrina 4. c. 33. Alia ejusmodi commenta ingenioſæ crudelitatis commemorat Diodorus Sic. XX. T. 2. p. 802. ſeq ubi de Agathoclis lecto: Franciſcus Junius Lib. II. de pictura c. 8. Cerda Adverſar. ſacr. p. 262. ſeq. & Motanus Vayerus T. 2. Opp. p. 561. ſeq. edit. in fol.

** Clem. I. Strom. p. 307. ſeq.

Carolo Boylio in præf. ad Epiſtolas, & Rich. Bentlejo in diſſ. de Epiſtolis Phalaridis §. 16. Forte igitur ſunt *Adriani* Sophiſtæ ſub M. Antonino Imp. clari, qvi teſte Svida ſcripſit Ἐπιϛολὰς, λόγȣς ἐπιδεικ]ικȣς, Φάλαριν. Phalaridis certe ipſius eſſe ut dubitem, facit præter ſilentium antiqviorum ſcriptorum, & dialectum Epiſtolarum, qvæ contra morem Siculorum illius ætatis Attica eſt, non Dorica; mentio Thericleorum* poculorum, aliaq; argumenta â Clariſſimo Bentlejo producta in diſſertatione de Phalaridis Epiſtolis qvam Anglice ſcripſit ad Gvil. Wottonum Lond. 1697. 8vo. ejusq; erudita Apologia adverſus Carolum Boylium ibid. 1699. 8vo. paginar. 549. Neq; videntur ex animo refragari huic ſententiæ vel ipſe Boylius vel hujus Hyperaſpiſtæ, qvibus per varios qvos Anglico idiomate emiſerunt libellos magis ni fallor cordi fuit adverſario ſuo ægre facere** qvàm Phalaridi Epiſtolas vindicare. Bentlejum vero advers⁹ ſe armaverat editor Epiſtolarũ, qvod in præfatione

* Epiſt. 70. In transcurſu obverſa qvod Phalarin pro qvolibet tyranno ponit Hyginus fab. 257. ubi vide notas Tho. Munckeri. Sic Derpanius Pacatus c. 29. panegyrici. Cicero in Piſonem c. 30. *se non Ariſtarchum ſed Phalarin Grammaticum habemus*. Vide & Lucian. 2. de vera hiſtoria T. 1. p. 678. Apologiam Phalaridis ſcripſerunt præter eundem Lucianum in duabus Orationibus T. 1. p. 731. ſeq. *Mathæus Boſſius* adverſus Benedictum Calchum & *Andreas Arnaldus*, cujus ſcriptum extat in Caſp Dornavii Amphitheatro ſapientiæ Socraticæ jocoſeriæ T. 2. p. 18. Vide elegantiſſimi Bælii Lex. in *Boſſius* (C) & *Epicure*. (L)

** Titulus libri Boyliani eſt: *Dr. Bentley's diſſertations on the Epiſtles of Phalaris and the fables of Æſop. examined, by the honourable Charles Boyle Eſqve* Lond. 1699. tertia editio paginar. 266. 8vo. Ex cæteris ſcriptis qvæ circa hanc controverſiam incredibili contentione animorum agitatam viderunt lucem ſine nomine auctoris, hæc ad manus meas pervenerunt: *A vieb of the diſſertatione upon the Epiſtles of Phalaris*. Lond. 1698. 8. paginar. 78. Ex ipſo litigantium teſtimonio auctor qviqvis eſt doce nihil incertius eſſe Chronologicis hiſce qvas tractent controverſiis. Ab eo tempore prodiit: *A ſhort rebieb of the controberſy betbeen Mr. Boyle and Dr. Bentley* 1701. 8vo. paginar. 158. Verum auctor libelli qvi inſcribitur: *Eſſay concerning Critical and curious learning, in bbich are contained ſome ſhort reflections on the controberſie. &c. by T. R. Eſqbe.* Lond. 1698. paginar. 77. ita acerbe perſtringit Wottonum & Bentlejum, ut nec Boylio parcat nec cumulatiſſimo laude viro H. Aldrichio. Ad riſum ciendum compoſitus eſt alius qvi inſcribitur: *X. Dialogbes of the Dead, relating to the preſent controberſy concerning the Epiſtles of Phalaris, by the author of the journey to London* 1699. 8. paginar. 83. ſub Bentivoli nomine inſultat Bentlejo ejusqve argumenta ridet. Inde lucem vidit aliud ſcriptum magis ſerium ſub titulo: *A ſhort account of Dr. Bentley's humanity and Juſtice tho thoſe Authors bbho habe bbritten before him, bbith an honeſt bindication of Tho. Stanley Eſqbire and his notes on Callimachus, to bbich is added an appendix by the Bookſeller Tho. Bennet.* Lond. 1699. 8vo. pag. 140. De hoc dixi infra libro III. in Callimacho, c. 19. p. 481. Tangit qvoqve hanc controverſiam ſed joco magis qvam ſerio liber cui titulus: *a full and trie account of de bttel fought laſt friday betbbeen the ancient and the modern books in St. James Library*. Lond. 1704. 8. ad calcem libri qvi inſcribitur: *a tale of a tub.*

tione scripserat: *Epistolas ipsas cum duobus MSS. Bodlejanis è Cantuariensi & Seldeni Musæo contuli, collatas etiam cursivi usqve Epist. 40. cum MS. in Bibliotheca Regia cujus mihi copiam ulteriorem Bibliothecarius* (Bentlejus) *pro singulari sua humanitate negavit.* Cæterum licet Phalaridis fortassis, ut dixi, minime sunt, elegantes tamen esse & cum fructu ac voluptate legendas, pauci qvi expendent negabunt. Græce editæ primum sunt inter Variorum scriptorum Epistolas Græcas ab Aldo Manutio vulgatas Venet. 1499. 4. Latina versio in collectione Genevensi Epistolarum Græcolatina A. 1606. Jacobo Cujacio tributa his verbis incipit: *Polycletus Messenius qvem tu apud cives proditionis arcessis*, & repetitur in Epistolis Phalaridis Græce & latine octennio pòst excusis ingolstadii A. 1614. 8vo. Aliam pridem versionem adornaverat *Franciscus Aretinus* Florent. 1480. Venet. 1491. Paris. 1493. & Cremonæ 1505. sed valde imperfectæ sunt illæ editiones, cum & ordo turbatus sit, & loca hinc inde omissa, etiam Epistolæ integræ, ut VII. LII. LVII. LIX. & LXXV. Aretini versionem elegantem alioqvi nec contemnendam supplevit & restituit *Thomas Savius* Medicus Lugdunensis, ex cujus recensione Phalaridis Epistolæ ab Aretino versæ leguntur latine in Gilberti Cognati Nozerini farragine Epistolarum Laconicarum Basil. 1554. 12mo. & Colon. 1606. 12mo. tum in Thesauro Epistolarum Laconicarum Joh. Buchleri à Gladbach. Post Aretinum, cujus versio à Savio recensita prodiit etiam Lugd. 1550. 8vo. Phalaridis Epistolas ad verbum transtulit & cum Apollonii & Bruti Epistolis similiter versis Græce ac latine edidit *Bartholomæus Justinopolitanus* Venetiis Anno 1502. 4. Vertit etiam *Thomas Naogeorgus* Straubingensis & cum Græcis vulgavit Basil. 1558. 8vo. Qvæ editio cum MSS. Vulcanii annotationibus fuit in Bibliotheca Nic. Heinsii. Omitto tredecim breviores Phalaridis Epistolas in H. Stephani collectione vulgatas Græce Anno 1577. 8vo. Exstat etiam editio omnium 148. Phalaridis Epistolarum Græca curante *Eilhardo Lubino* Rost. 1597. 8vo. & Græcolatina Commeliniana eodem anno eâdemqve forma impressa. Deniqve *Carolus Boyle* Eqves Anglus *has Epistolas ad MStos codices recensuit, nova versione latina per singulas paginas infra contextum posita, & brevibus notis illustravit, Scheldonianisqve typis describendas dedit Oxonii 1695. 8vo. Hujus editionis & versionis loca qvædam non absurde castigavit *Rich. Bentlejus* Vir Clariss. in dissertatione qvam paulo ante memorabam. Fuit etiam qvi in Italicam lingvam Phalaridis Epistolas transfunderet *Bartholomæus Fontius* Florentiæ 1491. & in Gallicam *Claudius Grugetus* Parisinus, Paris. 1550. 8. & qvi in Anglicam, *Savagius* in selecta collectione

* Hodie Comes d' Orery.

Epistolarum veterum Græcarum latinarumqve Anglice edita Lond. 1703. 8vo. in qva etiam occurrunt Epistolæ tributæ Soloni, Socrati, Pythagoræ, Euripidi, Xenophonti, Aristoteli, Philippo Regi Macedoniæ, Alexandro M. Democrito, Heraclito, Diogeni Cynico, Isocrati, Hippocrati, Juliano Imp. &c. Parentis sui *Josuæ Arndii* τȣ̃ μακαρίτȣ affectum in Phalaridis Epistolas commentarium memorat filius Carolus Arndius in schediasmate qvodam edito Rostochii A. 1702. 4to. in qvo de Phalaride, M. Antonini scriptis, & Agapeti Scheda Regia agit.

II. Facturum me existimavi operæ pretium, si data hac occasione alias qvoqve qvæ exstant Græcorum scriptorum Epistolas recensuerim, ac primum illas qvæ occurrunt in collectione Aldi Manutii à Marco Musuro recensita, & Antonio Codro Urceo inscripta, qvæ Romæ A. 1499. 4to. Græce lucem adspexit sub hoc titulo: *Epistolæ diversorum Philosophorum, Oratorum, Rhetorum &c.* Eadem collectio * Græce & latine edita est Coloniæ Allobrogum sive Genevæ A. 1606. fol in cujus præfatione *Pyrrhus Caldoreus* præfat. ad Barthol. Camelinum Forojuliensem Dominum: *Volumen Epistolarum Græcarum est, quas vir Clarissimæ memoriæ Jacobus Cujacius, I. C. Romana civitate donavit, ut persancte affirmarunt mihi ii, qui manum scripturamqve ejus probe norunt. Scin tu porro unde illas acceperim? Ex arce ipsius Minervæ, vel si mavis ex Bibliotheca doctissimi atqve clarissimi Pithœi, qui benigne nobis illarum copiam fecit, ut qvoad fieri posset emendatissime eas typis excudendas curaremus.* Non ab re tamen multi viri docti dubitant Cujacium illius versionis esse auctorem. Certè versiones nonnullæ in hac collectione vulgatæ aliis auctoribus manifesto debentur, & ante Cujacium lucem viderunt, ut suo loco dicam; sed neqve aliæ in isthac editione primum excusæ Cujacii eruditione dignæ esse videntur. Unde Joh. Frid. Gronovius in elencho antidiatribes Mercurii Frondatoris (Emerici Crucei) ad Statii Silvas p. 99. *Qvis æstimabit scriptum nihili, cui docti Viri nomen adscribitur? Qvis versionem Græcarum Epistolarum laudat, aut parcere ei velit, qvia Cujacio mendaciter attributa est?* Paulus Colomesius ad Gyraldum de Poëtis p. 170. ubi de Epistola qvadam Theophylacti Simocattæ: *Habetur*, inqvit, *hæc Epistola inter Græcanicas, Genevæ A. 1606. excusas, qvarum interpretatio magni Cujacii nomen falso ostentat.* Occurrunt autem in collectione Aldina & Genevensi, hoc ordine, vel nullo ordine potius:

III. In

* In Actis Eruditor. A. 1696. p. 501. hæc collectio traditur esse locupletior qvam Aldina, & 140. Auctorum Epistolas continere. Qvanqvam vero index qvi Genevensi editioni Græcolatinæ præfigitur, colligit tot nomina, sub qvibus Epistolas confinxere Alciphron, Theophylactus & alii, neutiqvam tamen plures auctores Epistolarum nec plures Epistolas qvam Aldina exhibet.

III. 1. BASILII Cæfarcenfis ad Libanium aliosqve, Epiftolæ XXXII, & LIBANII Epiftolæ XII. ad Bafilium. Latina verfio incipit: *Pudet me fingulos tibi Cappadoces adducere.* Ex his, Epiftolas duodeviginti mutuas Bafilii & Libanii Græce etiam edidit H. Stephanus in collectione fæpius infra laudanda, cui titulus: *Epiftolia, Dialogi breves, oratiunculæ, poëmatia ex variis utriusqve linguæ fcriptoribus* A. 1577. 8vo. Ex innumeris LIBANII Epiftolis elegantiores felectioresqve numero CCLXIV. in unum volumen olim digesfit *Georgius Lecapenus*, qvas puerum fe undecennem in Collegio Græcorum furtim exfcripfiffe refert *Allatius* de Georgiis p 364. Duodecim Epiftolas Libanii ad Ariftænetum ab Holftenio acceptas ex Cod. Vaticano Græce edidit Lambecius Lib. VI. de Bibl. Vindob. p. 244. feq. teftatus has aliasqve MStas etiam in Bibl. Cæfarea exftare, & p. 255. memorans codicem ejusdem Bibl. membranaceum, in qvo CCCCXVIII. & alium chartaceum in qvo CCLXXXIX. Libanii Epiftolæ continentur. Duodecim illas qvas dixi laudabili ftudio fed infeliciter vertit & Græce ac latine feparatim edidit Bartholdus Chriftianus Richardus. Jenæ 1707. 8. Singulas qvasdam Libanii Epiftolas ediderunt *Fred. Morellus* ante tomum 1. operum Libanii (cum alioqvi Epiftolas in fua illius fcriptoris editione prætermififfet,) *Henr. Valefius* præfat. ad Ammianum. *Cotelerius* T. 2. monument. Ecclefiæ Gr. p. 96. itemqve alii. Plures Libanii Epiftolæ latine tranflatæ funt à *Francifco Zambicario* Bononienfi, editæqvæ unà cum argumentis *Job. Sommerfeldii* Cracov. 1504. 4to. Græce etiam Parifiis qvasdam vulgavit *Guil. Morellus*, & ibidem libros duos Epiftolarum cum verfione fua *Antonius Pichonus* Chartenfis. Parif. 1576. 4. Libri IV. Epiftolam 284. laudat Valefius ad Ammianum p. 556. Longe plurium vero editionem moliti funt viri doctisfimi *Leo Allatius*, *Ezechiel Spanhemius*, *Laur. Normannus* cum incredibili Græcarum literarum jactura anno 1703. denatus, & *Gotfridus Olearius*. Sed nemo hac provincia defungi felicius poterit Nobilisfimo *Friderico Roftgaardo*, à qvo mille & fexcentas amplius Libanii Epiftolas ex omnibus Europæ Bibliothecis conqvifitas defcriptas & cum variis codd. collatas videre me memini. Lubens qvoqve novisfime vidi *Joannem Boivinum* eruditisfimum virum præfat. ad Nicephorum Gregoram teftari fe Libanii Epiftolas edere inftituiffe & multas jam latine vertiffe.

IV. BASILII Epiftolæ cum qvibusdam Nazianzeni Græce, præfixa *Vinc. Opfopæi* præfatione prodierunt Haganoæ A. 1528. 8vo. & in prioribus Bafilii operum editionibus exftant CLXXX., qvarum plerasqve verterunt *Guil. Budæus* & *Jac. Mycillus*. In poftremis editionibus

bus * Parisiensibus Græcolatinis præter Epistolas illas cum eadem versione à *Godfrido Tilmanno* recognita, accesserunt aliæ CCXLVIII. (ita ut numerus adscendat ad CCCCXXVIII.) in lucem protractæ à *Wolfg. Musculo*, *Flaminio Nobilio*, *Davide Hœschelio* ** & *Richardo Montacutio*, qvi postremas CCIV. primus eruit & latinitate donavit, nisi qvod *Abrahamus* qvoqve *Scultetus* parte qvarta Medullæ Patrum p. 253. sexaginta Basilii Epistolas ab Hœschelio ex MSS. collectas vulgavit ex versione *Joh. Jacobi Beureri* in qvibus occurrit etiam *Epistola Apollinarii ad Basilium* & *Basilii ad Apollinarium* qvæ in omnibus Opp. Basilii editionibus desiderantur, & forte spuriæ sunt, ut de Epistolis Basilii à *Cotelerio* T. 2. monument. Ecclesiæ Gr. vulgatis persvadent sibi eruditi. Epistolas Basilii tanqvam normam ἐπιστολιμαίου χαρακτῆρος prædicat Photius Cod. 143. & Epistola 207. ad Amphilochium Cyzici Metropolitam. Nihilqve illis melius aut præstantius reperiri affirmat Svidas in Βασίλειος.

V. 2. CHIONIS Heracleensis, Matridis F. qvi cum Leonida, sive, ut Memnoni vocatur, Leone Platonis discipulus *** fuit, Epistolæ XVII. Latina versio incipit: *Reddidit mihi Epistolam Lysis jam tertium diem.* Epistolæ VII. p. 28. verba: οὕτως ἀμείβεται χίων τὰς βλασφημήσαντας reddenda sunt: *ita Chion solet maledicta* (beneficiis) *rependere*, non ut interpres *insulam Chio excipere maledicos.* Has Epistolas uti Æschinis qvoqve (de qvibus mox) ex collatione vetusti codicis, locis qvibusdam melior es reddere possum. Separatim qvoqve edidit Epistolas Chionis *Johannes Caselius* Græcè, Rostoch. 1583. 4. Crebra in illis laus Socratis, Xenophontis ac Platonis. Inprimis vero qvi eas scripsit conatus est demonstrare, qvod Philosophia non reddat homines inertes, verùm ad negotia publica non minus qvam privata idoneos. Epistolam tertiam latinè à se versam Xenophonti præmisit H. Stephanus A. 1581. fol.

VI. 3. ÆSCHINIS Oratoris Epistolæ XII. conscriptæ ad Athenienses in exilio, cum accusato frustra Ctesiphonte, cessisset Athenis, atqve Rhodum se contulisset. Latina versio incipit: *Cum vespere solvissemus è Munichia.* Leguntur etiam in editione operum Æschinis ac Demosthenis ante Orationem Demosthenis XIX. cum versione *Hieronymi Wolfii* T. I. p. 121. seq. Sed diversa hæc versio est, nescio an etiam diversa sit à translatione *Petri Nannii*, qvi itidem Æschinis Epistolas latinè vertit, sed jam non est

* Utraqve, tàm 1618. qvàm anni 1638. fol. Fallitur enim accuratissimus Caveus, qvi parte 1. hist. literariæ editionem anni 1638. plusqvam ducentis Epistolis illa Anno 1618. auctiorem esse affirmat.

** In notis ad Phrynichum p. 130. seq.

*** Vide Justinum Lib. XVI. c. 5.

est ad manus. Photius novem tantum Æschinis Epistolas memorat, totidem Musarum nomine celebratas cod. 61. & 264. De morbo Deliorum qvem in Epistola ad Philocratem describit, videndus Hieron. Mercurialis III. 18. Var. Lect.

VII. 4. ISOCRATIS Rhetoris Epistolæ VIII. Latina versio incipit: *si tam essem ætate juvenis, qvam senex.* Qvatuor primæ scriptæ sunt ad Philippum, qvinta ad Alexandrum (nondum Regem Macedoniæ) sexta ad Jasonis Thessalorum ducis liberos, septima ad Timotheum Heracleæ (diversum à Timotheo Cononis F. Atheniensi Tyrannum, à qvo pro Epistolis ad Athenienses mittendis talentum præmii loco tulisse Isocratem testantur Plutarchus & Photius in ejus vita) octava ad Magistratus Mytilenæorum. Photius Codice CLIX. novem Epistolas Isocratis ait se legisse, deinde refert duas ad Philippum, & singulas ad Alexandrum, Dionysium, Archidamum, Antipatrum, Timotheum & ad Mytilenæorum Magistratus: qvæ non plures sunt qvàm octo. Hieronymus Wolfius in sua Isocratis editione & aliam translationem à se elaboratam, & nonam Isocratis Epistolam ad Dionysium juniorem, Siciliæ Tyrannum, adjunxit. Cum eadem versione prodierunt separatim, Paris. 4. & leguntur ad calcem Phraseologiæ Isocrateæ Mich. Neandri. Basil. 1558. 8. Prodierunt etiam Isocratis Epistolæ Paris. 1557. 4to. Græce, unà cum Epistolis Demosthenis, Æschinis, Platonis & Bruti. Tum Londini 1685. 12mo. cum versione, paraphrasi & scholiis *Georgii Sylvani*, Pannonii, Medici, qvæ editio recensetur in Actis Eruditor. A. 1686. p. 259. Epistola ad Archidamum Lacedæmoniorum Regem Photio laudata primum è Codice Fulvii Ursini descripta ab A. Schotto est & edita Græce ab *Hœschelio* in notis ad Photium. Deinde eandem latine *A. Schottus* vertit ad Cod. CLIX. Photii. Deniqve separatim cum Schotti & nova sua versione excudi curavit, emendationesqve adjunxit *Io. David Kolerus*, Coldicensis. Witeberg. 1706. 4.

VIII. 5. PHALARIDIS Epistolæ de qvibus dictum supra §. 1.

IX. 6. PYTHAGORÆ Philosophi Epistola ad Hieronem Siciliæ Tyrannum, qva ad illum venire recusat. Latina versio incipit: *Mea vita in securitate & otio posita est.* Hanc epistolam ex sua versione (diversa qvidem illa) latine edidit in farragine Epistolarum Laconicarum p. 424. *Gilbertus Cognatus*: tum Græce ac latine ad calcem protreptici Jamblichiani cum alia *Joh. Curterii* Angli versione Joh. Arcerius. Cum alia deniqve translatione *Johannis Northi* & hanc ad Hieronem, & alteram Pythagoræ ad Anaximenem * ex Laërtii Lib. VIII. sect. 49. petitam recudi jussit Thomas

* Respondet hac Epistola Pythagoras (Athleta ut videtur, non Philosophus) ad Epistolam qvam sub Anaximenis nomine exhibet Laërtius Lib. II. sect. 4. seq.

Galeus Vir Cl. in Opuſculis Phyſicis Mythologicis & Ethicis p.735. ſeq. Joachimus Zehnerus inter fragmenta Pythagoræ Lipſ. 1602. 8vo. edita, has Epiſtolas, qvod miror, omiſit. Anglice exhibet utramqve Tho. Stanleius p. 512. Hiſt. Philoſoph.

X. 7. M. BRUTI, illius qvi C. Julium Cæſarem interfecit, Epiſtolæ XXXV. cum totidem aliorum reſponſoriis ad eum, præmiſſa præfatione Mithridatis ad Regem Mithridatem, ſuum conſobrinum. Latina verſio incipit: *Bruti Epiſtolas iterum ac ſæpius ſum admiratus.* Ex alia verſione *Rainutii Florentini* Nicolao V. Pontifici inſcripta leguntur in farragine Epiſtolarum Laconicarum Gilberti Cognati, in Joh. Buchleri theſauro Laconicarum Epiſtolarum, & in editione Græcolatina Commeliniana, adjuncta latina Bruti ad Ciceronem Epiſtola, qvæ incipit: *qvanta ſim lætitia affectus*, A. 1597. 8vo. Alia verſio *Bartholomæi Juſtopolitani*, in Græcolatina editione Ao. 1502. 4to. Exſtant & Græce cum Demoſthenis, Æſchinis, Platonis & Iſocratis Epiſtolis Pariſ. 1557. 4to. & omiſſa Mithridatis præfatione in collectione H. Stephani A. 1577. 8vo. Eqvidem Cicero jam pridem brevitatem Epiſtolarum Bruti laudavit, & Phrynichus apud Photium cod. 167. auctor eſt Marcianum, qvi Cretica ſive de rebus Cretenſium ſcripſit, Brutum in ſtylo Epiſtolari prætuliſſe Demoſtheni, Platoniqve. *Καὶ Μαρκιανὸν φησὶ τῶν Κρητικῶν συγγραφέα ὑπερορᾶν μὲν Πλάτωνος καὶ Δημοσθένους, καὶ κανόνα τὸ ἐν λόγῳ ἀρετῆς ἀποφαίνειν.* Philoſtratus qvoqve Epiſt. 1. in charactere Epiſtolico inter duces bellicos præſtare ait Brutum, *ἢ ὅσῳ Βροῦτος πρὸς τὸ ἐπιστέλλειν ἐχρῆτο.* Laudat & Photius Epiſt. 207. Nihilominus Epiſtolia hæc Græca qvæ habemus, qvæqve ſcripta feruntur eo tempore qvo Brutus & Caſſius extincto Cæſare bellum cum Dolabella geſſerunt, tanqvam â Sophiſta qvodam exercitii gratia compoſita pro ſuſpectis habent viri eruditi. Ita Eraſmus libro & Epiſtola primâ: *Porro Epiſtolæ qvas nobis reliqvit neſcio qvis Bruti nomine, nomine Phalaridis, nomine Senecæ & Pauli, qvid aliud cenſeri poſſunt qvam declamantiunculæ?* Latinas Bruti Epiſtolas, ex qvibus nonnullæ etiamnum inter Ciceronianas leguntur, allegant Diomedes Lib. I. p. 383. & Priſcianus Lib. IX. p. 863. Vide & Plinium Lib. XXXIII. c. 3. Ovidium 1. de ponto eleg. 1. v. 24. Auctor dialogi de oratoribus: *Legiſti utiqve & Calvi & Bruti ad Ciceronem miſſas Epiſtolas, ex qvibus facile eſt deprehendere Calvum qvidem viſum Ciceroni ex ſangvem & attritum, Brutum autem otioſum atqve disjunctum.* Qvo in loco *otioſum* legi debere, non ut Lipſius *odioſum*, contendit Gevartius p. 223. lection. Papinian. ad hæc Statii IV. 9. ſilvar. *Sed Bruti ſenis oſcitationes.* Litteras Bruti eruditisſimè ſcriptas laudat Cicero in oratore c. 52.

XI. 8.

XI. §. APOL… …le humanitate & libertate
sunt binæ *Musonii* Phil… …tibus honorandis præci-
gis Babylonii, … …s qvædam profert Libanius
Epistolæ a XLII. …
apud Philostr… …e *Ratio, formulæqve scriben-*
Apollonio tra… … Latina versio incipit: *cum*
… … Hic libellus qvi sine no-
… …n collectione, & Græcolatina
stola … …, ab aliis *Theoni* Alexandrino.
tum … …*istolici*, sub auctoris *Libanii* no-
nonnulli … … præmissum video farragini E-
apud … …nato collectæ editæqve ap. Joh.
Imp… …ib eodem Libanii nomine Græcè
q… …*Casseani* præmittit editio Comme-
… …rdis & Bruti A. 1597. incipit: *Ratio*
… …mine auctoris seorsim excusus est
… …elli Ao. 1577. 4to. Græce & latine
… …a Vindobonensi, Oxoniensi Baroc-
… memoratis Labbeo p. 109. Bibl. no-
… …um sed ad *Proclum* refertur, ut in elen-
… …vavi, Lambecius vero Lib. III. com-
… …m retulisset eundem libellum MStum
… …ssimi Imp. addit integram illam con-
… …tum variis exemplis illustratam, ex qva
… …m esse latine tantum & absqve nomine
… …ensi, typis Joh. Oporini Ao. 1588. 8vo. in
… …thari qvod auctor sibi videatur *Libanius*.
… …ndus etiam Isidorus Pelusiota Lib. V. Epist.
… …s Epist. 207. & Gregorius Nazianzenus
… …um versione sua dat etiam Aldus Manu-
… …olam T. 4. facis artium Gruterianæ p. 231.
… …t ex Demetrio περὶ ἑρμηνείας, & aliis Rheto-

… Cyrenæi, Philosophi, & Ptolemaidis Epi-
… …ersio incipit p. 169. *Liberos ego genui orationes*
… …ilia Synesii scripta Græce edente Turnebo
… …one *Jani Cornarii* Basil. 1560. fol. Seorsim præ-
… …anslatione *Thomæ Naogeorgi* Basil. 1558. 8vo. &

 cum

Petavio deinde in sua Juliani editione Græcolatina Parif. 1630 4to. in binas Epiſtolas (numero LVIII. LIX.) diviſam. Addidit & duas alias Juliani Epiſtolas Petavius, à Patricio Junio ad ſe miſſas (LX. & LXI.) Deniqve inter Opera Juliani Lipſ. A. 1666. fol. ab illuſtri *Ez. Spanhemio* poſt Petavium ad MSS. codices recenſita ac ſuppleta, leguntur Epiſtolæ Juliani LXIII. & una ſub nomine *Galli* Cæſaris * ad Julianum fratrem, adjuncta Martinii & in poſtremis Rigaltii, Petavii atqve ejusdem Spanhemii verſione. Intellexi etiam nobilem atqve doctiſſimum virum *Fridericum Roſtgaard* Danum plures Juliani Epiſtolas ineditas (ſedecim numero ni fallor) poſſidere, & ex itinere domum ſecum tuliſſe. E primoribus Epiſtolis XLVIII. H. Stephanus ſeptem breviores ſelectas Græce edidit in ſua collectione jam ſæpius memorata A. 1577. 8vo. Ex Epiſtolis Juliani qvædam profert Svidas in Ἡρόδοτος, Μυσώνιος &c. Decima ad Alexandrinos legitur apud Socratem Hiſt. Eccleſ. III. 3. Qvadrageſima ſecunda continet edictum de Chriſtianis ** à munere docendi literas humaniores arcendis, de qvo præter Rufinum I. 32. Socratem III. 12. Sozom. V. 17. Theodoritum III. 8. Oroſium VII. 30. & Annalium ſcriptores meminit Ammianus Lib. XXII. p. 324. & XXV. p. 427. Epiſtolas ad Jamblichum Juliano ſuppoſitas conjicit vir præſtantiſſimus H. Dodwellus Exerc. de Pythagoræ ætate p. 187. *Has diu mihi*, inqvit, *ſuſpectas fateor. Agunt certe omnes de Argumentis admodum levibus Sophiſta profecto qvàm principe dignioribus. Negotium in illis ſerium nullum eſt, & ſtyli curam majorem ſapiunt qvam qvæ deceat vel Philoſophum. Præcipuum vero in illas argumentum eſt neglecta Chronologia. Sopatrum hic* (Epiſt. XL.) *redivivum legimus, ſub Conſtantino M. interfectum.* Sed forte non neceſſe eſt Sopatrum Syrum Jamblichi diſcipulum eundem exiſtimare cum Sopatro qvem Ablabii ſycophantià interemit Conſtantinus, qvemqve Sozomenus I. 5. Hiſt. Eccleſ. Plotini diſcipulum fuiſſe, non Jamblichi innuit. Non prætereundum eſt qvod Epiſtolis etiam accenſendæ ſunt, qvæ propter prolixitatem editæ fuere inter Juliani Orationes, *octava* propemticum ad Salluſtium Philoſophum iter meditantem: *nona* ad Themiſtium itidem Philoſophum in qva plures ſuas ad eum Epiſtolas memorat p. 260. edit. Lipſienſ. *Decima* ad Senatum popu-

* Hanc è Bibl. Vaticana deſcriptam, latine vertit Nic. Alemannus. Petavio autem conficta videtur ab otioſo qvodam Græculo, qvia tradit ἐκ προγόνων Julianum accepiſſe, ut eſſet Chriſtianus. Confer Petavii Epiſt. 25. Libri II.

** Vide Baron ad A. C. 362. n. 275–297. Jac. Gothofredum ad L. V. Cod. Theodos. de Medicis & Profeſſor. Montacutium ad Nazianzeni Stelitevt. Valeſium p. 119. ad excerpta Peireſc.

populumqve Athenienſem, & *undecima* qva de humanitate & libertate colenda, imaginibusqve Deorum & ſacerdotibus honorandis præcipit. Ex deperdita Juliani Epiſt. ad Corinthios qvædam profert Libanius T. 2. pag. 217.

XIII. 10. ἘΠΙΣΤΟΛΙΚΟῚ ΤΎΠΟΙ ſive *Ratio, formulæqve ſcribendarum Epiſtolarum varii generis, ad Heraclidam.* Latina verſio incipit: *cum viderem, Heraclida, te ſtylorum Epiſtolarium* &c. Hic libellus qvi ſine nomine auctoris in Aldina Græca Epiſtolarum collectione, & Græcolatina Genevenſi exſtat, ab aliis tribuitur *Libanio*, ab aliis *Theoni* Alexandrino. Similem libellum inſcriptum *Characteres Epiſtolici*, ſub auctoris *Libanii* nomine ex verſione latina *Wolfgangi Anemœcii* præmiſſum video farragini Epiſtolarum Laconicarum a Gilberto Cognato collectæ editæqve ap. Joh. Oporinum Baſil. 1554. 12mo. Eundem ſub eodem Libanii nomine Græcè cum verſione *Caſp. Stiblini* & *Chriſtophori Caſſeani* præmittit editio Commeliniana Græcolatina Epiſtolarum Phalaridis & Bruti A. 1597. incipit: *Ratio conſcribendi Epiſtolas varia eſt.* Sine nomine auctoris ſeorſim excuſus eſt Græcè typis Regiis in officina Fed. Morelli Ao. 1577. 4to. Græce & latine Baſil. 1548. 8vo. In MSS. qvibusdam ut Vindobonenſi, Oxonienſi Barocciano, & tribus Regis Chriſtianiſſimi memoratis Labbeo p. 109. Bibl. novæ MSS. hoc ſcriptum non ad Libanium ſed ad *Proclum* refertur, ut in elencho ſcriptorum ejus num. XV. obſervavi, Lambecius vero Lib. III. commentar. de Bibl. Vindob. p. 150. cum retuliſſet eundem libellum MStum exſtare in theſauro librario Auguſtiſſimi Imp. addit integram illam conſcribendarum Epiſtolarum methodum variis exemplis illuſtratam, ex qva hæc Epitome excerpta eſt, editam eſſe latine tantum & absqve nomine auctoris à *Johanne Sambuco* Tirnavienſi, typis Joh. Oporini Ao. 1588. 8vo. in præfatione autem Sambucum teſtari qvod auctor ſibi videatur *Libanius.* De Epiſtolarum charactere videndus etiam Iſidorus Peluſiota Lib. V. Epiſt. 133. Philoſtratus Epiſt. 1. Photius Epiſt. 207. & Gregorius Nazianzenus Epiſt. 2. ad Nicobulum, qvam cum verſione ſua dat etiam Aldus Manutius Pauli F. in qvæſitis per Epiſtolam T. 4. facis artium Gruterianæ p. 231. ſeq. ubi plura hujus argumenti ex Demetrio περὶ ἑρμηνείας, & aliis Rhetoribus collecta poſſunt videri.

XIV. 11. SYNESII Cyrenæi, Philoſophi, & Ptolemaidis Epiſcopi Epiſtolæ CLV. Latina verſio incipit p. 169. *Liberos ego genui orationes &c.* Prodierunt etiam inter alia Syneſii ſcripta Græce edente Turnebo A. 1553. fol. & latine ex verſione *Jani Cornarii* Baſil. 1560. fol. Seorſim præterea Græce ac latine cum translatione *Thomæ Naogeorgi* Baſil. 1558. 8vo. &

cum verſione & animadverſionibus *Adr. Turnebi*, qvi publicis prælectionibus eſt interpretatus, notisqve *Franciſci Porti*, edente Fed. Morello, Pariſ. 1605. 8vo. Deniqve cum verſione *Dionyſii Petavii* inter Syneſii opera ab illo junctim edita & illuſtrata Pariſ. 1612. 1631. 1640. fol. Exſtant Epiſtolæ Syneſii MSS. in Bibl. Paulina, Lipſiæ, ex qvo codice editionem Petavianam in non paucis locis emendari poſſe monuit me qvi ante aliqvot annos contulit *Johannes Fridericus Fellerus* Joachimi τȣ͂ μακαρίτȣ Filius. Breviores Epiſtolas Syneſianas XXVIII. ſelegit & ſuæ collectioni inſeruit Henr. Stephanus A. 1577. 8vo. Tranſtulit etiam nonnullas *Petrus Nannius* Alcmarianus, undecim enim Epiſtolæ Syneſii ex latina Nannii verſione leguntur in farragine Epiſtolarum Laconicarum Gilb. Cognati Baſil. 1554. 12mo. Epiſtolam ad Orum cum libris de providentia Græce edidit & latine vertit *Eſromus Rudingerus* Bambergenſis Baſil. 1656. 8vo. Nicephorus Lib. XIV. c. 55. Epiſtolas Syneſii CLX. memorat, eaſqve θαυμαζομένας vocat Svidas, qvæ Photio cod. 26. judice ita venuſtate ac dulcedine exuberant, ut non minus afficiant pondere ac denſitate ſententiarum. Præter rem ni fallor Syneſio noſtro tribuitur Epiſtola ad Dioſcorum Serapidis Alexandrini ſacerdotem, ſive *ſcholia ad Chemicum Democriti Librum*, in editionibus operum Syneſii recte omiſſa, de qvibus dixi Libro ſexto, in recenſione ſcriptorum variorum Chemicorum.

XV. 12. DEMOSTHENIS Oratoris Epiſtolæ VI. in exilio non diu ante mortem ſcriptæ, ex qvibus qvatuor *primores & poſtrema ſcriptæ ſunt Senatui populoqve Athenienſium, qvinta Heracleodoro. Latina verſio adjuncta eſt *Hieron. Wolffii*, à qvo Demoſthenis opera latine translata & notis illuſtrata, Epiſtolas vero poſt Orationem XVIII. ſubjectas eſſe conſtat. Vertit etiam Demoſthenis Epiſtolas *Petrus Nannius* Alcmarianus. Et Græce Æſchinis Demoſthenisqve Epiſtolæ ſeparatim editæ ſunt Pariſiis in qvarto. Cicero in Oratore c. IV. ait ex Demoſthenis Epiſtolis intelligi poſſe qvàm freqvens fuerit Platonis auditor.

XVI. 13. PLATONIS Philoſophi Epiſtolæ XIII. qvas Demetrius libro de elocutione §. 237. 243. Plutarchus de vitioſo pudore p. 533. Lucianus de lapſu inter ſalutandum T. I. p. 497. Origenes libris contra Celſum, Euſebius in præparat. & Julianus Imp. lectas ſibi teſtantur, & agnoſcit inter γνήσια Platonis ſcripta Thraſyllus apud Laërtium III. 61. & Ariſtopha-

* Secunda ὑπὲρ τ͂ ἑαυτȣ͂ καθόδȣ & tertia ὑπὲρ τῶν Λυκȣ́ργȣ παίδων allegatur ab Hermogene lib. 2. περὶ ἰδεῶν cap. 8.

ſtophanes Grammaticus ibid. 62. ut Svidam (qvi etiam *Dionis* principis Syracuſani ad Platonem Epiſtolas memorat) Photium Epiſt. 207. & alios juniores omittam. Vide & Lambecium T. 7. commentar. de Bibl. Vindob. p. 10. Latina verſio adjuncta eſt *Marſilii Ficini*, præter qvem Epiſtolas Platonis latine vertit & argumentis illuſtravit *Petrus Ramus* Veromanduus Baſil. 1580. 4. ad calcem prælectionum ſuarum in Ciceronis & nonnulla Qvintiliani. Tum *Johannes Serranus* in ſua Platonis editione. Prodierunt etiam ſeorſim Græce & latine cum *Joh. Jacobi Beureri* Profeſſoris Friburgenſis notis Logicis Ethicis & Politicis Machiavelliſmo oppoſitis, Baſileæ 1585. 4. Epiſtola Platonis ad Dionem qvâ centum minis ſibi emi rogabat commentarios Pythagoricos Philolai Crotoniatæ memorata Laërtio VIII. 15. & 85. inter tredecim illas qvas dixi non exſtat ſed intercidit. Platonis Epiſtolam ad Archytam exhibet idem Laërtius VIII. 81. qvæ inter editas eſt duodecima. Decima *ad Ariſtodorum*, in ejusdem Laërtii codicibus III. 61. inſcribitur *ad Ariſtodemum*. Duodecimæ ad Archytam & tertiæ decimæ ad Dionyſium neſcio qvare in Platonis editionibus, Criticorum νοθεύεται præfigitur, cum à Thraſyllo & Laërtio agnoſcantur. Fallitur etiam Menagius ad Laertium p. 155. & 158. ſcribens inter tredecim illas deſiderari Epiſtolam ad Eraſtum & Coriſcum qvæ laudatur à Clemente & Origine, & videri à Chriſtianis ſuppoſitam. Eſt enim ſexta inter eas qvas habemus, & qvas agnoſcit Thraſyllus. Alterius Epiſtolæ ad Dionyſium ſeniorem meminit Laërtius III. 21. Coriſci & Eraſti ad Platonem Pollux lib. X. ſect. 150.

XVII. 14. ARISTOTELIS Philoſophi Epiſtolæ VII. binæ ad Philippum, ad Alexandrum tres, ad Olympiadem una, una ad Theophraſtum & una *Philippi* Regis ad Olympiadem, alteraqve ad Ariſtotelem *Alexandri*, qvæ cum Ariſtotelis reſponſione occurrit etiam ex Andronici libro apud Gellium Lib. XX. c. 5. Plutarchum in Alexandri vita p. 668. & Themiſtium præf. ad Phyſica Ariſtotelis. Latina Verſio Epiſtolarum Ariſtotelis incipit: *Qvi imperia ad ſubditorum beneficium atqve utilitatem referunt.* Qvinqve ex his Epiſtolis cum verſione ſua refert Franciſcus Patricius diſcuſſ. Peripatet. lib. VII. p. 99. Aliam Ariſtotelis ad Alexandrum Epiſtolam ſive volumen potius (σύγγραμμα ἀντ' ἐπιςολῆς) memorat Demetrius libro de elocutione §. 253. Cujus judicio §. 239. Ariſtoteles ὡς μάλιςα ἐπιτετευχέναι δοκεῖ τοῦ τύπου ἐπιςολικοῦ. Ex illa longiore Epiſtola, περὶ τοῦ παντὸς, fragmenta exſtant apud Stobæum Eclog. p. 7. 14. & 70. ſeqq. qvæ omnia ad verbum leguntur in libro qvem ſub Ariſtotelis nomine habemus *de Mundo*. Unde perſpicuum eſſe puto & ſcriptum illud vere eſſe Ariſto-

telis & tanqvam Epistolam missum esse ad Alexandrum. De deperditis Aristotelis Epistolis agit Casaubonus ad Athenæum XIV. 22. Jonsius de scriptoribus hist. Philos. p. 70. & Menagius ad Laërtii Lib. V. sect. 27. qvorum observationibus eruditis adde Epistolam Aristotelis de Alexandro *ad Antipatrum* memorari à Plutarcho de profectu Virtutis sentiendo pag. 78. & in Alexandri vita p. 675. 688. 691. 699. 705. 697. 694. Idem p. 668. post allatam Alexandri Epistolam ad Aristotelem de qva jam dixi, testatur, ex aliis etiam Regis Epistolis apparere qvod Medicinæ studio ab Aristotele fuerit imbutus, & amicos laborantes consilio juverit & victus rationem præscripserit. Epistolas Alexandri iterum allegat pag. 674. 686. 698. Epistola ad *Philoxenum* pag. 676. ad *Parmenionem* pag. 677. ad *Agnonem* Tejum, ibid. ad *Leonidam* p. 679. ad *Athenienses* de Samo p. 681. ad *Darium* p. 681. ad *Græcos* p. 685. ad *Phocionem* p. 687. ad *Peucorstam* p. 688. ad *Hephæstionem* p. 689. ad *Pausaniam* Medicum. ibid. ad *Megabyzum*. ibid. ad Medicum *Alexippum* ibid. ad *Craterum*, *Attalum* & *Alcetam* p. 696. Ad *Cleomenem*, de morte Hephæstionis. Arrian. VII. de Alexandro p. 164. seq. Plures Alexandrini M. Epistolas laudat præter Hesychium in Lexico tribus locis, idem Plutarchus de laude sui p. 545. Laërtius VI. 44. Dio Chrysost. XLVII. p. 525. & Plinius Lib. VI. Hist. natural. c. 17. Curtius Lib. IV. c. 1. &c. Vide & Eusebium de præparat. XV. 2. p. 792. A. 793. B. Plutarchum in Phocione p. 749. ubi è Duride & Charete narrat Alexandrum post victum Darium in Epistolis suis nemini scripsisse χαίρειν nisi Phocioni & Antipatro. Confer Ælian. lib. 1. Var. c. 25. Calani Epistolam ad Alexandrum, Philo περὶ τοῦ πάντα σπουδαῖον εἶναι ἐλεύθερον p. 680. Illas vero ad diversos qvæ Alexandri nomine leguntur in collectione latina Epistolarum qvæ prodiit Argentor. A. 1593. 8vo. sub titulo: *Epistolæ Procerum mundi, Regum, Principum, Rerump. & sapientum virorum*, pro suppostitiis habet Tho. Reinesius in Epistola 38. ad Christoph. Adamum Rupertum p. 312. præsertim qvas Illyriis, Lacedæmoniis, Dario, Poro (ita p. 201. legendum pro Pyrrho) & Didymo (lege Dindimo) Brachmannorum Regi, qvi apud Syncellum p. 261. male Ἀβδαμις, misisse dicitur. Idem dixeris de Epistola Alexandri qvæ *de situ & mirabilibus Indiæ* ad Aristotelem interprete ut falso jactant *Cornelio Nepote* fertur, editaqve est latine (non Græce ut affirmat auctor Pandectarum Brandenburgensium) à *Jacobo Catalanensi* in officina Joh. Gormentii, sine nota loci vel anni qvo impressa est, tum Venetiis 1499. Bononiæ 1501. Paris. 1537. 8vo. & ad calcem qvarundam editionum Curtii, ut Basil. 1517. Recusa novissime est curante Andrea Paulino, qvi nec de auctore neqve de interprete dubitat, atqve ideo in Schola Darmstadiensi prælegendum disci-

difcipulis fuis inftituit Gieffæ 1706. 8. Exftat & MSta in membrana, Hamburgi in Bibl. Johannea, & in aliis Bibliothecis paffim. Memoratur etiam Palladio lib. de Bragmanibus pag. 2. edit. Biffei: διήγημα δὲ, inqvit, φέρεται Ἀλεξάνδρου τοῦ τῶν Μακεδόνων βασιλέως, ἐξηγησαμένου ποσῶς τὸν βίον αὐτῶν (Ἰνδῶν.) Ad calcem ejusdem Palladii p. 85. feqq. latine fubjiciuntur Epiftolæ mutuæ *Dindimi* Regis Bragmanorum & Alexandri. De Alexandri Epiftola *ad matrem Olympiadem* memorata Plutarcho in vita Alex. pag. 680. Athenagoræ pag. 31. Apologiæ. Polluci VI. fect. 87. Tertulliano cap. 3. de pallio, Minucio Felice, Auguftino VIII. 5. & 27. & XII. 10. de Civ. Dei aliisqve, vide notas Epifcopi Oxonienfis Joh. Felli ad Cyprianum de Idolorum vanitate p. 12. & Georgium Gentium ad Canones Ethicos Maimonidis p. 111. Fallitur itaqve Cellarius ὁ μακαρίτης qvi ex Alexandri Polyhiftoris Ægyptiacis petita illa exiftimat p. 70. ad Minucium. *Artemon ὁ τὰς Ἀριστοτέλους ἀναγράψας Ἐπιστολὰς qui Ariftotelis Epiftolas recenfuit* memoratur à Demetrio Lib. περὶ ἑρμηνείας. Ita enim locum illum intelligo, licet alii putant eum Ariftotelis Epiftolas exfcripfiffe ut Menagius p. 157. ad Laërt. III. 27. & 50. vel commentario illuftraffe, ut Meurfius in Bibl. Græca. Sic Laërtius in Democrito IX. 45. τὰ δὲ βιβλία αὐτοῦ καὶ Θράσυλλος ἀναγέγραφε κατὰ τάξιν οὕτως. Præterea Epiftolia qvædam Alexandri, è variis fcriptoribus collecta à *Gilberto Cognato* & latine edita in ejus farragine Epiftolarum Laconicarum p. 441. feq. *Philippi* Regis Epiftolæ qvædam in Demofthenis Orationibus fcriptis memorantur & exhibentur, qvibus adde fis Epiftolam ejus ad *Ariftotelem*, apud Gellium IX. 3. Epiftolarum fcriptione σφόδρα εὐδοκιμεῖν Philippum fcribit Dio 2. regno p. 23. Ejus Epiftolam ad *Menecratem* Medicum memorat Athenæus VII. p. 289. λόγου δεινότητι σοφιστικῶς καλλωπιζόμενος. Philippus perftringitur à Plutarcho in vita Alex. p. 668. Cicero II. 14. Offic. *Exftant Epiftolæ & Philippi ad Alexandrum, & Antipatri ad Caffandrum & Antigoni ad Philippum filium, trium prudentiffimorum (fic enim accepimus) qvibus præcipiunt, ut oratione benigna multitudinis animos ad benevolentiam alliciant, militesqve blande appellando deliniant. Parmenionis* Epiftola ad Alexandrum memoratur ab Athenæo XIII. p. 607. *Theopompi* p. 595. *Gorgi* μεταλλευτοῦ Chalcidenfis apud Strabonem IX. p. 407. ubi confer Cafauboni commentar. *Olympiadis* ad eundem Alexandrum Pollux VII. fect. 28. & Plutarch. in vita Alex. pag. 688. *Antipatri* longa Epiftola Olympiadem criminantis, ibid. & Arrian. VII. de Alex. p. 155. *Antigoni* ad Zenonem Citieum Epiftola, Laërt. VII. 7. &c.

XVIII. 15. HIPPOCRATIS Coi, Medici, & aliorum Epiftolæ XIV. qvarum 1.) Artaxerxis ad Pætum 2.) Pæti ad Artaxerxem 3.) Artaxerxis ad Hyftanem. 4.) Hyftanis ad Hippocratem 5——12.) Hippocratis

ad Hyſtanem, ad Abderitas, ad Philopœmenem, ad Dionyſium, ad Damagetum, * iterum ad Philopœmenem, ad Craterum & ad Damagetum 13.) Democriti ad Hippocratem 14.) Hippocratis ad Democritum. Latina verſio adjuncta eſt *Anutii Foëſii*, qvi Hippocratis ſcripta latine vertit poſt *Janum Cornarium*, cujus verſio ſervatur tum in aliis tum in editione Græco-latina Lindeniana. Cæterum in Foeſiana edit. Sect. ult. in Pariſienſi Renati Charterii Tomo I. in Lindeniana & editionibus plerisqve Hippocratis, præter illas qvatuordecim Epiſtolas (qvas ſolas etiam *Eilhardus Lubinus* Græce & latine cum nova verſione ſua recudendas dedit apud Commelin. 1601. 8vo.) aliæ ſex occurrunt: 15.) Hippocratis ad Demetrium Regem 16.) Hyſtanis ad Artaxerxem 17.) Artaxerxis ad Coos 18.) Coorum Reſponſio 19. Abderitarum ad Hippocratem, & 20.) Hippocratis ad Theſſalum filium. Has viginti Epiſtolas latine ex Cornarii verſione *Chriſtianus Thomaſius* recudendas dedit in Hiſtoria ſapientiæ & ſtultitiæ Tomo 2. obſervationibusqve moralibus illuſtravit ſub titulo: *Democritus & Hippocrates Philoſophi morales*, Halæ Sax. 1693. 8vo. Ex verſione *Rainutii Florentini* eædem XX. Epiſtolæ leguntur in farragine Epiſtolarum Laconicarum Gilberti Cognati Baſil. 1554. 12mo. Binas Democriti ad Hippocratem cum Hippocratis Epiſtola ad Democritum & altera ad Damagetum, Græce in Poëſi ſua Philoſophica p. 181. ſeq, recudit H. Stephanus. Epiſtolas haſce memorat Svidas, itemqve Soranus in Hippocratis vita. Cæterum ſuſpectæ ſunt viris ** eruditis ex qvibus Joſephus Scaliger Epiſtola CCCVI. ad Everhardum Vorſtium: *De Epiſtolis Hippocratis qvod ex me qværis, antiqvas eas eſſe ſcio, ut Democriti, Solonis, Pittaci Mitylenæi, qvæ apud Laërtium leguntur. Sed qvia omnes illas qvæ illis Philoſophis à Laërtio attribuuntur multis argumentis confictas a Græcis qvibus nunqvam mentiendi voluntas aut facultas defuit probare poſſum, ideo cur & de his Hippocrateis dubitem juſtiſſima cauſa eſt. Et certe ſi animi nervos intendere velim, facile non eſſe Hippocratis vincam. Unicuiqve judicium ſuum relinqvimus, tutius tamen eſt de eo dubitare qvod facilius eſt confutare qvam aſſerere.*

* Hujus Epiſtolæ ad Damagetum interpretationem & paraphraſin edidit Alardus Amſtelodamus. Saligniaci A. 1530. 8vo.

** Ita jam olim Demetrius Magnes libro de ſcriptoribus Homonymis apud Laërtium Lib. I. ſect. 112. confictam arguit Epiſtolam ſub *Epimenidis* nomine ad Solonem. Idem de Epiſtola *Pherecydis* ad Thaletem judicat Salmaſius p 842. ſeq. ad Solin. edit. Pariſ. De Epiſtolis *Thaletis* Menagius ad Laërt. Lib. I. ſect. 42. Petavius in paralipomenis libror. de doctrina temporum p. 858. Huetius pag. 77. demonſtrationis Evangelicæ. Ita *Τοῖα* *gis* Epiſtola ad Philolaum memorata Laërtio VIII. 53. & 74. tanqvam ſuppoſita parumqve exploratæ fidei rejicitur apud eundem VIII. 55.

asserere. Longe minus pro genuinis habendæ sunt Epistolæ duæ qvæ Hippocratis nomine ad Antiochum & Mæcenatem leguntur latine ante librum Marcelli Empirici de Medicamentis & inter Opera Hippocratis T. 1. edit. Lindenianæ p. 646. seq. Et altera qvidem ad Mæcenatem rectius in editionibus qvibusdam ut Norimb. 1588. tribuitur *Antonio Musæ.* Confer Labbæum Bibl. nov. MSS. p. 215.

XIX. 16. HERACLITI Philosophi Epistolæ VI. cum binis Darii, una ad Heraclitum, altera ad Ephesios. Latina versio incipit: *Emisisti scriptum sermonem de natura.* Græce exstant etiam in Poesi Philosophica H. Stephani p. 142. seq. Græce & latine edidit *Eilhardus Lubinus* cum latina sua versione (diversa ab illa qvæ in Genevensi editione Græcolatina exstat) ap. Commelin. 1601. 8vo. Epistola Darii qva Heraclitum rogat ad se venire cum Heracliti id facere abnuentis responsione legitur etiam apud Laërtium Lib. IX. sect. 13. seq. Contemtamqve Regis Persarum invitationem â Philosopho scribit Clemens Alex. 1. Strom. p. 302. Verba Epistolæ Heraclito tributæ hæc sunt: *ἐγὼ δὲ ἀμνηστίην ἔχων πάσης πονηρίης, καὶ κόρον φεύγων παντὸς οἰκειούμενον φθόνῳ διὰ τὴν ὑπερηφανίην, οὐκ ἂν ἀφικοίμην ἐς Περσικὴν χώρην, ὀλίγοις ἀρκεόμενος κατ᾽ ἐμὴν γνώμην.*

XX. 17. DIOGENIS Cynici Philosophi Epistolæ XXVII. Latina versio incipit: *Vos me exilio damnastis, ego vos domo,* neqve diversa est ab ea qvam *Franciscus Aretinus* edidit, dicavitqve Pio IV. Pontifici. Non integram tamen exhibent Genevenses Aretini translationem. In illa qvippe qvalis exstat in farragine Epistolarum Laconicarum *Gilb. Cognati*, & *Joh. Buchleri* thesauro, & alius ordo est, & numerus Epistolarum longe major, surgit enim ad *XLVII. Eilhardus* qvoqve *Lubinus* Diogenis Epistolas Græce & latine recudendas dedit, novaqve versione donavit ap. Commelin. A. 1601. 8vo. Sed ab eo post XXVII. illas tantum duæ adduntur, una ad Cratetem, altera ad Dionysium. Diogenis Epistolas laudat Laërtius in ejus vita Lib. VI. sect. 23.

XXI. 18. CRATETIS, Philosophi itidem Cynici, Epistolæ XIV. qvarum una est ad nescio qvem Origenem. Latina versio incipit: *Redi summa cum celeritate.* Alia versio est *Eilhardi Lubini*, cum qva hæ Cratetis Epistolæ alio ordine dispositæ & Epistolis hactenus memoratis Hippocratis, Heracliti ac Diogenis subjectæ exhibentur A. 1601. ap. Commelin. 8vo. Laërtius in Hipparchiæ vita Lib. VI. sect. 98. *φέρεται δὲ τοῦ Κράτητος βιβλίον Ἐπιστολαί*, ad qvem locum Menagius p. 266: *Exstant hodie Cratetis Epistolæ quædam sed supposititiæ.* Eodem loco putat verba

Laërtii

Laërtii legenda esse sic: *Φέρεται ἣ πρὸς τὸν Κράτητα βιβλίον Ἐπιστολαί.* Sed non necessarium duxerim contra codicum fidem hæc ita mutare, qvia Cratetis Epistolis Epistolas Hipparchiæ adjunctas Laërtius intellexit, qvi & alias & longe plures qvam hodie exstant Cratetis Epistolas evolvisse videtur. Parisiis circa A. C. 1470. excusum volumen in 4. latine, hoc titulo: *Epistolæ Cynicæ*, h. e. Phalaridis Epistolæ à Francisco Aretino, M. Bruti cum Mithridatis ad eas rescripto à Raimitio, Cratetis Cynici ab Athanasio CPolitano Archiensi Abbate in latinum translatæ. Memorat A. Chevillierius de origine typographiæ Paris. p. 36. qvi p. 51. refellit Mentelium suspicatum, hoc volumen excusum fuisse Argentorati.

XXII. 19. ANACHARSIDIS Scythæ, Philosophi qvi Solonis temporibus vixit & Athenas accessit, Epistolæ IX. Latina versio incipit: *Ridetis meam vocem quia non plane atque exquisite &c.* Cum alia versione prodierunt separatim Paris. 1581. 4. ex typographia Steph. Prævostæi heredis Guil. Morellii in Græcis typographi Regii in clauso Brunello. Cum alia deniqve versione a se elaborata Anacharsidis Epistolas Græce & latine edidit *Eilhardus Lubinus* ap. Commelin. 1601. 8vo. Qvintam ad Hannonem latine refert Cicero 5. Tusc. Qvæst. p. 246. Nona ad Crœsum scripta est, sed aliam Anacharsidis ad Crœsum Epistolam leges apud Laërtium in Anacharsidis vita Lib. I. sect. 105.

XXIII. 20. EURIPIDIS Tragici Epistolæ V. Latina versio incipit: *Argentum iterum ad te remisimus.* Prodierunt & cum alia versione *Edhardi Lubini* Græce & latine ap. Commelin. 1601. 8vo. Deniqve cum nova versione *Josuæ Barnesii* ad calcem præclaræ editionis tragœdiarum Euripidis Cantabrig. 1694. fol. Qvanqam vero Anonymus Græcus vitæ Arati scriptor notat fuisse olim qvi Epistolas à *Pollone* sive *Pollione* qvodam Euripidi suppositas esse crederent, ita enim ille: *Ἀπολλωνίδης ὁ Κηφεὺς* (Richardus Bentlejus ex Ammonio in *κατοίκησις* probe observavit legendum *Νικαεύς*) *ἐν τῷ ὀγδόῳ περὶ καταψευσμένης ἱστορίας οὐκ εἶναι αὐτὰς Ἀράτου φησὶ ἀλλὰ Σαβειρίου Πόλλωνος* (*Sabidii* vel *Sabini Pollionis*, nisi legendum *Οὐαλερίου Valerii Pollionis*) *τοῦ αὐτοῦ δὲ φησὶν εἶναι ἐπιγεγραμμένας Εὐριπίδου Ἐπιστολάς.* Nihilominus Clariss. Barnesius tam præclare de his Epistolis sentit tum in Euripidis vita p. 27. tum in argumento Epistolis præfixo T. 2. p. 523. ut affirmet neminem facile futurum *adeo perfrictæ frontis aut judicii imminuti*, qvi si tempus & phrasin vere Atticam & res & personas & simplicitatem & stylum minime elaboratum, cum summa tamen puritate nitentem penitus introspexerit, easdem vel Euripide hoc nostro indignas pronunciet, vel ab alio Euripide scriptas, vel ab ullo alio ætatis minus

puræ

puræ auctore confictas suspicetur. Vicissim Richardus Bentlejus in singulari diss. Anglice Lond. 1697. 8vo. edita & Barnesio opposita illas Epistolas & vocavit in dubium, & argumentis non absurdis easdem Euripidi suppositas esse contendit. Subjecta est ejusdem viri doctissimi diatribe de Epistolis Phalaridis, qvam paulo ante commemorare me memini.

XXIV. 21. THEANUS (qvæ Pythagoræ sive uxor * sive discipula fuit) Epistolæ tres, una ad Eubulen de liberis educandis, altera ad Nicostratam zelotypam, & tertia ad Callistonem de familia recte gubernanda: Adjuncta est MELISSÆ una ad Claretam, & MYIÆ ad Phyllidem. Latina versio incipit: *audio te delicatam & luxuriosam &c.* Cum eadem translatione in Opusculis Mythologicis Physicis & Ethicis edidit *Thomas Galeus* p. 740. seq. Amst. 1688. 8vo. Cum alia versione sua ad calcem Jamblichi de vita Pythagoræ vulgavit *Job. Arcerius Theodoretus*, Franekeræ 1598. 4to. professus se primum illas latine vertisse. Græce ediderat H. Stephanus ad calcem Laërtii sui inter fragmenta Pythagoræorum. Exstant & Græce ac latine cum nova versione *Eilbardi Lubini* ap. Commelinum A. 1601. 8vo. Epistolam Theanûs ad Nicostratam ex *Job. Brechai* versione leges apud Andream Tiraqvellum p. 395. de legibus Connubialibus edit. Basil. 1561. fol. Alia qvatuor Epistolia sub ejusdem Theanûs nomine ex codice Vaticano vulgavit Lucas Holstenius in notis ad vitam Pythagoræ a Porphyrio scriptam pag. 78. seq. In illarum postrema memoratur Parmenides Platonis, unde supposititias esse non est dubitandum.

XXV. 22. ALCIPHRONIS Sophistæ Epistolæ ἁλιευτικαὶ καὶ ἑταιρικαὶ sive piscatoriæ & amatoriæ XLIV. sub variorum ad varios nominibus scriptæ. Latina versio incipit: *Opportune nobis hodierno die &c.* Sunt in his etiam nonnullæ argumenti parasitici, ut Epistola V. XV. seq. XX. XXI. XXII. &c. Octo Epistolas Alciphronis Parasiticas MSS. habuit Petrus Lambecius, ex qvibus unam vulgavit in Prodromo Gelliano p. 78. seq. (in Gellio Jac. Gronovii p. 215.) Idem L. VI. Commentar. de Bibl. Vindob. p. 259. testatur in Cæsarea illa Bibliotheca exstare XXXVIII. Epistolas ejusdem Alciphronis ἀγροικικὰς sive rusticas. Loca qvædam Alciphronis illustrat Caspar Barthius Lib. III. adversar. c. 17. ubi vocat scriptorem venustum & acutum sed Atticismi nimium affectatorem, insvavioremqve & cui interprete erudito opus sit. Incertum est ecqvis sit ille Alciphron Epistolarum jam recensitarum auctor. Nam alius ni fallor fuit Alciphron, Mæandrius ab Athenæo appellatus Lib. I. p. 31. sive ut a Svi-

* Vide Menagium in mulierum Philosopharum historia.

da annotatum eſt, Alciphron Philoſophus ex Magneſia prope Mæandrum, memoratus Marco Antonio Lib. X. ſect. 31. Sane Epiſtolæ qvæ exſtant, Rhetorem ac Sophiſtam potius auctorem referunt qvam Philoſophum. Antiqviorem tamen putem Ariſtæneto, qvi eum qvandoqve imitatur, ut notavit Joſias Mercerus ad hujus Lib. I. Epiſt. 2. qvam Luciani nomine Ariſtenætus inſcripſit ad Alciphronem. Laudatur Alciphron qvidam, (noſter fortaſſis) ab Etymologico magno in ἀσελγαίνειν. Alius Alciphron fuit pater Demoſthenis ducis, niſi locus apud Themiſtium eſt corruptus, idem enim qvi Themiſtio Orat. 10. p. 138. vocatur Δημοσθένης ὁ Ἀλκίφρονος, a Thucydide Lib. III. p. 234. Δημοσθένης ὁ Ἀλκισθένους appellatur, ut ad Themiſtium obſervavit Joh. Harduinus.

XXVI. 23. PHILOSTRATI Lemnii (ejusdem ut exiſtimo qvi Juliæ conjugis Alexandri Severi juſſu conſcripſit vitam Apollonii Tyanenſis) Epiſtolæ LXIII. Latina verſio incipit: *Epiſtolarem orationis ſtylum poſt veteres* &c. neqve alia eſt qvam *Antonii Bonfinii*, qvi has Epiſtolas una cum Heroicis & vitis Sophiſtarum, iconibusqve Philoſtrati latine vertit & Matthiæ Corvino Hungariæ Regi dicavit, ut notatum etiam Lambecio eſt Lib. II. commentar. p. 995. Eædem Epiſtolæ cum Bonfinii verſione exſtant ad calcem operum Philoſtrati Græce & latine editorum à Fed. Morello Pariſ. 1608. fol. Idem Lambecius Libro ſexto p. 259. teſtatur ſe admodum Juvenem Philoſtrati Epiſtolas recenſere atqve latina verſione illuſtrare inſtituiſſe. Fragmentum de charactere Epiſtolico qvod idem Lib. I. p. 377. memorat, nihil aliud eſt qvam Epiſtolarum Philoſtrati ab Aldo editarum prima. Philoſtrati Epiſtolas ex MSS. Palatinis auctiores & *Jodoci Kimendoncii* notis copioſis ineditis illuſtratas habere ſe teſtatus eſt Gothofredus Jungermannus, in Epiſtola MS. ad Eliam Putſchium data 16. Febr. 1603. Alias Philoſtrati Epiſtolas VIII. eousqve ineditas, & qvinas editarum auctiores, Græce ex cod. MS. membranaceo Bibl. Lugd. Bat. edidit & diſſertatiunculam de tribus Philoſtratis adjecit *Johannes Meurſius*, Lugduni Batav. 1616. 4to. Notas *Caſanovani* (Mr. de Caſeneuve) in Philoſtrati Epiſtolas laudari vidi, ipſas non vidi. Svidas inter ſcripta Philoſtrati qvi vitam Apollonii compoſuit, refert, ἐπιστολὰς ἐρωτικάς.

XXVII. 24. THEOPHYLACTI Scholaſtici ac Sophiſtæ cognomento SIMOCATÆ patria Locrenſis religione Chriſtiani, qvi temporibus Heraclii Imp. vixit, & conſcripta Mauritii Imp. hiſtoria celebris eſt, Epiſtolæ LXXXV. ex qvibus Ethicæ XLIX. Ruſticæ XXVIII. & amatoriæ totidem. Latina verſio incipit: *Cicada muſica, ſimulac ver apparuit, cantandi facit initium.* Has Epiſtolas Græce Lugd. Bat. A. 1596. 12mo. recudi

cudi curavit *Bonaventura Vulcanius* cum ejusdem Theophylacti qvæstionibus Physicis, Cassii Medicis qvæstionibus, præterea Epistolis qvibusdam Juliani Imp. & Galli ad Julianum, Basiliiqve & Gregorii Naz. Græce vero & latine cum *Jacobi Kimendoncii* Filii, vix septendecim tum annos nati versione separatim excusâ Janus Gruterus easdem Epistolas recudendas dedit, cum excerptis legationum ex historia Theophylacti Mauritiana, & problematis sive qvæstionibus Physicis. Heidelbergæ ap. Commelin. 1598. 8vo. è Bibliotheca A. Schotti.

XXVIII. 25. Ex ÆLIANI rusticis sive variorum Atheniensium rusticorum nomine scriptis Epistolæ XX. Latina versio incipit: *Respicienti mihi ad solis splendorem botros, accedens.* Has Epistolas cum *Sebastiani Guldenbeckii* versione inter Claudii Æliani scripta edidit Conradus Gesnerus A. 1556. fol. Vide qvæ infra Libro qvarto, ubi de Æliano.

XXIX. 26. ÆNEÆ Sophistæ sive Rhetoris Gazæi, Christiani, qvi circa tempora * persecutionis Vandalicæ, hoc est extrema sæculi a nato Christo qvinti claruit, ac dialogum insignem Theophrastum de immortalitate animarum & corporis resurrectione scripsit, Epistolæ XXV. Latina versio incipit: *si tuus esset liber, & amarem, penes me optimo jure esset.* Qvare decima Epistola ab interprete est prætermissa. Christianum scriptorem indicat Epistola XV. ad Stephanum presbyterum. Procopius Gazæus ab eo respicitur Epistola XIX. ὁ ἐμὸς Προκόπιος. Etiam ad eosdem fere scribit ad qvos datæ sunt Procopii de qvo mox, Epistolæ, ut æqvales illos fuisse non dubitem. Neqve fides temere habenda Barthio Lib. III. Adversar. c. 20. qvi nomina in hisce Epistolis conficta esse affirmat. Hujus puto Æneæ Elenchum τῆς παρ' ἕλλησι λογομαχίας in Bibliothecis qvibusdam MStum exstare Gesnerus ac Simlerus referunt. Svidas post memoratum Ænicum Poëtam veteris Comœdiæ, ἔστι δὲ, inqvit, Αἴνειος σοφιστὴς οὗτινος βιβλία αἱ μετάβολαι. Sed forte hic pro Αἴνειος legendum non Αἰνείας ut Simlerus & alii, sed Αἴνικος.

XXX. 27. PROCOPII Sophistæ Gazæi itidem Christiani Epistolæ *LX.* in qvibus undeqvinqvagesima est *Megethii* ad Procopium qvâ laudat ejus Ἀττικὰς μελίττας, svavitatemqve orationis cujusdam funeris ab eo habitæ, ac testatur aureos ingenii illius fœtus in omnium admiratione esse, qvod judicium confirmat Photius cod. 160. & 206. Ut adeo haud dubitem Procopium hunc eundem Sophistam Gazæum,

 qvem

* Vide Æneæ Theophrastum pag. 81. & Barthii notas pag. 155. Latine dialogum illum verterat ante Barthium Ambrosius Camaldulensis & Joh. Wolfius Tigurinus.

qvem in funere laudavit *Choricius* ejus discipulus. Hujus Choricii * orationem memoriæ Procopii dicatam habeo & ipse MStam ac luci publicæ donatum iri confido â Clariss. cive & amico nostro *Godfrido Oleario*, qvi eam Procopianis in Octateuchum & alios V. T. libros commentariis Græce ex Bibliotheca ** Augustana Vindelic. descriptis & cum nova sua versione edendis præmittet. Non solum vero orator egregius fuit Procopius, sed teste Choricio tanta qvoqve rerum divinarum scientia & sacrarum literarum cognitione fuit instructus, ut miraculi instar posset videri usqve adeo eundem in dicendi facultate profecisse. Nec minus probis qvoqve moribus exstitit, ut solo habitu excepto referret sacerdotem, & multos ad meliorem frugem oratione sua converteret. . Declamationes qvasdam hujus Procopii ineditas memorat Nicolaus Alemannus in notis ad Anecdota alterius Procopii itidem Palæstini licet non Gazæi sed Cæsariensis. Omnino autem fallitur vir doctus If. Vossius qvi in responso ad tertias Rich. Simonis objectiones p. 118. ex vigesima sexta Epistola ad nescio qvem Hieronymum Ægyptium concludit Procopium hunc Hieronymi Stridonensis fuisse æqvalem, qvem longe fuisse juniorem ex Ænea & Choricio certissime constat.

XXXI. 28. DIONYSII Sophistæ Antiocheni, Christiani ni me omnia fallunt & ejusdem ad qvem scripta est Epistola Æneæ Gazæi undevicesima, Epistolæ XLVI. Latina versio incipit: *Optata mibi res est Epistola vestra.* Ex eadem incerti translatione hæ Epistolæ leguntur latine in farragine Epistolarum Laconicarum Gilberti Cognati Basil. 1554. 12mo. & in Joh. Buchleri thesauro Epistolar. Laconicarum Colon. 1606. 12mo. Græce eas in sua collectione recudendas dedit H. Stephanus Ao. 1577. 8vo. Jo. Meursius libro de Dionysiis has Epistolas tribuit Dionysio Milesio, de qvo Philostratus: sed nullam sententiæ hujus suæ affert rationem.

XXXII. 29. LYSIDIS Pythagorei Epistola aureola ad Hipparchum Magistri sui communis Pythagoræ Philosophiam vulgo prostituentem. Latina versio incipit: *Postqvam ex hominum consortio Pythagoras excessit.* Cum eadem versione qvæ exstat etiam in Theodori Canteri Var. Lect. Lib. I. c. 12. & in farragine Epistolarum Laconicarum Cognati pag. 523. hanc Epistolam recudendam dedit Thomas Galeus in Opusculis Mythologicis Ethicis Physicis p. 736. Amst. 1688. 8vo. Alia Versio *Cardinalis Bessarionis* occurrit in hujus libro primo adversus calumniatorem Plato-

* Editionem ejus ex MS. codice Vaticano promiserat Holstenius in Porphyrii vita. Allegat & Allatius ad Georgium Acropolitam p. 269. & ante hunc If. Casaubonus ad Polybium pag. 89.

** Laudat illum Codicem Georg. Hieron. Welschius de Vena Medinensi p. 66.

Platonis c. 2. Græce eam edidit H. Stephanus inter Pythagoreorum fragmenta ad calcem sui Laërtii qvi L. VIII. sect. 42. qvædam ex illâ producit: qvemadmodum & Jamblichus eam inseruit Vitæ Pythagoræ cap. XVII. Mentio hujus Epistolæ apud Synesium Epist. 143. & Eustathium ad Iliad. β΄. p. 360. edit. Rom. ut doctissimo Neocoro notatum. De Lyside atqve Hipparcho dixi infra c. XIII. in catalago Pythagoreorum.

XXXIII. 30. Deniqve post AMASIDIS Ægypti Regis Epistolam ad Polycratem Principem Sami ex Herodoti Thalia sive Lib. III. c. 40. petitam, universa collectio Græca Aldina, eamqve presso pede seqvens Græcolatina Genevensis editio clauditur elegantissimâ MUSONII Philosophi, qvi sub Nerone Imp. claruit, ad Pancratidem Epistola de liberis ad Philosophiam instituendis.

XXXIV. Præter collectionem hactenus recensitam exstant & aliæ Græcorum Epistolæ paucis hoc loco â me commemorandæ. THEMISTOCLES dux Atheniensis inclytus, & rerum gestarum gloria, ex Herodoto, Thucydide, Diodoro Siculo, Plutarcho, Nepote ac Justino notissimus, in exilio exstinctus est Magnesiæ * A. 470. ante natum Christum, Olymp. LXXVII. anno 3. Sub ejus nomine feruntur qvas exul scripserit *Epistolæ XXI.* historici fere argumenti, & â Thoma Lydiato ad Epochas marmoreas Arundelianas p. 77. aliisqve nonnullis viris doctis pro genuino Themistoclis fœtu habitæ. Primas illas in lucem protulit ex MSto Cod. Vaticano, & latina versione donavit *Job. Matthæus Caryophilus* ** Iconiensis Episcopus, Romæ 1627. 4to. qvæ editio cum emendationibus MSS. Lucæ Holstenii fuit in Bibliotheca instructissima Bigotiana. Postea Græce & latine è Bibliotheca *Eliæ Ehingeri* *** recusæ sunt Francofurti 1629. 8vo. Cæterum Themistoclis non esse colliguntur ex silentio veterum (si ab uno Svida, qvi ἐπιστολὰς φρονήματος γεμούσας vocat, discesseris) & qvod Epistola 10. mentio fit Bojorum, tum qvod uno vel altero modo prodit se dictio Sophista dignior, qvam Themistocle. Unde Leo Allatius dialogo de scriptis Socratis p. 78. *Nuper etiam vulgatæ sunt Epistolæ Themistoclis, quarum concinnitas nonnisi acutioribus omnibus fucum fecit. Eas tamen Themistoclis non esse, uno vel altero loco, in qvo se prodit auctor, dum declamatorio modo rem efferre & Sophistico penicillo depingit, manifesto evincitur.* Similiter Vir Clariss. Conradus

* Vide Usserii Annales ad A. Per. Jul. 4248. De genere mortis Cicero in Bruto c. 11. Effigies Themistoclis in Tomo 2. Thesauri Antiqvitat. Græcarum Gronoviani tabula 59.

** Laudat eo nomine Coryophilum Janus Nicius Erythræus 1. Pinacothec. p. 224. neqve suspectas sibi esse Themistoclis Epistolas vel verbulo innuit.

*** Fallitur Reinesius qvi Ehingero primam Epistolarum Themistoclis tribuit editionem p. 467. Var. Lection.

radus Samuel Schurzfleischius in dissertatione qvadam has Epistolas recentius confictas esse non dubitat ab aliqvo vitæ morumqve Themistoclis gnaro, ac cum primis in Herodoti, Thucydidis, Diodori ac Plutarchi lectione versato. Hoc idem singulari dissertatiuncula Anglice scripta ad Guil. Wottonum Lond. 1697. 8vo, demonstravit *Richardus Bentleius* Vir Doctissimus. Porrò longe recentius commentum est Epistola sub nomine *Themistoclis ad Chrysippum*, in qva de gracculo Æsopio agitur, qvadragesima inter Epistolas Theophylacti Simocattæ. Fuit & Themistocles qvidam Philosophus Stoicus, Porphyrii æqvalis, cujus iste mentionem facit in vita Plotini, & de qvo Oraculum apud Syncellum p. 361. ἐσθλὸς ἀνὴρ μακάρεσσι τιμημένος ὀλβιοδαίμων.

XXXV. *Leo* præterea *Allatius* Parisiis A. 1637. 4. Græce cum versione sua notisqve edidit Epistolas XXXV. sub nomine SOCRATIS & SOCRATICORUM. Ac septem qvidem primores Socrati ipsi tribuuntur, reliqvæ *Antistheni*, 8. *Aristippo*, 9. 11. 16. 27. *Simoni* * coriario, 12. *Xenophonti*, 15. 18. 19. 21. 22. *Æschini* 23. *Platoni* 24. ac *Phædro* 25. Octavam sub Antisthenis nomine ab Allatio editam, Codex Bibliothecæ Bodlejanæ Baroccianus non Antistheni tribuit sed Platoni (male qvidem, nam à Platone, qvi & ipse Siculis ** assedit mensis, scriptam non esse argumentum ipsum evincit) & in duas (recte sane) Epistolas dispescit. Atqve ita qvales in hoc codice repererat cum versione sua edidit Clarissimus *Godfridus Olearius*, in Exercitatione adversus Allatium de scriptis Socratis edita Lipsf. A. 1696. 4to. In hac eâdem alias binas Epistolas ἀνεκδότους ex eodem Barocciano codice sub *Platonis* nomine vulgavit & latine vertit: tum has pariter & cæteras omnes ab Allatio vulgatas non fœtus illorum qvibus tribuuntur Philosophorum, sed Sophistarum longe recentiorum μελέτας esse contendit, Allatiumqve qvi in illis asserendis p. 105. seq. desudaverat, ex affectato scribendi genere, silentio veterum & aliis argumentis refellit. Johannes qvoqve Pearsonus parte 2. Vindiciar. Ignatii p. 12. seq. ex Chronologicis rationibus demonstraverat Epistolas illas Socratis & reliqvorum qvibus inscribuntur esse non posse. Qvam opinionem, præter alios viros doctos plerosqve omnes, amplectitur etiam Menagius p. 23. ad Laërtium. Thomas vero Stanleius illas Epistolas qvas Allatius ediderat aliqvot locis emendatas Anglice vertit & Historiæ suæ Philosophicæ illo idiomate editæ p. 95. seq. inseruit.

XXXVI.

* Epistolam Simonis Coriarii laudat Stobæus serm. 15. & Xenephontis ad Æschinem, à Theodorito qvoqve allegatam lib. 2. Therapevt. p. 25. & lib. 12. p. 175. Plures ejusmodi Epistolas è Stobæo exhibet Anglice Stanleius p. 117. seq. Hist. Philosoph.

** Perstringit eo nomine Platonem Xenophon Epistola ad Æschinem apud Euseb. XV. 12. præparat.

XXXVI. GILBERTUS COGNATUS, Nucerinus, in farragine alterâ Epiſtolarum Laconicarum (qvæ Græcas ex latinâ verſione, ut prior latinas complectitur) editâ ap. Joh. Oporinum p. 179. ſeq. exhibet præter ſupra paſſim ſuo loco memoratas Epiſtolas M. Bruti, Hippocratis, Diogenis Cynici, Phalaridis, Syneſii, Apollonii Tyanenſis, Dionyſii Sophiſtæ & Lyſidis Pythagorici, qviqve his præmittuntur Libanii characteres Epiſtolicos: Viginti ſeptem Epiſtolia Philoſophorum *Thaletis, Piſiſtrati, Solonis, Chilonis, Pittaci, Cleobuli, Periandri, Thraſybuli, Anacharſidis, Epimenidis, Pherecydis, Anaximenis, Archytæ, Arceſilai, Zenonis, Pythagoræ, Platonis & Heracliti* (è Laërtio, & ab Ambroſio Camaldulenſi latine verſas. Deinde p. 198. ſq. ſubjungit alias ſeptendecim Epiſtolas varias ex Plutarcho, Gellio aliisqve ſcriptoribus hinc inde collectas & p. 424. ſeqq. alias Epiſtolas breves variorum à Cognato latine redditas *LXXXIV.* Tum Epiſtolia *XXX.* NUCILLI (an *Lucilli Tarrhai?*) & *XL. Magni Turci* ſive Mahumedis Turcarum Imp. Syriaco & Græco, partim etiam Scythico ſermone ut fuerunt ſcripta, & â Landino Eqvite Hieroſolymitano latine edita. Eadem hæc omnia ex Cognato repetita ac recuſa videre licet in parte ſecunda theſauri Epiſtolarum Laconicarum JOH. BUCHLERI à GLADBACH, Colon. 1606. 12. Niſi qvod Libanii characteres Epiſtolicos, Syneſii Epiſtolas & Lyſidis Epiſtolam prætermiſit.

XXXVII. EPISTOLÆ PROCERUM MUNDI, Regum, Principum, Rerump. & ſapientum virorum, Græcorum & latinorum; Veterum & recentium, nullo ordine undiqvaqve collectam farraginem ſiſtunt, nec integras qvasdam Epiſtolarum *συναγωγὰς* hactenus recenſitas ſed ſingulas vel paucas ſingulorum Epiſtolas & in his dubiæ nonnullas fidei * complectuntur. Prodiere latine Venetiis primum deinde Argentor. A. 1593. 8vo. typis Jacobi Folieri typographi Baſileenſis.

XXXVIII. JOACHIMUS CAMERARIUS Tubing. 1540. 8. edidit *ἐκλογὴν καὶ οἷον ἀπάνθισμα διαφόρων ἐπιστολῶν Ἑλληνικῶν*, Epiſtolas ſelectas *LXXXVI.* Græcè cum verſione ſeparatim ſubjuncta ejusdem Camerarii, Jo. Sciuri, Pauli Vadini. Chriſtophori Buſtii Papebergenſis, Matthiæ Illyrici, Laur. Durrii Norici, Hieron. Schnœdi, Matthiæ Irenæi & Jo. Schelii. Subjiciuntur & aliæ undecim Epiſtolæ Græcolatinæ in qvibus & mutuæ Sopatri atqve Dionyſii Areopagitæ, & binæ ipſius Camerarii.

A. MDLXXXVII. 8. Heidelbergæ apud Commelinum prodiit libellus 64. paginarum, in qvo continentur Colloqvia ſeptem Scholaſtica: *περὶ τοῦ ὄρθρου ἐγρηγόρησα ἐξ ὕπνου*, &c. (ejusmodi ferè qvalia compoſuit Jo. Poſſelius Græce & latine edita 1588. & Witeb. 1648. 8.) Æſopi fabulæ ſelectæ XXXVII. Epiſtolia Phalaridis XIV. Bruti XVIII. &c.

A. MDLXXXIII. 4. Pariſiis lucem vidit *τῶν Ἑλληνικῶν Ἐπιστολῶν Ἀνθολογία* Epiſtolæ ſelectæ LIII. Græcè è typographia Stephani Preyoſteau. EIL-

* Vide ſupra num. 17.

EILHARDUS LUBINUS Græcæ & latine edidit Epiſtolicos characteres incerti auctoris Epiſtolas Phalaridis, & Bruti; tum Epiſtolas Hippocratis, Democriti, Heracliti, Diogenis Cynici & Cratetis: Deniqve Apollonii Tyanenſis Anacharſidis, Euripidis, Theanus, Meliſſæ & Myiæ. Apud Commelin. 1597. & ſeqq. annis, ut ſuo ſubinde loco indicavi, 8.

XXXIX. *Platonis* & *Ariſtotelis* Epiſtolæ de anima hominis qvatuor temporibus, aliæqve Epiſtolæ Medicæ *Hippocratis*, *Galeni*, *Praxagoræ*, *Sorani* & *Urviaſii* (forte *Oribaſii*) memorantur Labbeo pag. 215. Bibl. novæ MSS. & p. 216. Epiſtolæ Magicæ Pelagii ac Libanii.

XL. ARISTÆNETUS Nicæâ Bithynus, religione Ethnicus, amicus Libanii Rhetoris, qvi ejus meminit in orat. de vita ſua T. 2. p. 21. & ad ipſum varias Epiſtolas ſcripſit, qvarum nonnullæ ab Holſtenio ex MS. Vaticano exſcriptæ, editæqve â Lambecio ſunt Lib. VI. commentar. de Bibl. Vindob. p. 244. ſeq. Periit in terræ motu qvo Nicomedia obruta eſt A. C. 358. ſub Conſtantino Imp. ut refert præter Libanium eloqventiam ejus & ſvaviſſimos mores prædicantem Ammianus Marcellinus Lib. XVII. c. 7. his verbis: *Qvosdam domorum inclinata faſtigia intrinſecus ferebant intactos, angore & inedia conſumendos. Inter qvos Ariſtænetus affectatam recens diœceſin curans vicaria poteſtate, qvam Conſtantius ad honorem uxoris Euſebiæ Pietatis cognominaverat, animam hoc caſu cruciatam diutius exhalavit.* Huic Ariſtæneto tribuendi videntur libri duo Epiſtolarum amatoriarum, terſi, elegantes, eruditi, optimorum ſcriptorum Platonis, Luciani, Philoſtrati aliorumqve floſculis & imitatione exornati, ac proverbiis ſenſibusqve jucundisſimis referti, qvos Græce primus cum Epitaphiis Heroum ſive Peplo Ariſtotelis non Stagiritæ edidit *Johannes Sambucus* Antwerpiæ ex officina Plantiniana A. 1561. 4to. uſus cod. MS. qvi nunc exſtat in Bibliotheca Auguſtisſimi Imp. Dignam amœnisſimo ſcriptore verſionem & notas in illum pereruditas compoſuit *Joſias Mercerus* *, qvi nomine ſuo ſuppreſſo Ariſtæneti Epiſtolas cum verſione ſua ac notis edidit & Jacobo Bongarſio dicavit Pariſ. 1595. 8vo. recuſas ibidem 1600. & 1610. 8. Poſt Mercerum *Petrus Lambecius* in Ariſtæneto illuſtrando verſatus eſt, cujus commentarium ineditum etiamnum ſervat Bibliotheca Cæſarea, & â Neſſelio communicatum memini cum Excellentisſimo Potentisſimi Danorum Regis Archiatro *Georgio Franco de Franckenau* ** qvi novam earun-

* Non Jacobus Bongarſius, ut traditum Laur. Lundio in compendio Bibl. Græcæ p. 28.

** Diem obiit ſupremum Hafniæ A. 1704. 14. Junii annos natus LXI. Vide Rev. Henrici Pippingii memorias Theologor. p. 1134.

earundem Epiſtolarum editionem jampridem parat, qvanqvam ſpem perſeqvendi operis & extenuari indies & forſan evaneſcere affirmat C. S. Schurzfleiſchius in Epiſtola ad Neſſelium p. 965. ubi ſe qvoqve notas in Ariſtænetum MSS. Romæ nactum teſtatur. Loca qvædam Ariſtæneti illuſtravit Caſpar Barthius in Adverſariis, qvi p. 261. ſui in illum ſcriptorem indicis meminit ſed hactenus ἀνεκδότυ. Fuere & alii Ariſtæneti 1.) ad qvem eſt Phalaridis Epiſtola LXXXVII. 2.) Ariſtænetus Dymæus Achivus dux Romanorum, Philopœmenis æqvalis de qvo Svidas in Ἀρίςαιν☉ Plutarchus in Philopœmene p. 363. 366. & Polybius 3.) Ariſtænetus Nicæenſis memoratus Plutarcho Lib. III. ſympoſ. qvæſt. 7. 4.) Ariſtænetus cujus Liber primus de Phaſelide allegatur à Stephano in Γέλα, idem forte qvi Ariſtænetus hiſtoricus dicitur Nonno Monacho in συναγωγῇ hiſtoriarum ad Nazianz. 2. 25. ἀνέγνων δὲ παρὰ Ἀριςαινέτῳ ἱςορικῷ ὅςις ἱςορεῖ ὅτι ἑορτάζουσιν Αἰγύπτιοι τῷ Νείλῳ πανδημεί. 5.) Ariſtænetus ad qvem lex. 2. Cod. de rei vindicatione, data Antonino IV. & Balbino Coſs. A. C. 214. 6.) Ariſtænetus Byzantinus Rhetor, auditor Chreſti Byzantii laudatus Philoſtrato Lib. II. de vitis Sophiſtar. p. 587. 7.) Ariſtænetus qvi cum Honorio conſulatum geſſit A. C. 404. & memoratur Socrati Lib. VI. Hiſt. Eccleſiaſticæ cap. 18.

XLI. Omitto Epiſtolas IV. * Κρονικὰς ſive ad Saturnum & Saturni nomine ſcriptas à *Luciano* T. 2. Opp. edit. Amſt. 1687. 8. p. 619. ſeq. Tum Epiſtolas deperditas variorum ſcriptorum amatorias, aliasqve, ut *Zonæi* cujusdam de qvo Svidas ſic: ζωναῖ☉ ἔγραψεν Ἐρωτικὰς Ἐπιςολὰς καὶ περὶ τοῦ σφαιρίζειν. Φέρονται δὲ αὐτοῦ καὶ ἕτεραι Ἐπιςολαὶ ἀγροικικαὶ, ἀλλ᾽ ἀποπίπτουσι τοῦ χαρακτῆρ☉. Vel *Meleſermi* de qvo idem: Μελήσερμ☉ Ἀθηναῖ☉ σοφιςὴς ἔγραψεν Ἐπιςολῶν ἑταιρικῶν βιβλία ιδ΄, καὶ ἀγροικικῶν ἕν, μαγειρικῶν ἐπιςολῶν ἓν, συμποσιακῶν βιβλίον ἕν. Vel *Lyſiæ* Rhetoris, inter cujus ſcripta idem Svidas memorat Epiſtolas ſeptem, unam πραγματικὴν ſive de negotio aliqvo, reliqvas ἐρωτικὰς, qvarum una laudatur etiam à Svida in Φαῦλον. Vel *Monimes* ad *Mithridatem*, hujusqve ad illam Epiſtolæ parum pudicæ, qvas in Pompeji manus veniſſe narrat Plutarchus in Pompejo p. 639. Vel *Menandri* Comici deniqve cujus Epiſtolas ad Ptolemæum Svidas idem memorat. Ptolemæi Lagi Epiſtolas collegerat Dionyſodorus teſte Lucian. T. 1. p. 500. Eumenis Sardiani ad Antipatrum id. p. 499. Arati Solenſis Epiſtolas carmine & proſa ſcriptas, Ariſtoclis item Pergameni, Ariſtogenis Thaſii Medici Ἐπιςολικὰ, Auſonii Sophiſtæ Epiſtolas ad Nonnum, Theocriti Chii Epiſtolas θαυμασίας Svidas laudat. Archigenis Medici

* Vide Sam. Petitum Lib. I. c. IX. obſervat.

Pneumatici librum undecimum Epiſtolarum Galenus T. 3. edit. Baſil. pag. 272.

XLII. Ex Eccleſiaſticis ſcriptoribus non prætereundæ Epiſtolæ CCXLII GREGORII NAZIANZENI ex qvibus decem poſtremæ à *Rich. Montacutio* primum editæ Græce Etonæ 1610. 4to. deinde cum Fed. Morelli verſione in editione operum Nazianzeni Pariſ. 1630. Lipſ. 1690. fol. Tomo I. In primis editionibus Epiſtolæ non plures LXXX. Ceteras usqve ad CCVII. Pariſ. 1583. fol. primus edidit & univerſas latine vertit Jac. Billius, conqveſtus ſe duas Epiſtolas (qvarum Beatus Rhenanus meminit) ad Themiſtium nec Græce potuiſſe nanciſci, nec latine. Præter illas Epiſtolam ad Nectarium vulgavit *Joh. Baptiſta Cotelerius* in notis ad Patres Apoſtolicos T. I. p. 37. qvi p. 588. b. agit etiam de prima Epiſtola qvæ in MS. Vindobonenſi male tribuitur *Baſilio*, & inſcribitur πρὸς Κελεύσιον ἄρχοντα, ἡνίκα ἐν τῇ Λαμυδι ἡσύχασεν. Baſilii & Nazianzeni Epiſtolæ Græcè editæ ſeparatim Hagenoæ 1528. 8. Selectarum Nazianzeni Epiſtolarum Libri qvatuor Græce & latine in uſum ſcholarum aliqvoties editæ ſunt Ingolſtadii, qvarum editio qvarta ad manus mihi eſt Anni 1619. 12mo.

XLIII. JOH. CHRYSOSTOMI Epiſtolæ CCCXLII. Græce Tomo ſeptimo editionis Græcæ Savilianæ Etonæ 1612. fol. & cum latina verſione *Jacobi Billii* Prunæi, qvi Epiſtolas CLXXIII. ac *Frontonis Ducæi* qvi Epiſtolas LXIX. tranſtulit, Tomo qvarto editionis Ducæanæ Græcolatinæ Pariſiis Anno 1609. & 1636. & Francof. 1699. fol. Epiſtolam CXXV. (in aliis CXLIII.) ad Cyriacum exulantem, pro ſpuria habent Boiſius & Haleſius, pro genuina agnoſcit Photius, neqve aliud fere Boiſius qvàm ſtyli diverſitatem objicit, qvæ facile oriri potuit à cauſa qvam ignoramus, in Epiſtola familiari, ſcripta exilii tempore. Exſtat etiam *latina verſio* antiqva *Epiſtolæ* (in editionibus operum Chryſoſtomi hactenus qvidem omiſſæ, ab aliqvot annis autem celeberrimæ ſæpiusqve recuſæ) *ad Cæſarium Monachum*, adverſus hæreſin Apollinaris. Ex hac diſertum * contra μετουσίωσιν teſtimonium pridem laudavit *Petrus Martyr* Florentinus, ſed mala fide egiſſe viſus eſt Perronio & poſt Perronium aliis, donec *Emericus Bigotius* in codice anti-

* Verba hæc ſunt: *Sicut enim antequam ſanctificetur panis, panem nominamus, divina autem illum ſanctificante gratia prædicante Sacerdote, liberatus eſt qvidem appellatione panis, dignus autem habitus eſt Dominici Corporis appellatione, etiamſi natura panis in ipſo permanſit, & non duo corpora ſed unum Filii prædicatur &c.* Similis locus S. Nili Epiſt. CCLXIV. edit. Poſſini qvem pro μετουσιώσει invitum teſtem citat Poſſinus in notis p. 399. Ait ibi Nilus chartam ex papyro & glutine confectam vocari chartam, ſed poſt ſubſcriptionem vocari Cæſarem.

antiqvo Florentino * (eodem qvo usus fuerat Martyr) illam Epistolam reperit, & cum Palladio de vita Chrysostomi edere constituit. Sed jam typis exscriptæ manus injecerunt Censores Sorbonici *Martinus Grandinus* & *Favrius*, atqve in libro Bigotiano Parisf. 1680. 4. post paginam 236. hiatum apparere jusserunt. Frustra tamen ex hominum memoria eam delere sunt conati, jam tum enim A. 1682. *Petrus Allixius* in expostulatione Libro XII. Anastasii in Hexaemeron præmissa, Londini in 4. & separatim recusa Amstelodami in 12mo. tum *David Abercrombius* in fure Academico sect. 35. Amst. 1689. 1701. 12. hac de re publice sunt conqvesti: sed & *Stephanus Le Moyne* Epistolam Chrysostomi ex eodem Codice Florentino descriptam latine edidit T. 1. Varior. Sacrorum p. 530. seq. Lugd. Bat. 1685. & 1694. 4. Qvid qvod ipsum folium editionis Bigotianæ à Censoribus suppressum nactus *Eduardus Stillingfleetus* cum parte inedita præfationis Bigotii & fragmentis Græcis ab eo collectis inseruit Vindiciis suis Anglice editis expositionis doctrinæ Ecclesiæ Anglicanæ Episcopo Meldensi Bossueto ejusqve hyperaspistæ Anglo oppositis p. 146. seq. Lond. 1686. 4. Stillingfleetum secutus *Jacobus Basnagius* est, qvi eandem Epistolam ex Bigotiana editione iterum vulgavit Trajecti ad Rhenum 1687. 8. præmissum suis de hæresi Apollinaris & aliis qvibusdam dissertationibus. Insigne hujus Epistolæ fragmentum ex Arundelianæ Bibl. Codice MS. Græce descriptum publico haud invidit *Guil. Caveus* in Chartophylace Ecclesiastico Lond. 1685. & Lipsf. 1687. 8. pag. 82. Deniqve *Johannes Harduinus* Jesu Socius Parisf. 1689. 4. nec ipse dubitavit novam hujus Epistolæ editionem cum commentario atqve dissertationibus suis procurare, vanoqve timore suppressam contendit, qvæ pro viri illius singulari perspicacia, non repugnat sed potius favet transsubstantiationi. Qvam paradoxam suam opinionem adversus objectiones Joh. Clerici T. XV. Bibl. Universal. p. 254. mordicus tuetur in Ephemeridibus Parisf. A. 1690. p. 524. Vicissim repressus T. XIX. Bibl. p. 527.

* Ejusdem Epistolæ exemplum Romæ in Altaempensi Bibliotheca vidisse se affirmat Mabillonius T. 1. Musei Italici p. 178. At Florentini codicis inspectionem propter disertum vetitum Magni Ducis negatum sibi esse testatur Maximilianus Missonus in itinerario Italiæ Gallice edito p. 157. Similiter Sandius in Appendice ad Hist. Eccles. p. 39. negat Laurentium Panciatichum sibi vel copiam hujus Epistolæ facere vel argumentum ejus indicare voluisse. Chrysostomo suppositam & post damnatum Nestorium scriptam contendit auctor libelli Avis importans à Mr. Arnaud. p. 28. Confer Rich. Simonis Epistolas selectas p. 86. Natalis Alex. Sec. X. & XI. part. 3. p. 571. tribuit eandem Johanni Nesteutæ sive Jejunatori. Gardinerus qvoqve Wintoniensis eam Johanni Eleemosynario vel Johanni cuidam CPolitano juniori adscripsit. Sed ad Chrysostomum auctorem candide refert Elias du Pin, tantum explicatione commoda juvandam innuit.

XLIV. ISIDORI PELUSIOTÆ Epiſtolæ 2013. exſtant Libris V. diſtinctæ, in qvibus præter alia præclara occurrunt egregiæ variorum locorum S. Scripturæ explanationes. Libros tres primores qvibus Epiſtolæ 1213. continentur, Græce cum verſione ſua & ſacrarum obſervationum Libris edidit *Iacobus Billius* Pariſ. 1585. fol. Qvartum Librum Epiſtolarum 230. in ſua editione adjecit, latine vertit, & notas in omnes qvatuor Libros ſubjunxit *Conradus Rittershuſius*. Heidelb. ap. Commelin. 1605. fol. Librum qvintum Epiſtolas 570. complexum, in qvarum centeſima qvinqvageſima tertia præcipit de recta ſcribendarum Epiſtolarum ratione, Græce edidit *Andreas Schottus* Antwerp. 1623. latine cum argumentis ſcholiisqve Rom. 1624. Græce & latine recuſum Francof. 1629. fol. Junctim omnes Libri qvinqve excuſi Græce & latine Pariſ. 1638. fol. Latine exſtant tomo VII. Bibliothecæ Patrum edit. Lugd. *Petrus Poſſinus* Romæ A. 1670. 8vo. edidit collationes Iſidorianas, in qvibus MStorum ope plura Iſidori loca emendat. Andreæ Schotti verſio Libri qvinti ſæpenumero â ſenſu ſcriptoris aberrans emendationem deſiderat. Facundus Hermianenſis Iſidoro noſtro bis mille Epiſtolas tribuit: Sed Nicephorus Lib. XIV. c. 53. affirmat ab eo ſcripta decem millia Epiſtolarum, ex qvibus tria millia teſte Svida fuere in loca Scripturæ, ſeptem millia varii argumenti. Neqve dubium qvin ineditæ adhuc nonnullæ in variis Bibliothecis deliteſcant, v. g. inter illas 2000. qvas in Bibl. Vindobon. teſtatur Lambecius exſtare Lib. I. p. 149. vel inter illas 1148. qvas in Bibl. S. Marci Venetiis vidiſſe ſe refert Sixtus Senenſis Lib. IV. Bibl. S. præcipue cum initium primæ à Sixto notatum *ἐπειδὴ κυκλικὸν ἐςὶ χρόνȣ* nulli ex editis congruat, ut clariſs. Caveus in hiſtoria literaria annotavit. Vel deniqve inter illas 1600. qvas in Codice Bibl. Cryptæ Ferratæ A. C. 986. exarato exſtare teſtatur Clariſs. Montfauconus, Diario Italico p. 336. Chryſoſtomi doctoris ſui ſententias pasſim imitatum eſſe Iſidorum, variis exemplis docet Rittershuſius ſuis in Peluſiotam notis & in ſacris lectionibns Lib. IV. c. 16. ſeqq. Lib. V. c. 13. Lib. VI. c. 13. Lib. VII. c. 7.

XLV. CYRILLI ALEX. Epiſtolæ LXI. in editione Græco latina *Johannis Auberti* Pariſ. 1638. fol. parte poſteriore Tomi qvinti. Ex illis Epiſtolas XXXIX. latine verterat *Wolfgangus Muſculus*, cujus translatio etiam in antiqvioribus Cyrilli editionibus occurrit.

XLVI. THEODORITI Epiſtolæ CXLVI. cum *Jacobi Sirmondi* verſione, Tomo tertio operum edit. Pariſ. 1642. fol. Præter qvas aliæ XV. exhibentur in auctario Theodoriti edente Johanne Garnerio, cum Epiſtolis variorum Epiſcoporum Pariſ. 1684. fol. Confer Epiſtolarum & Acto-

rum

rum Synodi Ephesinæ Syllogen vulgatam à *Christiano Lupo* A. 1682. 4to. Lovanii, ex MSto codice, qvem ab eo tempore à Romanis diligenter suppressum esse testatur Elias du Pin T. 4. Bibl. novæ Scriptorum Eccles. p. 112. editionis Amstelod.

XLVII. NILI CPolitani Epistolæ CCCLV. cum versione & notis *Petri Possini* editæ, Paris. 1657. 4to. & plurimis aliis Epistolis additis in qvatuor Libros divisæ cum versione *Leonis Allatii* & ejus diatriba de Nilis Rom. 1668. fol. & latine T. 7. & 27. Bibl. Patrum edit. Lugd. Pleræqve potius excerpta sunt ex variis scriptoribus, qvam Epistolæ; ut notatum Cotelerio in notis ad Patres Apostolicos T. 1. p. 509. Binæ Nili Epistolæ recitantur in Synodo Nicæna II. Actione IV. Menologium 12. Nov. de Nilo: Ἐπιστολάς τε καὶ κεφάλαια συνθεὶς πλεῖστα.

XLVIII. PHOTII Patriarchæ CPolitani, qvi medio sæculo nono post Christum natum floruit, Epistolæ CCXLVIII. disertæ, eruditæ & lectu dignissimæ. Cum versione & notis *Rich. Montacutii*, Londini A. 1651. fol. Epistola secunda ex his est celebris illa adversus Nicolaum Papam Circularis, qvam integris libris impugnarunt Æneas Parisiensis, Ratramus, & cujus scriptum intercidit Odo. Epistola 207. ad Amphilochium Cyzici Metropolitanum continet judicium de Epistolarum scriptoribus præcipuis, qvod utpote ab hoc loco non alienum adjiciendum putavi. Οἱ μὲν ἄλλοι τοῦ ΠΛΑΤΩΝΟΣ λόγοι τοῦ πολιτικοῦ λόγου πεφύκασι γνώμονες, πλὴν εἴ τι καὶ ἐκλογὴν ὀνομάτων ἐνιαχοῦ παρημέληται. Αἱ δὲ τούτου Ἐπιστολαὶ ἴσον τε τῆς ἐκείνου λογιότητος καὶ τοῦ ἐπιστολιμαίου τύπου ἀπολείπονται. Αἱ δέ γε τοῦ ἈΡΙΣΤΟΤΕΛΟΥΣ τῶν μὲν ἄλλων αὐτοῦ γραμμάτων εἰσί πως λογοδέστεραι, πλὴν οὐδὲ ταῖς Πλατωνικαῖς ἐξισάζουσι. ΔΗΜΟΣΘΕΝΟΥΣ δέ οἱ μὲν ἄλλοι πόνοι καὶ Ῥητόρων καὶ Κριτικῶν πληροῦσι τὰ στόματα, τὰς ἐπιστολὰς δε οὐδὲν ἀμείνους εὑρήσεις τῶν Πλάτωνος. Τίσιν οὖν ἐπιστολαῖς ὁμιλητέον; καὶ τίσι τὸν ἐπιγνωσθέντα ἡμῖν διὰ τῆς τεχνης χαρακτῆρα ἐφαρμόζοντες τὴν γυμνασίαν συλλεξόμεθα; Ἔστι μὲν ἄλλο πλῆθος ἄπειρον. Ἔχεις δὲ ἵνα μηδὲ μακρὸν ᾖ σοι τὸ τῆς γυμνασίας στάδιον, τὰς εἰς ΦΑΛΑΡΙΝ ἐκεῖνον οἶμαι τὸν Ἀκραγαντίνων Τύραννον ἀναφερομένας Ἐπιστολὰς, καὶ αἷς ΒΡΟΥΤΟΣ ὁ Ῥωμαίων στρατηγὸς ἐπιγράφεται, καὶ τὸν ἐν βασιλεῦσι φιλόσοφον (Marcum Antoninum potius intelligere videtur, qvam ut Montacutius existimavit Julianum, Marci Antonini certe Epistolas cum Bruti Epistolis conjungit & tanqvam normam characteris Epistolici Regii laudat Philostratus Epistola 1.) καὶ τὸν σοφιστὴν ἐν ταῖς πλείσταις (scil. Ἐπιστολαῖς, male enim interpres eruditus qvi reddit: *sophistam apud vulgus*, aç si esset ἐν τοῖς πλείστοις) ΛΙΒΑΝΙΟΝ. Εἰ δὲ βούλει σὺν τῷ χαρακτῆρι καὶ πολλῶν ἄλλων καὶ μεγάλων συλλέξαι ὠφέλειαν, ἀρκήσει σοι ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ὁ γλυκὺς, καὶ ὁ κάλλους εἴ τις ἄλλος ἐργάτης ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ (Nazian-

zianzenus) καὶ ἡ ποικίλη καὶ τ̃ ἡμετέρας αὐλῆς Μοῦσα ΙΣΙΔΩΡΟΣ (Iſidorus Peluſiota, qvem ἡμετέρας αὐλῆς vocat, ut Chriſtianum diſtinguat ab Iſidoro Ethnico, cujus vitam ſcripſit Damaſcius. Miror eximium interpretem qvi vertit: *variata illa Iſidori Muſa qvi ut nos Monachus fuit.* Metaphora αὐλῆς petita eſt ex Joh. X. 16.) ὅς ὥσπερ λέγων οὕτω δὲ καὶ ἱερατικῆς καὶ ἀσκητικῆς πολιτείας κανὼν ἐςὶ χρηματίζειν ἀξιόχρεως. Καὶ εἴ τις ἕτερος μετὰ τ̃ ὁμοίας προαιρέσεως τὴν ἐκείνων ἰδέαν ταῖς ἰδίαις Ἐπιςολαῖς ἐνεδυναμώθη μορφῶσαι.

XLIX. THEOPHYLACTI Bulgarorum Archi Epiſcopi circa A. C. 1077. clari Epiſtolas LXXV. ab *Andrea Schotto* acceptas primus vulgavit. *Joh. Meurſius* Græcè cum caſtigationibus Lugd. Bat. 1617. 4to. Latine convertit *Vincentius Marinerius* Valentinus, Colon. 1622. cujus verſio recuſa eſt in Bibliotheca Patrum edit. Lugdunenſ. Tomo XVIII.

L. Exſtant deniqve Epiſtolæ octo THOMÆ MAGISTRI, cum verſione latina editæ à *Laurentio Normanno* τῷ μακαρίτῃ Upſaliæ 1693. 4to. Ut prætercam Epiſtolas XI. ſub *Dionyſii Areopagitæ* nomine ſæpius vulgatas, & *Simeonis* Magiſtri & Logothetæ curſus Epiſtolas IX. editas cum verſione Allatii ad calcem libri de Simeonum ſcriptis Pariſ. 1664. 4. Feruntur etiam in Bibliothecis hinc inde deliteſcentes plures ineditæ Epiſtolæ tum ejuſdem Thomæ Magiſtri, tum aliorum. Ut *Euſtathii* Archi Epiſcopi Theſſalonicenſis & *Pſelli* * ad Euſtathium, qvas deſcriptas exſtare memini apud Clariſſ. Frid. Roſtgaardum: alias *Johannis Zonaræ*, *Nicetæ Scutariotæ*, *Theodori* Archi Ep. Cæſarienſis, *Nathanaëlis Chumni* & *Georgii Gemiſti*, qvas memorat Labbeus Bibl. nov. MSS. p. 98. ſeq. *Georgii* ſive *Gregorii* Rhetoris Antiocheni Epiſtolas laudatas Allatio diatriba de Georgiis p. 358. Epiſtolas *Georgii Nicetæ*, *Georgii Lecapeni* & *Andronici Zaridæ* Epiſtolas τεχνολογημένας XXXII. de qvibus idem p. 359. 363. *Georgii Pachymeræ* Epiſtolas qvas in Italiæ Bibliothecis deliteſcere pridem ſcripſerat Geſnerus, licet idem Allatius p. 369. ullas ſe ejus unqvam reperire potuiſſe negat. *Michaëlis Apoſtolii* Epiſtolas XLV. qvæ teſte Neſſelio habentur in Bibliotheca Vindobonenſi. *Joannis Tzetzæ* tres tantum Epiſtolæ cum qvarta initio editæ ſunt ad calcem Chiliadum. Sed longe plures è Codice MS. Bibliothecæ Regiæ Pariſ. deſcriptas ſervat Clariſſ. Neocorus. Ex his unam publicavit in notis ad Svidam in Λυκόφρων, & doctisſimus Potterus in poſteriore editione Lycophronis, e qva conſtat, Scholia ſive commentarios in Lycophronem non eſſe Iſaaci Tzetzæ ſed Joannis, qvi ſub fratris nomine illas in manus hominum dedit.

CAPUT

* Pſelli Epiſtolæ XXXIII. fuere in Bibl. Palatina teſte Sylburgio p. 105. Catalogi MSS.

CAPUT XI.

De THEOGNIDE, PHOCYLIDE & aliis quibusdam sententiarum Græcarum Auctoribus ac Collectoribus.

De Theognide Megarensi. 1. & ejus editionibus. 2. De Phocylide Milesio & carmine νουθετικῷ quod sub ejus nomine habemus. 3. Collectio sententiarum Græcarum Aldina, & obiter de vocibus variarum animantium Græce efferendis 4. Collectio Frobeniana. 5. Joach. Camerarii. 6. Jacobi Hertelli, repetita à Joh. Crispino & Joh. Commelino atque à Frid. Sylburgio recensita. 7. De Solone, Tyrtæo, Naumachio, Eveno utroque, Rhiano, Panyaside, Menecrate, Posidippo, Metrodoro & Simonide. ibid. Mich. Neandri variæ collectiones Gnomologicæ, & Jac. Du Porti Gnomologia Homerica. 9. Sententiæ Comicorum Græcorum XLII. a Guil. Morellio editæ. 9. Qvinqvaginta Comicorum sententiæ collectæ à Jac. Hertelio 10. H. Stephani Gnomæ Comicorum Græcorum & Latinorum. 11. Hug. Grotii excerpta è Tragicis & Comicis Græcis. 12. Poëtæ Græci minores editi à Radulpho Wintertono. 13.

I.

THEOGNIS * è Megara, non Siciliæ (ut è Platonis 1. de legibus Svidas & alii) sed Atticæ, ut ex ipsius versu 781. Ἦλθον μὲν γὰρ ἔγωγε καὶ εἰς Σικελήν ποτε γαῖαν probat Harpocration in Θέογνις, & agnoscit Stephanus Byz. in Μέγαρα. Joachimo Camerario viro paucis comparabili versus ille, Theognidis scriptis videtur ab aliqvo fuisse insertus. ** Sed est & alter locus v. 772. Harpocrationis

* Hinc μεγαρικὸς ποιητὴς pro Theognide, apud Athenæum XIII. p. 559. Ceterum fuere & alii hoc nomine 1.) Theognis unus è XXX. Tyrannis Athenis, Xenophon 2. Ἑλληνικ. Lysias Orat. XI.) idemqve Tragicus subfrigidus, de qvô in notitia Tragicorum. 2.) Theognis Demetrii Phalerei amasius Athen. Lib. XII. p. 542. 3.) Theognis cujus περὶ τῶν ἐν Ῥόδῳ θυσιῶν laudat Athenæus. 4.) Theognis sub Tiberio Constantino Imp. de qvo Menander Protector in Excerptis p. 109. 149. edit. Hœschelii.

** Camerarius prolegom. ad Theognidem. Εἰ μὲν οὖν ἀναμφήριστον ἦν πεποιηκέναι ἐκεῖνα τῶν ἐπῶν τὸν Θεόγνιν, καὶ μὴ εἶναι παρενθήκην ἄλλου τινὸς αὐτὰ, σαφῶς ἐδείκνυτ' ἂν οἶμαι ὅτι Μέγαρα τὰ τῇ Ἀττικῇ προσχωροῦντα πατρίδ' εἶχεν ὁ ποιητής. Νῦν δὲ φανερὸν ὅτι τὰ Θεόγνιδος ἐπιγραφὴν ἔχοντα ἔπη συναθροισμός τίς ἐστι ποιημάτων διαφόρων, περιαιρεθέντων δηλαδὴ ἐκ τούτων ἐκείνου ὅσα

tionis Stephaniqve sententiam confirmans & Scaligero p. 94. ad Eusebium, Eliæ Vineto ac Frid. Sylburgio observatus, qvo Megaram illam suam ab Alcathoo Pelopis F. conditam docet atqvè adeo Athenis vicinam se intelligere innuit. Floruit Theognis circa Olympiadem LVIII. (medio sæculo ante Christum natum sexto) ut è Chronico Eusebiano Svidas in *Θεόγνις, Φωκυλίδης* & *Φερεκύδης*. Sed longe post vitam produxisse est necesse, ut fortasse haud erraverit qvi circa Olymp. LVIII. natum fuisse suspicetur. Nam meminit Simonidis v. 469. & Onomacriti v. 503. & Medorum adventus sub Dario Hystaspis, Olymp. LXXII.

Μηδὲν τῶν Μήδων δειδιότες πόλεμον.

*Perstringit cives suos qvi Megaris fovebant partes Corinthiorum Cypselidarum à Periandro Cypselida v. 890. Scripsit ad eos qvoqve teste Svida elegiam, qvi è Syracusarum obsidione sunt servati, ante tyrannidem puta a Gelone Olymp. LXXII. 2. occupatam. Ex qvibus singulis ratio temporis, qvo vixit noster, confirmatur. Genere nobili fuisse & Thebas missum in exilium cum uxore Argyri docet v. 1209. seqq. Exstant ejus ΓΝΩΜΑΙ *sententiæ* sive præcepta egregia vitæ, singulari svavitate elegiaco carmine scriptæ Versus 1238. in qvibus sæpissime affatur Cyrnum, qvem à patre Polypæde *πολυπαΐδην* vocat. Interdum alloqvitur æqvales Academum, Clearistum, Democlem, Onomacritum, Simonidem, Theotimum & Timagoram. Svidas testatur Theognin scripsisse sententias versibus Heroicis 2800. Et ad Cyrnum amasium suum, Gnomologium carmine elegiacô: Et alias *ὑποθήκας παραινετικάς*, in qvibus obscœna nonnulla. Ex his duobus opusculis postremis videatur coaluisse qvod habemus poëma obscœnis qvidem rescissis & illorum loco insertis aliis, vel hiatu relicto. Est enim qvando parum dicta cohærent, & cum eadem diversis locis repetuntur, sunt & nonnulla qvæ ab aliis tribuuntur Soloni vel Tyrtæo vel Eveno Pario, aut inter Phocylidea leguntur, ut Camerario & Sylburgio animadversum. Neqve vero Dorica utitur dialectô Theognis ut legas in Censuris Thomæ Pope Blount, sed Jonica. Passim allegatur à veteribus, ut Platone, Xenophonte, Aristotele, Plutarcho, Athenæo, Dione Chrysostomo, Strobæo aliisqve. Meminit etiam Isocrates p. 44. Orat. ad Nicoclem. Poëtam veterem ac prudentem vocat Am-

ὅσα τινὸς αἰσχρολογίας ἔχεσθαι ἔδοξεν, καὶ ἀντὶ τούτων ἐμβληθέντων ἄλλων. Διὸ καὶ ἀσυνάρμοστά ἐστι τὰ πλεῖστα, καὶ τὰ αὐτὰ ἀναπολυτικῶς παλιλλογεῖται. Ὅτι δὲ καὶ Σόλωνος καὶ Εὐήνου καὶ Τυρταίου ἔπη κατεμέμικτο τοῖς Θεογνιδείοις, σαφῶς ἐνδείξομεν ἐν τοῖς ὑπομνήμασι.

* v. 792, adde Scalig. ad fragmenta Græcor. p. 48.

Ammianus Marcellinus XXIX. 5. *Antisthenis* περὶ Θεόγνιδος memorat Laertius VI. 16.

Editiones Theognidis.

II. *Græcè* luculentis typis unà cum Theocrito, Hesiodo, Pythagoræ aureis, Phocylide, Catone Planudis & aliis qvibusdam Gnomicis primum prodiit Venet. 1495. fol. apud Aldum Manutium.

Cum fabulis Æsopi &c. Basil. 1521. 8. apud Joh. Froben.

Cum Pythagoræ, Phocylidis, Solonis, Tyrtæi, Simonidis, Eveni Parii & Callimachi qvibusdam carminibus & *Joachimi Camerarii* eruditis commentariis Græcis, præcipue in Theognidem. Basil. apud Oporinum 1551. & 1555. 8. Usus est Camerarius qvinqve Codd. MSS.

Inter Poetas Græcos Principes H. Stephani Paris. 1566. fol. typis luculentis & nitidissimis.

Latine verterunt, prosâ *Elias Vinetus*, *Philippus Melanchthon*, & *Mich. Neander*: versu *Jacobus Scheckius* & cujus nescio an edita est interpretatio, coætaneus Scheckii *Cyriacus Lindemannus*. Etiam *Eobanum Hessum* aliqvando hoc molitum, sed destitisse ab incepto, deterritum depravatione codicum græcorum, testatur Camerarius, qvem vide præf. ad Theognidem & Epistola ad Lindemannum p. 189. Epist. posthum. Pythagoras, Phocylides ac Theognis carmine latino expressi *Petrejo Tiara* auctore. Franeqv. 1589. 8.

Græcè & *latinè* Paris. 1554. 4. apud Morell. & 1553. 8. Antwerp. apud Plantin. 1577. 8. & cum Hesiodo, Theocrito, Moscho, Musæo & Gnomicis Paris. 1628. 8. Præterea in corpore Poëtarum per Jac. Lectium Genev. 1607. fol. & inter Gnomicos Genev. 1613. 8.

Cum versione & scholiis *Eliæ Vineti* Paris. 1543. & Basil. 1550. cum Metaphrasi Poëticâ Theognidis per *Jacobum Scheckium*.

Cum versione & scholiis Eliæ Vineti, aliis Gnomicis adjuncta translatione Jac. Hertelii, & in Phocylidem ac Pythagoram scholiis *Viti Amerbachii* selectis, Genev. apud *Joh. Crispinum* 1569. & 1584. 12.

Cum versione, prolegomenis & *Commentariis Mich. Neandri* Soraviensis Basil. 1559. 4. & Lips. 1577. 4. in ejus opere aureo, parte I.

Cum *Philippi Melanchthonis* versione recusa Lond. 1639. 8.

Cum scholiis græcis & notis Joach. Camerarii ex recensione *Wolfg. Seberi* Lips. 1603. 8.

Cum versione Eliæ Vineti & scholiis castigationibusqve *Frid. Sylburgii*. Heidelb. 1596. 8. apud Commelin. cujus nonnullæ castigationes

in præf. ad Hœſchelium præmiſſæ. Repetita editio Francof. 1603. 8. Ultraj. 1651. 12.

Cum verſione Eliæ Vineti ſcholiisqve & *Jac. Schegkii* Metaphraſi: additis aliis Gnomicis à *Jac. Hertelio* Curienſi collectis cum ejusdem proſaria & aliorum poëticâ translatione. Baſil. 1561. Lipſ. 1600. Helmſt. 1668. 8.

In *Johannis Vorſtii* Apoſpaſmatiis ſelectis Poëtarum Græcorum, Berolini 1674. 8. cum latina verſione, præter Librum ſextum Iliados & Heſiodi Ἔργα καὶ ἡμέρας, occurrunt Theognidis qvæcunqꝫ ſuperſunt (qvibus alienum aliqvid aſſutum eſſe Vorſtius qvoqve ſuſpicatur) Pythagoræ aurea carmina, Phocylidis poëma, Pindari Olymp. Od. 1. & Pythionicor. Od. 7. Nemeonic. Od. 2. & Iſthmionic. Od. 3. Euripidis Hecuba, pars ex Ajace flagellifero Sophoclis, Æſchyli Prometheo vincto & Pluto Ariſtophanis. Theocriti Idyllium 4. 9. 16. & 17. Moſchi 4. Bionis 5. & 6. Pars ex Arati phænomenis, Argonauticis Apollonii, Callimachi hymnis in Jovem, Particula ex Perigieſi Dionyſii (qvem ſub Antonino Caracalla vixiſſe perperam tradit) & Oppiani Cynegeticis, tum XXXVIII. ſelecta Epigrammata ex Anthologia Maximi Planudæ.

David Hœſchelius Gnomicorum atqve adeò Theognidis Ἔκδοσιν meliorem ad 3. MSS. codices meditatus eſt, ut didici ex epiſtolis Gudianis p. 188. Miſerat & nonnulla ad Sylburgium, ſed qvæ periiſſe ille ſibì conqveritur in limine ſuarum animadverſionum. Hodie editionem novam Theognidis accuratam cum notis, molitur Dreſdæ Amicus noſter Vir Cl. *Johannes Gideon Gellius.* Sententias qvasdam ejusdem Poëtæ cum dogmatis moribusqve Judaicis congruentes notavit Joh. Henricus Erneſti, Profeſſor Lipſienſis, ad calcem Exercitationis de Phariſaiſmis in Libris profanorum Scriptorum occurrentibus. Lipſ. 1690. 12.

III. PHOCYLIDES Mileſius Philoſophus, Theognidis æqvalis fuit, ut poſt Euſebium Svidas teſtatur: Sane ab Iſocrate, Plutarcho, Dione 2. de regno p. 19. & aliis junctim laudatur cum Theognide. Iſocrates Orat. ad Nicoclem: σημεῖον δ' ἄν τις ποιήσατο τὴν Ἡσιόδου καὶ Θεόγνιδος καὶ Φωκυλίδου ποίησιν. Καὶ γὰρ τούτους φασὶ μὲν ἀρίστους συμβούλους γεγενῆσθαι τῷ βίῳ τῶν ἀνθρώπων. Idem Svidas ei tribuit ἔπη & ἐλεγείας tum παραινέσεις ſive γνώμας qvas ait à qvibusdam inſcripta κεφάλαια ſive *capita exhortatoria.* Etiam Phocylidis carmina μελῳδηθῆναι olim non minus qvàm Homeri, Heſiodi, Archilochi ac Mimnermi, teſtatur Chamæleon apud Athenæum Lib. XIV. Exſtat ſub Phocylidis nomine hodieqve *carmen* νουθετικὸν verſuum 217. elegantiſſimis ſententiis refertum. Sed præter Scholiaſten Alexipharmacon Nicandri qvi verſum 160. una cum tribus proximis allegat, nemo

mo ſere veterum qvicqvam ex eo profert: non Juſtinus, non Clemens, Euſebiusvè aut Theodoritus, qvi tantô ſtudiô Ethnicorum dicta cum Judæis vel Chriſtianis dogmatis conſpirantia collegerunt, qvalia ex hoc carmine ſiqvidem illis innotuiſſet qvàm plurima afferre potuiſſent. Contra qvæ è Phocylide laudant Plato, Ariſtoteles, Strabo, Lucianus, Dio Chryſoſtomus, Plutarchus, Clemens Alex. & Stobæus, in νȣθετικῷ noſtro fruſtra qværes. Itaqve Joſephus Scaliger ad Euſebium p. 96. *Noli*, inqvit, *putare hoc carmen illius Phocylidæ eſſe, ſed ἀνωνύμȣ Chriſtiani. Et fortaſſe fuerit idem auctor cum illo Naumachio, qvi Chriſtianum carmen νȣθετικὸν ſcripſit de Virginitate. Neqve vero puto ullius veterum carmen exſtare, qvod cum Poëſi hujus Phocylidis, ſi modo ei nomen id fuit, aut elegantia, aut nitore, aut cultu verborum conferri poſſit.* Scaligeri judicio ſubſcribunt Daniel Heinſius Exerc. Sacr. ad Hebr. IV. 12. & ad Theocritum p. 20. Huetius demonſtrat. Evangel. p. 113. & 608. & Alnetan. qvæſt. p. 136. Voſſius de Poëtis Græcis p. 22. & de Philoſophia p. 146. Joh. Reiskius p. 67. de Sibyllinis, Georgius Calixtus de reſurrectione carnis §. 6. Marqvardus Freherus p. 64. parergon: ut Barthium, Taubmannum, aliosqve prætercam. Vetuſtiſſimi ſcriptoris *Judæi* gnomas, ſub Phocylidis nomine legi contendit Iſ. Voſſius de Sibyllinis oraculis c. 5. qvæ ſententia probatur Joh. Fello Oxonienſi Epiſcopo in notis ad Cypriani Lib. I. adverſus Judæos p. 27. Sed non facile mihi perſvaſerim à Judæo ſcriptum v. 35. ἔςωσαν ὁμότιμοι ἐπήλυδες ἐν πολιήταις, neqve conſtat inter Judæos freqventatum criminis genus de qvo v. 202. neqve adeò multa video in Phocylidis carmine, qvæ non potuerint ab Ethnico ſcribi æqve atqve à Judæo vel Chriſtiano, ſive ut auctor Græcorum in Phocylidem Jamborum, χεισομύση. Nam qvod de morticinio non edendo Scaliger objicit è v. 132. 137. ſeq. notum eſt Pythagoricis qvoqve illud inter prohibita fuiſſe, vel è Laërtii VIII. 33. Ita qvam plurimis aliis Moſaicis inſtitutis conſenſerunt Ægyptii & Græci, ne alias gentes jam commemorem, ut oſtenſum Viris Clariſſ. Spencero in opere de legibus Hebræorum, Marshamo in Chronico canone & Grotio ac Clerico commentariis in Pentateuchum. Reſurrectionis dogma v. 97. ſeqq. neutiqvam ita à Phocylide declaratur, ut non poſſit de Metempſychoſi exponi, neqve clariùs adſtruitur, qvàm in hiſce Epicharmi:

Συνεκρίθη καὶ διεκρίθη
Καὶ ἀπῆνθεν ὅθεν ἦνθε πάλιν
Γᾶ μὲν εἰς γᾶν, πνεῦμα δ' ἄνω. Apud Plutarch. in conſolat. ad Apollon.

Vel in Euripidis, Chrysippo:

Χωρεῖ δ᾽ ὀπίσω τὰ μὲν ἐκ γαίας
Φύντ᾽ εἰς γαῖαν τὰ δ᾽ ἀπ᾽ αἰθερίου
Βλαστόντα γονῆς εἰς οὐράνιον
Πόλον ἦλθε πάλιν.

Clausulam qvoqve carminis Phocylidei Christiano homine parum dignam esse observat elegans scriptor Historiæ operum eruditorum Henricus Basnagius Bellovallius A. 1699. p. 183.

Ταῦτα δικαιοσύνης μυστήρια οἷα βιεῦντες
Ζωὴν ἐκτελέοιτ᾽ ἀγαθὴν μέχρι γήραος οὐδοῦ.

Alia, inqvit Basnagius, *præmia pietatis proposita fuissent ab auctore Christiano.*

Cæterum qvod Svidas auctor est *κεφάλαια* Phocylidis è Sibyllinis surrepta fuisse, ita verum esse comprobatur, ut in Sibyllinorum codicibus qvibusdam MSS. libro secundo multi legantur versus, qvi *αὐτολεξεὶ* iidem occurrunt etiam in Phocylideis. Vide editionem Græcolatinam Sibyllinorum Parisiensem p. 405. seqq. Sed & Lib. III. p. 235. Versus:

κ᾽ ἡ φιλοχρημοσύνη τίς γ᾽ ἣ κακὰ μυρία τίκτει respondet Phocylidis v. 38. & libro 5. Sibyllin. p. 335.

Οὐδὲ γαμοκλοπίαι καὶ παίδων κύπρις ἄθεσμος efformatus est è Phocylidis versu primo. Hoc enim malo credere, Phocylidea Sibyllinis inserta esse, qvam contrà. Codicem MS. Phocylidis antiqvissimum, in qvo versus pleriqve inediti, memorat Labbeus Bibl. nov. MSS. p. 372. Solet carmen hujus Poëtæ plerumqve Theognidi subjici, qvamobrem ad illius editiones paulo antè notatas lectorem remitto. Primus liber Græce in Gallia excusus Parisiis. A. 1507. 4. curante Francisco Tissardo apud Guil. Gurmontium prodiit hoc titulo: *In hoc volumine contenta: Alphabetum Græcum, Regulæ pronunciandi Græcum. Sententiæ septem Sapientum. Opusculum de invidia. Aurea carmina Pythagoræ. Phocylidæ poëma admonitorium. Carmina Sibyllæ Erythrææ de judicio CHRISTI venturo. Differentiæ Vocum succincta tractatio.* Vide A. Chevillierium de origine typographiæ Paris. p. 249. qvi p. 251. & 253. memorat & Gnomologiam h. e. Theognidem, Phocylidem &c. excusam Paris. 1512. curante Hieron. Aleandro. Latina prosa vertit præter *Jocobum Hertelium*, *Vitus Amerbachius* & commentario illustravit Argentorat. 1539. 1561. 8. Lips. 1594. 8. Prodiit etiam Græce & latinè per *Joh. Setzerum*, Hagenoæ 4. & Basil. 1547. 8vo. & versibus redditum Elegiacis à *Steph. Rigelio*, Nissæ, 1561. 8. Phocylidis Poëma & Pythagoræ aurea carmina Græce & latine *cum indice Græco omnium verborum phra-*

sium-

ſiumque & altero locorum communium, additis *Joach. Camerarii ſcholiis Græcis*, & notis *Wolfg. Seberi*. Lipſ. 1604. 8. Hiſpanicè transſtulerat Judæus celebris *Menaſſe ben Iſraël* & cum notis edere voluit teſte Theoph. Spicelio. p. 383. coronidis Philologicæ ad ſacra arcana Bibliothecarum retecta. Gallicè prodiit Bruxellis A. 1699. 12mo. hoc titulo:

Les preceptes de Phocylide traduits du Grec avec des penſées & des peintures critiques de ce ſiecle, & une diſſertation ſur la biſarrerie des Hommes par Mr.... del Academie Françoiſe.

IV. Non ab re fuerit hoc loco recenſere collectiones varias ſcriptorum Gnomicorum & ſententiarum è pluribus græcis vetuſtis ſcriptoribus, recentiorum induſtriâ congeſtarum, & in lucem editarum. Primus *Aldus Manutius* Venet. 1494. fol. typis luculentis, cum Heſiodo, Theocrito, Theognide & Phocylide edidit Catonis diſticha a) a Maximo Planude Græcis Hexametris expreſſa, Sententias ſeptem ſapientum, b) Varia adverſus invidiam eleganter dicta & cogitata: *Sententias jambicas* c) *monoſtichas* è variis poëtis collectas ſub titulis alphabeti ordine digeſtis εἰς ἀγαθὰς ἄνδρας, εἰς ἀλήθειαν &c. Pythagoræ aurea carmina, Acroſtichin Sibyllinam ex Euſebio, & Διαφορὰν φωνῆς, ſive expoſitionem verborum qvibus Græci ſonos variarum rerum & voces variorum animalium exponunt, qvam hoc loco integram ſubjiciam: ἐπὶ κύκνου ᾄδειν, ἐπὶ ἀηδόνος τερετίζειν, ἐπὶ τέττιγος ἠχεῖν, ἐπὶ κίχλης κιχλίζειν, ἐπὶ κορώνης καὶ κοράκων κρώζειν, ἐπὶ σφηκὸς καὶ μελισσῶν βομβεῖν. ἐπὶ πυρὸς βρῶμος, ἀνέμων πάταγος, κάλων συριγμός. Ἐπὶ ἀνθρώπων κεκραγέναι, ἐπὶ κυνῶν ὑλακτεῖν (latini *birrire*, *rabire*) ἐπὶ λύκων ὠρύεσθαι, κυρίως δὲ καὶ ἡ τῶν κυνῶν φωνὴ ὠρυγή. Ἐπὶ προβάτων βληχᾶσθαι, ἐπὶ βοῶν μυκᾶσθαι, ἐπὶ ἵππων χρεμετίζειν, ἐπὶ ὄνων βρωμᾶσθαι, λέγουσι δὲ καὶ ὀγκᾶσθαι, ἐπὶ λεόντων βρυχᾶσθαι, ἐπὶ ἄρκτων καὶ παρδάλεων ὁμάζειν,

a) Hæc poſt Planudem Græce verterunt *Matthæus Zuberus*, *Joh. Mylius* Libenrodenſis & feliciſſime *Joſephus Scaliger*, qvi etiam ſelectas ſententias Publii Syri totidem verſibus Græcis reddidit. Vide qvæ notavi in Bibliotheca latina.

b) Sententias haſce præter Laërtium lib. 1. tradunt Hyginus fab. CCXXI. Clemens 1. Strom. p. 300. Auſonius p. 270. ſeq. edit. Jac. Tollii, Sidonius carmine 15. Scholiaſtes Luciani T. I. p. 34. &c. A. *Leonhardo* qvoqve *Lycio* ſeptem Sapientum ſententiæ Græcè & latine editæ ſunt cum notis Lipſ 1562. 8. collectæ ex variis ſcriptoribus Demetrio Phalereo & *Soſiada* apud Stobæum, Plutarcho conviv. 7. Sapient Laërtio, Auſonio atqve recentioribus Alciato & Joach. Camerario. Pro Periandro Corinthio tyranno alii ſeptem ſapientibus annumerarunt Myſonem Cæneum (χηνεὺς dicitur in Platonis Codicibus, Protagora p. 295.) vel Pherecydem Syrium, vel Acuſilaum Argivum, vel Anacharſin Scytham, vel Cretenſem Epimenidem. Vide Clementem 1. Strom. p. 299.

c) Haſce ſententias qvingentas amplius cum latina verſione qvalicunqve ſua ſeparatim edidit *Othmarus Nachtgall* Argentinus, Argentorati 1515. 4.

ζειν, ἐπὶ ὄφεων καὶ δρακόντων συρίζειν, ἐπὶ ἀετῶν κλαγκάζειν, ἐπὶ ἀλεκτρυόνων κοκκύζειν, καὶ ἠχεῖν, ἐπὶ χοίρων γρυλίζειν καὶ γρύζειν, ἐπὶ περδίκων κοκκυβάζειν, ἐπὶ γλαυκῶν κακκιβάζειν καὶ κλώζειν, ἐπὶ ὀρνίθων κακκάζειν, ἐπὶ ἁμαξῶν τετριγέναι. Dolendum eſt Iſaaci Caſauboni diatribã de vocibus animalium intercidiſſe qva ſcriptor eruditiſſimus teſtatur * ſe opes Græciæ hujus generis in vocibus non ſegniter contuliſſe cum paupertate ſermonis latini. Vide interim Cæſarium qvæſt. LXXVIII. p. 218. Carmen de philomela qvod Ovidio tribuitur, Joach. Camerarium in commentariis utriusqve lingvæ p. 198. ſeqq. Joh. Textoris Officinam p. 280. ſeq. Andream Schottum Lib. II. c. 51. Obſervatt. human. Samuelem Bochartum in limine Hierozoici, Jul. Cæſ. Bulengerum de venatione Circi cap. 20. Frid. Hofmanni Epigrammata p. 158. ſeqq.

V. Alteram longe copioſiorem collectionem Gnomicorum è MSto Codice deſcriptam ad *Hieron. Frobenium* miſit *Matthaus Aurogallus*, qvæ cum Callimachi hymnis græcisqve in illos ſcholiis lucem adſpexit Græce Baſil. 1532. 4. à pag. 69. usqve ad p. 245. De hac ita ſcribit *Sigismundus Gelenius* in præfatione ad Carolum Utenhovium: *Levius certe ferretur Menandri deſiderium, ſi vel unica ejus fabula exſtaret. Qvando vero aliter fatis viſum eſt, qvid vetat minutiſſimas qvoqve tantorum ingeniorum reliquias toto complecti pectore, maxime ſi tales ſint, ut ob ſui pretium non una cum ceteris periiſſe videantur, perinde ac ſi ex incendio quopiam horribili gemma duntaxat unionesve incolumes eripiantur. In qvo genere non memini me qvicqvam videre conferendum Gnomologiæ, Callimacho in hac editione ſubjunctæ, ex celeberrimis qvibusqve Poëtis, Oratoribus ac Philoſophis ante bibliothecarum panolethriam excerptæ. Habentur quidem non pauca priſcorum poëmatum fragmenta apud Athenæum, ſed ea magis ad exhilarandum comicis ſalibus lectorem, qvàm ad inſtituendam vitam moresve formandos accommoda. Prodierunt jampridem Græci ſenarii gnomici* (ab Aldo, ut jam notabam, editi) *ſed magis opinor vulgo olim jactati qvàm ex veterum monumentis collecti. At hic mira in omnibus ſententiis utilitas, in plerisqve haud minor majeſtas qvam in illis qvæ in Delphico ſacrario ſcriptæ memorantur: ſunt qvæ nec Eccleſiarum qvidem parietes dedecere poſſint. Varietas vero tanta, ut plus centum auctores habeant.* Elenchus ſcriptorum è qvibus ſententiæ excerptæ ſunt libro præmiſſus ita ſe habet: Ἀγάθων. Ἀγησίλαος. Αἰλιανός. Αἰσχίνης. Αἰσχύλος. Ἄλεξις. Ἀλκαῖος. Ἄμφις. Ἀνακρέων. Ἀναξάμαρυς. ** Ἀναξανδρίδης. Ἀναξιμένης. Ἀνάχαρσις. Ἀντίγονος. Ἀντισθένης.

* Caſaub. in notis ad Antonium Getam Ælii Spartiani.

** Verſus qvi ſub Anaxamarydæ nomine leguntur in hac collectione p. 116. apud Stobæum in florileg. tit. 68. ὅτι οὐκ ἀγαθὸν τὸ γαμεῖν, exſtant ſub nomine Anaxandridis, Incipiunt: ὅστις γαμεῖν βουλεύετ' οὐ βουλεύεται ὀρθῶς &c.

νης. Ἀντιφάνης. Ἀπολλωνίδης. Ἄρατος. Ἀριανός. * Ἀρίσταρχος. Ἀριστοτέλης. Ἀριστοφῶν. Ἀρίστων. Ἀρχίλοχος. Ἀστυδάμας. Βακχυλίδης. Βίας. Βίων. Βροῦτος. Δημόκριτος. Δημόνικος. Δημοσθένης. Δίφιλος. Εἰρήνη. ** Ἐπίκουρος. Ἐπίχαρμος. Ἐρασίστρατος. Ἐρατοσθένης. Ἕρμαρχος. *** Εὔηνος. Εὔπολις Εὐριπίδης. Εὐσέβιος. Εὐφορίων. Εὔφρων. Ζήνων. Ἡλιόδωρος. Ἡνίοχος. Ἡρόδοτος. Ἡρώδης. Ἡσίοδος. Θαλῆς. Θέογνις. Θεόγονος. Θεοδέκτης. Θεόκριτος. Θουκυδίδης. Ἵεραξ. Ἱππόθοος. Ἱπποκράτης. Ἱππώναξ. Ἰσαῖος. Ἰσοκράτης. Καλλίμαχος. Καλλῖνος. Καρκῖνος. Κάτων. Κλεάνθης. Κλεινίας. Κλείταρχος. Κλεόβουλος. Κράντωρ. Κράτης. Λεωνίδης. Λυκοῦργος. Λυκόφρων. Λυσίας. Μένανδρος. Μενεκράτης. Μητρόδωρος. Μίμνερμος. Μοσχίων. Μόσχος ὁ Σικελός. Μυσώνιος. Ναυμάχιος. Νεοπτόλεμος. Νεόφρων. Νικόλαος ὁ Δαμασκηνός. Ξενοφάνης. Ξενοφῶν. Ὄβριμος. Ὀλυμπιάς. Ὅμηρος. Πανύασις. Πειρίθοος. Πείσανδρος. Πίνδαρος. Πιττακός. Πλάτων. Πλούταρχος. Πολύαινος. Πολυΐδης. Πομπήιος μακρός. Πορφύριος. Ποσίδιππος. Πυθαγόρας. Πυθίας. Ῥαδάμανθυς. Σαπφώ. Σερῖνος. Σιμωνίδης. Σόλων. Σοφοκλῆς. Στάσιμος. Σωκράτης. Σώπατρος. Σωσίθεος. Σωτάδης. Σωτίων. Τέλης. Τιμοκλῆς. Τυρταῖος. Ὑπερίδης. Φαβωρῖνος. Φάλαρις. Φανοκλῆς. Φερεκράτης. Φιλέας. Φιλήμων. Φίλων. Φιλήτας. Φιλιππίδης. Φίλισκος. Φωκυλίδης. Χαιρήμων. Χείλων. Χοίριλος. Sententiæ ex his ſcriptoribus verſu & proſa collectæ exhibentur ſub titulis, literarum ordine digeſtis: Περὶ αἰδοῦς, περὶ ἀναιδίας, περὶ ἀδικίας, περὶ ἀκρασίας, περὶ ἀληθείας, περὶ ἀνεξικακίας, περὶ ἀφροσύνης, περὶ ἀπορρήτων, περὶ ἀσωτίας, περὶ ἀφροδίτης καὶ ἔρωτος. &c. Cæterum facile apparet conferenti, hanc collectionem ſententiarum integram ſelectam eſſe neſcio qvo auctore è florilegio *Johannis Stobæi* tunc nondum edito, de qvo perinde ut de *Antonii*, *Maximiqve* & *Job Damaſceni* ſimilibus collectaneis dixi infra Libro V. Nam *Ori* qvidem ſive *Orionis* συναγωγὴ γνωμῶν ſive ἀνθολόγιον Svidæ memoratum diu eſt qvod intercidit.

VI. In præſenti paucis commemorandus *Joachimus Camerarius* eſt, vir ſummus, à qvo præter editionem Theognidis Phocylidisqve ſupra à me laudatam, cui Pythagoræ aurea carmina, tum Solonis, Tyrtæi, Simonidis

* Verſus Hexametri ἦ ἄρα δὴ &c. ſub Ἀριανοῦ nomine in hac collectione p. 85. obvii, apud Stobæum tit. 4. περὶ ἀφροσύνης tribuuntur Rhiano.

** Verſus bini Hexametri ſub εἰρήνης nomine extant in hac collectione p. 157. τοῦτόκεν εἰς αἴδαν &c. qvi apud Stobæum tit. 119. περὶ θανάτου p. 486. edit. Grotii tribuuntur incerto. In aliis Stobæi editionibus nomina ſcriptorum hoc loco ut in aliis paſſim plane ſunt perturbata.

*** Stobæi codicibus Ἕρμαχος. Pro Στάσιμος alii Στασῖνος.

nidis, & Callimachi qvædam adjunxit, adolescentum studiis etiam consecratus fuit libellus alter Gnomologicus Græcolatinus, excusus Lipsiæ in 8. Inter alia in hoc Græce & latine qvamvis sine nomine auctoris offendes *narrationem de gentibus Indiæ & Bragmanibus, qvam postea vertit ac velut ante ineditam sub vero *Palladii*** nomine cum Ambrosio de moribus Bragmanum & Anonymo de Bragmanibus, Græce ac latine vulgavit Eduardus Bissæus, Lond. 1668. 4. Omitto ejusdem Camerarii, à qvo etiam Sirachidis sententiæ castigatæ & versione ac notis illustratæ sunt, ἀριθμολογίαν ἠθικὴν, & disticha sacra ac moralia præceptaqve honestatis vulgata Argentorati 1568. 8.

VII. Sed & *Jacobus Hertelius* Curiensis Sententias variorum Poëtarum veterum cum ex aliis tum è Stobæo maxime collegit & latina prosa vertit Τὰ τῶν παλαιοτάτων ποιητῶν γνωμικὰ ποιήματα σωζόμενα. Basil. 1561. 8. & freqventer recusa, ut Lips. 1600. Helmst. 1668. 8. In hac collectione præter Theognidem cum versione Vineti & notis, Phocylidemqve de qvibus jam dixi, continentur Pythagoræ aurea carmina a) Fragmenta ex elegiis *Solonis* b) & ejusdem sententiæ qvædam

* Hanc observationem fateor me debere Clarissimo Viro *Samueli Knauthio*, qvi Witebergæ mihi aliqvando versanti ejus rei fidem fecit producto statim libro, ut ipse est λειψάνων Camerarianorum indagator diligentissimus. Ad eum potissime recurrent si qvi editionem Operum Camerarii in se suscipere cogitaverint, qvod Andreæ Schotti qvondam consilium fuisse à Thoma Segeto vehementer ac merito probatum intelliges ex hujus literis ad Jungermannum, datis IX Dec. A. 1606. ad calcem Hottomannianarum p. 463.

** Lubens assentior Rev. Viro Guil. Caveo, qvi parte 2. Hist. literar. Palladium hunc eundem esse docet cum eo cui Johannis Chrysostomi Vitam ab Emerico Bigotio Paris. 1680. 4. editam & Historiam Lausiacam debemus. Nam & in codice Colbertino 973. post Lausiacam Historiam descripta legitur, teste Cangio.

a) De his infra cap. XII. qvemadmodum de Demophili, Democratis, Sixti & Secundi Pythagoræorum sententiis cap. XIII.

b) Solonis scripta qvi Archon exstitit Athenis Olymp. XLVI. 3. fuerunt (præter leges de qvibus infra cap. XIV.) δημηγορίαι, εἰς ἑαυτὸν ὑποθῆκαι, ἐλεγεῖα adversus Pisistrati tyrannidem. Diodor. Sic. XIX. 1. tum ad Cypranorem Regem aliaqve, τὰ περὶ Σαλαμῖνος versibus elegis centum, τὰ περὶ τῆς Ἀθηναίων πολιτείας Poëmate Heroico versibus 5000. Ἴαμβοι καὶ ἐπῳδοί. Vide ad Laërt. I. 61. Meursium in Solone c. V. & in Bibliotheca Attica. Mnesiphilus Solonis ζηλωτὴς sive discipulus qvem Themistocles freqventavit teste Clemente 1. Strom. p. 302.

dam. Fragmenta *Tyrtæi* c) *Naumachii* d) & *Mimnermi* e) Sententiæ nonnullæ *Callimachi*, f) *Eveni Parii*, g) *Rhiani* h) *Eratosthenis* i) *Pan-*

c) *Tyrtæus* Atheniensis, junior Licurgo, Solone antiqvior, in bello Messenio circa Olymp. *XXV.* (Svidas *XXXV.*) ab Atheniensibus missus Spartanis dux, cujus anapæstis (Vales. ad Ammian *XXIV.* 6. & elegis ad virtutem bellicam excitati victoriam reportarunt. Vide Lycurgi Orat. adversus Leocratem p. 167. seq. Strabonem VIII. p. 362. Justinum III. 5. & Pausaniam Messenicis. Ampelium c. 14. ubi male *tertiusqve*, pro *Tyrtæus*. Scholion Græcum ad Dionem 2. de regno p. 24. & Tzetzam Chil. 2. hist. 26. qvi προτρεπτικὰ πρὸς πόλεμον ἀσμάτων μέλη vocat. Ex Tyrtæi εὐνομίᾳ qvam laudat Aristoteles V. 7. Polit. videntur petiti versus qvos producit Plutarchus in Lycurgo f. 43. Plura de Tyrtæo lege apud Franciscum Floridum Sabinum III. 10. lect. subcesiv. T. 1. facis artium Gruterianæ p. 1213. seq. Meursium ad Hesych. illustrem p. 207. seq. & in Miscellaneis Laconicis II. 3. & IV. 17. Vossium III. Inst. Poët. p. 53. Fragmenta Tyrtæi, Mimnermi & Simonidis diligentius collegit *Fulvius Ursinus* post carmina IX. illustrium fœminarum. Antw. 1668. 8. Svidas Tyrtæum ait scripsisse πολιτείαν Λακεδαιμονίοις, καὶ ὑποθήκας δι' ἐλεγείας, καὶ μέλη πολεμιστήρια βιβλία ε'. Meminit & Dio Chrysost. *XXVI.* p. 440. & Plutarch. Cleomene pag. 805.

d) *Naumachii* versus in laudem virginitatis & de officiis probæ uxoris ante Arsenium produxit Stobæus. Videtur Christianus esse Erasmo, Gyraldo, Scaligero, Vossio aliisqve licet nihil illius legere me memini, qvod non ab Ethnico Poëta proficisci potuerit. Exstant & versiculi ejus in vituperationem divitiarum. Nescio diversus ne fuerit à Naumachio Medico Epirota Galeni æqvali cujus mentio apud Svidam in Φιλάγριος, & Proclum MS. in X. Platonis de Rep. qvo in loco ait eum vixisse temporibus suorum πάππων. Vide Alex. Morum ad Johann. XI. 39.

e) Solonis æqvalis hic fuit. Vide Laërtium I. 60. Colophonius, inventor Pentametri, qvi ideo *Mimnermi versu* dicitur apud Propertium 1. 9. Meminit Mimnermi Hipponax apud Plutarchum lib. de Musica p. 1134. Gyraldus *Mnemermum* vocare mavult ratione levissima ductus contra veterum Codicum testimonia. Fragmenta ejus à *Fulvio Ursino* collecta esse jam dixi. Vide præterea A Schottum II. 52. Obs. Human. Et qvæ viri docti ad Ælian. XII. 36. Var.

f) De Callimacho infra Lib. III. suo loco.

g) Duos Evenos Parios Elegiographos fuisse tradit Eratosthenes apud Harpocrationem. Alter horum, [junior ut existimo, qvem solum γνωρίζεσθαι sive celebritatem assecutum scribit Eratosthenes] Socratis æqvalis fuit. Plato in Apologia Socratis & in Phædone, Aristoteles VII. 11. Nicomacheor. & V. 5. Metaphys. &c. Plutarchus qvæst. Platon. pag. 616. Evenum ἐν τοῖς εἰς εὔνομον ἐρωτικοῖς Artemidorus Lib I. c. 5. Cum Aristide Milesiarum scriptore conjungit Arrianus Epictetear. IV. 9. Apud auctorem fragmenti Censorino subjecti c. 8. pro Evemero Evenum reponit Nic. Loënsis IX. 1. Epiphyllidum. Vide & Politianum c. 26. Misc. ubi Ovidii locum ex Eveno expressum notat. Eveni nonnulla occurrunt in Anthologia & apud Stobæum. Philistum historicum Socrate paulo juniorem, Eveni Elegiographi discipulum fuisse, auctor Svidas in Φίλιστος.

h) *Rhianus* Benæus Cretensis Poëta cujus nomen cum Arriano subinde confundunt librarii, sub Ptolemæo Evergete clarus scripsit pluribus libris Ἀχαϊκὰ, Ἠλιακὰ, Ἰλιακὰ, Θεσσαλικὰ & Μεσσηνιακὰ tum Ἡρακλειάδα Libris XIV. Vide Stephanum Byz. in Βήνη. Vossium de Historicis Græcis L. I. c. 17. & Meursium in Creta. Cæterum Versus Rhiani qvos

 Herte-

i) *Panyasidis*, k) *Lini*, l) *Menecratis*, m) *Posidippi* n) *Metrodori* o) & *Simonidis*. p) Tum Variorum Jambica Monosticha, qvæ ab Aldo Græce vulgata esse supra §. 3. notabam. Deniqve sententiæ selectæ *Comicorum*, Philemonis, Alexidis, Amphidis, Anaxandridis, Antiphanis, Apollodori, Diphili, Menandri, Diodori Sinopensis, Eubuli, Hipparchi, Nicostrati, Pherecratis, Philippi, Philippidis, Sotadis, Cratetis, Eriphi, Posidippi, Timoclis & Clearchi. Hanc Hertelii collectionem integram Græce & latine recudit *Joh. Crispinus* Genevæ 1569. & 1584. 12. *Jacobus Lectius* in corpore Poëtarum Græcorum Genev. 1606. fol. Recensuit & castigavit *Frid. Sylburgius*, latinamqve versionem passim emendavit, *Joh. Commelino* etiam nonnulla inter præfandum loca Gnomicorum notante Heidelb. 1596. 8. Francof. 1603. 8. Ultraj. ad Rhen. 1651. 12.

VIII. Non minus diligenter in hoc sententias græcas colligendi & in

Hertelius produxit petiti sunt ex Stobæi florilegio serm. IV. p. 31. seq. edit. Grotii. Rhiano hoc delectatum Tiberium Imp. tradit Svetonius c 70.

i] De Eratosthenis scriptis qvi Rhiani æqvalis fuit ago infra Libro III. cap. 18.

k] *Panyasis* Teognide junior, Herodoti, ut ajunt civis ac patruelis, Heroico poëmate scripsit Ἡρακλείαν libris XIV. versibus 9000. qvam præter alios laudat Eratosthenes in Catasterismis c. 11. Si Clementem Alex. audimus, in hoc poëmate Οἰχαλίας ἅλωσιν à Creophylo compositam exscripserat Panyasis, qvam Ἡρακλείαν Pausanias vocat. Vide supra Lib I. c. 4. Pentametro etiam carmine Panyasis composuit Ἰωνικὰ de Codro & Nileo Coloniisqve Jonum versus 7000. Vide Svidam, & Vossium Hist. Gr. IV. 6. Panyasin juniorem qvi libros 2. de insomniis scripsit & meliore jure qvam prior Τερατοσκόπου nomen à Svida alteri tributum meretur, allegat Artemidorus L. I. c. 66. & L. II. c. 35. p. 124.

l] De hoc dictum Lib. I. c. XIV.

m] Duos tantum versiculos *Menecratis* affert Hertelius, qvi leguntur in Anthologia Græcorum Epigrammatum Lib I. c. XVI. & apud Stobæum serm. CXVIII. Puto autem esse Menecratis Smyrnæi, cujus Epigramma legitur in eadem Anthologia L. I. c. LXXXVII. Menecratis Grammatici mentio apud Artemidorum IV. 62. p. 247. Alios Menecrates commemoro infra in notitia Comicorum ubi de Menecrate Syracusano Comico.

n] *Posidippi* unicum Epigramma dat Hertelius sed perelegans in vitam humanam ex Stobæi serm. 96. & Anthologiæ L. I c. 13. in qva additur, illud ab aliis tribui Crateti Cynico. At Ausonii Idyllium XV. qvod ex hoc Epigrammate expressum est, inscribitur: *Ex Græco Pythagoricon de ambiguitate vitæ.* Felici Metaphrasi latina præter Georgium Buchananum & Joh. Gorræum reddidit princeps eruditorum Josephus Scaliger, qvæ incipit: *Qvod vitæ insistemus iter si plena tumultu Rebus & implicitis sunt fora, cura domi.* Non minus feliciter Grotius in Stobæo suo & Anthologiæ versione inedita. Alia hujus Posidippi Epigrammata in Anthologia occurrunt. Ab isto Ἐπιγραμματογράφῳ diversus Posidippus Comicus de qvo infra suo loco.

o] *Metrodori* Epigramma Posidippeo oppositum eodem Anthologiæ loco legitur & Buchanani, Gorræi, Grotiiqve Metaphrasi illustratum est.

p] De *Simonide* dixi infra cap. XV.

& in adoleſcentum uſum ſeparatim edendi ſtudio verſatus eſt vir Optimus *Mich. Neander* * Soravienſis, cujus induſtriæ debemus verſione & notis illuſtrata 1) *Anthologicum Græcolatinum* h. e. inſigniores ſententias decerptas ex Heſiodo, Theognide, Pythagora, Phocylide, Arato, Theocrito &c. Baſil. 1556. 8. 2) *Ariſtologiam Pindaricam* ſive ſententias è Pindaro & Lyricis ſelectas. ibid. 3.) *Gnomologiam Græcolatinam* ſive inſigniores ſententias Philoſophorum, Poëtarum, Oratorum & Hiſtoricorum ex magno Anthologio Johannis Stobæi excerptas & in locos ſupra bis centum digeſtas. ibid. 1557. 8. 4.) *Gnomologicum Græcolatinum* in duos diſtributum libros, & ſententias ex omni genere veterum ſcriptorum Hiſtoricorum qvoqve & Philoſophorum Rhetorumqve, non tantum Poetarum complexum. ibid. 1564. 8. 5.) *Opus aureum* & Scholaſticum, in qvo præter Pythagoræ aurea Carmina, Phocylidem ac Theognidem, Gnomologiciqve libros duos jam memoratos continentur libri totidem Græcorum Apophthegmatum collecti à Matthæo Goto Elrichenſi, *Nili* ** ſententiæ, Coluthus, Tryphiodorus, Qvinti Smyrnæi Libri III. poſtremi, Laurentii Rhodomanni Poëmata tria Græca & latina (I. Vaticinium Nerei Marini de Trojæ excidio, II. Mithridates, III. Arion) ac deniqve Luciani Somnium. 6) *Patrum* ſive Eccleſiæ veteris doctorum ac Theologorum *Græcorum ſententias* ſelectiores, una cum Catechiſmo Lutheri Græce reddito, Protevangelio ſpeudo Jacobi & aliis Apocryphis de Chriſto narrationibus. Baſil. 1564. 8. In Gnomologico ſuo Homeri qvoqve ſententias Neander exhibuit, qvod præter *Boëtium Rordabuſanum* majore deinde ſtudio atqve apparatu fecit in Gnomologia ſua Homerica *Jacobus Duportus*, ut dixi hoc ipſo Libro II. cap. 6. num. 8.

IX. E Comicis Græcis XLII. deperditis ſententiæ collectæ lucem viderunt Pariſiis ex Officina *Guil. Morelii* 1553. 8. Græce & latine.

 Et no-

* De hoc Neandro conſulenda Antonii Teiſſerii elogia Thuanea ad A. 1595. qvo diem obiit ſupremum. Catalogus ſcriptorum Neandri occurrit in ejus Erotematibus Græcæ linguæ p. 486. ſeq editionis Witeb. 1586. 8vo.

** *Nilus* Aſceta patria CPolitanus Chryſoſtomi diſcipulus, clarus circa A.C. 440. à Neandro & aliis Epiſcopus vocatur, perperam qvidem ut notatum Allatio lib. de Nilis p. 16. Sententiæ ejus Græce & latine exſtant in Orthodoxographis [editionis ſecundæ, nam in prima latine tantum] & in Auctario Ducæano Bibliothecæ Patrum T. 2. in qvo etiam Græce & latine reperiuntur *Thalaſſii* Abbatis circa A. C. 640. clari qvatuor centuriæ ſive Hecatontades ſententiarum cum verſione Joh. Oecolampadii. Nili ſententias latino carmine reddidit Antonius Meierus Ulteranus Flander, Cameraci 1561. 4. Proſa poſt Neandrum & alios Stephanus [Petrum facili memoriæ lapſu vocat præſtantiſſimus Caveus] Schoning Doccumienſis Scholæ in Friſia Rector, Franeqveræ 1680. 8vo. Cum Schonigii verſione recudi curavit Chriſtianus Weiſius, Zitaviæ decus ſingulare. Gorlicii 1679. 8.

Et nomina qvidem Comicorum hæc sunt: Alexis, Amphis, Anaxandrides, Antiphanes, Apollodorus, Axionicus, Batho, Clearchus, Crates, Crito, Crobylus, Damoxenus, Demetrius, Diodorus, Dionysius, Diphilus, Ephippus, Epicharmus, Epicrates, Eriphus, Eubulus, Eupolis, Euphron, Hermippus, Hipparchus, Menander, Mnesimachus, Nicostratus, Pherecrates, Philemo, Philippides, Philippus, Phrynichus, Plato, Posidippus, Sotades, Strato, Theognetus, Theophilus, Theopompus, Timocles, & Xenarchus. Scriptores vero qvi has sententias in Libris suis servarunt præter Athenæum, Clementem Alex. Eusebium, Harpocrationem, Stobæum, Philonem, Plutarchum ac Svidam laudantur Auctor Collectaneorum impressorum cum Callimacho, de qvibus supra §. V. dixi, & *Hieronymus Spartanus* in libello MS. cui titulus: ἐκ τῶν Μενάνδρου γνῶμαι μονόστιχοι, qvem sine nomine auctoris evolvere me memini in Bibliotheca Gudiana.

X. Morellum secutus *Jacobus Hertelius* est, qvi Basil. * 1560. 8. edidit collectas à se & latine versas sententias Comicorum qvinqvaginta, præmissa singulorum vita breviter scripta, vel perstricta potius, & dramatum Catalogo. Nomina Comicorum hæc sunt: Alexis, Amphis, Anaxandrides, Antiphanes, Apollodorus, Aristophon, Axionicus, Bathon, Chæremon, Clearchus, Crates, Cratinus, Crito, Crobylus, Damoxenus, Demetrius, Diodorus, Dionysius, Diphilus, Ephippus, Epicharmus, Epicrates, Eriphus, Eubulus, Euphron, Eupolis, Heniochus, Hermippus, Hipparchus, Machon, Menander, Mnesimachus, Moschion, Nicostratus, Pherecrates, Philemon, Philippides, Philonides, Phœnicides, Phrynichus, Plato, Posidippus, Sotades, Straton & Theognetus. Collectioni huic præmisit *Platonis* Grammatici fragmentum περὶ διαφορᾶς τῶν παρ' Ἕλλησι κωμῳδιῶν & περὶ διαφορᾶς χαρακτήρων cum latina sua versione, qvod Græcis in Aristophanem scholiis præfixum est à Thoma Magistro.

XI. *Henricus Stephanus* non modo inter Poëtas suos Græcos Principes emendatissime & elegantissime excusos Paris. 1566. fol. locum dedit Gnomicis supra §. 7. commemoratis, sed & singulari parvo licet volumine congessit virtutum encomia sive gnomas de virtutibus ex Poëtis & Philosophis utriusqve linguæ, Græcis versibus adjecta interpretatione sua A. 1563. 12. Deniqve forma minore Comicorum Græcorum latinorumqve sententias selectas cum interpretatione & scholiis, A. 1569. *Græcorum* qvidem Alexidis p. 4. & 453. Amphidis p. 12. Anaxandridis p. 19. Antiphanis p. 26. & 455. Apollodori p. 50. Axionici p. 418. Bathonis p. 419. Clearchi p. 420. Cratetis p. 421. Crobyli p. 423. Diodori p. 424. Dionysii p. 425. Diphili p. 63. & 458. Ephippi p. 426. Eriphi p. 427. Eubuli p. 428. Euphronis p. 431.

* In Kœnigii Bibl. perperam legitur A. 1616.

431. Hermippi p. 432. Hipparchi p. 433. Menandri p. 89. & 459. Nicostrati p. 434. Pherecratis p. 435. Philemonis p. 369. & 462. Philippi p. 436. Philippidis p. 438. Phœnicidis p. 441. Posidippi p. 439. Sotadis p. 447. Timoclis p. 449. & Xenarchi p. 452. *Latinorum* Afranii, Cæcilii, Nævii, Plauti, Pomponii, Sex. Turpilii, Terentii & Publii Syri. Sententias Comicorum Græcorum ab H. Stephano editas recudi fecit, & præter H. Stephani versionem latinam duplici interpretatione metrica auxit *Christianus Egenolphus*. Francof. 1579. 8.

XII. His universis longe anteferenda est collectio non plenior modo sed emendatior qvoqve & selectior *Hugonis Grotii*, tum in aliis scribendi generibus, tum in græcis latino versu reddendis & universe in poësi latina (Salmasio etiam, & illo in loco ubi ejus laudibus detrahit, judice*) Magni & excellentis Viri, qvæ inscribitur: *Excerpta ex Tragœdiis & Comœdiis Græcis tum qvæ exstant tum qvæ perierunt, emendata & latinis versibus reddita ab Hugone Grotio, cum ejus castigationibus & notis.* Paris. 1626. 4. *Tragicorum* ex qvibus sententias delegit Grotius, nomina sunt XXVI. Achæus, Æschylus, Agathon, Alcæus, Antiphon, Apollonides, Aristarchus, Astydamas, Carcinus, Crates, Critias, Dicæogenes, Diogenes Oenomanus, Dionysius Tyrannus, Euripides, Jon, Lycophron, Melanippides, Melanthius, Moschion, Neophron, Sophocles, Sositheus, Theodectes, Thespis & Timotheus. *Comicorum* LXXXI. Alexis, Anaxandrides, Anaxilaus, Anaxippus, Antiphanes, Apollodorus Gelous, Apollodorus Carystius, Archippus, Aristophanes, Aristophon, Athenion, Axionicus, Bato, Callias, Chæremon, Clearchus, Crantor, Crates, Cratinus, Cratinus junior, Crobylus, Damoxenus, Demonax, Diodorus Sinopensis, Diphilus, Ecdorus, Ephippus, Epicharmus, Epicrates, Eriphus, Eubulus, Euphron, Eupolis, Hegesippus, Heniochus; Hermippus, Hipparchus, Hippothoon, Jophon, Laon, Lysippus, Machon, Menander, Metagenes, Moschion, Nausicrates, Nicochares, Nicomachus, Nicophron sive Nicophon, Nicostratus, Pherecrates, Philemon major, Philemon junior, Philæterus, Philippides, Philippus, Philiscus, Philonides, Philoxenus, Phœnicides, Phrynichus, Phyllidius, Plato, Posidippus, Sclerias, Serapion, Simylus, Sopater, Sophron, Sosicrates, Sosipater, Sositheus, Strato, Strattis, Teleclides, Theognetus, Theophilus, Theopompus, Timocles, Xenarchus & Xenon. De singulis hisce Poëtis eorumqve dramatis ago infra in notitia Tragicorum & Comicorum deperditorum. Dolendum interim est à Grotio non notata esse loca veterum

* In Epistola ad Sarravium, qva G. J. Vossium Grotio præfert, edita à Tho. Crenio parte I. animadvers. Historico Philolog. p. 23.

terum ſcriptorum unde ſingula fragmenta petita ſunt, & vix hinc inde Auctoris nomen in notis, obiter veluti adſperſum. Qvanqvam accepi hunc defectum in Codice ſuo ſuppleviſſe ſingularis doctrinæ virum Thomam Gatakerum * qvi in Adverſariis ſuis cap. IX. ſeq. & hinc inde in notis ad Marcum Antoninum non vulgaria qvædam in excerptis Grotianis emendat & corrigit, qvod etiam locis qvibusdam factum à *Richardo Bentlejo* in fragmentis Callimachi & in Epiſtola ad Joh. Millium in qva pag. 21. affirmat ſe fragmenta omnium Poëtarum Græcorum cum emendationibus & notis grande opus edere pridem conſtituiſſe, ſed mutato vitæ inſtituto hoc conſilium, qvod merito dolent harum literarum ſtudioſi, abjeciſſe. Porro Grotius teſtatur ſe uſum eſſe collectione inedita *Teodori Canteri*, qve ab eo tempore pervenit in Bibliothecam Petri Francii ** Poëtæ & Oratoris noſtra ætate elegantisſimi. Verba Grotii hæc ſunt, cum de Æſchylo, Sophocle, Euripide Tragicis; tum de Comicis Epicharmo, Ariſtophane, Menandro ac Philemone judicium tuliſſet, *Collegeram*, inqvit, *ex iis qvi extant Tragicis & Comicis ea qvæ mihi utiliſſima videbantur. Eorum vero qvi perierunt fragmenta Comicorum qvidem prodierant aliqva pridem Lutetiæ à Morello, Baſileæ ab Hertelio edita, ſed mendoſe admodum. His multa adjeceram, Tragicorum qvoqve nunqvam editas ante reliqvias annotaveram, lectis in hoc Platone, Ariſtotele & eorum explicatoribus, Philone præterea, Plutarcho, Sexto Empirico, Oratoribus Græcis & Oratoriæ artis Magiſtris, Hiſtoriarum ſcriptoribus, Æliano, Athenæo & tragœdiarum atqve Ariſtophanis Scholiaſtis, Juſtino quoqve, Theophilo, Athenagora, Clemente aliisqve ſcriptoribus Chriſtianis, cum vir natus demerendis literis Andreas Schottus me monuit factam à viro non mediocriter erudito* Theodoro Cantero *diligentiſſimam utriusqve generis Comici ac Tragici collectionem, cui additas a ſe, item à Scaligero emendationes nonnullas, & ex libris antea editis latinam ſoluta oratione verſionem. Eos Codices ipſo monente à Roverianis typographis utendos ſumſi, unde habere poterit ſi qvis implere velit qvod noſtro operi deeſt. Multa enim omiſimus, qvæ ad vocum duntaxat ſignificationem diſcendam afferuntur, nonnulla etiam ob inſignem ſpurcitiem, cujus tamen generis qvædam melioribus connexa in alieno opere ponere coacti ſumus, eo minore periculo, qvod etiam talium uſum, comparatione melioris inſtitutionis, Chriſtiani ſcriptores pridem monſtraverint.* In Opere ipſo Grotius ſubinde remittit ad ſententias Poëtarum excerptas à Stobæo & à ſe emendatas ac latine redditas qvæ lucem viderant Pariſ. 1623. 4.

XIII.

* Ejus codex fuit in Bibl. Iſ. Voſſii qvæ perlata eſt ut audio Lugdunum Batavorum.

** Th. Janſ. Almeloveenius Vir Clariſſ. præf. ad Epigramma & Poëmatia Vetera latina: *Theodori Canteri veterum Poëtarum Græcorum collectanea ſæpe numero à V. C. Iſaaco Caſaubono expetita in Clariſſimi atqve amiciſſimi Viri Petri Francii Poëtarum facile principis Bibliotheca inſtructiſſima plus ſemel vidimus.* Obiit Francius Amſtelodami A. 1704.

XIII. Deniqve *Radulphus* etiam *Wintertonus* in adolescentum usum Gnomicos scriptores Græcos edidit cum latina versione, Cantabrigiæ 1661. 8. inter Poetas minores Græcos, in qva collectione occurrunt Hesiodus, Theocritus, Moschus, Bion, Simmias, Musæus, Theognis, Phocylides, Pythagoræ aurea carmina: tum fragmenta ac sententiæ qvædam Solonis, Tyrtæi, Simonidis, Rhiani, Naumachii, Panyasis, Orphei, Mimnermi, Lini, Callimachi, Eveni Parii, Eratosthenis, Menecratis, Posidippi, Metrodori: dehinc Comicorum Philemonis, Alexidis, Amphidis, Anaxandridæ, Antiphanis, Apollodori, Diphili, Menandri, Diodori Sinopensis, Eubuli, Hipparchi, Nicostrati, Pherecratis, Philippi, Philippidæ, Sotadis, Cratetis, Eriphi, Posidippi, Timoclis, Clearchi & aliorum incertorum, subjunctis ad calcem libri observationibus Wintertoni Grammaticis ad Hesiodum.

CAPUT XII.

De Pythagora & Empedocle, scriptisqve ad hos relatis.

Pythagoræ Samii ætas. 1. *Vitæ scriptores.* 2. *Plures Pythagoræ.* 3. *Scripta Pythagoræ Philosopho tributa qvæ interciderunt.* 4. *Interpretes Symbolorum Pythagoricorum.* 5. *Sphæra & tabula Pythagorica. Epistolæ. Aureorum Pythagoræ Carminum auctor Empedocles Agrigentinus.* 6. *Horum editiones, & de Hierocle aureorum Carminum interprete.* 7. *Empedoclis scripta.* 8. *Sphæra ei tributa exhibetur integra cum Florentis Christiani notis Græce & latine.* 9.

I.

PYTHAGORAS Samius * duabus rebus pulcherrimis nomen dedit apud Græcos, Philosophiæ, cujus cultor studiosissimus, & Mundo, cujus contemplator sollertissimus fuit. De ætate ejus vehementer inter se pugnant veteres: dum incauti fortassis diversos Pythagoras permiscent ac confundunt, non minus ac qvam contraria narrant de vita ejus universa morteqve & mortis genere, ut arduum sit verum hic à falso nisi divinando distingvere.

* Diversas virorum doctorum de ætate Pythagoræ sententias vide sis apud H. Dodwellum p. 114. diss. de ætate Pythagoræ. In Samiorum numis Pythagoras conspicitur, sidera in orbe stellato indicans virga sive radio. Vide Jo. Harduini Chronologiam V. T. p. 90. seq. Aliis numus apud Fulvium Ursinum pag. 61. elog. è qvo expressa Pythagoræ imago in Laërtio Wetsteniano & apud Jac. Gronovium T. 2. thesauri Antiqv. Græc. tabula XL. & in Jamblicho Clariss. Neocori. Vide & Nobilissimum Virum Jacobum de Wilde ad numisma CXXXIX. & CXL. Pythagoræ imagines à Carpocratianis cultas referunt Nicetas & alii.

re. Nec minus in diverſa abeunt, ne de aliis jam dicam, triumviri noſtra ætate doctiſſimi qvi de hoc argumento inprimis diligenter egerunt *Guil. Lloydius* a) Epiſcopus Coventrenſis & Lichfeldenſis, (hodie Vigorniaenſis) *Rich. Bentlejus* b) & *Henricus Dodwellus.* c) inter extrema medium * ni fallor tutiſſimum ſit, nec certe natus Pythagoras ante Olympiadem XLIII. 4. qvæ Bentleji: (Lloydius malit XLVIII. 3.) nec poſt Olymp. LII. 4. qvæ opinio eſt inſignis plane viri H. Dodwelli. Poſtqvam audiiſſet Thaletem, Epimenidem, Pherecydem, Biantem, & per plures annos (XXII. qvidam ponunt) ſapientiæ cauſa peregrinando conſumſiſſet, & Olymp. LVIII. naturam Luciferi indagaſſet, teſte Plinio II. 8. Hiſt. captivus à Cambyſe ** ductus fuit in Perſiam Olymp. LXIII. 3. *** Inde in Italiam venit Bruto Conſule, ſi Ciceronem ac Solinum audimus, hoc eſt Olymp. LXVII. 1. qvam ſententiam firmat Gellius XVII. 21. Non vixiſſe traditur ultra CXVII. annum ætatis, cum alii anno XCIX. (ut Tzetzes XI. hiſt. 366.) alii citius d) referant obiiſſe: vel Metaponti, vel in prælio inter Agrigentinos & Syracuſanos, poſtqvam per annos viginti Crotone commoratus fuiſſet teſte Juſtino XX. 5. indeqve propter ingraveſcentem forte Cylonianam factionem ſe mature recepiſſet.

II. Vitam Pythagoræ e veteribus præter deperditos qvamplurimos, Ariſtoxenum cumprimis, Hermippum, Nicomachum aliosqve, de qvibus *Joh. Jonſius* in opere eximio de ſcriptoribus Hiſtoriæ Philoſophicæ videri poteſt, ſcripſerunt hi qvatuor: 1. *Diogenes Laërtius* Libro VIII. doctiſſi-

a) In libro Anglice edito paginarum 76. cui titulus: A Chronologial account of the life of Pythagoras and of other famous men his contemporaries, with an Epiſtle to the Rd. Dr. Bentleji about Porphyry's and Jamblichus's lives of Pythagoras Lond. 1699. 8.

b) In Apologia diſſertationis pro Epiſtolis Phalaridis, itidem Anglice editâ.

c) Diſſ. III. de Cyclis Græcorum, §. 12, & in diſſ. de ætate Pythagoræ Philoſophi, Lond. 1704. 8.

* Livius XXVI. 49. *Si aliqvibus aſſentiri neceſſe eſt, media ſimillima veris ſunt.* Antilochus Hiſtoricus apud Clementem 1. Strom. p. 309. Pythagoræ ἡλικίαν ponit 312. annis ante mortem Epicuri, hoc eſt Olymp. XLIX. 2. Olympiade LXI. claruiſſe ait Diodorus Sic in excerptis Peireſc. p. 241.

** Syncellus p. 210. narrans Ægyptum à Cambyſe ſubactam, ἔνθα, inqvit, καὶ Πυθαγόραν εὑρὼν ἐπιξενωθέντα διὰ φιλοσοφίαν σὺν τοῖς αἰχμαλώτοις εἰς Πέρσας τελεῖ, ἡνίκα φασὶν αὐτὸν πρὸς Χαλδαίους ἐλθεῖν, καὶ τὴν παρ᾽ ἐκείνοις σοφίαν μετελθεῖν, καὶ πάλιν ἐκεῖθεν ἀναζεύξαντα εἰς Ἰταλίαν χωρῆσαι, φυγόντα τὴν πατρίδα Σάμον διὰ Πολυκράτην τὸν τύραννον, καὶ διαζῆσαι τὴν Ἰταλικὴν διατριβὴν συστησάμενον.

*** Non LXIV. 3. ut excuſum eſt an V. C. Joannis Clerici Bibliotheca ſelecta T. X. p. 96. ubi compendio exhibet qvæ de ætate Pythagoræ diſputarunt viri præſtantiſſimi, Bentleius, Lloydius, Dodwellus & Dacerius.

d) Vide Lloydium ad Olymp. LXVIII. 3. & LXX. 4.

ctiſſimorum hominum commentariis illuſtratus: 2. *Malchus* ſive Græco nomine *Porphyrius*, in qvem exſtant notæ Conr. Rittershuſii & Lucæ Holſtenii. 3. *Jamblichus* ab anonymo veteri inedito, tum ab Arcerio & longe felicius deniqve ab illuſtri Ulrico Obrechto latine verſus & nuper à Clariſſimo Kuſtero emendatus atqve illuſtratus. Et 4. *Anonymus*, cujus excerpta tantum exſtant apud Photium Bibl. Codice CCLIX. ab Holſtenio latine verſa & cum Porphyrio ac Kuſteri Jamblicho, cui etiam Porphyrius cum Holſtenii & Rittershuſii notis acceſſit, edita. De primis tribus infra Libro IV. dicturus ſuo loco, nunc tantum profiteor me non omnino probare ſuſpicionem eruditi viri, cui Porphyrii antiqviorum uſqve qvaqve veſtigiis inſiſtenti & qvi eum in plurimis ſeqvitur Jamblichi liber videtur compoſitus & variis de induſtria commentis refertus in opprobrium noſtræ religionis: cum uterqve pars fuerit majoris operis, longe alium ſibi finem propoſitum habentis. Qvemadmodum viciſſim neqve illos puto audiendos, qvi Pythagoram à contemtis apud gentes, & ab illis ſua viciſſim occultantibus Judæis e) neſcio qvæ edoctum fuiſſe ſentiunt, confutati ab Antonio Vandalen libro de Ariſtea c. XXVII. p. 206. ſeq. Jo. Clerico T. X. Bibl. ſelectæ p. 163. ſeq. Nic. Hieron. Gundlingio parte 1. Hiſt. Philoſophiæ

Ppp Mora-

e) Placuit hoc perqvam multis, ut Pythagoram vel ex Cabbaliſtarum traditis ſapuiſſe crederent, uti Reuchlinus Lib. I. de Cabbala probante Clariſſ. Campegio Vitringa Lib. I. Obſ. 5. diſſ. 2. p. 120. 130. Vel ab Eſſæis ſua eſſe mutuatum (Pythagoræ ætate forte nondum cognitis) ut vir ſummus Hugo Grotius Epiſt. 552. Vel certe ad Arabes Chaldæos & Hebræos perveniſſe & ab iis edoctum fuiſſe & ex Judæa in Græciam ſua intuliſſe, ut ex Hermippo apud Joſephum & Origenem & ex Porphyrio p. 185. jactari ſolet; Ita Seldenus de Diis Syris & Lib. I. de jure Nat. c. 2. Huetius demonſtrat. Ev. p. 89. *Godfr. Wendelinus* Epiſt. de tetracty Pythagoræ, Gothofredus Voigtius in imagine Trinitatis p. 69. ſeq. *Joh. Franciſcus Buddeus* in diſſ. de Peregrinationibus Pythagoræ Jen. 1692. *Joh. Jacobus Syrbius* in Pythagora intra ſindonem noſcendo Jen. 1702. 8. Sed Hermippi teſtimonium [qvem Ἰδαίων non Ἰουδαίων ſcripſiſſe ſuſpicatur Jo. Clericus X. Bibl. ſelectæ p. 167.] ambiguum eſt Origeni ipſi non lectum, forte nec Joſepho inſpectum accurate, ſi genuinum. Cyrillus X. contra Julianum Porphyrii locum laudans, verba καὶ Ἑβραίους omittit. Et Mochus Sidonius Jamblicho memoratus tam diverſus mihi eſſe videtur à Moyſe Propheta qvam Nazaratus Aſſyrius à Propheta Ezechiele vel qvocunqve Judæo Nazareo, aut Æſaræ nomen filiæ Pythagoræ, à nomine Saræ vel Sarræ uxoris Abrahami. Qvi è Κοινοβίου apud Gellium 1. 9. memoratione Monachum faciunt Pythagoram exploduntur à Scaligero præf. ad Euſebium perinde ut riſiſſet ſi cum Monachis hodie conferentes vidiſſet qvod apud Jamblichum p. 33. Pythagoras dicitur acceſſiſſe ad litora ὑπὸ Κάρμηλον τὸ Φοινικικὸν ὄρος ἔνθα ἐμόναζε τὰ πολλὰ ὁ Πυθαγόρας κατὰ τὸ ἱερὸν & p. 211. Pythagorei traduntur μονάζοντες ἐν ταῖς ἐρημίαις. Sane ad Judæos penetraſſe Pythagoram diſerte negat Lactantius IV. 2. licet in Ægypto adiit Sonchidem Archiprophetam teſte Clemente 1. Strom. p. 303. & ab Hebræis τὴν ὀνείρων γνῶσιν περιβεβλῆσθαι refert Porphyrius pag. 8.

Moralis p. 75. seq. & à Venerando D. Joh. Friderico Mayero in Exercitatione *Utrum Pythagoras fuerit Judæus an Monachus Carmelita*, Hamb. 1700. Ex recentiorum vitæ Philosophi scriptorum numero præter triumviros paulo ante laudatos unum alterumqve nominare mihi liceat *Thomam Stanlejum* eqvitem Anglum, in Historia Philosophica Johanni Marshamo inscripta & tertia jam vice edita Anglice Lond. 1701. fol. parte IX. tum Andream Dacerium qvi vitam Pythagoræ scripsit & cum Hierocle Gallice translato edidit Paris. 1706. 12. eodem anno recusam Anglicè Londini. Nam Bælius qvidem lapsus memoria est qvi in Lexico suo etiam secundæ editionis ubi de Pythagora agit, nota P. Lucam Holstenium ait edidisse dissertationem de Vita & scriptis Pythagoræ. Porphyrii enim dicere voluit, non Pythagoræ. Philosophiam Pythagoricam illustrandam sibi præter Stanlejum peculiariter sumserat *Johannes Schefferus* â Regina Sveciæ Christina ad hoc invitatus, cujus tamen nihil qvod præsens argumentum spectet lucem vidit excepto libello de natura & constitutione Philosophiæ Italicæ f) Upsal. 1664. & Witeberg. 1701. 8. Tum civis Scheferi doctissimus *Joachimus Kuhnius*, qvi libros de vita & Philosophia Pythagoræ promittit ad Æliani Var. II. 26. sed operi immortuus nihil plane illius argumenti edidit. Horum jacturam pensatum iri speramus ab ingeniosissimo *Rondello*. Pythagoræ incunabula in veteri marmore observata & eleganter atqve ingeniose illustrata videre licet ab illustris doctrinæ viro Laurentio Begero in spicilegio antiqvitatt. p. 136. seq. Omitto schediasmata varia ad Pythagoricam Philosophiam illustrandam facientia ut Ambrosii Rhodii & Pagani-ni Gaudentii de Metempsychosi Pythagoræ: Schilteri diss. de disciplina Pythagorica, Marci Mappi sive Schalleri & Magni Dan. Omeisii Ethicam Pythagoricam, Claudii Lignierii de secta Pythagorica, Mich. Bohnii sive Anton. Guntheri Heshusii τȣ̃ μακαρίτȣ de abstinentia carnium Pythagorica, Pythagoram Roderici â Castro &c.

III. Pythagoras *decem* Laërtius VIII. seq. ex Demetrio ut verisimile est Magnesio commemoravit, Meursius ad Aristoxenum p. 150. seq. *viginti*: utriusqve industriam vicit Jonsius â qvo *undetriginta* Pythagoræ observati sunt libro IV. de scriptoribus Hist. Philos. p. 343. seq. Et plures etiam fuerint, si seqvimur Dodwellum p. 114. diss. de ætate Pythagoræ. Ex his illos tantum in præsenti subjungam, qvi aliqvid scripsisse vel Pythagoræ Philosophi æqvales aut majores fuisse traduntur.

1) Pythagoras Laco, qvi Olympiade XVI. stadio vicit, æqvalis Numæ.

2) Py-

f) Hic tantum prodromus esse debuit Justi Operis qvod in tres libros distinctum vir eruditus moliebatur, primo libro acturus de vita & disciplina Pythagoræ, secundo de Pythagoræ Philosophia, qvam ipsam tribus distinctis partibus explicare voluit, & tertio de claris Pythagoricis. Vide Scheferi literas ad Joh. Vorstium, datas, Upsal. 1655. prid. Id. Junii & præmissas Vorstii libro de Hebraismis N. T.

2) Pythagoras Eratoclis F. Phliasius *σωμασκητὴς* & *ἀλείπτης*, qvi athletas primus carne aluisse traditur. Ejus *ἀλειπτικὰ συγγράμματα* Jamblich. vita Pythag. c. 5. Hujus forte Epistola apud Laërtium VIII. 49.

3) Pythagoras Samius, pugil, *ὁ ἐν Σάμῳ κομήτης*, qvi vicit Olympiade XLVIII. Hunc cum Philosopho confundit Jamblichus, & proverbium in bonam partem accipit, qvod parœmiographi in malam. Vide Vaticanam appendicem Centur. 1. 87.

4) Pythagoras Crotoniates Tyrannus.

5) Pythagoras Tyrannus Ephesius, ante Cyri tempora.

6) Pythagoras Zacynthius Musicus, Aristoxeno. 2. Harmonicorum p. 36. cum Agenore Mytilenæo memoratur: inventor tripodis organi Musici, qvi & aliqvid de Musicis scripsisse & sectatores habuisse ex eodem Aristoxeno colligitur. De illo Laërtius: *οὗ φασὶν εἶναι τὰ ἀπόρρητα* * *τῆς φιλοσοφίας αὐτῶν διδάσκαλος ἐφ' ᾧ καὶ τὸ αὐτὸς ἔφα*. Sed hoc *αὐτὸς ἔφα* Samio Philosopho tribuunt præter Menagio ad Laërtium laudatos auctor constituit. Apostol. IV. 96. Philostratus in vita Apollon. f. 117. Hierocles p. 225. Chalcidius p. 225. Theodoritus serm. 1. de fide &c.

7) Pythagoras Cyrenæus Rhetor frigidus, cujus præter Laêrtium meminit Philostratus in Sophista Niceta p. 511.

8) Pythagoras Medicus qvi *περὶ κήλης de hernia*, scripsit teste Laërtio, sive ut Muretus IX. ult. Variar. è Plinio XIX. 5. legebat, *περὶ σκίλλης de scilla* herba. Qvanqvam priorem lectionem tuetur Menagius ad Laërtium p. 376. Idem forte Pythagoras laudatur à Plinio XXIV. 13. & 17.

9) Pythagoras *περὶ Ὁμήρου συντεταγμένος*. Diversus à Medico, siqvidem *καί τινα* apud Laërtium VIII. 47. non reddatur *ac quadam*, sed *quendam* (incertæ patriæ atqve ætatis) qvi scripserit de Homero. Sic eidem Laërtio memoratur V. 35. Aristoteles *περὶ Ἰλιάδος πεπραγματευμένος*.

10) Pythagoras qvi scripsit *Δωρικὰ de rebus Doriensium*, ut refert Laërtius.

11) Pythagoras qvi de mari rubro scripsit teste Athenæo & Æliano XVII. 8. hist. animal. Non diversus forte à superiore. Vide Vossium de Hist. Græcis. p. 410.

12) Pythagoras Rhodius è qvo nonnihil de Diis profert Porphyrius apud Euseb. V. 6. præparat.

13) Pythagoras *μάντις*. Plutarch. Alexandro p. 705. idem qvi Arriano VII. p. 160. *Πειθαγόρας*.

Fuit & Pythagoras Samius, initio pictor deinde statuarius, Pythagoræ Rhegini circa Olymp. LXXXVII. clari discipulus & sororis filius. Plin. XXXIV. 8. De utroqve vide sis Franciscum Junium in Artificum Catalogo.

* Operis titulum esse putabat Vossius de scientiis Mathemat. p. 343. sed potest etiam esse sensus, eum fuisse qvi Philosophiam arcano & recondito more tradiderit.

At Pythagoram Evagoræ Regis Cypriorum filium alii *Πειθαγόραν* appellant, Isocrates Protagoram, notante Meursio in Cypro L. II. c. 12.

IV. Ut ad Pythagoram Samium Philosophum noster sermo recurrat, ab eo nullum ingenii monumentum relictum fuit qvod ab omnibus pro genuino ejus fœtu haberetur. Josephus 1. contra Apionem p. 1046. loqvens de Pythagora, *αὐτοῦ μὲν*, inqvit, *οὐδὲν ὁμολογεῖται σύγγραμμα.* Qvo ex loco alter intelligendus Josephi locus ubi Pythagoram refert inter eos qvi pauca scripserunt apud Euseb. X. 7. p. 478. præparat. Plutarchus de fortuna Alex. p. 329. *οὐδὲ Πυθαγόρας ἔγραψεν οὐδὲν, οὐδὲ Σωκράτης, οὐδὲ Ἀρκεσίλαος, οὐδὲ Καρνεάδης οἱ δοκιμώτατοι τῶν φιλοσόφων - - ἀλλὰ καὶ σχολάζοντες τὸ γράφειν παρίεσαν τοῖς σοφισταῖς.* Lucianus T. 1. p. 497. de lapsu in salutat. *Ὁ μέν γε θεσπέσιος Πυθαγόρας εἰ καὶ μηδὲν αὐτὸς ἡμῖν ἴδιον καταλιπεῖν τῶν αὐτοῦ ἠξίωσεν* &c. Laërtius procemio sect. 16. *οἱ δ' ὅλως οὐ συνέγραψαν, ὡς κατά τινας Πυθαγόρας, Ἀρίστων ὁ Χῖος, πλὴν ἐπιστολῶν ὀλίγων.* Idem de Pythagora repetit, licet huic opinioni repugnans Lib. VIII. sect. 6. Porphyrius in Pythagoræ vita p. 40. narrans Pythagoricos dogmata sua diligenter occultasse, addit: *οὔτε γὰρ Πυθαγόρου σύγγραμμα ἦν.* Aristides Orat. 2. pro Rhetorica T. 3. p. 495. *Καὶ Σωκράτης μὲν καὶ Πυθαγόρας* &c. Rufinus invectiva 2. in Hieron. *Denique inter cætera etiam Pythagoræ libros legisse se jactat, quos ne exstare quidem eruditi homines asserunt.* Cui respondens Hieronymus non ait sibi scripta Pythagoræ esse cognita, sed *de dogmatibus, non de libris locutus sum, quæ potui in Cicerone, Bruto, ac Seneca discere.* Et aliqvibus interjectis: *Igitur etiamsi docere non possem ipsius Pythagoræ exstare monumenta, nec à filio ejus ac filia aliisque discipulis probata* (legendum existimo *prolata*) *convincerem, me non teneres mendacii, qvia non libros, sed dogmata legisse me dixi.* Augustinus Lib. I. de consensu Evangelistar. c. 7. *Nam Pythagoras quo in illa contemplativa virtute nihil tunc habuit Græcia clarius, non tantum de se, sed nec de ulla re aliqvid scripsisse perhibetur.* Idem lib. 2. de Ordine c. ult. Pythagoram celebrans qvod regendæ Reip. disciplinam suis auditoribus ultimam tradiderit jam doctis, jam perfectis, jam sapientibus, jam beatis, addit: *si qvid literis memoriæ mandatis credendum est, quamvis Varroni quis non credat?* Claudianus Mamertus L. II. de statu animæ cap. 3. *Pythagoræ igitur, quia nihil ipse scriptitavit, à posteris quærenda sententia est.* Contra sentit è veteribus Laërtius, ita ut etiam errare vel nugari existimet eos qvi nihil scripto consignatum à Pythagora fuisse existimant. VIII. 6. *Ἔνιοι μὲν οὖν Πυθαγόραν μηδὲ ἓν καταλιπεῖν σύγγραμμα φασὶ, διαπαίζοντες,* sive ut Scaliger legebat, *διαπταίοντες.* Qvod vero ex Heraclito profert testimonium, non probat librum exstitisse ab ipso scriptum Pythagora, sed tantum laudatam ab Heraclito Pythagoræ scientiam ex scriptis variis (inter peregrinandum maxime) collectam. Neqve

scripta

ſcripta tria qvæ tanqvam Pythagoræ Diogenes deinceps memorat, videre Heraclitus potuit, ut pulchre obſervat Dodwellus, diſſ. de ætate Pythagoræ p. 119. ſeq. qvoniam illa à Philolao primum publicata ipſe tradit Laertius VIII. 15. confirmante hoc Jamblicho cap. 31. vitæ Pythag. p. 172. neqve Pythagoricus fuit Heraclitus, ut ei ab aliis hujus ſectæ ante publicationem communicatos qvispiam ſuſpicetur. Neminem enim audivit, teſte Laertio IX. 5, Tatiano, Dione Chryſoſt. Orat. LV. & aliis. Leoni autem Allatio qvi inter recentiores paulo operoſius Pythagoræ ſcripta aſſerere conatus eſt in dialogo paradoxo de ſcriptis Socratis, una cum ſuppoſititiis Socraticorum Epiſtolis edito Pariſ. 1637. 4. ſatisfecit erudita Godfridi Olearii Exercitatio dialogo illi oppoſita Lipſiæ 1696. 4. Interim cum ſub Pythagoræ nomine jamdudum plura ſcripta jactata fuiſſe non ſit obſcurum, de hinc illa ſuccincte referre congruens inſtituto meo eſſe putavi.

1. 2. 3. Συγγράμματα τρία, ΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΝ, ΠΟΛΙΤΙΚΟΝ, ΦΥΣΙΚΟΝ. Phyſici hoc initium affert Laertius VIII. 6. Οὐ μὰ τὸν ἀέρα τὸν ἀναπνέω, οὐ κατοίσω * ψόγον περὶ τοῦ λόγου τοῦδε. Primus ut jam dixi hos tres libros ex qvibus aliqva profert idem Diogenes VIII. 9. in lucem edidit Philolaus. Id. Laert. VIII. 15. Μέχρι δὲ Φιλολάου οὐκ ἦν τι γνῶναι Πυθαγόρειον δόγμα, οὗτος δὲ μόνος ἐξήνεγκε τὰ διαβόητα ΤΡΙΑ ΒΙΒΛΙΑ ἃ Πλάτων ἐπέστειλεν ἑκατὸν μνῶν ὠνηθῆναι. Jamblichus c. XXXI. p. 172. Θαυμάζεται δὲ καὶ ἡ τῆς φυλακῆς ἀκρίβεια. Ἐν γὰρ τοσαύταις γενεαῖς ἐτῶν οὐδεὶς οὐδενὶ φαίνεται τῶν Πυθαγορείων ὑπομνημάτων περιτετυχηκὼς πρὸ τῆς Φιλολάου ἡλικίας, ἀλλ' οὗτος πρῶτος ἐξήνεγκε τὰ θρυλλούμενα ταῦτα ΤΡΙΑ ΒΙΒΛΙΑ, ἃ λέγεται Δίων ὁ Συρακούσιος ἑκατὸν μνῶν πρίασθαι, Πλάτωνος κελεύσαντος, εἰς πενίαν τινὰ μεγάλην τε καὶ ἰσχυρὰν ἀφικνουμένου τοῦ Φιλολάου. Non Pythagoræ ſed Philolai Pythagorici tres libros decem millibus denarium ** mercatum Platonem legas apud Gellium III. 17. Laertius III. 9: Λέγουσι δέ τινες (ὧν ἐστι καὶ Σάτυρος) ὅτι Δίωνι ἐπέστειλεν εἰς Σικελίαν, ὠνήσασθαι τρία βιβλία Πυθαγορικὰ παρὰ Φιλολάου μνῶν ἑκατόν. Καὶ γὰρ ἐν εὐπορίᾳ φασὶν ἦν (Dio, non Plato, ut ad Gellium perperam tradit A. Thyſius) παρὰ Διονυσίου λαβὼν ὑπὲρ τὰ ὀγδοήκοντα τάλαντα. Diverſus autem ab his liber fuit, qvem à Philolai (jam defuncti ut eſt credibile) cognatis Plato ſibi comparavit minis argenti Alexandrinis XL. teſte eodem Laertio VIII. 85. ubi hoc illorum Πυθαγο-

* Ambroſius Camaldul. *non admittam*, Aldobrandinus *non effugiam*. Rectius Stanlejus pag. 511. Hiſt. Philoſoph. *I schall non bear the blame of this diſcourſe non perferam* ſive *non experiar* reprehenſionem, nemo me reprehendet hujus diſputationis cauſa.

** Summa centum minarum ſive qvod eodem recidit 0000. denariorum (centum enim denarii unam minam valent) eſt thalerorum 1250. De centum minarum ſumma meminit etiam Tzetzes Chil. X. hiſt. 355. & XI. hiſt. 362. & 364.

ρικῶν περὶ Φύσεως â Philolao compositorum affertur initium: *Φύσις δὲ ἐν τῷ κόσμῳ ἁρμόχθη ἐξ ἀπείρων τε καὶ περαιόντων, καὶ ὅλος κόσμος καὶ τὰ ἐν αὐτῷ πάντα.* Physicorum Pythagoræ meminit & Vitruvius IX. 7.

4. Aliud ab his fuit scriptum sub Pythagoræ nomine Laërtii etiamnum temporibus jactatum, qvod à Lyside conscriptum observat VIII. 7. *Τὸ δὲ φερόμενον ὡς Πυθαγόρου Λύσιδός ἐστι τοῦ Ταραντίνου Πυθαγορικοῦ φυγόντος καὶ εἰς Θήβας καὶ Ἐπαμεινώνδα καθηγησαμένου.* Laërtium non cepit Svidas in Πυθαγ. cujus hæc sunt verba: *Συνέγραψε δὲ ὁ Πυθαγόρας μόνα τρία βιβλία παιδευτικὸν, πολιτικὸν, τὸ δὲ φερόμενον τρίτον ὡς Πυθαγόρου Λύσιδός ἐστι τοῦ Ταραντίνου μαθητοῦ αὐτοῦ γεγομένου* &c. Qvis non videt ridicule Pythagoræ sola tria relinqvi scripta & iisdem verbis eripi tertium. Qvam ob causam nec Meursio subscribere ausim, qvi in notis ad Aristox. pag. 153. apud Laërtium rescribere jubet *τὸ δὲ τρίτον ὡς φερόμενον Πυθαγόρου.* Menagius aurea Carmina à Diogene significari conjicit, de qvibus agam infra §. 6. ubi Empedocli non Lysidi illa deberi evincam.

5. ΠΕΡῚ ΤΟΥ͂ ὍΛΟΥ, *ἐν ἔπεσι.* Primum est ex sex deinceps commemorandis scriptis qvæ Pythagoræ tribuit Heraclides in Sotionis (qvi sub Ptolemæis scripsit) Epitome apud Laërtium VIII. 7. Fortassis ex hoc opere petiti versus qvatuor Hexametri, qvos Pythagora auctore laudat Justinus de Monarchia p. 105.

6. 7. 8. ἹΕΡῸΣ ΛΌΓΟΣ duplex, unus versu scriptus & Heraclidi memoratus, cujus initium: *ὦ νέοι ἀλλὰ σέβεσθε μεθ' ἡσυχίας τάδε πάντα.* Et alter ΠΕΡῚ ΘΕΩ͂Ν, compositus prosa Dorica: Vide Menagium ad Diogenem p. 350. b. & qvæ dixi supra in Orpheo Lib. I. c. XIX. n. 2. Laudatur & *ἱερὸς λόγος* à Clemente Alex. Hierocle p. 225. Syriano in 2. Metaphys. p. 7. & in 12. p. 71. b. & 83. b. & in 13. p. 108. b. Stobæo Phys. Auctore Theologum. Arithmeticæ, Jamblicho, Proclo, Etymologico M. Eustathio &c. Sed diversa erant *ἱερὰ ἀποφθέγματα* scripto non tradita, de qvibus Hierocles p. 301. seq. Non satis certo scio etiam, utrum idem cum alterutro *λόγῳ ἱερῷ* fuerit, qvod tamen vix mihi persvadeo, *λόγος μυστικὸς*, qvem ab Hippaso sub Pythagoræ nomine scriptum sed *ἐπὶ διαβολῇ αὐτοῦ in calumniam ejus* scriptum Laërtius refert loco laudato. Vide infra c. XIII. in Hippaso. Diodorus Sic. libro I. *Πυθαγόραν τε τὰ κατὰ τὸν ἱερὸν λόγον, καὶ τὰ κατὰ γεωμετρίαν θεωρήματα, καὶ τὰ περὶ τοὺς ἀριθμοὺς, ἔτι δὲ τὴν εἰς πᾶν ζῶον μεταβολὴν μαθεῖν παρ' Αἰγυπτίων.* Euseb. X. præparat. 10. p. 482.

9. ΠΕΡῚ ΨΥΧΗ͂Σ. Heraclides apud Laërt.

10. ΠΕΡῚ ΕΥ̓ΣΕΒΕΊΑΣ. Idem.

11. ἩΛΟΘΑΛΗ͂Σ sive liber appellatus nomine *Helothalis*, qvi Epicharmi Siculi pater fuit teste Laërtio VIII. 7. & 78.

12.

12. ΚΡΟΤΩΝ Eidem Heraclidæ memoratus.

13. Qvædam sub ORPHEI nomine edita. Jon apud Laert. VIII. 8. Forte respicit ad ἱερὸν λόγον de qvo num. 6.

14. ΟΙ ΚΑΤΑΣΚΟΠΙΑΔΕΣ sive ut alii codices Σκοπιάδες vel deniqve Κοπιάδες. scriptum moralis argumenti, ut licet suspicari ex initio, qvod eodem in loco refert Laertius his verbis: μὴ ἀναίδευ μηδενί, qvæ solium Sibyllæ sibi esse fatetur Casaubonus. Non male videtur vertisse Aldobrandinus: *Ne impudenter agas in qvemqvam.* Sed Palmerius pag. 459. Exerc. in scriptores græcos, legit ἀναδεῦ & reddit *obnoxius esto nemini.* Ambrosius: *nullius rei egens esto*, ita enim scripserat Camaldulensis, non ut in tot editionibus vitiose recusum est: *nullius rex egens esto.* Tan. Faber probante Menagio: μὴ ἀηδεῦ μηδενί, *molestus sis nemini*, Joachimus Kuhnius: μὴ ἀναιδεῦ, *ne sis improbus erga qvenqvam.*

15. ΛΟΓΟΣ πρὸς ἌΒΑΡΙΝ. Proclus L. III. in Timæum p. 141.

16. ΠΡΟΓΝΩΣΤΙΚΑ ΒΙΒΛΙ'Α διάφορα. Tzetzes Chiliad. 2. v. 891.

17. ὝΜΝΟΣ. Proclus V. in Timæum. p. 331.

18. ἈΡΙΘΜΗΤΙΚΗ. Joh. Ma[illegible]las Chron. T. 1. p. 201. Πυθαγόρας ὁ Σάμιος τὴν Ἀριθμητικὴν συνεγ[illegible] Isidorus III. 2. Orig. *Numeri disciplinam apud Græcos primum Pythagoram autumant conscripsisse.* Meminit & Cedrenus duobus in locis.

19. ΠΕΡΙ ΠΟΛΕΜΟΥ ΚΥΡΟΥ ΚΑΙ ΣΑΜΙΩΝ, teste itidem Malala & Cedreno, qvem falsum non dubitat Vossius pag. 435. de Hist. Græcis.

20. DE VIRTUTIBUS MEDICIS HERBARUM, ex qvo profert nonnulla Plinius XXIV. 17. *Nec me fallit*, inqvit, *hoc volumen à qvibusdam Cleemporo Medico adscribi, Pythagoræ pertinax fama antiqvitasqve vindicavit.* Idem XXV. 2. *Ab eo* (Homero) *Pythagoras clarus sapientia, primus volumen de earum* (herbarum) *effectu composuit, Apolline Æsculapioqve & in totum Diis immortalibus inventione & origine assignata.* Rursus XIX. 5. ubi de generibus scillæ herbæ: *Unum de his Volumen condidit Pythagoras Philosophus colligens Medicas vires, qvas proximo reddemus libro.* Videntur ex hoc libro petita qvæ Pythagoram laudans profert idem Plinius. XX. 9. ubi de brassica, Pseudo Dioscorides c. 62. 136. (ubi de malva) 164. 192. 256. 264. 269. 273. Apulejus Lib. de herbis c. 4. 49. &c.

Deniqve *Elegos* qvosdam sepulchro Apollinis Pythagoræ inscriptas testatur Porphyrius p. 10. & Epigramma in monumentum Jovis, cujus hoc ait fuisse initium: ὧδε θανὼν κεῖται Ζὰν ὃν Δία κικλήσκουσιν.

Non

Non mirum eſt tot ſcripta olim tributa Pythagoræ fuiſſe, cum Pythagorici omnia ſua ad Magiſtrum ſuum referrent. Jamblichus cap. XXXI. p. 171. ſeq. Καλὸν δὲ καὶ τὸ πάντα Πυθαγόρᾳ ἀνατιθέναι τε καὶ ἀποκαλεῖν, καὶ μηδεμίαν περιποιεῖσθαι δόξαν ἰδίαν ἀπὸ τῶν εὑρισκομένων εἰ μή πού τι σπάνιον. Πάνυ γὰρ δή τινές εἰσιν ὀλίγοι ὧν ἴδια γνωρίζεται ὑπομνήματα. Qvanqvam idem cap. XXIX. p. 143. non dubitare tamen videtur qvædam ſaltim ex illis eſſe Pythagoræ ipſius, pleraqve Pythagoricorum. Cum enim dixiſſet in omni genere doctrinæ exſtare ſcripta Pythagorica præſtantiſſima & accuratiſſima, εἰ τοίνυν ὁμολόγηται, inqvit, τὰ μὲν Πυθαγόρου εἶναι τῶν συγγραμμάτων τῶν νυνὶ φερομένων, τὰ δὲ ἀπὸ τῆς ἀκροάσεως αὐτοῦ συγγεγράφθαι, καὶ διὰ τοῦτο οὐδὲ ἑαυτῶν ἐπεφήμιζον αὐτὰ ἀλλὰ εἰς Πυθαγόραν ἀνέφερον αὐτὰ ὡς ἐκείνου ὄντα, φανερὸν ἐκ πάντων τούτων ὅτι πάσης σοφίας ἔμπειρος ἦν ἀποχρώντως. *Lyſidis*, *Hippaſi* & *Philolai* ſcripta & *Cleempori* Medici ſub Pythagoræ ambulaſſe nomine jam à me animadverſum eſt, ſic plura *Aſtonis* Crotoniatæ, eidem Philoſopho adſcripta refert Laërtius VIII. 7. Et *Archippum* ac *Lyſidem* memoriter tenentes præcepta doctoris, ingenio pro libris uſos ſcripſit Hieronymus apolog. 2. adverſus Rufinum p. 166. & poſt qvædam interjecta addit *à filio & fil*[illegible]*ulisqve Pythagoræ prolata monumenta*, filiam reſpiciens *Theanonem* vel [illegible], filium *Telavgen*. Eqvidem filiæ ſuæ *Damoni* qvoqve commiſiſſe Pythagoram commentarios â ſe ſcriptos nemini extra familiam communicandos, legitur in Epiſtola Lyſidis ad Hipparchum, teſtati Damonem nullo pretio eos vulgare ſed *Biſtaliæ* filiæ ſuæ eâdem arcani lege cuſtodiendos credidiſſe.

Dorica dialecto cujus tunc uſus in parte Italiæ Pythagoræis *freqventata erat, ſcripta fuerunt Pytpagorica commentaria pleraqve, qvemadmodum tum ex fragmentis patet, tum notatum Porphyrio eſt, qvi hoc inter cauſas decrementi ſectæ illius retulit in vita Pythag. p. 40. Ἔπειτα διὰ τὸ καὶ τὰ γεγραμμένα Δωρίδι γεγράφθαι, ἐχούσης τι καὶ ἀσαφὲς τῆς διαλέκτου. Καὶ μηδὲν διὰ τοῦτο ὑπονοεῖσθαι καὶ τὰ ὑπ' αὐτῆς (ἀριθμητικῆς πραγματείας) ἀνιστορούμενα δόγματα ὡς νόθα καὶ παρηκουσμένα, τῷ μὴ ἄντικρυς Πυθαγορικοὺς εἶναι τοὺς ἐκφέροντας ταῦτα. Doricum idioma tanqvam optimum & antiqviſſimum placuiſſe Pythagoræ, contra diſputat Jamblichus cap. XXXIV.

V. Conſtat Pythagoram & Pythagoreos qvando apud extraneos agerent, uſos inter ſe certis *Symbolis* atqve ænigmatis, brevibusqve ſententiis & obſcuris. Jamblichus c. XXXII. pag. 191. ἐπὶ δὲ τῶν θυραίων καὶ ὡς εἰπεῖν βεβήλων εἰ καί ποτε τύχοι, διὰ συμβόλων ἀλλήλοις οἱ ἄνδρες ἠνίττοντο.

* Pythagoras ipſe tamen utpote Samius non videtur abhorruiſſe ab Jonica dialecto.

τοῦτο. Confer ejusdem protrepticum p. 130. Ea in libros etiam relata, morti vicini ſuis diligenter commendarunt, ne alienis à ſecta ſua hominibus vulgarentur. Idem c. XXXV. p. 211. διευλαβούμενοι ᾗ μὴ παντελῶς ἐξέλθῃ ἀνθρώπων τὸ φιλοσοφίας ὄνομα, καὶ Θεοῖς αὐτοὶ διὰ τοῦτο ἀπεχθάνωνται, διολέσαντες ἄρδην τὸ τηλικοῦτον αὐτῶν δῶρον, ὑπομνήματά τινα κεφαλαιώδη καὶ σύμβολα συνταξάμενοι τάτε τῶν πρεσβυτέρων συγγράμματα καὶ ὧν διεμέμνηντο συναλίσαντες κατέλιπον ἕκαστος οὗ ἐτύγχανεν ἐτελευτῶν, ἐπισκήψαντες υἱοῖς ἢ θυγατράσιν ἢ γυναιξὶ, μηδενὶ διδόναι τῶν ἐκτὸς τῆς οἰκίας. Hæc Symbola *ſive ἱερὰ ἀποφθέγματα ut vocat Hierocles p. 301. ex veteribus explicaverant *Ariſtoteles*, a) *Androcydes*, b) *Alexander Polyhiſtor*, c) *Anaximander Mileſius* junior, d) & alii, qvorum ſcripta interciderunt: forte etiam *Ariſtoxenus* & *Theano* à qvibus Pythagorica Apophthegmata tradita conſtat è Stobæo ac Svida. At enim ex his qvi ætatem tulerunt, videndi *Plutarchus*, e) VIII. 7. ſympoſiac. ſeq. & lib. de educatione liberorum p. 12. *Laërtius* VIII. 17. ſeq. *Hierocles* p. 297. ſeq. *Suidas* in Πυθαγ. *Hieronymus* contra Rufin. T. 2. p. 166. edit. Francof. præcipue *Jamblichus* in protreptico ad Philoſ. cap. XXI. Inter recentiores hoc argumentum attigerunt *Philippus Beroaldus* Bononienſis, cujus libellus de Symbolis Pythagoricis ſeparatim recuſus cura Petri Fabricii Roſtoch. 1604. 12. *Cœlius Rhodiginus* XVI, 17. ſq. Antiqv. lect. *Deſiderius Eraſmus* in præclaro adagiorum opere ſub initium, *Marſilius Ficinus*, *Joh. Reuchlinus* Lib. II. de arte Cabbaliſtica (cujus diſputationem Anglice vertit & Hiſtoriæ ſuæ Philoſophicæ inſeruit Stanlejus) *Lilius Gyraldus* cujus eruditus liber & ſeparatim & Tomo poſteriore Operum & ad calcem Hieroclis edit. Lond. habetur, *Cœlius Calcagninus* in dictis moralibus, inter Opera Baſil. 1544. fol. *Paulus Scalichius* libro de Myſteriis Pythagoræ, *Joach. Zehnerus* in fragmentis Pythagoræ Lipſ. 1603. 8. *Claudius Minos*, *Athanaſius Kircherus* T. 2. Oedipi parte 2. p. 157. *Tho. Stanlejus* parte IX. Hiſtoriæ Philoſophicæ

Qqq

* Demetrius de elocutione §. 254. διὸ καὶ τὰ σύμβολα ἔχει δεινότητας, ὅτι ἐμφερῆ ταῖς βραχυλογίαις. Καὶ γὰρ ἐκ βραχέως ῥηθέντος ὑπονοῆσαι τὰ πλεῖστα δεῖ, καθάπερ ἐκ τῶν συμβόλων.

a) Meminit Porphyrius, Hieron. adverſus Rufin. &c. Vide infra Libro III. ubi de ſcriptis Ariſtotelis deperditis.

b) Jamblich. Vit. Pythag. c. 28. & Theologumena Arithmeth p. 41.

c) Vide Jonſium p. 197. Clemens Alex. 1. Strom. p. 304. Cyrillus IV. contra Julian. p. 133.

d) Svid. in Ἀναξιμ.

e) Conferenda LX. Pythagorica præcepta Myſtica à Plutarcho interpretata, quæ latine manu Pandulphi Collenutii Piſaurenſis deſcripta reperit Gyraldus, & cum libro ſuo de Symbolis Pythagoræ edidit. *Libellus*, inqvit, *eſt ſcitu dignus, ſed qvi minime inter Plutarchi ſcripta Græca reperiatur, ſumma ſit licet à me & cura & diligentia conqviſitus.*

phicæ p. 556. *Nic. Scutellius* Jamblichi interpres, *Franciscus Bernius* Comes in Moralitate arcana è Pythagoræ Symbolis. Ferrar. 1669. 4. ac deniqve *Paulus Pater*, Professor nuper Thoruniensis, hodie Gedanensis, in Arcanis moralitatis ex XLI. Pythagoræ Symbolis Francof. 1687. 8. Ad Symbolum *Chœnici ne insideas* exstat ingeniosa & erudita dissertatio *Joh. Rondelli** Gallice edita Amst. 1690. 12. De eodem Symbolo agit Caspar Waserus Lib. II. c. 3. de mensuris Hebræorum.

VI. Feruntur & hodie nonnulla Pythagoræ nomine incerta fide; ut *Speculum Magiæ* & *Sphæra Pythagorica divinatoria* de decubitu ægrorum qvam ab *Apulejo* ut fertur latine redditam affert Caspar Barthius XXX. 7. Adversar. Similem Rotam vitæ & mortis exhibet simul atqve explodit Kircherus T. 2. Oedipi Ægyptiaci parte 2. p. 491.** & canoras ejusmodi nugas non assis facere se, recte affirmavit Josephus Scaliger Epist. CLXXXI. Solet etiam *abacus Pythagoricus* vulgo appellari, utilior longe & rationabilior tabula multiplicationis numerorum (das Einmahl eins) Confer Boëthium lib. 1. Geometriæ p. 1517. 1518. & Bedam T. 1. Operum p. 77. seq. qva tamen alia longe usus fuerit Pythagoras, siqvidem exploratum esset Pythagoræ tetractyn fuisse rationem numerandi non ultra qvaternarium, inde facta reflectione ad unitatem, simili artificio, qvo hodie per denarium facimus, qvamcunqve multitudinem qvatuor numeris efferendi, de qva videndus Erhardus Weigelius in Tetracty Pythagorica, & Aretologisticæ p. 350. seqq. Joh. Wallisius T. 1. Opp. 25. & 66. Joh. Sturmius Mathesi enucleata p. 6. seq. Sed ingeniose magis qvam vere hoc à præstantissimo Weigelio excogitatum esse existimo, & sententiæ huic refragari universam Pythagoræ scholam, ut ex Nicomacho, Theologumenon Arithmeticæ scriptore, Jamblichi in Nicomachum Commentario, & Joh. Meursii denario Pythagorico constare cuilibet potest. Itaqve si numerorum mysterium tetractyos nomine à Pythagora significatum esse dicendum sit, denarium potius respexisse cum viris doctissimis mihi persvaserim, qvi ex additione unitatis binarii ternarii & qvaternarii coalescit. Notum & Pythagoricorum Πεντάλφα sive Πεντάγραμμον Symbolum ὑγείας, qvo in Epistolis usos notat præter alios Scholiastes Luciani T. p. 26. seq. Vide Vossium IX. 36. de idololatria, & Jac. Tollium c. 2. fortuitorum. Nec

* Vide Acta Er. A. 1691. p. 77. ubi disces Virum hunc doctissimum universæ Philosophiæ Pythagoricæ illustrandæ animum appulisse.

** Eadem rejicitur à Naudæo in Apologia pro Magis c. X. Exhibetur & in Geomantia Gallice edita à Christophoro Cartano, Nobili Genevensi, Paris. 1567. 4. Exstat etiam libellus hoc titulo: Nobilissimus & antiqvissimus ludus Pythagoreus qvi Rhythmomachia appellatur. Gallice, auctore Claudio de Boissiere Delphinate, Paris. 1556. 8.

Nec minus trita *qvinqve corpora Pythagorica*, è qvibus, pyramidem igni, cubum terræ, aeri octaedron, icòsaedron aqvæ, Universo δωδεκάεδρον congruere opinabantur. Vide Platonem Timæo, p. 487. Laërtium III. 70. Plutarchum II. 6. de placitis Philos. & qvæst. Platon. p. 609. seq. &c. Euclidem Lib. XIV. & XV. & Joh. Keplerum Mathematicorum principem in opere eximio de Mundi Harmonia. Prætereo *Monochordum* sive κανόνα ἐκ μιᾶς χορδῆς inventum à Pythagora, de qvo Laërtius VIII. 12. & Henr. Lindebrogius ad Censorin. c. X. Gassendus c. III. Theoriæ Musicæ. Tum nobile εὕρημα Geometricum de area parabolæ, vel alterum de Potestate Hypothenusæ in Angulo Orthogonio, Pythagoræ ipsi hecatombe dignum visum, teste Apollodoro apud Plutarch. p. 1094. de non svaviter vivendo secundum Epicurum, qvod præter Laërtium & alios celebrat Vitruvius IX. 2. & demonstrat Euclides Lib. I. propos. 47. & lib. VI. proposit. 31. Confer Proclum lib. IV. ad primum Euclidis p. 110. Hæc propositio qvia in Academiis qvibusdam demonstranda proponi consveverat creandis Philosophiæ Magistris, ideo appellata est Magistralis. Deniqve imaginem Cœli & Terræ, qvam ex ære factam Tarenti à Pythagora, scribit Varro IV. de Lingva latina.

De 2. *Epistolis* sub Pythagoræ nomine exstantibus egi supra c. X. §. 9.

Jam dicendum non nihil est de versiculis præcepta moralia continentibus qvi propter usum & elegantiam χρυσᾶ ἔπη sive *aurea carmina* appellari consveverunt, & ad nostram ætatem pervenere cum commentario aureolo & ipso lectuqve dignissimo *Hieroclis* * Philosophi, non illius Nicomedi-

* Fuere & alii Hierocles qvi à Joh. Pearsonio prolegom. ad Hieroclis commentarium enumerantur: 1) Hierocles Alabandeus, Asiaticorum princeps Rhetorum, Cicerone puero clarus, qvi ejus meminit in Bruto & 2. de Oratore, Strabo Lib. XIV. 2) Hierocles Strabone junior, cujus Φιλίσορας λόγυς allegat Stephanus Byz. in Βραχμᾶνες: & Ταρκυνία. Tzetz. Chil. VII. hist. 144. & forte respicit Schol. Pindari Pyth. Od. 4 Svidas in ἐμποδὼν & Apostolius VIII. 20. prov. laudantes Hieroclem ἐν δευτέρα φιλοσοφυμένων περὶ τῶν φιλοσόφων. 3) Hierocles Hyllarimensis Philosophus Stoicus, ab Athletica ad Philosophiam qvi se contulit. Gell. IX. 5. & Steph. in Ὑλλαρίμα. 4) Hierocles causarum patronus qvi libros binos περὶ ἵππων θεραπείας scripsit ad Cassianum Bassum, de qvo infra Lib. VI. ubi scriptores Veterinarios recenseo. 5) Hierocles Grammaticus, qvi συνέκδημον scripsit sive notitiam Imperii CPolitani, de qva ago Libro IV. cap. 2. §. 19. 6) Hierocles scriptor facetiarum. His adde 7) Hieroclem qvi a Demosthene memoratur contra Aristogitonem. 8) Hieroclem Imp. Heliogabali παιδικά, qvem Caricum sive Hyccaricum mancipium vocat Dio in excerptis Libri LXXIX. 9) Hieroclem patrem Hieronis, tyranni Siculorum Justin. XXIII. 4. Athen. V. p. 209. 10) Hieroclem Cassianum in Inscriptione Veteri Palmyrena, &c. 11) Hieroclem Arcesilai Philos. familiarem ap. Laërt. 12) Hiero-

mediensis qvi adversus* Christianos scripsit, sed Platonici Alexandrini qvi diu post vixit τὰς ἐν Ἀλεξανδρείᾳ διατριβὰς ὑψηλοφροσύνῃ καὶ μεγαλογορίᾳ κοσμήσας μετὰ τοῦ σεμνοῦ καὶ μεγαλοπρεποῦς, sut de eo Damascius apud Photium Cod. CCXCII. p. 551. Aurea qvidem carmina ipsi *Pythagoræ* vulgo tanqvam auctori tribuuntur & olim à multis adscripta sunt, ut à Chalcidio p. 229. *Pythagoras etiam in suis aureis versibus:*

Corpore deposito cum liber ad athera perges,
Evades hominem, factus Deus ætheris almi.

Sic Clemens Alex. Lib. I. c. 10. pædagogi, Hieronymus contra Rufin. *Respice omnem oram Italiæ qvæ qvondam magna Græcia dicebatur, & Pythagoricorum dogmatum incisa Publicis litteris æra agnosces. Cujus enim sunt illa* χρυσᾶ παραγγέλματα** *nonne Pythagoræ, in qvibus omnia ejus ita breviter dogmata continentur, & in qvæ latissimo opere Philosophus commentatus est Jamblichus, imitatus ex parte Moderatum virum eloqventissimum & Archippum ac Lysidem Pythagoræ auditores.* Etiam Proclus 3. in Timæum, Pythagoram appellat τὸν τῶν χρυσῶν ἐπῶν πατέρα. At Galeno subdubitanti lib. de dignotione affectuum T. 6. edit. Paris. p. 528. laudantur παραινέσεις φερόμεναι ὡς Πυθαγόρου. Et Chrysippus apud Gellium VI. 2. & in consolatione ad Apollonium Plutarchus, Jamblichus in Vita Pythag. p. 138. aliiqve non Pythagoræ ipsi sed Pythagoræis illa tribuunt. Et Hierocles p. 318. appellat non unius Pythagorici sed

Hieroclem Alypii F. Antiochenum Libanii Sophistæ discipulum, de qvo H. Valesius ad Ammian. XXIX. Idem Libanius in Epist. stellatur Hieroclem cum Aristæneto periisse in terræ motu Nicomediensi, qvi contigit A. C. 358. 13] Hieroclem Piræei præfectum Laërt. II. 127. IV. 39. 40. eundem forte Hieroclem Carem de qvo Polyænus V. 17. 14] Hieroclem Augurem, Aristoph. in Pace, v. 1068. 1069. 15] Hieroclem Strategum Mytilenæum, in numo apud Sponium p. 130. Misc. eruditæ Antiqv. Porro apud Athenæum Lib. XIV. ubi qvid sit στρεπτίτας placentæ genus explicat, pro Ἱεροκλῆς legendum Ἰατροκλῆς, ut idem Pearsonus observat.

* Hic ex Vicario præses Bithyniæ, atqve inde Ἀλεξανδρείας ἔπαρχος [siqvidem is ipse est de qvo Epiphan. hæres. LXVIII. 1. & qvi ab Ædesio Martyre cæsus pugnis, vide Vales. p. 177. ad Euseb.] auctor & consiliarius ad faciendam persecutionem Diocletiano fuit, teste Lactantio de mortibus persecutor. c. 16. scripsit λόγους φιλαλήθεις δύο πρὸς τοὺς χριστιανούς. Vide eundem Lactantium Lib. V. c. 2. seq. Hujus operis particulæ qva Christum Servatorem nostrum cum Apollonio Tyanensi contulerat, suum adversus Hieroclem librum opposuit *Eusebius*, qvi etiamnum exstat, cum Eusebii ejusdem demonstrationis Evangelicæ libris Græce & latine ex versione *Zenobii Accioli* Florentini non usqveqvaqve optimo sed à *Luca Holstenio* interpolata & in notis subinde castigata. Exstat etiam cum Accioli versione ad calcem Philostrati de Vita Apollonii, Paris. 1608. fol.

** Ex iis qvæ apud Hieron. seqvuntur possis colligere eum de symbolis potius Pythagoricis & Apophthegmatis loqvi, qvam de aureis qvæ habemus carminibus.

ſed ὅλε τ̃ ἱερῦ συλλόγε ἀπόφθεγμα κοινόν, teſtatus in more poſitum fuiſſe ut qvotidie mane & veſperi hoſce πυθαγορικὲς θεσμὲς ab illius ſectæ hominibus legerentur vel audirentur. Alibi p. 230. ὁ τῶν ἐπῶν τέτων συγγραφεύς. Qvi vero ad unum qvendam è Pythagoricis putarunt eſſe has (ut idem Hierocles & Simplicius vocant) συνθήκας referendas, vel *Lyſidem* cogitaverunt, qvæ ſententia probavit ſe qvoqve nuper Clariſſ. Andreæ Dacerio: vel *Philolaum*, vide Labbei Bibl. nov. MSS. p. 385. vel deniqve *Epicharmum*, qvæ Stanlei conjectura eſt p. 512. Hiſt. Philoſoph. licet Jamblichus cap. XXIX. p. 150. & cap. ult. p. 221. potius obſervat ſententias Pythagoricas ab Epicharmo in Comœdiis hinc inde fuiſſe adſperſas, non qvod auctor aureorum Carminum fuerit Epicharmus. Itaqve ſi auctor illorum è Pythagoricis qværendus ſit, nullum qvidem magis qvam *Empedoclem* Agrigentinum nominaverim, cujus καθαρμῶν forte nobilis particula fuerunt. Eqvidem omnia illi mirifice convenire videntur, dialectus, dictio, argumentum, tum clauſula plane digna Empedocle, ἔσσεαι ἀθάνατος &c. Neqve adeo nova eſt hæc ſententia, ut propterea incredibilis alicui videri poſſit, cum diſerte confirmetur ab auctore veteri Θεολογεμένων ἀριθμητικῆς p. 20. Τοιαύτης ἢ ἔσης. ἐπώνυμον δι αὐτῆς τὰ Πυθαγόρε οἱ ἄνδρες θαυμάζοντες δηλονότι καὶ ἀνευφημεντες ἐπὶ τῇ εὑρήσει, καθάπερ καὶ Ἐμπεδοκλῆς.

Οὐ μὰ τὸν ἁμετέρα γενεᾶ παραδόντα τετρακτὸν.
Παγὰν ἀενάε φύσεως ῥιζώματ' ἔχεσαν.

VII. *Procli* Laodicenſis Syri commentarius in χρυσᾶ ἔπη, Svidæ memoratus intercidit. Editiones carminum aureorum plerasqve inſigniores retuli capite ſuperiore cum Gnomicos recenſerem, qvorum non contemnenda pars eſſe ſolent. Eorum editionem novam ad MStos codices meditatus *David Hœſchelius* * non perfecit, licet ejus indicio conſtat in Pythagoricis poſt verſum 39. in MS. Auguſtano legi verſiculos binos, qvi in vulgatis fere editionibus deſiderantur, ſed exſtant apud Porphyrium p. 27.

Πρῶτα μὲν ἐξ ὕπνοιο μελίφρονος ἐξυπαναςὰς
Ἐυ μάλα ποιπνύειν ὅσ' ἐν ἤματι ἔργα τελέσσεις

Et poſt verſum 44. hunc tertium, itidem in editis libris prætermiſſum:

Ταῖς αὐταῖς ἀρεταῖς ποιεῦ φίλον, ὅν κ' ἐθέληοθα.

Paraphraſin *Arabicam* cum verſione latina *Jo. Elichmanni* edidit Claudius Salmaſius ad calcem ſuorum in Epictetum commentariorum, unâ cum paraphra-

* Vide ejus Epiſt. ad Kirchmannum, datam 7. Id. April. 1603. Poſt Gudianas p. 188. ubi & Variæ lectiones qvædam notatu dignæ in νεθετικῷ Phocylidis

raphrasi Arabica tabulæ Cebetis. Lugd. Bat. 1640. 4. Græce vero & latine cum commentario Ethico exhibet carmina aurea *Magnus Daniel Omeis*, Altdorffii 1693. 8. qvi p. 91. ineditum *Matthiæ Georgii Kænigii* commentarium celebrat. In calce paraphraseos Arabicæ legas Galenum hæc Pythagorica recitasse sub initium & sub finem cujusqve diei. Loca qvædam illustrat Salmasius in præfat. *Olai Celsi* observationes in aurea carmina lucem viderunt Upsaliæ 1706. 8. Video etiam memorari editiones Guil. Canteri & Jo. Spondani, atqve expositionem Henrici Bremcurientis, G. Sartorii, Joannisqve Straselii.

Davidis Clerici patrui sui ineditas in carmina aurea animadversiones memorat Joh. Clericus Vir Cl. T. 1. Bibl. selectæ pag. 158. Cum erudito itidem commentario vulgata sunt à *Gvilelmo Dietzio* Professore Gymnasii Ulmensis ante hos annos amplius viginti. Sed & *Vitus Amerbachius* carmina hæc perinde ut Phocylidea cum animadversionibus suis edidit Lips. 1594. 8. Utraqve *Wolfgangus* qvoqve *Seberus* Sulanus, Rector [illegible]m Schleusingensis, excudi fecit cum latina versione, indice græco omnium verborum phrasiumqve & locorum communium, Joach. Cammerarii scholiis græcis & suis ipsius latinis animadversionibus. Lips. 1604. 8. In fragmentis Pythagoræ à *Joach. Zehnero* collectis & Græce ac latine editis ibid. 1603. 8. præter vitam Pythagoræ è variis scriptoribus contractam, habentur carmina aurea, præfixo iisdem ex Georgii Cedreni historia argumento: tum plures sententiæ apud varios scriptores ad Pythagoram auctorem relatæ, & symbola qvædam Pythagorica. Habes etiam fragmenta Pythagoræ & magis qvidem selecta ac disposita licet perpauca ante commentarium *Hieroclis* in aurea carmina editionis Londinensis, qvam anteqvam recenseam, observo Hieroclem illum fuisse præceptorem Æneæ Gazæi * ut ex limine dialogi ejus de resurrectione colligitur, atqve adeo circa medium sæculi post Christum natum qvinti floruisse. Qvam ætatem aliis argumentis etiam adstruit Jonsius III. 18. Sed male eundem ** Hieroclem putat qvi ab Eusebio est confutatus, cum diversi sint & majore qvam sæculi spatio à se invicem distent Hierocles Bithyniæ & post Alexandriæ ἔπαρχος [de qvo Lactantius atqve Eusebius] & *Hierocles* Philosophus Platonicus Alexandrinus [de qvo Photius ac Svidas.] Neqve audiendus est idem Jon-

* Vide qvæ de Æneæ ætate notavi supra cap. X. §. 29

** Communis hic error multis eruditis ut vel cum Stoico Philos. de qvo Gellius, vel cum Lactantii æqvali nostrum confundant. Eadem sententia videtur fuisse H. Mori qvi p. 276. Opp. Theolog.: *Hierocles egregius ille paganus moralis, miracula Christi non negat, nec personæ præstantiam, sed contendit Apollonium Tyaneum cum eo saltim conferre posse*, Pro Heraclito, Hierocles legendus est in Lipenii Bibl. Philosophica T. 1. p. 1276.

Jonſius juniorem neſcio qvem Euſebium comminiſcens, cum etiam Lactantium ita neceſſe foret alium comminiſci juniorem. At ne alia argumenta à doctiſſimis viris Gvil. Caveo in Hiſt. literaria, Tillemontio T. 5. Memor. Hiſt. Eccleſ. p. 6c6. ſeq. & Petro Baylio edit. 2. Lexici in medium allata producam, idem ille qvem dixi Æneas probe diſtingvendos monens p. 24. edit. Barthii, *ἱεροκλῆς* ᾗ inqvit, *οὐχ ὁ διδάσκαλος ἀλλ' ὁ προβαλλόμενος τὰ θαυμάσια, ἄπιστον καὶ τοῦτο προσέθηκεν.* Qvod nec à Pearſonio in eruditis & luculentis ad Hieroclem prolegomenis, nec à Jonſio animadverſum fortaſſe mirabitur lector, ſed & ſimiles vel etiam minores hallucinationes ſi mihi cum tantis viris neutiqvam comparando hinc inde exciderint, veniam dare non gravabitur. Hieroclis Commentarium in aurea carmina, inſignem plane nec Grammatiſticum ſed Philoſophicum & auctore ipſo teſte compendium dogmatum Pythagoricorum complexum, primus è MS. Codice Venetiis à ſe emto vertit, *latine* edidit & Nicolao V. Pontifici dicavit *Johannes Auriſpa* Siculus, Petavii 1474. 4. (vide Lambecium VII. p. 133.) Rom. 1475. 4. (Beughem. incunab. typograph. p. 73.) Rom. 1495. (Bibl. Thuan. part. 2. p. 2.) Eandem verſionem à ſe emendatam recudi curavit Uldaricus Zaſius, JCtus, Baſil. 1543. 8. *Græce* primus in lucem protulit è MS. Codice abbatis Rupefucaldi ad varias lectiones è Vaticano Codice depromtas emendato, novamqve ſuam addidit verſionem *Johannes Curterius* Pariſ. 1583. 12. Hinc *Italice* vidit lucem interprete *Dardi Bembo* Venet. 1604. 4. Ab eo tempore Curteriana editio Græcolatina recuſa eſt Londini 1654. 8. ſed cum inſignibus acceſſionibus, nam præter fragmenta & Joh. Pearſonii (Epiſcopi poſtea Ceſtrienſis) prolegomena, & Merici Caſauboni in Hieroclis Commentarium animadverſiones, acceſſere *Theodori Marcilii* verſio aureorum carminum & eruditus in illa Comentarius Pariſiis 1585. pridem editus. Hieroclis neſcio cujus (Philoſophum habet inſcriptio, qvam veram eſſe neutiqvam præſtiterim) *ἀστεῖα* ſive * *facetiæ*, Græce & latine cum notis, poſt edit. Lugd. 1605. 8. Ex Hieroclis Philoſophi Alexandrini libro cujus etiam Svidas meminit *περὶ προνοίας καὶ εἱμαρμένης καὶ τοῦ ἐφ' ἡμῖν πρὸς τὴν θείαν ἡγεμονίαν συντάξεως* ad Olympiodorum, excerpta à Photio Cod. CCXIV. & CCLI. Tum altera excerpta ex eodem libro (vel ex Photio potius ut Pearſonius obſervat) qvæ cum Libanii qvibusdam vulgaverat Fed. *Morellus* Græce & lat. Pariſ. 1597. 8vo. *Hugo* qvoqve

Grotius

* Sunt 29. narratiunculæ ſatis ridiculæ de ſtolidis & ſimplicibus dictis & factis qvorundam *σχολαστικῶν*. Marcus Velſerus Epiſtola ad Goldaſtum p. 858. Opp. *Hieroclis facetias ex codice Auguſtano auctas P. Pontanus jampridem converſas & edendi occaſionem exſpectat.* Locum horum *γελοίων* è MS. Iſaaci Voſſii corrigit Sarravius Epiſt. LXXVIII.

Grotius eadem latine verterat in Variorum ſcriptorum ſententiis de fato Pariſ. 1624. 4. Amſt. 1648. 12mo. & T. 3. Opp. Theolog. Amſt. 1679. fol. Utraqve Morelli & Grotii verſio in hac collectione exhibetur, alia item nonnulla Hieroclis fragmenta è Stobæo. Deniqve Lilii Gyraldi de Symbolis Pythagoræ Commentarius ſupra laudatus. Neſcio hujusne Alexandrini Platonici an alterius antiqvioris Stoici Hieroclis ſint *Philoſophumena* laudata Svidæ & Etymol. in ἐυποδῶν & Apoſtolio XI. 90. proverb. Londinenſis editio ſcriptorum Hieroclis Alexandrini qvam jam recenſui repetita in eadem urbe eſt A. 1673. 8. à qvo tempore ibidem 1682. 8. prodiit elegans verſio Anglica commentarii Hieroclis in carmina aurea, neſcio qvo auctore, non ex verſione latina ſed ex græco ſtudioſe confecta, & præfationis loco præfixam habens Apologiam doctrinæ moralis Ethnicorum, qvos *profanos ſcriptores* promiſcue vocari, cum non pauci ſanctiſſima doceant, ægre fert & indignatur. Sane hæc ipſa carmina aurea* tam vehementer ſe probarunt judicio Johannis Auriſpæ qvi Hieroclem primus latine reddidit, ut in Epiſtola ad Nicolaum V. ſcribat ſe jamjam octogenarium nihil aut Græcè aut latine legiſſe qvod magis ſibi profuiſſe intelligat. Hieroclis qvibusdam locis lucem affundit Mericus Caſaubonus p. 336. ad Laërtium editionis præclaræ Wetſtenianæ, & Lambecius Lib. VII. Commentar. de Bibl. Vindobonenſi p. 131. 233. ubi teſtatur in illo theſauro librario Auguſtiſſimi Imp. reperiri Codicem Hieroclis optimum MS. ex qvo loca univerſa mutila editionis Curterianæ ſuppleri & corrupta emendari qveant. Eximius qvoqve Codex MS. hujus ſcriptoris occurrit in Bibliotheca Medicea, è qvo Varias lectiones deſcriptas habeo. Ex eodem Codice Varias Lectiones ab Antonio Maria Salvini, Græcæ Lingvæ Profeſſore Florentino deſcriptas accepit *Andreas Dacerius*, qvi Codicem præterea Curterianæ editionis à Renaudoto nactus Variis lectionibus alterius Codicis MSti notatum à Viro docto neſcio qvo, Hieroclis commentarium Gallice vertit & animadverſionibus illuſtravit, ediditqve cum vita Pythagoræ à ſe adornata & verſibus aureis, ſymbolisqve Gallico itidem idiomate luculenter explicatis Pariſ. 1706. 12. Qvod vero præſtantiſſimus Bælius probè notat ab Hierocle in libro de providentia affirmari, ex Platonis Magiſtri ſui ſententia hoc univerſum conditum eſſe è nihilo, ** ut à Platonis ipſius opinione alienum haud

* Ad imitationem horum Pythagoricorum carminum dicta etiam ſunt ἔπη χρυσᾶ *Chryſomalli* cujusdam apud Balſamamonem in can. LX. Apoſtolor. Vide Cotelerium III. monument. Eccleſ. Gr. p. 571. Allatium de Conſenſu p. 653.

** Ἐκ μηδενὸς προϋποκειμένου. Photius ex Hierocle pag. 749. v. 17. ſeq. pag. 750. v. 27. ſeq. pag. 283. v. 29. edit. Hœſchelii.

haud diffiteor, ita video pluribus junioribus Platonicis Christianismi florentis tempore claris in mentem venisse. Neqve enim Syriani tantum, Hermiæ, Damascii & Prisciani Lydi loca in hanc sententiam profert Livius Galantes in comparatione Theol. Christianæ cum Platonica p. 237. Sed in Plotino etiam Porphyrioqve, Jamblicho, Proclo ac Simplicio hoc observavit Radulphus Cudworthus in systemate intelligibili Universi pag. 197. qvem vide etiam p. 749. 751. 753. 763. Si Claudiano Mamerto fides, Philolaus qvoqve Pythagoricus docuit *Deum ex nihilo fecisse omnia, & sicut opere instituit ita materiam rebus omnibus incorporasse.* Lib. 2. de statu animæ cap. 3. Eqvidem haud defuisse inter vetustissimos Philosophos qvi hoc dogma tuerentur, colligas vel ex Aristotelis libro de Xenophane p. 3. edit. Sylburgii, & ex Empedoclis versibus apud Plutarch. contra Colotem p. 972. qvibus disputat contra eos οἳ δὴ γίνεσθαι πάρος οὐκ ἐὸν ἐλπίζουσιν, qvos in exordio poëmatis sui oppugnat etiam Lucretius. Prætereo Epicharmum ex divinatione eruditissimi Gudii apud Menagium p. 144. ad Laërtium, sed ingeniosa potius qvam vera vel necessaria, ut eidem Menagio demonstratum. Seneca præf. qvæstion. natural. *qvam utile existimas ista cognoscere & rebus terminos ponere, qvantum Deus possit, materiam ipse sibi formet, an datâ utatur.* τίς ὁ δημιουργὸς, καὶ οὐσίαν ἢ ποιότητα, καὶ τί διανοηθεὶς ἐποίει; Philo de Abrahamo p. 292. qvem locum male reddit interpres, ita vertendum: *qvis opifex? materiamne, an formam tantum dederit mundo? & qvem in usum?* Aristotelem qvoqꝫ creationis è nihilo Patronum introduxit Trapezuntius, sed infeliciter prorsus ac falso, ut docuit Bessarion III. 13. & 20. & 27. contra calumniatorem Platonis. Saltim ita non sensit Peripateticorum haud postremus Averroës, qvi in 3. Physicorum eo nomine reprehendit Avicennam, qvod ex nihilo aliqvid posse fieri adversus Philosophorum opinionem disputaverit. Platonis porro sententiam prioribus illis Æthiopem dealbantibus candidius explicavit Chalcidius, p. 103. commentarii egregii in Timæum, hunc enim si audimus, Plato statuit *non Deum ex his qvæ non erant, fecisse mundum, sed ea qvæ erant sine ordine ac modo, ordinasse.* Ex Pythagoræ vero mente innatum & infectum hoc mundi corpus est, ut notat Tertullianus in Apologetico cap. XI.

VII. Qvandoqvidem ab EMPEDOCLE Siculo * Agrigentino celeberrimo inter Pythagoricos, Carmina aurea profecta fuisse non improbabili conjectura paulo ante tradidi, congruens existimo, illius qvoqve

* Hinc per Σικελικὰς Μούσας Plato Empedoclem intelligit. At Luciano T. 1. p. 677. lib. 2. de vera Hist. Empedocles dicitur περίεφθος *ambustus*, qvoniam scilicet *Deus immortalis haberi dum cupit, ardentem frigidus Ætnam insiluit*; si vera est fabula.

qve ingenii monumentorum brevem notitiam, licet fere perditorum & ex hominum memoria elapſorum, hic ſubjungere. Parmenidis propinqvum & æmulum vocat Simplicius in 1. Phyſic. p. 5. Archyta Magiſtro uſum ſcribit Svidas in Ἀρχύτας. Qvin imo Pythagoram ipſum Magiſtrum habuiſſe teſtantur Timæus apud Laërtium VIII. 54. & 50. Porphyrius p. 19. & Jamblichus qvi c. 23. eum refert inter eos qvi juvenes Pythagoram jam ſenem audiverunt. At temporum rationi hoc non congruit plane, cum Empedocles natus fuiſſe ponatur demum Olymp. LXXVI. 4. qvamobrem juniorem Pythagoram Alipten prioris diſcipulum ab illo auditum contendit Dodwellus p. 220. Scripta Empedoclis hæc apud veteres memorata reperiuntur:

1. ΠΕΡῚ ΦΎΣΕΩΣ βιβλία γ'. *Libri III. de Natura*, Pauſaniæ Medico inſcripti, carmine Hexametro. Hujus operis Galeno T. 5. p. 1. edit. Baſil. & Tzetzæ Chil. VII. v. 523. aliisqve memorati & adverſus usqve bis mille pertingentis pars ni fallor fuit qvod ab Æliano XVI. 2. hiſt. animal. laudatur περὶ ζώων ἰδιότητος, tum qvod Pſellus laudat περὶ λίθων, & Tzetzes ad Lycophronem, περὶ νείκους: *Hymni* deniqve *Phyſici*, qvorum Menander Rhetor meminit. Phyſicam Empedoclis expoſuiſſe partim, partim ad examen revocaſſe videtur Hermachus Epicureus in XXIV. libris Ἐπιστολικῶν περὶ Ἐμπεδοκλέους qvos memorat Laërtius Lib. X. ſect. 25. Plurimum Empedocli tribuiſſe Epicurum patet è Lucretio, qvo judice *Carmina divini pectoris ejus,*

Vociferantur & exponunt præclara reperta,
Ut vix humana videatur ſorte creatus.

Mirum eſt Dorice eum non ſcripſiſſe, qvæ dialectus familiaris fuit Pythagoræorum Scholæ, & Siculis præcipue, ſed ut ex innumeris fragmentis conſtat, Jonice, qvod ipſum ſententiæ de Empedocle aureorum carminum ſcriptore, qvæ itidem Jonica dialecto decurrunt, velificatur. De illo vero dialecti Jonicæ apud Siculos uſu videre non injucundum eſt, qvæ à Bentlejo nuper & Car. Boylio diſputata ſunt ad Epiſtolas Phalaridi adſcriptas. Epitheta in carminibus ſuis non ornatus gratia adhibuit, ſed ejusmodi qvæ naturam rei qvam optime declararent ut teſtatur Plutarchus V. 8. Sympoſ. In Ciceronis Academicis qvæſtionibus Lib. I. pleræqve editiones Empedoclem referunt inter Poëtas Græcos, qvos Ennius, Pacuvius aliiqve latine expreſſerunt. Sed Turnebus teſtatur ſe vidiſſe MStum codicem antiqvum, qvo Empedoclis nomen abfuit. Nec usqvam alibi latina Empedoclis Metaphraſis vetus memoratur.

2. ΚΑΘΑΡΜΟΙ *de expiatione & purgatione, verſus Hexametri ter mille.* Hujus

Hujus operis partem fuisse existimo aurea qvæ vocantur Pythagoræ carmina, Empedocli diserte tributa ab auctore Θεολογουμένων Ἀριθμητικῆς p. 20. ut jam ante, cum de his carminibus agerem, monere me memini. Initium καθαρμῶν servavit Laërtius VIII. 54. idem sect. 63. testatur illos in Olympiis decantatos à Rhapsodo Cleomene. Confer Athenæum Lib. XIV. p. 620. Meminit & Apulejus in Apologia. De lustrationibus Pythagoricis confer Salmasium sub finem præfationis in Cebetis versionem Arabicam.

3. ἸΑΤΡΙΚΟ'Σ ΛΌΓΟΣ. *Liber Medicus versibus Hexametris sexcentis* εἰς ἔπη ἑξακόσια, ut diserte Laërtius in Empedoclis vita. Fallitur itaqve Suidas, qvi καταλογάδην scripta esse ab Empedocle ἰατρικὰ tradit.

4. ΞΕΡΞΟΥ ΔΙΑΒΑΣΙΣ sive ΠΕΡΣΙΚΑ'.

5. ΠΡΟΟΙΜΙΟΝ sive Hymnus in Apollinem imperfectus. Hæc duo Empedoclis poëmata nunqvam in lucem edita sed à sorore ejus vel filia suppressa abolitaqve esse Laërtius auctor est VIII. 57. Itaqve apud Aristotelem XXI. 22. problem. non legendum Empedoclis Περσικὰ, sed Φυσικὰ ut ex IV. 4. meteorolog. observavit Meursius ad Chalcidium p. 29.

6. & 7. *TRAGOEDIAS* qvoqve nonnulli & ΠΟΛΙΤΙΚΑ' ad hunc Empedoclem retulere teste Laërtio VIII. 58. alii tragœdias rectius ad alium juniorem hujus nominis, ut notavi in notitia Tragicorum.

8. Abulpharajus pag. 33. memorat Empedoclis librum nescio qvem, resurrectioni oppositum. Ibidem ait primum fuisse Empedoclem, qvi attributa DEI docuerit ab ejus essentia haud differre.

Fragmenta qvædam Empedoclis Philosophi, sed perpauca (ex ejus περὶ φύσεως * præcipue) collegit H. Stephanus in Poësi Philosophica A. 1573. 8. Longe plura congessi & illustravi in Syntagmate singulari de vita, Philosophia ** ac scriptis Empedoclis, qvod in lucem dare animus est, si tempus & occasio ferat & Deus vitam concesserit ac valetudinem. Fuere & alii Empedocles 1) nostri avus qvi Olymp. LXXI. κέλητι vicit. 2.) sororis filius Tragicus. 3) qvi à Plutarcho loqvens inducitur VIII. 8. sympos. nisi fictum ab antiqvo sit nomen. Cæterum novus Empedocles apud Themistium Orat. V. ad Iovinianum Imp. pag. 70. edit. Harduini, nullus est, neqve ibi sermo est de Peregrino Philosopho Cynico, ut opinabatur Petrus Petitus II. 13. Misc. Observatt. neqve de S. Polycarpo, ut

* Zenonis Eleatæ ἐξήγησιν τῶν Ἐμπεδοκλέους πρὸς τοὺς φιλοσόφους περὶ φύσεως memorat Suidas in Ζήνων, Plutarchi εἰς Ἐμπεδοκλέα περὶ τῆς πέμπτης οὐσίας. Lamprias n. 42.

** Philosophiam Empedoclis instaurare conati sunt Campanella, Maignanus, &c.

ut in mentem venit Stephano Le Moyne præf. ad Varia sacra, multo minus de Servatore nostro Jesu Christo qvem ab Ethnico homine perstringi conjiciebat Petavius in notis ad Themistium, sed ut optime illum locum interpretatus est Mericus Casaubonus ad M. Antoninum pag. 78. seq. hic est verborum Themistii sensus: Dignus Imperator qvem venerantes admiremur tum ob alia qvæ lege ipsius continentur, tum præcipue qvod non solum religionis libertatem indulgeat, sed & æternas illas leges à Deo latas de malorum bonorumqve indissolubili nexu non minus perite, (ὀ φαυλότερον) non per Jovem (ὀ μὰ Δία) qvam vetus ille Empedocles φιλίαν & νεῖκος explicet. Præplacet hæc mihi expositio simplicitate sua nativa præ conjectura Harduini qvam videbit qvi volet in notis ad Themistium p. 404.

IX. Deniqve sub Empedoclis Philosophi nomine fertur *Sphæra** sive poëma non inelegans Astronomicum versibus Jambicis CLXVIII. in plerisqve consonans Arato, & stellas tum erraticas describens tum ἀπλανεῖς. Primus è Bibliotheca Johannis à S. Andrea edidit folio fugitivo *Federicus Morellus* Paris. 1584. 4. hac inscriptione: Ἐμπεδοκλέους ΣΦΑΙ͂ΡΑ, ἢ Δημητρίου τοῦ Τρικλινίου. Sed *Demetrius Triclinius*, qvi ante trecentos circiter annos vixit, auctor esse poëmatii hujus non potest, qvia præfixa in Codice MS. nota testatur illud à Demetrio tantummodo emendatum & in ordinem redactum. Οἱ παρόντες στίχοι ἰαμβικοί εἰσι τρίμετροι ἀκατάληκτοι. Εἰσὶ δὲ γεγραμμένοι κατὰ τὸν τρόπον τῶν ποιητῶν. Δέχονται γὰρ σπονδεῖον, δάκτυλον, ἀνάπαιστον, τρίβραχυν, ἤτοι χόρειον καὶ πυῤῥίχιον. Ἰστέον δὲ ὅτι διωρθώθησαν παρὰ Δημητρίου τοῦ Τρικλινίου. Ἦσαν γὰρ ἐν πολλοῖς μέρεσι διεφθαρμένοι καὶ πολλοὶ ἐκ τούτων παρελείφθησαν ὡς ἀδιάγνωστοι. Latinis Jambis vertit & castigationes qvasdam adjunxit, *Q. Septimus Florens Christianus*, ** cujus translatio separatim ab eodem Morello edita est Paris. 1687. 4. sub titulo *Sphæra Vetus Græca*. Hic Florens Christianus Vir Græce & latine doctissimus levi conjectura poëmation istud tribuit *Georgio Piside*. Nam *Empedoclis*, inqvit, *hos esse versus nunqvam in animum induxi ut crederem, & qvi credunt, sunt sane qvam* ταχυπειθεῖς, *nulloqve, ut mihi videtur, probabili nituntur argumento. Ab iis temporibus longissime absunt qvi Triclinio Demetrio imputant. Sed con-*

* Mundus Empedocli dictus σφαῖρος, unde σφαῖρος Ἐμπεδόκλειος, de qvo Gatakerius ad M. Antonini XII. 3.

** Fallitur Labbeus qvi cum versione Morelli excusam Empedoclis Sphæram tradit p. 133. Bibl. nov. MSS. poëmaqve hoc affirmat constare versibus Jambicis & Heroicis. Idem testatur qvater extare manu exaratum in Bibl. Regis Christianissimi, num. 1313. 1334. 1662. 2216.

conjectura tamen ſcopum veritatis propius attingunt. Qvamvis enim materia hæc ſit vetus, recentior tamen eſt forma, & meruit nihilominus antiqvum obtinere. Profecto Poëſis iſta non longe diſcedit à Piſida vel ſtylo vel ætate, qvod judicium facio aliorum & eruditiorum. Toto & perpetuo carmine nihil aliud reperias extra ſtellarum & ſiderum poſituram ordinemqve ſecundum diagrammata vulgaria. Poſt deſcriptum ſitum percurrit hic auctor ſigna Zodiaci, ſed moratur præcipue circa Etymologias, qvæ mihi interdum imo fere ſemper φορτικαὶ videntur, neqve ſatis fidem facientes. Ejusmodi multa habemus Græculorum λεπτολογήματα, nugas ingenioſas & curioſas φλυαρίας, præcipue in Aſtronomicis. Nos in interpretatione ſimioli fuimus, multum voluimus, pauca præſtitimus. Nam Græca veriloqvia Latinis mutare, & illorum elegantiam (ſi qva in his nugis) præſtare, operoſum eſt magis qvam utile vel ingenioſum. Cæterum Piſidam auctorem eſſe vix crediderim, neutiqvam enim Chriſtianiſmum ejus ac religionem ſpirant hi verſus (75. ſeq.).

Τοιᾶδε τάξει σχηματίζοντ' ἀςέρες
Θεῶν βροτοῖσι τὴν χάριν δωκνυμένων.
Ἐιτ' ἂν ἀμήτωρ Παλλὰς ὥρισε βροτοῖς,
Ἔιθ' ἥλιος τηλωπὸν ἀςέρων θέσιν,
Θεῶν τὸ μηχάνημα — —

Video etiam ab amica & erudita Dieterici Dobleri manu notata remotioris antiqvitatis argumenta non contemnenda, qvod hic ſcriptor non meminit libræ, qvod v. 16. Cancri aſteriſmum refert ad ſolſtitium, qvod Hydræ caudam v. 59. ad poſteriores Centauri deflectit pedes ſecus qvam Ptolemæus à qvo extremitatem caudæ hydræ ſupra caput Centauri ponere edocti ſunt Aſtronomi: qvod Zodiacum v. 110. vocat ἀριθμὸν, qvod Taurum deniqve antiqvioribus tradit v. 99. dictum ὄρον. Qvoniam vero vetuſtiores poteſt ſecutus eſſe auctores qvisqvis hæc ſcripſit, & Sphæræ Empedoclis vel jamborum ab illo ſcriptorum nemo veterum meminit qvod ſciam, incertum etiam eſt utrum Empedocles junior Tragicus attigerit Aſtronomica, itaqve univerſam rem arbitrio lectoris relinqvere, qvam divinando temeritatis notam incurrere malo. At enim qvoniam Carmen ipſum perbreve eſt, & præterea tam raro obvium & parvitate ipſa ſua Bibliothecis ita ſubductum, ut ineditum videri poſſit, qvid vetat illud hoc loco integrum una cum notulis doctiſſimi interpretis Q. Septimi Florentis Chriſtiani ſubjungere.

ἘΜΠΕΔΟΚΛΕΌΥΣ ΣΦΑῖΡΑ.

Ηδ' ἐςὶν ἄςρων τάξις, ἀμφὶ μὲν πόλον
Αρκτους διπλᾶς πρὸς νῶτα νευούσας τύποις
Αντιςρόφοις οὐραῖσιν ἀλλήλαιν φοραῖς
Σκολιαῖσιν εἴργει μὴ πελάζεσθαι δράκων.
Τῦ δ' ἀμφὶ χάσμ' ἐν γονύασι δεξιὸν πόδα,
Εχει· κάρα δὲ κρατὸς ὀφιούχου πελας.
Ος ἐν μετώπῳ Σκορπίου βαίνει ποδί.
Τῆς μείζονος δ' ὄπισθεν ἵςαται φύλαξ
Αρκτου. ποσὶν δὲ τῦδε παρθένος κυρεῖ,
Εχουσα λαμπρὸν χειρὶ Δήμητρος ςάχυν.
Μεταξὺ δ' ἄςρων τῶν δὲ κυκλοῦται τύποις.
Ωμου μὲν ἀρκτούροιο δεξιοῦ πέλας
Στέφανος, ὕπερθέν τ' ὄφιος, ὃν φέρει χερὶ
Οφιοῦχος, ἄρκτου δέ ἐν κυκλούμενος ποσὶν
Οπισθίοις ἐν βήμασιν κεῖται λέων.
Μέσαις δὲ θερινεῖς ἐν τροπαῖσι καρκίνος.
Διδύμοις ἔνερθεν προσθίων κεῖται ποδῶν.
Κεφαλὴν δ' ἐπ' αὐτὴν ἁρματηλάτης, ποδὶ
Ταύρου κέρατι τῷ δεξιῷ ςηρίζεται.
Λαιῷ δ' ἐν ὤμῳ Ζηνὸς αἲξ ἐςὶ τροφὸς,
Ην αὐτὸς ἄςροις ἐγκαθίδρυσεν καλῶς
Θρόνων κρατήσας οὐρανοῦ σκηπτουχίας.
Εριφος δὲ ταύτης νέρθεν εἴληχεν τόπον
Καρποῦ κατ' ἄκρας χειρὸς ἡνιοςρόφου.

Αρκ.

Vers. 1. νευούσας τύποις) sic Avienus in Arateis, Consurgit in aëra forma. Alias vocat speciem.

v. 4. εἴργει μὴ πελάζεσθαι) Manilii Verbum usurpavi, qvi dixit. Ne coeant.

v. 5. ἀμφὶ χάσμα) Impetum dixi, non nescius cultissimum poëtam Tibullum de Scylla dixisse, Impetus oris. Sic cœli impetum pro vastitate Lucretius. Patorem dixisse videtur Milesiarum ille venustus scriptor in Onochryso.

Ibid. ἐν γύνασι) lege, ἐγόνασι, una voce. Avienus, ἐκφραςικῶς, ex Arato dixit, dextræqve impressio plantæ Tempora deculcat maculosi prona Draconis, ubi tempora prona non sunt χάσμα. Melius hic auctor.

18. κεφαλὴν δὲ ἐπ' αὐτὴν) Mallem ὑπ' αὐτὴν, & sic legendum ratio τῶν τύπων postulat.

24. ἔριφος) Alii Hœdos vocant, sunt enim stellæ duæ in manu Erichtonii Aurigæ. Sed singularem fecit etiam Manilius, & Propertius, Lib. II. *Purus & Orion, purus & Hædus erit.* Sic pro piscibus sæpe Piscem legimus.

SPHÆRA VETUS GRÆCA,

Q. Sept. Florente CHRISTIANO interprete.

HIC ſiderum ordo eſt ætheris: Circa polum
Arctos duas in terga vergentes, ſitu
Contrario caudarum, inerrans flexibus
Coire prohibet invicem obliqvis Draco.
Ad impetum hujus dexterum Engonaſis pedem
Habet, caputqve propter Ophiuchi caput,
Qvi frontem acuti Scorpii ingreditur pede:
Dein ſtat urſam pone majorem ſeqvens
Cuſtos: ad hujus Virgo ſtat veſtigia,
Cererisqve ariſtam fulgidam præfert manu.
Hæc inter aſtra forma in orbem vertitur
Humerum Corona dexterum Arcturi propè,
Superior angve qvem manu Angvitenens tenet:
Majoris Urſæ juſta poſtremos pedes
Infra volutus igneus jacet Leo.
Sed Cancer intra media ſolſtitia adjacet
Geminis, ſub Urſæ pedibus anterioribus:
Auriga capiti ſubjacet trucis feræ,
Plantaqve Tauri dexterum cornu premit:
Læuum hujus armum poſſidet nutricula
Jovis Capella, cuiqve gratus Jupiter
Cælo potius inter aſtra locum dedit.
Succedit Hœdus, & habet inferius locum
In fine brachii & manu Aurigæ ultima.

25 Arcti

24. καρπῦ) In brachio Germanicus dixit, Avienus expreſſit καρπὸν; cum ait: fine manus.

Αρκτου δὲ μικρᾶς ἐς τὸν ἔσχατον πόδα
Κηφεὺς τριγώνου τάξιν ἐξεργάζεται.
Ορνιθα χειρὶ δεξιᾷ θηρώμενος·
Πτέρυγα δ' ὑπ' αὐτὴν ἵππος ἰθύνει πόδα,
Μέσαις γε χώραις, ἰχθύων, ὁρώμενος.
Αστρων δὲ τῶν πρὶν τῶν τε νῦν εἰρημένων,
Οδ' ἐξικνεῖται καὶ πεπλήρωται, τόπος.
Εμπροσθε κεῖται Κασσιέπεια Κηφέως,
Αὐτός θ' ὁ Περσεὺς ὠκύς ὅσθ' ἅρπην ἔχων,
Πόδας τιθεὶς νώτοισιν ἁρματηλάτου.
Ιππῳ συνάπτουσ' Ανδρομέδα τὸν κρᾶτ' ἔχει
Τὸν αὐτὸν ἵππου γαστρὶ κοινὸν ἀστέρα.
Μεταξὺ δ' ὄρνιθός τε τοῦ τ' ἐν γονύασι
Λύρα τέτακται πρὸς μέσον δὲ τοὔμπαλιν
γρ. δὲ Πρὸς ἀντολάς τε ´´ τῶν δὲ Δελφίνων δέμας.
Ιππου τε κεφαλὴ πλησίον, φαντάζεται.
Υδωρ χέοντα δ' ὕπερθεν, αἰγόκερως ἔχει
γρ. ἀετον Οὐραν παρ' αὐτὴν * ἐξικνούμενος κάρα.
Δελφὶς δ' ὕπερθεν, οἰστὸς, αἰετός θ' ὁμοῦ·
Αὐτὸς, δράκοντα, δ', ἐν διπλαῖς χερσὶ κρατῶν
Οφιουχός, ἐστιν. ἀλλὰ ὅρα τόν δέ γε κάρα
Στεφάνῳ συνάπτειν, νέρθεν ἐξικνούμενος.
γρ. ὧ κεῖ- Τούτοις μὲν οὖν Βορεῖος ὥρισται * τόπος.
σαι γρ. Τὸ πρὸς νότον δὲ τὴν δὲ τὴν τάξιν `κρατεῖ,
ἔχει, Υπ' αὐτὸ κέντρον Σκορπίου, βωμὸς τέως.
γρ Χηλὰς Χηλαῖς * δ' ὑπ' αὐταῖς, Σκορπίου τε σώματα
δ' ὑπ' Τὰ πρόσθε Κενταύροιο φαίνεται μέλη.
αὐτάς. Νέρθεν χεροῖν τοῦ δε θηρίου δέμας.
Εμπροσθίοιν δὲ τοξότου χεροῖν ὕπο
Δινωτὸς ἄστρων κύκλος ἀμφελίσσεται.

Ενθα

39. τῶν δε δελφίνων) Nisi legas δελφῖνος, nescio qvare usus est numero multitudinis, cùm singulare sit signum. Sed cùm paulò pòst Delphini injiciat mentionem, suspicor aliam vocem desiderari ἀντὶ τῶν δελφίνων.

45. ἀλλ' ὅρα) Non est ut negem mendosa hæc esse, qvamvis eliciatur sensus legendo, ἐξικνούμενον.

48. τὸ πρὸς νότον) Malim τὰ πρὸς. Mox pro σώματα, melius σώματι, qvia dixit χηλαῖς, neqve enim Nepa duplex habet corpus, nisi Chelas ipsas, qvæ pro libra usurpantur, corpus aliud facis ab ipso corpore, id est, partes sejungis à toto.

Arct. minoris pone postremum pedem
Cepheus figuram conficit Trianguli.
Manu fugacem dextera captans avem,
Sub cujus alam dirigit pedem Ferus,
Qvem media late Piscium vident loca.
Sic ista sedes pondere astrorum gemit
Qvæ dicta supra, qvæqve nunc novissime.
Suum ante Cepheum Cassiepia sedem habet,
Et ipse Perseus celeripes falcem tenens,
Pedibusqve terga fortis Aurigæ premens.
Eqvo cohærens aptat Andromedæ caput,
Cum ventre eqvino stella eadem fulgurans.
Interqve Olorem & altero Nixum genu
Lyra collocata est: Delphis at contra sedens
In medio ad ortus siderum horum visitur.
Tum vero eqvinum proxime apparet caput.
At Capricornus supra habens Aqvarium
Caudam prope ipsam vertice adjectat suo:
Supraqve Delphin & Sagitta, Aqvila & simul.
Tenet Ophiuchus ipse utraqve Angvem manu,
Ipse Angvis infra [qvod volenti cernere est]
Caput videtur cum Corona jungere.
En sidera hæc sunt partis ad Boream sitæ:
Qvæ versus Austrum, hunc ordinem contra obtinent:
Sub ipsum acumen Scorpii Ara visitur.
Chelis sub ipsis & Nepæ corpore
Priora parent membra Centauri senis:
Corpus ferinum noscitur subter manus.
Verum sub anticas Sagittari manus
Rotatus orbis siderum convolvitur.

Ἔνθεν δὲ ἄλλος κύκλος ἐς κικλήσκεται
Ὁ νότιος, ἰχθύς τ' ἄλλος ἔσθ' ὁρώμενος.
Ὕδρα δ', ὑπ' αὐτὴν παρθένον λέοντά τε
Μέσον, πρὸς αὐτὸν καρκίνον δὲ, κρᾶτ' ἔχει:
Οὐρὰν δὲ, Κενταύρου πρὸς ὀπισθίους πόδας;
Καμπαῖς δ' ὑπ' αὐταῖς, ἐστὶν " εὔσημος μάλα
Κρατὴρ, κόραξ τε, πρὸς τὰ Κενταύρου μέλη.
Ἴδοις δ' ἂν, Ὠρίωνος ἐξ ἀριστερῶν,
Ποταμὸν ποσί θ' ὑπ' αὐτοῖσιν, ὠκύπουν λαγὼν,
Ὃς λαμπρὸν αὐγαῖς σείριον φεύγει κύνα.
Κυνὸς δ' ὀπισθίοις πελάζεται ποσὶ,
Πηδάλιον. ἀστὴρ τ' ἐξαναστράπτων φλογὶ
Μέλεσι συνάπτει· καὶ πεπλήρωται τόπος.
Ταύρου δὲ δεινὸν πρὸς πόδ' ἐντείνων χέρα
Λαμπροῖς ἐν ἄστροις λαμπρὸς Ὠρίων μέγας,
Διδύμοισι προτείνει χεῖρα δεξιούμενος·
Προκύων δὲ, χειρὸς δεξιᾶς ἐστιν πέλας,
Κριός θ' ὑπ' αὐτὸν, ἰχθύων τε σώματα.
γρ. πρωκ- Παρ' οὓς ἱκνεῖται κῆτος ἐν πρώτοισι " δὲ
τοῖσι Σύνδεσμον ἰχθῦς κοινὸν ἔχον ἀστέρα.
Τοιάδε τάξει σχηματίζοντ' ἀστέρες,
Θεῶν βροτοῖσι τὴν χάριν δωρουμένων.
Εἴτ' οὖν ἀμήτηρ Παλλὰς ὥρισε βροτοῖς,
Εἴθ' ἥλιος τηλωπὸν ἀστέρων θέσιν,
Θεῶν τὸ μηχάνημα. πάντας δ' ἐν βραχεῖ
Φράσαι βρότειος οὐκ ἂν ἐξεύροι νόος.
Αἰθὴρ δὲ κόσμου τοῦ δέ τ' αἰῶνος δρόμον
Ὡς εὖ διεστάθμησεν αὐτουργὸς φύσις.
Κριός Πρῶτος χορείας Κριὸς ἡγεῖται κύκλου,
γρ. Εἰθ' ὅτι * Ὅτι κρίσει γε πάντα συγκρίνας ἔχει·
Συνῆλθε γὰρ πρὸς αὐτὸ τοῦτο συγκριθείς.

Ἐξ

70. διδύμοισι) lege, διδύμοις. Quorsum enim in alteram sedem Anapæstum non necessarium inducas?

73. ἐν πρώτοισι δὲ) Non puto primarium verbo postremo & flagitioso mutandum esse. Potius dixisset, ἐν οὐραῖσι δὲ. Neque enim cohærent Pisces posterioribus, cum mutuo sint obversi.

79. Θεῶν τὸ μηχάνημα) Vera & pia sententia, non à Christianis solum, sed bonis illis paganis celebrata; puta Arato & Dionysio; περιηγητῇ.

Hinc orbis alius qvi vocatur Circulus
Auſtrinus, alius Piſciumqve cernitur.
At Virgini & medio Leoni ſubjacet
Dira *Hydra*, ad aſprum qvæ caput Cancrum refert.
Caudamqve Centauri ad pedes retro ultimos.
Spiris ſub ipſis maxime illuſtris manet
Crater, & inde membra Centauri prope
Stat Corvus, Orionis ad lævam ſedet
Flumen, ſub ipſis pedibus eſt levipes Lepus,
Qvi fulgerantem Sirium fugit Canem.
Pedibus propinqvat ultimis Caniculæ,
Servaculum Argus; & cohæret artubus
Flammis coruſcum ſidus, atqve implet locum:
Manumqve tendens ad gravem Tauri pedem
Micantia inter ſidera Orion micans,
Tendit gemellis alteram Laconibus:
Sed eſt propinqvus dexteræ Antecanis manus.
Aries ſub ipſum eſt, Piſciumqve corpora:
Qvis ſæva Piſtrix adjacet, ſed Piſcibus
Commune vinclum & ſidus in primis nitet.
. Tales figuras ſidera & ſedes habent,
Benignitas qvæ Numinis mortalibus
Conceſſit: Ergo ſeu patrima Pallas, aut
Sol ordinavit huncce ſtellarum ſitum,
Opus eſt Deorum, humana nec ſollertia
Referre poſſit omnia in compendium.
Mundi atqve vitæ aduerte curſum, qvam bene
Natura diſpenſavit ipſa opifex ſui.
Præſul choreæ circuli dux eſt gregis. *ARIES.*
Qvod congregata cuncta diſcernat cate.
Nam comparatus hoc ad ipſum convenit.

82. Κριὸς) Hoc Etymon, ἀπὸ τῆς κρίσεως, Græce tantum lingvæ convenit: nam ſi Arietem vocas, aliud excogitandum eſt. Alii tamen κριὸν, dictum volunt propter κάρα, qvia cornibus pollet, & eſt ἀσελγόκερως: unde κυρίττειν, ex κορύπτειν, cornu ferire Virgilio. Itaqve recte Suidas, κριὸς ὁ τὸ κάρα ἱέμενος: qviqve ut ait idem Marco iraſcitur in cornua.

Εξ οὖγε ἔτο Κριὸς ὄνομ' ἔχε βροτοῖς.
Κρίνων μὲν ἔαρος χείματος τε μεταβολὰς,
Κρίνων δὲ μῆκος ἡμέρας νυκτός τ' ἴσον.
ἴσ. γ' Οθεν γε κόσμου κόσμον ἀντηλλάξατο,
ἀκόσμου Ὅ γὰρ βροτοῖς ἔνειμε, περὶ θεῶν ἔχει:
γρ. δ' ἄρ Διὸ δὴ κρίσει καὶ τοὔνομ' ὥρισαν θεοί.
Κριὸν κριτηρίῳ γὰρ εὖ διείλετο
Ισην πρὸς ἠῶ καὶ πρὸς ἑσπέραν ἔχειν.
Ταῦρος Κεῖται δ' ἐφεξῆς Ταῦρος, ὡς γεωμόροις
Τύποις ἐοικὼς κεῖνος· ὃς κατ' αὐχένα
Στεῤῥῷ γένοντι τοῖον ἁρμόζει ζυγόν,
Γαμψοῖς ἀρότροις αὔλακος σχίζων γύας·
Η δ' ἀςέρων ἡ τάξις· ὃς πάλαι ποτὲ
Εκλήζετ' οὐχὶ Ταῦρος, ἀλλ' οὖρος βροτοῖς
Οσπερ καλεῖται πᾶσι γερμόνων φύλαξ.
Δίδυμοι Δίδυμοι δὲ κεῖνται τάξεσι σαφεςάταις
Επεὶ γότ' ἤδη καρπὸς αὔξεται διπλοῦς.
Χλόη δ' ὑπὲρ γῆς ἄρχεται σχίζειν φύσιν,
Καὶ δισσὰ φυλλῶν αὔξεται βλαςήματα
Πρὸς εὐδινήνην ἤερος κατάςασιν.
Καρκίνος Ὁ δ' ἀλλαγὴν ςοιχεῖον ἀντιλαμβάνων
ἴσ. καρπί- Καρκίνος ὑπάρχων ἐν χρόνοισι καρπιμος.
μοις. Εκ γῆς γέλσον καρπὸν ἐμφαίνων βροτοῖς,
Εξῆς γέτακται τάξεσι σαφεςάταις.
Λέων Εχει δ' ἀριθμὸν ἐν μέρει πέμπτῳ Λέων,
γρ. γα- Λεαίνεται γὰρ, εἶτα καὶ χαράσσεται,
λάζεται, Θερμαῖς πυριφλόγοισιν ἡλίου βολαῖς,
Τὰ πρὶν βρύοντα γῆς ὕπερθεν αὔεται.
Ο δ' ὀλλύων χρόνοισιν αὐδᾶται Λέων.

Εγγὺς

98 ἡ δ' ἀςέρων) Qvorſum hæc verba qvibus initium fecit ? Sane hic mihi videntur ἀπροσδιόνυσα, & alia cenſeo ſubſtituenda, qvæ fortaſſis alia ſcripta exemplaria ſuppeditabunt.

Ibid. ὃς πάλαι ποτὲ) Vetus aureum ſeculum innuit, qvo boum nullus erat cuſtos, imo ipſe bos erat (ut cum Frontino loqvar) arvifinius. Tanta erat ejus ætatis innocentia probitasqve. Nam limites (ut ait idem bonus auctor Grammaticus) ante Jovem nulli erant, proinde lites nullæ, ideoqve tandem poſitus limis litem ut diſcerneret arvis, ut ait divinus Agricola Maro. Itaqve non mirum ſi tanta bovem reverentia coluit antiqvitas, ut eum occidiſſe juxta periculoſum fuerit atqve civem. Sane vero οὖρον, de bove recte dici, vel ipſe

Et inde Grajum nomen hoc indeptus est
Crion, qvod hiemis viris & discrimina,
Noctisqve cernat & diei horas pares:
Ex mole confusissima hunc mundum excitans.
Nam dona Divum impertiit mortalibus,
Unde indidere nomen à Crisi dii,
Crion vocantes, namqve decretorius
Occasum & ortum scindit æqvo examine.
Tauri secunda sedes est, & formam habet — *TAURUS.*
Arvum colentis qvi jugum cervicibus
Poscit torosis, & recurvi pondere
Gemens aratri sulcat arva prosecans.
Hic ordo siderum, neqve hunc antiqvitus
Taurum vocabant, Urus huic nomen fuit
Qva Terminorum voce custos noscitur.
Gemini seqvuntur ordinem clarissimum, — *GEMINI.*
Dicti inde qvod tunc fructus augescat duplex,
Superqve terris herba Naturam secet,
Binæqve crescant frondium propagines,
Tepente tersi molliter statu aëris.
At qvi movetur gressibus retrogradis, — *CANCER.*
Gaudetqve cancer fructuoso tempore,
Frugesqve monstrat perficas mortalibus,
Clarum deinde sedis ordinem tenet.
Qvintam jubatus occupat sedem Leo, — *LEO.*
Nam liditurqve læditurqve perdite
Compunctus assi ardore Solis igneo.
Tunc omnis arbos, omne marcescit satum:
Per tempora autem perbitans, audit Leo.

 Hunc

ipse Bootes fidem faciet qvi Ursæ οὖρος, vel φύλαξ, dictus est. Tum ille sesqvi versus καὶ βοὸς οὖρον. Ἀσκητὶν χρυσῷ παμφανόωντι κέρας ex Anthologia puto, faciunt existimem priscis illis temporibus, qvibus ante Jovem nulli subigebant arua coloni, bovem pro cane fuisse ad custodiam, ut postea ad laborem.

111. λεαίνεται γὰρ) Neqve placet hoc Leonis etymon. Alii melius, παρὰ τὸ λεύσσειν. Sunt enim ardentes & ignei oculi illius feræ, qvæ merito à Solo substantiam & naturam trahere existimatur censente Macrobio.

114. ὁ δ' ὄλλυων Sententiam hanc nuspiam alibi qvod meminerim, legi. Si qvi sint meliore memoria, scire velim ecqvid recordentur. Hujus indicii maximam à me inibunt gratiam.

Παρθένος Ἐγγὺς δ' ἰούτου, παρθένου κεῖται τύπος.
Πρὸ τοῦ γὰρ εἰς τόδ' ἄστρον ἥλιον μολεῖν,
Ἄφθαρτα γαίης πάντα τηρεῖται γένη.
Τὸ δ' οὐδέπω τὴν πεῖραν εἰληχὸς φθορᾶς,
Κατωνόμασται πᾶσι παρθένου βίος.
Χηλαί Χηλαὶ δ' ἐπειδὴ σῖτος εἰς δόμους βροτῶν
Γεωμόροισι χερσὶν ἐξηθροισμένος
Πόνοισιν εἰς τὰ δώματ' ἐνσωρεύεται.
Τότ' εἰς μέλαθρα συμφορούμενος τροφὰς
Παρέχει τροφαῖσι ταῖσιν ἠριθμημέναις.
Σκορπίος Ὅταν δὲ πλείας ὥριον τεύχῃ σπόρον,
Ὁ δ' ἐκκομίζει σπέρμα γῆς ἐν ἀγκάλαις
Μόχθων ἐπ' ἄκρων ἐκτὸς εἰσφορούμενος,
Ὕπερθεν ἤδη σκορπίος τότ' οἴχεται.
Σκορπίζεται γὰρ σῖτος εἰς δόμους χθονός,
Ὅπως τέλειος καρπὸς αὐξηθῇ βροτοῖς.
Τοξότης. Μεθ' ὃν κύκλου φοραῖσι ταῖς πολυστρόφοις
Εὔσημος, οὐκ ἄσημός ἐστι τοξότης,
Ἐκ γῆς γὰρ ἤδη καρπὸς ἐκτοξεύεται,
Τὰ νέρθε δεικνὺς γαστρὸς οὐ κεκρυμμένα·
Νέοις γὰρ ὕπερθε φύεται κεντρίσμασι.
Ὁ δ' ἐκ διμόρφου σώματος φαίνων μήλη
Αἰγόκερως Τηλωπὸς ἄστρων Αἰγόκερως κεκλημένος,
Καλῶς τετύχηκεν ὀνόματος τοῦ δ' ἐν βροτοῖς,
Τὰ πρόσθε μὲν γὰρ αἰγόπλαστα δείκνυται,
Οὐρὰ δ' ὄπισθεν ἰχθύος θαλασσίου.
Ἡ μὲν γὰρ ἐν γῇ φέρβεται χλοηφόρῳ,
Ἡ δ' ἐν κλύδωνι τρέχεται γλαυκηπόρῳ,

Εἰς

am. Tamen qvia in Meſopotamia vehementi vi Solis Leones à culicibus ita per oculos infeſtari dicuntur ut in flumen ſe proripiant & mergantur, ſuſpicor huc reſpexiſſe hunc Sphæræ ἰαμβογράφον. Exiſtimaverit etiam aliqvis dictum hoc de longævitate, qvia μακρόβιον eſſe Leonem, etiam Ariſtoteles in hiſtoriis perſvadet fidemqve factam ait ex claudo capto, cujus dentes vetuſtas infregerat & minuerat. Sed profecto χρόνοισιν non idem eſt qvod χρόνῳ, Græce ſcientibus. Itaqve priori ſententiæ potius ſubſcribo. (*Forte non opus inqviſitione ulteriore, ſi obſervetur ad ſoles vires in dodecatemoriis a poeta reſpici, neqve enim cancer per ſe* καρπιμος *nec* λέων ὀλλύων *ſed* κάρπιμος *in Cancro ſol, &* ὀλλύων *in Leone.*)

Hunc proxime astat forma puræ Virginis, **VIRGO.**
Qvia ante qvam Sol sidus hoc percurrerit
Servantur incorrupta terrea omnia:
Corruptionis qvidqvid autem expers manet
Omnes vocare virginis vitam solent.
At Libra qvando messe collecta domos **CHELÆ vel LIBRA.**
Implent coloni, acervus ingens tritici
Servatur horreis, tunc alibres sufficit
Conferta fruges in numerum alimonia.
Mox alma Pleias qvando sementem facit, **SCORPIUS.**
Et summo in arua se labore conferens
Exportat ulnis cultor agri semina,
Tunc Sparsor exit Scorpius, nam spargitur.
Et dissipatur triticum in terræ domos,
Ut intus hominis persica augescat seges.
Post tortuosis circuli in spiris seqvens **SAGISTARIUS.**
Missor sagittæ apparet haud ignobilis,
Nam fructus omnis jamqve terræ emittitur,
Jam jam retectis ventris imi partibus
Crescens novello per superna acumine.
At Capricornus corpore ambiguo nitens **CAPRICORNUS.**
Sidus remotum, nomen hoc jure obtinet:
Priora membra scilicet produnt Capram,
Piscem marinum cauda postrema arguit,
Illa in virente vivit herbarum solo,
Hæc æstuosi gurgitis natat salo,

Natura

119. *παρθένου βίος*) Hinc apud Græcos Παρθενία, dicitur pura vita, & Parthenii dicti teste Svida, οἱ ἄφθοροι: neqve hoc solum, purum pelagus & piratis intentatum, dictum est, παρθένιον πέλαγος.

120. *χηλαὶ*) Nomine Chelarum intelligitur Libra. Qvia Chelæ (cujus dodecatemorion in Libra finitur) partem occupant ipsius Libræ. Et vero sic usurpant Aratus & Manilius. Cæterum inter alia significata χηλὴ, etiam est alimentum, hinc illud φορτικὸν Etymon, cui si non credidero non desinam propterea Christianus esse.

124. *τροφαῖσι*) Non satis intelligo hæc verba. Itaqve Problematicè inqviram: An qvia triticum expenditur ad stateram & fit demensum? An potius per τροφὰς pecudes, id est, τὰ θρέμματα, intelligi. Ignoscant eruditi ignaro & ambigenti.

129. *σκορπίζεται*) Neqve hic ausculto huic Etymologiæ. Nam si hæc in Scorpio valet ratio, rogo vos, qvare Nepam non seqvetur?

135. *νέοις γὰρ*) melius, νέοις γ'.

γρ. ταὐτό Εἰς ταυτὸν ἤχθη πᾶσα γὰρ θνητῶν φύσις·
γ Ἔχει δίυγρον πνεῦμα καὶ ξηρὰς τροφάς.
Ὑδροχοός Δεινὸν δ' ὕπερθεν τάξιν ἐκλιπὼν, ὕδωρ
γρ. Νέος. Νέφος προβάλλει λοξὸς ἐκχῦσαι δέπας,
Ὃς συνταράσσει χείματος κόσμον πάγους.
ἴσ. διαρ. Ἐκ γῆς ἢ νοτίδα νάματος διὰ πασαν
πάσας. Ἐπάγει πολὺν χειμῶνα καὶ πνοὰς βροτοῖς,
Κόσμον καλύπτων οἷάπερ λευκῷ πέπλῳ,
Δεικνὺς ἐν οἷοις σῆμα δηλοῦται κύλου.
Διὸ δὴ καλῶς εἴληχε καὶ τοῦτ' ἐπώνυμον,
ἴσ. ἐν, ἤ, Ὑδροχόος * δίναισιν εἰς τάξιν μολών.
ὡς, δί. Μεθ' ὃν κυκλεῖται κύκλος εἰλίσσων πνοὰς
Ἰχθῦς Ἀνέμοις ἐναλλὰξ σχῆμα τηλαυγὲς διπλοῦν
Ἀντίστροφον δρόμοισιν ἐμφαίνων τρόπον.
Οὐ γὰρ κάρα μὲν λοξὸν, οὐ δ' ἀπόστροφον
Πρόσωπον, ὀρθὴν τάξιν εἰλεῖται κύκλους
Ὁ μὲν βορείου κλίματος νεύων πόλῳ,
Ὁ δ' εἰς νότου κέλευθον εἰς δύνειν βίᾳ.
Διὸ δὲ πνοαῖσι τὰν βυθῷ κεκρυμμένα
Ἔδειξαν ἰχθῦς, πᾶς γὰρ εἰς βυθὸν πεσὼν
Ἄνεμος, ταράσσει κῦμα, σημαίνων βροτοῖς
Χειμῶνα τακτόν· ἐξ ἐπιστροφῆς κλύδων
Εἰλιγμὲν ἐκ γῆς ὕδασι προσφέρων, σφοδρὸν
Δείκνυσι καιροῦ σχῆμα, χειμῶνος φύσιν·
Ὅθεν διπλοῖσι χρώμενοι καιροῦ δρόμοις
Ἀνέμων ἔχουσι τάξιν οὐ μετρουμένην.

143. εἰς ταυτὸν ἤχθη) vel lege, τοῦτον, cum eruditorum Phœnice Jos. Scaligero, vel αὐτόν. Hoc enim innuitur, ad Capricorni naturam omnia referri, qvi siccus est & humidus: Qvibus qvalitatibus & hominis natura constat, & omnia in orbe terrarum viventia Deus naturæ auctor perficit.

145 δεινὸν) non placet, τὸ δεινόν. Potius δεινῶν, qvi vortices sunt, legendum suspicer nisi aliter censeant acutiores & eruditiores viri, qvorum probabilioribus rationibus non solum manus, sed etiam suram præbebo libens.

152. εἴληχε καὶ) Dele illud καὶ, qvod ex præcedenti syllaba χε supercrevit, lapsu usitato & facili; ut contra versu seqventi ὑδροχόος, geminata ultima syllaba ος, sed degenerans in ω magnum.

Natura fertur omnis huc mortalium,
Siccisqve vescens humidoqve spiritu.
At vorticosæ sedis emansor Puer
Obliqvat urnam, & fundit undas desuper:
Colles honorem turbat hibernum movens,
Laticisqve terræ raptor humentis, nigram
Hiemem, procellas atqve ventos invehit,
Operitqve mundum veste tanqvam candida,
Et obstinet qvà circuli signum patet.
Jure ergo Aqvarî nomen huic sorte obtigit
Sedem obtinenti propter undarum globos.

PISCES

Post hunc rotator gyrat auras circulus
Ventósqve mutat, forma longi luminis,
Gemella, cursu versa stat contrario:
Aversa qvamvis frons & obstitum caput,
Tamen seqvuntur circuli rectum ordinem.
Septentrionis iste vergit ad polum,
Hic vi capessit humidas Austri Vias.
Itaqve in profundo qvæ latent perflamina
Pisces revelant: ventus in fundum cadens
Conturbat undas, nuntians mortalibus
Hiemem & procellas, æstus ut reciprocus,
Qvi verticem undis addit è terræ sinu,
Portendit atræ tempus hiemis asperum.
Hinc est qvod illi duplici cum temporis
Cursu, fruuntur flaminum immenso ordine.

Finis Sphæræ veteris.

CAPUT XIII.

1. *Elenchus*) Alphabeticus Pythagoricorum apud veteres memoratorum.*

ABaris Hyperboreus ad qvem liber ferebatur ſub Pythagoræ nomine, & cum qvo de rebus præclaris Pythagoras cum apud Phalaridem captivus eſſet diſſeruiſſe dicitur. Vide qvæ dixi Libro I. cap. 2. ſect. 7. ubi Abarin Pythagorâ antiqviorem ex Harpocratione obſervavi. Qvæ porro de Abaride in veterum ſcriptis ſive vera ſive commentitia feruntur, ea non indiligenter collegit ſingulari diatriba Carolus Godfridus Zapfius, Lipſiæ 1706.

Abroteles Tarentinus.

Achmonidas Tarentinus.

Acrion Locrus, qvem inter alios Pythagoricos adiit Platō teſte Cicerone Lib. V. de finibus. In Valerii Maximi Codicibus VIII. 7. extern. 3. *Arion.*

Acron Medicus Agrigentinus, de qvo Svidas, Heſychius illuſtris & viri docti ad Empedoclem Laërtii VIII. 65. Hippocrati æqvalis fuit.

Acuſilaus Tarentinus.

Adicius Locrus.

Æetius

* Qvibus nullum teſtimonium additum vides, ii apud ſolum Jamblichum c. ult. de vitâ Pythagoræ memorantur. Neqve aſſentior Præſtantiſſimo Lloydio, qvi pleraqve nomina Pythagoricorum (ex 218. ducenta) conficta eſſe á Jamblicho conjicit. Qvorſum enim tot falſa confinxiſſet, qvi multa vera prætermiſit. Notum porro eſt diſcipulorum Pythagoræ alios fuiſſe ἐσωτερικὺς, ut auctor Philoſophumenon ſub Origenis nomine, appellat, qvos Jamblichus c. 18. Πυθαγορικὺς: alios ἐξωτερικὺς qvos Jamblichus vocat Πυθαγοριστάς. Ariſtophontis qvoqve Comici drama fuit Πυθαγοριστὴς, laudatum Athenæo VI. p 238. Sive ut Anonymus Vitæ ſcriptor apud Photium Cod. CCLIX. pag. 712. Svidas in Πυθαγ. & Schol. Theocriti Idyll. XIV. p. 207. eos diſtingvit, alii fuere Πυθαγορικοὶ propriè dicti, qvi cum ipſo Pythagora verſati ſunt: alii Πυθαγόρειοι horum diſcipuli, alii deniqve Πυθαγορισταὶ οἱ ἄλλως ἔξωθεν Ζηλωταί. Certum tamen eſt hanc diſtinctionem, veterum ſcriptorum uſu non comprobari, & recentius commentum videtur Dodvvello p. 163. de vita Pythag. De diſtinctione in ἀκυσματικὺς & μαθηματικὺς, vide infra in Hippomede.

Æetius Parius.
Ægon Crotoniata.
Æmon Crotoniata.
Æneas Metapontinus.
Ænesidamus. Vide A[illegible]
Æschylus Poeta Tragicus [illegible]
p.179. Diversus ni[illegible]
Pythagorici. Ar[illegible]
Ageas Crotoniata.
Agelas Crotoniata.
Agesarchus Metapontinus.
Agesidamus Metapontinus, [illegible]
legitur Ænesidamus.
Agylus Crotoniata.
Alcæus cujus gener & hæres [illegible]
Alcias Metapontinus, sive ut a[illegible]
primitur, Alceas.
Alcimachus Parius Aristocratiæ [illegible]
Metone & Democede. Vi[illegible]
Alcmæon Crotoniata juvenis Py[illegible]
c.23. qvod confirmat Aristot[illegible]
σικον λόγον ad Brontinum, L[illegible]
83. Meminit illius libri etiam [illegible]
mæonem liber Aristotelis [illegible]
tercidit.
Alexander Polyhistor ἐν τῷ περὶ [illegible]
rillo IV. contra Julian. p. 133.
Alexicrates. Plutarch. VIII. 7. sympos.
Alopecius Metapontinus.
Amœnus Parius.
Amyclas Heracleotes qvem inter claros [illegible]
in Euclidem: Pythagoricum voca[illegible]
Anatolium ex qvo auctor Theologume[illegible]
descripsit Pythagoricum fuisse mihi [illegible]
Anaxilaus Larissæus, de qvo dixi infra [illegible]
Anaxilao Comico. Pythagoricum & [illegible]
nico ad Olymp. CLXXXVIII. ubi urbe
refert.

[illegible]or * Platonis, & à Pytha-
[illegible] Phot. 259. Aristoxenum
[illegible]. Archytæ effigies duplex
[illegible] Græcar. T. 2. tabula 49.
[illegible]eri:
[illegible] & 3.
[illegible]otelis p. 97. & 103. no-
[illegible]elem qvæ de oppositis

[illegible]spicit & Plutarchus Ar-
[illegible]us lib. I. Harmonic.
[illegible] ἐπιμεληθεὶς Μουσι-
[illegible]rmonica Ptolemæi. p.
[illegible] I. 45.

[illegible]us Theonis interpres
[illegible]Ceterum non assentior
[illegible]undem esse suspicatur
[illegible] illo de natura & affe-
[illegible] παντὸς minime facit.
[illegible]m Pythagoricum (Dac
[illegible] disciplinæ auctore re-
[illegible] Tabulam item minu-
[illegible] 1536.
[illegible]Platonem. id. VIII. 80.
[illegible] qvæ de educatione pue-

[illegible]rio nescio qvo Aleman-
[illegible]minis Animæ. Heiden-

[illegible]mblich. 3. de disciplina
[illegible] Porphyrius in Harmo-
[illegible]ujus μάλιστα γνήσια esse,
hoc

[illegible]chio, leges apud Tzetzam XI.
[illegible]num. id. X. hist 359. ab Archy-
[illegible] Ἀρχυτ. Rempublicam
[illegible] educandis p. 8. & 10.

De Anchito Vide infra in Pausania.

Androcydes allegatur à Nicomacho 1. Arithmet. p. 5. & Clemente Alex. 7. Strom. p. 718. (ubi profert dictum ejus * qvod Androcydis nomine suppresso legitur etiam in Plutarcho περὶ εὐθυμίας) Apostolio proverb. XVII. 33. Ejus περὶ συμβόλων Πυθαγορικῶν Jamblic. vit. Pythag. c. 28. p. 134. & in Theologumenis Arithmeticæ qvorum idem forte Jamblichus auctor. p. 41. ubi de senario. Respicit id ipsum opus Clemens Alex. 5. Strom. p. 568. Apud Apostolium XVII. prov. 33. male vocatur Ἀνδοκύδης & apud Grotium ad Act. XIX. 19. Ἀνδοκίδης. Fuit & Androcydes qvidam Cyzicenus pictor, cujus meminit Plutarchus Pelopida p. 291. Confer Franciscum Junium in Catalogo pictorum.

Anthen Carthaginiensis.

Anthimedon Crotoniata.

Anthimenes Metapontinus.

Antocharidas Laco.

Aphranór. Vide infra Evphranor.

Apollonius Tyanensis. Vide infra Lib. IV. & qvæ ad Eunapii procemium adnotavi. Ἐν τοῖς περὶ Πυθαγόρου laudatur à Porphyrio, & Svidas inter alia eum testatur scripsisse Πυθαγόρου βίον. Effigies Apollonii exhibetur à Jac. Gronovio T. 3. thesauri Antiqvitat. Græcar.

Apollophanes. Euseb. VI, 19. Hist.

Appii Cœci carmen Pythagoræorum videri sibi ait Cicero IV. Tusculan. cap. 2.

Arceas Tarentinus.

Arcesus. Plutarch. de genio Socratis f. 583.

Archemachus Tarentinus.

Archestratus Gelous apud Athenæum VII. p. 288. per ironiam Pythagoricus appellatur, cum esset luxuriæ Magister & gulæ.

Archippus Samius.

Archippus Tarentinus. Thebis scholas habuit teste Hieron. in Rufin. Inter primos hic fuit qvi cum Lyside commentarios Philosophiæ Pythagoricæ edidit. Vide Porphyr. p. 40. & infra in Cylon. De anima qvædam scripto prodidisse Archippum, Epaminondam, Aristæum, Gorgiadem & Diodorum notat Claudianus Mamertus Lib. II. c. 7. de statu animæ.

AR-

* Sententia hæc est: ὅ,τι σαρκῶν ἐμφορήσεις σῶμα μὲν ῥωμαλέον ἀπεργάζονται, ψυχὴν δὲ ἀσθενεστέραν. Confer Theodor. Canterum Lib. I, Var. Lect. c. 16.

ARCHYTAS Tarentinus πρεσβύτερος, præceptor * Platonis, & à Pythagora in ſucceſſione octavus. Anonym. apud Phot. 259. Ariſtoxenum in Archytæ vita laudat Athenæus XII. p. 545. Archytæ effigies duplex occurrit in Clariſſ. Gronovii theſauro Antiqv. Græcar. T. 2. tabula 49.

Scripta Archytæ hæc apud veteres memorata reperi:

Περὶ τοῦ ἀγαθοῦ ἀνδρὸς καὶ εὐδαίμονος. Stob. Serm. 1. & 3.

Περὶ Ἀντικειμένων. Simplicius in Categorias Ariſtotelis p. 97. & 103. notans ex hoc Archytæ ſcripto hauſiſſe Ariſtotelem qvæ de oppoſitis diſputat.

Ἁρμονικόν. Nicomachus Lib. I. Arithmet. p. 5. Reſpicit & Plutarchus Archytam laudans p. 1147. de Muſica, Ptolemæus lib. I. Harmonic. cap. 5. cui Archytas dicitur μάλιστα τῶν Πυθαγορείων ἐπιμεληθεὶς Μουσικῆς. Theo Smyrnæus p. 94. Porphyrius in Harmonica Ptolemæi. p. 210. 276. 317. Confer Alex. Morum ad Lucæ VI. 45.

Περὶ Ἀρχῶν. Stob. Eclog. p. 80. 82.

Περὶ Αὐλῶν. Athenæus Lib. IV. ſub extrem.

Περὶ τῆς Δεκάδος. Theo Smyrnæus, p. 166. ubi vetus Theonis interpres latinus ineditus decadem vertit *denitatem*. Ceterum non aſſentior Rev. Joh. Andreæ Schmidio qvi hunc librum eundem eſſe ſuſpicatur cum Libro Archytæ περὶ τοῦ παντός. Nam in illo de natura & affectionibus numeri egerat, qvod in libello περὶ παντὸς minime facit. Geometricalis menſæ traditionem ſive abacum Pythagoricum (Das Ein mahl eins) ab Archyta non ſordido hujus diſciplinæ auctore repetit Boëthius lib. 1. Geometriæ p. 1516. 1518. Tabulam item minutiis menſurarum diſpertiendis, lib. 2. p. 1535. 1536.

Epiſtola ad Dionyſium apud Laërtium III. 22. ad Platonem. id. VIII. 80.

Περὶ τῆς Ἠθικῆς παιδείας. Stob. ſerm. 1. Vide & qvæ de educatione puerorum ex Archyta Philoſtratus VI. 14.

Librum Archytæ de *eventibus in natura*, è monaſterio neſcio qvo Alemanniæ ad ſe perlatum eſſe teſtatur auctor Luminis Animæ. Heidenreich in pandectis Brandeb.

Περὶ Μαθηματικῆς ἐπιστήμης. Stob. ſerm. 41. Jamblich. 3. de diſciplina Pythag. c. 11. (p. 59. in Scutellii verſione.) Porphyrius in Harmonica Ptolemæi p. 236. ubi addit Archytæ hujus μάλιστα γνήσια eſſe,

 hoc

* Archytæ ſervum fuiſſe Platonem, emtum à Poſide navarcho, legas apud Tzetzam XI. hiſt. 362. Polidi illum dediſſe ſive vendidiſſe Dionyſium tyrannum, id. X. hiſt. 359. ab Archyta ſervatum Platonem qvo minus à Dionyſio interficeretur. Svid. Ἀρχύτ. Rempublicam geſſiſſe Archytas & exercitum duxiſſe traditur à Plutarcho de liberis educandis p. 8. & 10.

hoc est Philosophiam Pythagoricam qvam rectissime referre. Ex Porphyrio depromsit *H. Stephanus* fragmentum Archytæ qvod Græce A. 1657. 8. p. 80. seq. edidit cum Aristotele περὶ ἀκουστῶν per eundem Porphyrium servato, & nonnullis ejusdem Aristotelis ac Theophrasti, & Sotionis libello de flum. qvæ suo loco libro III. recensui. Idem Archytæ fragmentum cum versione sua, & disqvisitione de ætate Archytæ, qva binos Archytas Pythagoricos, seniorem alterum, alterum juniorem fuisse disputat, in lucem edidit V. C. *Joannes Grammius* Havniæ 1707. 4. Idem opus Archytæ περὶ μαθηματικῆς videtur respicere Boëthius Archytam laudans in libris Geometriæ & III. 11. Music. & V. 16.

Μηχανικὰ s. de Machinationibus. Vitruv. præf. Lib. VII. qvanqvam Laërtius VIII. 82. Archytam Architectum libri περὶ Μηχανικῆς auctorem à nostro distingvit. Idem tamen de nostro, sect. 83. οὗτος πρῶτος τὰ μηχανικὰ ταῖς μαθηματικαῖς προσχησάμενος ἀρχαῖς ἐμεθόδευσε.

Περὶ νόμου καὶ δικαιοσύνης. Stob. serm. 41. & 44.

Περὶ νοῦ καὶ Αἰσθήσεως. Stob. Eclog. 92. Jamblichus 3. de disciplina Pythag. c. 8. (in Scutellii versione p. 56. seqq. græce enim liber ille Jamblichi hactenus ineditus.)

Περὶ ὄντος. Stob. Eclog. p. 158. Magnificum Archytæ opus de rerum natura. Claudian. Mamertus II. de statu animæ.

Ὅροι. Aristot. VIII. 2. Metaphys.

Περὶ τοῦ παντὸς Φύσιος libellus Dorice scriptus etiamnum exstat, qvo primus universa in decem classes qvæ vulgo categorias sive prædicamenta vocamus Archytas distribuit. Prodiit Græce & lat. Venet. 1571. 8vo. Memorat Syrianus in Hermogenem & Simplicius * in Categorias passim. Tum Boëthius II. 41. Arithmet. & Ammonius in qvinqve voces Porphyrii p. 23. b. Themistius vero negat Archytam qvi de decem prædicamentis scripsit fuisse Pythagoricum illum antiqvum, sed juniorem Peripateticum hoc nomine, qvi novo operi vetustate nominis auctoritatem conderet. Vide Boëthii præfat. ad Categorias. Græce edidit *Joachimus Camerarius* Lipsiæ sine temporis nota in 8vo. sub titulo: Ἀρχύτου Φερόμενοι δέκα λόγοι καθαλικοί, additis duobus Anonymi scriptis & Georgii Pachymeræ de sex Philosophiæ definitionibus

* Notandum est ea qvæ Simplicius ex Archyta affert in libello qvi sub ejus nomine exstat haud reperiri. Ut spurius ille libellus videatur Savilio lect. 2. in Euclidem p. 29. qvanqvam sit Dorice scriptus dialecto Tarentinorum & illius tractus familiari, ad fucum fortassis faciendum.

nibus. Scriptorum Anonymorum eousqve ineditorum hi sunt tituli: Διάληψις περὶ τῆς καλυμένης λογικῆς, τί τε κὴ ποιόνἠ ἐςίν. Et Μέθοδ@ εἰς τὺς τρόπυς τῆς Φιλοσοφίας.

Forte nostri qvoqve Archytæ sunt ὀψαρτυτικὰ Athenæo laudata. Sane Jamblichus c. 29. p. 148. & c. 34. p. 204. testatur Pythagoræos primos fuisse qvi de cibis recte præparandis commentarios ediderint.

Περὶ Σοφίας. Jamblich. protreptic. c. 3. p. 12. seq. 15. 17. & 18. seq. Emendatius cum versione *Johannis North* in opusculis Mythologicis Thomæ Galei p. 732.

Allegatur præterea Archytas à Jamblicho in Nicomachum p. 6. 9. 141. 159. 163. 168. In vita Pythag. c. 29. p. 145. à Theone Smyrnæo p. 27. 30. Cic. Plin. Censorin. Plutarch. Boëthio 1. Geometr. p. 1516. & 2. p. 1523. 1526. &c. Aristotele, Theophrasto in Metaphys. Meminit & Vitruvius Lib. I. c. 1.

Sermonem Archytæ adversus voluptatem, cui Tarenti interfuit Plato, relatum vide à Cicerone in Catone Majore.

De Philosophia Archytæ tres libros scripserat Aristoteles teste Laërtio. V. 25. qvo loco memorat etiam ejusdem Aristotelis librum τὰ ἐκ τῦ Τιμαίυ κὴ τῶν Ἀρχύτειων.

Inter Archytæ inventa fuit 1.) Datis duabus lineis duas medias proportionales è dimidii Cylindri sectione inveniendi. Laërtius VIII. 83. Plutarchus Marcello. p. 305. Eutocius ad 2. Archimedis de sphæra ac cylindro.

2.) Cubi duplicatio, Plato de Rep. apud Laërt. VIII. 83. Vitruv. IX. 3.

3.) Columba volans lignea. Gell. X. 12. e Favorino. Confer Rev. Joh. Andreæ Schmidii diss. de Archyta Tarentino Jenæ A. 1683. editam, Georgii Paschi inventa novantiqva p. 640. sq. & Monantholii præf. ad Mechanica Aristotelis. Bonifacius XVIII. 2. Hist. ludicræ.

4) Πλαταγὴ sive Crepitaculum. Aristoteles VIII. 6. de Rep. Diogenianus III. 98. Apostolius XVI. 21. proverb. & è recentioribus Fridericus Adolphus Lampe Lib. I. de Cymbalis veterum c. 9.

Egregie qvoqve observavit Archytas in motu naturali qvocunqve esse τὴν τῦ ἴσυ ἀναλογίαν, κινεῖσθαι γὰρ ἀνάλογον πάντα. Aristot. XVI. 10. problem.

Dictum ejus ad servos inobseqventes, cæderem vos nisi irascerer. Jamblichus c. 31. Obscœnitatem in sermone diligenter vitasse notavit Ælianus XIV. 19. Var.

Memorantur præterea 1.) Archytas Mitylenæus Musicus sive ἁρμονικὸς Athe-

Athenæus XIII. 8. Laërt. VIII. 82. & Hesychius Illustr. 2) Archytas Amphissensis Poëta. Plutarch. qvæst. Gr. & Laërt. qvi Epigrammata scripsisse docet. Forte hunc respiciunt versus duo Bionis apud eundem Laërtium IV. 52. 3.) Archytas qvi de re rustica scripsit, laudatus Laërtio, Varroni & Columellæ. Ab hoc aliqvi non diversum putant qvem inter ὀψαρτυτικῶν scriptores nominat Athenæus Lib. XII. & ὀψοφάγον vocat Lib. I. c. 5.

Aresas Lucanus qvi Scholæ Pythagoricæ regimen post Tydam suscepit. Jambl. c. 36. Sunt qvi legunt, Oresander. Sed Aresæ Lucani mentio etiam apud Stobæum in Eclogis Phys. ubi locum ex ejus libro de natura hominis affert, qvem emendatum vide à Salmasio p. 169. ad Epictetum.

Arestadas Metapontinus occurrit in Jamblicho Arcerii, sed in melioribus codicibus Græcis MSS. & in veteri latina versione inedita Orestades. Ita hoc nomen legitur etiam apud Laërtium in Xenophanis vita & in latina Jamblichi versione qvam debemus illustri viro Eliæ Obrechto.

Arignotus. Vide Luciani Pseudomantem.

Arimnestus Pythagoræ fil. Democriti Præceptor. Porphyr. p. 3. ex Duridis Samii Lib. III. ὅρων sive de finibus Samiorum, ita enim legendum non ὡρῶν *Horarum* ut Holstenius. Vide Vossium de Hist. Gr. p. 97. Qvanqvam ὡρῶν est etiam in Schol. ad Hecubam Euripidis v. 934.

Arion. Vide supra, Acrion.

Aristangelus Sicyonius.

Aristæus Damophontis F. Crotoniata, Pythagoræ successor & conjugio cum Theano gener. Jambl. c. 36. Hic ni fallor est Aristæus senior cujus conica & Libros V. τόπων στερεῶν laudat Pappus Lib. VII. Mathemat. collect. sub initium, & Euclidem iis usum fuisse testatur. Male Ἀριστερὸς in Græcis ad Euclidem scholiis XIV. 2. p. 258. edit. Basil. qvod in Oxoniensi edit. recte est emendatum. Meminit & Campanus Novariensis, qvi circa A. C. 1030. floruit ad Euclidis XIV. 1. Operis perditi jacturam felici ingenio compensavit *Vincentius Vivianus* Magni Ducis Florentiæ Mathemathicus & discipulus Galilæi, edita divinatione duplici in qvinqve Libros deperditos Aristæi de locis solidis. Vide Acta Eruditor. Anni 1703. pag. 487. seq. Aristæum περὶ Ἁρμονίας laudat & ex eo qvædam profert Stobæus Eclog. p. 45. Conf. Jamblichum p. 168. in Nicomachum. Vide & supra in Archippo.

Aristeas

Aristeas Metapontinus.

Aristides Qvintilianus, de qvo infra lib. III. cap. X.

Aristides Rheginensis.

Aristippus Tarentinus.

Aristoclides Tarentinus.

Aristocrates Rheginensis qvi civibus suis leges tulit. Jamblich. c. 30. meminit ejusdem. c. 27.

Aristomenes Metapontinus.

Aristotelis scripta deperdita de Philosophia Pythagorica recenseo infra Lib. III.

Aristoxenus Tarentinus in Stobæo passim appellatur Pythagoricus. De illo infra Libro III. capite X. dixi, æqvalis enim fuit Dionysii junioris, & in libro περὶ βίου Πυθαγορικοῦ apud Jamblichum c. 33. memorat se ex ore illius tyranni sed tyrannide jam exuti nonnihil audivisse.

Arytus Metapontinus, pro qvo inedita Jamblichi versio vetus latina, rectius Eurytus.

Arytus Tarentinus, pro qvo in eadem versione melius Eurytus scriptum invenio.

Asteas Tarentinus.

Aston Crotoniata, qvem sub Pythagoræ nomine plures libros scripsisse narrat Laërtius VIII. 7.

Astræus Pythagoræ à Mnesarcho donatus, Porphyr. p. 8. sq. Mentio hujus apud Photium Codice CLXVI.

Astylus Metapontinus.

Athamas Pythagoricus allegatur à Clemente Alex. Lib. VI. p. 624. ubi notat Empedoclem ab eo qvod cecinit de qvatuor elementis accepisse.

Athosion Rheginensis.

Bathylaus Posidonius sive Bathyllus, cui Physicum suum commentarium inscripsit Alcmæon Crotoniata.

Bion Abderita Mathematicus, de qvo vide sis notas ad Laërtium IV. 58. & Hesychium Illustrem.

Bolus Mendesius Svida teste scripsit περὶ τῶν ἐκ τῆς ἀναγνώσεως τῶν ἱστοριῶν εἰς ἐπίστασιν ἡμᾶς ἀγαγόντων.

Περὶ θαυμασίων Φυσικὰ δυναμερά.*

Περὶ συμπαθειῶν καὶ ἀντιπαθειῶν λίθων κατὰ στοιχεῖον.

Περὶ σημείων τῶν ἐξ ἡλίου καὶ σελήνης καὶ ἄρκτου καὶ λύχνου καὶ ἴριδος.

Præter Bolum Pythagoræum eidem Svidæ memoratur Bolus Demo-

* De vocabulo hoc Vide supra Lib. I. c. 4. num. 8.

mocriteus Philoſophus, qvi ſcripſerit *ἱστορίαν* & *τέχνην ἰατρικὴν* & *ἰάσεις φυσικὰς ἀπό τινων βοηθημάτων τῆς φύσεως.* Sed unus idemqve fuit Bolus Mendeſius & Bolus Democriteus. Nam Columella VII. 5. Boli Mendeſii commentaria ſub Democriti nomine falſo prodita teſtatur. Pro Bolo male *Orus* legitur apud Galenum L. II. de antidotis c. 7. nec minus vitioſe *Dolus* in Columellæ libris p. 344. & 444. edit. Commelin. ut in ſcholiis ad Nicandri Theriac. p. 56. *Rolus*, & apud Varronem 1. de re ruſtica *Eubolus*, Xylandro ad Stephanum Byz. *Belus*. Vide Marſilium Cognatum 2. 7. Variar. Reineſium p. 122. Var. Lect. Holſtenium ad Stephanum p. 61. Harduinum in ſcriptoribus à Plinio laudatis, & Dan. Clericum Hiſt. Medicinæ parte 3. Lib. II. cap. 2. Theophraſto junior fuit hic Bolus, ex ejus enim opere de plantis nonnihil produxiſſe (non è Bolo Theophraſtum ut Voſſius pag. 337.) teſtatur Stephanus Byz. in *ἄψυνθος.* Bolum Epimenidis patrem memorat Apollonius de mirabilibus p. 105.

Brontinus Metapontinus, Supra in Alcmæon.

Bryas Crotoniata.

Bryas Tarentinus.

Bryſſon, à Jamblicho c. 23. refertur inter eos qvi juvenes audivere Pythagoram ſenem. Hic fortaſſis Bryſon ille Heracleota, è cujus diatribis nonnulla in Dialogos ſuos transtuliſſe Platonem notat Athenæus XI. p. 508. è Theopompo Chio.

Brythius, vide Buthius.

Bulagoras Mneſarchi in ſchola Pythag. ſucceſſor, cujus temporibus Crotoniatarum urbs direpta eſt. Jambl. c. 36.

Buthenis Cyzicenus.

Buthius Crotoniata, ſive ut in latina verſione Jamblichi inedita inveni Brythius.

Cæcilius ſive Cecilius, cujus mentio fit in excerptis ineditis è Joanne Laurentio Lydo qvæ continentur Cod. 3367. Bibl. Reg. Pariſ. fol. 77. *ὥς φησι Κεκίλιος ὁ Πυθαγόρειος ἐν ῥήμασι τούτοις· ἡ τριὰς πρώτη συνέστησεν ἀρχὴν, μεσότητα καὶ τελευτήν.* Hunc locum communicavit mecum Vir doctiſſ. Ludolfus Neocorus.

Callibrotus Caulonienſis.

Callicratidas, cujus fragmentum ap. Stobæum, ſerm. 68. Grotium ad Luc. V. 5. Alius Callicratides dux Lacedæmoniorum de qvo Cic. 1. offic.

Caraphantidas Tarentinus.

Cerambus Lucanus.

Cer-

Cercops. Vide qvæ supra Lib. I. cap. XIX. num. 2.

Charondas Catanæus. De hoc dixi infra c. XIV. ubi de legislatoribus.

Chilas Metapontinus.

Chrysanthius Sardianus, de qvo dixi ad Eunapium.

Chrysippum Tyrrhenum à Jamblicho inter Pythagoricos memoratum puto ab eodem respici in commentario ad Jamblichi Arithmetica pag. 12. ubi χρυσιππαίους nominat. De Chrysippo Cnidio Eudoxi Pythagoræi auditore Laërt. VIII. 89. ubi & de altero Chrysippo Aethlii F.

Cleanor Laco.

Clearatus Tarentinus.

Cleon Tarentinus.

Cleophron Crotoniata.

Cleosthenes Crotoniata, sive Cleophanes, ut in inedita latina Jamblichi versione legitur, qvæ exstat MS. Hamburgi in Bibl. Johannea.

Clinagoras Tarentinus.

Clinias Tarentinus Heracleæ vixit, æqvalis Philolai. Allegatur in Theologum. Arithmeticæ pag. 19. & à Stobæo serm. 1. Basilius de legendis Græcorum libris p. 96. edit. Grotii tradit eum maluisse solvere tria talenta qvam vel semel jurare, qvod de Syllo Jamblichus narrat. Idem Jamblichus c. 31. testatur Cliniam iræ moderandæ egregium artificem fuisse & cap. 33. Proro Cyrenæo singularem fidem suam probasse. Vide & Ælianum XIV. 23. Var. Laërtium IX. 40. Plutarchum III. 6. sympos. p. 654.

Colais Selinuntius.

Cranius Posidonius.

Crito Ægeus, ex cujus libro de prudentia & felicitate fragmentum exstat apud Stobæum serm. 3. qvod alii codices tribuunt Damippo.

Cronius. Porphyr. vita Plotini & apud Euseb. VI. 19. Hist. & Lib. de antro Nymphar. Ejus περὶ παλιγγενεσίας laudat Nemesius cap. 2. pag. 35.

Pro Crotino Pythagorico apud Syrianum in XIII. Metaphys. p. 114. videtur legendum Cronius vel Brontinus.

Cylo Crotoniates propter ingenii asperitatem à Pythagora inter discipulos non admissus, Pythagoricos circiter XL. in Milonis æde congregatos exussit & lapidibus obruit, solo Archippo & Lyside elapsis. Diodorus Sic. in excerptis Peiresc. p. 246. Neanthes apud Porphyr. p. 37. & 40.

Jamblich. c. 35. Vide & infra in *Perilao.* Pro Archippo Archytam male nominant Laërtii codices VIII. 39. Nam Archytas junior fuit qvam ut sceleri Cylonio interresse potuerit. Philolaum pro Archippo habet Plutarchus de Socratis genio p. 583.

Dacydas Metapontinus.

Damarmenus Metapontinus.

Damippus. Vide supra in Critone.

Damo Syracusius. Vide infra in Phintia.

Damocles Crotoniata.

Damotages Metapontinus.

Dardaneus Lucanus.

Deanax Sybarita.

Democedes. Vide supra in Alcimacho. Cum Aristocratiam Crotone retinendam frustra svasisset, plebe in Pythagoræos furente Plateas cum juvenum manu secessit, victus itaqve & interfectus à Theage, qvi à Crotoniatis recepit pretium 3. talentorum. Jambl. c. 35.

Democrates. Infra in Secundo.

Democritus Abderites. Vide Laërtium IX. 46. & supra in Arimnestus, ac Bolus.

Demon Sicyonius.

Demophilus. Infra in Secundo.

Demosthenes Rhegiensis.

Dexitheus Parius.

Dicæarchus Tarentinus.

Didymus Musicus de differentia Musicæ Pythagoricæ ab Aristoxenica περὶ τῆς διαφορᾶς τῶν Ἀριστοξενίωντε καὶ Πυθαγορίων præclare commentatus, qvem in plurimis secutus est etiam ubi non nominat Ptolemæus in Harmonicis, ut notat Porphyrius in Ptol. p. 191. Idem p. 193. observat Ptolemæum in plerisqve vestigia legere Pythagoræorum. Didymi librum iterum laudat p. 209. 210. 212.
Ejusdem librum I. περὶ ὁμοιοτήτων. p. 210. Didymum ἐν τῷ περὶ Πυθαγορικῆς φιλοσοφίας. Clemens 1. Strom. p. 309.

Dicon Cauloniensis.

Dimachus. Vide supra in Alcimacho.

Dinarchus Parius. Idem ni fallor Dinarchus cujus meminit Jambl. c. 35.

Dinocrates Tarentinus.

Dinostratus Menæchmi frater, inter eos qvi Geometriam reddidere perfectiorem celebratur à Proclo 2. in Euclidem p. 19.

Dio-

Dionem Syracuſanum *ἀπὸ συγγενείας Πυθαγορείων*, h. e. Philoſophiæ illorum addictum fuiſſe, notat Jamblichus c. 31.

Diochætes, qvem à Parmenide auditum tradit Laërtius IX. 21.

Diocles Phliaſius. Vide infra in Phanton.

Diocles Sybarita. Alius ab his Diocles Caryſtius laudatus in Theologumenis Arithmeticæ p. 47. & 49. ubi male editum Δικλῆς.

Diodorus Aſpendius ſub Areſa Lucano inter Pythagoreos receptus. Jambl. c. 36. de anima nonnihil ſcripſiſſe innuit Claudianus Mamertus II. 7. Cynicis moribus vixiſſe refert Athenæus IV. p. 163.

Diodorus Crotoniata, Democratiæ in patria ſvaſor cum Theage & Hippaſo. Jamblich. c. 35.

Diophantus Syracuſanus, cujus de mundi originibus ſententiam producit Theodoritus IV. θεραπευτικ.

Diotogenes. Ex ejus περὶ ὁσιότητος fragmentum apud Stobæum Eclog. p. 16. & ſerm. 41.

Dius allegatur à Stobæo ſerm. 63.

Drymon Cauloniensis.

Dymas Crotoniata.

Eccellus Lucanus, ab Ocello diverſus, Jamblicho memoratur. Cæterum incertum Menagio videtur, num apud Syrianum in Metaphyſ. Ariſtotelis XIII. pag. 109 ubi memorantur τὰ Ἐκκέλω περὶ τῆς τοῦ παντὸς φύσιος ſit legendum Ὀκκέλω, an Eccellus qvoqve, qvod tamen non facile mihi perſvadeo, librum de natura univerſi, perinde ut Ocellus, ſcripſerit. Sed & in Cenſorini qvibusdam editionibus c. 2. pro Ocello ſed male excuſum videas Eccellum Lucanum.

Echecrates Locrus à Cicerone 5. de finibus refertur inter Pythagoreos qvos Plato Philoſophiæ cauſa adiit. Mentio in Platonis Epiſtolis. Sed alius Echecrates qvem affatum ſe ait Timæus Hiſtoricus apud Polybium in excerptis Peireſc. p. 50. Alius deniqve cujus meminit Lucianus in Hermotimo T. 1. p. 567.

Echecrates Phliaſius. Vide infra in Phanton.

Echecrates Tarentinus.

Ecphantus Crotoniata.

Ephantus Syracuſanus de qvo Origenes in Philoſophumenis, & Stobæus c. 25. Eclog. Phyſic. pag. 48.

Eiriſcus Metapontinus.

Elephantus Pythagoricus nullus eſt, legendum Ecphantus. Jamblich. vita Pythag. c. 36. Stob. eclog. περὶ βασιλείας.

Eliacon, sive ut Arcerii codd. Ἐλικήων. Jamblich. c. 27.

Empedocles Agrigentinus, de qvo dixi capite superiore.

Empedotimus Pythagoricus fuisse videtur laudatus Juliano imp. in fragmentis p. 295. & in Κρονίοις apud Svidam in Ἰουλιανὸς & Ἐμπεδότιμος. Confer Leopardum XII. 2. emendationum.

Epaminondas. Infra in Lysis, & supra in Archippus. Dignum virtute Epaminondæ encomium habes apud Plutarchum variis in locis, Nepotem in ejus vita, Justinum L. VI. c. 8. & Diodorum Sic. excerptis Peiresc. p. 247. ἀνὴρ ἔνδοξος ἐπὶ παιδείᾳ καὶ φιλοσοφίᾳ dicitur Plutarcho in Agesilao p. 611. Apud eundem Plutarchum de liberis educandis p. 8. ubi de Dione & Epaminonda additur: ὧν ἑκάτερος Πλάτωνος ἐγένετο συνουσιαστής, male Xylander: *de quibus posteriores duo Platonis fuerunt familiaros.* Vertendum enim erat: *de qvibus alter* (Dio) *Platonis familiaris fuit.* Apud Syncellum p. 260. pro Ἐπαμηνοδότῳ lege Ἐπαμινώνδα τῷ κατὰ Θήβας &c.

Epicharmus Thyrsi F. Comicus τῆς Πυθαγορικῆς διατριβῆς μετεσχηκὼς dicitur Plutarcho in vita Numæ. Ejus sententiæ ad vitam utilissimæ in omnium ore Philosophorum, ut recte Jamblichus c. 29. & exemplo suo probant Plato, Aristoteles, aliiqve. De fratre Epicharmi Metrodoro qvi pleramqve doctrinam patris sui Thyrsi ad rem Medicam traduxit ejusqve libros exposuit ad fratrem scribens, vide Jamblich. c. 34. Egi de Epicharmo infra cap. XIX.

Epimenides à Jamblicho c. 23. refertur inter eos qvi juvenes audivere Pythagoram jam senem. Alii, ut Apulejus in floridis, Pythagoræ Magistrum fuisse affirmant. Apud Platonem 1. de legibus dicitur Athenas pervenisse decem annis ante Persicam expeditionem, h. e. Olymp. LXX. 1. ut observat Clariss. Bentleius. Contra à pluribus traditur Solonem in condendis legibus juvisse Olymp. XLVI. 3. & idem circiter tempus Athenas Cylonio scelere purgasse. Aut itaqve errarunt Plato & Jamblichus, aut duo fuerunt Epimenides, qvod non absurdum videtur H. Dodwello diss. de ætate Pythag. p. 234. De Epimenide dixi supra Lib. I. cap. VI. qvem juniorem, idem Dodwellus, de Pythagora aliqvid scripsisse observat è Jamblicho vit. Pythag. cap. 2. p. 29.

Epiphron Metapontinus.

Episylus Crotoniata.

Eratus Crotoniata.

Erome-

Eromenes Tarentinus. Ejus de anima ſententiam refert Claudianus Mamertus II. 7. de ſtatu animæ.

Eſſæi Judæorum, γένος δὲ τοῦτ' ἔστι διαίτῃ χρώμενον τῇ παρ' Ἕλλησιν ὑπὸ Πυθαγόρου καταδεδειγμένῃ. Joſephus XV. 13. p. 541.

Eſtiæus Tarentinus.

Evæus Sybariata.

Evander Crotoniata.

—— Metapontinus.

—— Leontinus.

Evanor Sybarita.

Eubulus Meſſenius qvem prædonibus ereptum Meſſanam deducendum curavit Nauſithus Tyrrhenus cum Pythagoreum agnoviſſet. Jamblich. c. 27.

Eubulidem Pythagoricum allegat Boëthius II. 18. Muſices & Jamblichus in Theologum. Arithmet. p. 41.

Eudorum qvi dogmata Pythagoræorum diligenter tradiderit memorat Simplicius in 1. Phyſic. Confer Jonſium p. 220.

Eudoxus Cnidius allegatur à Jamblicho in Nicomach. p. 11. 142. Theone Smyrnæo p. 94. Vide & Plutarchum Marcello p. 305. Laërtium in Eudoxi vita VIII. 86. ſeqq. & qvæ de Eudoxi ſcriptis Meurſius ad Apollon. p. 123. ſeqq. & ego infra Lib. III.

Eucritus Parius pro Evephano itidem Pario vadem mortis ſe ſiſtens Polyæn. Strategem. V. 22.

Evelthon Ægæus.

Evephanus. Vide paulo ante in Eucritus.

Evetes Locrus.

Evmaridas Parius, pro qvo Thymaridam in Jamblicho malebat legere Reineſius p. 344. Var. Lect.

Euphantus apud Porphyrium IV. de abſtinentia ab animatis p. 379. idem fortaſſis cum Ecphanto de qvo ſupra.

Evphemus Metapontinus.

Evphranor. Vide infra in Temnonide. Meminit & Ariſtoxenus, & Athenæus Lib IV. extremo teſtatur ſcripſiſſe περὶ αὐλῶν. Adde XIV. pag. 634.

Alius pictor & fictor celebris Euphranor, de qvo fuſe Franciſcus Junius p. 87. 88. Catalogi Artificum.

Eurycratus Laco.

Eurymenes Samius Athleta, Porphyr. pag. 10. Diverſus ab Eurymene Syracu-

Syracusano Dionis fratre duce cohortis qvam à Dionysio Tyranno adversus Pythagoreos missam tradit Jamblichus c. 31.

Euryphamus Metapontinus, ex cujus libro περὶ βίου fragmentum occurrit apud Stob. serm. 101. hic est qvem Lysidis miram promissi servandi fidem expertum narrat Jamblichus c. 30. male Ευριφημος in Jamblicho Arcerii p. 220.

Eurysus sive Eurytus Metapontinus inter eos refertur qvi juvenes audiverunt Pythagoram jam senem. Jamblich. c. 23. Alius Eurytus Tarentinus Philolai discipulus memoratur apud Jamblich. c. 28. & Laërt. VIII. 46. ubi eorum discipuli vocantur Xenophilus, Phanto, Echecrates, Diocles & Polymnastus postremi Pythagoreorum, undecima generatione sive successione à Pythagora. Ex Euryso περὶ τύχης fragmentum apud Stobæum Eclog. p. 16. Vide & Theophrasti Metaphys. c. 3. ex Archyta, & Aristotelem Metaphys. Lib. ult. c. 5. Eurytum hunc ad Philolaum audivit Plato teste Laërtio III. 6. Apud Syrianum in XIII. Metaphys. p. 118. male vocatur Pythagoricus Eurpius & mox Euryticus.

Euthycles Rheginensis. Jamblich. c. 27.

Euthymus Locrus.

Euthynus Tarentinus.

Euxenus Heracleota. Apollonii Tyanæi præceptor, dogmatum Pythagoræ ita gnarus, notante Philostr. p. 8. ut aviculæ voces humanas edoctæ.

Euxitheus allegatur à Clearcho Peripatetico apud Athenæum IV. p. 157.

Exæretus. Vide infra in Spensippo.

Glorippus Samius.

Glycinus Metapontinus.

Gorgiades. Vide supra in Archippo.

Gyptius sive ut illustri Obrechto appellatur, Gyttius Locrensis.

Helicaon Rheginensis, qvi civibus suis leges tulit. Jamblich. c. 30.

Heloris Samius.

Heraclides Ponticus Pythagoreorum auditor fuit teste Laërtio. V. 86. & περὶ τῶν Πυθαγορείων scripsit. id. 88. Allegatur & Pythagoricus Heraclides in inedito Josephi, Christiani scriptoris Hypomnestico. Heraclidis locum de Musica per Pythagoram reperta & exculta habes apud Porphyrium in Harmonica Ptolemæi p. 213. Qvædam de Pythagora ex Heraclide refert Clemens 2. Stromate.

Hicetas Syracusius, qvi stante cœlo terram moveri docuit. Laërt. VIII. 85. Ciceroni IV. Academ. Qvæst. *Nicetas*.

Hiero-

Hierocles auctor commentarii in carmina aurea Pythagoræ, de qvo dixi capite superiore.

Hipparchides Rheginensis.

Hiparchus ex cujus Libro *περὶ εὐθυμίας* fragmentum occurrit apud Stobæum serm. 106. Ad eum exstat Lysidis epistola qva illi dissvadet *δημοσίᾳ φιλοσοφεῖν.* Confer Laërt. VIII. 42. & Synesii Epistolam ad Herculianum. Hic ipse est Hipparchus de qvo Clemens Alex. V. Strom. p. 575. *Φασὶ γοῦν Ἵππαρχον τὸν Πυθαγόρειον, αἰτίαν ἔχοντα γράψασθαι τὰ τοῦ Πυθαγόρου σαφῶς, ἐξελαθῆναι τῆς διατριβῆς, καὶ στήλην ἐπ' αὐτῷ γενέσθαι οἷα νεκρῷ.* Confer Theodor. Canterum Lib. I. c. 12. Var. Lect. & qvæ infra in *Perilao.*

Hippasus Metapontinus sive Crotoniata à Jamblicho c. 23. relatus inter eos qvi juvenes audivere Pythagoram jam senem. De eo Laërtius VIII. 84. qvi nihil eum scripsisse ex Demetrii Homonymis notat. Idem tamen Laërtius VIII. 7. ait nonnullos tradere qvod *μυστικὸν λόγον* Hippasus sub Pythagoræ nomine, in ejus qvidem ignominiam composuerit. Hoc scriptum *ἱερὸν λόγον* videtur vocare Jamblichus cap. XXXV. p. 216. diversum ab altero *λόγῳ ἱερῷ* * apud eundem memorato c. XXVIII. p. 135. & à *λόγῳ ἱερῷ* tertio cujus initium habet Laërtius VIII. 7. Plura de Hippaso hoc Menagius in notis p. 387. seq. Et Reinesius Epistolis ad Hofmannum p. 504. Qvemadmodum vero apud Cœlium Aurelianum Præf. ad libros de morbis acutis, Hippasi nomen corruptum in *Ipalli*, sic apud Nemesium p. 55. in *Hipparchi.* Pythagoræ qvoqve avus Hippasus vocabatur. Præterea inter Pythagoricos Jamblichus memorat Hippasum Sybaritam. Omitto Hippasum Laconem qvi de Republica Lacedæmoniorum libros qvinqve composuit. Laert. VIII. 84. De Hippaso Metapontino adscribam adhuc locum Jamblichi è libro tertio de Philosophia Pythagorica Græce necdum edito p. 64. ex versione Nic. Scutellii: *Hippasus* (videtur legendum Hipparchus) *ejicitur è Pythagoræ schola eo qvod primus sphæram duodecim angulorum* (Dodecaëdron) *edidisset* (adeoqve arcanum hoc evulgasset] *Theodorus etiam Cyrenæus & Hippocrates Chius Geometra ejiciuntur qvi ex Geometria qvæstum factitabant.* Confer Vit. Pythag. c. 34. & 35. *Ἀκουσματικὸς* dicitur Syriano in XII. Metaphys. p. 71. b. & eidem Jamblicho ad Nicomachum p. 11. Allegatur p. 142. 159. 163. & apud Theonem Smyrnæum p. 91. Syrianum in XII. Metaphys. p. 85. b. & Marcianum Capellam IX. p. 317. ubi alii Codices *Lasus*, sed prima Marciani editio Vicentina *Hippasus.* Alterius Hippasi mentio in Veteri inscriptione apud Sponium p. 138. Misc.

* Vide qvæ supra Lib. I. c. XIX. num. 2. & Lib. II. c. XII. p. 454. seq.

Hippocrates Chius, Geometra. Meminit Proclus L. II. in Euclidem p. 19. & Jamblichus in loco qvem paulo ante in Hippaſo adduxi. Idem eſt Hippocrates Mathematicus apud Plutarch. in Solone p. 79. In reliqvis omnibus excepta Geometria ſtultum ac ridiculum fuiſſe teſtatur Ariſtoteles Ethic. ad Eudemum VIII. 14. Præter alia ingenium exercuit in qvadratura circuli demonſtranda, teſte eodem Ariſtotele 1. de Sophiſt. Elench. c. 10. Themiſtio & Eutocio. Vide Meurſium ad Chalcid. p. 5. ſeq. Olympiodorum in 1. Meteor. πράξει VI. p. 17. & Jo. Grammaticum p. 170. edit. latinæ.

Hippodamus Thurius, ex cujus libro περὶ εὐδαιμονίας fragmentum apud Stobæum ſerm. 101. ex Lib. de Rep. id. ſerm. 41. & 96. Mureto idem eſt Hippodamus Mileſius qvi ab Ariſtotele reprehenditur Lib. II. Politicor. Vide Mureti Varias Lect. Lib. I. c. 14. & Lib. XV. c, 18.

Hippomedon Ægæus idem ut ſuſpicor qvi in Jamblichi codicibus c. 18. p. 89. vocatur Ἱππομέδων ἄγριος Ἀινεὺς Πυθαγόρειος τῶν * ἀκυσματικῶν. Pro Ἄγριος Ἀινεὺς Stanleius pag. 519. Hiſt. Philoſophicæ legebat Ἀγριανεὺς, ſed lubens aſſentior clariſſimo Neocoro qvi ex capite 36. Jamblichi, Αἰγεῖος reponere jubet.

Hippon, Samius Ariſtoxeno, aliis Metapontinus, vel etiam Rheginus. Vide qvæ de eo infra c. XXIII. §. 20.

Hippoſtratus Crotoniata.

Hippoſthenes Crotoniata.

Hippoſthenes Cyzicenus.

Jamblichus Chalcidenſis Syrus, ſcripſit vitam Pythagoræ aliaqve ad Philoſophiam Pythagoricam ſpectantia, de qvibus infra L. IV. Diſcipuli ejus Sopater, Ædeſius, Euſtathius, Plutarchus Athenienſis, Theodorus, Euphraſius &c. Vide qvæ ad Eunapium.

Ibycus.

Iccus vel Icmus Tarentinus.

Ippallus. Vide ſupra, in Hippaſo.

Itanæus Crotoniata, ſive ut vir Clariſſ. Obrechtus edidit, Itmæus.

Laco Samius.

Lacritus ſive Lacrates Metapontinus.

Lamiſcus. Laërt. III. 22.

Laphaon ſive Laphion Metapontinus.

Leo Metapontinus. Vide ſupra in Alcmæon. Idem forte Leo, Neoclidis diſcipulus, qvi inter claros Geometras celebratur à Proclo lib. II. in Eu-

* Ἀκυσματικοὶ vocantur Jamblicho auditores & diſcipuli familiares Pythagoræ, qvibus opponit μαθηματικὺς, qvos pro veris Pythagoræis habitos à prioribus negat L. III. de ſecta Pythagorica p. 64. edit. Scutellii. Confer eundem Vit. Pythag. c. 18. & Gellium Lib. I. c. 9. Schefferum de natura & conſtitutione Philoſ. Italicæ c. 10.

in Euclid. & perinde ut præceptor multa priorum adjecisse inventis, elementa etiam hujus scientiæ accurate consignasse traditur pag. 19. alius Leo Phliasiorum Tyrannus, cui se Philosophum professus Pythagoras est apud Laërtium VIII, 8. Cicero V. Tusc.

Leocritus Carthaginiensis.

Leocydes Metapontinus.

Leodamas Thasius cujus meminit Proclus lib. 2. in Euclidem p. 19. & lib. 3. p. 58. Laërtius III. 24.

Leonteus Tarentinus.

Leophron Crotoniata.

Leptines Syracusius.

Leucippus à Jamblicho c. 23. refertur inter eos qvi Pythagoram jam senem audierunt juvenes. Laërtio Leucippus sexta demum à Pythagora γενεᾶ memoratur procem. sect. 15.

Sub Lini nomine carmen Heroicum à Pythagoricis confictum memorat Jamblichus c. 28.

Lithagus. Jamblich. c. 35.

Longinus Pythagoricis accensetur ab Eusebio VI. 19. Hist.

Lucius Hetruscus. Moderati Pythagorici discipulus. Plutarch. VIII. 7. qvæst. convival.

Lycon Tarentinus. Jamblich. c. ult. Alius Λύκων ὁ ἰασεὺς qvi ἐν τῷ περὶ Πυθαγόρου laudatur ab Athenæo. Lyconis Pythagorici, qvi Aristotelis suppar fuit, mentio exstat apud Eusebium XV. 2. præparat. Laërtium V. 69. Theodoritum lib. VIII. & XII. Therapevt.

Lyramnus Ponticus.

Lysiades Catanæus.

Lysibius Tarentinus.

Lysis Tarentinus, cujus exstat Epistola ad Hipparchum de qva supra c. X. n. 32. A Jamblicho c. 23. refertur inter eos qvi juvenes Pythagoram auscultarunt jam senem. Epaminondam* instituit teste Dione Chrysost. XLIX. p. 537. Æliano III. 17. Var. Porphyrio p. 38. & Jamblicho c. 35. Commentarios de Philosophia Pythagorica composuit, id. p. 40. Vide Hieronymum adversus Rufinum Apologia 2. p. 166. ac Laërtium VIII. 7. qvi Lysidis qvædam sub Pythagoræ nomine ætate sua lecta esse testatur. Aurea carmina illi à nonnullis tribui, notatum à me est capite superiore §. 6. Vide & supra, in Cylone. Fidem singularem servandi etiam in re levi promissi Euryphamo testatus est, ut narrat Jamblich. c. 30. Allegatur Lysis ab Athenagora in Apologia. Scholam habuit Thebis, teste Hieronymo, sepultus

* Ab eodem cum Thebis diem Lysis obiisset conditus est. Vide Plutarchum de genio Socratis f. 585. seq.

tus etiam Thebis, unde reliqvias ejus à Pythagorico Theanore relatas in Italiam memorat Plutarchus de Deo Socratis p. 579. adde p. 583.

Malchus. Vide infra Porphyrius.

Malias Lucanus.

Mamercus ſive Marcus cognomine Αἰμύλιος, Πυθαγόρου παῖς τοῦ σοφοῦ. Plutarch. in Pauli Æmilii vita p. 256.

Megillus ἐν τῷ περὶ ἀριθμῶν. Theologum. Arithmeticæ p. 28. Meminit hujus Megilli Plato. Alius Megillus apud Lucian. in Cataplo T. 1. pag. 438.

Megiſteas Metapontinus.

Melanippus Cyrenæus.

Meliſias Metapontinus.

Meliſſus Samius. Plutarch. Pericle. p. 166. Themiſtocle p. 112. Ariſtotelis librum πρὸς τὰ Μελίσσου memorat Laërtius V. 25.

Menæchmus Eudoxi diſcipulus cujus meminit Proclus 2. in Euclid. pag. 19. Plutarchus VIII. cap. 2. ſympoſ. & Eutocius in 2. Archimedis de Sphæra ac cylindro.

Meneſtius Sybarita.

Meno Crotoniata, Pythagoræ gener, niſi legendum Milo. Jamblich. c. 30.

Meno, cujus nomine Dialogus exſtat in Platone.

Meto-Parius. Vide ſupra in Alcimacho.

Metopus Metapontinus. Ex hujus an Sybaritæ Metopi libro de virtute exſtat fragmentum apud Stobæum. ſerm. 1. Emendat Salmaſius ad Simplicium p. 151.

Metrodorus Cous Medicus, Pythagoricus, Epicharmi frater Thyrſi filius memoratur à Jamblicho c. 34.

Millias Crotoniata, ſive potius Myllias. Jamblich. c, 31. & ult. ubi & uxor ejus qvemadmodum & Porphyrio memoratur Timycha.

Milon Crotoniata, in cujus ædibus convenire ſoliti & Cylonio ſcelere reperiere Pythagoræi. Vide Jambl. c. 35. apud qvem p. 208. edit. Arcerii male Μύλλωνος & in MS. Pariſ. Κύλωνος, pro Μίλωνος, ut è Porphyrio reſtituit Neocorus, & è MS. Memmiano Sam. Tennulius apud Jac. Gronovium ad T. 2. theſauri Antiqv. Græcar. tab. 50. ubi Milonis effigies imberbis. Idem robuſtus athleta fuit ut docet Diodorus Siculus XII. 9. cui addes Tzetzen Chil. II. hiſt. 39. & Scholiaſten Luciani T. 1. pag. 14. ſeq. Porro plures fuiſſe Milones recte obſervatum Caſaubono cap. VI. lectionum Theocriticarum. Milonis uxor Myia de qva infra. E Milonis Phyſicis fragmentum apud Stobæum Eclog. p. 67. Alius Milo qvi Tarentum

nam tradidit Romanis teste Syncello p. 271. Fuit & Milo Ætolus Landamiæ percussor. Justin. XXVIII. 3. 8.

Miltiades Carthaginensis fidem suam probans Possidi Argivo itidem Pythagorico. Jamblich. c. 27. Sed legendum [illegible] ex emendatione Jac. Gronovii T. 2. Antiqv. Græcar. ad tab. 23.

Mimas. Hujus esse qvinqve διαλόγους de bono & malo, honesto & malo, honesto & turpi, justo & injusto, mendacio & veritate, sapientiaqve ac virtute num doceri possit: qvas cum fragmentis Pythagoreorum ad Laertii calcem edidit H. Stephanus, verisimile visum Nobili Viro *Johanni North*, qvi illas latine vertit & notis illustravit. Extant inter opuscula Mythica, Physica & Ethica Tho. Galei V.C. edit. Amstelod. p. 704. & Mimantis nomen occurrit p. 722.

Mimnomachus Leontinus.

Mnemarchus sive Mnesarchus Pythagoræ F. Aristæi in schola Pythagorica successor, si credimus Jamblicho c. 36. At juvenem decessisse tradit Anonymus apud Photium cod. 259. Pater qvoqve Pythagoræ Mnesarchus appellabatur, & solenne Græcis nomina avorum infantibus imponere, ut Empedoclis Philosophi avus vocabatur itidem Empedocles. Sic Nicomachus Aristotelis Pater. Cimonis nepos Cimon apud Plutarchum. Ovid. IX. Metamorph. fab. 12. *Nam pater solvit, nomenqve imponit avitum, Iphis avus erat.*

Mnesilaus Rheginensis.

Moderatus Gaditanus sub Nerone clarus Pythagoricus de placitis sectæ suæ scripsit libros XI. teste Porphyr. p. 32. sive libros V. Πυθαγορικῶν σχολῶν ut Stephanus ac Svidas in Γάδειρα, idem enim opus esse puto. Hunc Moderatum virum eloqventissimum ex parte imitatus Jamblichus, teste Hieronymo 2. adversus Rufin. De Moderato vide Tennulium ad Jamblichi Arithmetic. p. 60. Jonsium p. 229. infra in Oderatus, & paulo ante, in Lucius. Fragmentum ejus apud Stobæum Eclog. p. 3.

Mœrus Hygino fab. 257. idem qvi aliis Phintias, sponsorem mortis habens Selinuntium qvi aliis vocatur Damon. Apud Laertium VIII. 7. laudatur qvidam Mœris, Geometricorum principiorum ante Pythagoram repertor.

Molon à Jamblicho c. 23. annumeratur iis qvi juvenes Pythagoram jam senem auscultarunt.

Mummius, apud Godfridum Viterbiensem, lege Numenius.

Myies Posidonius.

Myllias Crotoniata Timychæ maritus. Porphyr. p. 42. ex Hippoboto &

Neanthe. Jambl. c. 31. Hunc Midam olim fuiſſe monuit Pythagoras ap. Jamblich. c. 28.

Myonides. Infra in Temnonide.

Mytgiades. Supra in Miltiade.

Nailis Cauloniensis.

Nauſitheus Athenienſis.

Nauſithus Tyrrhenus. Vide ſupra in Eubulus.

Nearchus, cujus hoſpitio uſus eſt Cato major, & ab eo Philoſophiæ meditationibus imbutus. Vide Plutarchum Catone majore p. 337.

Neoclides. Supra in Leo.

Neocritus Athenienſis.

Nias Tarentinus. Lege Clinias.

Nicetas Syracuſius. Supra in Hicetas.

Nicomachus Geraſenus, de qvo dixi infra Lib. IV.

Nigidius Figulus, de qvo in Bibliotheca latina, Pythagoricus & Magus vocatur ab Euſebio in Chron. ad Olymp. CLXXXIII.

Ninon Rhetor, Pythagoreorum, Crotone, accuſator & hoſtis. Jambl. c. 35.

Numa Pompilius Rex Romanus Pythagorâ antiqvior fuit, licet à multis veteribus qvoqve, propter nonnullam dogmatum convenientiam Pythagoreus appellatur. Confer Dionem Chryſoſt. XLIX. p. 538. & Nicephorum Gregoram XXIII. p. 695. editionis præclaræ Boivinianæ, ubi vitam Numæ à Plutarcho ſcriptam laudat. De hoc dixi infra in legislatoribus. Vide etiam Stillingfleetum in Originibus ſacris poſterioribus Poſthumis L. I. c. 1. p. 59. ſq. Floridum Sabinum lect. ſubciſiv. c. 1. Rualdum ad Plutarch. p. 74. Commentariorum Numæ mentio apud Livium lib. I. c. 31. De libris Pythagoricis in Numæ ſepulchro repertis Livius XL. 29. Plin. XIII. 13. Lactant. I. 22. Auguſtin. VIII. 35. de civ. Dei. Aurelius Victor. c. 3. de Viris illuſtr. Plutarchus &c.

Numenius Apamienſis, inter Pythagoricos & Platonicos numeratur a Porphyrio in vita Plotini. De eo Meurſius ad Heſych. & Jonſius III. 10. Fragmenta ejus ἐκ τοῦ πρώτου περὶ τῆς τῶν Ἀκαδημαϊκῶν πρὸς Πλάτωνα διαστάσεως apud Euſebium XIV. 5. ſeq. è libro περὶ τἀγαθοῦ. XV. 17.

Obtis. Vide Optis.

OCELLUS (Ὤκελλος ſive Ὄκελλος ſive Ὄκκελλος deniqve) Lucanus, cujus nepotes conveniſſe ſe ſcribit Archytas Epiſt. ad Platonem, & ab ejus nepotibus ſcripta Ocelli περὶ νόμου, περὶ βασιλείας καὶ ὁσιότητος & τῆς τοῦ παντὸς γενέσεως accepiſſe: apud Laert. VIII. 80. Ex ejus libro de lege fragmentum apud Stobæum Eclog. p. 32. Libellus περὶ τῆς τοῦ παντὸς φύσεως etiamnum extat integer: qvanqvam non Dorica dialecto qvalis

primum

primum scriptus ab Ocello fuerat, ut ex fragmentis à Stobæo servatis perspicuè apparet: sed à Grammatico aliqvo ut facilius à lectoribus intelligeretur, in κοινὴν dialectum transfusus. Primum Græce prodiit Paris. 1539. 4to. atqve iterum apud Gvil. Morellum 1555. 8. Latinè vertit *Gvilelmus Christianus Francisci* I. Medicus & Qvinti Florentis Septimii Christiani pater, Lugd. 1541. deinde Græce cum versione sua & notis *Ludovicus Nogarola*, addita Epistola ad Adamum Fumanum Canonicum Veronensem de viris Illustribus genere Italis qvi Græce scripserunt, Venet. 1559. 8vo. Fallitur Nogarola, qvi se primum latine Ocellum dare credidit: sed non minus fallitur Gaddius qvi T. 2. pag. 128. affirmat Nogarolam non sui ipsius sed Gvil. Christiani versioni notas suas adjunxisse. Ab illo tempore Ocellum cum versione & commentariis suis edidit *Joh. Boscius Lonæus* (male Zonæus in Labbei Bibl. nov. MSS. p. 114.) Lovan. 1554. 8vo. Prodiit etiam Græce cum Nogarolæ versione & variis lectionibus ex officina Commelini 1596. 8vo. Deinde cum versione nova, paraphrasi & commentariis *Caroli Emmanuelis Vizanii* Bononiensis, qvi duobus MSS. Vaticanis & uno Thomæ Bartholini codice ad emendandum Græcum contextum usus est, Bonon. 1646. 4to. Amst. 1661. 4to. Deniqve *Thomas Galeus* præmissis de Ocello veterum testimoniis à Johanne Pearsonio collectis eundem librum cum Lud. Nogarolæ versione & notis recudendum dedit in opusculis Mythologicis Physicis & Ethicis Cantabrig. 1671. 8. in qva editione exstat etiam ejusdem Nogarolæ Epistola ad Fumanum paulo ante memorata, & Amst. 1688. 8. ubi hæc Epistola desideratur. Occurrit Ocellus Græcè MS. in Bibl. Christianissimi Regis cod. 547. 1018. 2240. teste Labbeo. Loca ex hoc Ocelli libro apud Stobæum Eclog. Phys. p. 44. 45. Vide & p. 59. ac qvæ supra in Eccello. Et Joh. Pearsonium ad symbolum Apostol. pag. 90. seq. edit. latinæ. Theodorumqve Canterum Lib. I. var. lect. c. 17. Argute de eo Jacobus Duportus p. 384. poëm.

Dum mundum æternum putat, haud bene cernit Ocellus:
Verâ Lucanus deniqve luce caret.

ylus Ocelli Lucani frater.

Oderato apud Syrianum in XII. Metaphys. p. 91. b. legendum Moderatus, de qvo supra.

lias Carthaginiensis.

cetes. Plutarch. III. 9. de placitis Philos.

nopides Chius Astronomiæ peritus, auctor periodi LIX. annorum. De qvo H. Dodwellus in opere de Cyclis p. 262. Menagius ad Laertium IX.

37. &

37. & Perizonius ad Æliani Var. lib. 10. c. 7. Fabulatus est solem antea iter illac fecisse, ubi nunc est lacteus Circulus, donec Thyestearum epularum scelere aversus Zodiacum ingrederetur. Vide Achillem Tatium Isagoge in Aratum c. 24. Meminit hujus Oenopidis Plato in *ἐρασταῖς*, Seneca Nat. qvæst. IV. 2. Censorinus &c.

Onatus Crotoniata. Ex ejus libro *περὶ θεοῦ καὶ θείου* affert qvædam Stobæus Eclog. Phys. p. 1. & 4.

Opsis Pythagoricus allegatur ab Athenagora in Apologia, una cum Lyside & Philolao.

Opsimus Rheginensis.

Oresander Lucanus.

Orestades Metapontinus Laërtio IX. 20. memoratus; male *Arestades* in Jamblicho Arcerii.

Sub Orphei nomine scripta qvædam jactabant Pythagorei, qvorum ipsi videntur fuisse auctores. Vide qvæ supra Lib. I. c. XIX. §. 1.

Paction Tarentinus.

Panacmeus laudatur ab Aristide Qvintiliano præf. Musicæ. *μαρτυρεῖ δέ μοι καὶ θεῖος λόγος ἀνδρὸς σοφοῦ Πανάκμου τοῦ Πυθαγορείου.*

Parmenides Eleates audivit Diochætem Pythagoricum teste Laërtio IX. 21. & ipse Pythagoricus dicitur à Syriano in II. Metaphys. p. 20. Hesperum & Luciferum primus observavit, qvod alii tribuunt ipsi Pythagoræ. Vide Is. Casaubonum ad Laërtii VIII. 14. Inter præcipuos Physicos citari solere notat Jamblichus c. 29.

Parmeniscus Metapontinus. Laërt. IX. 20. & Athen. Lib. XIV. p. 614. Jamblichi codd. Parmiscus.

Paron Pythagoreus occurrit in latina Argyropoli versione L. IV. Physicorum Aristotelis c. 13. atqve inde apud Muretum ad L. I. Ethic. p. 107. sed *παρὼν Πυθαγόρειος* apud Aristotelem vertendum est: *præsens forte qvidam Pythagoreus*, ut pridem notatum Francisco Luisino Lib. III. parergon c. 17.

Pausanias Anchiti F. Medicus cui Empedocles Poëma Physicum inscripsit, & cui dicitur *ὑφηγήσασθαι* sive suppeditasse qvæ ille *περὶ τῆς ἄπνου* vulgaverat. Vide Laërtium VIII. 60. De illo Anchito confer Jamblichum c. XXV. p. 110.

Pempelus, è cujus libro *περὶ γονέων* fragmentum exstat apud Stobæum sermone LXXVII. de honore parentibus præstando.

Perilaus Thurius ex Pythagorica schola ejectus. Jamblich. cap. 17. *Δυσκίνητος εἴ τις καὶ δυσπαρακολούθητος εὑρίσκετο στήλην δέ τινα τῷ τοιούτῳ καὶ μνημεῖον ἐν τῇ διατριβῇ χώσαντες, καθὰ καὶ Περιλάῳ τῷ Θουρίῳ, λέγεται*

γέλαι καὶ Κύλωνι τῷ Συβαριτῶν ἐξαρχῷ ἀπογνωσθεῖσιν ὑπ' αὐτῶν ἐξήλαυνον ἂν τῆς ὁμαιχμίας &c. Adde c. 34. p. 206. c. 35. p. 210. & qvæ ſupra in *Hipparcho.*

Phædo Poſidonius, diverſus à Phædone Elienſi Socratico.

Phænecles Parius.

Phanton Phliaſius, Echecrates, Polymnaſtus & Diocles itidem Phliaſii & Xenophilus Chalcidenſis, Ariſtoxeni æqvales, undecima à Pythagorâ generatione. Laërt. VIII. 46. licet Jamblichus c. 35. de illis loqvitur tanqvam de Pythagoræ ipſius auditoribus.

Philinus. Plutarch. VIII. 7. ſympoſiac.

Philo à Clemente Alex. I. Strom. p. 305. & Sozomeno Lib. I. c. 12. Pythagorius appellatur. Incertum an Clemens alterum intellexerit Philonem antiqviorem de qvo Joſephus p. 1051. contra Apion. Clemens ipſe p. 337. & Euſebius IX. 20. & 24. præparat. Sed & Euſebius Lib. II. hiſt. Eccleſ. c. 4. notat qvod Philo Judæus cujus ſcripta exſtant Platonicam pariter & Pythagoricam Philoſophiam ſectatus fuit, & Plato ipſe ut infra obſervo in multis Pythagoræ veſtigia traditur legiſſe.

Philodamus Locrus.

Philolaus Crotoniates Heracleæ vixit. Jamblich. c. 36. Archytæ diſcipulus, in cujus demortui ſepulchro audita divina Harmonia, ſi fides eidem Jamblicho c. 28. Metaponto profugit propter Cylonium ſcelus in Lucanos teſte Plutarcho de genio Socratis p. 583. Primus è Pythagoricis commentarium de rebus Phyſicis vulgaſſe fertur ut idem Jamblichus c. 31. Laërtius aliiqve. Ac ne vulgavit qvidem ipſe, ſi verum eſt qvod ajunt Platonem qvi in Italia ipſum adierat teſte Laërtio III. 5. 400. aureis numis ſive unum ſive tres Philolai libros ab ejus conſanguineis pauperis Philolai heredibus vel ipſum redemiſſe vel emptum à Philolao accepiſſe, atqve inde Timæum ſuum compoſuiſſe. Vide qvæ viri docti ad Laërtium VIII. 8. & Gellium III. 17. Vide & ſupra in Eurytus. Apud Laërtium VIII. 55. verba *φησὶ δὲ Νεάνθης ὅτι μέχρι Φιλολάου καὶ Ἐμπεδοκλέους ἐκοινώνουν οἱ Πυθαγορικοὶ τῶν λόγων. ἐπεὶ δ' αὐτὸς διὰ τῆς ποιήσεως* &c. ita ſunt reddenda: *Refert Neanthes Pythagoricos cum Philolao & Empedocle etiam dogmata ſua communicaſſe. Poſtqvam vero Empedocles Poëmata illa vulgare cœpit, latam eſſe legem ut verſificator omnis inde arceretur.* Allegatur Philolaus ab Athenagora in Apologia, à Jamblicho in Nicomachum p. 7. 11. 109. 168. Theologum. Arithmet. p. 61. Luciano pro lapſu in ſalutatione T. I. p. 498.

Syriano in XII. Metaphyſ. p. 71. b. 85. b. 88. b. in XIII. p. 102. a. Theone Smyrnæo p. 27. E Philolai Βάκχαις fragmenta apud Stobæum Eclog. Phyſ. p. 57. 51. 34. *De mundo* p. 49. *De anima* p. 44. Περὶ φύσεως, Theologum. Arithmet. p. 22. & Theo Smyrnæus p. 166. Claudiani vero Mamerti locus non prætermittendus Lib. II. de ſtatu animæ c. 2. *Pythagoræ quia nihil ipſe ſcriptitavit à poſteris qværenda ſententia eſt. In qvibus vel potiſſimum floruiſſe Philolaum reperio Tarentinum, qvi multis voluminibus de intelligendis rebus & qvid qvæqve ſignificent opido obſcure diſſertans priusqvàm de animæ ſubſtantia decernat, de menſuris, ponderibus & numeris juxta Geometriam Muſicam atqve Arithmeticam mirifice diſputat, per hæc omnia univerſum exſtitiſſe confirmans,* &c. Confer. Lib. II. c. 7. ubi profert locum Philolai è tertio voluminum περὶ ῥυθμῶν καὶ μέτρων Boëthius II. 32. Arithmet. *Philolaus vero, neceſſe eſt, inqvit, omnia qvæ ſunt, vel infinita vel finita eſſe.*

Qvomodo Philolaus tonum diviſerit, tradit idem III. 5. Muſic. & 8. Jo. Tzetzes Chiliad. XI. hiſt. 362.

> Καὶ ἐκ τοῦ Φιλολάου μὲν κλέπτει τὸ πᾶν ὁ Πλάτων,
> Ὅσον ἐστὶ περὶ ψυχῆς, καὶ ἕτερα μυρία,
> Καὶ Τίμαιον γεγράφηκε καὶ ἄλλους διαλόγους.

Philolaus Tarentinus inſignis Mechanicus celebratur à Vitruvio libro & capite primo.

Philonides Tarentinus.

Phintias Syracuſanus, aliis Pythias; amicitiæ Pythagoricæ fide adverſus Damonem celebris. Vide excerpta Peireſc. è Diodoro Sic. p. 242. Plutarchum περὶ πολυφιλίας. Porphyr. p. 41. Jamblich. p. 197. Cic. 5. Tuſc. & 3. de offic. Valerium Max. IV. 7. Drepanii Pacati Panegyricum c. XVII. Lactant. V. 18. Vide & ſupra in *Marco*.

Photides. Laert. III. 22.

Phrontides Tarentinus.

Phryciadas Crotoniata.

Phrynichus Tarentinus.

Phytius Rheginenſis, qvi civibus ſuis leges tulit. Jamblich. c. 30. Meminit ejusdem c. 27.

Pindarus Poeta celebris à Clemente Alex. 5. Stromate p. 598. vocatur Πυθαγόρειος, qvod è Clemente repetit Euſebius XIII. 13. præparat. p. 675.

Piſerrhydus Tarentinus.

Piſicrates Tarentinus.

Plato

Plato. Vide supra in Archyta & Philolao & Anonymum Photii c. 259. p. 46. edit. Holsten. Jamblich. c. 30. Numenium apud Euseb. XV. præparat. p. 728. 729. Augustinum III. 17. contra Academicos & Boëthium lib. 2. c. 41. Arithmeticæ. Apulejus 2. florid. *Porro noster Plato nihil ab hac secta vel paululum devius Pythagorissat.* Sed & Aristoteles Platonis Philosophiam τὰ πολλὰ τοῖς Πυθαγορείοις δόγμασιν ἀκολουθοῦσαν notat Lib. I. Metaphys. c. 6. & Dicæarchus apud Plutarchum VIII. 2. sympos. ait Platonem τὸν Πυθαγόραν ἀναμιγνύναι τῷ Σωκράτει. Adde Laërtium III. 8.

De Plotino Porphyrius inter alia, qvod τὰς Πυθαγορείους ἀρχὰς καὶ Πλατωνικὰς ὡς ἐδόκει πρὸς σαφεστέραν τῶν πρὸ αὐτοῦ κατεστήσατο ἐξήγησιν, οὐδὲ ἐγγύς τι τὰ Νουμηνίου καὶ Κρονίου καὶ Μοδεράτου καὶ Θρασύλλου τοῖς Πλωτίνου περὶ τῶν αὐτῶν συγγράμμασιν εἰς ἀκρίβειαν.

Ptolemæus Sybarita.

Polemarchus Tarentinus. Hic Poliarchus dicitur apud Athenæum Lib. XII. p. 545. ubi Archytæ γνώριμος appellatur. Ob nimium voluptatis studium cognominatus est Ἡδυπαθής.

Poliades Sicyonius.

Polus Lucanus, ex cujus libro de justitia fragmentum exstat apud Stobæum serm. 9.

Polyctor Ægeus.

Polymnastus Phliasius, vide supra in Phanton.

Polymnis, Simmiæ Thebani pater, hospes Lysidis, Pythagoricis adscribendus videtur. Consule Plutarchum de genio Socratis p. 583

Porphyrius Pythagoræ vitam ita scripsit ut satis appareat eum qvam plurimum tribuisse illius Philosophiæ. De Porphyrii scriptis post præstantiss. Holstenium ago infra Lib. IV.

Possis Argivus. Supra in Miltiades.

Praxidamantem qvendam Pythagoræis adscribit Reinesius lib. I. c. XI. Var. lect. p. 39. Vide tamen Jonsium p. 76.

Proclus Laodicenus, qvi teste Svida scripserat in χρυσᾶ ἔπη, & Nicomachi Arithmeticam, aliaqve.

Proclus Metapontinus.

Prorus Sicyonius ἐν τῷ περὶ ἑβδομάδος laudatur à scriptore Theologumenon Arithmeticæ p. 44. De Proro Cyrenæo Cliniæ Tarentini miram fidem experto Jambl. c. 33.

Proxenus Posidonius.

Proxenus Sybarita.

Ptolemæus Philadelphus Philosophus Pythagoricus Jonsio p. 77. & 114. memo-

memoratur auctore Beda. Sed falsum fuisse Bedam, & pro Claudio Ptolemæo Harmonicorum scriptore Pythagoricum qvendam Ptolemæum Philadelphum finxisse observavi lib. IV. cap. 14.

Pyrrhon Metapontinus.

PYTHAGORAS Philosophus sectæ hujus Princeps *Præceptores* habuisse fertur Anaximandrum, Biantem, tum Creophyli ἀπόγονον cognomento Hermodomantem, sive ut Apulejus Leodamantem, præterea Epimenidem, Pherecydem, Thaletem. *Parentes* Mnesarchum & Pythaidam: avum Euphronem, proavum si Pausaniam Corinthiacis audimus Hippasum, qvi pulsus Phliunte ab Heraclidis. Aliis apud Laërtium Pater ejus Marmacus est, Hippasus avus, atavus Euthyphron, Cleoniusqve abavus Phliunte pulsus. *Uxor*, Alcæi filia, sive Theano Brontini Crotoniatis (Porphyrio Pythonactis Cretensis.) *Filius* Telavges, qvibus alii addunt Arimnestum itemqve Marmacum, qvem sunt qvi Mnesarchum vocant & juvenem obiisse referunt. *Filiæ* Theano, nupta Aristæo, & Arignote: qvibus alii addunt Damonem, Myiam & Æsaram, Damonisqve filiam Bitalem. Ipse se jactabat, anteqvam Pythagoras esse cœpisset, fuisse Pyrrhum, Hermotimum, Euphorbum & ante tempora Trojana Æthalidem. *Successio Scholæ* ipsius varie refertur. Per *Telavgen* qvidem hoc modo, ut Telavgi filio successerit Xenophanes, huic Parmenides, illi Zeno Eleates, Zenoni Leucippus, huic Democritus, Democrito Nausiphanes, Naucidesqve, his Epicurus. Ita Laërt. procem. sect. 15. Per *Aristæum* generum sic: Aristæo successit Mnesarchus, isti Bulagoras, Bulagoræ Tydas Crotoniates, Tydæ Oresander Lucanus, huic Diodorus Aspendius. Ita Jamblichus cap. ult. Archytas octavus fuit a Pythagora, Plato nonus, Aristoteles decimus, ut notatum Anonymo apud Photium Cod. CCLIX. Undevigesima à Pythagora generatione sive successione defecisse illius scholam legas apud Laertium VIII. 45. Sed utiqve legendum ἐννέα καὶ δέκα è Lipsii emendatione, qvam Codex Regius teste Menagio confirmat. Nam Aristotelis fere æqvales fuere Echecrates & alii qvos τελευταίους τῶν Πυθαγορείων vocat idem Laertius VIII. 46. cui suffragatur Diodorus Siculus XV. p. 497. ad Olymp. CIII. 3.

Pythagoras junior, Aliptes Samius κομήτης, cum Philosopho cognomine in Italiam venisse, eumqve inde freqventasse & Empedoclis Magister fuisse creditur Cl. Dodwello. Vide ejus diss. p. 145. 220. &c.

Pythias. Valer. Max. IV. 7. idem qvi rectius Phintias aliis, de qvo supra.

Vide

Vide Turneb. XX.13. Adverſar. Salmaſium ad Solin. p.111. edit. Pariſ. Phintiæ cujusdam Tyranni mentio in Excerptis Peireſcianis p.265.

Pythodorus Cyzicenus.

Rhexibius Metapontinus.

Rhodippus Crotoniata.

Scythinum ex cujus περὶ φύσεως fragmentum affert Stobæus p.21. Eclog. Pythagoræum fuiſſe exiſtimo. Alius ni fallor cujus verſus tres de Lyra produxit Plutarchus lib. cur Pythia non fundat oracula carmine.

SECUNDUS Athenienſis, Herodis Sophiſtæ Magiſter ſub Adriano Imp. clarus, à Vincentio Bellovacenſi XI. 70. ſpeculi Hiſtorialis traditur Pythagoricam vitam duxiſſe & omni tempore ſilentium ſervaſſe. Raviſius Textor in Officina auctorem neſcio qvem Diogenem vel Diogenianum laudans p. 1320. *Secundus Philoſophus cum matri neſciente eſſe filium ſe commiſcuiſſet, & illa facto cognito, ſceleris horrore incubuiſſet ſibi mortem, ipſe quoqve cum inceſtus pœnitentia tum dolore materna mortis æternum tacuit, ut ulciſceretur vocem qvâ in concubitu matri innotuerat.* Fertur narratiuncula MS.ejusdam argumenti græca ſcriptore anonymo, cujus & ipſe apographon poſſideo, in qva perinde ut apud Vincentium ſubjungitur, Secundum hunc fruſtra ab Adriano Imp. etiam mortis injecto per ſpiculatorem metu ſollicitatum ad loqvendum, deniqve ad qvæſita ejus ſcripto reſpondiſſe. Nihil ejusmodi de hoc Secundo legas apud Philoſtratum, qvi de illo agit Lib. I. Sophiſt. p.543. & qvod fabri filius eſſet ἐπίθυρον vocatum teſtatur, pro qvo ἐπίουρον* legunt Meurſius VI.9. Attic.Lect. Bochartus in Geographia S. p.718. & Holſtenius in præf. ad Secundum, facili è Svida emendatione, apud qvem & ipſum altum eſt de fabula illa ſilentium, contra non levis occurrit error, qvod ſecundum hunc cum Plinio Secundo confundit. Sed propemodum aſſentior Meurſii conjecturæ, qvi negandi particulam in Svidæ codicibus excidiſſe putat, legitqve οὐχ ὅς ἐχρημάτισε

 Πλίνι⟨ος⟩

* Hoc vocabulum qvod clavum ligneum ſive paxillum ſignificat, Jacobus Thomaſius ὁ μακαρίτης ſuſpicabatur transformatum eſſe in nomen *Epicteti* Philoſophi ab iis qvi altercationem Adriani Imp & Epicteti confinxerunt. Sane altera ſic dicta altercatio, ſive colloqvium, & reſponſiones Epicteti, qvæ incipiunt: *primum eſt qvod ſit mundus,* qvasqve Enchiridio Epicteti ſubjecit Abrahamus Berkelius Amſt. 1670. 8. & Delphis 1683. 8. ſimillima eſt Secundi reſponſis. At enim altera altercatio Adriani & Epicteti ab eodem Berkelio edita, cujus initium: *Qvid erit nobis ſi convictum fecero* &c. plane alia eſt & alterius argumenti vulgata pridem Pariſ. 1611. 4. ad calcem Pſeudo-Beroſi, & Baſil. 1552. fol. ad calcem Notitiæ utriusqve Imperii. Cæterum Epictetum Adriani familiarem fuiſſe teſtatur Spartianus, qvi etiam quæſtionibus ſemper agitatos tradit ab Adriano Philoſophos non minus qvàm Grammaticos, Rhetores, [illegible]

Πλίνι⊙,ut paulo post Ἡρώδε pro alieno ac vitioso Ἡρoδότε. Qvanqvam certum est hunc errorem erratum etiam ab aliis, qvandoqvidem in editionibus qvibusdam sententiarum Secundi, ut Monasteriensi A. 1597. qvam in sua notitiæ dignitatum Imperii editione Paris. 1651. 12. ab hoc tamen errore immunis secutus est Philippus Labbeus, hunc videas titulum præfigi: *Altercatio Hadriani Imp. & Plinii Secundi.* Cæterum responsa Secundi Atheniensis ingeniosa & ænigmatica Græce & latine primus è Bibl. Regis Christianissimi in lucem edidit *Lucas Holstenius* cum Sallustii Philosophi libello de diis, DEMOPHILI * *similitudinibus & sententiis* elegantissimis ἐκ τῶν Πυθαγορείων, (qvas βίου θεράπειαν sive Vitæ curationem inscripsit auctor) & DEMOCRATIS ** Philosophi vere *aureis sententiis*, sententiisqve non minus egregiis *Sexti* Pythagorei, sed his qvidem postremis ex sola qvæ ætatem tulit Rufini versione Rom. 1638. 12mo. Lugd. Bat. 1639. 12. & in Opusculis Mytho-

* Has similitudines sive γνωμικὰ ὁμοιώματα separatim cum observationibus suis moralibus Græce & latine recudi curavit *Jesperus Swedberg* Cuprimontanus, Upsal. 1682. 8. Holstenio videntur ejusdem forte Demophili esse, cujus scholia qvædam in Ptolemæi tetrabiblum edita sunt. Demophilum de ritibus Ægyptiorum laudat Kircherus III. Oedipi pag. 358. Demophilum Apolloniatem exhibet thesaurus Golzii in numo. Demophilus qvoqve Comicus qvidam fuit, de qvo Plautus in Prologo Asinariæ. Alius Demophilus Cumanus Ephori historici pater teste Strabone. Sed & Ephori hujus filius Demophilus qvidam fuit, itidem historicus, teste Diodoro Sic. Alius deniqve Demophilus Bithynus, apud Julianum in Misopogone, & Svid. Δαμόφιλ. Demophilus Rhodius navium præfectus Olymp. CXIX. Diodor. Sic. XX. T. 2. p. 819. Demophilus alius ni fallor de qvo id. p. 738. Demophilus Episcopus CPolitanus, qvem nonnulla parum sana dogmata effudisse Svidas memorat in οἶον. Porro noster Demophilus sua similia *Asclepiadi* cuidam inscripsit, qvem in extremo appellat φίλτατον & ἱερώτατον.

** Democratis ætatem, patriam & sectam, judice Holstenio, vetustissimus Jonici sermonis character ostendit. Ejus dicta & sententias nonnullas Stobæus & Antonius Melissa proferunt, apud qvos sæpius cum Democrito librariorum imperitiâ confunditur, qvorum error in tanta rerum antiqvarum ignoratione haud facile emendari potest. In Bibliotheca qvoqve Palatina teste Sylburgio p. 106. Catalogi hæ sententiæ fuere MSS. sub nomine Democriti in binis Codicibus occurrunt. Plutarchus vero in Politicis præceptis Democratis cujusdam meminit, qvi in Atheniensi Rep. versabatur circa Olymp. CX. Neqve ab hoc fortasse diversus est ille, qvem ab Epicuro ob libros transscriptos exagitatum in libello contra Epicurum idem Plutarchus refert. Fuit & Democrates Medicus qvi sub Augusto Imp. vixit memoratus Plinio XXIV. 7. Ejusdem Φιλίατρου, Κλινικὸν & de antidotis librum laudat Galenus, notante ad Plinium Harduino. Democrates Athleta de qvo Ælianus IV. 15. Var. Democrates Rhetor, præceptor Augustini, qvi ejus meminit in principiis Rhetoricæ c. 8. Prætereo Democratem cui sacra facere à Pythia jussi sunt Platæenses, teste Clemente Alex. p. 26. protreptici. Democrates Αἰξωνεὺς memoratur in Platonis Lyside, Lysidis Pater, qvi fortassis auctor harum sententiarum.

Mythologicis Ethicis & Physicis junctim editis â Tho. Galeo Cantabrig. 1670. 8. & Amst. 1688. 8. in qva posteriore editione, Holstenii præfatio ad Carolum & Maphæum Barberinos, & præfatio ad Lectorem desideratur, ex qva discas Demophilum è Vaticana, Democratem è Barberina depromsisse Bibliotheca, Secundi vero sententias vel potius ænigmata verum exstimasse & genuinum Sophistæ illius arguti & βραχυλόγȣ fœtum, *de qvo post Antonii*, inqvit, *& Vincentii testimonia dubitare non licet.* Observo interim Antonium Melissam longe alium codicem sententiarum Secundi habuisse qvam Holstenius. Eadem autem descriptio mulieris qvæ ex Secundi ore apud Antonium exstat, â Lambecio è codice Cæsareo producitur Lib. VII. p. 270. Diversa ab Holstenii pariter & Antonii, est in codice Gudiano in plurimis ab Holsteniana editione discrepante, cujus apographum servo, & ex illo nihil aliud in præsenti produco qvam hanc Monachi descriptionem, ab Holstenio vel non inventam, vel qvod auctorem neutiqvam habere potest Philosophum istum Secundum, ab eo prætermissam: *Τί ἐστι Μοναχός; Θάνατος πωλȣ́μενος, ἀγωνοθέτȣ θυμὸς, γαστριμαργίας ἐπιθυμία, τύχης παράπτωμα, ὀξὺς θάνατος, περισαλπιζομένη μοῖρα, παραμένων μόρος, κακὴ νίκη.* Qvam varii olim circumlati sint responsionum Secundi codices, videre etiam licet ex Vincentio supra laudato XI. 71. speculi historial. ex auctore semibarbaro Operis de vitis Philosophorum cap. 119. & è Caspare Barthio XV. 17. Adversar. si vel inter se vel cum Græcis codicibus conferantur. Vide etiam, si placet, Jonsium p. 278. Itaqve si qvid argutiarum & ingenii, veteris illius Secundi, in his sententiis, qvod non negaverim, superest, valde tamen interpolatas ad nos pervenisse manifestum est. Alias præterea ab editis *Democratis* sententias exstare in Cæsareo Codice refert Lambecius Lib. III. p. 39. Nonnullæ etiam sententiæ eædem jam sub Demophili, jam sub Democratis jam sub Sexti leguntur nomine, qvædam alibi tribuuntur ipsi Pythagoræ, ut apud Stobæum hæc non indigna tanto Philosopho: *μεγάλης ἐστὶ παιδείας τὸ ἀπαιδευσίαν δύνασθαι φέρειν*, qvæ inter *Demophili* gnomas literarum ordine dispositas est duodevigesima, inter gnomas Sexti ducentesima septuagesima qvinta. In Isaaci qvoqve Vossii Bibliotheca illæ sententiæ exstiterunt in membranis scriptæ, è qvibus novam earum editionem accuratiorem cum Jamblicho adornare volebat præstantissimus Galeus, his & aliis laudatissimis conatibus non ita pridem immortuus.

Seli-

Selinuntius qvidam. Supra in Mœrus.

SEXTUS, five Sixtus, cujus fententias ex *Rufini* verfione latine tantum & ab interprete fortean hinc inde interpolatas habemus, exeptis paucis qvibusdam illarum, qvæ Græcæ fparfim occurrunt inter fententias Democratis, Demophiliqve, & apud Origenem. De hoc Sexto qvem Pythagoricum vocat Eufebius num. 2010. & cum Sixto Epifcopo Romano fciens forte confuditRufinus, dixi in Bibliotheca latina, editione præfertim qvarta, ubi etiam de Sextis patre & filio, qvos Romanis Philofophis accenfet Claudianus Mamertus Lib. II. c. 8. de ftatu animæ. Sextum Philofophum fub Hadriano Imp. floruiffe ait Syncellus p. 349.

Sicas Tarentinus.

Silius Crotoniata five Sileus ut legitur in veteri inedita latina Jamblichi verfione c. 36. vitæ Pythag.

Simus Pofidonius. Idem fortaffis qvem Ἁρμονικὸν vocat Porphyrius p. 3.

Smicheas Tarentinus.

Sofiftratus Locrus.

Softhenes Sicyonius.

Softratius Sicyonius.

Sotion Alexandrinus, à qvo amorem Pythagoræ fibi injectum affirmat Seneca Epiftola 108. neqve tamen propterea Pythagoreum fuiffe credit Lipfius Lib. I. Manuduct. c. 12. fed non alienum ab ea abftinentia fortaffe & aliis magnanimi viri fcitis aut inftitutis.

Speufippus, fucceffor Platonis *ἐκ τῶν ἐξαιρέτως σπουδασθεισῶν ἀεὶ Πυθαγορικῶν ἀκροάσεων, μάλιστα δὲ Φιλολάου συγγραμμάτων βιβλίδιόν τι συντάξας γλαφυρὸν ἐπέγραψε μὲν αὐτὸ περὶ Πυθαγορικῶν ἀριθμῶν.* Theologumena Arithmeticæ p. 61. In doctrina de bono, veftigiis Pythagoricorum inftitiffe Speufippum notat Ariftoteles lib. I. c. VI. Ethic. Nicomach. ad qvem locum Euftratius p. 13. b. & auctor paraphrafeos fub Andronici Rhodii nomine vulgatæ, bonorum malorumqve ordinem è Pythagoricorum mente refert in hunc modum: Bona: 1. τὸ πέρας. 2. τὸ περισσόν. 3. τὸ ἕν. 4. τὸ δεξιόν. 5. τὸ ἄρρεν. 6. τὸ εὐθύ. 7. τὸ φῶς. 8. τὸ τετράγωνον. 9 τὸ ἠρεμοῦν. 10. τὸ ἀγαθόν. Contraria: 1. τὸ ἄπειρον. 2. τὸ ἄρτιον. 3. τὸ πλῆθος. 4. τὸ ἀριστερόν. 5. τὸ θῆλυ 6. τὸ καμπύλον. 7. τὸ σκότος. 8. τὸ ἑτερόμηκες. 9. τὸ κινούμενον. 10. τὸ κακόν.

Spintharus Tarentinus. Jamblich. c. 31. Hujus dictum de Epaminonda, apud Plutarch. de genio Socratis f. 592. feq. *μηδενί πω τῶν καθ᾽ ἑαυτὸν ἀνθρώ-*

ἀνθρώπων ἐκτετυχηκέναι μήτε πλείονα γινώσκοντι μήτι ἐλάττονα φθεγγομένῳ, *in neminem se hominem ætatis suæ incidisse, qvi & plura nosset & pauciora loqveretur*. Pater Aristoxeni fuit ac præceptor, teste Svida in Ἀριστόξ. Apud Cyrillum Alex. VI. in Julian. pro Spintharo Pinthari nomen irrepsisse, jam notavit Jonsius p. 75.

Stenidas Locrus, ex cujus libro de regno, fragmentum apud Stobæum serm. 46.

Sthenorides Locrus.

Syllus qvi maluit judicatum solvere, qvam semel jurare. Jamblich. c. 28.

Symichus Centorupinorum tyrannus, qvi Pythagora audito imperium deposuit, opesqve suas partim sorori partim civibus donavit. Porphyr. p. 14.

Telavges Pythagoræ F. (Porphyr. p. 3.) & successor. (Anonymus p. 14. apud Phot. cod. 259.) Theanus & Pythagoræ filium vocat Empedocles apud Laërtium VIII. 42. ubi Empedoclis præceptor fuisse & nihil scripsisse dicitur. Apud eundem Sect. 53. profertur aliqvid ex Telavgis Epistola ad Philolaum, sed sect. 55. negatur illa esse ἀξιόπιστος. Sane supervixerit Empedocli Telavges, si scripserit qvæ sect. 74. adducuntur. Jamblichus c. 28. ait Pythagoricos qvosdam ad Telavgen referre librum Pythagoræ de Diis sive sacrum sermonem. De tetractye libros IV. scripsisse notat Svidas. Hunc Telavgen singulari dialogo sive laudavit sive derisit Æschines Socraticus. Vide Menagiū ad Laërtium II. 61.

Teles ex cujus libro περὶ αὐταρκείας fragmentum in florilegio Stobæi, serm. 5. è libro de exilio serm. 38. de comparatione divitiarum & virtutis serm. 89. & 93. de vita & qvod voluptas non sit summum bonum serm. 96. è libro περὶ περιστάσεων serm. 106.

Temnonides & Euphranor juniores Pythagorici allegantur à Jamblicho in Nicomachi Arithmet. p. 163. Alii Codices legunt *Myonides*.

Theætetus qvi Rheginis leges tulit. Jamblich. c. 30.

Theages ex cujus libro περὶ ἀρετῶν fragmenta exstant apud Stobæum serm. 1. Democratiæ svasor Crotone fuit cum Diodoro & Hippaso ut narrat Jambl. c. 35. adde qvæ supra in Democede. Mentio & hujus Theagis apud Æneam Gazeum de immortalitate animæ p. 25.

Theanor Crotoniata. Plutarch. de genio Socratis f. 582.

Theocles. Jamblich. c. 27. Pro qvo Euthyclem legit Obrechtus.

Theodorus Cyrenæus. Vide Jamblichi locum supra in Hippaso. Meminit Geometræ hujus Pythagorei etiam Proclus in Euclidem Lib. II. p. 19. testatus eum Pythagora paulo juniorem. Idem forte

Theodorus Mathematicus, qvem à Platone auditum refert Laërtius III. 6.

Theodorus Sicyonius.

Theodotus Tarentinus. Hic ni fallor fuit Theodotus Pythagoreus, qvem lingvam abscissam, ne conscios prodere cogeretur in Tyranni faciem conspuisse refert Theodoritus VIII. Therapeutic. p. 120.

Theorides Metapontinus Euryti æqvalis.

Thestor Posidoniates Thymaridem Parium singulari fide complexus. Jamblich. c. 33.

Theudius Magnes, cujus elementa Geometriæ laudat Proclus ad Euclidem p. 19.

Thraseus Metapontinus.

Thrasydamus Ægeus.

Thrasymedes Metapontinus.

Thymarides Parius. Vide paulo ante in Thestore.

Thymarides Tarentinus, à Jamblicho in vit. Pythag. c. 23. refertur inter eos, qvi Pythagoram senem juvenes adscultarunt. Meminit ejus idem Jamblichus c. 28. ubi refert eum non voluisse qvæ ipse sed qvæ Deus vellet, & ad Nicomachi Arithmetica p. 11. 36. 88. 91. 95. Vide & Petrum Petitum Misc. Obs. p. 19. ubi Dionysium Tyrannum in Thymaridis hujus Heroium illatum esse notat ex Ciceronis Lib. III. de natura Deorum, etsi in Ciceronis editionibus non *Thymaridis* sed *Tympanidis rogum* legitur, pro qvo Lescaloperius p. 685. *tympanidius in rogum illatus est.*

Thyrsus, Epicharmi & Metrodori Pater. Vide Jamblichum c. 34.

Timæus Crotoniata.

Timæus Locrus tanqvam Ἀστρονομικώτατος & naturæ universæ diligentissimus inqvisitor laudatur à Platone, qvi dialogum suum qvem Timæum inscripsit, maximam partem ex Pythagorici illius libello (qvi à Proclo servatus etiamnum exstat) περὶ φύσιος sive περὶ τοῦ παντὸς expressit, ut jam olim notavit Timon Sillographus. Vide qvæ infra in scriptis Platonis. Ocellum Lucanum Timæi πρόοδον sive anteambulonem vocat Proclus Lib. III. in Platonis Timæum. Cicero Lib. V. de finibus, Timæum hunc, qvi Doricè scripsit, refert inter Pythagoricos qvos Plato Philosophiæ causa ipse adiit.

Timæus Parius.

Timaratus qvi cum Zaleuco Locrensibus leges tulit. Jamblich. c. 30. Timares idem vocatur c. 27.

Tima-

Timares Locrus, alibi Timaratus; ut jam dixi.
Timasius Sybarita.
Timesianax Parius.
Timolaus, Platone antiqvior. Syrian. in Metaphys. p. 7. (an legendum Philolaus?)
Timosthenes Ægeus.
Tydas Crotoniata, Bulagoræ in schola Pythag. successor Jambl. c. 36.
Tyrsenus Sybarita.
Vatinius qvoqve Pythagoricus audire volebat, & hominis doctissimi nomen suis immanibus & barbaris moribus prætendere, ut ait Cicero.
Xenocides Metapontinus, Ξενοκείδης, ut edidit Arcerius. In veteri inedita Jamblichi versione Xenochades, Eliæ Obrecto Xenocades.
Xenocratis Platonici Πυθαγόρεια. α. Laërt. IV. 13.
Xenon Locrus.
Xenophantes Metapontinus.
Xenophilus Chalcidensis ex Thracia. Laërt. VIII. 16. & 46. unde apparet eum Aristoxeni qvi eum audivit temporibus vixisse, circa decimam à Pythagora generationem sive successionem exstitisse. Confer Gellium IV. 11. Valerium Max. VIII. 13. Svidam in Ἀριστόξενος. & qvæ supra in Phanton, & Pythagoras. Hic est Xenophilus Musicus Pythagoricus qvem centum & qvinqve annos natum Athenis obiisse refert Lucianus in Macrobiis. T. 2. p. 472.
Xenophilus Cyzicenus.
Xentas Caulonensis.
Xuthus Pythagoreus. Vide interpretes ad Aristot. IV. 9. Phys.
Zaleucus Locrus. } de his dixi infra capite proximo ubi de legislatoribus.
Zamolxis Thrax. }
Zaratas (de qvo supra Lib. I. in Zoroastre) Pythagoræ præceptor fuisse traditur, aliis Nazaratus Assyrius.
Zeno Eleates, τῆς Πυθαγορείου διατριβῆς: Anonym. ap. Phot. cod. 259. Laërtius proœm. sect. 15. Zeno Citieus qvoqve scripsit Πυθαγορικὰ teste eodem Laertio VII. 4.
Zopyrus Tarentinus.
En tibi, Lector, Sectatores Pythagoræ paucos è multis. Nam ut Porphyrius pag. 13. è Nicomacho retulit, Pythagoras uno sermone ad Crotoniatas habito plures qvam bis mille homines permovit ac cepit, qvod affirmat etiam Jàmblichus c. VI. Et in veteri versione inedita

Jamblichi cap. XXXVI. post catalogum bene longum seqvuntur hæc verba, qvæ in Græcis omissa potius, qvam ab interprete addita, mihi persvadeo: *Hi vero sunt Pythagorici non omnes, sed ex omnibus gloriosiores.* Svidas in γνώριμος. Πυθαγόρας ὁ Σάμιος γνωρίμους ἔσχε πλείους ἢ ἑξακοσίους.

II. *Catalogus Mulierum.* PYTHAGORICARUM.

Pythagoræ concessum à Crotoniatis fuit fœminas separatim à viris docere in templo Junonis, ut refert Jamblichus in vita c. 9. qvi cap. 11. nonnulla speciminis loco affert præcepta, qvæ fœminis Pythagoras proposuit. Porphyrius itidem p. 12. auctor est eum ταῖς γυναιξὶ καὶ γυναικῶν συλλόγῳ dogmata ac præcepta sua tradidisse. Et Justino teste XX. 4. *Matronarum quoque separatam à viris doctrinam & puerorum à parentibus frequenter habuit. Docebat nunc has pudicitiam & obseqvia in viros, nunc illos modestiam & literarum studium: —— consecutusqve disputationum assiduitate erat, ut matronæ auratas vestes cæteraque dignitatis suæ ornamenta velut instrumenta luxuriæ deponerent, eaqve omnia delata in Junonis ædem ipsi Deæ consecrarent, præ se ferentes, vera ornamenta matronarum pudicitiam, non vestes esse. In juventute quoqve qvantum profligatum sit, victi fœminarum contumaces animi manifestant.* Plures autem fuisse mulieres Πυθαγορικὰς ut vocat Laërtius VIII. 41. sive Πυθαγορίζουσας, constat, qvas perstrinxere singularibus dramatis Comici *Alexis* & *Cratinus*, ac de qvibus egit olim *Philochorus* Atheniensis Grammaticus Ptolemæi Philopatoris temporibus clarus in συναγωγῇ Ἡρωίδων γυναικῶν ut ex Svida observat Menagius * qvi & ipse Pythagoricas recenset in Historia mulierum Philosopharum. Sunt autem hæ:

Abrotelia filia Abrotelis Tarentini, solo Jamblichi testimonio nota, licet in vulgatis p. 224. legitur Λασθένεια Ἀρκάδιοσα, Ἀβροτέλους θυγάτηρ τοῦ Ταραντίνου. Sed in Codice Regio & versione illustris Obrechti diserte Ἀβροτέλεια *Abrotelia* legitur, neqve insolitum Græcis à Parente

* *Mirum*, inqvit, *videri possit tot Pythagoricas Philosophas exstitisse, cum silentium Pythagorici per qvinqvennium servarent, & plurima arcana haberent qvæ vulgare eis fas non erat; sunt autem mulieres ut plurimum loqvaculæ & qvæ secretum custodire vix possint.* Ut vero loqvaculas multas esse concedas, non negabis esse in eodem sexu alias aliqvammultas, sive constantes, sive pertinaces, qvæ ubi animum semel obstinaverint in silentium, qvovis viro servare illud sanctius poterint. Qvod si tacere posse virtus est, neqve ita hoc negandum fœminis, cum virtutes universas non viros sed fœminas & virgines finxerint antiqvi.

te nomen filiabus imponere, ut in hoc ipso Pythagoricarum apud Jamblichum Catalogo χειλωνὶς filia Chilonis Lacedæmonii, in veteri versione ineditâ, *Chilonissa*.

Æsara Lucana, ex cujus libro de natura hominis, fragmentum exstat ap. Stobæum Eclog. p. 105. Saram vocat Anonymus in vita Pythagoræ, ejusqve filiam fuisse testatur. Sed Æsaræ nomen præfert Clarissimus Bentleius p. 383. Apologiæ diss. de Epistolis Phalaridis, non improbante Dodwello p. 124. de ætate Pythagoræ.

Agrinote Samia a Porphyrio p. 3. accensetur Telavgi & Myiæ ὧν φασὶ καὶ συγγράμματα Πυθαγόρεια σώζεσθαι. Svidas vero in Πυθαγ. testatus qvosdam illam habere pro filia Pythagoræ, alibi in Ἀριγνώτη non filiam Pythagoræ fuisse innuit, sed Theanus & Pythagoræ discipulam, & scripsisse Βακχικὰ, ἔστι δὲ περὶ τῶν τῆς Δήμητρος μυστηρίων ἐπιγράμματα, γράφεται δὲ καὶ ἱερὸς λόγος. Ἔγραψε δὲ καὶ τελετὰς Διονύσου καὶ ἄλλα φιλόσοφα, Si ἱερὸς λόγος fuit titulus Βακχικῶν, qvartus fuit hic liber ista inscriptione inter Pythagorica monumenta, reliqvos tres enim memoravi supra in Hippaso. Sed possint etiam verba Svidæ ita accipi, ut ἱερὸς λόγος respiciatur alter eorum qvi Pythagoræ auctori tribuebantur, à Bacchicis hisce plane diversus, qvem nonnulli scripserint auctorem agnoscere Arignoten. Sed præplacet in præsenti prior sententia, licet alterius in mentem venerat Lib. I. c. XIX. num. 2. Ἀριγνώτη ἡ περὶ τὰ Διονύσου (ita legendum, non Διονυσίου) γραψαμένη memoratur etiam Clementi Alex. 4. Strom. p. 522. Meminit & Harpocration in Εὐοῖ.

Aristoclea Sacerdos Delphica ἡ ἐν Δελφοῖς (non ἡ ἀδελφὴ) â qva Pythagoras non pauca dogmata sua moralia accepisse se est professus. & Porphyr. p. 27. Eadem *Themistoclea* Aristoxeno apud Laërt. VIII. 8. 21. *Theoclea* Svidæ in Πυθαγόρας. Vide & Apostolium XVII. 86. proverb. qvi Pythagoram fratrem Aristocleæ fuisse tradit.

Babelyma Argiva.

Baro. Svidas: Βαρὼ καὶ Δημὼ ὀνόματα σοφῶν γυναικῶν. ἐξένισεν ἡ Βαρὼ τὴν Δημώ. Demo poterat videri Damo de qva infra. Sed apud Svidam legendum Βαυὼ sive Βαυβὼ qvæ τὴν Δηὼ, h. e. Cererem hospicio excepit, ut notatum præclaro Neocoro in luculenta sua Svidæ editione. Itaqve hæc Baro ex elencho Pythagoricarum mulierum est expungenda. Clemens Alex. in protrept. p. 10. ξενίσασα ἡ Βαυβὼ τὴν Δηὼ ὀρέγει κυκεῶνα αὐτῇ.

Bisorronde vocatur Menagio qvæ in MSto Regis Galliæ & in veteri versio-

[illegible] Pifirrhonde, Obreghto Pifirrhonde, [illegible]

[illegible] 18. p. 135. alibi [illegible]αλία, & apud [illegible] exhibet, *Vitalia*. Ita vero [illegible] τῇ ἑαυτῆς θυγατρὶ [illegible] de non vulgandis Pythagoræ [illegible]

[illegible] Ita enim invenio in veteri [illegible] Menagius. Vide [illegible] interprete observo consentire eti- [illegible] [illegible] fratres [illegible] ante [illegible] Menagio [illegible] Pythagoræorum.

[illegible]

vocat *un petit livre tres maigre, & qui se sent fort de la vieillesse de l'Auteur.*

Eubule, ad qvam Theanus Epistola exstat.

Lasthenia Mantinea, Arcadissa, Pythagoricis fœminis à Jamblicho, sed à Laërtio III. 46. & IV. 2. Clemente Alex. IV. Strom. p. 523. Athenæo VII. 5. & XII. 12. Platonis discipulis accensetur.

Melissa Samia, cujus Epistola ad Claretam exstat, ut notavi supra cap. X. num. 24. Alia Melissa Periandri uxor, de qva Menagius ad Laërtii lib. I. sect. 94. Melissa item uxor Philosophi Carneadis, teste Valerio Max. VIII. 5.

Myia Theanus & Pythagoræ filia, Porphyr. p. 5. Clemens Alex. 4. Strom. p. 522. Svid. in Πυθαγ. &c. Milonis Crotoniatæ uxor, teste Jamblicho. Sub nomine Myiæ Epistola exstat ad Phyllidem. Vide supra c. X. num. 24. Alias fœminas celebres hujus nominis memorat Lucianus in Muscæ encomio T. 2. p. 376. Fuerunt enim Lyricæ poëtriæ duæ, Spartiatis una qvæ Svida teste hymnos in Apollinem ac Dianam conscripsit, qvam cum Sapphone videtur conjungere Clemens 4. Strom. p. 523. altera Thespiaca itidem Svidæ memorata, & deniqve tertia famosa meretrix Atheniensis.

Nestheadusa, sive ut Obrechtus Nisteadusa, Lacæna. Arcerius vitiose edidit Πισιῤῥόνδη Ταραντὶς, Νισεάδυ Σαλάκερα, unde Pisirrhondem Nisteadis filiam effinxit præstantissimus Stanlejus.

Nicostrata ad qvam exstat Epistola Theanùs qvâ eam à Zelotypia dehortatur.

Occello qvæ à viris doctis inter Pythagoricas recensetur, nulla fuit. Vide paulo ante in Byndacis.

Perictione (diversa à matre Platonis) è cujus libro περὶ σοφίας & alio περὶ γυναικος ἁρμονίης fragmenta leguntur apud Stobæum, licet illa Perictionæ supposita esse contendit Clariss. Bentlejus in Apologia pro diss. de Epistolis Phalaridis p. 381. seq.

Philtatis, Φιλτατὶς sive Φίλτις, (Arcerio male Φίλτης) Theophridis Crotoniatæ filia, Bynthaici soror, Βυνθαϊκȣ̃ enim pro Βυνδακȣ legitur in Codice Jamblichi, manu exarato. Vide tamen supra in *Byndacis.*

Phintys Callicratis filia. Ex ejus περὶ γυναικὸς σωφροσύνης fragmentum exstat apud Stobæum.

Phyllis, ad qvam Myiæ Epistola exstat.

Pisirrhonde. Vide supra in Bisorronde.

Ptolemais Cyrenæa ἐν τῇ Πυθαγορικῇ Μȣσικῆς ςοιχειώσει laudatur à Porphyrio in Harmonica Ptolemæi p. 207. 208. 209. Qvod anteqvam

Por-

Porphyrii liber à Joh. Wallisio ante aliqvot annos ederetur, & ante Menagium observavit Ismaël Bullialdus notis ad Theonem Smyrnæum p. 276.

Rhodope, ad qvam Epistola sub Theanus nomine edita à Luca Holstenio. De altera Rhodope celebri meretrice qvæ cum Æsopo serviit, vide præstantissimi Bælii Lexicon tum suo loco, tum ubi de Naucrate agit. Binas Rhodopas memorat Athenæus XIII. p. 596.

Sara. Vide supra Æsara.

Theano Pythanactis filia, genere Cressa, Pythagoræ uxor, Mater Telavgis, Mnesarchi, Myiæ & Arignotes. Vide Porphyrium p. 3. Svidam & Laërt. VIII. 43. Ab aliis Brontini Crotoniatæ filia dicitur, ab aliis Brontini uxor, Laërt. VIII. 42. Apophthegmata ejus nonnulla refert Clemens Alex. 4. Strom. p. 522. Theo progymnasm. ubi de Chria, & idem Laërtius VIII. 43. qvi & scripsisse nonnulla innuit. Ex libro περὶ εὐσεβείας fragmentum apud Stob. p. 27. Eclog. De Epistolis qvæ sub Theanus nomine exstant, egi supra c. X. num. 24. Eas Theanus posterioris, de qva mox dicturus sum, esse malebat Vossius libro de Poëtis Græcis. Epistolam Theanus ad Timaretam laudat Pollux X. 3. Svidas eam ait scripsisse ὑπομνήματα φιλόσοφα καὶ ἀποφθέγματα, καὶ ποιήματα δι᾽ ἐπῶν. Allegatur Theano à Censorino c. 7. Meminit & Theophylactus Simocatta in ἀπορίαις φυσικαῖς & Apostolius XVIII. 39. proverb. è Plutarcho, cui cicada fœmina est ᾠδῆς ἄμοιρος, οἷά τις Θεανὼ τὰ ἄῤῥητα. Alia doctiss. Menagio observata prætereo, nisi qvod video præter rem ab eo carpi Didymum, qvod libro de Philosophia Pythagorica scripserit Theanonem solam è mulieribus philosophatam fuisse & carmina scripsisse. Non enim solam sed primam philosophatam inter fœminas fuisse scripsit, mox addit eam scripsisse poëmata, nec primam hoc fecisse affirmans, nec solam. Vide Clementem Alex. 1. Strom. p. 309.

Fuit & altera Theano junior, Pythagoræ filia. Anonym. ap. Photium. cod. 259. Vel Pythagorica saltem, ἡ τῆς Πυθαγορείου σοφίης θυγάτηρ Θεανώ. Lucian. amoribus T. 1. p. 895. filia Leophronis, qvam Svidas ait scripsisse περὶ Πυθαγόρου, περὶ ἀρετῆς Ἱπποδάμῳ Θουρίῳ, παραινέσεις γυναικείας, καὶ ἀποφθέγματα Πυθαγορείων. Vide Jonsium p. 22. ubi & alias duas hoc nomine commemorat, Cissei filiam Iliad. ζ. 298. Athen. XIII. p. 560. & Pausaniæ matrem Polyæn. VIII. 51. qvibus addenda tertia Locrensis Lyrica poëtria, â qvâ ᾄσματα λυρικὰ καὶ μέλη Svidas testatur. Eustathius ad Iliad. β. p. 247. ὡς δὲ καὶ Θεανὼ

Θεανὼ τις γυνὴ Λοκρὶς Λυρικὴ ἦν, ἱστοροῦσιν οἱ παλαιοί. Qvarta Menonis filia, è pago Agravlensi Atheniensis, qvæ cum diris devovere Alcibiadem jussa esset, facere hoc renuit, ajens se εὐχῶν ἐ καταρῶν ἱέρειαν γεγονέναι. Plutarch. Alcibiade. p. 202.

Themistoclea sive Theoclea. Vide supra in *Aristoclea*.

Timareta ad qvam Theano scripsit teste Polluce X. 3.

Timycha Lacæna. Vide supra in Myllio Crotoniata, cujus uxor fuit. Jamblich. c. 31. & 32. & 36. in qvo postremo loco p. 223. male ab Arcerio editum γυνὴ Εὐμυλλία pro ἡ Μυλλία. Fidem hujus Timychæ in arcana servando prædicat etiam Olympiodorus ad Phædonem Platonis, ne alia à Menagio p. 93. seq. observata repetam.

Tyrsene Sybaritis, in qvibusdam MSS. Jamblichi codicibus Τυρσηνὶς, unde Menagius Τυρσηνώ. Sed in veteri inedita versione *Tyrsenis*, Τυρσηνίς.

Vitalia vocatur apud Bessarionem, qvæ aliis Βιτάλη vel Βιταλία ut supra notavi.

III. *PYTHAGOREORUM* Fragmenta junctim edita.

Duplex collectio exstat fragmentorum ex veteribus Pythagoricis, una *Moralis* argumenti, altera *Politici*, qvæ utraqve maximam partem est petita ex Stobæo. Non defuerunt viri docti, qvibus tota visa est vacillare illorum fides & auctoritas, & qvi Stobæum in supposita scripta putarunt incidisse, non in genuina veterum Pythagoricorum monumenta. Ita qvidem Hermannus Conringius in Propoliticis cap. XV. p. 104. qvi Timæi qvoqve Locri &* Ocelli Lucani libellos incertæ fidei esse putat. Sed admodum levia sunt viri docti argumenta, licet iis assentiri non dubitat Jacobus Thomasius ὁ μακαρίτης diss. I. de qvatuor virtutibus cardinalibus §. 20. qvi cum Conringio suspicatur illa sæculo Christiano secundo vel tertio conficta esse ab iis, qvi Pythagoricæ veteris Philosophiæ restauratores voluerunt videri. Novi Clarissimum Bentleium, Zaleuci qvoqve & Charondæ fragmentis, & Perictiones, qvæ apud eundem Stobæum occurrunt, non multum fidei tribuere, sed nec ipse plane certo affirmare audet veram & indubitatam esse qvam propugnat sententiam, ut ipso etiam auctore liceat nobis de illa addubitare, qvemadmodum capite proximo sum dicturus. Utcunqve vero ista se habeant, elegantia & lectu dignissima esse illa sub Pythagoreorum nomine collecta fragmenta, pauci in dubium vocaverint. Vossio

* Ocelli librum pro suppositio habet etiam Antonius Van Dalen libro de Aristea p. 53.

certe Lib. de Philosophorum sectis adeo pretiosa videntur isthæc monumenta, ut illa non magis freqventari, miretur simul, indigneturqve. *Moralia* qvidem è Stobæo petita Græce ac latine edidit Guil. Canterus Basil. 1566. 4. Diogeni Laërtio suo Græce, ut ex parte Græce atqve latine, plus simplici vice subjecit *Henr. Stephanus*, in qvibus præter *Archytæ*, *Cliniæ Critonis*, *Euryphami*, *Hipparchi*, *Hippodami*, *Metopi*, *Poli*, & *Theagis* loca qvædam è Stobæo, occurrunt *incerti* cujusdam διαλέξεις qvinqve Dorice scriptæ, qvas H. Stephanus primus edidit, nullo unde sumserit indicio facto, deniqve *Archytæ* loca è Jamblichi protreptico, & *Pythagoræ*, *Lysidis*, *Theanus*, *Melissæ* & *Myiæ* Epistolæ. Eadem fragmenta priori suæ Maximi Tyrii editioni Græce subjicienda curavit *Daniel Heinsius*. Deniqve Thomas Galeus in Opusculis Mythologicis, Ethicis & Physicis Cantabrig. 1671. 8. & Amst. 1688. 8. non solum ex Stobæo petita exhibuit cum versione *Guil. Canteri*, sed & διαλέξεσιν illis nunqvam antea latine editis adjunxit latinam versionem & notas Nobilis viri *Johannis North*, qvi ex loco pag. 722. edit. Amst. auctorem conjicit Pythagoricum qvendam, *Mimantem* nomine. Archytæ qvoqve locis è Jamblichi protreptico descriptis latina versio & castigationes ejusdem Northi accedunt, ut Pythagoræ & Pythagoricorum Epistolis VIII. translatio latina non unius auctoris.

Pythagoricarum sententiarum libellus à Rittershusio collectus prodiit ad calcem Malchi sive Porphyrii de vita Pythag. Altdorf. 1610. 8.

Pythagoreorum fragmenta *Politica* ex Stobæo collecta & a *Joh. Spondano* latine versa, passimqve emendata, leguntur ad calcem Politicorum Aristotelis qvæ cum Dionysii Lambini & Petri Victorii versionibus Theodoriqve Zwingeri argumentis, scholiis & Commentariis ejusdem Victorii integris prodierunt Basileæ 1589. fol.

CAPUT XIV.

De Zaleuco, Charonda, Zalmoxi, Lycurgo, Dracone, Solone, aliisqve Legumlatoribus.

Zaleucus Locrensium legislator inclytus. 1. *Pythagora forte antiqvior, perinde ut Numa, qvem aliqvi falso Pythagoricum esse tradiderunt.* 2. *Falli eos qvi nullum fuisse Zaleucum existimant.* 3. *Qvadam Zaleuci leges. ibid. Clarissimi Bentleii sententia de supposita Zaleuco legum συναγωγῇ.* 4. *Zaleuci & Charonda res inter se confusæ, ibid. Charondas num Pythagoræ discipulus.* 5. *Qvibusnam*

busnam leges tulerit. 6. An versibus scriptæ leges ab ipso Charonda. 7. Utrum ei suppositæ, qvas legerunt Diodorus Sic. & Stobæus? 8. De Zamolxi legislatore Getarum. 9. De Thalete & Lycurgo. 10. Ῥῆτραι *sive leges Lycurgi scripto non comprehensæ. Earum decantatio, interpolatio, neglectus &c. 11. De Rhadamanto. 12. Minoë. 13. Triptolemo. 14. Dracone. 15. Et Solone. 16. Scriptores deperditi de legibus & legislatoribus. 17. Catalogus Alphabeticus Legislatorum veterum celebriorum. 18. Legislatores freqventer mediocris conditionis homines, non principes ipsi. 19.*

I.

PRimi Græcorum leges scriptas a) habuisse dicuntur Locrenses, (non illi b) qvi Phocidi proximi sunt, sed Epizephyrii, qvi in magna Italia) auctore ZALEUCO. Marcianus Heracleota sive potius Scymnus Chius. v. 313.

Τούτους δὲ πρώτους φασὶ χρήσασθαι νόμοις
Γραπτοῖσιν οὓς Ζάλευκος ὑποθέσθαι δοκεῖ,

Atqve ita intelligendus Clemens Alex. I. Strom. pag. 309. Ζάλευκός τε ὁ Λοκρὸς πρῶτος ἱστόρηται νόμους θέσθαι, scriptos nimirum, nam de Locrensibus & Strabo Lib. VI. p. 259. πρῶτοι δὲ, inqvit, νόμοις ἐγγράπτοις χρήσασθαι πεπιστευμένοι εἰσί. Is itaqve Zaleucus, servus & pastor, sed ob merita deinde libertatem consecutus, (vide Svidam in Ζάλευκος & Scholia Pindari ad Od. 10. Olympionic. p. 97.) leges suas, qvas à Minervâ per insomnium accepisse se professus est, teste Chamæleonte Heracleota libro de ebrietate, Aristotele in Rep. Locrorum apud Clementem I. Strom. p. 352. Scholiaste Pindari loco laudato, tum Valerio Max. Lib. I. c. 2. Plutarcho libro de sui laude. p. 543. illas inqvam leges expresserat ex consvetudinibus legibusqve non scriptis Cretensium, Lacedæmoniorum & Atheniensium, & pœnas primus definiverat, qvas ante eum leges permiserant judicibus. Idem Strabo p. 260. ex Ephoro: Τῆς δὲ τῶν Λοκρῶν νομογραφίας μνησθεὶς Ἔφορος ἣν Ζάλευκος συνέταξεν ἔκ τε τῶν Κρητικῶν νομίμων καὶ Λακωνικῶν καὶ τῶν Ἀρεοπαγιτικῶν φησὶν

a) Νόμος de lege scripta proprie accipitur. Schol. Euripidis ad Hippolytum v. 90. Νόμος τὸ γεγραμμένον διάταγμα, τὸ κρατοῦν καὶ γεγραμμένον. Ἔθος δὲ τὸ μὴ γεγραμμένον.

b) Fallitur itaqve Theodoritus, qvi Lib. IX. de curat. Græcar. affection. p. 124. Locros intelligit Acarnanibus Phocensibusqve vicinos. De utrisqve Locris vide Salmas. ad Solinum p. 66. seq. De Epizephyriis præter alios Pindarum Olympionic. Od. 10. His leges à Zaleuco datas recte scribit Nicephorus Gregoras XXIII. p. 695. edit. præclaræ Boivinianæ. Zaleuci effigies laureata occurrit in Jac. Gronovii T. 2. Antiqvitatum Græcar. tabula 48.

σιν ἐν τοῖς πρώτοις καινίσαι τοῦτον τὸν Ζάλευκον, ὅτι τῶν πρότερον τὰς ζημίας τοῖς δικασταῖς ἐπιτρεψάντων ὁρίζειν ἐφ' ἑκάστοις τοῖς ἀδικήμασιν, ἐκεῖνος ἐν τοῖς νόμοις διώρισεν. Atqve legum illarum qvantumvis ſeveriorum (ut notat Zenobius IV. 10. Diogenianus IV. 94. & Apoſtolius IX. 50. proverb.) beneficio, *εὐνομώτατοι* per longum tempus fuere Locrenſes, ut præter eundem Strabonem agnoſcunt Pindarus, Plato ac Demoſthenes & Proclus in Timæum Lib. I. p. 22. Viciſſim Sybaritæ, neglectu legum Zaleuci periere, notante Scymno Chio v. 345. ſeq.

II. Hunc verò Zaleucum *Pythagoræ* fuiſſe diſcipulum, diſerte tradit Diodorus Siculus Lib. XII. p. 84. Cui ſuccinit Seneca Epiſt. 90. Laërtius libro 8. ſect. 16. tum Nicomachus apud Porphyrium in vitâ Pythagoræ p. 14. & Jamblichus c. 7. 24. 27. & 30. qvi Pythagoram Locrenſibus leges per Zaleucum ſanxiſſe affirmat, deniqve Svidas qvi illum vocat *Πυθαγόρειον φιλόσοφον.* Sed qvemadmodum Numa qvi Romanis leges tulit & Pythagoram ætate longe anteceſſit, tamen Pythagoræ auditor eſt vulgò exiſtimatus, qvoniam *ii, qvi* ut ait Cicero 4. Tuſc. Qvæſt. ſub init. *cum Pythagoræ diſciplinam & inſtituta cognoſcerent, Numæqve æqvitatem & ſapientiam à majoribus ſuis accepiſſent, ætates autem & tempora ignorarent propter vetuſtatem, eum qvi ſapientiâ excelleret Pythagoræ auditorem fuiſſe crediderunt.* Confer qvæ de libris Pythagoricis in Numæ ſepulchro repertis Livius, Plutarchus, & ex Caſſio Heminâ Plinius Lib. XIII. c. 13. qvæqve de convenientia legum Numæ cum Pythagoræ dogmatis notat idem Plutarchus in Numâ. Unde Pythagoreum faciunt Clemens 1. Strom. p. 304. & 5. p. 548. Ovidius XV. Metamorphoſ. aliiq; qvorum ſententiam pridem fabulis adſcripſere Livius Lib. I. c. 18. Lib. XXXX. c. 29. & Dionyſius Halicarnaſſeus Lib. II. p. 120. Licet Plutarchus initio ſtatim vitæ Numæ ex Clodii indice temporum obſervat magnam fuiſſe jam olim de ætate Numæ concertationem, monumentis ex qvibus certiora peti poterant per Gallos combuſtis. Eundem in modum Zaleucus qvoqve à qvibusdam videtur Pythagoricus appellatus fuiſſe, qvi Pythagora ipſo fuit antiqvior, ut ex Demoſthenis oratione adverſus Timocratem p. 469. (ubi ait * per plures qvam ducentos annos unam ſolummodo legibus Locrenſibus acceſſiſſe,) ex Euſebii Chronico qvi Zaleucum refert ad Olympiad. XXIX. & ex aliis argumentis evincit vir clariſſ. Richardus Bentleius in Apologia Anglice edita diſſertationis de Epiſtolis Phalaridis p. 339. ſeq. Sane Porphyrius ipſe in Pythagoræ vita p. 38. narrat Pythagoram

* Oratio Demoſthenis habita fuit Olympiad. CVI. anno 4. Pythagoras vixit in Italia poſt Olympiadem L. vel ut alii LX. Vide Bentlejum libro laudato pag. 50. & 59. ſeq.

goram cum ſcelus Cylonium effugiens ad Locrenſes ſe contuliſſet, ab iisdem dimiſſum fuiſſe his verbis: *Ἡμεῖς ὦ Πυθαγόρα σοφὸν μὲν ἄνδρα σε καὶ δεινὸν ἀκούομεν, ἀλλ᾽ ὑπὸ τοῖς ἰδίοις νόμοις οὐθὲν ἔχομεν ἐγκαλεῖν, αὐτοὶ μὲν ἐπὶ τῶν ὑπαρχόντων πειρασόμεθα μένειν. Τὸ δ᾽ ἑτέρωθί που βάδιζε.* Meminit & Pythagoræ à Locris Tarentum dimisſi Themiſtius Orat. 4. (23.) p. 285.

III. Fuiſſe ullum Zaleucum Legum conditorem, jam olim negavit Timæus, audacter magis qvam rectè, qvin Polybii judicio, ubi reprehenſi à Timæo circa Locrorum Remp. Ariſtotelis & Theophraſti meminit, Excerpt. Peireſc. pag. 51. manifeſti erroris convincendus. Cicero 2. de legibus p. 91. *Qvid qvod Zaleucum iſtum negat ullum fuiſſe Timæus? At Theophraſtus auctor haud deterior, meâ qvidem ſententia melior: Eum multi nominant, commemorant verò ipſius cives, noſtri clientes * Locri.* Et Lib. VI. ad Atticum Epiſt. 1. *Qvis Zaleucum leges Locris ſcripſiſſe non dixit? Num igitur jacet Theophraſtus, ſi id à Timæo tuo familiari reprehenſum eſt.* Meminerat Zaleuci *Theophraſtus* opere *περὶ νομοθετῶν*, qvod in libros qvatuor diſtributum inter ejus ſcripta recenſet Laërtius, poſt libros XXIV. de legibus, Alphabeti ſerie digeſtis, (cujus operis librum tertium decimum laudat Svidas in *ὅτι οἱ ἁλόντες*) & Epitomen legum, libris decem. Sed & ante Theophraſtum Ariſtoteles de Zaleuco egerat in Rep. Locrorum (teſte Clemente Alex. 1. Strom p. 352.) & Lib. II. Politic. c. 10. inter legumlatores primo loco meminit Zaleuci: *Νομοθέται δὲ ἐγένοντο Ζάλευκός τε Λοκροῖς τοῖς ἐπιζεφυρίοις.* Idem facit Plutarchus in Numa, & Ælianus Lib. 3. c. 17. Var. Hiſt. qvi Lib. II. cap. 37. legem qvandam Zaleuci refert, Athenæo qvoqve Lib. X. p. 429. memoratam, de vino extra Medici præſcriptum non bibendo, & Lib. XIII. c. 24. de adulteris effosſione oculorum puniendis, cui legi cum filius ipſe obnoxius fieret, pater alterum oculum ** ſibi erui eſt paſſus, qvod narrat etiam Valerius Max. Lib. VI. c. 5. extern. 3. & Heraclides in politiis, licet hic non adulterio ſed furto illam pœnam Zaleuco propoſitam tradit, qvod tanto minus credo, qvo minus veriſimile eſt Zaleuci filium furti crimine ſe obſtrinxiſſe. præterea oculorum effosſio accomodata adulteris pœna, qvi capere & capi ocellis ſolent, ut rectè animadverſum erudito Æliani interpreti Jacobo Perizonio Sed forte non adſpernanda Eduardi Simſoni conjectura, qvi in Chronico Catholico ad A. M. 3560. notat apud Heraclidem per furtum intel-

* Hinc Zaleucum civitate à Romanis donatum ſcribit Symmachus Lib. X. Epiſt. 25. ad Theodoſium.

** Utrum rectè hoc fecerit Zaleucus, vide disqvirentes Grotium de ſatisfactione Chriſti p. 63, ſeq. & Martinium in Ethica p. 416.

intelligi non qvalecunqve sed Veneris, ὕδωρ κλοπῆς γλυκερὸν Prov. IX. 17. de qvo Pindarus apud Clementem in Pædagogo III. p. 252. γλυκύτι κλεπτόμενον μέλημα Κύπριδος, sive ut Ælianus lib. I. c. 2. vocat, κλέμμα ἐρωτικόν. Aliam Zaleuci legem profert Polybius eclog. è Libro XII. p. 920. ut rem controversam, pendente adhuc lite possideretis, penes qvem erat, cum injus fuit adducta. Idem testatur Zaleucum sanxisse, ut qvi de legis alicujus sententia disserere vellent, hoc facerent in consessu mille virorum, laqveis de collo pendentibus, qviqve male legem explicasse esset judicatus, mox laqveo vitam finiret. Hierocles qvoqve apud Stobæum serm. 39. pag. 229. affirmat Zaleucum constituisse, ut qvisqvis novam legem ferre vellet, laqveo circa collum posito hoc faceret. Et Stobæus serm. 42. p. 280. ex procemio legum Zaleuci hæc refert ad verbum: ἐὰν δέ τις βούληται τῶν κειμένων νόμων κινεῖν, ἢ ἄλλον εἰσφέρειν νόμον, εἰς βρόχον εἴρας τὸν τράχηλον λεγέτω τοῖς πολίταις περὶ αὐτοῦ. Καὶ ἐὰν μὲν διαψηφιζομένων &c. Diodorus vero Siculus â *Charonda* constitutum hoc narrat Lib. XII. p. 82. ut legem aliqvam emendaturus collum laqveo insereret, emendationeqve suâ in concilio populi comprobata solveretur, rejectâ periret. Eodem loco tres leges per totum illud tempus hac conditione emendatas refert, qvarum una est lex talionis â Charonda instituta, sed ab unoculo qvodam cui per vim nescio qvis unum qvi solus illi erat oculum excusserat ita correcta, ut, qvi unoculum hominem lumine privasset, ambos amitteret: At hoc apud Locrenses in Zaleuci lege accidisse scribit Demosthenes oratione adversus Timocratem, unde à Diodoro Siculo Charondam cum Zaleuco confusum mihi persvadeo. Procemium legum Zaleuci elegantissimum refert Stobæus sermone 42. qvod lectum sibi testatur etiam Cicero Lib. II. de legibus p. 91. scribens Zaleucum & Charondam ante leges suas de legum laude dixisse. Tum idem Diodorus, qvi & ex procemio illo verba qvædam de Diis ante omnia colendis refert & leges nonnullas Zaleuci recitat Lib. XII. p. 84. seq. inter alia observans hunc legislatorem delictis fœminarum non multam pecuniariam sed ignominiæ notam pœnæ loco statuisse.

IV. Verba qvædam ex lege Zaleuci servavit Hesychius in Λεπταλέον etsi ibi λεῦκος legitur pro ζαλεῦκος, ut notatum Salmasio contra Cercoëtium, Gronovio de sestertiis & Rich. Bentleio, qvi ex eo ipso loco & aliis argumentis (qvod v. g. meminit κόσμου & τραγῳδίας, qvod non scripta est Dialecto Dorica &c.) contendit legum Zaleuci συναγωγὴν Diodoro Sic. Stobæo aliisqve lectam totam esse suppositam post tempora historici Timæi, insertis qvibusdam legibus vere antiqvis, apud

apud Demosthenem & alios ejus ætatis memoratis. Vide Apologiam dissertationis de Phalaridis Epistolis p. 343. seq. Aliam Zaleuci legem de non danda pro fœnebribus pecuniis syngrapha memorat Zenobius V. proverb. 4. Libello singulari leges Zaleuci latine collegit & utcunqve illustravit *Joh. Wilhelmus Engelbrechtus* Lipſ. 1609. 4to. Cui addes Joannis Lodei Nannetensis dialogum de justitia & pietate Zaleuci Locrorum Regis. Paris. 1513. 8. Mentio Zaleuci apud Origenem qvoqve 3. contra Celsum p. 155. aliosqve qvamplurimos, in qvibus interdum corrupte vocatur *Seleucus*, ut apud Petrum Blesensem Epist. 95. Dicitur ipse ferro districto incubuisse, atqve ita se interfecisse, cum forte belli tempore armatus in concionem prodiisset, qvod alioqvi facere legibus ipsius, capitali supplicio erat interdictum. Eustathius ad Iliad. α. p. 62. Φέρεται δὲ καὶ περὶ Ζαλεύκου τοῦ Λοκροῦ ἱστορία, ὡς νομοθετῆσαι μὲν ὁ ἀνήρ, μηδένα φορεῖν ὅπλα ἐν βουλευτηρίῳ· ἐπεὶ δέ ποτε πολέμου ἐπικειμένου ἔνοπλος ὢν εἰσῆλθε καὶ ἀνάγκην οὕτως ἔχων εἰς τὴν βουλήν, ὑπέκρουσεν μέν τις ὡς ἤδη τὸν νόμον ὁ Ζάλευκος λέλυκεν. Ὁ δὲ οὐ λύσειν ἔφη, ἀλλὰ κυρώσειν. (Similis phrasis Matth. V. 17.) Καὶ εἶτα τῷ ξίφει δοὺς ἑαυτὸν ἀπέρρηξε τὸ ζῆν ὅπερ ἦν ποινὴ τῷ παραβάντι τὸν νόμον. Verum hoc alii referunt ad *Charondam*, ut Valerius Max. Lib. VI. c. 5. extern. 4. & Diodorus Siculus Lib. XII. p. 84. qvi addit à qvibusdam illud tribui *Diocli* legislatori Syracusanorum. Sane res Zaleuci & Charondæ freqventer confundi, pluribus jam exemplis patuit: qvibus adde, qvod Zaleucum Thuriis leges dedisse affirmat Athenæus Lib. XI. p. 508. cum qvo consentit Scymnus Chius, Sybaritis neglectum legum Zaleuci exprobrans. v. 345. seq. Sybaritas enim Thurios postea esse dictos, notum est ex Plutarcho in Pericle p. 158. Stephano, Svida, aliisqve. Sed & Ephori verba apud Strabonem Lib. VI. p. 260. ita accipit clariss. Bentlejus libro laudato, p. 365. ut Thurios legibus à Zaleuco latis subtiliora qvædam addidisse dixerit, qvibus gloriam qvidem nonnullam, sed Remp. deteriorem retulerint. Sane postqvam simplicitatem legum Zaleuci celebrasset, addit Ephorus: Θουρίους δ' ὕστερον ἀκριβοῦν θέλοντας περὶ τῶν ἄκρων ἐνδοξοτέρους μὲν * γενέσθαι, χείρονας δέ. E contrario Charondam Thuriorum legislatorem tradunt Diodorus & alii, ut mox ubi de eo agam sum dicturus.

V. CHA-

* Possunt alioqvi etiam hæc verba ita accipi de legibus Thuriorum nimis circa subtilitates ingeniosorum, ut non Zaleuci legibus superadditæ, sed tantum [illegible] dicantur: neqve ἐνδοξοτέρους aut χείρονας necesse est ad Thurios [illegible] ad νόμους. Et de Charonda Aristoteles libro II. Polit. c. 10. τῇ ἀκριβείᾳ τῶν νόμων ἐστὶ γλαφυρώτερος καὶ τῶν νῦν νομοθετῶν.

V. CHARONDAS Catanæus * Jamblichi judicio unus ex optimis legumlatoribus, *Pythagoræ* itidem discipulus fuit, si credimus Senecæ Epist. 90. Laërtio, Porphyrio & eidem Jamblicho tribus in locis hoc diserte tradenti. Verum hæc sententia non majorem fortassis fidem meretur, qvam eorum, qvos Aristoteles Lib. II. Polit. c. 10. ait à temporum ratione refelli, cum affirmarunt *Onomacritum* primum extitisse scriptorem legum eximium, qvi se exercuerit in eo studio in Cretâ, cum Locrus esset, illuc autem se contulisset ob artem divinandi: hujusqve fuisse sodalem *Thaletem* (Cretensem non Milesium) Thaletis autem auditorem *Lycurgum* & *Zaleucum*, Zaleuci *Charondam*.

VI. Leges tulit Charondas, teste eodem Aristotele, suis civibus Catanæis & aliis Chalcidicis civitatibus Italiæ atqve Siciliæ. Et apud Catanæos qvidem cives suos divinis honoribus propterea mactatum, perinde ut apud Locros Zaleucum, & Timantum, refert Jamblichus de vitâ Pythagoræ c. 30. qvod ex numo Catanensi qvoqve demonstrare voluit Raphaël Trichetus du Fresne in Epistolâ ad Petrum Seguinum Paris. 1 58. 8. & ad calcem Seguini numismatum p. 189. seq. Paris. 1665. 4. & T. 10. antiqvitatum Græcarum Jac. Gronovii pag. 569. seq. effigiem enim cornibus decoram in numo illo Charondam referre contendebat. Sed illustris Vir Ez. Spanhemius p. 370. de usu & præstantia numismatum potius Silenum illa exprimi sentit, feliciore ni fallor conjectura. Chalcidicæ vero civitates qvibus leges Charondam tulisse Aristoteles affirmat, a Scymno Chio X. 208. seq. in Sicilia nominantur præter Catanam Callipolis, Eubœa, Himera, Leontini, Mylæ, Naxos, Zancle: in Italia Rhegium. Theodoritus qvoqve libro 9. de curat. Græcarum affection. p. 124. Charondæ meminit primi Italiæ & Siciliæ legislatoris. Ac Rheginenses Charondæ legibus usos testatur Heraclides de politiis, & Ælianus III. 17. Var. Porphyrius vero p. 14. & post eum Jamblichus c. 7. de vitâ Pythagoræ, probaturus ab hoc Philosopho libertatem vindicatam civi-

* Patriâ Catanæum fuisse, ex Aristotelis & aliorum certissimis testimoniis patet. Itaqve qvi Thurium appellant, Valer. Max. Lib. VI. c. 5. Themistus Orat. 2. p. 31. & alii, leges qvas Thuriis tulisse fertur, respiciunt. Pro Thuriis autem qvidam male legerunt Tyrios, atqve inde Carthaginensium legislatorem dixere Charondam, ut Joh. Ravisius Textor in officina p. 622. & Alexander Alexandrius Lib. VI. genial. dierum c. 10. Marsilius Ficinus argumento in Minoëm Platonis, & Cœlius Rhodiginus XVIII. 19. Antiqv. lect. notati à Vossio de sectis Philosophor. c. 6. §. 17. & Joh. Jonsio in diss. 1. de historia Peripatetica p. 33. qvo in loco observat, Charontem Carthaginiensem historicum Svidæ & aliis memoratum male aliqvando confundi cum Charonda.

civitatibus Crotoni, Sybari, Catanæ, Rhegio, Himeræ, Agrigento, Tauromenio, aliisqve nonnullis; subjungit, leges iisdem latas esse à Pythagora, per discipulos videlicet suos Charondam Catanæum & Zaleucum Locrum: qvarum ope & ipsæ fuerint εὐνομώτατοι & per longum tempus ἀξιοζήλωτοι τοῖς περιοικοις. Huc referendum est, qvod Laërtius VIII. 3. testatur Crotone Pythagoram leges sanxisse τοῖς Ἰταλιώταις, qvibus verbis ad Numæ Pompilii νομοθεσίαν respici, præter rem suspicabatur Thomas Aldobrandinus. Apud Stephanum in Κατάνη Charondas vocatur ὁ διάσημος τῶν Ἀθήνησι (nisi legendum ἐν Καλάναις) νομοθετῶν, non qvod Athenis leges tulerit, sed qvod Thurii, qvibus Charondas leges tulisse multorum testimonio scriptorum traditur, fuerint coloni Atheniensium, teste Plutarcho in vita Lysiæ & Periclis: & qvod leges Charondæ apud Athenienses celeberrimæ fuerint, atqve ut Hermippus libro sexto de legumlatoribus apud Athenæum Lib. XIV. p. 619. auctor est, inter pocula decantari solitæ sint Athenis. Qvemadmodum & Mazaceni in Cappadocia legibus Charondæ usi, teste Strabone Lib. XII. p. 539. adhibuerunt νομῳδὸν *legum decantatorem*, qvi ipsis fuit legum interpres, perinde ut apud Romanos JCti.

VII. Utrum vero hinc certo concludere liceat, versibus scriptas * ab ipso Charonda leges fuisse, aliorum esto judicium. Potuerunt enim postea ab ejusmodi νομῳδῷ fuisse versibus expressæ, atqve adeo memoriæ cantantium commendatæ. Et qvemadmodum literarum usu nondum reperto leges apud gentes qvasdam decantari svasit necessitas, qvo minus illarum obliviscerentur, ita deinde sine necessitate idem faciendi potuit obtinere consvetudo, nec injucundus usus, ut de Agathyrsis tradit Aristoteles problem. XIX. 28. Sane fragmenta legum Charondæ, qvæ apud Diodorum Sic. Lib. XII. pag. 79. seq. & Stobæum sermone 42. exstant, prosa sunt concepta, non versu. Apud eosdem, uti apud alios qvoqve scriptores perqvam multos, legislator fuisse Thuriorum perhibetur. Et Plutarcho lib. de curiositate pag. 519. ὁ τῶν Θουρίων νομοθέτης nullus alius intelligitur qvam Charondas, à Xylandro in latina versione recte nominatus.

VIII. Eqvidem vir jam plus simplici vice mihi laudatus Cl. Bentleius ** variis argumenti; & Chronologicis rationibus evincere conatur, nec Thuriis leges tulisse Charondam, nec leges qvæ à Diodoro, & Stobæo afferuntur, genuinas Charondæ, sed illi perinde ut priores illas Zaleuco

 suppo-

* Hæc sententia est clarissimi Bentleii, libro laudato pag. 373.
** Apologia pro diss. de Epistolis Phalaridis pag. 358. seq.

ſuppoſitas eſſe. Cæterum nec ipſe p. 377. tantum tribuit ſuis argumentis, ut ea plane certa atqve apodictica eſſe affirmet ad ſententiam hanc confirmandam; & qvæ apud Stobæum referuntur ac Diodorum, Charondæ leges, etiam ante illos lectæ ſunt Ciceroni, qvi Lib. I. de legibus p. 91. refert Zaleucum & Charondam in proœmio ſuæ *νομοθεσίας*, de legum laudibus dixiſſe: & alibi ad legem Charondæ, qvæ adhuc exſtat apud Stobæum, alludit, notante Petro Victorio Lib. XVI. c. 21. Var. Lect. Tum veteres Comici fabulis ſuis leges Charondæ inſeruerunt, qvorum verbis à Diodoro Lib. XII. p. 80. ſeq. laudatis reſpondent leges ipſæ apud eundem Stobæum occurrentes. Homines ejusdem familiæ *ὁμοσιπύους* à Charonda dictos, ut ab Epimenide *ὁμοκάπνους* teſtatur Ariſtoteles L. I. c. 1. Politic. Leges qvasdam Charondæ illuſtravit ſingularibus diſſertationibus Samuel Skunk, Theologus Upſalienſis. Vide & Ehregot Danielis Colbergii *τοῦ μακαρίτου* diatribam de Legislatoribus Græcorum Moſaizantibus.

IX. ZAMOLXIS ſive SAMOLSES Thrax, itidem Pythagoræ Philoſophi diſcipulus, & ſervus fuiſſe traditur a Laërtio Lib. VIII. ſect. 2. Jamblicho. c. 23. & 30. & Porphyrio p. 9. in Pythagoræ vita, qvi Dionyſiphanem auctorem laudat. Sed & Straboni Lib. XVI. p. 762. Pythagoreus dicitur, & Lib. VII. pag. 297. fama de Zalmolxi Pythagoræ ſervo confirmatur. Ne Origenem 3. contra Celſum p. 144. Cyrillum Lib. VI. contra Julian. p. 208. Etymologicum M. Svidam aliosque juniores laudem. Nam diu ante hos omnes Herodotus Lib. IV. cap. 95. idem ſe à Græcis accepiſſe tradit, mox vero cap. 96. addit ſe exiſtimare Zamolxin multis ante Pythagoram annis vixiſſe. Primus * Thracum Getarumqve legislator fuiſſe conſentitur, qvi ei divinos honores tribuerunt teſte etiam Antonio Diogene apud Photium Cod. CLXVI. pro Saturno, ſive ut Porphyrius auctor eſt pro Hercule eum colentes, atqve qvotannis præſtantiſſimum ex ſenibus ei ſacrificantes, teſte Clemente Alex. 4. Strom. p. 497. & Ænæa Gazæo p. 43. Theophraſti. Vide & Lucianum T. 1. p. 592. edit. Amſtelod. & p. 594. ubi Anacharſis jurat per Acinacem & Zamolxin, patrios Deos. De hoc Zamolxi ejusqve Philoſophia ac legibus, qvas à communi Veſta accepiſſe ſe ja-

* Jornandes cap. V. de rebus Geticis, auctor eſt ante Zamolxin Thracibus fuiſſe Zeutam qvendam & Diceneum. *In Secunda* (Scythiæ parte) *id eſt Daciæ Thraciaqve & Mœſia ſolo Zamolxen* (habuiſſe noſcuntur) *qvem miræ Philoſophicæ eruditionis fuiſſe teſtantur plerique ſcriptores annalium. Nam & Zeutam prius habuerunt eruditum, poſt etiam Diceneum, tertium Zamolxen.* Poſt Zeutam & Diceneum tertius neſcio qvis *Comoſicus*, & tum demum qvartus Zamolxis memoratur ab Abbate Urſpergenſi. Idem Diceneum æqvalem facit Syllæ, ſed eo longe antiqvior fuit Zamolxis.

se jactabat teste Diodoro Siculo Lib. I. pag. 48. videndus *Carolus Lundius* in libro edito Upsaliæ A. 1687. 4. & recensito in Actis Eruditorum Lipsiensibus Tomo 2. supplementi p. 282. Zamolxidis ἐπῳδὰς memorat Julianus Epist. ad Sallustium p. 244. & in Cæsaribus p. 309. & Apulejus in Apologia, è Platonis Charmide, qvem si placet vide.

X. THALES qvoqve à nonnullis nominatus fuit idem Zamolxis, ut scriptum est à Porphyrio. Sed & ab Aristotele Lib. II. Polit. c. 10. Thales inter celebres Nomotheas commemoratur, * qvem audiverit LYCURGUS, legislator & ipse Spartanorum nobilissimus. De utroqve dicere me memini libro superiore c. XXXV. ubi ostendi Thaletem hunc Cretensem distinguendum esse à Philosopho ejus nominis Milesio sectæ Jonicæ auctore. Lycurgus leges suas retulit ad Apollinem tanqvam auctorem, teste præter alios qvam plurimos Diodoro Siculo Lib. I. p. 48. Libanio T. 2. p. 479. & Aristide Orat. 1. Platonicâ T. 3. p. 19. Polybio apud Svidam in Πόπλιος. Sed & Apollo ipse apud Theodoritum Lib. X. de curat. Græcarum affectionum p. 140.

Ἥκεις εὐνομίην διζήμενος· αὐτὰρ ἐγώ τοι
Δώσω — — —— Confer Herodotum Lib. I. c. 65. & Galenum protreptico. T. 1. p. 4. Nempe Oraculum Delphicum pecunia à Lycurgo corruptum fuisse refert Polyænus Lib. I. Strategem. p. 16. Cretensium porro & Ægyptiorum leges in multis imitatus est hic Nomotheta, ut ostendit Nic. Cragius Lib. III. de Rep. Laconica c. 1. Qvanta auctoritate fuerit Lacedæmone, anteqvam leges concederet, vide Plutarchum Solone p. 87. Tempus qvando leges sanxerit Lacedæmoniis, præter Scaligerum & alios Chronologos, inqvirit Joh. Meursius Lib. II. c. 1. Miscellan. Lacon. nec desunt præclari scriptores, hoc factum ajentes annis circiter XXX. ante primam Olympiadem. Vide Dodwellum ** in Annalibus Thucydideis p. 39. De legibus ejus ita senserunt scriptores præstantissimi, Plato Lib. 1. de legibus, Aristoteles Lib. II. politic. c. 7. Polybius Lib. 6. Hist. & Plutarchus in Lycurgi vita, ὡς ἱκανῶς μὲν ἔχουσι πρὸς ἀνδρείαν, ἐνδεῶς δὲ πρὸς δικαιοσύνην. Confer Dacerium ad Plutarchum. p. 302. seq. Viros solum non etiam fœminas suis legibus ad virtutem & continentiam constrinxisse Lycurgum, notat Aristoteles II. 7. Politic. Omitto alia qvæ in illis præter Aristotelem reprehendunt Theodor. L. IX. & X. de curat. græcar. affection.

 aliiqve

* Apud Svidam in νομοθέται, legas, Thaletem Atheniensibus leges tulisse μετὰ Σόλωνα. Sed μετὰ ibi, ut sæpe alias, reddendum *præter*.

** Homerum Lycurgo antiqviorem notavi Lib. I. cap. 35. Lib. II. c. 2. §. 11.

aliiqve Christiani, & nuper Petrus Bælius Vir Cl. in Lexico Historico Critico Compendium qvoddam legum Lycurgi, (non adeo multæ autem fuerunt, ut testatur Plutarchus in Apophtegmatis p. 189.) dat Svidas in Λυκοῦργος & ex Trogo Pompejo Justinus L. III. histor. c. 2. seq. adjungens eundem nihil lege ulla in alios sanxisse, cujus non ipse primus in se documenta daret. Sane in proverbium abiit nomen Lycurgi, pro viro honestatis & virtutis tenacissimo, qvemadmodum apud Plautum in Bacchidibus Act. 1 Scen. 2. v. 3. Et καταλυκουργίζειν pro severe ac rigide adversus aliqvem agere, apud Alciphronem Epist. 41. Unde & Ciceronis illud L. I. Epist. 13. ad Atticum, *nosmet ipsi qvi Lycurgei à principio fuissemus*, ad Lycurgum hunc legislatorem potius, qvam alterum (de qvo infra c. ult.) Atticum Oratorem hujus nominis respicere crediderim. Fuit & alius Lacedæmone Tyrannus Lycurgus junior, cujus filium Pelopem interfecit Nabis Tyrannus. Vide Diodorum Sic. in Excerptis Peiresc. p. 285.

XI. Non prætereundum deniqve est, leges Lycurgi qvarum plerasqve perseqvitur etiam Xenophon libro de Rep. Lacedæmoniorum, scripto * vulgatas non fuisse, sed modo tanqvam ῥήτρας Apollinis totidemqve oracula Delphis allatas ut memoriæ tradendas, ac sub Regum custodia servandas, nec versu concinnatas sed prosa, ut observat Plutarchus de Pythiæ Orac. p. 403. Idem Plutarchus in vita Lycurgi p. 47. νόμους δὲ γεγραμμένους οὐκ ἔθηκεν —— τὰ μὲν τοιαῦτα νομοθετήματα ῥήτρας ὠνόμασεν, ὡς παρὰ τοῦ θεοῦ νομιζόμενα καὶ χρησμοὺς ὄντα. Confer Scholia Græca ad Lucianum T. 1. p. 26. Herodotus L. VI. c. 57. de Regibus Lacedæmoniorum: τὰς δὲ μαντηΐας τὰς γενομένας τούτους φυλάσσειν, συνειδέναι δὲ τοὺς πυθίους. Vide Antonium Van Dale de origine idololatriæ p. 310. sq. Ubi p. 314. inter alia docet a Regibus interdum aliqvid tanqvam novum oraculum sive novam legem ῥήτραις Lycurgi adjectum, ut à Polydoro & Theopompo Regibus factum refert Plutarchus in Lycurgi vita p. 43. Similiter Ephori Epitadæ novam ῥήτραν commemorat Plutarchus in Agide & Cleomene p. 797. & ei oppositam Regis Agidis ῥήτραν Lysandro Ephoro consentiente latam p. 798. Mentio ῥητρῶν Lycurgi apud Svidam, Etymologici magni auctorem & alios. Plutarcho in Agesilao p. 610. & de esu carnium diss. 2. p. 997. laudatur ὁ θεῖος Λυκοῦργος ἐν ταῖς περὶ ῥήτραις. Justinianus Imp. L. I. institutionum tit. 2. *In his enim civitatibus ita agi solitum erat, ut Lacedæmonii quidem magis ea quæ pro legibus observabant memoriæ mandarent, Athenienses verò ea quæ in legibus scripta comprehendissent, custodirent.*

* Non desunt qvidem qvi Lycurgum dicunt γράψαι νόμους, ut Libanius T. 2. p. 476. sed notum est Græcos hac phrasi uti pro eo, qvod latini dicunt *leges ferre*.

rent. Videntur autem leges à Spartanis decantari solitæ, modulos musicos adoptantibus *Thalete* Cretensi, *Terpandro, Tyrtæo* aliisqve. De Thalete jam superiore Lib. dictum a me est, & de *Tyrtæo* hujus libri c. XII. De *Terpandro* ita Clemens Alex. 1. Strom. p. 308. Μέλος τε αὖ πρῶτος περιέθηκε τοῖς ποιήμασι, τοὺς Λακεδαιμονίων νόμους ἐμελοποίησε Τέρπανδρος ὁ Ἀντισσαῖος, ubi verbum ἐμελοποίησε interpres reddit: *numerosis versibus scripsit*, sed Marcus Meibomius ad Aristoxenum p. 76. rectius ita intelligit, ut leges Lacedæmoniorum à se, vel jam ante ab alio, versibus inclusas, modulandas atqve decantandas populo exhibuerit Terpander Antissæus. Qvod autem Cicero in Orat pro L. Flacco c. 26. affirmavit Lacedæmonios per septingentos amplius annos *unis moribus & nunqvam mutatis legibus* vixisse, hoc non de qvacunqve sed universali mutatione est accipiendum, qvia Lycurgi legum qvarundam adhuc usus fuit Lacedæmone sub Romanis Cæsaribus, ut ex Xiphilino in vita Neronis & Philostrati Lib. IV. de vita Apollonii Tyanensis cap. 10. constat. Alioqvi non tantum à victoribus Lacedæmoniorum Philopœmene præsertim, confer Plutarchum in hujus vita p. 365. f. & Meursium de Regibus Laconicis c. 20. & Misc. Lacon. lib. 2. cap. 5. subinde complura in ipsorum institutis alterata sunt, sed & neglectæ Lycurgi leges à Lysandro ap. Ælian. XIII. 29. Var. Hist. tum ab Agesilao, de qvo clarissimus Perizonius ad ejusdem Æliani varias L. XIV. c. 27. Ac superstite etiamnum Lycurgo Lacedæmonios qvædam ex ejus institutis immutare ausos tradit Tertullianus c. 4. Apologetici: *Nonne & ipsius Lycurgi leges à Lacedæmoniis emendatæ tantum auctori suo doloris incusserunt, ut in secessu inediâ de semetipso judicarit.* Hoc idem Tertullianus cap. 46. vocat *apocarteresin operasse.* Sed aliam inediæ Lycurgi causam reddit scriptor vetus apud Svidam in ἀποκαρτερήσαντα & in Λυκοῦργος, atqve ex Plutarcho constat valde incerta esse, qvæ de obitu illius viri traduntur. Complura sapienter & acute ab eo dicta refert idem Plutarchus in Apophtegmatis Laconicis pag. 225. seq. apud qvem inter alia p. 227. interrogatus cur leges scripto non sanxisset, fertur respondisse: ὅτι οἱ πεπαιδευμένοι καὶ ἀχθέντες τῇ προσηκούσῃ ἀγωγῇ τὸ τοῦ καιροῦ χρήσιμον δοκιμάζουσι, *qvia viri recte instituti atqve educati probe perspiciunt qvid tempus & occasio reqvirat*, adeoqve leges non scriptas pro re nata optime interpretabantur, cum scriptæ magis sint obnoxiæ fraudibus & cavillationibus. Lycurgo legislatori suo qvem LXXXV. annos vixisse tradit Lucianus in extremo libri de Macrobiis, templum post fata dedicasse Spartanos tanqvam Deo, præter alios memorat Pausanias in Laconicis p. 248. De legibus Lycurgi videndus Nic. Cragius libris de Rep. Lacedæm. (Hafn. 1593. 4. Lugd. Bat. 1670. 8. & Antiqv. Græcar. thesauro

Tom. V.) præcipue libro III. ubi eas duodecim Tabulis complexus fuit. Platonem Lycurgi imitatorem inducit Plutarchus VIII. 2. sympos.

XII. RHADAMANTHYS * sive RHADAMANTHUS Minois Sarpedonisqve frater, Europæ & Asterii Cretensium Regis filius notante Syncello p. 153. primus Cretensibus leges tulit, ex qvibus hunc versiculum affert Aristoteles Lib. IV. Ethic. ad Eudemum c. 3.

Εἴκε πάθοι τά κ' ἔρεξε δίκη κ' ἰθεῖα γένοιτο.

Quæ fecit si qvisqve ferat, jus fiet & aqvum.

Aliam legem, *ne in jurejurando Deos nominare fas esset*, refert Svidas in Λάμπων. Confer Zenobium V. proverb. 81. & Hesychium Apostolium ac Svidam in Ῥαδαμάνθυος ὅρκος Porphyrius 3. de abstinentia à cæde animal. p. 285. Κρησὶ δὲ νόμος ἦν Ῥαδαμάνθυος, ὅρκον ἐπάγεσθαι πάντα τὰ ζῶα. Professus autem est Rhadamantus à Jove se accepisse, qvas promulgaret, leges, ut docet Ephorus apud Strabonem Lib. X. p. 476. Vide & Schol. Euripidis ad Hippolytum v. 98. & qvæ Viri docti ad Virgil. VI. Æneid. 566. seq. Diodorum Sic. lib. V. p. 238.

XIII. Rhadamantum, teste eodem Ephoro, imitatus est MINOS, legifer & ipse inclytus, Jove ** itidem laudato auctore fidem auctoritatemqve legibus suis conciliare conatus. De hoc videndus Joh. Meursius in Creta Lib. III. c. 3. & 8. 14. Justitiæ & honestatis studiosissimum celebrat Diodorus Sic. V. p. 237. Minoëm vero πρεσβύτατον vocat, Rhadamanti fratrem ex Jove & Europa genitum. Confer p. 240. & Clementem 1. Strom. p. 309. Tabulis æneis descriptas leges illius fuisse testatur Plato in Minoë, ubi Apologiam ejus & laudes breviter perseqvitur, & (contra qvam Ephorus) Rhadamantum scribit institutum à Minoë: Ῥαδάμανθυς ἦ ἀγαθὸς μὲν ἦν ἀνὴρ, ἐπεπαίδευτο γὰρ ὑπὸ τοῦ Μίνω· ὅθεν καὶ δικαστὴς ἀγαθὸς ἐλέχθη εἶναι, νομοφύλακι γὰρ αὐτῷ ἐχρῆτο κατὰ τὸ ἄστυ. Ibidem Homeri & Hesiodi de Minoë loca, & *Talum* administrum Minois memorat, & inter alia hanc Minois legem refert, *ne compotent inter sese usqve ad ebrietatem.* *** Idem Lib. I. de legibus testatur Minoëm prohibuisse ne qvisqvam juniorum in leges rectene an secus latæ essent inqvireret: senex vero si qvid forte animad-

* Jocorum sive γελώτων usum à Rhadamanto ac Palamede repetit Anaxandrides apud Athenæum lib. XIV. p. 614.

** Libanius T. 2. p. 479. Dio Chrysost. Orat. I. de regno p. 20. edit. Casellii & IV. p. 158. ex Homero qvi Minoëm vocat Jovis ὀαριστήν. Vide & Syncellum p. 163. In Gnossiorum numo Minos occurrit cum labyrintho Cretensi. Vide Beger. 1. thesaur. Brandenburg. pag. 400.

*** μὴ συμπίνειν ἀλλήλοις εἰς μέθην.

animadvertiſſet emendandum, hoc æqvalium alicui vel Magiſtratui, nullo juvenum præſente indicaret. Leges ipſius magnifecere & ex parte in ſuis expreſſerunt *Lycurgus, Solon* ac *Plato*. *Pythagoram* qvoqve Minoïs imitatorem tradit Jamblichus in vita c. 5. antrum Philoſophi memorans, qvod extra urbem Samiorum habuit exemplo antri Idæi in Creta Jovi ſacri, qvod à Minoë pridem freqventatum Pythagoras in itinere adiit, teſte Porphyrio p. 11. Confer Meurſium Lib. II. c. 3. Sic σπηλαίȣ Moyſis in qvo commoratus ſit poſtea Elias Propheta, ſub Monte Sinai, meminit Syncellus p. 189. ſeq. De Minoë & ejus legibus plura conſtarent nobis, ſi ætatem tuliſſet liber *Hippoſtrati* de Minoë qvem laudat Phlegon libro de longævis c. 30. Vel *Charontis Lampſaceni* Hiſtoria, qvem Minois leges recenſuiſſe teſtatur Svidas in χάρων. Antonius Verderius Bibliotheca Gallica p. 132. *Bonet Paucheville de Saint Bonnet en Foreſts a composé en rime Françoiſe la Vie de Minos, ſouls le num du qvel il depeint de ſes vives couleurs un certain juge pedanée.*

XIV. Primus Athenienſibus leges tulit TRIPTOLEMUS, ex qvibus tres Eleuſine exſtantes memoravit Xenocrates apud Porphyrium qvarto περὶ ἀποχῆς ἐμψύχων p. 431. & Hieronymum 2. adverſus Jovinianum: *Honorandos Deos, venerandos parentes, & carnibus non veſcendum.* Γονεῖς τιμᾶν, Θεὺς καρποῖς ἀγάλλειν, Ζῶα μὴ σίνεσθαι.

XV. Poſt Triptolemum leges ſive θεσμὺς Athenienſibus tulit DRACO jam ſenex, circa Olympiade XXXIX. 1. (Clem. 1. Strom. p. 309.) Republica jam conſtituta, notante Ariſtotele Lib. II. Polit. c. 10. ubi addit nihil proprium ejus leges habuiſſe, qvod dignum memoria ſit, præter aſperitatem, propter pœnæ magnitudinem, unde notum Herodici dictum apud eundem Ariſtotelem 2. Rhetor. cap. 23. *leges non hominis eſſe, ſed Draconis:* itemqve aliud judicium Demadis, relatum à Plutarcho in Solone *qvod ſanguine non atramento leges ſuas ſcripſiſſet.* Adde Gellium lib. XI. c. 18. Svidam in Νίκων & Tzetzen Chiliad. 5. hiſt. 5. De ejus ſtatutis conſulendus *Pardulphus Pratejus* in jurisprudentia veteri Draconis & Solonis cum Romano jure legum Regiarum ac Decemviralium diligenter collata Lugdun. 1559. 8. Vide & Johannem Meurſium in Solone c. 13. Marshamum Can. Chron. p. 639. ſeq. & Dan. Friderici Jani diſſ. de Dracone. Lipſ. 1707. De Deo & rebus divinis ac de virtute nihil præcepiſſe σεμνὺς Draconis νόμȣς, ac ne Solonis qvidem, notavit Maximus Tyrius diſſ. XXXIX.

XVI. SOLON utut pauper, verum Vir sapiens, & qvi diu in Asia & Ægypto peregrinatus erat, (Lucian. in Scytha T.I. p.595.) ab Atheniensibus anno tertio Olympiadis XLVI. * Archon electus, leges Draconis omnes sustulit, exceptis iis, qvæ de nece allata cuiqvam scripta forent; ut post alios traditum Æliano Lib. VIII. Var.hist.c.10. ipse consilio Epimenidis usus teste Plutarcho, nova jura dedit, qvæ partim ab Ægyptiis, ut Diodoro Sic. observatum, partim à Cretensibus dicitur esse mutuatus, alia ipse addidisse. De legibus Solonis (qvi obiit Archonte Hegestrato Olymp. LV.I.) inter veteres agunt Plutarchus & Laertius in Solonis vita, è recentioribus *Joh. Meursius* in Solone c. 2. seq. & in Themide Attica sive libris duobus de legibus Atticis, qvi post auctoris fata lucem viderunt Trajecti ad Rhen. 1685. 4. novissime recusi in thesauro Antiqvitatum Græcarum Jacobi Gronovii, Tom. V. Videtur in hoc opere Meursius interdum fictas à Rhetoribus in declamationem leges pro veris Atheniensium statutis admisisse, qvod recte ac diligenter cavit *Samuel Petitus* egregio ad leges Atticas commentario in octo libros distincto Paris. 1635. fol. ex qvo leges ipsas integras Græce ac latine, additis auctorum qvi eas referunt nominibus è Petito exhibet Joannes Potterus, Archæolog. Græcæ lib.I.c.12. T.12. thesauri Antiqv. Græcar. Gronoviani p. 127--194. *Pardulphus* qvoqve *Pratejus* præter jurisprudentiam veterem Draconis ac Solonis cum legibus Regiis ac Decemviralibus Romanis collatam Lugd. 1559. 8. paralipomena legum XII. Solonis subjecit ad calcem librorum de jurisprudentia media Lugd. 1561. Sat notæ præterea sunt eruditis observationes *Desiderii Heraldi* ad jus Atticum & Romanum, *Claudiiqve Salmasii* ejus adversarii Lugd. Bat. 1645. 8. qvi in Epistolis pag. 272. memorat collectionem legum Atticarum ineditam auctore *Josepho Scaligero*, qvæ manu exarata exstat in Bibliotheca Academiæ Batavorum Lugdunensis. Prætereo *Phil. Melanchthonis* collationem legum Atticarum & Romanarum Witeb. 1546. 8. *Conradi* item *Rittershusii* ad calcem commentarii in Institutiones. Argentor. 1618. tum Solonis leges latine versas vulgatasqve cum additamentis *Valentini Wilhelmi Foersteri* Witteb. 1616. 8. & *Gotfridi Schmidii* de Solone legislatore diatribam

* Ita Sosicrates apud Laertium I. 110. licet Tatianus referat ad Olymp. XL. & Gellius XVII. 21. ad annum Tarqvinii Prisci XXXIII. h. e. Olymp. XLIX. 3. Conferatur Meursius in Solone c. 10. & Lib. I. de Archontibus cap. 12. Porro Solonem leges scribendo obscuriores & multis cavillationibus obnoxias judicium auctoritatem amplificasse, animadversum Plutarcho in Solone p. 88. & 92. adeoqve leges qvæsitiores licet & plures ut ait Tacitus III. 26. Annal. tamen dedisse non qvas ipse crederet justissimas, sed qvibus Atheniensium conditio maxime indigeret, observat Dio Chrysostomus diss. LXXX. pag. 666. Alius Solon Platæensis, Plutarch. in Photione pag. 757. Evnostus Solon, Rex Cypri, Athen. XIII. pag. 576.

tribam in lucem editam Lipsiæ Anno 1688. 4. Deniqve *August. Milagii* Orationem de lege Solonis qva ignominia notarat eos qvi in seditione alterutrius partis non fuissent, Helmstad. 1655. Solonis effigies in numo apud Sponium p. 141. Miscell. & apud Fulvium Ursinum p. 49. elog. tum in Laertio Wetsteniano, & in Gronovii Tomo 2. thesauri Antiqv. Græcar. tabula 31. Leges Solonis, qvæ res privatas spectabant, scriptæ erant in *ἄξονας* * ligneos roboreos qvadratos, sed qvæ agebant de sacrificiis & publicis negotiis, in *κύρβεις* saxeos sive æneos (Tzetz. Chil. 12. hist. 406.) triqvetros. Ælian. XV. 9. Hist. animal. Confer Andream Schottum ad Zenobii IV. proverb. 77. Diogenianum V. 72. Meursium in Solone c. 24. Joh. Philippi Pfeifferi antiqvitates græcas Lib. II. c. 34. Scriptæ autem erant *βουστροφηδὸν*, Vide Harpocrationem & Svidam in *ὁ κάτωθεν νόμος*. De qvo genere scribendi dixi Lib. I. c. XXVII. n. 4. Servabanturqve in Prytaneo, ut testis præter Plutarchum Solone p. 92. est Pausanias in Atticis p. 41. Ex arce in curiam translatæ ab *Ephialte*, ut tradit Harpocration & Svidas laudato loco. Adi & Apostolium XII. 77. proverb. Contra *Nicomachum*, leges inter describendum corrumpentem, Vide Orationem Lysiæ XXIX. Ex Draconis & Solonis legibus vivere Athenienses etiamnum permisit Hadrianus Imp. teste Syncello p. 349.

XVII. *Demetrius Phalereus περὶ τῆς Ἀθήνησι νομοθεσίας* memoratur à Laërtio, sed illud opus cujus liber tertius laudatur à Svida in *σκαφηφόροι*, jam pridem intercidit, non minus, qvam ea qvæ in Solonis Ἄξονας scripserat *Aristoteles*, *Seleucus* & *Didymus*. (Consule Menagium ad Laërtium pag. 202. & pag. 26.) De his aliisqve legumlatoribus multa nos docere poterant, si ad nos pervenissent libri de legumlatoribus sive legiferis scripti à *Theophrasto*, ** & *Apollodoro* qvi ambo apud eundem Laertium memorantur, vel à *Callimacho* qvem *ἐν τῷ τρίτῳ πίνακι τῶν νόμων* allegat Athenæus XIII. p. 585. vel ab *Heraclide Pontico* cujus liber *περὶ νόμων* Laërtio V. 87. memoratus videtur respici à Plutarcho in Solone ubi Heraclidem in testimonium citat: vel ab *Hermippo* deniqve, cujus *primum περὶ νομοθετῶν* laudat Athenæus Lib. IV. pag. 154. & Origenes 1. contra Celsum, *secundum* Porphyrius qvartô *περὶ ἀποχῆς*. *Sextum* Athenæus Lib. XIV. pag. 619. Huc refer qvod Hermippus *ἐν Θεσμοφόροις* allegatur

* Ab eodem vocabulo carmina Saliorum videntur dicta *axamenta*. Confer Tobiam Gutberlethum de Saliis cap. XIX. Et *axones* pro tabulis apud Ammianum Marcellin. XXI 2. Etiam LXX. interpretes inde Numeror. I. 18. deduxere verbum *ἐπαξονέω*. Vide Barnesium ad Hippolytum Euripidis v. 1252. Tertii decimi axonis legem octavam allegat Plutarchus in Solone pag. 88. sextumdecimum axonem & primum pag. 9'.

** De hoc Theophrasti opere dixi paulo ante num. 3.

tur à Polluce Lib. X. c. 26. Neqve enim hoc nomen fabulæ Hermippi Comici esse duxerim cum Meursio Bibl. Attic. p. 1512. sed opus de legumlatoribus qvod puto etiam respici à Plutarcho cum in Solone subinde laudat Hermippum.

XVIII. Cæterum in præsenti suffecerit nobis præcipuos legumlatores in veterum scriptis memoratos ordine literarum digestos lectori exhibere.

Æacus leges tulit Æginensibus. Confer Tzetzæ Chil. VII. hist. 133.

Æschylus Atheniensibus. Svid. in νομοθέται, & Cedren.

Agatharchides Lacedæmoniis.

Amasis Ægyptiis, *ut Bochoris, Hephæstus, Mnevis*, qvi leges suas ad Mercurium referebat, *Sasyches, Sesostris* & *Trismegistus*. Vide Diodorum Sic. Lib. I. p. 84. seq.

Anacharsis Scythis. Svidas in Σκύθης ὁρᾷ.

Androdamas Rheginus Chalcidensibus. Aristoteles II. c. ult. Politic.

Apis Argivis. Theodoritus Lib. IX. curat. gr. affect.

Archias Cnidiis. Idem Theodorit.

Archytam legislatorem facit Hubertus Goltzius, forte ex Æliani III. 17. Var.

Aristocrates Rheginis. Jamblich. c. 30. vit. Pythag.

Aristoteles Stagiritis & Abderitanis. Plutarch. contra Colotem. Stagiritarum lex, *qvod non posuisti ne tollas*, apud Ælian. III. 46. Var.

Arribas Epirotarum. Justin. XVII. 3.

Bacchus θεσμοφόρος apud Orpheum. Sic *Ceres* θεσμοφόρος, qvæ Siculis leges dedit.

Bocchoris Ægyptiorum. Syncell. p. 184.

Brachman scripsit νόμους Βραχμάνων καὶ πολιτείαν, si credimus Svidæ.

Cecrops Atheniensibus, ut *Clisthenes, Critias* de qvo Dio Chrysost. XXI. p. 270. *Demetrius* * *Phalereus, Hipparchus, Jon*, notante præter alios Plutarcho contra Colot. p. 1125. *Lycurgus Orator, Pericles, Pisistratus, Sophocles, Theseus*, Demosthenes qvoqve apud Libanium T. 1. pag. 449. μεςὸν γὰρ τὸ μη-

* Demetrium cum Athenas pro Cassandro regeret, Remp. qvam optime digessisse ait Cicero pro Rabirio. Confer Plutarchum Aristide p. 331. Ælian III. 17. Var. Syncellum p. 273. & 274. ubi Demetrius ei audit ὁ τρίτος νομοθέτης Ἀθηναῖος, post Draconem scilicet ac Solonem. Durius apud Athenæum lib XII. de Demetrio: ὁ τοῖς ἄλλοις τιθέμενος θεσμοὺς καὶ τοὺς βίους τάττων, ἀνομοθέτητον ἑαυτῷ τὸν βίον κατεσκεύαζεν.

τῆ μετρίῳ τῆς ἑαυτῶν ὑποθήκαις ἐπὶ νόμων. Sed ita omnes magistratus & Archontes legiferis adscribere fas esset.

Cephalus & *Dionysius* Corintho missi Siculis. Plutarch. in Timoleonte pag. 248.

Cercidas Arcadibus. Ptolemæus Hephæstionis apud Phot. Apud Eustathium ad Iliad. Ξ. pag. 199. edit. Basil. pro Κερκίδας legendum Κερκιδᾶς.

Ceres θεσμοφόρος variis populis. Vide Diodorum Siculum lib. V. pag. 201. 232.

Charondas. Catanæis & aliis civitatibus Italiæ ac Siciliæ, Thuriis item & Mazacenis. Vide qvæ de hoc supra.

Clisthenes Atheniensium legislator. Meminit præter Plutarchum Pericle p. 153. Theodoritum & alios Themistius Orat. 23. p. 287. edit. Harduini. Apud Max. Tyrium diss. IX. male Κλεισθένης.

Crem sive Cremus, Avarum. Svid. in βούλγαροι.

Demonax Cyrenæis. Theodorit. 9. curat. Græc. affect.

Deucalion, Græcis. Plutarch. p. 1125. contra Colotem.

Diagoras Mantinensibus. Vide infra, in Nicodoro.

Diceneus Scythis, teste Jornande, qvi addit leges illius conscriptas *Bellagines* appellari. Vide Loccenium Antiqvitatt. Sveo Gothic. p. 49. seq.

Diocles Syracusiis.

Dorymachus Ætolis. Polybius in excerptis Peiresc. p. 58.

Draco Atheniensibus, de qvo supra.

Eudoxius Milesiis, sive potius Cnidiis. Vide Menagium ad Laërtium pag. 390.

Habis Cunetibus in Hispania. Justin. XLIV. 4.

Helianax Stesichori frater, teste Suida, legislator fuit, unde suspicio est eum leges tulisse in aliqva civitate Siciliæ.

Helicaon Rheginis. Jamblich. c. 30. vit. Pythag.

Heraclitus Ephesiis suis leges ferre rogatus abnuit, teste Laërtio.

Hippodamus Milesiis.

Lacritus Isocratis discipulus Atheniensibus. Plutarch. in Isocratis vita. Photius cod. 260.

Lucullus Cyrenæis. Plutarch. in ejus vita p. 492.

Lycurgus Lacedæmoniis, de qvo supra. Agesilaus vero post pugnam Leuctricam à Lacedæmoniis creatus legislator non novas leges condidit, sed per unam diem tantum jussit veteres dormire, ne qvi è pugna aufugerant ignominia afficiendi essent. Plutarch. Agesilao p. 612. seq.

Lycurgus Rhetor, Athenienſibus. Ælian. XIII. 24. Var. Plutarchus in Vitis decem Rhetorum.

Macareus Lesbiis. Diodor. Sic. lib. V. p. 240.

Mercurius Ægyptiis. Vide Ælianum lib. XIV. Var. c. 34.

Minos Cretenſibus, de qvo ſupra.

Mneſion Phocenſibus. Vide Lambecium 3. Commentar. p. 66.

Neſtor Pyliis. Theodorit. 9. curat. Græcar. affect.

Nicodorus Mantinenſibus leges dedit auctore Diagora Melio; ut refert Ælianus Var. lib. 2. c. 23. qvi c. 22. Εὐνομωτάτους fuiſſe teſtatur Mantinenſes, non minus qvam Locrenſes, Cretenſes, Spartanos & Athenienſes. Confer Bælii Dictionarium in Diagora, nota (H.) Noli tamen credere Diagoram tanqvam Atheum feciſſe εὐνομωτάτους Mantinenſes. Neqve enim probari poteſt tunc cum leges ferret jam in Atheiſmum prolapſum fuiſſe. Certe illum in legibus ſuis disſimulavit atqve ut credibile eſt rejecit, alioqvi non laudandis ab Æliano Atheorum, ſi qvisqvam, hoſte & providentiæ aſſertore ſtrenuo.

Numa Pompilius Romanis. Vide Dionem Chryſoſt. XXV. p. 283. & Plutarchum in Numæ vita, qvi inter alia teſtatur illum leges ſuas Nymphæ* Ægeriæ in acceptis retuliſſe, qvod tradit etiam Livius, itemqve alii. Ennius Annal. *Olli reſpondet ſvavis ſonus Egeriai.* Qvanqvam hoc pro fabula habet Cicero 1. de legibus ſub init. Sed perinde Romulus ſuas ſe accepiſſe leges ajebat â Conſo. ** Et Lycaon Pelasgi filius Arcadibus perſvadebat Jovem ſubinde ad ſe accedere viri peregrini ſpecie εἰς ἐποψιν δικαίων καὶ ἀδίκων *ut inſpiceret juſtos & injuſtos*, teſte veteri ſcriptore apud Svidam in Λυκάων, qvem vide etiam in νόημα. Leges duodecim tabularum à Decemviris latæ in æs fuerunt inciſæ, ut teſtatur Livius III. 57. Ex libris Solonis tranſlatas affirmat Aurelius Victor cap. 21. de viris illuſtribus. Numam in legibus ferendis perinde ut in aliis rebus imitatus eſt Hadrianus Imp. Vide H. Dodwelli prælect. Cambdenianas VII. 9.

Onomacritus Locrus Cretenſibus. Ariſtoteles 2. Politic. c. ult.

Pagondas Achæis. Theodoritus, 9. curat. Græcar. affect.

Parmenides Eleatis. Laërt. IX. 23. Plutarch. contra Colotem p. 1126.

Phaleas Chalcedoniis. Ariſtot. II. 7. Politic. non Carthaginienſibus, ut ſcribit

* Vide ſi placet ejus antiqvam iconem ære deſcriptam T. 2. theſauri Antiqvitatum Græcarum Gronoviani tabula 28.

** Plura ejusmodi Legislatorum leges ſuas ad Deos referentium exempla collegit Balthaſar Bonifacius Hiſtoriæ ludicræ XIX. 1. E veteribus Diodorus Siculus lib. I. p. 48. & Valerius Max. lib. I. c. 2.

bit Chriſtophorus Hendreich de legibus & Rep. Carthaginienſium differens p. 166. & 329.

Phido Corinthiis.

Philolaus Corinthius Thebanis. Ariſtoteles 2. Politic. c. ult.

Phoroneus Græcis primus leges judiciaqve conſtituit teſte Iſidoro Hiſp. Lib. V. Originum c. 1. Argivis leges tuliſſe innuit etiam Clemens Alex. in protreptico p. 67. Confer Syncellum p. 67. & 125.

Phytius Rheginis. Jamblich. c. 30. vit. Pythag.

Piſiſtratus Athenienſibus, etſi plerasqve Solonis leges ſervavit. Plutarch. Solone p. 96.

Pittacus Mitylenæis. Ariſtoteles 2. politic. c. ult. Clemens 1. Strom. p. 300.

Plato *** (de cujus opere de legibus infra dicturus ſum ſuo loco) Arcadibus, Cyrenæis & Thebanis rogatus leges ferre noluit. Vide Menagium ad Laertii III. 23. p. 148. & de Cyrenæis Plutarchum Lucullo p. 492. Sicilia & Thracia per ejus dogmata Tyrannis Liberata. id. p. 155. Profeſſus qvidem eſt Plato virum ſapientem leges patriæ ſuæ laturum eſſe, *niſi per ſummam plebis corruptionem judicavit operam ſuam Reip. inutilem fore.* Laërt. III. 78.

Polybius Achæis. Pauſan. Arcadicis p. 663. & Excerpta Peireſciana p. 195.

Protagoras Thuriis.

Rhadamanthus Cretenſibus, de qvo ſupra.

Salethus Crotoniatis, qvi cum graviſſimam in adulteros legem ſanciviſſet, ipſe non diu pòſt in adulterio fratriæ ſuæ deprehenſus fuit teſte Luciano in Apologia pro mercede conductis T. 1. p. 486.

Saon Samothracibus. Diodorus Sic. lib. V. p. 223.

Scopas Ætolis. Polyb. in excerptis Peireſc. p. 58. & ex eo Svidas in Σκόπας.

Solon Athenienſibus: à qvibus per decemviros deinde leges ejus mutuati ſunt Romani. Vide Meurſium in Solone. c. 23. Svidam in *νομογράφοι.*

Thales cum Lycurgo, Lacedæmoniis.

Theætetus Rheginis, & *Timaratus* Locrenſibus, qvos è Pythagoræ ſchola prodiiſſe auctor eſt Jamblichus in ejus vita c. 30.

Triptolemus Athenienſibus.

Zaleucus Locris Epizephyriis.

Zamolxis Thracibus & Getis; de qvo, ut de qvatuor præcedentibus qvoqve, ſupra dictum.

*** Plato genus ſuum maternum referebat ad Solonem. Vide Laërtium III. 1. Olympiodorum in Platonis vita & Proclum 1. in Timæum p. 25. Themiſtium Orat. 2. p. 32. Sariſberienſem VII. 5. Policratici &c.

Zarades Persis. Theodorit. 9. curat. Græcar. affect. & Agathias. Incertum an idem cum *Zarata* Pythagoræ præceptore, qvi aliis *Zabratus* vel *Nazaratus*. Hunc eundem qvi esse putant cum Propheta Jeremia vel Ezechiele, eos non magis audiendos esse existimo, qvam Alexandrum Polyhistorem qvi apud Svidam in Ἀλέξανδρος tradidit Hebræam fuisse mulierem *Moso* nomine, qvæ leges scripserit Hebræis.

Zathravstes, Arianis, vel, ut aliqvi codices, Arimaspis. Hic leges suas retulit ad ἀγαθὸν δαίμονα, teste Diodoro Sic. Lib. I. p. 84.

XIX. Obsignabo hanc de legislatoribus diatribam observatione Aristotelis Lib. IV. Polit. c. 11. τοὺς βελτίστους νομοθέτας εἶναι τῶν μέσων πολιτῶν. *Optimos legum scriptores exstitisse* (non ipsos principes sed) *è mediis civibus.* Σόλων τε γὰρ ἦν τούτων, δηλοῖ δ' ἐκ τῆς ποιήσεως, καὶ Λυκοῦργος, οὐ γὰρ ἦν βασιλεύς, καὶ Χαρώνδας, καὶ σχεδὸν οἱ πλεῖστοι τῶν ἄλλων. *Solon enim unus horum fuit, declarat hoc ipse suis versibus: & Lycurgus, non enim fuit Rex, & Charondas, & fermè plurimi aliorum.* Hoc Aristotelis ipsius, Zaleuci, Eudoxi, & Protagoræ exemplis confirmat Bentleius in Apologia pro dissertatione de Epistolis Phalaridis, pag. 496.

CAPUT XV.

De Pindaro aliisqve Lyricis.

Pindari Thebani ætas & vita. 1. *Scripta edita, & obiter de Græcorum Olympiis, Pythiis, Nemeis, Isthmiisqve.* 2. *Laudata & reprehensa in Pindaro,* 3. *Scholia Græca in Pindarum edita, & Scholiastæ deperditi.* 4. *Editiones Pindari, Versiones, & in Pindarum commentaria.* 5. *Varia scripta recentiorum illustrantia Pindarum.* 6. *Deperdita Pindari scripta.* 7. *Catalogus scriptorum in Scholiis ad Pindarum allegatorum.* 8. *De præcipuis Lyricis aliis quorum vel nihil vel pauca admodum fragmenta hodie habemus, Alcæo,* 9. *Alcmane.* 10. *Alpheo.* 11. *Anacreonte.* 12. *Atque ita de reliqvis secundum ordinem literarum.*

1. PIN-

I.

PINDARUS Daiphanti tibicinis * Myrtus F. natus Olymp. LXV. ** 1. ante Christum A. DXX. in ipso Pythiorum festo, futurus πολλῶν καὶ καλῶν ὕμνων τῷ Θεῷ χορηγὸς, ut ait Plutarchus VIII. 1. sympos. Patriam Thebas Bœotiæ habuit, cujus opprobrium facile effugit ingenii elegantiâ, & carminum svavitate. Vide Erasmum in adagio *Bœotica sus*, Galenum protreptico ad artes T. 1. p. 3. & scholia Pindari Olymp. Od. 6. ad verba:

Γνῶναί τ' ἔπειτ' ἀρχαῖον ὄνειδος ἀλα-
θέσι λόγοις εἰ φεύγομεν Βοιωτίαν
ὗν —— —— ——

Expositum infantem nutritum fuisse ab apibus, multi tradiderunt: Antipater in Epigrammate 4. Antholog. c. 26. Philostratus 2. Icon. Pausanias Bœoticis, & Ælianus XII, 45. Var. Instituerunt Pindarum præter parentes *Lasus* Hermionensis & *Simonides*. Qvinqvies victus est à *Corinna*, de qva vide ad eundem Ælianum XIII. 25. Var. Cum vero Xerxes pugna Salaminia profligatus est ab Atheniensibus Olymp. LXXV. 1. (ante Christum CCCCLXXX.) qvadraginta annos natus fuit Pindarus teste Svida. Diodorus Siculus ad eundem annum Lib. XI. pag. 22. τῶν δὲ μελοποιῶν Πίνδαρος ἦν ἀκμάζων κατὰ τούτους τοὺς χρόνους, Itaqve non tantum ad LV. vel LXVI. vel LXXX. annorum ætatem pervenerit Pindarus, sed nona-

* Alii patrem vocant *Scopelinum*, alii *Pagonidam*, ut Mater aliis dicitur *Cleidice* aliis *Myrtis*. Frater *Erotion*. Uxor *Timoxena*, filius *Daiphantus*, filiæ binæ, *Eumetis* sive *Polymetis* & *Protomache*. Verum de his aliisqve qvæ de industria prætermisi vide Svidam, Thomam Magistrum & è recentioribus Erasmum Schmidium, Joh. Benedictum, & Oxoniensis editionis curatores in Pindari vitâ. Josua qvoqve Barnesius Vir Cl. in vita Euripidis sect. 4. Pindari vitam scripsisse se testatur, qvæ adhuc inedita delitescit. Fuere & alii Pindari. Nam 1) Pindarus è nostri majoribus, Scopelini filius, Lyricus Poeta, Svid. 2) Pindarus Melanis Filius, Ephesiorum Tyrannus. de qvo Polyænus VI. 50. & Ælian. III. 26. Var. 3.) Pindarus libertus Cassii & in propricidio adjutor, apud Plutarch. in Bruto, p. 1004. & in Antonio p 925. Dionem Lib XLVII. p. 354. Valer. Maxim. VI. 8. 4. & Appianum Lib. IV. de bello civili. 4.) Pindarus Grammaticus, qvi laudatur in scholiis ineditis ad Dionysium Thracem, & Sexto Empirico p. 41. contra Grammaticos est *Pindadarion*. 5.) Pindarus sub cujus nomine latinum carmen exstat de bello Trojano, de qvo dixi in Bibl. latina. Est & *Pindarus* fluvii nomen in Plutarchi Alexandro p. 675. sed *Pinarum* vocat Polybius, Tom. 2. p. 912. ex Callisthene. H. Stephanus vero in indice scriptorum à Pindari scholiastis laudatorum, Pindarum male facit *Orsilati filium*. Nam in loco scholiorum ad Pyth. 2. nihil aliud legitur qvam qvod Pindarus dixit ὀρικλίτου υἱὸν pro filio hominis in montibus enutriti. Effigies Pindari occurrit ante editionem Oxoniensem 1697. & in Jac Gronovii T. 2. Antiqvitt. Græcar. tabula 60. In Fulvii vero Ursini elogiis p. 36. antiqva Pindari statua capite trunca.

** Male LXVII. excusum in Scaligeri notis ad Eusebium p. 100. b. editionis secundæ.

nonagenario major obierit, est necesse. Nam Olympionic. 6. canit laudes Agesiæ Syracusani, qvi vicit Olymp. LXXXV. Præterea Pythionic. 7. laudat Megaclem Atheniensem qvi vicit Pythiade XL. qvæ incidit in Olympiadis LXXXVII. vel LXXXVIII. annum 3. Tum Isthmionic. 7. celebrat mortem Strepsiadis, qvi bello occubuit Peloponnesiaco, qvod cœpit Olymp. LXXXVII. 1. Secta Pythagoreum fuisse Pindarum tradit Clemens Alex. V. Strom. p. 598. Fertur inopinato animam exhalasse in Gymnasio (ut Valerius Maximus IX. 12. extern. 7.) sive (ut Svidas) in theatro, cum super gremium pueri *Theoxeni* qvo unice delectabatur, capite posito, qvieti se dedisset. Epitaphium illius memorat Svidas in χαλκευτής. Pridem defuncti generi pepercit Rex Alexander, captis Thebis, ut præter alios narrat Libanius T. 2. p. 218.) & Dio Chrysost. 2. de regno p. 25. Ac Plutarchi etiamnum ætate in Theoxeniis major portio addicebatur per præconem posteris Pindari, ut ipse testatur p. 157. de sera Numinis vindicta.

II. Exstant Pindari qvem μεγαλοφωνότατον vocat Athenæus XIII. p. 564. carmina XLV. epinicia Lyrica, qvæ Strophis * Antistrophis & Epodis constant, dialecto Doricâ scripta

In ΟΛΥΜΠΙΟΝΙΚΑΣ *XIV.*
ΠΥΘΙΟΝΙΚΑΣ *XII.*
ΝΕΜΕΟΝΙΚΑΣ *XI.*
Et ΙΣΘΜΙΟΝΙΚΑΣ *VIII.*

De qvatuor illis Græciæ celeberrimis agonibus præsenti loco agere supervacuum esse existimo, tantum noto *Olympia* ** celebrata esse apud Eleos in honorem Jovis, peracto qvovis qvadriennio, & primam Olympiadem numerandam ab anno ante Christum 776.

Pythia apud Delphos celebrata similiter post singula qvadriennia in honorem Apollinis Pythii, non qvovis anno tertio (ut Scaliger) sed ut Sam.

* Schol. Euripidis ad Hecub. v. 647. τὴν μὲν στροφὴν κινούμενοι πρὸς τὰ δεξιὰ οἱ χορευταὶ ᾖδον, τὴν δ' ἀντιστροφὴν πρὸς τὰ ἀριστερά, τὴν δ' ἐπῳδὸν ἱστάμενοι ᾖδον. Ἐδήλου δὲ ὥς φασιν ἡ μὲν στροφὴ τὴν οὐρανοῦ ἐκ τῶν ἑῴων πρὸς τὰ δυτικὰ μέρη κίνησιν, ἡ δ' ἀντιστροφὴ τὴν τῶν πλανητῶν, ὡς ἀπὸ δυσμῶν πρὸς ἕω γενομένην, ἡ δ' ἐπῳδὸς τὴν τῆς γῆς στάσιν, ἱσταμένων τῶν ᾀδόντων. Confer Galenum XVII. ult. de usu partium Victorinum 1. Grammaticæ p. 2501. Atilium Fortunatum p. 2699.

** Olympia erant agon. festum, ludi, atqve ut Justinus XIII 5. notavit, mercatus totius Græciæ, qvo durante erat ἐκεχειρία atqve à bello cessatio teste Plutarcho in Lycurgo. Qvinqvagesimo mense celebrata Olympia scribit Tzetzes Chil. 1. versu 580. qvod si verum est, seqvitur non semper æstivo tempore celebrata esse ut contendit Petavius IX. 43. doctrinæ temporum, nec autumno semper, ut alii malunt. De aliis minoribus Olympiis per diversas Græciæ urbes celebratis vide Jac. Palmerii notam ad Luciani Harmonidem T. 1. p. 590.

ut Sam. Petitus p. 63. ad leges Atticas & Dodwellus p. 239. de Cyclis, secundo Olympiadis exeunte. Prima Pythias incidit in Olympiadem. XLIX. Pythia suo tempore celebrata memorat Plutarchus de Oraculorum defectu p. 410. & an seni gerenda Resp. p. 792.

Nemea celebrata apud Argivos in honorem Herculis (aut vero Achemori Lycurgi F. vide Lud. Nonnium ad Græciam Hub. Goltzii p. 66.) singulis bienniis, anno cujusqve Olympiadis primo & tertio, ut Scaliger, Petavius & Dodwellus: velut Samuel Petitus, anno secundo & qvarto. Sane Olymp. CXVI. 2. Nemea celebrata esse testatur Diodorus Siculus Lib. XIX. p. 705. Prima Nemea incidunt in Olympiadem. LIII.

Isthmia apud Corinthios in honorem Neptuni singulis itidem bienniis. Prima incidunt in Olymp. XLIX. Ita singulis qvadrienniis universi qvatuor agones, & Olympia qvidem ac Pythia semel, Nemea vero & Isthmia bis acta sunt, ut notat Julianus. Epist. 35. Mentio Isthmiorum illo tempore adhuc celebratorum etiam apud Libanium T. 2. p. 211. Seriem Chronologicam Olympiadum, Pythiadum, Isthmiadum & Nemeadum & qvotqvot potuere reperire victorum accuratiorem edidit *Gvilelmus Lloyd* Rev. Episcopi Vigornensis F. Oxon. 1700. fol. cui addendæ doctissimi Dodwelli observationes in præclaro opere de Cyclis Græcorum. Olympionicas scripserant olim *Agriopas* Plin. VIII. 22. (ubi codices qvidam *Acopas* vel *Copas*) tum *Aristarchus*, *Aristoteles Eratosthenes*, *Hippias*, *Hippostratus*, *Julius Africanus*, *Philochorus*, *Stesiclides* & *Timæus Siculus*, de qvibus adi Jonsium Lib. IV. p. 344. de scriptoribus Hist. Philosophicæ, & Marshamum Canonis Chronici p. 486. seq. edit. Lipsiensis. Syncello pag. 196. Chronograghiæ allegantur de Olympiorum ludorum origine & Olympionicis *Aristodemus*, *Polybius*, *Callimachus*. A Svida in Κυψελιδῶν laudatur *Agaclytus* ἐν τῇ π΄ Ὀλυμπιάδι. Phlegontis Tralliani Ὀλυμπιονικῶν καὶ χρονικῶν συναγωγὴν recenset Photius cod. 97. ex qvo scripto superest fragmentum περὶ τῶν Ὀλυμπίων. Cœterum Ὀλυμπιάδων ἀναγραφὴν qvam Scaliger post Chronicon Eusebii p. 313. *seqq.* Græce edidit, & p. 343. *seqq.* indice Ὀλυμπιονικῶν Alphabetico ornavit, vir incomparabilis ipse ex veteribus scriptoribus editis atqve ineditis videtur singulari studio ita collegisse ac digessisse, licet à Meursio * G. Joanne Vossio & aliis viris doctis non paucis pro veteri passim laudatur, & Reinesio viro summo p. 585. Epistolar. ad Hofmannum habita est pro Epitome Phlegontis concinnata ante Eusebium.

III. Ut ad Pindarum revertar, ex plurimis qvæ in ejus ingenium

* Meursium eo nomine reprehendit Petavius doctrin. temp. Lib. XIII. ad A. Per. Jul. 4029.

& μεγαλοφωνίας apud veteres effunduntur elogiis tantum adscribam verba Qvintiliani X. 1. *novem Lyricorum longe Pindaru princeps, spiritu, magnificentia, sententiis, figuris: beatissimus rerum verborumqve copia & velut qvodam eloqventiæ flumine propter qvæ Horatius* [IV. 2. Od.] *nemini credit eum imitabilem.* Neqve tamen reprehensoribus caruit, cui præter *Corinnam*, de qvo paulo ante, fuit æmulus & adversarius *Amphimenes* Cous, memoratus à Laertio in vita Socratis Lib. II. sect. 46. Arguitur etiam avarus fuisse & Musam mercenariam habuisse, qvod à Magistro suo *Simonide* hausit, nec magis hoc erubuit fateri; qvam Simonides, qvi ut est apud Tzetzam VIII. hist. 228. dicebat binas sibi esse arcas * domi, unam gratiarum in qvam referret bona verba hominum elegantium sed donantium nihil, alteram præmiorum, ac donorum qvæ pro labore suo acciperet. Si qva re opus sit, ex hac posse se qvævis necessaria depromere, alteram vacuam opisqve invalidam inveniri. Similiter Pindarus Oda 2. Isthmionic. ex Metaphrasi Sudorii:

Musa nam nondum radiantis auri
Capta nitore
Ditibus svaves operas locabat
Ære venales neqve cantiones
Ore fucato populum movebat
Laudis emacem.
Sed modo Argivus nimis ille verax
Qvi sibi elapsis opibus fugaces
Intuens una comites abisse
Fœdere rupto.
Dixit ingenti gemitu, qvid ô Dii
Est vir aut virtus, nisi magna numûm
Copia, hac docta tibi non operta
Canto Thalia.

Pindarus assiduus prædicator sui ἐ παύεται μεγαληγορῶν περὶ αὐτοῦ ἐ δυνάμεως notante Plutarcho laude sui p. 539. qvi alibi testatur Pindarum etiam professum qvod Panem ipsum auscultaverit aliqvod è suis [Pindari] carminibus modulantem. Πίνδαρος ἀκούων ᾄδεσθαί τι μέλος ὡς αὐτὸς ἐποίησε. p. 1103. qvod non svaviter possit vivi secundum Epicurum.

IV. Scholia Græca in Pindarum collecta sunt à *Thoma Magistro* & *Deme-*

* Plutarch. de sera Numinis vindicta pag 555. & lib. de curiositate. Stobæus sermone περὶ ἀδικίας Svid. in Σιμωνίδης. Schol. Aristophanis ad pacem, Theocriti ad χάριτας &c. Vide Fulvii Ursini fragmenta Lyricorum p. 188.

Demetrio Triclinio ex commentariis deperditis variorum, *Ammonii*, *Aristarchi* & ejus discipuli *Aristodemi* Alexandrini, cujus meminit Athenæus, tum *Callistrati*, *Chæridis*, *Didymi* & *Dionysii Phaselitæ*, qvi passim in scholiis illis allegantur. Christianus Wasius in libro erudito qvem senarium inscripsit p. 3. *Pindari scholiastes sive is qvatenus rem metricam spectamus fuerit* Heliodorus *sive alius*. *Palamedis* qvoqve electa ὑπομνήματα in Pindarum & *Seleuci* Emiseni commentarium in Lyricos memorat Svidas. *Gorgonem* Pindari scholiasten laudat Michaël Neander in præfat. ad Catechismum Lutheri Græce à se redditum p. 67. sed ex male intellecto initio scholiorum ad 7. Olympionic. Nescio autem qvid moverit Valentinum Rotmarum, ut in notis ad Apollonium Rhodium p. 63. Scholiastes Pindari ipsi diceretur *Tarreus*. Nec probo judicium auctoris Bibliographiæ curiosæ, Joh. Henrico Bœclero à plerisqve tribui solitæ, cui Scholiastes Pindari est vilissimus omnium, & in qvo pauca majoris momenti reperiantur. *Tho. Magistri* & *Emanuelis Moschopuli* scholia MSS. in Pindarum exstant in Bibl. Augustæ Vindel. ut testatur Reiserus ὁ μακαρίτης in Catalogo MSS. p. 78. Utraqve illa scholia, & alia interlinearia in Pindarum occurrunt in Bibliotheca Augustissimi Imperatoris, notante Nesselio.

V. *Editiones Pindari.*

Græca cum scholiis Græcis 1] Romæ A. 1515. 4to.

2] Florentina editio Gesnero memorata in 8vo.

3] Francof. 1542. 5. apud Petrum Burbachium, cum scoliis in unaqvaqve pagina contextui adjectis.

4] Paris. 1558. 4to.

Græca sine scholiis.

1] Venet. apud Aldum 1513. 8vo.

2] Basileæ apud Cratandrum 1526. 8vo. ad emendatum *Jac. Ceporini* exemplar, cum præfat. *Huldrici Zwinglii*.

3] Paris. apud Morellum 1558. 4to. typis perqvam nitidis.

4] Lugd. B. 1590. 8vo.

Latinæ.

1] *Philippi Melanchthonis* interpretationem liberiorem qva verbis se non adstrinxerit, sed pondus eorum examinarit, laudat, eâqve adjutum se fatetur H. Stephanus Præf. ad Pindarum A. 1566.

2] Ex versione *Joh. Loniceri* prodiit Pindarus Basil. 1528. 8vo. & cum enarrationibus è Græcis scholiis, ibid. 1535. Tiguri 1543. & 1560. 8vo.

3] Pindarus latino carmine pereleganti redditus à *Nic. Sudorio* in curia Parisiensi inqvisitionum præside, cum ejus commentario in Nemea Venet. 1582. 12. Paris. 1592. 12.

Antonius Clementius in vita Salmasii p. 19. *Pindarum anno ætatis decimo exacte admodum interpretatum esse, manifesta fides est.* Qvæ verba sic intelligo, qvod illa ætate jam tantos in Græcis fecerit progressus, ut Pindarum interpretari potuerit, non qvod totius Poëtæ versionem composuerit ut existimavit Bailletus pag. 257. libro de pueris eruditis. Certe Pindari versio Salmasio auctore nunqvam vidit lucem: Neqve *Benedicti Lampridii* Cremonensis qvantum sciam, â qvo Pindarum felicissimis latinis versibus redditum scribit Gaddius T. 1. de scriptoribus non Ecclesiasticis p. 269.

Græcæ & Latinæ (sine scholiis Græcis.)

1] Cum interpretatione *H. Stephani* latinâ ad verbum, & fragmentis aliorum Lyricorum, minore forma. A. 1560. & 1566. Antwerp. apud Plantin. 1567. & apud Paulum Stephanum 1600. & 1612. Præterea Lugd. 1598. 12.

2] Ex recognitione *Æmilii Porti.* Heidelberg. apud Commelin. 1598. 8vo. cum Lyricorum fragmentis & H. Stephani notis ad Anacreontem.

3] Græce & latine prodiit Pindarus in corpore Poëtarum Græcorum Trag. Com. Lyric. Gnom. & Epigrammatar. Genev. 1614. fol. edente *Jac. Lectio.*

4] Cum versione latina & commentario luculento *Erasmi Schmidii*, qvi præterea contextum è tribus MSS. Palatinis emendavit, & carminum rationem explicuit, singulorumqve dispositionem sive Analysin Logicam præmisit. Witeberg. 1616. 4. Specimen hujus editionis suæ vulgaverat ibid. 1611. 4.

5] Cum versione latinâ recognitâ, paraphrasi & commentario *Job. Benedicti*, Salmurii A. 1620. 4.

Græcæ & Latinæ cum scholiis Græcis.

1] Cum scholiis Græcis & interpretatione latina ad verbum, Genevæ A. 1599. 4to. apud *Paulum Stephanum*, qvi in præfatione ait *Isaacum Casaubonum* sibi spem fecisse suarum in Pindarum observationum. Huic editioni etiam subjectus index scriptorum in scholiis allegatorum, sed perqvam mancus.

2] Luculentam deniqve poetæ hujus editionem cum versione *Erasmi Schmidii*, & *Job. Benedicti* argumentis ac paraphrasi, variis lectionibus

bus & notationibus criticis ex Codd. MSS. Bodlejanis & prioribus editionibus [Schmidii commentario maxime] tum ſcholiis Græcis emendationibus exornarunt duo Collegii Magdalenenſis ſocii eximii *Richardus West* & *Robertus Welsted*. Oxoniæ è theatro Scheldoniano A. 1697. fol. Præmittitur vita Pindari recens adornata, *Phlegontis* Tralliani de Olympiis fragmentum, & chronologica ſeries Olympionicarum, cum annis mundi, Olympiadum, urbis conditæ & æræ ante Chriſtianæ collata à *Guil Lloydio* Epiſcopo hodie Vigornienſi. Subnexa eſt præter indices omnium fere Pindari verborum & phraſium, Auctorumqve in ſcholiis laudatorum longe qvàm Stephanus dederat pleniorem, *Nicolai Sudorii* * qvam ante dixi poëtica Metaphraſis, qvi Pindarum varii generis carminibus latinis reddidit Horatianis, & Henrico III. Galliæ ac Poloniæ Regi inſcripſit.

Verſiones Pindari in lingvas vernaculas.

Pindaro tradotto da *Aleſſandro Adimari* in parafraſi & in rima Toſcana, è dichiarato con oſſervazioni è confronti d'alcuni luoghi imitatio tocchi da Orazio Flacco. in Piſa 1631. 4to. Liber dicatus Urbano VIII. Pontifici Max.

Gallica verſio 1] *F. Marini* cum notis, Pariſ. 1618. 8vo. & 2] P. *de la Gouſie* proſa partim, partim verſu ſcripta additis iconibus ibid. 1626. 8. cum neutram harum viderim, pono utramqve ex fide Martini Lipenii in Bibl. Philoſophica p. 1171.

Specimen novæ verſionis ſive potius Paraphraſeos Gallicæ Pindari editum eſt in memoriis Dombenſibus ſive Trevoltianis [de Trevoux] Anno 1702. part. 1. p. 75. ſeq.

Pindari Odas qvasdam Anglice vertit notisqve illuſtravit, & ad Pindari exemplum alias ipſe lingva patria compoſuit *Abraham Culejus* Lond. 1681. 8vo.

VI. *Varia ſcripta Pindarum illuſtrantia.*

1] *Franciſci Porti* commentarii in Pindari Olympia, Pythia, Nemea, Iſthmia. Genev. 1583. 4to. In Bibliotheca Petri Francii fuere hæc commentaria, manu Æmilii Porti variis locis aucta & ad editionem parata.

2] *Benedicti Aretii* Bernenſis commentarii in Pindarum. Genev. 1587. 4.

* De hoc Nic. Sudorio conſulenda elogia Scævolæ Sammarthani Lib. IV p. 95. Alius fuit Johannes Sudorius Theologus Pariſ. circa A. C. 1520. de qvo Johannes Launojus parte 2. Hiſt. ſcholæ Navarreæ p. 642.

3] *Mich. Neandri* Aristologia Pindarica, sive sententiæ & loca selecta [v. g. Pythionic. 4. de Argonautarum expeditione] cum versione & notis. Basil. 1556. 8vo. Argumenta etiam singularum Odarum Pindari Neander adjunxit, & aliorum Lyricorum sententias.

4] Comparaison de Pindare & d'Horace, par Mr. *Franc. Blondel* Maitre des Mathimatiqves de Monsigneur le Dauphin Paris. & Amst. 1686. 12mo. & latine, Jano Berkelio interprete, una cum Jacobi Palmerii Apologia pro Lucano. Lugd. Bat. 1704. 8. Rem paucis complexus personatus scriptor Vignolius Marvillius in Miscellaneis suis T. 2. p. 127. *Pindare à plus d'elevation qu'Horace: Horace a plus de delicatesse, d'agrement & d'egalité, qve Pindare. L'un donnoit plus à entousiasme, & l'autre au bon sens.* Confer Boilæum ad Longinum [reflex. VIII.] ubi Pindarum adversus Perraulti obelos tuetur.

Æmilii Porti Lexicon Pindaricum, Hanov. 1606. 8vo. *Erasmi* qvidem *Schmidi* Πινδαροζημεῖον, sive *Concordantiæ Pindaricæ*, qvarum specimen dat in suis prolegomenis, lucem nunqvam viderunt.

Ex Pindari Odis excerptæ Genealogiæ Principium Veteris Græciæ; gnomæ illustres &c. studio *Davidis Chytræi*. Rostoch. 1695. 8vo.

Dan. Heinsii Oratio XXVII. Pindari Pythiis præmissa, & Poëtæ majestatem atqve sapientiam prædicans.

VII. *Pindari scripta deperdita apud veteres memorata.*

Ἄσιγμος ᾠδή. Eustathius ad Iliad. ω. sub init. λέγεται γοῦν καὶ Πινδάρῳ ποιηθῆναι ἀσιγμοποιηθεῖσα ᾠδὴ καὶ τῷ Ἑρμιονεῖ δὲ Λάσῳ ἄσιγμος ὕμνος εἰς Δήμητραν. Confer Athenæum Lib. X. p. 455.

Βακχικά. Svidas in Πίνδαρος.

Δαφνοφορικά. Svid.

Διθύραμβοι. Svid. Scholiastes Pindari, & Anonymus Græcus in Rhetorica Aristotelis lib. 3. p. 55. b. Strabo Lib. IX. p. 404. Dionysius Halic. περὶ συνθέσεως ὀνομάτων [confer locum insignem Pindari qvem Dionysius ibi allegat restitutum & versione donatum à Josua Barnesio T. 2. p. 350. editionis Dionysii præclaræ Hudsonianæ] & Harpocratio. Plures libros fuisse, coustat ex Etymologico in θώραξ ubi laudatur Pindarus ἐν διθυράμβων πρώτῳ.

Δράματα τραγικά ιζ. Svid.

Ἐνθρονισμοί. Svid.

Ἐπιγράμματα ἐπικά. Svid. *Epigrammata in Pa...em* memorat Eustathius in Iliad. χ. p. 771. *In Hesiodum* Svid. in τὸ Ἡσιόδειον γῆρας & appendix Vaticana IV. 3. ex Aristotelis Rep. Orchomeniorum.

Pinda

Pindarum ἐν τοῖς περὶ Ἡρακλέους laudat Zenobius VI. 49. proverb. Idem V. 20. allegat Pindarum in Εὐμεονικαῖς, ſed legendum Νεμεονίκαις, reſpicitur enim Odæ 3. Nem. v. 56. ſeq.

Θρῆνοι. Svid. & Scholiaſtes Pindari. Plutarchus in Romulo & conſolat. ad Apollon. p. 120. Georgius Galeſiotha apud Allatium p. 210. de Simeonum ſcriptis.

Κεχωρισμένα τῶν Παρθένων. Schol. Pindari 3. Pythionic. Πάρεδρος γὰρ ὁ Πὰν τῇ Ῥέα, ὡς αὐτὸς ὁ Πίνδαρος ἐν τοῖς κεχωρισμένοις τῶν παρθένων φησί. Idem Poëma Svidas vocat Παρθένια Προσῳδια, forte e loco Plutarchi de Muſica p. 1136.

Παιᾶνες, Svidas, Schol. Pindari Sophoclis & Apollonii Lib. I. Tzetzes ad Lycophronem v. 446. Plutarchus Lib. de Muſica p. 1134. 1136. & de garrulitate p. 511. ex qvo loco prolixiores paulo fuiſſe conjicias. Athenæus, Pauſanias Bœotic. Didymum ἐν ὑπομνήματι πρώτῳ τῶν παιάνων Πινδάρου laudat Ammonius in Θηβαῖοι. Hominum & Deorum laudes illud Pindari opus continuiſſe docet Servius ad 10. Æneid. Apud Galenum comm. 3. in Lib. περὶ ἄνδρων T. 5. p. 615. laudatur Pindarus ἐν τοῖς πλείασιν ubi legendum ſuſpicor παιᾶσιν.

Παραινέσεις τοῖς Ἕλλησι, proſa: non ut cætera carmine. Svid.

Προσῳδια Παρθένια. Vide ſupra κεχωρισμένα τῶν παρθένων.

Σκολιὰ ἐγκώμια. Svid. Athenæus Lib. X. & XIII. & XIV. Etymolog. magnum. Sed horum pleraqve hodie exſtant. Qvæ enim habemus in Olymp. Pyth. Nem. & Iſthmionicas, nihil aliud ſunt qvam σκολιὰ ἐγκώμια & ab Athenæo diſerte ita appellantur ut XIII. p. 573. ubi reſpicit locum ex Ὀλυμπιονικ. ιγ'.

Ὕμνοι Svid. & Schol. Pindari. Pauſanias [qvi & hymnum Pindari in *Perſephonem* ſive *Proſerpinam* poſt mortem ſuam anui cuidam per ſomnium dictatum & ab eâ cum evigilaſſet miſſum in literas, Tum προοίμιον in *Sacadam* Argivum memorat: eſt autem προοίμιον hymnus, ut ex ipſo Pindaro conſtat, Pythionic. c. 1. v. 6.] Scholiaſtes Ariſtidis ad Orationem qvæ inſcribitur Pericles. Etymolog. magnum in ἀμφρησεν.

Ὑπορχήματα Svid. & Schol. Pindari. Plutarchus p. 1134. de Muſica.

Fragmenta deperditorum Pindari ſcriptorum utcunqve poſt Mich. Nedrum & H. Stephanum collegit Eraſmus Schmidius ὁ μακαρίτης, cujus induſtria contenti fuere Oxonienſes. Poterant autem & pro diverſis Poetæ ſcriptis melius diſponi, & qvam plurima adjungi. Vide ſis etiam Andream Schottum Lib. II. Obſervatt. humanar. c. 62.

VIII. CATA-

VIII. CATALOGUS SCRIPTORUM

In Scholiis Græcis ad Pindarum allegatorum, illo qvi est in editione Oxoniensi nonnullis locis plenior.

* Anacreontem libenter imitatur Pindarus, ut observatum clarissimo Barnesio in præclara sua Anacreontis editione p. 18.

** Hujus τρίτον περὶ Πινδάρου laudat Athenæus Lib. XI. p. 495. Chamæleontem Heracleotem ἐν τῷ περὶ Πινδάρου. XIII. p. 573.

 Ἴβυ-

181. 320. 323. ἐν τῇ δευτέρᾳ, 405. ἐν τῇ δεκάτῃ. ibid.

ὁ Τραγικός (Sophocles) 345. 351.

Φαιστος ἐν τοῖς Λακεδαιμονικοῖς. 214. nisi legendum Φῆστος ἐν Μακεδονικοῖς, ut infra, ubi idem versus profertur: Ζεὺς Λιβύης Ἄμμων κερατωφόρε κέκλυθι μάντι.

Οἱ περὶ τὸν Φασηλίτην (vide supra, Dionysius Phaselites) 181.

Φῆστος sive Φαῖστος ὁ τὰ Μακεδονικὰ συγγράψας. 288.

Φερεκύδης 184. 199. 201. 221. 223. 227. 232. 284. 294. 309. 326. 340. 307. 436. 476. ἐν πρώτῳ 354. ἐν δευτέρῳ. 456.

Φερένικος. 39.

Φίλαρχος. 201.

Φίλιστος 52. 173.

Φιλοστέφανος ἐν τῷ περὶ Κυλλήνης. 68.

Φιλόχορος. 109. 140. 270. 331. 336.

Φύλαρχος. 354.

Χαῖρις. 213. 216. 223. 225. 230. 233. 242. 243. 325.

Χείρωνος ὑποθῆκαι. 265.

Χρύσιππος 325. 434. 435. 436. 437. 443. 450 451. 452. 453. 455. 456. 457. ἐν τῷ περὶ παροιμιῶν. 440.

IX. Jam post Pindarum alios deinceps *LYRICOS* celebriores, *LYRICASq;* ordine literarum persequamur, idqve tanto brevius, qvo pauciora ex illorum scriptis ad nos pervenerunt. ALCÆUS Mytilenæus Lesbius, Tyrannis *minaci Camœna* sua & στασιωτικοῖς carminibus infestus, sed libenter obseqvens vino, (confer Athenæum X. p. 430.) æqvalis ac civis Sapphonis, clarus fuit circa Olymp. XLIV. Vide Herodotum V. 95. Strabonem Lib. XIII. p. 617. & Laërtium Lib. I. sect. 81. ubi qvædam ejus in Pittacum convicia refert. Adde Plutarchum VIII. 7. sympos. p. 726. *Carminibus* suis & ᾠδαῖς in eundem concitavit animos civium suorum Mytilenæorum, ut testatur Maximus Tyrius diss. XXI. Confer locum qvem ἔκ τινος Ἀλκαίου σκολιῶν μελῶν profert Aristoteles III. 10. politic. Etiam *bellicas res* scripsit Alcæus & *navigationem suam*, cum à tyrannis Mytilenensibus pulsus est, si fides Porphyrioni & Acroni ad Horatium Lib. II. Od. 13. *Hymnum in Apollinem* memoiat Plutarchus Lib. de Musica p. 1135. Pausanias Phocicis p. 817. vocat προοίμιον * εἰς Ἀπόλλωνα qvod eruditus interpres perperam reddit *prolusionem*. *Hymni in Mercurium* meminit idem Pausanias Achaicis p. 574. ac Porphyrio ad Horatii Lib. I. Od. 10. Alcæum ἐν τῷ ἐνάτῳ laudat Etymol. M. in ὕδεις. Liber secundus μελῶν Alcæi laudatur à Polluce, tum ejus Γανυμήδης, Ἐνδυμίων & Πασιφάη. Æolica dialecto scripsit Alcæus, & magni

* Προοίμιον idem est qvod hymnus. Vide Ez. Spanhemii notas ad Callimach. p. 3. Menag. ad Laërt. p. 379. Scripsit & Alcæus *Epigrammata*. Porphyr. apud Euseb. X. 3. præparat: Ἀλκαῖος δ' ὁ τῶν λοιδόρων ἰάμβων καὶ ἐπιγραμμάτων ποιητὴς παρῳδήκει τὰς Ἐφόρου κλοπὰς ἐξελέγχων. Nisi Eusebius hunc Alcæum Lesbium confudit cum altero juniore ἐπιγραμματογράφῳ hujus nominis.

gni existimatus est à veteribus. Ἐκδόσεις poematum Alcæi Ἀριστοφάνειον & Ἀριστάρχειον memorat Hephæstio in Enchiridio p. 74. In Alcæi ᾠδὰς sive ᾄσματα scripserat *Callias* Lesbius teste Strabone, qvem Athenæus vocat ex eadem qva Alcæus urbe Mitylenæum. *Horapollinem* qvoqve in Alcæum scripsisse testatur Svidas. *Dicæarchum* ἐν τῷ περὶ Ἀλκαίου laudant Athenæus & Scholiastes Aristoph. uti *Chamæleontem* Ponticum idem Athenæus Lib. X. *Seleucum* Grammaticum scripsisse nonnihil de Alcæo vel in Alcæum, colligas ex Athenæi X. p. 430. Lusibus & amoribus non aptissimam fuisse Alcæi Musam, post Qvintilian. X. 1. notat Julianus in Misopogone. Eodem autem Fabio judice Alcæus *in parte operis aureo plectro* * *merito donatur quo tyrannos insectatur: multum etiam moribus confert, in eloqvendo quoque brevis & magnificus, & diligens, & plurimum Homero similis, sed in lusus & amores descendit, majoribus tamen aptior.* Hodie nihil hujus Poëtæ exstat præter perpauca qvædam fragmenta, qvæ collecta sunt à *Mich. Neandro* a) in Aristologia Pindarica p. 425. seq. *Henr. Stephano* b) in Lyricis p. 12. 419. & 433. ac diligentius à *Fulvio Ursino* c) in carminibus novem illustrium fœminarum & Lyri-

* Horat. *Hunc Lesbio sacrare plectro*
Teqve tuasqve decet sorores. Idem lib. 1. Oda. 32. *Barbite carmen Lesbio primum modulate civi, qvi ferox bello tamen inter arma sive jactatam religarat udo litore navim, Liberum & Musas Veneremqve & illi semper hærentem puerum canebat, & Lycum nigris oculis nigroqve Crine decorum.*

a) *Mich. Neander* Gnomologiæ sive Aristologiæ Pindaricæ Basil. 1556. 8. Græcè & Latine cum notis editæ subjecit collectas à se aliorum Lyricorum vitas ac sententias, Simonidis p. 395. Anacreontis p. 410. Bacchylidæ p. 416. Stesichori p. 421. Alcæi p. 424. Sapphus p. 427. & Alcmanis p. 430. qvibus deniqve p. 431. vitam Ibyci subjungit, nullas ejus sententias reperire se potuisse testatus.

b) *H. Stephanus* Græce & Latine edidit Carminum Poëtarum novem Lyricæ Poëseos Principum fragmenta Alcæi, Sapphus, Stesichori, Ibyci, Anacreontis, Bacchylidis, Simonidis, Alcmanis, Pindari, nonnulla etiam aliorum, Archilochi, Melanippidæ, Telesti, Pratini, Timocreontis, Hybriæ Cretensis, Aristotelis, Erinnæ Lesbiæ, Alphei Mitylenæi, incerti in Anacreontem, Juliani Ægyptii & Theocriti. Plures hujus collectionis (Marco & Johanni Fuggero dicatæ) extant editiones supra in Pindaro jam mihi notatæ, qvarum binæ jam scribenti mihi sunt ad manus, una Plantiniana Antwerp. 1567. 12. altera ad calcem Pindari Græcolatini, forma minore, apud Paulum Stephanum Ao. 1600. editio qvarta, multis versibus ad calcem adjectis locupletata, cujus paginas subinde allego hoc capite. Exstant & fragmenta hæc Græcolat. ex H. Stephani collectione in Corpore Poëtarum Græcorum Genev. 1614. fol. Et Gallice les sentences illustres des Poëtes Lyriqves Comiqves & autres Grecs & latins par G. L. D. T. Paris. 1580. forma minore.

c) *Fulvius Ursinus* Romanus vir eruditus & MStorum Codicum Bibliothecæ Farnesianæ ruspator tractatorqve sollertissimus A. 1568. 8. ex officina Christoph. Plantini edidit Græce, Alex. Farnesio Cardinali inscripta, & diligentius à se qvam Stephano factum fuerat collecta notisqve illustrata Carmina, sive fragmenta potius carminum novem illustrium fœmi-

narum

& Lyricorum, p. 100. seq. 300. seq. Videndus etiam Janus Rutgersius cap. 4. Venusinarum Lectionum, & Casp. Barthius Lib. I. Adversar. c. 19. Versus de duplici pudoris genere, laudato altero altero rustico & inepto, Euripidis est Hippolyto v. 385. non Alcæi, inter cujus fragmenta ab H. Stephano perperam referri notavit Theodorus Canterus Lib. II. Var. Lect. cap. 18. Alcæi effigies exstat T. 2. thesauri antiqvitatum Græcarum Gronoviani tabula 33. & melior in addendis ad illum tomum.

Fuerunt & alii Alcæi 1) Avus Herculis. Pausan. Arcadic. p. 627. 2) Herculis filius. Herodot. I. 7. 3) Socer Pythagoræ. Jamblich. in hujus vita c. 30. 4) Tragicus Atheniensis de qvo infra in notitia Tragicorum. 5) Comicus veteris Comœdiæ, de qvo infra in Comicis. 6) Alcæus Messenius Ἐπιγραμματογράφος; qvi Philippi Macedonis æqvalis fuerit, siqvidem is sit auctor Epigrammatis qvod refert Plutarchus in Flaminio pag. 373. Sed Is. Vossius in Catullum pag. 42. Epigramma illud putat compositum ab Alcæo Comico, cui respondit Philippus ἀντικωμῳδῶν. Saltim antiqvior Messenius ille Alcæus fuit Meleagro Gadareno, qvi sub ultimo Seleuco floruit & Coronæ suæ Epigrammata ejus intexuit. Vide Allatium de patria Homeri cap. XIV. 7) Alcæus Sardianus à Mithridate interfectus qvod in ludis ipsum vicisset aurigando. Plutarch. Pompejo p. 643. 8) Alcæus Epicureus, qvi Roma cum aliis sectæ suæ pulsus est, Anno U.C. 581. Olymp. CLI. 4. L. Postumio Albino Cos. ut auctor Athenæus Lib. XII. p. 547. Ælian. Var. Hist. IX. 12. 9) Alcæus Epigrammatum scriptor sub Tito Imperatore. Tzetzes ad Lycophronem proœmio: Ἐπιγραμματογράφοι ἢ ποιηταὶ Σιμωνίδης ὁ παλαιὸς καὶ Ἀλκαῖος ὁ νέος, ὁ ἐπὶ Οὐεσπασιανοῦ καὶ Τίτου. Nescio an Tzetzæ fraudi fuerit obiter inspectus Plutarchus, in qvo mentio Titi indignantis Alcæo, Epigrammatis qvod paulo ante dicebam conditori. Verum iste Titus haud Vespasianus est sed Flaminius.

X. ALCMAN patria Lydus * Sardianus, civitate Messoates

 *sive

narum Sapphus, Erinnæ, Myrus, Myrtidis, Corinnæ, Telesillæ, Praxillæ, Nossidis, Anytæ, & Lyricorum; Alcmanis, Stesichori, Alcæi, Ibyci, Anacreontis, Simonidis; Elegias Tyrtæi & Mimnermi & Bucolica Bionis ac Moschi. Denique Orphei qvædam & Cleanthis, ac Moschionis Comici, Euripidisqve, Theodectæ, Menandri & Philetæ Coi, subjecta ad calcem Metaphrasi Bucolicorum Bionis ac Moschi latina concinnata à *Laurentio Gambara* Brixiano. Fallitur enim Antonius Teisserus Vir Cl. qvi in additionibus ad Elogia Thuanea. T. 2. p. 71. universam hanc Fulvii Ursini collectionem carmine à Gambara expressam tradit.

* Vide Clariss. Perizonium ad Æliani XII. 50. Variar. & Salmasium ad Solin. p. 825. edit. Paris. ubi illustrat Alexandri Ætoli Epigramma, qvod inemendatum & sine auctoris nomine exstat de Alcmane apud Plutarchum libro de exilio p. 599.

*sive Spartanus, Alcæo antiqvior jam circa Olymp. XXVII. teste Eusebio ac Svida claruit, cum in Lydia regnaret Ardys II. Crœsi proavus. Nomen hujus Poëtæ cum *Alcmæone* subinde confunditur à librariis ut docent Scaliger ad Euseb. p. 82. & Menagius ad Laërtium VIII. 83. Heraclides in Politia Lacedæm. *οἰκέτης Ἀγησίδου, εὐφυὴς δὲ ὢν ἠλευθερώθη καὶ ποιητὴς ἀπέβη.* Archyta autem Harmonico teste (apud Athenæum Lib. XIII. p. 600.) Alcman fuit *ἡγεμὼν* & primus vulgator *τῶν ἐρωτικῶν μελῶν.* Amasia ipsius eodem loco memoratur Poëtria & ipsa *Megalostrata.* Clemens Alex. *Ἐρωτικὰ* ab Anacreonte, ab Alcmane choream initium duxisse tradit, à Pindaro *ὑπορχήσεω* 1. Strom. p. 308. *ἄριστος μελῶν ποιητὴς* Plutarcho p. 1136. de Musica. Non minus *ἀκόλαστος* qvam suo ipsius testimonio *ἀδδηφάγος* Alcman, deniqve periit phtiriasi. Vide Meursium ad Antigoni Carystii cap. 95. Agit etiam de Alcmane idem Meursius in Miscellaneis Laconicis, p. 321. seq. & in Lexico suo ingeniosissimus Bælius. Dicæarchum *ἐν τῷ περὶ Ἀλκμᾶνος* laudat Athenæus XV. p. 668. Scripta Alcmanis fuerunt *Μελῶν* libri VI. Svidæ memorati, qvæ eadem ut suspicor *παρθένια ᾄσματα* vocat Stephanus Byz. librum eorum secundum laudans in *Ἐρυσίχη.* Alcmanem *ἐν τρίτῳ* & *πέμπτῳ* laudat Athenæus, sed *ἐν τῷ πεντεκαιδεκάτῳ,* forte non libro sed *μέλει* sive *ᾄσματι,* nisi numerus sit corruptus. Memorat *ᾄσματα* Alcmanis Hephæstio qvoqve in Enchiridio pag. 39. Alcmanis *Κολυμβώσας* sive *natantes* ante Svidam memoravit Ptolomæus Hephæstio Lib. V. apud Photium. Adi Meursii Bibl. Græcam p. 1205. Fragmenta Alcmanis qui Dorice scripserat, perpauca exstant apud Neandrum p. 430. H. Stephanum p. 334. 425. & 455. & Fulvium Ursinum p. 63. & 297. Cornelius Alexander *ἐν τῷ περὶ τῶν παρ' Ἀλκμᾶνι τοπικῶς* ** *εἰρημένων* laudatur à Stephano Byz. in *ἄραξα* & *ἀσσός.* Monumentum antiqvum marmoreum Alcmanis memoriæ consecratum, allatumqve è Græcia exstat Venetiis apud Bernardum Justinianum Abbatem S. Leonhardi, nisi fefellit conjectura Joh. Antonium Astorium Venetum, in expositione sive commentariolo ad illud monumentum qvod A. 1697. fol. edidit & illustri Magliabecho dicavit:

Sed

* Svid. *Ἀλκμὰν Λάκων ἐκ Μεσσόας, κατὰ δὲ τὸν Κράτητα τῷ ὄντι Λυδὸς ἐκ Σάρδεων.* Nimirum Strabone auctore *Μεσόα μέρος τῆς Σπάρτης* Lib. VIII. p. 364. Stephano Byz. *τόπος Λακωνικῆς.* Hinc forte alterum Messenium Alcmanum Lyricum, nulli aliis veterum cognitum, procudit idem Svidas.

** Alexander Polyhistor illo opere non commentatus erat in nescio qvos locos communes Alcmanis, ut putavit Berkelius Stephani interpres, sed egerat de regionibus & locis qvorum mentio fuit in Alcmanis poëmatis. Sic Eusebius scripsit *περὶ τῶν τοπικῶς εἰρημένων ἐν τῇ θείᾳ γραφῇ.*

Sed omnino falli Astorium affirmavit mihi doctrina non minus qvam genere nobilissimus Frid. Rostgaardus, qvi monumenta ipso Venetiis inspecto nullum inde Alcmanem exsculpere potuit, sed longe alia deprehendit nomina, hæc nempe:

ΦΑΝΟΣΤΡΑΤΗ ΕΞΗΚΕΣΤΙΔΟΥ . . . . . .
ΑΥΤΩΙ ΤΙΩΝΟΙ Μ . . . ΛΟΠΙ ΤΗΔ ΑΝΕΘΗΚΑΝ
ΖΗΛΩΤΟΝ ΣΤΕΦΑΝΟΝ ΤΟΙΣ ΠΑΡΙΟΥΣΙΝ ΟΔΟΝ.
ΕΞΗΚΕΣΤΙΔΗΣ ΠΡΩΤΙΩΝΟΣ ΑΙΞΩΝΕΥΣ
ΖΑΝ ΧΑΙΡΕ

XI. ALPHEI Mytilenæi nihil exstat præter Epigrammata qvædam in Anthologia Planudæ relata, atqve in his qvatuor pulcherrimos phalæcos Lyricorum fragmentis ab H. Stephano p. 404. adjunctos, qvorum postremus est:

Τὸ μηθὲν γὰρ ἄγαν ἄγαν με τέρπει
Illud nil nimium nimis suave est.

Confer Scholia ad Euripidis Hippolytum v. 265. Qvando vixerit & qvalis fuerit, non mihi liqvet.

XII. ANACREON ex Joniæ civitate Tejus a) nobili familia, (Solonis enim cognatum innuit Plato in Charmide) ingenio nobilior, sub Cyro maxime floruit, notante Zenobio V. 80. proverb. & qvo tempore Polycrates Sami, Hipparchus Pisistrati filius (qvi navi qvinqvaginta remorum Anacreontem Athenas arcessivit teste Platone in Hipparcho) tyrannidem tenuit Athenis, & ut ex Herodoto, Platone, Æliano, Pausania, aliis constat. Crœsi meminit carmine XXVI. 373. Interfectus est Cyrus Olymp. LXII. 4. Anacreon autem ætatem produxit teste in Macrobiis Luciano, usqve ad annum ætatis LXXXV. uvæ passæ acino tandem suffocatus, si credimus Svidæ in *οἰνοπότης* alii enim hoc mortis genere periisse tradunt Sophoclem. Neqve adeo incredibile mihi videtur Sapphonem & Anacreontem aliqvo tempore eodem vixisse, licet amores qvo Sappho Anacreontem arsisse fertur commentis & lusibus Poëticis cum Athenæo lubens adscribo. De vita hujus poëtæ præter editores, (Daceriam maxime ac Barnesium) & qvi de Poëtis scripserunt, consulendum Lexicon Clarissimi Bælii, editione altera. Poësin Anacreontis totam amatoriam esse jam olim affirmavit Cicero 4. Tusc. neqve aliud fere præcipit Teja Musa Lyrici senis, nisi qvod ait Ovidius, *cum multo Venerem confundere vino* Scripsit dialecto Jonica, nisi qvod interdum Homerico more aliis etiam dialectis nativam

a) De Teo Anacreontis patria Vide præter Geographos A. Morellum in specimine rei numariæ veteris p. 202.

nativam temperavit, ut notatum Barnesio est p. 32. Minima pars ejus poëmatum tulit ætatem, nam Svida teste, scripserat dialecto Jonica ἐλεγεῖα καὶ ἰάμβους, παροίνιά τε b) μέλη (Athenæo hinc inde laudata) καὶ τὰ καλούμενα Ἀνακρεόντεια sive *proprio carminis genere* c) *qvod Anacreonticum ab autore appellatur composita*, qvalia sunt pleraqve ejus qvæ hodie supersunt & qvod servavit Gellius XIX. 9. *Hymni in Dianam* fragmentum affert Hephæstio in Enchiridio p. 69. Glyconium carmen cujus initium ὦ 'ναξ ὦ Δαμάλης ἔρως, Dio Chrysost. 2. de regno p. 31. Videntur & hymni esse qvæ hodie exstant IX. LXII. & LXIV. *Epigrammata* qvædam Anacreontis nomine leguntur in Anthologia. Anacreontis *Odas*, qvarum undecimam in antiqvi libri tegmine reperit (teste P. Victorio XX. 17. Var. Lect.) reliqvas è duobus MSS. Codicibus d) qvorum unum à Joh. Clemente Anglo Tho. Mori contubernali acceperat collegit, primus in lucem protulit, ediditqve Græce typis nitidissimis & latine *H. Stephanus*, addita *Eliæ Andreæ* & sua ipsius versione latina, utraqve carmine Anacreontico Paris. 1554. 4. Versionem sub H. Stephani editam nomine, Josephus Scaliger in codice suo notaverat auctorem agnoscere *Johannem Auratum* ut ex Is. Vossii fide refert Colomesius p. 109 Opusc. Anacreon porro Græce & latine freqventer recusus est inter Lyricos primum à Guil. Morello Paris. A. 1556. 8vo. collectos, tum ex H. Stephani Officina plus simplici vice, tum apud Plantinum, Commelinumqve, tum in corpore Poëtarum Græcorum deniqve Genevæ vulgatos, ut supra in Pindaro dicere me memini. Præterea recusus est Anacreon cum versione prosaria *Frid. Hermanni Flayderi* Prof. Tubing. & H. Stephani atqve Eliæ Andreæ jam dictis Metaphrasibus & Flayderi notis, Tubing. 1622. 12. Cum fragmentis *Sapphonis*, notisqve eruditis *Tan. Fabri*, Salmur. 1660. & 1680. 12mo. Anacreon Græce & latine curâ *Guil. Baxteri*, Lond. 1693. 8.

Deniqve Anacreon prodiit è recensione Græcantissimi viri *Josua*

b) Julian. Misopogone: Ἀνακρέοντι τῷ ποιητῇ πολλὰ ἐποιήθη μέλη σεμνὰ καὶ χαρίεντα. Τρυφᾷν γὰρ ἔλαχεν ἐκ Μουσῶν. Elegias ejus laudat Hephæstio p. 4. Δεύτερον τῶν μελῶν Athenæus XV. p. 671. qvo in loco *Aristarchum* in Anacreontis carmina commentarium scripsisse innuit, & alios eorum ἐξηγητὰς olim exstitisse docet. *Hephæstionis* liber περὶ τοῦ παρ' Ἀνακρέοντι λυγίνου memoratur eidem p. 673. Anacreontis icon laureata exstat in tabula 41. Tomi secundi thesaur. Antiqvitat. Græcarum Gronoviani & in fronte Præclaræ Barnesianæ editionis.

c) Sunt & alia genera carminum qvæ ab Anacreonte Anacreontia vocantur. Vide Marium Plotium p. 2638. & 2655.

d) Vide Bælii Lex. edit. 2. p. 214.

sue Barnesii, qvi MS. Vaticani e) lectionibus usus notisqve *Jo. Cottoni* f) Baronetti & *Tho. Stanlei* g) hunc poëtam ingenio ac doctrina sua mire expolivit castigavitqve, & numeris suis (qva in re aliqvid indulgere sibi videtur vir doctiss.) restituit, præterea versione prosaria notisqve perpetuis & fragmentis plurimis undiqve conqvisitis (à v. 903. ad 1385.) & justis aliqvot poëmatis auxit, præmissa Anacreontis vita & dissertatione de Lyrica Poesi, subjectoqve, qvem ipse clarissimus editor felici vena Poëtam imitatus composuit ac separatim qvoqve edidit, Anacreonte Christiano. Dicata est hæc egregia Anacreontis editio Duci inclyto ac belli præsentis fulmini Marlboræo, lucemqve vidit Cantabrigiæ 1705. 12.

Anacreon & Sappho cum versione *Gallica* prosaria & notis perelegantibus *Annæ Daceriæ* T. Fabri filiæ Paris. 1682. 12. & Amst. 1693. 12. cui editioni, latinæ T. Fabri notæ sunt adjunctæ.

Anacreon & Sappho cum versione metrica, Gallica & notis haud minus eruditis *Longapetrai* (de Longepierre de Reicqvelaine) Nobilis Burgundi, Paris. 1684. Amst. 1692. 12mo.

Prodierat etiam Anacreon Ao. 1556. & 1585. 12. ap. Patissonium è Gallica Metaphrasi *Remi Belleau* sive *Remigii Bellaqva*, qvam è latina versione H. Stephani composuit, & *Richardus* qvidam *Renvoisius* circa A. 1557. modulis animavit Musicis, licet ab hoc Richardo & ipso Anacreontem Gallice redditum tradit Antonius Verderius. Vide Bælii Lexicon edit. 2. p. 214. Sed & *Henricus Stephanus* in præfatione ad editionem suam Græcolatinam Ao. 1554. testatur se odas Anacreontis prius jam tum Gallicas fecisse: & *Petrus Ronsardus* nobilis Poëta Gallus plerasqve illarum Patrio carmine induit. De versione Gallica (prosa an versu, edita an inedita,) *Armandi Johannis Bouthillerii Rancei*, postea notissimi sub nomine *Abbatis de la Trappe*, h) mentio exstat apud Adr. Bailletum libro de infantibus doctrina claris pag. 359. & Malpeolum (Mr. de Maupeou) in Rancei vita, ubi testatur ab eodem Armando vix tredecim annos nato illustratum præterea Anacreontem *scholiis Græcis*, vulgatumqve Parisiis 1639. 8. & recusum

Ffff

e) Barnesius pag. 40. Hoc MS. Vaticanum toties laudatum pervetustum est, & à Domino Isaaco Vossio in D. Joannis Cotton Baronetti gratiam olim delibatum, à Scaligero, Salmasio aliisqve magnis viris visum, ut ex eorundem nominibus, propria singulorum manu ad eundem MS. codicem adscriptis constat. Vossii exemplar mihi communicavit Baronettus prædictus.

f) id. p. 36. 40. &c.

g) id. p. 6. 54. &c.

h) Obiit die 26. Sept. 1700. natus 9. Jan. 1626. De Vita ejus consule Ephemerides Paris. 1702. mense Nov. pag. 87. & Memorias litterarias Trevultinas A. 1704. mense Martio pag. 174.

cusum Ao. 1647. Exstat & Metaphrasis Gallica *Gaconi* & altera Poëtæ insignis *Fosse* Paris. 1704. 12. Gallico carmine cum notis.

Hetrusco carmine Anacreontem reddidit *Bartholomæus Corsini* Paris. 1672. 12. & novissime *Franciscus Seraphinus Regnerius Maresius* Secretarius Academiæ Gallicæ, ibid. 1693. 12. additis notis. Idem Regnerius Gallicam suam Metaphrasin Poëticam plerarumqve odarum Anacreontis exhibet ad calcem Libri I. Iliados Gallico versu à se translatæ Paris. 1700. 8vo. *Antonii* præterea *Mariæ Salvini* versio Hetrusca Anacreontis celebratur, qvemadmodum *Alexandrum Marchettum* itemqve *Petrum Franciscum Toccium* novas ejusdem Poëtæ Metaphrases moliri didici è Jo. Marii Crescimbeni commentar. 1. in Historiam Poëseos Italicæ lib. 3. c. 18.

Carmine Anglico Anacreontem maximam partem expressit *Abrahamus Cowlejus*, & cum Bione, Moscho aliisqve *Thomas Stanleius* Lond. 1651.

Nobilissimum virum *Lucam Langermannum* Anacreontis editionem molitum constat ex Reinesii ad Daumium Epistolis pag. 148. Specimen novarum emendationum nescio cujus auctoris in Anacreontem (audacium nimis, si qvid judicio) occurrit in memoriis Trevoltianis Anni 1702. mense Januar. pag. 96. seq. Fragmenta qvædam Anacreontis ab H. Stephano omissa persеqvitur A. Schottus II. 61. Obs. human. Alius Anacreon fuit qvem ἐν τῷ περὶ ῥιζοτομικῆς laudat Scholiastes Nicandri ad Theriaca.

XIII. α. ANANIAS sive Ananius Jambographus antiqvissimus, æqvalis Hipponactis, memoratur Athenæo Lib. VII. p. 282. Lib. III. p. 78. & Lib. IX. p. 370. Tzetzæ prolegom. ad Lycophronem & Hephæstioni p. 16. Enchirid. ubi ait Scazontini carminis inventionem (non Jambici ut Vossius 3. Institut poëtic. cap. 18. §. 8.) ab aliqvibus Hipponacti, ab aliis Ananiæ tribui. Vide & Scholiasten Aristophanis ad Ranas v. 671.

XIII. β. ANTIMACHUS *Tejus* circa Olymp. VI. clarus ab interprete Plutarchi Cruserio Lyricus vocatur, sed in Græco, in vita Romuli p. 24. est ἐποποιός. Clariss. Dacerius hunc confundit cum Antimacho Colophonio qvi Platonis tempore vixit, notis ad Plutarchi Romulum Gallice à se redditum p. 178. Versum Teji Antimachi Hexametrum qvem imitatus sit Augias, producit Clemens VI. Strom. p. 622. Antimachum verò *Colophonium* Diodorus Sic. XIII. p. 390. ex Apollodoro docet floruisse Olymp. XCIII. Hic est qvem Homero præferebat Hadrianus Imp. de qvo multa viri docti ad Spartian. Hadriano c. 16. Ejus poëma Elegiacum Λύδη pluribus constans libris laudatur à Stephano, Plutarcho, Scholiaste Apollonii, Euripidis, aliisqve.

qve. Confer Clariss. Neocorum ad Svid. & Meursium in Bibl. Græca, ubi etiam de hujus Antimachi *Thebaide* è qvo sunt qvæ profert Strabo IX. pag. 409. de Teumesso: tum de poëmate tertio cui titulus Ἄρτεμις, & qvarto Ἐπιγόνοις. Ejusdem qvoqve videntur esse δέλτοι laudati Athenæo VII. p. 300. Tanqvam obscurum ac tumidum poëtam perstrinxere multi. Confer qvæ viri docti ad Horatium & If. Vossii notas ad illud Catulli p. 323. *Et populus tumido gaudeat Antimacho*, Ciceronem item in Bruto c. 51. Homerus præ Antimacho βραχυλογώτατος judice Nazianzeno Epist. 3. Antimachi hujus Poëmata emendavit olim *Zothicus* Plotini familiaris teste Porphyrio in Plotini vita c. 7. De Antimachi Poësi scripserat *Dionysius Phaselites*, ut legas in scholiis ad Nicandrum. De Antimachi & Heracleonis vocibus *Longinus*, Svida teste. Fuit & Antimachus Lyricus cognomento ψεκὰς i) qvod minutim subinde exspuendo soleret adstantes veluti compluere. Id. in ψεκὰς & Ἀντίμαχ. ac Diogenianus VIII. prov. 71. De Antimacho Heliopolita qvi Κοσμογραφίαν scripsit Heroico carmine & de aliis Antimachis meminit idem Svidas.

XIV. ANYTE non Epidauria ut è Pausaniæ Phocicis colligebat Fulvius Ursinus, sed Tegeatis, ut ex ipsius inedito antea Epigrammate docet Holstenius ad Steph. Byz. in Τέγεα, apud qvem scriptorem pro Αὐγὴ μελοποιὸς Τεγεᾶτις legendum esse Ἀνύτη, primus observavit perspicacissimus in hisce literis Leopardus II. 16. emendat. licet & apud Leopardum in Gruteri editione [T. 3. Lampadis artium p. 37.] & in notis Berkelii ad Stephanum, pro Ἀνύτη perperam excusum Ἀκύτη. Præter XIV. hujus Anytes Epigrammata ex Anthologia Planudis petita, qvæ in fragmentis fœminarum descripsit Fulvius Ursinus pag. 56. seq. & Epigramma qvod ab Holstenio primum in lucem editum dixi, Vide aliud apud Pollucem V. 5. qvod incipit: ὤλεο δή ποτε &c. Celebratur Ἀνύτης στόμα in celebri Antipatri Epigrammate Lib. I. Antholog. cap. εἰς ποιητάς. De ætate hujus poëtriæ non aliunde constat qvam qvod Tatianus narrat ejus statuam factam ab Euthycrate & Cephisodoto, qvos CXX. Olympiade floruisse testatur Plinius XXXIV. 8.

XV. ARCHEBULUS Thebanus circa idem tempus floruit, ut colligitur è Svida in Εὐφορίων. Ab eo genus carminis Ἀρχεβούλειον dictum

i) Ob eandem causam ψεκάδιος cognomen adhæsit tum Olympico olim, tum recentiore memoria Andreæ Alciato & Francisco Malherbio.

dictum refert Hephæstio in Enchiridio p. 27. Exempli instar est hoc apud Terentianum Maurum:

Generi datur auctor huic vetus Archebulus.

Et apud Attilium Fortunatianum:

Tibi nascitur omne pecus, tibi crescit herba.

XVI. α. ARCHILOCHUS Parius k) Gygis temporibus vixit, ut auctor est Herodotus Lib. I. c. 12. sive regnante Romulo ut Cic. 1. Tusc. hoc est circa l) Olymp. XV. qvo tempore à Pariis colonia deducta est, cui deductioni præfuisse certe interfuisse Archilochum constat. Confer Perizon. ad Æliani Var. X. 13. Thalete Cretensi fuit antiqvior teste Glauco apud Plutarch. de Musica p. 1134. Terpandro junior, id. pag. 1132. Apud eundem p. 1133. f. pro Ἀντίλοχον crediderim legendum Ἀρχίλοχον. Vide & qvæ de Archilochi inventis tradit idem pag. 1140. seq. *Heraclidis Pontici* περὶ Ἀρχιλόχου καὶ Ὁμήρου libros duos memorat Laërtius V. 87. *Aristarchi* Grammatici ὑπομνήματα Ἀρχιλόχεια sive commentarios in Archilochum Clemens Alex. I. Strom. p. 326. Inter recentiores de Archilochi rebus non indiligenter egit Petrus Bælius in Lexico. Scripta ejus qvædam recenset in Bibliotheca Græca p. 1242. Joh. Meursius. Jambicum genus carminis m) reperisse multi tradiderunt, sed & summam in eo tulisse laudem innuit Qvintilianus X. 1. & Vellejus Lib. I. *neque enim qvenqvam alium cujus operis primus auctor fuerit, in eo perfectissimum, præter Homerum & Archilochum reperiemus.* Confer Vossium Inst. Poetic. III. 18. Utrumqve porro carminis jambici genus Archilocho usurpatum constat, & illud qvod communiter jambicum vocamus, & alterum scazonticum, sive extremum qvod pedem trahit, ut loqvitur Ovidius 1. remed. amor. v. 378. In *carmine* *Jam-*

k) Parius Poëta pro Archilocho apud Dionem Chrys. Orat. 2. de regno p. 18. & alios. Oraculum parenti Archilochi Telesicli datum refert Steph. in Θάσος.

l) Thasum conditam Olymp. XV. è Dionysio tradit Clemens Alex. I. Strom. p. 333. & ex Phaniæ fide Terpandrum æqvalem Midæ, cujus mors ab Eusebio refertur ad Olymp. XX. 3. juniorem existimatum Archilocho. Hinc malo assentiri Herodoto & Ciceroni, qvam aliis scriptoribus qvi Archilochum referunt ad Olymp. XXVII. vel XXIX. vel ad seriora etiam tempora, & amasium faciunt Sapphonis, ut Diphilus apud Athenæum.

m) In Scholiis ad Nicandri Alexipharmaca p. 64. Jambe qvædam inventrix carminis Jambici traditur. Ἴαμβη δούλη Μετανείρας τῆς Ἱπποθόωντος γυναικὸς ἥτις τὴν Δήμητρα λυπουμένης ἰδοῦσα ἐπὶ τῇ ἀπωλείᾳ τῆς Περσεφόνης εἶπέ τινα ἔμμετρα γελοιώδη ἐπὶ τῷ παραμυθήσασθαι. Ἐξ ἐκείνης οὖν τὸ μέτρον Ἰαμβεῖον Pag. 71. additur hanc Jamben fuisse filiam Panos & Echus, gente Threissam, qvod legas etiam in Scholiaste ad Euripidis Orestem cujus verba lib. 1. c. 14. §. 4. produxi.

Jambico virulentiſſimo aliis ſubinde verſuum lyricorum generibus permixto, qvo Lycamben ſocerum ejusqve filias n) perſtrinxerat & ad reſtin adegerat, fabulâ uſum Archilochum teſtatur Philoſtratus Lib. I. imaginum c. 3. fabulâ nimirum de vulpe, ut ex Hermogene conſtat & Apoſtolio procem. proverbior. ubi verba ipſa Archilochi habes. Adde qvæ ſupra cap. VIII. §. 18. Julianus Orat. 7. Ἀρχίλοχος ὥσπερ ἥδυσμά τι περιτιθεὶς τῇ ποιήσει μύθους ὀλιγάκις ἐχρήσατο &c. Validas brevesqve ac vibrantes ſententias in illo celebrat Qvintilianus, qvarum nonnullæ ſervatæ apud Stobæum. Obſcœnitatem jamborum Archilochi perſtringit præter Svidam Origenes III. contra Celſ. pag. 125. Archilochi Ἐπῳδοὺς memorat Zenobius V. 68. prov. & Stephanus Byz. in Πάρος. Ex his Semielegi qvidam fuerunt ita ut Hexametris ſingulis dimidius verſus pentameter ſive dactylica tome ſubjiceretur, qvod ab Archilocho repertum tradunt Diomedes Lib. 3. p. 502. Terentianus p. 2422. & Victorinus p. 2551. De aliis Epodon Archilocheorum generibus vide eundem pag. 2564. ſeq. & 2589. Ἐλεγεῖα Archilochi laudantur ab Athenæo Lib. XI. & videtur ex illis petitum qvod profert Svidas in ξενία, Stobæus ſerm. 123. tum verſus de abjiciendo ſcuto propter qvos à Lacedæmoniis expulſum o) narrat Plutarchus in Laconicis inſtitut. Archilochi *melos Olympionicis adcantari ſolitum* memorat Pindarus Olymp. Od. IX. Ἰοβάκχους Stephanus Byz. in Βέχειρ, & Hephæſtio in Enchirid. p. 55. qvi addubitare videtur de auctore, ait enim: οἷόν ἐστι ἐν τοῖς ἀναφερομένοις εἰς Ἀρχίλοχον Ἰοβάκχοις. Exemplum carminis hoc profert:

Δήμητρος ἁγνῆς καὶ κόρης τὴν πανήγυριν σέβων.

Τήλεφος Archilochi citatur ab Athenæo Lib. III. Allegat Poëtam iſtum Heraclides politia Cretenſium Dio Chryſoſt. XXXIII. p. 399. etiam hinc inde Longinus, Etymologici M. auctor, & Euſtathius, ſed hic ex aliorum fide ferme, ut illius ætate jam interiiſſe ſcripta Archilochi videantur. ὁ κάλλιστος τῶν ποιητῶν dicitur Syneſio in laude calvitiei pag. 75. & Dione Chryſoſtomo judice XXXIII. pag. 397. Homerus & Archilochus per Poëtarum qvibus poſt hominum memoriam nullus alius mereatur comparari. Itaqve & Archilochi interfector cum oraculum accederet ab eo repul-

n) Vide qvæ viri docti ad Horatium lib. 1. Epiſt. 19. Defendit filias Lycambis adverſus Archilochum Epigramma Dioſcoridis Lib. III. Antholog. c. 12.

o) Non Archilochum ipſum ſed ejus libros Lacedæmone exportari juſſos tradit Valerius Max. VI. 3. qvod eorum parum verecundam ac pudicam lectionem arbitrarentur. Archilochi & Hipponactis ſcripta à ſacerdote legi vetat Julianus Imp. in fragmento p. 300. edit. Lipſienſ.

repulſus eſt his verbis: *Μυσάων θεράποντα καλέκτανες ἔξιθι νηῦ*, ut refert Galenus protreptico ad artes T. 4. p. 1. Archilochi qvædam fragmenta collegit H. Stephanus in Lyricis ſuis p. 376. 426. 459. Rhetor ille a qvo proverbium *κακοῦ κόρακος κακὸν ὠόν*, Abulpharagio p. 44. dicitur Archilochus Siculus. De Pſeud Archilocho Annii Viterbienſis dixi in Bibl. latina. Nec ſane videtur fuiſſe ullus Archilochus Hiſtoricus, neqve alius Archilochus poëta junior Lacedæmonius qvi veteribus memoretur. Licet ſunt qvi cum Antilocho etiam confundunt, aut cum Amphilocho, cujus celebre qvondam oraculum exſtitit. Plato Philoſophus à Gorgia dictus *νέος Ἀρχίλοχος*, qvod probe noſſet *ἰαμβίζειν* ſive criminari, teſte Athenæo XI. p. 505.

XVI. β. ARION Methymnæus Lyricus p) Cyclei F. diſcipulus Alcmanis, clarus circa Olympiadem XXXVIII. ſcripſit *ᾄσματα* ſive carmina Lyrica, tum *προοίμια* ſive hymnos verſibus Heroicis bis mille. Vide de hoc Arione Svidam, Voſſium Inſtit. Poëtic. III. 16. 3. & qvæ viri docti ad Gellium XVI. 19. Raderum ad Martial. pag. 582. & Rhodomanni Carmen græcum de Arione editum à Neandro Lipſ. 1588. 8.

XVII. ά. ARIPHRONIS Sicyonii nihil reliqvum eſt præter *paanem in ſanitatem*, qvem ſervavit Athenæus in calce Lib. XV. Admodum vetuſtum ſcriptorem fuiſſe obſervo è Maximo Tyrio diſſ. 41. qvi ejus meminit his verbis: *ᾄδεταί τι ἐξ ἀρχαίου ᾆσμα ἐν εὐχῆς μέρει.*

Ὑγίεια πρεσβίστα μακάρων
Μετὰ σοῦ ναίοιμι
Τὸ λειπόμενον βιοτᾶς.
Divarum Dea ſanitas,
Tecum ſit mihi vivere.
Vita qvod ſupereſt meæ.

Reſpicit hoc *σκολιὸν* Svidas in *Ἀρχίας*, laudat & Lucianus in Apologia pro lapſu inter ſalutandum T. 1. p. 499.

XVII. β'. ARISTOMACHE Poëtria, de qva Plutarchus lib. V. cap. 2. ſympoſiacon.

XVIII. ARISTOTELIS Stagoritæ ſcolium q) ſive ut alii Pæanem

p) Alius Arion Pythagoreus de qvo ſupra c. 13. Alius qvoqve Rhetor hoc nomine, cujus *ἔλεγχοι* allegantur à Theone in progymnaſmatis p. 65. Prætereo eqvum Arionem de qvo Mythologi & Loënſis lib. 2. c. 6. Epiphyllid.

q) Etymolog. M. *σκολιὰ τὰ συμποτικὰ ᾄσματα.* Videntur autem dicta *σκολιὰ* carmina qvæ ex inæqvalibus & diverſi generis verſibus conſtabant, ut ſonuli qvidam ſive ſonetti & Madrigalia hodie. Confer Scholiaſten Luciani T 1. p. 27. Alias notationes nominis profert Cæſar Scaliger 1. Poëtic. c. 44. è Plutarchi ſympoſ. lib. 1. c. 1. p. 615. Pindari qvoqve

ἐπι-

nem vel hymnum in Hermiam Atarnensium Tyrannum ex Athenæi Lib. XV. c. 16. exhibet H. Stephanus in Lyricis p. 398. occurrit & apud Laërtium V. 7. Stobæum sermone p. 6. edit. Grotii, & apud Cæsarem Scaligerum p. 109. Poëtic. cui tantopere se probavit, ut ex hoc maxime perpendere cupiat lectores, qvantus vir Aristoteles fuerit in Poësi, neqve ipso Pindaro minor. Vide Meursium ad Hesych. p. 123. & Andreæ Schotti vitam Aristotelis p. 137. De aliis Aristotelis poëmatis, ut peplo ei tributo, ἔπεσι, Elegiis, προοιμίοις sive hymnis, atqve encomiis, dixi intra ubi de Aristotele, Libro III. Scaliger affirmat Aristotelem scripsisse etiam pæana in Lysandrum Lacedæmonium, qvi ob dignitatem in Samo olim publice canebatur. Sed Plutarchus qvi de hoc pæane memorat in Lysandri vita p. 437. ab Aristotele compositum non docet. Neqve Athenæus Lib. XV. p. 696. qvi præterea Pæanem in Craterum Macedonem laudat scriptum non ab Aristotele sed ab Alexino Dialectico.

XIX. ARTEMO μελοποιὸς memeratur Svidæ in ὄζων & Scholiastæ Comici in Acharnens. v. 830. Fuere autem plures Artemones. 2) Artemo Lacedæmonius [servio ad IX. Æneid. d. 578. Clazomenius] machinarum bellicarum inventor, Diodor. Sic. XII. 28. Plutarch. in Pericle p. 167. & Athenæus L. XII. p. 531. 3) Artemo pro Antiocho Syriæ Rege ab uxore hujus Laodice post interfectum maritum suum venditatus. Plin. VII. 12. Valerius Max. XII. 14. Solin. &c. 4) Artemo Milesius, qvi scripsit Onirocritica libris XXII. [non XXIV. ut Hadr. Junius I. 13. animadvers.] teste Artemidoro L. II. c. 49. Memoratur & ab Eustathio ad Iliad. Π p. 1119. & inter alios somniorum scriptores à Tertull. de anima c. 46. & Fulgentio 1. Mythol. c. 13. 5) Artemo Pergamenus qvi de rebus Siculis scripsit, ut è variis Scholiorum in Pindarum locis colligit Vossius de Hist. Gr. p. 335. 6) Artemo Medicus apud Plin. XXVIII. 1. cujus collyrium memorat Galenus. 7) Artemo Laodicensis, Pater Andronis qvo familiariter usum se scribit Cicero XIII. 67. ad famil. 8) Artemo Cassandreus, cujus scripta qvædam laudantur ab Athenæo ut περὶ συναγωγῆς βιβλίων, & liber II. περὶ βιβλίων χρήσεως ut Jonsius p. 331. legit, sive ut Meursius περὶ χρήσεως τῶν περὶ τὰς συνουσίας ᾀδομένων. Hic ipse forte est Artemo, qvem Aristotelis Epistolas recensuisse notavi supra c. 10. n. 17. è Demetrio Rhetore. Et qvem περὶ ζωγράφων scripsisse tradit Harpocratio in πολυγνώτος. 9) Artemo Clazomenius, cujus ὅρους Κλαζομενίους allegat Ælianus XII. 38. hist. animal. Librum de Homero Svidas in Ἀρχῖνος. Nescio idemne sit auctor operis περὶ Διονυσιακοῦ ἐπιστήματος cujus librum primum laudat Athenæus L. XIV. p. 636. Meursius qvidem in Bibl. Gr. p. 1266. sed sine causa tribuit Artemoni Cassan-

ἐπινίκια qvæ habemus, Athenæus subinde vocat scolia. Specimen σκολιῶν Ἀττικῶν vide si placet apud Dionem Chrysost. 2. de regno p. 32. Plutarch. l. V. sympos. c. 3. p. 676. & Lucianum de lapsu inter salutandum T. 1. p. 498. seq.

Caſſandreo, male vero titulus libri eo in loco latine redditur *de Dionyſiaca columna ſepulchrali*, nec melius Dalechampius: *de Bacchica intelligentia*, nam ἐπίσημα hic ut ex contextu patet eſt vocabulum Muſicum idem fere notans qvod σύστημα, ut adeo Artemo in iſto libro perſecutus eſſe videatur hiſtoriam inſtrumentorum Muſicorum in Dionyſiis uſurpatorum. 10) Artemo Magneſius, ex cujus opere de virtute mulierum ἐκ τῶν Ἀρτέμων(ος) τοῦ Μάγνητ(ος) τῶν κατ' ἀρετὴν γυναιξὶ πεπραγματευμένων διηγημάτων profecit Sopater apud Photium cod. CLXI. p. 176. Deniqve 11) fuit Artemo hæreticus, qvem confutavit Cajus presbyter teſte Photio cod. XLVIII. Meminit illius operis, Caji nomine omiſſo, Euſebius V. 28. Hiſt. Eccleſ. De Artemonis vero hæreſi qvam à Paulo Samoſateno iterum reſuſcitatam ait Epiphan. LXV. 1. ſtrictim agit Theodoritus II. 4. hæret. fab. ubi Artemonem hunc à nonnullis Arteman appellari ait, qvemadmodum factum obſervo Methodio in convivio decem virginum p. 113. & à Felice III. Papa in Epiſt. ad Petrum Fullonem p. 543. Eſt & appellativum *artemo*, qvod in gloſſario Iſidori *Inſtrumentum arietis* exponitur, & ita dictum poſſit videri ab Artemone Lacedæmonio, qvem machinam bellicam, cui arieti nomen, reperiſſe tradit Servius loco ſupra laudato. Malunt tamen viri docti apud Iſidorum reſcribere *inſtrumentum ratis*, qvorum rationibus aſſentior. Eſt enim artemo velum qvod ad antennam expanditur, atqve ita Papias Iſidori exſcriptor, ita alibi ipſe Iſidorus.

XX. Ab ASCLEPIADE Lyrico nomen accepit metrum carminis *Aſclepiadeum*, non differens à Choriambico, ut ex Hephæſtione p. 34. apparet. Attilius Fortunatianus p. 2700. *Aſclepiadion metrum vocatur, non qvod repertor ejus Aſclepiades fuerit, ſed qvod eo familiarius & freqventius ſit uſus. Ante illum enim uſi Alcæus, & Sappho hoc integro uſa eſt in libro qvinto.* Male Gyraldus p. 493. ait Sapphonem libros qvinqve illo genere compoſuiſſe. Junior fuit Aſclepiades Ægyptius, cujus hymnos in Deos patrios & alia ſcripta laudat Svidas in Ἡραΐσκ(ος). De Aſclepiade Poëta ἐπιγραμματογράφῳ Samio Theocriti Magiſtro, cujus non pauca Epigrammata occurrunt in Anthologia Maximi Planudæ, conſulenda Scholia ad Idyllion VII. v. 21. & 40. Qvi vero in aliis eorundem ſcholiorum locis allegatur Aſclepiades fuit Bithynus Myrleanus Grammaticus junior qvi in Theocritum ſcripſit. De utroqve Myrleano Aſclepiade & aliis hujus nominis vide Jonſium p. 167. & 205. ſeq. Voſſium Hiſt. Gr. Tiraqvellum de nobilitate pag. 343. Meurſium Bibl. Græca p. 1195. & 1267. & ad Chalcidium p. 24. ſq. Hendreichii Pandectas Brandenburg. pag. 305. ſeq. De Aſclepiade Tragilenſi Tragœdumenon ſcriptore ago infra in notitia Tragicorum.

XXI.

XXI. BACCHYLIDES è Julide * civitate Ceus, Simonidis civis & fratris vel sororis filius (ἀδελφιδῦς Pindari vero æmulus ** à qvo hinc inde perstingitur in suis ad Hieronem Regem odis, siqvidem apud illum in gratia fuisse Bacchylidis Musa dicitur. Vide Schol. Pindari 2. Pyth. p. 211. & Ælian. IV. 15. Var. In Peloponneso scripsisse notat Plutarchus de exilio p. 605. Usus est dialecto Dorica perinde ut Pindrrus & Simonides, licet non essent δωρικοὶ φύσει ut ait Corinthus de dialect. Scripta ejus à Meursio in Bibl. Græca pag. 1273. recensentur. Sunt autem hæc: 1) Ἐρωτικά, Athen. Lib. XV. p. 667. 2) Ἐπινίκια qvæ præter Stobæum Meursio notatum memorat Ammonius in Νηρεΐδες laudans *Didymum* ἐν ὑπομνήματι Βακχυλίδου ἐπινικίων. 3) Προσῳδία Stob. serm. 96. 4) Διθύραμβοι Schol. Pindari 1. Pyth. & Servius ad IV. Æneid. 5) Ὕμνοι qvorum præter Stobæum & Schol. Aristophanis meminit Menander Rhetor capite περὶ τῶν ὕμνων τῶν εἰς τοὺς Θεούς. Verba ejus hæc sunt: Κλητικοὶ μὲν οὖν ὁπόσοι εἰσὶν οἱ πολλοὶ τῶντε παρὰ τῇ Σαπφοῖ ἢ Ἀνακρέοντι ἢ τοῖς ἄλλοις μετρικοῖς (forte leg. μελικοῖς) κλῆσιν ἔχοντες πολλῶν Θεῶν. Ἀποπεμπτικοὶ δὲ ὁποῖοι καὶ παρὰ Βακχυλίδῃ ἔνιοι εὕρηνται ἀποπομπὴν ὡς ἀποδημίας τινὸς γενομένης ἔχοντες. 6) Παιᾶνες. Clemens V. Strom. Zenobius II. 36. prov. & Stobæus serm. 53. His adde 7) Bacchylidis Ὑπορχήματα Meursio præterita, qvæ laudat Stobæus serm. XI. teste Fulvio Ursino, nam in editis Stobæi codicibus solum Bacchylidæ nomen est adscriptum. Ex iisdem videtur petitus Bacchylidis locus qvi legitur apud Dionysium Halic. περὶ συνθέσεως Ὀνομάτων. *Fragmenta* hujus Poëtæ post Neandrum p. 416. & H. Stephanum p. 250. 424. collegit laudatus Ursinus pag. 199. & 340. Lectione Bacchylide delectatum Julianum Imp. narrat Ammianus Marcellinus XXV. 4. *Recolebat sæpe dictum Lyrici Bacchylidis, qvem legebat jucunde, id asserentem, qvod ut egregius pictor vultum speciosum effingit, ita pudicitia celsius consurgentem vitam exornat.* Fuit & Bacchylides qvidam Opuntius. Svidas in σοφιστής. Πλάτων γοῦν ὁ Κωμῳδοποιὸς ἐν δράματι σοφισταῖς καὶ τὸν Ὀπούντιον ποιητὴν Βακχυλίδην εἰς τοὔνομα κατέταξε τῶν σοφιστῶν. Incertum an hujus sit Epigramma qvod sub Bachylidæ nomine exstat in Anthologia Lib VI. c. 7. Cæterum Gyraldus qvi ab Æliano duos præterea Bacchylides commemorari affirmat,

* Stephanus Byz. in Ἰουλίς.

** Etiam civem Pindari, Bœotum, ex nescio qva Alcmena vel Alalcomenio Bœotiæ civitate facit Lutatius sive Lactantius ad Statium, ut verba illius lecta sunt à Gyraldo dialog. IX. pag. 474. & Fulvio Ursino in Lyricis p. 341. Sed nihil tale in emendatioribus Lactatii libris. Vide editionem Frid. Tiliobrogæ sive Lindenbrogii pag. 254. Sane Ceum Bacchylidem fuisse consentiunt Strabo, Plutarchus, Ælianus, Stephanus Byz. Svidas & alii.

Athenienſem alterum, tertiumqve Arcadem, falſus haud dubie memoria eſt, nam Bacides tres (non Bacchylides) atqve in his Athenienſem alterum, tertium Arcadem commemorat Ælianus XII. 35. Var.

XXI. β΄. BION, Lyricus Poëta cujus meminit Laërtius IV. 58.

XXII. α΄. De CHARIXENA inter Lyricas Poëtrias mentionem facit Euſtathius ad Iliad. β. p. 247. Ἦν δὲ ποιήτρια κρουμάτων καὶ Χαριξένη, ὅθεν παροιμία περὶ τῷ Κωμικῷ ἐν Ἐκκλησιαζούσαις (v. 938.) οὐ γὰρ τἀπὶ Χαριξένης τάδ᾽ ἐστίν. Ad qvem locum Scholiaſtes atqve inde Svidas in Χαριξένη· εὐήθης καὶ μωρὰ ἡ Χαριξένη.

XXII. β΄. CERCIDÆ Megapolitani Μελίαμβοι. Laërt. IV. 76.

XXIII. α. CINESIAS Evagoræ F. Athenienſis Plutarcho Lib. de ſuperſtitione μελοποιὸς dicitur, & dithyrambos ſcripſit, unde κυκλιοδιδάσκαλος ſive κυκλίων ᾀσμάτων ποιητὴς dicitur ab Ariſtophane. Vide Scholia ad Aves v. 1379. 1403. & ad ranas v. 153. Ælian. X. 6. Var. Svidam in Κινησίας. E recentioribus Gyraldum p. 483. Eraſmum proverbio *Camelus pyrrichiam didicerit* & Joach. Kühnii ſpecimen notarum ad Pollucem p. 132. ſeq. Duos fuiſſe Cineſias notaverat Ariſtoteles in διδασκαλίαις teſte Scholiaſte Comici ad Aves v. 1379. unde forte Cineſias à qvibusdam vocatur Thebanus. Allegat Cineſiam qvendam Erotianus in ῥεμβοειδεῖ τρόπον.

XXIII. β΄. CLEON. ἐν δευτέρῳ μελῶν Allegatur à Polluce lib. X. ſect. 113.

XXIII. γ΄. CLEOBULUM ᾄσματα ſcripſiſſe, h. e. Lyrica carmina teſtatur Laërtius lib. 1. ſect. 89. Ibidem tribuit ei qvoqve γρίφους ſed verſibus ſcriptos Hexametris, uti filia ipſius Cleobuline (alio nomine Eumetis) ſimiliter ænigmata Hexametris verſibus ſcripſerat.

XXIV. CORINNA Thebana Poetria Pindari temporibus floruit qvem qvinqvies ſuperavit teſte Æliano XIII. 25. Var. confer Pauſaniam Bœoticis p. 753. & Svidam. Euſtathius ad Iliad. β pag. 247. εἰ δὲ γυνὴ ἐπιπρέπεις τὴν Πινδάρου λυρικὴν ἀπήλεγξεν ἡττηθέντος ἱστόρηται καὶ αὐτό, βοιωτία δ᾽ ἦν ἐκείνη τὸ ἔθνος. Pindari juvenis adhuc à Corinna reprehenſi meminit Plutarchus libro de gloria Athenienſium pag. 347. ſeq. At enim apud Apollonium libro de pronominibus Corinna reprehendit Myrtidem, qvod mulier cum eſſet non dubitavit cum Pindaro contendere. Μέμφομαι δὲ κὴ τὰν λιγουρὰν Μυρτίδα μέμφομαι, ὅτι βανὰ φοῦσα ἔβα Πινδάροιο πὸτ᾽ ἔριν. *Qvantivis pretii* (inqvit Salmaſius Epiſt. XIV. ad Voſſ.) *hoc fragmentum, etiam ad Hiſtoriam. Vides hoc carmine argui Myrtidem poëtriam à Corinna, qvod mulier nata deſcenderit in certamen cum Pindaro. Atqvi Ælianus & ceteri antiqvorum de Corinna hoc ipſum tradunt. Notat & Heſychius* βάνα *vel*

βανὰ

[illegible]

[illegible]

[illegible] Nescio quod [illegible] Lib. VII. [illegible] Denique Antonius Liberalis [illegible] librum primum [illegible] sive Metamorphoseon. [illegible] poetriæ collegit [illegible] p. 40. & seq. [illegible] rinnas videas memorari. Thespiam unam, quæ [illegible] auctorem. Altera junior Thebana, [illegible] Sed & primæ illi Thebanæ [illegible] tribuerat, & affirmaverat dictam [illegible] (ita enim legendum apud Vossium de Poetis Græcis pag. 29. [illegible]) fortassis propter styli tenuitatem. Statius V. 3. Silv. v. 158. [illegible] *arcana Corinna.* Ovidius quoque amicam suam Corinnæ nomine celebrat, sed ut ipse testatur IV. 10 Trist. v. 60 *nomine non vero dicta*. Confer Joh. Savaronem ad Sidonii Lib. II. Epist. 10. pag. 133. & [illegible] pag. 186. Alteram Thespiacam Corinnam à Pausania [illegible] præter rem, ut existimo, tradit Tiraquellus in catalogo [illegible] ditarum, Comment. ad leges connubiales p. 197.

XXV. CRITONIS [illegible] mentio apud Suidam in [illegible]. De aliis ejusdem nominis adeundi Suidas in [illegible] & Meursius in Bibl. Græca.

XXVI. CTESIPHON [illegible], [illegible] carminum quæ inter [illegible], [illegible], [illegible]

cantabantur. AthenæusLib. XV. c. 16. & ibi Casaubonus. Alius Ctesiphon fuit pro cujus decreto celebris exstat Demosthenis Oratio. Alius item Ctesiphon Atheniensis alter, de qvo Svidas. Alius Ctesiphon sive Ctesiphron Cnossius, Architectus, Metagenis pater, condita æde Dianæ Ephesiæ, & scripto de hoc volumine clarus, de qvo Vitruvius præf. Lib. VII. Salmas. ad Solin. & Franciscus Junius in Catalogo Artificum. Alius Ctesiphon cujus persica & Bœotica laudat Plutarchus in parallelis, & libro de flumin. Alius forte cujus περὶ δένδρων & φυτῶν idem Plutarchus libro de flum. allegat. Alius deniqve Ctesiphon ad qvem literas exaravit Hieronymus. Fuit & vicus sive opidum Parthiæ hoc nomine ad Tigrim situm, ad qvod occisus Gordianus & Carus Imperator ictu fulminis interiit. De illa civitate præter Geographos consules Valesium ad Ammiani XXIII. 6. p. 371. & Rittershus. ad Oppianum p. 8.

XXVII. DIONYSIUS Thebanus Epaminondæ in Musicis Magister, teste Nepote XV. 2. ab Aristoxeno apud Plutarchum Lib. de Musica p. 1142. accensetur claris Poetis Lyricis sive λυρικῶν κρουμάτων ποιηταῖς ἀγαθοῖς, Lampro, Pindaro, Pratino. Hujus nullam mentionem fieri miror à Meursio in libro singulari qvo claros Dionysios recenset, T. X. Antiqvitatt. Græcarum.

XXVIII. α. ERINNA Lesbia * æqvalis, ut ajunt, Sapphonis, innupta discessit admodum juvenis vix nata annos undeviginti, & Heroico carmine dialecto Æolica scripserat Ἠλακάτην sive *colum* versibus trecentis qvi elegantia nec Homericis cedere viderentur. Præterea epigrammata, è qvibus unum itemqve alterum exstat in Anthologia. In his mentio monumenti qvod cicadæ fecerat non myro statuarius, ut Varro apud Plin. XXXIV. 8. sed Myro Poëtria, Μυρὼ παρθένιον ςάξασα κόρα δάκρυ. Apud Stobæum serm. VII. habes oden sapphicam sub Erinnæ nomine *in laudem fortitudinis*, ut recte Grotius in Metaphrasi sua p. 48. non *in laudem urbis Romæ* ut Gesnerus Stobæi interpres, H. Stephanus in Lyricis p. 403. & Lipsius Lib. I. c. 2. de magnitudine Romana. Cæterum à Fulvio Ursino Erinnæ reliqvias colligente pag. 39. & 295. Ode illa prætermissa est, nescio an qvod illam Erinnæ non esse existimaret. Agit de Erinna etiam Tiraqvellus in catalogo mulierum eruditarum, sed nonnulla tradit parum accurate, ut cum ait Myrus Epigramma in Erinnæ statuam legi Lib. VI.

* Alii aliam ejus patriam nominant. Vide Stephanum in Τῆνος, Svidam in Ἤριννα, Eustathium ad Iliad. β p. 247. & Scholia Græca (recentis licet Scriptoris) ad Anthologiam Epigrammatum Græcorum p. 135. edit. Wechel. De tempore qvoqve non conveniunt scriptores, nam ab Eusebio refertur ad tempora Alexandri M. circa Olymp. CVI. & à Syncello p. 260. qvod eodem recidit, æqvalis fuisse Demosthenis traditur.

VI. Anthologiæ c. I. qvod est in Cleoninum, scribit etiam Laërtio in vita Cleobuli Erinnam appellari Hexametrorum ænigmatum vatem. Sed Cleobulinam sive Cleobuli filiam Eumetin seu Eumetidem Laërtius vocat *ἑξαμέτρων αἰνιγμάτων ποιήτριαν*, qvæ illius ænigmata sive *γρίφοι* Plutarcho, Athenæo & Svidæ celebrantur. Sed & ænigma de cucurbitæ applicatione in balneo qvod tangit Aristoteles III. 2. Rhetor. Demetrius de elocut. §. 102. Cleobulinæ esse, ex Plutarchi Convivio observat Menagius ad Laërt. p. 52. & in Historia mulierum Philosopharum p. 4.

XXVIII. β'. ERIPHANES *μελοποιός* memoratus Athenæo XIV. pag. 619.

XXVIII. γ'. EUTYCHIDES *μελογράφος* ineptus, in qvem Lucilii Epigramma p. 237. Anthologiæ, edit. Wechel.

XXIX. De GLYCONE qvi Glyconium carmen reperit, nihil fere restat præter exiguum fragmentum apud Hephæstionem in Enchiridio. p. 33. Fuere & alii hoc nomine, ut Glyco Atheniensis statuarius. Glyco medicus dati Pansæ veneni suspectus, (Sveton. August. c. XI.) Glyco vocis absonæ tragœdus de qvo Casaub. ad Persium V. 9. Glyco deniqve sive Lyco Philosophus de qvo Laërtius V. 65. idemqve (ut Heinsio visum) athleta de qvo Horatius Lib. I. Epist. I.

—— —— *invicti membra Glyconis.*

XXX. HERACLIDES Ponticus junior præter poëmata Heroica scripserat libros tres carmine Sapphico & Phalæcio, *λέσχας* inscriptos, pro Didymo Alexandrino præceptore suo adversus æmulum ipsius Aprum Grammaticum Aristarchi discipulum, de variis difficilibus qvæstionibus & controversiis. Vide Svidam in *Ἡρακλείδ.* & *λέσχαι*, Artemidor. IV. 65. Onirocrit.

XXXI. HIPPODROMUS Larissæus, Sophista, Philostrati Lemnii familiaris, Athenis ac Smyrnæ docuit, & præter declamationes sive *μελέτας*, etiam Lyrica poëmata composuit. *ᾄδονται δὲ αὐτοῦ καὶ λυρικοὶ ὕμνοι, καὶ τὸ δὴ καὶ τῆς νομικῆς λύρας ἥπτετο.* Philostr. 2. de Sophist. p. 615.

XXXII. HIPPONAX Ephesius circa Olymp. LX claruit, ut præter Plinium XXXVI. 5. confirmat Chronicon Marmoreum Arundelianum, qvod post Cyrum eum ponit, & Proclus in Chrestomathia qvi ait floruisse sub Dario. Ejus de Biantis justitia eulogium refert Strabo Lib. XIV. p. 636. & Laërtius I 84. Clazomenem concessisse, cum à tyrannis Athenagora & Coma, pulsus Epheso esset, testatur Svidas, unde Clazomenium appellatum in Sulpitiæ Satira v. 6. viri docti observarunt.

 Vide

Vide Adr. Junii animadverſ. Lib. I. c. 16. *Hipponacti notabilis fœditas vultus erat* ut ait Plinius, [adde Ælian. X. 6. Var.] *qvamobrem imaginem ejus lascivia jocorum Anthemus* (Athenis Svidæ) *& Bupalus propoſuere ridentium oculis, qvod Hipponax indignatus amaritudinem carminum diſtrinxit in tantum, ut credatur aliqvibus ad laqveum * eos compuliſſe, qvod tamen eſt falſum, complura enim in finitimis inſulis ſimulacra poſtea fecere.* Licet vero ἰαμβογράφος paſſim appellatur, tamen non vulgari jambico verſu uſus eſt, ſed ſcazonte ſive choliambo: λοιδορῆσαι γὰρ βουλόμενος τοὺς ἐχθροὺς, ἔθραυσε τὸ μέτρον καὶ ἐποίησε χωλὸν ἀντὶ εὐθέος καὶ ἄρυθμον, τουτέστι δεινότητι πρέπον καὶ λοιδορίᾳ. Τὸ γὰρ ἔρρυθμον καὶ εὐήκοον ἐγκωμίοις ἂν πρέποι μᾶλλον ἢ ψόγοις. Demetrius de elocut. §. 325. Tetrametri ſive octonarii ſcazontis Hipponactei exemplum exſtat apud Hephæſtionem p. 16. Jambos ſenarios & choliambos confuſe protuliſſe obſervat Priſcianus de metris pag. 1328. ſeq. Jambicum ſyllabarum qvindecim in penultima claudicans Hipponacti tribuit Terentianus pag. 2436. Leges jambici carminis præterea ſubinde transgreſſum ex Heliodoro metrico obſervat idem Priſcianus pag. 1327. ubi librum primum ejus ἰάμβων allegat, qvemadmodum Pollux primum ac ſecundum. Parodiam ipſius ad primos verſus libri primi Iliados verſibus Heroicis ſcriptam ex ejus Hexametris profert Athenæus Lib. XV. & primum Parodias conſcripſiſſe affirmat. Perpauca alioqvi Hipponactis fragmenta ** exſtant, qvem non tantum petulanter atqve acerbe, ſed etiam αἰσχρῶς ſcripſiſſe, perinde ut Archilochum, ait Clemens initio primi ſtromatis. Hipponacteum præconium pro carmine probroſo dixit Cicero VII. 24. ad familiar. Scripta Hipponactis ideo à ſacerdote legi noluit Julianus Imp. uti ſupra in Archilocho dixi. Hipponactem ἐν πρώτῳ ἰάμβων κατὰ Βουπάλου laudat Tzetzes in Chil. X. v. 380. & ad Lycophronem v. 219. & ex ejus χωλοῖς ἰάμβοις adverſum *Mimnem*, ſive *Mimnetum* ſex verſus producit ad v. 424. Juniorem Hipponactem Grammaticum intelligo, cujus συνώνυμα laudat Athenæus Lib. XIII.

XXXIII. HYBRIÆ Cretenſis ſcolium ex Athenæi Lib. XV. refert H. Stephanus in Lyricis p. 398.

XXXIV.

* Exempla eorum qvi dictis vel ſcriptis acerbis alios ad mortem compulerunt, collegit Clariſſ. Bælius in Lexico ubi de Hipponacte agit, nota F. confer eundem in *Cerasi* & in *Hochſtrato*, *Pighio* & *Be* itidem nota f.

** Apud Ariſtotelem, Strabonem, Laërtium, Plutarchum, Stobæum, Athenæum, Euſtathium ad Homer. interpretes Heſiodi, Sophoclis, Ariſtoph. Apollonii, Lycophronis, Heſychium, Etymolog. M. Harpocrat. Tzetzem Chiliadibus. Svidam in Βούπαλος &c.

XXXIV. α. IBYCUS Rheginus Simonide * antiqvior, æqvalis Anacreontis, in Samo verſatus eſt temporibus Polycratis, & teſte Svidâ Dorice ſcripſit libros ſeptem carminum ſive *μελῶν*, ex qvibus liber primus allegatur in ſcholiis ad Apollon. Lib. IV. Liber qvintus ab Athenæo Lib. II. dipnoſ. In iisdem ſcholiis ad Lib. III. Apollonii laudatur Ibycus *ἐν τῇ εἰς Γοργίαν ᾠδῇ*, qvi Gorgias diverſus ſit oportet à Gorgia Rhetore. Steſichorum potius auctorem eſſe *ἄθλων* Ibyco tributorum docet Athenæus Lib. IV. Invenit præterea Ibycus inſtrumentum Muſicum *σαμβύκην* teſte Athenæo Lib. IV. & Svida in *σαμβύκαι*, perinde ut Anacreon invenit barbitum. *Maxime omnium flagraſſe amore*, ſive ut ait Svidas *ἐρωτομανέστατον* fuiſſe, ex ſcriptis ejus pridem obſervavit Cicero 4. Tuſc. qvæſt. Apud Euſebium in Chron. num. MCCCCLXXVII. pro *Hippico* legendum *Ibycus, carminum*** ſcriptor agnoſcitur*, ut pulchre notavit Salmaſius ad Solin. p. 52. & ante Salmaſium Arnoldus Pontacus Euſebii editor Scaligero etiam judice præſtantiſſimus, qvemadmodum Gvil. Canteri emendationem qvi apud Statium V. 3. ſilvar. v. 153. pro *Oſſitus* legit *Ibycus*, recte adverſus Barthium tuetur Reineſius Epiſt. ad Hofmannum p. 504. Prætereo qvæ de Ibyci rebus & fato Gyraldus, tum Eraſmus in Adagio *Ibyci grues*, & Bonifacius hiſtoriæ ludicræ Lib. I. c. VI. Fragmenta hujus Poetæ collegit *H. Stephanus* p. 90. & 423. *Fulvius Urſinus* p. 115. & 318. Allegatur Ibycus etiam à Galeno 1. in ſextum epidem. T. 5. pag. 455. Marino in vita Procli c. 1. &c.

XXXIV. β. ITHYPHALLICUM Carmen, Demetrio Poliorcetæ cum Athenas ingrederetur decantatum caſtigatius exhibet & illuſtrat Caſaubonus VI. 15. ad Athenæum.

XXXV. JULIANI Ægyptii carmen Anacreonticum qvod incipit: *στέφος πλέκων ποθ' εὗρον*, ex libro VII. Anthologiæ exhibet H. Stephanus in Lyricis p. 408. Ejusdem Juliani, præfecti Ægypti, alia Epigrammata qvamplura occurrunt in eadem Anthologia, qvemadmodum & Juliani cujusdam Anteceſſoris *** & Juliani Dioclis. Fuit & Julianus Ægyptius Medicus Olympiani diſcipulus, cujus libro 48. contra Aphoriſmos Hippocratis, & Philonium ſive librum de methodo, & alium *περὶ ψυχικῶν καὶ σωματικῶν παθῶν* idem Galenus memorat, qvi eum Alexandriæ audiverat & poſtea Hippocratem adverſus illum ſcriptis defendit.

De

* Schol. Apollonii Lib. IV. *ὅτι δὲ Ἀχιλλεὺς εἰς τὸ Ἠλύσιον πεδίον παραγενόμενος ἔγημε Μήδειαν, πρῶτος Ἴβυκος εἴρηκε, μεθ' ὃν Σιμωνίδης.*

** Ita Hieronymus ſolet reddere vocabulum *μελοποιὸς* ut carmina ponat *κατ' ἐξοχὴν* pro Lyricis carminibus.

*** De Juliano Anteceſſore qvi Juſtiniani Imp. temporibus claruit, Vide Menagii Amœnitates juris p. 141. ſeq.

De Juliano Theurgo patre & filio dixi supra Lib. I. cap. XXXVI. §. 11. Julianum Apsilarum dynastam qvi ab Adriano Imp. regnum accepit, memoravi videas ab Arriano, periplo ponti Euxini. Antonium Julianum historicum qvi de Judæis scripsit, à Minucio Felice p. 37. De Juliano Cappadoce Sophista, adeundi Eunapius, Svidas & qvi Lexicon ejus Rhetoricum memorat Photius Cod. 150. Julianus JCtus (νομικῆς φάος) in qvem est Epigramma Theæteti IV. 1. Antholog. non est Salvius Julianus* qvi jussu Adriani Imp. edictum perpetuum condidit, sed alter junior qvi sub Justiniano vixit & conscripsit Epitomen Novellarum, idem cui opus suum Grammaticum dicavit Priscianus. Julianum ἐν Ἀθήναις κληπαῖον ἄρχοντα sæculo post Christum natum tertio clarum memorat antiqvum scholion Christiani scriptoris ad Vitam Procli scriptam à Marino, sed apud Marinum c. 36. potius respicitur Julianus Imperator, à qvo Epocham qvod repetat Philosophus paganus natione Syrus, tanto minus mirari licet, siqvidem Vir Clariss. Joh. Harduinus in Chronologia V. T. è numis illustrata p. 62. observat in more positum fuisse Orientalibus, ut æram inchoarent ab exortu Principis alicujus qvi de ipsis esset optime meritus, eamqve producerent qvam diutissime liceret, donec alius majore beneficio prioris recordationem delevisset.

XXXVI. α. LAMPRUS inter Lyricos poëtas celebratur ab Aristoxeno apud Plutarchum. Vide supra n. XXII. Idem ni fallor Lamprus à qvo Musicam edoctum se profitetur Socrates apud Platonem Menexemo, & à qvo Sophoclem Musicam & saltandi artem didicisse testatur Athenæus lib. 1. p. 20. male Λάμπρος in vita Sophoclis. Hunc ipsum magna in Musicis gloria fuisse testatur Cornelius Nepos in vita Epaminondæ c. 2. Alius fuit & junior longe Lamprus Erythræus, cujus auditorem fuisse Aristoxenum tradit Svidas Ἀριστόξ. Alius qvoqve ni fallor Lamprus Grammaticus, cujus meminit Aristoteles II. 7. Ethicor. ad Eudemum.

XXXVI. β. LICYMNIUS Chius μελοποιός, laudatus à Parthenio cap. 22. Ex ejus pæana in sanitatem vide si lubet qvæ profert Sextus decimo adversus Mathematicos p. 447.

XXXVII. LYSIMACHUS qvidam μελοποιὸς εὐτελὴς sive Lyricus mediocris fuit cujus mentionem fecit Lycurgus Rhetor in oratione περὶ δοκήσεως teste Harpocratione ac Svida. Fuere præterea Lysimachus Aristidis Justi Pater, teste Platone, sed & filius teste Demosth. in orat. περὶ τῶν ἀτελειῶν. Lysimachus Macedo leoni** objectus impune ab Alexandro

* Ita visum Alciato II. 27. dispunction.

** Fabula videtur Curtio VIII. 1. 17.

dro, inter cujus duces ac successores postea fuit, & Lysimachiam in Ætolia condidit. Justin. XV. 3. Seneca, Plin. &c. Lysimachus Acarnan ejusdem Alexandri præceptor. Plutarch. Alexandro. Præceptor Regis Attali, Athen. VI, 13. Lysimachus Alexandrinus qvi libros *περὶ νόστων* scripsit teste Athenæo, Schol. Apollonii, Pindariqve & Apostolio, (corrupte Tzetzæ ad Lycophronem Symmachus) vide Jonsium p. 12. & Vossium de Hist. Græcis p. 384. Idem ut videtur Lysimachus cujus *Αἰγυπτιακὰ* allegat Josephus 1. contra Apion. *Θηβαϊκὰ παράδοξα* Scholiastes Apollonii Euripidis & Sophoclis. Confer Gisb. Cuperi Varias observationes Lib. I. c. 4. Opus de *agricultura* qvod memorant Varro, Plinius, Columella, forte fuerit Lysimachi Hippocratii, cujus mentio in scholiis ad Alexipharmaca Nicandri. Prætereo Lysimachum Ptolemæi F. Hierosolymitanum, in additamentis ad librum Estheræ memoratum, & Lysimachum Menelai fratrem atqve ejus in Pontificatu maximo successorem, 2. Maccab. IV. 29. Tum Lysimachum fratrem Apollodoti. Joseph. XIII. 21. Lysimachum Cyrenæum. Tzetz. VI. Chil. v. 921.

XXXVIII. MEGALOSTRATA amica Alcmanis Poëtæ, poëtria & ipsa, ut paulo ante in Alcmano observabam.

XXXIX. MELANIPPIDÆ duo fuerunt Lyrici, unus Melius (male apud Athenæum Lib. II. sub init. & XIV. p. 651. Μιλήσιος) circa Olymp. LXV. cui *διθυράμβων βιβλία πλεῖστα*, poëmata Epica, Epigrammata, elegias & alia multa Svidas tribuit. Alter prioris è filia nepos, cum Perdicca Rege versatus, & qvi multa in dithyramborum modulatione innotavit, auctor & ipse plurium *ᾀσμάτων* & *διθυράμβων*. Ex alterutrius horum poëmate *Marsyâ* qvædam profert Athenæus Lib. XIV. p. 616. & Danaides ejusdem allegat p. 651. Clemens Alex. V. Strom. p. 602. ὁ *μελοποιὸς δὲ Μελανιππίδης ᾄδων Κλῦθί μοι ὦ πάτερ, θαῦμα βροτῶν τᾶς ἀειζώου ψυχᾶς μεδέων.* Vide H. Stephani Lyricos pag. 390. seq. & Gyraldum p. 476. Democriti Chii Musici (qvi cognominis Philosophi æqvalis fuit) scomma in Menalippidem refert Aristoteles III. 9. Rhetor. *ἡ δὲ μακρὰ ἀναβολὴ τῷ ποιήσαντι κακίστη.* Parodia ad Hesiodi Ἔργ. 266. Melanippides enim pro antistrophis longiores anabolas fecerat, ut notat Petrus Victorius ad Aristotelis Rhetor. p. 532. Meminit Melanippidæ etiam Plutarch. p. 1095. de insvavi vita sec. Epicurum, atqve in amatorio p. 758. tum libro de Musica p. 1136. & 1141.

XXXX. *α.* MESOMEDES Cretensis, Lyricus, libertus Adriani Imp. non exigua apud illum gratia valuit, & delicias ejus, *Antinoum* carmine celebravit. Svidas: *Μεσομήδης λυρικὸς γεγονὼς ἐπὶ τῶν Ἀδριανοῦ χρό-*

 νων,

νων, ἀπελεύθερος αὐτοῦ, καὶ ἐν τοῖς μάλιστα φίλοις. γράφει οὖν εἰς Ἀντίνοον ἔπαινον (ὃς ἦν Ἀδριανοῦ παιδικά) καὶ ἄλλα διάφορα μέλη. Ab Antonino Pio salarium ei imminutum refert Julius Capitolinus cap. 7. ab altero Antonino (Caracalla ut notat Scaliger ad Euseb. p. 219.) positum ei (jam ante aliqvot annos ut videtur) defuncto honorarium monumentum, testatur vetus scriptor apud Svidam. Carmen hujus Mesomedis Anacreonticum de vitro (in Anthologia Epigrammatum Lib. IV. c. 32. male in trochaicos numeros redactum) emendavit & rectius disposuit Salmasius T. 1. ad Hist. August. p. 263. ubi præterea exhibet ineditum ante ejusdem Mesomedis ænigma qvod incipit: ἕρπουσα πετωμένα βεβῶσα κούρα. Qvanqvam vero ποιητὴς νόμων κιθαρῳδικῶν vocatur ab Eusebio in Chron. & apud Svidam ὁ τοὺς κιθαρῳδικοὺς νόμους συγγράψας, hoc est ut interpretatur Scaliger, qvi modulos musicos fecit, sive cantica musicis notis expedivit: tamen poëtam qvoqve fuisse certissimum est, & in altera editione Eusebii sui agnovit ipse Scaliger, multis vero docet Salmasius, νόμους & μέλη tam de modulis Musicis qvam de ipsis carminibus dici, sicut jampridem Musicos eosdem qvoqve fuisse Poëtas tradidit Cicero 3. de Oratore. Diomedes in Scholiis ineditis ad Dionysium Thracem: Ἔστι τινὰ ποιήματα ἃ οὐ μόνον ἐμμέτρως γέγραπται ἀλλὰ καὶ μετὰ μέλους ἐσκέπτοντο ἃ καὶ διπλασίονα κάματον παρέχει τοῖς σκεπτομένοις τὸ μέτρον σπουδάζουσι διασώζειν καὶ τῶν μελῶν ἐπινοεῖν τὴν εὕρεσιν. Ταῦτ' οὖν τὰ ποιήματα καλεῖται λυρικὰ ὡς ἀπὸ λύρας ἐσκεμμένα καὶ μετὰ λύρας ἐπιδεικνύμενα.

XXXX. β'. MOSCHINE Atheniensis, Jamborum Poëtria memorata Athenæo VII. p. 297.

XLI. MUSÆUM Thebanum Thamyræ & Philammonis filium μελῶν & ᾀσμάτων Poëtam antiqvissimum memorat Svidas.

XLII. De MYIA utraqve Lyrica Poëtria, Spartiatide altera, altera Thespiaca dixi supra cap. XIII. 2. cum Pythagoricas recenserem. Nunc tantum addo Thespiacam non diversam videri â Corinna, de qva paulo ante num. XXIV.

XLVIII. MYRO sive MOERO Byzantia Homeri Tragici qvi temporibus Ptolemæi Philadelphi * claruit filia vel potius ut in Σωσιθέος & Ὁμη-

* Antiqvior videtur Myro Byzantia cujus simulachrum æneum Tatianus factum tradit â Cephisodoto Statuario qvem Olymp. CII. floruisse constat è Plinio. Epigramma etiam Erinnæ qvo Myronis virginis cicadam celebrari dixi supra, cum de Erinna agerem, aliam antiqviorem hujus nominis respicit, siqvidem auctor epigrammatis sit Erinna, Sapphonis ἑταίρα & ut volunt æqvalis; Verum ab Eusebio Erinna refertur ad Olymp. CVI. & ἑταῖρος non semper indicat æqvalem, ut infra in Isocrate observabo. Fuerunt & plures

Ὅμηρος à Svida traditum est, mater, conjux Andronici Philologi, poetria ἐπῶν καὶ ἐλεγείων καὶ μελῶν. Heroicis versibus scripserat poema cui titulus Μνημοσύνη, ex qvo nonnulla profert Athenæus Lib. XI. Forte eodem carminis genere etiam composuerat *diras* sive ἀράς. qvæ laudantur à Parthenio cap. 27. erotic. *Hymnum* illius in Neptunum memorat Eustathius ad Iliad. β p. 247. Antipater in Epigrammate:

Τάσδε Θεογλώσσους Ἑλικὼν ἔθρεψε γυναῖκας
Ὕμνοις καὶ Μακεδὼν Πιερίας σκόπελος,
Πρήξιλλαν, Μυρώ, Ἀνύτης στόμα &c.

Epigramma Myrûs occurrit in Anthologia IV. I. Fragmenta qvædam collecta à *Fulvio Ursino* p. 42. & 295. At Pausaniam qvidem miror, cui non fœminæ sed viri nomen est, Μύρων δὲ Βυζάντιος ποιήσας ἔπη καὶ ἐλεγεῖα. pag. 721. Bœotic. ubi qvædam ex eo refert de Amphione. Myro filia Aristotimi Eleorum tyranni memoratur à Plutarcho de virtute mulierum p. 253. De Myrone statuario celeberrimo Elevthereo fuse agit Franciscus Junius in Artificum catalogo, præter qvem fuit & Myron alter* Lycius itidem statuarius discipulus Polycleti. Apud eundem Pausaniam in Atticis p. 55. legendum videtur Λυκίου τοῦ Μύρωνος χαλκοῦν παῖδα, non Λυκίου. Idem in Eliacis posterioribus pag. 454. & alibi statuas Myronis celebrans eum vocat Atheniensem. De Myrone Prienensi scriptore Μεσσηνιακῶν, vide qvæ ex Athenæo & Pausania Vossius p. 391. de Hist. Græcis. Myronis Sicionyorum Tyranni mentio apud Aristotelem V. 12. Politic. Sed & in commentitia Prochori de S. Johanne narratione inducitur Myron qvidam pater trium filiorum Rhetorum. Omitto qvod Myrto à Socrate in domum recepta (vide Plutarchum in Aristide p. 335. & Athenæum Lib. XIII. p. 553. seq.) alicubi per librariorum negligentiam vocatur Myro, ut apud Erasmum in scholiis ad Hieron. in Jovinian. T. 3. p. 23.

XLIX. MYRTIS Anthedonia ποιήτρια μελῶν laudatur à Plutarcho in qvæstionibus græcis p. 300. ubi ex illa refert qvare Eunosti herois lucum intrare nefas fuerit fœminis Tanagræensibus. De ætate ejus inde constat, qvod Pindarum & Corinnam teste Svida instituit. Vide *Fulvium Ursinum* p. 44. Ex fragmento Corinnæ, qvod supra num. XXIV. retuli, apparet Myrtidem cum Pindaro ingenii certamen iniisse & propterea a Corinna fuisse reprehensam.

res fœminæ, Myronis nomine celebres, ut Myro Rhodia Philosopha, qvam Svidas ait scripsisse χρείας γυναικεῖα [illegible]. Tum Myro de qva Epigramma vetus qvod explicat Salmasius p. 1231. ad Solinum,

* Fuit & Elevtheris [illegible] Lycius, vide Steph.

L. α. NOSSIS Locrensis, æqvalis fuit Rhinthonis Tarentini vel Syracusani, qvi claruit circa Olymp. CXVI. Unicum ejus Epigramma ex Anthologiæ Lib. III. refert *Fulvius Ursinus* p. 55. qvod in illum qvem dixi Rhinthonem est compositum. Aliud legitur apud Holstenium & Berkelium in notis ad Stephanum Byz. in λοκροι. Hoc ipsum emendatius exhibuit & alia insuper tria antea inedita vulgavit illustravitqve Clarissimus Bentleius in Apologia pro diss. de Epistolis Phalaridis Anglice edita p. 355. seq. Meminit hujus Nossidis Antipater in Epigrammate de novem Poetriis.

Νοσσίδα θηλύγλωσσον ἰδὲ γλυκυαυχέα Μύρτιν.

L. β'. PARMENONIS Byzantii ἰάμβων librum primum laudat Stephanus in Βυδύη & Φρίκιον.

LI. PHALÆCUM à qvo genus carminis Phalæcium nomen accepit, Gyraldus & Laur. Crassus confundunt cum Philisco sive Philico qvi fuit ex Plejade Tragicorum. Mentio hujus Phalæci apud Ausonium Epist. 4. aliosqve complures Grammaticos præcipue Metricos. At scripta ejus qvi commemoraret neminem reperi, nisi qvod Hymnos in Cererem ab eo compositos testatur Terentianus pag. 2424. & Epigrammata Athenæus X. Dipnosophist. p. 440.

LII. PRATINÆ Phliasii qvædam ex Athenæo retulit H. Stephanus in Lyricis p. 394. seq. De hoc dixi infra cap. XIX. in notitia Tragicorum.

LIII. α. PRAXILLA Sicyonia scripsit διθυράμβους ex qvibus Odam cui titulus *Achilles* laudat Hephæstion in Enchiridio pag. 9. Antiqvissima fuisse videtur, siqvidem Praxilles trimetris usum Sapphonem notat idem Hephæstio pag. 36. Potuerunt tamen Praxillea metra dici qvibus post Sapphonem Praxilla freqventius uteretur, nam & ab Eusebio in Chron. diu post Sapphonem Praxilla ponitur Olymp. LXXXII. Admirationi fuisse Praxillam ἐπὶ τῇ τῶν σκολιῶν ποιήσει ait Athenæus Lib. XV. At σκολιον illud de Admeto, ab aliis Alcæo vel Sapphoni tributum testatur Pausanias in Lexico apud Eustath. ad Iliad. β. p. 247. Ex Praxillæ παροινίοις petitum ait Scholiastes Aristoph. ad Σφῆκας v. 1191. *Sed & hujus Praxillæ*, inqvit Gyraldus, *nunc etiam carmen legitur ad Calain puerum de amoris mutatione.* E Gyraldo Tiraqvellus ad leg. conubial. p. 303. *Praxilla, cujus etiamnum exstat carmen ad Calain puerum de amoris mutatione.* Laur. Crassus de Poetis Græcis p. 432. *De suoi Ditirambi và celebrato qvello à Calai Fanciullo della Mutazion d' Amore.* Vossius: *Superest ejus carmen ad puerum Calain.* Lud. Morery in Lexico: *nous avons encore des vers qu' elle envoya à un jeune homme nommé Calais.* Hoc non occurrit apud *Fulvium Ursinum*, qvi pauca qvædam Praxillæ colligit p. 53. & 296.

& 296. Neqve alibi hoc potui reperire, non magis qvam qvod Tan. Faber eam affirmat composuisse hymnos, & à Græcis recentioribus appellari *Basilicam*. Μελοποιὸς dicitur à Polemone apud Zenobium IV. 21. proverb. pro qvo male in explicatione proverbii Vaticana apud A. Schottum γελοποιός. Male etiam in proverbiis è Svida VII. 47. Ηλιθιώτερος τῆς Πραξίλλης Ἀδώνιδος idem præstantissimus Schottus vertit: *Stupidior Praxillis Adonidos*, pro *Praxillæ*. Neqve Apostolii interpres probandus IX. 81. prov. qvi bis habet *Praxelles*, magis vero peccavit ipse Apostolius, cui Ἀδωνις Πραξίλλης est Praxillæ filius, cum intelligatur poëma ejus de Adonide.

LIII. β'. PYTHERMON Auctor σκολιῦ carminis, cujus initium habes in appendice proverbiorum Vaticana Centur. 3. proverbio 14.

LIII. γ'. SACADAS Argivus, ποιητὴς μελῶντε καὶ ἐλεγείων μεμελοποιημένων. Vide Plutarchum de Musica p. 1134.

LIV. α. SAPPHO Scamandronymi filia, Lesbia Mytilenensis, æqvalis Alcæi fuit, ut patet vel ex Aristotelis 1. Rhetor. cap. IX. & ex Sapphonis loco apud Demetrium de elocutione §. 145. ubi Alcæum celebrat. Fœminas illi familiares has refert Maximus Tyrius diss. VIII. *Gyrinnam, Atthidem, Anactoriam, Gorgonem, Andromedam.* Ibidem amores Sapphonis cum Socraticis amoribus contendit, eosqve non minus atqve Anacreontis honestos fuisse ac pudicos disputat, ut Archilochum contra ὑβριστήν. Svidas præter Atthidem amicas Sapphus nominat Telesillam, Megaramqve (qvibus ex Ovidio addi possunt *Cydno*, *Mnais*, & *Pyrino*. Discipulas *Anagoram* Milesiam, *Gongylam* Colophoniam & *Eunicam* Salaminiam. *Damophilam* præterea, uxorem Pamphyli, qvæ cum Sapphone versata sit, & ἐρωτικά, tum hymnos in Dianam Pergæam aliaqve poemata ejus exemplo composuerit, celebrat Philostratus I. 20. de vita Apollonii. *Gellonis* qvoqve Lesbiæ virginis meminit Sappho apud Zenobium III. 3. prov. In *Doricham* vero qvæ *Charaxi* (fratris Sapphonis) amore capta non optima fide cum eo egerat, invecta est teste Athenæo Lib. XIII. Meminit illius Dorichæ etiam Strabo Lib. XVII. & Svidas in ῥοδώπιδος ἀνάθημα, Herodoto enim II. 135. eadem Doricha vocatur Ῥοδῶπις, licet Athenæo observante Rhodopis sive Rhodope illa de qva Herodotus, longe diversa fuerit à Doricha Sapphonis. Reliqvi duo fratres hujus Poetriæ, *Larichus* fuere & *Eurygius*, *Cercolas* autem maritus & Κλεὶς sive *Cleis* * filia. Ille vero cujus

* Sappho ipsa apud Hephæstion. p. 55. Enchirid.

Ἐστι μοι καλὰ παῖς χρυσέοισιν ἀνθέμοισιν
Ἐμφερῆ ἔχοισα μορφὴν ΚΛΕΙΣ ἀγαπητά.

cujus amore exarsit fuit *Pampho*, ex cujus ἔπεσι nonnulla didicisse Sapphonem testatur Pausanias Bœotic. p. 767. Falluntur enim meo judicio, qvi Sapphonem poëtriam à Lesbia Pamphonis sive Phaonis amasia diversam faciunt, ut Apostolius XX. 14. proverb. & ante eum Ælianus XII. 19. Var. Menandri versus de Sapphone ob Pamphus amores in Leucadem se præcipitante servavit Strabo X. p. 452. Ipsa qvidem Sappho κατ' ἐξοχὴν dicta est Poëtria teste Galeno in lib. qvod animi mores temperamentum corporis seqvantur. Plutarchus de Musica p. 1136. Ἀριστόξενος δέ φησιν Σαπφὼ πρώτην εὕρασθαι τὴν μιξολυδιστὶ ἁρμονίαν, παρ' ἧς τοὺς τραγῳδοποιοὺς μαθεῖν. Scripta Sapphonis hæc apud veteres memorantur:

1. Μελῶν Λυρικῶν libri IX. Svid. Maximam partem de amoribus fuere, unde ἐρωτικὰ μέλη vocant Plutarchus, Athenæus, Dio Chrysost. Orat. 2. de regno, Librum secundum & tertium laudat Hephæst. in Enchirid. qvintum Pollux, Athenæus & Atilius Fortunatus, Septimum idem Hephæstio. Odarum Sapphonis qvarundam argumenta refert & ad legendum qvam ad decantandum aptiores fuisse notat Demetrius libro de elocutione §. 167. Inter illas fuere etiam ᾠδαὶ ἐπιθαλάμιοι, ut ex Demetrio Rhetore, Dionysio Halicarnass. Hephæstione constat & Servio. Sed & Catulli Epithalamium de Hespero, & alterum Thetidis & Pelei ex Sapphone expressum suspicatur. Is. Vossius p. 189. ad Catull. Alia duo illustria Sapphonis carmina recensita & emendata videre licet in notis ejusdem Vossii ad Catull. p. 113. seq. * Jacobi Tollii ad Longin. p. 76. seq. & in Dionysio Halicarnasseo editionis præstantissimæ Hudsonianæ T. 2. p. 47. & 350. 351. Sunt & nonnulla Sapphonis Horatio in Odis pulchre transcripta & imitata, ut ab Ursino & eruditis Poëtæ Venusini interpretibus animadversum.

2. Ἐλεγεῖα. Svid. Ex his forte est, qvam latino carmine ad Phaonem expressit Ovidius in Epistolis Heroidum. Eam recensitam habes in Fulvii Ursini Lyricis p. 29. Consulendus & Bachetus Meziriacus in erudito ad Epistolas Ovidii Commentario Gallice edito, & Ursinus libri laudati p. 289.

3. Ὕμνοι. Menander Rhetor, & Julianus Epist. 30. ad Alypium. Hymnus in Venerem apud Dionysium Halicarnass. περὶ συνθέσεως ὀνομάτων.

4. Μονῳ-

* Conferre præterea juverit notas eruditissimi Boivinii ad Longinum p. 263. seq. qvi è MS. antiqvissimo Longini qvod exstat in Bibliotheca Regis Christianissimi qvædam Sapphonis loca non infeliciter restituit. Respicit & locum Sapphonis Lucianus in amoribus T. 1. p. 905. cui p. 895. celebratur τὸ μελιχρὸν αὔχημα Λεσβίαν Σαπφώ. Eadem ἐνάτη Λυρικῶν, Λοιδῶν δεκάτη, Ausonio Epigrammate 32.

4. Μονῳδίαι. Svid.

5. Ἐπιγράμματα. Svid. Ex his bina supersunt in Anthologia, & unum qvidem in Timadem, qvæ innupta decesserat.

6. Ἴαμβοι. Svid.

7. Versus ad Anacreontem; qvos ex Chamæleonte ἐν τῷ περὶ Σαπφοῦς refert Athenæus Lib. XIII. non dubitat Sapphoni esse suppositos ab Hermesianacte.

Exiguæ qvædam carminum Sapphonis reliqviæ, aliqvoties lucem viderunt cum Anacreonte, ut supra cum de hoc agerem notare me memini. Diligentius Fragmenta ejus collegit Fulvius Ursinus p. 7-36. & 281.-295. qvanqvam video ejus industriæ tum in hac tum in reliqvis Lyricis nonnulla accedere posse. *Callias* Lesbius olim ut Alcæi ita Sapphonis qvoqve poëmata commentario illustraverat, teste Strabone. Varii qvoqve Comici Sapphonis nomine dramata ediderunt, ut *Antiphanes*, *Diphilus*, *Ephippus*: de qvibus infra in notitia Comicorum. Non in flore ætatis decessisse, sed senium attigisse ipsa testis est apud Stobæum serm. LXIX. ὐ γάρ τλάσομ' ἐγὼ συνοικεῖν ἔσα γεραιτέρα. Mytilenæis tanti post mortem visa est Sappho, ut ejus vultu numos suos signarent teste Polluce IX. 6. 437. qvalem numum exhibet Ursinus pag. 2. fragmentor. & in elogiis Virorum illustrium p. 38. alium Sponius p. 130. Misc. eruditæ antiqvitatis: alios præterea binos Clarissimus Hemsterhusius p. 1064. ad Pollucem, Sed & Alcæum in numo Mytilenæorum observat Holstenius ad Steph. p. 216. Confer Harduinum in numis urbium illustratis. De Sapphonis statua ærea à Silanione Artifice fabricata meminit præter Tatianum Cicero IV. 57. in Verrem. Sunt, ut dixi, qvi etiam alteram volunt fuisse Sapphonem Lesbiam, meretricem non poëtriam, ut ait Ælianus XII. 19. Var. Sed & huic poemata Lyrica à qvibusdam tribui Svidas non accuratissimus in distinguendis scriptoribus auctor retulit. Confer si placet qvæ in hanc rem elegans & eruditus scriptor Bælius in Lexico, ubi de Sapphone. De Sapphus Poëtriæ & Phaonis amoribus consulendæ notæ Historicæ Humfredi Prideaux ad Chronicon Marmoreum Arundelian. pag. 200. 201. Sapphus icon in tomo 2. thesauri Antiqv. Græcar. Gronoviani tabula 34. è schedis Pirrhi Ligorii, ubi qvod mireris Eresia appellatur.

LIV. β'. SCYTHINUS Tejus, Jamborum Poëta, cujus mentio est apud Stephanum Byz. in Τέως.

LV. SIMONIDIS Julitæ Cei magnum encomium legitur apud Platon. 1. de Rep. Σιμωνίδῃ γε ὐ ῥᾴδιον ἀπιστεῖν, σοφὸς γὰρ καὶ θεῖος ὁ ἀνήρ. Natus Olymp. LV. 4. Versatus est cum *Pittaco* Mytilenæo, *Hipparcho* tyranno Athen. *Pausania* Rege Lacedæmonior. & *Hierone* Syracus. Tyranno: ut ex eodem

eodem Platone constat. Sed & cum *Themistocle*, ut docet Plutarchus in Themistoclis vita, & cum *Alevadis* Thessaliæ Regibus teste Sozomeno præf. ad Hist. Eccles. Annos vixit Simonides circiter nonaginta, & cum ætate provectus Pindarum instituisset, diem obiit supremum Olympiade LXXVIII. Æmulus ejus fuit *Lasus* * Hermionensis teste Aristophane in Vespis, tum *Timocreon*, Rhodius, Poëta Lyricus & ipse, de qvo infra suo loco. De dictis & factis Simonidis operæ pretium est videre Xenophontem in Hierone testantem inter alia eum in acie qvoqve adversus hostes stetisse, & qvæ collegerunt Gyraldus, atqve in edit. 2. Lexici Clarissimus Bælius. Nam meo qvidem instituto satis fuerit scriptorum Simonidis catalogum hic exhibere, qvæ ad unum omnia interciderunt exceptis fragmentis collectis a Camerario & Hertelio inter Gnomologos de qvibus supra cap. XI. tum in Aristologia Pindarica Mich. Neandri p. 395. & in Lyricis H. Stephani p. 272. 424. & 451. longeqve diligentius à Fulvio Ursino p. 153.-198. & 328.-340. qvibus nonnulla addidit Theodorus Canterus lib. 2. Var. Lect. cap. 7. Scripserat itaqve Simonides Dorica dialecto:

1. Καμβύσου καὶ Δαρείου βασιλείαν. Svid. in Σιμωνίδης & Schol. Aristophanis ad Vespas.
2. Ναυμαχίαν Ξέρξου sive τὴν ἐν Σαλαμῖνι ναυμαχίαν, μελικῶς. Svid. & Schol. Aristophanis. Schol. Apollonii Lib. I. Ex hoc opere videtur Diodorus Sic. lib. XI. p. 248. referre encomium Lacedæmoniorum qvi ad Thermopylas fortissime pugnantes cecidere cum duce suo Leonida.
3. Τὴν ἐπ' Ἀρτεμισίῳ Ναυμαχίαν, δι' ἐλεγείας. Svidas, Schol. Aristoph. Priscianus de metris Comicis.
4. Θρήνους. Svid. Scholiastes Aristoph. & Theocriti. Ex his threnis videtur petita *Danaë* miseriam suam ὀδυρομένη apud Dionysium Halicarnass. in calce libri περὶ συνθέσεως ὀνομάτων. Threnum Simonidis in Lysimachum Eretriensem memorat Harpocratio in Ταμύναι. Confer Meursium Attic. Lect. IV. 7. *Threnos sive Planctus optime scripsit Simonides*, inqvit Porphyrio ad Horat. Meminit & Georgius Galesiota apud Leonem Allatium Lib. de Simeonum scriptis p. 210. Qvintiliano autem X. 1. Inst. judice, præcipua Simonidis in commovenda miseratione virtus fuit, qvod præter Catullum, Dionysium Halic. & Horatium confirmat Basilius Cæsareensis Epist. 379. ad Martinianum. Nihilominius idem Simonides propter singularem svavitatem meruit ut diceretur *Melicertes*, teste Svida & Schol. Aristoph.

5. Ὕμνους

* De hoc Laso consules ubi lubebit scriptores à me laudatos supra Lib. I. c. XVI. §. 4.

5. Ὕμνους & Παιᾶνας. Menander Rhetor, Svidas, & Schol. Ariſtoph. Hymnum Simonidis *in Neptunum* memorat Schol. Euripidis ad Medeam v. 4. At Hymnus *in memoriam* de qvo Philoſtratus Lib. I. c. XI. de vita Apollonii, & inde Svidas in Σιμωνίδ. non Simonidis fuit ſed Apollonii. Falſum interim apparet qvod plane nullos in Deum hymnos ſcripſerit Simonides, ut tradit Joh. Tzetzes Chil. VIII. hiſt. 228.

Οὐθ' ὕμνους ἔγραφε Θεοῖς αὐτὸς ὁ Σιμωνίδης
Ἐκκλίνων τὸ ἀνάργυρον, ἔγραφε δ' αἴνους παίδων
Ἀφ' ὧν ἐλάμβανε πολὺ καὶ διαρκὲς χρυσίον.
Ἐρωτηθεὶς δὲ πρός τινων, τί πρὸς Θεοὺς οὐ γράφεις.
Πρὸς παῖδας αἴνους γράφεις δέ; ὁ Σιμωνίδης εἶπεν
Ὅτι οἱ παῖδές μοι Θεοὶ, ὡς ἐξ αὐτῶν λαμβάνων.

6. Μέλη varii generis, præcipue ἐπινίκια, atqve ἐγκώμια. Theocritus * Idyll. 16. v. 44. Svidas, Schol. Ariſtophanis, Theocriti & Pindari. Περὶ Βατύλλου. Apoſtolius centur. XV. proverb. 97. Carmen Simonidis *in Evalcidem* Eretriorum ducem (ſcriptum ante Olymp. LXIX.) memorat Herodotus V. 102. *In Anaxilam* Meſſenium, qvi mulis Olympia vicerat, Ariſtot. 3. Rhetor. & Heraclides in Politia Rheginenſ. *In Leophronem*, Athenæus. *In Megarenſes*, Scholiaſtes Theocriti: in *Scopam* ** Theſſalum (qvod laudibus Caſtoris & Pollucis majorem partem repleverat) Cic. 2. de Oratore, Valerius Max. & Svidas. *In Xenocratem*, Schol. Pindari. Hiſce epiniciis Carminibus etiam adſcripſerim, qvod Simonidem ἐν πεντάθλοις laudant Lucillus Tarrhæus ab Aldo editus, Svidas, Apoſtolius in ἀλκυονίδες, & qvod Scholiaſti Comici ad Eqvites allegatur aliqvid ἐκ τῶν Σιμωνίδου τετρίπτων. At enim *in Alcibiadem* ἐπινίκιον ab aliis rectius tribuitur Euripidi. Vide Valeſium ad Ammiani XIV. 6. In Scholiis vero ad Comici Nubes, τοῦτο τὸ μέλος Σιμωνίδου καὶ ἐπινίκου v. 1359. pro Ἐπινίκου legendum ἐπινίκιον. De Epiniciis etiam potiſſimum intelligendum ſuſpicor, qvod Palæphatum Ægyptium Svidas refert ſcripſiſſe argumenta ſive ὑποθέσεις εἰς Σιμωνίδην. Primum mercede ἐπινίκια ſcripſiſſe, legas in Scholiis Pindari ad Iſthm. 2. & apud Tzetzam VIII. hiſt. 228. & X. hiſt. 354. ne hoc loco repetam qvæ de mercenaria Simoni-

* Apud Allatium p. 281. pro *Theocliſto in Bratiis* legendum *Theocriti in Gratiis*.

** Alii in *Glaucum Caryſtium*, in *Leucratem* alii, alii deniqve in *Agatarchum fuiſſe* affirmarunt, teſte Qvintiliano XI. 2. Nullum nomen adſcripſit Phædrus IV. 24. idem carmen memorans. Ἆσμα Simonidis ad Scopam Creontis Theſſali F. memorat Plato Protagorâ p. 294. Vide & Rich. Bentleium ad fragmentum Callimachi LXXI.

monidis Musa ad Phædrum notant viri docti: & qvæ de ἡμιόνοις ab eodem laudatis, Anonymus Græcus Scholiastes ad Aristotelis Rhetorica lib. 3. p. 55. Satis tamen acutum est, qvod apud Stobæum serm. 10. rogatus cur senex etiam numos corradere non cessaret, ὅτι βυλοίμην ἂν, inqvit, ἀποθανὼν τοῖς ἐχθροῖς μᾶλλον ἀπολιπεῖν, ἢ ζῶν δεῖσθαι τῶν φίλων. Aliam ejus responsionem notavit Plutarchus p. 786. an seni gerenda sit Resp. *qvod per senium reliqvis spoliatus voluptatibus, sola lucrandi oblectatione gravem recrearet ætatem.*

7. Τραγωδίας. Svid. & Schol. Aristoph.

8. Ἐπιγράμματα sive Ἐλεγεῖα. Merito enim hæc duo conjungo, qvoniam Epigrammata Simonidis uno disticho constantia à Pausania & aliis ἐλεγεῖα vocari, contra à Scholiaste Aristophanis ac Svida, qvi Epigrammata Simonidis memorant, nullam Ἐλεγείων mentionem fieri video. Horum Epigrammatum non pauca adhuc supersunt tum in Anthologia, tum apud Herodotum VII. 228. Thucydidem, Aristotelem, Pausaniam, Hephæstionem, Stobæum, Pollucem, Laërtium, Arhenæum & Aristidem, qvæ collegit & descripsit Allatius de Simeonum scriptis p. 214. seq. longe plura atqve emendatiora Fulvius Ursinus p. 157. seq. qvem ab Allatio non consultum miror. Ἐλεγεῖα in Athenienses, qvi prælio * Marathonio adversus Persas occubuerant, tumulis ipsorum inscripta memorat Pausanias Bœoticis pag. 715. in qvibus componendis superatum à Simonide Æschylum legitur in Tragici hujus vita. Videntur adhuc superesse Lib. III. Anthologiæ cap. εἰς ἀνδρείυς. Similia exstant apud Strabonem IX. p. 425. 429. Epigramma in mortuum qvem repertum humaverat & à qvo per somnium monitus naufragium evaserat, præter Valerium Max. & Joh. Tzetzem in Chiliad. I. hist. 24. memorat Scholiastes Aristidis apud Ursinum p. 330. Fuerunt & in Simonidis Epigrammatis *Griphi* qvidam, ut uno alteroqve exemplo constat, qvod producit Athenæus. Mentio Simonidis tanqvam Ἐπιγραμματογράφυ etiam in prolegomenis Tzetzæ ad Lycophronem, & in Scholiaste Pindari.

Locus qvem ex Luciani Scytha T. I. p. 599. producit Fulvius Ursinus p. 181. non Simonidis est, sed alterius Cei, Bacchylidis: ut observat Colomesius p. 463. ad Gyraldum. Idem Ursinus p. 181. ex Lucillo Tarrhæo in Σαρδώνιος γέλως & Theocriti Scholiaste in Idyll. I. producit loca in qvibus allegatur Simonides *libro secundo de Sicilia*, & *libro 2. de Syracusis*,

* Gestum est Olymp. LXXII. 3.

cusis, sed is alius Simonides, Platone junior fuit, ut probe notatum Vossio l. 8. de Historicis Græcis. Strabonis vero locus Lib. XV. p. 728. edit. Morelli, in vitio forte cubat, licet aliud videtur Allatio p. 211. nam pro verbis ὡς εἴρηκε Σιμωνίδης ἐν Μήμνονι διθυράμβῳ τῶν Δηλιακῶν, Casaubonus è Svida legit Σῆμος ὁ Ἠλεῖος sive ὁ Δήλιος. Sic *ovum* qvod sub Simonidis nomine laudat Franciscus Blondellus in comparatione Pindari cum Horatio p. 32. Simmiæ esse constat, de qvo infra suo loco Libro tertio cap. 17. Vicissim pro Simmia Simonidis nomen male positum à Svida in Σιμμίας. Vide Jonsium p. 23. Qvod porro Scholiastes Apollonii Lib. I. p. 56. τὴν γὰρ Ἰωλκὸν Μινύαι ᾤκουν, ὥς φησι Σιμωνίδης ἐν συμμίκτοις; aut subintelligendum fuerit μέλεσι, aut alius fuerit Simonides illorum συμμίκτων scriptor, siqvidem ejusmodi exstiterunt qvalia σύμμικτα Philemonis, Callistrati &c. de qvibus Woweranus c. 13. Polymath. Fuit & alius *Simonides Jambographus* * Amorginus, qvi & elegiarum libros duos Svida teste scripsit, cujus meminere Strabo, Clemens Alex. Athenæus, & alii: confer Vossium III. Instit. poët. p. 97. Allatium p. 206. Huic forte σύμμικτα rectius tribueris, & Epigramma in Sophoclis mortem. Fuit præterea qvi Amorginum videtur ætate antecessisse, *Simonides Ceus junior*, circa Olymp. LXXXII. clarus, qvem Svidas ait scripsisse libros III. Περὶ ** εὑρημάτων, & libros tres de genealogiis. Simonidis qvi Historias suas Speusippo Philosopho inscripsit, in qvibus egerat de rebus Dionis ac Bionis, meminit Laërtius IV. 5. Longe junioris Simonidis Philosophi sub Valente Imp. combusti meminit præter Zosimum & Svidam Ammianus XXIX. 1. p. 555. De aliis Simonidibus consulendus præter Vossium Lib. de Hist. Græcis, Leo Allatius libro de Simeonibus p. 217. seq. Chamæleontem Heracleotam ἐν τῷ περὶ Σιμωνίδου laudat Athenæus: nimirum de pluribus Poëtis egerat ille scriptor, ut accurate notavit Jonsius p. 93. De dialectis Simonidis & aliorum poëtarum Lyricorum, Homeriqve, scripserat *Tryphon* Alex. teste Svida. *Protagoram* vero poëmata Simonidis mercede accepta interpretatum esse refert Themistius Orat. XXIII. p. 289. edit. Harduini.

* Tzetzes Chil. XII. v. 52. notat Simonidem fuisse inventorem literarum η & ω, dubitat vero utrum τὸν Ἀμόργου, (Amorgi filium vocat etiam Chil. I. v. 619.) τὸν Σάμιον ἐκεῖνον, an Ceum. Sed Amorginum à patria non à Parente appellandum esse Stephanus Byz. & alii perspicue testantur. De literarum inventoribus consule si lubet scriptores supra à me laudatos Lib. I. c. XXIII. § 2.

** Præter Simonidem hunc scripsere περὶ εὑρημάτων Antiphanes, Aristodemus, Aristoteles, Cydippus, Dinias, Ephorus, Philostephanus, Scamon Mytilenæus, Strato Peripateticus & Theophrastus. Confer Clementem Alex. I. Strom. p. 308. Athenæum & Plinium VII. 56.

LVI. SIMON Magnesius de qvo Strabo Lib. XIV. p. 648. Musicus fuisse videtur & simul Poeta. *Καὶ Σίμων ὁ μελοποιὸς καὶ αὐτὸς παραφθείρας τὴν τῶν προτέρων μελοποιῶν ἀγωγὴν, καὶ τὴν Σιμῳδίαν εἰσαγαγὼν, καθάπερ ἔτι μᾶλλον Λυσιῳδοὶ καὶ Μαγῳδοί.* Mentio hujus Simonis sive Simi Magnesii etiam apud Athenæum. Videndum qvoqve sitne diversus ab hoc Σῖμος Ἁρμονικὸς. cujus meminit Porphyrius in vita Pythagoræ p. 3.

LVII. STESICHORUS * Hesiodi filius à qvibusdam habitus, ex Himera ** Siciliæ civitate fuit. Natus Olympiade XXXVII. antiqvior Simonide, qvi ejus meminit apud Athenæum Lib. IV. p. 172. Phalaridis Tyrannidi in Patria sua restitit, narratâ fabula de eqvo, qvi ut cervi levem injuriam ulcisceretur, frena injici sibi passus esset. Vide Aristotelem II. 20. Rhetor. Qvæ præterea in tributis Phalaridi Epistolis & inde apud Tzetzen Chil. I. hist. 25, & Chil. V. hist. 31. leguntur, tanqvam virorum doctorum disputationibus controversa, prætereo, licet illa non præter historiæ fidem scripta mihi videntur. Obiit apud Catanenses, Olymp. LVI. ut tradit Svidas, vel serius etiam, si ætatis annum attigit LXXXV. ut Lucianus habet in Macrobiis. Dorica dialecto poëmata composuerat libris XXVI. ut ab eodem Svida annotatum. Poesis ejus Epodica è Strophe, Antistrophe & epodo constans, unde proverbium: *οὐδὲ τρία Στησιχόρου* de qvo Svidas. In sepulchro Stesichori apud Himerenses *πάντα ὀκτὼ*, unde in astragalorum ludo Stesichorus octonarium denotabat. Vide qvæ Viri docti ad Pollucem lib. IX. c. 7. sect. 100. Tituli vero poëmatum ipsius apud veteres scriptores mihi observati hi sunt:

Ἆθλα, qvæ Ibyco ab aliis, sed male, tributa, ex Simonide observat Athenæus Lib. IV. p. 172.

Βυκολικὰ μέλη. Ælian. X. 18. Var.

Γηρυονίς. Athenæus, Pausanias Arcad. p. 602. ubi male in Kühnii qvoqve editione, *Γηρυόνῃ Διῒ* pro *Γηρυονίδι*, & Schol. Apollonii. Respiciunt & Schol.

* Hesiodi filium tradidere Philochorus, Aristoteles &c. ut Svidam ac Tzetzen prætercam. Sed alia aliorum sententia. Prius dicebatur *Tisias*, Stesichori vero nomen accepit ὅτι πρῶτος κιθαρῳδίᾳ χορὸν ἔστησεν, ut est apud Svidam. Confer de illa στάσει χοροῦ differentem Clariss. Dodwellum Lib. de ætate Phalaridis p. 62. seq. Κύκλιος χορὸς sine ulla στάσει erat διθυραμβικῶν, ut supra dixi in Cinesia. Vide & si placet qvæ de Choro Lyrico habet Tzetzes Chil. XI. hist. 377.

** Silius XIV. 223. *Littora Thermarum prisca dotata Camœna.* Cicero 2. in Verrem c. 35. *Erat etiam Stesichori posita statua senilis, incurva, cum libro, summo ut putant artificio facta, qvi fuit Himeræ: sed & est & fuit tota in Græcia summo propter ingenium honore & nomine.* Iconem Stesichori juvenili facie exhibet Jac. Gronovius T. 2. Antiqvitat. Græcar. tabula 38.

& Schol. Hesiodi ad Theogon. & Strabo Lib. 3. Vide Fulv. Ursinum pag. 309.

Ἑλένης κατηγορία sive ψόγος, in cujus scripti pœnam excœcatus, sed post compositum oraculi monitu Ἑλένης ἐγκώμιον sive *palinodiam*, visum recepisse traditur. Meminit Plato Phædro, Isocrates Helenæ encomio, Dio 2. de regno p. 21. & diss. XI. p. 162. Lucianus secundo de vera Hist. T. 1. p. 673. Hieronymus 1. contra Rufin. multiqve alii, qvos laudat Fulvius Ursinus p. 305. seq. & Allatius c. VIII. de patria Homeri. Stesichori Ἑλένην allegat Athenæus Lib. III. Ptolemæus Hephæst. Lib. IV. Ex primo Helenæ epithalamio à Stesichoro scripto Theocritum in Idyll. XVIII. qvædam mutuatum notat ejus Scholiastes.

Εὐρωπεία. Schol. Eurip. Phœnissis.

Ἰλίου πέρσις. Dio Chrysost. Orat. 2. de regno, p. 25. ait Alexandrum Regem Stesichori æstimatorem fuisse, ὅτι μιμητὴς Ὁμήρου γενέσθαι δοκεῖ καὶ τὴν ἅλωσιν οὐκ ἀναξίως ἐποίησε τῆς Τροίας. Mentio in veteri tabula Iliaca apud Fabrettum p. 342. Meminit & Pausanias Phocicis p. 856. Harpocrat. in καθελών. Tzetzes ineditus apud Clariss. Dodwellum opere elaboratissimo de Cyclis pag. 802. Hoc poëma videtur respicere Qvintilianus, cum Epici carminis onera, lyrâ sustinentem Stesichorum celebrat X. Inst. Or. cap. 1.

Καλύκη. Athen. Lib. XIV. Eustath. Iliad. φ.

Κύκνος. Schol. Pindari Olymp. 10.

Ὀρεστεία. Schol. Aristoph. ad Pacem, Athen. Lib. XII. pag. 513. qvi Xanthi Lyrici hoc in poëmate imitatorem fuisse Stesichorum observat.

Παιδιὰ sive παιδικά. Athen. Lib. XIII. Καὶ Στησίχορος δ' οὐ μετρίως ἐρωτικὸς γενόμενος συνέστησε καὶ τοῦτον τὸν τρόπον ἀσμάτων ἃ δὴ καὶ τὸ παλαιὸν ἐκαλεῖτο παιδία καὶ παιδικά. Ejusmodi ἄσματος Stesichorei initium mihi videtur afferre Strabo Lib. VIII.

Ἄγε Μοῦσα λίγεια ἄρξον ἀοιδᾶς
Ἐρατῶν ὕμνους Σαμίων περὶ παίδων
Ἐρατᾷ φθεγγομένα λύρᾳ.

Παλλάδος ἐγκώμιον qvod aliis tributum *Lamprocli*. Initium ejus affert Tzetzes Chil. I. v. 683. & Schol. Aristidis, tum Aristoph. ad Nubes qvi Lamprocli tribuit.

Συοθῆραι. Athen. Lib. III.

Angelicum metrum, celeritate nunciis aptum repetit Stesicho-

 rus,

rus, cujus hoc exemplum profertur à Diomede Lib. III. p. 512. *Optima Calliope miranda poëmatibus.*

Fragmenta nonnulla Stesichori collecta sunt à Neandro pag. 421. H. Stephano p. 76. & 443. majoriqve industria à Fulvio Ursino pag. 79-97. & 304-309. Socrati in carcere constituto qvendam scite lyrici carmen Stesichori admodulatum refert Ammianus XXVIII. 4. p. 529. Allegatur Stesichorus à Vibio Seqvestro, Christiano scriptore, ubi de Himera fluvio agit, sed Ctesichorum perperam ibi exhibent qvædam editiones.

LVIII. TELESILLA Argiva Lyrica poetria claruit temporibus Cleomenis Spartanorum * Regis circa Olymp. CXXXIX. ut constat è Plutarcho Lib. de virtutibus mulierum p. 245. Itaqve longe fuit junior Laide meretrice, licet Theophylactus Simocata Epistolam Telesillæ ad Laidem confinxit. Ejus ᾄσματα sive μέλη memorant Pausanias, Max. Tyrius, & alii. Auctor fragmenti Censorino subjecti c. 9. *Alcman numeros etiam minuit in carmen, hinc poëtria melicæ; at Telesilla etiam Argiva minutiores edidit numeros.* Athenæus Lib. XIV. ἡ δὲ εἰς Ἀπόλλωνα ᾠδὴ Φιληλιάς, ὡς ἡ Τελεσίλλα παρίστησιν. Versum ejus producit Hephæstio Enchirid. p. 36. Confer Ursini Lyricas p. 49. seq. & 296.

LIX. TELESTÆ Selinuntii qvædam ex Athenæo describit H. Stephanus in Lyricis p. 392. Si idem est Telestus Poëta cujus monumentum memorat Plinius XXXV. 10. vixerit circa tempora Philippi Macedonis. Sed cujus Ἀργὼ & Ἀσκλήπιος ab Athenæo laudantur, Comicus fuit teste Svida in Τελέστης. Telestæ Dithyrambos memorat Plutarchus in Alexandro, Diodorus Sic. XIV. 47. & Athenæus Lib. XIV. laudat Τελέστην ἐν ὑμεναίῳ διθυράμβῳ. Aristoxenum de hoc Teleste agentem allegat Apollonius Discolus hist. mirab. c. 40. Alius fuit Telestes Æschyli ὀρχηστής, qvem Tragici illius Septem Thebanam egregie saltasse tradit idem Athenæus Lib. I. pag. 22. Alius qvoqve Telestes Corinthi Rex apud Eusebium Chron. ad Num. MCCXXV.

LX. TELLEN tibicen pessimus, ** nec multo forte melior poëta Lyricus, etsi propter dicacitatem nonnullis probatus. Si idem qvi Τέλλις Plutarcho in Apophthegmatis, Epaminondæ temporibus vixit. Zenobius proverbio ἄειδε τὰ Τέλληνος. ἐπὶ τῶν σκωπτικῶν τίθεται ἡ παροιμία. Τέλλην γὰρ αὐλητὴς ἐγένετο καὶ μελῶν ποιητής, παίγνιά τε *** κατέλιπε

* Vide Luciani amores T. I. p. 895.

** Plutarch. ἦν γὰρ αὐλητὴς ὁ μὲν Τέλλις κάκιστος, ὁ δὲ Ἀντιγενίδας κάλλιστος.

*** Παίγνια ejusmodi scripserant *Botrys*, *Mnaseas* Locrus, & *Salpe* Lesbia. Vide Jo. Brodæum ad Anthologiam p. 562. edit. Wechel.

πεν ευρυθμόλατα κὴ χάειν ἔχοντα πλείστην κὴ σκώμματα κομψότατα. Idem alibi: ἔτος ὁ Τέλλην ἐγένετο αὐλητὴς κὴ μελῶν ἀνυποτάκτων [licentioforum & liberæ dicacitatis carminum] ποιητής, μέμνηται αὐτῦ Δικαίαρχος ὁ Μεσσήνιος. Meminit & Diogenianus, Apoftolius &c.

LXI THEANO Lyrica Poëtria commemorata mihi fuit fupra cap. XIII. cum de fœminis Pythagoricis agerem.

LXII. TIMOCREON Rhodius pugil ac Poëta, Simonidis adverfarius fuit, ut notatum Laërtio II. 46. Comicus veteris Comœdiæ, fed qvi præter Drama in Themiftoclem ac Simonidem fcripfit, præterea Svida tefte ψόγον five *vituperationem Themiftoclis* carmine Lyrico. Verfus hujus Timocreontis ante ineditos profert Allatius de Simeonum fcriptis p. 213. è qvibus colligas eum à Simonide prius læfum fuiffe:

Κηΐα μὲ προσῆλθε φλυαρία ὐκ ἐθέλοντα
Οὐκ ἐθέλοντά με προσῆλθε Κηΐα φλυαρία.

Scolium Timocreontis *in Plutum* memorat, & ejus initium refert Ariftophanis Scholiaftes ad Acharnenfes v. 531. & ad ranas v. 1335. Svidas in σκολιόν. ex qvo transfcriptum exhibet H. Stephanus in Lyricis fuis p. 396. Refpicit &, Clariff. Kuftero ad Svidam obfervante, Ifidorus Pelufiota lib. 2. Epift. 146. Mortuum hoc Epigrammate Simonides perftringit qvod exftat in Anthologia Lib. III. c. 6.

Πολλὰ φαγὼν κὴ πολλὰ πιὼν κὴ πολλὰ κάκ' εἰπὼν
Ἀνθρώπυς, κεῖμαι Τιμοκρέων Ῥόδιος.

Confer Jo. Meurfium in Rhodo lib. 2. c. 13. p. 108. feq. De voracitate hujus Timocreontis mentio apud Ælianum I. Var. Hift. c. 27. & Euftathium ad Iliad. ψ. p. 1447. At Simonides notante H. Stephano in diff. de Parodiis pag. 68. allufit ad hunc epitaphii Sardanapali verficulum: πολλὰ πιὼν κὴ πολλὰ φαγὼν κὴ πολλὰ τρυφήσας.

LXII. XANTHUS Poëtis Lyricis antiqviffimis annumerandus Stefichoro antiqvior eft, qvi Oreftiam fuam & alia ex illius carminibus compofuit, ut teftatur Athenæus Lib. XII. p. 513. Meminit & Ælianus IV. 26. Var. ubi confulendæ præftantiffimi Perizonii notæ. De Xantho Hiftorico Meurfius ad Hefych. pag. 173. feq. & Voffius de Hift. Græcis. De aliis Xanthis Illuftris Ex. Spanhemius ad Callimachum pag. 356.

LXIII. XENOCRITUS Locrenfis per omnem vitam oculis captus tefte Heraclide in Rep. Locr. poëta fuit, ac vel pæanas vel dithyrambos fcripfit, & à Plutarcho Lib. de Mufica antiqviffimis pæanum fcriptoribus

bus Thaleti ac Xenodamanti accenſetur. Incertum, idemne ſit XENOCRATES ἄσματα γεγραφὼς qvem ex Ariſtoxeno memorat Laërtius IV. 15.

CAPUT XVI.

De Theſpide & ÆSCHYLO Tragicis.

Theſpis primus Tragicus Athenis. Dramata ei ab Heraclide ſuppoſita. 1. Plures Theſpides ibid. Æſchyli ætas. 2. Qvantum ab eo Græcæ acceſſerit Tragœdiæ. 3. Æſchyli μεγαλοφωνία, dramata ipſius etiam defuncto illo acta publice propoſito præmio. 4. Alia in ejus laudem, & qvod in luctu movendo plurimum valuit. ibid. Secta Pythagoræus; Impietas ac vinoſitas ipſi objecta. Mors. 5. De Septem Æſchyli Tragœdiis qvæ exſtant. 6. Catalogus deperditorum dramatum Æſchyli, cum variis obſervationibus. 7. Alia ſcripta Æſchyli deperdita, atqve obiter de Tynnicho Chalcidenſi. 8. De editionibus, Scholiaſtis & interpretibus Æſchyli. 9. Catalogus Scriptorum in ſcholiis Græcis ad Æſchylum allegatorum. 10.

I.

QVanqvam Plato in Minoë, Tragœdiam Theſpide & Phrynicho longe antiqviorem fuiſſe contendit, qvod etiam innuit Laërtius III. 56. & Svidas nominat Tragicos Theſpide antiqviores *Arionem* Methimnæum & *Epigenem* * Sicyonium, Nicephorus qvoqve Gregoras (lib. X. p. 289. edit. doctiſſimi Boivinii) τὴν Ὀρφέως ἐν τραγῳδίαις δύναμιν celebrat: communis tamen ſententia jampridem obtinet, qvod primus Tragœdias docuit THESPIS Icarienſis (vide Sponium de populis Atticæ & Reineſ. Var. Lect. p. 364.) ut præter Horatium, Plutarchum in Solone, alioſqve teſtatur marmor Arundelianum: Θέσπις ὁ ποιητὴς - - - πρῶτος ** ὃς ἐδίδαξεν - - - καὶ ἐτέθη ὁ τράγος ἆθλον νενικηκότι, ἄρχοντος Ἀθήνησιν Ἀλκαίου τοῦ προτέρου, hoc eſt Olymp. LX. 4. ſive LXI. 1. Confer Meurſium in Solone cap. XXVII. Plutarchum p. 95. Dioſcoridis Epigramma editum à præſtantiſſimo Bentleio:

> Θέσπις ὅδε Τραγικὴν ὃς ἀνέπλασε πρῶτος ἀοιδὴν
> Κωμήταις νεαρὰς καινοτομῶν χάριτας.

Βάκ-

* De *Arione Epigene* & *Phrynicho* egi infra cap. XIX.

** Hoc vocabulum πρῶτος diſerte legitur in edit. Prideauſii p. 168. itaqve Seldeni ἔκδοσιν intelligit dum illud legi in editis negat. Clariſſ. Bentleius in Apologia pro diſſ. de Epiſtolis Phalaridis p. 231.

Βάκχος ὅτε τριτῆν * κατάγοι χορὸν, ὧ τράγος ἄθλον
Χ' ὡ 'τῆκες ἦν σύκων ἄῤῥιχος ἄθλον ἔτι.
Οἱ δέ με νῦν πλάσουσι νέοι, τὰ ἢ μύριος αἰὼν
Πολλὰ πρό σου, φήσει, χἄτερα τἄλλα· δ' ἐμά.

Cæterum Tragœdia hujus Thespidis non hodie tantum nulla superest, sed nec Platoni nec Aristoteli lecta ulla videtur, & qvæ à junioribus scriptoribus allegantur, suppositæ fortassis sunt, ut idem Bentleius conjicit: sane *Heraclidem* Ponticum sub Thespidis nomine Tragœdias vulgasse testatur Aristoxenus apud Laertium V. 92. Allegatur autem à Polluce VII. 12. Thespidis Πενθεύς, præter qvod drama, Svidæ memorantur ἆθλα πελίου ἢ Φορβὰς, ἱερεῖς, ἠΐθεοι. Thespidis *Alcestin*, sed ex sola & parum verisimili conjectura, in marmore Arundeliano exhibuit Seldenus, cum Svida teste primus Phrynichus fœminæ personam in tragœdia introduxerit. Profert præterea Thespidis sub nomine versiculos tres Plutarchus Lib. de audiendis poëtis p. 72. edit. Grotii, & alios sex Clemens Alex. V. Strom. p. 570. in qvibus omnes literæ Alphabeti, qvarum nonnullæ post Thespidis demum traduntur repertæ esse ætatem. Vide si placet qvæ illustrandis hisce versibus scripta sunt à Salmasio ad Solinum p. 896. edit. Paris. à Tho. Galeo in diss. Apollodoro præfixa p. 16. seq. & à laudato Bentleio Epistola ad Millium p. 48. Nescio alius ne sit Thespis sive Thespidis, cujus Apophthegma, ἀδαπάνητός ἐστι τῆς εὐποιΐας ὁ πλοῦτος, laudat Apostolius I. proverb. 53. adscripto nomine Θεσπίδου. Alius certe Thespis Thebanus citharœdus cujus meminit Lucianus adversus indoctum. Alius deniqve Thespis Erechthei F. unde Thespiadæ de qvibus Diodorus Sic. Lib. IV. p. 234. De Thespide Tragico egerat qvi de aliis etiam Poetis scripsit *Chamæleon* Heracleotes, teste Svida & Apostolio in οὐδὲν πρὸς τὸν Διόνυσον.

II. ÆSCHYLUS Euphorionis F. (a) Atheniensis ex civitate Atti-

 ca

* Id. p. 233. hæc verba exponit de Dionysiis, qvæ ter qvotannis Athenis celebrabantur, Διονύσια τὰ ἐν λίμναις & Διονύσια τὰ κατ' ἄστυ & Διονύσια τὰ κατ' ἀγρούς, tempore qvod respondet nostro Martio, Aprili & Januario. In his Dionysiis Comœdiæ agebantur Tragœdiæ.

(a) Macrobio Lib. V. Saturnal. cap. 19. *Vir Siculus* dicitur, qvia in Sicilia diu extrema ætate est versatus, unde Siculis vocibus multis usum notat Athenæus Lib. IX. p. 402. Alius fuit Æschylus Mathematicus, discipulus Hippocratis Chii (Aristot. I. 6. Meterolog.) Hujus ut putabat in Bibl. Gr. Meursius ποικίλα χρώματα laudat Svidas in Κάλαις. Sed illa mihi potius tribuenda videntur Æschylo Alexandrino, cujus Amphitruo & Μεσσηνιακὰ ἔπη ab Athenæo allegantur. Nescio cujus Æschyli περὶ παροιμιῶν laudat Zenobius in proverbio Σαρδώνιος γέλως. Æschyli Cnidii Rhetoris Cicero ut tempo-

cæ Eleusine natus anno 525. ante Christum, postremo Olympiadis LXIII. (b) ut testantur Epochæ marmoreæ Arundelianæ. Clarus fuit virtute bellica, qvam tribus celebribus pugnis Marathonia (c), & navali ad Salaminem (d) & Platæensi (e) demonstravit, sed ingenio clarior. Puer admodum in somnio monitus est à Baccho, ut tragœdias scriberet, factoqve periculo comperit feliciter hanc rem sibi procedere, ut ipse refert apud Pausaniam in Atticis p. 49. Sane Thespin, Phrynichum & alios, qvi ante ipsum hoc in genere Athenis versati sunt, non minus superasse visus est, qvam ipse ætate jam provectior cessit juveni Sophocli. Primum tragœdia vicit, ut in iisdem marmoribus Arundelianis annotatum est, Archonte Philocrate Olymp. LXXIII. ¾

III. Qvantum ab Æschylo accesserit Græcæ Tragœdiæ, docet hoc Epigramma Dioscoridis ab Eruditissimo Stanleio editum:

Θέσπιδος εὕρεμα τοῦτο, τὰ δ' ἀγρειῶτιν ἀν' ὕλαν
Παίγνια καὶ κώμους τοὺς ἢ τελειοτέρους
Αἰσχύλος ἐξύψωσε (f) νεοσμίλευτα χαράξας
Γράμματα χειμάῤῥῳ δ' οἷα καταρδόμενα
Καὶ τὰ κατὰ σκηνὴν μετεκαίνισεν, ὦ στόμα πάντων
Δεξιὸν ἀρχαίων, ἦσθά τις ἡμιθέων.

His addas licet, qvæ viri docti observant ad ista Horatii art. poët. v. 279.

Post hunc (Thespin) *personæ pallæqve repertor honestæ*
Æschylus, & modicis instravit pulpita signis,
Et docuit magnumqve loqvi, nitiqve cothurno. Vitru-

tempore suo florentis meminit in Bruto, qvemadmodum eidem Meursio observatum. Fuit & Æschylus qvidam Menedemi Eretriensis inimicus, de qvo Laërtius lib. 2. sect. 141. ne dicam de Æschylo Agamestoris F. qvi Atheniensibus imperavit circa initium Olympiadum: vel de Æschylo Corinthio ap. Plutarch. in Timoleonte p. 237. aut Æschylo Argivo, id. in vita Arati p. 1038.

(b) Hanc sententiam ut verisimillimam secutus sum, licet in diversa abeant veteres pariter & recentiores. Vide Casaub. de Satyrica Poesi Lib. I. 5. Sam Petitum Lib III. Misc. cap. 14. & qvi diligentissime doctissimeqve de Æschylo egit, Thomam Stanleium in notis ad vitam hujus Poëtæ ab Anonymo scriptam & Scholiis Græcis præfixam. Cui addes præstantis ingenii virum Petrum Bælium in Lexico Historico Critico Gallice vulgato pag. 1166. seq. editionis secundæ. Abulpharajus vero p. 55. male Æschylum Corinthium appellat.

(c) Olymp. 72. anno 3.

(d) Olymp. 75. anno ¼

(e) Olymp. 75. anno ½

(f) Ita legit clarissimus Bentleius diss. de Epistolis Phalaridis p. 232. pro eo qvod Stanleius ediderat, *ἐψύχωσε νοήσιμα* * *ετα*, verteratqve: *gratum spectanti modulatus & utile carmen*, qvasi legisset *ὀνήσιμα*. Sed Bentleius in MS. reperit *ἐξύψωσε νοήσιμα* *ευτα* unde hæc ipsi lectio subnata.

Vitruvius præfatione Libri VII. *Primum Agatharchus Athenis, Æschylo docente tragœdiam, scenam fecit, & de ea commentarium reliquit.* Arist. c. 4. poët. καὶ τότε τῶν ὑποκριτῶν πλῆθος ἐξ ἑνὸς εἰς δύο πρῶτος Αἰσχύλος ἤγαγε, καὶ τὰ τοῦ χοροῦ ἠλάττωσε, καὶ τὸν λόγον πρωταγωνιστὴν παρεσκεύασεν. *Mox histrionum numerum auxit Æschylus, pro uno enim uti duobus cœpit, chorica contraxit, ac primarum partium sive præcipui histrionis actionem introduxit.* Idem tradit Laërtius Lib. III. sect. 56. ad qvem locum Menagius affert luculentam explicationem Ludovici Castelvetrii ex ejus commentario ad Aristotelis verba jam adducta, cui addes ubi lubebit Stanleium p. 708. Athenæus Lib. I. p. 121. Καὶ Αἰσχύλος δὲ οὐ μόνον ἐξεῦρεν τὴν τῆς στολῆς εὐπρέπειαν καὶ σεμνότητα ἣν ζηλώσαντες οἱ ἱεροφάνται καὶ δᾳδοῦχοι ἀμφιέννυνται, ἀλλὰ καὶ πολλὰ σχήματα ὀρχηστικὰ αὐτὸς ἐξευρίσκων ἀνεδίδου ταῖς χορευταῖς. Χαμαιλέων γοῦν πρῶτον αὐτόν φησι σχηματίσαι τοὺς χορούς, ὀρχηστοδιδασκάλοις οὐ χρησάμενον. Ἀλλὰ καὶ αὐτὸς τοῖς χοροῖς τὰ σχήματα ποιοῦντα τῶν ὀρχήσεων καὶ ὅλως πᾶσαν τὴν τῆς τραγῳδίας οἰκονομίαν εἰς ἑαυτὸν περιϊστᾶν. Ὑπεκρίνετο γοῦν μετὰ τοῦ εἰκότος τὰ δράματα. *Æschylus non tantum pallarum & abollarum decorum & gravem habitum excogitavit, quam æmulati sacerdotes, & qui faces in sacris gestant ministri, iis induuntur, Sed etiam multos saltatorios gestus à se inventos chori personis tradidit. Chamæleon* (g) *igitur scribit ab eo fuisse primum formatos choros absque saltationum doctoribus, eumque gestus chori præscripsisse, ut totam prorsus dispositionem tragœdiæ atque actionem in se transtulerit. Agebat enim quasvis in scena personas & fabulas, ut decebat agere.* Eandem rem deinde confirmat Athenæus allatis Aristophanis testimoniis, qvæ hic prætereunda duxi. Philostratus Lib. I. Sophistar. ubi de Georgia, p. 496. Εἰ γὰρ τὸν Αἰσχύλον ἐνθυμηθείημεν ὡς πολλὰ τῇ Τραγῳδίᾳ ξυνεβάλετο, ἐσθῆτι τε αὐτὴν κατασκευάσας καὶ ὀκρίβαντι ὑψηλῷ, καὶ ἡρώων εἴδεσιν, ἀγγέλοις τε καὶ ἐξαγγέλοις (h) καὶ οἷς ἐπὶ σκηνῆς τε καὶ ὑπὸ σκηνῆς χρὴ πράττειν. *Si Æschylum consideremus, quam multa is Tragœdiæ contulerit, nam & syrmate ornavit, & sublevavit cothurnis, & pulpito excelso grandiorem fecit, & Heroûm*

(g) Chamæleon Heracleotes, qvi de Poëtis egit, & ἐν τῷ περὶ Αἰσχύλου laudatur ab eodem Athenæo Lib. IX. p. 375. & X. pag. 428. Glaucum ἐν τοῖς περὶ Αἰσχύλου μύθων memorat Anonymus Scholiastes Græcus in argumento Persarum Æschyli. Heraclides qvoqve Ponticus teste Laërtio V. 88. scripserat περὶ τῶν τριῶν τραγῳδοποιῶν *de Æschylo, Sophocle & Euripide.* Cæterum de Glauco Rhegino consules Jonsium, ubi de Chamæleonte qvoqve, de qvo præterea agunt Vossius in Historicis & Meursius in Bibl. Græca.

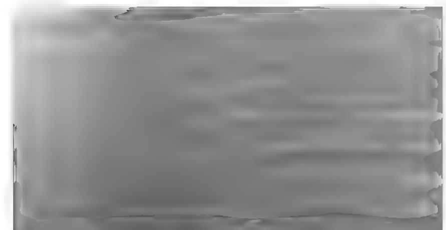
(h) Schol. ad Euripidis Hippolytum vers. 775. ἐξάγγελος ὁ τὰ πεπραγμένα ἔνδον τῆς σκηνῆς τῷ χορῷ ἀναγγέλλων. Mentio ἀγγέλου τραγικοῦ apud Lucianum Nigrino T. 1. p. 25. Hinc linguam Nemesius p. 10. edit. Oxon. eleganter vocat ἐξάγγελον τῶν κατὰ νοῦν κινημάτων.

ut gradientes Heroa
mistius Orat. 26.
ac severa tragœdia
pervenit? Nec
aliqvod praconium
nisse, Æschylum
tum: catera nos
cothurnosqve
tea ore & vultu
Οὗτος πρῶτος
ἀρβύλαις τοῖς
uterentur person
lato. Idem tra
adducto. De re
pertum ait anony
notat præstantissi
gœdia in lacte qvasi &
& corymbis, qvasi umb
dium seqvutus:

Illic qvas tuler
Simpliciter

Posteà casa cum cellis effecta; p
fectionem contulit Aeschylus - - & p
sepulchris, tubis, spectris & Divis, qva
& editioni Robortelli prafixa, enumeran

...dus secesſit in Siciliam, ubi defunctus & circa Gelam hu-
...odem Plutarcho in Cimone p. 483. Obiit Olympiad.
... 2. ante Chriſtum 467. (ætatis undeſexageſimo *) cum
... nere confidentis calvum caput teſtudinem dejeciſſet, ut
...t Svidas in *χελώνη μυῶν*. Epitaphium ejus hoc refert Plu-
...exilio p. 604.

...χύλον Εὐφορίωνος Ἀθηναῖον τόδε κεύθει
Μνῆμα καταφθίμενον πυροφόροιο Γέλας.

...tant Æſchyli Tragœdiæ ſeptem.

...ΔΕΣΜΩΤΗΣ *Prometheus vinctus* ſive *religatus*. Cicero Lib.
...uſc. p. 179. profert verſus duodetriginta Æſchyli latineâ
..., in qvibus loqvitur Promotheus affixus ad Caucaſum.
...ſchyli tragœdia verſus illi haut leguntur, qvæ Pro-
...ducit vinctum non ad Caucaſum, ſed *πρὸς τοῖς Εὐρω-*
...ῦ Ὠκεανῦ, ad Europæas partes Oceani, ut obſervat Græ-
...es. Videntur itaqve petiti è Tragœdia deperdita, qvæ
... Prometheus *λυόμενος*. Prometheum vinctum lati-
...it *Matthias Garbitius*, Græceqve & latine adjectis notis
1559. 8vo. Cum eadem verſione recuſus in tragœdiis
...phani A. 1567. 12mo. Ex Prometheo Æſchyli multa
...rabatem J. Aug. Thuani, notat Grotius Epiſt. 139.
...qve *Flacium* in hac Tragœdia latine transferenda verſa-
...nt Pandectæ Brandenburgicæ, Flacium fortaſſe pro
...ctoris memoriæ lapſum appellantes. Prometheum
...lus victor anno ætatis 53. Olmp. LXXVI. 4. archonte
...lqva tria tetralogiæ dramata fuere *Phineus*, *Perſæ* &
...ſis.

...ΑΙΣ ** *Septem Duces adverſus Thebas*, actæ poſt Olymp.
...len Æſchyli *ὀρχηστὴν* qvi hoc drama ſaltavit, admiratio-
... Athenæus Lib. I. pag. 22. Stylo veteri tragico expreſſa
...ma à *Qvinto Septimio Florente Chriſtiano* Pariſ. 1585. 4to.
...cum qvoqve ſimili Metaphraſi illuſtraverat, ſed qvod
ſciam

...Græcum ſecutus ponit Æſchylum anno ætatis LXV. Obiiſſe Olymp.
... natus fuerit LX.) Auctor vitæ Sopholis natum teſtatur Ol. LXVII.
... ratione marmoris Arundeliani.

...ympoſ. ... καὶ τὸν Αἰσχύλον ἱστοροῦσι τὰς τραγῳδίας ἐμ-
... ὃ Γοργίας εἶπεν ἓν τῶν δραμάτων αὐτῦ μεγίστον Ἄρε-
...ὰ ἑπτὰ Θήβας, ἀλλὰ πάντα Διονύσου.

II. de Republ. ſub extremum, apparet ab eo referri inter Poetas, qvorum lectionem, qvod de Diis parum reverenter loqvantur, interdicendam juventuti exiſtimat, & qvorum dramata nolit publice doceri aut ſpectari. Etiam apud Athenienſes impietatis accuſatum, vix pœnam captis evaſiſſe interceſſione fratris Amyniæ * narrat Ælianus Lib. V. Variar. cap. 19. ſive qvod Eumenidum crinibus primus angues inſeruit, ſive qvod choro qvinqvaginta Eumenidum ita exterruit ſpectatores, ut infantes deliqvium, gravidæ abortum paterentur: ſive qvod primus Poëtarum Ægyptiam potius qvam Græcam ſecutus Theogoniam, Dianam auſus ſit vocare filiam non Latonæ ſed Cereris; ſive potius, cui ſententiæ eruditus Æliani interpres Jacobus Perizonius merito adſtipulatur, qvod Myſteria Eleuſinia in theatro propalaſſet, cauſatus deinde ſe haud initiatum. ἀπόῤῥητα illa qvod eſſent, ignoraſſe, ut docent Clemens Alex. II. Stromatum p. 387. & Ariſtoteles Lib. III. Nicomach. cap. 1. ad qvem locum Euſtratius: *Videtur Æſchylus in ſagittariis, in ſacerdotibus, in Siſypho ſaxum volvente, in Iphigenia item & Oedipode, de Cereris ſacris curioſius qvædam evulgaſſe, de qvo Heraclides Ponticus in primo de Homero libro ſcribit parum abfuiſſe, qvin in ſcena ea de cauſa fuerit interemptus, qvod nonnulla de myſteriis prodere videretur: Præſenſiſſe enim populi tumultum, atque ad aram Bacchi confugiſſe, cumqve Areopagitæ interceſſiſſent, dicerentqve nihil prius de eo temere conſulendum, qvam judicio ſuo fuiſſet decretum: Ita fuiſſe in judicium adductum, atque abſolutum, clementia judicum maxime veniam conſecutum, qvod ſtrenue apud Marathonem pro patria pugnaverat. Nam & fratri Cynagyro manus obtruncatæ fuerant, ipſe graviter ſaucius ex eo prælio fuerat exportatus.* Δοκεῖ γὰρ Αἰσχύλος λέγειν μυστικά τινα ἔν τε ταῖς τοξότισι καὶ ἱερείαις καὶ ἐν Σισύφῳ πετροκυλιστῇ καὶ ἐν Ἰφιγενείᾳ καὶ ἐν Οἰδίποδι. Ἐν γὰρ τούτοις πᾶσι περὶ Δημήτρας λέγων τῶν μυστικωτέρων περιεργότερον ἅπτεσθαι ἔοικε. Λέγει δὲ καὶ περὶ Αἰσχύλου καὶ Ἡρακλείδης ὁ Ποντικὸς ἐν τῷ πρώτῳ περὶ Ὁμήρου, ὡς κινδυνεύοντος ἐπὶ σκηνῆς ἀναιρεθῆναι, ἐπὶ τῷ τῶν μυστικῶν ἐκφέρειν τινὰ δοκεῖν, εἰ μὴ προαισθόμενος κατέφυγεν ἐπὶ τὸν τοῦ Διονύσου βωμὸν, καὶ Ἀρεοπαγιτῶν αὐτὸν παραιτησαμένων ὡς ὀφείλοντα κριθῆναι πρῶτον, ἐδόκει ὑπαχθῆναι εἰς δικαστήριον καὶ ἀποφυγεῖν, αὐτῶν δικαστῶν ἀφέντων, μάλιστα, διὰ τὰ πραχθέντα αὐτῷ ἐν τῇ ἐπὶ Μαραθῶνι μάχῃ. Ὁ μὲν γὰρ ἀδελφὸς αὐτοῦ Κυναίγειρος ἀπεκόπη τὰς χεῖρας, αὐτὸς δὲ πολλὰ τρωθεὶς ἀπηνέχθη φοράδην. Cum vino incaluiſſet, tragœdias ſcribere ſolitum Æſchylum tradit Plutarchus Lib. I. Sympoſiac. qv. 5. & lib. VII. qv. 10. Lucianus in Demoſthenis encomio. Victus Athenis Archonte Apſephione Olymp. LXXVII. ¾ a juvene Sophocle

* Hujus Amyniæ qvi in pugna Salaminia fortiter fecit, mentio extat apud Diodorum Siculum lib. XI. T. 2. p. 22.

de, indignabundus secessit in Siciliam, ubi defunctus & circa Gelam humatus est teste eodem Plutarcho in Cimone p. 483. Obiit Olympiad. LXXVIII. anno 2. ante Christum 467. (ætatis undesexagesimo *) cum aqvila in illius temere confidentis calvum caput testudinem dejecisset, ut præter alios refert Suidas in χελώνη μυῶν. Epitaphium ejus hoc refert Plutarchus libro de exilio p. 604.

Αἰσχύλον Εὐφορίωνος Ἀθηναῖον τόδε κεύθει
Μνῆμα καταφθίμενον πυροφόροιο Γέλας.

VI. Exstant Æschyli Tragœdiæ septem.

1. ΠΡΟΜΗΘΕΥΣ ΔΕΣΜΩΤΗΣ *Prometheus vinctus* sive *religatus*. Cicero Lib. II. Qvæst. Tusc. p. 179. profert versus duodetriginta Æschyli latine à se redditos, in qvibus loqvitur Prometheus affixus ad Caucasum. Sed in hac Æschyli tragœdia versus illi haut leguntur, qvæ Prometheum inducit vinctum non ad Caucasum, sed πρὸς τοῖς Εὐρωπαίοις μέρεσι τοῦ Ὠκεανοῦ, *ad Europæas partes Oceani*, ut observat Græcus Scholiastes. Videntur itaqve petiti è Tragœdia deperdita, qvæ inscribebatur Prometheus λυόμενος. Prometheum vinctum latina prosa vertit *Matthias Garbitius*, Græceqve & latine adjectis notis edidit Basil. 1559. 8vo. Cum eadem versione recusus in tragœdiis selectis H. Stephani A. 1567. 12mo. Ex Prometheo Æschyli multa translata in parabatem J. Aug. Thuani, notat Grotius Epist. 139. *Matthiam* qvoqve *Flacium* in hac Tragœdia latine transferenda versatum memorant Pandectæ Brandenburgicæ, Flacium fortasse pro Garbitio per auctoris memoriæ lapsum appellantes. Prometheum docuit Æschylus victor anno ætatis 53. Olmp. LXXVI. 4. archonte Menone. Reliqva tria tetralogiæ dramata fuere *Phineus*, *Persæ* & *Glaucus Potniensis*.

2. ἙΠΤᾺ ἘΠῚ ΘΗΒΑΙΣ ** *Septem Duces adversus Thebas*, actæ post Olymp. LXXVI. Telesten Æschyli ὀρχηστὴν qvi hoc drama saltavit, admirationi fuisse tradit Athenæus Lib. I. pag. 22. Stylo veteri tragico expressa septem Thebana à *Quinto Septimio Florente Christiano* Paris. 1585. 4to. Idem Prometheum qvoqve simili Metaphrasi illustraverat, sed qvod sciam

* Petavius Scholiasten Græcum secutus ponit Æschylum anno ætatis LXV. Obiisse Olymp. LXXVI. 1. ut adeo natus fuerit LX. 1. Auctor vitæ Sophoclis natum testatur Ol. LXVII. 1. Verum malui seqvi rationem marmoris Arundeliani.

** Plutarch. VII. 10. sympos. ὥσπερ καὶ τὸν Αἰσχύλον ἱστοροῦσιν τὰς τραγῳδίας ἐμπίνοντα ποιεῖν, καὶ οὐχ ὡς ὁ Γοργίας εἶπεν ἓν τῶν δραμάτων αὐτοῦ μεστὸν Ἄρεως εἶναι τοὺς ἑπτὰ ἐπὶ Θήβας, ἀλλὰ πάντα Διονύσου.

ſcam adhuc inedita. Latina proſaria verſio *Joannis Caſelii* prodiit Roſtoch. 1582. 8. Et idẽ drama Græce ac latine, Caſelio edente ibid 1581. 4.

3. ΠΕΡΣΑΙ ante ſeptem Thebanam actæ ſunt, ut teſtatur Schol. Ariſtoph. ad Ranas, Archonte Menone Olymp. LXXVI. anno 4. Hanc Tragœdiam è Phœniſſis *Phrynichi* concinnatam notavit Glaucus Rheginus in libro de fabulis Æſchyli, & innuit in ranis Ariſtophanes. Qvæ de ſucceſſione Regum Perſarum leguntur v. 765. ſeq. non temere alibi invenias. Confer Chronologorum Principes Scaligerum, Petavium, Marshamum: ac ſi placet Barnabam Briſſonium opere de regnô Perſarum.

4. ΑΓΑΜΕΜΝΩΝ Acta Archonte Philocle Olymp. LXX. (non XXVIII. ut in argumento græco perperam legitur) anno 2. De hâc ita Salmaſius præf. ad librum de Lingva Helleniſtica p. 37. *Qvis Æſchylum poſſit affirmare, Græcè nunc ſcienti magis patere explicabilem qvam Evangelia aut Epiſtolas Apoſtolicas? Unus ejus Agamemnon obſcuritate ſuperat, qvantum eſt librorum ſacrorum cum ſuis Hebraiſmis & Syriaſmis, & tota Helleniſticæ ſuppellectile vel farragine.* Agamemnonem Æſchyli in prima editione mancam & cum Choëphoris confuſam diſtinxerunt & integritati ſuæ ex MStis codd. reſtituerunt *Franciſcus Robortellus*, *Bartholomæus Barbadorus*, *Hieronymus Maius*, & *Petrus Victorius*.

5. ΧΟΗΦΟΡΟΙ *Inferiæ*. Tragœdia itidem acta Olymp. LXX. 2. cum Agamemnone atqve Eumenidibus. Hanc primus edidit *Franciſcus Robortellus* A. 1552. ſed initio mutilam, qvod ex Ariſtophanis Ranis, nec integrum tamen, repoſuit *Stanleius*.

6. ΕΥΜΕΝΙΔΕΣ *Furiæ* ſive *Diræ*, qvæ cum Agamemnone, Choëphoris, & dramate Satyrico deperdito, cui titulus erat Proteus, conſtituerunt tetralogiam, qvam *Oreſtiam* vocat Ariſtophanes, ut ex veteribus διδασκαλίαις obſervat Scholiaſtes Comici ad Ranas. Itaqve & Eumenides Æſchylus docuit Olymp. LXX. 2. Has ſtylo veteri Pacuviano vertiſſe ſe teſtatur *Joſephus Scaliger* p. 111. ad Varronem, ubi Eumenides Æſchyli ab *Ennio* olim translatas obſervat. Ejudem verſionis ſuæ meminit Epiſtola 30. ad Florentem Chriſtianum. In illis Poeta chorum qvinqvaginta Eumenidum in theatrum induxerat, qvo ſpectaculo ita perterriti ſpectatores, ὥστε τὰ νήπια ἐκ ψυξαι, τὰ δ' ἔμβρυα ἐξαμβλωθῆναι, ut narrat anonymus vitæ Æſcyli auctor. Ab eo tempore numerus chori Tragici ad qvindecim reductus eſt, teſte Julio Polluce Lib. IV. c. 15. Confer Samuelem Petitum ad leges Atticas p. 66.

7. ἹΚΈΤΙΔΕΣ *Supplices.*

VII. Anonymus scriptor Græcus vitæ Æschyli, ait eum fecisse dramata *septuaginta*, & qvinqve Satyrica. Svidas ipsi tragœdias *nonaginta* tribuit. Sed utrumqve numerum excedunt nomina fabularum jam à me recensenda, sive qvod una tragœdia sub duplici nomine laudatur ab antiqvis, sive qvod nomina corrupta numerum auxere, sive qvod falso qvædam hujus Æschyli nomine ferebantur, sive qvod Svidas & alter anonymus pariter in numero dramatum falsi fuerunt. Cæterum nomina deperditarum Æschyli tragœdiarum hæc sunt, partim memorata in Catalogo qvi græcis in Æschylum scholiis præfigitur, partim observata à Joh. Meursio in diatriba de Æschyli Sophoclis & Euripidis Tragœdiis [qvæ post editionem Lugd. Bat. 1619. 4. ex auctoris Chirographo auctior edita est Tom. 10. Antiqvitatum Græcarum Clarissimi Gronovii] ab eôdem Meursio in Bibliothecâ Græcâ pag. 1197. seq. à Thoma Stanleio in Æschyli fragmentis, ab Hugone Grotio in excerptis Tragicorum, & à Thoma Gatakero in Adversariis posthumis cap. 10. qvibus plures observationes nostræ accedunt.

Ἀθάμας Athen. Hesych.

Αἴας Λοκρός Zenob. VI. 14. prov. & Αἴας alter μαστιγοφόρος, si audimus Gatakerum hoc è qvôdam Scholiastæ Sophoclis locô colligentem.

Αἰγύπτιοι. Catalog.

Αἴτνα, Αἶτναι, Αἰτναῖαι, Αἰτναῖοι γνήσιοι & Αἰτναῖοι νόθοι. Vide Holsten. ad Stephanum in παλική. Et Macrobium V. 19. Pro Αἰτναίαις male Λιτανίαις legi apud Hesychium in ἀναξίαν, post Meursium notavit Salmasius.

Æschylum *in Alcibiade*, laudari videas in Svida latino Hieron. Wolfii, voce σκύμνος. Sed in græco tantum est: Αἰσχύλος λέγει περὶ Ἀλκιβιάδου. Sic Plutarch. de audiendis Poëtis p. 32. Αἰσχύλος περὶ τοῦ Ἀμφιαράου γράφων. Et in Aristide p. 320.

Ἀλκμήνη. Hesych.

Ἀμυμώνη. Athen. Hesych. Ammonius in γῆμαι.

Ἀμφικτύων & Μεσσηνιακὰ ἔπη, perperàm in Meursii Bibl. Græca referuntur inter tragœdias Æschyli Atheniensis: Alexandrini enim esse, probe ex Athenæo observaverat idem vir doctus alibi.

Ἀργεῖοι Catalog. & Etymol. M. Pro qvo male Ἀργεία apud Hesychium in ἀπόσκημμα & in ἐμμέλεια non minus corrupte ἀργύρειοι.

Ἀργεῖαι. Vide Jac. Gronov. præfat. ad Harpocrat. **** 4.

Ἀργὼ sive κωπευστής. Catalog.

Ἀταλάντη id.

Βάκχαι id.

Βάσσαραι ſive Βασσαρίδες Heſych. Scholiaſtes Nicandri ad Theriac.

Γλαῦκος Πόντιος. Strabo Lib. X. p. 447. Pauſan. Bœoticis, & Athenæus.

Γλαῦκος Ποτνιεύς. Strabo Lib IX. Scholiaſtes Ariſtoph. ad Ranas, Euripidis ad Phœniſſ. Æſchyli in argumento Perſar. unde hauſit Scaliger in deſcriptione Olympiadum Græce edita ad Olymp. LXXVI. 4. Cæterum duo diverſa Æſchyli dramata fuiſſe Glaucum Pontium & Glaucum Potnienſem, adeoqve diſtinguenda, contra Caſaubonum Meurſius docet. Glaucus Æſchyli, uter, incertum, memoratur à Schol. Theocriti Idyll. 4. Pindari Pythionic. Od. 1.

Δαναὴ ſive Δαναΐδες Heſych. Schol. Pindari Od. 3. Athen.

Δικτυουλκοί. Heſych. Ælian. VII. 47. de animal.

Δικτυουργοί ſive potius Δικτυουργικοί. (qvæ forte à ſuperiore haud diverſa fuit) Catalog. Pollux. VII. ſect. 35.

Διονύσου τροφοί. Schol. Euripidis argumento Medeæ.

Ἕκτορος λύτρα, ἢ Φρύγες. Auctor vitæ Æſchyli, idemqve (ut puto) catalogi tragœdiarum. Etiam Æſchylum ἐν Ἕκτορι laudat Stobæus & ἐν Φρυξὶν ἢ λύτροις Pollux & Scholiaſtes Comici ad Ranas: ἐν Φρυξὶ Athenæus & Heſych. eandem tragœdiam innuens. Æſchyli imitatione *Lutra* qvoqve Ennius ſcripſit.

Ἐλευσίνιαι ſive Ἐλευσίνιοι. Plutarchus Theſeo. Heſych.

Ἑλλάδιος vide infra in Ἡλιάδες.

Ἐπίγονοι. Schol Pindari Iſthm. Od. 6.

Εὐρώπη ſive Κᾶρες Stob. ſerm. 49. Steph. in μύλασα.

Ἠδωνοί. Strabo Lib. X. Schol. Ariſtophanis ad aves, Athenæus. Erotianus in ἴκταρ, Svid. in αἰγίζειν & μυσόμαντις, Heſych.

Ἡλιάδες. Hoc drama Athenæo & in anonymi Catalogo memoratur. Verùm Schol. Sophoclis laudat Æſchylum ἐν Ἰλιάσι. Fortè, inqvit Meurſius, *ſcriptæ fuerunt & Æſchylo* Ἰλιάδες, *ut Euripidi* Τρωάδες. Sed magis eo propendeo ut legam ἐν Ἡλίασι. Similiter etiam apud Harpocrationem in μαλακιζόμεθα legit Gatakerus, pro ἐν Ἑλλαδίῳ ſed ibi verior videtur lectio Viri Clariſſ. Jacobi Gronovii, qvi ad Harpocrationem p. 91. ἐν Λαΐῳ reponendum eſſe ſuſpicatur.

Ἡρακλεῖδαι. Heſych. Stob. ſerm. 121.

Θαλαμοποιοί. Pollux.

Θεωροὶ ἢ ἰσθμιασταί. Æſchylum in Θεωροῖς laudat Athenæus. Sed male apud Heſych. in ἀποστάς citatur Æſchylus ἐν ἰσθμιάσταις. Perpe-

ram & in anonymi Catalogo Æſchyli tragœdiarum: Θεόδωροι ἢ ἰσομειασαί.

Θρῆσσαι Heſych. Scholiaſtes Sophocl. ad Ajacem. Comici ad ranas.

Ἱέρειαι ſacerdotes Macrob. V. 22. Heſych. Euſtratius ad Ethic. Ariſtotelis III. 1. Schol. Sophoclis ad Oedip. Colon.

Ἡλιάδες. Vide ſupra in Ἡλιάδες.

Ἰξίων. Heſych.

Ἰσθμιασταί. Vide ſupra in Θεωροί.

Ἰσοστάσιον. Vide infra, ψυχοστασία.

Ἰφιγένεια Euſtratius, ubi ſupra. Schol. Ariſtoph. ad ranas. Svid. in κυδάζεται.

Κάβειροι. Athenæus & Plutarch. lib. 2. qvæſt. 1. ſympoſ. p. 632. Sed male apud Schol. Pindari Pythionic. Od. 4. laudatur Æſchylus in Κιβήραις.

Καλλιστώ. Heſych.

Κᾶρες. Vide ſupra Εὐρώπη.

Καμικοὶ tam recte in libro de Æſchyli tragœdiis à Meurſio omittuntur qvàm in Bibliotheca ejusdem Græca perperam accenſentur Æſchyli fabulis, ex corrupto loco Athenæi Lib. II. pag. 51. nam pro καμικοῖς legendum ibi eſt κατὰ τῆς βάτου, ut ex MSS. codicibus docuit Caſaubonus Lib. II. c. 11.

Κεραυνών. Corrupta vox pro Κερκύων in prioribus Harpocrationis editionibus in ὅρον.

Κερκύων Σατυρικός. Heſych. Pollux X. ſect. 175. Harpocrat. in ὅρον ex Salmaſii emendat.

Κήρυκες. Pollux lib. IX. ſect. 136.

Κήρυκες Σάτυροι. Pollux lib. X. ſect. 186. & Photii Lexicon. MS. in πυρσοκόμου λέοντος laudante Clariſſimo Bentlejo.

Κίρκη Σατυρική. Heſych. Corrupte in anonymo Catalogo Κίρκοι Σατυρικοί.

Κρῆσσαι. Athen. Heſych.

Κωπευστής. Supra in Αργώ.

Λαΐος. Vide ſupra in Ἡλιάδες. Memoratur in Catalog. & apud Heſych.

Λέων Σατυρικός. Ita enim apud Stephanum in χώρα recte legunt Salmaſius & Gatakerus. Sic omnium qvinqve Satyricorum Æſchyli dramatum nomina tenemus. Qvæ ſunt Κερκύων, Κήρυκες, Κίρκη, Λέων & Πρωτεύς. Ex his ne unam qvidem ad nos perveniſſe, eſt qvod doleant literarum harum amantes, cum in iſtò genere primas Æſchylo tribuerit Menedemus Eretrienſis teſte Laërtio Lib. II. ſect. 133. & Heſychio Illuſtri ubi de Menedemo agit, tum Pauſanias in Corinthiacis.

Λήμνιοι tum in Catalogo memorantur tum apud Hesychium in Ἀγκυρόβολα, ubi Johannes Vitus Pergerus legit: ὡς καὶ ἐν Λημνίοις Αἰσχύλος.

Λυκοῦργος. Aristarchi Grammatici commentarius in Æschyli Lycurgum memoratur in Scholiis Græcis ad Theocriti Idyll. 10. Fabulam ipsam allegant vel ad eam respiciunt Aristophanes Thesmophoriaz. Longinus περὶ ὕψους, Athen. Hesych. & Schol. Sophoclis ad Oedipum Colon. Schol. Aristoph. ad Eqvites.

Λύτρα Ἕκτορος sive Φρύγες. Vide supra Ἕκτορος λύτρα.

Μέμνων. Catalog.

Μήδεια, nescio satisne certo colligatur ex Aristotelis Poëtices capite 17.

Μυρμιδόνες. Strabo Lib. XIII. Harpocr. Hesych. Athen. Scholiastes Aristoph. ad ranas, pacem, aves, & Ecclesiaz. Svid. in ἀβδέλυκτα, ἀποίμωζον & τρίμβολον. Ex eadem fabula Æschyli petitum qvod affert Aristides Orat. I. Platonica pag. 27. T. 3. & Philo de mundo incorruptibili pag. 737.

Μυσοί. Svid. in Ὀργεῶνες. Steph. in Οἶος. Aristoteles cap. 24. Poëtic. ἐν Μυσοῖς ὁ ἄφωνος ἐκ Τεγέας εἰς Μυσίαν ἥκων.

Μύσαι memorantur Harpocrationi in Ὀργεῶνας, sed μυσοὺς reponi jubent Meursius & Maussacus, qvod confirmat Svidas eadem voce.

Νεανίσκοι. Athen. Hesych.

Νέμεα. Catalog.

Νηρεύς. Hesych.

Νηρηΐδες. Schol. Euripidis ad Phœniss. Pindari Nemeonic. Od. 6. Hesych.

Νιόβη. Strabo Lib. XII. Hephæstio Enchirid. Aristot. c. 17. Poëtic. Hesych. Anonymus auctor vitæ Æschyli & Scholiastes Aristoph. ad aves & ranas: Euripidis ad Phœniss. Æschyli ad Prometh.

Ξάντριαι Schol. Æschyli ad Eumenid. Svid. in ὀκτώπουν.

Οἰδίπους Eustratius III. ad Ethic. Nicomach.

Ὅπλων κρίσις, Respicit Aristot. c. 23. Poëtic. laudat Stob. & Scholiastes Sophoclis ad Ajacem. Aristophanis ad Acharnenses.

Ὀρεστία tetralogia tragœdiarum Æschyli acta Olymp. LXX. 2. Schol. Aristophanis ad ranas v. 1153. Τετραλογίαν φέρουσι τὴν Ὀρεστίαν αἱ διδασκαλίαι, Ἀγαμέμνονα, Χοηφόρους, Εὐμενίδας, Πρωτέα σατυρικόν. Ἀρίσταρχος [lege Ἀρίσταρχος] καὶ Ἀπολλώνιος τριλογίαν λέγουσι χωρὶς τῶν σατυρικῶν.

Ὀστολόγοι. Athen.

Παλαμήδην qvoqve vel Ναύπλιον inter Æschyli δράματα fuisse suspicatur Gatakerus, ex loco qvodam Athenæi.

Πεν-

Πενθεύς. Catalog. & Galenus I. in 6. Epidem. T. 5. p. 455.

Περραιβοὶ, Περραιβίδες. Hesych. Athen.

Πηνελόπη. Etymol. M.

Ποικίλα χρώματα. Svid. in Κάλαϊς, nisi locus est corruptus, perinde ut alter in καλλη, ubi Æschylus in ποικίλοις κάλλεσι allegatur.

Πολυδέκτης. Catalog.

Προμηθεὺς πυρκαεὺς Polluci memoratur: Ab eo non diversus est πυρφόρος laudatus Gellio Lib. XIII. c. 18. & in Catalogo Anonymi recensitus. Vide Gvil. Canterum Lib. VII. c. 21. novar. lect.

Προμηθεὺς λυόμενος Strabo Lib. I. Dionys. Halic. Lib. I. antiqvitt. Stephanus in ἄβιοι, Hyginus Poëtic. Astronom. Lib. II. cap. 6. Hesych. Athen. Scholiastes Apollon. ad Lib. IV. Arrianus in periplo Ponti Euxini. Ex hoc dramate H. Stephanus depromtos esse conjicit Æschyli versus, qvos de Prometheo laudat Strabo Lib. IV. & alios item qvos adducit Galenus comment. I. in sextum ἐπιδημιῶν Hippocratis, qvanqvam ibi [memoriæ ut videtur vitio] allegat Prometheum Æschyli δεσμώτην. Vide & qvæ de Ciceronis loco notavi suprà, ubi de edito Æschyli Prometheo.

Προπομποί. Hesych.

Πρωτεὺς Σατυρικός. Hesych. Athen. Scholiastes Æschyli in argumento Agamemn. atqve inde Scaliger in descriptione græca Olympiadum ad Olymp. LXXX.* 2. Vide qvæ supra inter editas Æschyli tragœdias in Eumenidibus.

Σαλαμίνιαι sive Σαλαμίνιοι. Perperam apud Hesychium duobus in locis Σαλαμῖνι.

Σατυρικὰ δράματα qvinqve Æschylum docuisse auctor est anonymus Græcus, qvi vitam ejus scripsit. Horum nomina habes supra in λεων. Utrum vero tanqvam singulares Tragœdiæ & ab aliis diversæ memorandæ sint Σατυρικὸς ex Hesychio, & Σάτυροι ex Pausaniæ Corinthiacis, cum doctissimo Gatakero jure dubites, imo non esse, ne dubites qvidem.

Σεμέλη ἢ ὑδροφόρος. Catalog. Hesych.

Σίσυφος δραπέτης Catalog. Laudant etiam Sisyphum Æschyli Ælianus XII. 5. animal. Erotianus in διοπῶ & Pollux.

Σίσυφος πετροκυλιστής, qvod nomen dramatis corruptè legitur apud Hesychium

* Olympiade LXXX. jam obierat Æschylus, itaqve ad illam non magis qvadrat tempus acti hujus dramatis, qvam ad Olympiadem XXVIII qvæ in græco Agamemnonis argumento designatur, illâ enim Æschylus natus nondum erat.

ſychium in Σίσυφος. Integrum in Catalogo Anonymi, & apud Euſtratium III. 1. ad Ethic. Nicomach.

Σφίγξ. Athen. Heſych. Scholiaſtes Ariſtoph. ad ranas.

Τήλεφος. Heſych. Clemens Alex. 4. Strom. Scholiaſtes Comici ad ranas.

Τοξότιδες ſ. Τοξόται. Antigonus Caryſtius hiſtor. paradox. *c. 127. Euſtratius ubi ſupra, Heſych. Plutarch. in amatorio & Lib. de profectus indiciis.

Τροφοὶ Heſych.

Ὑδροφόρος ſive Σεμέλη, qvam vide.

Ὑψιπύλη. Heſych. Scholiaſtes Apollonii ad Lib. I.

Φιλοκτήτης Ariſtot. c. 22. Poetic. Athen. Schol. Ariſtophanis ad ranas. Plutarches Lib. de tranqvillitate. Dio Chryſoſt. diſſ. 52. Scholiaſtes Sophoclis in Philoctetæ argumento. Svid. in ἔνθ' οὔτε μικρὸς ἄνεμος οὔτ' ἐκ πολλῶν ἐᾷ, qvo proverbio utitur etiam Ariſtænetus Epiſt. 27.

Φινεὺς, Athen. Scholiaſtes Æſchyli in argumento Perſarum & inde Scaliger deſcript. Olympiadum ad Olymp. LXXVI. 4.

Φωσῖοται, Pollux.

Φορκίδες. Eratoſthenes cap. 22. Cataſteriſm. Hyginus II. 12. poetic. Aſtronom. Athenæus. Videtur reſpicere Ariſtoteles c. 18. Poetices.

Φρύγες ἢ Ἕκτορος λύτρα. Pollux VII. ſect. 131. Corrupte apud Heſychium in ἀγαστά, legas, Αἰσχύλος Φράζει, pro Αἰσχύλος Φρυξί. De hac Æſchyli fabula conſulendus Caſaubonus ad Athenæum Lib. 1. c. 19. & qvæ ſupra in Ἕκτορος λύτρα.

Φρύγιοι, tamqvam diverſum a ſuperiore drama ab Anonymo recenſetur in Catalogo.

Ψυχαγωγοί. Pollux, Heſych. Svid. in σταθεῖσιν, Schol. Apollonii ad Lib. III. & Homeri ad Odyſſ. λ. Ariſtophanis ad ranas. Cæterum pro ψυχαγωγοῖς, ψυχαγωγίαν habet idem Anonymus in Catalogo.

Ψυχοστασία, Ponderatio animarum Hectoris ac Pollucis, (argumento petito ex Iliad. XXII.) pro qva ἰσοστάσιον infelici conjectura reponit Reineſius p. 124. Variar. lect. Neqve enim Plutarchus tantum Lib. de audiendis Poetis, & Pollux IV. ſect. 130. Sed Anonymus qvoqve in Catalogo & Heſychius drama hoc commemorat, etſi apud iſtum duobus in locis legitur ψυχοστασίαι in voce ἀπαιδεῖται & ἀμφιβάτας.

VIII. Præterea Æſchyli ἐλεγεῖα laudantur a Theophraſto Lib. IX. Hiſtor. plantar. cap. 15. & Plutarcho Lib. I. Sympoſ. qv. 10. ut Plinium XXV. 2. & Svidam omittam. Ex his Elegiis Stanleius p. 707. ad vitam Æſchyli, ſuſpicatur petitum eſſe tetraſtichon, qvod ſub ejus nomine legitur

* Locum Æſchyli ab Antigono allegatum emendat Salmaſius p. 669. ſeq. ad Solinum, edit. Pariſ.

tur in Anthologia Lib. III. c. 5. in eos qvi ad Marathonem occubuere. In eâdem qvam dixi vita auctor Anonymus refert Æschylum à Simonide, cujus in eodem Anthologiæ loco versus qvidam hujus argumenti leguntur, superatum Elegiaco carmine *εἰς τοὺς ἐν Μαραθῶνι τεθνηκότας*, qvod Æschyli dictio longius abesset à tenuitate illâ & *λεπτότητι* qvam Elegia reqvirit. *Paana in Apollinem* rogatus componere à Delphis, id facere renuit, qvod jam exstaret alius Pæan vetustior auctore *Tynnicho* * celebris, qvi cum suo si conferatur, velut antiqvæ imagines cum recentibus, fore, ut minus forte artis atqve elegantiæ, verum plus sanctimoniæ & dignitatis habere videretur. Porphyrius de abstinendo ab animatis Lib. II. sect. 18. *Τὸν Αἰσχύλον, φασὶν, τῶν ἀδελφῶν ἀξιέντων εἰς τὸν Θεὸν γράψαι παιᾶνα, εἶπεν ὅτι βέλτιστα Τυννίχῳ πεποίηται, παραβαλλόμενον δὲ τὸν αὐτοῦ πρὸς τὸν ἐκείνου, ταὐτὸν πείσεσθαι τοῖς ἀγάλμασι καινοῖς πρὸς τὰ ἀρχαῖα. Ταῦτα γὰρ καίπερ ἁπλῶς πεποιημένα, θεῖα νομίζεσθαι, τὰ δὲ καινὰ περιέργως ἐργασμένα θαυμάζεσθαι μὲν, Θεοῦ δὲ δόξαν ἧττον ἔχειν.* Si Romulum Amasæum Pausaniæ interpretem audimus, Æschylus in limine carminis *de pugnâ Marathoniâ* suum & Patriæ nomen commemoravit. Sed verborum Pausaniæ Lib. I. Attic. p. 49. longè alius est sensus, ut animadversum Joachimo Kühnio in notis ad Pausaniam, & clarissimo Bælio p. 1168. Dictonarii, edit. secundæ. Nempe Æschylum sibi ipsimet composuisse Epitaphium, & in eo nihil commemorasse qvàm nomen suum, Patriamqve, & qvod ad Marathonem fortiter pugnavit.

IX. Jam dicendum mihi est de Æschyli editionibus. Primus omnium *Aldus Manutius* Tragœdias Æschyli Græcè publici juris fecit Venetiis 1518. 8. sed parum emendatè, atqve ita ut Agamemnonis postrema pars cum Choëphoris capite mutilis confusa, pro unâ fabulâ exhiberetur Agamemnone: ut etiam fecit Aldum secutus *Adrianus Turnebus*, qvi Græcè & ipse Æschylum elegantissime excudit, multaqve passim in tribus præcipuè prioribus Tragœdiis castigavit, ex MS. codice *Æmarii Ranconeti*, Paris. 1552. 8. adjuncto variarum lectionum Elencho. Eôdem A. 1552. Venetiis in 8vo. *Franciscus Robortellus* non tantū Æschylum emendatius vulgavit, adjectis suis & *Mich. Sophiani* castigationibus, versus ac personas distinxit, Agamemnonis, qvam solam habebat partem postremam & Choëphoras distinctè ex MS. recensuit: sed & *scholia vetusta* in Æschylum ex MS. codd. collecta primus vulgavit, separatô volumine in 8. *Petrus* inde *Victorius*, ille tot veterum scriptorum Græcorum latinorumqꝫ Æsculapius felicissimus, Agamemnonē integram primus exhibuit duobus ex codicibus MSS. ex iisdē aliisqꝫ totum Æschy-

* Tynnichi Chalcidensis pæanem usqveqvaqve illis temporibus decantatum laudat Plato in Jone pag. 362. Apud Porphyrium male qvidam codices habent Phrynichum pro Tynnicho.

Æschylum castigavit, Scholiaqve Græca in plurimis locis locupletata & emendata exhibuit. Plurimum tribuit his scholiis Victorius, * qvorum jam apud Eustathium Homeri interpretem magna fuit auctoritas. Neqve dubium videtur, plerasqve illorum particulas esse justorum commentariorum, qvibus veteres Grammatici Æschylum olim explanarant. Usus est Victorius eximio MSto codice, in qvo præter Æschylum Sophocles & Apollonii Argonautica cum scholiis græcis continebantur. In hac Victorii editione per singulas paginas Tragici verbis subjecta & luculentis typis exscripta prostant operâ *Henrici Stephani* 1557. 4to. Sed & hic ipse Stephanus eruditas suas in Æschylum castigationes editioni eidem subjecit pag. 356. testatus se qvindecim Poëtæ exemplaria manu exarata inspexisse partim Venetiis partim Florentiæ, partim Romæ, & Neapoli, sed in qvorum bona parte tantum primæ tres tragœdiæ haberentur. Deniqve easdem Æschyli septem tragœdias, sine scholiis, Græcè vulgavit *Gvil. Canterus*, Antwerpiæ apud Plantinum Ao. 1580. 12mo. qvâ in editione non tantùm plura longe menda sublata sunt, sed & carminum ratio primum perspicue explicata habetur. Latina prosâ reddere Æschylum ausus est impar planè huic conatui *Johannes Sauromannus* ** Silesius, cujus interpretatio ex officinâ Oporini prodiit Anno 1575. 8vo. *Si modo interpretatio dicenda est* [verba Stanlei agnoscis] *in qvâ vix ullibi reperiatur sensus: nemo, qvi legerit, dicet secus.* Barthius etiam Lib. XI. Adversar. c. 1. qværitur *tam stupidè* latine redditum esse, *ut nesciat, an summo studio qvis laborans possit pejori modo, qvod non capit, interpretari.* Adjunctam tamen hanc translationem Æschylo videre est in corpore Græcorum Poëtarum tragicorum, Comicorum, Lyricorum & Epigrammatariorum, qvod Græcè & Latinè editum est Genevæ Ao. 1614. fol. Cæterum egregios *Gvil. Canteri* & *Isaaci Casauboni* conatus, qvorum ille in prolegomenis ad Æschylum, latinam versionem, hic in notis ad Lib. I. & V. Strabonis, novam editionem Æschyli cum notis pollicitus est, fata interceperunt. Benè tamen

* En ejus verba præfat. in Æschylum: *Ut libere loqvar qvod sentio de scholiis iis qvæ in tres nobilissimos Tragicos circumferuntur, puto hæc qvæ in Æschylum leguntur in vetustissimo præsertim nostro exemplari, meliora cæteris & eruditiora esse, primasqve ipsis libenter detulerim: Secundas vero Sophocleis, & illis maxime qvæ Romæ primùm separatim excusa fuerunt, nam ipsa postea crebere operâ cujusdam qvi magis numerum augere voluit qvàm intelligentiam ejus Poëtæ adjuvare studuit, immiscuit enim cum ipsis nonnulla, doctrina & acumine priorum illorum indignissima. Qvæ in septem Euripidis tragœdias declarationes editæ sunt, minores multo, inferioresqve doctrina esse existimo.*

** *Saurabius* vocatur in Catalogo librorum ab Oporino excusorum.

men se habet, qvod Studiosorum manibus teritur editio Æschyli luculenta Londinensis, curante Viro Clariss. *Thoma Stanlejo* A. 1663. fol. In hâc contextus Poëtæ emendatè ex Canteri editione, & typis nitidis ac majoribus descriptus exstat: subjuncta sunt ad imum cujusqve paginæ Græca Scholia descripta ex editione Victorii & ad tres primas tragœdias ex MS. Barocciano locupletata, novis etiam Scholiis Græcis adjectis ex codice MS. qvem Seldenus ipsi utendum dederat Arundelianô. Singulis paginis ex adverso respondet recens latina prosaria Stanlei versio, elegans ac perspicua, tùm ad calcem voluminis leguntur ejusdem Stanlei in vitam Æschyli & septem Tragœdias notæ eruditæ, & ex deperditis Æschyli tragœdiis * fragmenta, notis illustrata. Neqve in hâc editione desiderantur priorum editionum præfationes, Turnebi, Robortelli, Victorii, Canteri: nec Variæ lectiones ab iisdem collectæ, novisqve ex codice Barocciano & Arundelianô auctæ, neqve Henrici Stephani in Æschylum castigationes: sed & sententias ex Æschylô collectas & à Cantero in sua Tragici editione, atqve ab Hugone Grotio in Sententiis Tragicorum & Comicorum Græcorum latinis versibus redditas Stanleius exhibuit. Idem dicitur prætereà ab eô tempore parasse amplissimos in Æschylum commentarios ** octo volumina in folio complentes, qvi unâ cum aliis viri docti ineditis scriptis manu exarati exstant apud Johannem Morum Episcopum Norvicensem. *Johannis Aurati ἀνεκδότους* in Æschylum glossas memorat, & apud Is. Vossium evolvisse se testatur vir Illustris doctrinæ *Ezechiel Spanhemius* ad Callimachum p. 535. à qvo ipso jam dudum est, qvod novam & eximiam lucem Æschylo afferendam ex promisso flagitant & impatienter exspectant eruditi. Christophorus Hendreichius fallitur cum in pandectis Brandenburgicis tradit à Johanne Meursio Lugd. Bat. 1619. & à Joh. Fichtelio Lubecæ, Æschylum emendatiorem vulgatum fuisse. Barthius Tom. 3. ad Statium p. 869. testatur se habuisse Æschyli Prometheum, septem ad Thebas & Persas MSS. cum scholiis, *qvorum* inqvit *collatione ad Stephani & Canteri exemplaria, multa loca illustriora fieri poterunt.*

Mmmm X. Reli-

* Iniqvissima est suspicio viri docti, qvi in præfatione ad tomum decimum thesauri Antiqvitatum Græcarum, Stanleium de fragmentis hisce plagii in Meursium commissi arguit.

** Vide Stanlei vitam novæ editioni Historiæ ejus Philosophicæ præmissam, Acta Erudítor. Anni 1702. pag. 46. & Catalogum MS. Bibliothecarum Angliæ & Hiberniæ T. 2. pag. 378.

X. Reliqvum est ut hoc loco subjiciam Catalogum Scriptorum in Scholiis Græcis ad Æschylum * allegatorum, ex editione Londinensi:

Æschylus ἐν Ξαντρίαις. Eum 26.
Alcæus. Theb 404. Pers 349.
Anacreon. Pers. 41.
Andron Halicarnassensis. Pers 185.
Antimachus. Theb. 169. 553.
Apollonius. Prom. 836.
Archilochus. Prom. 617.
Callimachus. Prom. 367. Cho. 436. Eum. 21. 30.
Callistratus ἐν δευτέρῳ περὶ Ἡρακλείας. Pers. 941.
Dionysius ὁ περιηγητής. Prom. 788.
Draco. Theb 303.
Epaphroditus ἐν ὑπομνήματι Καλλιμάχου αἰτίων, β'. Eum. 2.
Epicharmus. Eum. 629.
Epicurus. Prom 625.
Euphorion. Pers. 649.
Eupolis Comicus ἐν Μαρικᾷ. Pers. 65.
Euripides. Theb. 103. 275. 781. Pers. 181. 716. Cho. 149. Eum. 47. 276. Supp 322.
Hellanicus. Pers. 778.
Herodianus. Eum. 189.
Herodotus. Pers. 150.
Hesiodus Prom. 792. Agam. 185.
Homerus, sæpius.
Lycophron Theb. 170.
Mnaseas. Pers. 747.
Pindarus. Prom. 367. 788. 889. Cho. 323. Eum. 2. 11. Sup. 1078.
Pittacus. Prom 886.
Plato. Theb. 599.
Psalmi ** locus, ἐμνήσθην τοῦ Θεοῦ καὶ εὐφράνθην. Agam. 171.
Rhianus. Theb. 169.
Simonides. Cho. 323.
Sophocles. Pers. 181.
ἐν Ξοανηφόροις. Theb. 310.
Τηρεῖ Prom. 128.
Sophron. Cho. 294.
Timoxenus ἐν τῷ περὶ Λιμένων. Pers. 302. Lege Τιμοσθένης περὶ Λιμένων, jubente Casaubono ad Strabonis IX. p. 181.

* Non est horum scholiorum auctor *Demetrius Triclinius*, qvanqvam & hunc in Æschyli τοὺς ἑπτὰ ἐπὶ Θήβαις scripsisse constat ex ejus scholiis ad Sophoclem, Oedip. Tyr. v. 21. & Antigonen. v. 1020.

** Addit Scholiastes: ταῦτα δ' ἄγαν ἐστὶν εὐσεβῆ, *sed hæc sanctiora sunt*, qvam ut huic nempe congruant loco.

CAPUT

CAPUT XVII.
De SOPHOCLE Tragico.

Sophoclis ætas, vita & institutum non Trilogiis neqve Tetralogiis sed singulis Tragœdiis certandi. 1. *De septem ejus Tragœdiis qvæ exstant.* 2. *Catalogus Tragœdiarum Sophoclis deperditarum, cum variis observationibus.* 3. *Alia ejus scripta deperdita.* 4. *De Scholiastis, versionibus & editionibus hujus Tragici.* 5. *Catalogus scriptorum in Scholiis græcis ad Sophoclem allegatorum.* 6.

I.

SOPHOCLES Sophili * F. Coloneus, Atheniensis, ex nobili ut videtur familia, natus est Olymp. LXXI. 2. Archonte Philippo, anno ** post Æschylum XXXI, ante Euridem XV, cum qvorum utroqve deinceps Tragœdiis certavit, perinde ut cum Aristea, Chœrilo, Jophonte filio, aliisqve. A *Lampro* *** Musicam & saltandi artem teste Athenæo Lib. I. pag. 20. ab *Æschylo* Poëticam edoctus, ingenio suo non parum decoris addidit Tragœdiæ. Juvenis adhuc vix sedecim annorum & formæ pulcherrimæ, post Victoriam Salaminiam epinicium pæanem cithara prælusit desaltavitqve Atheniensibus [τοῖς παιωνίζουσι τῶν ἐπινικίων ἐξῆρχε] nudus & ungventis delibutus, ut Græco vitæ scriptori traditum est: sive ut alii apud Athenæum, vestitus. Ne vero in præsenti alia ab illo inventa atqve in usum versa jam memorem, [de qvibus auctor vitæ qvæ scholiis præmittitur & Plutarchus de defectu in virtute p. 79. & Svidas in τριταγωνιστής:] primus instituit, ut qvando per διδασκαλίας sive commissiones dramatibus esset de palma concertandum, non semper *trilogiis* sive ternis, ut ante à Thespide usqve vel *Tetralogiis* **** sive qvaternis [qvorum qvartum Satyricum]

* Fuit & circa idem fere tempus Sophilus Rhamnusius, pater Antiphontis Rhetoris, de qvo infra. Sophoclis Pater ab aliis vocatur *Theophilus* vel *Diphilus*, qvæ nomina cum Sophilo, idem sonant. Vide supra Lib. I c. XXIX. num. 8. Alius Sophocles Agrigentinus, qvem laudat Cicero lib. 3. in Verrem c 88.

** Auctor Vitæ Sophoclis, ait Sophoclem Æschylo juniorem annis XVIII seniorem Euripide, annis XXIV. Pro qvibus rationibus Æschylus natus fuerit Olymp. LXVII, 1. Euripides Olymp. LXXVIII qvod utrumqve aliorum scriptorum testimoniis refellitur. Svidas ait Sophoclem natum Olym. LXXIII. septemdecim ante Socratem annis. Effigiem ejus duplicem habes apud Fulvium Ursinum in elogiis Viror. doctor. p. 25. & in tomo secundo thesauri Antiqvitatum Græcar. Gronoviani tabula 62.

*** Eodem qvi Socratem docuit. Vide supra c. XV. num. 36.

**** Vide Svidam in Τετραλογία, & Laërtium III 56. ibiqve Menag. Jonsium Lib I. c. 16. tum Notas viror. doctorum ad Ælian. II. 8. & 30. Var. & Casaubonum de Satirica Poësi L. I. c. V.

cum) adversus qvaterna, sed singulis subinde tragœdiis contra singulas certarent Poetæ. Viginti qvinqve annorum fuerit, cum primus *ἐπεδείξατο*, sive ingenii sui opera publicavit, ut legas in Chronico Eusebii ad Olymp. LXXVII. 2.) Æschylumqve in tragico certamine vicit. Confer Plutarchum in Cimone p. 483. & Sam. Petitum III. 18. Miscell. Raro ipse docuit sua dramata, qvod voce tenui & parum firma esset. Victorias retulisse *duodeviginti*, tradit Diodorus Sic. Lib. XIII. pag. 222. auctor vitæ è Carystio, *viginti*, Svidas *viginti qvatuor*. Additqve vitæ scriptor *δευτερεῖα* sive secundas aliqvando tulisse, *τριτεῖα* autem sive tertias nunqvam. Sed & Ducem exercitus gessit cum Pericle, ab Atheniensibus delectus adversus Anæum Samiorum civitatem, annos natus LXV. Archonte Timocle Olymp. LXXXIV. $\frac{3}{4}$ anno undecimo ante bellum Peloponnesiacum, ut notat Aristophanes Grammaticus argumento in Antigonem. Vide & Plutarchum in Nicia pag. 533. Vitâ discessit nonaginta * annos natus Olymp. XCIII. 3. Archonte Callia, eodem qvo obiit Euripides, sed qvi septuagesimum vix annum attigit, & Sophocle** prior est defunctus. Confer Diodorum Sic. loco laudato, & notas ad Chronicon Marmoreum Arundelianum p. 225. edit. Prideausii. Dictum ejus qvo ætate provectus affirmavit se gaudere qvod jam libidines velut rabiosum qvendam effugis-

c. V. ubi etiam de qvatuor festis in qvibus dramata agebantur, 1) Panathenæis, mense Augusto. 2) Dionysiis in urbe, mense Aprili. 3) Chytris atqve Dionysiis veteribus, qvæ etiam *τὰ ἐν Λίμναις*, vel *Ἀνθεσθήρια* mense Martio, & 4) Dionysiis *κατ' ἀγροὺς* sive *Ληναίοις*, mense Januario sive potius, [ut Dacerio visum T. 2. ad Platon. p. 480.] sub extremum autumni. De his videri præterea potest Meursius in Græcia feriata & libro de Panathenæis [nam de Dionysiis qvidem intercidit] & Scaliger 1. de emendat. temporum p. 29. De qvinqve judicibus Poëtarum qvi in certaminibus hisce annuis Poëtas coronabant, consules Vossium 2. Inst. Poëtic. p. 55. & proverb. *ἐν πέντε κριτῶν γούνασι κεῖται*. Scholiastes Horatii ad hæc lib. 1. Sat. 10. *certantia judice Tarpa*. In aliisqvoqve urbibus certamina hujusmodi Poëtarum in usu fuisse, ut Mytilenæ, docet Plutarchus, Pompejo p. 641. qvi in Pythiis qvoqve Tragicos certasse refert lib. 5. cap. 2. sympos. De Satyricis Græcorum dramatibus consules Casaubonum libro de Satyrica poësi, & illustris Spanhemii prolegomena ad Juliani Cæsares Gallice à se redditos & eruditissimo commentario illustratos.

* Annos XCV. habet Lucianus in Macrobiis T. 2. p. 475.

** Thomas Magister in Euripidis vita: *Φασὶ γὰρ ἐπὶ τῷ ἀκούσματι τῆς Εὐριπίδου τελευτῆς τοὺς μὲν Ἀθηναίους πάντας πενθῆσαι. Σοφοκλέα γὰρ αὐτὸν μὲν καὶ φαιὸν ἐνδεδῦσθαι χιτῶνα, τοὺς δὲ ὑποκριτὰς αὐτοῦ ἀστεφανώτους τῷ τότε εἰσαγαγεῖν πρὸς τὸν ἀγῶνα. Sophoclem vero ajunt ipsum audita Euripidis morte, pulla amictum tunica, & Histriones suos sine coronis in certamen tunc temporis celebratum introduxisse.* Apud Athenæum vero XI. p. 508. *Δημοχάρης ὁ Ῥήτωρ ἐν τῷ ὑπὲρ Σοφοκλέους πρὸς Φίλωνα* male redditur: *in libro de Sophocle ad Philonem*, intelligitur enim oratio pro Sophocle contra Philonem scripta.

fugiſſet Dominum ac crudelem, è Platonis I. de Rep. repetunt Ammianus XXV. 4. Cicero Catone Majore, Stobæus, itemqve alii. De genere mortis & aliis ad vitam moresqve Sophoclis ſpectantibus, ſepultura item [de qva Plinius VII. 29. Hiſt. Pauſanias Atticis, & auctor vitæ Soph.] multa Gyraldus dialogo VII. de Poëtis. Qvemadmodum laudes ejus itemqve cenſuræ legi poſſunt apud Bailletum in judiciis eruditorum de Poëtis cap. CXIII. Filii Sophoclis fuere Jophon, Leoſthenes, Ariſton, Stephanus, & Meneclides. Ex qvibus Jophon Tragœdiis qvoqve ſcriptis nomen ſibi comparavit, perinde ut avi veſtigiis inſtitit nepos cognominis, Sophocles Ariſtonis F. Sophoclis inprimis ſtudioſus fuit Polemo Philoſophus, qvi eum Ὅμηρον τραγικὸν, perinde ut Homerum ἐπικὸν Σοφοκλέα dicere ſolebat teſte Laërtio IV. 20.

II. *Ex Tragœdiis Sophoclis exſtant hæ ſeptem:*

1. ΑἼΑΣ ΜΑΣΤΙΓΟΦΟΡΟΣ, *Ajax flagellifer* ſive *lorarius*, de qvo Tzetz. Chil. 3. hiſt. 76. Hæc fabula, cujus titulus apud Dicæarchum * teſte Sophoclis Scholiaſte fuit Αἴαντος θάνατος, ſeorſim cum verſione *Joh. Loniceri* & eruditis *Balth. Stolbergii* Profeſſoris Witebergenſis obſervationibus edita eſt Witeb. 1668. 8. Elegantiſſimo carmine latino tragico reddidit *Joſephus Scaliger* Pariſ. apud Morell. 1573. 4. qvod legitur etiam ad calcem poematum Julii Cæſ. Scaligeri ap. Commelin. 1600. 8. & inter Joſephi Scaligeri poſthuma ab Iſ. Caſaubono edita Pariſ. 1610. 4. tum inter poëmata ejusdem junctim vulgata à P. Scriverio Lugd. Bat. 1615. 12. Græce cum *Joachimi Camerarii* proſaria verſione & *Georgii Rotalleri* poëtica Metaphraſi occurrit in H. Stephani tragœdiis ſelectis. Noviſſime vidit lucem Ajax & Electra Sophoclis nova verſione donatæ, ſcholiisqve veteribus tam vulgatis qvàm nunqvam antea editis, notisqve perpetuis illuſtratæ à *Thoma Johnſon* A. M. qvi varias etiam lectiones addidit. Oxon. 1706. 8. Univerſarum tragœdiarum, non Sophoclis modo, ſed omnium qvotqvot exſtant, hæc princeps eſt, judice *Francisco Hedelino* Albiniaci Abbate, in examine Ajacis Sophoclei ad regulas theatri, edito ad calcem operis ejusdem ſcriptoris, cui titulus: *Pratique du Theatre*.
2. ΗΛΕΚΤΡΑ, *Electra*, habetur in Tragœdiis ſelectis H. Stephani cum verſione proſaria *Viti Winſemii*, à *Franciſco Porto* locis qvibusdam recognita, & Metaphraſi Poëtica *Georgii Rotalleri*. A. 1567. 12. Idem Stephanus Græcæ ſuæ Sophoclis editioni ſcholiis Græcis ornatæ ſubjecit *Joach. Camerarii* in Sophoclem notas, atqve in his pag. 50. Aja-

* Dicæarchus teſte Sexto Empirico L. 3. contra Mathem. c. 1. ſcripſerat ὑποθέσεις τῶν Εὐριπίδου καὶ Σοφοκλέους μύθων ſive *tragœdiarum Sophoclis & Euripidis argumenta.*

Ajacem lora gestantem, & p. 83. Electram ex ejusdem Camerarii prosaria versione. De *Thomæ Johnsoni* Angli nova versione & notis jam dixi in Ajace. Vetus *Atilii* translatio, qvi Sophoclis Electram optime scriptam male vertisse dicitur apud Ciceronem 1. de finibus, pridem intercidit. Mentio ejus apud Sveton. in Julio c. 84. Electram & Oedipum Tyrannum prosa Gallica luculenter expressit additis notis Criticis & examine secundum leges theatri, *Andreas Dacerius* Paris. & Amst. 1693. 12.

3. ΟἸΔΊΠΟΥΣ ΤΎΡΑΝΝΟΣ, *Oedipus Tyrannus*, Aristoteli inprimis probatus, licet à Rapino in observationibus Poëticis aliqvot in locis reprehensus. Hoc dramæ docenti Sophocli prælatus fuit Philocles, ut testatur Scholiastes in argumento. Latino carmine reddidit *Brandinus Gvalfreduccius*, & separatim edidit Romæ 1622. 12. Ajax, Electra & Oedipus Tyrannus cum glossis Græcis interlinearibus perpetuis ineditis fuit in Bibliotheca Renati Moreau, teste Labbeo Bibl. nov. MSS. p. 213. Hunc Sophoclis Oedipum in suo Oedipo secutus est *Seneca* Tragicus. Gallica prosa vertit & notis illustravit *Andreas* * *Dacerius*, ut jam in Electra dixi. Italice transtulit *Ursatus Justinianus* Patricius Venetus, Vicentiæ Ao. 1558. Ab Academia Olympicorum publice actum refert Gvaldus in vita Vincentii Pinelli p. 363. editionis Batesianæ. Ad qvædam præsentis dramatis loca conferes ubi lubebit Sam. Petitum. Lib. I. Obs. c. 10.

4. ἈΝΤΙΓΌΝΗ, *Antigone* seorsim edita & illustrata est à *Matthæo Dressero* Lips. 1657. 8. Habetur etiam in Tragœdiis selectis H. Stephani cum versione *Viti Winsemii*, recognita per *Franciscum Portum*, & poëtica *Georgii Rotalleri* Metaphrasi. Hoc drama auctori suo fatale fuisse fertur, sive [ut è Satyro Peripatetico narrat auctor vitæ Sophoclis] qvod inter recitandum eam extinctus est, cum longiorem periodum spiritu continenti absolvere instituisset, sive qvod ex illa coronatus victor, gaudium ferre non potuit. Alii tamen admiratione hujus dramatis Athenienses Sophoclem strategum creasse referunt Anno post actam Antigonem Olymp. LXXXIV. 4. Confer Sam. Petitum III. 18. Misc. Alii deniqve uvâ passa gustata præfocatum narrant, ut Simonides ** in Epigrammate, Sotades & alii.

ΟἸΔΙ-

* Nonnulla versionis Dacerianæ (ut ut perelegantis) loca non absurde reprehendit *Godfridus Olearius* in programmate edito Lipsiæ A. 1699.

** Epigramma Simonidis (non prisci illius qvi Olymp. LXXVIII. atqve adeo ante Sophoclem obiit, sed junioris cujusdam, occurrit in Anthologia Lib. III. cap. 25.

Ἐσβέσθης γηραιὲ Σοφόκλεες, ἄνθος ἀοιδῶν,
Οἰνωπὸν βάκχου βότρυν ἐρεπτόμενος.

ΟἸΔΊΠΟΥΣ ἘΠῚ ΚΟΛΩΝῷ. *Oedipus Coloneus*, qvam senex * admodum & patriæ gratificaturus [erat enim & ipse ut dixi è populo Atticæ Coloneo] docuit. Hic Oedipus δεύτερος appellatur ab Eustathio ad Iliad. θ'.

6. ΤΡΑΧΙΝΙΑΙ. *Trachiniæ*, è qvibus expressus *Senecæ* Tragici Hercules Oetæus. Gallico carmine donavit Jo. Antonius Baysius.

7. ΦΙΛΟΚΤΗΤΗΣ. *Philoctetes* (divinum drama judice Joh. Scaligero) separatim excusus est cum glossis Græcis, & pereleganti Metaphrasi *Q. Septimii Florentis Christiani* Paris. 1586. 8. Integer titulus hujus fabulæ Φιλοκτήτης ὁ ἐν Λήμνῳ. De illa videndus Dio Chrysostomus Diss. 52.

III. Sophoclis ** tragœdiæ deperditæ hæ sunt, observatæ ab Isaaco Casaubono ad Athenæum Lib. VII. cap. 4. Johanne Meursio in opusculo de Æschyli, Sophoclis & Euripidis Tragœdiis, Lugd. Bat. 1619. 4. & T. 10. Antiqvitatt. Græcar. Clarissimi Gronovii: & ab Hugone Grotio in excerptis Tragicorum, qvibus nostræ qvædam. & Thomæ Gatakeri observationes accedunt, ex Adversariorum posthumorum capite 10.

Ἄδμητος Sophoclis, persona in dramate est, non dramatis titulus apud Plutarchum p. 417. de Oraculor. defectu aliosqve.

Ἀθά-

* Vide Cic. in Catone majore c. 7. Valerium Max. VIII. 7. Lucianum Macrobiis p. 475. Plutarch. Libro num seni gerenda Resp. p. 785. Apulejum Apolog. Hieron. Epist. 2. ad Nepotian. Schol. Comici ad Ranas v. 73. P. Victorium XXXVI 14. Var. Lect.

** Περὶ τῶν Σοφοκλέους μύθων qvinqve libros olim scripserat Philochorus Atheniensis teste Svida in Φιλόχορος. Cæterum recte notat Samuel Petitus ad leges Atticas p. 71. sq. Sophoclis junioris & Jophontis fabulas veterum qvorundam confusione & negligentia etiam tributas fuisse Sophocli majori. qvi non plures qvam LXVI. docuit. Svidas tamen CXXIII. ad eum referre non veretur, additqve plures etiam illi adscribi ex qvorundam sententia. Et sane Anonymus scriptor Græcus. qvi vitam Sophoclis tradidit CXXX. dramata ab eo scripta refert, inqve his XVII. spuria esse pronunciat, auctorem laudans sententiæ suæ Aristophanem Grammaticum. *Sophocles vero junior*, majoris ex Aristone nepos, dramata XL. ab aliis falso XI. docuisse apud Svidam dicitur, & elegias itidem composuisse. Diodorus Sic. ad Olymp. XCV 4. Lib. XIV. p. 278. ἐν ᾗ ταῖς Ἀθήναις Σοφοκλῆς ὁ Σοφοκλέους τραγῳδίαν διδάσκειν ἤρξατο, καὶ νίκας ἔσχε δυοκαίδεκα. Idem Svidas præterea *Sophoclem tertium* hoc nomine Tragicum & Lyricum laudat nostri ἀπόγονον, clarum μετὰ τὴν πλειάδα ætate Ptolemæorum, cujus ait fuisse dramata XV. Alius denique fuit Sophocles, cujus edictum adversus Philosophos, contra Philonem defendit Rhetor Demochares, teste Athenæo. Confer de hoc Jonsium pag. 94. sq.

Ἀθάμας ά. Hesych. Forte etiam apud Harpocrationem in ἐπίπλον pro ἀκάμαντι legendum ἀθάμαντι. Et laudatur Sophoclis Ἀθάμας etiam Scholiastæ Pindari ad Pythionic. Od. 4. Vide & Apostolium XIII. 46. proverb.

Ἀθάμας. β΄. Hesych. & Schol. Aristophanis ad Nubes.

Αἴας λοκρὸς. Svid. in σπολὰς, Scholiastes Sophoclis in Argumento Ajacis flagelliferi. Aristides Apologia 2. contra Platon. T. 3. p. 477. ubi notat versum vulgatum σοφοὶ τύραννοι τῶν σοφῶν συνουσίᾳ non Euripidis esse, ut Plato in Theage p. 240. sed Sophoclis ex Ajace Locro, qvod monet etiam Gellius XIII. 18. ubi pro Plato *in Theæteto* legendum *in Theage.* Fortassis vero apud Euripidem & Sophoclem eadem sententia lecta est, notante Zenobio V. 98. prov. Post Platonem sane Euripidi illam tribuunt Themistius, Stobæus aliiqve. Sic Æschylo tribuit Libanius T. 1. p. 461. versum, qvi legitur in Euripidis Oreste.

Αἰγεὺς sive qvæ e Stephani Byz. non bene constituto loco incerta Casauboni conjectura est, Αἰγεὺς ἐκλυόμενος. Hesych. in ταύρειον στόμα, Pollux, Stephanus in χώρα, Athenæus, Schol. Pindari Pyth. Od. 2. & ante hos Strabo Lib. IX. Ejus fabulæ argumentum divinare licet è Plutarchi Theseo, ut docet Casaubonus III. 24. ad Athenæum, qvem vide.

Αἴγισθος. Hesych.

Αἰθίοπες. Athen. Hesych.

Αἵμων ὁ Σοφόκλειος. apud Aristotelem Poëtic. non est dramatis nomen sed personæ in Antigone..

Αἰχμαλώτιδες. Stephanus Byz. Pollux. Hesych. Etymol. M. in φαῦλος, Schol. Aristophanis ad ranas.

Αἰχμάλωτοι. Hesych. Schol. Nicandri ad Theriaca, Aristophanis ad ranas, Pollux X. sect. 190.

Ἀκάμας. vide supra in Ἀθάμας.

Ἀκρίσιος. Hesych. Stob. vide & infra in Λαρισαῖοι.

Ἀκύριοι. vide infra in Σκύριοι.

Ἀλέαδαι Ælian. VII. 39. animal. Hesych. Stob. Erotianus in καλεφρόνες, ubi male legas: Sophocles in Ἀχαιάδῃ. Vide & infra Ἀλευάδαι.

Ἀλεξάνδρα vel Ἀλέξανδρος. Hesych. in δύσαυλος & θηλάστριαι, Steph. in ἔφεσος Eustatius ad Iliad. έ. Rutgers. II. 1. Var. Lect.

Ἀλεύαδαι Clemens 6. Strom. p. 621. Alevadæ nobiles Thessali, Casaub. lect. Theocritic. c. 17. Vales. ad Sozom. p. 79. vide & paulo ante in Ἀλεάδαι.

Ἀλῆτες,

Ἀλήτης, ita enim apud Stobæum pro ἀλείτης legunt Caſaubonus & Meurſius. Incertum autem eſt, an *erronem* eo vocabulo denotare voluerit Sophocles, an *Aletam* Corinthi conditorem, â qvo urbis illius incolas Aletidas dictos referunt Strabo & Pindari Scholiaſtes.

Ἀλκμαίων. Porphyr. qv. Homeric. I. Heſych. in αἰνῶ & ἀραίας Stob. ſerm. 77. niſi locus ille depromtus ex Alcmæone Euripidis.

Ἄμυκος Σατυρικός. Athen.

Ἀμφιάραος Σατυρικός. Athen. Strabo Lib. IX. Heſych. Scholiaſtes Ariſtoph. ad ranas & veſpas. Erotian. in κατεφρόνεε & πέλον.

Ἀμφιτρύων. Heſych. Scholiaſtes Sophocl. ad Oedipum Colon.

Ἀμφιτρύων. β΄. Heſych. in ἐπενώτισε è Meurſii emendat.

Ἀνδρομάχη. Etymol. M.

Ἀνδρομέδα. Eratoſth. cap. 16. & 36. cataſteriſm. Phrynich. Athen. Poll. Heſych. Etymol. M. Scholiaſtes Theocr. Idyll. 9.

Ἀντηνορίδαι. Athen. Heſych. Scholiaſtes Sophcl. argumento Ajacis.

Ἀπανίς. Heſych. in ἀπάνθρωπος. Sed pro Απᾶνι Meurſius legit καπανεῖ, Johannes Vitus Pergerus in notis ad Heſychium editione digniſſimis ἁ Πανί. Qvamvis neqve Καπανεὺς Sophoclis, neqve Πὰν prior vel poſterior usqvam alibi apud veteres memoratur, qvod ſciam.

Ἀτρεὺς ἢ Μυκῆναι. Heſych. in ἐπισπάσει. Schol. Euripidis ad Hippolytum. v. 307. Fortaſſis Atreum Sophoclis reſpicit etiam Achilles Tatius Iſagoge ad Aratum.

Ἀχαιάδη. Vox corrupta apud Erotianum. Vide ſupra Ἀλέαδαι.

Ἀχαιῶν σύλλογος. Pollux, Schol. Pindari ad Iſthmionic. Heſych.

Ἀχαιῶν σύνδειπνος ſive σύνδειπνοι. Cic. ad Qvintum fratrem II. 16. Athen. Heſych. Stob.

Ἀχιλλέως ἐρασαί. Athenæus. Stob. Heſych. in ὀμμάτειος πόθος, Schol. Pindari Nem. Od. 3. & 6. Ariſtophanis ad Nubes, ranas & veſpas qvo poſteriore ex loco Caſaubonus colligit drama hoc fuiſſe Satyricum. Scholiaſtes Apollonii Lib. IV. Zenobius & alii in ὁ παῖς τὸν κρύςαλλον.

Δαίδαλος. Pollux. Heſych. apud qvem male παιδάλῳ legitur in ἐσέφθηρ.

Δανάη. Heſych. Stob. Svidas in πεῖρα.

Διονυσιακός. Heſych. in θωχθείς. Caſaubonus negat ſe titulum hujus fabulæ ſatis capere: Gatakerum autem miror, cui non videtur titulus dramatis alicujus ſingularis innui, ſed tantum notari Tragœdia qvæ in Dionyſiacis celebritatibus vel certaminibus edita fuerit.

Δόλοπες. Heſych. & Etymol. M.

Nnnn Ἐλέ-

Ἑλένη. Schol. Ariſtophanis ad Eqvites.

Ἑλένης ἀπαίτησις. Strabo Lib. XIV. Erotianus in θράσει, Phœniſſ. Heſych. Confer Sam. Petitum Lib. I. Obſ. c

Ἑλένης ἁρπαγή. Schol. Sophoclis in argumento Ajacis.

Ἑλένης γάμος. Athen.

Ἐπὶ Ταιναρίοις. Athen. Heſych. in ἀλαλίαν, ubi male π

Ἐπὶ Ταινάρῳ σατυρικόν. Heſych. in ἀργέμων.

Ἐπίγονοι. Schol. Sophoclis ad Oedipum Colon. Cicero Oratorum, & 2. Tuſc. p. 188. ubi verſum ex Epigon mine Sophoclis prӕterito.

Ἐρασταὶ Ἀχιλλέως. Vide ſupra in Ἀχιλ. Schol. Sophoclis v. 473.

Ἐρεχθεύς Stob.

Ἔρις. Heſych. in εὔαγρος. Forte Ἶρις.

Ἐριφύλη. Clemens Alex. 6. Strom. p. 621. Stob.

Ἑρμιόνη. Euſtathius ad Odyſſ. δ.

Εὔμηλος. Harpocr. in καθελών Heſych. in ἄμαλος.

Εὐρύλαος. Parthen. c. 3. ἐρωτικῶν. Εὐρύπυλον qvoqve trag Sophoclis an alterius Tragici memorat Ariſtoteles c legendum Εὐρύλαος.

Εὐρυσάκης. Heſych. in ἀδόξαστον.

Ζωστῆρες. Pollux VII. 14.

Ἡρακλῆς σατυρικός. Pollux IV. 25. Heſych. Steph. Etym ubi male Ὀνομακλεῖ pro ἐν Ἡρακλεῖ. Fragmentum e Strabonem. Lib. X.

Ἠριγόνη. Etymol. M. in τοπάζειν. Erotian. in ὕποφρον u νη. Attii Erigonen fortaſſis ex hâc Sophoclis exp Caſaubonus.

Θαμύρας vel Θάμυρις. Anonym. in vita Sophoclis, Pol Lib. I. p. 20. καὶ τὸν Θάμυριν διδάσκων αὐτὸς ἐκιθάρισε ρισεν ὅτε τὴν Ναυσικάαν ἔθηκε.

Θεμιστοκλῆς Euripidis vel Sophoclis laudatur in Margini 119. Sed verſus qvi ibi afferuntur ex Euripidis Creſp Gatakerus obſervavit. Neqve qvisqvam veterum Sophoclis Themiſtoclem laudat.

Θησεύς. Svid. in ὀμπνιον νέφος.

Θυέστης ἐν Σικυῶνι ſive Σικυώνιος. Heſych. Stobæus Eclog. 29. Scholiaſtes Euripid. in Phæniſſ.

Θυέστης δεύτερος. Hesych.

Ἴαχος. Vide paulo infra Ἴναχος.

Ἰλίου ἅλωσις. Strabo Lib. XIII.

Ἴναχος. Dionysius Halic. Lib. I. p. 20. Athen. Pollux, Svid. in ἀράχνη Hesych. apud qvem in ἀλωπῶς male Ἰάχῳ pro Ἰνάχῳ. Scholiastes Apollonii Lib. I. Æschyli ad Prometh. Aristophanis ad Plutum, eqvites & aves.

Ἰνώ. Hesych.

Ἰξίων. Schol. Apollonii ad Lib. IV.

Ἰοβάτης. Hesych.

Ἰοκάστη. Eustachius. ad Odysseæ α´.

Ἰοκλῆς. Pollux X. 8.

Ἰόλαος. Schol. Comici ad Eqvites.

Ἱπποδάμεια. Stob. serm. 27.

Ἱππόλυτος. Arrian. Lib. I. c. 28. diss. Epictet.

Ἱππόνοος. Hesych. & Clemens 6. Strom. p. 621. ubi male codices qvidam ὑπόνου pro ἱππόνου.

Ἱππῶν. Pollux IV. 16. & Steph in ἄλεινος, licet Meursius utroqve loco ἱππόνου, rescribere jubet.

Ἶρίς Athen. Vide supra in Ἔρις.

Ἰφιγένεια. Aristot. c. 13. Poëtic. Athen. Stob. Erotianus in ὕποφρον, Svid. in πενθερά. Hesych. cui in voce ἀπαρθένευτα laudatur Sophoclis Ἰφιγένεια ἡ ἐν Αὐλίδι.

Ἰφίκλεια. Schol. Sophoclis ad Oedipum Coloneum, nisi cum Meursio legendum Ἰφικλεῖ α´, ut duas in Iphiclem Herculis fratrem tragœdias Sophocles docuerit.

Ἰχνευταὶ σάτυροι. Pollux X. 7. Athen.

Ἴων. Hesych. Stob.

Καμικοί. Athenæus Lib. III. & IX. sed Svidæ & Apostolio in πέρδικος ἱερὸν laudantur Sophoclis Κομικοί.

Καπανεύς. Vide supra in Ἀπανίς.

Κασάνδρα. Schol. Hesiodi ad Theogon.

Κηδαλίων. Svid. & parœmiographi in λευκὴ σταθμὴ (de qvo proverbio Mercerus ad Aristæneti Lib. I. Epist. 28.) Athen. Hesych. in αὐτοκλιστὸς & δίαιτος, ubi male κιδαλίῳ editum pro κηδαλίων.

Κλυταιμνήστρα. Erotian. in ἀντιόρθεον.

Κολχίδες. Schol. Apollonii Lib. IV. Athen. Svid. in ἀνθυπουργῆσαι.

Κόλχοι. Schol. Æschyli in argumento Promethei, Etymol. M. in ἤσμῶι. Galenus comment. 1. in sextum ἐπιδημ. T. 5. edit. Basil. p. 454.

Κρέουσα. Pollux Stob. Hesych.

Κρῆτες. Athen. Hesych.

Κύριοι. Vide infra, Σκύριοι.

Κωμικοί. Vide supra Καμικοί.

Κῶμος. Hesych. in ἀνθρωσκει. Forte legendum Μῶμος.

Κωφοὶ Σάτυροι. Schol. Apollonii Lib. I. Scholiastes Nicandri laudat Sophoclem in Κωφοῖς. Vide & infra in Σατυροι. Male hos Gyraldus p. 364. habuit pro poëmate à Dramatibus sive fabulis diverso.

Λάκαιναι. Ex hac fabula petitos esse putat Meursius binos Sophoclis versus qvos in descriptione Laconicæ profert Strabo Lib. VIII. p. 364. Cœterum Sophoclis λακαίνας laudant Pollux IX. 10. Priscian. Lib. XVIII. p. 1177. Meminit & tragœdiæ hoc nomine Aristoteles c. 18. de Poetic. licet Sophoclem non nominat.

Λαοκόων. Dionysius Halic. Lib. I. p. 38. Harpocr. Hesych. Stob. Schol. Aristophanis ad Ranas.

Λαρισσαῖοι. Stob. Hesych. Athen. Lib. II. qvi Ἀκρίσιον in Larissæis Sophoclis loqventem refert, & Steph. in κράνεια ubi male Σοφοκλῆς Λαρισσαῖος pro Λαρισσαίοις.

Λήμνιαι ἢ Λημνιάδες. Steph. Hesych. Schol. Apollonii ad Lib. I. & Pindari Od. 4. Pythionic.

Λήμνιαι δεύτεραι. Steph. in fragmento de Dodone.

Μάντεις. Stob. Scholiastes Comici ad ranas, Euripidis Phœniss.

Μελέαγρος. Hesych. Respicit & forte Aristoteles tragœdiam Meleagrum memorans c. 13. Poetices.

Μελανίππη sive Μεναλίππη, Schol. Aristoph. ad ranas.

Μέμνων. Schol. Sophoclis in argumento Ajacis Lorarii.

Μίνως. Clemens 6. Strom. p. 621.

Μῦσαι. Pollux X. 49. nisi legendum Μυσοί, ut videtur etiam clarissimo Hemsterhusio.

Μυκῆναι. Vide supra in Ἀτρεύς.

Μυσοί. Strabo Lib. VIII. Athen Hesych. Stob. Vide & Loënsem Lib. VII. c. 24. Epiphyllid. & supra in Μῦσαι.

Μῶμος. Hesychius pluribus locis. Vide & supra in Κῶμος.

Ναυπάκτιος. Schol. Apollon. ad Lib. IV. Sed clarissimus Neocorus ad Svidam in Κάλχας, ex inedito Photii Lexico docet legendum esse Ναύπλιος.

Ναύπλιος. Poll. Hesych. Stob. Schol. Aristophanis ad pacem, & Pindari ad Od. 6. Isthmionic. Achilles Tatius Isagoge ad Aratum, ubi Nauplium de Palamede qvædam celebrantem inducit.

Ναύπλιος καταπλέων. Hesych. apud qvem in ἐπίκοτα male legitur καὶ πλέοντι.

Ναύπλιος πυρκαεύς. Pollux, Hesych. in ναύκληρον & πισσά.

Ναυσικάα. Athen. Pollux & Hesych. apud qvem nomen hoc corruptum in ἀναῤῥοιβδεῖ. Tota fuit Homerica, & Satyricis dramatibus annumeranda judice Casaubono.

Νιόβη. Athen. & Harpocration., qvi in δερμηστὴς laudat Aristarchi Grammatici commentarium in Νιόβην. Laudat & Νιόβην Schol. Sophoclis ad Oedipum Colon. Comici ad Vespas, & Lutatius ad Statii Thebaid. Lib. VI.

Νίπτρα. Svid. in παρουσία. Cicero 2. Tusc. ubi docet *Pacuvium* Sophoclis Niptra latina tragœdia expressisse, neqve adeo sine dubio est qvod illo in loco à Cicerone respiciatur Sophoclis Ulysses ἀκανθοπλήξ.

Ξοανηφόροι. Schol. Æschyli ad ἑπτὰ ἐπὶ Θήβαις.

Ὀδυσσεὺς ἀκανθοπληγης vel ἀκαβοπλήξ. Hesych. Vide & supra in Νίπτρα. Stephanum Byz. fragmento de Dodone.

Ὀδυσσεὺς μαινόμενος. Hesych. Schol. Pindari ad Isthmionic. Od. 4.

Οἰνόμαος. Laërtius IV. 35. Athen. Hesych. Svid. in λήθης πεδίον & διέξοδοι. Pollux X. 13. Schol. Comici ad Aves.

Ὀνομακλῆς. Etymol. M. in βυδοίη nisi legendum Ἡρακλῆς ut Casaub. vel Οἰνόμαος ut Gataker. Aut nisi potius corruptum est scriptoris nomen, versus enim Heroicus affertur.

Παίδαλος. Vide supra in Δαίδαλος.

Παλαμήδης. Hesych. Eustathius in 2. Iliad. p. 172. è Svetonii περὶ τῶν παρ' Ἕλλησι παιδιῶν.

Πὰν α' & β'. Vide supra in Ἀπανίς.

Πάνδωρα ἢ Σφυροκόποι. Athen. Hesych. Pollux.

Παρθενοπαῖος drama Sophocli suppositum à Spintharo vel Dionysio Metathemeno Laërt. V. 92.

Πελιάς Erotianus in παιδικὸν πάθος.

Περίλαος. Hesych.

Πηλεύς. Clemens 6. Strom. pag. 625. Harpocr. Steph. Scholiastes Aristophanis ad aves, eqvites & nebulas.

Πλύντριαι. Pollux VII. 12.

Ποιμένες. Steph. Athen. Harpocr. in ναννίον ubi male πόλεσιν pro ποιμέσιν.

Erotianus in πέλον. Sextus 1. contra Matth. c. ult. p. 63. Etymol. M. & Tzetz. ad Lycophron.

Πολύειδος. Porphyr. 2. περὶ ἀποχῆς ἐμψύχων, Hesych.

Πολυξένη. Strabo Lib. X. Hesych. Harpocr. Stob. Eclog. Phys. 1. Schol. Apollonii ad Lib. II.

Πρίαμος. Pollux X. 31.

Πρόκρις. Pollux IX. 8.

Προμηθεύς Schol. Pindari Od. 5. Pythionic.

Ῥιζοτόμοι. Hesych. Macrobius V. 19. Schol. Apollonii Lib. III.

Σαλαμίνη (forte Σαλαμίνιοι) Σάτυροι.. Galenus comment. 1. in 6. Epidemis bis laudat hoc drama T. 5. p. 454. & 455. Licet Gatakerus malit legere Σαλμωνεὺς σατυρικός.

Σαλμωνεύς. Athen. Hesych.

Σάτυροι. Zenobius IV. 80. proverb. & Aristides Orat. 2. Platonica T. 3. p. 512. Vide supra in ἰχνευταὶ σατύρων & κωφοὶ σάτυροι. Σατυρικὸν δρᾶμα Sophoclis laudat Athenæus Lib. X. Confer Casaubonum p. 723. Ab Hesychio in ἄρραγες ὄμμα allegatur Sophoclis σατυρίσκος, ubi Gatakerus legit σατυρικὸν & nomen proprium tragœdiæ putat excidisse. Plura autem Satyrica dramata scripserat Sophocles. Vide in Ἄμυκος, Ἀμφιάραος, Ἐπὶ ταινάρῳ, Ἡρακλῆς, Ναυσικάα, Σαλαμίνη, Σίσυφος, Ὕβρις.

Σίνων, Hesych. Vide & infra in συνωνύμων. Meminit qvoqve sed Sophocle haud nominato Aristoteles c. 23. Poëtic.

Σίσυφος, Hesych. Hoc drama satyricum fuisse suspicatur Casaubonus, qvia Euripidis Sisyphus satyricis accensetur ab Æliano Lib. II. c. 8. Var. Itaqve eodem argumento licebit colligere Palamedem Sophoclis qvoqve fuisse satyricum.

Σκύθαι. Athen. Hesych.

Σκύριαι vel Σκύριοι. Stob. & Hesych. apud qvem in αὐτόσυτον male legas ἀκυρίοις pro σκυρίοις. Et in ἀποσίβης non minus corrupte Κυρίοις.

Σμηριγόνη supra in Ἠριγόνη.

Σύλλογος Ἀχαιῶν. } vide supra in Ἀχαιῶν.
Σύνδειπνος Ἀχαιῶν. }

Συνωνύμων ά. & β΄. Hesych. in ἄρητον, ubi Meursius legit συνωνύμων ὑστέρῳ, etsi Salmasius Σίνωνι, alii aliter.

Σφυροκόποι. Supra in Πάνδωρα.

Ταινάριοι. Ταίναρος Σατυρικός. Vide supra in ἐπ᾽ Ταιναρ.

Τάλως. Schol. Apollonii ad Lib. IV.

Τεκμήσ-

Τεχμήσση. Euſtathius ad Iliad. λ'.

Τεῦκρος Stephanus Byz. & Stob. Τεῦκροι Schol. Ariſtophanis ad Nubes.

Τήλεφος Heſych.

Τηρεύς. Ariſtot. de poëtica cap. 13. Heſych. Stob. Scholiaſtes Comici ad Aves, Æſchyli ad Prometh. Tzetzes ad Heſiod. Ἔργ. β.

Τριπτόλεμος Strabo Lib. I. pag. 10. Plinius XVIII. 7. ubi innuit eam actam Olymp. LXXVII. 4. anno CXLV. ante mortem Alexandri M. qvi obiit Olymp. CXIV. 1. Pollux X. 22. collatus cum Etymolog. M. & Heſych. in ἀπυνδάκωτος. Athen. Harpocr Heſych. Scholiaſtes Ariſtoph. ad Acharnenſes, Pindari Olympionic. Od. 10. Corinthus de Dialectis, ubi de Jonica.

Τρώϊλος. Pollux, Heſich. Scholiaſtes Pindari Nemeonic. Od. 3. ubi verſiculus qvem reſpicit Heſych. in ἀνδρόπαις.

Τυμπανισταί. Athen. Steph. Heſych. Etymol. M. Stobæus ſerm. 57. Schol. Sophoclis in Antigonen.

Τύνδαρος. Stob. ſerm. 103.

Τύραννοι. Heſych. ἔχθιμα, niſi legendum τυράννῳ & reſpiciatur Oedipus Sophoclis Tyrannus.

Τυρώ. Athen. Stob. Ælian. XI. 18. animal. Macrob. V. 21. Svid. in ταυροφάγον. Etymol. M. Scholiaſtes Comici ad Ranas. Ariſtoteli qvoqve cap. 16. Poëticæ, tragœdia hoc nomine memoratur, incertum Sophoclisne an Euripidis.

Τυρὼ δευτέρα Stob. Etymol. M. & Scholiaſtes Ariſtoph. ad Aves, qvi primum hujus fabulæ verſum ſervavit.

Ὕβρις. Athen. & Stob. ſerm. 26. ex cujus marginibus Caſaubonus colligit hoc drama fuiſſe Satyricum. Integer titulus videtur fuiſſe ὕβρις σατύρων.

Ὑδροφόροι. Heſych. in κοινός.

Ὑπόνες. Vide ſupra in Ιππόνες.

Φαίδρα. Stobæus. [qvi p. 244. florileg. edit. Grotii è Sophoclis Phædra laudat verſus aliqvot, qvos ex Euripidis Phædra petitos Grotius in excerptis Trag. p. 413. putabat, Euripidi certe tribuit Clemens Alex. 6. Strom. p. 623. d.] Heſych. Parœmiographi in χαλάσω τὴν ἱερὴν ἄγκυραν.

Φθιώτιδες, Sophoclis an alterius Tragici neſcio, memorantur ab Ariſtotele c. 18. Poëtices. Vide infra Φυλοτίδες.

Φιλοκτήτης. Sophoclis ὁ ἐν Λήμνῳ qvâ ad Trojam arceſſitur, exſtat. Sed alter Φιλοκτήτης ὁ ἐν Τροίᾳ in qvâ caſus ejus ad Trojam recenſebatur, periit.

periit. Memorat Priſcianus Lib. XVIII. p. 1169. & Heſych. in ζηλῶ & forte Gellius XIII. 18. Vide infra in Φυλοτίδες, Gatakerum p. 116. Adverſar. Voſſium 2. inſt. Poëtic. p. 34.

Φινεύς. Pollux., Athen. Heſych. Scholiaſtes Ariſtophanis ad Plutum, Apollonii ad Lib. II. Euſtathius ad Odyſſ. δ. p. 168. Steph.

Φινεὺς δεύτερος. Heſych. in ἀχάλκευτα.

Φοῖνιξ. Arrianus Lib. I. c. 28. diſſ. Epictet. Euſtathius in Iliad. π. p. 1117. Athenæus, Socrates III. 7. Hiſt. Eccleſ.

Φρίξος ſ. Φρύξος. Steph. Byz. in ἄςυ.

Φρύγες. Schol. Æſchyli ad Prometheum δεσμώτην.

Φυλοτίδες. Gell. XIII. 18. pro qvo alii Φυλετίδες, Caſaub. Φθιωτίδες, Thyſius αἰχμαλωτίδες. Sed in Vet. edit. & MS. Scheferi legitur Φιλοκτήτης. In MS. Petaviano *filocides* teſte Jacobo Gronovio qvi legit Φιληπίδες qvaſi furto deditus dixeris.

Χρύσης. Ammonius in βωμός.

IV. Non prætereundum eſt Svidam præterea teſtari, ſcriptam à Sophocle Elegiam, *pæanas, & proſario ſermone librum de Choro tragico. Ἔγραψεν ἐλεγεῖά τε καὶ παιᾶνας καὶ λόγον καταλογάδην περὶ τοῦ χοροῦ πρὸς Θέσπιν ** καὶ Χοίριλον ἀγωνιζόμενος. Plutarch. lib. an ſeni gerenda ſit Resp. p. 787. Τουτὶ δὲ ὁμολογουμένως Σοφοκλέους ἐστὶ τὸ ἐπιγραμμάτιον· ᾠδὴν Ἡροδότῳ τεῦξε Σοφοκλῆς ἐτέων ὢν πέντ' ἐπὶ πεντήκοντα. Deniqve Παρθενυπαῖον ſub Sophoclis nomine vulgaverat *Spintharus* ſive *Dionyſius* Metathemenus, teſte Laërtio. V. 92.

V. *Editiones Sophoclis Græcæ ſine ſcholiis Græcis.*

1. Aldina. Venet. 1502. 8.
2. Pariſ. 1528. 8.
3. Haganoënſis 1534. 8. cum *Joachimi Camerarii* notis, qvæ recuſa etiam Baſil. 1556. 8.
4. & 5. Francof. 1550. & 1567. 8.
6. Ex recenſione *Guil. Canteri*, Antwerp. 1579. 12.

Editiones cum ſcholiis Græcis.

1. Scholia Græca σχόλια παλαιὰ τῶν πάνυ δοκίμων εἰς τὰς σωζομένας τῶν Σοφοκλέους τραγῳδιῶν. Primum ſeorſim edita ſunt Romæ 1518. 4. præfixo

* Meminerunt Hephæſtio, Harpocrat. in ἀρχὴ ἄνδρα δείκνυσι, Erotianus in χάριτες. Sed & junior Sophocles, noſtri nepos, Elegias teſte Svida compoſuit.

** Contra Theſpin puta jam defunctum, cujus forte rationes Chœrillus Sophoclis æqvalis fuerat ſecutus.

fixo Johannis Lascaris in Sophoclem Epigrammate elegantissimo, qvod ab H. Stephano & aliis prætermissum hic adscribam:

Πόλλ' ἐκ τεῶν σελίδων εἴποιμί κεν ἠὲ Σοφίλου
    Δείγματα σῆς πινυτῆς· πόλλ' ἀπὸ ματρυείης.
Ὅσα μεθηρμόσαο Τραγικῆς περὶ κόσμον ἀοιδῆς,
    Ὡς μέρος, εἶδος ἅπαν, πᾶν πάθος ἠυτρέπισας.
Κάλλους, εὐστομίης, ὕψους τέλος ἐξεπόνησας
    Ζῆλον Ὁμηρείας γνήσιον εὐεπίης.
Ὥς σε Δίων, Ξενοφῶν, σκώπτης σῶν τ' ἦγεσ' ἑταίρων,
    Ἀρχέτυπον τραγικοῖς θῆκεν Ἀριστοτέλης.
Σύντε κόθορνον ἄεισεν ὁ κ' εἰς ἑὸν ἡγεμονῆα
    Ἀγναίμων ὄκνου ἔκγονος Ἀονίου.
Ἀργεάδης βασιλεὺς μετάπεμπτον σύμμαχον ἔσχεν
    Ἶσά τε Μαιονίδου τέρπετο σοῖς ὀάροις.
Πολλὰ τεῶν ἀρετῶν σεμνώματα, ἓν δὲ μέγιστον,
    Κρέσσονας ἡμερίους ἔπλασας ἢ φύσις.
Δῆμά τε γενναῖον λαοῖς πόρες, οὓς ὑποφήταις
    Ὧν βατὸς οἷα πάρος θέλγε διδασκαλίῃ.

2. Sophocles cum scholiis Græcis Florent. 1518. 8. Cæterum falluntur qvi auctores horum scholiorum faciunt Sophoclem Grammaticum, Theonem ac Lucillum, qvos in Apollonium Rhodium, non in Sophoclem scripsisse constat. Porro Sophoclem Tragicum illustraverant *Didymus* teste Athenæo, & *Horapollo* de qvo Svidas. *Praxiphanes* qvoqve, ut colligitur è Scholiis ad Oedipum Colon. v. 894. τῶν δὲ ἐξηγησαμένων ἁπάντων Πραξιφάνης δοκεῖ ἄμεινον ἀποδιδόναι. Et *Aristophanes* Grammaticus, cujus argumenta qvibusdam dramatibus præfiguntur. *Androtion* Sophoclis Scholiastes appellatur à Morhofio p. 123. Lib. I. polyhist. c. 13. sed verior ut recte. Idem p. 64. inedita in Sophoclem scholia memorat, qvæ edere voluit Vir Clariss. Joh. Andreas Bosius. Ajacem flagelliferum, Electram & Oedipum Tyrannum, cum glossis interlinearibus perpetuis ineditis fuisse apud Renatum de Moreau, testatur Labbeus Bibl. nov. MSS. p. 213. Ineditum Sophoclis Scholiasten Arundelianum laudat Jo. Pearsonus commentario in Symbolum Apostolicum p. 261. edit. latinæ.

3. Florentiæ 1522. 4. qvæ editio fuit in Bibliotheca Petri Francii V. C. cum emendationibus MSS.

4. Francof. 1544. 4. ex officina Petri Brubachii.

5. Adriani Turnebi. Paris. 1553. 4. typis Regiis. Scholia Græca qvæ è

codice Æmari Ranconeti à Turnebo deſcripta ad calcem hujus editionis leguntur, plane diverſa ſunt à prioribus editionibus primam Romanam ſecutis, & auctorem agnoſcunt *Demetrium Triclinium.* Περὶ μέτρων οἷς ἐχρήσατο Σοφοκλῆς. Περὶ σχημάτων. Σχόλια. Fuit Demetrius ille junior Planude qvem allegat ad Ajacem v. 1096. Hæc vero intelliguntur ſcholia à Petro Victorio, cum illis præferendam ſcripſit Romanam Scholiorum ἔκδοσιν præfatione ad Æſchylum. Verba illius vide ſi placet ſupra c. XVI. num. 9.

6. Henrici Stephani, Genev. 1568. 4. in qva editione (præſtantiſſima facile earum qvæ exſtant & emendatisſima) utraqve ſcholia & Romana illa & altera Demetrii ſemper diſtincta ſingulis paginis ſubjunguntur. Deniqve ad calcem voluminis exhibentur annotationes *Joachimi Camerarii*, & Ajax atqve Electra ab eodem latine translata.

Editiones latinæ. *

Verſio proſaria *Viti Winsbemii.* Francof. 1546. 8.

Job. Baptiſtæ Gabriæ, Venet. 1543. 8.

Verſibus jambicis latinis redditus Sophocles à *Georgio Rotallero*, Antwerp. 1570. 8. & 1576. 8. ex officina Gvil. Silvii.

Inter libros à Joanne Oporino excuſos memorantur Sophoclis Tragœdiæ latine verſæ à *Thoma Naogeorgo*, 8.

Editiones Græcolatinæ ſine ſcholiis.

Cum Viti Winſemii verſione, & Gvil. Canteri notis. Heidelberg. 1597. 8vo. apud Commelin.

Ingolſtad. 1608. 8. Et in corpore Poëtarum Genev. 1614. fol.

Editiones Græcolatinæ cum ſcholiis Græcis.

Cum verſione *Viti Winſemii*, tùm ſcholiis Græcis, in qvalibet pagina additis, & ſubjectis ad calcem voluminis notis Camerarii, ex H. Stephani recenſione. Genev. apud Paulum Steph. 1603. 4.

Cum verſione latina, & ſcholiis Græcis rejectis ad libri calcem, & minutiore typorum genere exſcriptis. Lond. 1661. 8. Cantabrig. 1672. 8.

Ajax & Electra cum ſcholiis Græcis & vulgatis illis utrisqve & aliis antehac ineditis notisqve *Thomæ Johnſon*. Oxon. 1706. 8.

Nota

* Sophoclis qvædam & Iſocratis latine vertiſſe *Eliſabetham* Angliæ Reginam, ex Cambdeno tradit Balzacus VI. 10. Epiſt. Dicuntur etiam *Thomæ Stanlei* inedita in Sophoclem adverſaria extare in Bibl. Rev. Epiſcopi Norvicenſis.

Notæ in Sophoclem.

H. Stephani in Sophoclem & Euripidem. De Orthographia Sophocli peculiari, & de tragœdia ejusdem. Et dissertatio de Sophoclea* Homeri imitatione. Paris. 1568. 8.

Francisci Porti Cretensis in omnes Sophoclis Tragœdias prolegomena. Vita Sophoclis. De Tragœdia ejusqve origine. Sophoclis & Euripidis collatio. Morgiis 1548. 4.

Joh. Baptista Pigna Ferrariensis, ut ipse in commentario ad artem Poëticam Horatii testatur, scripsit qvæstiones Sophocleas, in qvibus de tota doctrina Tragica, de Senecæ vitiis, de Græcorum Tragicorum virtutibus fuse tractasse se affirmat.

VI. *Catalogus Scriptorum ** in Scholiis Græcis ad Sophoclem allegatorum.*

 Anony-

* Polemoni, qvem Φιλο Σοφοκλῆ vocat Laërtius IV. 20. Sophocles dicebatur *Homerus Tragicus*, teste Svida, & Homerus vicissim, *Epicus Sophocles.* Non Homero autem tantum, sed Cyclo Epico etiam freqventer Sophocles est usus. Athenæus Lib VII. Ἔχαιρε δὲ Σοφοκλῆς Ἐπικῷ κύκλῳ, ὡς καὶ ὅλα δράματα ποιῆσαι, κατακολουθῶν τῇ ἐν τούτῳ μυθοποιΐα. Confer Salmas. p. 600. seq. ad Solin. Philostrati Alexandrini scriptum περὶ τοῦ Σοφοκλέους κλοπῆς memorat Porphyrius apud Euseb. X. 3. præparat.

** Ad hunc indicem concinnandum usus sum operâ eruditi Viri Juvenis *Stephani Bergleri* Transsylvani.

Libanius AM. 235. Ant. 759. 1033. *ἐν τῷ περὶ ὀργῆς λόγῳ* AM. 683.

Lucianus AM. 1276.

Lycophron AM. 434. Ant. 1212.

Lysimachus Oed. C. 56. Alexandrinus *ἐν τῷ τρισκαιδεκάτῳ τῶν Θηβαϊκῶν*, inde verba pluscula Oed. C. 91.

Menander *ἐν ναυκλήροις* Oed. C. 1371.

Menecrates Tr. 358.

Musæ à Baccho lacessitæ Ant. 977.

Musæus Poëta ex Eumolpidarum genere prognatus Oed. C. 1047.

Neanthes. Vita Soph.

νεκυία (pars Iliadis) El. 95.

Nicander Ant. 128.

Nymphodorus *ἐν τῷ τρισκαιδεκάτῳ τῶν βαρβαρικῶν*, verba pluscula Oed. C. 329.

Oraculorum conscriptor incertus Oed. C 57.

Pherecrates El. 86.

Pherecrates, à qvo carminis genus Pherecrateum dictum AM. p. 15. El. p. 105. 133. Oed. T. p. 197. Ant. p. 217. 228. 253.

Pherecydes El. 506. Oed. C. 464. Oed. T. 794. pluscula, Tr. 558. Argument. Tr.

Phileas AM. 889.

Philemon Comicus Oed. C. 42.

Philochorus Oed. C. 100. 691. 1316. Oed. T. 21. *ἐν τῇ δευτέρᾳ τῶν ἀττίδων* Oed. C. 100. *ἐν τῇ τετραπόλει* Oed. C. 1041.

Philocles vicit Sophoclem docentem Oed. Tyrannum. Argument. Oed. T.

Philon. AM. 131.

Philostratus *ἐν ταῖς εἰκόσιν* AM. 176.

Philostratus *ἐν τῷ ἰσοκράτους βίῳ* AM. 913.

Pindarus. Vita Soph. AM. 125. 154. pag. 11. p. 36. Ant. 1033. El. 698. 1032. Oed. T. 918. 1205. Tr. 753. *ἐν παιᾶσιν* Tr. 175.

Planudes *ὁ σοφώτατος* AM. 1096.

Plato AM. 1276. El. 803.

Plato. in Cratylo Ant. 906.

Poëta (Homerus) Ant. 981. 1159. 1349.

Polemo *ἐν τοῖς περὶ ἐρατοσθένην* Oed. C. 481.

Praxiphanes interpres Sophoclis Oed. C. 894.

Pythagoras qvo pacto mortuum se fingens hominibus imposuerit El. 62.

Sappho Oed. T. p. 156. Sapphicum genus carminis AM. p. 36. 66. El. p. 86. 137. Ant. p. 247. 252.

Satyrus. Vita Soph.

Simonides AM. p. 11. AM. 747.

Socrates AM. 1276. El. 346. Sophocle junior annis XVII. Vita Sophocl.

Solon Tr. 1. Oed. T. 1543. Ant. 722.

Sophoclis *Antenoridæ*. Vita Soph. *Captivæ* ib. *Raptus Helenæ* ib. *Antigona* ob qvam præfectura fuit honoratus. Argument. Ant. Vita Soph. El. 1003. 1025. Oed. T. 345. *Amphitruo* Oed. C. 382. *Danaë* AM. 1. *Electra* AM. 386. 791.

CAPUT XVIII.

De EURIPIDE Tragico.

Euripidis aetas & vita. 1. *Tragoediarum quae exstant recensio.* 2. *Catalogus deperditarum cum Variis Observationibus.* 3. *Epistolae Euripidi tributae quae exstant, & scripta alia deperdita.* 4. *Scholiastae, interpretes & editiones Euripidis.* 5. *Catalogus Scriptorum in Graecis ad Euripidem scholiis allegatorum.* 6.

I.

EURIPIDES Mnesarchi & Clitus F. ex demo sive populo Phyle, Atheniensis, natus Salamine a) Olymp. b) LXXV. 1. (ante Christum 480.) aestate media die 20. Boedromionis, qua Athenienses ad Salaminem Insulam & ostium Euripi, victoriam navalem de Persis reportarunt, unde Euripidis nomen. Athle-

(a) Euripides in Meleagro v. 21. fragm. Σαλαμῖνα κεκτημένοι, πατρίδα τὴν εὐάμπελον. De matre quae olera vendidit vide Suidam in σκάνδιξ. Hesych. in ἀρουραία Θεὸς & Σκάνδικα καὶ [illegible].

(b) Ita Laertius II. 45. Plutarch. VIII. 1. sympos. & alii, quos potius audiendos hoc loco quam marmor Arundelianum existimaverim, quod Euripidem natum ponit aliquot annis ante, nimirum Olymp. LXXIII. 4. Contra Josuam Barnesium & Wilhelmum Piers Viros Clariss. in Euripidis Vita. Philiscus [illegible] ἐν τῷ πρὸς Σοφοκλέα καὶ Εὐριπίδην [illegible] laudatur Harpocrationi in Θεωρικά. Philochorus Atheniensis, teste Suida, inter alia scripserat περὶ Εὐριπίδου. Respice Laërtium II. 44. Effigies Euripidis varias habes in tomo secundo thesauri Antiquitatum Graecarum Gronoviani tab. 63. quarum una etiam praefixa editioni Barnesianae & [illegible] W. Piers, petita e Fulvii Ursini [illegible] Virorum [illegible] p. 57. Alius fuit Euripides unus e quadraginta qui regnarunt [illegible], unde in [illegible] Euripides dictus est numerus quadragenarius. Vide quae viri docti ad Pollucem lib. 5. c. 16. §. 101. [illegible]

Athletica non valde delectatus, pictoriæ operam dedit, & in Rhetoricis *Prodicum* Chium, in Philosophia *Anaxagoram* sectatus est. Confer Menagium ad Laërt. II. 10. Hinc anno ætatis duodevicesimo ac tragœdias docendas animum appellens, tantum profecit, ut pluries victor evaserit: οὐδενὸς ἧττον ἔνδοξος ὢν τῶν ποιητῶν, ut ait Dio Chrysost. XVII. p. 248. XVIII. 254. Philosophicæ autem doctrinæ suæ tot reliqvit vestigia, ut *Philosophus Scenicus* sive ὁ ἐπὶ τῆς σκηνῆς φιλόσοφος c) passim appelletur, Σοφώτερος τε καὶ σοφοῦ d) Σοφοκλέους, â Q. Cicerone autem singuli ejus versus singula existimentur testimonia. Qvintiliano etiam judice *illud quidem nemo non fateatur necesse est, iis qui se ad agendum causas comparaverint, utiliorem longe)* Æschylo & Sophocle) *Euripidem fore. Namque is & vi & sermone (quod ipsum reprehendunt quibus gravitas & cothurnus & sonus Sophoclis videtur esse sublimior) magis accedit oratorio generi, & sententiis densus & rebus ipsis; & in his quæ à sapientibus tradita sunt pene ipsis par, & in dicendo ac respondendo cuilibet eorum qui fuerunt in foro diserti, comparandus. In affectibus vero tum omnibus mirus, tum in iis qui miseratione constant facile præcipuus.* Socratis Philosophi, qvem duodecim ferè annis ætate antecedebat, familiaris fuit, ita ut vulgo crederetur ab eo in tragœdiis componendis juvari. Vide Laërtium II. 18. Et raro theatra adibat Socrates, nisi cum Euripides novis Tragœdiis certaret, ut refert Ælianus L. II. c. 13. Var. Qvin à Philochoro diserte traditus est ante Socratem Euripides obiisse. Vide Laërtium II. 44. Parum igitur credibile sit Euripidem cum Platone post Socratis fata Ægyptios Prophetas adiisse, ibiqve ex gravi morbo à sacerdotibus restitutum, ut tradit idem Laërtius III. 6. Mortuus est e) Euripides Archonte Callia, eodem qvo postea Sophocles anno Olymp. XCIII. 3. ætatis LXX. die eodẽ qvo natus Dionysius senior Siciliæ tyrannus teste Plutarcho VIII. 1. sympos. Euripidem pariter atqve Homerum admiratus Philosophus Crantor teste Laërtio IV. 26. sed passim perstrinxerunt Comici, f) ut vel ex Aristophanis ranis paulo post Euripidis mortem actis patet, & pluribus

c) Vitruv. præf. Lib. VIII. Origenes 4. contra Cels. p. 215. Clemens V. Strom. p. 581. Athen. XIII. p. 561. & alibi. Cicero XVI. 8. ad famil.

d) Allusione ad Tragici hujus nomen, per jocum dicti etiam σοφοκλεῖς, plausores laudicen, qvi conducti, aliis recitantibus applauderent & acclamarent σοφῶς. Vide Plin. Lib II. Epist. 14.

e) De genere mortis vide Diodorum Sic. XIII. p. 387. Diogenian. & Apostol. in τρομέρου κύνες à qvibus discerptus traditur, & Gellium XV. 20. notas Munkeri ad Hygin. fab. 247. Stephanum Byz. in Βορμίσκος. Prideausii ad Chron Arundel. p. 214. Apud Archelaum Macedoniæ Regem vitam exegisse & in honore apud eum fuisse notat etiam Syncellus f. 263. Chronograph. Confer Lucianum in parasito T. 2. p. 255. & Plutarchum de exsilio p. 604.

f) Et Tragici qvoqve. Vide Gatakeri Adversar. p. 106. seq. edit. Lond.

ribus nobis constaret, si ad nos pervenisset *Axionici* vel *Philippidæ* Φιλευριπίδης. Hodieqve in eo notatur *σιγματισμὸς*, fatale optimo poëtæ vitium, ut ait Casaubonus p. 13 ad Athenæum. Confer Scholia ad Medeam. v. 475. Et odium in fœminas, qvod in Hippolyto v. 664. seq. & alibi interpretes observant, Diphilus qvoqve Comicus apud Athenæum VI. p. 247. unde veteribus dictus *μισογύνης*, licet Sophocles apud Athenæum Lib. XIII. pag. 557. affirmavit Euripidem extra scenam non ita adversus muliebre genus affectum fuisse, & in scena qvoqve æqvum bonarum fœminarum judicem probat Barnesius ad Eurip. T. 2. p. 153. Oris ejus rotunditate uti se affirmat Aristophanes apud Plutarchum de audiendis Poëtis p. 30. χρῶμαι γὰρ αὐτοῦ τοῦ στόματος τῷ στρογγύλῳ.

II. *Tragœdiæ Euripidis XIX. integræ superstites, cum vicesimæ initio, hæ sunt:*

I. Ἑκάβη. *Hecuba.* Latinâ prosa vertit *Mathias Heuslerus*, cum cujus versione & commentario Grammatico seorsim prodiit Lipsiæ 1554. 8vo. In H. Sephani tragœdiis selectis occurrit idem drama cum *Dorothei Camilli*, qvi totum Euripidem latine transtulit, versione prosaria, sed à Stephano ex *Philippi Melanchthonis* maxime prælectionibus recognita, & cum Metaphrasi poetica *Desiderii Erasmi* 1567. 12mo. Cum eâdem Metaphrasi Erasmi Basil. 1524. 8. & Tomo primo operum Erasmi vulgata separatim edidit Henricus Rumpius Hamb. 1617. 8vo. *Rolandi Maresii* Metaphrasis lucem non vidit, de qvâ Lib. I. Epistolâ 29. ad Menagium, *Euripidis*, inqvit, *Hecubam carmine institui reddere, qvod ex veteribus ipsum Ennium tanti nominis Poëtam facere non piguit. Cujus versio qvam libera est & soluta ex paucis qvæ supersunt reliqviis apparet. Nam adeo verba non curat exprimere, ut ne sensum qvidem ubiqve reddat. Qvam licentiam in poëtis vertendis usurpare mihi conveniens esse videtur. ---- Erasmus & Buchananus, tanti viri, aliqvot ejusdem Euripidis tragœdias carmine reddiderunt, sed ita ut plerisqve in locis versus legere te non putes. Namqve dum ita anxie verbis se alligant, ut interpretatio κατὰ πόδα esse videatur, paulo duriusculos versus fecerunt, nec cæsuras in Jambis, qvi præcipuus est illorum decor, cum studio servarunt, contra vero in Anapæstis illas qvod maximum est vitium admiserunt. Qvod se scientem prudentem fecisse in suâ præfatione testatur Erasmus, nec sibi perinde probari illam in vertendis auctoribus libertatem, qvam Tullius ut aliis permisit, ita ipse usurpavit. Sed Ciceronis qvam Erasmi judicium seqvi tutius esse putavi. Liberius ergo transferendi genus, multum tamen infra Ennianam libertatem secutus sum.* Commentarius *Erasmi Vindin-*

Vindingii in Hecubam Euripidis prodiit Hafniæ 1616. 4. Loca qvædam Ennianæ Hecubæ & Medeæ cum Græcis Euripidis collata exhibet H. Stephanus in Tragœdiis selectis p. 944. sq. Reprehensus est Euripides qvod decorum neglexisset Hecubam Philosophantem introducendo. Vide Theonis Progymnasmata p. 4. Lusit Hecubam apud Latinos etiam *L. Accius*.

2. ὈΡΕΣΤΗΣ *Orestes*. Archonte Diocle Olymp. XCII. 4. egit Hegelochus, derisus ab Aristophane, à Strattide in ἀνθρωπορέστῃ & Sannyrione in Danaë. Vide Scholiasten ad v. 278. & 371. Expresserat latina tragœdia *Oreste* sive *Duloreste* Pacuvius, cujus meminit Cicero in Lælio, Festus, Nonius &c. Vide Scaligerum ad Varronem p. 113. Svidas hanc tragœdiam tribuit Euripidi tertio. Latino carmine reddidit *Sigismundus Gelenius* ap. Oporinum, 80.

3. ΦΟΊΝΙΣΣΑΙ, *Phœnissæ*, Tragœdiarum Euripidis facile princeps, qvam emendatam & versibus latinis felicissime redditam Græce & latine cum luculenta de œconomia hujus dramatis præfatione edidit *Hugo Grotius* Paris. 1630. 8. Exstat & *Georgii Rotalleri* Metaphrasis Phœnissarum, Hippolyti coronati atqve Andromaches, Antwerp. apud Platin. 1581. 12. Tum prosaria M. *Georgii Catamini* versio, Argentorat. 1577. 8. & *Jani Guilelmii* Rostoch. 1579. 8. Hoc drama *Johannem Hartungum* magna laude & applausu Friburgi interpretantem audivisse se memorat Caspar Stiblinus præfat. ad Euripidem. Deniqve Euripidis Medea & Phœnissæ typis nitidis Græce & latine cum scholiis Græcis integris, nonnullisqve ad Phœnissas è MS. tunc primum editis lucem viderunt Cantabrigiæ ex typographeo Caroli Ducis Sommersetensis, Academiæ Cancellarii, A. 1703. 8. studio *Wilhelmi Piers*, qvi vitam Euripidis præfixit recens à se scriptam, & notas variasqve lectiones adjunxit. Docuit Phœnissas etiam *L. Accius* tragicus latinus, & *Seneca*.

4. ΜΗΔΕΙΑ, *Medea*. Pythodoro Archonte Olymp. LXXXVII. 1. teste Aristophane Grammatico in argumento. Hanc *Neophroni* Sicyonio qvidam tribuerunt, ut notat Laërtius II. 34. & 133. & Svidas in Νεόφρων. Idem Svidas alibi eam refert ad Euripidem tertium, prioris fratris filium, qvam sententiam tuetur Samuel Petitus VI. 15. Misc. Sane Neophronis Medea diversa fuit, ut dixi in notitia Tragicorum deperditorum, & Euripidi Medea nostra tribuitur ab Aristophane in ranis, & Aristotele c. 14. & 15. Poetic. & Chrysippo apud Laërtium VII. 181. ne alios jam commemorem. E Callia & dispositionem fabulæ & versuum exemplum sumsisse Euripidem in Medea & Sophoclem in Oedipode

dipode notat Athenæus VII. p. 276. Latine vertere olim Medeam Euripidis *Ennius*, ex cujus Medea initium profert scriptor ad Herennium Lib. II. Nonnulla ipsius fragmenta cum Græcis Euripidis confert Politianus c. 27. Misc. Josephus Scaliger ad Varronem p. 92. & 99. seq. In multis etiam Euripidem expressit *Seneca*, cujus Medea adhuc exstat. Scripsere Euripidis exemplo Medeam Comici qvoqve, ut Antiphanes, Strattis, Cantharus, Eubulus: e latinis præter Ennium L. Accium & Senecam, Ovidius. Medea Euripidis [qvam legenti Ciceroni supervenit emissus ab Antonio percussor C. Popilius Lænas, teste Ptolemæo Hephæstione Lib. V. apud Photium] separatim Græce cum scholiis Græcis edita Parif. 1545. Et cum versione prosaria *Dorothei Camilli* recognita ex Phil. Melanchtonis maxime prælectionibus, & cum Metaphrasi *Georgii Buchanani*, qvi carmine latino Medeam reddidit, exstat in tragœdiis selectis *H. Stephani*. Cum eadem Buchanani Metaphrasi, qvæ & separatim & inter poëmata ejus plus simplici vice prodierat, eandem recudi fecit *Henricus Rumpius* Hamburg. 1620. 8. Thomas qvoqve Hobbesius adhuc in ludo literario degens Euripidis Medeam simili metro latinis versibus eleganter expressit, ut in auctario ad ejus vitam tradit Radulphus Bathurst p. 38. De eximia *Wilhelmi Piers* editione dixi paulo ante in Phœnissis. Adversus eos qvi Euripidem corruptum esse confirmarunt ut cædis filiorum Medeæ invidiam à Corinthiis in matrem transferret, disputat Josua Barnes in Poëtæ vita §. 17. & §. 18. Medeam tragœdiam nostro Euripidi vindicat. Gallico carmine vestivit Jo. Antonius Bayfius, teste Verderio in Bibliotheca Gallica p. 641.

5. ἹΠΠΌΛΥΤΟΣ στεφανίας sive στεφανηφόρος *Hippolytus posterior*, sive *coronatus*. Vide Gvil. Canterum Nov. Lect. VII. 21. [De Priore sive Hippolyto καλυπτόμενῳ *Operto* dixi infra inter tragœdias deperditas.] Acta est Olymp. LXXXVII. 4. qvo tempore Jophon qvoqve & Jon Tragici dramata sua docuerunt. Qvod autem in argumento legas, τὸ δὲ δρᾶμα τῶν πρώτων, ab interprete male redditur: *est autem hæc fabula inter optimas numeranda*, nam sensus est primum locum inter victores illo dramate Euripidem tulisse, ut contra Andromache tragœdia locum secundum, qvemadmodum in ejusdem argumento scribitur: τὸ δὲ δρᾶμα τῶν δευτέρων. Auctor vitæ Sophoclis: πολλάκις δὲ καὶ δευτερεῖα ἔλαβε, τρίτεια δὲ οὐδέποτε. Græce separatim excusus est Euripidis Hippolytus Wittebergæ 1582. 8. latina Metaphrasi donatus à *Georgio Rotallero* Antwerp. 1581. 12. Hippolytum Euripidis & *Senecæ* singulari

gulari dissertatione inter se contulit *Job. Henricus Boeclerus* Argentorat. 1651. 4. Adde Sam. Petitum Lib. I. Obs. c. 2. Lucianus qvædam ex Hippolyto producens laudat Euripidem in Φαίδρᾳ. Vide Jos. Barnes ad v. 480. sed & ab Eustathio ad. Iliad. Η΄. Euripidis Phædra allegatur p. 586. Et Malela in Chron. p. 109. Euripidem de Phædra composuisse drama ait, Hippolytum innuens.

6. ἌΛΚΗΣΤΙΣ. *Alcestis*, qvo nomine apud Latinos etiam tragœdiam docuit *L. Accius*, ex Euripidea ut suspicor expressam. A *Nævio* qvoqve versam observat Scaliger ad Varronem p. 114. Habetur Alcestis in tragœdiis *H. Stephani* cum Metaphrasi *Georgii Buchanani* & versione *Dorothei Camilli* recognita ex *Melanchthonis* prælectionibus. Ad versum 780. notat Scholiastes qvod contra πρέπον Euripides Philosophantem inducit Herculem ebrium.

7. ἈΝΔΡΟΜΆΧΗ. *Andromache*. Acta Archonte Archia Olymp. XC. 2. vide Sam. Petitum III. 16. Misc. & Josuam Barnes ad v. 732. Latino carmine pereleganti donavit *Q. Septimius Florens Christianus*, cum qvo edita est Parisiis, dehinc Hamburgi 1619. 8. curante *Henrico Rumpio*. Verterat & olim *Ennius*. Vide Scaligerum ad Varronem p. 12. *Georgii Rataller* metaphrasin memoravi paulo ante in Phœnissis. Ex hac fabula Euripidis Clitus jam ab Alexandro interficiendus ingeminavit illud: οἴ μοι καθ' Ἑλλάδ' ὡς κακῶς νομίζεται. Plutarch. in Alexandro p. 694.

8. ἹΚΈΤΙΔΕΣ. *Supplices*.

9. ἸΦΙΓΈΝΕΙΑ, Ἡ ἐν Αὐλίδι IPHIGENIA *in Aulide* Bœotiæ oppido. Hanc Germanico dramate liberius paulo & rationibus ac recentis theatri leges comparatis expressit *Christianus Henricus Postellus* Vir Clariss. Hamburgi in 4. Exstat & Græce cum Metaphrasi sive versione metrica latina *Erasmi* (qvæ Londini 1519. & in Tom. I. Operum ejus lucem vidit.) curante *Henrico Rumpio* recusa Hamb. 1618. 8. Et cum eadem Metaphrasi prosariaqve *Dorothei Camilli* sed ex *Philippi Melanchthonis* maxime prælectionibus recognita versione, in tragœdiis selectis *H. Stephani*. Iphigeniam Ennii laudat Gellius XIX. 10. Adeundus & ingeniosissimus Racinus præfatione ad Iphigeniam suam Gallicè compositam ubi Euripidem adversus Perraultum defendit.

10. ἸΦΙΓΈΝΕΙΑ ἡ ἐν Ταύροις. *Iphigenia in Tauris* Scythiæ. Vide Hyginum fab. 120. Latine vertisse se sed non edidisse testatur Hugo Grotius Epist. 595. 348.

11. Ῥῆσος, *Rhesus* Sophocli tribuitur à Jos. Scaligero prolegom. ad Manilium

lium, licet ipſe fatetur à veteribus Criticis Euripidi adſcriptam hoc argumento, ὅτι ἡ περὶ τὰ μετάρσια ἐν αὐτῇ πολυπραγμοσύνη τὸν Εὐριπίδην ὁμολογεῖ. Mihi & Criticorum illorum & Critici ſummi Scaligeri argumentum in utramvis partem videtur admodum leve: ſed qvo minus Scaligero aſſentiar facit ſcriptorum antiqvorum auctoritas, qvi Rheſum allegantes ſine tergiverſatione ad auctorem referunt Euripidem. Samuel Petitus Ariſtarcho tribuebat Tragico, Euripidis æqvali III. 22. Miſc. Sed locus Didymi qvo incerta ejus conjectura nititur, Grammaticum Ariſtarchum reſpicit non Tragicum. Prodiit Euripidis Rheſus ſeparatim Baſileæ, 8.

12. ΤΡΩΑΔΕΣ. *Troades*, qvas Seneca in Tragœdia cognomine feliciter expreſſit. Ab hoc dramate diverſi fuere Τρῶες, memorati Stobæo ſerm. 120. & Etymol. M. in Πέλανοι. Acti ſunt Τρῶες Olymp. XCI. 1. ubi Euripides & Xenocles inter ſe de palma concertavere, & victoria ceſſit Xenocli, qva de re indignatur Ælianus Lib. II. Var. c. 8. Euripidis tetralogia fuit: *Alexander*, *Palamedes*, *Troes* & *Siſyphus Satyricus*: Xenoclis vero: *Oedipus*, *Lycaon*, *Bacchæ*, & *Athamas Satyricus*, qvæ ad unam omnes interciderunt. Cæterum Troades Euripidis Archonte Piſandro Olymp. XCI. 3. actas conjicis Samuel Petitus Lib. I. Obſ. c. 3. qvo in loco Troades Senecæ confert cum Euripidis Troadibus & Hecuba. Luſerat Troades apud Latinos qvoqve *L. Accius*, ſed jam pridem eſt qvod illæ periere.

13. ΒΑΚΧΑΙ *Bacchæ*, qvo nomine itidem *L. Accius* latinam olim tragœdiam docuerat, ex Euripide liberius converſam. Vide Scaligeri conjectanea ad Varronem p. 88. ſeq. Argumentum hujus Dramatis apud Tzetzen. Chil. VI. hiſt. 61.

14. ΚΥΚΛΩΨ *Cyclops* (ex Odyſſeæ IX. petito argumento,) unicum qvod ſupereſt nobis ex univerſis veterum dramatibus Satyricis. Metaphraſin poëticam elegantem, & notas caſtigationesqve *Q. Septimii Florentis Chriſtiani* in Cyclopen edidit poſt auctoris fata *Iſaacus Caſaubonus* ad calcem duplicis commentarii ſui de ſatyrica Græcorum poëſi & Romanorum Satira Pariſ. 1606. 8vo. Plura loca ejusdem Cyclopis illuſtrat Caſaubonus ipſe Lib. I. cap. 6. ubi præcipue variis argumentis docet eſſe drama Satyricum. Vide & Dan. Heinſii lectiones Theocriticas c. 14. p. 346. *Joſephi Scaligeri* caſtigationes qvædam in idem drama leguntur in Opuſculis ejus poſthumis, vulgatis cum If. Caſauboni præfatione Pariſ. 1610. 4. p. 522.—527. Et à *Tho. Crenio* ſubjunctæ ſunt præfationi in Muſeum Philologicum & Hiſtoricum, Lugd.

 Bat.

Bat. 1699. 8. in qvo ipso Casaubonum de Satyrica Poësi & Florentis Cyclopem recudi fecit vir egregie de re literaria hoc & aliis nominibus promeritus. Cyclops Græce cum ejusdem Florentis Metaphrasi prodiit etiam separatim Hamburgi curante in usum Gymnasii Hamburgensis Henr. Rumpio 1618. 8.

15. ΗΡΑΚΛΕΙ̃ΔΑΙ. *Heraclidæ.*

16. ἙΛΕΝΗ. *Helena.* Confer qvæ infra inter deperditas noto in Ἑλένης ἀπαίτησει. Anno 4. Olympiadis XCII. actam suspicatur Sam. Petitus lib. 1. Misc. cap. 13.

17. ΙΩΝ. *Jon*, qvam fabulam imitatus *Accius* in Oenomao suo, ut docet Scaliger ad Varronem. p. 94.

18. ἩΡΑΚΛΗΣ μαινόμενος. *Hercules furens*, à Seneca in cognomine Tragœdia latina expressus. Eustathio ad Iliad. κ΄. simpliciter vocatur Ἡρακλῆς pag. 738. Ab Aristophane reprehenditur Euripides, qvod induxisset Ἡρακλέα πεινῶντα Διόνυσον δειλὸν, καὶ Δία μοιχόν. Vide Scholiast. Aristophanis ad Pacem & Svid. in ματτοῦντας.

19. ἨΛΕΚΤΡΑ. *Electra*, primum edita Græce & recensita à *Petro Victorio* Florent. 1545. qvi illam à Bartholomæo Barbadoro * & Hieronymo Meo accepit, Nicolaoqve Ardinghello Cardinali inscripsit.

20. ΔΑΝΑΗΣ. *Danaës*, vix initium superest, servatum ab *Hieron. Commelino*, & vulgatum in editione Euripidis Græcolatina A. 1597. 8. Huic in suo Euripide varia fragmenta Danaës ex Stobæo & aliis collecta Græce & latine subjecit *Josua Barnes* T. 2. p. 442. seq & pag. 520. Confer Grotii excerpta è Tragicis p. 380. sed & Rich. Bentleii Epist. ad Johannem Millium, Malelæ subjectam, p. 14. seq. Auctor Chronici Paschalis p. 38. περὶ Δανάης ἐμυθολόγησεν Εὐριπίδης ὁ σοφώτατος ἐν τῇ συντάξει τοῦ αὐτοῦ δράματος ἐν κιβωτίῳ τινὶ βληθεῖσαν τὴν Δανάην βληθῆναι κατὰ θάλασσαν ὡς φθαρεῖσαν ὑπὸ Διὸς μετὰ βληθέντος εἰς χρυσόν. Scripsit etiam Sophocles Danaen, & Latinis Nævius.

III. Jam deperditas Euripidis tragœdias, qvotqvot apud veteres memorantur, recensebo, post Meursium in libro de Euripidis tragœdiis, Grotium in excerptis Tragicorum & Barnesium in fragmentis Euripidis. Qvorum observatis Gatakeri qvædam ex cap. 10. Adversariorum, Rich. Bentleii V. Cl. ex Epistola ad Joh. Millium, & nonnulla mea adjungam.

Αἰγεύς. Stephanus Byz. in ἄντρον. Sed ibi pro Αἰξὶ Meursius & Barnesius T. 2. p. 517. legunt αἰγεῖ.

Αἰγεύς

* Horum elogium in Actis Eruditor. A. 1701. p. 503.

Αὐγεὺς Clemens Alex. 6. Strom. p. 622. Stob. Scholiastes Aristoph. ad aves Euripidis ad Medeam v. 167. Svid. in δεκατεύειν.

Αἴολος. Strabo Lib. VIII. Dionysius Halic. in arte Rhetor. Hesych. Stob. Scholiastes Comici ad ranas, Svid. κλῆρος Ἑρμοῦ. Plutarch. de legendis Poëtis, Athen. &c. Vide Barnesium in fragmentis pag. 444. & 517.

Ἀλέαδαι vel Ἀλεύαδαι vel Ἀλαΐδαι. Stob. Florileg. p. 55. edit. Grotii, Barnesii Fragmenta p. 446. & 517.

Ἀλεξάνδρα. Cicero 1. divinat. c. 31. Stob. Hesych. Scholiastes Aristoph. ad Ranas. Barnesii fragmenta p. 446. seq. & 517.

Ἀλέξανδρος. Ælianus Lib. II. c. 8. Var. Hist. & ex eo Scaliger in descriptione Græca Olympiad. XCI. 1. Clemens Alex. 4. Strom. p. 483. & 6. Strom. p. 621. Schol. Euripidis ad Hippolytum v. 58. Ἕτεροι δέ εἰσι τοῦ χοροῦ, καθάπερ ἐν τῇ Ἀλεξάνδρᾳ οἱ ποιμένες. *Ennius* qvoqve Alexandrum suam ex Euripide ut videtur scripserat. Confer Reinesii Varias Lectiones p. 374.

Ἀλκμαίων ὁ διὰ ψωφίδος. Erotianus σκεθροτέραν, Hesych. Stob. Priscianus Lib. XVIII. Malelæ Chron. p. 88. Eustath. ad Iliad. β. Scholiastes Aristoph. ad Eqvites Barnesii fragmenta p. 448. & 518. Bentleii Epist. ad Millium p. 17. seq.

Ἀλκμήνη. Stob. Poll. & Hesych. in ἀμολγὸν, ubi male ἀλημήνη pro Ἀλκμήνη. Vide Barnesii fragmenta p. 449. & 518. Laudat & hanc tragœdiam Scholiastes Comici ad ranas.

Ἀλόπη. Stob. tum alibi tum serm. 103. ubi corrupte ἀλκάπη, ut apud Hesych. in ἀπρόσειλος. Laudat & Ammonius in τροχοὶ & Etymol. M. in ἠοέσθεν. Hyginus fabula 187.

Ἀνδρομέδη. Habita Olymp. XCI. 3. Archonte Pisandro, ut è Scholiis ad Comici ranas observat Samuel Petitus III. 16. Misc. Laudant hoc Euripidis drama Lucianus de historia conscribenda sub init. Eratosthenes c. 17. Catasterism. Hyginus Poët. Astronomic. Lib. II. c. 11. Schol. Theocriti Idyll. 2. Laertius IV. 29. Stob. (male in Grotii Stobæo p. 130. *Andromache*) Athen. Scholiastes Comici ad Aves & Thesmophoriazusas. Macrobius V. 21. Maximus & Pachymeres ad Dionysii Mystic. Theol. c. 2. Barnesius in fragmentis p. 450. & 518. Latine vertit *Ennius*. Vide Scaligerum ad Varronem p. 12. Lusit apud Latinos & *Livius Andronicus* Andromedam, & *Accius*. Apud Græcos præter Euripidem, Sophocles.

Ἀντιγόνη. Clemens Alex. 6. Strom. p. 621. Aristophanes Grammaticus in argu-

argumento Antigones Sophoclis. Schol. Pindari Pythionic. 3. & Comici ad ranas. Barnesii fragmenta p. 452. & 518.

Ἀντιόπη. Harpocr. Stob. Hesych. Svid. in *νόσον ἔχειν*. Erotianus in *καταφρόνεε.* Malelæ Chron. p. 58. Photius Lex. MS. in *εὐχερας.* Vide Bentleii Epist. ad Millium p. 16. ubi notat *Pacuvium* latine docuisse Antiopam de Græca Euripidis conversam & laudatam Ciceroni 1. de finibus, Persio sat. 1. 77. Charisio, Diomedi, Servio & Nonio Marcello. Vide & Euripidis fragmenta â Barnesio collecta p. 453. 519. *Ennius* qvoqve Euripidis Antiopen verterat, ut ex Hygino observat Reinesius p. 373. 374. Var. Lect.

Ἀρχέλαος. Strabo Lib. V. Stob. Justinus Lib. de Monarchia Dei p. 108. Libanius apologia Demosth. T. 1. p. 461. Stephanus Byz. Ἀιθίοψ. Schol. Pindari Pythionic od. 2. Barnesii fragmenta p. 456. 519.

Ἀτρεύς. [qvo nomine etiam *L. Accius* tragœdiam docuit] Dio Cassius Lib. LVIII. pag. 636. Arrianus Epictet. diss. Lib. I. c. 28. & Joh. Philoponus in Meteorolog. Aristotelis Lib. I. qvanqvam verba qvæ ibi respicit Philoponus occurrunt in Oreste v. 1001. seq. Et Barnesius negat Tragœdiam sub Atrei nomine ab Euripide compositam.

Αὐγή. Laërt. II. 33. Stob. Hesych Dionysius Halic. *περὶ συνθέσεως ὀνομάτων* extrem.

Αὐτόλυκος. *α΄.* Athen. Lib. X.

Αὐτόλυκος σατυρικός. Pollux X. 24. & 46. Tzetzes VIII. hist. 202. qvam cum superiore eandem facit Casaubonus X. 2. ad Athen. Diversam Meursius Lib. de fabulis Euripidis. In Satyricis dramatibus personam Autolyci introduci solitam, notavit Diomedes Grammaticus.

Βελλεροφόντης. Laërt. IV. 26. Svidas in *οἴμοι.* Justinus Martyr de Monarchia Dei p. 108. Stob. & tragœdia non nominatâ Sextus 1. contra Matth. 13. p. 55. seq. Videtur præter Plutarchum de vitioso pudore f. 529. f. etiam respicere Seneca Epist. 115. Confer Barnesii Fragmenta p. 469. & 519.

Βούσιρις Hesych. in *αἰσχήσασα*, & *ἀγυίσαι* ubi Euripidis nomen excidisse videtur. Stob. serm. 60.

Βυτήμενος. Stob. serm. 54. nisi legendum *κτήμενος* vel potius *Τήμενος*;

Γλαῦκος. Stob.

Δανάη, cujus initium superest, ut dixi supra inter editas Euripidis tragœdias num. 20.

Δεσμώτης. Vide infra in *Μελανίππην.* A

Δεσ-

Δίδυμοι. Stob. Eclog. pag. 128. ubi nomen tragœdiæ additum non eſt qvod ſupplet Grotius in excerptis Tragicorum. p. 380.

Δίκτυς. Acta Archonte Pythodoro Olymp. LXXXVII. 1. Vide argumentum Medeæ. Laudat Plutarchus conſolat. ad Apollon. Stobæus.

Ἑλένης ἀπαίτησις. Sex vel ſeptem verſiculi qvos à Clemente III. 2. pædagog. allegatos ad hoc drama refert Clariſſ. Barneſius p. 466. petiti ſunt ex Iphigenia in Aulide v.71.ſeq. ut idem. p.520. agnoſcit. Cæterum Ἑλένης ἀπαίτησιν Euripideam memorat Etymol. M. in ἧμιν, & auctor argumenti Ἑλένης, qvi teſtatur Ariſtophanem in Theſmophoriaz. multa ex Euripideo illo dramate πεπαρῳδηκέναι.

Ἑξάμετρος τήρησις. Clemens Alex. 6. Strom. p. 627. qvibus verbis nihil aliud ſignificari exiſtimo à Clemente, qvam Euripidem Hexametris Jambicis complexum eſſe qvæ proſà Hippocrates ſcripſerat. Meurſius ſibi ipſe diffidit, legens τηρεῖ. Paulo audacius Gatakerus p. 104. Adverſar, ἐν Βελλεροφόντῃ ῥητῶς.

Ἐρεχθεύς. Clemens Alex. 6. Strom. p.619.621. Euſtath. ad Iliad. π. p. 1074. Steph. in Αἰθίοψ, Stob. Heſych. Etymol. M. Svid. in ἀνάστατοι & βοῦς ἕβδομος. Plutarch. in parallel. p. 310. Theon in Aratum, ubi male Ἐρεχθεῖ pro Ἐρεχθεῖ. Appendix Vaticana in proverbio μίασμα δρυός. *Ennius* qvoqve Erechtheum ſcripſerat, ex Euripide ut videtur. Laudant Gellius & Macrobius. Confer Hieronymum Columnam ad fragmenta Ennii p. 256. ſeq. ubi Erechtei Euripidei fragmenta è Lycurgi Oratione contra Leocratem &c.

Εὐρυσθένης Σατυρικός. Pollux X. 24. niſi legendum Εὐρυσθεῖ pro Εὐρυσθένει.

Εὐρυσθεὺς Σατυρικός. Steph. in Τάρταρος. Allegatur & Εὐρυσθεύς à Stob. Athen. Erotiano in τὸ τέρθρον & Scholiaſte Eurip. in Hecubam Barneſii fragmenta p. 469. & 520.

Εὐρώπη tragœdiis Euripidis ex loco qvodam Malelæ minime accenſenda. Vide Rich. Bentleii Epiſt. ad Millium p. 43. & 44.

Τὸ ἐκ τῆς Ἠλέκτρας apud Laërtium VII. 172. reſpicit locum in Euripidis Oreſte, ut pulchre notavit Iſaacus Caſaubonus.

Θεμιστοκλῆς. Stob. ſerm. 119. niſi mendum eſt, ut exiſtimant Meurſius & Gatakerus. Idem enim locus alibi laudatur ex Euripidis Creſphonte.

Θερισταὶ Σάτυροι. Ariſtophanes Grammaticus in argumento Medeæ Euripidis, teſtatur hoc drama Satyricum actum Olymp. LXXXVII. Archonte Pythodoro.

de μίξει Πασιφάης πρὸς τὸν ταῦρον. Hoc itaqve est drama περὶ Πασιφάης qvod Euripidem docuisse affirmat Malelas 1. Chron. pag. 106. Vide Rich. Bentlei Epist. ad Joh. Millium Malelæ subjectam pag. 22. seq. & supra in Κλεῖδες.

Κτίμῳ. Clemens Alex. 6. Strom. p. 622. Nisi legendum τήμῳ.

Κύριαι. Hesych. in ζεύγλαι. Sed leg. σκυρίαις pro Κυρίαις.

Λαμία. Lactantius Lib. I. cap. 6.

Λικύμνιος. Laërt. III 63. Hesych. Etymol. M. Stob. Stephanus Byz. (ubi male Λικυμνία) Macrobius Lib. I. Saturnal. c. 18. Scholiastes Comici ad aves. Svid. in μαγνὺς, εἴδεα, φαῦλον &c. Barnesii fragmenta p. 479. 520.

Μελανίππη sive Μεναλίππη ἡ σοφή. Dionys. Halic. in arte Rhetor. p. 47. & 57. Schol. Comici ad ranas.

Μεναλίππη δεσμῶτις. Athen. Lib. XII. Porphyr. apud Euseb. 10. Præparat. c. 3. Μελανίππην Euripidis laudant præterea Eratosthenes c. 18. Catasterism. Plato in convivio, Diodorus Sic. Lib. I. cujus locum laudat etiam Eusebius Lib. I. præparat. c. 7. adde hæc Aristophanis de Euripide in Thesmophoriaz. Μελανίππας ποιῶν, Φαίδρας τε, πηνελόπην δ' οὐ πώποτ' ἐποίησεν, ὅτι γυνὴ σώφρων ἔδοξεν εἶναι. Vide & Hygin. Lib. II. Poëtic. Astronom. c. 18. ubi de eqvo, & fragmenta à Barnesio collecta p. 479. & 521. Vitamqve Euripidis §. 14. & 15. ubi Poëtam adversus Aristotelis reprehensionem c. 15. Poëtic. tuetur. Forte ex hac *Ennius* Menalippam suam expresserat, qvam laudant Gellius V. 11. Priscianus, Nonius & alii.

Μελέαγρος, Macrob. V. 18. Stob. Hesych. Etymol. M. Scholiastes Pindari Nemeonic. Od. 10. Comici ad ranas. Svid. in νῦν, Malelæ Chron. p. 210. Plutarchus in parallelis minoribus p. 312. Anonymus Scholiastes in Aristotelis Rhetoric. lib. 3. p. 61. b. Memorat & Aristoteles c. 13. Poetic. Euripide non nominato. Vide Barnesii fragmenta p. 481. & 521. Latine Meleagrum Euripidis exemplo docuerat *Accius*.

Μεναλίππη. Vide paulo ante Μελανίππη.

Μανσία & Με]υσίαι. Stob. serm. 13. & 3. sed corrupta nomina Meursio videntur.

Νεοπτόλεμον Tragœdiam Euripidis an alterius memorat Aristot. c. 23. Poet.

Νιόβη. Aristoteles c. 17. Poetic. Barnesii fragmenta p. 521. Laërtius VII. 28.

Ξάντριαι. Schol. Aristophanis ad ranas. Barnesii fragmenta p. 521.

Οἰδίπους. Hesych. Stob. Confer fragmenta à Barnesio collecta p. 483. & 521. Malelæ Chron. p. 63. Erotian. in ὑπείλλει.

Οἰλεύς. Stob. A Meursio cum Oeneo tragœdia confunditur, sed Grotio & Barnesio distinguitur.

Οἰνεύς. Clemens Alex. 6. Strom. pag. 619. Stob. Lucianus in convivio f. Lapithis. Hesych. Svid. in ἡράκλειαν λίθον. Schol. Aristophanis ad Acharnenses, Erotianus in τιμωρέουσα, ubi male οἴη pro οἰνεῖ. Vide Barnesii fragmenta p. 484. & 521. Prologum Oenei, Euripide non nominato memorat Aristoteles c. 16. Poëtices.

Οἰνόμαος. Clemens Alex. 6. Strom. p. 625. Theodorit. Therapevt. Lib. VI. pag. 102. Stob.

Παλαμήδης. Strabo Lib. X. Laërtius II. 44. Tzetza in Lycophron. Pollux X. 31. Hesych. Stob. Auctor argumenti in Isocrateum Busiridem, diversi ab eo qvod H. Wolfius composuit. Ælianus II. 8. Var. & inde Scaliger in Græca descript. Olympiad. XCI. 1. Vide Barnesii vitam Euripidis p. 15. & fragmenta p. 486. & 521. Samuelem Petitum lib. 1. Misc. c. 13. qvi actam contendit Olymp. XCII. 3.

Πασιφάη, Personæ nomen non dramatis. Confer supra in Κρῆτες.

Πειρίθους qvi ab aliis teste Athenæo ad Critiam tanqvam auctorem relatus est, Euripidi tribuitur à Clemente 5. Stromatum, Hesych. Schol. Apollonii Lib. IV. & Comici ad aves.

Πελιάδες. Æliani VII. 47. animal. Stob. & Hesych. apud qvem duobus locis ut & in Schol. Euripidis πολιάσω pro πελιάσω.

Πενθεύς. Stob. serm. 39. & 71.

Πηλεύς. Hesych. Stob. & Schol. Aristophanis ad nubes.

Πηνελόπη. Stobæi margines Eclog. Phys. pag. 142. edit. Grotii. Penelopen tamen ab Euripide scriptam negat Aristophanes in loco qvem habes supra in μεναλίππη.

Πλεισθένης. Athen. Hesych. Stob. Ammonius in βωμός. Steph. Vide Barnesii fragmenta p. 489. & 522.

Πολύδωρος. Corinthus de dialect.

Πολύειδος. Stob. Hermogenes 2. περὶ ἰδεῶν. Erotianus in διεβλήθησαν. Schol. Euripidis ad Hippolytum v. 191. Vide Barnesii fragmenta p. 890. & 522. Meursium Lib. de Euripide. T. 10. Antiqv. Gronov. pag. 473.

Πολυνείκης. Stob. serm. 39. Lucianus de lapsu inter salutandum T. 1. p. 496.

Πολυξένη, Euripidi tertio à Svida tributa in εὐριπίδης, locus ex ea apud Philonem Lib. qvod omnis probus Liber p. 682.

Πρωτεσίλαος. Clemens 6. Strom. p. 628. Stob.

Ῥαδάμανθος. Strabo Lib. VIII. Stob.

Σατυρικὰ δράματα Euripidis Αὐτόλυκος, Εὐρυσθεύς sive Εὐρυστεύς, Θερισταί, Σίσυφος.

Σθε-

Σθενέβοια. Athen. Stob. Scholiastes Comici ad Vespas & ranas, Malelæ Chron. p. 184. Photii Lex. MS. in ξεναπάτας. Vide fragmenta Barnesii p. 491. & 522. & not. ad Medeam vers. 1392. Bentleji Epist. ad Millium. p. 20. seq.

Σίσυφος σατυρικός. Ælian. II. 8. Var. & inde Scaliger in Græca descript. Olympiad. XCI. 1. Euripidem in Sisypho allegat etiam Plutarch. 1. 7. de placitis Philos. Galenus Hist. Philos. Hesych. & Etymol. M. Alii Sisyphum adscripserunt non Euripidi sed *Critiæ*, ut Sextus Empiricus eundem qvem Plutarchus locum è Sisypho allegans Lib. VIII. adversus Mathem. p. 318. Vide tamen Petrum Petitum Misc. Obs. Libro & capite primo.

Σκίρων σατυρικός. Pollux X. 8. Stob. Athen. Hesych. qvi emendandus in ἔμβολα, ubi pro σκιρ legendum σκίρωνι.

Σκύλλα nullum fabulæ Euripideæ nomen Aristoteli c. 15. Poëtic. ac ne Vossio qvidem, qvi Ulyssen in Scylla ejulantem ab Euripide introductum scribit. In Scylla enim idem eo in loco est qvod ad Scyllam, non in Tragœdia cui Scyllæ nomen esset.

Σκύριαι. Vide supra in Κύριαι. Plutarch. de dignoscendo adulatore pag. 72. c. Stob. & tragœdia non nominata Cic. XVI. 8. Epist. ad famil. Sextus Empiricus Lib. I. contra Math. c. 13. p. 62. adde Gataker c. 10. Adversar p. 104.

Συλεύς. Philo Lib. de Josepho pag. 420. & qvod omnis probus sit Liber 672. 681. 685. 686. Eusebius VI 6. præparat. Stob. serm. 44.

Τέννης. Stob. serm. 2.

Τήλεφος. Clemens 6. pag. 624. Stob. Ammonius in πρεσβεύεσθαι, Scholiastes Comici ad Plutum, ranas & Acharnenses. Eustathius ad Iliad. π. & Odyss. α. Tzetzes Chil. IX. hist. 299. ubi ait Aristophanem & Æschylum (alium opinor à Tragico) ἐν λόγοις illud Euripidis drama perstrinxisse. Forte ex hac Tragœdia Telephum suum expresserat *L. Accius*. Memorat & Telephum, Euripide non nominato, Aristoteles cap. 13. Poëtic. Vide fragmenta à Barnesio collecta pag. 495. & 529. Respicit Zenobius 2. proverb. 85. Appendix Vaticana, 29.

Τημενίδαι Stob. Pollux IX. 4. Ælian. VIII. 39. de animal.

Τήμενος. Hesych. & Stobæus. Vide & supra in βοτήμενος, & κτίμενος, & inferius in τίμαιος.

Τηρεύς. Stob. serm. 13. Vide & supra in ἐξάμετρος.

Τίμαιος. Stobæi margines serm. 31. sed Meursius legit τήμενος.

Τρῶες. Vide supra τρῳάδες inter tragœdias Euripidis qvæ exstant.

Ὑψιπύλη. Didymus apud Macrob. V. 18. Plutarch. consolat. ad Apollon. Cicero 3. Tusc. Stob. Svid. in δωδεκαμήχανον. Galenus comment. 3. ad Hippocrat. περὶ ἄρθρων T. 5. pag. 615. Hesych. Harpocr. Scholiastes Comici ad ranas. Eustathius ad Iliad. ν. p. 940. Vide & Gatakerum ad Antonin. VII. 40. Barnesii fragmenta p. 498. & 522. A. Schottum ad proverbia p. 408.

Φαέθων ἢ Κλυμένη. Strabo Lib. I. Laërt. II. 10. Athen. Vitruvius IX. 4. Plutarch. IV. 2. sympos. Macrobius Lib. I. Saturnal. c. 17. Stob. Theon ad Aratum. Eustathius ad Odyss. ν'. sub init. Longinus p 109. edit. Tollii. Vide & Loënsem L. IV. c. 11. Epiphyllid. Euripidem forte respicit Scholiastes Homeri, ad Odyss. ρ'. 208. cum de Phaethonte disserens subjungit historiam occurrere παρὰ τοῖς τραγικοῖς.

Φαίδρα, laudatur à Luciano Lib. ad indoctum multos Libros coacervantem. Sed locus exstat in Hippolyto Euripidis v. 418. ubi Phædra loqvitur. Vide & qvæ supra ad Phædram Sophoclis & Euripidis Troades ac Μεναλίππην.

Φιλοκτήτης Acta Pythodoro Archonte Olymp. LXXXVIII. 1. vide argumentum Medeæ. Laudant Aristoteles VI. 8. Nicomach. (& ibi Eustathius) Dio Chrysost. diss. 52. Justinus Martyr de Monarchia Dei p. 109. Hesych. Stobæus. Schol. Comici ad ranas. Theodorus Canterus Lib. I. cap. 2. Var. Lect. & Jacobus Loënsis VI. 17. Epiphyllid. Docuerat & *Accius* Philoctetem latinè ex Euripideo potius qvam Æschyli vel Sophoclis expressam. Vide Scal. ad Varron. pag. 101.

Φοῖνιξ. Æschines in Timarch. Erotianus in δημέτης. Stob. Eclog. Clemens 6. Strom. p. 625. Apostolius XI 41. proverb. Ex hac videtur suum Phœnicem Ennius expressisse.

Φρίξος Justinus Martyr de Monarchia Dei pag. 109. Hesych. Sextus 1. contra Mathem. Etymol. M. Stobæus Eratosthenes cap. 14. Catasterism. Schol. Comici ad ranas. Barnesii fragmenta pag. 503. 522.

Φρίξος β'. Scholiast. Aristoph. ad ranas.

Φρύγες. Mnesilochus apud Laërtium II. 18.

Χοσσφόντης. Vide supra Κρεσφόντης.

Χρυσιππος. Philo Lib. περὶ κόσμου (Euripide non nominato) Clemens Alex. 6. Strom. p. 627. Hesych. Stob.

IV. *Præ-*

IV. *Præterea ſub Euripidis nomine à veteribus allegantur:*

Ἀλκιβιάδης, in Alcibiadem *ᾆσμα* ſive *ἐγκώμιον*. Plutarch. in Alcibiade p. 196. & in Demoſthene p. 846. ubi alteri auctori ab aliis tributum innuit Scholiaſtes Ariſtoph. ad ranas. Valeſius ad Ammianum Marcellin. f. 21. Fragmenta Euripidis à Barneſio collecta p. 516. 517.

Ἐπιγράμματα, quorum unum ſervatum ab Athenæo Lib. II. cap. 19. & in Anthologia.

Ἐπικήδειον Νικίᾳ καὶ Δημοσθένει καὶ τῶν μετ' αὐτῶν ἐν Σικελίᾳ πεπτωκότων Ἀθηναίων... Plutarch. in Niciæ vita p. 534. qvi p. 542. refert Siculos vehementer delectatos Euripidis carminibus, & ob ea multos Athenienſes manumiſiſſe.

Ὕμνοι. Philoſtratus Lib. II. Sophiſt. in Hipprodromi vita p. 613. *ἐκ τῶν Εὐριπίδου τε ὕμνων καὶ Ἀμφίονος...*

Verſus duos Hexametros Euripidis in Apollonis laudem profert Macrobius 1. Saturnal. c. 17.

De *Epiſtolis* qvinqve qvæ ſub Euripidis nomine exſtant dixi ſupra cap. X. §. 23.

V. *Editiones Euripidis hæ in notitiam meam venere: Græcæ qvidem,*

1] Qvatuor tragœdiarum, literis capitalibus [nec ſine accentibus tamen] ex MSto codice non contemnendæ notæ, in 4. ſine nomine editoris, temporisve aut loci notatione, ſed qvantum ex ratione literarum conjicere licet Florentiæ circa extremum ſeculi XV. Confer Mericum Caſaubonum in libello Anglico de credulitate & incredulitate p. 101.

2] Tragœdiarum XVIII. Venet. apud Aldum 1503. 8.

3] Aldinam exprimens Baſileenſis Ao. 1537. 8. apud Hervagium.

Quarta tragœdiarum XIX. Antwerpienſis A. 1571. 12. ex recenſione Gvil. Canteri, cum brevibus ipſius notis carminumqve ratione explicata & appendice ſententiarum Euripidis à Stobæo laudatarum qvas idem Canterus reddidit latine.

Scholia Græca in ſeptem primores Euripidis tragœdias, tùm ex antiqvioribus *Grammaticis [Scripſerant enim in Euripidem complures, ut *Soteri-*

* Antiqvum ejusmodi ſcriptorem loqventem agnoſces in Schol. ad Medeam 273. *Κορινθίοις μέχρι τῶν καιρῶν τῶν καθ' ἡμᾶς καθ' ἕκαστον ἐνιαυτὸν ἑπτὰ κούρους καὶ ἑπτὰ*

Soterides Epidaurius teste Svida, *Didymus* & *Aristophanes* Alexandrini, *Callistratus*, &c.] tum ex recentioribus *Emanuele Moschopulo*, *Lascari** & *Thoma Magistro* per *Arsenium* Monembasiæ Archiepiscopum collecta & Paulo III. Pontifici inscripta, seorsim lucem adspexerant Venet. 1534. 8. apud Lucam Antonium Juntam, & emendatius Basileæ A. 1544. 8. apud Hervag. Scholia MSS. in Euripidem â Galesinio sibi communicata allegat Casaubonus ad Laërtium p. 203. edit. Westen.

Latinâ prosâ XVIII. Euripidis tragœdias primus vertit anonymus qvidam sub ficto *Dorothei Camilli* nomine latens, fictum enim nomen esse, diserte tradit Gesnerus in Bibliotheca p. 229. b. Lucem adspexit latina illa Dorothei versio Basil. 1550. 8. Francof. 1562. 8. Inter libros autem ab Oporino excusos memoratur Euripides latine ex versione *Philippi Melanchthonis* & *Gvil. Xylandri* qvi emendavit & Hecubam addidit A. 1558. 8.

Græcolatinæ Euripidis editiones hactenus prodierunt qvinqve:

1] Basileensis tragœdiarum XIX. cum versione *Casparis Stiblini*** prosaria ad carmen Jambicum proxime accedente magnamqve partem ex versibus constante Jambicis. Idem Stiblinus dramata singula in Actus distinxit, singulisqve præfationes & notas addidit. Accedunt præterea *Jacobi Micylli* de Euripide & tragœdia collectanea qvædam, & *Joh. Brodæi* notæ qvibus erudite explicat loca qvæqve difficiliora in Tragœdiis undecim: Rheso, Troadibus, Bacchis, Cyclope, Heraclidis, Hercule furente, Supplicibus, & utraqve Iphigenia. Basil. apud Oporin. 1562. fol.

2] Commeliniana tragœdiarum XIX. adjuncto ex Bibl. Palatina vicesimæ sive Danaës initio. Heidelb. 1597. 8. ex recensione & cum versione *Gvil. Canteri*, verbum ex verbo efferente, notisqve ejusdem atqve *Æmilii Perti*.

3] Gene-

ἑπτὰ κέρας τῶν ἐπισημοτάτων ἀνδρῶν ἐναπενιαυτίζειν τῷ τῆς Θεᾶς (Ἥρας) τεμένει. Alioqvi recentis scriptoris in his scholiis vestigia non infreqventia sunt, etiam vocabula Græcobarbara, notata Barnesio ad Hecub. v. 456. 1114. Orest. 364. 834. 1121. Phœniss. 1107.

* Lascaris Scholia in III. primores tragœdias MSta in Bibl. Thuana. Scholia è Dionysio Didymo aliisqve collecta memorantur in Frid. Sylburgii Catalogo MStorum Palatinæ Bibl. p. 101.

** Laudat Conradus Dinnerus in præfat. ad Epitheta sua Græca. Sed nimium sinistre de Stiblino Barnesius interpres Euripidis sæpe nominatus T. 2. pag. 415. *Sane in toto illius opere quod in Euripidem fecit, nihil omnino docto homine dignum reperio, excepto quod Argumenta in omnes Actus scripserit. Et morales gnomas & Philologicum nonnihil interserit; sed sensus Poetæ minime vidit, cum etiam Jambici versus leges ignoraret.*

3) Genevensis cum scholiis Græcis in priores septem tragœdias, versione *Gvil. Canteri*, notisqve *Brodæi, Stiblini* & *Æmilii Porti* & ejusdem Canteri: apud Paulum Stephanum A. 1602. 4.

4) Itidem Genevensis, cum versione Gvil. Canteri, in corpore Poëtarum Græcorum Tragicorum, Comicorum, Lyricorum & Epigrammatariorum, qvod Latine & Græcè vulgavit *Jacobus Lectius*, Genevæ 1614. fol.

5) Cantabrigiensis A. 1694. fol. curante viro Clariss. *Josua Barnes*, qvæ optima & luculentissima hactenus est Euripidis editio. Nam & textum accurate recensuit, & post Canteri industriam ad metri rationes diligenter castigavit, scholiaqve Græca integra ad priores septem tragœdias adjunxit, castigata & ipsa, & ex MS. codice Collegii Corporis Christi, qvod Cantabrigiæ est, hinc inde locupletata. Præterea universum Euripidem selectis virorum doctorum notis & suis animadversionibus scholiisqve illustravit. Fragmenta qvoqve Euripidis collegit diligentissime, Græceqve & latine exhibuit cum notis, versus ad 2068. Deniqve Epistolas Euripidi tributas Græce & latine subjunxit, totiqve operi binas dissertationes unam de Euripidis vita, alteram de tragœdia, scena, illiusqve apparatu apud Græcos, musica theatrica & versuum tragicorum legibus præfixit. Euripidis effigies qvâ Barnesius suam exornavit editionem, paulo alia cernitur in prima editione imaginum Fulvii Ursini, & apud Albertum Rubenium Lib. II. de re vestiaria c. 6.

Henrici Stephani animadversiones in Sophoclem & *Francisci Porti* Cretensis collationem Sophoclis Euripidisqve, supra in Sophocle commemoravi. Aristologiam Euripideam sive sententias ex Euripide excerptas Græce & latine cum notis vulgavit *Michaël Neander*, Basil. 1559. 4. Ne dicam de sententiis Euripidis, qvas ex illius dramatis sive iis qvæ exstant sive ex illis qvæ perierunt selegit & elegantissima metaphrasi latina donavit in excerptis Tragicorum & Comicorum Vir summus *Hugo Grotius*, Paris. 1626. 4to. *Erasmi Vindingii* commentarios Euripideos memorat Olaus Borrichius de Poëtis latinis p. 172. Itaqve nescio utrum in alias qvoqve Tragœdias scripserit præter Hecubam de qva supra. *Thomas* qvoqve *Stanleius* in Euripidem varia collegit qvæ manu ipsius exarata reperiuntur in Bibliotheca Rev. Episcopi Norvicensis. *Johannis Miltoni* atqve *Jac. Duporti* ineditas ad Euripidem observationes subinde laudari observo à Clarissimo Barnesio.

VI. Jam Catalogum scriptorum in Scholiis Græcis ad Euripidem allegatorum subjicere juvat, qvi in editione Cantabrigiensi non minus qvam aliis hactenus vulgatis desideratur:

Catalogus ſcriptorum in Scholiis Græcis ad Euripidem laudatorum:

* Athenæo *Ἀγίας*, atqve in Voſſio Hiſt. Græcis.

** Idem Voſſius & Clariſſ. Hemſterhuſius ad Pollucem p. 1035, legunt *Alexandrides*, è Plutarchi Lyſandro & Scholiaſte Ariſtophanis.

Cyclus, ſive Cyclici Poetæ. Oreſt. 1392. infra in Dionyſius.
Demagoras. Phœn. 7.
Demoſthenes. Hec. 559.
Dercyllus. Phœn. 7.
Dicæogenes ἐν τῇ Μηδείᾳ Med. 167.
Didymus. Andr. 885. Hec. 736. 887. 1029. Med. 48. 169. 273. 356. 379. 737. Oreſt. 1385. Phœn. 755. 1735.
Dinias. Oreſt. 869.
Dionyſius. Phœn. 674. ὁ κυκλογράφος. Oreſt. 998. ἐν τῷ ἑνδεκάτω τοῦ κύκλου. Phœn. 1123.
Dionyſodorus ἐν τῷ περὶ ποταμῶν. Hip. 121.
Duris ἐν τῇ ις τῶν Λακεδαιμονικῶν Alc. 253.
ἐν τῷ ιβ τῶν ὡρῶν. Hec. 934.
Ecphantus Phœn. 13.
Empedocles Phyſicus. Phœn. 16.
Epigramma. Hip. 265. Oreſt. 593.
Epimenides. Phœn. 13.
Eratoſthenes. Hec. 574.
ἐν Γεωγραφουμένοις. Med. 2.
Eubulus. Med. 475.
ἐν Ξούθῳ. Med. 613.
Eumelus. Med. 9. 20.
Eumolpus unde Eumolpidæ. Phœn. 861.
Euphorion Tragicus. Med. argument. & Phœn. 683.
Eupolis. Med. 520.
Euripides Athenienſis. Phœn. 396. στωχοποιός. 1534. σοφοῦ elogio nimis freqventer ac promiſcue utitur Med. 665. Alexandri M. temporibus fuiſſe [falſo] traditur Hip. 671. reprehenſus à Sophocle. Phœn. 1. allegatur:
ἐν Αἰγεῖ. Med. 167.
Ἀλεξάνδρᾳ. Hip. 58.
Ἀλκήστιδι. Hec. 1267. Hip. 834. 892. 1437.
Ἀρχελάῳ. Phœn. 1165.
Βάκχαις. Hec. 1267. Phœn. 3.
Δίκτυς. Med. argument.
Εὐρυσθεῖ. Hec. 838.
Θερισταὶ Σάτυροι. Med. argument.
Ἱκέτιδες. Phœn. 1160.
Ἱππολύτῳ. Alc. 22. Phœn. 3.
Κρεσφόντῃ. Phœn. 162. Med. 85.
Μηδείᾳ Hip. 11. Phœn. 1.
Οἰδίποδι. Phœn. 61.
Oreſte. Phœn. 3. 587. Euripides vicit. Eſt δρᾶμα ἐκ τραγῳδικοῦ κωμικόν. Oreſt. 1691.
Πειρίθῳ. Oreſt. 980.
Πελιάσιν. Med. 693. ubi male πολιάσιν.
Πολυΐδῳ. Hip. 191.
Τρῳάδες. Phœn. 3.
Φαέθοντι. Oreſt. 1389.
Φιλοκτήτης. Med. argum.
Φοινίσσαις. Oreſt. 1082. ſunt αἰχμαλώτιδες. Phœn. 210. πρωταγωνιστὴς in hâc tragœdia ἀπὸ τοῦ τῆς Ἰοκάστης προσώπου. Phœn. 93. acta Archonte Euclide, qvo tempore nondum uſus literarum

Menan-

* Num *Hippys*? Ita Voſſius pag. 442. de Hiſt. Græc.

Simonides. Med. argum. & 2. 9. 20. Oreſt. 41. 235. 780.
ἐν τῷ εἰς Ποσειδῶνα ὕμνῳ. Med. 4.
ἐν ἰάμβοις. Phœn. 210.
Siſyphus. Hip. 265.
Sodamus. Hip. 265.
Sophocles. Alc. 902. Hec. 177. 328. 570. 1059. Med. argum. & 33. Oreſt. 61. 490. 602. 810. 1655. Phœn. 71. 114. 1605.
ἐν Αἴαντι Λοκρῷ. Alc. 446. Med. 93.
— Μαστιγοφόρῳ. Med. 618.
Ἀντιγόνῃ. Med. 1357. Phœn. 993. 1804.
Ἑλένης ἀπαιτήσει. Phœn. 308.
Ἠλέκτρα. Phœn. 1.
Θυέστῃ. Phœn. 235.
Μάντεσι. Phœn. 1261.
Μυκήναις. Hip. 307.
Οἰδίποδι κολωνῷ. Phœn. 1704.
Τραχινίαις. Hip. 551.
Sophron. Phœn. 3.
Soſicrates. Hip. 47. Phœn. 45.
Soſibius. Oreſt. 1637.
Soſiphanes Tragicus. Phœn. 1017.
Staphylus. Med. argument.
Steſichorus. Alc. 1. Oreſt. 41. 249. 268. 1287.
ἐν Εὐρωπείᾳ. Phœn. 674.
Στησιχόρειον μέτρον. Oreſt. 980. Phœn. 163. 308.
Strattis ἐν ἀνθρωπορέστῃ. Oreſt. 279.
Teleſargus. Alc. 1.
Theodorus [Gaza, opinor, qvo junior fuit Arſenius ſcholiorum collector] Oreſt. 1525
Timachides. Med. 167.
Timagoras ἐν τοῖς Θηβαϊκοῖς. Phœn. 162.
Timarchus. Med. 1.
Tragici. Phœn. 1743. 1405.
Xanthus Lydus. Phœn. 162.

CAPUT XIX.

Notitia Tragicorum Græcorum qvorum fabulæ perierunt, digeſta ordine Alphabeti.

ACAS, Svidæ memoratus, ποιητὴς τραγῳδίας, niſi in vitioſo aliqvo codice *Acas* legit pro *Sacas*, ſive *Sacadas*, de qvo infra.

ACATUS Argivus à Martino Antonio Delrione in prolegomenis ad Senecam Tragicum inter Tragœdiæ ſcriptores refertur, qvod ab Athenæo Lib. XIII. pag. 610. allegatur ejus Ἰλίου πέρσις. Sed nec Tragicum eſſe affirmat ibi Athenæus, & in ora libri annotatur nomen Σάκα ſive Σακάδα τοῦ Ἀργείου.

ACES-

ACESTOR de qvo Scholiastes Aristophanis ad pacem non longe ab initio, ad verba: νόσον νοσοῦμεν τὴν ἐναντίαν Σάκα) οὗτός ἐστιν Ἀκέστωρ Τραγῳδίας ποιητής. Ἐκαλεῖτο δὲ Σάκας διὰ τὸ ξένος εἶναι. Σάκες γὰρ Θρᾶκές εἰσι. Θεόπομπος δὲ καὶ τὸν πατέρα αὐτοῦ Σάκα προσαγόρευσεν τισαμενόν. Ὁ δὲ αὐτὸς καὶ Μυσὸν ἐκάλεσεν. Ibidem docet poësin hujus Acestoris derisui habitam à Callia & Cratino, non minus qvam ab Aristophane qvi eum perstringit qvod Atticè loqvi affectaverit, cum nihil minus esset qvam Atticus. Ὁ μὲν γὰρ ὢν οὐκ ἀστὸς, εἰς βιάζεται. Vide & Colomesium ad Gyraldum, p. 163.

ACHÆI duo: unus Pythodori F. Eretriensis, cujus mentio apud Eustathium ad Iliad. β΄. p. 246. & alter junior Syracusanus, uterqve tragœdias scripsit, incertum utrius è duobus sunt qvæ à veteribus memorantur, observatæ maximam partem à Joh. Meursio in Bibliotheca Græca: Ἄδραστος, ἆθλα. Αἴθων σατυρικὸς, Ἀλκμαίων Σατυρικὸς, Ἀλφεσίβοια, Ἥφαιστος Σατυρικὸς, Θησεὺς, Ἶρις σατυρικὴ (unde emendandus Hesychius in ἐκσελλόπωσε, meminit & Svidas in βοῦς ἕβδομος) Κύκλος [Athenæo Lib. VI. sed ibi judice Meursio legendum ex Hephæstione Κύκνος. Grotius legit Κύκλωψ] Λίνος, Μοῖραι, Οἰδίπους, Ὀμφάλη [Hesychio laudata in φαναῖος] Πειρίθους, Φρίξος, & Φιλοκτήτης laudata Svidæ in Ἐλελεῦ. Fragmenta qvædam alterutrius vel utriusqve horum Achæorum habes apud Hugonem Grotium in fragmentis Tragicorum & Comicorum p. 441. seq. Apud Artemidorum Lib. II. Onirocritic. cap. 25. male *Archæus* legitur pro *Achæus*. Euripidem aliqvid ab Achæo mutuatum esse notat Athenæus Lib. VI. p. 270. Eretriensem Achæum intelligens, qvem tempore Euripidis scripsisse constat; Sophocle, ut docet Svidas, paululum annis juniorem. Tragœdiæ ejus fuere XXIV. vel XXX. sive ut alii XLIV. verum Syracusanus non plures docuisse fertur qvam decem. Fuit & alius *Achæus* ἱστοριογράφος, qvi ante Pindarum scripsit, laudatus scholiastæ Pindari in Olympionic. Od. 7.

ÆANTIDES in Plejade Poëtarum Tragicorum refertur à Scholiaste Hephæstionis pag. 93. & 32. ab Isaacio Tzetza ubi genus Lycophronis recenset, & à Scholiaste Theocriti, qvem in hanc rem laudant post Gyraldum dialog. 7. de poëtis, Delrio prolegom. ad Senecam p. 23. Andreas Schottus Lib. II. Observatt. human. c. 3. Menagius ad Laërtium Lib. II. sect. 133. & Vossius de Poëtis Græcis pag. 64. Idem Delrio affirmat ab Hephæstione vocari *Anantidem* qvi aliis est *Æantides*. Verum Hephæstion ipse nusqvam illius meminit, & Scholiastæ Hephæstionis bis vocatur Αἰαντίδης.

ÆSCHINES Atheniensis Orator, utrum Tragœdias composuerint

rit, est incertum. Hoc qvidem constat, adolescentem illum tragœdias actitavisse, ut tradit Cicero 4. de Rep. apud Augustinum 2. de Civ. Dei c. 10. καὶ τὸ δὴ καὶ τοῖς βαρυτόνοις ὑποκριταῖς τὸν ἐν μειρακίῳ χρόνον ὑπετραγῴδη, ut ait Philostratus 1. de Sophistis, & Plutarchus in vitis decem Rhetorum: λαμπρόφωνος δ' ὢν τραγῳδίαν ἤσκησεν, ὡς δὲ Δημοσθένης φησὶν ὑπογραμματεύων καὶ τριταγωνιστῶν Ἀριστοδήμῳ ἐν τοῖς Διονυσίοις διετέλει, ἀναλαμβάνων ἐπὶ σχολῆς τὰς παλαιὰς τραγῳδίας. Sane Demosthenes Orat. de corona p. 343. τριταγωνιστὴν vocat & p. 347. τραγικὸν πίθηκον, [confer Svidam in hac voce & in τριταγωνιστής] hypocritam Qvintilianus Lib. 2. cap. 17. Institutionum Orat. adde Libanium argumento Orationis Demosthenicæ de falsa legatione, & Ulpianum p. 99. Anonymus in vita Æschinis: Δημοχάρης δὲ ὁ ἀδελφιδοῦς Δημοσθένους φησὶν Ἰσχάνδρου τοῦ τραγῳδοποιοῦ μὲν τριταγωνιστὴν γενέσθαι τὸν Αἰσχίνην, καὶ ὑποκρινόμενον Οἰνόμαον διώκοντα Πέλοπα αἰσχρῶς πεσεῖν, καὶ ἀναστῆναι ὑπὸ Σαννίωνος τοῦ χοροδιδασκάλου.

AGATHO * Atheniensis, Euripidi & Pausaniæ peramatus teste Æliano II. 21. XIII. 4. Var. & Aristophani non sine laude memoratus in Ranis: Cæterum ἐπὶ μαλακίᾳ διεβάλλετο ut notat hujus Scholiastes p. 133. ex eoqve Svidas, & ante utrumqve Lucianus in Rhetorum præceptis. In hujus ædibus convivium suum finxit Plato, qvi teste Athenæo V. 18. Dipnosophist. qvatuordecim annorum fuit, cum Agatho tragœdia vinceret. In illo convivio apud Platonem Socrates inter alia probat eum qvi Tragœdias bene componere norit, eundem etiam aptum esse ad docendas Comœdias. Hinc alii diversum à Tragico exsculpsere Agathonem Comicum, Socratis discipulum, qvos refellit Rich. Bentleius diss. de Epistolis Euripidis §. 2. Ejus Tragœdiæ veteribus memorantur: Ἀερόπη, Ἀλκμαίων, Θυέστης, Μυσοὶ, [in qvibus primus Chromaticum genus tragœdiæ immiscuit teste Plutarcho lib. 3. c. 1. sympos.] & Τήλεφος. Vide Meursii Bibliothecam Græcam p. 1202. Fragmenta ejus nonnulla collegit Grotius in excerptis Tragicor. p. 437. Primus fuit Auctor τῶν ἐμβολίμων sive intercalarium carminum in Tragœdiis, teste Aristotele c. 17. Poëtic. Philostratus Lib. I. de Sophistis p. 497. Ἀγάθων ὁ τῆς τραγῳδίας ποιητὴς ὃν ἡ κωμῳδία σοφόν τε καὶ καλλιεπῆ οἶδε, πολλαχοῦ τῶν ἰαμβείων γοργιάζει, freqventer in Jambis exprimit sive imitatur Gorgiam. Anthitetis delectatum notat Ælianus XIV. 13. Var. historiæ. Vide & Svidam in Μυρμήκων ἀτραπούς.

ALCÆUS

* Alius fuit Lucius Agatho Priscius in celebri inscriptione Bononiensi Æliæ Læliæ Crispidis, licet de hoc nostro intellectum voluit Gevartius Lib. III. elector. c. 1. Alius itidem in qvem Platonis distichon apud Gellium XIX. 11. & Laërtium III. 32. Tragicus enim Agatho Platonem ætate antecessit, sed alter qvem duobus illis versibus venustulis proseqvitur, junior esse videtur, ut non absurde colligit Petrus Baylius de Agathone Tragico disserens in editione secunda Lexici sui Historico Critici T. 1. p. 65.

ALCÆUS Atheniensis Tragicus, cujus Svidas mentionem facit: in *cælo* Tragœdia laudatur à Macrobio Lib. V. Saturnal. c. 20. An legendum Κωμῳδοτραγῳδία? ex Harpocratione in ἀδδηφάγους Svida in ἀδηφαγία, & Apostolio Centuria I. proverb. 51. Incertum qvoqve, sit ne referenda ad Alcæum Atheniensem, an ad *Alcæum Mytilenæum* priscæ poëtam comœdiæ, decem dramatum, Svida teste, auctorem cujus sunt Athenæo memoratus ἀδελφαὶ μοιχευόμεναι [tragœdiis â Grotio perperam adscriptæ] Γανυμήδης, qvam laudat Pollux & Athenæus, Ἐνδυμίων qvam Pollux & Prisφianus, ἱερὸς γάμος deniqve, καλλιστὼ ac παλαίστρα, qvas idem Athenæus memorat.

ALCESTIS Tragicus Poëta apud Valerium Max. III. 7. I. extern. gloriatus se interea qvod Euripides tres versiculos maximo impenso labore deducere potuisset, versus centum perfacile scripsisse, ab eo responsum tulit in hanc sententiam: *Sed hoc interest, qvod tui in triduum tantummodo, mei vero in omne tempus sufficient.* Non est audiendus Joh. Brodæus qvi Libr. IX. Miscellaneorum c. 23. apud Valerium pro *Alcesti* Tragico *Alexin* Comicum reponere jubet; nam Valerius testatur Poëtæ illius extemporalis scripta statim intra primas memoriæ metas corruisse, cum fabulæ Alexidis Comici ab Athenæo aliisqve Valerio junioribus freqventer laudentur.

ALCIMENES Megarensis, Tragicus, Svidæ memoratur, & distingvitur ab altero hujus nominis Comico Atheniensi.

ALEXANDER Ætolus ex Pleurone oppido, Grammaticus, in Plejade Tragicorum celebris fuit temporibus Ptolemæi Philadelphi. Vide infra in *Plejas*, & Svidam in Ἀλέξανδρος & ὡραῖος. Pleuronicus â patria cognominatur â Scholiaste minore Homeri ad Ἰλιάδος π΄. Ejus Tragœdiæ Ἀιπόλοι, [ni sint Alexidis] tum πότος & τιγων sive τρυγῶν, observatæ Meursio p. 1206. Bibl. Græcæ. Scripsit præterea Ἐλεγεῖα è qvibus est qvod laudat Athenæus XV. p. 699. ubi eum Τραγῳδιδάσκαλον appellat: *Apollinem* item versibus Elegiacis, ex qvibus locum profert Parthenius c. 14. erotic. & *Musas*, Servio in X. Æneid. laudatas itemqve alia versu Hexametro, ut sunt qvæ ex Alexandri Ætoli ἐπιγραφομένῳ ἁλιεῖ profert Athenæus VII. p. 296. & p. 283. Ἀλέξανδρος ὁ Ἀιτωλὸς ἐν Κρικαῆ (al. Κρικεῖ, sed Casaub. ἁλιεῖ) εἰ γνήσιον τὸ ποιημάτιον. Deinde binos profert Hexametros, è qvibus apparet non Tragœdiam sed aliud hoc poëma fuisse. Ex Musis ejus petitos puto versus de planetis, qvos edidit Thomas Galeus ad Parthenium p. 149. seq. & Chalcidius p. 155. perperam tribuit Alexandro Polyhistori. Alios ejus versus qvosdam proferunt Strabo & Gellius XV. 20. &c. Alexandri hujus Tragici meminit Laertius in Timone Lib. IX. Sect. 113.

AMPHIANUS Tragœdiarum ſcriptor laudatur à Scholiaſte Germanici p. 130. edit. Pariſ. 1559. 4.

ANANTIADES, Vide ſupra, in *Æantide.*

ANAXANDRIDES Rhodius Camiræus, vel ex aliorum ſententia Colophonius, circa Olympiadem 101. clarus temporibus Philippi Macedonis, fabulas LXV. docuit decies victor, teſte Svida. Has pro Tragœdiis accepit Delrio, adeoqve Anaxandridem ſine hæſitatione Tragicis annumeravit. At enim Comicus fuit iſte Anaxandrides, qvi primus amores & virginum violationes in ſcenam produxit, atqve ab Athenæo aliisqve diſerte κωμῳδοποιὸς appellatur. Ejus fabularum titulos ex priſcis ſcriptoribus habes infra in notitia Comicorum. Alia de eo notatu digna Gyraldus dialogo de Poëtarum hiſtoria p. 353. editionis Lugdunenſis Batav. Verſus ejus allegatur ab Ariſtotele 6. Eth. ad Eudem. c. 10. & VII. 10. ad Nicomachum & III. 10. & II. Rhetor. ubi ejus dictum: καλὸν ἀποθανεῖν πρὸ τοῦ ποιῆσαι ἄξια τοῦ θανάτου.

ANAXIMANDER inter Tragicos computatur ab eodem Delrione p. 26. ni fallor propter hunc locum Laërtii in Empedocle Lib. VIII. ſect. 70. Διόδωρος δ᾽ ὁ Ἐφέσιος περὶ Ἀναξιμάνδρου γράφων φησὶν ὅτι τοῦτον ἐζηλώκει τραγικὸν ἀσκῶν τῦφον καὶ σεμνὴν ἀναλαβὼν ἐσθῆτα.

ANDRONICUS Tragicus hiſtrio, qvi Æſchyli drama cui Ἐπίγονοι nomen cum plauſu egit. Vide Athenæum Lib. XIII. p. 584. Alius *Livius Andronicus* Tragicus latinus, de qvo dixi in Bibl. Latina.

ANTIPHON Rhamnuſius, Orator, dicitur & tragœdias compoſuiſſe καὶ ἰδίᾳ καὶ σὺν Διονυσίῳ τῷ τυράννῳ *& ſeorſim & Dionyſium Tyrannum juvans*, ut notat Plutarchus in decem Oratorum vitis, & Photius Cod. 259. Fuerunt itidem qvi interfectum eum à Dionyſio affirmarent, ſive qvod tragœdias illius exſibilaſſet, ſive qvod in Convivio qvodam propoſita qvæſtione qvodnam æs optimum eſſet, reſpondiſſet: *illud ex qvo conflatæ eſſent tyrannidarum Harmodii & Ariſtogitonis Statuæ.* Sed Antipho Poëta Tragicus à Dionyſio propter maledictum * à Plutarcho p. 68. de dignoſcendo adulatore traditum ἀποτυμπανισθεὶς, alius omnino fuit ab Oratore proditionis damnato Athenis, ut temporum etiam ratio indicat. Vide qvæ de Oratore infra c. 26. Cæterum Antiphontis qvem τραγῳδοποιὸν vocat Athenæus, dramata Ἀνδρομάχη, Μελέαγρος & Πλήξιππος ab Ariſtotele & Athenæo laudantur. De Plexippo Antiphontis & Antiphonte ipſo pluribus egerat

* Rogatus à Dionyſio qvodnam æs optimum eſſet, illud, inqvit, è qvo Athenienſes feciſſent ſtatuas Harmodii & Ariſtogitonis tyrannicidarum.

egerat olim Adrantus, & Hephæstion ejus compilator. Vide Jonsium p. 327. 328. de Scriptoribus Historiæ Philosophiæ.

APHAREUS Atheniensis Hippiæ F. privignus & adoptatus ab Oratore Isocrate, præter Orationes qvasdam scripsit tragœdias XXXVII. teste Plutarcho in Isocratis vita, ex qvibus duæ fuerunt dubiæ fidei. Bis in Dionysiis, totiesqve vicit in Lenæis. Cœpit docere fabulas sub Lysistrato Olymp. CII. 4. usqve ad Sosigenem Olymp. CIX. 3.

APOLLINARIS Alexandrinus, sæculo post natum Christum qvarto celebris scriptor Christianus, & presbyter Laodicensis, cujus Metaphrasin Heroicam Psalmorum habemus, non minus Tragœdias Euripidis qvam Comœdias Menandri & Pindari lyram, Homeriqve poëmata imitatus, ad sacrum argumentum transtulit, teste Sozomeno Lib. V. c. 18. & Joh. Sarisberiensi Lib. VIII. Policratici capite 21. Unde Tragœdiam qvæ sub titulo *patientiæ Christi* legitur inter poëmata *Gregorii Nazianzeni*, ad hunc Apollinarem viri docti qvidam referunt. Vide Gvil. Cavei Historiam literariam scriptor. Eccles. ad A.C. 362. Alius *Apollinaris tragœdus*, cujus meminit Svetonius in Vespas. c. 19.

APOLLODORUS Tarsensis, Tragicus, cujus mentionem facit præter Svidam Scholiastes Euripidis * ad Medeam, & Aristophanis ad ranas. Dramatum tituli: ἀκανθοπλὴξ, ἕλληνες, Θυέστης, ἱκέτιδες, Ὀδυσσεὺς, Τεκνοκτόνος. Qvando vixerit, non inveni qvi me doceret. Idem Svidas memorat & Alterum *Apollodorum* Atheniensem Asclepiadis F. Grammaticum, discipulumqve Panætii Stoici & Grammatici Aristarchi. Hunc in Ἀπολλόδωρος & τραγήματα refert primum fuisse auctorem τῶν καλουμένων τραγιάμβων.

APOLLONIDES, à Grotio recte Tragicis accensetur, qvoniam versiculos qvos ex Apollonide repetit Stobæus in florilegio serm. 76. ὅτι κάλλιστον γάμος, eosdem Clemens Alexandrinus Lib. III. pædagogi c. 12. acceptos fert tragœdiæ.

APOLLOPHANES Atheniensis, Poëta veteris Comœdiæ fuit teste Svidâ, non Tragicus. At inter veteres Tragœdiæ auctores illum numerat Delrio, qvod tragœdias etiam composuisse videatur. Nimirum conjicit vir doctus *Daulidem* Apollophanis ab Athenæo & aliis memoratam fuisse tragœdiam, in qva Terei & Procnes & Philomelæ atrocia facta comprehenderit. Sed nihil incertius esse ejusmodi suspicione docet Isaacus

* Apollodorus Tarsensis qvem Scholiastes Euripidis allegat, videtur diversus fuisse à Tragico; aut saltim tragœdia non est, sed Grammaticum opus & forte commentarius in Euripidem, ex qvo repetit qvod ambiguitatis auctores sint histriones confundendo partes chori cum verbis Medeæ.

Casaubonus Lib. VII. ad Athenæum c. 23. allatis plurimis exemplis, in qvibus Comici Poëtæ Tragicis argumentis comicos soccos aptarunt. Apollophanis tamen Τραγῳδὸς mentio lib. 2. Anthologiæ c. 24. p. 220.

ARCHELAUS ὁ Τραγῳδὸς, qvi Lysimacho imperante clarus apud Abderitanos fuisse traditur à Luciano Lib. qvomodo historia scribenda sit, sub init. [T. 1. pag. 601.] histrio fortasse fuit tantum non Poëta: eodem enim loco Lucianus ait eum Τραγῳδῆσαι Andromedam Euripidis. Abderitæ vero qvi fabulam spectaverant plerisqve febri ac simul mentis perturbatione singulari corrupti sunt, ut & ipsi per urbem tragicos versus canerent & tragicos referrent histriones.

ARCHIAS Thurius τραγῳδιῶν ὑποκριτής. Plutarch. Demosthene p. 859.

ARION Methymnæus Lyricus circa Olympiadem XXXVIII. floruit, Alcmanis secundum nonnullos discipulos, apud Svidam dicitur [non Tragici carminis ut affirmat Rob. Stephanus in Elucidario, sed] τρόπε Τραγικε̃ hoc est modi cujusdam Musici in Tragœdia inventor fuisse & primus χορὸν* στῆσαι *chorum stantem induxisse*, καὶ διθύραμβον ὀνομάσαι τὸ ᾀδόμενον ὑπὸ τε̃ χορε̃, καὶ Σατύρες εἰσενεγκεῖν ἔμμετρα λέγοντας. Tzetzes præf. ad Lycophronem Διθύραμβον ἢ ἤτοι Κυκλικὸν χορὸν ἐν Κορίνθῳ πρῶτος ἔστησεν Ἀρίων ὁ Μηθυμναῖος, δεύτερον δὲ Λάσος χαβρίνε Ἑρμιονεύς. Confer Herodotum Lib. I. c. 23. Aristotelem apud Proclum in Chrestomathia, & ex recentioribus Vossium Institutt. Poëtic. III. 16.

ARISTARCHUS Tegeates, ultra centum annos productâ ætate, Euripidis æqvalis fuit, & primus, ut auctor est Svidas, tragœdos cothurnis extulit. Ex dramatibus LXX. qvæ docuit, bis victor, pauca veteribus memorantur, ut *Achilles* qvem Ennius [teste Festo in *prolato ære*] & Plautus in Pœnulo expresserunt, tum *Æsculapius* Svidæ & *Tantalus* Stobæo laudatus. Sed & *Rhesum* Tragœdiam qvæ inter Euripidis hodie legitur, & à Delrione Euripidi alteri tribuitur, Samuel Petitus haud verisimili conjectura refert ad hunc Aristarchum Lib. III. Miscellaneorum c. 22. Confer Colomesium ad Gyraldum p. 373. Allegatur Aristarchus Tragicus ab Athenæo, in extremo libri XIII.

ARISTO Sophoclis Tragici nothus fuit, teste Svida in Ἰοφῶν. Idem ni fallor ποιητὴς Τραγῳδίας, qvi inter plures hoc nomine scriptores celebratur à Laërtio in Zenone Lib. VII. sect. 164. Aristonis Λύκων laudatus Plutarcho sub initium libri de audiendis Poëtis, non Aristonis Tragici est ut scribit Meursius in Bibl. Græca, sed ut Menagius ad Laërtium verisimilius

* Confer qvæ supra c. XV. num. 57.

milius suspicatur, Aristonis Peripatetici. De Tragœdia Aristonis *in Mnesthenum* virum fortissimum scripta, ex Plutarcho meminere Zarottus in Ovidii Ibin & Gyraldus sub extremum dialogi VII. historiæ Poëtarum. Alius Ariston actor Tragicus de qvo Livius libro & capite XXIV. Aristonis qvædam profert Theophilus Lib. III. & Autolycum, qvæ Aristophonti Comico tribuit Grotius. Idem ad Agathonem refert Tragicum qvæ sub Aristonis nomine produxit Clemens Alex. 2. Strom. p. 407.

ARISTOCRITUS, Athenodorus & Thessalus Tragœdiarum ὑποκριταὶ tempore Alexandri Magni. Vide Athenæum Lib. XII. pag. 538. seq.

ARISTODEMUS Atheniensis, teste Cicerone apud Augustinum 2. de Civ. Dei c. 10. *actor Tragicus fuit* anteqvam maximis de rebus legatus ad Philippum Macedonem mitteretur. Utrum Tragœdias ipse scripserit, atqve adeo fuerit Tragœdiarum *auctor* qvoqve, perinde incertum est, ac de *Æschyne* parum constare supra annotavi. De Polo & Aristodemo Tragicis ὑποκριταῖς confer Scholia Græca ad Lucianum T. 2. p. 7. Meminit utriusqve Lucianus Apologia pro mercede conductis p. 486.

ARISTOLOCHUS ut malus Poëta Tragicus perstringitur ab auctore Epistolarum qvæ ambulant sub nomine Phalaridis Epist. 63. ἐπαίρεσι καί ἐμὲ γράφειν τραγῳδίας. Sed hoc ipso loco inter alia utitur Doctissimus Bentleius qvibus Epistolas illas demonstret Phalaridi suppositas esse. Primus enim Tragœdias scripsisse traditur Thespis circa Olympiadem LXI. Et Phalaris jam obierat Olymp. LVI. vel certe LVIII. Sed ex Cl. Dodwelli sententia, mors Phalaridis incidit demum in Olymp. LXIX. 1.

ARISTONYMUS, qvo auctore inter Tragicos à Delrione referatur, haud comperi. Forte pro tragœdia habuit, ipsius *Theseum* laudatum Athenæo Lib. III. p. 78. Cæterum Comicus fuit iste Aristonymus, pluribus Scriptis inclytus sub Ptolomæo Philadelpho ac Philopatore ut Svidas testatur, Regiæqve Bibliothecæ post Apollonium præfuit. Ejus Comœdiam Ἥλιον ῥιγῶντα allegat idem Athenæus Libro VII. Confer Etymol. M. in Βεμβρᾶς. Alia Stobæus & Plutarch. de fluminibus. Laudat & Aristonymum Hesychius Alex.

ARISTOPHANEM Tragicum Meursius observat ex hoc loco Lutatii ad Stat. 12. Thebaid. *Oedipus expulsus Creontis imperio confugit Epicolono in qvo locus erat furiis consecratus. Sed misericordiâ Atheniensium illâ sede est eruditus, hospitaliterqve tractatus. Hanc Tragœdiam Aristophanes scripsit.* Cæterum vix dubito Sophoclem legendum esse pro Aristophane.

ARISTOPHONTIS *Philoctetem* memorat Plutarchus Lib. de audien-

diendis Poëtis p. 14. unde Tragicis Poëtis annumeratur à Delrione, & aliis. Sed Philoctetes ille pictura fuit, non tragœdia, ut Colomesio ad Gyraldum p. 406. pulchre animadversum. Aristophon pictor à Plinio laudatur Lib. XXXV. c. 11. Alius fuit Aristophon Comicus, cujus Pythagoristas laudat Laërtius, tum qvi alias ejus fabulas memorant Athenæus ac Stobæus. Aristophontis Pancratiastæ mentio apud Pausaniam in Eliacis posterioribus p. 484. Aristophontem Atheniensem in libris qvi *dysarestia* nuncupantur, allegat Fulgentius Lib. III. Mytholog.

ARISTOTELES Philosophus in Poëtica sua præclare disputat de Tragœdiæ compositione & de multis veterum Tragœdiis fert Judicium. Sed scripserat etiam νίκας Διονυσιακὰς & de Tragœdiis librum, ac præterea διδασκαλίας, memoratas Laërtio Lib. V. sect. 26. Anonymo Menagiano in Aristotelis vita, Svidæ in ὄνου σκιά & Scholiastæ Aristophanis ad aves & Harpocrationi in διδάσκαλος. In hoc opere Aristoteles egerat de dramatibus celebriorum Poëtarum Tragicorum Comicorumqve; ubi, qvando qvomodo & qvo eventu acta fuerunt. Vide Casaubonum ad Athenæum Lib. VI. c. 7. Joh. Woweranum Polymathiæ c. XI. §. 15. & Jonsium Lib. I. c. XI. Διδασκαλίας ejusmodi scripsere Aristotelis exemplo *Carystius* Pergamenus, *Callimachus*, *Aristophanes*, Grammaticus *Aristarchus*, *Eratosthenes*, *Crates*, aliiqve.

ARISTOXENUS Musicus libro undecimo συμμίκτων egerat de Tragicis & Comicis. Vide infra in *Rufo*. Ejusdem περὶ τραγικῆς ὀρχήσεως. Harpocrat. in κορδακισμός.

ARTABAZES Armeniæ Rex, Tigranis [non Mithridatis ut Rob. Stephanus in elucidario] filius, Straboni & Plutarcho Ἀρταυάσδης, in Valerii Maximi Codicibus corruptè *Sariaster* Lib. IX. c. 11. extern. 3. vel *Ariaster*. Appiano teste καὶ τραγῳδίας ἐποίει, καὶ λόγους ἔγραφε καὶ ἱστορίας, ὧν ἔνιαι διασώζονται Lib. de bello Parthico p. 155. ex Plutarchi vita M. Crassi. p. 564.

ASCLEPIADES Isocratis discipulus Tragilensis Τραγῳδούμενα scripsit teste Plutarcho in Isocratis vita. Libris sex constitisse illud opus tradit Stephanus Byz. in Τράγιλος. Allegantur à Plinio in indice libri septimi, Athenæo, Harpocratione, Hesychio & Scholiaste Pindari atqve Apollonii. Τὰ Τραγῳδούμενα, qvalia etiam scripsit *Demaratus* teste Clemente Alex. in protreptico, Harduinus reddit *ea qvæ in Tragœdiis decantantur*. Hieron. Wolfius: *tragœdiarum argumenta*. Rectius hic qvidem, qvam Gyraldus, qvi Tragœdias scripsisse Asclepiadem è Plutarcho evincere conatur.

Sic

Sic *Heraclius* Cratetius scripserat Κωμῳδούμενα, sive *de Argumentis comicis* opus, cujus librum sextum laudat Athenæus Lib. XIII. p. 586.

ASTYDAMANTES duo, unus Morsimi Tragici filius, Philoclis nepos, Atheniensis, auditor Rhetoris Isocratis, ducentas & qvadraginta tragœdias teste Svida composuit, qvindecies victor. Hujus videntur esse Ἀλκμαίων, Ἑρμῆς & Ναύπλιος, qvæ ab Aristotele, Athenæo ac Stobæo allegantur. De hoc Diodorus Sic. Lib. XIV. p. 420. ad Olymp. XCV. 2. Ἀστυδάμας δ᾽ ὁ τραγῳδιογράφος τότε πρῶτον ἐδίδαξεν. ἔζησε ἔτη ἑξήκοντα. Astydamanti alteri prioris filio hæ tragœdiæ tribuuntur ab eodem Svida: Αἴας μαινόμενος, Ἀλκμήνη, Βελλεροφόντης, Ἐπίγονοι, Ἡρακλῆς Σατυρικὸς, Παλαμήδης, Τυρὼ, Φοῖνιξ. A priore ortum proverbium: *Astydamantis in morem se ipsum laudare*, de qvo Zenobius V. 100. Svidas in σαυτὸν ἐπαινεῖς & Apostolius. Usi eo adagio sunt Philemon comicus & Julianus Epistola 12.

ATHENODORUS Tragicus ὑποκριτής. Vide supra in Aristocrito, & Plutarchum in Alexandro p. 681.

AVTOCRATES Atheniensis, veteris Comœdiæ Poëta, sed qvi multas etiam Tragœdias scripsisse â Svida traditur. Ejus τυμπανισταὶ præter Svidam laudat Ælianus XII. 9. de animalibus. Alius ni fallor fuit Avtocrates, cujus Ἀχαϊκὰ in testimonium citantur ab Athenæo Lib. IX. pag. 395.

BION Tragicus inter decem hujus nominis à Laërtio Lib. IV. sect. 58. recensetur his verbis: ἔνατος ὁ ποιητὴς τραγῳδίας τῶν Ταρσικῶν λεγομένων. Ad qvem locum conferendus Casaubonus de Satyrica Poësi Lib. I. cap. 5. ex qvo disces Tarsicos esse appellatos qvi Characterem Poëseos extemporalis, qvo Tarsenses delectatos Strabo Lib. XIV. testatur, referrent. Junior videtur Tragicus iste Tarsicus, *Bione* Æschyli filio, qvem & ipsum Tragicum fuisse Svidas affirmat.

CALLIAS cujus Τραγῳδία γραμματική laudatur ab Athenæo, incertum est idemne sit cum Callia Atheniensi Comico cujus dramata Svidas enumerat. Alius videtur Johanni Meursio in Bibliotheca Attica, qvanqvam & ipse Atheniensis ab Athenæo appellatur.

CALLIMACHUS Cyrenæus Poëta celeberrimus, de qvo suo loco egi, etiam Tragœdias teste Svida composuit, sed & qvibus nihil qvicqvam ad nostram pervenit ætatem. Idem scripsit πίνακα τῶν κατὰ χρόνους καὶ ἀπ᾽ ἀρχῆς γενομένων διδασκάλων, hoc est *de iis qvi Tragœdias & Comœdias docuerunt*. Vide Casaubonum ad Athenæum Lib. VI. c. 7.

CALLIPIDES τραγῳδὸς tempore Alcibiadis, Athenis. Auctor

ctor sive histrio tragœdiarum. Τραγῳδιῶν ὑποκριτὴς Plutarcho in Agesilao p. 607. & in Alcibiade p. 209. Vide Athenæum Lib. XII. 535. & Pitiscum ad Svetonii Tiber c. 38. Mentio ejus etiam in vita Sophoclis & apud Apostolium XV. 39. proverb.

CANTHARUM Atheniensem Comicum facit idem Svidas. Sed qvia inter ejus dramata primo statim loco Medeam nominat, hinc Delrioni verisimile videtur Cantharum hunc etiam tragœdias composuisse. Vide tamen qvæ supra in *Apollophane* notabam.

CARCINI duo fuere Tragici, Atheniensis alter, Xenoclis filius, de qvo Harpocration in Καρκῖνος, alter * Agrigentinus. Prior CLX. fabulas docuisse, alter etiam Comœdias scripsisse dicitur, æqvalis Dionysii tyranni, Socraticiqve Æschinis. Incertum est utrius ex his sint qvas in veterum scriptis observat Joh. Meursius,

Ἀλόπη Aristot. VII. 7. Ethic. Nicomach.
Ἀχιλλεὺς Athen. Svid.
Θυέστης Aristot. c. 13. Poëtic.
Κύπριος. Hesych.
Μήδεια Aristot. II. 23. Rhetor.
Οἰδίπους Aristot. III. 16. Rhetor.
Σεμέλη Athen. Svid.
Τηρεύς. Stob.

Vide Meursii Bibliothecam Græcam, Atticamqve, & Gyraldum dialogo 7. p. 375. Leopardum Lib. XII. emendatt. c. 21. Valesium ad Harpocrationem. Alius Carcinus Sophista, cujus meminit Plato in Euthydemo: Carcinus Rhetor qvem laudat Alexander περὶ τῶν τῆς λέξεως σχημάτων, &c. Diversus ab his ni fallor de qvo proverbium: ἐν γὰρ ἀμηχανίῃ καὶ Καρκῖνος ἔμμορε τιμῆς. Apostol. VIII. 24. & 56.

CEPHISODORUS veteris Tragœdiæ poëta fuit, si Svidæ credimus. At enim Meursius in Bibl. Attica p. 1458. ex Athenæo, Polluce, ipsisqve fabularum Cephisodori apud Svidam titulis observat eum fuisse Comicum.

CHÆREPHON Sphettius Socratis auditor qvare à Delrione Tragicis annumeretur nescio. Hoc scio Tragicum fuisse CHÆREMONEM Theophrasto apud Athenæum XIII. p. 562. laudatum, qvem Svidas & Anonymus ad Aristotelis Rhetorica lib. 3. p. 69. b. Comicum facit. Ejus fabulæ

* Agrigentinus videtur qvem freqventer Syracusis versatum tradit Diodorus Siculus V. p. 201. ubi de raptu Proserpinæ versus Carcini producit. Fuit & *Carcinus* qvidam Rhegiensis, Agathoclis tyranni pater. id. XIX. T. 2. p. 651. seq.

fabulæ apud eundem Svidam atqve Athenæum: Ἀλφεσίβοια, Ἀχιλλεὺς Θερσιτοκτόνος, Διόνυσος, Θερσίτης (Svid. in ὡς οὐχ ὑπάρχων) Θυέστης, Ἰὼ, Ὀδυσσεὺς, Οἰνεὺς. Πενθεὺς, Τραυματίας. Vide Meursii Bibliothecam Græcam, & Hertelii Comicorum fragmenta. Chæremonis κένταυρος sive ἱπποκένταυρος rhapsodia fuit ex variis metri generibus conflata, teste Aristotele c. 1. Poëtices.

CHOERILUS Atheniensis circa Olympiadem LXIV. clarus, ex qvorundam sententia primus personatos induxit, auctor tragœdiarum CL. terdeciesqve victor. Vide Svidam & de aliis duobus hujus nominis Samio Poëta Epico & tertio Alexandri M. æqvali Jassensi (Steph. in Ἰασσός) Menagium ad Laert. Lib. I. sect. 24. & Sam. Petitum. Lib. II. Observatt. c 2. Ex Tragœdiis Chœrili Ἀλόπην laudat Pausanias in Atticis. p. 34.

CLEMENS Byzantinus Τραγῳδίας ὑποκριτὴς de qvo Philostratus Lib. II. Vit. Sophist. in Hippodromo p. 610. seq.

CLEOMACHUM Tragicum deridet Cratinus apud Athenæum XIV. p. 638.

CLEOPHON Atheniensis, Tragicus, cujus hæc decem dramata Svidæ traduntur: Ἀκταίων, Ἀμφιάραος, Ἀχιλλεὺς, Βάκχαι, Δεξαμενὸς, Ἠριγόνη, Θυέστης, Λεύκιππος, Περσὶς, Τήλεφος. Propria at humili dictione usum notat Aristoteles. c. 22. Poëtices. Ejus Μανδρόβουλον memorat Lib. I. Sophist. Elench. c. 14.

CLITONYMUS in tertio Τραγικῶν allegatur à Plutarcho de fluminibus. Sed legendum Θρακικῶν, ut pridem notavit Jonsius p. 218.

CRATES Tragœdiarum scriptor memoratus Scholiastæ Germanici p. 124. Cratetem intellige Thebanum Cynicum, ex cujus tragœdiis sublimi charactere Philosophico scriptis specimen profert Laërtius Lib. VI. sect. 98. Ejus ποιητικὴν laudat Demetrius de elocutione §. 172. Hymnum & παίγνια Julianus Orat. 6. & 7. Idem & Crates ὁ ποιητὴς laudatus Eratostheni in Catasterismis c. 25.

CRITIAS Callæschri F. Atheniensis, Socratis auditor eloqventia præstans atqve unus è trigina Tyrannis, præter alia scripta fertur composuisse tragœdias, & in his Ἀταλάντην Polluci VII. 10. laudatam. *Pirithoum* qvoqve & *Sisyphum* Euripidis aliqvi ad Critiam tanqvam auctorem retulere. Vide Meursium in Bibl. Attica, & Clariss. Bælium in Lexico Historico Critico. E veteribus de Critiâ videndi Plato, Cicero, Dionysius Halicarnasseus, & in libro priore de Sophistis Philostratus. Ex Euripide nonnulla expresisse atqve in sua scripta transtulisse notat Clemens Alex. Lib. VI. Strom. p. 620. De Critiæ πολιτείαις sive opere de Rebusp.

Tttt Casaub.

Casaub. XI. 3. ad Athenæum. Ejus Elegias allegat & ex illis qvatuor versus profert Plutarchus Alcibiade p. 209.

CYLISCUS Gyraldo, Vossio & aliis nominatus, nullus est, nam apud Plinium Lib. XIII. c. 10. legendum haud dubie *Philiscus*, qvem tragœdiarum scriptorem, meditabundum pinxit Protogenes. Atqve ita repræsentant optimæ Plinii editiones. De hoc Philisco infra suo loco.

DEMARATI τραγῳδέμενα. Vide paulo ante in Asclepiade.

DEMETRIUS τραγῳδιῶν ὑποκριτὴς memoratus Hesychio, incertum idem ne sit cum δραματοποιῷ hujus nominis, qvem ab Horatio perstringi notat ejus interpres. Vide Menagii notas ad Laërtium p. 225.

DEMOLOGUS in *Medeâ* laudatur à Polluce Lib. IV. c. 24. unde Tragicis à Delrione accensetur: sed Meursius in Bibliotheca Græca pro *Demologo* legit *Dinolochum*, qvod Comici nomen est memoratum Svidæ. Ejus Ἀμάζονας idem Pollux laudat Lib. X. c. 45. Floruit Dinolochus circa Olympiadem LXXIII. filius Epicharmi, fabularum XIV. auctor.

DICÆARCHUS de tragœdiis & Comœdiis scripsisse ex Scholiaste Sophoclis & Aristophanis colligitur. Vide Casaubonum ad Athenæum Lib. 6. c. 7. Ejus ὑποθέσεις Tragœdiarum Sophoclis & Euripidis laudantur à Sexto Empirico, ut supra in Sophocle notavi. Ejus περὶ μυσικῶν ἀγώνων à Svida in σκολιόν.

DICÆOGENES qvoqve Tragœdias & Dithyrambos teste Harpocratione & Svida scripsit, ac κύπριοι ejus ab Aristotele, *Medea* à Scholiaste Euripidis ad Medeam laudatur. Citat & hunc Tragicum Stobæus.

DIDYMUS Grammaticus Alexandrinus scripsit περὶ τραγῳδεμένης λέξεως, teste Macrobio Lib. V. c. 18. & Hesychio in proœmio Lexici. Librum XXVIII. illius operis laudat Harpocration in ξηραλοιφεῖν.

DIOCLES ὁ τραγῳδὸς laudatur à Philostrato in Epist. p. 886.

DIODORUS ex Alexandria Troadis, Tragicus Straboni æqvalis, ut notatum Gyraldo & Delrione. Alios Diodoros decem recenset Meursius ad Chalcidium p. 20. seq. qvibus adde Diodorum Adramytrenum prætorem, philosophum Academicum, causidicum & Rhetorem de qvo Strabo Lib. VIII. p. 814. Diodorum Epicureum qvi se ipse interemit teste Seneca de vita beata c. 19. Diodorum amicum Procopii Sophistæ qvem laudat Epistola 12. & Diodorum Aspendium Pythagoreum cujus meminit Claudianus Mamertus.

DIOGENES OENOMAUS Atheniensis, Tragœdias in patria docuit, cum Resp. triginta Tyrannis liberaretur, qvod factum est sub extremum Olympiadis XCIV. Ejus dramata apud Svidam hæc nominata legun-

leguntur: Ἀχιλλεύς, Ἑλένη, Ἡρακλῆς, Θυέστης, Μήδεια, Οἰδίπους, Χρύσιππος & Σεμέλη, cujus Athenæus qvoqve meminit. Obſcuritatem hujus Diogenis reprehendit Melanthius apud Plutarchum de audiendis Poëtis. Memoratur & Diogenes ὁ τῆς τραγῳδίας ὑποκριτὴς apud Ælian. III. 30. Var. De DIOGENE Tarſenſi ita Strabo Lib. XIV. p. 675. ὁ δὲ Διογένης καὶ ποιήματα ὥσπερ ἀπεφοίβαζε τεθείσης ὑποθέσεως, τραγικὰ ὡς ἐπιπολύ. *Propoſito argumento poëmata effudit, velut ab Apolline concitatus, Tragica plerumqve.* Tragœdias qvæ ſub DIOGENIS CYNICI nomine olim ferebantur, *Philiſci Æginetæ* fuiſſe, Diogenis diſcipuli, notat Julianus Imp. Orat. 6. p. 186. Male *Philiſtus* vocatur Orat. VII. p. 210. Confer Laërtium Lib. VI. ſect. 73. ubi legas illas à qvibusdam tributas eſſe *Luciano Paſiphonti*, & ſect. 80. ubi hæc ſeptem tragœdiarum nomina occurrunt: Ἀχιλλεύς, Ἑλένη, Ἡρακλῆς, Θυέστης, Μήδεια, Οἰδίπους, Χρύσιππος, qvæ eadem eſſe apparet cum illis qvas Diogeni Oenomao a Svida tribui jam dixi. *Herculem* Diogenis memorat Tertullianus c. 14. Apologetici, *Thyeſten* Laërtius VI. 73.

DION qvoqve Syracuſius, Dionyſii junioris Tyranni cognatus & victor inter Tragicos à viris doctis refertur, etſi Tragœdiam ipſius nullam veteribus laudatam potui reperire. Apud Pollucem vero lib. 2. ſect. 88. pro Δίωνι Τραγικῷ ἐν τῷ ἐπιγραφομένῳ συνεκδημητικῷ legendum παρὰ δ' Ἴωνι τῷ Τραγικῷ &c. Vide Leopardum lib. 2. c. 20. emendation.

DIONYSIADES ſive

DIONYSIDES Tarſenſis, de qvo Strabo Lib. XIV. pag. 675. ποιητὴς δὲ τραγῳδίας ἄριστος τῶν τῆς πλειάδος καταριθμουμένων Διονυσίδης. Meminit hujus Dionyſiadis etiam Scholiaſtes Hephæſtionis p. 32. plejadem Tragicorum ſub Ptolemæo Philadelpho celebrem referens. Alius fortasſis *Dionyſiades* Mallotes Philarchidæ F. itidem Tragicus de qvo Svidas in Μαλλώτης.

DIONYSIUS Senior; Siciliæ TYRANNUS, Tragœdias * & Comœdias compoſuit, ex qvibus laudantur Ἄδωνις, Ἕκτορος λύτρα, Θεσμοφόρος & *Leda*. Antiphon vero & Philoxenus, Philiſtusqve & Leptines, cum easdem ſibi haud probari confidenter magis atqve aperte qvam prudenter præ ſe tuliſſent, ab illo ſupplicio affecti exilio ve multati, vel in latomias conjecti dicuntur. Vide de Philoxeno Diodorum XV. T. 2. p. 331. ſeq. De cæteris Vaticanam appendicem IV. proverb. 37. ibiqve notas Schotti. Johannem Meurſium ad Helladium & in libro de LVIII. Dionyſiis, & Allatium ad Socratis & Socraticorum Epiſtolas p. 250. ſeq. Joh. Jonſium Lib. III. de ſcriptoribus Hiſtoriæ Philoſoph. c. 8. & Lib. IV. p. 327. ſeq.

* Mentio & apud Plutarchum in Timoleonte p. 243.

seq. Melanthii qvoqve dictum qvo tragœdiam Dionysii ut verbis nimium luxuriantem perstringens refert Plutarchus de auditione p. 41. Magno sumptu hic Dionysius Æschyli defuncti pugillares sibi comparavit, sperans se ex illorum usu repente alterum Æschylum futurum, ut refert Lucianus adversus indoctum p. 387.

DIPHILUS, Tragœdus, qvem in Pompejum petulanter invectum esse ægre fert Cicero 2. ad Atticum Epistola 19. & ex Cicerone narrat Valerius Lib. VI. c. 2. Rom. 9. non Græce egit sed latine, qvando verbis: *miseria nostrâ magnus est*, ad Magni Pompeji nomen allusit. Græcum tamen fuisse hunc Diphilum vel nomen ipsum arguit, neqve est incredibile græcas qvoqve eundem tragœdias docuisse.

DORILLUS sive DORIALLUS Τραγωδοποιὸς, qvem Aristophanes derisit. Vide Svidam, Hesychium & Etymolog. M. in Δορίαλλος & Scholiastem Comici ad Ranas.

DURIS Samius Ptolemæi Philadelphi temporibus clarus scripsit περὶ τραγῳδίας teste Athenæo Lib. XIV. De aliis ejus scriptis Vide Vossium in Historicis Græcis. Alcibiadis se ἀπόγονον professus est, ut traditum Plutarcho in Alcibiade p. 209.

EMPEDOCLES Empedoclis Pythagorici è filia nepos cognominis, Tragœdiarum XXIV. auctor fuit, si Svidam audimus. Alii plures, tres nimirum & qvadraginta numerant, & ad Empedoclem ipsum Physicum celeberrimum tanqvam auctorem referunt, qvi eas composuerit adhuc juvenis, ut affirmat Neanthes apud Laertium Lib. VIII. sect. 58. Τραγικὸν τῦφον sive fastum Empedocli Philosopho tribuit Diodorus Ephesius ibid. sect. 70.

EPHIPPUS Atheniensis à Delrione Tragicis accensetur, licet Comicum diserte vocat Athenæus, & mediæ Comœdiæ Poëtam fuisse, è Svida constat. Sed fortassis existimavit vir doctus inter Comœdias illum Tragœdiis qvoqve nonnullis scribendis operam dedisse, & nomina qvædam fabularum Ephippi, his magis qvam illis congruere, qvalia sunt: *Busiris* Athenæo & Macrobio V. 21. laudatus, Κίρκη, & Ναυαγός. Laudantur & ejus Ἄρτεμις, Γηρύων, Ἐμπωλὴ, ἔφηβος, Κύδων, Ὅμοιοι ἢ Ὀβελιαφόροι, Πελταστὴς, Σαπφὼ & Φιλύρα, (qvod scorti nomen.) Vide Athenæum, & Meursii Bibliothecam Atticam p. 1491.

EPICHARMUS patria Cous, à plurimis Siculus est habitus qvia vix trimestris venit in Siciliam, & ibi vitam duxit. * Philosophus Pythago-

* Mirum est qvod Laërtius Epicharmi Pythagorici ὑπομνήματα memorans, in qvibus (ut

thagoricus idemqve Comicus veteris Comœdiæ fuit, & in hoc genere princeps vocatur à Platone in Theæteto, ὁ ἄκροι τῆς ποιήσεως ἑκατέρας, κωμῳδίας μὲν Ἐπίχαρμος, τραγῳδίας δὲ Ὅμηρος. Imitatus eſt Epicharmum Plautus teſte Horatio lib. 2. Epiſt. 1.

Dicitur Afrani toga conveniſſe Menandro,
Plautus ad exemplar Siculi properaſſe Epicharmi.

Cum ob Hieronis tyrannidem qvem aliqvando paulo acerbius perſtrinxit teſte Plutarcho p. 68. de diſtinguendo adulatore, à publica profeſſione Philoſophiæ abſtinuiſſet, in theatro ſubinde dogmata Pythagorica verſibus incluſa vulgavit, ut notat Jamblichus cap. 36. vit. Pythag. Tragicis Epicharmus à Delrione accenſetur jure haud majore qvam Ephippus. Annos vixiſſe qvinqve & nonaginta teſtatur Lucianus in Macrobiis. T. 2. p. 475. *Apollodorum* in ſexto περὶ Ἐπιχάρμου laudat Svidas in καρδιώττειν. Ex ejus fabulis 52. tot enim eum ſcripſiſſe refert Svidas, qvas in decem volumina digeſſerat idem Apollodorus Athenienſis teſte Porphyrio in vita Plotini, & de qvibus *Dionyſium* juniorem Siciliæ Tyrannum ſcripſiſſe idem Svidas docet in Διονύσιος, qvadraginta adhuc tituli in veterum ſcriptis reperiuntur, collecti tum ab aliis tum à Meurſio in notis ad Helladii Chreſtomathiam p. 61. ſeq. Sunt autem hi: Ἀγρωστῖνοι, Ἀλκυών, Ἄμυκος, Ἁρπαγαί, Ἀταλάνται, Αὐτόμολος, Βάκχαι, Βούσιρις, Γᾶ καὶ Θάλασσα, Διόνυσοι, Δίφιλος, Ἐλπὶς ἢ Πλοῦτος, Ἑορτή, Ἥβας γάμος, Ἡρακλῆς Παράφορος, Θεωροί, Κύκλωψ, Κωμασταὶ ἢ Ἥφαιστος, Λόγος ἢ Λογίνα, Μέγαρις, Μοῦσαι, Ναυαγός, Νᾶσοι, Νιόβης γάμος, Ὀδυσσεὺς αὐτόμολος, Ὀδυσσεὺς ναυαγός, Ὀρύα, Περίαλλος, Πέρσαι, Πίθων, Πλοῦτος, Προμηθεὺς Πυρκαεύς, Πύρρα, Σειρῆνες, Σκίρων, Σφίγξ, Τρῶες, Φιλοκτήτης (al. Φιλοξενίδης vel Φιλοκτήτης) Χύτραι. Præterea qvod notatum ab Athenæo Lib. XIV. eſt, *Chryſogonum* tibicinem ψευδεπιχαρμεῖα quædam ſive πολιτείαν ſub Epicharmi nomine vulgaſſe: tum alia qvæ de Epicharmo ejusqve ſcriptis obſervata ſunt ab Hieronymo Columna ad Fragmenta Ennii p. 272. ſeq. Gyraldo, Voſſioqve de Poetis, & à viris doctis ad Laertium VIII. 78. ſeq. Fragmenta ex Comœdiis Epicharmi videbis ubi habentur in ſententiis Comicorum collectis ab H. Stephano, Guil. Morellio, Jacobo Hertelio & Hugone Grotio. Alia qvædam Epicharmi fragmenta leguntur

tur in ejusdem H. Stephani Poësi philosophica p. 54. seq. èqvibus celebre illud apud Polybium XVII. 30. νᾶφε καὶ μέμνασ' ἀπιϛεῖν. ἄνθρα ταῦτα τῶν φρενῶν, qvod ita transtulit Cicero de petitione Consulatus & 1. Epist. 16. ad Atticum: *Nervi atqve artus sunt sapientiæ, non temere credere.* Epicharmum qvoqve scripserat *Ennius*, laudatum Varroni IV. de L. L. & Ciceroni, qvarto Acad. qvæst.

EPIGENES Sicyonius cum Tragœdiam in Bacchum docuisset, ei acclamatum est: οὐδὲν πρὸς τὸν Διόνυσον, * teste Svida & Apostolio. At idem Svidas alibi Epigenem refert Comicum, & inter ejus dramata Βακχείαν, Ηρωΐνην & μνημάτιον. Comicum qvoqve diserte vocat Athenæus Lib. VIII. p. 384. Et τῶν νεῶν κωμικῶν τινα Pollux Lib. VII. c. 10. ubi ejus Ποντικὸν laudat. Pro Βακχεία apud Athenæum male excusum est Βάκχαι & Βραγχία, ut apud Svidam Ηρώνη pro Ηρωΐνη. Vide Clariss. Bentleium in Apologia dissertationis de Epistolis Phalaridis p. 237. qvi præterea notat falli Svidam in Θέσπις qvi Epigenem Thespide antiqviorem Tragicum facit.

EPITHERSES Nicænus Grammaticus scripsit de vocabulis Tragicis & Comicis teste Stephano Byz. in Νίκαια.

EUBULIDES Milesius, Comicus fuit, non Tragicus, qvanqvam â Gyraldo & post eum ab aliis Tragicus appellatur. Gyraldi hallucinationem notavit Colomesius p. 437. ubi hunc Eubulidem vocat Διαλεκτικὸν, qvod esset ex secta Euclidis Megarici, qvemadmodum ex Laërtio qvoqve intelligitur.

EUPHANTUS Olynthius, Eubulidis discipulus, Antigoni Macedonum Regis præceptor tragœdias plurimas composuit, qvibus valebat & in certaminibus probabatur, ut tradit Laërtius in Euclidis Megarici Vita Lib. II. sect 110. De aliis ejus scriptis consule Vossium p. 38. de Hist. Græcis.

EUPHORION Æschyli de qvo cap. XVI. filius, Bionis de qvo supra frater, qvem patris Tragœdiis nondum ante editis qvater vicisse, & ipsum tragœdias scripsisse Svidas auctor est: De hoc Euphorione & altero hujus nominis Chalcidensi videndus Meursius in Bibliotheca Attica & ad Helladium p. 54. seq. Ac Chalcidensem qvidem præter Comœdias Ἀπολλόδωρον ab Harpocratione & Svida (in ὁ κάτωθεν νόμος) & Ἀποδιδοῦσαν ab Athenæo laudatam, & præter amatorias elegias memoratas Diomedi aliisqve & â *Cornelio Gallo* versibus latinis teste Servio translatas, nonnulla etiam

* Plutarchus lib. 1. sympos. c. 1. innuit Epigenem Phrynicho Æschyloqve juniorem fuisse. Ὥσπερ οὖν Φρυνίχου καὶ Αἰσχύλου τὴν τραγῳδίαν εἰς μύθους καὶ πάθη προαγόντων ἐλέχθη, τί ταῦτα πρὸς τὸν Διόνυσον;

etiam Epico carmine scripsisse constat, inqve his *Mopsopiam* sive *ἄτακτα*,* in qvo opere libris qvinqve complexus est omne genus fabularum historiarumqve, tum Oracula post mille etiam annorum spatium eventu comprobata. Epicedium in Protagoram Astrologum Laërt. IX. 56. Obscuritatem ejus perstringit Cicero 2. de divinatione p. 135. Inter poëtas qvibus delectatus Tiberius Imp. Euphorion qvoqve celebratur à Svetonio cap. 70.

EURIPIDES, Atheniensis, celebri illo hujus nominis Tragico, de qvo capite superiore dictum est, antiqvior, duodecim tragœdias composuisse & in illis bis victor abiisse traditur à Svida, qvi præterea tertium Euripidem memorat, priores ἀδελφιδῶν sive è filia nepotem, ejusqve dramata tria, *Orestem*, *Medeam* & *Polyxenam*. Huic *Rhesum* qvoqve tragœdiam, qvæ inter Euripidis tragœdias exstat, tribuit Martinus Delrio.

EZECHIEL ὁ τῶν Ἰουδαϊκῶν τραγῳδιῶν ποιητής. Judæus fuisse videtur, ut pleriqve sentiunt cum Josepho Scaligero ad Eusebium p. 402. confer W. E. Tentzelii dialogos menstruos, A. 1689. p. 1257. & A. 1690. p. 1142. Alexandro Polyhistore & Demetrio Judæo antiqviorem, atqve adeo Christianam æram sæculo ad minimum antecessisse probat Huetius demonstrat. Evangel. p. 99. Sane Demetrius ex Ezechiele qvædam produxit apud Eusebium Lib. IX. præparat. c. 29. Demetrium vero allegat Alexander Polyhistor apud eundem Eusebium Lib. IX. c. 21. Nec defuerunt, qvi incerta conjectura hunc Ezechielem haberent pro uno è LXX. Græcis Scripturæ S. interpretibus. Alii vero post excidium Hierosolymitanum demum, vel post Barcochbæ plane tempora ad solandos popularium suorum animos compositum ab Ezechiele drama esse suspicantur, qvibus Demetrii & Alexandri apud Eusebium testimonia (citra causam forte) suspecta sunt. Ita post Stephanum Lemonium notis ad varia sacra p. 336. celeberrimus Guil. Caveus in historia literaria Scriptorum Ecclesiast. ad A. C. 190. Tragœdia ipsius de Exodo Israëlitarum ex Ægypto Moyse Duce, qvam ἐξαγωγὴν inscripserat, intercidit, exceptis fragmentis qvibusdam, qvæ servavit Clemens Alexandrinus Lib. I. Strom. p. 344. seq. Eusebius Lib. 9. præparat. c. 28. & 29. Eustathius ad Hexaëmeron p. 25. Illa collecta latinis versibus reddidit & castigationes addidit *Federicus Morellus* Paris. 1580. Græce & latine deinde exhibentur inter Poëtas Christianos Græcos Paris. 1609. 8. In corpore Poëtarum Græcorum Tragicorum & Comicorum cum latina versione editorum Genev. 1614. fol. tum in Appendice Bigneana ad Bibliothecam Patrum Græcolat. Paris. 1624. fol. & apud Johannem Eusebium Nieren-

* Ex his videntur depromti versus qvinqve Euphorionis Hexametri de Melicerta qvos refert Plutarchus V. 3. sympos.

Nierenbergium de Origine Scripturæ Sacræ Lib. X. c. 26. Vide & Joh. Seldenum Syntagm. I. De Diis Syris c. 3. Salmasium ad Solin. p. 385. & If. Vossium ad Melam p. 296. editionis primæ.

GORGIAS Rhetor & Sophista, de qvo suo loco dixi, male Tragicis à Delrione accensetur ob perperam acceptum locum Plutarchi Lib. VIII. Symposiacon, cap. 7.

GREGORIUS Nazianzenus. Vide supra ubi de Apollinari.

HEGELOCHUS Tragicus ὑποκριτής. Vide Schol. ad Euripidis Orestem. v. 278.

HELIODORUM Atheniensem tragœdias conscripsisse testatur Galenus Lib. II. de antidotis c. 7. ubi versus qvosdam profert ex ejus poëmate de venenis, ad Nicomachum.

HEPHÆSTION Grammaticus Alexandrinus scripsit λύσεις τραγικῶν καὶ κωμικῶν ἀποϱημάτων. Teste Svida.

HERACLIDES Ponticus qvoqve, auditor Aristotelis, non tantum scripserat περὶ τῶν τριῶν τραγῳδοποιῶν & περὶ τῶν παρ' Ευριπίδῃ καὶ Σοφοκλεῖ libros III. teste Laërtio V. 87. seq. sed & ipse tragœdias composuerat, easqve sub *Thespidis* nomine vulgaverat, ut auctor est Aristoxenes apud Laërtium in Heraclidis vita Lib. V. sect. 92. Videtur hoc Aristoxenus notasse in suis historicis commentariis, qvæ laudat idem Laërtius Lib. IX. sect. 40. aut certe in Miscellaneis, ex qvibus nonnihil profert Lib. I. sect. 107. Sane in commentariis Aristoxeni Musicis, in qvibus hoc illum tradidisse affirmat Delrio prolegomenis ad Senecam p. 25. nihil tale legitur.

HERACLIDIS Τραγῳδοῦ somnium, μέλλοντος ἀγωνίζεσθαι ἐν Ῥώμῃ τὸν τῶν Τραγῳδῶν ἀγῶνα. Artemidor. IV. 35. p. 222.

HERILLUS Carthaginiensis ab eodem Delrione Tragicis accensetur, eam ut puto ob causam, qvod inter ejus scripta apud Laërtium Lib. VII. sect. 166. refertur *Medea*.

HIERONYMUS Rhodius ἐν τῷ περὶ τραγῳδοποιῶν laudatur à Svida in Ἀναγυράσιος, & Apostolio XI. 41. prov. Scripserat hic Philosophus Peripateticus libros plures de Poëtis, qvorum primum Epicis, alterum Tragicis, Comicis tertium, qvartum Melicis tribuisse videtur: Qvinto de Citharœdis egisse testatur Athenæus Lib. XIV.

HIPPARCHIA Metroclis soror, tragœdias scripsisse videtur Delrioni, ni fallor propter locum Laërtii. Lib. VI. sect. 98. sed qvi de Cratete accipiendus, non de Hipparchia, licet ad hanc referre malit etiam Menagius in suis ad Laërtium notis.

HIPPIÆ ELIENSIS Sophistæ Apulejo in floridis laudati tragœdias

gœdias & dithyrambos memorat Plato in Hippia minore: *πρὸς δὲ τούτοις ποιήματα ἔχων ἐλθεῖν, καὶ ἔπη καὶ τραγῳδίας καὶ διθυράμβους, καὶ καταλογάδην πολλοὺς λόγους καὶ παντοδαποὺς συγκειμένους.*

HOMERUS junior, è Caria Hierapolitanus, Andromachi Philologi & Myronis Byz. Poetriæ filius, * Tragicus fuit tempore Ptolemæi Philadelphi, unus ex illis septem qvi Plejadis nomine signabantur. Vide Menagium ad Laërtii Timonem Lib. IX. sect. 113. Fabulas XLV. teste Svida composuerat LVII. legitur in codicibus Tzetzæ, ubi Lycophronis genus exponit.

JASON TRALLIANUS *Τραγῳδιῶν ὑποκριτὴς Actor Tragicus*, non scriptor Tragœdiarum, memoratus Plutarcho in vita Crassi, & Appiano Alex. Lib. de bellis Parthicis. p. 155. Sed apud Plutarch. de fluminibus ubi allegatur *Ἰάσων Βυζάντιος ἐν Τραγικοῖς*, legendum *Θρᾳκικοῖς*, ut Jonsius aliiqve observarunt.

JON Chius, Orthomenis filius cognomento Xuthus, Æschylum vidit senem juvenis, [adde Plutarch. de profectu in virtute p. 79.] & circa Olympiadem LXXXII. duodecim amplius post Æschyli mortem annis tragœdias docere cœpit, ipse cum Aristophanes Pacem Comœdiam ageret Olympiad. XC. anno secundo jam defunctus. Ex ejus Tragœdiis qvarum alii XII. alii XXX. alii XL. numerant, hos titulos in veterum Grammaticorum libris observavit Clarissimus Rich. Bentleius, qvi Jonis hujus fragmenta diligenter & erudite collegit in Epistola Chronico Johannis Malelæ subjecta ad Joh. Millium: *Ἀγαμέμνων, Ἀλκμήνη, Εὐρυτίδαι. Ἀργεῖοι. Μέγα δρᾶμα, Ὀμφάλη σατυρική. Συνεκδημητικός*, [confer supra in Dione] *Τεῦκρος. Φοῖνιξ ἢ Καινεύς.* ** *Φοῖνιξ δεύτερος. Φρουροί.* Scripsit præter Tragœdias & alia varii generis. Versu qvidem, Dithyrambos, Odas, Pæanes, hymnos, scolia sive carmina convivalia, Elegias, Comœdias & Epigrammata. Oratione soluta, dialecto Jonicâ, *Χίου κτίσιν, πρεσβευτικόν*, qvem à qvibusdam pro supposito habitum notat Aristophanis Scholiastes, *ἐπιδημίας* sive de adventibus clarorum virorum in Insulam Chium, *Κοσμολογικὸν, Τριαγμὸν* sive *Τριαγμοὺς* & *ὑπομνήματα*. In Jonis tragœdias commentarium scripserat *Epigenes* tum *Aristarchus*, cui *ἀντεξηγήσεις* opposuit *Didymus* Alex. Grammaticus teste Athenæo XIII. p. 634. *Baton* qvoqve Sinopensis librum composuerat de Jone, ut idem Athenæus testatur. Vide & qvæ de Jone observant Leopardus Lib. II. emendation. cap. 20. Mar-

* Svidas in *Μυρώ* Homerum hunc Myronis parentem fuisse affirmat, sed in *Σωσίθεος* & *Ὅμηρος*, filium. Apud Hephæstionem in Enchirid. *Ὅμηρος ὁ Μυροῦς*.

** E Phœnice Jonis petiti versus quos affert Zenobius V. 63. proverb. Plutarch. de sol-

cus Meibomius ad Muficam Euclidis p.63. Menagius ad Laërtium p.351. feq. & Andreas Chriftianus Efchenbachius in commentario de Poëfi Orphica p.196.feq. Alius ni fallor Jon Ephefius Rhapfodus de qvo dialogus Platonis & Synefius in calvitiei encomio p.82. aliusqvoqve Jon junior Platonicus, Κανὼν dictus ob morum feveritatem, de qvo confules Lucianum in fympofio & Philopfevde.

JOPHON Sophoclis F. Athenienfis, tefte Svida tragœdias docuit qvinqvaginta ex qvibus fuere Ἀχιλλεὺς, Τήλεφος, Ἀκταίων, Ἴλιος, Πέρσις (an Ἰλιουπέρσις?) Δεξαμενὸς, Βάκχαι (qvas allegat etiam Stobæus in Eclogis) Πενθεύς. Meminit Jophontis Valerius Maximus. Lib. VIII. cap. 7. extern. 12.

ISAGORAS tragœdiarum fcriptor, auditor Chrefti Byzantini Sophiftæ qvi Herodem Atticum audivit. Vide Philoftratum in vitis Sophiftar. pag. 587. edit. Morelli.

ISCHANDER τραγῳδοποιός. Vide fupra, in Æfchine.

ISOCRATES Athenienfis, nomen inter Oratores celeberrimum, fub Archonte Lyfiftrato usqve ad Sofigenem, hoc eft ab Olymp. CII. 4. ad Olymp. CIX. 3. fcripfit tragœdias XXXVII. qvarum duæ tanqvam alterius auctoris in dubium vocatæ funt, tefte Plutarcho in ejus vita. Junior qvoqve Rhetor *Ifocrates Apolloniates* Ponticus vel Heracleotes, prioris difcipulus, inter Tragicos à Delrione refertur, qvia Svidas narrat eum in Epitaphio Maufoli Regis fuperatum effe à Theodecte Rhetore & Τραγῳδοποιῷ. Certatum autem fuit tragœdiis. Nam ut idem Svidas in Θεοδέκτης. ἐνίκησε μάλιστα εὐδοκιμήσας ἐν ᾗ εἶπε τραγῳδίᾳ. Confer Hyginum apud Gellium Lib. X. c. 18.

LEONTEUS Argivus; Jubæ Mauritaniæ Regis fervus, Athenionis difcipulus, tragicus. Ejus *Hypfipyle* perftringitur in Epigrammate Jubæ qvod refert Athenæus Lib. VIII. p.343.

LUCIANUS *Pafiphontes* fcripfit paulo poft obitum *Diogenis Cynici*, cujus Tragœdias ad illum nonnulli referebant, tefte Favorino apud Laërtium Lib. VI. fect. 73.

LYSIPPUS Arcas, Tragicus à Fulvio Urfino p.28. elog. Virorum illuftr. Delrione & Voffio appellatur, fed Polluci aliisqve diferte eft Comicus. Ejus Βάκχας idem Pollux & Athenæus, Hefychius & in θεαςαλία Stephanus: Θυρσοκόμον præterea Svidas memorat. Verfus qvosdam Lyfippi in laudem Athenarum profert Dicæarchus p.10. edit. Joh. Hudfoni Viri

lertia animal. & Athenæus. Apud Svidam verò in Σίφνιοι ubi aliqvid affertur ἐκ τῶν Ἴωνος Δραμάτων, H. Wolfius & Æm. Portus male: *ut fcribit Jon in opere de præfidiis*. Eft enim nomen Tragœdiæ.

Viri Cl. Eos præter Grotium in excerptis p. 876. latina Metraphrasi donarunt Ludov. Nonnius ad Græciam Hub. Golzii p. 84, H. Stephanus Lib. VI. Schediasm. c. 15. & ad Dicæarchum c. 3. T. XI. Antiqvitatum Gronov. & Conr. Rittershusius Lib. VIII. sacrarum Lect. c. 10.

MAMERCUS Catanæ Tyrannus ἐπὶ τῷ ποιήματα γράφειν καὶ τραγωδίας μέγα φρονῶν, Plutarch. Timoleonte p. 251. Ejus tragicum exitum describit p. 12.

MELANIPPIDES Critonis F. Melius, circa Olympiad. LXVI. clarus, præter alia poëmata varii generis, Dithyrambos & Tragœdias scripsit. Ex ejus *Proserpina* nonnihil profert Stobæus in eclogis pag. 165. edit. Grotii. Alia duo ejusdem Melanippidis fragmenta exhibet idem Grotius in excerptis Tragicor. & Comicorum p. 455. ex Clemente Alex. 5. Strom. p. 602. Prætereo qvæ de Melanippide leges apud Athenæum, Svidam, Gyraldum &c. Svidas in Φιλόξενος docet servum ejus fuisse Philoxenum Cytherium, de qvo infra.

MELANTHIUS Philoclis F. Atheniensis, Tragicus, cujus luxuriem ac voracitatem aliaqve vitia præter Calliam, Leuconem, Pherecratem, Eupolim & Platonem Comicum perstringit Aristophanes in Pace p. 466. Vide Svidam in Μελάνθιος & Μόρσιμος & βδελύσσω, & Scholiasten Aristophanis ad aves pag. 374. Versum Melanthii Tragici de iracundia post Plutarchum profert Johannes Tzetzes in Hesiodum pag. 82. Plura de Melanthio Tragico Athenæus, qvi elegias etiam composuisse illum testatur Lib. VIII. p. 343. Idem ut suspicor cujus jocos memorat Plutarchus lib. 2. sympos. c. 1. pag. 631. 633. Alius ni fallor Melanthius fuit cujus Librum de Mysteriis Eleusiniis laudat præter Scholiasten Aristophanis idem Athenæus Lib. VII. p. 325. & cujus secundum Ἀτθίδος memorat Harpocratio in γρυπάνιον. Alius certe de qvo Homerus, itemqve alius hoc nomine pastor apud Theocritum. Alius Melanthius Messeniorum Rex, Codri pater, de qvo Strabo & alii. Alius deniqve pictor celebris de qvo Harduinus ad Plinii Lib. XXXV. sect. 32. & Franciscus Junius in Catalogo Pictorum. Alius qvoqve Melanthius parasitus Alexandri Pheræi qvi rogatus qvomodo Alexander confossus esset, per latus, inqvit, in ventrem meum. Plutarch. de dignoscendo adulatore p. 50.

MELITUS sive Μελίτων Orator & Poëta Tragicus ὑπόψυχρος, accusato Socrate qvàm scriptis suis notior. De eo Svidas in Μέλιτος & σκολιά, Lucilius in Epigrammate p. 242. Anthologiæ. & Scholiastes Comici ad Ranas. pag. 180. Ob corporis tenuitatem derisum à Comicis narrat Ælianus X. 6. Var. Singillatim ab Aristophane in Gerytade, Athenæus.

MORSIMUS Philoclis Tragici F. Melanthiiqve frater, Tragicus & ipse, sed frigidus & ineptus, ut Ariſtophanes in Eqvitibus p. 211. pro dirarum formula uſurpet, ad Morſimi exemplum tragœdiam docere. Vide Svidam in Μελάνθιος & Μόρσιμος & Φιλοκλῆς. Scholiaſten Ariſtophanis ad Ranas, Eqvites & pacem. Qvod vero apud Philoſtratum Apollonius Tyanenſis ad Domitianum, οὐ μήν με κτενεῖς ἐπεὶ οὔτοι μόρσιμός εἰμι, non ad Morſimum Tragicum reſpexit, ut Gyraldo ex Svida perſvaſum, ſed μόρσιμος eſt *maturus morti* ſive *fato*. Vide Adrianum Junium Lib. VI. animadverſ. cap. 19.

MORYCHUS Tragœdiæ Poëta ob gulam & luxuriem perſtringitur ab Ariſtophane & Platone Comico. Vide Svidam in Μόρυχος, Ὀρθοφοιτοσυκ. & Φάσις, atqve Scholiaſten Ariſtophanis ad Acharnenſes p. 296. & ad Veſpas p. 352. ſeq. De proverbio *ſtultior es Morycho* præter eundem Svidam in Μόρυχος & μωρότερος videndus Andreas Schottus ad Diogenianum, & Eraſmus in Adagiis reprehendens Joh. Baptiſtam Pium c. 101. annotatt. poſterior.

MOSCHIO Tragicus & Comicus [Comicus appellatur à Clemente Alex. 6. Strom. p. 623.] cujus *Themiſtoclem*, *Telephum* ac *Pheræos* laudat Stobæus. Vide Grotii excerpta ex Tragicis & Comicis p. 921. De aliis hujus nominis ſcriptoribus dixi infra libro ſexto.

MYNISCUS, Τραγικὸς ὑποκριτής, non Poëta Tragicus fuit, cujus voracitatem perſtringit Plato Comicus apud Athenæum Lib. VIII. pag. 445.

NAUCRATES Erythræus, victus eſt tragœdiâ in Mauſolum à Theodecte. Vide Svidam in Θεοδέκτης.

NEANTHES Tragicis Poëtis male accenſetur à Gyraldo & Delrione, ex loco malè intellecto Diogenis Laërtii Lib. VIII. ſect. 57.

NEARCHUS Tragicus una cum Calliſthene ab Alexandro M. interfectus, ut ſcribit Svidas in Καλλισθένης. Fortaſſis idem eſt, cujus navigationem juſſu Alexandri ſuſceptam referunt Plinius Lib. VI. hiſt. c. 23. & Arrianus in Indicis. Meminerunt Strabo, Plutarchus, Curtius aliiqve. Hiſtoriæ Alexandri ab eo ſcriptæ fidem detrahit idem Strabo. In Inſula Patale ſepultum tradit Philoſtratus Lib. III. de vita Apollonii c. 15. Tragicum nemo vocat ſi à Svida diſceſſeris, qvi cum Neophrone fortaſſis, de qvo mox, illum confudit.

NEOPHRON ſive NEOPHON Sicyonius, Calliſthenis amicus & ſupplicio una cum ipſo affectus ab Alexandro Magno. Ejus centum & viginti tragœdias exſtitiſſe, & Medeam Euripidis à nonnullis huic Neo-

Neophonti tributam fuisse Svidas scriptum reliqvit. Ex *Medea* Neophontis, versus qvindecim producit Stobæus in florilegio p.107. edit. Grotii, qvi in Euripidis Medea [eodem loco tanqvam diversâ à Stobæo laudata] non leguntur.

NEOPTOLEMUS, celebris Τραγῳδιῶν ὑποκριτὴς tempore Philippi Regis Macedonum. De eo videndus Leopardus Lib. IX. emendatt. cap. 15. & qvæ viri docti ad Sveton. Caligul. c. 57. Tertull. de anima c. 46. Alius Neoptolemus Parianus Poëta, cujus præcepta de arte Poëtica in Epistolam suam ad Pisones Horatium transtulisse Porphyrion observat.

NICOLAUS Damascenus præter alia doctrinæ genera poëticam qvoqve exercuit, ita ut juvenis adhuc Tragœdias & Comœdias cum laude composuerit. Τραγῳδίας ἐποίει καὶ Κωμῳδίας εὐδοκίμους, inqvit Svidas. Ex his fuit Σωσανὶς, sive Σωσάννης δρᾶμα memoratum Eustathio ad Dionysium Periegetem v. 976. & ab aliis male tributum *Johanni Damasceno.* Vide Colomesium ad Gyraldum p. 303.

NICOMACHUS è Troadis urbe Alexandrinus veteris Comœdiæ poëta; cujus hæ undecim Tragœdiæ à Svida numerantur: Ἀλέξανδρος ἢ Ἐριφύλη, Ἀλετίδης. Γυρίονης. Εἰλήθυια, [Athenæo etiam laudata] Μετεκβαίνουσαι, Μυσοὶ, Νεοπτόλεμος, Περσὶς ἢ Πολυξένη. Τεῦκρος, Τριλογία, Τυνδάρεως ἢ Ἀλκμαίων. Etiam Μεταλλεῖς Pherecratis ad Nicomachum hunc auctorem retulit Eratosthenes Libro VII. de veteri Comœdia, apud Harpocrationem in μέταλλεῖς. Perperam in Svidæ codicibus his accensetur *Oedipus*, ut pridem notatum Meursio ad Nicomachum Musicum p. 161. Nicomachi Ναυμαχίαν qvoqve allegat Stobæus in florilegio p. 149. edit. Grotii.

NICOMACHUS alter Atheniensis, itidem Tragicus, cujus *Oedipodem* Svidas memorat, addens ab hoc Nicomacho victos Euripidem & Theognin: Theognin puta Tragicum, de qvo infra.

NICOSTRATUS Τραγικὸς ὑποκριτής. Appendix Vaticana proverb. 65.

NOTHIPPUS Tragicus, cujus voracitatem sugillat Hermippus Comicus apud Athenæum Lib. VIII. p. 344.

OENOMAI Cynici tragœdias memorat Julianus Orat. VII. p. 210. De altero vetustiore Tragico Oenomao dictum est supra in Diogene.

PALAMEDES Eleates, Grammaticus, scripsit de vocibus Comicis ac Tragicis, ut ex Svida didici.

PAMPHILUS pictor an Tragicus cujus fuit fabula Heraclidæ. Vide Scholia Comici ad Plutum v. 385.

PARTHENIUS cujus *Herculem* & *Iphiclum* laudat Stephanus Byz. Inter Tragicos ideo refertur à Delrione. Vide qvæ de Parthenio dixi infra libro qvarto.

PATROCLES Thurius in Tragœdia qvadam de Dioſcuris egerat teſte Clemente Alex. in Protreptico p. 14.

PHILISCUS ut Svidas, ſive ut Salmaſius ad Simmiæ aras pag. 261. ſeq. & Voſſius p.64. libri de Poëtis legendum eſſe docet, PHILICUS Corcyræus, unus è Plejade Tragicorum fuit tempore Ptolemæi Philadelphi, à qvo dictum genus carminis *Philicium*, de qvo Hephæſtion, Attilius Fortunatianus in arte metrica, Marius Plotius aliiqve Grammatici.

PHILISCUS Æginetа, Tragicus, qvi ſacerdos Bacchi interfuit pompæ Olympicæ Ptolemæi Philadelphi, qvam deſcribit Athenæus V. p. 198. Philiſtus appellatur apud Plutarchum in Timoleonte p. 243. Vide qvæ ſupra ubi de *Diogene* Cynico, & *Cyliſco*. Atqve Lambecium Libro VII. p. 405. ſeq. qvi cum hoc Æginetа confundit Philiſcum Iſocratis diſcipulum Lyſiæqve amicum, qvi Lycurgi Rhetoris vitam ſcripſit. Philiſcum Mileſium Neanthis Cyziceni Patrem memorat Svidas in Νεάνθης. De Philiſco Theſſalo Sophiſta Philoſtratus Lib. II. p. 617. ſeq.

PHILOCLES duo, unus Æſchyli ſororis filius, pater Morſimi, avus Aſtydamantis. Hic Tetralogiam tragœdiarum *Pandionidem* compoſuit ab Ariſtotele in didaſcaliis recenſitam, teſte Scholiaſte Comici ad aves p. 379. ubi Ariſtophanes perſtringit hujus Philoclis *Tereum* ſive ἔποπα, ex eadem tetralogia fabulam, ad exemplum Terei Sophoclei compoſitam. Propter amarum & acerbum ſcribendi genus teſte Svidâ, dictus eſt χολὴ ſive *bilis*, & centum tragœdias compoſuit, ex qvibus memorat Ἠριγόνην, Ναύπλιον, Οἰδίποδα, Οἰνέα, Πηνελόπην, Πρίαμον, Φιλοκτήτην. Ab hoc Philocle Athenienſium judicio victus eſt Sophocles Oedipodem docens, ut memorat & indignatur Ariſtides T. 2. p. 422. De altero tragico juniore hujus nominis, filio Aſtydamantis, meminit Scholiaſtes Ariſtophanis jam laudato loco.

PHILOSTRATUS Lemnius major natu præter libros tres de tragœdia, etiam à Svida traditur compoſuiſſe tragœdias XLIV. & Comœdias XIV.

PHILOXENUS Cytherius Διθυραμβοποιὸς καὶ Τραγῳδιδάσκαλος Svidæ in Τρεττανελό & Scholiaſtæ Comici ad Plutum. Hic in latomias conjectus à Dionyſio Tyranno, in iisdem Cyclopem ſuum (Κυκλωπας Ariſtoteli cap. 2. Poëtices) elaboravit, ut refert Ælianus Lib. XII. Var. cap. 44. ad qvem videas licet qvæ viri docti annotarunt, tum Zenobium

bium V. 45. proverb. Joh. Tzetzen Chiliad. X. hist. 358. & Chiliad. V. hist. 23. De Philoxeno hoc agunt etiam Vossius Lib. III. institutt. poëtic. c. 16. §. 3. Heinsius Lib. de Satira Horatiana p. 35. & 60. Reinesius Var. Lect. pag. 472. Alius Philoxenus πτερνοκόπις parasitus. Athen. VI. p. 239. 241. 242. 246.

PHORMUS apud Athenæum & Svidam, sed apud Aristotelem cap. 5. Poëtic. & Pausaniam in Eliacis prioribus PHORMIS, qvæ vera lectio videtur Rich. Bentlejo Viro Clariss. pag. 201. apologiæ diss. de Epistolis Phalaridis (apud Themistium male ἀφορμός,) Patria Syracusius, & Svida teste Comicus fuit, Epicharmi æqvalis, & filiis Gelonis tyranni præfectus. Delrioni tamen tragœdias etiam scripsisse videtur, qvod Tragœdiam non Comœdiam sapiant ipsius Cepheus, Alcinous, & Ἰλίου πόρθησις. Sed qvam incerta sit ejusmodi conjectura, paulo ante ubi de Apollophane agebam observavi.

PHRYNICHUS Atheniensis, Polyphradmonis F. discipulus Thespidis, primus fœminæ personam in scenam induxit, & octometris Jambis in Tragœdia usus est teste Svida in Φρύνιχος, ut idem Svidas in Τετράμετροι & Ὀκτάμετρον hoc in Comœdiis tribuit Aristophani. Fabulæ ejus hæ à Svida memorantur: Αἰγύπτιοι, (Hesych.) Ἀκταίων, Ἄλκηστις, (Hesych.) Ἀνταῖος ἢ Λίβυες, (Schol. Aristoph. ad ranas) Ταντάλος, (Hesych.) Δίκαιοι, Πέρσαι, Πλευρωνία, sive Πλευρών (Pausan. in Phocicis p. 874. Tzetza ad Lycophron.) Σύνθωκοι. Vicit Olympiade LXVII. Themistoclem choragum sive apparatus scenæ ministratorem habuit Olymp. LXXV. 1. Archonte Adimanto, unde inscriptio apud Plutarchum in Themistoclis vita: Θεμιστοκλῆς Φρεάῤῥιος ἐχορήγει, Φρύνιχος ἐδίδασκεν, Ἀδείμαντος ἦρχε. Idem forte Phrynichus qvem ab Atheniensibus belliducem creatum narrat Ælianus III. 8. Var. qvod in tragœdia qvadam congruentes & bellicos modulos Pyrrichistis aptasset. Fuit & alter Phrynichus itidem Atheniensis, Tragicus, filius Melanthæ, cujus videtur fuisse Μιλήτου sive ἅλωσις Μιλήτου ob qvam Athenienses (non Persæ ut Svidas tradit) eum mille drachmis multarunt, qvod domesticas calamitates refricuisset, teste Herodoto Lib. VI. c. 21. Tzetza VII. hist. 156. Confer qvæ viri docti notant ad Longinum de sublimi dictione c. 24. & ad Ælian. XIII. 17. Var. Tragœdiæ Phrynichi hæ præterea apud veteres memorantur: Ἀνδρομέδα, Ἠριγόνη Ταντάλος, (Hesych.) Φοίνισσαι. (Athen. Scholiastes Aristoph. ad Vespas, Æschyli ad Persas.) De utroqve Phrynicho Tragico, uti de Comico qvoqve hujus nominis, consulendus Johannes Meursius in Bibliotheca Attica. Alius Phrynichus Diradiotes Alcibiadis adversarius Plutarch. Alcibiade p. 204.

PIN-

PINDARUS Thebanus qvoqve Tragicis annumerandus est, qvia inter ejus scripta Svida refert δράματα Τραγικὰ XVII.

PLATO Philosophus, de qvo suo loco egi, ad Tragœdias scribendas primum animum applicuit, & tetralogiâ compositâ jam certator fieri cupiebat, nisi Socratis Philosophiâ captus hanc prætulisset. Vide qvæ viri docti notant ad Æliani Var.Hist. Lib. II. c. 30. & Menagium ad Laertii Lib. III. sect. 6. De Platone Comico diligenter agit Meursius in Bibliotheca Attica.

PLEIAS TRAGICORUM tempore Ptolemæi Philadelphi celebrium à variis diversimode enumeratur. A Scholiaste Hephæstionis qvidem hunc in modum:

1. *ÆANTIDES,*
2. *ALEXANDER ÆTOLUS.*
3. *HOMERUS, MYRONIS F.*
4. *LYCOPHRON.*
5. *DIONYSIDES, pro qvo SOSIPHANEM* altero loco nominat.
6. *SOSITHEUS,* qvem Svidas qvoqve unum è Plejade fuisse testatur, non minus qvam *Sosiclem* Syracusanum, in qvo tamen fallitur ut infra suo loco notavi.
7. *PHILISCUS,* sive *PHILICUS.*

Ab Isaacio Tzetza autem, non Tragicos ut videtur, sed Poëtas ex qvocunqve genere claros ejusdem ætatis celebrante, sic:

1. *ÆANTIDES.*
2. *APOLLONIUS RHODIUS.*
3. *ARATUS.*
4. *HOMERUS junior.*
5. *LYCOPHRON.*
6. *NICANDER.*
7. *THEOCRITUS.*

Vide Vossium Lib. II. Institutt. Poëtic. p. 54. & Scriptores supra à me laudatos in *Æantide.* Fuisse etiam videtur clara hujusmodi Plejas Poëtarum Comicorum, ex qvibus *Machonem Sicyonium* laudat Athenæus sub extremum Lib. XIV. De Plejade recentium Poëtarum Gallorum adi Menagium T. 2. Antibailleti c. 110.

PLINIUS junior qvatuordecim annos natum se tragœdiam Græcam composuisse testatur Lib. VII. Epist. 7.

POLUS Tragicus ὑποκριτὴς celebris. Archiæ Thurii discipulus, Vide supra in Aristodemo. Plutarchum Demosthene p. 859. & Lib. an

an ſeni gerenda ſit Reſp. p. 785. Chariclei F. Sunienſis fuit, teſte Luciano in Necyomantia T. 1. p. 336. Meminit ejusdem Apologia pro mercede conductis pag. 487.

POLYIDES Sophiſta inter Tragicos etiam locum ſibi vindicaverit, qvem laudat Ariſtoteles c. 16. & 17. de Poëtica, memorans ejus *Iphigeniam*. Alius Polyides Medicus apud Palæphatum c. 27. & Polyides Theſſalus apud Vitruvium Lib. X. c. 19. cujus Mechanica allegat idem in præfatione Lib. VII.

POLYPHRADMON Athenienſis, Phrynichi Tragici F. Tragicus & ipſe, Svidæ in Φρύνιχος memoratus.

PRATINAS, De qvo ſic Svidas: *Πρατίνας Πυῤῥωνίδου ἢ Ἐγκωμίου Φλιάσιος· ποιητὴς τραγῳδίας ἀντηγωνίζετο δὲ Αἰσχύλῳ τε καὶ Χοιρίλῳ ἐπὶ τῆς ἑβδομηκοστῆς Ὀλυμπιάδος. Καὶ πρῶτος ἔγραψε Σατύρους· ἐπιδεικνυμένου δὲ τούτου συνέβη τὰ ἰκρία ἐφ' ὧν ἑστήκεσαν οἱ θεαταὶ πεσεῖν, καὶ ἐκ τούτου θέατρον ᾠκοδομήθη Ἀθηναίοις. Καὶ δράματα μὲν ἐπεδείξατο ἑξήκοντα, ὧν Σατυρικὰ τριάκοντα δύο· ἐνίκησε δὲ ἅπαξ.* Meminit hujus Pratinæ Euſebius in Chron. ad Olymp. 70. & Acron ad Horatii Artem Poeticam p. 579. ubi *Cratinus* pro *Pratinas* male excuſum eſt, ut notavit Caſaubonus Lib. I. de Satyrica Poëſi cap. 5. Acronis verba hæc ſunt: *Tragœdiis ſatyra dicitur amata, in qvibus ſalva majeſtate gravitatis jocos exercebant ſecundum Pratinæ inſtitutionem. Is enim primus Athenis Dionyſia cum eſſent ſatyricam fabulam induxit.* Pratinam ἐν Δυμάναις ἢ Καρυάτισιν allegat Athenæus Lib. IX. Idem Lib. I. pag. 22. teſtatur Theſpin, Pratinam, Cratinum & Phrynichum dictos ὀρχηστικοὺς διὰ τὸ μὴ μόνον τὰ ἑαυτῶν δράματα ἀναφέρειν εἰς ὄρχησιν τοῦ χοροῦ, ἀλλὰ καὶ ἔξω τῶν ἰδίων ποιημάτων διδάσκειν τοῖς βουλομένοις ὀρχεῖσθαι. Proferuntur iterum nonnulla ex Pratinæ tragœdiarum qvadam apud Athenæum Lib. XIII. & Lib. XIV. pag. 617. ubi hyporchema qvoddam & p. 624.

PYTHANGELUS Tragœdiæ Poëta flagitioſus & ignobilis. Vide Scholiaſten Ariſtophanis ad Ranas p. 134.

RHINTHON Syracuſius tempore Ptolemæi Lagi floruit Tarenti, unde Tarentinus aliqvibus dicitur, auctor *hilarotragœdiarum*, * qvæ ab eo *Rhinthonicæ* appellatæ ſunt, & res tragicas atqve graves ludicro ac Scarronico dicendi genere perſeqvebantur. Apud Grotium in 2. Tim. IV. 13. pro *Rhetor* Comicus, legendum *Rhinthon*. Hujus φλύακος ſive jocatoris fabulæ fuere XXXVIII. teſte Stephano Byzantino in Τάρας & Svida in Ῥίνθων, ex qvibus *Amphitruonem* laudat Athenæus. Vide Gisberti Cu-

Xxxx peri

* Alii fuere ἱλαρῳδοί Poetæ de qvibus Feſtus & ex Ariſto... Athenæus.

peri Obſervationes Lib. I. c. 10. Voſſium Lib. II. Inſtitut. Poetic. c. 21. & Caſaubonum ad Athenæum Lib. III. c. 9.

RUFUS in Muſicæ hiſtoriæ libris tribus primoribus Tragicorum & Comicorum, tum Dithyrambicorum, & Avletarum, Citharœdorumqve & epithalamiorum Carminum ac hymenæorum & ſaltationum theatricarum hiſtoriam perſecutus fuerat, & in Dramatica hiſtoria recenſuerat *τραγῳδῶν καὶ Κωμῳδῶν πράξεις τε καὶ λόγες καὶ ἐπιτηδεύματα καὶ τοιαῦτα ἔργα.* Ex undecimo libro *συμμίκτων Ariſtoxeni* & iſtis Rufi ſcriptis pleraqve hujus argumenti in qvartum eclogarum librum eſſe à *Sopatro* Sophiſta relata notat Photius cod. 161.

SACAS *Τραγῳδίας ποιητὴς* Svidæ in *Νόμαδες* & *Σάκας* Plutarcho in Lib. de Muſica p. 1134. *Sacadas* Argivus, ſcriptor elegiarum. Confer ſi placet qvæ ſupra in *Acas* vel *Acaius*.

De SANNIONE Demoſthenes Orat. contra Midiam refert qvod Choros Tragicos docuerit, ad qvem locum notat Ulpianus, eum docuiſſe canere numeroſe & aptis modis, *μετὰ ῥυθμοῦ καὶ προσήκοντος μέλες ᾄδειν διδάσκων.* Sed exinde Poëtis Tragicis Sannionem adſcribere cum Gyraldo, Delrione & aliis nolim.

SATYRUS Hiſtrio tragicus eximius, Demoſthenis æqvalis, cui qvanta eſſet vis pronuntiationis & actionis in dicendo, primus perſvaſit, teſte Plutarcho. Theognidis F. fuit, patria Marathonius. Lucian. in Necyomantia T. 1. p. 336.

M. ÆMILIUS SCAURUS Euripidis exemplo Atreum tragœdiam compoſuit Græce, ut ex Dionis verbis conjicio. In hac cum Tiberii Imp. *αβελίαν* perſtrinxiſſet, crimine alio impacto juſſus eſt ſibi ipſi manus inferre. Vide Dionem Caſſium Lib. LVIII. p. 636.

SILANIONIS Jocaſten laudat Plutarchus de audiendis Poëtis. Sed falluntur Gyraldus, Voſſius aliiqve, qvi hunc pro Tragœdo habent, fuit enim inſignis ſtatuarius, cujus imaginem Theſei celebrat idem Plutarchus in Theſei vita. Sapphonis imaginem Cicero Verrina qvarta c. 57. Confer Harduinum ad Plinii 34. 8. & Franc. Junii Catalogum Artificum p. 199.

SIMONIDEM Ceum, de qvo in Lyricis dixi, inter alia etiam Tragœdias compoſuiſſe auctor eſt Svidas.

SOPATER Sophiſta libro qvarto & qvinto eclogarum egerat de Tragicis & Comicis. Vide paulo ante in *Rufo*.

SOPHOCLES duo. Vide qvæ dixi ſupra ubi de tertio Sophocle Tragico celeberrimo.

SO-

SOSIBIUS Tragicus, ex cujus Daphnide versus qvidam exhibentur & castigantur à Casaubono Lectionum Theocriticarum c. 12.

SOSICLES Syracusius, LXXIII. docuisse Tragœdias & in his septies victor abiisse à Svida traditur. Vixit sub Philippo Macedone & Alexandro Magno, neqve adeo ex Plejade illa celebri esse potuit, ut idem Svidas affirmat, aliis præcipue qvi Plejadem recensent Sosiclem omittentibus.

SOSIPHANES ex Plejade Tragicorum tempore Ptolemæi Philadelphi clarorum fuit. Meminit ejus Stobæus & Scholiastes Hephæstionis.

SOSITHEUS Syracusanus sive Atheniensis potius, sive ut alii ex Troica Alexandria Alexandrinus, itidem ex Plejade, Tragœdiarum scriptor, laudatus Svidæ, Scholiastæ Hephæstionis p. 93. & Germanici p. 127. Hygino Poëtic. Astronom. c. 27. & ante hos ab Eratosthene in Catasterismis c. 28. Ex ejus *ἀθλίῳ* nonnihil producit Joh. Stobæus in florilegio p. 199. edit. Grotii. *Δάφνιν* sive *λιτυέρσαν* Sosithei (an Sosibii?) laudat Athenæus. Memoratur hic Tragicus in *συναγωγῇ ἱστοριῶν* à Scaligero edita ad Olymp. CLXIV. *Σωσίθεος, Συρακούσιος ἢ Ἀθηναῖος, μᾶλλον ἢ Ἀλεξανδρεὺς τῆς Τρωϊκῆς Ἀλεξανδρείας, τῶν τῆς Πλειάδος εἷς ἤκμαζε.*

SPINTHARUS Heracleotes, Tragicus, cujus *Herculem ambustum* & *Semelen fulmine tactum* Svidas memorat, idem forte est qvem Laërtius Lib. V. sect. 92. refert *Parthenopæum* sub *Sophoclis* nomine evulgasse. Idem qvoqve ni fallor, qvem tanqvam barbarum & stultum à Comicis exagitatum esse narrat Svidas. Alios Spintharos recenset Jonsius Lib. I. de scriptoribus Historiæ Philosophicæ c. 14. & Menagius ad Laërtii Lib. II. sect. 20.

STEPHANUS Monachus Sabbaita sive S. Sabbæ sectator, cujus memoriam celebrant Græci in Menologiis die XXVIII. Octobris, auctor à qvibusdam, Gyraldo teste, creditur Tragœdiæ de nece Christi, qvam idem Gyraldus dialogo V. pag. 288. distinguit à Tragœdia Christi Patientis, qvæ legitur inter opera Gregorii Nazianzeni.

STHENELUS Tragicus à Platone sive qvisqvis auctor fuit Comœdiæ cui titulus erat *Λάκωνες*, plagii accusatus fuit qvod aliena poëmata sibi tribuisset. Vide Harpocrationem in *Σθένελος*, Svidam latinum Hieronymi Wolfii pag. 358. & Colomesium ad Gyraldum pag. 380. Aristophanes Comicus apud Athenæum IX. 1. *κἀγὼ πῶς ἐγὼ Σθενέλου φάγοιμ' ἂν ῥήματα εἰς ὄξος ἐμβαπτόμενος ἢ λευκοὺς ἅλας.*

STRATTIS Atheniensis, non Tragicus fuit ut à Svida perhibetur, sed veteris Poëta Comœdiæ, plurium dramatum auctor, qvæ

recenseo infra in notitia Comicorum. Scriptor anonymus περὶ κωμῳδίας qvi Aristophani præmitti solet, sedecim dramata à Strattide composita testatur, sed apud veteres scriptores observata sunt nomina fabularum XXI. nisi forte unius dramatis plures fuere tituli.

TELEGONI Ulyssen Τραυματίαν memorat Aristoteles cap. 14. Poëtic. Sed Telegonus personæ nomen est in Tragœdia, non Poetæ, ut probe observavit Clariss. Neocorus.

THEODECTES Phaselites, Isocratis discipulus, Rhetor, Tragœdias etiam scripsit teste Plutarcho in Isocratis vita. Qvinqvaginta ei Tragœdias tribuit Svidas in Θεοδέκτης & Stephanus in Φασηλὶς qvi Epitaphium ejus refert. Ex qvibus apud Aristotelem, Stobæum & alios observavi ejus *Ajacem*, *Alcmaeona*, Dionys. Halic. & Eusebius p. 466. præparat. *Bellerophontem*, *Helenam*, Arist. l. 6. Politic. *Oedipodem*, *Orestem*, *Philoctetem* & *Tydeum*. Tragicus etiam vocatur à Clemente Alex. 6. Strom. p. 623. Pauca qvædam illius fragmenta selegit Grotius in excerptis. p. 445. seq. Aristeas libro de LXX. Interpretibus & ex eo Josephus XII. 2. fabulantur eum oculis captum fuisse, cum aliqvid è sacris litteris in drama qvoddam suum transferre instituisset.

THEODORUS τραγῳδιῶν ὑποκριτὴς memoratur Aristoteli Lib. VII. Politic. c. ult. Plutarcho in proœmio noni συμποσιακῶν & Lib. de laude sui p. 545. & Laërtio Lib. II. sect. 104. ποιητὴς τραγῳδίας.

THEODOTUS, inqvit Delrio, *cum Mnesarchum Tyrannum qvadam Tragœdia perstrinxisset, *ab eo in Apollinis templo quo confugerat occidi jussus est, quam rem Ovidius in Ibin significat.* Verba Ovidii hæc sunt v. 465.

Victima vel Phœbo sacras macteris ad aras,
Quam tulit à sævo Theudotus hoste necem.

Verum his alii rectius putant respici Theodotum Bactrianorum Regem ab Arsace Rege Parthorum mactatum. Longe minus credibile est hunc eundem, ut putabat Delrio, Theodotum esse, cujus Poëma Heroicum de Judæis laudat Eusebius IX. de præparat. c. 22. Potius enim intellexerim Theodotum Phœnicium, cujus scripta Græcè reddita à Læto memorat Tatianus. Meminit ejusdem Theodoti Josephus qvoqve 1. contra Apionem pag. 1051. locum hujus Theodoti emendat Grotius ad Joh. IV. 5.

THEOGNIS, diversus à Megarensi, (de qvo supra suo loco) unus ex triginta Tyrannis Athenis, ἐκ τῶν λ΄, ita enim legendum pro eo qvod in Svidæ codicibus ἐτῶν λ΄, nam apud Xenophontem Lib. II. hist. Græc. Theognidis inter triginta Tyrannos mentio. Τραγῳδοποιητὴς certe fuit,

fuit, à Nicomacho Atheniensi superatus, sed adeo ineptus, ut propter frigiditatem diceretur χιὼν, sive *nix*. Confer Scholia ad Comici Acharnenses p. 267. & Urbanum Chevræum, Gallum, in Chevræanis T. 1. p. 246. ubi notat Ariostum ab Italo qvodam simili catachresi dictum *Aprilem*, veluti floribus, & Tassum, *Septembrem*, fructibus abundantem. Adde qvod Philocles Comicus propter acerbam dicacitatem teste Svida dictus est χολὴ, *bilis*: Dionysius Philadelphensis, ob dictionis ἀκυρολογίαν, Διάκενος, *vacuus*, ut notat Eustathius ad Dionysium Periegetem. Proclides χεζᾶς *Cacator* apud Svidam in χεζητιάων. Ecphantis ingenii obscuri Comicus, καπνίας, *captator fumi*, qvod legas apud Hesychium Alexandrinum in illa voce.

Ex THEOPHRASTO definitionem Tragœdiæ profert Diomedes Lib. III. Grammat. p. 484. unde suspicari licet eundem ut de Comœdia sic de Tragœdia qvoqve peculiari opere egisse.

THESPIS Atheniensis, de qvo superiore capite XVI. à me dictum est, primam Athenis tragœdiam egit è plaustro, Olymp. LXI.

THESSALUS Tragœdiarum ὑποκριτὴς tempore Alexandri Magni. Vide Athenæum Lib. 12. p. 538. Plutarchum Alexandro pag. 669. & 681.

THUGENIDES cujus δικασαὶ allegantur à Svida & Photio MS. in τριαχθῆναι.

TIMESITHEUS Tragicus, cujus dramatum nomina apud Svidam exstant: Δαναίδες, α΄, β΄. Ἕκτορος λύτρα, Ἡρακλῆς, Ἰξίων, Καπανεὺς, Μέμνων, Μνηστῆρες, Ζηνὸς γοναὶ, Ἑλένης ἀπαίτησις, Ὀρέστης, καὶ Πυλάδης, Κάστωρ καὶ Πολυδεύκης. De aliis Timesitheis agit illustris Gisbertus Cuperus ad ἀποθέωσιν Homeri p. 296.

TIMOCLES alter Tragicus fuit, ut ex loco restituto Athenæi docet Casaubonus IX. 18. De altero Comico dixi infra in notitia Comicorum.

TIMON Phliasius secta Pyrrhonius sub Ptolemæo Philadelpho clarus, præter sillos & alia Tragœdias qvoqve sexaginta scripsisse à Laertio traditur Lib. IX. sect. 110. Fuit & alter *Timon* Atheniensis μισάνθρωπος, qvi tempore Peloponnesiaci belli vixit, & à Delrione nescio qvo auctore Tragicis & ipse annumeratur.

TIMOTHEUS Gazæus in Anastasium Imperatorem, teste Svida, scripsit tragœdiam occasione *Chrysargyri* tributi, de qvo consules ex veteribus Evagrium, ex recentibus Meursii, Cangiiqve glossaria græcobarbara.

Alius antiqvior TIMOTHEUS Milesius, Poëta Tragicus & Dithyrambicus, Musicusqve celebris temporibus Euripidis. Hujus Timothei νόμους κιθαρῳδικοὺς memorat Hephæstion in Enchiridio. pag. 66. Inter ejus scripta Svidas refert *Persas* sive Ναύπλιον, pro qvo male Ναυτίλον habent codices Athenæi. Timothei *Persas* laudat etiam Plutarchus in Philopœmene p. 362. & de audiendis poëtis p. 32. & Aristoteles c. 1. Poëtices. Idem Svidas *Phinidas* ac *Laërtem* hujus Timothei memorat, qvas tragœdiarum inscriptiones esse existimo. Plutarchus de laude sui p. 359. τὸν Τιμόθεον ἐπὶ τῇ κατὰ Φρύνιδος νίκῃ γράφοντα, Μακάριος ἦσθα Τιμόθεε, ὅτε κάρυξ εἶπε. Νικᾷ Τιμόθεος ὁ Μιλήσιος τὸν Κάρβωνος τὸν Ἰωνοκάμπταν, εἰκότως δυσχεραίνομεν, ὡς ἀμούσως καὶ παρανόμως ἀνακηρύττοντα τὴν ἑαυτοῦ νίκην. De hoc Timotheo qvem videtur etiam laudare Plutarchus in Demetrio p. 909. præterea consules Vossium in Institutionibus Poëticis, & libro de Poëtis Græcis, Gyraldum dialogo IX. Fuit & *Timotheus Zacynthius* tragicus histrio, de qvo adeunda scholia ad Sophoclis Ajacem v. 871.

TITUS VESPASIANUS Imperator, poëmata & tragœdias græcè composuit. Testis Eutropius Lib. VII. c. 21. Poëmata ejus memorat etiam Svetonius in Tito c. 3.

XENOCLES Duo, Carcini Tragici Pater, & filius, qvorum meminit Scholiastes Aristophanis ad Ranas pag. 133. seq. Ac filio qvidem, cujus Svidas in ἄξεστος meminit, duo fuere fratres *Xenotimus* & *Demotimus* χορευταί, ut docet idem Scholiastes ad Nubes p. 120. Xenocles Pater cum Euripide certavit, Olympiade LXXXI. vicitqve tetralogia Tragœdiarum, qvarum tituli *Oedipus*, *Lycaon*, *Bacchæ* & *Athamas Satyricus*, contra Euripidis *Alexandrum*, *Palamedem*, *Trojanos* & *Sisyphum satyricum*. Vide Æliani Var. Hist. Lib. II. cap. 8. Alius Xenocles Adramyttenus Rhetor, qvem Asiatico dicendi genere excelluisse testatur Strabo III. Lib. XIII. pag. 614.

XENOPHANEM Physicum, scriptorem Tragœdiarum vocat Eusebius in Chronico ad Annum MCCCLXXX. & ex eo Syncellus p. 238. Φωκυλίδης καὶ Ξενοφάνης τραγῳδοποιὸς ἐγνωρίζετο. Mihi videtur excidisse Thespidis nomen ante vocabulum τραγῳδοποιός. Confer Scaligerum in notis ad Euseb. pag. 96. & qvæ de Xenophane dixi infra cap. XXIII.

CAPUT

CAPUT XX.

De HERODOTO Historiarum scriptore.

Herodoti ætas & vita. 1. *Novem Libri Historiarum.* 2. *Reprehensores Herodoti & laudes.* 3. *Liber de Homero.* 4. *Promissi ab eo libri de rebus Assyriacis, Libycisqve.* 5. *Loca Herodoti à veteribus allegata quæ in editis non reperiuntur.* *Linguæ Persicæ ignarus Herodotus.* ibid. *Editiones latinæ.* 6. *Græcæ.* 7. *Græcolatinæ.* 8. *Versiones in linguas vernaculas.* 9. *Epigrammata in Herodotum.* *Plures Herodoti.* 10.

I.

HERODOTUS, sive ut viri docti scribendum contendunt a) ERODOTUS, è Cariæ urbe Halicarnassensis, qvod ipse in limine Libri I. Historiarum profitetur, b) à qvibusdam Thurius c) deinde dictus est, qvia propter Patriam à Lygdamo tyranno vexatam d) in Thurios cum aliis profectus fuit, cum ad illam magnæ Græciæ in Italia in sinu Tarentino civitatem restaurandam Athenienses Coloniam misissent anno 3. Olymp. LXXXIII. prætore Callima-

a) Vide Henricum Valesium ad Ammiani Lib. XXI. cap. 6. Pater Herodoti ab aliis *Lyxus*, ab aliis *Xylus* forte rectius appellatur. Vide Jac. Gronovium T. 2. Antiqv. Græcar. Tabula LXXI. ubi effigies Herodoti è veteri marmore apud Fulv. Ursinum p. 87. elogior. *Lyxi* tamen nomen occurrit etiam apud *Lucianum* de domo T. 2. p. 461.

b) Ἡροδότου Ἁλικαρνασσῆος ἱστορίης ἀπόδειξις ἥδε, qvod initium operis laudatur etiam à Demetrio περὶ ἑρμηνείας §. 17. & 44. *Licet* Plutarchus *Lib.* de exilio p. 604. testatur in qvibusdam Codicibus scriptum fuisse Ἡροδότου Θουρίου.

c) Avieno in ora maritima v. 49. Herodotus ipse Thurius. Juliano Epist. 22. & in alia ap. Svidam in Ἡρόδοτος & Plutarch. p. 604. de exilio ὁ Θούριος λογοποιός. His antiqvior Strabo Lib. XIV. p. 656. Ἄνδρες δ᾽ ἐγένοντο ἐξ αὐτῆς (Ἁλικαρνασσοῦ) Ἡρόδοτός τε ὁ συγγραφεὺς, ὃν ὕστερον Θούριον ἐκάλεσαν διὰ τὸ κοινωνῆσαι τῆς εἰς Θουρίους ἀποικίας. Vide & Epitaphium relatum à Stephano Byz. in Θούριοι & Scholiaste Aristoph. ad nubes p. 79. à Salmasio autem latine expressum sic: Lyxidæ Herodoti cineres humus ista recondit Historiæ antiqvæ Patris Joniacæ. Qvem Doris Patria extulerat, patria altera posthac Thurias excepit, dum fugit invidiam. Qvod vero in Hygini codd. Lib. II. Poet. Astronom. c. 2. Herodotus Milesius vulgo vocatus, error est à Joh. Schefero recte emendatus.

d) Svidas in Ἡρόδοτος.

limacho e) Thurii f) qvoqve si credimus Plinio, Historiam suam condidit circa annum ætatis suæ XL. g) Urbis Romæ CCCX. (sive Olymp. LXXXIV. annum 1.) ante Christum natum CCCCXLIV. Vixit annos ad minimum LII. nam Dionysius Halicarnassensis h) testatur eum Peloponnesiaci belli tempora vivendo attigisse. Parentes ipsius & genus haut ignobile commemoratur à Svida in *πανύασις*. Cenotaphium honorarium Athenis inter monumenta Cimonia Herodoto positum tradit Marcellinus in Thucydidis vita, ad qvem locum conferendus H. Dodwellus in Annalibus Thucydideis p. 25.

II. Exstat svavissimum ejus opus ἹΣΤΟΡΙΩΝ λόγοι θ'. *Historiarum Libri IX.* qvod exorditur Herodotus a Gyge Lydorum Rege, qvi uno ac dimidio fere seculo Cyrum antecesſit: inde à Cyro res Medo Persicas fusius proseqvitur ad Xerxis usqve è Græcia fugam i) Ægyptiorum simul Scytharumqve & Græcorum res attingens. Dialecto scriptum est Joni-

e) Adi ἱστοριῶν συναγωγὴν Chronico Eusebii Scaligerani subjectam.

f) Plinius Lib. XII. c. 4. tanta ebori auctoritas erat urbis nostræ trecentesimo decimo anno, tunc enim auctor ille (Herodotus) historiam eam condidit Thuriis in Italia. A Plinio dissentit Lucianus in Herodoto T. 1. p. 571. seq. qvi ex Patria sua eum recta ad Olympicum conventum profectum esse & ibi Historiam suam in Patria Halicarnasso elaboratam recitasse innuit. Dissentit etiam Svidas qvi Samum petiisse, & ibidem dialecto Jonicæ adsvevisse (Halicarnassenses enim Dorica utebantur) Historiarumqve libros composuisse tradit. Dissentit etiam Eusebius in Chron. qvi ad Olympiadem LXXXIV. hæc habet: Herodotus cum Athenis libros suos in Concilio (in Panathenæis ut videtur) legisset, honoratus est. Confer Scaligerum ad Euseb. p. 104. Vossium de Hist. Gr. Lib. I. c. 3. & Petavium Lib. XIII. de Doctrina temporum p. 574.

g) Nam Olymp. LXXV. anno 1. qvo Xerxes in Europam trajecit, Herodotus fuit annorum qvatuor. Vide Scaligerum ad Euseb. p. 102. hoc colligentem ex testimonio Pamphilæ apud Gellium Lib. XV. c. 23.

h) Dionysius Halicarnassensis de charactere Thucydidis p. 138. Ὁ δὲ Ἁλικαρνασεὺς Ἡρόδοτος γενόμενος ὀλίγῳ πρότερον τῶν περσικῶν, παρεκτείνας δὲ μέχρι τῶν Πελοποννησιακῶν.

i) Diodorus Sic. L. XI. p. 261. τῶν δὲ συγγραφέων Ἡρόδοτος ἀρξάμενος πρὸ τῶν Τρωικῶν χρόνων γέγραφε κοινὰς σχεδὸν τὰς τῆς οἰκουμένης πράξεις ἐν βιβλίοις ἐννέα. Καταστρέφει δὲ τὴν σύνταξιν εἰς τὴν περὶ τὴν Μυκάλην μάχην τοῖς Ἕλλησι πρὸς τοὺς Πέρσας καὶ Σηστοῦ πολιορκίαν. Olymp. LXXV. 2. Argumenta librorum Herodoti exposita tirones videre possunt in relectionibus hiemalibus Degorei Whear, & in Vite Historica Christiani Gueintzii, ut prætercam Davidis Chytræi scriptum de utilitate Herodoti, & in singulos libros argumenta.

Jonica, k) genere orationis cum lenitate qvadam æqvabili *instar sedati amnis* profluente, qvod *fusum atque tractum* Cicero appellat, Aristoteles λέξιν εἰρομένην. Vide Turnebum ad Ciceronis 1. de legibus p. 14. Divisum est ab auctore ipso l) in Libros novem. Utrum vero totidem Musarum elogium ipse qvoqve imposuerit scriptor, dubium mihi videtur, nec modestiæ ejus congruens, licet non desint alii, qvi scriptis suis Musarum nomina imposuisse dicuntur, ut notavi superiore Libro I. c. 1. §. 3. ex qvibus Aurelius Opilius teste Svetonio de illustribus Grammaticis c. 6. variæ eruditionis volumina novem unius corporis existimavit se non absurde ex numero Musarum atqve appellatione & scripsisse & fecisse, qvia scriptores pariter atqve Poëtas sub clientela Musarum esse judicaret. Lucianus vero duobus in locis m) aliorum admirationi tribuit, qvod libri Herodoti vocati sint Musæ, & qvidem videtur innuere factum hoc esse ab iis qvi opus illud in Olympiis ab auctore recitari auscultantes ejus elegantia & svavitate fuerant capti ac permoti. Etiam in theatro decantata fuisse τὰ Ἡροδότου ab Hegesia Comico, testatur Athenæus XIV. p. 620. Proœmium à *Plesirrhoo* Thessalo præfixum refert Ptolemæus Hephæstionis lib. 3. apud Photium Cod. CXC. ὡς Πλησίρροος ὁ Θεσσαλὸς ὁ ὑμνογράφος ἐρώμενος γεγονὼς Ἡροδότου καὶ κληρονόμος τῶν αὐτοῦ, οὗτος ποιήσειε τὸ προοίμιον τῆς πρώτης ἱστορίας Ἡροδότου Ἁλικαρνασσέως. Τὴν γὰρ κατὰ φύσιν εἶναι τῶν Ἡροδότου ἱστοριῶν ἀρχήν. Περσέων οἱ λόγιοι Φοίνικας αἰτίους γενέσθαι φασὶ τῆς διαφορῆς.

III. Herodoto ejusqve fidei detraxere è veteribus Ctesias apud Photium, Strabo & Diodorus non uno in loco, Gellius, Plutarchus in Libro de malignitate Herodoti Bœotios cives suos vindicaturus, & Ælius Harpocration, qvi teste Svida Librum scripserat περὶ τοῦ κατεψεῦσθαι τὴν Ἡροδότου ἱστορίαν, & Manetho Ægyptius qvi ἐν τῷ πρὸς Ἡρόδοτον allegatur ab

k) Ἰάδος ἄριστος κανὼν vocatur Herodotus à Dionysio Halicarnass. Epist ad Cn. Pompejum p. 130. licet Hermogenes περὶ ἰδεῶν Lib. II. p. 513. notat Hecatæum Milesium à qvo plurima accepit Herodotus (notante etiam Porphyrio apud Euseb. Lib X. præparat. c. 2. p. 466.) usum ἀκράτῳ Ἰάδι, Herodotum ποικίλῃ. Adde Salmasium p. 41. de Hellenistica.

l) Herodotus ipse libro V. ὡς δεδήλωταί μοι ἐν πρώτῳ λόγῳ.

m) Lucianus de scribenda Historia T. 1. p. 631. ὁ δ' οὖν Θουκυδίδης εὖ μάλα τοῦτο ἐνομοθέτησε, - - ὁρῶν μάλιστα θαυμαζόμενον τὸν Ἡρόδοτον ἄχρι τοῦ καὶ Μούσας κληθῆναι αὐτοῦ τὰ βιβλία; & in Aëtione sive Herodoto T. 1. p. 572. seq. οὐ θεατὴν ἀλλ' ἀγωνιστὴν Ὀλυμπίων παρέσχεν ἑαυτὸν ᾄδων τὰς ἱστορίας καὶ κηλῶν τοὺς παρόντας, ἄχρι τοῦ καὶ Μούσας κληθῆναι τὰς βίβλους αὐτοῦ, ἐννέα καὶ αὐτὰς οὔσας.

Etymolog. M. in λεοντοκόμος & ab Eustathio ad Iliad. λ. unde haud satis accuratè eruditissimus Bochartus I. Hierozoic. p. 715. & ex eo Svicerus in λέων laudant Manethonem in notis ad Herodotum. Sed & Josephus Lib. I. contra Apionem p. 1035. testatur Herodotum ἐν τοῖς πλείστοις ψευδόμενον non ab uno vel altero sed ab omnibus argui, & Photio cod. LX. atqve ipso Cicerone judice Lib. I. de legibus, apud Herodotum Historiæ patrem sunt innumerabiles fabulæ: Huic judicio subscribunt è recentioribus Lud. Vives, Joh. Bodinus & infiniti alii: qvanqvam Herodoti causam agunt non minus celebria nomina Joachimus Camerarius, Henricus Stephanus, * & ante annos non ita multos Bernardus de Montfaucon in Libro gallico qvo Historiam Libri Judith tueri & ab objectionibus Chronologorum liberare conatur. n) Saltim Herodotus ipse non omnia pro exploratis venditat, v. g. Libro II. Τοῖσι μὲν νῦν ὑπ' Αἰγυπτίων λεγομένοισι χράσθω, ὅτέω τὰ τοιαῦτα πιθανά ἐστι. Ἐμοὶ δὲ παρὰ πάντα τὸν λόγον ὑπόκειται ὅτι τὰ λεγόμενα ὑπ' ἑκάστων ἀκοῇ γράφω. Et Lib. IV. cum de monstris Libyæ dixisset: ταῦτα εἰ μὲν ἐστι ἀληθέως, οὐκ οἶδα, τὰ δὲ λέγεται γράφω. Epitomen Herodoti duobus Libris concinnatam à *Theopompo Chio* o) & ejus æqvali *Ephoro*, memorat Svidas in Θεόπομπος. *Sallustii* Sophistæ commentarium in Herodotum, aliumqve *Heronis* Rhetoris Athenienfis, idem in Σαλλούστιος. De dictione Herodoti leniter fluente & svavi, nota sunt Ciceronis & Fabii judicia. Qvod in medio dicendi genere excellat, pluribus disputat Dionysius Halicarnasseus, qvi eum in plerisqve præfert Thucydidi, & Xenophontem in charactere πραγματικῷ pariter ac λεκτικῷ Herodoti ζηλωτὴν fuisse observat. Sidonio Apollinari carm. 23. v. 134. torrens Herodotus, tonans Homerus.

IV. Scripsit præterea Herodotus Jonica dialecto ἘΞΗΓΗΣΙΝ ΠΕΡῚ ΤΗ͂Σ ὉΜΗΡΟΥ ΒΙΟΤΗ͂Σ, *Narrationem de Homeri vita*, qvæ itidem exstat, & de qva dixi hoc ipso libro secundo c. 1. ubi & eorum expendi sententiam, qvi scriptum istud Herodoti nostri esse negant. Herodoto tribuunt præter ibi laudatos Eustathius prolegom. ad Iliadem, & auctor Scholiorum græcorum in Lucianum T. I. p. 32. & T. 2. p. 17.

V. Promisit Herodotus etiam λόγους Ἀσσυρίους Lib. I. c. 184. adde c. 106. & λόγους Λιβυκοὺς Lib. II. c. 161. p) Sed ab eo elaboratos non crediderim

* Multa habentur vulgo pro falsis qvia sunt insolita, cum verissima sint. Confer Stephani Stephanii prolegomena ad Saxonem Grammaticum cap. XXIII.

n) De hoc libro agunt Acta Eruditor. T. 2. supplem. p. 49.

o) Qvoniam nemo præter Svidam hujus epitomes meminit, hinc Vossius de Hist. Gr. p. 16. & 31. conficit, potius esse Theopompi cujusdam junioris.

p) Camerarius in Herodoti vita.

derim, qvoniam nemini veterum memorantur. Aristoteles qvidem Lib. VIII. hist. animal. c. 17. reprehendit Herodotum, qvod tradiderit aqvilam in obsidione Nini bibisse, cum universæ aves γαμψώνυχες sive aduncis ungvibus præditæ potu abstineant: illud vero in novem Herodoti Libris neutiqvam occurrens, ex Assyriaca ejus historia petitum G. J. Vossius q) suspicabatur. Forte autem integrioribus Herodoti Musis usus est Aristoteles, cum If. Vossius qvoqve Colomesio pag. 121. Opusc. testatus sit plura se Herodoti loca observasse, qvæ in libris qvales hodie habemus non exstant. Ignarum fuisse Herodotum linguæ Persicæ, & nullis Orientis gentium instructum monumentis, affirmat idem If. Vossius c. 1. libri de Oraculis Sibyllinis. Nimirum Persicæ linguæ ignorantiam Gatakerus c. 21. p. 661. Adversar. edit. Lond. colligit ex eo, qvod Herodotus omnia Persarum nomina in literam S. desinere tradidit, græcis tantum scriptoribus consultis.

VI. *Editiones scriptorum Herodoti latinæ.*

1. Libri IX. Historiarum ex *Laurentia Valla* translatione, Venet. 1474. fol. Hæc cum passim peccet, obscuras tamen qvasdam sententias apte expressit, fatente & mirante H. Stephano.

2. Eadem à *Conrado Heresbachio* suppleta & castigata, addito etiam libello de vita & genere Homeri. Colon. 1526. fol. apud Eucharium Cervicornum & 1537. fol. Lugd. 1542. 8vo. & 1551. 12mo. Colon. 1562. fol. apud Maternum Cholinum.

3. Utraqve recognita ab *H. Stephano* 1566. fol. Francof. 1584. 8vo. & 1595. 8vo. cum *Frid. Sylburgii* spicilegio. Præcipue H. Stephanus industriam suam demonstravit in reddendis latine versibus qvos græcos longe plurimos in vita Homeri affert Herodotus, & intranslatos Heresbachius reliqverat.

VII. *Editiones Herodoti Græcæ.*

1. Aldina Venet. 1502. fol.

2. 3. Duplex Hervagiana Basileensis Ao. 1541. & 1557. fol. cum *Joachimi Camerarii* præfatione, annotationibus in qvædam loca, & de vita Herodoti deqve figuris, & qva usus est Dialecto. In his editionibus Græcis liber de vita Homeri desideratur, vulgatus Græce cum Homero edit. Florent. in fol. Aldinæ & Argentorat. in 8. & ab H. Stephano cum Homeri & Hesiodi certamine A. 1573. 8. adjunctis p. 177. nonnullis Jos. Scaligeri in Hesiodi libellum castigationibus. Vicissim in hac Basileen-

q) Vossius de Histor. Gr. p. 17. Et Lib. III. de idololatria c. 90. Confer Gatakeri Cinnum Lib. II. c. 8. p. 314.

ſileenſi editione Herodoto additi Græce ſunt libri duo Georgii Gemiſti Plethonis de iis qvæ poſt pugnam ad Mantineam geſta ſunt. Hos Aldus non cum Herodoto ſed cum Xenophonte & Herodiano vulgaverat. A. 1503. fol.

4. *H. Stephani*, cum Cteſiæ fragmentis A. 1570. fol. cui ad calcem juncta qvæ ſeparatim antea A. 1566. prodierat latina ejusdem editio, præter verſionem denuo caſtigatam novem Hiſtoriarum & libri de Homero, exhibet Apologiam H. Stephani r) pro Herodoto, Excerpta è Cteſia latine reddita, & icones memorabilium qvarundam apud Herodotum ſtructurarum.

VIII. *Editiones Herodoti Græcolatinæ.*

1. *Henrici Stephani* Ao. 1592. fol. in qva Herodoti Græca iterum à Stephano recenſita, caſtigata verſio, tum præfixa pro Herodoto Apologia, vocabulaqve Jonica & genera loqvendi Herodotea poſt Camerarii induſtriam diligentius adnotata, & Joniſmi Gallici ſive Jonici Galliciſmi obſervati, teſtimonia veterum & varia in Herodotum Epigrammata, tum appendix ex variis collecta ſcriptoribus veteribus, de legibus & inſtitutis tam Perſicis qvam Ægyptiacis, & fragmenta Cteſiæ atqve excerpta cum H. Stephani verſione & de Cteſia disqviſitione. Notæ vero in Herodotum qvas idem Stephanus editurum ſe promiſit, nunqvam lucem adſpexerunt. 2. *Gothofredi Jungermanni* Francof. 1608. fol. qvi vir doctiſſimus juxta ac modeſtisſimus Stephani editioni præclara qvædam adjecit, libros Herodoti in capita diviſit, indice locuplete ornavit, librum de vita Homeri ad codicem inſignem MS. emendavit, *Friderici Sylburgii* caſtigationes in non pauca Herodoti loca, gloſſarium breve Græcum in Herodotum s) ex MS. codice Goldaſti, fragmenta Cteſiæ poſt H. Stephani & A. Schotti t) diligentiam locupletiora, & novam appendicem è variis ſcriptoribus collectam de incremento Nili u) adjunxit. Voluit etiam addere notas Dan. Heinſii,

r) Toto cœlo differt hæc Apologia à libro Gallico H. Stephani qvi Inſcribitur l' introdulection au traité de la conformité des merveilles anciennes avec les modernes, ou traité præparatif â l' Apologie pour Herodote A, 1565. 8vo. & ſæpius poſtea editus acerbam ſatiram continens in mores perditos & alios abuſus Cleri Romani, non minus incredibiles futuros poſteris, qvam ſint multa qvæ de antiqvis ætatibus ab Herodoto tradita ſunt.

s) Λέξεων Ἰάδων συλλογή. Multa hujus αὐτολεξεὶ occurrunt apud Corinthium de dialectis, ubi agit de Dialecto Jonica. Etiam inter libros qvos Regi Galliæ obtulit Antonius Eparchus, fuere Ἡροδότου λέξεις ἱστορικαί.

t) A. Schottus ad verſionem Photii cod. 72. fragmenta Cteſiæ colligit.

u) Ab iſtis paſſim refutantur ea qvæ de Nilo diſputat Herodotus Lib. II. c. 7. ſeq.

ſii, ſi eas nanciſci in tempore potuiſſet, de qvibus Hœſchelius in literis ad Jungermannum 7. Cal. Sept. 1608. (poſt epiſtolas Hottomannianas p. 473.) Dan. Heinſii notæ ad tuum Herodotum vel ſeorſim edi mererentur," ſi alia ſe ratio cum qvocunqve alio libro conjungendarum non offeret.," Sed & illæ tenebris hactenus damnatæ nondum in lucem prodiere.,, 3. *Tho. Galei* Rectoris ſcholæ D. Pauli Lond. 1679. fol. qvi Jungermannianam editionem integram recudendam dedit, ſed ita, ut & gloſſarium Græcum in Herodotum duplo auctius ex MSto codice vulgaverit, & indicem dictionum Jonicarum notatu digniorum à Nathanaële Nicols confectum & Chronologiam Herodoteam, & ſuas deniqve eruditas notas & caſtigationes in Herodotum adjecerit, uſus MSto codice Archiepiſcopi Cantuar. & Variis lectionibus ex alio Herodoti codice manu exarato. Illud vere," inqvit, dicturus videor, me venam ſaltim aperuiſſe ad Herodotum ſanan-," dum. Id certe volui, & ut conſeqverer, ex Galeno, Heſychio, Georgio," Pardo Jonicarum dictionum lexicon x) auxi & locupletavi, tum etiam," Herodotum non indiligenter contuli cum Athenæo, Euſtathio, Svida," aliisqve ſcriptoribus qvi ab eo qvicqvam fuerunt mutuati. Linguæ Jo-," nicæ canon y) fuit olim Herodotus, enimvero in vulgatis libris tot oc-," currunt gloſſemata, tot ab ea dialecto ad alias aberrationes, ut vix trien-," tem Jonici idiomatis nunc ſupereſſe crediderim. Infinita ſunt qvæ ex co-," dice Archi Epiſcopi hoc in genere reſtitui poterant, ſed nunc non erat his," locus. Exoriatur aliqvis ita voveo, cui otium ſit uberius & ingenium ad," perpurgandum Herodotum. Prætereo loca qvædam Herodoti illuſtrata à Palmerio in exercitationibus ad optimos auctores Græcos, à Tan. Fabro in Epiſtolis: & à Cordemoëo in variis Opuſculis editis Gallicè Pariſ. 1704. 4. Orationes ex Herodoto excerptas & ſeparatim editas Lipſiæ à Rev. D. Joh. Oleario, tum loca qvæ Pomponius Mela latine expreſſit cum Græcis Herodoti παραλλήλως poſita ab Andrea Schotto in ſua Melæ editione. Codicem MS. Herodoti Mediceum impenſe laudat & commendat Jacobus Gronovius Vir Cl. Verſionem latinam Vallæ poſt H. Stephanum & alios viros doctos locis qvibusdam emendavit Lambertus Bos vir doctiſſimus in Obſervationibus Miſcellaneis c. 2. 7. & 11.

x] In hac palæſtra ſtudium præ cæteris ſuum demonſtravit Æmilius Portus, cujus lexicon Jonicum lucem vidit Hanoviæ A. 1603. 8vo. Ἐξήγησιν γλωσσῶν Herodoti ſcripſerat olim Apollonius Grammaticus, laudatam Etymolog. M. in Κωφὸς & σοφιστής.

y] Photius Cod. 60. de Herodoto: Ἰωνικῆς δὲ διαλέκτου κανὼν οὗτος ἂν εἴη, ὡς Ἀττικῆς Θουκυδίδης. Eadem habet codice 72. extremo.

IX. *Versiones Herodoti vernaculæ.*

Gallice libros historiarum transtulit P. du Ryer Paris. 1658. fol. 1660. 8vo. 2. Vol. & Gratianopoli 1665. 12. tribus Volum.

Belgice libri IX. Historiarum cum vita Homeri ab Olferto Dapper è græco conversi. Amst. 1665. 4to.

Ex latino Germanice per Hieron. Bœmerum Augustæ Vindel. 1535. fol. Alia versio Georgii Schwartzkopf Basil. 1593. fol. Francof. 1612. fol.

Anglicam versionem cum notis, molitur D. Drake.

X. Concludam præsentem de Herodoto tractationem Epigrammate Christodori Coptitæ, qvod exstat Libro V. Anthologiæ, atqve ita latine expressit Salmasius:

Nec te Alicarnasso Vates divine silebo
Herodote ó sapiens, qvo fortia facta virorum
Qvicqvid in Europa atqve Asia labentibus annis
Tempora prisca tulere, novem sacrante Camœnis
Juncta Jadi certat florens facundia lingua.

Aliud in Herodotum Epigramma profert Scholiastes Comici ad Nubes p. 79. & Svidas in λέσχαι. Cæterum in veterum scriptis plures memorantur Herodoti nomine, ut docuit Jonsius Libro II. de scriptoribus Hist. Philosoph. c. 1. cujus observatis nonnulla adjungam. Sunt igitur 2) Herodotus Democriti frater, Ælian. IV. 20. Var. 3.) Herodotus logomimus qvi apud Regem Antiochum in honore fuit teste Athenæo Lib. I. 4) Herodotus Epicuri familiaris, cujus librum de pubertate illius Philosophi memorat Laërtius Lib. X. sect IV. qvi etiam de Democrito mihi laudari videtur apud eundem Lib. IX. sect. 34. 5) Herodotus Tarsensis sive Philadelphæus Ariei F. Medicus Empiricus Sexti præceptor. Svid. in Σέξτος & Laert. IX. ult. Hujus Herodoti librum ἰατρὸν laudat Galenus 2. in 6. Epidem. T. 5. p. 472. 6) Herodotus Musicus de qvo Æneas Gazæus Epist. 7. 7) Herodotus præfectus in numo Dyrracheno apud Laur. Begerum T. 1. thesauri Brandenburg. p. 457. 8) Herodotus Agathini discipulus Medicus Pneumaticus. Galen. 1. de facult. simplic. & 4. de differentiis pulsuum. 9) Herodotus Basilidis F. cujus meminit Herodotus Halicarnasseus Lib. VIII. c. 132. 10) Herodotus, Menandri Protectoris, qvi sub Imp. Mauritio historiam scripsit, frater. Svid. in Μένανδρος. Hic ipse est qvi in Malalæ Chronico T. 1. p. 200. Ἡρόδοτος ὁ ἱστοριογράφος appellatur. 11) Herodotus Olophyxius qvi de Nymphis & sacrificiis scripsit, de qvo Svidas in ὀλόφυξα.

12) Hero-

12) Herodotus Thebanus celebratus Pindaro Isthmionic. I. 13) Herodotus Brysonis Sophistæ pater, qvem allegat Aristoteles VI. 5. IX. 11. hist. animal. & III. 5. 6. generat. animal. & Antigonus c. 48. hist. mirabil. licet in qvibus codicibus non Ἡρόδοτος est & Ἡρόδωρος. Occurrit & Herodotus Sophista discipulus Secundi Sophistæ Atheniensis apud Svidam in Σεκοῦνδος. sed pro Ἡροδότου ibi legendum Ἡρώδου ut è Philostrato notavit Meursius VI. 9. Attic. Lect. Etiam in indice librorum qvos Antonius Eparchus dono obtulit Regi Christianissimo, male editum est Φιλοστράτου ἐκ τοῦ κατὰ Ἡρόδοτον Σοφιστήν, pro Ἡρώδην, apud Stephanum le Moyne T. I. Var. Sacr. p. 520. Similiter pro Herodoto Lycio cujus librum de ficubus allegat Athenæus libro III. legendum *Herodorus*. Herodorus qvoqve est qvi in Athenæi Codicibus VI. p. 231. vocatur Herodotus Heracleotes. Confer XI. p. 474. & 504. Simile vitium in scholiis Græcis ad Hesiodum p. 20. b. Sic in Stephani Byz. codicibus in Ἑρυσίχη. Herodoti Technici nomen irrepserat pro Herodiano. Forte etiam apud Plutarchum in vitis decem Rhetorum similis error, cum in vita Antiphontis ait inter ejus orationes præcipue laudari τὴν περὶ Ἡροδότου. Sed περὶ τοῦ Ἡρώδου λόγος etiamnum exstat & laudatur ab Harpocratione in Φροῦδος.

CAPUT XXI.

De ARISTOPHANE Comico.

Aristophanis Comici ætas, censura & laudes. Aristophanes alii qvinqve ab isto distincti 1. De undecim Aristophanis Comœdiis qvæ exstant. 2. Deperditorum dramatum Catalogus cum variis Observationibus. 3. Scholia Græca in Aristophanem. 4. Editiones. 5. Index scriptorum in Scholiis ad Aristophanem laudatorum. 6.

I.

ARISTOPHANES Philippi sive Philippidæ * F. patria incerta, [fuere enim qvi Naucratitem affimarent teste Athenæo VI. pag. 229. alii Æginetam, alii Ægyptium deniqve,] civitate Atheniensis, Comicus: non constat qvamdiu ætatem produxerit ultra Olympiadem XCVII. cujus postremo anno Plutum agendum permisit filio Araroti. Mortuum hoc Epigrammate prosecutus esse dicitur *Plato* Philosophus, testo Thoma Magistro:

Αἱ

* Vide Fulv. Ursini elogia Viror. illustrium 29.

Αἱ χάριτες τέμενος τι λαβεῖν ὅπερ ὀυχὶ πεσεῖται
Ζητᾶσαι, ψυχὴν εὗρον Ἀριστοφάνους

Qvod Franciſcus Vavaſſor ita tranſtulit:

Nunqvam caſurum cupidæ ſibi ſumere templum
Invenere animam Gratiæ Ariſtophanis.

Vel etiam felicius ſic:

Trina ſibi æternum qværebat Gratia templum,
Unius invenit pectus Ariſtophanis.

Eosdem Platonis verſus referens Olympiodorus in vita Philoſophi excerpta ex ejus commentario in Alcibiadem Platonis & à Merico Caſaubono ad calcem Laërtii edita addit Platonem Ariſtophane & Sophrone peculiariter delectatum, ita ut horum ſcripta in ejus defuncti lectulo reperta fuerint. Ἔχαιρε δὲ πάνυ καὶ Ἀριστοφάνει τῷ Κωμικῷ καὶ Σώφρονι, παρ' ὧν καὶ τὴν μίμησιν τῶν προσώπων ἐν τοῖς Διαλόγοις ὠφελήθη. Λέγεται δὲ οὕτως αὐτοῖς χαίρειν, ὥστε καὶ ἡνίκα ἐτελεύτησε, εὑρεθῆναι ἐν τῇ κλίνῃ αὐτοῦ Ἀριστοφάνην καὶ * Σώφρονα. Vitam Comici expoſuit ſcriptor Græcus qvi ſcholiis præmittitur, & dehinc non indiſerte Gyraldus dialogo VII. Effigiem Ariſtophanis qvam poſt alios exhibuit Clariſs. Gronovius T. 2. Antiqv. Gr. tabula LXVIII. commentitiam eſſe non dubito, & veteri trunco aliunde ſuperimpoſitam. Acerbam Ariſtophanis cenſuram ſcripſit Plutarchus libro cujus epitomen duntaxat habemus, qvo Menandrum longe ipſi prætulit, luſusqve ſalesqve Menandri ſed natos pelago qvo Venus orta ſales neutiqvam conferendos eſſe contendit cum Ariſtophanis amara & aſpera (adde & ſæpius obſcœna) ſcurrilitate. Haud dubie tamen Comœdiæ veteris ** princeps fuit, Eupolidi & Cratino alicui longe prælatus, ſuæ pariter & poſteræ ætatis judicio. Mediæ qvoqve Comœdiæ ſpecimen dedit in *Æoloſicone* & *Cocalo* dramate, ut infra inter deperditas Ariſtophanis fabulas annotavi. Vario Carminis genere utitur, unde de eo Terentianus Maurus:

Ariſto-

* De ſolo Sophrone hoc memorant Laërtius III. 18. Heſychius Illuſtris, Qvintilianus, Valerius Max. & alii.

** De differentia Comœdiæ *veteris*, *mediæ* & *novæ* Vide Anonymum περὶ Κωμῳδίας Ariſtophani præmiſſum, & qvæ viri docti ad Horatium Lib. I. Sat. IV. Idem exponunt è recentioribus Joh. Jonſius de ſcriptoribus Hiſt. Philoſoph. Lib. I. cap. 6. Samuel Petitus ad leges Atticas p. 79. Gerh. Voſſius Inſtit. Poëtic. Lib. II. cap. 27. Franciſcus Vavaſſor Lib. de ludicra dictione pag. 72. ſeq. ubi etiam de Ariſtophane multa nec contemnenda. Mediæ Comœdiæ plus qvam octingenta dramata evolviſſe ſe teſtatur Athenæus VIII. p. 336. Μεγαρικὴ Κωμῳδία deriſa ab Athenienſibus. Vide Appendicem Vaticanam proverb. 46.

Ariſtophanis ingens emicat ſollertia,
Qvi ſæpe metris multiformibus novus
Archilochon arcte eſt æmulatus Muſica.

Propter Atticum dicendi genus à multis tanqvam Græcæ lingvæ Magiſter unice commendari ſolet, *Ferunt etiam* * Johannem Chryſoſtomum *Ariſtophanis Comœdias duodetriginta, cum ſuperſint nobis undecim duntaxat, lectitaſſe ſtudioſe, atqve etiam pulvillo, cum dormitum iret, ſubjeciſſe, perinde qvaſi & deponeret tantum ſcriptorem è manibus qvam tardiſſime, & primo qvoqve tempore repeteret intermiſſam lectionem. Ex qvo dupliciter imitatione & exemplo profecerit, primum ut acer plerumqve ac vehemens eſſet in notandis ac perſtringendis moribus, mulierum præſertim: deinde ut perbene Græce loqveretur, faciliusqve ac ſolutius, qvàm cæteri, verbis explicaret ſententias.* Achilles qvoqve Tatius Lib. VIII. de Amoribus Clitophontis & Leucippes inducit ſacerdotem in perditos Therſandri mores declamantem qvem pag. 493. ita deſcribit: *παρελθὼν δὲ ὁ ἱερεὺς· ἦν δὲ εἰπεῖν οὐκ ἀδύνατος, μάλιστα δὲ τὴν Ἀριστοφάνους ἐζηλωκὼς Κωμῳδίαν.* Ariſtophanis filii fuerunt *Araros*, *Philippus* [pro qvo *Philetærus* memoratur Svidæ] & *Nicoſtratus*, de qvibus infra in Notitia Comicorum deperditorum, ubi etiam de *Calliſtrato* & *Philonide*, qvibus hiſtrionibus in fabulis ſuis agendis uſus fuit. Fuere & alii Ariſtophanes ut 1) qvi Archon fuit Athenis Olymp. CXII. 2. Diodor. Sic. Lib. XVII. 2) Ariſtophanes Byzantinus Grammaticus de qvo dicam Lib. III. 3) Ariſtophanes Mileſius, Plinio; Varroni Mallotes, qvi de agricultura ſcripſit, 4) Ariſtophanes Bœotus Plutarcho de malignitate Herodoti p. 874. laudatus, cujus ſecundum Θηβαϊκῶν allegat Svid. in ὁμολώϊος, Θηβαΐκὸς ὄρος Steph. in ἀντικονδυλεῖς, librum II. Βοιωτικῶν idem in χαιρώνεια. 5) Ariſtophanes Alexandri Magni ſatelles Plutarch. Alexandro p. 694. 6) Ariſtophanes Corinthius Libanii amicus, qvi eum ſingulari tuetur oratione T. 2. Opp. p. 210. Cæterum Ariſtophanes Babylonius, qvem ex Stephano refert Hendreichius pandectarum Brandenburgenſium ſcriptor, nullus eſt: nam Stephanus in λακεδαίμων citat Ariſtophanem ἐν Βαβυλωνίοις, Comici noſtri drama deperditum reſpiciens. Ariſtophanes qvoqve Camiræus Comicus ab Athenienſi noſtro perperam diſtingvitur, ut in notitia Comicorum deperditorum annotavi.

II. Ex Comœdiis Ariſtophanis ætatem tulerunt hæ undecim, qvas ſolas etiam evolviſſe ſe teſtatur Svidas in Ἀριστοφάνης.

* Vavaſſor libro laudato p. 79. Nec temere antiqviorem teſtem hujus de Chryſoſtomo narrationis reperiri qvam Aldum Manutium in præf. ad Dan. Clarium Ariſtophani ſuo præmiſſa, obſervat Menagius præf. ad part. 2. Obſervatt. de Lingva Gallica, & T. 2. Anti Baillet. p. 48.

1. ΠΛΟΥ͂ΤΟΣ. *Plutus* posterior * è duobus Comœdiis qvas hoc nomine Poëta fecerat. Acta Archonte Antipatro Olymp. XCVII. 4. postrema earum qvas Aristophanes ipse docuit, sive prima potius qvam filio suo Araroti agendam permisit. Hanc *Joh. Reuchlinus* Ingolstadii se interpretatum affirmat auditoribus plus qvam trecentis. Græce prodiit separatim Argentorat: 1567. 4. & cum versione metrica latina *Nicodemi Frischlini* Hamb. 1613. 8. curante Henrico Rumpio, & Helmst. 1667. 4. Carmine etiam reddidit *Adrianus Chilius* Antwerp. 1533. 8. & *Thomas Venetorius* Norimb. 1531. 4. Latina prosa verterunt præter *Andream Divum* & *Lambertum Hortensium*, *Carolus Girardus*, Bituricensis, cujus versione & commentario copioso (qvi in editione Aristophanis Genevensi A. 1607. fol. etiam recusus exstat) illustrata *Græce* & latine prodiit Paris. 1549. 4. tum *Angli*, qvi Plutum & Nubes Aristophanis cum nova versione ad verbum, adjectis per singulas paginas veteribus scholiis Græcis, eleganter typis exscribi fecerunt Londin. 1695. 8. In eadem editione habes duos indices in Scholia Græca ad binas hasce Comœdias, unum verborum qvæ explicantur alterum auctorum qvi allegati sunt. Gallica versio prosaria & notæ *Annæ Daceriæ* T. Fabri filiæ in Plutum ac Nubes cum examine utriusqve Comœdiæ ad regulas theatri Paris. 1684. 12. Amstelod. 1692. 12. Gallico pridem carmine transtulerat Joh. Antonius Bayfius. Gallica qvoqve prosa à se conversum & commentariis illustratum memorat Antonius Verderius Bibl. Gallicæ p. 81. Hæc Comœdia *ἐγκώμιον πενίας* dicitur Tzetzæ Chiliad. XI. v. 755. & laudatur à Photio Epist. 150. Etiam una cum ranis Aristophanis in usum Juventutis Græce separatim edita est Ultrajecti 1561. 4. Plutum & Nubes Aristophanis cum scholiis ineditis fuisse in Bibl. Renati Moreau testatur Labbeus Bibl. nov. MSS. p. 213.

2. ΝΕΦΕ͂ΛΑΙ. *Nubes*, qvibus Socratem perstrinxit Comicus, ab Anyto ** & Melito ad hoc instigatus. Socrates qvidem sciens se petendum salibus & scommatibus, non modo interfuit sed & qvo ab omnibus videretur surrexit. Confer si lubet qvæ viri docti ad Ælian. II. 13. Var. Plato hoc drama misit ad Dionysium Siciliæ tyrannum, & ex hoc alis-

* Sam. Petitus lib. 1. Misc. c. 16. contendit in Pluto dramate qvale hodie exstat, multa è posteriore, multa etiam è priore Pluto inserta legi. Confer ibid. c. 11. ubi Plutum priorem ab Aristophane editum docet in Panathenæis Olymp. XCII. 4.

** Negat hoc Laur. Ingewaldus Elingius Prof. Upsaliensis in Hist. Græcæ Linguæ p. 123. seq. & solennibus Philosophorum & Comicorum dissidiis hæc unice putat esse tribuenda qvæcunqve adversus Socratem Aristophanes effutiit.

aliisqve Ariſtophanis Comœdiis juſſit eum Remp. Athenienſium dicere, ut refert auctor Græcus vitæ. Mirifice populo Nubes Comicis placuiſſe teſtatur eodem in loco Ælianus, qvi Ariſtophani, nec ulli alii victoriam à judicibus tribuendam eſſe clamaverunt. Syneſius qvoqve in Dione p. 40. μήτε Κωμῳδία, inqvit, τῶν νεφελῶν μᾶλλον εὐδοκιμεῖ, οὐδὲ γὰρ ἐστιν ἥν τινα μετὰ τῆς ἴσης δυνάμεως Ἀριστοφάνης ἀπήγγελκε. Scholiaſtes Ariſtoph. in προθεωρία νεφελῶν· τὸ δὲ δρᾶμα τοῦτο τῆς ὅλης ποιήσεως κάλλιστον εἶναί φασι καὶ τεχνικώτατον. Judicum tamen ſententia non Ariſtophanes ſed Cratinus pronunciatus eſt victor & Amipſias. Docuit Comicus Nubes poſteriores [qvæ ſolæ exſtant, prioribus deperditis, ut ex duobus locis Athenæi & ſcholiis Græcis ad hanc Comœdiam obſervavit Meurſius in Bibl. Attica p. 1445.] anno poſt priores, Archonte Aminia Olymp. LXXXIX. 2. Ariſtophanes viciſſim à Platone Socratem Magiſtrum ſuum ulciſcente in ſympoſio inducitur tanqvam homo cui περὶ Διόνυσον καὶ Ἀφροδίτην πᾶσα διατριβή. Vehementer qvoqve in Ariſtophanem Socratis nomine invehitur Eunapius in Ædeſio p. 35. *Tuomæ Magiſtri* ſcholia inedita in Ariſtophanis νεφέλας ex Bibl. Renati Moreau allegat Joh. Pricæus ad Apuleji Apologiam, Cangius in gloſſario voce προζύμι & alibi, qvanqvam certum eſt ſcholiorum Thomæ partem inter edita in nubes ſcholia legi. Latina proſa hanc Comœdiam verterunt *Andreas Divus*, *Lambertus Hortenſius*, & *Angli* qvi etiam ſcholia vetera Græca adjecerunt, ut jam dixi in Pluto. Metaphraſi Poëtica *Nicodemus Friſchlinus*, *Gallica* verſione poſt Petrum de la Rivey & commentariis egregiis illuſtravit *Anna Tan. Fabri* filia. *Anglica* proſa redditæ exſtant in Hiſtoria Philoſophica Thomæ Stanlei p. 99. ſeq. De Νεφέλαις προτέραις qvemadmodum etiam de Pluto priore dixi infra inter Comœdias Ariſtophanis deperditas. Ariſtophanis exemplo Hetruſca lingva Nubes ſcripſit ſed adhuc ineditas *Cæſar Cremoninus*, Philoſophiæ Peripateticæ apud Patavinos qvondam Doctor celebris, ut è Joh. Maria Creſcimbeno refertur in Actis Erud. A. 1704. p. 512. ſeq.

3. ΒΆΤΡΑΧΟΙ. *Ranæ*; in qvibus Æſchylus Euripidi præfertur. Actum eſt hoc drama in Lenæis [qvæ in honorem Bacchi ſub extremum autumni Athenis celebrabantur] Archonte Callia Olymp. XCIII. 3. Confer Sam. Petitum lib. I. Miſcell. c. 14. Latina proſa vertit *Andreas Divus*, carmine *Nicodemus Friſchlinus*. Qvæ ex Ariſtoph. βατράχοις profert Svidas in πάνυ, in hoc dramate fruſtra qværes.

4. ΙΠΠΕΙ͂Σ. *Equites*. Acta eſt Comœdia itidem in Lenæis, Archonte Stra-

tocle Olymp. LXXXVIII. 4. & gravissime perstringit Cleonem Demagogum, effecitqve ut qvinqve talentis * multaretur. Latine reddidit præter *Andream Divum*, *Lambertus Hortensius*, cujus latina versio Pluti, Nubium & Eqvitum prodiit Ultrajecti 1557. 4. Fallitur Menagius qvi Græca cum versione Hortensii prodiisse refert T. 2. anti Bailleti p. 43. Metaphrasi latina Poëtica feliciter hanc qvoqve Comœdiam donavit *Nicodemus Frischlinus*.

5. ἈΧΑΡΝΗ͂ΙΣ. *Acharnenses*. Acta Olymp. LXXXVIII. 3. sive potius $\frac{85}{86}$ anno $\frac{4}{1}$ Archonte Euthymene: in Lenæis. Hæc ultima est qvinqve Aristophanis Comœdiarum qvæ cum Metaphrasi Poëtica *Nicodemi Frischlini* excusæ sunt Francof. 1586. & 1597. 8. præmissa vita Aristophanis & ejusdem adversus Plutarchum defensione. Ejus translatione meliorem fieri potuisse negat Reinesius p. 416. Var. lect. Vide & centuriam Epistolarum Philologicarum è Goldasti Bibl. editarum p. 276.

6. ΣΦΗ͂ΚΕΣ. *Vespæ*. Acta Archonte Amynia, itidem in Lenæis Olymp. LXXXIX. 2. Confer Sam. Petitum lib. 1. cap. 7. Miscell. Seorsim cum Metaphrasi pereleganti latina Poëtica *Q. Septimii Florentis Christiani* curante H. Rumpio Hamb. 1620. 8. cum versione & commentario ejusdem Florentis legitur in editione Aristophanis Genevensi 1607. fol. ut Andreæ Divi versionem prosariam omittam.

7. ὌΡΝΙΘΕΣ. *Aves*, qvam docuit Aristophanes Liberalibus sive Διονυσίοις τοῖς κατ' ἄστυ die 16. Elaphebolionis, Archonte Chabria, Olymp. XCI. 2. Vide Sam. Petitum ad Leges Atticas p. 316. & Lib. I. Misc. cap. 10. Allegat præter alios Plutarchus in Nicia p. 528. Hanc fabulam qvi præter *Andream Divum* latine verterit neminem novi.

8. ΕἸΡΉΝΗ. *Pax*. Acta afflictis diuturno bello Peloponnesiaco Atheniensibus & tota Græcia pacem anhelante. Vide Tzetzem Chil. XII. hist. 436. & Sam. Petitum lib. 1. Misc. cap. 8. qvi actam docet Olymp. LXXXIX 3. Archonte Alcæo. Hæc cum Metaphrasi latina Poetica *Q. Septimii Florentis Christiani* & commentario luculento excusa Paris. 1589. 8. & Hamb. 1615. 8. curante *Henrico Rumpio*, sed qvi commentarium Florentis prætermisit, recusum in editione Aristophanis Genevensi Græcolatina 1607. fol. In editione Græca Aristophanis qvam curavit Philippus Junta Florentiæ 1525. 4. primum ex MSto codice huic

* Gyraldus pag. 381. ambiguis verbis hoc ita refert, qvasi multatus sit decem talentis non Cleon, sed ipse Aristophanes, qvi in hoc dramate personam Cleonis ipse egit facie minio oblita, cum histrionum nemo hoc facere propter Cleonis potentiam ausus esset. Cleonem ab Eqvitibus multatum testatur Aristophanes ipse in Acharnens. v. 6. ubi consule si places Scholiasten.

huic Comœdiæ accesserunt versus LX. circiter, qvi in prioribus duabus Aldina & Florentina desiderantur. Edita Pax Aristophanis etiam Græce à Morello Paris. 1586. 4. Latina prosa vertit *Andreas Divus*. De Pace posteriore, vide qvæ infra in catalogo dramatum Aristophanis deperditorum.

9. ἘΚΚΛΗΣΙΆΖΟΥΣΑΙ. *Concionatrices*. Actum drama Olymp. XCVI. 4. Archonte Demostrato. Vide Sam. Petitum lib. 1. Misc. c. 15. Versione prosa post *Andream Divum* longe meliore & perutilibus ad phrasin ac sensum Poëtæ intelligendum notis illustratæ à Tan. Fabro T. 2. Epistolar. [Salmur. 1674. 4.] p. 165. seqq. Versionem intra triduum, notas sex dierum spatio composuisse se testatur Faber ipse in libello Gallico Journal du Journal. p. 36. Habentur etiam ἐκκλησιάζουσαι cum Tan. Fabri vers. & notis in editione Aristophanis Græcolatina Amst. 1670. 12. Laudat Cuperus Lib. II. c. 13. Var. Obs. Menagius T. 2. anti Bailleti p. 47.

10. ΘΕΣΜΟΦΟΡΙΆΖΟΥΣΑΙ. *Cereris sacris operantes*. Qvæ Comœdia in antiqvissimis Aristophanis editionibus non minus qvam Lysistrata desideratur. Primum utraqve vulgata est à Bern. Junta, hinc in editione Græca qvæ ab Andrea Cratandro & Joh. Bebelio curata est Francofurti A. 1532. 4. cum præfat. Simonis Grynæi. Olympiade XCII. 4. actam fuisse disputat Sam. Petitus lib. 1. c. 13. Misc. Scholia Græca in Thesmophoriazusas [vetera enim nulla in hanc Comœdiam & Lysistratam edita habentur] composuit & Francisco I. Galliæ Regi inscripta edidit *Ægidius Bourdinus* Advocatus & Procurator Generalis Parlamenti Paris. 1545. 8. Latina prosa vertit solus qvod sciam *Andreas Divus*. Porro duas Comœdias hoc nomine scripserat Aristophanes, itaqve ista qvæ sola exstat, πρότεραι Θεσμοφοριάζουσαι dicuntur Gellio XV. 20. Hephæstioni in Enchirid. p. 42. & Clementi Alex. 6. Strom. p. 628. ubi notat Aristophanem versus qvosdam præsentis dramatis è Cratini ἐμπιμπραμένοις sumsisse. E posterioribus videtur locus esse petitus apud Svidam in ἀλφάνει.

11. ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ *Lysistrata*. [in Svidæ codicibus male λυσίστρατος] Acta non Olymp. XCII. 4. ut conjiciebat Samuel Petitus lib. 1. c. 12. Misc. verùm Archonte Callia, cum post Leocritum magistratui præesset Olymp. XCII. 1. ut ex Philochori Atthide refert auctor scholiorum ineditorum in Lysistratam, qvæ in codice Barocciano 38. servat Bibliotheca Bodlejana, & licet brevia sint, dignissima tamen qvæ edantur judicat Dodwellus de Cyclis Græcorum pag. 742. Neqve

illa eruditis diutius invidebit exqvisitæ ipse eruditionis vir Ludolphus Kusterus qvi eadem è Bodlejano codice descripta & collata cum codice Is. Vossii novæ suæ qvam parat Aristophanis editioni adjunget. Allegantur à Francisco Junio in Catalogo Artificum p.124. Galeo ad Antoninum Liberalem p.146. &c. Hæc Comœdia cum *Q. Septimii Florentis Christiani* Metaphrasi poëtica & commentario legitur in editione Genevensi 1607. fol. ut *Andreæ Divi* prosariam versionem omittam.

III. Deperditarum Aristophanis Comœdiarum longe major est catalogus, qvem hoc loco lectori repræsentabo adjutus observationibus Johannis Meursii in Bibliotheca Græca, Atticaqve, Gvilelmi Canteri & Gvil. Coddæi in fragmentis Aristophanis, & Andreæ Schotti in iis qvæ præmittuntur editioni Aristoph. A.1624. & 1670. 12mo. Svidas & Thomas Magister in ejus vita tradunt ipsum docuisse dramata LIV. ut in altero anonymo vitæ scriptore error esse videatur μδ'. pro νδ'. 44. pro 54. Ex his, qvatuor: ποίησιν, ναύαγον, νῆσοι & νίοβον alii maluerunt referre ad Archippum.

Ἄγηρος. Athen. Poll. legendum Ἀνάγυρος.

Ἀγωνισταί. Pollux VII. sect. 168.

Αἰολοσίκων. Athen. Poll. Platonis de different. Comœdiar. qvi testatur hanc fabulam mediæ Comœdiæ formam & nulla χορικὰ μέλη habuisse. Cæterum per filium suum Ararotem docuit & hoc drama & κώκαλον Aristophanes, ut notat scholiastes Comici in Argumento Pluti. Allegatur etiam in scholiis ad Pacem, Svid. in ἀγυρᾶσαι & ab Hephæstione in Enchirid. Acta post Plutum, adeoqve post Olymp. XCVII.

Αἰολοσίκων δεύτερος. Athenæus Lib. IX.

Ἀκέστριαι. Poll. IV. 125.

Ἀκλαὴς sive Ἀκλαγὴς sive Ἀκαλλὴς Gell. XIX. 13.

Ἄμετροι παροιμίαι. Schol. Comici ad Aves, v. 1292. Sed videtur eo in loco laudari Aristophanes non Comicus sed Grammaticus.

Ἀμφιάραος. Hephæst. Harpocr. Poll. Svid. in ἀχηνία. Athen., Apostolius, Erotianus in λεβηρίδες Etymol. M. & Ælian. XII. 9. de animal. Schol. Aristophanis ad ranas. Hoc drama per Philonidem docuit Aristophanes, ut legitur in argumento Avium: docuit autem Archonte Chabria, Olymp. XCI. 2. Vide Sam. Petitum lib. 1. Misc. cap. 9.

Ἀνάγυρος sive Ἀνάργυρος. Svid. in ἀργεῖοι φῶρες, Poll. Etymol. M. Athen. & Scholiastes Aristoph. Vide Casaubonum IV. 4. ad Athen.

Ἀντα-

Ἀνταγωνισταί. Vide infra in ταγηνισταί.

Ἀσκληπιός. Pollux lib. 2 sect. 59. at ibi non est titulus Comœdiæ, sed tantum ex Aristophane refertur Plutum ἐν Ἀσκληπιοῦ in Æsculapii templo visum recepisse.

Αὐτόλυκος. Erotianus in ἄμβην. Galenus in Lib. I. Hippocratis περὶ ἄρθρων. Schol. Aristophanis ad Vespas.

Βαβυλώνιοι. Acta Olymp. LXXXIX 2. Archonte Epicle. Svid. & Apostolius in Σαμίων ὁ δῆμος qvorum locis adde Meurs. III. 21. Attic. Lect. Laudant & Aristoteles III. 2. Rhetor. Steph. Byz. Pollux, Athenæus, Harpocration, Ammonius in χολάδες Hesych. Etymol. M. Zenobius proverb. ἀνθ' Ἑρμώνος, Svid. in Σίμος. auctor vitæ Aristoph. & Scholiastes ad aves & Archenens. & in Argumento Pacis. Vide & Casaub. ad Athenæum III. 10.

Ἀριστοφάνης ἐν τῇ βίβλῳ λέγει ἀμφιτρύων δ' ἀνδ' γενναιότερον παῖδα γεννᾷ. Schol. Hesiodi. p 246. b.

Βοηθοί. Priscian. Lib. XVIII.

Γεωργοί. Plutarch. in Nicia p. 528. qvem hoc dramate Aristophanes perstrinxerat, Hephæst. Priscian. Lib XVIII. Etymol. M. Athen. Poll. Harpocrat. Stob. & Zenobius in proverb. αὐτῷ μελητέον. Scholiastes Theocr. & Aristoph.

Γῆρας. Priscian. Lib. XVIII. Etymol. M. in μορμολυκεῖον, Svid. in σλεγγίς. Athen. Poll. Harpocrat. Scholiastes Nicandri Theriac. & Phrynichus in Διονύσειον p 68. Schol. Aristophanis, Laërt. IV. 18. ubi vide Menag.

Γηρόγαρδος, vel ut alii scribunt γηρίλορδος vel γηρολορδος *senectus curva* Ælian. hist. animal. XII. 9. pro qvo Meursius in Bibl. Græca suspicatur legendum γεωργὸς aut γηρυτάδης.

Γηρυτάδης. Erotianus in γαργαλισμοῦ & ἐκλαπήσεται. Hesych. Athen. Poll. Harpocr. Etymol. M. & Scholiastes Sophoclis ad Electram & Schol. Aristoph.

Γλαῦκος. Pollux III. 3.

Γόητες. Athen. Lib. XIV. nisi legendum ibi Aristomenes pro Aristophane.

Δαίδαλος. Svid. Athen. Poll. Hesych. Phrynichus in κάκκαβον p. 80. Erotianus in ἀνεκάς. Clemens 6 Strom. p 628. ubi ait Platonem Comicum & Aristophanem Dædalo sua invicem suffurari.

Δαιταλεῖς. Athen. Poll. Harpocr. Etymol. M. Phrynichus & Thomas Magister Lex. Attic. in ἀκεστής, Galenus in procemio Lexici Hippocratei, Svidas. Vide Nunnesium ad Phrynichum p. 13. seq.

Δαναΐδες vel Δαναοί. Athen. Poll. Svid. in ἀταλαίπορον, ἄνδεις, ἀργύρειος

ρειος & κλεψαγόρα. Scholiastes Aristoph. ad Plutum & Pacem. Etymol. M. in ἀταλαίπωρον.

Δηλία. Athen.

Διοναύαγος. *Jupiter naufragus.* Pollux X. 8. Vide & infra in ναύαγος.

Διόνυσος. Athen. Lib. XIV. nisi & ibi pro Aristophane legendum Aristomenes.

Δράματα. Apud Pollucem laudatur Aristophanes ἐν δράμασιν ἢ Νιόβη, & ἐν δράμασιν ἢ Κενταύρῳ vel Κενταύροις. Videndus Casaubonus VII. 14. ad Athenæum, ubi suspicatur qvatuor Comœdias, de qvarum auctore Aristophane an Archippo [vide Anonymum in Comici vita qvæ scholiis Græcis præfixa est] Criticis non constabat, Nioben, Centaurum, Insulas & Poësin ab aliqvo in unum corpus conjecta, & titulum dramata ei inscriptum fuisse. At enim non de Centauro, sed de ναυαγῷ dubitabant veteres Critici. Apud Hesych. in βύρσαν male ἐν ἀράμασι pro ἐν δράμασι.

Εἰρήνη β. Jam Eratosthenis ætate non exstabat, qvi dubius hæret an Aristophanes Comœdiam *Pacem* qvæ etiamnum habetur bis docuerit, an binas hoc titulo conscripserit, ut innuit Crates Grammaticus apud auctorem argumenti εἰρήνης Aristophaniæ.

Ἐρεχθεύς. Eustath. ad Iliad. μ.

Ἡνίοχος nisi apud Pollucem pro Ἡνιόχῳ legendum ἢ Νιόβη.

Ἥρωες. Laertius VIII. 34. Athen. Poll. Svid. Scholiastes Comici ad Aves & Stephanus Byz. in Ἄργος. Etymol. M. in πίνω.

Θεσμοφοριάζουσαι sive Θεσμοφοριάσασαι, ut secundas Aristophanis Thesmophoriazusas inscribit Demetrius Trœzenius apud Athenæum Lib. I. Confer Sam. Petitum lib. 1. Misc. c. 13. Ex his locum insignem de muliebri cultu & ornatu proferunt Clemens Alex. III. 12. pædagog. & Pollux VII. 22. Emendat Salmasius p. 1148. ad Solin. [p. 808. edit. Ultraject.] Idem drama allegatur à Svida in λακωνίζω & λύκος ἔχανεν, & ἀλφάνει, Harpocratione in πύλαι.

Κένταυρος sive Κένταυροι. Pollux, Hesych. Athen. Svid. in πρόδικος. Vide & supra in δράματα, solet enim allegari Aristophanes ἐν δράμασιν ἢ Κενταύρῳ.

Κιθαριστής. Athen. Sed illa Antiphanis est, non Aristophanis.

Κιθαρῳδός. Hesych.

Κόραι. Ammon. in διέφθαρται, pro qvo legendum qvidam suspicantur ὧραι.

Κότυλος. Pollux X. 23.

Κώκα-

Κώκαλος. Erotianus in φῶδες, Stepanus Byz. in Κόρινθος. Athen. Hesych. Pollux, Harpocr. Zenobius in proverbio χρυσὸς ὁ Κολοφώνιος. Macrobius V. 18. Acta est hæc Comœdia post Plutum, adeoqve post Olymp. XCVII. & post decretum ne qvis nominetenus in theatro perstringeretur. Vide scriptorem Græcum vitæ Aristophanis, & qvæ supra in Αἰολοσίκων. Porro Philemonem in ὑποβολιμαίῳ suo hoc Comici drama æmulatum notat Clemens Alex. 6. Strom. p. 628.

Λήμνιαι. Ammon. in τύραννον, Harpocr. Athen. Poll. Etymol. M. Svid. & Hesych. in Δοριαλλός.

Ναύαγος. Vide supra in δράματα.

Νεφέλαι sive *Nubes priores* actæ Archonte Isarcho Olymp. LXXXIX. 1. in festo Lenæis. Vide Græcum argumentum Nubium posteriorum, qvæ exstant.

Νῆσοι. Etymol. Pollux. Scholiastes Eurip. Stob. Svid. Hesych. Ab aliis relata est ad auctorem Archippum. Supra in δράματα. Pollux IX. sect. 89. de hoc dramata: Εἰ μὴ ὑποπτεύεται τὸ δρᾶμα ὡς Ἀριστοφάνους ὂν γνήσιον. Ita enim legit illum locum Casaubonus II. 15. ad Athenæum.

Νίκαι. Svid. nisi legendum νῆσοι vel σκηναί.

Νιόβη, [ab aliis tributa Archippo] Pollux, Schol. Euripidis ad Phœniss. ubi allegatur Aristophanes ἐν δράματι Νιόβης. Forte leg. ἐν δράμασιν ἢ Νιόβη. Vide supra in δράματα.

Ὄβριμος. Pollux X. 3.

Ὁλκάδες. Athen. Schol. Aristophanis, Pollux, Hesych. Svid. Harpocr. & Stephanus Byz. Galenus 1. de alimentorum Facult. T. 4. p. 316.

Πελαργοί. Schol. Aristoph. ad Plutum & Vesp. Athenæus, Harpocr. Pollux, Thomas Mag. vocibus Atticis in σημεῖον.

Πιλασγοί. Athen. Lib. IV. sed & ibi legendum πελαργοί. Nam & apud Pollucem X. 44. clarissimus Hemsterhusius ita reperit in MSS.

Περιαγγεύς. Vide mox περιαλγής.

Περιαλγής. Schol. Aristophanis ad Aves, ubi Meurs. legit περιαλγεῖ pro περιαγγεῖ,

Πλαταινισταί. Etymol. M. in αἰδοιέστατος, nisi legendum ταγηνισταί.

Πλοῦτος. α. Acta hæc Comœdia viginti annis ante Plutum secundum [qvi exstat] Olymp. XCII. 4. Versus qvem ex Pluto secundo profert Athenæus Lib. IX. legitur in Comœdia hujus nominis, qvæ exstat, v. 1128. Vicissim qvæ in Pluto α. affert Scholiastes Aristoph. ad Ranas, in illa non occurrunt: Unde recte colligit Meursius, priorem Plutum periisse, posteriorem ad nos pervenisse.

Πελάργαι. Schol. Ariſtoph. ad Aves p. 602. Sed hæ Phrynichi vel Eupolidis potius ſunt qvam Ariſtophanis. Vide Pollucem IX. 31.

Ποίησις ab aliis tributa Archippo. Vide ſupra in δράματα.

Πόλεις. Athen. Lib. III. qvi docet idem drama ab aliis tributum Philyllio vel Phrynicho.

Πολύειδος. Etymol. M. Poll. Svid. Stob. Apoſtolius.

Προαγών. Athen. Poll. Svid. in σταθερόν.

Πυθαγόρειοι. Athen. Lib. IV.

Σέριφοι. Schol. Ariſtophanis ad Veſpas.

Σκηναί. Athen. Harpocr. Heſych. in τριτοστάτης. Alii hoc drama Platoni Comico adſcripſere.

Σκηνὰς καταλαμβάνουσαι. Heſych. Harpocr. Athen. Poll. Etymol. M. Scholiaſtes Ariſtoph.

Σκύθαι ἢ ταῦροι Pollux Lib X. ſect. 168. Sed eundem verſum idem Pollux Lib. VII. ſect. 59. non Ariſtophani tribuit ſed Antiphani.

Ταγηνισταί. Athen. Svid. in ἀφύα, Poll. Harpocr. Etymol. M. Scholiaſtes Comici ad ranas, nubes. Tarrhæus & Didymus, Apoſtolius. Forte apud Svidam in ἅλις αφ. pro ἀνταγωνισταῖς & apud Etymol. M. in αἰδοιέστατος pro πλαταιισταῖς legendum ταγηνισταῖς.

Ταῦροι. Supra in Σκύθαι.

Τελμισσεῖς (τελμισσεῖς, τελμησσεῖς, τελμήσσοντες) Athen. Heſych. Etymol. Poll. Ariſtides Orat. I. ſacra T. I. p. 486. Stephanus Byz.

Τετράμετροι. Zenob. in ἀλεσίας. At non videtur intelligi peculiare drama hoc titulo, verum reſpiciuntur tetrametri jambici qvibus paſſim Ariſtophanes utitur & qvi ab ipſo nomen habentur Ariſtophanii dicantur.

Τριφαλῆς. Athen. Harpocr. Poll. Heſych. Svidas in τῶν τριῶν κακῶν, Conſtantinus Porphyrogen. c. 23. de adminiſtr. Imper. Stephanus Byz. in Ἰβηρίαι.

Φιάλαι apud Harpocrat. in ξύστις corruptum eſt, nam legendum Ἀριστοφάνης ἐν νεφέλαις.

Φιλωνίδης. Athen. Lib. VIII.

Φοίνισσαι. Athen. Poll. Svidas in ἀκαλήφη.

Ὧραι. Heſych. Athen. Pollux, Scholiaſtes Ariſtoph. Vide & ſupra in κόραι & Sam. Petitum ad leges Atticas p. 2.

IV. Scholia ſive Commentaria Græca in Ariſtophanem edita hactenus ſunt qvadruplicia. *Prima* antiqva ſunt & pereruditata ad Comœdias novem primores, in variis codicibus priſcis reperta & ad Aldi Manu-

tii preces descripta ac recensita à *Marco Musuro* Cretensi. Collegerant illa *Thomas Magister*, *Demetrius Triclinius* aliiqve recentiores Græci ex variis Grammaticis antiqvioribus qvi in Aristophane illustrando operam suam olim collocarunt, qvales fuere, ut ex ipsis scholiis licet colligere, *Apollonius*, *Aristarchus*, *Aristophanes* Grammaticus, *Callimachus*, *Callistratus*, *Didymus*, *Eratosthenes*, *Lycophron* Grammaticus, *Symmachus Atheniensis*, & *Theon*. Unde non mirum est verba Comici in hisce, perinde ut aliorum Poëtarum in suis, freqventer in diversam, haud raro etiam in contrariam exponi sententiam. Facile etiam hinc componi potest controversia, qvæ exercuit viros *eruditos, ambiguum esse ducentes, utrum Svidas, in qvo iisdem multa verbis atqve in Scholiis ad Comicum leguntur, exscripserit Aristophanis Scholiasten, an hic Svidæ fuerit compilator. Nimirum dubitari neqvit Svidam, utpote longe juniorem, graviter usum fuisse Grammaticorum veterum uti in alios poëtas, ita in Aristophanem præcipue commentationibus, vel certe commentationum illarum antiqvioribus excerptis, etiam nonnulla integriora qvam hodie exstant habuisse: at vicissim Musurus qvi illa Scholia ab aliis ut dixi excerpta digessit ac descripsit, Svidam hinc inde potuit habere ante oculos, & ex eo interdum illa supplere atqve emendare.

Secunda Scholia sunt in easdem novem Comœdias hinc inde ad Musuri editionem adjecta à curatore Florentinæ editonis *Arsenio*, Archi Episcopo Monembasiæ, nec adjecta ex Codicibus MSS. verum ut Richardo Bentleio in Apologia dissertationis de Epistolis Phalaridis p.22. observatum est, è Galeno, Athenæo, Svida, Eustathio & aliis vulgatis scriptoribus decerpta. Florentinam tanqvam auctiorem, non Aldinam sinceriorem editionem secuti sunt, qvi postea Aristophanem cum scholiis edidere Basileenses ac Genevenses. Etiam *Thomæ Magistri* MSta ad νεφέλας scholia è Bibl. Renati Morelli allegat Jo. Pricæus ad Apuleji Apologiam.

Tertia scholia debentur *Odoardo Biseto* Tricassino, qvæ occurrunt in editione Genevensi, & universas undecim Comœdias illustrant. De hoc Bisseto in Francisci Pithœi Pithœanis à Clariss. Teisserio nuper editis legas hæc verba: *Bizet qui à fait sur l' Aristophane, estoit controlleur des guerres & Seigneur de Charlay. Il demeuroit en cette ville, & se retira pour la religion. Il a tout pris des dictionnaires grecs. Il estoit nostre cousin.*

Qvarta deniqve scholia Græca in solas conscripta Thesmophoriazusas sunt ab *Ægidio Burdino* Advocato & Procuratore Generali Parlamenti Pa-

* Vide Jac. Thomasium de Plagio literar. §. 541. & 550. seq. & Georgii Sigismundi Green ii diss. de Scholiaste Aristophanis, Witeb. 1695.

ti Parisiensis, editaqve Parisiis 1545. 8. & inscripta Francisco I. Galliæ Regi, & ab eo tempore recusa in editione Aristophanis Genevensi.

V. *Editiones* Aristophanis Græcæ cum Scholiis Græcis.*

1. Venet. 1498. (Male Gesneri Bibl. 1502. sive MCCCCCII pro MCCCCIIC) fol. apud Aldum Manutium Romanum, qvi in Epistola ad Danielem Clarium Parmensem, Professorem literarum humaniorum Ragusinum, *Accipe*, inqvit, *novem Aristophanis fabulas: Nam decimam** Lysistraten ideo prætermisimus, qvia vix dimidiata haberi à nobis potuit. Sint satis hæ novem: cum optimis & antiqvis ut vides commentariis, qvibus Græce discere cupientibus nihil melius legi potest, non meo solum judicio sed etiam Theodori Gazæ undecunqve doctissimi, qvi interrogatus qvis ex Græcis auctoribus assidue legendus foret Græcas literas discere volentibus, respondit, solus Aristophanes, qvod esset sane qvam acutus, copiosus, doctus, & merus Atticus. Hunc item Johannes Chrysostomus tantifecisse dicitur, ut duodetriginta Comœdias Aristophanis semper haberet in manibus, adeo ut pro pulvillo dormiens uteretur: hinc itaqve & eloqventiam & severitatem qvibus est mirabilis, didicisse dicitur.* Scholia Græca ut dixi non composuit sed tantum ex veteribus codicibus descripsit & recensuit *Marcus Musurus*, *** cujus præfatio Græca præfigitur, in qva inter alia: Τὰ δ' ὑπομνήματα ταῦτα καὶ πόνου πολλοῦ καὶ χρόνου ἐδεῖτο μακροῦ, εἴ τις αὐτὰ πρὸς τὸ βιβλίον ἐγχειροίη μεθαρμόσασθαι σχῆμα, ὧν θάτερον μὲν ἐπεκρατήσαμεν καίτοι κρεῖττον ὂν ἢ φέρειν. Περὶ ξενὸν δέ μοι κομιδῆ τὰ τοῦ χρόνου συνέβη. Οὐ γὰρ μόνον τὰς ἐξηγήσεις συνείρειν ἠργολαβήσαμεν πεφυρμένας τέως ὡς ἴσε που καὶ αὐτοὶ, ἀλλὰ καὶ τυπωθείσας ἤδη ἐπειράμεθα διορθοῦν. Ad calcem Scholiarum in Comœdiam septimam numero, qvæ inscripta est *Aves*, leguntur hæc verba: Ἀριστοφάνους Κωμῳδιῶν ἑπτὰ καὶ τῶν εἰς αὐτὰς σχολίων ἀρχαίοις συντεθέντων γραμματικοῖς ἃ δὴ σποράδην ἐν ἀντιγράφοις κείμενα διαφόροις καὶ πεφυρμένως, συνείλεκταί τε καὶ ὡς οἷόν τ' ἦν ἐπιμελέστατα διώρθωται παρὰ Μάρκου Μουσούρου τοῦ Κρητός. Sed & in octavam deinde & nonam scholia seqvuntur (in Ecclesiazusas qvidem sive nonam paulo breviora) ejusdem haud dubie Musuri industria recensita & emendata.

* In editionibus Aristophanis recensendis usum me fuisse profiteor inter alia observationibus Ægid Menagii T. 2. Anti Bailleti cap. 113.

** Undecima qvoqve *Thesmophoriazusæ* in hac edit. desideratur.

*** De Musuro, qvi diem obiit supremum Romæ A. 1517. agunt Erasmus XXIII. 5. Epist. Paulus Jovius in elogiis p. 57. Paulus Freherus in theatro [qvi male affirmat eum fuisse Cardinalem] Isaacus Bullart in Academia scientiarum & artium T. 2. p. 324. Antonius Varillasius in anecdotis Florentinis Libro IV. Petrus Bælius in Lexico, qvi merito fidem detrahit Varillasii commentis, & Petrus Lambecius Lib. VI. commentar. de Bibl. Vindobon. p. 278. seq.

datæ. Muſuri præfationi ſubjectum eſt *Scipionis * Carteromachi* in Atiſtophanem Epigramma, dehinc ſeqvuntur excerpta ex *Hephæſtionis* Enchiridio, & alia *Demetrii Triclinii* de metris qvibus Ariſtophanes eſt uſus, *Platonii* item de differentia & diverſo charactere Comœdiarum apoſpaſmation, cujus mentionem feci ſupra cap. XI. num. 10. Tum Vita Ariſtophanis ab *Anonymo* ſcripta & alia brevior à *Thoma Magiſtro* : Deniqve nonnulla lectu digna de Comœdiæ antiqvæ, mediæ, novæqve ſcriptoribus, & numero ** Comœdiarum. Comœdiis ipſis Ariſtophanis varia ſunt argumenta præmiſſa Græco proſario ſermone, itemqve aliud Jambis, qvi tribuuntur Ariſtophani Grammatico.

2. Florentiæ Ao. 1525. (male Geſneri Bibl. 1515.) 4. apud hæredes Philippi Juntæ recuſa editio Aldina eſt perqvam nitide, & recenſita ab *Antonio Fracino* Varchienſi, cum ſcholiis Græcis per *Arſenium* auctis, & indice rerum in illis occurentium. Sed Fracinum ipſum audire juvat in Epiſtola ad Benedictum Accoltam Archi Epiſcopum Ravennatem : *Inter alia recognovimus Ariſtophanis Comicorum omnium lepidiſſimi novem Comœdias, vere Græci candoris eloqviiqve delicias, cum ſale ſuo, lepore facetiisqve delectet multum, ſententiarum vero luminibus plurimum prodeſſe poſſit, ad hoc* Arſenii Cretenſis Archi Epiſcopi Monembaſiæ *magna eruditione viri acerrimo judicio uſi, dum is Florentiæ adoleſcentulos illos qvos Leo Pont. Max. ad reparandam Græcæ linguæ jacturam ex media Græcia accerſiverat, inſtituit. In qva qvidem recognitione hoc inprimis gloriari licet, nos omnium primos in Comœdia cui titulus eſt* Pax, *ad* ſexaginta verſiculos *noſtra diligentia repertos reſtituiſſe.*

3. Baſileæ ex Officina Frobeniana A. 1547. fol. typis luculentis & perqvam emendate Undecim Comœdiæ Ariſtophanis vulgatæ ſunt, Novem qvidem cum ſcholiis ex Florentina editione recuſis, decima vero &

* Hic Scipio Carteromachus Piſtorienſis, Græce & latine citra oſtentationem doctisſimus. Politiani diſcipulus fuit, & notus eſt ſcripta Oratione de laudibus Græcarum literarum ad Dan. Renerium nobilem Venetum, qvam H. Stephanus præfixit theſauro Græcæ Linguæ & auctiorem ſeparatim edidit Joh. Faſoldus Baruthi A. 1690. Græca hujus Carteromachi Epiſtola, cum Epigrammate Græco, præmittitur Lexico Græco Varini Favorini Camertis, edit. Venetæ A. 1496. fol. apud Aldum. De hoc Carteromacho idem Clariſſ. Bælius conſulendus in Lexico edit. ſecundæ.

** Veteris Comœdiæ dramata, una cum Pſeudepigraphis, numerat CCCLXV. Poëtas Comœdiæ antiqvæ nobiliſſimos Epicharmum, Magnetem, Cratinum, Cratetem, Pherecratem, Phrynichum, Eupolin & Ariſtophanem. Mediæ Comœdiæ Poëtas LVII. dramata DCXVII. Poëtarum celeberrimos Stephanum & Antiphanem. Novæ deniqve Poëtas LXIV. inqve his præſtantiſſimos Philemonem, Menandrum, Diphilum, Philippidem, Poſidippum & Apollodorum.

undecima sine scholiis, recensente viro docto *Sigismundo* * *Gelenio* Pragensi, Marci Musuri discipulo, qvi hoc opus insigni rerum in scholiis explicatarum indice ornatum inscripsit Philippo Melanchthoni, omnis bonæ literaturæ, ut vere eum appellat, peritissimo.

Editio Græcolatina cum Scholiis & Notis doctorum virorum.

Genevæ Ao. 1607. fol. sumptu Caldorianæ Societatis prodiit Aristophanes recognitus à *Francisco Porto* Cretensi, & a filio ejus *Æmilio Porto* in lucem editus, in qva locupletissima omnium qvæ hactenus prodierunt Comici editione, præter Comœdias ipsas undecim cum latina versione, & scholia in priores novem ex editione Basileensi recusa, habentur scholia Græca *Odoardi Biseti* ** in undecim Comœdias, *Ægidii Bourdini* scholia itidem Græca in Thesmophoriazusas, *Caroli Girardi* commentarius in Plutum, & *Q. Septimii Florentis Christiani* notæ in Pacem, Vespas & Lysistratam, eleganti Metaphrasi poëtica latina â se donatas. Cæterum Claudius Christianus, Florentis filius, qvi has parentis sui lucubrationes Genevam miserat, vehementer de illa editione conqveritur in literis ad Josephum Scaligerum datis *** 10. Sept. Anno 1608. *Je n'ose vous parler de l'Aristophane qve vous avez veu je m'asseure premier qve nous; car l'ouvrage en est si laid, qve je ne le puis avouer pour parent. Le mal est arrivé de l'avoir envoyé hors d'icy, & en ville où ils ne croyent aujourd'huy qve leur teste. Ils ont meprisé l'ordre qve je leur avois envoyé, ont retranché plusieurs choses de mon Pere, l'Epitre mesme à Mr. de Thou sur l'Irene* (imprimée à Paris l'An 1589. in octavo avec cette Epitre) *& y ont mis des gens qvi n'ont du tout rien contribué à l'œuvre, puis ont tellement meslé ce qve je leur avois baillé, qv'il semble qve leur dessein ait esté plustot de l'estouffer qve de luy faire voir le jour.* Aliqva in scholiis Græcis omissa esse qveritur Jungermannus ad Pollucem p. 1370.

Edi-

* De Gelenio videndus Cœlius Sec. Curio in præf. ad Appiani Hispanica à se versa, Antonius Teisserus in elogiis Thuaneis & novis ad ea additionibus, H. Valesius præf. ad Ammianum, P. Bælius in Lex. Paulus Freherus, Tho. Pope Blount &c.

** Ad hunc Bisetum Epistola Æmilii Porti, cum ejusdem Porti præfatione duplici Græca altera, altera latina, operi præfigitur.

*** Ita rectius Colomesius cap. XCVIII. Bibl. selectæ qvam Menagius T. 2. anti Bailleti p. 44. ubi has literas datas legas 20. Sept. 1610. Sed tunc jampridem defunctus fuerat Josephus Scaliger. De Florente Christiano præter Colomesium & Sammarthanum agit Teisserius in elogiis Thuaneis. De scriptis ejus editis & ineditis videnda qvæ leguntur ad calcem libri Casauboni de Poësi Satyrica Græcorum, recuso ante aliqvot annos in Museo Philologico Thomæ Crenii Viri Cl.

Editiones Aristophanis Græcæ sine Scholiis.

1. Florentiæ A. 1515. 8. *Bernardus Junta* Novem Comœdias à se castigatas & Philippi Juntæ typis exscriptas dicavit Francisco Accolto designato Episcopo Anconitano. *Putabam*, inqvit, *duas qvoqve notioribus his addere posse nondum ab aliis impressas, qvæ cito forsan abs te nostra ope his novem comitate legi poterunt, ni forsan* Euphrosyni Bonini *præceptoris tui & aliorum tuorum pariterqve nostrorum amicorum promissa, qvod credere neqveo, in leves abibunt auras.* Sed eodem anno iisdemqve forma ac typis idem Bernardus separatim edidit Thesmophoriazusas ac Lysistratam, ut adeo ab illo jam tempore universæ Aristophanis undecim Comœdiæ manibus studiosorum terantur. *Venit jam*, verba editoris sunt in præfat. *exspectata dies illa, in qua ex Urbinate Bibliotheca antiqvissimum Aristophanis exemplar nacti sumus, ibiqve inter alias Lysistratem & Cereri sacrificantes, non aliàs visas Comœdias invenimus.*

2. Parisiis A. 1528. 4. novem Comœdiæ Aristophanis recusæ sunt sumtu *Ægidii Gourmontii*, cujus insignia tanqvam nobilis passim in hoc libro conspiciuntur, professi se primum fuisse illorum qvi libros Græcos curaverint Parisiis exscribi typis. Singulis Comœdiis Græca *Johannis Cheradami* Epistola præmittitur, primæ ad Johannem Clericum Legatum Angl. secunda ad Thomam Winterum, ad Petrum Danesium tertiæ, qvartæ ad Johannem Violam, reliqvis ad Joh. Tartassium, Joh. Lapithum, Joh. Beraltum virum eruditum, Joh. Ruellium Medicum & Gvil. Cuinum. *Ετυπώθη ἐν Λευκετίᾳ Παῤῥησιων, ἀναλώμασι Ἐγιδίου Γοϱμοντίου, διὰ παϱαινέσεως καὶ ἐπιμελείας Ἰωάννου Χεϱοδάμου, πόνῳ δὲ καὶ δεξιότητι Πέτϱου Ολιδαίου.*

3. Francofurti A. 1532. 4. cum præfat. latina *Sim. Grynæi* ex officina Andreæ Cratandri & Joh. Bebelii, undecim Comœdiæ Aristophanis primâ vice junctim prodierunt, adjectis, qvas separatim prius Bernardus Junta ut dixi ediderat, Thesmophoriazusis & Lysistrata.

4. Venetiis A. 1538. 8. typis Bartholomæi Zanetti.

5. Parisiis A. 1540. 4. apud Christianum Wechelum. Singulæ undecim Comœdiæ separatim excusæ.

6. Venetiis 1542. 8. apud Joannem Farreum, absqve præfatione. Hanc Clarissimus Kusterus me monuit esse illam editionem, qvæ Florenti Christiano notis ad Lysistratam Veneta appellatur, è qva non paucas varias lectiones annotavit.

7. Francofurti A. 1544. 8. typis Petri Brubachii.

8. Basileæ apud Frobenium, teste Gesnero.

Edi-

Editiones latinæ.

1. Undecim Comœdiæ Ariſtophanis latina proſa laudatiſſimo ſtudio, licet non æqve felici * ſucceſſu, translatæ ab *Andrea Divo* Juſtinopolitano, & inſcriptæ Alexandro ** Farneſio Cardinali Venet. 1538. 8. deinde Aloyſio Piſano Epiſcopo Patavino, Johannis Piſani D. Marci procuratoris filio. Baſil. 1542. 1552. 8.

2. Plutus, Nubes & Eqvites Ariſtophanis ex verſione latina *Lamberti Hortenſii*, Ultraj. 1557. 4.

Editiones Græcolatinæ ſine Scholiis Græcis.

1. Plutus, Eqvites, Nubes, Ranæ & Acharnenſes cum verſione metrica doctiſſima *Nicodemi Friſchlini*, Francof. 1586. 1597. 1625. 8vo. Vide qvæ paulo ante in Catalogo Comœdiarum Ariſtophanis qvæ exſtant, num. 5.

2. Lugduni Batavorum Ao. 1624. 12mo. Undecim Ariſtophanis Comœdiæ cum verſione latinâ, ad qvinqve primores qvidem, Nicod. Friſchlini; ad Veſpas, Pacem & Lyſiſtratam, Florentis Chriſtiani: ad reliqvas, A. Divi. His præter *A. Schotti* præfat. & fragmenta Comœdiarum Ariſtoph. deperditarum, collecta à *Gvil. Cantero* & *Gvil. Coddæo*, Vitamqve Ariſtophanis & diſſ. de Comœdia, auctore Nicod. Friſchlino, indicemqve proverbiorum Ariſtophani memoratorum adjunctæ ſunt in calce voluminis perbreves notæ Criticæ in Ariſtophanem, *excerpta ex variis lectionibus, emendationibus & conjecturis virorum doctorum, ac potiſſimùm duobus exemplaribus manu* Joſephi Scaligeri *emendatis. E Bibliotheca Gerardi Voſſii.*

3. Amſtelodami A. 1670. 12. Ariſtophanes ex præcedenti editione Lugdunenſi recuſus eſt, qvam tamen duplici nomine hæc vincit, nam & notas plures Criticas habet adjectas, & Eccleſiazuſas exhibet cum verſione & notis *Tan. Fabri.*

Loca

* Tan. Faber T. 2. Epiſt. p. 164. *Bonus ille A. Divus vix alternos verſus Comici noſtri intellexit, qvi nullum Helleniſmi ſenſum haberet.* Idem pag. 296. *infantiſſimam* verſionem vocat, *nihil ut barbarum magis, nec minus intelligibile fingi poſſet.* Menagius 2. Anti Baillet. pag. 41. *Cette traduction eſt pleine d'ignorances & pour le Grec, & pour le latin.*

** Reineſius pag. 416. Var. Lect. *Ariſtophanis Comœdias nugatoria interpretatione (verbum enim verbo reddidit, & qvod plane ridiculum eſt, Græca non intellecta latinis litteris expreſſit, qvaſi hoc fuco latina futura) proſtituit A. Divus Juſtinopolitanus, qvaſito etiam illiberalibus ineptiis patrono Cardinali Alex. Farneſio A. 1538. Sed ne & hac parte commoda Juventutis laborarent, aliam & qvâ melior fieri non poterat dedit Nicodemus Friſchlinus.*

Loca nonnulla Ariſtophanis non inepte illuſtrat V. C. Lambertus Bos in Obſervationibus Criticis. Caroli vero Salvagnii commentarius lucem quod ſciam haud adſpexit, de quo ita filius ipſius Dionyſius Salvagnius Boëſſius in commentario ad Ovidii Ibin edito A. 1633. p. 107. *Carolus Salvagnius Boëſſii Toparchus, pater meus, vir omnis litteraturæ admiraculum usque peritus, quod ipſius in Ariſtophanem commentarii à me prope diem edendi teſtabuntur.* Etiam virum doctum quem in hoc Comico illuſtrando & emendando occupatum eſſe, A. 1704. ſcribebat doctiſſimus Kuſterus ad Svidam in λᾶμμα, conſilium illud abjeciſſe accipio, quod tanto æquius ferent ſtudioſi quo magis mecum gaudebunt Kuſterum ipſum hanc ſpartam plaudentibus Muſis ornandam in ſe ſuſcepiſſe.

Editiones vernaculæ Ariſtophanis.

Undecim Comœdiæ *Italice* translatæ. Venet. 1545. 8.

Nubes & Plutus *Gallice* per Annam Daceriam. Vide ſupra Catalogum Comœdiarum Ariſtophanis quæ exſtant.

Nubes, *Germanicè*. Argent. 1613. 8.

Plutum *Hiſpanice* vertit Petrus Simon Abril teſte Nic. Antonio T. 2 Bibl. Hiſp. p. 193.

VI. Supereſt ut accuratum indicem ſcriptorum in Scholiis Græcis antiquis ad Ariſtophanem allegatorum ſubtexam, qualem mecum humaniter communicavit eruditiſſimus Kuſterus, cui nos brevi luculentam Comici editionem in acceptis relaturos eſſe jam dixi. In hoc indice videbis etiam ſcriptores laudatos in ſcholiis hactenus ineditis ad Lyſiſtratum, quæ Ariſtophani ſuo laudatus Kuſterus præter alia egregia adjunget.

Index Auctorum, in Scholiis Græcis veteribus laudatorum.

Abaris Hyperboreus. Vide indicem Rerum in *Abaris.*

Aceſtor Poëta Tragicus. O. 31.

Achæus. B. 186. Ei. 1243. Ejus Philoctetes. O. 363.

Ælianus ἐν τοῖς περὶ Ζώων. O. 158.

Æſchines ἐν τῷ κατὰ Τιμάρχου. N. 445. Ἐν τῷ κατὰ Κτησιφῶντος. Ex. 290. Ἐν τῷ περὶ παραπρεσβείας. I. 1299.

Æſchylus. Pl. 423. N. 534. 1128. 1367. B. 716. 913. 959. 1089. A. 75. 331. I. 361. 1318. O. 808. 1256. 1680. Σ. 18. 139. Dramata ejus citantur ſequentia:

Ἀγαμέμνων. B. 1155. 1295. 1308. 1317. 1320. I. 586.

Cal-

Χρυ-

Ἐν

Ἐν τῇ θ' τῶν Φιλιππικῶν. O. 963. Ει. 1071.
Ἐν τῇ ιά τῶν Φιλ. I. 226.
Ἐν τῇ ιβ', τῶν Φιλ. O. 881.
Ἐν τῇ κε. O. 557.
Ἐν τῇ λγ'. O. 1014.

Theopompus ἐν τῷ περὶ εὐσεβείας. O. 1354.

Theopompus (Comicus.) Pl. 1139. N. 663. 1419. O. 31. Ejus dramata:
Ἀφροδίσιοι. Pl. 179.
Βατύλη. Pl. 1012.
Ἡδύχαρις. Pl. 768.
Καπηλίδες. A. 1020. O. 1406.
Ὀδυσσεύς. Σ. 1337.
Παῖδες. O. 1568.
Σειρῆνες. Λ. 45.
Τισάμενος. Σ. 1216. O. 31.

Theorus. Poëta. I. 605.

Thomas Magister scripsit Argumentum in *Nubes*, Arg. N. 11. Item in *Ranas*, Arg. B. 1.

Thrasymachus ἐν τῇ μεγάλῃ τέχνῃ. O. 881.

Thucydides. Pl. 69. 445. 469. 1196. N. 980. I. 55. 84. 759. 790. 1051. A. 1. 12. 145. 393. Σ. 500. O. 557. Ει. 449. 478. 481. Λ. 619. 1096.
Ἐν τῇ πρώτῃ. B. 546. O. 484.
Ἐν τῇ πέμπτῃ. O. 186.
Ἐν τῇ ἕκτῃ. A. 269.
Ἐν τῇ ὀγδόῃ. O. 1568.

Timachidas. B. 55. 624. 651. 873. 1242. 1301. 1315. 1329.

Timocreon Rhodius. Σ. 1058. Scholium ejus in Plutum, sive Divitias, ὤφελες, ὦ τυφλὲ Πλοῦτε μήτ' ἐν γῇ μήτ' ἐν θαλάττῃ &c. B. 1337. A. 531.

Timotheus. B. 1501.

Tryphon. ἐν β' περὶ Ἀττικῆς προσῳδίας. O. 877. (Male enim illic legitur τρύγονα, pro τρύφωνα)

Tyrannio scripsit ὑπόμνημα περὶ τοῦ σκολιοῦ μέτρου. B. 1337.

X.

Xenagoras. N. 397.

Xenocles, Carcini filius. N. 1267. Poëta impolitus & inelegans. B. 68. Dramata ejus:
Λικύμνιος. N. 1267.
Μύες, i. e. *Mures*. Ει. 749.

Xenomedes (Historicus.) Λ. 448.

Xenophanes. Ει. 696.

Xenophantes (an Xenophanes) ἐν Σίλλοις. I. 406.

Xenophon. N. 144. 360. B. 1469. Σ. 170. Ει. 1081.
Ἐν Ἀπομνημονεύμασι N. 246. 360. Arg. B. 8.
Ἐν Ἑλληνικοῖς. B. 47.
Ἐν τοῖς περὶ Ἱππικῆς. I. 1147.
Ἐν Παιδείᾳ (Κύρου.) A. 811.
Ἐν Συμποσίῳ. Σ. 542.

Z.

Zenodotus, ὁ τὰς Ταῤῥαίου καὶ Διδύμου παροιμίας ἐπιτεμών. N. 133.

CAPUT

CAPUT XXII.

NOTITIA COMICORUM GRÆCORUM, QVORUM FABULÆ PERIERUNT, DIGESTA ORDINE ALPHABETI.

AGIAS. Pollux III. sect. 36. Confer qvæ de Agia ac Dercylo antiqvis scriptoribus disputat Casaubonus lib. 3. c. 10. ad Athenæum.

ÆNICUS Atheniensis, veteris Comœdiæ Poëta, cujus Ἄντειαν Svidas memorat, & Pollux X. 24. ubi male Εὔνικ☉ pro Ἄινικος excusum, ut notavit Meursius in Bibl. Attica.

AGATHONEM Comicum à Tragico hujus nominis diversum colligunt nonnulli ex male intellectis ejusdem Svidæ verbis, qvos refellit Clariss. Bentleius dissertatione de Epistolis Themistoclis. p. 118.

ALCÆUS Mytilenæus, priscæ Comœdiæ Poëta. Vide qvæ supra in notitia Tragicorum, & qvæ de supplicio hujus Comici notavit If. Vossius ad Catullum p. 42.

ALCIMENES Atheniensis, Comicus, à Svida memoratur.

ALEXANDER ἐν Ἀπόλοις laudatur à Zenobio VI. 11. proverb. Sed forte legendum *Alexis*, licet Meursius in Bibl. Gr. αὐτόλυς tribuit Alexandro Ætolo, qvi Τραγωδοδιδάσκαλος fuit, ut notavi supra cap. XIX. Sed Ἀπόλοι Comœdiæ videtur nomen, perinde ut ἀ?τιὺς Alexandro huic à qvibusdam tributus, fuit titulus poëmatii Heroici. Vide Athenæum Lib. VII. pag. 283. 296. Alexandro Regi qvoqve tributum esse Σατυρικὸν δραμάτιον Ἀγῆνα, qvod alii retulerunt ad Pythonem Catanensem, testis Athenæus XIII. p. 586.

ALEXANDRIDES. Vide infra in *Anaxandride*.

ALEXIS Thurius, mediæ Comœdiæ Poëta, Menandri πάτρως, teste Svida, hoc est patronus fuit (si vocabulum hoc recte interpretatur H. Stephanus in thesauro Græcæ linguæ & Henricus Valesius in excerptis Peiresc. p. 305.) scripsitqve dramata CCXLV. ex qvibus titulos CXIII. in veterum Libris superstites collegit Johannes Meursius in Bibliotheca Græca p. 1210. seq. Titulos CXX. Jacobus Hertelius, duplicia earundem fabularum nomina subinde separatim bis computans, in sententiis qvinqvaginta Comicorum à se collectis. Sunt autem hæc dramatum nomina:

Ἀγκυ-

Ἀγκυλίων, Laërt. III. 27.
Ἄγων sive ἱππίσκ☉, Athen.
Ἀδελφοὶ, Athen.
Αἰπόλοι, Svid. in τὰ τρία. & forte Zenobius VI. proverb. 11. licet ibi Codices editi: Ἀλέξανδρ☉ Αἰπόλοις.
Αἴσωπ☉, Athen.
Ἀμφῶτις, Pollux VII. sect. 20. & X. sect. 175.
Ἀντεία,
Ἀποβάτης, Athen.
Ἀπογλαυκούμεν☉, Athen.
Ἀποκοπτόμεν☉, Athen.
Ἀρχίλοχ☉, Athen.
Ἀσκληπιοκλείδης sive Ἀσκληπιάδης, Poll. Athen.
Ἀσωτοδιδάσκαλ☉, Athen. qvem de hac fabula vide VIII. p. 336.
Ἀτθὶς, (Svid. in μᾶλλον) Athen.
Ἀχαΐς,
Βρεττία sive Βρυττία, Stob. serm. 103.
Βωμὸς, Poll. VII. sect. 72.
Γαλασίρις, Poll. lege Καλασίρις.
Γαλάτεια, Athen.
Γραφὴ, Athen.
Γυναικοστρατία, sive γυναικοκρατεία, Athen. Poll. IX. sect. 44. γυναικοκρατεία,
Δακτύλι☉ sive Δακτύλι☉, Athen.
Δημήτριος ἢ Φιλέταιρος, Athen. Stob.
Δίδυμοι, Athen. Pollux.
Δὶς πενθῶν, Athen.
Δορκὶς ἢ Ποππύζουσα, Athen.
Δρωπίδης. Athen. Poll.
Εἰσοικιζόμεν☉, Athen.
Ἐκπωματοποιὸς, Athen. Poll.
Ἑλένη ἢ Ἑλένης ἁρπαγὴ, Athen.
Ἑλληνὶς, Athen.
Ἐπίδαυρ☉, Athen.
Ἐπίκληρ☉, Athen.
Ἐπίτροπ☉, Athen.
Ἑπτὰ ἐπὶ Θήβαις, Athen.
Ἐρετρικὸς, Athen.
Ἔριθοι ἢ παννυχὶς, Athen.
Ἡ εἰς τὸ φρέαρ, Athen.
Ἥπαρ☉, Athen.
Ἡσιόνη, Athen.
Θεοφόρητοι, Athen.
Θεσπρωτοὶ, Athen.
Θηβαῖοι, Athen.
Θηρεύοντες,
Θράσων, Athen.
Ἱππεὺς [pro qvo male apud Grotium & alios ex corrupto Athenæi codice, ἵππ☉]
Ἱππίσκ☉, Athen.
Ἰσοστάσιον, Athen.
Καλασίρις, Poll. X. sect. 18.
Καταψευδόμεν☉, Svid. in ἀνάριστος. Athen.
Καύνιοι, Poll.
Κλεοβουλίνη, Athen.
Κνιδία, Athen.
Κονιάτης, Athen.
Κουρὶς, Athen.
Κρατεύας ἢ Φαρμακοπώλης. Athen.
Κυβερνήτης, Athen.
Κυβευταὶ, Athen.
Κύκν☉, Athen.
Κύπρι☉, Athen.
Λαμπὰς, Athen.
Λέβης, sive Λεβήτιον [pro qvo male Λαβήτι☉ apud Hertelium.] Athen. Λέβης Poll. VI. sect. 65.
Λευκαδία ἢ Δραπέτης, Athen. & Poll. ubi male ἐν Λευκάδι pro ἐν Λευκαδίᾳ.

Λευκή, Athen.
Λημνία, Athen. Poll.
Λῖνος, Athen.
Λοκροί, Athen.
Λυκίσκος, Athen.
Μανδραγοριζομένη, Athen.
Μάντεις, Athen.
Μεροπίς, Laërt. III. 27.
Μίδων, Athen. Eustath.
Μιλήσιοι ἢ Μιλησία, Athen. Stob.
Μίλκων, Athen.
Μίνως, Athen. VII. p. 289.
Μνηστῆρες, Athen.
Ὀδυσσεὺς ὑφαίνων, Athen.
Οἰκιζόμενος, Athen.
Ὀλυμπιόδωρος, Laërt. III. 28.
Ὀλύνθιοι sive Ὀλυνθίος seu Ὀλυνθία Svid. in εὐημερία, Stob. Athen. Lib. III. & VI. qvo posteriore loco legitur ἐν Ὀμυνθίοις φησὶν pro ἐν Ὀλυνθίοις.
Ὁμοία, Athen.
Ὀπώρα, [Scorti nomen] Athen. XIII. p. 567.
Ὀρέστης, Athen.
Ὀρχηστρὶς, Athen. Stob.
Παλλακή, Etymolog. in τοναία.
Παμφίλη, Athen.
Παγκρατιαστής, Athen.
Παννυχὶς ἢ Ἔριθοι, Athen.
Παράσιτος, Athen. Laërt. III. 28.
Πάροινος, Athen.
Πεζονίκη. Svid. in μᾶλλον.
Ποιηταί, Athen.
Ποιήτρια, Poll.
Πολυκλεία, Athen.
Πονηρά, Athen.
Ποντικός, Athen.
Πρωτόχορος, Athen. VII. p. 287.
Πυθαγορίζουσα [Pythagoræ vita Gellio 4. 11.] Athen.
Πυλαίαι, Athen.
Πύραυνος, Athen.
Ῥόδιος ἢ ποππύζουσα, Athen.
Σπονδοφορικός, Poll.
Στρατιώτης, Athen.
Συναποθνήσκοντες, Athen. Stob.
Συντρέχοντες, Athen.
Σύντροφοι, Athen.
Συρακούσιος. Stob.
Σώραξ. Athen. & Pollux X. sect. 130.
Ταραντῖνοι, Athen. Poll.
Τηθὺς [pro qvâ Hertelio duæ, Τιθεύς & Τίτθη] Athen.
Τοκιστὴς ἢ καταψευδόμενος, Athen.
Τροφώνιος, Athen.
Ὕπνος, Athen.
Ὑποβολιμαῖος, Athen.
Ὑπόνοια.
Φαῖδρος ἢ Φαιδρία, Athen.
Φίλισκος, Athen.
Φιλόκαλος ἢ Νύμφαι, Athen.
Φιλοτραγῳδός, Stob.
Φιλοῦσα, Athen.
Φρυγίου διασκευή, Athen.
Φρύξ, Athen.
Φυγάς, Athen.
Χορηγὶς, Athen.
Ψευδόμενος, Athen.
Ψευδυποβολιμαῖος, Athen.

Fragmenta nonnulla Alexidis leguntur in sententiis Comicorum triginta Græcorum, forma minore A. 1569. editis & illustratis ab *H. Ste-*

H. Stephano * p. 4. sq. & p. 453. Tum in sententiis Comicorum duorum & qvadraginta, Græce & latine editis à *Gvilelmo Morellio* p. 129. & longe plura in jam laudata *Hertelii* collectione p. 398. sq. atqve in *Hugonis Grotii* excerptis è Tragicis & Comicis Græcis. Qvasdam Alexidis fabulas à Comicis latinis expressas constat ex Gellio Lib. II. cap. 23. Admodum longe produxit vitam Alexis, ut præter alios innuit Plutarchus Libro de defectu oraculorum p. 420. Victorem qvoqve in Scena & coronatum obiisse refert idem Plutarchus Lib. an seni gerenda Resp. p. 785. Alius fuit Alexis Samius cujus Libros Σαμίων ὅρων & Librum περὶ αὐταρκείας laudat Athenæus. Alius Alexis, amanuensis Pomponii Attici, de qvo meminit Cicero VII. Epist. 2. ad Atticum. Alius deniqve Alexis, Asinii Pollionis servus, peramatus celebratusqve Virgilio.

AMEPSIAS sive AMIPSIAS (Ἀμειψίας Atheniensis, Comicus subfrigidus notante Svida in Λύκις & Φρύνιχος. Veteris Comœdiæ Poëta fuit, clarus circa Olympiadem LXXXIX. Ejus dramata:

Ἀποκοτταβίζοντες, ἢ Μανία. Athen. & Etymolog. M.

Κατεσθίων, Athen.

Κόννος, Athen. V. pag. 218. ubi testatur hanc fabulam actam Olymp. LXXXIX. I. Scholiast. Aristoph. in nubium argumento & Anonymus Scaligeri sive Scaliger ipse in Olympiadum descriptione Olymp. 89. Male aliqvando pro κόννος scribitur κόνος, vel κοινὸς ut apud Pollucem X. sect. 171.

Κωμασταί, Schol. Aristophanis in argumento Avium.

Μοιχοὶ Svid. in ἀναψυχῆναι ἀνεῴγεισαν & καββαλών. Apud Pollucem VIII. sect. 100. male μυχοί.

Ταπφῶ, Poll. IX. sect. 138.

Σφενδόνη, Poll. Athen.

Φείδων. Athen. Lib. X. nisi & ibi legendum σφενδόνη, ut Casaubono & Meursio visum.

Τρίβων. Laërtius in Socrate II. 28.

AMPHIS Amphicratis filius, Atheniensis, Poëta veteris Comœdiæ, cujus dramata memorantur:

Ἀθάμας, Athen.	Ἀλκμαίων, Poll.
Ἀλείπτρια, Poll.	Ἀμπελουργὸς, Poll. & Stob.

* Has sententias Comicorum à Stephano collectas duplici latina Metaphrasi auxit & recudi fecit *Christianus Egenolphus* Francof. 1579. 8. Morelli, Hertelii, & Grotii, Stephaniqve collectiones recensui supra cap. XI.

Ἀμφικράτης, Laërt. III. 27.
Ἀπογλαυκούμενος,
Βαλανεῖον, Athen.
Γυναικοκρατεία, Athen.
Γυναικομανία, Athen.
Δεξιδημίδης Laërt. III. 27.
Διθύραμβος, Athen.
Ἑπτὰ ἐπὶ Θήβαις, Athen.
Ἔριθοι, Athen. & Stob.
Ἰάλεμος, Athen.
Κονιατής. Pollux VII. sect. 125.
Κουρίς, Athen.
Κυβευταί. Poll.
Λευκάς, Athen. Lib. VII. p. 277. neqve sane intelligo qvid sibi velit notula adscripta Meursii Bibl. Atticæ p. 1405.
Ὀδυσσεύς, Athen.
Οὐρανός, Athen.
Πάν. Athen.
Πλάνος, Athen.
Ῥεῖθρα, Svid. in νεανισκεύεται.
Φιλάδελφοι, Athen.
Φιλέταιρος, Athen.

Vide Fragmenta ejus collecta ab Hertelio p. 360. seq. & in excerptis Grotii p. 517. Nam in indice qvidem ibi Amphidis nomen est prætermissum.

ANAXANDRIDES,* de qvo dixi supra in notitia Tragicorum. Mediæ Comœdiæ Poëta fuit, auctor dramatum LXV. ex qvibus hi XXVIII. tituli supersunt:

Ἄγροικος, Athen. Macrobius V. 21.
Ἀγχίσης, Athen. Pollux IX. 6. ubi male Alexandrides pro Anaxandride p. 431. 21.
Αἰσχρά, Athen.
Ἀντερῶν, Athen.
Γεροντομανία, Aristot. III. 12. Rhetor. Athen.
Διθύραμβος, Athen.
Ἑλένη, Svid. in ἀβέλτερος ubi male excusum Alexandrides.
Εὐσεβεῖς, Aristot. III. 12. Rhetor.
Ζωγράφοι ἢ Γεωγράφοι, Pollux, sed & ibi male legitur Alexandrides.
Ἡρακλῆς, Athen.
Θησαυρός, Athen.
Θησεύς. Laërt. III. 26.
Κέρκιος, Athen.
Κιθαρίστρια, Poll.
Κυνηγέται, Athen.
Λυκοῦργος, Athen.
Μελίλωτος, [apud Athenæum Lib. XI. ubi mendose legitur *Alexandrides.*]
Νηρεύς, Athen.
Νηρηΐδες, Athen.
Ὀδυσσεύς, Athen.
Ὁπλόμαχος, Athen. Lib. V. & XIV. ubi itidem male Alexandrides.
Πάνδαρος, Athen.
Πείσανδρος, Svid. in Ἀρεοπαγίτης [ubi similiter vitiose Alexandrides] Athen.

πολεῖς,

* Interdum male nomen ejus scribitur *Alexandrides:* & in scholiis Græcis ad Rhetorica Aristotelis lib. 3. p. 70. pro τοῦ αὐτοῦ Ἀλεξάνδρου, legendum Ἀναξανδρίδου. Confer Casaubonum VI, 18. ad Athenæum.

Πόλεις, Athen.
Πρωτεσίλα@, Athen.
Σαμία, Athen.
Σάτυρ@, Athen.
Τηρεὺς, Athen.
Φαρμακόμαντις, Etymolog. M. in ὀρίγανον & Athen. Lib. VI. ubi iterum perperam Alexandrides.
Φιαληφόρ@. Athen.

Vide Meursii Bibliothecam Græcam, Hertelii fragmenta Comicorum & Grotii excerpta ex Comicis Græcis. Alius Anaxandrides Delphus, qvi scripsit περὶ τῶν συληθέντων ἐν Δελφοῖς ἀναθημάτων, cujus operis librum primum laudat appendix Vaticana à Schotto edita Centur. 1. prov. 5.

ANAXILAUS sive ANAXILAS, Comicus Poëta, Svidæ & Æliano Lib. I. Var. cap. 27. memoratus, cujus hæc dramatum nomina sunt observata à Joh. Meursio in Bibliotheca Græca:

Αὐλητὴς, Athen.
Αὐροποιὸς Vide infra in Λυτροποιός.
Βοτρυλίων, Laërt. in Platone, III. 28. sed in codicibus Pollucis X. sect. 190. βοτρυδίων.
Γλαῦκος, Poll.
Εὐάνδρεια, Athen.
Καλυψὼ, Athen.
Κίρκη, Athen. & Laërt. ubi male Κέρκω pro Κίρκη.
Λυτροποιὸς (Polluci duobus in locis. sed Athenæo Λυροποιός vel Αὐροποιὸς, in Stobæi libris Μυροποιὸς)
Μάγειροι, Athen.
Μονότροπ@, Athen.
Μυροποιός vide paulo ante Λυτροποιός.
Νεοττίς, Athen.
Ὀρνιθοκόμοι. Athen.
Πλούσιοι sive Πλούσιαι Athen. Laërt.
Ὑάκινθ@ sive ὑάκινθ@ πορνοβοσκος. Athen. [male Ζάκυνθ@ apud Meursium.]
Χάριτες, Athen.
Χρυσοχόος. Athen.
Ὧραι Svid. in μᾶλλον.

Adde Grotium in excerptis pag. 861. seq. Alius *Anaxilaus* Lacedæmonius, de qvo Plutarchus in Alcibiade. Alius *Anaxilaus* Larissæus Magus Pythagoreus qvi ab Augusto urbe & Italiâ pulsus est teste Eusebio in Chron. Ejus παίγνια sive *ludicra* memorant Irenæus Lib. I. c. 8. Epiphanius hæresi 34. & Plinius Lib. XIX. 1. XXVIII. 11. XXXIII. 10. XXXV. 15. Alius deniqve *Anaxilaus* Rheginorum tyrannus apud Aristotelem Lib. V. Politic. c. ult.

ANAXIPPUS. novæ Comœdiæ Poëta, Antigoni & Demetrii Poliorcetæ temporibus Svida teste claruit.

Ejus dramata: Ἐπιδικαζόμεν@. Ælian. XIII. 4. hist. animal.
Κεραυν@ sive Κεραυνούμεν@, Athen.
Κιθαρῳδὸς, Athen. Poll.
Φρέαρ. Athen.

ANTHIPPUS Comicus. Ejus Ἐγκαλυπτόμενον laudat Athenæus Lib. IX.

ANTIDOTI πρωτόχορος & μεμψίμοιρα ab eodem Athenæo citatur in testimonium.

ANTIOCHUS Alexandrinus scripsit *de Poëtis Mediæ Comœdiæ* περὶ τῶν ἐν τῇ μέσῃ Κωμῳδίᾳ κωμῳδουμένων ποιητῶν teste Athenæo Lib. XIII.

ANTIPHANES Rhodius (licet alii Carystium, * Smyrnæum alii vocant] mediæ Comœdiæ Poëta Alexandri temporibus clarus, ut constat ex Athenæi Lib. XIII. sub init. Terdecies vicit, auctor dramatum CCCLXV. vel saltem CCLX. ex qvibus ecce tibi nomina Comœdiarum pleraqve observata ab Hertelio in sententiis Comicorum, Georgio Matthia Kœnigio in Bibliotheca, Vossio de Poëtis Græcis, & Meursio in Bibliotheca Attica:

Ἄγροικος sive Ἄγροικοι ἢ Βουταλίων, Pollux, Athenæus. Svid. in ῥαγδαίως.
Αἴολος, Athen.
Ἀθάμας, Poll. X. sect. 62.
Ἀκέστρια, Athen.
Ἀκοντιζομένη, Athen.
Ἁλιευομένη, Athen. Poll.
Ἄλκηστις, Athen.
Ἀνταῖος, Athen.
Ἀντεία, Athen.
Ἀποκαρτερῶν, Poll.
Ἀρκὰς vel Ἀρκαδία, Athen.
Ἁρπαζομένη, Athen.
Ἀρχεστράτη, Athen.
Ἄρχων, Athen.
Ἀσκληπιὸς, Athen.
Αὐλητὴς, Athen. Hoc dramate Antiphanes perstrinxit ineptum tibicinem Battalum, ut docet Plutarchus in Demosthenis vita.
Αὐλητρὶς ἢ δίδυμοι, Athen.
Αὐτοῦ ἐρῶν, Pollux X. sect. 152.
Ἀφροδίσιος, Athen. Stob.
Ἀφροδίτης γοναί. Poll. Ammonius in λυχνίον.
Βάκχαι, Athen.
Βάτταλος. Vide supra in Αὐλητής. hoc enim verum dramatis nomen.
Βοιώτιος Athen. & Βοιωτία Poll. X. sect. 88.
Βομβύλιος [male Βομβύκιοι apud Pollucem] Athen.
Βούσιρις, Poll.
Βουταλίων, supra in Ἄγροικος.
Βυζάντιος, Poll.
Γάμοι, Athen.
Γανυμήδης, Athen.
Γάστρων, infra in Κνοιθίς.
Γηρυτάδης, Athen. nisi Aristophanes legendum pro Antiphane, ut visum Casaubono VI. 18.
Γόητες, Athen.
Γόργυθος, Athen.
Δευκαλίων, Athen.
Δίδυμοι, Supra in αὐλητρίς.
Διπλάσιοι, Athen.

Δυσ-

* Svidas Carystium Antiphanem, Thespidis Tragici æqvalem, ab Antiphane altero distingvit.

Δραπέταγωγὸς, *Athen.*
Δυσέρωτες, *Athen.*
Δύσπρατ☉, *Athen.*
Δωδώνη, *Athen.*
Ἑαυτοῦ ἐρῶν, *Athen.* Poll.
Ἐκγναφεὺς,
Ἐπίκληρ☉,
Εὐθύδικ☉, *Athen.* Harpocr. Poll. & Svid. in ξενιτευόμ.
Εὔπλοια, Harpocr. Stob.
Ἐφεσία, Stob. & *Apostolius* VIII. 37. proverb. ubi pro Ἀντιφάνους τοῦ Ἐφεσίου Meursius legit τῇ Ἐφεσίᾳ.
Ζάκυνθ☉, *Athen.*
Ἡνίοχ☉, Stob.
Θαμύρας, *Athen.*
Θεογονία, Irenæus II. 19.
Θομβυκίων, *Athen.*
Θορύκιοι, *Athen.*
Ἰατρός, *Athen.*
Ἱππεῖς, *Athen.*
Καινεύς, *Athen.*
Κᾶρες, *Athen.*
Κάρνη, sive καρίνη. *Athen.*
Κηπουρὸς, *Athen.*
Κιθαριστὴς, *Athen.*
Κιθαρῳδὸς. *Athen.* Etymol. M.
Κλεοφάνης, *Athen.*
Κναφεὺς, Stob.
Κνοῖθις ἢ Κνοιθιδεία, Κνοισθὶς ἢ γάστρων, *Athen.*
Κορινθία, *Athen.*
Κοροπλάθ☉, Poll.
Κοτύλη,
Κουρίς, *Athen.*
Κρῆτες, *Athen.*
Κυβευταὶ, *Athen.* Pollux X. sect. 137.
Κύκλωψ, *Athen.* Poll.
Κνοιθιδεία sive κνισιδεία, Supra in [Κνοῖθις.
Κώρυκ☉, *Athen.*
Κύρι☉ Κώρυκ☉, id.
Λαμπὰς ἢ Λάμπων, *Athen.*
Λευκὰς ἢ Λευκάδι☉, Poll. Svid. in ἀνάρισ☉.
Λεπτινίσκ☉, *Athen.*
Λεωνίδης, *Athen.*
Λήμνιαι, *Athen.*
Λυδὸς, *Athen.*
Λύκων, *Athen.*
Μαλθακή. Clemens *Alex.* II. 2. pædagog.
Μελανίων, *Athen.*
Μελέαγρος, Poll. & Scholiastes Rhetoricorum *Aristotelis* lib. 2. p. 46. ubi male Ἀντιφῶν legitur pro Ἀντιφάνης.
Μέτοικ☉, *Athen.*
Μήδεια, Poll.
Μητραγύρτης, *Athen.*
Μίδων, Poll. X. sect. 152. nisi legendum Μύλον cum Meursio, ex *Athenæo*, & ipso Polluce VI. sect. 211.
Μισοπόνηροι, *Athen.*
Μνήματα, *Athen.*
Μοιχοὶ, *Athen.*
Μύλων, Supra in μίδων.
Μυστις, Poll. *Athen.* Porphyrius 2. περὶ ἀποχῆς.
Νεανίσκος sive Νεανίσκοι *Athen.* Stob.
Νεοττὶς. *Athen.*
Ὄβριμ☉. Poll. X. sect. 21.
Οἰνόμα☉ ἢ Πέλοψ, *Athen.*
Οἰωνιστὴς, [hanc imitatus Menander in Δεισιδαίμονι] Porphyrius apud Euseb. X. 2. præparat. Evangel.
Ὅμοιαι, *Athen.*
Ὁμοπάτριοι, *Athen.*

Ὁμ-

Ὀμφάλη, Athen.
Ὁμώνυμοι, Athen.
Ὀρφεὺς, Poll.
Παιδεραστὴς, Athen.
Παράσιτος, Athen. Poll.
Παρεκδιδομένη,
Παροιμίαι, Athen.
Πλούσιος, Athen.
Ποίησις, nisi generale hoc nomen apud Athen. Lib. VI. p. 222. Sed & Archippi sivè Aristophanis Comœdia hoc nomine fuit.
Ποντικὸς, Athen.
Προβατεὺς, Athen.
Πρόβλημα, Athen.
Πρόγονοι, Athen.
Προτρεπτικὸν, Athen.
Σάμιος, Athen.
Σαπφὼ, Athen. Poll.
Σκληρίαι. Athen.
Σκύθαι sive σκύθης. Athen. Poll. VII. sect. 59. Apud eundem X. sect. 168. Σκύθαι ἢ Ταῦροι.
Στρατιώτης ἢ Τύχων. Athen. Poll.
Ταῦροι. Vide paullo ante, σκύθαι.
Τιμοκλῆς, Stob.
Τίμων, Athen.
Τραυματίας, Athen. Poll.
Τριταγωνιστὴς, Athen.
Τυῤῥηνὸς, Athen.
Τύχων, Supra in στρατιώτης.
Ὕδρα vel Ὑδρία potius, Athen.
Ὕπνος, Athen.
Φάων, Poll.
Φιλέταιρος, Athen.
Φιλίσκος, Poll.
Φιλοθήβαιος, Athen.
Φιλοκτήτης,
Φιλομήτωρ, Athen.
Φιλοπάτωρ, Athen.
Φιλῶτις, Athen.
Φρεάριος sive Φρεάῤῥος, Athen.
Φυσιογνωμονικὸς, Athen.
Χρῦσις, Athen.

Kœnigio inter Antiphanis Comœdias etiam Φαινίνδα numeratur. At Athenæus qvidem Lib. I. p. 15. profert Antiphanis loca de *pilæ lusu* qvi *Phaninda* appellabatur, sed proprium drama de illo edidisse non docet. Obiit natus annos LXXIV. Clarus circa Olymp. XCIII.

Alii Antiphanes duo Comici, *Antiphanes Bergæus* ἀπίστων scriptor, de qvo Scymnus Chius v. 657. seq. unde βεργαΐζειν, *fabulari*, apud Stephanum Byz. in Βέργη. Et *Antiphanes* Atheniensis, Panætio junior, apud Svidam in Ἀντιφάνης. Hic ni fallor est Ἀντιφάνης ὁ νεώτερος cujus περὶ ἑταιρῶν laudat idem Svidas in Νάννιον. Verum ibi & apud Athenæum XIII. p. 586. 587. pro Ἀντιφάνης forte legendum Ἀριστοφάνης. Sane Aristophanem Byzantium περὶ ἑταιρῶν scripsisse testatur idem Athenæus pag. 576. & 583. Antiphanis Colophonii Θηβαΐδα laudat Athenæus Lib. VII. & inde versum Hexametrum adducit, sed pro Antiphane legendum Antimachus, ut pulchre observatum Johanni Jonsio p. 34. de Scriptoribus Hist. Philosoph. Antiphanem Delium, Medicum, allegat Clemens Alex. Lib. II. c. 1. pædagog.

ANTI-

ANTIPHONTEM Rhetorem, Comicum etiam fuisse ait Philostratus, si audias Heidenreichium in pandectis Brandenburg. Sed à Comicis ob avaritiam perstringi, non Comicum fuisse Antiphontem tradit Philostratus in vitis Sophistar. Lib. I. p. 503.

APOLLODORUS Atheniensis, Comicus, auctor dramatum XLVII. & qvinqvies victor, teste Svida. Incertum hujusne, an Geloi, an deniqve Carystii Apollodori sint Γαλάται, Ἔφηβοι, Λάκαινα & Οἰκέτης, qvæ cum aliis Apollodoro Atheniensi tribuit Meursius in Bibliotheca Attica, atqve in iis refert etiam Ἑκύραν, nulli qvantum memini veterum memoratam, licet Hecyram suam Terentius ex Apollodoro expressit. Sed Phormionem qvoqve suam ex Apollodoro transtulit Terentius, neqve tamen ulla Apollodori Comœdia fuit eo nomine.

APOLLODORUS Carystius Comicus multis veterum laudatus. Hujus, an Geloi, sunt dramata:

Ἀδελφοὶ,
Ἀμφιάραος, Poll.
Ἀντευεργετῶν, Poll.
Ἀπολείποντες. Svid. in ἐγκομβώσασθαι. Sed ibi ἀπολειπούσῃ pro ἀπολειποῦσι legendum ex Athenæo & Photii Epist. 156.
Ἀποκαρτερῶντες. Svid. in σπουδάζω.
Διαβάλλων, Stob.
Ἐνέα, Poll.
Ἐπιδικαζόμενος.
Ἐπιδικαζομένη [diversa ab Ἐπιδικαζομένῳ & hæc ipsa, ex qva Phormionem suam transtulit Terentius, teste Donato, qvi Hecyram qvoqve ex Apollodoro expressam innuit.]
Ἔφηβοι. Ammonius in χιτῶν.
Οἰκέτης, Stob.
Πάφιοι. Athen. XI. p. 482. Sed ille locus potius docet Κύμβαν apud Paphios poculum denotare, teste Apollodoro Grammatico, qvi hoc in Etymologiarum opere animadverterat. Confer. ibid. p. 483.
Προικιζομένη ἱματιόπωλις, Athen. & Svid. qvi tribuit Apollodoro Geloo.
Σφαττομένη. Athen.

APOLLODORUS GELOUS è Gela Siciliæ urbe Comicus, Menandri æqvalis, adeoqve novæ Comœdiæ Poëta fuit teste Svida. Ejus an Apollodori Carystii dramata:

Αἰχίων, Svid. pro qvo Gyraldus legit Αἰσχρίων.
Ἀπολείπουσα, Athen. Photius Epist. 156. Svid. in ἐγκομβώσασθαι.
Ἀποκαρτερῶν ἢ Φιλάδελφοι, Athen. Stob. Svid.

Ἀποτυγχάνων,
Ἀφανιζόμενος, Stob.
Γάλα, vel potius Γαλάται. Stob.
Γραμματοδιδάσκαλος, sive potius γραμματιδιοποιός, Athen. Poll. Svid.
Δυσοποιοί, Svid.
Εὐξενίς, Festus in *Romam*.
Ἡ ξ νέα ποίησις, Poll.
Ἱέρεια, Athen. Svid.
Λάκαινα, Stob.
Παιδίον, Stob.
Παραλογιζόμενοι, Stob.
Ῥύτινος, Plutarch. qvæst. Gr.
Σίσυφος, Svid.
Φιλάδελφοι Vide superius in ἀποκαρτερῦντες.
Ψευδέας sive potius ψευδαίας. Poll. Svid.

Fragmenta habes apud Hertelium, Grotiumqve. Vide & Joh. Crojum Obs. in N. T. p. 282. & Gatakerum Lib. I. Cinni c. 9.

APOLLOPHANES Atheniensis, veteris Comœdiæ Poëta, ut Svidas auctor est. Ejus dramata:
Δανάη, Svid.
Δαυλίς [pro qvo male interdum excusum Δάλις vel Δαλὶς] Athen. Svid.
Ἰφιγέρων, Harpocr. in ἀδελφίζειν.
Κένταυροι, Svid.
Κρῆτες. Svid. Athen. Hesych. in Θεοὶ ξενικοί. Memoratur hic Comicus Æliano VI. 51. de animal.

Alius *Apollophanes* Epicus, qvem allegat Fulgentius 1. Mythol. Alius item Medicus, cujus Plinius mentionem facit: nescio idemne, qvem allegat Etymolog. M. in φιβάλεως & cujus φυσικὴν laudat Laërtius in Zenone Citieo Lib. VII. sect. 140.

ARAROS, Atheniensis, Comici Aristophanis F. Comicus & ipse, circa Olympiadem CI. docere cœpit fabulas, ex qvibus memorantur:
Ἄδωνις, Athen. Svid.
Καινεύς, Poll. Svid.
Καμπυλίων Svid. & Athen. XIII. p. 562. unde disces ab aliis hanc fabulam tributam esse Comico Eubulo.
Πανὸς γοναί, Athen. Svid.
Παρθενίδιον, Svid.
Ὑμέναιος. Athen. Svid. in ἀναθεῖναι & Ἀραρώς. Male apud Athenæum VI. p. 237. Ἀραρὼν ἐν Μεναίῳ.

Etiam

Etiam *Cocalus* Aristophanis huic Araroti adscriptus à nonnullis. Vide Casaubonum ad Athenæum Lib. III. c. 9. & 35. ubi de eo qvod admodum frigidus fuerit Araros ille, unde Proverbium: ψυχρότερος Ἀραρότος.

ARCESILAUM Antiqvæ Comœdiæ Poëtam memorat Laërtius IV. 45.

ARCHEDICUS Comicus. Meminit Polybius in excerptis Peiresc. p. 53. Ejus dramata, Διαμαρτάνων & Θησαυρὸς allegantur ab Athenæo, qvod Svidæ etiam pridem observatum, qvi addit eundem scripsisse adversus Democharem Demosthenis sororis filium, unde de ætate Archedici constare potest.

ARCHIPPUS Atheniensis, veteris Comœdiæ Poëta, qvi semel vicit Olympiade XCI. ut Svidas refert. Dramata ejus:

Ἀμφιτρύων α', β', Athen.
Ἡρακλῆς γαμῶν, Athen. Poll.
Ἰχθύες, Poll. Athen. Stephanus Byz. in Γαλεῶται.
Ἱππεῖς,
Ὄνυ σκιὰ, Schol. Aristoph. ad vespas, Zenobius VI. 28. & Svid. in ὄνυ σκιὰ ex Aristotele. Archippum Ὄνῳ allegat Harpocration in τοπεῖον.
Πλοῦτος, Poll. Schol. Aristoph. ad aves & Porphyr. qvæst. Homer. 1.
Ῥίνων, Athen.

Vide Meursium in Bibliotheca Attica, ubi etiam ex auctore vitæ Aristophanis observat qvatuor hujusce Comœdias Archippo ab aliis tributas esse, Ναυαγὸν, Νήσους, Νιόβην & ποίησιν.

ARIPHRADES Comicus, à qvo Tragicos exagitatos testatur Aristoteles c. 22. Poëtic. ut à veteris Comœdiæ Poëtis freqventer factum constat.

ARISTAGORAM in Mammacutho laudat Athenæus XIII. p. 571.

ARISTEAS sive ARISTIUS Phliasius Comicus. * Ælian. VI. 51. animal. Ejus κύκλωπες Zenobius, Svid. & Apostolius in proverb. ἀπολέσας τὸν οἶνον ἐπιχέας ὕδωρ. Svid. iterum in Ἀριστίυ. Ejusdem κῆρες sive *Parcæ* Athen. Lib. XV. Ὀρφεύς. Poll. IX. sect. 43.

ARISTOMENES Atheniensis, veteris Comœdiæ Poëta circa Olympiadem LXXXVII. clarus, cognomento θυροποιὸς, ut præter Svidam testatur Hesychius in hac voce. Ejus dramata:

Ἄδμητος, qvo certavit cum Aristophane Plutum docente, ut testatur Scholiastes Comici in fabulæ illius argumento.

* Tragicum Aristium facit Erasmus in proverbio *perdidisti vinum*: sed rectius Comicum Gatakerus c. 5. Adversar.

Βοηθοὶ [Macrobii codices V. 20. male μῦθοι] Schol. Aristoph. ad Acharnenses Priscian. Svid.

Γόητες, Athen. Poll. Harpocr.

Διονύσιος ἀσκητὴς, Athen. Poll.

Μῦθοι, Vide superius in Βοηθοί.

Ὀλοφυρμοί, Schol. Aristoph. in argumento Eqvitum. Confer Meursium in Bibliotheca Attica.

ARISTONYMUS Vide supra in notitia Tragicorum.

ARISTOPHANEM Camiræum Comicum Kœnigius in Bibl. & Hendreichius in pandectis Brandenb. perperam distingvit à celebri Comico hujus nominis Atheniensi. Atheniensis enim hic audit, qvod civitate donatus fuerit ab Atheniensibus, cum alioqvi patria esset Camiræus atqve adeo Rhodius, vel ut alii Lindius, vel Ægyptius deniqve. Incertam enim hac super re hominum variamqve opinionem fuisse Svidas testatur. Aristophanes vero Grammaticus notiam dramatum Comicorum scripserat, perinde ut Callimachus & Pergameni Grammatici Crates atqve Aristarchus. Vide Athenæum VIII. p. 336.

ARISTOPHON Comicus claruit circa tempora Alexandri M. Ejus dramata sunt:

Βαβία, Stob.

Δίδυμοι ἢ Πύραυλος. Pollux IX. 6. p. 434.

Ἰατρὸς, Stob. Athen.

Καλλωνίδης, Athen.

Παρακαταθήκη,

Πειρίθοος, Athen.

Πλάτων, Athen.

Πυθαγοριστὴς, ex qva postrema post Athenæum & Laërtium VIII. 38. nonnulla etiam repetit Svidas in Πυθαγόρης sed apud qvem male Aristophanis nomen est expressum pro Aristophontis. Vide Jonsium p. 50. Hertelii Grotiiqve excerpta Comicorum. & Kœnigium in Bibliothecâ.

ARISTOTELES ἐν τοῖς Κωμικοῖς laudatur ab Erotiano sive Herodiano in Ἡρακλείης νόσῳ. Subintellige διδασκάλοις vel Κωμικαῖς διδασκαλίαις. Vide qvæ supra in notitia Tragicorum.

ATHENION Comicus, ex cujus *Samothracibus* prolixum locum affert Athenæus Lib. XIV. latinis versibus redditum à Grotio in excerptis pag. 890. Laudatur etiam à Scholiaste Apollonii ad Lib. I. sect. 34. atqve si Pricæum audimus & Hesychio in ἀνθρίσκιον. Alius fuit

Athe-

Athenion Peripateticus, de qvo meminit Athenæus Lib. VI. Alius Athenion Pictor qvem Plinius celebrat.

AUGEAS sive AUGIAS Atheniensis, mediæ Comœdiæ Poëta memoratus Polluci Lib. III. c. 3. [ubi male Ἀγίας legitur & Clementi Alex. Lib. VI. Strom. p. 622. qvo in loco notat eum ex Antimacho Tejo Poëta Epico expressisse qvod scripsit:

Δῶρα γδ ἀνθρώπων νόον ἤπαφεν ἠδὲ κὴ ἔργα.

Unde Augiam qvoqve Epico carmine qvædam composuisse constat. Comœdiarum ejus nomina apud Svidam sunt Ἄγροικος, Δὶς κατηγορούμενος, πορφύρα.

AVTOCRATES Atheniensis veteris Comœdiæ Poëta. Vide supra in notitia Tragicorum.

AXIONICUS Comicus, cujus ab Athenæo allegantur Τυῤῥηνὸς sive Τυῤῥηνικὸς, Φιλευριπίδης χαλκιδικὸς & χαλκίς. Laudatur etiam à Stobæo. Perpauca ejus fragmenta collegerunt Hertelius atqve Grotius.

BATO sive Βάτων aut Βάτων Comicus, Athenæo, Stobæo ac Svidæ laudatus scripsit dramata:

Αἰτωλὸν,
Ἀνδροφόνον;
Εὐεργέτας, & συνεξαπατῶντα. Vide ubi lubebit, excerpta Hertelii & Grotii. Plutarch. de adulatoris & amici discrimine pag. 55. Καὶ Βάτων τὴν σχολὴν ἀπεῖπεν Ἀρκεσίλαος, ὅτε πρὸς Κλεάνθην στίχον ἐποίησεν ἐν Κωμῳδίᾳ. Πείσαντος ἢ τὸν Κλεάνθην. καὶ μεταμελομένου διηλλάγη.

Alius fuit Bato Sinopensis Rhetor atqve Historicus qvi post Aratum vixit, de qvo consulendus Vossius in Historicis Græcis. Hujus librum περὶ τῶν ἐν Ἐφέσῳ τυράννων laudat Athenæus Lib. VII. Alios tres Batones observatos vide à Jonsio Lib. II. c. 13. de scriptoribus Hist. Philosoph.

CALLIADIS Καλλιάδου τοῦ κωμικοῦ mentio apud Athenæum XIII. pag. 577.

CALLIAS Atheniensis, * Lysimachi σχοινοπλόκου sive restionis filius, unde & ipse dictus σχοινίων. Sophocle & Euripide antiqvior, qvos ejus vestigia legisse notat Athenæus VII. p. 276.

Ejus dramata apud Svidam:

Ἀγύρτης,

* In veteri marmore apud Fulv. Ursinum p. 31. Καλλισθένης Λυσιμ. non refert hunc Comicum ut visum Ursino, Callias enim iste non Callisthenes appellabatur; sed Callisthenem Alexandri M. Socium, qvi Lysimachi Regis præceptor fuit. Vide illustris Cuperi ἀποθέωσιν Homericam p. 168.

Ἀ]αλάντη, Zenobius IV. 67. proverb. ubi male ἀταλεςῆ pro ἀ]αλάντη.

Βάτραχοι,

Κύκλωπες Athen Poll. Svid. in ἀράχνη. Alii hoc drama Diocli tribuerunt teste Athenæo XV. p. 667.

Πεδῆται, Athen. Laërtius in Socrate. Etymol. M. Poll, Scholiast. Comici ad Aves ubi male παιδήταις.

Σχολάζοντες.

Allegatur Callias præterea plus simplici vice à Clemente, Polluce, Hesychio, Svida & Scholiaste Aristophanis.

CALLIMACHI scripta commemorans Svidas testatur eum Comœdias qvoqve composuisse.

CALLIPPUS, cujus παννυχίδα laudat Athenæus XV. p. 668.

CALLISTRATUS, Aristophanis histrio memoratur in Comici hujus vita Græcis Scholiis præmissa.

CALLISTUS Comicus, laudatus Polluci lib. 2. sect. 112.

CANTHARUS Atheniensis Comicus, cujus dramata apud Svidam memorantur;

Ἀηδόνες,

Μήδεια,

Μύρμηκες,

Συμμαχία qvæ ab aliis Platoni Comico tributa est, ut docet Harpocratio in ὀρνιθευτής.

Τηρεύς.

Medeam laudat Apostolius & idem Svidas in Ἀράβιος αὐλητὴς & *Tereum* in Ἀθηναία. Allegatur etiam Cantharus à Polluce Lib. IV. c. 6.

CARCHIDAMUS σώτιος (an σωτίωνος) Comicus an Tragicus Athenis fabulas docuit Olymp. CXV. 1. Archonte Neæchmo. Vide Fulv. Ursini elogia Viror. illustrium p. 28.

CARCINUM Κωμῳδοποιὸν qvi cum Æschine apud Dionysium tyrannum vixerit, è Polycrito Mendesio memorat Laërtius Lib. II. sect. 63. Vide supra in notitia Tragicorum.

CARYSTII Pergameni didascalias sive librum de argumentis Comœdiarum laudat Athenæus Libro VI. Vide supra in Notitia Tragicorum, ubi de Aristotele.

CEPHISODORUS Atheniensis, Comicus fuit teste Polluce & Athenæo: licet Svidæ Tragicus appelletur veteris Tragœdiæ. Dramatum ejus nomina hæc sunt;

Ἀμαζόνες (Svid. in ὄνος ὕεται) Athen.

Ἀντιλαΐς, Svid. in Κηφισόδωρος.
Τροφώνιος, Poll. Athen. Svid.
Ὑγιής,
Ὗς. Athen. Svid. Pollux lib. 10. sect. 110.

Vide Meursium in Bibliotheca Attica, de aliis Cephisodoris Harpocrationem, ac Jonsium Lib. I. c. 13.

CHÆREMON. Vide supra in Notitia Tragicorum.

CHARILAUS Locrus, Comicus an Tragicus docuit fabulas Athenis Olymp. CXIII. 1. Archonte Euthycrito, ut constat è prisco saxo apud Fulv. Ursinum p. 29. elegior.

CHIONIDES Atheniensis, veteris Comœdiæ Poëta, memoratus Aristoteli c. 3. Poëtices, & Vitruvio præf. Libri VI. Ab Anonymo Scaligeri Olympiadum descriptore sive Scaligero ipso refertur ad Olympiadem LXXIII. Dramata ejus apud Svidam: Ἥρωες, Πέρσαι ἢ Ἀσσύριοι, & Πτωχοί, Confer Athenæum & Pollucem.

CHAMÆLEON Heracleotes Peripateticus Philosophus, inter alios libros scripsit *de antiqua Comœdia*, περὶ ἀρχαίας κωμῳδίας, qvorum sextum allegat Athenæus Lib. IX. c. 4.

De CLAUDIO Imperatore Svetonius in ejus vitâ c. 11. *Ad fratris* [Germanici] *memoriam per omnem occasionem celebratam, Comœdiam qvoqve Græcam Neapolitano certamine docuit, ac de sententia Judicum coronavit.*

CLEARCHI Comici Κιθαρῳδὸς, Κορίνθιοι & Πάνδροσος laudantur ab Athenæo.

CLEON Comicus qvem κυνοκέφαλον h. e. impudentissimum vocat Aristophanes in Eqvitibus. Confer illustris & doctissimi Viri Gisberti Cuperi Harpocratem p. 147.

CRANTOREM Comicum allegat Stobæus p. 387. & 389. florileg. edit. Grotii.

CRATES Atheniensis, Comœdiæ veteris Poëta, Cratini æqvalis, & ejus primum histrio, qvem VII. Dramata composuisse testatur Anonymus περὶ κωμῳδίας Aristophani præmissus. Sed novem Comœdiarum Cratetis nomina apud unum occurrunt Athenæum, qvibus alia ex aliis adjungi possunt.

Γείτονες, Athen. Poll.
Ἥρωες, Poll. Svid.
Θηρία, Athen. Poll.
Λαμία, Athen. Poll.

παι

παιδιαὶ, Svid. in ἄλλο. Athen. Poll.

Laudantur etiam à Svidâ ποδῆται, nisi sub eo nomine latent παιδιαὶ ut suspicatur Meursius in Bibliotheca Attica, cui hæ præterea Cratetis fabulæ sunt observatæ:

Εορταὶ, Poll.
Μέτοικοι, Etymol. M.
Ὀδυσσεῖς, Etymol. M.
πανόπται, Schol. Aristoph. ad nubes.
παρακαταθήκη, Poll. IV. sect. 173. sed ibi pro Κράτης in MSS. Codicibus est Σωσικράτης, qvæ lectio confirmatur IX. sect. 57.
πυτίνη, Etymol. M.
ῥήτορες, Athen.
σάμιοι, Athen. Poll. Zenobius IV. 41. proverb.
σέρριφοι, Scholiast. Comici ad nubes.
συναρισῶσαι, Athen.
Τόλμαι, Athen. & Pollux IX. 6. ubi ἐν τοῖς Κρατιτοσόλοις excusum prò ταῖς Κράτητος Τόλμαις & X. sect. 54.
Τροφώνιος, Etymol. M.
Φοινίσσαι, Schol. Aristoph. ad Vespas.
Χείρονες, Athen.

A Kœnigio in Bibliotheca adduntur porro hæ tres:

Ἀντιφάνης,
Ἐπιστολαὶ, ex versione latina loci corrupti Pollucis IX. 6.
Εὐνεῖδαι.

Eqvidem idem Svidas alium præterea *Cratetem* Atheniensem fuisse docet, veteris & ipsum Poëtam Comœdiæ, cujus tria eidem dramata laudantur:

Θησαυρὸς,
Ὄρνιθες,
Φιλάργυρος.

Laertius contra in vita alterius Cratetis Atheniensis, Philosophi Academici, cujus Arcesilas auditor fuit, Lib. IV. 23. sect. decem Cratetes recensens, unum nominat tantum antiqvæ Comœdiæ Poëtam, Cæterum *Cratetem Academicum*, de Comœdia libros scripsisse refert idem Laertius IV. 23. ex Apollodoro. Pauca qvædam Cratetis Comici fragmenta habes apud Hertelium & Grotium. De eo Aristoteles cap. 5. Poëtic.: Τὸ δὲ μύθους ποιεῖν Ἐπίχαρμος καὶ Φόρμις ἦρξαν. Τὸ μὲν οὖν ἐξ ἀρχῆς ἐκ Σικελίας ἦλθε. Τῶν δὲ Ἀθήνησιν Κράτης πρῶτος ἦρξεν ἀφέμενος τῆς ἰαμβικῆς ἰδέας καθόλου ποιεῖν λόγους ἢ μύθους.

CRA-

CRATINUS Callimedis F. Athenienſis, priſcæ Comœdiæ Poëta Horatio laudatus una cum Eupolide atqve Ariſtophane. Novies viciſſe & XXI Comœdias compoſuiſſe affirmat Svidas. Idem numerus confirmatur ab Anonymo περὶ Κωμῳδίας qvi præmittitur Ariſtophani. Sed longe plura ejus dramata eidem Meurſio in Bibliotheca Attica, Kœnigio in Bibl. Hertelio Grotioqve in Fragmentis Comicorum annotata ſunt:

Ἀρχίλοχοι ſive ut Laërtius in proœm. ſect. 12. Ἀρχίλοχος: (male apud Heſychium in ἔδοντι, Κρατῖνος Ἀντιλέγω pro Ἀρχιλόχῳ) Plutarch. in Cimone, Clemens I. Strom. p. 280. ubi Ἀρχιλόχιοι legitur: Harpocrat. Pollux VII. 11. (ubi male Ἀρχίλοχος pro ἐν Ἀρχιλόχοις) Harpocrat. in ἰθύφαλλοι, Athen. Stephanus Byz. fragmento de Dodone. Svid. & Apoſtol. in Διὸς ψῆφος.

Βουκόλοι, Athen. Svid. in ἀνδρακάς.

Βούσιρις, Pollux X. 23.

Γείτονες, Pollux VII. 33.

Γλαῦκος, Athen.

Δηλιάδες, Athen. Heſych. Scholiaſtes Comici ad Veſp. Svidas in ῥαζειν.

Διδασκαλίαι (Svid. in ἀναρύττειν.)

Διονυσαλέξανδρος, Svid. in βῆ & ἀνεπάγγελος. Etymol. M. in βῆ. Athen. & Pollux.

Δραπέται ſive Δραπέτιδες. Heſych & Etymol. M in ἀγερσικύβηλος Etymol. M. in ἀπόπατος, Athen. Svidas in κυβηλίζειν, ὄνος ὕεται, ὧδε. Zenobius V. 67. VI. 24. Harpocrat. in ἱερὰ ὁδός.

Ἐμπιπράμενοι, Clemens Alex. 6. Strom.

Ἐρίφια, Pollux & Heſych. niſi utrobiqve legendum Περιφίοις pro Ἐριφίοις.

Εὐμενίδες (niſi Εὐνειδῶν apud Schol. Ariſtophanis legendum pro Εὐμενίδων Vide Meurſii Atticas lectiones V. 10.)

Εὐνεῖδαι. Stob.

Ἥρωες, Pollux X. 17. Svid. in ἀνεκάς.

Θράσσαι, ut Meurſius monet legendum apud Heſych. in ἀπέφρενσαν.

Θρᾶτται. (In has ſcripſit Calliſtratus, teſte Athenæo) Plutarch. Pericle. p. 160. Pollux, Heſych. Scholiaſtes Eurip. in Hecubam & Svid. in ὀκρίωπον. Harpocrat. in ἀρμυκορος.

Ἰλιάδες, Heſych. in Ἄθρεια.

Κλεοβουλῖναι Pollux X. ſect. 105. (Confer Menagium de mulieribus Philoſophis. p. 8.) ſive Κλεοβουλίνη, ut Pollux, VII. ſect. 41. Hephæſtion. enchirid.

chirid. Laërtius Lib. I. 89. Hesych. Scholiastes Comici ad aves, Zenobius V. 14. proverb. Athen.

Κεῆσαι, Hesych. in κωνῆσαι.

Λάκωνες, Clem. Alex. 6. Strom. p. 619.

Μαλθακοὶ, Etymol. M. in καβαισ☉, Pollux, Athen. Svid. in κύλλε πήραν, Constantinus Porphyrog. c. 23. de administrando imperio.

Νέμεσις, Pollux, Athen. Stephanus Byz. in ψύρα, Scholiastes Theocriti Idyll. XI. & Comici ad aves. Plutarch. Pericle p. 153.

Νόμοι, Pollux, Hesych. Athen. Svid. in ἀλώπηξ, Schol. Comici ad Eqvites.

Ὀδυσσεὺς, Svid. Athen. Pollux, Hephæstion Enchirid. Priscianus Lib. XVIII. Platonius de differentiis Comœdiar. Schol. Comici ad Plutum.

Πανόπται, Schol. Comici ad Nubes & vespas. Hephæstion, Svid.

Πλῦτοι, Pollux, Athen. Stob.

Πυθαγορίζεσα sive πυθαγορίζοντες vel πυθαγορικοὶ Laërtius VIII. 37. Svid. in Ξενοφάνης.

Πυλαία, Svid. in ἀμύνασθαι & ἔνερον. Hesych. Maximus in Dionysii Areopag. Epist. 8. Schol. Comici ad Pacem. Photius in Lexico MS. apud Clariss. Kusterum ad Svidam in ζωπύρυ.

Πυτίνη, qvam ultimam egit & vicit anno ætatis 97. Olymp. 89. 1. cum ebriositatis convitium cujus ab Aristophane insimulatus fuerat removere à se voluisset. Lucian. in longævis, Svid. in κωδίαν & ἀράχνη. Laudant præterea Athen. Pollux, Clemens 6 Strom. Plutarch. in Antiphonte & lib. 2. sympos. c. 1. p. 634. Schol Comici ad Eqvites & Pacem, Sophoclis in Ajace. Svid. in δεσμώτης.

Σάτυροι, Scholiastes Aristoph. argumento eqvitum, unde constat actam hanc fabulam Olymp. 88. 4.

Σέριφοι, sive rectius Σερίφιοι. Svid. Hesych. Pollux, Stephanus Byz. Hephæstion, Schol. Comici ad Vespas.

Ταραντῖνοι Laërtius VIII 37. Svid. in Ξενοφάνης.

Τροφώνιος, Harpocrat. Pollux, Hephæstion, Athen. Svidas in αἱρεῖσθαι.

Χειμαζόμενοι, Scholiastes Aristoph. in argumento Acharnensium, unde patet hanc fabulam actam Olymp. 86. 1.

Χείρονες. Schol. Luciani T. 1. p. 19. Zenobius 2. 66. proverb. & 5. 81. Svid. in πανδελέτιος & alibi, Laërt. I. 62. Athen. Pollux, Plutarch. Pericle. Hephæstion. Schol. Comici ad nubes & Vespas. Schol. Thucydidis lib. VIII.

ψευ-

ψευδυποβολιμαῖ☉. Laërt. III. 28. Sed videtur esse Cratini junioris cui ὑποβολιμαῖον tribuit Po[llu]x.

Ψηφίσματα. Harpocrat. in ἀρκτεῦσαι nisi pro Cratino ibi legendum Craterus. Vide Maussaci notas,

Ὧραι. Hesych. Harpocrat. Hephæstion, Pollux, Athen. Scholiastes Luciani T. 1. p. 4. & Comici ad Aves. Svidas tum alibi tum in παιδικά, ubi male, Κρατῖν☉ ἢ ὁρᾶς pro ἐν ὥραις, notante doctissimo Kustero.

Incertum est hujusne Cratini scriptis annumeranda & inter Comœdias referenda sit Θετταλῶν πολιτεία laudata ab Athenæo. Sane facit hoc Hertelius, apud qvem uti apud Grotium qvoqve Cratini fragmenta ubi lubebit videbis. Vixit annos XCVII. teste Luciano in Μακροβίοις. Laudatur & à Svida in Λέρνη & ὄνυ πλόκας. Vide & Zenobium in proverbio ἔπεσι δειλότερ☉, & Horatium Lib. I. Epist. 19. Tzetzen Chil. XI. hist. 375. In Cratinum scripserat olim commentaria Lycophron Poeta & Grammaticus. Et Galenus testatus est se composuisse libros tres τῶν παρὰ Κρατίνῳ πολιτικῶν ὀνομάτων. Perstringit Cratinum Aristophanes in Eqvitibus. Vide Svidam in ἀφέλεια.

CRATINUS *JUNIOR* itidem Comicus fuit, cujus Comœdiæ à Meursio in Bibl. Attica observatæ hæ sunt:

Γίγαντες, Athen. Hesych.

Θηραμένης, Athen.

Ὀμφάλη, Pollux, Athen.

Τιτᾶνες, Athen.

Ὑποβολιμαῖ☉, Pollux. VII. 33. ψευδυποβολιμαῖ☉ Laërtio III. 28.

Χείρων. Athen. Hesych. in αὐτόφυτοι, Sholiastes Sophoclis ad Oedip. Colon. Zenobius V. 9. proverb.

CRITONIS Comici Μεσσηνία à Polluce, Φιλοπράγμων ab Athenæo allegatur. Αἰτωλοί ab eodem Polluce IX. sect. 15.

CROBYLUS. Vide infra in *Hegesippo*.

DAMOXENUS Atheniensis, Comicus, ex cujus συντρόφοις locum prolixum affert Athenæus Lib. III. qvem latine reddit Grotius in Excerptis Comicorum pag. 698. Ab eodem Athenæo Lib. XI. laudatur etiam ejusdem Damoxeni αὑτὸν πενθῶν.

DEMETRIUS antiqvæ Comœdiæ Poëta inter viginti alios Demetrios à Laërtio nominatur Lib. V. sect. 85. Ejus Ἀρεοπαγίτην laudat Athenæus. Σικελίαν Ælianus Lib. XII. de animal. c. 10. præter eundem Athenæum & Etymologicum magnum in Ἔμμηροι, Hesych. in ἐμπήρους ut ex vitioso

 tioso

tioso codice ibi descripsit, qvod rectius ipse suo loco scri
de Rich. Bentleji Epist. ad Millium p. 38.

DEMONAX Comicus, cujus hoc est apud St
leg. edit. Grotii:

Θνητοὶ γεγῶτες μὴ φρονεῖθ' ὑπὲρ θεούς,
Supra Deos ne sapite, mortales sati.

DEXIPPI Comici Θησαυρὸς allegatur à Svida i

DIDYMI Grammatici Alexandrini λέξεις κ
Hesychio itidem Alexandrino in procemio lexici, not
in indice scriptorum ab Hesychio allegatorum. Se
bus singulari opere egit Didymus, ut supra in notitia T
vi, de Comicis vero Theon. Ita intelligenda Hesyc
utrisqve (Comicis & Tragicis) uterqve, sed de alterutr
Οἱ δὲ τὰς Κωμικὰς λέξεις ἰδίᾳ συντεθείκασι, καὶ τὰς Τρα
δυμος καὶ ἕτεροι τοιοῦτοι.

DINOLOCHUS Comicus. Vide qvæ supr
rum, in *Demologo*.

DIOCLES Atheniensis, vel ut alii, Phlias
teris Comœdiæ, Sannyrionis & Philyllii æqvalis fuit
morata veteribus hæc sunt:

Βάκχαι, Athen. Svid. Pollux X. sect. 78.
Θάλαττα (meretricis hoc nomen) Athen. Svid.
Κύκλωπες. Vide supra, in Callia.
Μέλιτται, Athen. Pollux, Hesych, Svid.
Ὄνειροι, Svid.
Ὀρέστης, Svid.

Is ipse fortassis est Diocles, de qvo idem S
ὀξύβαφον, qvod primus invenerit instrumenta lignea

DIODORUS SINOPENSIS, Comicus, cuj
& Svidam memorantur:

Αὐλητρίς,
Ἐπίκληρος,
Πανηγυρισταί.

DIONYSIUS Senior, Siciliæ Tyrannus C
Svida traditur.

DIONYSIUS Sinopensis Comicus qvem
centesimam vixisse verisimile est, laudatur ab Athe
Ὁμωνύμοις & Σωζούσῃ. His adde Ταξιάρχας è Svida in

DIOXIPPUS Atheniensis, Comicus, cujus Dramata apud Athenæum & Svidam memorata.

Ἀντιπορνοβοσκὸς,
Διαδικαζόμενοι,
Ἱστοριογράφος (confer Vossium de Historicis p. 359.)
Φιλάργυρος.

DIPHILUS teste Strabone Libro XII. p. 546. Sinopensis, novæ Comœdiæ Poëta, auctor dramatum C. γνωμικώτατος * χαρίεις & κωμικώτατος judicio Clementis Alexandrini, etsi frigiditatem ejus perstrinxit jam olim Gnathæna. Cœnanti enim apud se & frigidam laudanti *non mirum*, inqvit, *ego enim aqvam frigefacio injectis in lacum tuarum Comœdiarum Prologis*, ut refert Athenæus Lib. XIII. Laudantur Diphilus à Clemente Alex. Auctore Scholior. ad Iliad. ί. v. 122. Nomina Dramatum Diphili qvæ apud veteres memorantur, hæc fere sunt:

Ἄγνοια, Athen.
Ἀδελφοὶ, Athen. Pollux. Stob.
Αἱρεσιτεύχης, vel Αἱρεσιτειχεὺς ἢ Εὐνοῦχος, Athen.
Ἀμαστρὶς,
Ἀνασωζόμενοι, Athen.
Ἄπληστος, Athen.
Ἀποβάτης, Harpocrat.
Ἀπολείπουσα, Athen. Poll.
Βαλανεῖον, Athen.
Βοιώτιος, Athen.
Γάμοι, Athen.
Διαμαρτάνουσα, Athen.
Ἑκάτη, Athen. Pollux.
Ἐλευηφοροῦντες (Hertelius e corrupto Athenæi VI. p. 223. codice Ἐλαιωνηφοροῦντες.
Ἐμπόριον, sive ut Casaubono scribendum videbatur, Ἔμπορος. Athen.
Ἔμπορος, Athen. & Harpocrat. apud qvem male in ναύκληρος scriptum erat ἐν πόῤῥω pro ἐμπόρῳ.
Ἐναγίζοντες, Athen. Schol. Aristoph. ad Eqvites. v. 1008.
Ἐπιδικαζόμενος, Pollux.
Ἐπίκληρος, Pollux.
Εὐνοῦχος ἢ Στρατιώτης. Athen.
Ζωγράφος. Athen. Stob.
Ἡμέραι, Zenobius IV. 18.
Ἡρακλῆς, Athen.
Ἥρως, Athen.
Θησαυρὸς, Stob.
Θησεὺς, Athen. Δίφιλος ὁ τὴν Θησηΐδα ποιήσας laudatur à Scholiaste Pindari ad Olymp. ί. p. 127.
Κιθαρῳδὸς, Pollux.
Κληρούμενοι (qvam Comœdiam imitatum se testatur Plautus in Casina.)

* Apud Clementem V. Strom. p. 611. pro γνωμικώτατα Eusebius præparat. Evangel. p. 690. legit γενικώτατον ut referatur ad πατέρα *communem omnium Parentem* DEUM, qvod probatur viro insignis eruditionis Joanni Pottero ad Justinum Martyrem de Monarchia p. 172.

Λήμνιαι, Athen.
Μαινόμενος. Pollux. X. sect. 18.
Μνημάτιον, Athen.
Παιδεραςαὶ, Athen.
Παράσιτος, Athen.
Πελιάδες, Athen.
πιθραύςης vel πιθαύςης Athen.
πολυπράγμων, Athen.
πύῤῥα,
σαπφὼ, Athen.
σικελικὸς Pollux IX. sect. 81.
ςρατιώτης,
συναποθνήσκοντες, (hanc Plautus in *commorientibus* expresserat, & Terentius imitatus est in Adelphis.)
σύντροφοι. Harpocrat.
συνωρὶς, Harpocrat.
Τελεσία,
Τιθραύςης,
Φρέαρ. Stob.

Fragmenta hujus Diphili videas licet apud Hertelium, Grotiumq; Alius Diphilus qvi ante Eupolidem scripsit & integro Dramate perstrinxit Bœdam (Βοιδᾶν) Philosophum teste Scholiaste Aristophanis ad Nubes p. 64. Alius Diphilus Tragœdus qvi Pompejum M. perstrinxit ut dixi in notitia Tragicorum. De eo Lipsius Lib. I. Var. Lect. c. XI. Alius Diphilus cujus Mechanica memorat Vitruvius præf. Lib. VII. Alius Diphilus Crassi scriptor & lector apud Ciceronem 1. de Oratore. Alius Diphilus Laodicensis, qvi scripsit in Nicandri Theriaca teste Athenæo, à qvo etiam allegatur Diphilus Siphnius περὶ τῶν προσφερωμένων τοῖς νοσοῦσι καὶ τοῖς ὑγιαίνουσι Alius deniqve Diphilus sacerdos apud Plutarchum Demetrio p. 893. 911.

ECDORUS Comicus in testimonium citatur à Stobæo in florileg. p. 365. edit. Grotii.

ECPHANTIDES in *Satyris* allegatur ab Athenæo Lib. III. Hic Comicus propter parum luculentum scribendi genus dictus est Καπνίας, teste Hesychio in hac voce. Adde Maussacum ad Harpocrationem p. 402. & Colomesium ad Gyraldum p. 179.

EPHIPPUS, Mediæ Comœdiæ Poëta. Vide qvæ supra in Notitia Tragicorum, & infra in Philippo.

EPICHARMUS veteris Comœdiæ Poëta de qvo vide qvæ in eadem Tragicorum Notitia, Supra cap. XIX.

EPICRATES Ambraciotes mediæ Comœdiæ Poëta cujus laudantur dramata:

Ἀμαζόνες,
Ἀντιλαΐς, Athen. XIII. p. 570. qvod drama antiqvius est omnibus scriptis *Anti* præ se ferentibus, qvæ tam sollicite duobus voluminibus collecta sunt ab Adriano Bailleto.
Δύσπρακτος,

Εμπο-

Ἔμπορος,
Χορός. Vide Svidam atqve Athenæum.

Fragmenta apud Hertelium & Grotium, qvi p. 669. ἐπικράτην fabulæ nomen perperam ponit, cum sit Poëtæ. Locus est apud Athenæum Lib. II. Sed apud Pollucem lib. IV. sect. 121. pro Ἐπικράτης ὁ Κωμῳδιδάσκαλος, viri docti è Falkenburgii Codice legunt Φερεκράτης.

EPIGENES Sicyonius. Vide supra notitiam Tragicorum.

EPILYCUS Comicus cujus Κοραλίσκον laudat Athenæus Lib. IV. atqve ita legit Svidas in Ἐπίλυκος, etsi Lib. XIV. apud Athenæum editur Φωραλίσκος. Idem Svidas in Κράτης Epilycum testatur fuisse Cratetis qvi veteris Comœdiæ Poëta fuit fratrem, ut adeo Epilycus qvoqve antiqvæ Comœdiæ Poëtis sit accensendus. Sed eo in loco Epilycus iste à Svida dicitur Poëta Epicus, forte per lapsum memoriæ vel qvod Heroicum poema etiam Epilycus iste composuit.

EPITHERSES Nicænus Grammaticus scripsit de vocabulis Comicis & Tragicis, ut jam supra notare me memini è Stephano Byz. in Νίκαια. Similiter voces Comicas illustrarunt Galenus, Palamedes, Theon, de qvibus infra. Pro Ἐπιθέρσης male Θέρσις apud Erotian. in ἄμβην.

ERATOSTHENES Cyrenæus scripsit libros περὶ ἀρχαίας Κωμῳδίας, memoratos Athenæo, Scholiaste Aristophanis, Svidæ & Galeno præf. ad glossas Hippocratis: in illis res & verba in antiqvæ Comœdiæ Poëtarum dramatis occurrentia explicavit, ut ex Galeni glossis in Hippocratem notatum Johanni Wowerano Lib. de Polymathia c. 14. Septimum illius operis Librum laudat Harpocration in μεταλλεῖς. Idem opus respicitur à Cicerone Lib. VI. Epist. 1. ad Atticum ubi Eratosthenem laudat, & a Plutarcho p. 785. an seni gerenda Resp.

ERYPHUS Comicus integros versus Antiphanis descripsisse arguitur apud Athenæum. Ejus fabulæ:

Αἴολος,
Μελίβοια,
πελτασής.

Vide Hertelium in sententiis Comicorum, & A. Schottum IV. 9. Observatt. humanarum.

EVAGES Hydreates. Steph. Byz. in ὕδρεια.

EUBULIDES. Vide supra in notitia Tragicorum.

EUBULUS Atheniensis, antiqvæ & mediæ Comœdiæ qvidam veluti terminus ac limes, ut est apud Anonymum Olympiadum descriptorem ad Olympiadem 101. annum 1. Mediæ Comœdiæ poeta dicitur Ammonio

monio in ἔνδον Dramata XXIV. Svidas, Athenæus ei tribuit qvinqvaginta. Utrumqve numerum excedunt nomina fabularum obſervata à Joh. Meurſio in Bibl. Attica:

Ἀγκύλων, Athen.
Ἀγχίσης, Pollux.
Ἀμαλθεία, Athen.
Ἀμφίβολος, Pollux, Athen.
Ἀνασωζόμενοι, Athen.
Ἀντιόπη, Athen.
Ἄσωτοι, Athen.
Αὔγη, Athen.
Βελλεροφόντης, Athen.
Γανυμήδης, Athen.
Γλαῦκος Harpocrat. Pollux.
Δαίδαλος, Athen.
Δάμαλις α΄, β΄, Svid. in ἀσκωλιάζειν.
Δευκαλίων Athen.
Διογένους πρᾶσις, Laërtius VI. 30.
Διόνυσος ἢ Σεμέλη. Clemens Alex. 7. Strom. p. 716. Athen. Svid. Zenobius IV. 66. proverb.
Εὐρώπη, Athen.
Ἠχώ, Athen.
Ἰάλεμος, Athen.
Ἰξίων, Athen.
Ἴων, Athen. Pollux.
Καλαθηφόροι, Ammon. in ἔνδον.
Κάλλαισχρος, Athen.
Καμπυλίων (Svid. in Μάνερως, & ἀνιακάς· Athenæus qvi Lib. XI. teſtatur hanc fabulam, ab aliis tributam Araroti Ariſtophanis F.
Κατακολλώμενος, Athen.
Κέρκωπες, Athen.
Κλεψύδρα, (ſcorti nomen) Athenæus XIII. p. 567.
Κορυδαλὸς Phrynichus in hac voce.
Κυβευταί, Pollux VII. 33. cui loco addendus Rich. Bentlejus Epiſt. ad Millium p. 40. Meminit præterea Heſych. Athen. & appendix proverb. Vaticana 2. 69.
Λάκωνες ἢ Λήδα, Athen.
Λυδία, Athen.
Μήδεια, Athen.
Μυλωθρίς, Athen.
Μυσοί, Athen.
Ναννίον, Athen. XIII. p. 568. ex qvo loco patet à qvibusdam male hoc drama Philippidi tributum fuiſſe.
Ναυσικάα, Athen.
Νεοττὶς ſive *pullaſtra*. Athen.
Ξοῦθος, Schol Euripidis ad Medeam v. 613.
Ὁ δυσεὺς ἢ πανόπται, Athen.
Οἰδίπους, Athen.
Ὀλβία, Athen.
Ὀρθάνης, Athen.
Πάμφιλος, Athen.
Παννυχίς, Athen.
Παρμενίσκος, Pollux.
Πίλος, Athen.
Πορνοβοσκός, Athen.
Προκρίς, Athen.
Προσουσία ἢ Κύκνος, Athen.
Σεμέλη ἢ Διόνυσος, Vide ſupra in Διόνυσος.
Στεφανοπώλιδες, Athen.
Σφιγγοκαρίων, Athen.
Τιτθαί, Athen.

Τιτα-

Τιτᾶνες, Athen. | Χάριτες, Athen.
Τύραννος, Athen. | Χρυσίλλα. Athen.
Φοῖνιξ, Athen. | Ψάλτρια. Athen.

Apud Hertelium & Grotium fragmenta insigniora hujus Eubuli leguntur. Eidem Hertelio p. 537. memoratur Eubuli Δόλων, Μετακολλώμενος, Ὀρτάχη & Τῆθαι. Sed Τῆθαι corruptum ex Τιτθαῖς, Ὀρτάχη ex Ὀρθάνη, Μετακολλώμενος eadem cum κατακολλωμένῳ.

EUDOXUS Siculus. Laërt. VIII. 90. Ejus Ναύκληρος. Poll. VII. sect. 201.

EVETES Comicus memoratur Svidæ in Ἐπίχαρμος.

EUNICUS Comicus cujus Ἄντεια (scorti hoc nomen) ab aliis tributa Philyllio. Vide Athenæum XIII. p. 567. & 586. Supra in ÆNICUS. Eunicus ἐν Ἀντίᾳ allegatur à Polluce X. sect 100.

EUPHORION Calcidensis. Vide qvæ supra in notitia Tragicorum.

EUPHRONIS Comici hæc Dramata laudantur Athenæo, Stobæo & aliis:

Ἀδελφοί, | Θεωροῖς
Αἰσχραί, | Μῦσαι,
Δίδυμοι, | Παραδιδομένη,
Θεῶν Ἐκκλησίαι, | Συνέφηβοι.

Fragmenta vide apud Hertelium, Grotiumqve. Alius Euphron qvi de re rustica scripsit, nisi apud Columellam pro *Euphrone* legendum ex Varrone & Plinio Euphranis.

EUPOLIS Atheniensis, Cratini imitator, Comœdiæ veteris Poëta clarus Olympiad. LXXXVIII. Svida teste docuit fabulas XVII. decies victor. Sed Meursio in Bibliotheca Attica observata dramatum ejus nomina plura qvam viginti:

Αἶγες, Plutarchus IV. 1. sympos. Macrobius VII. 5. Erotianus in τρόμαλον & σελαχίοισι, Priscianus Lib. XVIII. Scholiastes Comici ad Vespas, Hesych. Pollux. Etymol. M. Athen. Svidas in χρή.

Ἁλιεῖς, Pollux X. sect. 98. Sed ibi Codices MSS. pro ἁλιεῦσιν exhibent εἵλωσιν, ut in præclara sua Pollucis editione politissimi vir ingenii Ti. Hemsterhusius annotavit.

Ἀστράτευτοι, ἢ Ἀνδρόγυνοι Svid. in Εὔπολις. Laërtius III. 7. Hephæstion Enchirid. Athen. Scholiastes Comici ad Pacem & aves.

Αὐτόλυκος, α΄, β΄. Pollux, Scholiastes Aristoph. ad nubes. Avtolycus primus habitus prætore Aristione, Olymp. LXXXIX. 4. Vide Athenæum

næum V. p. 216. Autolycus secundus è priore διασκευασμένος. Galen. I. in librum περὶ διαίτης ὑγιεινῆς. T. 5. edit. Basil. p. 38.

Βάπται, Ammonius in ὑπάγειν, Hesych. Harpocrat. Athen. Platonius de different. Com. Scholiastes Juvenal. 2. 92. Hephæstion. Enchirid. Pollux, Priscian. Lib. XVIII. & de metris. Themistius Orat. 7. f. 110.

Δῆμοι, Plutarch. in Camillo & Pericle, p. 153. 165. Pollux Athen. Svid. in ἀργύρειος Aphthonius c. περὶ ἠθοποιΐας, Priscianus Lib. XVIII. Schol. Aristophanis ad Acharnenses, proferens locum qvem emendat Christianus Wasius in senario sive libro erudito de licentia veterum Poëtarum p. 240. Fortasse etiam ex hoc dramate petita sunt qvæ Eupolidis de Pericle affert Diodorus Sic. lib. 12. & respicit Lucianus in Nigrino T. 1. p. 24. Comicum laudans & Cicero 3. de Oratore & in Bruto c. 9. & 15. Male ἐν δόμοις pro δήμοις Ammon. in τύραννος & Stob. serm. 35. Eustathius ad Odyss. ζ. p. 251.

Δραπέται, Etymol. M. in ἀφαδός.

Δυάς, Pollux IX. 4.

Εἵλωτες, Athen. Pollux. Vide & supra in ἁλιεῖς.

Κλωπαὶ, Erotianus in ἡδύσμασι.

Κόλακες Acta est Archonte Alcæo Olymp. LXXXIX. 3. ut testatur Athenæus V. p. 218. (in Hephæstione male igitur Κόρακες) Pollux, Svid. Phrynichus in Ἐνδυμενία. Harpocrat. Laërtius IX. 50. Macrobius VII. 15. Schol. Comici ad Nubes & Pacem. Plutarchus VII. 1. Sympos.

Λάκωνες, Erotianus in μυττωτόν. Respicit Plutarchus in Cimone & Anonymus in argumento in Cimonem Aristidis.

Μαρικᾶς (male Μαρία apud Erotianum in ψάγδας) Aristophanes nubibus, Plutarchus Nicia, p. 525. Ælianus XII. 30. Var. Harpocrat. Stephanus Byz. Hesych. Pollux, Athen. Qvintil. I. 10. Scholiastes Æschyli ad Pers. Sophoclis ad Oedipum Col. & Aristoph. ad Plutum & Nubes.

Νουμηνίαι, Schol. Aristophanis in argumento Acharnens.

Πόλεις, Athen. Harpocrat. Pollux, Stephanus Byz. Schol. Comici ad ranas, Acharnens. Vespas.

Πρόδαμος (hanc inter Eupolidis dramata refert Meursius è Qvintiliani Lib. I. c. 10.

Προσπάλτιοι, Athen. Priscian. Lib. XVIII. Scholiastes Comici ad Nubes, Vespas & aves. Confer Casaubonum ad Athenæi Lib. VII. c. 22.

Πύλαι, Schol. Comici ad aves.

Στεφανοπώλιδες, Athen. Lib. IX. licet eo in loco Eubulum pro Eupolide legit Casaub.

σφίγ-

σφίγγες, Svid. in νεανισκεύεται.

Ταξίαρχαι sive Ταξίαρχοι (Svid. in ὅιος ἀκροᾶται σάλπιγγος) Pollux. Athen. Ammonius in ἀμυγδαλῆ, Scholiastes Aristoph. ad aves.

τὸ Βριγαδίκαι, Ptolemæus Hephæstionis Lib. VI. apud Photium.

Φίλοι, Athen. Pollux, Harpocrat. Ammonius in χιταί, Scholiastes Aristophanis ad Acharnenses. Casaubonus VI. 19. ad Athenæum.

Χρυσογένης vel χρυσογονεῖς, vel χρυσοῦν γένος, α΄, β΄. Harpocrat. Pollux. Etymol. M. Svid. Athen. Hephæstion Enchirid. Priscianus de metris Comicis, Zenobius 2. 19. proverb. & 6. 2.

Fragmenta hujus Eupolidis exstant apud Grotium & Hertelium cui p. 293. memorantur inter alia Eupolidis δημιοπραται eidem προσπαίτειοι dicuntur pro προσπαλτίοις. Galeni libri περὶ τῶν παρ' Ευπόλιδι πολιτικῶν ὀνομάτων perinde ut ipsius dramata Eupolidis interciderunt. De morte Eupolidis utrum ab Alcibiade qvod in Baptis eum perstrinxerat dejectus fuerit in mare, qvod negavit Eratosthenes, vide qvæ viri docti ad Ciceronis Lib. VI. Epist. I. ad Atticum, & Vossius in Arte Historica c. IX. Servum ejus Ephialten cum dramata qvædam Domino suo surripuisset, à cane ipsius correptum & interfectum narrat Ælianus Lib. X. de animalibus c. 41. Alius junior Comicus Eupolis in διασῶντι allegatur â Polluce VII. sect. 168. De hoc fortassis intelligendus Ovidius in Ibin v. 532. & Epigramma lib. 3. Anthologiæ, ubi legas primam ejus connubii noctem eandem novissimam vitæ exstitisse.

EVETES & EVXENIDES Comici antiqvissimi; qvi Athenis docuerunt fabulas eodem tempore qvo in Sicilia Epicharmus. Svid. in Ἐπίχαρμος.

EUSCHEMUS ἐν Ἐμπολῇ. Athen. XIII. p. 571.

EUTHYCLES ἐν Ἀταλάντῃ laudatur à Svida ἕβδομος βοῦς. Scholiastes qvoqve Aristophanis ad aves memorat τὸν τὰς Ἀταλάντας γράψαντα.

GALENUS Medicus πολυμαθέστατος inter alia scripserat librum εἰ χρήσιμον ἀνάγνωσμα τοῖς πεπαιδευμένοις ἡ παλαιὰ κωμῳδία, ut ipse refert ingenii sui monumenta recensens T. 4. p. 368. sive, *num utilis sit Comœdiarum lectio*, ac præterea τῶν ἰδίως κωμικῶν ὀνομάτων παραδείγματα *Exempla vocum proprie Comicarum*. Tum de vocibus politicis Aristophanis Cratini & Eupolidis libros IX.

GERMANICUM Drusi F. Comœdias Græcas reliqvisse testatur Svetonius, in Caji Imperatoris vita c. 3.

GLAUCO Comicus, cujus πρέσβεις memorantur in argumento Vesparum Aristophanis.

HEGEMON Thasius cognomento Φακῆ sive *lenticula* inter veteris Comœdiæ Poëtas â nonnullis habitus est teste Athenæo Lib. I. p. 5. Epicharmi æqvalis fuit, ut idem Athenæus auctor est Lib. XV. c. 16.

HEGESIPPUS mediæ Comœdiæ Poëta, patria Tarentinus & à capillis retortis Κρωβύλε cognomentum teste Svida nactus. Ejus Ἀδελφοὶ & Φιλέταιροι ab Athenæo allegantur. Vide Vossium de Historicis Græcis pag. 372. ubi & de aliis Hegesippis. Laudat præterea Athenæus Crobyli Comici, nescio an ejusdem, Ἀπαγχόμενον, Ἀποδειπνῦσαν, Ἀπολείπουσαν & ψευδυποβολιμαῖον. Allegatur & Crobylus à Svida in ὀψοφαγία & Harpocratione in ὅτι χιλίας.

HENIOCHUS Atheniensis, itidem mediæ Poëta Comœdiæ, laudatus â Stobæo serm. 39. & aliis. Svidas hæc ejus dramata recenset, qvorum nonnulla etiam ab Athenæo allegantur:

Γοργόνες, Athen. Svid.
Δὶς ἐξαπατώμενος, Svid.
Ἐπίκληρος, Svid.
Θωρύκιον, Svid.
Πολύευκτος, Athen. Svid.
Πολυπράγμων, Athen. Svid.
Τροχίλος, Athen. Svid.
Φιλέταιρος. Svid.

Apud eundem Svidam in πολύευκτος male legitur Ἡνίοχον esse drama Polyeucti Comici, cum certissimum sit πολύευκτον esse drama Comici Heniochi. Fuit sane Polieuctus Sycophanta qvidam contra qvem dixit Dinarchus laudatus Svidæ in παλιναίρετος, tum alius hoc nomine homo itidem pessismus, de qvo idem Svidas suo loco.

HEPHÆSTIONIS Grammatici Alexandrini λύσεις Κωμικῶν καὶ Τραγικῶν ἀπορημάτων Svidas memorat.

HERACLIDES Κωμῳδιῶν ποιητὴς cujus versus qvosdam laudat Athenæus Lib. XII. p. 534. Meminit & Zenobius VI. 34. & Eustathius ad Odyss. Δ p. 144.

HERACLITUS qvem ἐν τῷ ξενίζοντι Ἑλένην laudat Athenæus. Lib. X. p. 414. Comicis recte à me annumerabitur, nisi nomen sit corruptum, qvod in antiqvioribus Athenæi editionibus legitur Ἡράγκειτος.

HERMIPPUS veteris Comœdiæ Poëta, * Atheniensis, Myrtili, de qvo infra, frater altero oculo mancus, auctor dramatum qvadraginta, ut Svidas notavit. Ex his allegantur in veterum scriptis:

Ἀθη-

* Aspasiæ impegit dicam violatæ religionis teste Plutarcho, in Pericle p. 169.

Ἀθηνᾶς γοναί, Etymol. M. in ἀργῷος, Svid. in ἀνθέων & ἦ δ' ὅς.

Ἀρτοπωλίδες, Hesych. Pollux, Athen. Svid. in ἀγῆλαι Schol. Euripidis ad Medeam & Aristophanis ad nubes.

Δημόται, Athen. Hesych. Pollux. Svid. in λεπτολογία & ὁ φροντὶς Ἱπποκλείδῃ.

Δίμετροι. Vide infra in Ἴαμβοι.

Εὐρώπη, Svid. in ῥάζειν.

Θεοί, Pollux. Hesych. Stephanus Byz. in Ταίναρος, Athen. Scholiastes Comici ad Vespas & aves.

Θεσμοφόροι Pollux. Lib. X. c. 26. Sed hæc inter fabulas Hermippi Comici male à Meursio refertur, respicit enim Pollux opus Hermippi Smyrnæi in plures libros distributum de legislatoribus.

Ἴαμβοι, (Athenæus Lib. III. & XV.) Δίμετροι (Schol. Aristophanis ad Plutum) Τρίμετροι (id. ad aves.)

Κέρκωπες, Athen. Hesych. Scholiastes Aristoph. ad aves.

Κόθορνοι, Pollux VII. 33.

Μοῖραι Athen. Lib. X. XI. & XV. Pollux. Svid. in ἴακχος. Etiam Hermippus in μύροις laudatur apud Athen. Lib. XI.

Στρατιῶται, Pollux, Hesych. Athen. Schol. Comici ad Pacem. Zenobius 2. 23. proverb.

Τρίμετροι. Vide supra in Ἴαμβοι.

Φορμοφόροι. Pollux, Athen. Hesych. Scholiastes Aristoph. ad aves, Svid. in ἀποδεδημηκότες.

Vide Meursium in Bibl. Attica, & Hertelium atqve Grotium in Comicorum fragmentis. Jo. Spencerum in notis ad Origenem adversus Celsum.

HERODICUS Cratetius Grammaticus non Comœdias qvidem sed Κωμῳδούμενα scripsit, de qvibus dixi in Notitia Tragicorum ubi de Asclepiade.

HIPPARCHUS Veteris Comœdiæ Poëta, cujus ἀνασωζομένους & Θαΐδα allegat Athenæus, Ζωγράφον Stobæus: nescio an idem fuerit cujus Αἰγυπτία ἰλιὰς laudatur ab eodem Athenæo Lib. III. Svidas ait dramata ejus fuisse περὶ γάμων.

HIPPOSTHENES in Hippothoonte allegatur à Stobæo serm. 22.

HIPPOTHOON Comicus aliqvoties laudatur à Stobæo. Alius Hippothoon qvi in Attica regnavit, unde Eleusinam ἄστυρον Ἱπποθόωντος vocavit Nicander. Vide Scaligerum ad Chronica Eusebii p. 21. editionis secundæ.

HOMERUS cognomento Sellus, Grammaticus, scripsit Svida teste

berrimus CIX. vel CVIII. vel ut Apollodorus in Chronicis, CV. dramatum auctor, octiesqve victor, Philemone & aliis deterioribus Poëtis illi sæpius prælatis. Vide Svidam & Gellium Lib. XVII. c. 4. Natus est Olympiade CIX. anno 3. mortuus sive in Piræeo portu submersus, sive alio fato exstinctus (vide Vossium c. IX. artis Histor. p. 52) Olympiade CXXII. 4 ætatis LII. Confer prolegomena Græca ad Aristoph. & inscriptionem veterem apud Gruterum p. 1027. num. 2. & Oiselium ad Gellii XVII. 21. Theophrasti optimi Magistri & virtutum vitiorumqve notatoris acutissimi disertissimiqve discipulus, teste Pamphila apud Laërtium V. 36. Ingenio Comico & describendis hominum moribus excelluit, ita ut Aristophani à Plutarcho & toti priscæ Comœdiæ â Dione Chrysost. XVIII. p. 255. præferatur. Et Menander Byzantius apud Scholiasten Hermogenis pag. 38. dubium esse ait utrum vita Menandrum, an Menander vitam expresserit ac depinxerit. *Ὦ Μένανδρε καὶ βίε, πότερος ἄρ' ὑμῶν πότερον ἐμιμήσατο;* Apud Abulpharagium qvoqve pag. 22. Menandri nomen reponendum, ubi Mayander Comœdiæ inventor celebratur. Præterea elogia Menandri apud Ovidium 1. Amor. XV. 17. Phædrum * V. 1. Manilium V. 469. seq. Propertium Lib. III. XX. 28. Alciphronem Epist. ult. aliosqve qvam plurimos. E recentioribus Sam. Petitum ad leges Atticas p. 313. Jac. Gronovium T. 2. Antiqv. Gr. tabula 98. (ubi Menandri Icon Vetus è Fulvii Ursini elogiis p. 33. & sex in Menandrum disticha, qvæ creduntur esse Æliani) & Vavassorem p. 88. seq. de ludicra dictione, qvi cum Josepho Scaligero præterea contendit Menandrum à Phry-

de p. 211. 6) Menander è ducibus Mithridatis. Plutarch. in Lucullo p. 502. 7) Menander δρυμός, Diogenis Cynici discipulus. Laërt. VI. 84. 8) Menander Heracleotes qvi de re rustica scripsit teste Varrone & Plinio. 9) Menander Prienæus, qvi itidem de re rustica commentatus est. Varro, Plin. Columella. 10) Menander Medious nescio an ab alterutro duorum præcedentium diversus. Svid. in λεχίδης. *Scripsit βιόχρηστα, Plinio laudata. Vide Reines. p. 127. Var. Lect. 11) Menander Byzantius Poëta cujus memini è Scholiis Græcis ad Hermogenem p. 38. Idem forte qvi Erathostenis discipulus fuit. 12) Menander Ephesius. de qvo Vossius in Hist. Græcis p. 386. 13) Menander Pergamenus, de qvo idem Vossius è Tatiano & Clemente. 14) Arrius Menander JCtus sub Alex. Severo, de qvo dixi in Bibl. latina 15) Cn. Publicius Menander de qvo Cic. pro Balbo c. 11. 16) Menander Strategus Nysæorum in nummo Valeriani apud Seguinum p. 94. 17) Menander Corinthius de qvo Liban. T. 2. p. 211. 18) Menander Rhetor de qvo infra lib. IV. 19) Menander Protector de qvo infra lib. V. inter Hist. Byzantinæ Scriptores. 20) Menander Medicus in Veteri inscript. apud Gruterum p. 634. 7.

* Menandri luxum in vestibus præter Phædrum perstrinxit etiam Tertullianus c. 4. de pallio: *prorsus si qvis Menandrico fluxu delicatam vestem humi protrahat.* Hanc enim lectionem Codicis MSti & antiqvarum Tertulliani editionum è Phædro asserit Salmasius, cum Cerda & alii, rectius fortassis, malint *Mæandrico.*

Phrynicho & Thoma Magistro temere postulatum fuisse neglecti Atticismi. Nihil vero notius, qvam Terentium Principem latinæ Comœdiæ, Menandri imitatione ita fuisse delectatum, ut *Dimidiatus Menander* à Julio Cæsare diceretur, teste Donato in Terentii vita. Sic Menander qvoqve strenue usus fuit Poëtarum qvi ante ipsum scripserant laboribus, ut ostendit olim Aristophanes Grammaticus in παραλλήλοις Menandri eorumqve qvos imitatus est ἐκλογαῖς, & Latinus in sex libris περὶ τῶν οὐκ ἰδίων Μενάνδρου, tum Cæcilius, qvos laudat Porphyrius apud Eusebium X. 3. præparat. Pro Latino Cratinum nescio an ex meliori codice legit Gyraldus. De collatione sententiarum Philistionis ac Menandri dixi infra in Philistione. Fragmenta Menandri & sententias collegerunt Henricus Stephanus, Gvil. Morellus, Hertelius præcipue & Hugo Grotius. Diligentiorem etiam συναγωγὴν exspectamus à V. C. Joanne Clerico, cujus edendæ spem fecit T. IX. Bibl. selectæ p. 185. Adriani Barlandi scholia in Menandri carmina sive dicta memorat Valerius Andreas Bibl. Belg. p. 105. Pleraqve etiam Monosticha qvæ apud Grotium sine nomine leguntur, ad Menandrum referenda esse intellexi ex collectione sententiarum Menandri Alphabetica qvam manu exaratam evolvi in Bibliotheca Gudiana. Menandri Comœdiæ XXIV. explicatæ à *Mich. Psello* memorantur in Antonii Verderii supplemento Bibl. Gesnerianæ è Bibliothecis CPolitanis. *O thesauros*, exclamat Allatius hoc referens p. 69. libri de Psellis. Sed nemo hactenus thesauros illos protulit in lucem. Ac Menandri aliorumqve Poëtarum Græcorum poëmata bene multa à Græcis Imperatoribus ob amores & neqvitias combusta interiisse scribit. Verba Alcyonii hæc sunt p. 69. editionis Lipsiensis, qvam nuper curavit Nobilissimus D. Jo. Burchardus Menckenius: *Audiebam etiam puer ex Demetrio Chalcondyla Græcarum rerum peritissimo, sacerdotes Græcos tanta floruisse auctoritate apud Cæsares Byzantinos, ut integra (illorum gratia) complura de veteribus Græcis poëmata combusserint, inprimisqve ea ubi amores, turpes lusus & neqvitia amantium continebantur, atqve ita* Menandri, *Diphili, Apollodori, Philemonis, Alexis fabellas & Sapphus, Erinnæ, Anacreontis, Mimnermi, Bionis, Alcmanis, Alcæi carmina intercidisse, tum pro his substituta Nazianzeni poëmata* &c. Petrus Alcyonius lib. 1. de exsilio. Reliqvum est ut nomina dramatum Menandri qvæ in veterum libris restant & magnam partem ab Hertelio Grotioqve tum à Kœnigio in Bibl. & præcipue à Meursio in Bibliotheca Attica sunt observata, subjungam.

Ἄγροικος ἢ ὑποβολιμαῖος. Svid. in πέμπειν.

Ἀδελφοὶ, qvam fabulam in *Adelphis* suis expressit Terentius, notante Donato. Allegant Athenæus, Stobæus, Svid. in κοινὰ τὰ τῶν φίλων,

Ammon. in διφθέραι. Justinus Martyr de Monarchia pag. 109.
Ἁλιεὺς sive ἁλιεῖς. Athen. Pollux, Stob. Svid. Justinus Martyr. p. 108.
Ἀνατιθεμένη ἢ Μεσσηνία. Harpocr. Poll. Svid. in ἀράβιος ἄγγελος. Apostolius in ἀληθεστέρα τῶν ἐπὶ Σάγρα & Ἀράβιος ἄγγελος.
Ἀνδρία, Stob. Terentius *Andriâ*. Cic. de optimo genere Orat. Svid. in νεοττίον.
Ἀνδρόγυνος ἢ Κρής. Athen. Stob. Svid. Apostol. XI. 75. proverb.
Ἀνεψιοί. Athen. Stob.
Ἀντιόπη. Stob.
Ἀξιάγναθος Menandri apud Athenæum, incertum sitne dramatis an personæ in dramate nomen. Vide Casaubonum lib. 6. c. 11.
Ἀπαγγελλόμενος. Vide infra Ἐπαγγελλόμενος.
Ἀρρηφόρος ἢ Αὐλητρίς. Athen. Poll. Stob. Svid. Zenobius VI. 5. proverb.
Ἀσπίς. Poll. Stob. Harpocration, Erotianus in ἔμυζεν, Schol. Aristoph. in Acharnenses, Stephanus in Ἰβηρίαι. Constantinus Porphyrog. c. 23. de administr. Imperii.
Αὐλητρίς Vide in Ἀρρηφόρος. Stephanus Byz. fragmento de Dodone. Svid. in Δωδωναῖον. Justinus Martyr de Monarchia pag. 109. laudat Menandrum ἐν αὐλητρίσι.
Αὑτὸν πενθῶν. Harpocr. Stob.
Ἀφροδίσιοι. Stob. ac Svid. in ἀλήθεια, & ἀναθέσθαι.
Βοιωτίας, Stob. Erotianus in ἡμιεκτέα.
Γεωργός. Stob. Etymol. M. in βουβών. Scholiast. Aristophanis in Plut. Stob.
Γλυκέρα. Priscianus Lib. XVIII. p. 1192.
Δαιταλεῖς. Svid. in ἀπέδραν.
Δακτύλιος. Athen. Harpocr. Svid. Ammonius in παιδίσκη. Hanc Menandri fabulam Casaubono judice videtur transtulisse *Plautus*, cujus *Condalium* laudant veteres, Varro & alii.
Δάρδανος. Erotianus in Ἡδύσμασι, Schol. Aristoph. in aves, Priscianus Lib. VI. p. 702. Theon progymnasm. p. 48.
Δεισιδαίμων [ex Antiphanis Οἰωνιστῇ teste Porphyrio apud Euseb.] Clemens Alex. 7. Strom. p. 712. Theodorit. 6. Therapeut. p. 88. Stob.
Δημιουργός. Athen. Poll.
Δίδυμαι Athen. Harpocr. Laërtius VI. 93.
Δις ἐξαπατῶν. Svid. in ζάκορος. Fulgentius 3. Mytholog. c. 1.
Δίφιλος. Justinus Martyr de Monarchia p. 108. nisi locus corruptus, nam eosdem versus Comico Diphilo tribuere videtur Clemens Alex. V. Strom. p. 611. & ex Clemente Eusebius, apud qvos ambos esset legendum

dum ὁ Κωμικὸς Διφίλῳ, qvod mihi durum videtur, licet fateor dramata qvæ apud Justinum seqvuntur Menandri esse non Diphili.

Δύσκολος. Athen. Stob. Harpocr. Julianus in Misopogone Svid. in πανικῷ δείματι. Ammonius in εὑρεῖν & εὐθύς. Porphyrius 2. περὶ ἀποχῆς. Scholiastes Aristoph. in Acharnenses.

Ἑαυτοντιμορούμενος. Galen. T. 5. Basil. pag. 592. Athen. Stob. Et Terentii Heavtontimorumenos è Menandro expressa est notante Eugraphio.

Ἐγχειρίδιον. Athen. Stob. Scholiastes Aristoph. in Vespas, Svid. in Κωρυκαῖος, Zenobius VI. 28. & IV. 75. proverb.

Ἔλεγχος. Aphthonius progymnasm. περὶ ἠθοποιίας.

Ἐμπιμπραμένη. Athen. Stob.

Ἐπαγγελλόμενος. Stob. serm. 35. & 49. Svid. in εἰς τὸ δέον ubi scribitur ἀπαγγελλόμενος.

Ἐπίκληρος, ά, β΄. Athen. Stob. Harpocrat. & forte apud Svid. & Zenob. in Θρᾶκες ὅρκια οὐκ ἐπίστανται. Qvintilian. Lib. X. c. I. Χρήστης ἐπίκληρος Menandri allegatur à Theone in progymnasm. p. 49. nec satis bene ut existimo Vir summus Joach. Camerarius legit ἐν Χρηστῇ & transfert *in præclarâ*, pro ἐν Χρήστῃ *in fœneratore.*

Ἐπιτρέποντες s. ἐπιτρέπων s. ἐπιτροπεὺς s. ἐπιτρέπουσα, Qvintilian. Lib. X. c. I. Alciphron Epist. ult. Athenæus, Stob. Harpocr. Schol. Aristoph. in Acharnenses, Erotianus in ἐχῖνον, Svid. in μαγειρεύω, Priscianus Lib. XVIII. p. 1168. Sidonius Apollinar. IV. 12. adde Casaubonum III. 31. ad Athenæum.

Εὐνοῦχος s. Εὐνοῦχοι. Stob. Poll. Terentius Evnucho. Zenobius & Lucillus Tarrhæus in στυπωμώτερος σκάφης.

Ἐφέσιος s. Ἐφέσιοι. Athen. Harpocr. Zenob. VI. 9.

Ἡνίοχος. Stob. Harpocr. Ammonius in ἁρπαγὴ & χειμάζει Justinus Martyr de Monarchia p. 107.

Ἥρως s. Ἥρωες. Athen. Stob. Ammonius in ἴσθι. Svid. in ἀναλυθῆναι.

Θαΐς. Propert. Lib. 2. V. 3. & Lib. 4. V. 53. Alciphron. Epist. ult. Athenæus, Harpocr. Plutarchus de audiendis Poëtis p. 19. Svid. in Κιγκλίς, Ælianus XII. 10. de animal. Martialis Apophoret. 185. Sam. Petitus III. 3. Misc.

Θεοφορουμένη. Stob. Athen.

Θετταλή s. Θετταλική, s. Θετταλοί. Stob. Poll. Stephanus Byz. in Θεσσαλία, Plin. XXX. I.

Θησαυρός. Stob. Terentius Evnucho. Svid in κάνθαρος.

Θρασυλέων. Alciphron. Athen. Stob. Harpocr. Respicit fortassis Julianus

nus in Misopogone: *ἐνόμισας ἂν Σμικρί τῳ ὁρᾷν, ἢ Θρασυλέοντα δύσκολον πρεσβύτην, ἢ στρατιώτην ἀνόητον.* Apud latinos eodem titulo fabulam docuerat *Turpilius* [teste Nonio] interpres ut videtur Menandreæ. Casaub. p. 435. ad Athenæum.

Θρασωνίδε τὸ μισ@. Libanius protheoriâ declamat. 31. T. 1. p. 701.

Ἱερεία. Zenob. V. 39. proverb. Justinus Martyr de Monarch. p. 107.

Ἴμβριοι. Stob. serm. 3.

Ἱπποκόμ@. Laert. VI. 83.

Κανηφόρος. Stob. Harpocr. Apostolius I. 92. proverb. Svid. in *ἀντάλλαγον*.

Καρίνη. Athen. Stob. Svid. in *ἀλέσιον*.

Καρχηδόνι@. s. Καρχηδόνιοι. Athen. Stob. Scholiastes Aristoph. ad Vespas. Pollux X. sect. 73.

Καταψευδόμεν@. Stob. Svid. in *τὸν ἀφ' ἱερᾶς γραμμῆς* & Steph. Byz. in *Μυλασα*.

Κεκρύφαλος Athen. Stob. Svidas in *ἀβυρτάκη*.

Κιθαριστής. Athen. Stob. p. 16. Eclog. & serm. 9. 93. 96.

Κνιδία. Stobæus serm. 84.

Κόλαξ s. Κολακεία. Athen. Stob. Terentius Eunucho, & ad prologum Donatus atqve Eugraphius, è qvibus disces Plautum qvoqve & Nævium id Menandri drama fuisse imitatos.

Κόλωνος. Athen. Lib. VII. nisi pro *Κόλωνι* legendum *Κόλακι*

Κωναζόμεναι. Stobæus serm. 106.

Κυβερνῆται. Stob. serm. 22. Priscianus Lib. XVIII. p. 1183.

Λευκαδία. Stob. Harpocr. Schol. Aristoph. in Acharnenses. Etymolog. & Svid. in *ζάκορ@*. Zenobius VI. 13. proverb. Hesychius in *λευκάδες*, ubi male legitur *Μένανδρος ἐν Λευκάσσιν*.

Λοκροί. Zenobius VI. 27. proverb. & Qvintil. X. 1. ubi male *Locbos* editum pro *Locros*.

Μέθη. Athen. Svid. in *ἄλλο*.

Μιλαγκώμιος. Stob.

Μισογυνία. Poll. Ælianus XIII. 4. animal. Svid. in *ἴσα* & *ψύλλα*, Demetrius *περὶ ἑρμηνείας*. §. 154. Vide & supra in *ἀνατιθεμένη*.

Μηναγύρτης s. Μητραγύρτης Stob. *Μηναγύρτης* Svida teste fuit Rheæ sacerdos qvi singulis mensibus stipem colligebat: at *Μητραγύρτης* qvi mulieres initiabat matri Deûm.

Μισογύνης. Phrynichus in *γῦρος*, qvo judice princeps hæc fuit Menandri Comœdiarum. Harpocr. Stob. Poll. Athen. Strabo Lib. VII. p. 296. seq. Priscian. Lib. XVIII. p. 1192. 1193. 1213. Ex eadem Comœdia de-

depromti versus Menandri, qvos profert Lucianus in amoribus T. I. pag. 903. seq.

Μισέμενος. Alciphron, Poll. Schol. Aristophanis ad Vespas. Justinus Martyr de Monarchia Dei p. 107.

Νᾶννοι, vel potius Νάννιον Meurs. Lib. I. c. 17. Attic. Lect. Stobæus serm. XI.

Ναύκληρος s. Ναύκληροι. Athen. Stob. Macrobius V. 21. Schol. Sophoclis ad Oedipum Coloneum.

Νομοθέται s. Νομοθέτης. Athen. Stob. Qvintilianus X. I. Ammon. in λύχνος.

Ξενολόγος s. Ξενολογία. Stob. Theon progymnasm. p. 48.

Ὀλυνθία. Stob. Poll. Svid. in φέρειν, Zenob. VI. 51. proverb.

Ὁμοπάτριοι. Stob. & Svid. in ἀλφάνει.

Ὀργή. Athen. Stob. Hesych. Poll. Prima hæc fuit Menandri qvam docuit Comœdia, certe prima earum qvibus vicit. Eusebius Chron. Μένανδρος ὁ Κωμικὸς πρῶτον δρᾶμα διδάξας Ὀργὴν ἐνίκα. Syncell. pag. 275.

Παιδίον. Athen. Stob. Poll. Svid. in ἀλεξιφάρμακα, & ἀπόστα. Aliis πεδίον, vitiosè.

Παλλακή. Athen. Stob.

Παννυχίδες. Ælian. VII. 19. animal.

Παρακαταθήκη. Athen. Stob. Poll. Harpocr. Ammonius in θύρα, Hesych. in ὄφεις, Justinus de Monarch. p. 107.

Πέμπτος, Ammon in Δικαστής.

Περινθία. Athen. Stobæus Poll. Harpocr. Terentius Andria. Svid. & Schol. Hermogenis.

Πιμπραμένη. Athen. Vide supra Ἐμπιμπραμένη.

Πλόκιον. Stob. Ælian. XII. 10. animal. Zenob. VI. 8. proverb. Gellius II. 23. & III. 16. Hanc Comœdiam in sua Plocio expresserat latinus Comicus Cæcilius, sed parum feliciter, ut Gellio observatum.

Πωλέμων. Philostr. Epist. 26. [Meursii edit. 13.]

Προεγκαλῶν. Stob.

Πωλούμενοι. Athen. Harpocr. Clemens Alex. 6. Strom. p. 622. Stob.

Ῥαπιζομένη Alciphron, Stob. Clemens Alex. Lib. I. pædagog. c. 4. Svid. Pollux VII. sect. 51.

Σαμία Phrynichus in λίβανος.

Σικυώνιος. Alciphron Epist. ult. Stob. Harpocr. Svid.

Στρατιῶται Stob.

Συναριστῶσαι. Athen. Stob. Poll. Svid. Plin. XXIII. 9. Etiam apud Svid. in ὦ με-

ὦ μελσὲ pro Μένανδρος συνερώσῃ Meursius legit συναριστώσῃ. Cæcilius fortasse latinus Comicus Synaristusas suas qvarum Gellius XV. 15. meminit, è Menandro fuerat mutuatus. Sed & Crates Comicus Græcum drama hoc titulo ediderat, ut supra dixi.

Συνέριθοι, Schol. Aristoph. ad Aves.

Συνέφηβοι. Cic. de optimo gen. Oratorum & Zenob. V. 60. proverb.

Τίτθη. Svid. in αἰτήσασθαι.

Τρέχοντες Athen. Vide Ἐπιτρέποντες.

Τροφώνιος. Athen. Harpocr. Stob.

Ὑδρία. Athen. Stob. Hesych. Svid. Athen.

Ὑμνίς. Athen. Stob. Hesych. Harpocr. Svid. Ammonius in αἰτῶ.

Ὑποβολιμαῖος, s. Ὑποβολιμαῖοι. Athen. Stob. p. 12. Eclog. & serm. 11. & 89. Qvintil. Lib. I. c. 10. & Lib. X. c. 1. Ammonius in λέμβοι. Vide & supra in Ἄγροικος.

Φανός. Athen. aliis Φανίας.

Φάννιον. (Scorti nomen] Athen. XIII. p. 567. [2672.

Φάσμα. Athen. Hesych. Terentius Evnucho. Atilius Fortunatianus pag.

Φιλάδελφαι. Athen. Poll. Stob.

Χαλκεῖα. Athen. Harpocr. Stob.

Χαλκίς. Svid. in πέμπτῃ φθίνοντος. Forte eadem cum superiore.

Χαλκηδόνιος. Pollux X. 20. Svid. in λιτυέρσης. Apostol. XII. 7. proverb.

Χήρα. Harpocr. in διαστῆσαι. Svid. in ἀνάδοχον.

Χρηστὴς ἐπίκληρος Vide supra Ἐπίκληρος.

Ψευδηρακλῆς. Svid. in ἄβρα & Καρκίνου ποιήματα. Stob. Athen. Harpocr. Ammonius in ἦς καὶ ἦσθα, & Plutarchus Lib. de discernendo amicum ab adulatore.

Ψοφοδεής. Harpocr. Svid. ὄνος λύρας: Confer Meursium Attic. Lect. Lib II. cap 6.

Argumenta Comœdiarum Menandri enarravit teste Svida *Homerus* cognomento *Sellus*, Grammaticus. Commentarium in Menandrum, *Soterides* Epidaurius Grammaticus. *Lynceum* Samium libro secundo περὶ Μενάνδρου laudat Athen. VI. pag. 242. Menandri Comœdias in conviviis olim ab Histrionibus non infreqventer actitatas innuit Plutarchus sub init. libri V. sympos. Qvin imo citius vinum qvàm Menandri Comœdias in illis desideratas ait VII. 8. p. 712.

Scripsit & Menander iste præterea Epistolas ad Ptolemæum & alia qvam plurima, sermone prosario si Svidæ credimus. Ἐπιστολὰς πρὸς Πτολεμαῖον τὸν βασιλέα, καὶ λόγους ἑτέρους πλείστους καταλογάδην. At illa qvidem

qvæ

qvæ hodieqve ſub Menandri nomine ad Glyceram legitur Epiſtola, non Menandri eſt, ſed Alciphronis, inter cujus Epiſtolas penultimum locum occupat.

MENECRATES Comicus, cujus apud Svidam memoratur Μανέκτωρ ἢ Ἑρμιονεύς.

MENIPPUS Comicus, cujus Κέρκωπας nominat Svidas. De Menippo Gadarenſi Cynico σπουδογελοίῳ à qvo dictæ Satyræ Menippeæ, tum de aliis Menippis conſulendus Laërtius Lib. VI. & ad eum Ægidii Menagii obſervationes. Menippus Magnes Pancratiaſtes memoratur Artemidoro Lib. IV. c. 44.

METAGENES Athenienſis, Comicus. Dramatum ejus nomina Meurſio obſervata:

Ἀσκητής. Vide infra in Ὅμηρος.
Αὖραι, Svid. Harpocrat. Athen. Scholiaſtes Comici ad aves
Θουριοπέρσαι, Athen. Svid. in Μεταγένης.
Μαμμάκυθος, Athen. Svid.
Ὅμηρος ἢ ἀσκητής. Svid. Scholiaſtes Ariſtoph. ad aves.
Φιλοθύτης Pollux, Athen. Svid.

MNESIMACUS mediæ Comœdiæ Poëta, cujus hæc apud Svidam dramatum nomina ex Athenæo occurrunt:

Βούσιρις,
Ἱπποτρόφος,
Φίλιππος.

Etiam Δύσκολον Mneſemachi laudat idem Athenæus Lib. VIII. Ἀλκμαίωνα Laërtius VIII. 37. Alius Mneſimachus Phaſelites de qvo Voſſius in hiſtoricis Græcis.

MNESITHEUS Athenienſis Medicus περὶ ἐδεστῶν allegatur ab Athenæo Lib. II. III. & VIII. Ejus Epiſtola περὶ κωθωνισμοῦ ſive de potatione, Libro II. Idem ſub initium Libri II. profert eximium locum Mneſithei [incertum an ejuſdem] de uſu vini qvi ex Comœdia repetitus videtur. Unde Mneſitheum Comicis annumeravit Grotius in excerptis p. 903. Cæterum de Mneſitheo Medico, qvi interdum *Mneſtheus*, interdum *Mneſides* ſcribitur vide Reineſium in var. lect. p. 36. ſeq. Harduinum ad Plinium, & Jacobi Oiſelii notas ad Gellium Lib. XIII. c. ult.

MOSCHION. Vide ſupra in notitia Tragicorum, & Jac. Gronovium T. 2. Antiqv. Gr. tabula 73. ubi effigies Moſchionis ſedentis, incertum an Comici, expreſſa ad vetus marmor Fulvii Urſini, qvod ille edidit p. 30. elog.

MULLUS [Μῦλος Diogeniano VI. 40. Zenobio V. 14. proverb.

verb. & Svidæ in Ἐπίχαρμος] Atheniensis, inter primos Comicos refertur à Diomede Lib. III. pag. 486. *Poëtæ primi Comici fuerunt Susarion, Mullus & Magnes. Hi veteris disciplinæ joculatoria qvadam minus scite & venuste pronunciabant.*

MYRTILUS, Hermippi Comici frater, Lysidis F. Comœdiæ veteris Poëta, cujus dramata à Svida memorantur Ἔρωτες & Τιτανοπᾶνες, sive ut Meursius in Bibl. Attica p. 1573. ex Aspasio in IV. 2. Ethic ad Nicomach. legit Τιτανό παιδες. In Scholiis ad Comici aves male editum est Τανοπαση. Laudat eundem Myrtilum Pollux, Phrynichus in καταφαγᾶς, & Svidas in Λήμνιον κακόν.

NAUCRATES. Vide mox in NAUSICRATE.

NAUSICRATIS Comici Ναυκλήρους ac Περσίδα memorat Athenæus & ex hoc Svidas, qvanqvam in codicibus Athenæi Lib. IX. editur: Ναυκράτης ὁ Κωμῳδοποιὸς ἐν περσίδι. Nam ex Svida constat legendum esse Ναυσικράτης.

NICOCHARES Atheniensis, veteris Comœdiæ Poëta, filius Philonidis Comici. Ejus dramata:

Ἀμυμιόνη, Athen. Svid.
Γαλάτεια, Pollux X. 23. [ubi male Nicocharmus pro Nicochare] Schol. Aristophanis ad Plutum, Svid.
Ἡρακλῆς γαμῶν [Pollux VII. 11.] Svid.
Δηλιάς. Aristotel. cap. 2. Poetic.
Ἡρακλῆς χορηγός, Athen. Pollux. Svid.
Κένταυροι, Svid.
Κρῆτες, Pollux. Svid.
Λάκωνες, qvibus cum Aristophone Plutum docente certavit, teste Scholiaste Comici in argumento ad illam fabulam. Allegat Athenæus XV. pag 667.
Λήμνιαι, Athen. Pollux, Etymol. M in κώδιον, Svid.
Πέλοψ, Svid.
Χειρογάστορες. Athen.

NICOLAUS DAMASCENUS. Vide supra in Notitia Tragicorum.

NICOMACHUS Comicis accensetur à Grotio in excerptis p. 883. & fateor qvæ ibi ex Nicomachi Ἐλείθυια ab Athenæo laudata Grotius repetit. Comœdiam potius sapere qvam Tragœdiam: præterea constat Pherecratis Comici fabulas qvasdam Nicomacho tributas fuisse. Svidas

das tamen inter Nicomachi Tragici fabulas Εἱλειθυῖαι refert. Vide qvæ in notitia Tragicorum, & paulo infra in Pherecrate.

NICOPHRON sive NICOPHON, Atheniensis, veteris Comœdiæ Poëta. Ejus dramata:

Ἀφροδίτης γοναὶ, Pollux, Schol. Comici ad aves. Svid.
Ἐξ ἅδου ἀνιὼν, Svid.
Πάνδωρα, Pollux Athen. Svid.
Σειρῆνες, Athen. Svid.
Χειρογάστορες. ita enim legendum apud Svidam pro ἐγχειρογάστορες, ut ex Polluce, Athenæo & Scholiaste Aristophanis observat Meursius in Bibl. Attica. Ab eodem Scholiaste Aristophanis allegatur Nicophontis Ἄδωνις.

NICOSTRATUS filius Aristophanis idemqve histrio eximius, & mediæ Comœdiæ Poëta teste Athenæo XIII. p. 587. Allegatur à Clemente I. Strom. p. 209. & fortasse idem est qvi dictus est *Clytæmnestra*, de qvo Laërtius in Polemone IV. 17. Vide & Menagium ad Laërtii II. 59. ubi mentio Nicostrati alterius qvi *Theseidem* composuit & Xenophontis cujusdam frater fuit. E prioris Nicostrati dramatibus sunt:

Ἄβρα,
Ἀντερῶσα,
Διάβολος,
Ἑκάτη,
Ἡσίοδος,
Κλίνη,
Μάγειρος,
Οἰνοπίων (Svid. in Ἀμφίας) Vide infra in Philetæro.
Ὄτις,
Πάνδαρος ἢ Ἄγυλλος [hanc alii Philetæro Comico tribuerunt.]
Πάνδροσος. Athen. XIII. p. 587.
Πλοῦτος.
Σύρος ἀπελαυνόμενος,
Τοκιστής.
ψευδοστιγματίας. Vide Svidam & Athenæum.

OPHELIONIS Comici dramata apud Athenæum & Svidam hæc sunt:

Δευκαλίων,
Καλλαίσχρος,
Κένταυρος,
Μονότροποι,
Μοῦσαι,
Σάτυροι.

Alius Ophelion Medicus apud Plinium in Hist. Nat.

PALAMEDEM Eleatem Grammaticum de vocibus Comicis & Tragicis ex Svida jam notavi supra in Tragicorum notitia. Sed & Etymologico Magno in ἁρμάτειον μέλος laudatur παλαμήδης ὁ ἱστορικὸς ὁ τὴν κωμικὴν λέξιν συναγαγών. Vide & infra ubi de Theone.

PENTACLES Comœdiæ veteris poëta, Aristophanis, Eupoli-

dis & aliorum naso suspensus. Vide Harpocrationem in διδάσκαλ☉, & ibi Valesium.

PHERECRATES Atheniensis, veteris Comœdiæ Poëta Platoni laudatus in Protagora & dramatum XVIII. auctor ut tradit Anonymus περὶ Κωμῳδίας Aristophani præmissus, licet Svidas XVII. tantum Comœdias ipsi tribuit, & sub Alexandro M. militasse affirmat. Nomina Fabularum Pherecratis observata ab Hertelio in fragmentis Comicorum & Meursio in Bibl. Attica p. 1578. seq. & ad Nicomachi Musica p. 171. seq. hæc sunt:

Ἀγαθοὶ, Pollux.

Ἄγριοι Habita Olymp. LXXXIX. 4. in Lenæis, Archonte Aristione. Athen. V. p. 218. Poll. Plato in Protagora, Scholiastes Comici ad aves, Ecclesiazus. & Vespas. Themistius Orat. 26. p. 323. & ibi Petav.

Αὐτομόλοι. Athen. Poll. Harpocr. Clemens 7. Strom. p. 716. Svid. Scholiastes Aristoph. ad Eqvites.

Γραῦς sive γρᾶες Athen. Svid. in ἀθηναία & ἀστής.

Γραφεύς. Athen. & forte apud Svidam in Φερεκράτης.

Γράμματα. Pollux X. 36. nisi cum Meursio legendum γραφεῦσι pro γράμμασι, vel potius ut doctissimus Hemsterhusius è MSS. Codd. docuit legendum γραυσί. Salmasius reperit γραυσί α', ut fuerint etiam qvædam Pherecratis γρᾶες δεύτεραι.

Δουλοδιδάσκαλ☉. Athen. Poll.

Ἐπιλήσμων sive Θάλασσα. Athen. & Schol. Aristophanis ad Vespas, ubi semel editur ἐν Ἐπιστολῇ pro ἐν ἐπιλήσμονι.

Ἰπν☉ ἢ παννυχίς. Athen Harpocr. Eustathius ad Iliad. μ'. Scholiastes Comici ad Pacem & Pollux X. 47. ubi male ἐν Ἰπνῶνι vel ὕπνῳ pro ἐν ἴπνῳ.

Ἰσός. Svid. in ἀξι☉.

Κοριαννώ. Athen. Etymol. Svid. in ξ. Hephæstion in Enchirid. Pollux X. 46.

Κραπάταλλοι. Pollux tum alibi tum p. 436. [ubi in Seberi indice legitur ἐν ὁμωνύμῳ δράματι.] Athen. Svid. Scholiastes Comici ad Plutum.

Λαμία. Schol. Aristophanis ad Pacem.

Λῆροι. Poll. Athen. [ubi male Λῦροι & Μένδηροι pro λῆροι.] Svid. in χρή.

Μεταλλεῖς. Athen. Erotianus in ἀρμοῖ & Harpocr. in μεταλλεῖς qvi testatur ab Eratosthene hoc drama tributum esse Nicomacho. Idem de Πέρσαις & χείρωνι testatur Athenæus, qvi Nicomachum illum Rhythmicum vocat.

Μυρμηκάνθρωποι. Etymol. Poll. Athen. Svid. in πεθολωμῶν☉, Scholiastes Aristoph. ad Vespas Zenobius IV. 23. proverb.

Πέρσαι.

Πέρσαι. Poll. & Athen. Schol. Ariſtoph. ad ranas. Vide & paulo ante in μεταλλεῖς.
Πετάλη. Poll. Harpocr. Svid. Priſcian. Lib. XVIII. Heſych. in μετάλλειον, Svid. in αἱρεῖν.
Ῥητορική. Etymol. in ἐγκυλικίζειν, Ἐγρηγόρσιον & ἔγχουσα, vide Thomam Gatakerum c. 10. adverſar. p. 517.
Τριπτόλεμος. Athen.
Τυραννίς. Athen. Heſych. Harpocr. Svid. in ἀράχνη.
Ὕπνος ſive παννυχίς. Supra in ὕπνος.
Χείρων. Athen. Harpocr. Etymol. Priſcian. Libro XVIII. & Nicomachus 2. Harmonic p. 35. è qvo diſcimus prolixum locum qvem è Pherecrate profert Plutarchus p. 1141. ſeq. de Muſica, ex hoc dramate petitum eſſe.
Ψευδηρακλῆς. Athen.

De carminis genere qvod ab hoc Pherecrate Pherecratium dicitur, videndus Hephæſtion & alii Grammatici. Schol. Euripidis ad Hecubam, v. 1077. Fragmenta hujus Comici apud Hertelium & Grotium.

PHILEMON *MAJOR*, Solis ſive Pompejopoli Ciliciæ oppido natus teſte Strabone Lib. XIV. pag. 671. licet Svidas Syracuſanum facit, forte qvod ibi verſatus eſſet, novæ Comœdiæ Poëta, in ſumma ætate, (ſæculum enim vivendo ſuperaſſe fertur) riſu * nimio in ſcena exſtinctus: cujus XCVII. dramata ſervata teſtatur Anonymus περὶ Κωμῳδίας ſcriptor præmiſſus Ariſtophani. Ex his apud veteres memorantur:

Ἄγροικος. Athen.
Ἀνακαλυπτήρια,
Ἀνανεουμένη. Athen.
Ἀνδροφόνος, Athen.
Ἀπόλλων,
Ἁρπαζόμενος, Athen. Pollux.
Βαβυλώνιος, Athen.
Γάμος, Poll.
Δελφοί, Athen.
Ἐγχειρίδιον,
Ἐκδικαζόμενος,
Ἔμπορος qvam imitatus Plautus in Mercatore. Scripſerat & Pacuvius Mercatorem, ſed fortaſſis Diphili veſtigiis inſiſtens.
Εὕριπος, Poll.
Ἔφηβος.
Ἥρωες. Zenob. VI. proverb. 25.
Θησαυρός, Athen.
Θυρωρός, Poll.
Θηβαῖοι,
Ἰατρός, Athen.
Καταψευδόμενος.
Κορινθία, Athen.
Μοιχός, Athen.
Μετίων ἢ ζώμιον. Athen.
Μυστίς.
Νεαίρα, Athen.
Νεμόμενοι,

* Vide Luciani Macrobios T. 2. p. 475. Plutarch. an ſeni gerenda Reſp. pag. 785. & Apulejum 3. florid.

Παγκρατιαστής.
Παλαμήδης,
Πανήγυρις, Poll.
Παρεισιών. Athen.
Παριών, Athen.
Πιτ]οκοπούμενος,
Πτέρυξ,
Πτωχή ή ῥοδία. (πτωχὶς) Athen.
Πυῤῥός,
Πυρφόρος.
Ῥοδίαι.
Σάρδιος. Poll. Harpocr. Meursius IV. 17. Attic. Lect.
Σικελικός, Poll.
Στρατιώτης, Athen.
Συναποθνήσκοντες, Athen.
Συνέφηβος, Clemens Alex. 1. Strom. p. 209.
Ὑποβολιμαῖος, in qva Aristophanis Cocalum expressit teste Clemente Alex. 6. Strom. p. 453.
Φάσμα, Athen.
Φιλητάς.
Φιλόσοφοι. Laërt. VII. 27.
Χῆραι sive χήρα.

Fragmenta hujus Philemonis collecta videri possunt ab Hertelio & Grotio. Diligentius ea se congessisse & cum Menandri fragmentis editurum affirmavit V. C. Johannes Clericus T. IX. Bibliothecæ selectæ p. 185. Menandro illum prælatum indignatur Gellius Lib. XVII. c. 4. & Qvintil. X. 1. Ipseqve Menander ad Philemonem Gellio teste *Qvæso*, inqvit, *Philemo, bona venia dic mihi, qvum me vincis, non erubescis?* Effigiem hujus Philemonis videas licet apud Jac. Gronovium T. 2. Antiqv. Gr. tabula 99. & in Laurentii Begeri thesauro Palatino p. 69. Vide & Fulvii Ursinii elogia Viror. illustrium p. 34.

PHILEMON *Junior*, ejus de qvo jam dixi filius, & dramatum LIV. Svida teste auctor, ab Athenæo VII. p. 291. allegatur. Ejus fortassis sunt nonnullæ Comœdiæ ex illis qvas seniori Philemoni tribui. Alius ab his Philemon Ἀγζωνεὺς [populi Atticæ hoc nomen] Atheniensis, Grammaticus, de qvo Meursius in Bibl. Attica. Ejus scripta: Ἀτ]ικαὶ γλῶσσαι, σύμμικτα, & de Oraculis omnis generis.

PHILETÆRUS Atheniensis, Comici Aristophanis F. Comicus & ipse, mediæ Comœdiæ, cujus dramata fuere XXI. ex qvibus hæc nomina supersunt: Ἄντυλλος Svid. Ἀσκληπιὸς Athen. Ἀταλάντη. Athen. Svid. Αὐτοφιλέταιρος, Svid. Ἀχιλλεύς. Svid. Κέφαλος. Svid. Κορινθιαστής. Athen. Svid. Κυνηγὶς sive Κυνηγίας. Athen. Svid. Λαμπαδηφόροι Svid. Μελεάγρος Athen. Οἰνοπίων Athen. & Svid. [qvi in Φιλέταιρος & Ἀμφιας testatur hoc drama tributum etiam *Nicostrato*] Τηρεύς. Svid. Φίλαυλος. Svid.

PHILIPPIDES Atheniensis, Philoclis F. novæ Comœdiæ Poëta circa

circa Olymp. CX. clarus, fabulas 45. teſte Svida compoſuit, ex qvibus ſunt ab eodem Meurſio obſervatæ:

Ἀδωνιάζουσαι. Pollux.
Ἀμφιάραος. Athen.
Ἀνακροῦσα à Kœnigio additur.
Ἀνανέωσις Athen. Stob.
Ἀργυρίου ἀφανισμὸς, Athen.
Αὐλοὶ Athen. Pollux.
Λακιάδαι, Pollux.
Συνεκπλέουσα ſive Συμπλέουσαι. Pollux. Athen.
Φιλάδελφοι, Stob.
Φιλάργυρος, Athen.
Φιλευριπίδης, Pollux.
Φίλιππος. Stob.

Etiam Νάννιον à qvibusdam tributum Philippidi fuit, ſed Eubuli eſſe teſtatur Athenæus XIII. p. 568. Meminit hujus Philippidis & Plutarchus Libro de garrulitate p. 508. ubi refert eum gratia uſum Lyſimachi Regis & ab eo juſſum petere aliqvid, dixiſſe, qvidvis mihi impertias o Rex, modo nihil arcani. Inimicum Stratoclis fuiſſe notat idem Plutarchus in Demetrio p. 894. & 901. ſeq. verſiculos ejus aliqvot afferens: è qvibus locis patet Philippidem adhuc vixiſſe Olympiade CXVIII. extrema. Obiit præ gaudio, ætate jam profectus, cum in certamine præter ſpem viciſſet, ut refert Gellius Lib. III. c. 15. Fragmenta ejus vide ſis apud Hertelium, Grotiumqve.

PHILIPPUS Comicus, qvem Svidas ex Athenæo notat ſcripſiſſe Κωδωνιαστάς, licet in Athenæi codicibus hodie legitur *Ephippus* non *Philippus* ut notatum Caſaubono VIII. 15 ad Athenæum. Laudantur præterea ab Athenæo Philippi comici Ὀβελιαφόροι & Φιλύρα. Idem ni fallor eſt Philippus γελωτοποιὸς apud Maximum Tyrium p. 49. cujus mimos memorat Themiſtius ad Ariſtotelem 1. de anima c. 3. ubi Philippi κωμῳδιδασκάλου mentio. Notum eſt Ariſtophanis patrem, & unum ex filiis veniſſe nomine Philippi.

PHILISCI Comici dramata apud Svidam ſunt:

Ἄδωνις,
Ἀρτέμιδος καὶ Ἀπόλλωνος γοναί,
Διὸς γοναὶ,
Ἑρμοῦ καὶ Ἀφροδίτης γοναὶ,
Θεμιστοκλῆς,
Ὄλυμπος,
Πανὸς γοναί.

PHILISTION Nicæus [fuere etiam qvi Pruſaenſem, alii qvi Sardianum fuiſſe affirmarent] à Svida dicitur diem obiiſſe ſupremum temporibus Socratis vel Iſocratis, ſed ab Euſebio Magneſianus vocatur & refertur ad tempora extrema Auguſti Imp. præ nimio & ipſe riſu ex-

ſtinctus eſt, risûs etiam in ſcriptis ſuis captator. Sane ejus ridicula μιμολογία in proverbium abiit, qvo utuntur Julius Africanus, Hieronymus, Epiphanius & pleriqve alii. Vide Meurſium ad Heſychium illuſtrem p. 214. ſeq. & Joh. Rudolphum Wetſtenium ad Epiſtolam Africani ad Origenem p. 162. ſq. Svidas ait Philiſtionem ſcripſiſſe φιλογέλων ἤγυν τὸ βιβλίον τὸ φερόμενον εἰς τὸν Κυρέα qvod vertunt in *conſorem* ſed legendum εἰς ἑρμείαν τὸν Κυριέα ut notavit Reineſius in Var. Lect. p. 15. Idem Svidas Philiſtioni tribuit Κωμωδίας βαιολογικὰς è qvibus memorat μισοψηφιστάς. Pro βαιολογικὰς legendum βιολογικὰς ſive Mimicas, ut pridem animadverſum Scaligero p. 179. ad Euſeb. Voſſio Libro de Poëtis Græcis p. 40. & Lib. II. Inſtit. Poëtic. p. 162. ubi plura de Philiſtione erudite obſervata. Idem Philiſtion memoratur à Marco Antonino Lib. VI. §. 47. ubi eum conjungit cum neſcio qvo Phœbo & Origanione, ut Hieronymus 2. adverſus Rufinum cum Lentulo ac Marillo. Σύγκρισιν *ſententiarum Philiſtionis* * *& Menandri* è duobus MSS. Bibl. Reg. edidit *Nicolaus Rigaltius* Pariſ. apud Rob. Steph. nepotem, A. 1613. 8. Exſtant & ad calcem Variarum Lectionum *Jani Rutgerſii*, Lugd. Bat. 1618. 4. Amſt. 1654. 4. Senariis Latinis Jambicis vertit *Nic. Morellus* Federici F. Pariſ. 1614. 8. Alius fuit Philiſtion Locrus Medicus, Eudoxi Cnidii magiſter, laudatus Gellio XVII. 11. Plutarcho VII. 1. Sympoſ. Plinio, Galeno aliisqve. Vide Gatakerum ad Antonium, Harduini elenchum ſcriptorum Plinio laudatorum & Menagium ad Laërt. p. 390.

PHILOCHORUS de Comicis ſcripſiſſe videtur, ut colligo è Plutarcho an ſeni gerenda Reſp. p. 785.

PHILOCLES Κωμωδοποιὸς cujus deformitatem ridet Ariſtophanes. Vide Scholiaſtem ad Theſmophoriazuſas p. 776. & Svid. in Φιλοκλῆς. De aliis duobus Tragicis hoc nomine dixi ſupra ſuo loco.

PHILOCRATEM Athenienſem Comicum, Κωμῳδοποιὸν, memorat Scholiaſtes Luciani ad Ἔρωτας p. 44.

PHILONIDES Athenienſis ex fullone Comicus Comœdiæ veteris Poëta, Nicocharis Comici pater. Ejus dramata apud Svidam:

Ἀπήνη,

Κόθορνοι [Athenæo etiam laudati ac Polluci.]

Φιλέταιρος.

Kœnigius in Bibl. male Κόρινθον inter Philonidis dramata refert ex male intellecto loco Svidæ in ἀπαίδευτοι. Allegat Philonidem etiam Stobæus in florileg. p. 59. 139. 140. edit. Grotii. Fragmenta qvædam

* Rigaltio nec Menandri videntur eſſe illi verſus, nec Philiſtionis. Apud Stobæum qvidam illorum tribuuntur Philemoni.

dam collegit Hertelius. Fuit & Philonides Ariſtophanis Comici hiſtrio, teſte vitæ illius ſcriptore qvi ſcholiis Græcis præfigitur.

PHILOSTRATUS Lemnius. Vide ſupra in notitia Tragicorum.

PHILYLLIUS antiqvæ Comœdiæ Poëta, idem forte *Phyllidius*. Supra in *Diocle*. Ejus dramata:

Αἰγεὺς, Svid. in ἀναλφιτον, Steph. Byz. in γαλεῶται.

Ἄντεια [meretricis hoc nomen] Svid. Athen. XIII. p. 567. ubi docet hanc Comœdiam ab aliis tributam Eunico.

Ἀταλάντη, Svid.

Αὐγὴ, Svid. Athen.

Δωδεκάτη, Svid.

Ἑλένη, Svid.

Ἡρακλῆς, Svid. Athen.

Πλύντρια ἢ Ναυσικάα. Svid. Πλύντρια, Scholiaſtes Ariſtoph. ad aves.

Πόλις ſ. Πόλεις, Svid. Athenæus. Pollux.

Φρεώρυχος. Svid. Poll. Athen.

PHOENICIDES Comicus allegatur à Stobæo in florileg. p. 43. edit. Grotii. Ejus μισουμένην & Φύλαρχον laudat Athenæus, qvæ duo nomina apud Svidam in unum male coaluerunt Φύλαρχος μισούμενος, ut pridem monuit Caſaubonus XIV. 18. Athenæum.

PHORMUS ſive PHORMIS. De hoc dixi in notitia Tragicorum.

PHRYNICHUS τῶν ἐπιδευτέρων veteris Comœdiæ Poëta clarus circa Olymp. LXXVI. decem dramata compoſuiſſe traditur à Scriptore Anonymo περὶ Κωμῳδίας qvi Ariſtophani præfigi ſolet. Subfrigidus fuit notante Svida in Λύκις qvem vide ſis etiam in παλαίσμασιν. Ab eodem hæc dramata memorantur:

Ἐφιάλτης Athen. Pollux, Schol. Comici ad aves.

Κόννος, Heſych. in ἀεὶ.

Κρόνος, Pollux, Athen. Heſych.

Κωμασταὶ, Heſych. Pollux.

Μονότροπος, Athen. Pollux. Schol. Comici ad aves, Svid. in ὑπερακοντίζεις.

Μοῦσαι, Harpocr. & Svid. in καδίσκος, Athen. Pollux, Schol. Comici in argumento ranarum.

Μύστης ſive Μύσται. Svid. in τευτάζειν.

Πоά-

Ποάστριαι. Harpocr. Pollux, Athen. Priscian.

Σάτυροι. Phrynichus Sophista in εὐαγγελίζομαι. Athen. Schol. Comici ad nubes & Vespas.

Τραγῳδοὶ ἢ ἀπελεύθεροι. Pollux, Athen Harpocrat.

Fragmenta qvædam pauca Phrynichi Comici collegerunt Hertelius & Grotius. De duobus Tragicis hoc nomine dixi supra in notitia Tragicorum.

PHYLLIDIUS. Vide Grotii excerpta è Comicis p. 899. Nescio sitne idem cum antiqvæ Poëta Comœdiæ qvi *Phyllilius* dicitur in Svidæ codicibus voce Διοκλῆς.

PISANDER Comicus qvem perstrinxere singularibus dramatis Plato Comicus & Anaxandrides.

PLATO veteris Comœdiæ Poëta circa Olymp. XCIII. clarus, qvi XXVIII. dramata composuit teste Anonymo περὶ Κωμῳδίας qvi Aristophani præmittitur. Vide & Laërtium III. 109. Alius Junior mediæ Comœdiæ princeps laudatus tum ab aliis tum à Scholiaste inedito ad Dionysium Thracem, floruit circa Olymp. CXX. Incertum utrius horum sunt dramata sub Platonis nomine veteribus laudata:

Ἄδωνις. Pollux, Athen. Scholiastes Aristoph. ad Vespas, Svid. in Πλάτων & ἀφοδεῦσαι ubi male Ἀδώνισι pro Ἀδώνιδι.

Ἀμφιάραος, Schol. Aristophanis ad Plutum.

Ἀνδροφόνος, Athen. Svid.

Ἀτλαντικὸς, male inter Platonis Comici fabulas refertur cum sit dialogus Platonis Philosophi, de qvo suo loco.

Αἱ ἀφ' ἱερῶν, (fœminæ sacris operantes) Hesych, Pollux, Athen. & Svid. ubi male ἀφιερῶν.

Γρύπες. Harpocration, Athen. Svid.

Δαίδαλος, Clemens 6. Strom. pag. 628. ubi Platonem & Aristophanem testatur unum ex altero surripuisse. Schol. Aristophanis ad aves.

Ἑλλὰς ἢ Νῆσοι, Svid. Pollux, Etymol. M.

Ἑορταί. Clemens Alex. 7. Strom. p. 718. Pollux, Svid. Scholiastes Aristoph. ad Aves, & Euripidis ad Medeam.

Εὐμενίδες. Etymol. M. in ἀναζυγῶν.

Εὐρώπη. Athen. & Svid.

Ζεὺς κακούμενος. Athen Svid. Scholiastes Aristoph. ad pacem & Pollux VII. 29. ubi male καλουμένῳ pro κακουμένῳ.

Ἰώ. Athen. Svid.

Κέρκωπες. Vide infra ξάνται.

Κλεο-

Κλεοφῶν. Athen. Svid. Pollux, Schol. Ariſtoph. ad ranas.

Κρύφιοι. Zenobius 2. 31. proverb.

Δαίδαλος, Svid. & Athen.

Λάκωνες Athen. Scholiaſtes Ariſtoph. ad aves & Harpocration in Σθένελος, qvi dubitare videtur an fuerit Platonis. Apud Svidam in Πλάτων, eſt Λάκωνες ἢ ποιηταί, & deinde ſeparatim alia ejusdem Platonis fabula, ποιηταί.

Μαμμάκυθος. Svid. Heſych. & Schol. Ariſtophanis ad ranas, qvi etiam de hac videtur addubitare.

Μενέλεως. Svid. in πλάτων & τί ἐκ, & Athen. Zenobius VI. 17.

Μέτοικοι. Svid.

Μύρμηκες. Svid.

Μωμοθήρα. Heſych. in παλινδορία.

Νῆσοι. Vide ſupra in Ἑλλάς.

Νίκαι, Svid. Scholiaſtes Comici ad aves.

Νὺξ μακρά. Svid. Athen. Pollux.

Ξάνται ἢ Κέρκωπες. Svid. in πλάτων & τευτάζειν. Eadem Comœdia videtur qvæ Hephæſtioni in Enchirid. ξάντριαι.

Παιδίον ſive παῖς (παιδάριον Schol. Ariſtophanis ad ranas & pacem & Svid. in παράβασις.) Svid. in Πλάτων & Athen.

Πανηγυρισταί. Svid.

Περίαλγος ſive περιαλγής, Athen. Svid. Scholiaſtes Ariſtoph ad nubes.

Πείσανδρος. Plutarch. in Antiphonte, Svid. in Ἀρεοπαγίτης. Scholiaſtes Ariſtoph. ad Veſpas, Athen. Apoſtolius IV. 25. proverb. Photius Cod. 259.

ποιητής, ἢ ποιηταί. Athen. Poll. Svid. Vide & ſupra in Λάκωνες.

πρέσβεις. Athen. Svid. Maximus ad Dionyſ. Areopagit. 2. 3. de Eccleſiaſtica Hierarchia.

Σκευαί. Svid. niſi legendum Σκύθαι.

Σκύθαι. Schol. Ariſtophanis ad Aves.

Σοφιστής ἢ Σοφισταί. Caſaub. VII. 17. ad Athen. Scholiaſtes Ariſtoph. ad nubes Veſpas & Pacem. Pollux, Svid. & Syncellus p. 149.

Συμμαχία. Pollux, Svid.

Συνεξαπατῶν. Svid. Athen.

Σύρφαξ. Svid. Heſych. Athen. Scholiaſtes Ariſtoph. ad aves.

Ὑπέρβολος. Plutarch. in Alcibiade & Nicia. Athen. Svid.

Φάων. Harpocration, Svid. in ἀτηρότατοι, Athen. Apoſtolius VI. 33. proverb. Confer ſi placet Jacobi Hertelii & Grotii e Comicis Græcis excerpta, atqve Joh. Meurſii Bibl. Atticam.

POLYEUCTUS. Vide ſupra in *Heniocho*.

POLYZELUS Comicus, Svidæ memoratus, à qvo hæc ejus dramata nominantur: Ἀφροδίτης γοναὶ, Δημοτυνδάρεως, Διονύσου γοναὶ, Μουσῶν γοναὶ, Νιόβη. Alius Polyzelus Rhodius hiſtoricus & Philoſophus, de cujus ſcriptis conſules Meurſium in Rhodio Lib. II. cap. XI.

POSIDIPPUS * Caſſandreus ex Caſſandra civitate Macedoniæ, vel ſaltem (ut Steph. Byz. in Κασάνδρεια) Cyniſci Caſſandrei filius, novæ Comœdiæ Poëta, qvi triennio poſt Menandri mortem teſte Svida docuit. Ejus dramata fuerunt usqve ad XXX, è qvibus memorantur à veteribus:

Ἀναβλέπων. Athen.
Ἀποκλειομένη, Athen. Pollux.
Γαλάτη. Poll.
Δημόται. (Svid. in νεανισκεύεσθαι.)
Ἐπίσταθμος. Pollux.
Ἐφεσία. Pollux.
Κώδων. Athen.
Λοκροί. Athen.
Μεταφερόμενος. Athen. Μεταφερόμεναι apud Laërt. VII. 27.
Μύρμηξ.
Παιδίον. Athen.
Πορνοβοσκός. Athen.
Σύντροφοι. Athen.
Φιλόσοφοι (qvod drama alii tribuerunt Philemoni) Laërt. VII. 27.
Χορεύουσαι. Athen.

Qvasdam Poſidippi Comœdias à latinis etiam Comicis expreſſas fuiſſe, conſtat è Gellio Lib. II. cap. 23. In Bibliothecæ Mediceæ pluteo LXXXVII. exſtat volumen teſte Gronovio continens fragmenta ex Poſidippo Comico de vitæ neceſſariis Carmine Jambico, qvalia nulla exſtant inter fragmenta Poſidippi ab H. Stephano, Hertelio vel Grotio collecta. Alius videtur Poſidippus ſcriptor Epigrammatum de qvo alibi.

PRONOMUS Thebanus Tragicus an Comicus fabulas docuit Athenis Olymp. CXXVII. 2. Archonte Pytharato. Vide Fulvii Urſini elogia viror. illuſtr. pag. 28.

PYTHON Catanenſis. Vide ſupra in Alexandro.

Pro RULLO Comico apud Bulengerum Lib. I. de Theatro c. 2. legendum MULLUS, de qvo ſupra.

SANNYRION Athenienſis, Poëta Comicus veteris Comœdiæ,

* Imago Poſidippi præſidentis in theatro & volumen manu tenentis apud Gronovium Virum Cl. T. 2. Antiqv. Græcar. tabula 100. Confer numum Poſidippi Caſſandrei hujus an Poſidoniatæ apud Laur. Begerum T. 1. Theſauri Brandenburgici p. 273.

diæ, Dioclis & Philyllii æqvalis fuit teste Svida in Διοκλῆς. ob corporis λεπτότητα sive tenuitatem ac macilentiam à Comicis derisus. Ælian. X. 6. Var. Athen. XII. p. 551. ex Aristophanis Gerytade. Sannyrionis *Danaë* laudatur à Scholiaste Euripidis ad Orestem v. 279. & Aristophanis ad ranas, adductis ejus verbis in qvibus exagitat Hegelochum ὑποκριτὴν qvi Euripidis Oresten egit Olymp. XCII. 4. unde post illud tempus fabulas docuisse intelligitur. Ejus γελῶτα laudant Harpocration, Pollux & Athenæus. Confer Meursium in Bibl. Attica & Pearsonium parte 2. Vindic. Ignatii c. 1. ubi castigat ea qvæ scripserat Casaubonus ad Athenæi Lib. VII. c. 9. & in auctore περὶ Κωμῳδίας qvi scholiis Aristophanis præfigitur, pro Σαννυρίωνα docet legendum esse Συσαρίωνα, de qvo infra suo loco. Fuit præterea Sannyrionis fabula ἰώ & altera ψυχασαί ut Svidas notavit.

SATYRUS Κωμικὸς ὑποκριτὴς, memoratus Plutarcho de laude sui pag. 545.

SCIRAS Tarentinus, Comœdiæ Italicæ Poëta, cujus Meleagrum laudat Athenæus Lib. IX. Καὶ Σκίρας εἷς δέ ἐστιν οὗτος τῆς ἰταλικῆς καλουμένης Κωμῳδίας ποιητὴς, γένος Ταραντῖνος, ἐν Μελεάγρῳ φησίν. Sed pro Scira, Colomesio judice legendum Sclerias de qvo mox dicam.

SCLERIAS male Σκληριὸς vocatur apud Photium cod. 167. p. 194. ut Sciras apud Athenæum Lib. IX. Sed & Casaubonum fugit ratio, cum Lib. III. ad Athenæum c. 4. putaret nomen *Sclerias* apud Stobæum à qvo ter laudatur, Comœdiæ esse, non Poëtæ Comici. Laudatur Sclerias etiam apud Antonium Melissæ Lib. II c. 79. & Maximum in Collectaneis c. 63. Vide Colomesium ad Gyraldum de Poëtis p. 406.

SERAPION Comicus allegatur in Stobæi florilegio p. 67. edit. Grotii. Alius Serapion Poëta, qvem Athenis advenisse ait & loqventem inducit Plutarchus libro de Pythiæ Oraculis. Hunc ni fallor Serapionem ἐν ἔπεσι sive carmine Heroico nonnulla tradidisse de Sibyllæ vi μαντικῇ etiam post fata durante, notat Clemens Alex. I. Strom. p. 304.

SIMYLUM Comicum laudat Stobæus in florileg. p. 229. edit. Grotii. Alius Simylus Chalcidensis Nauclerus, qvem memorat Lucianus in Toxari T. 2. p. 45.

SOPATER Paphius sub Alexandro M. & post claruit usqve ad tempora Ptolemæi secundi, ut ex Sopatro ipso observat Athenæus Lib. II. Idem L. IV. laudat locum ex incerto Paphii Sopatri dramate, qvem dat Grotius in excerptis p. 871. Φλύαξ sive φλυακογράφος fuit Sopater, qvalis Rhinton & Sotades, de qvibus suo loco. Apud eundẽ Athenæum allegatur Sopatri hujus: Βακχὶς, licet Svidas eam tribuat Sopatro Parodo.

Βακχίδος γάμος,
Βακχίδος μνηστῆρες,

Εὐβουλοθεόμβροτος, πύλαι, Svid.
Ἱππόλυτος. Svid. Σίλφαι, (Svid. Σιλφία.)
Ἡ Κνιδία, Svid. Φακή. Svid.
Μυστάκου Θητεῖον, Φυσιόλογος. Svid.
Νεκυΐα, Svid.

Alius Sopater Phacius, Parodus, cujus ab eodem Athenæo laudantur:
Βακίδης,
Μύσται, & Ὀρέστης, ac Φακή qvæ duo postrema dramata Sopatro Paphio, male Svidas tribuit.

XXI. SOPHILUS Sicyonius vel Thebanus, mediæ Poëta Comœdiæ, cujus dramata hæc apud veteres memorantur:

Ἀνδροκλῆς. Athen. Παρακαταθήκη, Athen. Svid.
Γάμοι. Laert. II. 120. Συντρέχοντες, Athen.
Δημία. Svid. Τυνδάρεως ἢ Λήδα. Svid.
Ἐγχειρίδιον. Athen. Φίλαρχος, Athen. Svid.
Κιθαρῳδός. Svid. Χοιρίδιον, Svid. sed legendum ex
Λήδα. Vide paulo post Τυνδάρεως. Athenæo ἐγχειρίδιον.

SOPHRONEM Comicum, à Sophrone Syracusano Mimographo qvi Euripidi æqvalis erat, male diversum facit Svidas. Scripsit Dorica dialecto, & obscurius paulo, unde implicitum vocat Statius 5. Silvar. III. 157. μίμους ἀνδρείους καὶ γυναικείους *Mimos in viros & fæminas*, qvorum lectione delectatus fuit Plato Philosophus. De hoc Sophrone consules Vossium Lib. II. Institutt. Poëtic. p. 161. Vide ad Laërt. III. 18. & Athenæum XI. p. 504. Salmasium ad Solinum p. 76. Henr. Valesium ad Ammianum Marcellinum XXIII. 5. Meursium ad Hesych. Illustrem p. 199. seq. Ex ἀνδρείοις videntur:

Ἄγγελος. Schol. Germanici.
Ἀγροιώτης. Athen. Ἁλιεύς. Athen.
Νυμφοποιός. Pollux. Athen. παῖς. Athen.

E Mimis γυναικείοις: (qvos præter Pollucem laudat freqventer Athenæus, perinde ut ἀνδρείους) Ἀκέστριαι Svid. in κάπηλος. Θυννοθήρα sive Θυννοθῆραι Etymol. M.
πενθερά. Svid. Athen.

Idem Athenæus VII. p. 281. allegat Apollodorum Atheniensem ἐν τῷ πρώτῳ περὶ Σώφρονος, ubi interpres male, *de temperante*, mox enim mentio μίμων ἀνδρείων. Confer Casaubonum VII. 6.

SOSICRATES Comicus allegatur à Stobæo p. 117. florileg. edit. Grotii, & Svida in Ἀμφίας, Polluce qvoqve qvi laudat ejus παρακαταθήκην, etsi nomen Sosicratis corruptum jam in *Crates*, jam in *Hippocrates*, ut præclaris editoribus annotatum.

SO-

SOSIPATER Comicus, ex cujus καταψευδομένῳ prolixum locum profert Athenæus Lib. IX. qvem cum Metaphrasi sua dedit Grotius in excerptis pag. 886. Nescio tamen an pro Σωσιπάτρῳ apud Athenæum legi debeat Σωπάτρῳ.

SOSITHEUS Comicis accensetur in excerptis Grotii pag. 900. qvem idem vir summus pag. 456. recte inter Tragicos retulerat. Vide qvæ in notitia Tragicorum. Videntur tamen, fateor, Comicum sapere qvæ de Sositheo refert Laërtius VII. 173.

SOTADES Atheniensis, mediæ Comœdiæ Poëta Svidæ laudatus, cujus παραλυτρουμένον & ἐγκλειομένας memorat Athenæus, neutiqvam confundi debet cum altero Maronita, auctore ἰωνικῶν ἀσμάτων molliumqve & obscœnorum carminum, qvæ ab eo dicta sunt Sotadea. Vide Athenæum VII. p. 293. De hujus poëmatibus scripserat filius *Apollonius*, teste Athenæo Lib. XIV. p. 620. ubi *Carystii* qvoqve Pergameni librum de Sotade commemorat, & refert hunc poëtam Ptolemæi Philadelphi jussu inclusum cistæ plumbeæ & in mari demersum, qvod ipsius cum Arsinoë sorore nuptias paulo liberius perstrinxisset. Apud Juvenalem II. 10 prō Socraticis cinædis male Sotadicos reponit vir doctissimus Leopardus XIII. 10. qvi de Sotade & aliis ἰωνικῶν λόγων auctoribus sive κιναιδολόγοις verba Strabonis, Athenæi ac Svidæ eodem loco adscripsit. Mirum est Strabonem videri affirmare, qvod Sotades & Alexander Ætolus scripserint non versu * sed prosa, cum alii veteres contrarium innuant, & Demetrius de elocutione §. 193. Sotadi ἄσεμνον qvidem & κεκλασμένον sed tamen tribuat μέτρον. Gyraldus vero p. 490. verba Strabonis κατὰ μέλος ita intellexit, qvod cantum addiderint Simus & Lysis, at Sotades & Alexander tantum recitaverint cinædica sua poëmata. Hephæstion p. 13. laudat hujus ut opinor Sotadis Ἄδωνιν, & p. 8. Ἰλιάδα. Svidæ memoratur εἰς ᾅδου κατάβασις, Πρίηπος, εἰς Βελεστίχην, Ἀμαζών. E latinis Sotadica scripsere Ennius, L. Accius, aliiqve: Usus est Sotadico qvoqve genere Terentianus Maurus & è recentioribus Jul. Cæs. Scaliger, Caspar Barthius &c. Arium hæreticum in Thalia sua dicendi genere usum fuisse molli ad Σωτάδεια ἄσματα proxime accedente, post Athanasium Orat. 2. contra Arianos, notat Socrates Lib. I. Hist. Eccles. c. 9. Fuit & Sotades Victor, Olymp. XCIX. Cretensis, de qvo Pausanias Eliac. posterior p. 497. Alius Atheniensis Philosophus qvi teste Svida librum de mysteriis composuit, & alter Philosophus Byzantinus.

SOTERIDES Epidaurius Grammaticus scripsit περὶ Κωμῳδίας & Historiæ Musicæ libros III. ut Svidas in Σωτηρίδης.

* Ἦρξε δὲ Σωτάδης μὲν πρῶτος τοῦ κιναιδολογεῖν, ἔπειτα Ἀλέξανδρος ὁ Αἰτωλός, ἀλλ' οὗτοι μὲν ἐν ψιλῷ λόγῳ, κατὰ μέλος δὲ Λύσις, καὶ ἔτι πρότερος τούτου ὁ Σῖμος Strabo XIV. p. 684. Alii Cinædologi fuere Pyrrhus sive Pyres Milesius, Theodoras, Xenarchus, Alexus &c.

STEPHANUS mediæ Comœdiæ Poëta, filius Alexidis Comici, Svidæ in ἄλεξις memoratur. Sed & idem in Ἀντιφάνης auctor est Antiphanis filium Comicum & ipsum Stephani nomine venisse.

STRATO, siqvidem Svidæ credimus, mediæ Comœdiæ Poëta, cujus apud Athenæum laudatur λημνομέδα & Φοινικίδης, sive ut apud Svidam legitur Φοῖνιξ. In Scholiis Aristophanis ad aves allegatur ejusdem Κινησίας. Sed verisimile est Svidam deceptum vitiosis Athenæi codicibus, & apud Athenæum, Svidam & Scholiasten Aristophanis pro Στράτω legendum Στράττις, de qvo mox Stratonis Comici, qvi Athenis magnam laudem retulerit, tanqvam æqvalis sui meminit Plutarchus lib. 5. cap. 1. sympos.

STRATTIS, Atheniensis, Comœdiæ veteris Poëta, de qvo dixi nonnulla superius in notitia Tragicorum. Præsenti loco subjicio nomina dramatum ejus, observata ab Isaaco Casaubono Lib. VII. ad Athenæum c. 23. & Johanne Meursio in Bibl. Attica.

Ἀγαθοὶ ἢ ἀργυρίου ἀφανισμός. Svid. & Athen. qvi Pherecrati à qvibusdam tributum auctor est.

Ἀνθρωποῤῥαίστης Athen. Svid. Scholiastes Euripidis ad Orestem v. 278. qvam Tragœdiam riserat illa fabula sua Strattis.

Ἀταλάντη Svid. in σκῶρ & Athenæus. Ἀταλάνται Hesych. Scholiastes Aristoph. ad aves & Svidas in διφροφόροι, Sed Ἀτάλαντος in scholiis ad Aristoph. ranas.

Ζώπυρος περικαιόμενος Hesych. in οὐ μάλα κυκᾶς, ut ex Lucillo Tarrhæo, Diogeniano & Apostolio recte legunt Erasmus & Meursius, licet Casaubono præplacet οὐ μάλα κικκαῖς, qvod putat respondere Plautino illi, *ciccum non interduim.*

Ἰφιγέρων Svid.

Καλλιππίδης Athen. Svid.

Κινησίας Pollux, Harpocrat. Athen. Scholiastes Aristoph. ad Plutum & ad aves ubi male Στράτων pro Στράττις.

Κυνηγοὶ Erotianus in καμμαρω.

Λιμνομέδα sive Λημνομέδα sive deniqꝫ Λημνομέδων Harpocrat. in ἀπλᾶς Svid. & Athen. L. VII. & XI. ubi iterum male Στράτων ὁ Κωμικὸς pro Στράττις.

Μακεδόνες Harpocration & Etymol. M. in τοπεῖον, Svid, Athen. XIII. p. 589. Στράττις ἐν Μακεδόσιν ἢ παυσανίᾳ.

Μήδεια Athen. Harpocrat. in Μυσῶν λεία. Svid.

Μυρμηδόνες Pollux IX 6.

Παυσανίας Athen. Svid. Supra in Μακεδόνες.

Πίτυσ☉ sive ut in Aristophanis scholiis ad Vespas scribitur πύτισ☉. Casaubonus legit πίτυλ☉, & videtur, inqvit, Strattis nauticæ turbæ ἀταξίαν exagitasse. Vel fuit similis argumenti Monotropo Anaxilæ, nam πίτυλον interpretantur veteres etiam φαντασιοκόπον.

Πο-

Πολιτεία Svid. in ὁ λῖνον λίνῳ συνάπλεις.
Τρώϊλος Athen. Scholiaſtes Ariſtoph. ad Veſpas. Svid.
Φιλοκτήτης Pollux, Athen. Svid.
Φοινίσσαι Erotianus in λεβηρίδις, & Pollux. Athenæo vocatur L. VIII. Φοινικίδης, Svidæ Φοῖνιξ, & utrinqve pro Strattide appellatur Strato. Sed & L. IV. Athenæus allegat Strattidis Phœniſſas, docens ex illis depromtum verſum, qvo Euripidem deriſum â Strattide refert Ariſtoteles, de ſenſu & ſenſili c. 5. ὅταν φακῆ ἕψητε, μὴ ἐπιχεῖν μύρον.
Ψορ]ικὸς Heſych. in κολεκάνοι.
Χρύσιππος Athen. Svid. Pollux.
Ψυχασαί Athen Svid. Pollux.

SUSARION Megarenſis Tripodiſcius, (apud Clementem I. Strom. p. 308. Σισαρίων ὁ Ἰκαριεὺς) primus Comœdiam verſibus docuit Athenis Olymp. LIV. 2. anno 562. ante natum Chriſtum. Comœdiæ ejus & ipſæ & nomina earum perierunt, præter qvatuor verſus qvos ſervarunt Svidas, Stobæus, & Diomedes commentar. MS. in Dionyſium Thracem. De Suſarione videndi Joh. Pearſonius in Vindiciis Ignatii P. 2. c. 1. p. 345. ſeq. & Rich. Bentlejus in Apolog. diſſ. de Epiſt. Phalaridis p. 202. ſeq. Vide & ſupra in *Sannyrion*.

TELECLIDES Athenienſis, veteris Comœdiæ Poëta, qvem VI dramata compoſuiſſe teſtatur Anonymus ſcriptor περὶ Κωμῳδίας qvi Ariſtophani præmitti ſolet. Sunt autem hæc obſervata à Meurſio in Bibliotheca Attica:
Ἀμφικτύονες. Svid. Pollux. Athen. Scholiaſtes Ariſtoph. ad aves.
Ἡσίοδοι. Athen. ſive ut Svid. & Schol. Ariſtophanis ad aves, Ἡσίοδος.
Πρυτάνεις Heſych. Athen. Pollux, Svidas in βαγδαῖος, Scholiaſtes Comici ad (Veſpas.
Στερροί. Svid. Athen. Scholiaſtes Ariſtoph, ad Pacem.
Ψευδεῖς. Pollux.

Laudatur Teleclides à Plutarcho in Nicia p. 525. & in Pericle p. 153. 161. &c.

THEO Gramaticus ſingulari opere Κωμικαῖς λέξεις complexus laudatur Heſych. Alexandrino in proœmio Lexici. Forte idem auctor Κωμικῆς λέξεως συμμίκτε, qvam allegat Scholiaſtes Apollonii L. IV. p. 280. & Κωμικὸν λεξικὸν vocat p. 305. Niſi potius intelligendus Palamedes Eleates, de qvo dixi ſupra.

THEOGNETUS Theſſalus, Comicus, cujus Κένταυρον, Φάσμα ἢ Φιλάργυρον & Φιλοδέσποτον laudat Athenæus, & ex hoc Svidas.

THEOPHILUS Epidaurius, veteris Comœdiæ Poëta, Polluci Athenæo & Svidæ memoratus. Ejus hæc ſuperſunt fabularum octo nomina:
Βοιωτία, Athen.
Ἐπίδαυρος, Athen. Svid.
Ἰατρὸς, Athen. Svid.
Κιθαρῳδὸς. Athen.
Νεοπτόλεμος, Athen. Svid.

Παγκρα-

Παγκρατιαστὴς sive παγκράτεια, Pollux, Athen. Svid.
Προιτίδες, Athen. Svid.
Φίλαυλος, Athen.

Fragmenta ejus nonnulla collegit Hertelius p. 878. seq. & Grotius in excerptis p. 706. Dicitur & Euripidis Epitaphium composuisse.

THEOPHRASTUS Aristotelis discipulus, inter alia scripsit librum de Comœdia, teste Laërtio Lib. V. sect. 47. & Athenæo. VI. p. 261.

THEOPOMPUS Atheniensis, veteris Comœdiæ Poëta, filius Theodoctis vel Theodori Tragici. Ejus dramata XVII. fuisse tradit Anonymus περὶ Κωμῳδίας Aristophani præmissus, sed Svidas XXIV. Nec pauciora fabularum Theopompi nomina in veterum libris observantur. Hæc nempe:

Ἄδμητος, Athen.
Ἄλθαι, nisi apud Athenæum ex Polluce legendum ἀλφαία.)
Ἀλφαία. Pollux X. 46.
Ἀσκληπιός, Svid.
Ἀντίχαρις. Legendum Ἡδύχαρις apud Laërt. III. 26. ubi Theopompus (pro Theopempto.
Ἀφροδίσιοι, Schol. Aristophanis ad Plutum.
Ἀφροδίτη, Athen.
Βατύλη, Schol. Aristoph.
Εἰρήνη, Pollux & Athen.
Ἐποποιοὶ, Schol. Apollonii Lib. IV.
Ἡδύχαρις Laërtius III. 26. Athen. Harpocration in καταχύσματα. Schol. (Aristoph.
Θησεὺς, Plutarch. in vita Isæi Rhetoris, Athen. Svid. in ἀβυρτάκη.
Κάλλαισχρος, Pollux IX. 6. Athen.
Κάπηλοι, (Svid. in μέτρησον.)
Καπηλίδες. Plutarch. Lysandro, Pollux VII. 32. Zenobius IV. 44. prov. Svid. in Ἄτλις, Schol. Aristoph. Vide & infra in πόλεις.
Μῆδος, Athen. Scholiastes Pindari Pythionic. 2.
Νεμέα, Athen.
Ὀδυσσεὺς sive Ὀδυσσεῖς, Schol. Aristophanis ad Vespas; Athen. Pollux. Theopompum ἐν Ὀδυσσεῖ α laudat Erotianus in λάσιον.
Παῖδες, Pollux, Hephæstion in Enchirid. & Schol. Comici ad aves, ubi male παιᾶσι pro παισί.
Παμφίλη, Athen. Etymol. M. in ἐπίληθή.
Πανταλέων, Pollux IX. 1. qvi testatur X. 8. dubitatum esse num vere esset Theopompi.
Πηνελόπη, Athen.

Πόλεις

Πόλεις (nisi apud. Poll. X. 31. pro πόλεσιν legendum καπηλίσιν.)
Σειρῆνες, Athen. Etymol. M.
Στραλιώτης sive Στρατιώτιδες, Priscianus Lib. XVIII. Pollux, Athen.
Φινεύς, Athen.
Τισάμενος. Harpocration, Aristophanis Schol.
Τρικάρανος. Syncell. p. 65.

De hoc Theopompo præter Hertelium p. 384. adeundus Meursius ad Hesych. illustrem p. 185. seq. ad Apollonium Dyscolum p. 98. sq. & in Bibl. Attica. Pauca qvædam illius fragmenta selecta habes apud Grotium in excerptis p. 552.

THRASONIDIS Comici meminere præter Clementem Alex. & Laërtium, Svidas ἔρως.

TIMOCLES Atheniensis unus an duo * hoc nomine, ut Svidas docet, Comœdiis scriptis inclaruerunt. Earum nomina hæc observata sunt ab Hertelio in sententiis Comicorum p. 641. & Meursio in Bibl. Attica:

Αἰγύπτιοι, Svid. Athen.
Βαλανεῖον, Pollux.
Δάκτυλος, Athen. Svid.
Δῆλος, Athen. Svid.
Δεξαμενός. Vide infra in Κένταυρος.
Δημοσάτυροι, Athen. Svid.
Διόνυσος, Athen. Svid.
Διονυσιάζουσαι, Athen. Stob.
Δωρεὺς ταυ]οκλείδης (an δωριεὺς ἢ Ἀυ]οκλείδης) Athen. Harpocrat. in περίβυστον, ubi viri docti legunt ὀρεσαυτοκλείδη.
Δρακόντιον, Athen. Svid.
Ἐπιστολαί, Athen. Svid.
Ἐπιχαιρέκακος, Athen. Svid.
Ἥρωες, Athen. Svid.
Ἰκάριοι σάτυροι, Athen. Svid.
Καύνιοι; Athen. Svid.
Κένταυρος ἢ Δεξαμενός. Athen. Svid.
Κονίσαλος, Athen. Svid.
Λήθη, Athen. Svid.
Μαραθώνιαι, Athen. sive ut Svidas, Μαραθώνιοι.
Νέαιρα, Athen. Svid.
Ὀρέστης, Svid.

* Alterum Tragicum fuisse contendit Casaubonus ad Athenæum IX. 18.

Ὀρεσαυτοκλείδης, Vide ſupra in Δωρεύς.
Πολυπράγμων, Athen. Svid.
Πορφύρα (qvæ Xenarcho tribuitur ab Athenæo) Svid.
Πύκτης, Athen. Svid.
Σαπφὼ, Athen. Svid.
Φιλοδικαστὴς, Athen. Svid.
Ψευδοληϛαί, Athen.

Fragmenta qvædam Timoclis ſelecta habes apud Grotium in excerptis p. 698. ſeq. Allegatur etiam à Clemente Alex. IV. Strom. p. 476. Theophilo Antiocheno lib. 2. Stobæo &c.

TIMOCREON Rhodius, Comœdiæ Veteris poëta, Themiſtoclem * & Simonidem dramatis ſuis perſtrinxit, teſte Svida in Τιμοκρ. qvi in σκολιὸν memorat ejusdem ut ſuſpicor Timocreontis [licet ἐποποιὸν illo in loco vocât] carmen invectivum in divitias, cujus initium: ὄφελες τυφλὲ πλῦτε μήτε ἐν γῇ μήτε ἐν θαλάττῃ μήτε ἐν Ἠπείρῳ φανήμεναι, qvod etiam habet Schol. Ariſtoph.

TIMON Phliaſius, Scepticus Philoſophus, præter Sillos aliaqve ſcripſit Comœdias triginta, Antigono Caryſtio teſte apud Laertium IX. 110.

TIMOTHEUS Comicus, cujus Κυνάριον drama memoratur Athenæo ac Svidæ. Vide Caſaubonum ad Athen. VI. 10.

XENARCHUS Sophronis mimographi F. Comicus, Zenobio V. 83. Apoſtolio XVII. 13. proverb. Athenæo & Svidæ laudatus, apud qvos hæc illius dramatum nomina occurrunt:
Βυταλίων,
Δίδυμοι,
Πένταθλοι.
Πορφύρα qvæ ab aliis Timocli tributa eſt,
Πρίαπος,
Σκύθαι,
Στρατιώτης,
Ὕμνος.

Fragmenta vide apud Hertelium p. 658. ſeq. & Grotium p. 697. ſeq. Xenarchi mimos memorat Ariſtoteles c. 1. Poëtic. adde Svidam in Σωτάδης. Incertum eſt, idemne ſit Xenarchus Rhodius compotator, qvem ob bibacitatem dictum eſſe μετρητὴν refert Athenæus libro & capite 10. Niſi pro Xenarcho ibi legendum Xenagoras ex Æliani Lib. XII. c. 26. Variar.

XENO-

* Non Thucydidem ut excuſum eſt in Meurſii Rhodo Lib. II. cap. 13.

XENONIS binos versus profert Dicæarchus in vita Græciæ p.170.

Πάντες τελῶναι πάντες εἰσὶν ἅρπαγες,
Κακὸν τέλος γένοιτο τοῖς Ὠρωπίοις.

Hunc Xenonem Comicum vocat Grotius in Excerptis & ad Lucæ III. 13. & Henricus Stephanus Lib. VI. schediasm. c. 17. Alius Xenon sive Xenion historicus, cujus Italica laudat Macrobius Lib. I. Saturnal. c. 9: Cretica sive *τὰ περὶ Κρήτης* Stephanus Byz.

XENOPHON antiqvæ Comœdiæ Poëta memoratus Laërtio II. 59.

CAPUT XXIII.

De PHILOSOPHIS plerisqve ante Socratem, tum de SOCRATE, CEBETE, & aliis qvibusdam Socraticis.

H. Stephani Poësis Philosophica. Et Scipionis Aqviliani de placitis Philosophorum ante Aristotelem. 1, *Ætas & scripta Xenophanis Colophonii.* 2. *Parmenidis* 3. *Heracliti.* 4. *Democriti.* 5. *Anacharsidis.* 6. *Anaxagoræ.* 7. *Anaximandri.* 8. *Anaximenis.* 9. *Archelai.* 10. *Biantis.* 11. *Bionis,* 12, *Botonis,* 13. *Chilonis.* 14. *Cleobuli.* 15. *Diagoræ Melii, ubi obiter recensentur Philosophi qvibus objectatus fuit Atheismus.* 16. *Diogenis Apolloniatæ.* 17. *Diomenis Smyrnei.* 18. *Hippiæ.* 19. *Hipponis.* 20. *Leucippi.* 21. *Melissi.* 22. *Mysonis.* 23. *Nessæ Chii.* 24. *Periandri.* 25. *Pherecydis.* 26. *Pittaci.* 27. *Protagoræ.* 28. *Zenonis Eleatæ.* 29. *Socratis.* 30. *Æschinis Socratici.* 31. *Antisthenis.* 32. *Aristippi.* 33. *CEBETIS.* 34. *Critonis.* 35. *Euclidis Megarensis.* 36. *Glauconis.* 37. *Menedemi.* 38. *Phædonis.* 39. *Phædri.* 40. *Prodici Chii.* 41. *Simmiæ & Simonis coriarii.* 42. *Stilponis.* 43. *Nomina aliorum qvorundam Socraticorum.* 44.

I.

HENRICUS STEPHANUS A. 1574. 8. edidit librum qvi inscribitur *Poësis Philosophica*, in qvo continentur reliqviæ qvædam poëseos Philosophicæ antiqvissimæ Græcorum, sive fragmenta nonnulla utcunqve è scriptis veterum collecta & Græce descripta: *Empedoclis* p. 1—31. *Xenophanis*, p. 35—39. *Parmenidis* p. 41—46. *Cleanthis* p. 49—52. & p. 124—127. *Epicharmi* p. 54—58. *Timonis Phliasii*, p. 60—74. *Critiæ* p. 75. & 76. *Orphei* p. 78—107. *Musæi* p. 109. 110. *Lini* p. 112 113. *Pythagoræ* aurea carmina & alii qvidam versus Pythagoræ vel Pythagoræorum p. 114—123. *Heracliti* Ephesii fragmenta p. 129—140. & Epi-

Epiſtolæ p. 142—155. tum *Democriti* fragmenta p. 156—179. & Epiſtolæ p. 181 ſeq. Ad calcem libri ſubjiciuntur breves *Joſephi Scaligeri* in pleraqve hæc fragmenta notulæ & caſtigationes. . . .

SCIPIO qvoqve AQVILIANUS Piſanus, eqves D. Stephani, ſcripſit librum de placitis Phyſicis Philoſophorum qvi ante Ariſtotelis tempora floruerunt, editam à diſcipulo ejus Georgio Morales, Medico ac Philoſopho, Venet. 1620. 4. Hic *Anaximandri* opiniones exponit cap. 2. *Anaxagoræ* c. 3—7. *Democriti* & *Leucippi* c. 8—17. *Pherecydis* c. 18. *Thaletis* c. 19. *Pythagoræ* & *Alcmæonis* c. 20. *Anaximenis* & *Diogenis Apolloniatæ* c. 21. *Hippaſi* & *Empedoclis*. c. 22, 23. & 24. *Archelai* deniqve & *Heracliti* c. 25.

De Empedoclis ſcriptis jam dictum eſt à me ſupra c. 13. uti de Critiæ c. 19. de Pythagoræ cap. 12. & de Orphei, Muſæi ac Lini, Libro ſuperiore. De Epicharmo dicendi locus fuit capite ſuperiore, uti de Cleanthe ac Timone dicam Libro III. c. 15. & 33. In præſenti igitur de Xenophane, Parmenide, Heraclito ac Democrito paucis agere juvat, eximioqve huic virorum ſapientum qvaternioni alios celebriores qvi ante Socratem vel Socratis ætate floruerunt, & alibi à me dicti * non ſunt, Philoſophos adjungere, hinc deniqve ad Socratem ipſum ac Socraticas progredi.

II. XENOPHANES natus Colophone, Olympiade qvadrageſima, ut teſtatur Apollodorus apud Clementem 1. Strom. p. 301. qvod confirmat Sextus Empiricus I. contra Mathemat. c. 12. p. 51. nec obſtat Euſebius in Chron. qvi qvinqvageſima ſexta, vel Laertius IX. 20. qvi ſexageſima Olympiade claruiſſe ſcribit. Vixit enim Xenophanes annos non XCI. tantum, ut Lucianus in Macrobiis: ſed centum amplius, ut Cenſorinus c. 15. Certe verſiculos anno ætatis XCV. ab eo ſcriptos profert Laërtius IX. 19. Ex patria exſul, conceſſit in Siciliam, teſte eodem Laërtio qvi ait auditum ab eo fuiſſe *Botonem* Athenienſem, & ex qvorundam ſententia etiam Archelaum Phyſicum, qvod licet à Luciano qvoqve confirmatur, parum tamen congruere cum ratione temporum videtur, neqve alium Archelaum celebrem Phyſici nomine in veterum ſcriptis obſervare licet, qvam qvi Anaxagoræ ſucceſſit.

Scripta Xenophanis [à qvo Secta Eleatica originem ducit teſte Clemente 1. Strom. p. 300.] hæc memorantur apud veteres:

Κολοφῶνος κτίσις ** καὶ ὁ εἰς ἐλέαν τῆς Ιταλίας ἀποικισμός, ἔπη δισχίλια. Laërt. IX. 20.

Ἐλε-

* Nonnullos enim jam attigi, ut Epimenidem Lib. I. c. 6. Thaletem Lib. I. c. 35. Solonem Lib. II. c. 11. & 14. Hippaſum aliosqve Pythagoreos c. 13.

** Alios κτίσεων ſcriptores collegit Jonſius Lib. I. c. 12. de ſcriptoribus Hiſt. Philoſ.

Ἐλεγεῖα. Laërt. IX. 18. & 19. VIII. 36. Athen. Lib. VIII. pag. 368. Svid. in Ξενοφ.

Ἴαμβοι καθ' Ἡσιόδου καὶ Ὁμήρου, in qvibus perstrinxit qvæ de Diis illi scripserant, unde dictus Ὁμηροπάτης *calcans Homerum*, ut recte illam vocem exponit Joachimus Kühnius ad Laërt. IX. 18. ubi forte legendum καὶ ἰάμβους καὶ καθ' Ἡσιόδου καὶ Ὁμήρου, nam versiculi qvos adversus Homerum & Hesiodum à Xenophane scriptos profert Sextus [relati à me supra cap. VIII. num. 10.] Heroici sunt non Jambici. Potuit tamen alio etiam opere Homerum & Hesiodum perstringere Xenophanes, v.g. in Sillis de qvibus mox.

Σίλλοι. Strabo Lib. XIV. inter celebres Colophonis viros post Mimnermum memorat Ξενοφάνην τὸν φυσικὸν τὸν τοὺς Σίλλους ποιήσαντα διὰ ποιημάτων. Eustathius ad Iliad. β. p. 154. ὅτι δ' μόνον Ξενοφάνης πεποίηκε σίλλους ἐν οἷς εὐδοκίμησεν &c. Fallitur itaqve Stanlejus qvi in Historia Philosophica Anglice edita p. 746. Timonis Sillos à Strabone perperam Xenophani tributos existimat. Heroico versu scriptos perinde ut Timonis & aliorum sillos constat ex Schol. Aristophanis ad Eqvites v. 403. ubi versum è Xenophanis sillis profert, licet male ibi sit excusum Ξενοφάντης pro Ξενοφάνης.

Παρῳδίαι sive ut Menagius [qvi sillorum fuisse partem suspicatur] παρῳδίαι Athen. Lib. II. p. 54. ubi versus qvinqve Heroicos profert, qvorum postremus meminit fugæ Medorum:

πηλίκος ἦσθ' ὅθ' ὁ Μῆδος ἀφίκετο;

Xenophanem περὶ φύσεως laudat Pollux VI. 9. ex qvo non dubito petita esse Physica ipsius dogmata, qvæ passim celebrantur, vel etiam impugnantur in scriptis Aristotelis, Ciceronis, Plutarchi, Sexti, Clementis Alex. Galeni, Stobæi, Censorini aliorumqve, ex qvibus recte etiam concludas, versibus Heroicis opus illud fuisse compositum, uti Eustathius ad Iliad. Λ p. 759. sententiam ejus de Iride proferens laudat Xenophanem. ἐν ἡρωικοῖς ἔπεσι.

Tragœdias qvoqve scripsisse Xenophanem Physicum tradit Eusebius in Chron. qvod merito miratur Scaliger in notis p. 96. Menagius non Tragœdias sed Elegias in Eusebio legendas suspicatur. Fuit & alius Xenophanes Lesbius, Jamborum, [teste Laërtio] scriptor, nam Xenophanem Heracleopoliten qvidem omitto, pro cujus nomine apud Fulgentium I. 14. Mythol. reponi debet Theophanes, qvi Physicus memoratur Stephano in Ἡρακλεούπολις. Xenophanis vero dogmata cognosci possunt ex Aristotele, illo præsertim libro qvo

Xenophanis, Zenonis Eleatæ & Gorgiæ placita qvædam ad examen revocat, Laërtio & Hesychio illustri, qvibus e recentioribus addendi præter Laërtii interpretes Tho. Stanlejus in Hist. Philosophica, & in Lexico suo Clariss. Baylius. Successio sectæ Eleaticæ hæc est apud Clementem I. Strom. p. 300. & Eusebium XIV. præparat. p. 758. Xenophani successit Parmenides, huic Zeno Eleates, Zenoni Leucippus, Leucippo Democritus: Democritum audivere Protagoras Abderita ac Metrodorus Chius, Metrodoro successit Diogenes Smyrnæus, Diogeni Anaxarchus, huic Pyrrho, Pyrrhoni Nausiphanes, & Nausiphani Epicurus.

III. PARMENIDES Eleates, Xenophanis ut pleriqve tradunt auditor, atqve ut alii, Anaximandri qvoqve, & Aminiæ, & Pythagorei Diochætæ, circa Olymp. LXIX. floruit, ita enim apud Laërtium IX. 23. legendum ex Palmerii conjectura p. 461. Exerc. Parmenidem in Physicis secutus est Zeno Eleates teste Plutarcho in Pericle p. 154. Eum audivit qvoqve Anaximenes ut nonnullis apud Laërtium lib. 2. sect. 3. visum. A Socrate juvene auditum Parmenidem senem, refert Plato in Theæteto ac Sophista, magnisqve afficit encomiis, & dialogum de Ideis, Parmenidis nomine inscripsit. Πυθαγόρειον καὶ παρμενίδειον βίον pro vita optima & honestissima dixit Cebes in tabula. Scripsit Parmenides φυσιολογίαν δι' ἐπῶν, ut ait Svidas, sive [ut traditum Laërtio] ἐφιλοσόφει διὰ ποιημάτων. Confer Meursium ad Chalcidium p. 41. Initium operis ejus περὶ φύσεως carmine descripti Heroico bene longum affert Sextus VII. contra Math. p. 157. Sed & Porphyrius Lib. de antro Nympharum laudat Parmenidem ἐν τῷ φυσικῷ. Meminit & Galenus T. 5. p. 1. edit. Basil. Laërtius vero IX. 23. cum dixisset hunc Philosophum primum ex Phavorini sententia deprehendisse qvod eadem stella jam sit Lucifer jam Hesperus, subjungit: οἱ δὲ πυθαγόραν. Καλλίμαχος δέ φησι μὴ εἶναι αὐτοῦ τὸ ποίημα. *Alii Pythagoræ hoc tribuunt*, [qvod nempe in poëmate qvodam sub Pythagoræ nomine hoc legebatur] *Verum Callimachus negat ejus* [Pythagoræ * puta] *esse istud poëma.* *Leges* etiam dedit civibus suis optimas Parmenides, in qvas jurare qvotannis adactos à magistratibus cives narrat Plutarchus contra Colotem p. 1126. adde eundem p. 1114. ubi de Parmenidis dogmate qvo τὸ πᾶν ἓν esse affirmavit. Qvæ porro Svidas καταλογάδην sive prosâ scripsisse Parmenidem ait, memorataqve Platoni, ea si ulla usqvam fuerunt, [merito enim dubites] Dialectici argumenti esse existimaverim. Xenocratis librum περὶ τῶν

* Stanlejus p. 747. Hist. Philosoph. hunc locum ita intellexit, qvasi è Callimachi Sententia nullum unqvam poema scripsisset Parmenides.

τῶν Παρμενίδου memorat Laërtius IV. 13. De dogmatis Parmenidis conſulendi præter Platonem, Ariſtotelem, Plutarchum, Ciceronem, Cenſorinum, Sextum Empir. Proclum in Timæum, Laërtium & alios veteres, è recentioribus Beſſario Lib. II. contra calumniatorem Platonis c. 11. ubi opus Parmenidis de veritate & opinione memorat: Leſcaloperius ad Cic. 1. De Natura Deor. p. 45. ſeq. qvi ex Simplicio obſervat duos * omnino libros à Parmenide ſcriptos eſſe, alterum de ente uno intelligibili, obſcuriuſcule qvidem, ſed verè atqve ut ipſe reipſa ſentiebat, alterum de Diis, ex vulgi opinione. Et qvi placita Parmenidis incruſtanda utcunqve in ſe ſuſcepit *Bernardinus* ** *Teleſius*, in libris IX. de rerum natura Neapol. 1586. & Lugd. 1588. fol. Fragmentis Parmenidis ab H. Stephano collectis nullo negotio poſſis plura adjicere tum ex Galeno, Stobæo & iis veteribus qvos nominavi, tum è Simplicio in Phyſ. Ariſtotelis & aliis Philoſophi interpretibus Græcis, atqve è Cœlio Aureliano qvi IV. 9. tardarum paſſionum ſex verſus Hexametros latine à ſe redditos affert è Parmenidis libris qvos de Natura ſcripſit. Euclides Megarenſis qvoqve τὰ Παρμενίδεια μεταχειρίζετο Laërtio teſte lib. 2. ſect. 106. & Hermogenes τὰ Παρμενίδου φιλοσοφῶν. Platonis Magiſter. id. III. 6. Fuit & Parmenides Rhetor τεχνογράφος eidem Laërtio IX. 23. memoratus.

IV. HERACLITUS Blyſonis F. Epheſius, Parmenidis æqvalis, auditor fuiſſe *** Xenophanis traditur, atqve ut Svidas addit, Hippaſi Pythagorei, licet ſe ipſum αὐτοδίδακτον gloriatus eſt, teſte præter Laertium IX. 5. Tatiano f. 143. & Olympiodoro comment. MS. in Phædonem. Ad Darium Hyſtaſpis F. venire rogatus renuit, & magiſtratus **** dignitati qvam fratri conceſſit prætulit vitam privatam, qvam impendit ſevero virtutis ſtudio & diligenti naturæ inqviſitioni. Melancomæ perſvaſit tyranni-

* Unum tantummodo ſcriptum Parmenidi tribuit Laërtius procem. ſect. 16.

** Baco Verulamius in ſcriptis de naturali & univerſali Philoſ. p. 238. *Parmenidis placita inſtaurabit noſtro ſæculo Teleſius, ſeu Peripateticus rationibus, ſi aliqvid illa eſſent, inſtructus, qvas etiam in illos ipſos vertit, ſed affirmando impeditus, & deſtruendo melior.*

*** Miror in Morerii Lexico etiam nonæ editionis Heraclitum venditari præceptorem Heſiodi, Pythagoræ, Xenophanis, & Hecatæi, qvibus omnibus fuit junior. Sed non eſt unius hominis qvantumvis doctiſſimi & laborioſiſſimi vel Lexicon ejusmodi ſine erroribus componere, vel errores univerſos qvi in Moreriano occurrunt eluere. Errat qvoqve interpres eruditus Euſebii XV. præparat. p. 729. qvi Zitieum facit auditorem Heracliti, qvo centum amplius annis fuit junior. Nam Euſebius tantum ſcripſerat Zenonem hunc Heracliti ſecutum rationes, τῶν λόγων Ἡρακλειτείων μετεσχηκέναι.

**** Laërtius IX. 6. ex Antiſthene refert Heraclitum ἐκχωρῆσαι τἀδελφῷ τῆς βασιλείας. Nempe anteqvam Pythagoras Epheſius tyrannidem invaderet, judices Epheſi vocabantur βασιλεῖς ſive βασιλίδες. Vide Svidam in Πυθαγ. Heſych. βασιλεῖς.

rannidem deponere, ut refert Clemens. 1. Strom. p. 302. A qvibusdam arrogantiæ * arguitur, ab omnibus ** obscuritatis, ea qvæ vellet dicere οὔτε λέγων, οὔτε κρύπτων, ἀλλὰ σημαίνων *nec clare eloqvens, nec penitus occultans, sed innuens*, qvod ipse de oraculis pronunciavit apud Jamblichum de Mysteriis Ægypt. p. 79. Iconem Heracliti duplicem exhibuit Vir Cl. Jac. Gronovius T. 2. Antiqv. Gr. tabula LVI. qvarum neutram genuinam præstare ausit vel ipse, uti nec præstantissimus Begerus 1. Thesauri Brandenburg. p. 113. ita passim in numis, marmoribus ac gemmis veteribus ingenium artficum potius, qvam vera eorum qvos referre debent forma conspicitur. Apud Fulvium Ursinum qvidem p. 63. elog. occurrit statua vetus sed capite trunca, cum inscriptione: Ἡράκλειτος Βλύσωνος, Ἐφέσιος. Periit Heraclitus ex ventris hydrope, [ἀσκίτην Græci vocant] vide H. Mercurialem lib. 3. Var. lect. c. 19.

Scripsit Heraclitus unum opus, prosa Jonica compositum, cujus varios titulos sive elogia potius refert Svidas in Δηλίου κολυμβητοῦ è Laërtii IX. 12. Ἐπιγράφουσι δὲ αὐτο οἱ μὲν Μούσας, οἱ δὲ περὶ φύσεως, [ita voca[illegible] Galenus T. 5. p. 1. edit. Basil.] Διόδοτος δὲ ἀκριβὲς οἰάκισμα πρὸς στάθμην βίου. Ἄλλοι γνώμην ἠθῶν, κόσμον τρόπων ἑνὸς τῶν συμπάντων. Qvæ seqvuntur apud Svidam, petita sunt è Laërtii II. 22. Porro idem Laertius IX. 5. testatur Heracliti scriptum qvod in templo Dianæ Ephesiæ auctor reposuerat, *Crates* vero qvidam Græcis vulgavit primus [id. sect. 12.] universe qvidem fuisse περὶ φύσεως [qvo titulo etiam allegatur à Clemente V. Strom. p. 571. aliisqve, ut Heraclitus passim veteribus vocatur Physicus] cæterum divisum in tres λόγους, unum περὶ τοῦ παντὸς, alterum πολιτικὸν, tertium θεολογικόν. Diodorus vero existimavit præcipuum argumentum operis hujus fuisse de Republica, cui illa qvæ de natura, tantum ἐν παραδείγματος εἴδει præmissa essent. Vide Laërtium IX. 15. ubi observat â multis commentario illustratum Heracliti scriptum, ut ab *Antisthene* [non Cynico sed altero qvem Ἡρακλει-

* Proclus 3. in Tim. ἀλλ' Ἡράκλειτος μὲν ἑαυτὸν πάντα εἰδέναι λεγων, πάντας τοὺς ἄλλους ἀνεπιστήμονας ποιεῖ.

** Qvibusdam tantummodo in locis obscurum, in aliis perspicuum satis fuisse testatur Laërtius IX. 7. Inter causas obscuritatis fuit scribendi genus ambiguum, diversæ interpunctioni patens. Unde Aristoteles III. 5. Rhetor. Τὰ γὰρ Ἡρακλείτου διαστίξαι ἔργον. Theo progymnasm. p. 36. παρὰ ταύτην δὲ τὴν ἀμφιβολίαν τὰ Ἡρακλείτου τοῦ φιλοσόφου βιβλία σκοτεινὰ γέγονε, καταχόρως αὐτῇ χρησαμένου ἤτοι ἐξεπίτηδες, ἢ καὶ δι' ἄγνοιαν. Demetrius de elocutione §. 196. ἄδηλος γὰρ ἡ ἑκάστου κώλου ἀρχὴ διὰ τὴν λύσιν, ὥσπερ τὰ Ἡρακλείτου. Καὶ γὰρ ταῦτα σκοτεινὰ ποιεῖ τὸ πλεῖστον ἡ λύσις.

κλείτειον vocat VI. 19.) *Cleanthe* Pontico qvatuor libris, id VII. 174. *Heraclide* Pontico, qvatuor libris. id. V. 88. *Sphæro* Stoico, *Pausania* qvi appellatus est Ἡρακλειτιστὴς, *Nicomede*, *Dionysio*, & *Diodoro* qvem jam dixi Grammatico: tum à *Scythino* versibus græcis jambicis expressum esse, ita enim potius intelligo verbum ἐκβαλεῖν cum M. Meibomio, qvam cum Stanleio p. 724. Hist. Philos. & Laërtii interpretibus, explosum & oppugnatum, *Aristonem* ἐν τῷ περὶ Ἡρακλείτου laudat idem IX. 5. & 11. & Alexandrum ἐν διαδοχαῖς καθ' Ἡράκλειτον, III. 5. Heracliti sectatores testatur dictos Ἡρακλειτείους. id. IX. 6. Eorum meminit & Plato in Theæteto, Sextus &c. *Cratyli* Ἡρακλειτείου Laërtius III. 6. Antisthenis Heraclitii VI. 19. Intelliguntur etiam Heraclitii qvando συντονώτεραι Μοῦσαι & Ἰάδες apud Platonem in Sophista & Themistium Orat. XVI. memorantur. Nam & Platonem anteqvam Socrati se traderet, Heracliti secta fuisse imbutum refert Apuleius de dogmate Platonis, præcipue in naturali Philosophia Heracliteos secutum observans, uti in intellectuali Pythagoræos, in rationali ac morali Socratem. Adde Laërt. III. 8. & P. Petitum II. 10. Miscell. Initium operis ab Heraclito compositi hoc refert Aristoteles III. 5. Rhetor. τοῦ λόγου τοῦ δ' ἐόντος αἰεὶ ἀξύνετοι ἄνθρωποι γίγνονται. Ita enim legendum esse (non τοῦ δέοντος, ut in Clementis Alex. V. Strom. p. 602. excusum est) præter Sextum Empiricum VII. contra Mathemat. p. 162. docet Amelius apud Eusebium XI. 19. præparat. Καὶ οὗτος ἄρα ἦν ὁ λόγος καθ' ὃν αἰεὶ ὄντα τὰ γινόμενα ἐγίνετο, ὡς ἂν καὶ ὁ Ἡράκλειτος ἀξιώσειε. Patet etiam ex hoc aliisqve Heracliti qvæ passim occurrunt fragmentis, eum non scripsisse carmine sed sermone prosario, ut notavi supra Lib. I. cap. 1. num. 2. seq. Fallitur itidem Nic. Nourritus Vir Cl. qvi in apparatu ad Bibliothecam maximam Patrum, de scriptoribus à Clemente Alex. allegatis disserens, putat versus Heracliti Jambicos laudari à Clemente Lib. IV. Strom. p. 494. nam qvi locum inspexerit, videbit dictis Heracliti prosario sermone conceptis, à Clemente subjici versus Tragici, perinde ut locum Plutarchi lib. de oraculorum defectu p. 415. ὥσπερ τὰ Ἡρακλείτου καὶ τὰ Ὀρφέως ἐπινεμομένην ἔπη, eruditus interpres minus accurate reddit sic: *quæ ut Heracliti & Orphei versus invasit*, vertendum enim erat, *quæ ut Heracliti scripta & Orphei versus invasit*. Toto enim cœlo aberrat elegantissimus Menagius in notis ad Laërtium p. 395. edit. Wetsten. nostro Heraclito tribuens libros qvos commemorat Plutarchus in commentario contra Colotem p. 1115. τὸν Ζωροάστρην, τὸ περὶ τῶν ἐν ᾅδου, τὸ περὶ τῶν φυσικῶν ἀπορουμένων, manifestum enim est eo in loco Plutarchum agere de Heraclito qvodam juniore Peripatetico. Sed & in eo fugit Menagium ratio, qvod subjungit Heraclitum Ephesium scripsisse etiam libros περὶ πολιτείας,

& Diodorum Grammaticum negasse qvod volumen *περὶ φύσεως* esset Heracliti. Nam in illo ipso opere Physico Heraclitus *περὶ πολιτείας* egerat, atqve ita qvidem, ut Diodorus sibi persvaserit, qvæcunqve de natura præmisit, consideranda esse tanqvam partem minus principalem, ut jam è Laërtio annotavi. Aliis Heraclitis novem vel decem supra p. 3. & 142. à me nominatis, addes Heraclitum Tyanensem, in veteri inscriptione apud V. C. Bernhardum Monfauconium p. 424. diarii Italici. Heraclitum Cynicum, ad qvem scripsit Julianus Imp. *πρὸς τὸν κύνα Ἡράκλειον, πῶς κυνιστέον*, teste Svida in *Ἰουλιανός*, etsi in Codicibus Juliani Ἡράκλειος vocatur ille Cynicus, & Heraclitum * scriptorem Christianum Irenæi æqvalem, cujus commentarios in Apostolum (Pauli Epistolas) memorat Eusebius V. 27. Hist. Philosophiam Heracliti Ephesii jam pridem illustrandam in se suscepit civis atqve amicus noster charissimus, Patriæqve Academiæ Lipsiensis ornamentum non inficiandum *Godfridus Olearius*, cujus rei specimen insigne jam una ** alteraqve diatriba vulgata dedit, & priorem harum pro suo in me amore mihi inscribere dignatus est. De sex Epistolis qvæ sub Heracliti nomine hodie exstant, & in Stanleii Historia Philosophica Anglice translatæ occurrunt, dixi supra cap. X. §. 19. Apud Laërtium Lib. I. sect. 88. *ὁ δυσάρεστος Ἡράκλειτος* non est reddendum *insuavis Heraclitus*, sed *morosus*, sive *is cui vix qvisqvam placebat Heraclitus*. Sic apud Diodorum Sic. lib. XIX. T. 2. p. 720. Τὸ *γὰρ πλῆθος ἀεὶ δυσάρεστον*. Ceterum in loco Marciani Capellæ p. 21. *Vulcanus licet crederetur Junonius, totius Mundi ab Heraclito dictus est democrator*. Ita lego pro *demorator*, vel qvod malebat Grotius tum admodum adolescens, *devorator*. Nam & Cleanthes apud Ciceronem IV. 41. Academ. qvæst. solem dixit *dominari, & rerum potiri*.

V. DEMOCRITUS, ex nobili genere, Abderites, opibus honoribusqve longe prætulit seriam inqvisitionem naturæ, ita ut professus sit, se malle unam causam in rebus naturalibus investigatam reperire qvam Regnum Persarum conseqvi, teste Dionysio Alex. apud Eusebium XIV. 27. præparat. p. 781. Itaqve & in Græcia Leucippum, atqve ut nonnulli volunt Pythagoreos qvoqve & Anaxagoram qvo annis XL. junior fuit auscultavit, & apud alias gentes, Ægyptios Persas Indos Æthiopes, qvicqvid usqvam fuit sapientum, ad octogesimum usqve ætatis annum peregrinatus, adiit. Cum qvam plurima observasset & in literas misisset ita ut *Philosophiæ* nomi-

* Lectionem codicum Eusebii confirmant Nicephorus, Honorius, aliiqve, etsi in Hieronymi Catalogo c. 46. & Sophronii versione Græca editur Ἡράκλειος.

** De principio Rerum Naturalium ex mente Heracliti Physici cognomento σκοτεινοῦ exercitatio. Lips. 1697. De rerum Naturalium Genesi ex mente Heracliti Physici dissertatio. Lips. 1702.

nomine appellaretur teste Æliano IV. 20. Var. extinctus est Olymp. XCIV. centenario major. Ab Heraclito diversus non modo in eo, qvod res humanas risu *potius excipiendas esse duceret qvam lacrymis, sed etiam qvod Cicerone observante 2. de divinat. *Valde Heraclitus fuit obscurus, minime Democritus*, etsi peculiaribus qvibusdam vocabulis hic uti non dubitavit, (vide Svidam in ἀειεςώ, ῥυσμὸς, &c.) qvas præter *Callimachum* illustraverat olim *Hegesianax* teste Stephano in Τρωιάς. Fuere qvi Democriti perinde ut Platonis sermonem poëtici aliqvid habere putarent, qvod incitatius ferretur, & clarissimis verborum uteretur luminibus, ut ait idem Cicero in Oratore c. 20. Nusqvam ejus meminit Plato, qvod mirum jam olim multis visum, teste Laërtio III. 25. Insultavit ei Colotes Epicureus, licet Epicurum ipsum Democrito qvam plurima debuisse professi sunt Leonteus & Metrodorus Epicurei apud Plutarchum libro contra Colotem p. 1108. Inimicus fuit Democritus Sophistarum qvos ipse apud Clementem 1. Strom. p. 279. suis verbis vocat λεξειδίων θηράτορας, ζηλωτὰς τεχνυδρίων, ἐριδαντέας καὶ ἱμαντελικτέας. Inter Heraclidis Pontici scripta fuere πρὸς τὸν Δημόκριτον ἐξηγήσεις, α΄. Laërt. V. 88. De vita Democriti vereqve ac falso de eodem jactatis, tum de ejus dogmatis consulenda sunt qvæ Viri docti ad Laërtium & Hesychium illustrem, Stanleius & Abr. Gravius in Hist. Philosoph. Gassendus in Philos. Epicuri, Dan. Clericus in Hist. Medicinæ, Cudworthus in Systemate νοητῷ vero universi, Naudæus in Apologia pro viris doctis Magiæ accusatis, Bælius Vir Cl. in Lexico, *Nicolaus Hill.* in Philosophia Epicurea Democritea & Theophrastica Genev. 1619. 8. *Scipio Aqvilianus* de placitis Philosophorum qvi ante Aristotelis tempora floruerunt c. 8-17. *Joh. Christoph. Magnenus* Prof. Patavinus in Democrito reviviscente Lugd. Bat. 1648. 12. & Hagæ 1658. 12. &c. *Petri* vero *Borelli* opus qvod tres in folio impleturum tomos molitus est de Vita & Philosophia Democriti, cum auctore intercidit.

Scripta Democriti (prosa autem scripsit, dialecto Jonica) recensuerat *Callimachus* in πίναξι τῶν Δημοκρίτου γλωσσῶν καὶ συνταγμάτων, teste Svida: & per tetralogias perinde ut Platonica digesserat *Thrasyllus* teste Laërtio IX. 45. ex qvo titulos eorum hoc loco perseqvar, ut qvidem distinguendos puto, subinde nonnulla additurus præclaris interpretum Laërtii observationibus.

Ethici argumenti hi fuere:

1) Πυθαγόρης, ἢ περὶ τῆς τοῦ σοφοῦ διαθέσιος. Confer Laërt. IX. 38. ubi ἐν ὁμωνύμῳ συγγράμματι, vertendum: *in opere ejusdem nominis.* Vide Jonsium p. 24.

* Juvenal. X. 33--53.

2) *περὶ τῶν ἐν ἄδου.* Athen. IV. p. 168. Proclus MS. apud Alex. Morum ad Joh. XI. 39. Svidas in Τριτογένεια.

3) Τριτογένεια Minerva, ſive de prudentia, qvæ hæc tria generat prorſus præclara: ut recte conſulant homines, ut recte eloqvantur, & ut recte agant. Euſtath. ad Iliad. Θ. p. 576. Tzetz. ad Lycophr. v. 519.

4) *περὶ ἀνδραγαθίης. ἢ περὶ ἀρετῆς.*

5) *Ἀμαλθείης κέρας ἢ περὶ εὐθυμίης, ὑπομνημάτων ἠθικῶν ἢ. Ἡ γὰρ εὐεστὼ οὐχ εὑρίσκεται. Cornucopia, ſive commentariorum Ethicorum de animi tranqvillitate libri VIII. nam liber* (IX) *cui titulus εὐεστὼ* * ſive *bonum ſtabile* (jam Thraſylli ætate qvi ſub Tiberio vixit) *non amplius exſtat.* Ita puto ſcribendum & exponendum illum locum. Ac ſingulis horum commentariorum libris crediderim fuiſſe titulum peculiarem argumento reſpondentem, qvo ſingularis qvædam dignitas ſummi boni deſcriberetur, uni qvidem *κέρας ἀμαλθείας*, alteri *εὐθυμίην*, alii *ἀταραξίην, ἀθαμβίην, ἀθαυμαστίην* &c. alii deniqve *περὶ τέλους*, qvem librum allegat Clemens Alex. 2. Strom. p. 417. Cæterum opus Democriti *de tranqvillitate animi* laudant vel reſpiciunt Cicero V. de fin. Plutarchus & Seneca libris ejusd. argumenti. Præclarum fragmentum ſervavit Stobæus ſerm. 101. de felicitate. Præterea memorantur Democriti *ὑποθῆκαι*, qvarum initium refert Dionyſius Alex. apud Euſebium XIV. 27. præparat. p. 782. Plures ex illis ut ſuſpicor ſententias Stobæus. Magnenus etiam exiſtimabat librum à Democrito ſcriptum ſub titulo λόγος ἔργου σκιή, ſed hoc merito rejiciunt Menagius ad Laërtii IX. 37. & Stanlejus Hiſt. Philoſ. p. 767.

Phyſici argumenti apud eundem Laërtium ſcripta Democritea hæc ſunt:

1) *Μέγας διάκοσμος* ** Magnum digeſtum, *de univerſo* ut videtur, opus omnium Democriti ſcriptorum facile præſtantisſimum. Laërt. IX. 39. Athen. IV. p. 168. Svidas in Δημόκρ. Prima ejus operis verba videtur afferre Cicero in Lucullo: *Hæc loqvor de univerſis.* Plura Volumina de rerum natura ſcripſiſſe innuit Vitruvius IX. 3. & 7. At neſcio unde hauſerit Stanleius p. 761. Hiſt. Philoſ. tradens diviſum fuiſſe in libros XII. Theophraſtus (libro de Democrito) auctorem ejus exiſtimavit non Democritum ſed *Leucippum*, Laërt. IX. 46. Qvod vero Menagius itemqve Stanlejus ajunt ab Epicuro in Epiſt. ad Herodotum tanqvam Democriti genuinum opus laudari, in illa Epiſtola incaſſum qvæſivi.

Porro

* Svid. in ἀειεστὼ & εὐεστώ.

** De hac voce Menagius, Kühniusqve ad Laërt. & Salmaſius ad Simplicium pag. 168. ſeq. Τρωικὸν διάκοσμον ſcripſerat Demetrius Scepſius, teſte Athenæo VII. p. 300.

Porro in hoc opere inter alia Anaxagoræ Philoſophiam perſtrinxiſſe videtur Democritus. Confer Laërt. IX. 35.

2) *Μικρὸς Διάκοσμος*, qvem ſe ait ſcripſiſſe Anno DCCXXX. poſt captam Trojam. Laërt. IX. 41. Troja capta A. Periodi Jul. 3521. ſcripſit ergo hunc librum Democritus Olymp. LXXIX. 2.

3) *Κοσμογραφίη.* Opus diverſum à Democriti Geographia, qvæ infra memoratur inter ſcripta Mathematica. *περὶ κόσμου διαθέσεως* ſcripſiſſe affirmat Democritus ipſe, ſi modo ipſe Democritus Epiſt. ad Hippocratem.

4) *περὶ τῶν πλανητῶν*, in qvo libro ſuſpicatus eſt *plures eſſe Stellas qvæ currunt, ſed nec numerum illarum poſuerat, nec nomina, nondum comprehenſis qvinqve ſiderum curſibus. Seneca quæſt. Nat. VII. 3.* Ariſtotelis l. 6. Meteor. teſtatur Anaxagoram & Democritum docuiſſe qvod Cometæ eſſent *σύμφασις* ſive conjunctio *τῶν πλανητῶν ἀστέρων*. Adverſus Democritum *περὶ τῶν ἐν οὐρανῷ* ſcripſerat Heraclides Ponticus, teſte Laërtio V. 87.

5) *περὶ φύσιος α*. Svidæ *περὶ φύσεως κόσμου*. Fulgent. III, 7. Mythol. *Phyſiologumena.*

6) *περὶ ἀνθρώπου φύσιος* * *ἢ περὶ σαρκὸς β'*.

7) *περὶ νοῦ καὶ περὶ αἰσθήσεως*, qvem duplicem titulum alii unico complexi ſunt *περὶ ψυχῆς*. Et Democritus animam ſenſitivam mentemqve non dubitavit idem eſſe. Vide Ariſtot. Lib. I. c. 2. de anima, Tertull. c. 12. Obſervavit etiam, ab affectibus animi alterari ſanguinis motum. Boëthius lib. 1. c. 1. de Muſica: *Ut ſeſe corporis habet affectus ita etiam pulſus cordis motibus incitatur: qvod ſcilicet Democritus Hippocrati Medico tradidiſſe fertur, cum eum qvaſi inſanum cunctis Democriti civibus id opinantibus in cuſtodia medendi cauſa inviſeret.*

8) *περὶ χυμῶν*, etiamnum exſtat, ſiqvidem Democritus auctor ſit libri hujus argumenti qvi legitur inter ſcripta Hippocratis, de qvo tamen merito dubites.

9) *περὶ χροῶν.*

10) *περὶ τῶν διαφερόντων ῥυσμῶν* ſive *de differentibus figuris* atomorum, qvod opus reſpicit Ariſtoteles Lib. I. cap. IV. Metaphyſ. Vide Menagium ad Laërt. IX. 47.

11) *περὶ ἀμειψιρρυσμιῶν de mutationibus figurarum*, ſive *fluxionum* qvibus infinitis modis qvotidie alterantur omnia *ῥέοντα ποταμοῦ δίκην*.

12) *Κρατυντήρια* ſive *ἐπικρατυντικὰ* aut vero *ἐπιχειρητικὰ τῶν προειρημένων*, *Superiorum librorum confirmatio.* Male enim interpres *Remedia prohibentia*, nec melius Stanlejus, *of the mixtures of things before ſaid*, qvaſi eſſet à

* Inter Epiſtolas Democrito tributas hodie exſtat una hujus argumenti ad Hippocratem, qvæ incipit: *Χρὴ πάντας ἀνθρώπους* &c. In Poëſi Philoſoph. H. Stephani pag. 181.

κεράννυμι. Svidas in κρατυντήρια. ἔγραψεν Δημόκριτος ὁ Ἀβδηρίτης βιβλίον ὅπερ ἐστὶν ἐπικριτικὸν πάντων τῶν γραφέντων αὐτῷ βιβλίων. Laudat Sextus VII. contra Math. p. 163.

13) περὶ εἰδώλων ἢ περὶ προνοίας, qvo libro formas rerum qvas videmus divinitate præditas esse disputavit. Vide Ciceronem 1. de natura Deor. sect. 29. & 121. Plutarch. VIII. 10. Sympos. Augustin. Epist. 56. & Bælii Lex. in Democrito nota (O) ubi hanc Abderitani senis sententiam confert cum dogmate acutissimi Malebranchii, qvas percipimus visu, rerũ ideas, existimantis esse divinas, à Deo proficisci, & in Deo percipi.

14) περὶ λοιμῶν ἢ λοιμικῶν κακῶν. α'. β'. γ'. Ita enim legendum ex Gellii IV. 13. vidit jam Joh. Meursius in Bibl. Græca.

15) Ἀπορρημάτων sive dubiorum Physicorum Volumen.

Physico qvoqve argumento affinia sunt qvæ deinceps referens Laërtius ἀσύντακτα appellat.

16) Αἰτίαι οὐράνιαι.

17) Αἰτίαι ἀέριοι.

18) Αἰτίαι ἐπίπεδοι. *Causæ* * *planorum*, sive eorum qvæ in superficie corporum eveniunt.

19) Αἰτίαι περὶ πυρὸς καὶ τῶν ἐν πυρί.

20) Αἰτίαι περὶ φωνῶν.

21) Αἰτίαι περὶ σπερμάτων καὶ φυτῶν καὶ καρπῶν. Plin. XIV. 1. XXIV. 17. XXV. 2. Petronius p. 22. Respicit & Martianus Capella Lib. II. p. 27. Pseudo Dioscorides & Apulejus de herbis.

22) Αἰτίαι περὶ ζώων, γ'. Ammianus Marcell. XXVIII. 4. *ut disc. istarum pecudum exta rimari cum anatomicis Democritum putes, docentem qvibus modis posteritas mederi doloribus possit internis.* Ex his Democriti libris videtur Aristoteles referre qvæ de aranearum telis habet IX. 29. Hist. animal. Neqve incredibile est unum ex his tribus libris fuisse *de chamaleonte*, cui singularem librum tribuit Democritus teste Plinio XXVIII. 18. licet Gellius X. 12. Democrito indigna putat qvæ à Plinio referuntur.

23) Αἰτίαι σύμμικτοι.

24) περὶ τοῦ λίθου. Non tantum de Magnete, neqve de lapide Philosophorum, ut parum verisimiliter existimat Olaus Borrichius vir doctiss. p. 69. de Medicina Hermet. sed de qvovis genere lapidum egit Democritus, qvem ne *lapidum* virgultorumqve vis lateret, ætatem inter experimenta consumsisse scribit Petronius. Vide & qvæ Seneca Epist. 90. Plin. XXXVII. 10.

Librum

* Magnenus de planis Atomis accipit, qvibus opponuntur rotundæ, acutæ &c.

Librum Laërtio præteritum περὶ ἰδεῶν laudat Sextus VII. contra Math. p. 163. sed & *de metallorum natura* scripsisse Plinius innuit.

Mathematici argumenti hos libros Laërtio memoratos videas:

1) περὶ διαφορᾶς γνώμης ἢ περὶ ψαύσεως κύκλου καὶ σφαίρας.
2) περὶ γεωμετρίας ἢ γεωμετρικόν.
3) Ἀριθμοί.
4) περὶ ἀλόγων γραμμῶν καὶ ναστῶν, β.
5) Ἐκπετάσματα. Vitruvius præf. Lib. VII. *qvemadmodum oporteat ad aciem oculorum radiorumqve extensionem certo loco centro constituto ad lineas ratione naturali respondere.*
6) Μέγας ἐνιαυτὸς ἢ Ἀστρονομίης παράπηγμα. Vide Salmas. ad Solin. p. 741. Hoc respici puto à Gemino, qvando Democritum laudat element. Astronom. c. 16.
7) Ἅμιλλα Κλεψύδρας. Magnenus: *examen motus Clepsydræ cum motu cœli.* Alii tanqvam duo distincta legunt, ἅμιλλα, Κλεψύδρα.
8) Οὐρανογραφίη. Democritum ἐν τῷ περὶ ἀστρονομίης laudat Schol. Apollonii Lib. II.
9) Γεωγραφίη. Democritus inter antiqvissimos Geographos celebratur à Strabone & Agathemere Lib. I.
10) Πολογραφίη. Epistola Democrito tributa ad Hippocratem: ἐτυγχάνομεν δὲ τότε περὶ κόσμου διαθέσεως καὶ πολογραφίης, ἔτι δὲ ἄστρων οὐρανίων συγγράφοντες.
11) Ἀκτινογραφίη.

Hinc *Musica* scripta seqvuntur, eo qvidem sensu accepto vocabulo, ut non solam Musicam proprie sic dictam, sed qvoqve Grammaticam, Poësin & alias humaniores literas qvas ἐγκυκλίους λόγους supra de Democrito loqvens Laërtius * vocaverat, complectatur: de qvo sensu vocabuli μουσικῆς videndus Woweranus Polymathiæ cap. XXIV. Fuerunt itaqve:

1) περὶ ῥυθμῶν καὶ ἁρμονίης.
2) περὶ ποιήσιος. Classis in qva præsens Liber memoratur, perspicue ostendit non esse cogitandum hoc loco de ποιήσει Chemica, ut in mentem venisse video præstantissimo Borrichio p. 70. de Hermete Ægyptior. Ac Democritus ipse qvalem intelligat Poësin docet his verbis apud Clementem Alex. VI. Strom. p. 698. ποιητὴς δὲ ἅσσα μὲν ἂν γράφῃ μετ' ἐνθουσιασμοῦ καὶ ἱεροῦ πνεύματος, καλὰ κάρτα ἐστίν.

3) περὶ

* Καὶ ἦν ὡς ἀληθῶς ἐν φιλοσοφίᾳ πένταθλος ὁ Δημόκριτος. Τὰ γὰρ φυσικὰ καὶ τὰ ἠθικά, ἀλλὰ καὶ τὰ μαθηματικὰ καὶ τοὺς ἐγκυκλίους λόγους, καὶ περὶ τεχνῶν πᾶσαν εἶχεν ἐμπειρίαν.

3) περὶ καλλοσύνης ἐπέων.
4) περὶ εὐφώνων καὶ δυσφώνων γραμμάτων.
5) περὶ Ὁμήρου ἢ ὀρθοεπείης καὶ γλωσσέων. Refpiciunt Dio Chryfoft. Orat. 53. & Euftath.
6) περὶ ἀοιδῆς.
7) περὶ ῥημάτων, ἢ ὀνομαστικόν. (leg. ὀνοματικόν.)

Hic Laërtius *Technica* fubjecit, hac ferie:

1) πρόγνωσις.
2) περὶ διαίτης; ἢ διαιτητικόν, ἢ ἰητρικὴ γνώμη.
3) Αἰτίαι περὶ ἀκαιριῶν καὶ ἐπικαιριῶν.
4) περὶ Γεωργίης ἢ γεωργικόν. Ita recte hunc locum ante Menagium emendaverat Meurfius in Bibl. Græca. Democriti librum qvem *Georgicon* appellavit laudat Columella XI. 3. & de agricultura fcripfiffe, notat poft Varronem Lib. I. c. 2. Palladium & Columellam Ifidorus XVII. 1. Orig. ubi pro *Democritus Magnus Carthaginienfis* legendum *Democritus, Mago Carthaginienfis* ut obfervatum Jonfio p. 25. Democritus fed non folo ex hoc opere freqventisfime allegatur in Geoponicis Græcis, ut ex indice fcriptorum, qvem alibi * dedi patet. Petrus vero Needhamus in præclara fua Geoponicon editione alium nefcio qvem juniorem Democritum, five ut rectius ni fallor dixiffet, juniora fub veteris Democriti jactata commenta Δημοκρίτεια παράδοξα, in Geoponicis laudari obfervat.
5) περὶ ζωγραφίης.
6) Τακτικόν.
7) Ὁπλομαχικόν.

Deniqve agmen claudunt fcripta qvædam peculiaria â nonnullis feorfim tefte Laërtio pofita:

1) περὶ τῶν ἐν Βαβυλῶνι ἱερῶν γραμμάτων. Clemens I. Strom. pag. 303. Δημόκριτος τοὺς Βαβυλωνίους λόγους ἠθικοὺς πεποίηται. Idem è Clemente Eufebius X. 4. præparat. fed addit Clemens: Λέγεται γὰρ τὴν Ἀκικάρου στήλην ἑρμηνευθεῖσαν τοῖς ἰδίοις συντάξαι συγγράμμασι. De hac Acicari five ut Strabo vocat Achaicari columna dixi infra in Theophrafto, ubi inter ejus fcripta deperdita memoro Ἀχίχαρον.
2) περὶ τῶν ἐν Μερόῃ ἱερῶν γραμμάτων.
3) Ὠκεανοῦ περίπλους. In Aldobrandiniana Laërtii editione. Nam aliis defideratur.
4) περὶ ἱστορίης.
5) Χαλδαϊκὸς λόγος.

6) [illegible]

* In Decade Decadum five Centuria plagiariorum edita Lipfiæ. A. 1689. 4.

6) Φρύγιος λόγος.
7) περὶ πυρετῶ, καὶ τῶν ἀπὸ νόσου βησσόντων.
8) Νομικὰ αἴτια.
9) χερνικὰ ἢ προβλήματα. Salmasius p. 1100. ad Solin. legit χειρόκμητα προβλήματα, qvasi *manu notata*, nam ut docet Vitruvius IX.3. in illo commentario, annulo usus erat Democritus, *signans cera molli qvæ esset expertus.* Miras ac portentosas observationes in hoc libro obvias fuisse testatur Plinius XXIV.17. Confer Menagium ad Laërtii IX.49. Zosimus Chemicus Gr. MS. legit χειροτμήματα. Borrichius p.70. de Hermete χειροτεχνήματα. Sed & Svidas Zosimi χειρόκμητα commemorat.

Qvæcunqve alia tanqvam Democriti feruntur, aut ex ejus scriptis decerpta [tales forte sunt ὑποθῆκαι de qvibus paulo ante in Ethicis, & liber περὶ ἰδεῶν de qvo in scriptis Physicis dixi] aut manifeste aliena ac supposita esse affirmat Laërtius. Hujus postremi generis fuere:

1) *Commenta Boli*, Mendesii, sub Democriti nomine edita, de qvibus dixi supra cap. XIII. Atqve ex his puto fuisse librum περὶ παθῶν laudatum Etymol. M. in νένωται, & alterum περὶ ἀντιπαθῶν Columell. Lib. XI.
2) *Magica Volumina* qvæ ex nescio cujus *Apollonicis* & *Capidenis*, & scriptis *Dardani*, è sepulchro petitis, à Democrito composita credidit Plinius XXX.1. pro hominum male sollertium commentis habuit Laërtius, & Gellius X.12.
3) Liber *de Elephantiacis*, Cœl. Aurelian. IV.1. tardar. passion. & alius *de morbis convulsivis* id. acutar. passion. III.14.
4) Φυσικὰ καὶ Μυστικὰ *de arte Sacra* sive CHEMICA, qvæ cum *Synesii* ac *Pelagii* commentariis latine edita sunt Patavii 1572. 8 Græce vero adhuc ἀνέκδοτα in variis Bibliothecis [etiam Germaniæ] asservantur. Democriti sane nomen falso venditare non dubitant Salmasius ad Solin. & ad Tertullian. de pallio, fœtum infimæ Græciæ agnoscens: Conringius de Hermetica Medicina p.29. seq. Naudæus Apologia pro Magis p.216. seq. Dan. Clericus in Historia Medicinæ, Menagius &c. Mottanus Vayerus T.1.p.301. *Ceux qui sçauront comme on parloit Grec du temps du Democrite & long temps aprés reconnoitront facilement qve ce traitté qv' on lui attribue ne peut estre de lui, & ils s' apperceurons mesme par beaucoup de dictions qve son veritable auteur a eu connoissance du Christianisme.* Syncellus p. 248. Δημόκριτος Ἀβδηρίτης φυσικὸς φιλόσοφος ἤκμαζεν, ἐν Αἰγύπτῳ μυηθεὶς ὑπὸ Ὀστάνου τοῦ Μή-

 δε

δὲ σαλένθος ἐν Αἰγύπτῳ παρὰ τῶν τηνικαῦτα βασιλέων Περσῶν ἄρχειν τῶν ἐν Αἰγύπτῳ ἱερῶν ἐν τῷ ἱερῷ τοῦ Μέμφεως σὺν ἄλλοις ἱερεῦσι καὶ φιλοσόφοις, ἐν οἷς ἦν καὶ Μαρία τις Ἑβραία σοφὴ, καὶ Παμμένης. Συνέγραψεν [Democritus scil.] περὶ χρυσοῦ καὶ ἀργύρου καὶ λίθου καὶ πορφύρας λοξῶς, ὁμοίως δὲ καὶ Μαρία. Ἀλλ' οὗτοι μὲν Δημόκριτος καὶ Μαρία ἐπῃνέθησαν παρὰ Ὀστάνου, ὡς πολλοῖς καὶ σοφοῖς αἰνίγμασιν κρύψαντες τὴν τέχνην. Παμμένης δὲ κατέγνωσεν, ἀφθόνως γράψαντος. In Scholiis qvoqve Græcis Synesio tributis ad Pseudo Democritum, qvatuor ipsi tribuuntur libri: de Auro, argento, lapidibus [gemmis] & purpura. Δημόκριτος ἐλθὼν ἀπὸ Ἀβδήρης φυσικὸς ὢν καὶ πάντα τὰ φυσικὰ ἐρευνήσας καὶ συγγραψάμενος τὰ ὄντα κατὰ φύσιν. Ἄβδηρα δὲ ἐστιν πόλις Θράκης. Ἐγένετο δὲ ὁ ἀνὴρ λογιώτατος, ὃς ἐλθὼν ἐν τῷ Αἰγύπτῳ ἐμυσταγωγήθη παρὰ τοῦ μεγάλου Ὀστάνου ἐν τῷ ἱερῷ τῆς Μέμφεως σὺν πᾶσι τοῖς ἱερεῦσιν Αἰγύπτου. Ἐκ τούτου λαβὼν ἀφορμὰς συνεγράψατο βίβλους τέσσαρας βαφικὰς, περὶ χρυσοῦ, καὶ ἀργύρου, καὶ λίθων, καὶ πορφύρας. Plurimum huic testimonio tribuit Borrichius de Hermete Ægypt. p. 70. qvi cap. III. §. 15. multis contendit Democritum Chemica scripsisse, etsi ea qvæ hodie exstant ab exscriptoribus interpolata esse pag. 72. non diffitetur.

Qvod de *Aphorismis Medicis* à Democrito scribi cœptis Menagius p. 417. ad Laërtium ait apud Oribasium frustra qværi, legitur in præfatione ad Commentarium in Aphorismos Hippocratis qvem sub Oribasii nomine latine tantum edidit Joh. Gvinterius Andernacus. Verba scriptoris illius veteris hæc sunt: *Tentavit quidem Democritus tale* [Aphorismorum Medicorum opus] *etiam conscribere, sed non potuit.* Idem Menagius pag. 416. in Gerberti Epistola IX. ubi Demosthenis Philosoph. Ophthalmicus memoratur, conjectura infelici reponendum conjicit Democriti nomen, intelligitur enim Demosthenes Medicus Massiliensis, Alexandri Philalethæ præceptor Philalethes & ipse cognominatus Herophileus cujus libri III. περὶ ὀφθαλμῶν Galeno, Oribasio & aliis laudantur. Vide Reinesii Varias Lect. p. 9. & Menagium ipsum cap. 20. Anti Bailleti. Meminit hujus Demosthenis Gerbertus iterum Epist. 130. Cæterum apud Etymologici M. scriptorem in Ἡραία pro τῷ Βιθυνῷ Δημοσθένους legendum Βιθυνῷ Δημοσθένει, neqve enim *Bithynus* est nomen scriptoris, ut visum Meursio p. 1278. Bibl. Gr. sed Bithynus Demosthenes intelligitur auctor Βιθυνιακῶν & κτίσεων, Meursio ipsi è Svida & Stephano Byz. minime ignotus. Deniqve in Nicetæ thesauro Orthodo-

xæ fidei IV. 9. male tribuitur Democrito qvod aqvam habuerit DEum.

De EPISTOLIS qvæ ſub Democriti nomine hodieqve exſtant, & à Svida ſolæ cum utroqve Διακόσμῳ pro genuino illius Philoſophi fœtu habentur, dixi ſupra cap. X. §. 18. Qvæ apud Plinium VII. Hiſt. Nat. 55. notatur *reviviſcendi promiſſa Democrito vanitas*, videtur mihi reſpicere Democriti dictum ad Regem Darium conjugis morte afflictum qvod refert Julianus Epiſt. 37. parum enim cum Democriti Philoſophia commune habet, neqve cum illa facile conciliabitur qvod viri docti ex illo Plinii loco colligunt Democritum à fide Chriſtiana de reſurrectione corporum alienum non fuiſſe.

A Democrito hoc dicti *Democritei*, apud Plutarchum VIII. 9. ſympoſ. p. 733. ut *Anaxarchus* apud Ciceronem 3. de Nat. Deor. & 2. Tuſc. qv. *Bion* Abderita apud Laertium IV. 58. *Bolus* apud Svidam *Protagoras*, *Neſſas* Chius, *Metrodorus* Chius & alii. *Epicurus* qvoqve diu ſe Δημοκρίτειον eſt profeſſus teſte Plutarcho p. 1108. adverſus Colotem, unde *Democriti heres* dicitur ab Auguſtino III. 10. contra Academicos. De *Pyrrhone* Numenius apud Euſebium XV. præparat. p. 731. ὁ δὲ πύῤῥων ἐκ Δημοκρίτου ὥρμητο ὁπότεν γέ ποθεν. Adde p. 758. 763. Confer Sextum Empiricum lib. 1. Pyrrhon. Hypotypoſ. cap. 30.

Heraclides Ponticus ſcripſerat περὶ εἰδώλων πρὸς Δημόκριτον, teſte Laërtio V. 87. & πρὸς Δημόκριτον ἐξηγήσεις, α΄, id. 88.

Democriti plures memorantur à Laërtio IX. 49. cui adjungendæ obſervationes Meurſii ad Chalcidium p. 23. & in Bibl. Græca: Jonſii p. 24. ſeq. de Scriptoribus Hiſt. Philoſ. & Menagii ad Laërtium. De Democrito Epheſio qvi de Dianæ Epheſiæ templo & de Samo ſcripſit puto accipiendum locum Heſychii viris doctis præteritum in Βάτας. Democriti ſtatuarii meminit præter Pauſaniam ac Laërtium Plinius XXXIV. 8. Inſcriptio vetus apud Sponium p. 138. Miſcell. ΑΤΣΙΣ ΜΙΛΗΣΙΑ, ΔΗΜΟΚΡΙΤΟΣ ΕΠΟΙΕΙ. Democritum Sicyonium memorat Cicero XIII. 78. Epiſt. ad familiar. E Democrito Hiſtorico Svidas in Ἰούδας refert Judæos aureum aſini caput adoraſſe niſi ibi pro Democrito legendum Demetrius. Pro Democrito Trœzenio autem apud Laërtium VIII. 74. recte reſtitutus eſt Demetrius in Wetſteniana & Aldobrandiniana Diogenis editione, probantibus hanc lectionem Jonſio, & Menagio, qvos ſi placet vide. Democritum qvem in Dipnoſophiſticis colloqventem inducit Athenæus, μουσικώτατον h. e. doctiſſimum vocat p. 669.

Volumen Anglice ſæpius vulgatum ſub nomine *Democriti ju-*

nioris, cujus ſeptima mihi eſt editio Anni 1660. fol. auctorem agnoſcit *Robertum Burtonum*, & eleganter atqve amœne diſputat de origine, cauſis, generibus & remediis Melancholiæ. Miſer vero auctor, dum tempus qvod ſibi ex aſtris fatale futurum prædixerat, videt appropinqvare, præ animi mœrore ipſe eſt extinctus Oxoniæ 8. Id. Jan. Anni 1639. itaqve tumulo ejus præter Thema genethliacum hæc inſcripta ſunt verba: * *Paucis notus, paucioribus ignotus hic jacet Democritus junior, cui vitam dedit & mortem Melancholia.*

VI. ANACHARSIS Dancetæ F. ** Scytharum Regis frater, æqvalis Solonis circa Olymp. XLVII. 1. Athenas adiit, vir egregius & qvi opibus ac Tyrannidi ſtudium ſapientiæ præferret, ſcripſit teſte Laërtio I. 101. & Svida τῶντε παρὰ τοῖς Σκυθαις νομίμων καὶ τῶν παρὰ τοῖς ἕλλησιν εἰς εὐτέλειαν βίου καὶ τὰ μετὰ τὸν πόλεμον ἔπη ω', ſive Poëma Heroicum verſibus DCCC. De Epiſtolis qvæ ſub illius nomine exſtant, dixi ſupra cap. X. §. 22. Dicitur reperiſſe ancoram, rotamqve figuli.*** Dicta ejus plura obvia ſunt apud Laërtium notis doctorum virorum illuſtratum, Lucianum, præcipue in Scytha (T. 1. pag. 591. ſeq.) Plutarchum & alios. Imago Anacharſidis ex veteri gemma exſtat etiam in Jac. Gronovii theſauro T. 2. tabula XXXV. Philoſophia vero Scytharum fuerit ne indignum ingenio aliqvo haud barbaro argumentum, qvod paulo diligentius illuſtraretur poſt leviorem operam Johannis Lomeieri Viri Cl. in parte 1. genialium dierum & Franciſci Otrococſii in Originibus Hungaricis. Apud Joh. Sarisberienſem VIII. 5. Policratici p. 465. Anacharſidis nomen male irrepſit pro Anaxarcho. *Alexandri pectus laudis inſatiabile, qvi Anacharſi comiti ſuo ex auctoritate Democriti præceptoris innumerabiles mun-*

* Antonius Wood Athen. Oxon. T. 1. p. 535.

** Illorum puta qvi Nomadici appellabantur. Scymnus Chius:

Καὶ τὸν σοφὸν δ' Ἀνάχαρσιν ἐκ τῶν Νομαδικῶν
Φασὶ γενέσθαι τῶν σφόδρ' εὐσεβεστάτων.

De Regia ſtirpe ejus vide Herodotum IV. 76. Tertull. cap 5. de pallio: *An aliter mutabit Anacharſis, cum regno Scythiæ Philoſophiam præverti?* Confer Lucianum in Toxari Tom. 1. p. 591. & 597. Nomen ipſum Anacharſidis Regem Scytharum ſonare putat Olaus Rudbeckius T. 1. Atlanticæ p. 199.

*** Ita præter Laërtium ac Svidam Euphorus, Poſidonius, Plinius & alii. At enim τροχὸν κεραμέως diſerte memorat Homerus Iliad. Σ. 600. Qvid itaqve? Num Homerus junior Anacharſide? Aut num audiendus Poſidonius, qvi *malebat verſus in Homero falſos eſſe qvam fabulam*, ut ait Seneca Epiſt. XC. Neutrum puto veriſimile, ſed potius aſſentior Straboni & Senecæ, qvi figlinæ rotæ uſum (qvem Scytharum gens Anacharſidi fortaſſe debuit) Græcis pridem ante illum innotuiſſe exiſtimat. Confer qvæ de ejusmodi narrationum fide notavi ſupra cap. VIII. §. 3.

mundos esse referenti, Heu me, inqvit, miserum; qvod nec uno qvidem adhuc potitus sum.

VII. ANAXAGORAS Clazomenius * Anaximenis auditor qvadraginta annis ante Democritum natus, teste ipso Democrito apud Laërtium IX. 41. incertum plane an vixerit usqve ad Olymp. LXXXVIII. Discipuli ejus vulgo celebrantur Archelaus, Democritus, Empedocles Euripides, Pericles, ** Socrates & Themistocles. Primus è Physicis Græcorum de causa efficiente rerum sollicitus fuit, & materiæ νῦν, καθόλως αἰτίαν καὶ κινήσεως adjunxit, licet hoc dogma suum qvod ex Chaldæorum Philosophia petiisse putat Eugubinus Lib. I. de perenni Philos. c. 4. & 10. non satis pro dignitate prosecutum qveritur Socrates apud Platonem in Phædone. Neqve tamen ideo Philosophos qvi Anaxagoram ætate præcesserunt pro Atheis omnes merito habueris, ut recte monet Samuel Parkerus diss. de Deo p. 10. & 25. seq. Longe iniqvius Atheis accensitus Anaxagoras ipse est, ut notat Eusebius XIV. præparat. p. 750. Primus à qvibusdam dictus est prosa librum edidisse de argumento Philosophico, ita enim puto accipienda verba Laërtii II. 11. & Clementis 1. Strom. p. 308. qvod alii Anaximandro (vide locum Themistii allatum à me Lib. I. c. XXXV. §. 3.) alii (apud Clementem 1. Strom. p. 308.) Alcmæoni Crotoniatæ, alii Pherecydi (apud Svidam in ἑπτάμυχος) tribuerunt. Scripta ejus hæc memorantur:

1) Φυσικά. Athenæus Lib. II. p. 57. Horum ut puto initium refert Laërtius II. 6. & Simplicius in III. de cœlo commentar. 35. neqve opus est cum doctissimo Meursio in Bibl. Græca peculiare hujus Philosophi opus περὶ ὕλης comminisci: neqve λόγους περὶ ἀρχῶν à Physico opere diversos ex Eusebii XIV. præparat. p. 750. Illa Anaxagoræ Physica respiciunt qvi passim eum vel laudant vel castigant Socrates apud Platonem & Xenophontem, Aristoteles, Plutarchus, Cicero, Plinius, Galenus, Sextus, Censorinus &c. Putem etiam in his Physicis fuisse σαφέστατον illum καὶ θαῤῥαλεώτατον περὶ σελήνης καταυγασμῶν καὶ σκιᾶς λόγον, qvem ab Anaxagora primum proditum notat Plutarchus in Nicia p. 538. In hoc scripto videtur solem vocasse μύδρον (sive μύλον, vide notas ad Chronicon marmoreum Arundel. p. 221.) διάπυρον, qvare in vincula conjectus & Periclis ope vix est liberatus.

* De Clazomene civitate Joniæ dicta antea *Grynea*, hodie à Turcis vocata *Kelisman*, vide Andreæ Morellii specimen rei numariæ p. 201.

** Confer Ciceronis c. 11. Oratorem c. 4. Plutarchum Pericle p. 154. 162. Julianum Epistola ad Sallustium p. 245. sq. edit. Spanhemianæ, & Olympiodorum in Meteora p. 2. b.

2) Τετραγωνισμὸς Κύκλου qvem in carcere ſcripſiſſe teſtatur Plutarchus Lib. de exſilio p.607 Hoc opus videtur reſpicere Vitruvius Anaxagoram laudans præfat, Libri VII. & fallitur Laërtius qvi Anaxagoram in prooemio §. 16. refert inter eos qvi ſingula tantum ſcripta compoſuerunt. Theophraſti Libri πρὸς Ἀναξαγόραν & περὶ τῶν Ἀναξαγόρου Laërtio V. 42. & Svidæ memorati jampridem interciderunt. Ex recentioribus de hujus Philoſophi vita & Philoſophia præter Laërtii interpretes, & ſcriptores Hiſtoriæ Philoſophicæ Gravium, Stanlejum &c. Bæliumqve in ſecunda Lexici editione, conſulenda eſt diatriba Rev. D. Joh. Andreæ Schmidii auſpiciis Jenæ edita A. 1688. de Anaxagora ejusqve Philoſophia à Godofredo Lonero Auguſtano. Apud Ælianum IV. 14. Var. ubi allegatur Anaxagoras ἐν τῷ περὶ βασιλείας, ſuſpicor reponendum nomen Anaxarchi, ex cujus Libro περὶ βασιλείας qvædam profert Clemens Alex. 1. Strom. pag. 210. Fuit præterea teſte Laërtio Anaxagoras Rhetor Iſocrateus, & alius Grammaticus è Zenodoti ſectatoribus, is forte qvi allegatur in Scholiis ad Apollonium, tum Anaxagoras ſtatuarius qvem Æginetam Pauſanias appellat: deniqve Anaxagoras Rex Argivor. [de qvo præter eundem Pauſaniam Diodorus Sic. IV. p. 271.] & Anaxagoras Epheſius Tyrannicida.

VIII. ANAXIMANDER Thaletis diſcipulus, Patre * Praxiade, Mileſius, Olymp. LVIII. 2. egit annum ætatis LXIV, non diu poſt defunctus. Scripſit teſte Laërtio II. 1. primus γῆς καὶ θαλάσσης περίμετρον. Videtur eo uſus Plinius qvem Solinus exſcripſit. Strabo autem Lib. I. & ex eo Agathemer ait primum ab eo editum πίνακα γεωγραφικόν. Præterea compoſuit *Compendiariam expoſitionem placitorum ſuorum de rebus naturalibus.* Τῶν δὲ ἀρεσκόντων αὐτῷ πεποίηται κεφαλαιώδη τὴν ἔκθεσιν. Hæc ſuperfuit adhuc tempore Apollodori Athenienſis. Horoſcopia etiam conſtruxiſſe & forte Horoſcopicos ſcripſiſſe Libros [vide Fulgentium 1. Mythol. c. 21.] & Sphæram, gnomonem ad ſciothera inveniſſe traditur, de qvibus Salmaſius ad Solin. & Gaſſendus T. 5. Opp. p. 376. Harduinus ad iſta Plinii II. 8. Hiſt. *obliqvitatem ſigniferi intellexiſſe, h. e. rerum fores aperuiſſe Anaximander Mileſius traditur primus, Olympiade qvinqvageſima octava.* Coloniam Mileto Apolloniam deduxit teſte Æliano III. 17. Var. De altero juniore Anaximandro vide Voſſium Hiſtor. Gr. p. 25.

IX. ANAXIMENES Euryſtrati F. Mileſius, Anaximandri auditor, præter Phyſicum opus ex qvo ſententias ejus referunt veteres [licet

* Simplic. in 1. Phyſic. p. 5.

cet nemo qvod meminerim scriptum ipsius nominetenus allegat] fertur scripsisse Epistolas binas ad Pythagoram, qvas servavit Laertius II.4. seq. sed qvas supposititias esse non dubito. De hujus Vita & Physiologia diatribam edidit Jenæ Rev. D. Jo. Andreas Schmidius. Anaximenem alterum Chium Sophistis annumerat Lucianus in Aetione sive Herodoto T. I. p. 573. De Anaximene juniore Lampsaceno Rhetore atqve Historico utroqve, illo præsertim Alexandri M. æqvali, qvi primus Sophistarum ex tempore dicere instituit teste Pausania p. 496. Eliac. posterior. ῥήτωρ ταχύς Laertio judice in Diogenis vita VI. 57. cui tamen Rhetoricam ad Alexandrum [qvæ legitur inter Aristotelis scripta] nonnulli tribuunt, diligenter egerunt Meursius ad Chalcidium p. 57. seq. & in Bibl. Gr. pag. 1218. Vossius de Hist. Gr. p. 75. seq. & ad Laertium Menagius. Apud Fulgentium Lib. I. Mytholog. c. 14. pro Anaximandro Lampsaceno, legendum Anaximenes.

X. ARCHELAUS patria Milesius, Philosophus Atheniensis, discipulus Anaxagoræ & præceptor Socratis ut volunt, ut alii, etiam Xenophanis & fortassis Euripidis qvoqve, ita enim puto scripsisse Suidam in Ἀρχέλαος, ὃ ἦ μαθητὴς Σωκράτης, οἱ ἢ ἢ Εὐριπίδην φασί. Iidem Physicum opus scripsisse perhibetur ab eodem Suida, neqve a Laertio in prooemio §. 16. accensetur iis Philosophis qvi nihil scripsere, & placita ejus passim in libris veterum traduntur. Vide de eo præter Laertii interpretes II. 16. seq. Lexicon Clarissimi Bælii editione secunda & Eliam Boherellum in notis ad Origenis libros contra Celsum Gallice a se translatos pag. 383. seq. qvi verba Laertii II. 17. ita legit: Πηγνύμενον φησὶ τὸ ὕδωρ ὑπὸ τοῦ θερμοῦ, καθὸ μὲν εἰς τὸ πυρῶδες συνίσταται ποιεῖν γῆν. Ingeniose profecto. At apud Apostolium XX. 13. proverb. pro Ἀρχέλαον Ἀστικόν legendum Περίλαον sive Πέριλλον. De reliqvis junioribus Archelais nihil habeo qvod addam industriæ Virorum præstantissimorum Vossii de Hist. Gr. Meursii in Bibl. Græca & Harduini ad Plinium. Nisi qvod Archelai Episcopi Christiani Acta cum Manichæo longe integriora non ita pridem ex veteri latina versione edidit & eruditis notis illustravit Alexander Zacagnius custos hodie dignissimus Bibliothecæ Vaticanæ.

XI. BIAS Prienensis ex Joniæ civitate, æqvalis Halyattis ejusqve filii Crœsi, unus è VII. sapientibus, & in gerenda Rep. [vide Plutarchum de Monarchia, Aristocr. & Democratia p. 826] atqve causis dijudicandis singulari justitiæ & æqvitatis studio insignis, ita ut etiam proverbio locum dederit & Hipponacti laudatus sit atqve Heraclito qvi paucissimos laudabant. Scripsit de Jonia patria sua, τίνα μάλιστα ἂν τρόπον εὐδαιμονίη,

μονίη, qva maxime ratione felix esse possit. Poëma Heroicum versibus 2000. Laërt. I. 85. Alius Bias Amythaonis F. de qvo Mythographi, Apollodorus Lib. I. p. 43. &c.

XII. BION Proconnesius Pherecydis Syrii æqvalis libros duos scripsit teste Laertio IV. 58. Cadmi epitomator ut notavi supra Lib. I. c. XXIII. §. 2. è Clementis VI. Strom. p. 629. Bionis dictum ad Theognidem refert Plutarchus de audiendis poëtis p. 27. edit. Grotii. Alius Bion junior, cujus meminit Laërtius in Menedemo II. 135.

XIII. BOTON Atheniensis, præceptor Xenophanis fuit teste Laërtio IX. 18.

XIV. CHILO Lacedæmonius, cujus *Epistolium ad Periandrum* producit Laërtius Lib. I. sect. 73. *Elegiaco carmine* scripserat versus circiter ducentos. id. 68. tria ejus præcepta γνῶθι σεαυτόν, μηδὲν ἄγαν, & ἐγγύα πάρα δὲ ἄτα, aureis literis fuere inscripta Delphis teste Plinio VII. 32. Hist. Alius Chilo Lacedæmonius junior, prærogativa generis regnum affectans. Polyb. Lib. IV. pag. 47. Chilo Eleus, de qvo Pausanias in Eleis p. 384. Chilo Grammatista Catonis majoris servus, cujus meminit Plutarch. Catone Majore p. 348. Tzetzes &c. Chilo Athleta Achivus & alter Patarensis de qvo idem Pausanias: Agrippa Curtius Chilo Cos. Romanus, cujus Diodorus Sic. XII. 31. & Chilo Atheniensis cujus meminit Æschines apud Harpocrationem. Mallius Chilo denique, ad qvem Epistola Aureliani Imp. apud Vopiscum c. 23.

XV. CLEOBULUS Lindius, atqve si Plutarchum audimus Lib. de ει Delphico, Lindiorum* Tyrannus, à Laërtio traditur scripsisse ἄσματα & *gripbos* versibus Hexametris ad ter mille. *Epigramma* ejus in Midam qvod ab aliis male refertur ad Homerum, & ænigma** de anno, *Epistoliumqve ad Solonem* refert Laërtius I. 89. seq. Inter scriptores rei rusticæ etiam laudatur Cleobulus qvidam à Columella libro & capite primo. Cleobulo usus præterea Plinius Hist. Naturalis scriptor in opere ut videtur Geographico. Fuit & Cleobulus qvidam Sophista Manichæi æqvalis, cujus mentio in Actis Archelai p. 23. edit. Clariss. Zacagnii & apud Epiphanium LXVI. 10. ubi præterea memoratur Μάρσιπος qvidam, qvi in iisdem Actis est Menippus. De Cleobulina Cleobuli Lindii filia Vide Menagium in mulierum Philosophorum Historia & qvæ a me notata sunt supra cap. XV. §. 28.

XVI.

* Hoc est Æsymneta sive Prytanis in Civitate δημοκρατουμένῃ. Vide Perizonii viri Cl. notas ad Æliani III. 17. Var. & qvæ supra §. 4. observavi de vocabulo βασιλεῖς.

** Confer ἄγαλμα Naturæ apud Porphyr. fragmento de Styge.

XVI. DIAGORAS patria Melius, *** Philosophus, Democriti servus & auditor, Atheismi **** ab omnibus fere (non sine causa ut videtur) accusatus, licet Christiani qvidam veteres excusandum illum esse existiment, & è recentioribus Theoph. Raynaudus T. 12. Opp. p. 411. ac Godofredus Arnoldus parte II. Apologiæ hæresium p. 598. Discessit Athenis qvo supplicium effugeret Olympiade XCI. Ejus scripta pridem deperdita hæc memorantur:

Ἄσματα Lyrica. Hesych. Illustris & Svid.

Φρύγιοι λόγοι. Tatian. qvi Hesychio Illustri & Svidæ sunt λόγοι ἀποπυργίζοντες. Vide qvæ supra cap. IX. § 6.

Diagoræ beneficio εὐνομωτάτυς fuisse Mantinenses & optimas leges à Nicodoro accepisse docet Ælianus II. 22. & 23. Var. Lyncei Samii Epistola ad Diagoram laudatur ab Athenæo. Fuit & alius Diagoras Cyprius Medicus, qvi de rebus hortensibus scripsit laudatus Plinio, Dioscoridi Lib. IV. & Erotiano in πεζόνας. Omitto Diagoram cui Eretrienses statuam posuere, de qvo Aristoteles V. 6. de Rep. & Heraclides de Eretriensium politia. Diagoram item Rhodium victorem Olympicum, de qvo præter Ciceronem, Plutarchum, Pausaniam, Gelliumqve videnda Scholia ad Pindari Olymp. p. 33. Diagoræ Melii sectatores memorat Hieronymus in Chronico Eusebiano, male, cum in Græco Eusebii esset οἱ περὶ Διαγόραν qvod ex notissimo Græcismo reddendum erat Diagoras. Vide Scaligeri notas p. 101.

XVII. DIOGENES Nachytennus F. Apolloniates * Cretensis Physicus, Anaximenis auditor fuit, teste Laertio, qvi initium operis ejus

Ooooo

*** In qvibusdam Libris male vocatur Μιλήσιος qvod ex compendio scriptionis Μήλι(ος) factum suspicatur Joh. Clericus vir acutissimus parte 2. Artis Criticæ p. 109. Ab hujus Diagoræ patria Μήλιος dicitur Socrates ab Aristophane in Nubibus, hoc est ἄθεος ut notat Scholiastes. Sic Hipponem Melium dici notabo infra § 29.

**** Vide Mariangelum Bonifacium à Reuten de Atheismo Diagoræ & eruditissimi Baelii Lexicon in Diagora. Alii, Philosophi maxime veteres, qvibus Atheismus jure an injuria impactus fuit, sunt Archagoras, Anaximander, Apollophanes, Aristagoras Melius, Aristoteles, Averroes, Bion Borysthenites, Callimachus, Carneades, Cinesias, Clitomachus, Critias, Diphilus, Democritus, Dicæarchus Messenius, Diogenes Phryx, Epicurus, Evemerus Tegeates, Gorgias, Hippias Eleus, Hippon Melius, Leucippus, Nicagoras Cyprius, Plinius Historiæ Nat. scriptor, Prodicus Chius, Protagoras Abderita, Pyrrho & alii Sceptici, [illegible], Stilpo Megarensis, Strato Lampsacenus, Theodorus Cyrenaicus, Xenophanes. Fuere etiam qvi Anaxagoram, Ciceronem, Empedoclem, Euripidem, Heraclitum, [illegible], Pythagoram, Socratem & alios qvosdam arguerent, hoc crimine, sed [illegible] ut videtur specie verisimilitudinis. Lysippi Epirotæ Catalogus [illegible] memoratur in Scholiis ad Apollon. p. 288.

* Stephanus Byz. in Ἀπολλωνία.

ejus adducit VI. 81. & IX. 57. Scripserat autem libros plures περὶ φύσεως qvorum secundum allegat Rufus Ephesius apud Galenum 2. in VI. Epidem. T. 5. p. 473. qvod eruditis ad Laërtium & Hesychium illustrem interpretibus haud observatum. Hic Diogenes Sidonio carm. XV. v. 91. audit *junior Collega Anaxagoræ* ut docet Lipsius Lib. I. manuduct. Stoic. c. 8. Sed idem sine necessitate sollicitat verba Laertii qvæ bene se habent IX. 59. aërem ex Diogenis sententia, qvam notavit etiam Hesychius illustris, esse γεννητικὸν τῶν κόσμων. Infinitos enim mundos statuebat hic Diogenes, & aërem compotem rationis divinæ, atqve ut Minucius Felix. c. 19. & ante eum Cicero 1. de natura Deor. c. 12. testatur, Deum. Vide Augustin. VIII. 2. de C. D. Sententiam ejus de Nili incremento memorat Aristoteles lib. de Nilo.

XVIII. DIOGENES (ut Eusebii in Chron. & Epiphanii T. I. p. 1088. atqve Clementis Codices I. Strom. p. 301.) sive (ut Laërtii IX. 58.) DIOMENES Smyrnæus, Nessæ sive Nessi Chii discipulus fuit, illius qvi audivit Democritum. Cyrenæum qvoqve habitum à nonnullis, & eadem sensisse cum Protagora, Epiphanius dicto loco tradidit, neq; causam video qvare pro eodem sit habendus cum Diogene de qvo jam dixi Apolloniate, licet ita sentire video viros eruditos, Meursium ad Hesych. p. 146. & Menagium ad Laërt. p. 423. Certe Laertius utrumqve distinguit & patria & præceptore, ne de nominis diversitate jam dicam. Distinguit etiam Clemens Alexandrinus.

XIX. HIPPIAS Eleus Protagoræ tempore qvi Democritum audiverat clarus, sed annis junior fuit, ut referens ipse inducitur apud Platonem. Discipulus *Hegesidemi* * non Philosophiæ modo & liberalium artium sed popularium qvoqve & sellulariarum ** ita peritus, ut nec annulo nec veste nec ulla re uteretur qvam non manu sua, confecisset ipse vel apparasset: qvemadmodum post Platonem in Hippia minore & Ciceronem 3. de Oratore tradit Lucianus in descriptione balnei Hippiæ T. 2. pag. 356. Qvintilianus XII. ult. Apulejus 2. Florid. & Dio Chrysost. diss. LXXI. περὶ φιλοσόφου. Hippiæ λόγοι ac ποιήματα ab eodem Dione memorantur; Poëmata Heroica, Tragœdiæ & Dithyrambi, à Platone: ὀλυμπιονικῶν ἔλεγχος à Plutarcho in Numa sub init. & à Scholiaste Theocriti IV. Idyll. λόγος εἰς Λυκοῦργον, à Plutarch. in Lycurgo.

* Svidas Ἱππίας, Διοπείθους, Ἠλεῖος, σοφιστὴς καὶ φιλόσοφος, μαθητὴς Ἡγησιδάμου, non illius ut puto Hegesidemi Cythnii qvi allegatur à Plinio & Solino cap. 12.

** Confer qvæ de *Julio Cæsare Bottifanga* Janus Nicius Erythræus II. 7. Pinacothec. De *Anna Schurmannia* Salmasius in Schurmanniæ opusculis p. 323.

go. Τρωϊκὸς διάλογος à Philostrato Lib. I. de Sophistis p. 503. ubi memoriam Hippiæ stupendam celebrat, qvam tangit etiam Ælianus VI. 10. de animal. Proclũ Naucratitam in dictione sua ἱππιάζοντα notavit idem Philostratus p. 600. Fuit & Hippias tyrannus Atheniensis Pisistrati F. Atheis à qvibusdam accensitus, cujus nomen vel Gorgiæ apud Ælianũ II. 31. Var. reponendum pro Sosia (sed ita etiam Eustathius ad Odyss. γ. p. 135.) Casaubonus suspicatur, deniqve Hippias Erythræus, cujus δευτέραν τῆς πατρίδος ἱστοριῶν laudat Athenæus Lib. VI. p. 258.

XX. HIPPON Rheginus, cujus Physica dogmata * perstringit liber Philosophumenon qvi exstat sub nomine Origenis p. 279. non diversus forte est ab Hippone Pythagoreo qvem freqventer laudat Censorinus, & ab aliis Metapontinum, ab Aristoxeno (qvem secutus est Jamblichus) Samium habitum testatur cap. 5. Præter opus *Physicum* qvod respiciunt Aristoteles, Hermias, Nemesius, Sextus, Origenes, Censorinus, Plutarchus & alii Hipponis dogmata referentes: scripserit etiam librum περὶ τῶν λεγομένων τόπων φθείρειν τὰ ἐμπίπτοντα *de locis qvæ dicuntur perdere qvicqvid in illa inciderit*, nisi apud Antigonum Carystium c. 131. mirabil. pro Hippone legendum Hippys Rheginus, qvæ Vossii conjectura est p. 378. & 442. de Hist. Gr. Atheis accensitum Hipponem constat ex Simplicio in 1. de anima comment. 32. & Alexandro Aphrodis. ad 1. Metaphys. 3. Aristot. tum ex Clementis Alex. protreptico p. 15. & 36. Æliano II. 31. Var. Arnobio Lib. IV. pap 147. & Eustathio ad Odyss. γ. p. 135. &c. Hinc eidem Clementi & Arnobio Melius dicitur, non à patria sed qvod idem cum Diagora Melio Atheo sentiret. Alius fuit Hippo Cratistotelis F. cujus ψήφισμα pro Zenone Citieo affert Laertius VII. 10.

XXI. LEUCIPPUS incerta patria, Zenonis Eleatæ atqve ut Tzetzes II. Chil. v. 980. testatur Melissi discipulus, & præceptor Democriti, scripsit Opus *Physicum*, ex qvo dogmata ejus repetunt Laertius IX. 30. seq. Aristoteles, Cicero, Plutarchus &c. Librum περὶ νοῦ ex qvo

* Aqvam & ignem putavit esse rerum principia, ut testantur Origenes, Sextus &c. sive aqvam accedente calore ad generandum idoneam, ὕδωρ γονοποιόν ut est apud Hermiam, innuitqve Simplicius in 1. Physic p. 4. non terram, qvod ei tribuitur in Scholiis Græcis ad Hesiodi Theogoniam v. 116. p. 237. & in Observatt. Hallens. T. 2. pag. 433. seq. è Gassendi T. 1. Opp. p. 236. Ceterum εὐτέλειαν διανοίας in Hippone arguit Aristoteles lib. 1. c. 3. Metaphys. adeoqve post Thaletem summum virum ne memorandum qvidem existimat, qvod nihil singularis aut eximii prodidisset. Sane terram, qvantum Aristoteli innotuerat, non fuisse neqve ab Hippone neqve ab ullo alio Philosopho celebri venditatam pro rerum omnium principio, diserte docet lib. I. Metaphys. cap. 7.

nonnulla profert Stobæus Eclog. Phys. cap. VIII. p. 10. Theophrastus huic Leucippo etiam tribuit Democriti μέγαν διάκοσμον ut notavi supra è Laërtii IX. 46. Qvod vero apud Laërtium X. 13. legas: ἀλλ' οὐδὲ Λεύκιππόν τινα γεγενῆσθαί φησι φιλόσοφον οὔτ' αὐτὸς (ὁ Ἐπίκουρος) οὔθ' Ἕρμαχος, non ita accipiendum est, qvasi Epicurus & Hermachus negassent ullam unqvam in rerum natura Leucippum exstitisse, sed ne verbulo qvidem ejus meminisse in suis scriptis, qvasi nunqvam ille exstitisset, ita sibi omnia adscribebat Epicurus, cum certum sit ipsum plurima Philosophiæ suæ capita Democrito, ut Democritum Leucippo debuisse. Impugnat Leucippum Lactantius Lib. de ira Dei c. 10.

XXII. MELISSUS Ithagenis F. Samiorum prætor de qvo Plutarchus in Pericle p. 166. & contra Colotem p. 1126. Parmenidis auditor, præceptor Zenonis Eleatæ & æqvalis Heracliti impugnatur à Platone in Theæteto, Aristotele in Sophisticis Elenchis & alibi. Scripserat *de Ente & Natura* librum, ut constat è Simplicio in 3. de cœlo, meminitqve Galenus Tom. 5. edit. Basil p 1. & ex Alexandro Aphrodiseo notat Bessarion, qvi præter Laërtium IX. 24. de Melissi dogmatibus videndus est Lib. II. contra calumniatorem Platonis 11. Aristotelis librum πρὸς τὰ Μελίσσου memorat Laertius V. 25. Fragmentum Melissi servavit Aristocles apud Eusebium XIV. præparat. p. 757. Idem ni fallor est Melissus qvem laudat Palæphatus procemio περὶ ἀπίστων & Svidas in γεννητικῇ, non aliena enim ab antiqvo illo Physico scriptore sententia utroqve loco legitur, licet Melissum nescio qvem Euboicum notari putet præstantissimus Vossius & ad Palæphatum Cornelius Tollius. Eqvidem Fulgentius parum accuratus scriptor II. 16. Mytholog. Euboicum vocat Melissum Physiologum *qvi omnium Physiologorum sententias* (de animalibus puta non de Poëtarum fabulis) *disputavit*. Qvæ vero de cygno ibi profert petita sunt è Melissi *libro de animalibus* qvem laudat Albertus Magnus, & à Plinio in Historia Nat. respici putat Joh. Harduinus. Fuit & Melissus Grammaticus Mæcenatis libertus, de qvo Viri docti ad Sveton. c. 21. de Grammaticis, Harduinus ad Plinii XXVIII. sect. 17. & Nic. Heinsius ad Ovidii IV. 16. ex Ponto. Alius Melissus tibicen, cujus meminit Plutarchus p. 582. de genio Socratis.

XXIII. MYSON Cheneus Lacedæmonius laudatus Anacharsidi & Hipponacti: ac septem sapientibus à Platone in Protagora & dehinc ab aliis annumeratus, de qvo Laërtius ejusqve interpretes Lib. I. sect. 106. Valesius ad excerpta Peiresc. p. 41. & Holstenius ad Stephanum Byz. in Χήν, & ἤτεια.

XXIV.

XXIV. NESSAS sive NESSUS Chius Democriti discipulus, cujus meminit Eusebius in Chron. & XIV. præparat p. 758. & Laërtius IX. 58. Fuit hic Nessus præceptor *Metrodori Chii* teste eodem Eusebio, qvi p. 765. exordium profert ex Metrodori hujus libro περὶ φύσεως laudatum ab Aristocle.

XXV. PERIANDER *Corinthius*, cum per qvadraginta annos tyrannidem tenuisset, obiit qvadragesimo anno ante victum à Cyro Crœsum, hoc est Olymp. XLVIII. 4. Hujus an alterius *Ambraciotæ* Periandri (sunt enim qvi hunc, non Corinthium tyrannum ajunt septem accensendum sapientibus) fuerunt ὑποθῆκαι εἰς τὸν ἀνθρώπινον βίον versus Heroici circiter bis mille, qvarum meminit Laërtius I. 79. & Svidas. Bina sub Periandri nomine *Epistolia* idem Laërtius servavit, unum *ad Sapientes* Delphis congregatos, & alteram *ad Procleum* Epidauriorum Tyrannum, cujus filiam Melissam in matrimonio Periander habuit. Itemqve Epistolam *Thrasybuli ad Periandrum* de consilio qvod Periandro dedisse tradit Herodotus V. 92. Periandro qvodam usus se testatur Plinius Libro V. Ob tyrannidem à multis expunctus est Periander e numero septem sapientum. Vide Clementem I. strom. p. 299. & Lucian. 2. Veræ Hist. T. 1. p. 674. ubi à campis qvoqve Elysiis eum solum exsulare sapientum fingit. Fuit & Periander Medicus qvidam non malus, sed pessimus Poëta, de qvo Apostolius III. 16. proverb.

XXVI. PHERECYDES Syrii ex Syro Insula duo qvibusdam fuisse videntur, unus Astrologus, cujus fuerit Heliotropium, de qvo supra cap. VIII. num. 3. præceptor Thaletis à Tzetza dictus: & alter Theologus, Præceptor Pythagoræ. Ita è veteribus diserte Andron Ephesius apud Laërtium Lib. I. sect. 119. in qvam sententiam multa & inter se pugnantia disputantur à Salmasio ad Solin p. 841. seq. edit. Paris. De Pherecyde Pythagoræ Magistro (qvi ab altero forte haud diversus fuit, licet ante Thaletem atqve adeo ante Olymp. LVIII. defunctus) consulere juvat spicilegium Antiqvitatis Laur. Begeri viri præstantissimi nec sine insigni elegantiorum literarum jactura hoc ipso anno 1705. extincti, p. 136. seq. & qvi imaginem Pherecydis itidem conspiciendam offert Jac. Gronovium V. Cl. Thesauro Antiqv. Gr. Tomo 2. tab. XXXVII. Scriptum hujus Pherecydis, qvem nullo præceptore usum sed Phœnicum arcana scripta evolvisse Svidas refert, fuit.

Περὶ φύσεως καὶ Θεῶν, qvo de argumento primus Græcis eum scripsisse ait Theopompus apud Laërtium Lib. I. sect. 127. Initium ejusdem Libri (non Genealogici operis à Pherecyde Atheniensi scripti, ut

Salmasius suspicabatur) affert idem sect. 119. unde prosa eum scripsisse constat, qvod etiam diserte testantur Apulejus & alii, licet ποίησιν vocat Maximus Tyrius diss. 29. qva de re dixi Lib. I. c. 1.

Epistola sub Pherecydis nomine ad Thaletem legitur apud Laërtium Lib. I. sect. 122. qva morti vicinus scripta sua de Theologia ipsi committit, si videatur, evulganda.

Fabulæ à Pherecyde scriptæ memorantur Abulpharajo p. 53. *Pharachudis auctor fabularum, præceptor Pythagoræ.* Fortassis qvoniam Theogoniam refertam commentis Poetarum ad Pherecydem Syrium retulit, ut facit etiam Svidas.

Fuit & Pherecydes alter non multo junior Atheniensis, auctor Theogoniæ * in decem libros tributæ, qvi Historicus & γενεαλόγος dicitur veteribus. Collegisse etiam Orphei scripta, & scripsisse αὐτόχθονας sive περὶ τῆς Ἀττικῆς ἀρχαιολογίας libros decem & Παραινέσεις carmine Heroico. Ab hoc Pherecyde Atheniensi diversum tertium Pherecydem Lerium agnoscit Svidas, qvi scripserit tum alia tum περὶ Λέρου, περὶ Ἰφιγενείας & περὶ τῶν Διονύσου ἑορτῶν. Sed eundem esse cum Atheniensi disputat Vossius, qvem vide Lib. IV. de hist. Gr. cap. 4. vide etiam Salmasium loco laudato commentarii ad Solin. & Meursium ad Helladii Chrestomath. p. 58.

XXVII. PITTACUS Mytilenæus qvi Olymp. LII. 3. obiit & Pherecydis præceptor fuit, à Rep. abstinuisse, perinde ut Bias ac Thales traditur à Platone in Hippia majore, sub init. qvanqvam à Mytilenæis creatum Tyrannum referunt alii ut Plutarchus in Solone pag. 85. Scripserat teste Laërtio Lib. I. sect. 79. & Svida, ἐλεγεῖα ἔπη DC. & *De legibus, ad cives* librum, soluta oratione. Legem ejus qva ab ebriis duplicem pœnam repetiit memorat Alexander Aphrodisiensis IV. 29. ἀποριῶν καὶ λύσεων & Anonymus in Scholiis ad Aristotelis Rhetorica p. 49. Apophthegma Pittaci ad Amphiaraum vatem qvi oblatas ab ipso opes recipere nolebat σὺ δ' ὑπὸ χρυσῶν ἔρωτος ἐγεύσω, ἢ γὰρ ἂν χεῖρας ἑτοίμους εἶχες λαβεῖν, annotavit idem Anonymus pag. 38. Ab Alcæo Poeta versibus qvamlibet proscissus, communi tamen voce septem sapientibus accenseri meruit, & singularem modestiæ atqve abstinentiæ tulit laudem, qvod non modo modicas facultates immensis opibus, sed & vitam privatam prætulerit tyrannidi. Vide Isidorum Pelus. Lib. V. Epist. 6.

Episto-

* Svidas hoc opus parum verisimiliter tribuit Pherecydi Syrio. ἔστι δὲ ἅπαντα ἃ συνέγραψε ταῦτα· ἑπτάμυχος ἤτοι Θεοκρασία ἢ Θεογονία, ἔστι δὲ Θεολογία ἐν βιβλίοις δέκα, ἔχουσα γένεσιν καὶ διαδόχους. At cum Pherecyden γενεαλόγον à Syrio distinguit Eratosthenes apud Laërt.

Epistolium qvod sub Pittaci nomine ad Crœsum legitur in Laërtii Lib. I. sect. 81. vel temporum ratio svadet suppositum esse, cum Crœsus regnare cœperit Olymp. LV. 3. duodecim post Pittaci mortem annis. At responderi potest binos fuisse Pittacos, & Mytilenæum legislatorem à priore distinguendum, & ætate juniorem. Laertius è Favorino & Demetrii Magnesii Homonymis: εγέγονε ᾗ ϗ ἕτερος Πιτ̃ακὸς νομοθέτης ὃς ϗ μικρὸς προσηγορεύθη Pittaci imaginem videbis ubi lubebit apud Fulvium Ursinum & in Laërtio Wetsteniano, tum in Jac. Gronovii thesauro Antiqv. Gr. Tom. 2. tab. XXXII.

XXVII. PROTAGORAS Abderites è bajulo ** Democriti auditor, σοφία dictus & λόγος, ***cum & Philosophiæ & eloqventiæ dedisset operam, claruit circa Olymp. LXXIV. Discipulos habuit complures, e qvibus *Antimærum* Mendæum celebrat Plato. *Leges* scripsit Thuriis teste Heraclide apud Laertium IX. 50. Præterea composuit *librum de Diis*, cujus initio (ex Magorum Persarum disciplina si credimus Philostrato I. de Sophist. p. 498. professus est se nescire εἴθ' ὡς εἰσιν, εἴθ' ὡς ἐκ εἰσιν, εἴθ' ὁποῖοι τινες ἰδέαν. Euseb. XIV. præparat. p. 720. & 766. Confer Leopardum XI. 11. emendat. Woveranum ad Minucii Felicis Octavium pag. 8. & Menagium ad Laert. p. 420. Apud Valerium Max. Lib. I. cap. 1. extern. pro *Diagora* nomine recte *Protagora* agnoscit MS. codex Petavianus qvem penes Is. Vossium inspexit Marqv. Gudius ὁ μακαρίτης. Sed & apud Sarisberiensem V. 4. Policratici p. 222. pro *Pythagora* nomine legendum *Protagora*. Verba hæc sunt: *Sed forte quid de natura Deorum sentiret, in auribus corrupti populi proloqui non audebat, (*Plutarchus *qui legeret combustos esse libros Philosophi Protagoræ, & ipsum actum esse in exilium ab Atheniensibus, eo quod dubitaverat an de Diis vera essent quæ vulgo dicebantur.* Plures libros de Diis scripsisse colligas è latina versione Laërtii IX. 54. sed colligas male, qvia nihil aliud in græco legitur, qvam primum omnium scriptorum suorum recitatum a Protagora librum de Diis. Alia ipsius scripta fuere: περὶ τῦ ὄντος *ἢ περὶ φύσεως, Porphyr. apud Euseb. X. 3. præparat. Περὶ τῆ ἐν ἀρχῇ ** καταστάσεως Laert. IX. 55. Ἀντιλογιῶν duo. ibid. & III. 37. & 57. ubi Platonem in libris de Rep. ex hoc ope-

** Hinc Epicuri scomma Laërt. X. 8.

*** Vide ad Ælian. IV. 20. Var.

* Apud Sextum VII. contra Mathemat. p. 149. non memoratur hic liber Protagoræ περὶ τῦ ὄντος, ut visum Menagio, Sexti codices mendosos esse existimanti: sed Gorgiæ περὶ τῦ μὴ ὄντος, ut infra c. 26 §. 5. annotavi.

** Varie hic titulus redditur. Aldobrandinus: *de prima commendatione* qvasi συστάσεως legisset. Alius interpres: *de statu rerum in principio.* Sed Stanleius pag. 769. Hist. Philos. *De constitutione Principatus*, qvæ non absurda est interpretatio.

opere profecisse notat. Περὶ πολιτείας id. IX. 55. Περί φιλοτιμίας. περὶ ἀρετῶν. περὶ τῶν ἐν ἅδου. περὶ τῶν οὐκ ὀρθῶς ἀνθρώποις πρασσομένων. προσακτικός. Τέχνη ἐριστικῶν. περὶ πάλης. Δίκη ὑπὲρ μισθοῦ περὶ τῶν μαθημάτων. ibid. Protagoræ μῦθον de natura benignissima animantibus matre, & mente instar omnium à Jove data hominibus, memorat Julianus Imp. Orat. VI. p. 194. Locum ejus de Pericle obitum filiorum fortiter ferente refert Plutarchus consolat. ad Apollonium p. 118. qvi cum Protagora versatum Periclem refert in hujus vita p. 172. Videndus & Plato in Protagora, & Cicero in Bruto c. 12. Protagoræ *rerum illustrium disputationes* commemorans, qvi deinde *communes* appellati sunt *loci*. Scepticismum ejus multis confutavit Democritus teste Plutarcho adversus Colotem p. 1109. Alius Protagoras astrologus, in qvem Epicedium scriptum ab Euphorione testatur Laërtius IX. 56. nescio an diversus à Protagora * Cyziceno cui Alexipharmaca sua inscripsit Nicander Colophonius. Protagoram etiam qvendam Stoicum Laërtius memorat, cujus forte libros Geographiæ laudat Marcianus Heracleota, & Tzetza Chil. VII. v. 648. videtur memorare inter scriptores mirabilium Historiarum. Fuit & Protagoras Cyprius Evagoræ F. frater Pythagoræ ac Nicoclis, cujus meminere Xenophon ac Pausan. Critonis Protagoras dialogus intercidit.

XXIX. ZENO Eleates, Parmenidis ** auditor, & Melissi, præceptor Leucippi ac Periclis clarus circa Olymp. LXXIX. De hujus vita & placitis non repetam qvæ viri docti ad Laërtium IX. 25. seq. & acutissimus Baylius in Lexico. Exstat & Aristotelis liber de dogmatibus Zenonis, Xenophanis & Gorgiæ. Scripta illius plurima olim ferebantur, Laërtius: Γέγονε δὲ ἀνὴρ γενναιότατος καὶ ἐν φιλοσοφίᾳ καὶ ἐν πολιτείᾳ. φέρεται γοῦν αὐτοῦ βιβλία πολλῆς συνέσεως γέμοντα. Idem III. 48. Διαλόγους τοίνυν φασὶ πρῶτον γράψαι Ζήνωνα τὸν Ἐλεάτην. Et dialecticæ inventorem laudat in proœmio sect. 18. & lib. IX. 25. Svidas ait eum scripsisse ἔριδας, & πρὸς τοὺς φιλοσόφους & περὶ φύσεως. Addit etiam composuisse ἐξήγησιν τῶν Ἐμπεδοκλέους, qvod temporum ratio vix patitur, neqve enim Empedocles Zenone hoc Eleate antiqvior sed junior fuit, natus demum Olymp. LXXVI. 4. Fuere & Zenones alii, *** ut *Zeno Citicus* Stoicæ secta

* Etiam Protagoridam qvendam Cyzicenum laudat Athenæus, ejusqve libros περὶ τῶν ἐν Δάφνῃ ἀγώνων ἢ πανηγύρεων itemqve alios περὶ τῶν Κωμικῶν ἱστοριῶν.

** Plutarch. adversus Colotem p. 1126. Euseb. XIV. præpatat. p. 758. Plutarch. in Pericle p. 154.

*** Apud Valerium Max. III. 3. extern. 3. *ejusdem nominis Philosophus* non est alius Zeno, sed idem de qvo ante dixeras Zeno Eleates.

ctæ conditor Olymp. CXXX. adhuc superstes, qvem cum Eleate confundunt Epiphanius hæresi V 1. & Ammianus Marcellinus XIV. 9. atqve è recentioribus Jacobus Gronovius T. 2. Antiqvitatt. Græcar. tabula LXIV. imaginem Zenonis referens qvam habes etiam in Fulvii Ursini elogiis p. 65. & in Laërtio Wetsteniano. *Zeno Sidonius* Philosophus Megaricus, qvem hic de qvo jam dixi Citieus audivit. Vide Menagium pag. 279. ad Laërt. *Zeno* alter *Sidonius* junior, Philosophus Epicureus à Cicerone & Pomponio Attico freqventatus, de qvo vide si placet Petrum Baylium in Lexico edit. secundæ, *Zeno Tarsensis* Chrysippi Stoici discipulus, de qvo Lipsius Lib. I. Manduct. c. 11. *Zeno Medicus* Herophileus, de qvo Harduinus ad Plinium. Itemqve alii Meursio ad Chalcidium p. 30. Jonsio p. 116. seq. de Scriptoribus Hist. Philos. & viris doctis ad Svidam, ac Laërtium VII. 35. dicti. De *Zenone Cyprio* Juliani Imp. temporibus archiatro dixi ad Eunapium. Zenonis cujusdam somnium refert Artemidorus IV. 33. Mitto Zenonem Tyri episcopum, Zenonem Veronensem & alios hujus nominis, in Historia Ecclesiastica obvios.

XXX. SOCRATES Sophronisci F. Philosophus egregius Atheniensis, cicutam jussus bibere Archonte Lachete Olymp. XCV. 1. ætatis 70. teste Eusebio Chron. Aristide Orat. 2. Platonica, & Laërtio II. 44. licet auctor Chronici Paschalis pag. 168. Socrati tribuit annos ætatis nonaginta, & toxicum hausisse refert Olymp. CIV. 1. Audivit Anaxagoram & Archelaum, atqve ut nonnulli apud Laërtium II. 19. Damonem. De qvo Damone Sophista ac Musico meminit præter Platonem Plutarchus lib. de Musica & in Pericle p. 153. seq. ut alios in præsenti omittam. Scholam ipse non habuit Socrates, sed vitæ omni tempore cum amicis & qviqvi eum accederent est philosophatus, ut præter alios notatum eidem Plutarcho an seni gerenda Resp. p. 796. A Rep. gerenda abstinuit, sed cum pro patria esset decertandum, hoc neutiqvam recusavit. Vide Ælian. III. 17. Var. Lucianum parasito T. 2. pag. 259. Plutarchum Alcibiade pag. 194. seq. & Athenæum V. p. 215. seq. Sed non eqvidem de Socratis militia vere dixeris qvod Alexandro M. majora Socratem gessisse ait Julianus Imp. Epistola ad Themistium pag. 264. Cato Major hoc unice in illo est admiratus qvod cum uxore difficillima & stupidis liberis comiter vixisset, ut refert Plutarchus in vita Catonis p. 347. non alioqvi eum contemsit ut λάλον & βίαιον, id p. 350. Nihil scripsisse Socratem affirmant Cicero 3. de Oratore, Plutarchus, * Aristides,

* Plutarchi & Aristidis loca attuli supra c. 12. num. 4. Vide & Allatium de scriptis Socratis p. 80. seq. & eruditam diatribam Godfridi Olearii, qva Allatium plura Scripta Socrati levibus argumentis vindicantem impugnat. Lips. 1696. 4.

ſtides, qvibus adde Dionem Chryſoſt. diſſ. LIV. Origenem Philoſophumenis p. 279. Laertium proœm. Sect. 16. Hieronymum adverſus Rufinum Apologia, & Auguſtinum lib. I. c. 7. de conſenſu Evangeliſtar. Alii ſcripta ei tribuunt non unius generis.

De *Fabulis Æſopiis* a Socrate in verſus translatis dixi ſupra cap. IX. num. 5. & 6. Nunc tantum addo hoc eum feciſſe in carcere, uti Anaxagoras Circuli qvadraturam in carcere ſcripſit, Boëthius Conſolationem Philoſophiæ in carcere compoſuit.

De *Epiſtolis* tributis Socrati, c. X. num. 35.

Paanis in Apollinem, meminit Plato Phædone & Themiſtius Orat. 14. (edit. Harduini, 2. p. 27.) qvi προόιμιον vocant, ut Svidas ὕμνον. Laërtius II. 42. à Dionyſodoro abjudicatum Socrati παιᾶνα teſtatus, hoc affert initium:

Δήλι' Ἄπολλον χαῖρε καὶ Ἄρτεμι παῖδε κλεεινώ.

Unde de uno eodemqve accipiendum qvod Dio Chryſoſt. diſſ. XLI. p. 507. ait Socratem feciſſe παιᾶνα εἰς τὸν Ἀπόλλω καὶ τὴν Ἄρτεμιν. Apulejus in floridis: *Canit Empedocles carmina, Plato dialogos, Socrates hymnos, Epicharmus modos, Xenophon Hiſtoriam, Xenocrates Satiras.*

Ἐγκώμιον Γρύλλε. Hermippus apud Laert. II. 55. ſed pro Socrate eo loco legendum Naucrates ex Dionyſii Halic. τέχνη c. 6. uti recte obſervavit Clariſſ. Gotfridus Olearius.

Ἐπιτάφιος. Ariſtoteles III. 14. Rhet. at ibi Iſocratis nomen pro Socrate reponendum, uti apud Dionyſium loco laudato male legebatur ὁ τῦ Σωκράτες ἑταῖρος Ναυκράτης pro ὁ τῦ Ἰσοκράτες. Vide Meurſium V. 14. & IV. 4. Attic. Lect.

Euripidem in ſcribendis Tragœdiis à Socrate adjutum jactabant Comici Mneſilochus, Callias & Ariſtophanes apud Laërtium II. 18.

Æſchines Socraticus qvoqve arguebatur dialogos, qvi revera Socratis eſſent, à Xanthippe accepiſſe & pro ſuis edidiſſe. Vide qvæ viri docti ad Laërt. II. 60. & Heſychium Illuſtrem. Allatii dialogum de ſcriptis Socratis. 103. 108.

Plato deniqve ſcripta ſua pro Σωκρατείοις λόγοις venditare ipſe voluit ut ex Epiſtolis ejus conſtat. Confer Julianum Orat. VI. p. 189. Allatium p. 91. ſeq. Sed & alii paſſim ad ſcripta Platonis reſpicientes, Socratem laudant auctorem. Ita locus Salviani lib. VIII. de provident. ex qvo Meurſius in Bibl. Græca p. 1606. colligit Socratem ſcripſiſſe de Legibus & de Rep. manifeſte reſpicit Platonis Politiam & libros de legibus. Sic Platonis Jonem in animo habuit Svidas Socratem laudans in

in Διθυραμβοδιδάσκαλοι. Meletius Lib. de hominis structura videtur respicere Platonis Timæum, cum ait: Σωκράτης ἐτυμολογίας μᾶλλον μορίων κ̀ ὀνομάτων ἐν τῷ περὶ φύσεως ἀνθρώπου συντάγματι αὐτοῦ ὡς γραμματικὸς ἢ φιλόσοφος συνετάξατο. Arrianus qvoqve Lib. II. c. 1. Epictetearum diss. ita intelligendus, τί οὖν; Σωκράτης οὐκ ἔγραφε; κ̀ τίς τοσαῦτα; *Qvid itaqve? nihilne scripsit Socrates? imo qvis tot ac tanta?* si nimirum dissertationes ejus à Platone, Xenophonte & aliis discipulis in literas missæ computentur.

Apud scriptorem Altercationis Synagogæ & Ecclesiæ Socrates traditur XXIV. libros Ethicos composuisse, sed Meursius in libro de scriptis Theophrasti notavit excidisse nomen hujus Philosophi, ut totus locus legendus sit in hunc modum: *Ethicæ inventor Socrates fuit, de qva* (Theophrastus) *XXIV. libros secundum positivam justitiam scripsit.* Confer Menagium ad Laërt. V. 44.

Dolendum est fatis præmaturis Joh. Jonsii interceptam Historiam ejus Socraticam, qvam vir doctissimus pollicetur p. 37. libri de Scriptoribus Hist. Philosoph. Idem p. 12. testatur viginti fere Socrates se in veterum scriptis observasse, in qvibus fuerunt haud dubie 2) Socrates historicus Argivus à Scholiaste Pindari & aliis laudatus. 3) Socrates Aristotelis Magister, 4) Socrates Bithynus, Peripateticus. 5.) Socrates Cous qvi ἐπικλήσεις Θεῶν scripserat de qvibus Reinesius p. 437. Var. Lect. 6) Socrates Epigrammatum Poëta, 7) Socrates Rhodius. 8) Socrates socer Pisistrati, 9) Socrates Achæus Cyri hospes, 10) Socrates Thebanus statuarius, 11) Socrates histrio, 12) Socrates Thracicarum rerum scriptor: de qvibus singulis Menagius ad Laërtii II. 47. Præterea 13) Socrates pictor Plinio memoratus, 14) Socrates Grammaticus, Etymol. M. in εὐβοῖς 15) Socrates CPolitanus, cujus Historia Ecclesiastica ad Theodorum scripta exstat. 16) C. Valerius Socrates in veteri inscriptione apud Sponium p. 60. Miscellaneor. 17) Socrates Chirurgus. Cœl. Aurelian. V. 1. Chron. passionum. 18) Alius ut videtur Socrates Medicus, cujus ecligma pro tabidis refert Nicolaus Myrepsus de antidotis sect. 1. c. 174. Nescio qvem Socratem respicit Schol. Apollonii ad Lib. I. ubi laudat Σωκράτην ἐν τῷ πρὸς Εὐδόθεον. Sane apud Svidam in χιάζειν laudatur Ἰσοκράτης ἐν τοῖς πρὸς Εὐδοθέαν. Similiter Socrates Dinarchi Rhetoris Pater alius est Sostratus. Vide Plutarch. p. 850. At qvando apud Scholiasten Aristophanis laudatur Socrates in libris Κρητικῶν, legendum Sosicrates, qvemadmodum etiam in Laërtii codicibus Socratis nomen pro eodem Sosicrate male irrepsit, ubi laudatur ἐν

πρώτῳ Διαδοχῆς, etſi uterqve locus impoſuit Voſſio pag. 414. de Hiſt. Græcis. Fuit & Socratides qvidam Pamphilæ Epidauriæ maritus. Svid. *Παμφ.* tum Socration laudatus Galeno.

Forma * Socratis Philoſophi licet paſſim ex Zopyri Phyſiognomonis ſententia apud Alexandrum Aphrodiſienſem lib. de fato pag. 31. ut neqvam & tetrica deſcribitur, nec admodum amœna occurrit apud Chiffletium libello de gemmis Socratem referentibus, Fulv. Urſinum pag. 50. & 51. elog. tum in Laërtio Wetſteniano & apud Gronovium Tom. 2. theſauri tab. LXVI. aliosqve, tamen ſi Epictetum audimus ſive Arrianum IV. 11. diſſ. illi fuit *τὸ σῶμα ἐπίχαρι καὶ ἡδὺ ὥστ' ἤρων αὐτῷ οἱ ὡραιότατοι καὶ εὐγενέστατοι καὶ ἐπεθύμουν ἐκείνῳ παρακατακλίνεσθαι μᾶλλον ἢ τοῖς εὐμορφοτάτοις.* Et qvicqvid criminetur Ariſtophanes, nihilominus ut ait idem Epictetus, *πάντες οἱ γεγραφότες περὶ Σωκράτους πάντα τἀναντία αὐτῷ προσμαρτυροῦσιν, ὅτι ἡδὺς οὐ μόνον ἀκοῦσαι ἀλλὰ καὶ ἰδεῖν ἦν.* Neqve omittendum qvod de Socrate Plutarchus in Catonis vita p. 339. è Platone, qvod iis qvi cum ipſo verſarentur, eminus qvidem viſus ſit *ἰδιώτης καὶ σατυρικός καὶ ὑβριστής*, at propius inſpicientibus cognitus *σπουδῆς καὶ πραγμάτων μεστὸς, καὶ δάκρυα κινῶν τοῖς ἀκροωμένοις.*

De Socrate olim ſcripſerat Tiberianus, qvem laudat Fulgentius de continentia Virgiliana: Ariſtoxenum enim Porphyrium aliosqve Jonſio notatos, & qvi de Socraticis egerunt Idomeneum ac Phaniam libenter prætereo. Demetrius Phalereus *ἐν Σωκράτει*, ſive libro de Socrate allegatur à Plutarcho in Ariſtide p. 318. & 319. ubi ex eo refert Socratem non fuiſſe egenum. Panætium *ἐν τοῖς περὶ Σωκράτους* laudat idem p. 335. Apologiam Socratis compoſuerunt Plato, Xenophon, itemqve alii, ut infra Lib. III. dixi in Platone. Deriſus Socrates ab Eupolide qvoqve, ut teſtatur Lucianus in reviviſcentibus T. 1 p. 404.

XXXI. ÆSCHINES Lyſaniæ F. Athenienſis, ab Oratore ** Atrometi F. (de qvo infra c. XXVI.) diſtinguendus, Socratis auditor & cul-

* Ventroſum Socratem fuiſſe innuit Syrianus in XIII. Metaphyſ. p. 103. ſimum Athenæus V. p. 219. ſimum & Calvum Boethius 2. de interpretat. p. 3·6. & 5. pag. 416. Simplicius in 3. de anima commentar. 39. Chryſippo vultu conſimilem alii notarunt. Vide Auguſtinum capite undecimo de categoriis.

** Confunditur in editione Laërtii Amſtelodamenſi p. 115. ubi Æſchinis Oratoris imago exhibetur pro Æſchine Socratico, ut notatum Jacobo Gronovio T. 2. theſauri in addendis ad tabulam 94 ſed notatum nimis acerbe ab eo qvi ſimilem *ἀβλεψίαν* in Zenone commiſerat, ut monebam §. XXIX. Æſchines Sphettii Socratici Philoſophi circa Olymp. CIII. 3. clari meminit Diodorus Sic. XV. p. 497. Alius Æſchines Neapolitanus, Platonicus, de qvo infra lib. III. c. 2.

cultor assiduus, sed Platoni non valde amatus, vide Laert. III. 36. & Athenæum XI. pag. 507. ubi narrat unicum discipulum Xenocratem inopi Æschini à Platone fuisse subtractum. Dionysio tamen Tyranno Æschinem commendavit Plato ut refert Plutarchus pag. 67. de dignoscendo adulatore. Aristotelis Mythi qvi Æschinis discipulus fuit, mentio apud Laërtium V. 35. Dialogi Æschinis *μακροὶ καὶ ἀστεῖοι* (ut ait Lucianus in Parasito) & Socraticum servantes Characterem, fuere hi septem teste Laertio II. 61. & Svida in *Αἰσχίνης*:

Ἀλκιβιάδης. Aristides Orat. 1. Platon. p. 35. Athen. Lib. XIV. p. 656.

Ἀξίοχος, in qvo Alcibiadem acerbe perstrinxit tanqvam vinosum & mulierum corruptorem teste Athenæo V. p. 220. qvod in Axiocho qvi inter Platonis scripta occurrit, non legitur. Meminere Axiochi Æschinis Harpocratio, Pollux, Svid.

Ἀσπασία. * Harpocrat. in *Ἀσπασ* Athen. Lib. V. p. 220.

Καλλίας. Athen. Lib. V. p. 220.

Μιλτιάδης primus ordine dialogus, ideoqve reliqvis etiam judice Laertio imbecillior, sed qvo tamen gratiam Dionysii Siciliæ Tyranni sibi Æschinem conciliasse testatur Lucianus in parasito T. 2. p. 254.

Ῥίνων. Pollux. Lib. VII.

Τηλαυγής. Athenæus, ac Demetrius *περὶ ἑρμην* §. 310. respicit & §. 172. & M. Antonius VII. 66. ex Menagii emendatione.

Præterea sub Æschinis nomine ferebantur dialogi alii dicti *ἀκέφαλοι*, sed minus elaborati atqve ingeniosi, sive ut ait Laërtius II. 60. *σφόδρα ἐκλελυμένοι, καὶ οὐκ ἐπιφαίνοντες τὴν Σωκρατικὴν εὐτονίαν*. Hi à Svida referuntur itidem septem: *Περὶ ἀρετῆς, Δράκων, Ἐρασίστρατος, Ἐρυξίας, Πολύξενος, Σκυθικοὶ, Φαίνων*.

Arguebatur Æschines ut qvi Antisthenis scripta expilasset, vel

* De Aspasia Milesia Axiochi filia, qvæ Socratem docuit & Periclem, hujusqve lingvam ad Gorgiæ imitationem exacuit, ut ait Philostratus Epist. pag. 817. vide Platonem Menexeno, Aristoph. Acharnenses, Plutarchum Pericle, p. 165. & 169. Athenæum XIII. p. 569. seq. Lucianum in Gallo & amoribus, Harpocrationem, Svidam &c. E recentioribus Bælium in lexico, ubi de Pericle agit, sub littera M. & N. Effigies ejus, (si tamen ejus effigies, de qvo dubitat Menagius in Historia mulierum Philosophar. p. 10.) galeata apud Jac. Gronov. T. 2. Antiqv. Gr. tabula LXXXV. Antisthenes qvoqve librum Aspasiæ nomine scripserat, Laërt. VI. 16. & Herodicus Cratetius vulgaverat *ἔπη* sub Aspasiæ nomine, è qvibus nonnulla producit Athenæus V. p. 219. idem Antisthenis dialogum laudat Aspasia inscriptum, pag. 220. Fuit & alia Aspasia Cyro & postea Artaxerxi dilecta, de qva Plutarchus Pericle p. 165 & Artaxerxe p. 1024 seq. & Ælianus XII. 1. Var. Itemqve alia meretrix de qva Svidas.

qvi Socratis ipsius à Xanthippe acceptos dialogos pro suis publicasset. Alii à Pasiphonte Eretrico sua Æschinis nomini supposita esse notarunt. *Λόγων περὶ Θαργηλίας* in qvo Gorgiam fuerit imitatus, laudat Philostratus Epist. ad Juliam Augustam p. 887. seq. *Ἀπολογίαν τοῦ πατρὸς Φαίακος τοῦ στρατηγοῦ*, Laërt. II. 63. *Epistolam ad Dionysium* id. Alia sub ejus nomine Epistola inter editas ab Allatio exstat, numero XXIII.

XXXII. ANTISTHENES Atheniensis, Gorgiæ primum deinde Socratis auditor & auctor sectæ Cynicæ *ἡρακλεωτικός τις ἀνὴρ τὸ φρόνημα*, *Herculeo * vir animo*, varia scripsit distributa in tomos decem, qvæ vide si placet apud Laertium VI. 16. seq. & qvæ ad illum locum Menagius ac Casaubonus. Inter alia ibi memorantur Antisthenis *Αἴας* & *Ὀδυσσεὺς* qvæ hodieqve exstant, & sunt breves *μελέται* sive declamationes sub Ajacis & Ulyssis nomine compositæ. *Græce* eas edidit *Aldus* cum Æschinis, Lysiæ & aliorum Orationibus. Venet. 1513. fol. Inde *H. Stephanus* inter Oratores veteres A. 1575. fol. *Latine* vertit *Gvil. Canterus*, ad calcem Aristidis, Basil. 1566. fol. Legitur qvoqve Epistola sub Antisthenis nomine ad Aristippum, inter Socraticorum Epistolas ab Allatio editas. Vide supra cap. X. num. 35. Dissertationem *περὶ τοῦ μὴ εἶναι ἀντιλέγειν* & simultatem inde cum Platone ortam, scriptumqve adversus hunc dialogum *Σάθωνα* memorat Laërtius III. 35. Sed & Platonem in dialogos suos qvædam ex Antisthenis diatribis transtulisse notavit Athenæus XI. p. 508. è Theopompo Chio. Antisthenis *προτρεπτικὸς* allegatur à Polluce VI. 98. & X. sect. 98. Æschinem Socraticum olim arguit Persæus qvod Antisthenis scripta qvædam sibi tribuisset, apud eundem Laërtium II. 61. De libro Magico qvem huic Antistheni à qvibusdam tributum ait Svidas, dixi in Elencho scriptorum Aristotelis deperditorum. Antisthenis sectatores *Ἀντισθένειοι* appellantur Aristoteli VIII. 3. Metaphysic. Antisthenis qvi *τῶν φιλοσόφων διαδοχὰς* scripsit non Cynicus fuit, ut Meursio in Bibl. Attica visum, sed junior qvidam, fortasse Rhodius ** ille Historicus qvi Historiam patriam consignasse colligitur è Polybio excerpt. Peiresc. p. 69. seq. & Peripateticus vocatur à Phlegonte c. 3. Mirabil. Alius teste Laertio VI. 19. fuit Antisthenes *Ἡρακλείτειος*, alius item Antisthe-

* Sic reddenda sunt verba illa apud Euseb. XV. 13. præparat. non, ut eruditus interpres, *sensu animiqve tenus Heracleoticus.* Notum est Cynicos sese Herculis præcipue æmulos atqve imitatores venditasse.

** Ita qvidem Vossius p. 325. de Hist. Gr. & Jonsius p. 329. de scriptoribus Hist. Philos. Sed pace Menagii alius fuit Antisthenis non Rhodius sed cognomento *Ῥόδος* Agrigentinus, cujus opes ac magnificentiam in nuptiis filiæ describit Diodorus Sic. Lib. XIII p. 205.

tisthenes Medicus de qvo Schol. Aristophanis ad Ecclesiazus. alius Antisthenis Parius, qvem à se arcet Apollonius apud Philostratum IV. 4. alius Antisthenes qvem Alexandri res gestas scripsisse ait Volaterranus, nisi eum confudit cum Callisthene, uti Hendreichius in pandectis Brandenburgicis affirmat Antisthenem Thasium, qvi cum Nearcho navigarit, à Strabone allegari. Sed is Straboni Lib. XVI. p. 766. est Androsthenes. Incertum est qvem Antisthenem laudet Plinius XXXVI. 12. inter eos qvi de pyramidibus Ægypti scripserunt, itemqve cujus librum tertium Μελεαγρίδος in testimonium citat Plutarchus de fluminibus.

XXXIII. ARISTIPPI Cyrenæi, Socrati familiaris, & qvi primus Socraticorum didactrum ab auditoribus exegit, (teste Svida) imago ex F. Ursini gemma occurrit in Laërtio Wetsteniano & in Thesauro Gronovii T. 2. tabula LXXXIV. Apud Dionysium in Sicilia versatus esse traditur à Luciano in parasito T. 2. p. 254. De simultate ejus cum Xenophonte Svidas meminit in Ἀρίστιππος. De inimicitiis cum Platone vide Laërtium III. 36. & Athenæum XI. p. 507. qvi p. 508. è Theopompo Chio notat Platonem ex Aristippi diatribis argumenta dialogorum qvorundam suorum repetisse. Scripta ejus refert idem Laertius II. 83. seq. & alibi laudat ejus περὶ τῆς ἡδονῆς X. 4. & libros περὶ παλαιᾶς τρυφῆς pluribus locis, tum περὶ φυσιολογιῶν VIII. 21. Sub Aristippi nomine Epistolæ qvædam editæ à Leone Allatio, ut dixi c. X. num. 25. Apophthegmata hujus aulici * vere Philosophi è Laertio, Plutarcho, Svida, aliisqve exponit Paulus Leopardus in Aristippi vita pag. 44. seq. Alios præterea octo Aristippos refert Menagius ad Laërt. p. 114. ex qvibus fuit Aristippus, hujus de qvo agimus Cyrenaicæ sectæ Principis ex filia Arete nepos, à qva institutus μητροδίδακτος nomen meruit. Alios μητροδιδάκτους celebrat Menagius in Historia mulierum Philosoph. ubi de Arete Rufinum, *Aristippum sui temporis* appellat Hieronymus in Apologia.

XXXIV. CEBES Thebanus, Socratis teste Xenophonte I. ἀπομνημονευμ. p. 418. auditor, qvi à Platone loqvens inducitur in Phædone, & Phædonem hortante Socrate servum emisse traditur apud Gellium II. 18. Macrobium lib. I. c. 11. Saturnal. & Lact. III. 24. Scripsit & ipse dialogos tres, ut notatum Laërtio II. 125. & Svidæ, qvorum tituli: Ἑβδόμη, Φρύνιχος & ΠΙΝΑΞ. Sed duobus prioribus deperditis solus ad nos tertius pervenit, in qvo continetur elegans & lectu digna expositio philosophica Fabulæ sive imaginis miræ ac singularis, universam vitæ humanæ

* Horat. *Omnis Aristippum decuit color, & status, & res.* Confer Aristippum Balsaci.

manæ rationem * adumbrantis, qvam Athenis, vel Thebis potius, in templo Saturni dedicaverat aliqvis (Arabi Paraphrastæ si credimus Lacedæmonius) Πυθαγόρειόν τινα καὶ Παρμενίδειον ἐζηλωκὼς βίον. Hunc dialogum Cebetis illius antiqvi esse svadent præter Laertium & Svidam Lucianus lib. de mercede conductis T. I. p. 479. & in Rhetorum præceptis T. 2. p. 311. tum Julius Pollux III. 16. Tertullianus de præscript. c. 39. & Chalcidius in extremo commentarii ad Timæum Platonis pag. 462. qvorum omnium loca Jacobus Gronovius Vir Cl. suæ præfixit Cebetis editioni. Idem in notis p. 105. & 108. observavit Dionem Chrysostomum Orat. 2. de Regno & Aristænetum lib. I Epist. 2. qvædam ex hac Cebetis tabula expressisse. Præ cæteris autem omnibus Chalcidii locus annotandus est, qvia ex illo colligere licet verba ex qvibus viri qvidam docti conjiciunt dialogum hunc Cebeti suppositum, à Chalcidio lecta non fuisse. Hodie qvidem in Cebete hæc legenti occurrunt P. 29. laudatæ edit. Τίνες οὖν καλοῦνται οὗτοι; οἱ μὲν ποιηταὶ, ἔφη, οἱ δὲ Ῥήτορες, οἱ δὲ Διαλεκτικοὶ, οἱ δὲ Μουσικοὶ, οἱ δὲ Ἀριθμητικοὶ, οἱ δὲ Γεωμέτραι, οἱ δὲ Ἀστρολόγοι, οἱ δὲ Ἡδονικοὶ, οἱ δὲ Περιπατητικοὶ, οἱ δὲ Κριτικοὶ, καὶ ὅσοι ἄλλοι τούτοις παραπλήσιοι. Merito mirantur Viri eruditi ** qvomodo Cebes meminisse potuit Peripateticorum & Ἡδονικῶν sive Aristippeorum Epicureorumqve, qvi ipso fuere posteriores, tum Criticorum, qvorum ab Aristotele demum vocata est natio? Neqve Dialecticæ *** illa ætate erat tam contemtum vel abusu dehonestatum nomen, ut ψευδοπαιδεία & non ipsi Philosophiæ accenseretur. Sed in Chalcidii verbis præsentem Cebetis locum laudantis nihil horum occurrit, sed tantum mentio fit Geometricæ, Musicæ, Arithmeticæ & Astrologiæ. Cum Chalcidio consentit paraphrasis Arabica, qvam vide p. 58. nisi qvod pro Astrologia habet Geodæsiam.

Versio

* Addit Svidas: ἔστι δὲ τῶν ἐν ᾅδου διήγησις, enarrantur enim in tabula qvæ animabus contingunt anteqvam in corpora immittantur. Deinde varii hominum mores in hac vita, varia studia, & qvis illa maneat exitus, si vel per angustam virtutis semitam ambulent, vel latam voluptatis ac vitiorum viam ingrediantur. Stanleius p. 121. Hist. Philosoph. illam τῶν ᾅδου διήγησιν putat diversam à Tabula, qvod a mente Svidæ videtur esse alienum. Verba Cebetis sub init. ἐν ᾧ ἦν γραφή τις ξένη καὶ μύθους ἔχουσα ἰδίους, sic reddit Salmasius præf. ad paraphrasin Arabicam: *in qvo inerat pictura qvædam nova ac mira* (non *peregrina*, ut alii transferunt) *& fabulas continens sibi peculiares.* Has deinde perseqvitur hospiti senex ὁ περιηγητὴς τῆς εἰκόνος, ut possit appellari è Luciano lib. de calumnia T. 2. p. 403.

** Vide Sam. Petiti Miscellanea Lib. IV. cap. 4.

*** Jac. Thomasius dissertat. XXXIV. de septem artibus liberalibus p. 380. seq.

Versiones & Editiones Tabulæ Cebetis.

Tertullianus cap. 39. de præscript. testatur à propinqvo qvodam suo Pinacem Cebetis versibus explicatum Virgilianis. Sed illa Metaphrasis pridem intercidit.

Latina prosâ non ineleganter ex integriore codice Græco vertit *Ludovicus Odaxius* Patavinus, [qvi Igubii in Italia vixit circa A. C. 1485. teste Gesnero, cujusqve aliqvot ad Politianum Epistolæ exstant libro III.] A. 1497. fol. edente Philippo Beroaldo. Recusa est hæc versio cum scholiis *Huldrici Fabri* Rheti, Viennæ 1519. 4.

Marsilius Ficinus qvoqve Cebetem latine reddidisse traditur, saltim editam esse ejus versionem non puto.

Justi Velsii Hagani translatio cum commentariis ejusdem copiosis lucem vidit Lugd. 1551. 4.

Odaxii versio cum animadversionibus *Joh. Camertis*, ad calcem Solini & Flori ab eodem Camerte illustrati. Basil. 1557. fol.

Hieronymi Wolfii translatio cum notis ejus plus simplici vice recusa post primam editionem Basil. 1560. 8. *Caspari Barthii* in Variis ejus opusculis, Hanoviæ A. 1612. 8. editis p. 319. seq.

Latinis versibus Heroicis Cebetis Tabula reddita à *Samuele Scharlachio*, adjecta ejus Satira de ingruente iterum barbarie. Francof. ad Viadr. 1614. 4.

Erici Ericii Pantoppidani Metrica Paraphrasis. Paris. 1642. fol.

Græce editus Cebes cum Pythagoræ aureis carminibus &c. Paris. 1557. 4. apud Martinum Juvenem, qvæ editio valde commendatur à Jac. Gronovio ut non solum elegans sed etiam præ ceteris emendata.

Ex *Joh. Caselii* recensione. Helmst. 1594. 4.

Græce & latine Cebetis pinacem primus in lucem edidit Aldus, inde recuderunt Basileenses, additis Batrachomyomachia, Galeomyomachia &c. A. 1541. 8.

Cum versione *Hieronymi Wolfii* & notis prodiit freqventissime in 8. & minore forma cum notulis *Joh. Danielis Snecani* Medici. Vide infra lib. IV. ubi de Epicteto.

Cum versione & notis *Johannis Caselii* primus edidit Geverhartus Elmenhorstius Lugd. Bat. 1618. 4. Cum eadem versione excusa exstat Hannoveræ 1646. 12. Animadversiones qvædam in editionem Cebetis Caselianam occurrunt in libro primo Observationum *H. Ernstii* cap. 1. seq.

Cum versione & notis *Danielis Clasen.* Magdeb. 1652. 4.

Cum argumentis capitum à *Mich. Boschio.* Argentor. 1604. 8.

Cum versione Lud. Odaxii latina, & *Arabica* * Metaphrasi è Bibl. *Joh. Elichmanni* cujus latina Arabicæ Metaphraseos translatio adjuncta est. Lugd. Bat 1640. 4. è Bibl. *Claudii Salmasii* ad calcem Epicteti & Simplicii, ejusd. Salmasii commentariis illustrati, & aureorum Pythagoræ carminum Arab. & Lat.

Cum versione Hieron. Wolfii & notis *Merici Casauboni*, Lond. 1659. 8. ad calcem Epicteti. Cum eadem Versione Oxon. 1680. 8. & in editione Epicteti ac Cebetis, qvam cum variorum notis curavit *Abraham Berkelii*, Lugd. Bat. 1670. & Delphis Batav, 1683. 8.

Cum versione ad literam, concinnata in tironum usum à Socero meo dilectissimo *Johanne Schulze* Hamb. 1694. 12.

Præ cæteris commendanda editio Viri Cl. *Jacobi Gronovii*, qvi Cebetem edidit cum H. Wolfii versione & notis suis. Amst. ex H. Wetstenii officina 1687. 8. Edidit autem recensitum ad tres codices MSS. vetustum unum, alterum juniorem, tertium à Jano Lascari exaratum & ad editionem Paris. 1557. Habet præ reliqvis hoc peculiare, qvod clausulam ejusdem argumenti cum ea qvam habet Arabicus Metaphrastes, licet breviorem longe atqve adeo eandem qvam Odaxius pridem latine vertit, nulla autem alia ante Gronovianam editio exhibet Græce, repræsentavit è MS. codice, qvam hoc qvoqve loco, qvia paucis verbis constat, in eorum gratiam qvi Gronoviana editione destituuntur apponere volui. *Ἀγνοοῦσι γὰρ ὅτι οὐ γίνεται ἐκ κακῶν ἀγαθόν. Πλοῦτον δέ ἐστι πολλοὺς κτησαμένους ἰδεῖν ἐκ κακῶν καὶ αἰσχρῶν ἔργων. Οἷον λεγω ἐκ τοῦ προδιδόναι καὶ λῃζεσθαι καὶ ἀνδροφονεῖν καὶ συκοφαντεῖν καὶ ἀποστερεῖν καὶ ἐξ ἄλλων πολλῶν καὶ μοχθηρῶν.* C. *Ἔστι ταῦτα.* D. *Εἰ τοίνυν γίνεται ἐκ κακοῦ ἀγαθὸν μηδέν, ὥσπερ εἰκὸς, πλοῦτος δὲ γίνεται ἐκ κακῶν ἔργων, ἀνάγκη μὴ εἶναι ἀγαθὸν τὸν πλοῦ-*

* Salmasius in præfat. testatur Paraphrasin illam incerti auctoris depromtam è Codice ante annos sexcentos exarato, qvi Ethici & Politici argumenti ex auctoribus Indicis, Arabicis & Persicis compilatus est, & ex Oriente à Jac. Golio allatus servatur in Bibliotheca Academiæ Lugd. Bat. Eodem Salmasio observante non optima fide in Cebete vertendo Arabs iste est versatus, *nam & multa adtexuit, alia vero detraxit, plurima interpolavit, immutavit, invertit, nec pauciora non ipsi intellecta perperam & contra mentem Græci auctoris expressit. Quod non huic tantum versioni vel paraphrasi peculiare est, sed fere omnibus commune quæcunque hodie ab Arabibus è Græco expressa visuntur.* Auctor versionis hujus sive Paraphraseos loqventem cum Cebete inducit Herculem Philosophum qvem ipse commentus est Socraticum, qvoniam nempe in Græco codice bis vel ter occurrere vidit tritam admirandi formulam, *ὦ Ἡράκλεις!*

πλῦτον. C. συμβαίνει ὕτος ἐκ τύτου τοῦ λόγου. D. ἀλλ' ὐδὲ τὸ φρονεῖν γε ὐδὲ δικαιοπραγεῖν ὐκ ἔστι κτήσασθαι ἐκ κακῶν ἔργων, ὡσαύτως δὲ ὐδὲ τὸ ἀδικεῖν καὶ ἀφρονεῖν ἐκ καλῶν ἔργων, ὐδὲ ὑπάρχειν ἅμα αὐτὰ δύνανται. Πλῦτον δὲ καὶ δόξαν καὶ τὸ νικᾶν καὶ τὰ λοιπὰ ὅσα τύτοις παραπλήσια, ὐδὲν κωλύει ὑπάρχειν τινὶ, ἀλλὰ (forte ἅμα) μετὰ κακίας πολλῆς, ὥστε ὐκ ἂν ἤ ταῦτα ἀγαθὰ ὔτε κακὰ, ἀλλὰ τὸ φρονεῖν μόνον ἀγαθὸν, τὸ δ' ἀφρονεῖν κακόν C. ἱκανῶς μοι δοκεῖς λέγειν, ἔφην.
Hæc Odaxius ita vertit: *Illud enim ignorant, bonum ex malo fieri neqvaqvam. Multos a. videre licet in divitiarum possessionem ex pessumis ac turpissimis facinoribus devenisse, veluti proditionibus, deprædationibus, homicidiis, calumniis, rapinis, aliisqve compluribus & pravis operibus. C. ita res est. D. si igitur ut par est ex malo bonum nullum provenit, divitiæ vero ex malis facinoribus proveniunt, divitias neqvaqvam bonum esse necesse est. C. Sic ex isto sermone contingit. D. Cæterum ne sapientia qvidem & justitia ex malis operibus acqviri potest, neqve ibidem injustitia & insipientia ex bonis, siqvidem ipsa eadem simul consistere non possunt. Divitias vero & gloriam & victorias & reliqva id genus multa cum pravitate cuiqvam contingere nihil prohibet. Qvapropter hæc neqve bona neqve mala censeantur. Cæterum sapientia duntaxat bonum, insipientia vero malum. C. Recte, inqvam & sufficienter mihi dicere videris.*

Nonnulla Cebetis loca ab eo tempore illustravit Lambertus Bos V. C. in observationibus Criticis capite 27.

Hispanice Pinacem Cebetis verterunt *Ambrosius de Morales*, Cordubæ 1585. 4. *Petrus Simon Abril*, Cæsar Augustæ 1586. 8. *Gundisalvus Correa* Salmanticæ 1630. 8. & *Joannes de Jarava*, Antw. 1549. 8.

Italicè Augustinus Mascardus, cujus insignes ac disertæ in Cebetem dissertationes adjunctæ Venet. 1627. 4.

Anglicè Joh. Davies. Lond. 1670. 8. Alia translatio Cebetis adjuncta M. Antonino Anglice edito Londini A. 1701. per *G. Stanhope.*

Gallice cum Epicteto Cebetis tabulam edidit elegantissimi vir ingenii & variis scriptis notissimus *Bellegardeus.* Trevoltii Ao. 1700. 12.

Germanice Georgius Jacobus Schultzius Norimbergensis, Francof. 1656. 4. apud heredes *Matthæi Meriani*, in qva editione etiam tabula ex Cebetis descriptione in æs incisa exhibetur, qvod idem fecerunt & alii, præcipue *Goltzius*, licet neqve hic mentem Cebetis per omnia assecutus Jacobo Gronovio videtur. Prodiit etiam Cebetis tabula itemqve Epicteti enchiridion, cum Bruti, Apolloniiqve Epistolis, Agapeto & Isocratis & Luciani qvibusdam, Græce typis majoribus, & adjuncta ad calcem Germanica versione, Cothenis Anhaltinor. 1620. 8.

Belgice, *M. Antonius Gillis.* Antwerp. 1564. ap. Plantin. Alia Belgica versio lucem vidit Amst. 1658,

XXXV. CRITO Atheniensis, cujus nomine Plato Dialogum inscripsit & Euclides Megaricus, composuerat dialogos XVII. uno volumine comprehensos teste Laërtio II. 121. qvorum tituli: 1) ὅτι οὐκ ἐκ τοῦ μαθεῖν οἱ ἀγαθοί. 2) περὶ τοῦ πλεῖον ἔχειν. 3) τί τὸ ἐπιτήδειον, ἢ Πολιτικός. 4) περὶ τοῦ καλοῦ. 5) περὶ τοῦ κακουργεῖν. 6) περὶ * εὐθημοσύνης. 7) περὶ νόμου. 8) περὶ τοῦ θείου. 9) περὶ τεχνῶν. 10) περὶ συνουσίας. 11) περὶ σοφίας. 12) Πρωταγόρας ἢ Πολιτικός. 13) περὶ γραμμάτων. 14) περὶ ποιητικῆς. 15) περὶ τοῦ καλοῦ. 16) περὶ τοῦ μαθεῖν. 17) περὶ τοῦ γνῶναι ἢ περὶ ἐπιστήμης, τί τὸ ἐπίστασθαι. Mirum est omissam à Laërtio Apologiam Socratis, qvam à Critone scriptam Svidas auctor est, nisi tamen falsus est Svidas. Critonis hujus filii, Socratis itidem discipuli: *Critobulus*, *Hermogenes*, *Epigenes*, *Ctesippus.* Alius fuit *Criton Ægeus*, Pythagoricus, cujus περὶ προνοίας καὶ ἀγαθῆς τύχης à Stobæo serm. 3. laudari puto, non Critonis nostri Atheniensis, ut Meursio visum in Bibl. Attica. Alius *Crito historicus Pieriotes*, de qvo Vossius in Hist. Gr. & idem Meursius in Bibl. Græca, ubi inter alia observat hunc male Κρότωνα vocari apud Svidam in Βοιωτία. Alius *Crito Comicus*, cujus drama est Μεσσηνία Pollucі laudata, non opus historicum Critonis Pieriotæ, ut Vossius existimabat. Alius *Crito Medicus discipulus Acronis*, temporibus Artaxerxis Longimani. Vide Vossium de Philosophia pag. 86. Alius *Crito* itidem *Medicus Empiricus* sub Imperatoribus clarus, cujus an superioris libros IV. κοσμητικῶν, & περὶ φαρμάκων & de morbis medendis laudant Galenus, Oribasius, Paulus Ægineta & Aëtius. Mentio Critonis Medici etiam apud Martialem, Plinium aliosqve. & forte apud Celsum, ubi Crato laudatur. Incertum cujusnam Critonis Ὀψαρτυτικὰ laudet Athenæus. Sed & *Critonem Naxium* Svidas memorat auctorem Octaëteridos.

XXXVI. EUCLIDES Megarensis, auditor Socratis ** inter primos, & auctor sectæ Megaricæ, cui Eristicorum postea & Dialecticorum nomen hæsit, scripserat dialogos VI. Λαμπρίαν, Αἰσχίνην, Φοίνικα, Κρίτωνα, Ἀλκιβιάδην, & Ἐρωτικόν. Laërt. II. 108. & Svid. Scripta ejus jam videntur intercidisse cum hæc scriberet Censorinus c. 3. *Euclides Socraticus duplicem omnibus omnino nobis genium dicit appositum, quam rem apud Lucilium*

* Aldobrandin. *de animi securitate.* Stanleius *de securitate.* M. Meibomius *de felicitate.* Ambrosius Camaldul. *de fertilitate.* Sed vertendum est *de recta rerum administratione.* Vide Leopardum V. 2. emendat.

** Confer Gellium lib. VI. cap. 10.

lium in libro Satirarum nono licet agnoscere. Iconem hujus Euclidis habes etiam in Gronovii Thesauro T. 2. tabula LXXXII. De altero Euclide Mathematico celebri, qvi Ptolemæi Lagi temporibus Alexandriæ docuit, egi infra libro III.

XXXVII. GLAUCO Atheniensis, Platonis frater, composuerat dialogos novem, Laertii etiamnum ætate exstantes. Καὶ τοῦτα [inqvit II. 124.] Φέρονται ἐν ἑνὶ (βιβλίῳ) διάλογοι ἐννέα. Φείδυλος, Εὐριπίδης, Ἀμύνιχος, Εὐθίας, Λυσιθείδης, Ἀριστοφάνης, Κέφαλος, Ἀναξίφημος, Μενέξενος. Ait & alios sub ejus nomine ferri dialogos XXXII. sed suppositios. Alius fuit Glauco Rhapsodus, cujus meminit Plato Ione sub init. Alius Comicus, cujus drama πρέσβεις memoratur in argumento ad Vespas Aristoph.. Alius Glauco Medicus laudatus Plinio, alius forte Glauco scriptor γλωσσῶν qvas allegat Athenæus, alius deniqve L. Glauco Romanus fortissime contra Hasdrubalem militans, qvem cum Cynegiro confert Plutarchus parallel.

XXXVIII. MENEDEMUS auctor Eretriacorum, auditor Stilponis, & æqvalis Antagoræ Rhodii, Arati, Lycophronisqve, nullum librum scripsit teste Antigono Carystio apud Laërtium II. 136. Initium Epistolæ ejus ad Demetrium Regem legitur apud eundem 141. qvi 140. refert Lycophronem drama satyricum edidisse sub titulo Menedemi, qvo Philosophum illum laudabat, sive naso suspendebat potius, ut docet Athenæus. Asclepiadem qvocum adeo familiariter versatus est Menedemus, Phliasium fuisse constat è Laërtii VI. 91. & II. 105. Alius Menedemus Medicus cujus meminit Dioscorides. Alius qvoqve Menedemus Cynicus, patria Lampsacenus, de qvo idem Laërtius VI. 102. seq. Sed Eretriensem intelligit Josephus XII. 2. Antiqv. idemqve *Providentiæ vindex* dicitur à Tertulliano c. 18. Apologet.

XXXIX. PHÆDO Eliensis. Eliacæ sectæ auctor, cujus nomine Dialogum perelegantem inscripsit Plato. Composuit Dialogos, qvorum tituli: Ζώπυρος (Laërt. II. 105. Zvid. & Pollux) Σίμων. Et de qvibus dubitatum est utrum ipsius essent, Νικίας, Ἀντίμαχος ἢ πρεσβύται sive ut Svid. πρεσβύτης: tum Μήδιος [qvem alii Polyæno, Æschini alii tribuerunt] Σκυθικοὶ λόγοι [qvos & ipsos qvidam retulerunt ad Æschinem] tum qvos solus commemorat Svidas: Σιμμίας, Ἀλκιβιάδης & Κριτόλαος. Successor Phædonis Plistanus, Plistani Stilpo, Stilponis Menedemus, de qvo jam dixi, & Asclepiades Phliasius. Phædoni δουλείας δίκην impingere non dubitasse Platonem refert Athenæus XI. p. 507.

XL. Sub PHÆDRI nomine Epistola ad Platonem edita ab

Allatio est vigesima qvinta inter Socraticas de qvibus dixi supra c. X. §.35. In hac sic inter alia de se loqvitur Phædrus, sive potius loqvens inducitur ab auctore Epistolæ: Ἐμοὶ γὰρ ἥδιον φιλοσοφίας οὐδὲν καὶ τῶν ἐν φιλοσοφίᾳ λόγων. Ἐτιθηνήθην γὰρ ἐκ νέου ἔτι πάλαι Σωκρατικοῖς ὡς ἂν τις εἴποι βαυκαλήμασιν ἐν παντὶ ἁρμοδίῳ καὶ ἱερῷ τόπῳ. Τοῦτο μὲν Ἀκαδημίᾳ τοῦτο δὲ Λυκείῳ τε καὶ Ἰλισσῷ ὑπὸ τῇ θείᾳ Πλατάνῳ ἐνισταμένης μεσημβρίας, ἵνα Λυσίας ὁ Κεφάλου τὰ περὶ ἔρωτος διωρθοῦτο. Amantissimus sane Phædri Plato fuit [vide Laërtium III. 29. & 31.] & ejus nomine dialogum suum de pulchro inscripsit. Sed ea cum Phædro juniore locutum Socratem qvæ Plato fingit, temporum rationi repugnare notat Athenæus.

XLI. PRODICUS Patria Ceus fuit, Simonidis [teste Platone in Protagora] civis, pro qvo male Chium * vocant alii, vel Coum. Junior autem longe Simonide, claruit circa Olymp. LXXXVI. Protagoræ auditor, æmulus Gorgiæ, & à Socrate, Theramene, Euripide, **Isocrate, Xenophonte auscultatus, qvi postremus cum carcere detineretur, vadem sistere qvam Prodici λογοις non interesse maluit, ut refert Philostratus 1. Sophist. p. 503. Ingenio cum valeret, licet infirma valetudine usus, ut monet Plutarchus p. 791. an seni gerenda Resp. eloqventiam ἔμμισθον sive mercenariam per varias jactavit civitates, & ad Protagoræ exemplum ut docet Laërtius IX. 50. certo pretio ab auditoribus exacto, recitavit λόγους sive dissertationes, lectiones & declamationes suas, alias drachmis *** singulis, alias binis, alias qvaternis, alias deniqve ut idem notavit Plato qvinqvagenis. Philosophici argumenti fuisse λόγους ipsius plerosqve, è veterum Prodicum memorantium testimoniis jure colligas. Et Schol. Aristoph. ad Aves v. 694. reprehendit Callimachum, qvod Oratoribus potius qvam Philosophis Prodicum accensuerit. Inprimis nihil celebrius est ipsius fabula de Hercule ante bivium constituto, cujus post Platonem in Axiocho meminit Xenophon 2. de dictis Socratis, καὶ Πρόδικος δὲ ὁ σοφὸς ἐν τῷ συγγράμματι τῷ περὶ τοῦ Ἡρακλέους ὅπερ δὴ καὶ πλείστοις ἐπιδείκνυται &c. Philostratus 1. de Sophist. p. 487. Προδίκῳ τῷ Κείῳ συνεγράφη τις οὐκ ἀηδὴς λόγος &c. Svidas: φέρεται καὶ βιβλίον Προδίκου ἐπιγραφόμενον ὧραι, ἐν ᾧ ἐποίησε τὸν Ἡρακλέα τῇ ἀρετῇ καὶ τῇ κακίᾳ συντυγχάνοντα. Confer Schol. Aristoph. ad Nubes p. 81. Cic. 1. Offic. & XII. 5. ad famil. Qvintil. IX. 2. Clement. V. Strom. p. 561. & Maximum Tyr.

* Vide Clariss. Bælii Lexicon, ubi de Prodico erudite disserit.

** Gell. XV. 20.

*** Drachma idem valebat qvod denarius, pars sicli qvarta, thaleri octava, 50. drachmæ sunt sex thaleri cum qvadrante.

Tyr. diss.IV. E recentioribus, elogia Fulvii Ursini p.60. Imitatus etiam est Philo libro de mercede meretricis & Silius Italicus XV.20. seq. Dio Chrysost. Orat. 1. de regno p.14. Lucianus somnio, T.1.pag.4. & è recentioribus Steph. Vin. Pighius in Hercule Prodicio. Notum est Prodicum hunc accenseri Atheis à Cicerone 1. de natura Deor. sect. 119. & Sexto Empirico VIII. contra Math. p. 318. seq. tum à Svida tradi, jussum ab Atheniensibus cicutam bibere, utpote qvi juventutem corrupisset. Prodicum hunc perstrinxerat Æschines Socraticus in dialogo Callia, ut refert Athenæus V. p.220. Alius fuit Prodicus, cujus meminit Hippocrates sexto Epidem, ubi ambiguus hæret Galenus utrum Prodicum intelligat Leontinum an Selymbrianum. Lib.III. comment. in 6. Epidem. T. 5. p. 488. Alius Prodicus Samius, cui poëma Orphicum qvod inscribebatur ἡ εἰς ᾅδου καταβασις tributum à nonnullis tradit Clemens 1. Strom. p. 333. Alius deniqve Prodicus hæreticus Gnosticus, cujus sectatores jactabant se possidere libros Apocryphos * Zoroastris, teste eodem Clemente 1. Strom. p. 334. De hoc Prodico auctore Adamitarum consule Bælii Lexicon & Tillemontii Memor. Hist. Eccles. Tom. 2. part. 2. p. 162. seq.

XLII. SIMMIAS Thebanus, Socratis familiaris scripserat dialogos XXIII. uno volumine comprehensos, qvorum titulos nonnullos Svidas, universos commemorat Laërtius II. 124. Apud Svidam pro περὶ Φιλίας legendum περὶ Φιλοσοφίας. Deinde περὶ ἐπιμελείας & περὶ ψυχῆς pro ἐπιμελείας ψυχῆς. Mentio hujus Simmiæ apud Platonem, Ælianum I. 16. Var. &c. Alius Simmias Syracusanus, cujus meminit Laërt. II. 114. De Simmia Rhodio dixi infra Libro III. SIMON Atheniensis coriarius, Socratis & ipse captus disciplina & primus ut ajunt Socraticos edisserens sermones, dialogorum XXXIII. auctor, qvos coriaceos à qvibusdam per ludibrium vocatos, & perinde ut Simmiæ unum volumen implesse narrat Laërtius II. 121. ubi tituli eorum referuntur. Inter Epistolas Socraticorum ab Allatio editas duodecima legitur sub nomine hujus Simonis, & extrema ejus verba laudantur à Stobæo serm. XV. de continentia, ex Epistola Simonis ad Aristippum. Alios Simones refert Allatius libro de Simeonibus.

XLIII. STILPO Megaris ortus & auditor Euclidis ** Megarici, de qvo supra dixi, atqve Magister ut ajunt Zenonis Citiei, clarus circa

ca

* Vide qvæ supra Lib. I. cap. XXXVI §. 6.

** Male Διοκλείδου apud Svidam in Στίλπων. Vide Reinesii Var. Lect. p. 363. seq.

ca Olymp. CXXI. composuerat dialogos novem, sed judice Laërtio II. 120. frigidos, qvorum tituli: Μόσχος, Ἀρίστιππος ἢ Καλλίας, Πτολεμαῖος, Χαιρεκράτης, Μητροκλῆς, Ἀναξιμένης, πρὸς τὴν ἑαυτοῦ θυγατέρα, Ἀριστοτέλης. Svidas Stilponi tribuit dialogos οὐκ ἐλάττους τῶν κ´ non pauciores viginti, nisi κ irrepsit pro θ´. Alia de ejus dogmatibus & vita, tributoqve ipsi Atheismo vide si placet in notis virorum doctorum ad Laërtium, & in Lexico præstantissimi Bælii.

XLIV. Memorantur & alii qvidam Socratici in veterum scriptis ut *Apollodorus* apud Athenæum XI. p. 507. *Aristoteles Mythus* Æschinis discipulus de qvo Laërtius in Æschine: *Chærephon*, *Corinthus* qvi Argis docuit teste Justino in dialogo cum Tryphone, *Coriscus* Scepsius cujus meminit Strabo lib. XIII. *Critobulus*, *Ctesippus*, *Diodorus*, *Dioxippus* apud Gellium XVII. 11. *Ellopius* Peparethius de qvo Plutarch. p. 578. de Dæmonio Socratis. *Epigenes*, *Erastus* Scepsius, cujus itidem Strabo meminit, *Evenas & Evmatetus* Phliasius, *Hermogenes*, *Ichthyas*, *Lysanias* Sphettius, *Neleus* Corisci F. Scepsius de qvo Athenæus: *Satyrion* de qvo M. Antoninus X. 31. *Terpsionis* etiam Megarici meminit Plutarchus de Dæmonio Socratis p. 581.

Philosophis antiqvis qvi appellati sunt Physici accensendus *Theophanes* Heracleopolita de qvo Stephanus Byz. in Ἡρακλεούπολις.

CAPUT XXIV.

De HIPPOCRATE Medicorum Principe, & Polybo ejus discipulo.

Hippocratis genus, ætas, Vita. Plures Hippocrates. 1. Scriptorum Hippocratis recensio cum variis observationibus. 2. Editiones & interpretes. 3. Epistola Theophrasti Renaudoti de exiguo operæ pretio qvod ex collatione versionum Hippocratis Syriacarum & Arabicarum sperari potest ad Hippocratem emendandum. 4. Scripta Polybo tributa Hippocratis genero ac discipulo. 5. Alii Medici illius ætatis strictim indicati, 6.

I. HIPPO-

I.

HIPPOCRATES Cous, ad Herculem & Æsculapium genus suum a) retulit, si credimus auctori vitæ ejus quæ

sub

a) Stirpem Hippocratis post Joh. Tzetzen Chil. 7. hist. 155. Reinerum Reineccium in histor. Julia & Hieron Henningensium in tabulis genealogicis (adde Vanderlinden Hippocr. l. 2. p. 956.) plenius & accuratius exposuit (quamvis & in hoc quædam haud sine ratione castigat Daniel Clericus parte 1. Hist. Medicinæ Lib. IV. c. 1.) Joh. Henricus Meibomius comment. in Jusjurandum Hippocr. c. 1. Idem plures Hippocrates eodem loco recenset, quos hic additis nonnullis observationibus paulo plenius ac distinctius repetam. 1) Hippocrates Gnosidici F. nostri avus, Medicus, qui ex quorundam sententia nihil scripsit, ex aliorum vero, duos composuit libros, qui inter nostri scripta hodie leguntur, τὸ περὶ ἀγμῶν καὶ τὸ περὶ ἄρθρων unum de fracturis & alterum de articulis. Galen. 1 in Hippocr. de victu in morbis acutis T. 5. p. 43. & in libro de fracturis p. 525. Palladius in eundem lib. 2) Hippocratis Thessali F. Hippocratis nostri Nepos, à quo & ipso ἰατρικὰ scripta fuisse Svidas auctor est. Idem ut existimo contra quem Antiphon Rhetor scripsit teste Plutarcho, & Photio, ubi male ἰατροῦ nomen ab imperito librario accessit. Confer Jonsium p. 314. 3) Draconis F. Cous & ipse & nostri gentilis, qui sub Cassandro Antipatri F. è vita discessit. Etiam hunc ἰατρικὰ scripsisse Svidas refert. 4 & 5) uterque Thymbræi filius, Cous ex eâdem familia, qui & ipsi ambo de re Medicâ scripserunt, Svidâ teste. 6) Praxianactis filius Cous Medicus itidem ex nostri posteris, & scriptor. 7) Hippocrates Chius Mathematicus, de quo dixi in notitiâ Pythagoræorum 8) Hippocrates Phisistrati Pater Atheniensium tyranni. Herodot. 1. 59. Demosth. Orat. in Midiam & Plutarch. Solone. 9) Hippocrates Megaclis ejectoris Pisistrati F. avus Periclis, pater Megaclis, Agaristæ & Xantippi. id. VI. 131. 10) Hippocrates Atheniensis, cujus filios Telesippum, Demophontem & Periclem tanquam fatuos perstringunt Eupolis apud Svidam in τοῖς Ἱπποκράτοις & Aristophanes in Νεφέλ Meminit & Galenus libro quod animi mores temperamentum corporis sequantur. Adde Gatakerum p. 133. Adversar. & Vossium Inst. Orator. Lib. II. c. 14. sect. 8. & de Philosophia c. 11. §. 22. 11) Hippocrates Atheniensium in bello Peloponnesiaco dux, Thucydidi Lib. IV. Diodoro Sic. Lib. XII. Plutarcho in Nicia p. 526. & Pausaniæ in Laconicis ac Bœoticis memoratus, & cui Dioscorides teste Galeno 1. in 6 Epidem. T. 5. p. 456. tribuit librum de morbis. Vide & eundem commentar. 2 in lib. de natura humana sub init. 12) Hippocrates Smyndiritis Sybaritæ Pater. Herodot. Lib. VI. 12. Athenæus Lib XII. 13) Lacedæmoniorum in Chalcedone præfectus. Plutarch. in Alcibiade p. 207. seq. 14) Hippocrates Xenodici filius Capyos frater, ex Thebanorum Regum familia. Theronis consobrinus. Schol. Pindari Olymp. Od. 2. extrem. 15) Hippocrates Patareus Cleandri frater, pater Euclidis & Cleandri Tyrannus Geleorum. Herodot. VI. 154. seq. Diodorus Sic. in excerptis Peiresc. p. 254. 16) Hippocrates Apollodori F. Phasonis frater Plato Protagorâ. 17) Hippocrates Aramiteus, cujus filius Atyanas in Olympiis periodo vicit, Phlegon. Trall. apud Phot. cod. 97 18) Hippocrates Mindaro Lacedæmonium duci ab Epistolis. Xenoph.

ſub falſo b) *Sorani* nomine exſtat. Natus Olympiade LXXX. 1. die XXVI. menſis Agriani c) regnante apud Coos Abriada, qui Hippocratis natalem deinde quotannis feſtum habuerunt. A Patre Heraclida d) Medicinæ artis ſcientia imbutus eſt, poſtea ab Herodico * Selymbriano Medico Gorgiæ Rhetoris fratre, quem & ipſum ac Prodicum ** Democritumqne ab Hippocrate auditum, ſunt qui teſtantur. Cæterum de Democrito quamvis apud Celſum & alios hoc ſcriptum lego, non ab re dubitarim, quia non prius cognitus Hippocrati videtur fuiſſe Democritus, cum ad illum curandum Abderam vocaretur, præcipue ſi vera ſunt quæ habet Ælianus lib. IV. Var. cap. 20. In Philoſophia Hippocrates Heracliteam maxime ſententiam ſecutus fuiſſe, ignemque omnium rerum ſtatuiſſe principium, ac Deo igneam naturam tribuiſſe videtur, ut è libro de principiis ſive carnibus obſervat Rad. Cudworthus

Xenoph. 1. rerum Græcar. 19) Hippocrates prætor Syracuſanus de quo Livius Lib. XXIV. & Plutarchus Marcello pag. 305. 308. 20) Hippocrates curator teſtamenti Stratonis Lampſaceni, apud Laertium V. 62. Cæterum Ἱπποκράτης ἴων apud Erotianum in Τριταιοφυής, non diverſus eſt á magno noſtro Hippocrate qui Jonice ſcripſit & vocabulo Τριταιοφυῆς utitur VI. Epidem. & alibi.

b) Vitam Hippocratis quam habemus non à Sorano ſcriptam, ſed à neſcio quo ex Sorani Coi βίοις ἰατρῶν (Soranum Epheſium vocat Svidas & Tzetzes) Hiſtomachi Epheſii libris περὶ τῆς Ἱπποκράτους αἱρέσεως & Andreæ Medici περὶ τῆς ἰατρικῆς γενεαλογίας opere utcunque collectam eſſe exiſtimo. Soranus ipſe bis in illa laudatur, & Soranus Epheſius ſcripſerat teſte Svidâ βίους ἰατρῶν καὶ αἱρέσεις, in hac autem quæ exſtat vita nihil occurrit quod ad hæreſin & dogmata Hippocratis intelligenda faciat. Neque in ea leguntur pleraque quæ e Sorano Epheſio de Hippocrate affert Tzetzes Chil. 7. hiſt. 155. Hippocratis effigiem exhibet præter Fluv. Urſinum, Dan. Clericum alioſque Jacobus Gronovius Vir Cl. T. 2. Antiqv. Gr. tabula LVIII. Aliam præfixam videre licet editioni Vander Lindenianæ, aliam Charterianæ. Alia denique occurrit in notis Jo. Boivinii ad Nicephorum Gregoram p. 777.

c) Nomen menſis apud Coos, ſolum forte cujus memoria ad nos pervenit, itaque cuinam parti anni reſpondeat, incertum, nec tanti. Fuit & feſtum apud Græcos dictum Agrania ſive Agriania & Agrionia, de quo Caſtellanus & Meurſius.

d) Fallitur Joh. Woweranus c. 16. Polymathiæ §. 8. Hippocratem noſtrum quem Coum vocat, ab Hippocrate Heraclidæ filio diſtinguens. Galeni locus quem reſpicit eſt T. 5. edit. Baſil. p. 422. nec quicquam aliud innuit, quam ex communi ſententia Aphoriſmos & προγνωστικὸν haberi pro genuino fœtu magni Hippocratis. Eundem in lapidem impingunt & præterea προγνωστικὸν cum ſpuriis προῤῥητικῶν libris confundunt Placcius ὁ μακαρίτης. p. 209. Pſeudonym. & Vir Clariſſ. Jo. Mollerus p. 315. Homonymoſcopiæ.

* De hoc Herodico cujus meminit in Gorgia Plato, vide Plutarchum de ſera Numinis vindicta pag. 554.

** Non Coum illum ſed Leontinum vel alium Medicum hujus nominis, cujus meminit 6. Epidem. Vide quæ notavi capite ſuperiore XLIII. §. 41.

thus Anglus p. 109. ſyſtem. intellectual. & Rev. D. Johannes Andreas Schmidius in exercitatione de Theologia Hippocratis, atque ante hos Johannes Stephanus Bellunenſis in Hippocratis Theologia. Argumentis minime certis atque evidentibus, qualia in tam gravi criminatione merito deſiderantur, Hippocratem Atheis nuper adſcripſit ſingulari diatriba Nic. Hieronymus Gundlingius acuti vir ingenii, parte ſecunda Otiorum Germanice editorum Halæ Saxonum 1707. 8. Somnio monitus Hippocrates Theſſaliam petiit, ibique magnam vitæ partem verſatus & in ea ſepultus eſt, unde Theſſalum vocat vetus Epigramma. e) Tzetzes quidem ideo in Theſſaliam profugiſſe refert, quod Bibliothecæ cuſtos in patria ſua conſtitutus, libros vetuſtiorum Medicorum & Bibliothecam integram exuſſiſſet f). Sed neſcio temerene quis fidem habiturus ſit rei abſonæ atque aliis vetuſtioribus ſcriptoribus prætеritæ, quamvis idem Tzetzes res Hippocratis exponere ſe teſtatur ex Epheſio Sorano. Et Plinius XXIX. 1. ex Varrone: *Medicinam revocavit in lucem Hippocrates, genitus in inſula Co, inprimis clara ac valida & Æſculapio dicata. Is cum fuiſſet mos liberatos morbis ſcribere in templo ejus Dei quid auxiliatum eſſet, ut poſtea ea ſimilitudo proficeret, exſcripſiſſe ea traditur, atque jam templo cremato inſtituiſſe Medicinam hanc quæ Clinice vocatur.* Sane artem hanc tanta cum laude fecit, ut Athenis g) & per univerſam Græciam quam peſtilentia liberavit, tum apud Regem Perdiccam in admiratione eſſet, atque vivus ab omnibus veluti præſens Deus quidam haberetur, & poſt mortem divinis afficeretur honoribus, tanta etiam cum laude de arte Medica ſcripſit propriis obſervationibus & privata experientia fultus, quamvis ſcripſit ſuccincte atque obſcurius, ut jam pridem ex plurium judicio ſententiæ ejus totidem oracula ac voces divinæ h) ſint. Dignum quoque tanto Viro inge-

e) Antholog. Epigramm. f. 348. Lib. III. c. 15.

f) Tzetzes Chiliad. p. 139.

Ἐν Κῷ βιβλιοφύλαξ δὲ δειχθεὶς ὁ Ἱπποκράτης
Τὰ παλαιὰ τῶν ἰατρῶν ἐνέπρησε βιβλία·
Καὶ τὸ βιβλοφυλάκιον. Διὸ φυγὼν ἐκεῖθεν
Ἐν Ἠδωνοῖς διέτριβεν Ἑλλάδι Θετταλίᾳ

g) Olymp. LXXXVII. 3. anno ætatis XXXI. Confer decretum Athenienſium apud Lindenium l. 2. p. 936. Mercurialem III. 6. & 11. Var. Lect. Ægrotos gratis ſanaſſe affirmat Abulpharajus p. 55. ubi & inter alia, *Galenum*, inquit, *eruditi lectio, Hippocratem Natura.*

h) Svid. in Ἱπποκράτης Galenus lib. 1. de uſu partium cap. 9. πάλιν οὖν ὥσπερ ἀπὸ Θεοῦ φωνῆς τοῦ Ἱπποκράτους ἀρξώμεθα λέξεως. Idem c. 8. Ἀλλ᾽ οὐδὲ τὰ Ἱπποκράτους οὖν ἱκανὰ τὰ μὲν ἀσαφῶς εἰπόντος, τὰ δ᾽ ὅλως παραλιπόντος. Καλῶς μὲν γοῦν ἐκεῖνος οὐδὲν ἔγραψεν ἐμοί γ᾽ οὖν κριτῇ. T. 1. p. 370. Laudat Hippocratem tanquam magnum Medicum etiam Ariſtoteles VII. 4. Politic.

ingenuitatis documentum præbuit Hippocrates, quod cum errorem suum quem in Avtonomo quodam circa futuras capitis læso admiserat, deinceps observasset, hunc ipse annotare * in scriptis suis, castigareque non dubitavit. Patria utut Doricus, usus est in scriptis dialecto Jonica sive Attica veteri i) vel in Democriti k) gratiam, vel potius quod illam dialectum tanquam suaviorem pluribus sciret probari. Ad barbaros & Persarum Regem Artaxerxem l) venire rogatus renuit, opum non minus contemtor quam Græcorum suorum amantissimus. Denique postquam ipse artis suæ ope quamplurimos morti subduxisset, mortuus ipse est m) apud Larissæos, quo ætatis anno incertum: qui vero minimum dicunt, octoginta quinque annos natum decessisse affirmant Olymp. CI. anno 1. aliis XC. aliis CIV. aliis denique CIX. tradentibus, qua ratione vitam produxerit ad Olymp. CVI. 1. Capite velato plerumque pingi solitum, in ejus vita & apud Tzetzam, Svidamque legitur. Filii ipsius duo, Thessalus n) & Draco, gener Polybus, discipuli inter alios quam plurimos Prodicus o) Selymbrianus, Apollonius Dexippus Cous, qui Gellio XVII. 11. & Plutarcho est Dioxippus VII. 1. quæst. Conviual. De filia Hippocratis in Draconem mutata à Diana, ridiculam fabulam ex Jo. Mandevillii itinerario c. 6. exponit Lindenius T. 2. Hippocr. p. 977.

II. Scripta Hippocratis recensere juvat ordine Alphabeti, ita tamen ut præter varias observationes Criticas singulis tractatibus adjectas, præfigam numeros editionis Lindenianæ in binos distinctæ tomos, quorum prior definit in numero sexagesimo: addamque tomos editionis Charterianæ Parisiensis, atque designationes commentariorum Galeni, aliorumque veterum, & præcipuorum è recentibus.

82. Περὶ

* Plutarch. de profectu in virtute p. 82. Confer Hippocratem V. 14. Epidem. T. 1. edit. Linden. p. 778. seq.

i) Galen. in librum de fracturis T. 5. p. 525. ἔστι γὰρ ἀμέλει καὶ τοῦτο σύνηθες τοῖς Ἀττικοῖς, ὧν τῇ διαλέκτῳ χρῆται καθά τι καὶ ὁ Ἱπποκράτης ὡς ἀποφήνασθαι τινὰς αὐτὴν ἀρχαίαν Ἀτθίδα.

k) Ita Ælianus IV. 20. Var. Confer Menag. ad Laërt. p. 381. 387. & Mercurialem II. 18. Var. Lect.

l) Pseudo Soran. in Vita. Galenus, ὅτι ἄριστος ἰατρὸς καὶ φιλόσοφος. T. 1. p. 9. Plutarch. Catone Majore p. 350.

m) Marcus Antoninus lib. 3. §. 3. Ἱπποκράτης πολλὰς νόσους ἰασάμενος, νοσήσας ἀπέθανεν.

n) Hujus πρεσβευτικὸς sive oratio ad Athenienses legitur in editionibus operum Hippocratis Foësiana p. 12. Lindeniana T. 2. pag. 937. Idem dicitur recensuisse atque interpolasse libros quosdam parentis sui περὶ ἐπιδημιῶν. Vide Galenum T. 5 p. 470. 422. 461.

o) Plin. XXIX. 1. ubi non necesse est Herodici nomen reponi.

82. Περὶ ἀγμῶν sive κατηγμάτων, *de fracturis* liber, quem aliqui perinde ut librum περὶ ἄρθρων ad Hippocratem Gnosidici filium nostri avum retulerunt, teste Galeno T. 5. p. 43. edit. Græcæ Basil. & Palladio. Et utriusque libri inscriptio fuit τὰ κατ' ἰητρεῖον. *Galeni* libri 3. comment. in hunc librum T. 5. edit. Basil & Paris. T. 12. Commentarius sive fragmenta commentariorum *Palladii* scriptoris Græci Galeno quem allegat junioris (qui in MS. Sophista appellatur) cum versione & brevibus notis *Jacobi Santalbini* Metensis Medici, occurrit in Hippocrate editionis Foësianæ sect. VI. p. 917. —932. & in Parisiensi Tom. 12. Eadem latina exstant in editione Hippocratis latina Francof 1596. 8.

31. Περὶ ἀδένων, *de glandulis* liber, Erotiano inter Hippocratis scripta præteritus. & juniori cuidam à Galeno T. 5. p. 591. tributus qui Hippocratis dictionem & mentem in eo requirit, etsi Hippocrates libro περὶ ἄρθρων promisit se alibi dicturum περὶ ἀδένων οὐλομελίης sive de universa glandularum natura per totum corpus humanum. Exstat Tom. 4. edit Paris. Illustravit Theodorus Zwingerus.

28. περὶ ἀέρων, ὑδάτων, τόπων, *de aëribus, aquis, locis*, atque ut in Erotiano & Galeno additur, περὶ οἰκήσεων, ὡρῶν καὶ χωρῶν *de habitationibus, tempestatibus anni & regionibus* valetudinis causa observandis. Gallice vertit *Dacerius* T. 2. p. 407. At cum *Galeni* libris 3. commentariorum latine tantum editis occurrit T. 6. Paris. Cum commentario *Ludovici Septalii* idem Hippocratis liber prodiit Græce & lat. Col. A. 1590. Illustrarunt prætererea Theodorus Zwingerus, Adrianus Alemannus. Hieron. Cardanus, ut Camilli paraphrasin prætercam, editam Venet. 1596 4. In editionibus priscis hujus libri magnus hiatus & trajectio, quam recentiores restituerunt.

69. περὶ αἱμοῤῥοΐδων, *De hæmorrhoidibus.* Cum libro περὶ συρίγγων olim conjungebatur, ut inferius notavi. Exstat T. 12. edit. Paris.

25. 26. περὶ αἰῶνος *de ætate hominis* libellus sive fragmentum extremam partem libri περὶ ἀρχῶν in aliis quibusdam editionibus occupat. Sed locus ejusdem argumenti à Philone libro de mundi opificio ex Hippocrate laudatus, quem Lindenius libello de ætate subjecit, fortasse petitus est ex libris Hippocratis περὶ ἑβδομάδων *de hebdomadibus* quos laudat Chalcidius p. 111. & Favonius Eulogius ad somnium Scipionis p. 441. edit. Grævii Locum è Philone Charterius exhibet ad calcem Tomi 5. Paris. Libellum de ætate hominis illustrarunt Theodorus Zwingerus, Joh. Lalamantius.

21. περὶ ἀνατομῆς de resectione sive anatomia corporis humani T. 12. edit. Paris.

44. 45. Hippocratis *antidota* ex Actuarii methodo medendi lib. V. c. 6. & Nicolai Myrepsi Alexandrini de compositione medicamentorum lib. I. c. 378.

83. περὶ ἄρθρων *de articulis* sive περὶ τῶν ἐξαρθρημάτων ut interdum vocat Galenus. In MS. Vaticano occurrit post librum de natura pueri, sub titulo περὶ ἄρθρων ἐμβολῆς. Vide & quæ paulo ante de libro περὶ ἀγμῶν. Cum libris 4. commentariorum Galeni T. 5. Basil. & T. 12. Paris.

2. περὶ ἀρχαίης ἰητρικῆς, *de veteri Medicina*, unde initium sumserit & quomodo aucta locupletataque fuerit, necessitate ipsa homines docente. In hoc libro, ut passim alias perspicue testatur Hippocrates, alios ante se fuisse qui de Medicina dicere & scribere sunt aggressi, licet nil eorum ad nos pervenit, & ipse à quibusdam Medicæ artis inventor existimatur. Idem lib. I. de diæta: νῦν δὲ πολλοὶ μὲν ξυνέγραψαν. ὐδεὶς δὲ ἔγνω ὀρθῶς καθότι ἂν αὐτοῖς ξυγγραπτέον. Occurrit. T. 2. edit. Charterii & Gallice in Daceriano T. 1. p. 53. Illustrarunt Michaël Antonius Blondus, Theod. Zwingerus. Joh. Heurnius, Joh. Gorræus. Quibus addes in textum 24. Wilhelmi ten Rhyne meditationes Lugd. Bat. 1672. 12. Gallice vertit etiam *Joh. Massardus* in tractatu de panaceis Amst. 1676. 12. *Lucæ Antonii Portii* elegans paraphrasis latina exstat ad calcem Bernhardi Ramazzini de morbis artificium, Ultraject. 1703. 8.

9. περὶ ἀρχῶν ἢ σαρκῶν, *De principiis aut carnibus*. In hoc libello Hippocrates Heracliteum se esse Philosophum demonstrat, & sententiam suam de principiis universi & singillatim ex quibus homo consistit & quomodo corpus ejus constitutum sit exponit. Exstat T. V. edit. Charterii, & Gallice à *Dacerio* T. I. p. 323. Illustrarunt Theodorus Zwingerus, Joh. Heurnius.

8. Ἀφορισμοὶ, Aphorismorum sive brevium regularum Medicarum è longa observatione atque usu collectarum sectiones

1	25.
2	54.
3	31.
4	83.
5	72.
6	60.
7	79.
8	18.

Aphorismi 422.

Sectio

Sectio Octava παρεμβλημένους sive adjectitios complectitur, quos Galenus & alii non agnoscunt. Neque distinctio in sectiones est ab ipso Hippocrate, nam ut Oribasius docet, *Soranus* aphorismos divisit in partes tres, *Rufus* in quatuor, *Galenus* in septem, cujus divisionem plerique sunt secuti. Præter Galeni commentarium T. 5. Basil. & Tom. 9. Paris. exstat alius in septem aphorismorum libros latine tantum editus sub *Oribasii* nomine, Paris. 1553. Venet. eodem anno, & Patavii 1658. 8vo. *Theophili* sive *Philothei* commentarium Gr. MS. memorat Labbeus pag. 212. Bibl. nov. MS. Latine prodiit Spiræ Anno 1581. 8vo. Venet. 1549. 8vo. Corrado interprete. Interciderunt latina *Pelopis* versio & commentarii ejusdem *Pelopis* ac *Lyci*, *Rufi*, *Sorani*, *Domni*, *Attalionis*, quos universos laudat in præf. Oribasius. Adversus Aphorismos scripserant *Thessalus Trallianus* & libris XLVIII. *Julianus Alexandrinus* à Galeno singulari libro, qui T. 5. edit Basil. p. 337. & T. 9. Paris. legitur, opugnatus: Præterea *Lycus*, contra quem ejusdem Galeni liber in iisdem tomis habetur pro defendendo aphorismo 14. sectionis primæ. E recentioribus *Mich. Aloysius Sinapi* in paradoxis Medicis parte 3. & G. F. Laurentius in Exercitationibus ad nonnullos minus veros Hippocratis Aphorismos. Hamburg. 1646. 4. At Oribasius in præf. refellens eorum sententiam qui Hippocratis esse negarunt, *nemo*, inquit, *tale opus aggressus est post Hippocratem, quem Philosophi amicum naturæ dixerunt. Tentavit quidem Democritus talem conscribere, sed non potuit.* Forte legendum *non perfecit.* Ex Hippocratis scriptis per alium quendam bono judicio excerptos hosce aphorismos existimabat Gerhardus Vossius lib. de Philosophia p. 83. Sane in illis compendio contineri quæ in scriptis Hippocratis hinc inde fusius exponuntur, observatum Galeno 1. de crisibus T. 3. pag. 393. Confer editiones Aphorismorum ab *Adolfo Vorstio* & novissime A. 1685. à *Theodoro Jansonio Almeloovenio* curatas cum locis parallelis ex Hippocrate & Celso. E recentioribus plurimi hunc libellum illustrarunt, quorum nomina vide sis in parte 2. Bibliothecæ Medicæ Lindenio Merkliniana in voce Aphorismi. His adde Commentarii *Lucæ Tozzi* Neapolitani, Neapoli 1704. 4. quatuor voluminibus: & nitidam editionem cum paraphrasi sive commentariolo Medico perspicuo *Martini Listeri*, è Medicis Serenissimæ Reginæ, Lond. 1703. 12. Etiam latino carmine Aphorismos reddidit Matthæus Roselerus Lucanus: Græco sectionem primam Radulphus Wintertonus reliquas Johannes Frerus. Cantabrig. 1633. 8. *Hebraice* è duobus Codicibus MSS. itemque Græce ac latine edidit Marcus Antonius Cajotius. Rom. 1647. 8. MStos quidem [illegible] exsta-

exſtare Aphoriſmos Hebraice cum commentariis in Bibl. Cæſarea & Vaticana, notavit Bartoloccius T. 1. Bibl. Rabbinicæ p. 423. De Arabica verſione & commentario quæ exſtat in theſauro librario Chriſtianiſſimi Regis, meminit Herbelotus Bibl. Orientali in *Abou-Sadek.* Prodierunt & Gallice cum notis Pariſ. 1685. 12. Vide Acta Er 85. p. 425. & de Nicolai Andry obſervationibus Hiſt. des Ouvrag des Sav. 1700. p. 123. Prætereo verſiones Germanicas, Anglicas &c. Sectionis IV. Aphoriſmum 79. ſingulari libro de calculo ad Beverovicium (cujus exercitatio in eundem aphoriſmum exſtat A. 1641. 12.) illuſtravit Salmaſius Lugd. Bat. 1640. 8vo. Neque prætereunda *Jo. Conradi Dieterici* induſtria, qui non modo Aphoriſmos Græce & latine cum commentario edidit Gieſſæ 1556. 4. ſed & adjunxit ſpiſſum volumen ſub titulo Iatrei Hippocratici, quo Lexicon vocum in Aphoriſmis occurrentium & variis obſervationibus Philologicis à Dieterico illuſtratum continetur. ibid. & Ulmæ 1661. 4. *Jacobus* vero *Sponius* in Aphoriſmis novis ex Hippocrate tunc primum collectis Lugd. 1684. 12. oſtendit Hippocrati quam plurima nota fuiſſe quæ pro novis inventis hodie jactantur, de quo argumento conſules etiam clariſſimum Almelooveenium in inventis novantiquis Amſt. 1684. 8vo.

76. *περὶ ἀφόρων de ſterilibus.* librorum *περὶ γυναικείων* veluti appendix.

10. *περὶ γονῆς de genitura* ſive ſemine. Non memoratur Erotiano, niſi ſub libro *περὶ φύσιος παιδίου* comprehendit: & à quibusdam ad *Polybum* refertur auctorem. Exſtat tomo 3. edit. Pariſ. Illuſtrarunt Theodorus Zwingerus, Joh. Gorræus. Latine vertit etiam Jodocus Willichius cum cujus notis Medicis ad Lactantium de opificio Dei prodiit Francof. ad Viadrum A. 1542. 8vo.

72. *περὶ γυναικείης φύσιος de natura muliebri* in qua multa ex libris *γυναικείων* repetita. Exſtat T. 7. edit. Pariſ.

73.--75. *περὶ γυναικείων de morbis mulierum libri* II. Libro primo quædam ab alio adjecta ſunt, quæ incipiunt: *βῆχος παιδίῳ ϐαψίῃ* &c. hi libri laudantur in extremo libri quarti de morbis, & libri *περὶ Ἐλλεβορισμοῦ*, tum in libro *περὶ ἀφόρων* & *περὶ γονῆς*. Exſtant T. 7. edit. Pariſ. Librum priorem illuſtravit Mauritius Cordæus, Pariſ. 1585. fol. Libri ſecundi initium in editione Græca Baſileenſi p. 47. occupat locum poſtremum libri *περὶ τόπων τῶν κατ' ἄνθρωπον.*

15. 16. 17. *περὶ διαίτης ὑγιαινόντων, de diæta* libri III. De hoc opere Galenus 1. de alimentor. facultatibus pag. 706. & in 1. de victu in morbis acutis

tis T. 5. p. 43. * notat qvod ab aliis tributum fuerit ** Philistioni [Locro] ab aliis Aristoni vel Euryphonti, vel Pherecydi [T. 5. pag. 302.] vel Philetæ [Phaonti] qvi omnes antiqvi Medici fuerunt, aliqvi etiam ipso Hippocrate antiqviores. Secundum librum testatur in qvibusdam codicibus ita incipere: *σιτίων τε καὶ πομάτων δύναμιν ἑκάστου καὶ τὴν κατὰ φύσιν καὶ τὴν διὰ τῆς τέχνης ὧδε χρὴ διαγινώσκειν,* atqve hunc ex qvo nonnulla Celsus in suum opus transtulit idem Galenus putat videri Hippocrate dignum, sed primum ab ejus ingenio dissidere. Totum vero opus in qvibus nulla trium librorum sive partium distinctio, inscribi *περὶ φύσιος ἀνθρώπου καὶ διαίτης.* Exstat T. 6. edit. Paris. & Gallice à Dacerio T. 2. Illustravit Theodorus Zwingerus.

66. *Περὶ διαίτης ὀξέων νοσημάτων, de victu ac diæta in morbis acutis* observanda. Cum *Galeni* libris qvatuor commentariorum Paris. 1543. 8. & T. 5. edit. Gr. Basil. & T. 1. edit. Græcolat. Charterii. Librum Hippocratis Gallice vertit A. Dacerius T. 2. p. 375. *Προσκείμενα* sive additamenta huic libro assuta memorant Galeni glossæ in *ἀκόνη.* Idem alibi *γνήσιον μέρος τοῦ βιβλίου* memorat. Vide T. 5. pag. 77. 87. 97. 98. 99. 106. 107. 110. & 89. ubi illa qvæ putat *προσκείμενα* Erasistrato jam lecta fatetur, & Hippocratis *γνώμην* servare p. 100. 104. Reprehendit tamen ibidem & p. 106. 108. 116. & *ἀταξίαν τῶν λόγων* carpit p. 70. 83. 115. 117. &c. Saltem existimat p. 64. ab Hippocrate memoriæ causa fortasse delineatum & in membranas conjectum, ab alio autem post mortem ejus editum esse ab alio itaqve *ὡς σύγγραμμα οὐκ εἶναι ἄξιον τῆς Ἱπποκράτους δυνάμεως,* ab aliis ut Alex. Aphrodiseo 2. Problem. 9. Erotiano & Plinio inscribitur *περὶ πτισάνης,* ab aliis ut Polluce & Cœlio Aureliano *περὶ τὰς Κνιδίας γνώμας adversus placita Cnidiorum Medicorum* Euryphontis & aliorum. Male utrumqve, judice Galeno T. 5. p. 548. Illustrarunt Joh. Heurnius, Hieronymus Thriverus Brachelius & Lud. Duretus. Latine vertit ante Cornarium & alios Gvil. Copus.

47. *περὶ διαίτης ὑγιεινῆς πρὸς τοὺς ἰδιώτας, de salubri diæta. Polybi* esse videtur Hippocratis discipuli judice Galeno 2. in lib. de natura humana T. 5. edit. Basil. p. 17. & in commentario ad hunc librum, ibid. p. 29.

* Verba Galeni sunt T. 5. p. 43. *εἰ γὰρ καὶ μὴ Ἱπποκράτους ἐστὶν ἐκεῖνο τὸ βιβλίον, ἀλλ' Εὐρυφῶντος, ἢ Φάωντος, ἢ Φιλιστίωνος, ἢ Ἀρίστωνος, ἤ τινος ἄλλου τῶν παλαιῶν, εἰς πολλοὺς γὰρ ἀναφέρουσιν αὐτό, πάντες ἐκεῖνοι τῶν παλαιῶν ἀνδρῶν εἰσιν, ἔνιοι μὲν Ἱπποκράτους πρεσβύτεροι, τινὲς δὲ συνηκμακότες αὐτῷ.*

** Confer de hoc Philistione, qvæ viri docti ad Gellium XVII. 11. & ad Laërt,

Exſtat T. 6. edit. Pariſ. Illuſtravit Hieron. Thriverus Brachelius. Latine vertit ante Cornarium & alios Gvilelmus Copus.

Περὶ ἑβδομάδων intercidit. Vide ſupra *περὶ αἰῶνος*.

78. *περὶ ἐγκαταλατομῆς ἐμβρύου*, de exſectione fœtus T. 12. edit. Pariſ.

79. *περὶ ἑλκῶν, de ulceribus.* Galeni in hunc librum commentaria interciderunt. Liber ipſe exſtat T. 12. edit. Pariſ.

43. *περὶ ἐλλεβορισμοῦ* de *veratri* ſive ellebori uſu.

48. *περὶ ἐνυπνίων de inſomniis* qvomodo ex illis conjecturam facere Medicus poſſit. Foëſio videtur eſſe pars librorum de diæta, de qvibus ſuo loco. Exſtat T. 6. edit. Pariſ. & cum *Julii Cæſaris Scaligeri* verſione & commentario atqve Ariſtotelis libellis de ſomno, vigilia, inſomniis & divinatione. Gieſſæ 1610. 8vo. ut Lugdunenſes, Genevenſem & Amſtelodamenſem editiones omittam. Illuſtrarunt præterea Theodorus Zwingerus, Joh. Collis & Juſtus Velſius, qvi latinè vertit. Prodiit & ſeparatim Græce apud Morellum pariſ. 1586. 8vo.

87. Ἐπιβώμιος ſermo brevis ad Theſſalos dictus ante aram Minervæ poſt vaſtatam patriam ſuam ab Athenienſibus, qvos pœnas hujus rei daturos ominatur. T. 1. edit. Pariſ.

52.—58. *Ἐπιδημιῶν, de morbis popularibus libri VII.* è qvibus *primum* & *tertium* ab Hippocrate profecta *συγγράμματα* & ut ederentur ſcripta: *ſecundum, ſextum* & *qvartum* forte ab eodem privatis uſibus deſtinata *ὑπομνήματα*, ſed à *Theſſalo* aliisqve poſt ipſum deinde recenſita & interpolata: *qvintum* & *ſeptimum* manifeſte ſpurios & ex his qvintum ad Draconem Hippocratis junioris filium, ſeptimum ad alium longe juniorem referendum Galenus T. 3. p. 181. & 187. ſeq. pronunciat, cujus in *primum, tertium* & *ſextum* commentarii exſtant T. 5. edit. Græc. Baſil. & T. 9. Græcolat. Pariſ. in qva occurrit etiam fragmentum *Galeni* in librum *ſecundum* & *Palladii* in librum *ſextum* commentarius. Illuſtravit & hos libros Hieron. Mercurialis in prælectionibus Piſanis & Bononienſibus: ut prætereaim qvod Bartholomæus Herbelotus in Bibliotheca Orientali p. 11. auctor eſt Hippocratis de morbis Epidemicis opus exſtare Arabice ſub titulo *Abidima.* Eosdem libros in Collegio Ferrarienſi publice interpretanti Antonio Muſæ Braſſavolo * nunciatum eſt ædes ipſius ardere, deflagrationemqve minari, qvod campanarumqve etiam pulſus mox confirmabat. At ille nihil permotus conſtantiſſima

* Vide Acta Eruditor. Anni 1706. p. 72.

ſima vanitate *comburantur ſane*, inqvit, *nam hinc diſceſſurus non ſum priusqvam integram lectionem abſolverim.*

77. *περὶ ἐπικυήσιος de ſuperfœtatione*, ſive ut Hieron. Mercurialis ſcribit *περὶ κυήσιος καὶ ἐπικυήσιος*. Non memoratur Erotiano. Exſtat T. 7. edit. Pariſ.

86. Epiſtolæ de qvibus dixi ſupra cap. XIV. §. 18. Exſtant. T. 1. edit. Pariſ.

12. 13. *περὶ ἑπταμήνου de ſeptimeſtri partu* libellus duplex, qvorum prior incipiens his verbis: *περὶ δὲ ἑπταμήνων* &c. ſpurius eſt. Poſteriorem agnovit Galenus & commentario illuſtravit. Neutrius meminit Erotianus. Exſtat Tom. 5. edit. Pariſ. Illuſtrarunt Theodorus Zwingerus, Joh. Lalamantius, Hieron. Cardanus.

6. *περὶ εὐσχημοσύνης, de decoro Medici.* Non meminit Erotianus. Exſtat T. 2. edit. Pariſ. & Gallice à Dacerio T. 1. p. 179. Illuſtrarunt Theodorus Zwingerus, Johannes Heurnius.

67. *περὶ ἱερῆς νόσου, de morbo ſacro* ſive *epilepſia*, ut Cœlius Aurelianus Lib. I. tardar. paſſ. c. 4. Exſtat T. 10. Edit. Pariſ. Democrito hunc librum adſcribere non dubitarunt Cæſalpinus Lib. V. Artis Med. c. 1. & Antonius Ponce de ſancta Cruce in prælectionibus Valliſoletanis ſive commentariis ad hunc librum. Vide Menag. ad Laërt. p. 414. Allegatur initio libelli *περὶ μανίης*.

46. *Κατ' ἰητρεῖον* ſive *περὶ τῶν κατ' ἰητρεῖον πρηττομένων, officina atque officium Medici.* Cum Galeni libris qvatuor commentarior. T. 5. edit. Gr. Baſil. & T. 12. Græcolat. Pariſ. *Aſclepiadis* commentarius Galeno & Erotiano laudatus intercidit.

5. *περὶ ἰητροῦ, de Medico* ſive de Medici officiis. Non meminit Erotianus. Exſtat T. 2. edit. Pariſ. & Gallice à Dacerio T. 1. p. 155. Illuſtrarunt Theodorus Zwingerus, Joh. Heurnius, Franciſcus Faber.

85. *Ἱππιατρικὰ* ſive Veterinaria qvædam in Hippiatricis Græcis ſub Hippocratis nomine occurrentia. T. 10. edit. Pariſ. Vide qvæ infra libro ſexto, ubi veterinariæ Medicinæ ſcriptores recenſeo.

22. *περὶ καρδίης, de corde*, pars qvædam libri *περὶ σαρκῶν* ſupra num. 9. memorati videtur eſſe Foëſio, atqve à Galeno & Erotiano non memoratur. Exſtat t. 4. edit. Pariſ. Hippocratis eſſe negat Conringius cap. 13. libri de calido innato, & ab aliis Ariſtotelico cuidam monet tribui.

81. *περὶ τῶν ἐν κεφαλῇ τρωμάτων, de capitis vulneribus.* Galeni in hunc librum commentarius periit. Vide ejus methodum medendi lib.

VI. cap. 6. Idem commentario 4. in librum de diæta in morbis acutis, & in glossis voce ἐκλύσθω & σφάκελος testatur sub extremum hujus libri νοθευόμενα qvædam adsuta esse. Exstat T. 12. edit. Paris. Illustrarunt Patrus Pavvus, Hippolytus Parma, Julius Cæsar Arantius. Francisci Vertuniani commentarius & Josephi Scaligeri castigationes lucem viderunt Paris. 1578. 8.

Πρὸς τὰς Κνιδίας δόξας. Vide supra περὶ διαίτης ὀξέων. & Galenum T. 4. p. 120. 349. & T. 5. p. 38. 43. 86. &c.

33. Περὶ κρισίμων *de diebus criticis sive judicatoriis.* Non memoratur Erotiano, & ex variis Hippocratis scriptis consarcinatus est, observante Foësio. Exstat T. 8. edit. Paris.

34. Περὶ κρίσιων *de judicationibus.* Hujus libelli Erotiano itidem non memorati parumqve integri, & Foësio judice ex aphorismis, prognostico & aliis Hippocratis libris consarcinati aliud principium habet Calvus, in qvo qvid Crisis sit in morbis & qvantum Medico conferat ostenditur. Exstat Tom. 8. edit Paris. Adversus Hieronymum Fracastorium Hippocrates & Galenus defenduntur ab Andrea Thurino de causis dierum Criticorum. Bonon. 1543. 4.

38. Κωακαὶ προγνώσεις *Coacæ prænotiones.* Non meminit Erotianus, & videntur è prognostico & priore prorrhetico aliisqve scriptis Hippocratis consarcinatæ, additis qvibusdam ab Hippocratis genio alienis. Exstant T. 8. edit. Paris. Illustrarunt Jac. Hollerius Stempanus, Desiderius Jacotius. Recensuit & Joh. Opsopæus & cum prognosticis ac porrheticon libris Græce & Lat. edidit Francof. 1587. 12mo. Cum Commentario Lud. Dureti prodierunt Paris. 1621. fol.

68. περὶ μανίης *de insania.* T. 10. edit. Paris.

84. Μοχλικός *Vectiarius*, sive de luxatorum ossium repositione. Tom. 12. edit. Paris. Hunc ὁμολογουμένως Hippocratem agnoscere auctorem testatur Galenus T. 5. p. 170.

3. Νόμος *Lex* præscribenda iis qvi Medicinam facere instituunt, ne ignari atqve imperiti sub Medicorum persona irrepentes nomen venerandum artis turpiter prostituant. T. 2. edit, Paris. Græcolat. & Gallice in *Andreæ Dacerii* T. 1. p. 136. Illustrarunt itidem Theodorus Zwingerus, Joh. Heurnius, Joh. Stephanus Bellunensis, Rodericus à Fonseca. Solet & subjici minutis Aphorismorum editionibus.

59.—63. περὶ νούσων *de morbis lib. IV.* Galenus in glossis laudat Hippocratem ἐν τῷ πρώτῳ καὶ δευτέρῳ περὶ νούσων τῷ σμικροτέρῳ, ut adeo duos de morbis magnos, duos parvos libros faciat. Qvæ è libro primo τῷ σμικροτέρῳ profert, in libris editis non legi observat Foësius, uti nec alia qvædam ex libris de morbis laudata eidem Galeno initio comment. 1. in prorrhetic. & Cœlio Aureliano lib. 2. cap. 13. tardarum passionum. Primus liber major, est in nostris liber secundus. Liber secundus major hodie inscribitur περὶ τῶν ἐντὸς παθῶν ut dixi suo loco. Liber minor secundus, est in nostris tertius. Per librum minorem primum nescio an qvartum nostrum, an librum de qvo infra περὶ παθῶν Galenus intellexerit. Erotianus duos tantum in universum agnoscit. Galenus in 1. Epidem & 1. in 6. Epidem. testatur Dioscoridem hoc opus tribuisse *Hippocrati Thessali F.* alios *Polybo.* Idem alibi notat ὑπομνήματα potius esse, memoriæ causa utcunqve adumbrata [licet egregiis referta observationibus] qvam justa συγγράμματα sive elaboratos tractatus, comment. 2. & 3. in lib. de victu in morbis acutis. Porro librum 1. de morbis, male ita inscribi, & procemium libri primi esse contendit, comment. 3. in 1. Epidem. Exstant T. 7. edit. Paris.

39. περὶ ὀδοντοφυΐης *de dentitione,* Non meminit Erotianus. Exstat T. 7. edit. Paris.

14. περὶ ὀκταμήνου *de octimestri partu.* Non meminit Erotianus. Exstat T. 5. edit. Paris. Illustrarunt Theodorus Zwingerus, Hieron. Cardanus.

4. Ὅρκος *Jusjurandum* T. 1. edit. Paris. Græcolat. & Gallice *in Dacerii* T. 1. p. 145. ac cum Luculento atqve eruditissimo commentario *Joh. Henrici Meibomii* Lugd. Bat. 1643. 4to. Illustrarunt præterea Theod. Zwingerus, Joh. Gorræus, Blasius Hollerius, Franciscus de Franciscis, Franciscus Ranchinus, Petrus Memmius Mirabellus.

23. περὶ ὀστέων φύσιος *de ossium natura* libellus Mochlico Hippocratis [de qvo supra suo loco] præmitti solitus. Vide Galeni glossas in κοτυλίδα & περονάτας. A Cornario in edit. Græca Basileensi Hippocratis male sub Mochlici nomine vulgatus. Exstat Tom. 4. edit. Paris.

70. περὶ ὄψιος, *de visu* sive vivendi acie corrupta ac vitiata, per manum curanda. In libro περὶ παθῶν promisit se singulatim de oculorum morbis dicturum. Exstat T. 10. edit. Paris.

64. *περὶ παθῶν, de affectionibus*, ab aliis *Polybo* tributus, Erotiano non memoratur. Exſtat T. 7. edit. Pariſ.

65. *περὶ τῶν ἐν τὸς παθῶν de internis affectionibus.* A Galeno inſcribitur jam ὁ μείζων περὶ παθῶν, jam ὁ δεύτερος περὶ νούσων ὁ μείζων. Idem T. 5. p. 306. περὶ ἐμπύων à multis vocari teſtatur. At in gloſſis voce ἀμαλῶς librum περὶ ἐμπύων ab utroqve majore de morbis libro diſtingvit. & primum noſtrum de morbis librum ita vocare videtur. Foëſius ſuſpicatur auctorem hujus περὶ τῶν ἐντὸς παθῶν eſſe Euryphontem Cnidium. Exſtat Græce & Lat. T. 7. edit. Pariſ. & cum prælectionibus Joh. Martini Pariſ. 1637.

7. Παραγγελίαι *Præcepta Medica.* Non meminit Erotianus, neqve à Galeno lecta videntur. Exſtat. Tom. 2. edit. Pariſ. & Gallice in Dacerii Tom. 1. p. 217. Illuſtrarunt Theod. Zwingerus, Joh. Heurnius.

Παρακαταθήκην Hippocratis memorat Pollux IX. 6.

71. *περὶ παρθενίων de virginum morbis.* Velut præludium qvoddam tractationis de morbis muliebribus. Illuſtravit Joh. Baptiſta Donatius. Francof. 1591. 8vo. Joh. Stephanus Bellunenſis. Venet. 1635. 4to.

35. Προγνωστικόν ſive ut in qvibusdam codd. Foëſius reperit προγνωστικά, *Prænotiones.* Cum Galeni libris tribus commentariorum tomo 5. edit. Græc. Baſil. & T. 8. Charterii Græcolat. Illuſtrarunt Joh. Heurnius, Ludovicus Duretus Pariſ. 1588. fol. Joh. Jonſtonus, Joh. Butinus, Hieron. Cardanus & Mercurialis, Rodericus à Fonſeca Patav. 1597. 4to. multiqve alii qvos videas licet ad calcem editionis Foëſianæ Genevenſis. Paraphraſi poëtica donavit Andreas Ellingerus. Francof. 1579. 8vo. Latine vertit ante Cornarium & alios Gvil. Copus.

36. 37. *προῤῥητικὸν ά, β΄. Prædictorum libri II.* In librum priorem libri tres commentariorum *Galeni* T. 5. Baſil. & T. 8. Græcolat. Pariſ. Librum poſteriorem Galenus in gloſſis voce μάσσον & alibi reſpicit laudans Hippocratem ἐν τῷ μείζονι προῤῥητικῷ. Erotianus in præf. ſui gloſſarii: προῤῥητικὸν ά καὶ β΄. ὡς οὐκ ἔστιν Ἱπποκράτους, ἐν ἄλλοις δείξομεν, qvæ verba dupliciter intelligi poſſunt, ut vel utrumqve librum Hippocratis eſſe neget, vel poſteriorem duntaxat, qvod verius eſt Galeni conſenſu in libello περὶ τοῦ γινώσκειν T. 3. p. 454. comprobatur. Sane poſteriorem cum priore non ejusdem eſſe auctoris ex tota ſermonis ratione patere, Foëſius qvoqve obſervat, licet Celſus in

in suis libris multa ad verbum ex eodem expressit. Qvanqvam priorem qvoqve ob solœcismos nonnullos Hippocrati qvidam abjudicarunt & Draconi tribuerunt vel Thessalo. Vide Galenum T. 5. p. 170. & 187. Illustrarunt Joh. Heurnius, Hieron. Mercurialis Latine vertit Gvil. Copus.

Περὶ πτισάνης. Vide supra περὶ διαίτης ὀξέων, & Galenum T. 4. p. 349. & T. 5. p. 43.

82. περὶ συρίγγων. *de fistulis*, ani præcipue. Cum libro περὶ αἱμοῤῥοΐδων conjungitur apud Galenum in glossis voce πήξιναι & σρυβλήν. Exstat T. 12. edit. Paris.

1. περὶ τέχνης *de arte*, sive qvod Medicina sit ars, adversus illius obtrectatores. T. 2. edit. Græcolat. Paris. & Gallice in *Dacerii* T. 1. p. 1. Illustrarunt è recentioribus Theod. Zwingerus, Joh. Heurnius, Joh. Gorræus, Jac. Fontanus.

29. περὶ τόπων τῶν κατ' ἄνθρωπον *de locis in homine* sive partibus corporis humani. T. 7. edit. Paris. Illustrarunt Theod. Zwingerus, Adrianus Alemannus.

40. περὶ τροφῆς. *de alimento.* ab aliis Thessalo vel Herophilo vel Pherecydi vel Philistioni tribuitur, teste Galeno, qvi sæpe tanqvam Hippocratis laudat & commentario explicavit. T. 6. edit. Paris. Illustrarunt etiam Theod. Zwingerus, Hieron. Cardanus. Sabini Medici commentarium, sed qvi pridem intercidit, laudat Gellius libro III. cap. 16.

49. Ὑγιεινόν. *De sanitate tuenda*, Epistola ad *Demetrium* Regem. T. 1. edit. Paris.

41. Περὶ ὑγρῶν χρήσιος *de humidorum usu*, mutilus & utcunqve consarcinatus ex schedis, neqve ab Erotiano vel Galeno memoratus. Exstat T. 6. edit. Paris. & Gallice in Dacerii T. 1. pag. 413. Illustravit Theod. Zwingerus.

42. Περὶ καθαιρόντων φαρμάκων *de medicamentis purgantibus* Græce ad calcem breviarii Nicephori CPol. ex Cujaciano codice descriptum edidit Dionys. Petavius Paris. 1616. 8vo. Ante Petavium *Johannes Cajus* Anglus cum qvibusdam scriptis Galeni Basil. 1544. 4to. Post *Junium* vero *Paulum Crassum*, cujus versio cum Aretæo & aliis qvibusdam Medicis latine editis Basil. 1581. 4to. prodiit; *Johannes Heurnius* donavit versione & notis, qvæ & inter Heurnii opera & ad calcem postremæ editionis Hippocratis Foësianæ leguntur. Libellus ipse (qvem Heurnius putat esse initium libri ab Hippocrate scripti

pti & reliqvam partem deperditi de elleboro] Græce & latine editus est à Morello separatim cum notis Parif. 1617. 8vo legitur etiam in edit. Lindeniana T. 1. p. 607. Charteriana T. 10.

24. περὶ φλεβῶν, *de venis*, itidem Mochlico præmissum docent Galeni glossæ in ἱπποκράτας. In Basileensi editione Græca Hippocratis confusus est cum libro περὶ ὀστέων φύσιος.

18. 19. 20. Περὶ φύσιος ἀνθρώπου, *de natura humana* liber, in qvo προσκείμενα seu addititia qvædam à juniore Hippocrate Thessali F. incipiunt à verbis: εἰδέναι χρὴ καὶ τάδε πρὸς &c. Cum Galeni libris duobus commentariorum hic liber occurrit in edit. Græca Galeni Basil. T. 5. & in Græcolat. Charteriana T. 3. Conferendi etiam ejusdem Galeni libri duo de elementis, περὶ τῶν καθ' Ἱπποκράτην στοιχείων T. 1. Basil. p. 46. Vide præterea ejusdem tomi 1. p. 300. & 321. ubi notat additum ab alio libellum περὶ διαίτης, & anatomen venarum, qvæ nec Polybi sit, nec Hippocratis. Gallice vertit *A. Dacerius* T. 1. p. 259. In Lindenii editione subjicitur *Democriti* ad Hippocratem dissertatiuncula ejusdem argumenti, & *Hippocratis ad Perdiccam* Macedonum Regem libellus *de structum hominis*, Latineqve tantum exstat è versione *Nicolai Petreji Corcyræi* T. 4. edit. Charterianæ. Illustrarunt Theod. Zwingerus, Joh. Heurnius, Joh. Franciscus Schröterus, Jacobus Scutellarius, Eustachius Qvercetanus, Blasius Hollerius, Joh. Stephanus Bellunensis. Latine vertit ante Cornarium & alios Andreas Brentius.

11. Περὶ φύσιος παιδίου τοῦ ἐν τόκῳ, de natura pueri in partu & gravidarum puerperarumqve conditione. Etiam hujus libri *Polybus* à qvibusdam habitus est auctor, ut docet Galenus initio libri περὶ κυουμένων διαπλάσεως T. 1. p. 214. licet idem alibi & Erotianus ad Hippocratem referant. Hippocratis esse addubitat etiam Johannes Pincierius pag. 234. otii Marpurgensis, ubi contra auctorem hujus libelli negat embryonem per os attrahere alimentum. Exstat. T. 5. edit. Parif. Illustrarunt Theodorus Zwingerus, Joh. Gorræus.

30. περὶ φυσῶν *de flatibus*, Hippocrati tribuitur ab Erotiano, Galeno, Gregorio Naz. Joanne Stobæo & aliis. Exstat T. 6. edit. Parif. & Gallice in Dacerii T. 1. pag. 369. Illustrarunt Theod. Zwingerus, Adrianus Alemannus.

27. περὶ χυμῶν *de humoribus*, qvem librum nonnulli suspicati sunt auctorem habere Democritum. Vide Menagium ad Laert. IX. 46. Commentarii qvi sub *Galeni* nomine in hunc librum latine circum-

cum feruntur, & exstant T. 8. Paris. an vere illius sint, non parva mentis speculatione indigere ait Foësius. Sane tria se in eundem ὑπομνήματα conscripsisse Galenus ipse affirmat; in 6. Epidem. & initio 4. E recentioribus illustravit Lud. Duretus.

Latinè tantum exstant:

50. 51. Epistolæ duæ sub Hippocratis nomine *de sanitate tuenda*, una ad *Antiochum* Regem, altera ad *Mecenatem*, latine ex versione *Largii Designatiani*, Marcello Empirico præfigi solent, & Hippocratis nostri nomen mentiuntur. Confer Joh. Rhodium ad Scribonium Largum p. 11.

Libellus *de structura hominis ad Perdiccam* de quo dixi in περὶ φύσιος ἀνθρώπου. Hippocratis non esse, ex mensium nominibus Romanis (ni illi sint ab interprete) colligit Georgius Hieron. Welschius, quem vide in curationibus Medicinalibus p. 269. 270. De libris Hippocrati suppositis non omittendus locus Augustini XXII. 6. contra Faustum: *Nonne, ut alios omittam, sub Hippocratis Medici nobilissimi nomine quidam libri prolati, in auctoritatem a Medicis recepti non sunt, nec eos adjuvit nonnulla similitudo rerum atque verborum, quando comparati eis quos verè Hippocratis esse constaret, impares judicati sunt.*

III. Apud Galenum passim mentio fit ἐκδόσεως scriptorum Hippocratis recensitæ ab *Artemidoro Capitone*, & *Dioscoride* (non Anazarbeo, sed juniore quodam) qui ambo audacissimi fuerunt in pervertenda veteri scriptura, Capito præcipue, cum Dioscorides γραμματικώτερον partibus suis fuerit functus. Vide T. 5. edit. Basil. p. 4. 442. 459. 463. 485. 484. 488. 489. &c. Laudat etiam Galenus exemplar scriptorum Hippocratis Alexandrinum & aliud quod vocat ἐκ τῶν πλοίων. pag. 411. & 413. Notas quoque memorat sive σημασίας literarum additas à *Mnemone* Sidete de Secta Cleophantia. ibid. & p. 431. & super iisdem notis digladiationes *Zenonis* & *Apollonii* Empirici cognomento *Byblæ*, *Heraclidæ* item *Tarentini* & Empirici *Erythræi*, p. 413. seq. Longum præterea esset recensere quæ idem observat de *Sabino* hujusque discipulo *Metrodoro*, germanis ut ait Hippocraticis, *Glauciæ* itidem Empirico, & qui post hunc scripsit *Zeuxide*, tum *Rufo* Ephesio, *Quinto* Empirico Pergameno qui Romæ Medicinam fecit, *Lyco*, *Bacchio*, aliisque apud Erotianum quoque laudatis, qui Hippocratis scripta illustranda sibi sumpsere. Confer si placet indicem scriptorum à Galeno allegatorum quem dedi infra libro quarto. Galenum ipsum quandoque licentius versatum in Hippocra-

tis libris, & sæpius sua Bacchii, Dioscoridis, Lyci, Marini, Sabini, aliorumque lectionibus prætulisse, notat Welschius libro paulo ante laudato p. 361. dolens Criticas illorum interpunctiones & emendationes deperiisse, quas in plurimis meliores & antiquissimorum codicum firmatas fuisse fide, haud dubitat.

Editiones Operum Hippocratis Græcæ.

1. *Veneta* A. 1526. apud Aldum in fol.
2. *Basileensis* A. 1538. fol. apud Hieron. Froben. castigata ad tres codices MSS. à Jano Cornario, *pluribus quatermille locis redintegratis, qui in Veneta editione aut defuerunt ex toto, aut vitiati habebantur: atque hoc ea tamen religione factum, ut nihil temere sit mutatum, ita ut in ambiguis lectionibus eas potissimum secutus sit, quas Galenum recepisse deprehendit.*

Editiones Latinæ.

Versio Latina antiqua Hippocratis & Galeni quam commendat Cassiodorus c. 31. divin. Lect. intercidit, cæterum exstant Hippocratis editiones *Latinæ* post scripta nonnulla ejusdem sparsim edita & ex Arabico fere translata Venet. 1493. & 1497. Vide Beughemii incunabula typographiæ p. 74.

1. *Variis interpretibus*, Basileæ apud A. Cratandrum 1526. fol.
2. *M. Fabii Calvi* Ravennatis, qui jussu Clementis VII. Pontificis ex MSS. Græcis Vaticanis Hippocratem convertit circa A. C. 1530. licet editum demum Romæ 1549. fol.
3. *Jani Cornarii*, * Venet. 1545. 8. Paris. 1546. 8vo. & eodem anno Basileæ luculentiore charactere apud Froben. in fol. & ibidem 1553. fol. 1554. 8. 2. Vol. & edente Joanne Culmanno Geppingensi, ibid. 1558. fol. Lugd. 1562. 8. & 1564. fol. & cum commentario *Joh. Marinelli* & Joh. Culmanni argumentis. Venet. 1575. & 1619. fol. Vicentiæ 1610. fol. Toti operi prælusit Cornarius versione para-

* Georg. Hieron. Welschius Decade IV. curatione V. pag. 184. notat Cornarium Fabii Calvi Codici sæpe nimium fisum esse, qui Calvi manu A. 1512. scriptus exstat in Bibl. Vaticana, & in quo haud pauca nequicquam emendata, aut proba relicta, quædam etiam à mente auctoris aliena sunt. *Nec alia causa fingenda est, quod postea Cornarius solum illum scrupulosius adsectatus subinde cespitaret. Erat enim non tantum Græce eruditissimus, sed etiam Medicina scientia multis aliis præcellebat: sed quia latinas suas versiones ad contextus editos tantum conformabat, MStorum ope destitutus, usque nonnihil infelix, imperfectas nobis ubique dedit, quod vel sola Aretæi recensio ab Henischio quondam nostro & Petito Parisiensi satis docuerit, nos quoque de Paulo Æginetæ aliisque ostendimus in Variis nostris.*

paraphrastica Epistolarum & aliorum quorundam librorum Hippocratis. Colon. 1542. 8vo.

4. *Anutii Foësii*, Francof. apud Wechelos 1596. 8vo.

Editiones Græco Latinæ.

1. *Hieronymi Mercurialis*, qui codices MSS. contulit, libros Hippocratis in quatuor ordines digessit & scholiis illustravit, versionemque recensuit. Venet. A. 1588. fol.

2. *Anutii Foësii* Mediomatrici, qui Græca diligenter ad codices MSS. castigavit, scripta Hippocratis ex Erotiani mente in octo sectiones digessit, nova versione & censuris Criticis, commentariisque eruditis illustravit, *Palladiique* commentarium in librum de fracturis addidit, ut facile primas inter Hippocratis editores tulisse videatur. Ad calcem voluminis adjectæ Variæ Lectiones ex duobus Servini & Febrei Codicibus, Variæ Lectiones Johannis Martini Medici, Variæ Lectiones è codice Mediceo qui Parisiis fuit in Bibl. Catharinæ de Medicis, & castigationes Æmilii Porti. Francof. typis Wechelianis 1595. Fol. Repetita editio ibid. 1621. 1645. & Genevæ 1657. fol. in qua accesserunt liber *περὶ φαρμάκων*, cum commentario Joh. Heurnii, Liber de structura hominis, latine, Erotiani sive Herodiani, Herodoti & Galeni glossaria in Hippocratem. Debemus eidem Foësio Oeconomiam Hippocratis sive *Lexicon* * *Hippocrateum*, post veterum jam laudatorum in hoc genere labores, in Charteriana etiam Hippocratis editione Tomo Secundo obvios utilissimum. Francof. 1588. Genev. 1662. fol.

3. *Joh. Antonide van der Linden* (paulo ante absolutum opus denati) cum versione Cornarii Lugd. Bat. 1665. 8vo. 2. Volum. nitido charactere, perque oras paginarum annotatâ reliquarum editionum præcipuarum, quas hactenus recensui, harmoniâ. Cæterum Tho. Bartholinus diss. 4. de legendis libris p. 118. notat Hippocratis nec primam editionem Venetam approbari, quia manca; nec primam latinam Calvi, quia in sensu deficit; nec primam Græcolatinam Mercurialis, licet novo ordine digestam, quia in numerum interpretum male ille se ingessit, judicio Castrensis: nec ultimam Lin-

* Interciderunt Lexica in Hippocratem scripta à *Xenocrito* Coo Grammatico, *Callimacho* Herophileo, *Dioscorid.* juniore, & *Bacchio* (qui male Βέκχιος in edit. Galeni Charteriana T. 2 p. 80.) Tanagræo, & aliis, de quibus Erotianus in præfatione quam Charterius exhibuit Tomo primo.

dani Leidensem, licet nitidissimam, *quia ingenio suo abusus * in textu emendando audacius, sicut in Celso, versatus est vir ille multiscius.* Sed mediam in latinis Cornarii, in utraque lingua Foësii, Medicis commendari.

4. *Renati Charterii* Vindocinensis, qui Hippocratis & Galeni opera recensuit ad MSS. codices, versionem passim emendavit, Varias Lect. & castigationes in singulis tomis addidit, Paris. 1679. fol. tredecim Voluminibus, quam luculentam ac præcipuam editionem accurate recenseo infra libro IV. in Galeno.

De Georgii Segeri editione Hippocratis Græco latina, cujus specimen tantummodo lucem vidit, consules Joh. Molleri V. C. Hypomnemata ad Albertum Bartholinum de scriptis Danorum, pag. 225.

E recentioribus præter editores hactenus recensitos Hippocratis scripta illustravit *Prosper Martianus*, cujus annotationes posthumæ à Petro Castellano editæ sunt Rom. 1626. fol. Tractatus XXII. cum Cornarii versione & *Theodori Zwingeri* analysi sive tabulis & animadversionibus Basil. 1579. fol. raro obvii sunt.

Gallice verti Hippocratem nolebat Guido Patinus, vir acutissimus, ne Medicastrorum vanitati consuleretur. Sed forte plus quam vanum fuerit, ab usu ex bonis scriptoribus capiendo, prohibere velle universos, qui linguam Græcam vel latinam non intelligunt. *Andreæ* itaque *Dacerii* labor non sine plausu exceptus est, qui scripta quædam Hippocratis selecta eleganter in Gallicum sermonem convertit, & Hippocratis vitam succinctam, ac Medicinæ ante Hippocratis tempora Historiam, Danielis Clerici (ut videatur) observationibus adjutus præmisit. Paris. 1700. 12mo. 2. Vol. Libros Hippocratis à Dacerio translatos suo subinde loco supra annotavi.

IV. At fortassis non ingratum erit Lectori, si præsenti loco subjiciatur ex Gallico à me versa.

* Confer, si placet, Guidonem Patinum T. 3. Epistolar. p. 177. seq.

Episto-

Epiſtola Clariſſimi Theophraſti RENAUDOTI ad ANDREAM DACERIUM,

De exiguo operæ pretio quod ex verſionibus Syriacis & Arabicis ferri poteſt ad emendandum & illuſtrandum Hippocratem aliosque ſcriptores Græcos, præſertim Medicos.

NImium ſane tribuit literis Orientalibus, Vir doctiſſime, quisquis tibi ſpondet illas conferre aliquid poſſe ad perficiendam Hippocratis interpretationem, quam in te ſuccepiſti. Quanquam enim utiles olim eſſe potuerunt Medicis, qui artem ſuam repetebant ex ſcriptis aut translationibus Arabicis, quod ad ſeculum usque decimum quintum extremum factum eſſe conſtat: At ex quo tempore præcipuos ſcriptores in ſua quemque lingua (Græca & latina) cæpimus evolvere, non modo Arabes conſuli deſierunt, ſed vix unus itemque alter repertus eſt vir doctus, qui Hippocratis, Galeni, Dioſcoridis verſiones ineptas ex Arabicis factas adire voluerit. Nihilominus perſuaſum hactenus fuit eruditis, ſi Arabum ſcripta legere parum ſit neceſſe, ſaltim translationes eorum haud inutiles eſſe, ad veram quandoque lectionem reddendam ſcriptis quæ illi ſuam in linguam tranſtulerunt. Quæ opinio facile radices egit, pleriſque ſerio credentibus colligendoque exaggerantibus quæ à cultoribus linguarum orientalium ſunt in laudem Arabum diſputata. Neque negari poteſt, cum literæ in Europa peſſundari & extingui cæpiſſent, ab Arabibus omne genus ſcientiarum tractatum fuiſſe atque excultum, & principes quosque ſcriptores in linguam ipſorum translatos, usque adeo, ut quidam Græce deperditi apud ſolos Arabes reperiantur: unde tot inter illos Philoſophi, Medici, Mathematici quanquam diſpari pretio. Mathematici illis fuere præſtantiſſimi, quorum obſervationes veræ & accuratæ: Geometræ non contemnendi, etſi nemo unus eorum ita excelluerit, ut cum ingeniis noſtræ ætatis ſit comparandus: nam & hodie ſolent quæ ex noſtratium aliquo in illorum linguam transfunduntur, præferre omnibus ſuorum lucubrationibus. At Bernerius mihi ſæpius retulit, doctiſſimum quendam Miniſtrum Aureng Zebi Mogolum Imperatoris, Daneſchmend Chan nomine, & præſtantiſſimos quosque Philoſophorum Indorum antetuliſſe tractatus quosdam Gaſſendi quos in linguam Arabicam verterat, Philoſophis ſuis quibuscunque. Tychonis quoque Brahei obſervationes nonnullas tranſtulit Greaveſius, quas peritiſſimi ex Aſtronomis CPolitanis animadverterunt cum optimis ſuorum obſervationibus conſentire. Itaque veræ laudes quas exculto omni genere diſciplinarum promeruerunt, Orientalibus haud quaquam ſunt negandæ, quisquis vero tanquam interpretes eximios ſuſpicit, profecto non ſatis ha-

dicitur, atque ut historici referunt, auctores Graecos transferendos in se suscepit, quod translationes Sergii essent valde imperfecta naevisque scatentes. Tum Gabriel filius Bochtechua Medicus & ipse celebris ad hoc eum laboris exhortatus est, quo fuit tanto cum successu defunctus, ut versio ejus omnes alias longe post se reliquerit. Sergius suas ut dixi translationes in Syriacum idioma composuerat, ut Honainus duos annos in regionibus ubi Graeca esset vernacula versatus Basoram petiit, ubi Arabice quam emendatissime loquebantur, eaque lingua rectissime percepta, animum ad concinnandas versiones appulit. Igitur Honaini nomen praeferunt translationes pleraque Arabica, tum Hippocratis pleraque, & Hebraica ante septingentos amplius annos elaborata ex illis expresse sunt. Primi quidem interpretes Syri Syriaco suas idiomate elaboraverant, quod primis illis Muhamedismi obtinentis temporibus plurimi non satis Arabice callerent, cujus lingua apud Arabes variae elegantia atque veneres constabant. Qui postea vertendi labore functi sunt, Syriacas potius translationes quam Graecos fontes originarios consuluere, unde Honaini versiones, qui cognitionem Graecae linguae cum elegantia idiomatis Arabici conjunxerat, facile omnes reliquas & accuratione & styli elegantia anteverterunt. Neque primae latinae Hippocratis translationes, quibus superiorum saeculorum Medicos per totam Europam usos constat, ex Graeco derivatae sunt. Sed nonnulla post bella ultramarina vulgata ex libris profluxere Arabicis, alia ex Africa & Hispania allata, ubi Judaei diligentissimam Medicae arti operam navarunt, maximam partem facta sunt ex versionibus Judaeorum Hebraicis, Arabicas reddentibus. Has inter se distinguere non exigui est negotii, quia librarii, sed & Medici illorum temporum editiones frequenter ad alias, quaecunque in manus inciderant, corrigebant, & ratio transferendi adeo misera erat atque corrupta, ut versiones illae, cum jam Hippocrates sua lingua legi inciperet, ne intelligi quidem possent, utpote reformatae à Medicis qui Arabicam & Hebraeam Linguam juxta ignorabant, aut à Judaeis qui erant in Medica arte hospites. Idem dici potest de reliquorum Graecorum scriptorum translationibus, singulatim Aristotelis: Nam & iste Syriace primum redditus est, hinc Arabice, denique Hebraice: ex qua versione vel facta vel reformatae translationes latinae omnes quae in scholis lectae sunt usque ad restitutam rem literariam restauratumque studium linguae Graecae. Tanta vero fuit interpretum istorum sive ignorantia sive negligentia, ut si quis veterem Avicennae versionem cum fonte conferat, vix agnoscat auctorem, nedum in aliis scriptoribus difficilioribus. Ut itaque ad Honainum Isaaci filium redeam praestantissimus hic & solus fere est Hippocratis interpres, à quo Arabes quicquid in historia Medica habent praeclari, hauserunt. Ferebatur illis temporibus & aliud versionum genus duplex, Syriacarum alterum, alterum Arabicarum: quarum priores velut alter textus habebatur Originarius, adeo ut veteres codices translationum Arabicarum, Dioscoridis praesertim, non raro invenias cum Syriacis collatos. Rarissimae etiam à

pluri-

pluribus jam seculis sunt versiones Syriaca, quia lingua hac doctorum esse capit, quâ soli usi Christiani, sed & ipsi ita ejus obliti, ut licet sacra in illo idiomate celebrant, tamen studio id cogantur addiscere. Inde jam pridem, ut dixi, rarissima sunt, nec amplius reperiuntur. Ceterum per ea qua hactenus disserui, abunde constare puto, quod ex collatione versionum Arabicarum exigua utilitas capi possit ad Graca scripta emendanda.

Hactenus Renaudotus, qvi subjecit deinde ex Eutychio & Abulpharajo nonnulla de Hippocrate, qvæ Dacerius prætermittenda esse duxit, qvod nihil complectebantur præter male excerpta ex iis qvæ de principe Medicorum à Græcis tradita sunt.

V. POLYBUS gener ac discipulus Hippocratis, & teste Galeno I. in Lib. de natura hominis T. 5. pag. 2. διαδεξάμενος τὴν τῶν νέων διδασκαλίαν, ὃς οὐδὲν ὅλως φαίνεται μεταχινήσας τῶν Ἱπποκράτους δογμάτων, allegatur ab Aristotele III. 3. hist. animal. & habitus est à nonnullis auctor librorum qvorundam eximiorum qvi inter Hippocratis scripta leguntur, qvalia sunt περὶ φύσιος ἀνθρώπου (sed neutiqvam assentiente Galeno) tum περὶ φύσιος παιδίου, περὶ γονῆς, περὶ διαίτης ὑγιεινῆς πρὸς τοὺς ἰδιώτας *de salubri victus ratione*, qvi libellus sub Polybi nomine freqventer editus est, & latine versus à *Gvinterio Johanne Andernaco* Basil. 1529. ad calcem Scribonii Largi, 8. qvæ editio adjungenda aliis in Lindenii Bibl. Medica p. 924. notatis. Præterea περὶ νούσων ac deniqve περὶ παθῶν. Albanus Torinus librum περὶ γονῆς *de seminis humani natura*, librum *de ratione victus sanorum* de qvo jam dixi, & librum περὶ παθῶν *de morbis* & περὶ τῶν ἐντὸς παθῶν *de morbis internis*, qvi ibidem inter Hippocratis scripta leguntur, latine vertit & sub Polybi nomine edidit. Basil. 1544. 4. Polybi pastillum glutinandis vulneribus laudat Celsus V. 20. Πόλυβον τὸν ἰατρὸν ἐν τῷ περὶ οκταμήνων. Clemens VI. Strom. p. 683.

VI. Etiam ad HIPPOCRATEM Gnosidici & ad HIPPOCRATEM Thessali F. scripta nonnulla relata sunt, qvæ inter libros Hippocratis nostri, Heraclidæ F. leguntur, ut supra ad §. 1. nota a) observavi. Sed & THESSALO ejus filio librum sextum & qvartum ἐπιδημιῶν, librumqve περὶ τροφῆς tribuerunt nonnulli. Verum de his aliisqve Medicis, Hippocratis vel filiis, ut *Thessalo* & *Dracone*, vel discipulis, *Prodico*, *Dexippo*, *Apollonio*, tum *Ctesia* & *Theomedonte*: vel æqvalibus aut etiam antiqvioribus, *Phaone* sive *Phaone*, *Philistione* Eudoxi Cnidii præceptore, *Aristone*, *Pherecyde*, *Pythocle*, *Phileta*, *Acumeno*, *Pittalo*, *Archidamo*, *Metone*, *Eryximacho*: tum de *Acrone* auctore sectæ Empiricæ, de *Apollonide*, *Antigene*, *Ægimio*, *Euryphronte* Cnidio, & de Philosophis Medicinæ peritis *Thalete*, *Pherecyde*,

Uuuuu

recyde, *Epimenide*, *Toxari*, *Pythagora*, *Zamolxi*, *Empedocle*, *Pausania*, *Alcmaeone*, *Epicharmo*, *Eudoxo*, *Timaeo*, *Heraclito*, *Democrito* & *Diagora:* deniqve de *Machaone*, *Podalirio*, *Melampo*, *Chirone* & aliis antiqvioribus, *Æsculapioqve* & schola *Asclepiadarum* consulenda Clarissimi Viri Danielis Clerici Historia Medica, parte prima, cujus libro tertio diligenter inprimis ad examen revocat scripta Hippocratis ipsius, & de inventis ejus atqve observatis disputat, & qvousqve ille salutarem artem provexerit, ostendit. Historiam & vitas * Medicorum veterum, sed huc usqve ineditas scripserunt etiam triumviri doctissimi ** *Thomas Reinesius*, *Ægidius Menagius* & *Joh. Henricus Meibomius* ex qvibus Meibomii saltim labor à filio Henrico Meibomio τῷ μακαρίτῃ locupletatus ut aliqvando lucem videat non plane desperandum puto, & publico nomine ut operis illius editionem maturare dignetur rogo oroqve nobilissimum paternarum avitarumqve virtutum heredem *Hermannum Dietericum Meibomium*.

* Prætereo tanqvam notiora de veteribus Medicis scripta Andreæ Tiraqvelli (in opere de Nobilitate) Petri Castellani (recusi Tomo X. Antiqv. Græcarum) G. Vossii, libro de Philosophia. Hermanni Conringii, introductione ad Artem Medicam ab excellentissimo Schelhammero locupletata, Tho. Bartholini de Medicis Poëtis &c.

** Vide Reinesii Epistolas ad Hofmannum p. 579.

CAPUT XXV.

De THUCYDIDE & CTESIA.

Thucydidis vita à Marcellino scripta. Ac de Thucydide ipso, ejus ætate, exsilio & sepultura. ἴκριον Cenotaphio impositum. 1. *Thucydidis libri de bello Peloponnesiaco. Librorum divisio num ab ipso auctore. Liber octavus γνήσιος.* 2. *Thucydidis continuatores.* 3. *Pestilentia ab eo descripta. Tyrannus Atticæ febris.* 4. *Thucydidis virtutes, admiratores, imitatoresqve.* 5. *Scholia & observationes veterum in Thucydidem, ubi etiam de Scholiaste Græco edito.* 6. *Thucydidis vitia ac virtutes.* 7. *Epistola Thucydidis prægrandis deperdita.* 8. *Alii Thucydides.* 9. *Editiones Thucydidis sive versiones latinæ.* 10. *Editiones Græcæ.* 11. *Græcolatinæ.* 12. *Versiones in linguas vernaculas.* 13. *Vita Thucydidis Synopsis Chronologica ex mente Henrici Dodwelli.* 14. *Catalogus Scriptorum in Scholiis ad Thucydidem & in vita à Marcellino scripta laudatorum. De Ctesia & ejus scriptis.* 16.

I. THU-

I.

THUCYDIDES ex Alimusio populo Atheniensis, ad Miltiadem genus suum retulit, si credimus *Marcellino* Rhetori a) qvi vitam Thucydidis græce composuit. Verum hoc refellitur à Jano Rutgersio lib. 1. Var. Lect. cap. IX. Summo certe loco natus fuit (Cic. Bruto c. 11.) *Olori* sive ut potius scribendum b) *Oroli* filius, cui de illius ingenio præclara jam ominatus fuerat Herodotus, cum in Olympiis recitante se Historias suas, observasset auscultanti Thucydidi præ admiratione & idem olim faciendi cupiditate lacrymas excidere. c) Natus est anno secundo Olympiadis LXXVII. (ante Christum natum CCCCLXIX.) ut ex Pamphila apud Gellium lib. XV. c. 23. colligitur: adeoqve sedecim circiter annorum erat, cum Herodotum sua recitantem audiret, ipse Herodoto minor annis tredecim. Præceptores habuit Anaxagoram Philosophum, Rhetoremq; Antiphontem * & propter Anaxagoræ disciplinam Athei convicium ipsi qvoqve impactum esse fertur. Ducis bellici munere functus, ob amissamqve Amphipolin d) ab Atheniensibus Ao. ætatis XLVIII. Olymp. LXXXIX. 1.

 exsi-

a) De hoc *Marcellino* dixi libro IV. in Hermogene, qvem commentariis illustravit. Vita Thucydidis, qvæ sub Marcellini nomine exstat, ab Aldo primum Græce cum Thucydide edita, à *Bartholomæo Parthenio* Benacensi, & postea ab *If. Casaubono* latine versa, & ab Æmilio Porro & V. Cl. Johanne Hudsono illustrata, laudatur à Svida in ἀπήλαυσε & ἀπολαύειν, & manu exarata exstat in Bibl. Regis Galliæ cod. 1411. & in Bibl. Marqvardi Gudii. Mihi videtur esse vel præmissum à Marcellino commentariis in Thucydidem, vel esse ἀποσπασμάτιον Operis Rhetorici, in qvo de Demosthene & aliis viris eloqventiæ laude claris Marcellinus egerat. Neqve Svidas βίον Θουκυδίδου vocat, sed Marcellinum laudans, περὶ Θουκυδίδου, inqvit, φησίν.

b) Ita Marcellinus Didymum Grammaticum secutus scribendum contendit, auctoritate στήλης qvæ Athenis cenotaphio ejus imposita fuit his verbis: Θουκυδίδης Ὀρόλου Ἀλιμούσιος.

c) Marcellinus: λέγεται δέ τι καὶ τοιοῦτον, ὥς ποτε τοῦ Ἡροδότου τὰς ἰδίας ἱστορίας ἐπιδεικνυμένου παρὼν τῇ ἀκροάσει Θουκυδίδης καὶ ἀκούσας ἐδάκρυσεν, ἔπειτα φασὶ τὸν Ἡρόδοτον τοῦτο θεασάμενον εἰπεῖν αὐτοῦ πρὸς τὸν πατέρα Ὄλορον, ὦ Ὄλορε, ὀργᾷ ἡ φύσις τοῦ υἱοῦ σου πρὸς μαθήματα. Idem tradit Photius cod. 60. & Svidas in Θουκυδίδης, qvi in Olympiis accidisse affirmat. Thucydidem æmulatione historiæ Herodoteæ accensum etiam memorat Lucianus de scribenda Historia T. 5. pag. 631.

* Plutarchus in vita Antiphontis: Καικίλιος δὲ ἐν τῷ περὶ αὐτοῦ συντάγματι Θουκυδίδου τοῦ συγγραφέως μαθητὴν (ita & è Cæcilio Photius Cod. 259. sed διδάσκαλον dicere debuit) τεκμαίρεται γεγονέναι ἐξ ὧν ἐπαινεῖται παρ' αὐτῷ ὁ Ἀντιφῶν. Respicit locum Thucydidis Lib. VIII. p. 592.

d) Vide qvæ hac de re ipse Thucydides Lib. IV. p. 323. & Lib. V. p. 368.

exſilio punitus, Scapteſulam ſive Σκαπτὴν ὕλην Thraciæ civitatem, unde uxorem divitem duxerat, Timotheumqve filium ex ea ſuſceperat, ſeſe contulit, & ibidem (teſte Plutarcho lib. de exſilio p. 605.) Hiſtoriam ſcripſit, certe in colligendo ad componendam Hiſtoriam apparatu elaboravit, nullo labori, nullis largitionibus in Lacedæmoniorum pariter & Athenienſium duces profuſis parcens, qvo veriora ab utraqve parte edoctus tradere poſſet. Revocatum ab exſilio qvod per viginti annos duraſſe teſtatur ipſe Thucydides Lib. V. c. 26. præter alios auctor eſt Plinius e) cui ſuccinens Pauſanias id decreto Oenobii Archontis factum eſſe teſtatur. Addit vero Thucydidem deinde reverſum in Patriam interemtum dolo, ibiqve ſepultum eſſe. Alii notante Marcellino tradunt mortuum eſſe in Thracia, majorem qvinqvagenario f) anteqvam opus ſuum abſolviſſet. Sepulchrum vero ipſius Athenis oſtendi, ſive qvod oſſa defuncti in patriam à cognatis delata fuerint, ſive qvod honori ipſius, (uti Herodoti etiam extra Atticam itidem defuncti) dicatum ſit Athenis Cenotaphium, idqve ſuper impoſitum monumento ἴκριον g) teſtari, qvalia inanibus & honorariis tumulis imponi mos erat.

II. Exſtat Thucydidis ΞΥΓΓΡΑΦΗ͂ h) ΠΕΡῚ ΤΟΥ͂ ΠΟΛΈΜΟΥ ΤΩ͂Ν ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΊΩΝ ΚΑῚ ἈΘΗΝΑΊΩΝ. Hiſtoria belli Peloponnenſium & Athenienſium diſtributa jam pridem in libros octo, licet ab auctore ipſo hanc diviſionem eſſe non conſtat i) & Marcellinus teſtetur ab

e) Plinii verba hæc ſunt Lib. 7. c. 30. *Thucydidem Imperatorem Athenienſes in exſilium egere, rerum conditorem revocavere, eloqventiam mirati, cujus virtutem damnaverant.* Pauſanias in Atticis p. 55. ψήφισμα γὰρ ἐνίκησεν Οἰνόβιος κατελθεῖν εἰς Ἀθήνας Θουκυδίδην, καὶ οἱ δολοφονηθέντι ὡς κατῄει μνῆμά ἐστιν οὐ πόρρω πυλῶν Μελιτίδων.

f) Imo ſeptuagenario major obiiſſe videtur, cum initio belli Peloponneſiaci teſte Pamphila apud Gellium Lib. XV. c. 23. fuerit qvadraginta annos natus, & viginti annos illius belli deſcripſerit, totumqve bellum qvod per XXVII. annos duravit, ſupervixerit. Vide H. Dodwellum in Apparatu ad Annales Thucydideos; ex qvo Synopſin Chronologicam Vitæ Thucydidis ad calcem hujus capitis ſubjunxi.

g) De hoc vocabulo Lipſius ad Lib. I. de cruce c. 4. Videtur retuliſſe figuram temonis vel literæ. T. Thucydidis iconem veterem in uno marmore junctam Herodoto, poſt Fulv. Urſinum p. 89. elog. Boiſſardum, aliosqve exhibet Clariſſ. Gronovius T. 2. Antiqv. Gr. tabula LXXII.

h) Ammonius docet ξυγγραφὴν proprie eſſe narrationem rerum qvibus ipſe qvi eas deſcribit interfuit. Ἱστοριογράφος συγγραφέως διαφέρει. Ἱστοριογράφος μὲν ἐστὶν ὁ τὰ πρὸ ἑαυτοῦ γεγονότα συγγραφόμενος, ὡς Ἡρόδοτος. Ξυγγραφεὺς δὲ ὁ τὰ ἐφ' ἑαυτοῦ γεγονότα, ὡς Θουκυδίδης. Sic & Thomas Magiſter in ξυγγραφεύς.

i) Confer Meurſium Atticarum Lect. Lib. V. c. 26.

ab aliis in Libros XIII. cujus divisionis plus simplici vice mentionem facit Græcus Thucydidis Scholiastes (vide H. Stephani notas p. 553. edit. Clariss. Hudsoni) ab aliis aliter (Diodorus Sic. XIII. p. 306. notat à qvibusdam in libros novem) distinctum fuisse: *ὅμως ἡ πλείστη*, addit Marcellinus, *κἀι ἡ κοινὴ κεκράτηκε τῶν μέχρι τῶν ὀκτὼ διῃρῆσθαι τὴν πραγματείαν, ὡς κἀι ἐπέκρινεν ὁ Ἀσκληπιός* k) Liber octavus qvoqve à priorum septem sublimi & elaborato dicendi genere remittere visus, & contra priorum septem librorum morem *δημηγορίαις* sive concionibus destitutus, qvorundam judicio tributus est Thucydidis *filiæ*, ab aliis *Xenophonti*, ab aliis deniqve *Theopompo*. Sed Marcellinus non dubitat & hunc ipsius esse Thucydidis, verum à morbo jam affecti, adeoqve animo qvoqve jam languentis. Tribuitur etiam sine controversia Thucydidi à Plutarcho Lib. de garrulitate p. 513. Stephano in *Βολισσός*, *δρυμῶσσα* &c. & ab aliis passim. Ingreditur Thucydides opus l) suum à bello inter Corinthios & Corcyræos, qvod septem annis Peloponnesiacum antecessit, narrationemqve per æstates & hyemes (confer Theonem p. 33. progymnasmatum) diligenter distinctam perducit ad annum belli Peloponnesiaci vicesimum, ita ut qvæ per VII. postremos belli istius annos gesta sunt (per XXVII. enim duravit, qvod oraculo prædictum & eventu comprobatum esse testatur Thucydides Lib. V. p. 361. Plutarchus Nicia p. 529. duravit autem ab extremo Anni 1. Olympiadis LXXXVII. usqve ad annum 3. Olymp. XCIII.) haud attigerit, morte præventus in Parparo Æolicæ Asiæ regione, ut ex Apollodori Chron. Stephanus in *Παρπάρων*.

III. Supplevere historiam postremorum belli annorum *Cratippus*, Thucydidis æqvalis, cujus meminit Dionysius Halicarnassensis Libro de iis qvæ Thucydidi propria sunt p. 143. *Theopompus* item, teste Marcellino, & *Xenophon*, cujus Ἑλληνικὰ etiamnum hodie supersunt, & Thucydidem continuant historia annorum XLVIII. ab Olymp. XCII. anno secundo ad annum secundum Olympiadis CIV.

IV. Libro Thucydidis secundo occurrit dissertissima descri-

k) Asclepius Sophista, de qvo dixi Lib. I. c. 1. §. 7.

l) Vide Dav. Chytræi Chronologiam Thucydidis, Degoreum Whear in prælect. hiemalibus, Gueintzium in vite historica, & qvi diligentissime in hoc argumenro versatus est Henr. Dodwellum in annalibus Thucydidis editis Oxoniæ Anno 1702. 4to. Cæterum ratio fugit Edmundum Richerium, cum in obstetrice animorum c. 8. pag. 326. scripsit Thucydidem in componendo mirabili opere historiarum annos 27. insumsisse. Nam 27. annorum historiam perseqvi voluit, non totidem annos in illa scribenda insumsit Thucydides.

ptio m) horrendæ peſtilentiæ qvæ Thucydidem ipſum inter alios corripuit, & Athenas miſere afflixit æſtate anni 3. Olymp. LXXXVII. memorata Hippocrati 3. Epidem. ſect. 3. qvi ei cum Acrone Medico Agrigentino interfuit, de qvo Plutarchus ſub extremum libri de Iſide & Oſiride, qvem vide etiam lib. de ſera Numinis vindicta p. 558. A Lucretio Thucydidis veſtigiis inſiſtente eadem lues egregie deſcribitur Libro VI. p. 229. ſeq. edit. Giſanii qvi p. 265. Thucydidis locum cum Lucretio contulit. Propter illam deſcriptionem notante P. Pithœo Thucydides in veteri Epigrammate p. 63. vocatur *Tyrannus Atticæ febris* i. e. regnum qvoddam eloqventiæ in illa deſcribenda exercens, de qvo loqvendi genere plura dixi ad Eunapii Proæreſium Apud Qvintilianum VIII. 3. male, *Thucydides Britannus*, qvod vide ſi placet qvomodo explicare conetur Samuel Petitus III. 9. Miſcell.

V. Cæterum in Attico eodemqve gravi ac ſublimi dicendi genere jampridem primas viſus eſt tenere hic ſcriptor *rerum geſtarum pronunciator ſincerus & grandis*, ut vocatur à Cicerone de claris oratoribus: Μεγαλαφωνημοσύνην ei tribuit Photius Epiſt. CLVI. Præcipuæ valet in concionibus n) qvas elaboratisſimas & gravisſimas pasſim libris ſuis Thucydides inſeruit, imitandasqve ſibi propoſuit Demoſthenes teſte Ulpiano, o) e latinis Salluſtius, ut Qvintiliano lib. X. c. 1. & Senecæ lib. IX. controverſ. 1. obſervatum. Qvanqvam Cicero in Oratore c. IX. ita multas habere obſcuras abditasqve ſententias qveritur, vix ut intelligantur. Et c. XII. Thucydidem ait de bellicis rebus canere qvodammodo bellicum. Et c. LXXI. *Orbem modo Orationis deſidero, ornamenta comparent.* Tanti etiam Thucydidem feciſſe dicitur Demoſthenes

m) Separatim hæc peſtilentiæ deſcriptio vulgata eſt græce & latine cum prælectionibus Marciis ſive commentariis Fabii Paulini, Venetiis ap. Juntas 1603. 4to. Qvanqvam vero eloqventiæ laudem in hac deſcriptione tulit Thucydides, à Galeno tamen notatum eſt cum ut idiotam & è vulgo aliqvem, idiotis, non tanqvam Medicum Medicis de peſtilentia ſcripſiſſe. II. 7. de difficili re ſpirat.

n) De hoc præter alios adeundus Marcellinus in Thucydidis vita. Sunt tamen qvi vitio vertunt Olori filio, perinde ut Trogus Livio ac Salluſtio, qvod orationes rectas hiſtoriæ inſeruerit. Ita Franciſcus Patricius, Paulus Benius, & nuper perſonatus Vignolius Marvillius parte 2. Miſc. p. 321. Vide interim qvæ pro concionum in hiſtoria uſu diſputat Voſſius in arte Hiſtorica cap. 20. ſeq. Jo. Freinshemius ad Curtii III. 2. 11. Joh. Vorſtius ad Juſtini XXXVIII. 3. 11. Jacobus Perizonius Vir Cl. in Curtio vindicato pag. 92. ſeq. Hubertus Folieta de ratione ſcribendæ Hiſtoriæ &c.

o) Præfat. ad Oratt. Demoſthenis.

nes, ut eum manu ſua octies p) deſcripſerit: certe hoc refert Lucianus adverſus indoctum T. 2. p. 380. ac ſi veteri famæ apud Arſenium Monembaſiæ Epiſcopum q) credimus incenſa Athenis Bibliotheca, & Thucydidis opere una abſumpto, ex memoria illud Demoſthenes reſtituit, ſed qvod merito falſum ac commentitium videtur Voſſio Lib. VI. Inſt. Or. c. 6. ſect. 2. qvis enim, non dicam tantam memoriæ Demoſthenis vim, ſed qvis ſibi perſvadeat unicum tantum exemplum fuiſſe operis Thucydidei, poſtqvam *Xenophon* ſemel illud hactenus deliteſcens, cum ſupprimere poſſet, protuliſſet in lucem, veriqve auctoris gloriæ vindicaſſet, ut refert r) Laërtius Lib. II. ſect. 57. Marcellum qvoqve Syrum tradit Damaſcius in vita Iſidori (& ex hoc Svidas in Σαλλέςι) integros octo Thucydidis libros memoriæ mandaſſe, ſed nihilo meliorem oratorem inde prodiiſſe. Cæterum tralatitium eſt olim extitiſſe qvi Thucydidem tanqvam κανόνα τοῦ Ἀττικισμοῦ & preſſæ brevitatis magiſtrum imitati, ſive ut Ciceronis de optimo genere oratorum verbis utar, *Thucydidios* ſe profeſſi ſunt, non inter oratores tantum, ab ipſo Iſocrate usqve, Thucydidis prope æqvali, in qvo multa communia cum Thucydide obſervant eruditi: ſed ex Hiſtoricis etiam, in qvibus *Philiſtus* Naucratita, pæne puſillus Thucydides s) ab eodem Cicerone appellatus Lib. II. ad Qvintum fratrem Epiſt. 12. Thucydidis in brevitate ita imitator, ut obſcuritatem illius qvidem effugeret, in multis vero aliis virtutibus illo inferior eſſet, obſervante Qvintiliano Lib. X. c. 1. & Dionyſio Halicarnaſſeo Epiſtola ad Cn. Pompejum; tum digres-

p) Turnebi qvi XXVIII. 22. Adverſar. *decies* & Roberti Titii qvi IV. 5. adſertionum *ſepties* hoc à Demoſthene factum aſſirmat, memoriæ lapſum reprehendit Voſſius, & ex eo Tho. Crenius 1. animadverſ. philolog. p. 75. Videtur etiam Demoſthenis erga Thucydidem ſtudium in proverbium abiiſſe, ut colligas, è Svida in Σταγειρίτης. Fuere etiam qvi tradiderunt Alfonſum V. Arragoniæ Regem octies manu ſua Thucydidis hiſtoriam deſcripſiſſe. Ceterum memoria lapſus eſt Mottanus Vayerus, qvi in judicio de Hiſtoricis ubi de Tacito diſſerit, Tacitum pariter ac Thucydidem imitatores Demoſthenis affirmat.

q) Ita ille in Apophthegmatis græce editis & Leoni X. inſcriptis, de Demoſthene: ἐζήλωκε δὲ μάλιστα τῶν πρὸ αὐτοῦ τὸν συγγραφέα Θουκυδίδην, καὶ τὰ πλεῖστα ἐκ τῶν ἐκείνου λόγων εἰς τὸ πολιτικώτερον μετέφρασε. Καὶ οὕτω λέγεται αὐτὸν ἐκμεμαθηκέναι, ὥστε φέρεσθαι τὸ τοιοῦτο περὶ αὐτοῦ, ὅτι ποτὲ καείσης τῆς βιβλιοθήκης ἐν Ἀθήναις καὶ συγκαησῶν τῶν ἱστοριῶν Θουκυδίδου, αὐτὸν μόνον ἀπομνημονεῦσαι πασῶν, καὶ οὕτω μεταγράψαι ποιῆσαι.

r) Laërtius in vita Xenophontis: λέγεται δ' ὅτι καὶ τὰ Θουκυδίδου βιβλία λανθάνοντα ὑφελέσθαι δυνάμενος, αὐτὸς εἰς δόξαν ἤγαγεν. Adde Dodwelli apparatum ad Annales Thucydideos p. 34. ſeq.

s) Confer Voſſium de Hiſt. Gr. p. 27. & Vavaſſorem de ludicra dictione p. 167.

digresſiones omnes præcideret, qvod notavit Theo in progymnaſmatis p. 33. monens alibi p. 8. totam belli Attici deſcriptionem ex Thucydide Philiſtum in Siculam ſuam hiſtoriam transtuliſſe. Vide & Plutarchum in Nicia p. 523. Thucydidis imitatorem qvoqve obſervat Clemens Alex. 6. Strom. p. 620. ut *Dionem* Casſium Photius Cod. LXXI. & *Dexippum* Codice LXXXII. Cæterum Thucydidi pariter ac Philiſto amatores defuiſſe notat Cicero in Bruto cap. XVII. Infelicius autem Thucydidis imitatio cesſit *Creperio Calpurniano* Pompejopolitæ, in hiſtoria belli Romanorum cum Parthis, qvam multis deridet Lucianus Libro de ſcribenda hiſtoria T. I. p. 612. ſeq.

VI. Lexicon qvoddam in Thucydidem compoſuerat *Evagoras* Lindius περὶ τῶν παρὰ Θουκυδίδῃ ζητουμένων κατὰ λέξιν. *Julius* qvoqve *Vestinus* Sophiſta, de qvo Svidas in Οὐηστῖνος ſcripſerat ἐκλογὴν ὀνομάτων ἐκ τῶν Θουκυδίδου, Ἰσαίου, Ἰσοκράτους καὶ Θρασυμάχου τοῦ ῥήτορος, ut omittam alios lexicorum Atticorum ſcriptores, qvos infra ſuo loco recenſeo. Idem Evagoras teſte Svida ſcripſit de artificio Thucydidis oratorio: Θουκυδίδου τέχνην ῥητορικὴν ἐν βιβλίοις ε΄. Et *Numenius* Rhetor temporibus Adriani clarus compoſuit τὸν Θουκυδίδου καὶ Δημοσθένους χρειῶν συναγωγήν. Eadem ætate vixit *Sabinus* Sophiſta cujus ὑπόμνημα εἰς Θουκυδίδην idem Svidas memorat, qvi *Heronem* qvoqve Rhetorem Athenienſem ait ὑπόμνημα in Thucydidem compoſuiſſe. Exſtant qvoqve *Dionyſii Halicarnaſſei* viri κριτικωτάτου ſcripta præclara περὶ τῶν Θουκυδίδου ἰδιωμάτων & περὶ τοῦ Θουκυδίδου χαρακτῆρος, ut omittam judicia & elogia qvæ de dicendi genere Thucydideo occurrunt apud Ciceronem, Demetrium de elocutione num. 40. & 48. ſeq. Longinum & alios Rhetores, Marcellinum item in Thucydidis vita & Gellium Lib. I. cap 11. Ex recentioribus non omittendus eruditus *Renati Rapini* commentarius Gallice editus, qvo Thucydidem contulit cum Principe Hiſtoriæ Romanæ T. Livio. *Scholia Græca* minime contemnenda in Thucydidem qvæ in melioribus editionibus exſtant, à qvibusdam tribuuntur *Zenophonti* neſcio cui, ab aliis *Marcello* cuipiam (an *Marcellino?*) ut ab H. Stephano in animadverſionibus ad libellum de dialectis græcis p. 27. ex cod. vet. Corinthi de dialectis. Bernhardus qvidem de Montfaucon in diario Italico p. 356. inter MSS. Monaſterii Florentiæ refert Codicem ſæculo decimo ſcriptum Hiſtoriæ Thucydidis *cum commentariis Marcellini*, in membrana. Alii deniqve non unius illa eſſe auctoris arbitrantur, ſed qvod de plerisqve ſcholiis in alios ſcriptores græcos jam multi obſervarunt, enarrationes variorum Grammaticorum, ex *Didymo*, *Evagora*, *Antyllo*, *Aſclepio* alisqve

qve qvi Thucydidem illuſtraverant excerptas, ad orasqve codicum primitus adſcriptas, & poſtea, ut fit, in unum collectas faſciculum, qvæ perveriſimilis ſententia eſt H. Stephani viri doctiſſimi. Caſpar Barthius T. 2. in Statium pag. 306. qveritur ſe incendio Sellerhuſano cum parte Bibliothecæ ſuæ perdidiſſe indicem tam in Thucydidem qvam ejus Scholiaſtem, *qvi tamen* inqvit, *recentior eſt qvam vulgo attenditur.* Chriſtianum agnoſcas ex eo, qvod Gregorii Nazianzeni ſub nomine Theologi meminit in Librum III. p. 49.

VII. Fuerunt qvoqve Thucydidi noſtro jam inde ſui reprehenſores, nam Svidas teſtatur *Claudium Didymum* ſcripſiſſe περὶ τῶν ἡμαρτημένων παρὰ τὴν ἀναλογίαν Θουκυδίδῃ ſive de Thucydidis circa analogiam vocum græcarum lapſibus atqve erroribus. Alii difficile atqve durum ſcribendi genus t) alii argumentum nimis particulare, alii affectatas tot moleſtas obſcurasqve conciones, alii narrationum ſeriem, propter obſervatum hiemum æſtatumqve ordinem, ante res integre expoſitas abruptam, u) alii hyperbata freqventiora, alii alia in eo reprehenderunt, qvæ videri poſſunt apud doctiſſimum & acerrimum cenſorem Dionyſium Halicarnaſſeum in Epiſtola ad Pompejum qva Herodotum Thucydidi præfert. Sed nec contemnendæ ſunt virtutes hujus ſcriptoris, in cujus opere plura nitent, civilis prudentiæ obſervata ac præcepta plane egregia, hiſtoricum judicium, ſtudium veritatis * etiam iis utcunqve parcens a qvibus in exſilium conjectus fuerat, ſublimis w) dictio, brevitas ** deniqve pro rerum qvas deſcribit magnitudine: ut nimis ſint auſteri, qvi in tam pulchro corpore levibus forte aliqvot paucisqve maculis offendi ſe patiuntur. Johannis vero Harduini ſuſpicionem, qvi ex Gallicismis nonnullis qvos in Thucydideo opere obſervaſſe ſibi videtur p. 152. Chronologiæ V. T. è numis illuſtratæ, & aliis qvibusdam leviculis argumentis alium à veteri qvem Plinius legerit Thucydide habere nos conjicit, non eqvidem curo, miror magis in viro docto & argumentorum qvæ conjecturæ ejus opponi poſſunt haud ignaro.

t) In veteri Epigrammate pag. 95. Anthologiæ, in laude ponitur qvod Thucydides ſit οὐ πάντεσσι βατὸς à ſolis eruditis & prudentibus legendus atqve intelligendus.

u) Vide Theonis progymnaſmata p. 33. edit. Camerarii & p. 30. ubi de hyperbatis.

* Lucian. de ſcribenda Hiſtoria Tom. 1. pag. 630. 631.

** Id. p. 637.

w) Svidas in Χαρακτῆρες. Plutarch. in Fabio Maximo p. 174.

VIII. Epiſtolam Thucydidis vægrandem & dictione *ὀγκωδέστερον* perſtringit auctor libri de elocutione, qvi ambulat ſub nomine Demetrii Phalerei §. 237.

IX. Alios præterea Thucydides tres Marcellinus & Scholiaſtes Ariſtoph. ad Acharnenſes pag. 289. & ad Veſpas p. 345. memorat, *unum* Meleſiæ filium Alopecenſem, Athenienſium demagogum & adverſarium Periclis, de qvo Plato in Theage p. 242. & in Lachete p. 252. Plutarch. Nicia. p. 524. eundem cujus filios Meleſiam & Stephanum Athenæo etiam VI. p. 234. dictum memorat Plato in Menone, & de qvo ſcripſit æqvalis ejus Steſimbrotus Athenæo & in Periclis vita Plutarcho laudatus; idemqve ut exiſtimo qvi cum Agnone & Phormione qvadraginta naves in Samiorum ſubſidium à Pericle obſidione cinctorum Athenis adducit teſte Thucydide Hiſtorico Lib. I. pag. 76. *Alterum* ex Pharſalia Theſſalum Menonis filium, cujus meminit Thucydides Athenienſis Lib. VIII. p. 610. & Marcellinus notat mentionem factam à Polemone in libro de arce Athenienſi: *tertius* Ariſtonis filius, populo Gargettius ſive Acherduſius, Poëta, memoratus Androtioni in hiſtoria Attica: His addas *qvartum*, juniorem, cujus meminit è Dione Svidas in *Μάρτιος*, fratrem Martii Veri.

X. *Editiones x] Thucydidis latinæ.*

Laurentio Valla interprete una cum vita ex Marcellino, interprete *Barptolemæo Parthenio* Benacenſi. Pariſ. ap. Aſcenſium 1513. fol.

Vallæ interpretatio recognita à *Conrado Heresbachio* Colon. 1527. fol. A doctiſſimis viris Pariſ. 1528. ap. Aſcenſium fol. Ab Heresbachio Colon. 1543. & 1550. fol.

à *Sebaſtiano Caſtellione* Baſil 1564. fol. apud Henr. Petri.

ab *Henr. Stephano* A. 1564. fol. & Francof. 1589. 8vo. ubi vita Thucydidis ex Marcellino occurrit latine reddita ab *Iſ. Caſaubono*, & *Jobi Veritii* argumenta concionum Thucydidis, & Chronologia Thucydidis auctore *Davide Chytræo*

ab *Henr. Stephano* & *Æmilio Porto* Francof. 1594. fol. apud Wechel. & ibidem eodem anno forma minore in 12mo.

Thucydides interprete *Vito Winſemio* Patre, Doctore Medico & Græ-

x) Præcipuas Thucydidis editiones ante me non indiligenter annotavit Vir Cl. *Fridericus Foſtraard* in ſcripto Gallice edito Pariſ. 1698. fol. Projet d'une nouvelle methode pour dreſſer le Catalogue d'une Bibliotheqve.

Græcarum literarum Professore, cum ejusdem Scholiis, ex editione filii Viti Winsemii, Witebergæ 1569. fol. 1580. 8vo.

Ex nova versione elegantissima & cum notis Chronographicis ac Geographicis *Georgii Acacii Enenkel* Baronis *Hobeneccii*, Tubing. 1596. 8vo. Argentor. 1614. 8vo.

Orationes ex historia Thucididis & insigniores aliqvot Demosthenis in latinum sermonem conversæ à *Philippo Melanchthone*, editæ à Casparo Peucero, Witeb. 1562. 8vo. Conversa qvædam è Thucydidis historia, & de auctore illo deqve scriptis ejus exposita à *Joachimo Camerario* Witeb. 1565. 8vo.

Plures orationes in lingvam latinam conversæ per *Johannem Casam*, Archi Episcopum Beneventanum. Inter ejus latina monumenta Florent. 1564. 4to. & separatim Rostoch. 1584. Helmstad. 1610. 4. cum præfat. *Job. Caselii.*

Jobus qvoqve *Veratius* Genuensis qvi A. 1571. diem obiit, orationes plerasqve Thucydidis pereleganter latine vertit, notato argumento atqve Rhetorico artificio. Prætereo orationem * Periclis ex Libro II. Thucydidis latine versam à *Gvil. Cantero*, post Aristidis orationes Basil. 1566. fol. p. 580.

XI. *Editiones Thucydidis Græcæ.*

1. Prima *Aldina* Venet. A. 1502. fol. Cum vita Thucydidis duplici, una breviore *Anonymi*, [ejusdem forte qvi scholia collegit] altera paulo prolixiore *Marcellini.* Idem Aldus anno post, Scholia Græca antiqva in Thucydidem separatim edidit, subjecta Xenophontis Libris VII. Ἑλληνικῶν, Georgii Gemisti Libris II. de rebus qvæ post pugnam Mantineam acciderunt, & Herodiano, A. 1503. fol.

2. Florentina apud *Bernardum Juntam* A. 1526. fol. Cum scholiis Græcis ad oras paginarum appositis.

3. Basileensis Hervagiana A. 1540. fol. à *Joachimo Camerario* recensita & castigationibus qvibusdam illustrata ex MSto cod. Basileensi, qvo usus Heresbachius, qvemqve Eugenius qvidam CPoli olim donaverat Johanni Aretino. In hac editione scholia à Camerario emenda-

* Synesius Dione p. 37. Εἴ τις ἀγνοεῖ τὴν διαφορὰν τοῦ πολιτικοῦ καὶ τῶν ῥήτορος ὑποθέσεων, ἐπελθέτω μετὰ νοῦ τὸν Ἀσπασίας τε (apud Platonem Menexeno) καὶ Περικλέους ἐπιτάφιον, Θουκυδίδου καὶ Πλάτωνος. ἑκάτερος θατέρου παραπολὺ καλλίων ἐστὶ τοῖς ἰδίοις κανόσι κρινόμενος. Eandem Periclis Orationem inepte imitatus Historicus qvidam perstringitur à Luciano de scribenda Historia T. 1. pag. 619. seq. Cicero in Oratore c. 44. *Sed in populari Oratione qvâ mos est Athenis laudari in Concione eos qvi sunt in præliis interfecti, qvæ sic probata est, ut eam qvotannis, ut scis, illo die recitari necesse sit.*

ta, ſed ad calcem voluminis rejecta ſunt. Præmiſſus eſt qvoqve præter elogia Thucydidis ex Aphthonio, Marcellino, Anonymo, Svida, Dionyſius Halicarnaſſeus de iis qvæ Thucydidi peculiaria ſunt, ſive περὶ τῶν Θουκυδίδους ἰδιωμάτων.

4. *Henr. Stephani* cum ſcholiis Græcis ſuas in ſedes magna ex parte repoſitis & integritati ſuæ reſtitutis plerisqve in locis 1564. fol. Eodem anno & forma etiam latina Vallæ verſio à Stephano recognita lucem vidit, qvæ ſolet cum illa conjungi eiqve ſubjici.

5. Liber I. II. & III. Pariſ. 1548. 1549. 4to apud Vaſcoſanum.

6. Liber I. Pariſ. 1535. 4. & libri IV. curante *Vito Winſemio*, Witeb. 1562. 4. Libri III. Græce & lat. Pariſ. 1626. 12.

7. Periclis funebris laudatio eorum qvi in bello occubuerunt, ex Libro Thucydidis ſecundo Pariſ. 1605. 4to.

XII. *Editiones Thucididis Græcolatinæ cum ſcholiis antiqvis & recentiorum animadverſionibus.*

1. *Henrici Stephani* A. 1588. fol. in qva Thucydides ipſe & ſcholia ſingulis paginis ſubjecta emendatius ex fide MSS. codd. exhibentur, & *Vallæ* latina verſio ſecundis curis ad græcos fontes caſtigata, adjecta ejusdem Stephani proparaſceve ad lectionem ſcholiorum, & uberioribus ad librum & majorem ſecundi partem y) annotationibus, qvibus & Thucydides ipſe, & ſcholia illuſtrantur. Præmiſſa eſt vita Thucydidis ex Marcellino cum Iſ. Caſauboni verſione & caſtigationibus, & ſubjecta Jobi Veratii argumenta orationum concionumqve Thucydidis, deniqve Chronologia Thucydidis atqve argumenta librorum à *Davide* Chytræo concinnata.

2. *Æmilii Porti* Francof. ap. Wechel. 1599. fol. qvi in græcis nullo MSto cod. uſus Henr. Stephani editionem expreſſit, niſi qvando [qvod paſſim accidere notat Clarisſimus Hudſonus] erratis typographicis laborat. Verſionem tamen latinam poſt Stephanum accuratius recenſuit adhibitis in ſubſidium patris ſui *Franciſci Porti* z) Cretenſis commentariis, qvæ huic editioni ſunt adjecta.

3. *Johannis Hudſoni* viri clariſſimi, Oxoniæ è Theatro Scheldoniano 1696. fol. In hac præſtantiſſima editione Græcus contextus Thucydidis

y) Teſtatur ſe H. Stephanus hanc telam abrupiſſe, qvod ex Gallia & Germania ſpes ei facta eſſet emendationum in Thucydidem Scholiaqve & ad hæc etiam acceſſionum.

z) In Draudii Bibl. Claſſica p. 736. male editum *Franciſci Petri*, ubi hæc editio memoratur. *Johannem* qvoqve *Meurſium* commentarios in Thucydidis hiſtorias molitum, innuit Dominicus Molinus in literis ad eum datis Venet. 30. Novembr. 1622. Vide epiſtolas Gudianas p. 130.

didis accurate & luculenter expressus exhibetur è posteriore recensione H. Stephani, & recens in sectiones distinctus: in uniuscujusqve paginæ ora exteriore annotatur annus & mensis, qvo singula acciderunt, ex mente H. Dodwelli Chronologorum nostra ætate Principis. Versio latina Æmilii Porti, verum ab Hudsono hinc inde emendata, non ut vulgo fieri solet è regione sed infra minori charactere ponitur. Versioni subjiciuntur variæ lectiones & notulæ criticæ ex prioribus editionibus & tribus MSS. codd. excerptæ. Deniqve imam paginæ partem occupant Græca scholia. Præfixa sunt operi præter vitam notis illustratam elogia & judicia de Thucidide, pluraqve se fuisse daturum ait Hudsonus ex Dionysio Halicarnasseo, nisi hic paulo iniqviorem se ostenderet, criticumqve calamum in auctorem probatissimum strinxisset juvenis adhuc judiciiqve parum subacti, ut notatum H. Stephano Lib. II. schediasm. 4. & operarum in Dionysium Halicarnass. c. 16. ubi docet Dionysium ipsum imitari deinde dignatum, qvæ antea reprehenderat. Adjunxit etiam doctissimus editor binas tabulas Geographicas ad Thucydidem intelligendum facientes, unam Græciæ, qvam ex Thucydide & Edmundi Halleji chartula delineavit, alteram Siciliæ qvam ex Cluveri Sicilia antiqva deprompsit. Ad calcem subnexa sunt Epitome Thucydidis à Georgio Acacio, & argumenta concionum à Jobo Veratio conscripta, & H. Stephani proparasceve ad lectionem scholiorum. His succedunt prolixiores ejusdem Stephani & Palmerii [ex ejus exercitationibus ad optimos auctores græcos] annotationes, qvæ lectionibus variantibus interseri non potuerunt, qvibus ex Porti & Acacii commentariis notæ hinc inde delibatæ, & Hudson nonnulla immiscentur. Nec minus Camerarii animadversionibus hic locum dedisset, si qvidem ejus libellum notarum in Thucydide nancisci potuisset. Accedunt præterea variæ lectiones ex aliis duobus Codd. MSS. Henrici Clarendoniæ Comitis & Joh. Georgii Grævii, qvos serius inspicere ipsi licuit. Deniqve indices tres locupletissimi rerum, dictionum græcarum insigniorum, & scriptorum in scholiis laudatorum. Pollicetur præterea Hudsonus mantissæ se loco adjecturum esse Annalibus H. Dodwelli Thucydideis, siqvidem à Cl. Rostgaardo receperit, collationes scholiorum MSS. in Bibl. Regia Parisiensi, sed Annales Dodwelli sine illa accessione lucem nuper adspexerunt. MStum codicem Thucydidis habere se refert & ex eo locum insignem illustrat Marcus Meibomius V. C. libro de fabrica triremium p. 51. seq.

XIII. *Versiones Thucydidis in lingvas vernaculas.*

Gallica 1. *Claudii Seysselii* Episcopi Massiliensis, qvi jussu Francisci I. Gallice reddidit & Vallæ latinam versionem secutus est, ac de qvibusdam locis Lascarin consulisse dicitur. Paris. 1527. 1559. fol. 1555. 8vo. & 16mo. Ex hac versione Thucydidem libenter lectitavit & in castris comitem habuit Carolus V. Imperator. Vide Victorini Strigelii præf. ad animadversiones suas in Chronicon Philippi Melanchthonis. Perstringitur Seysselii versio ab H. Stephano in præf. ad Thucydidem & ad introductionem Gallice editam ad Apologiam pro Herodoto.

2. *Ludovici Jafaldi Usei* [Louis Jausand d'Usez] Genevæ 1600. 4.

3. *Nic. Perotti Ablancourtii* Paris. 1662. fol. & 1671. 12mo. tribus voluminibus.

4. Harangves & Concions de Thucydide & autres Auteurs par *Fr. de Belleforest*. Paris. 1572. fol.

Italica Francisci de Soldo Strozzi Venet. 1545. 8vo. 1563. 4to.

Anglica 1. *Thomæ Nicolls* ex Gallica Seysselii composita. Londin. 1550. fol.

2. *Thomæ Hobbesii*, ex Græco concinnata, unà cum dissertatione de vita & scriptis Thucydidis, & charta Chorographica Græciæ, qvam sua manu Hobbesius delineavit. Dicitur ea potissimum de causa versionem hanc composuisse, ut ineptias Democraticorum Atheniensium civibus suis patefaceret Lond. 1628. & 1634. fol. Vide vitam Hobbesii p. 15. & 41. seq. & clarissimi Baylii Lexicon Historico Criticum ubi de Hobbesio agit nota [BΔ] editionis secundæ. Græcorum fontium aliqvando neglectorum arguitur Hobbesius in notis ad marmora Oxoniensia.

Hispanica Didaci Gratiani de Aldrete, Salmanticæ 1564. fol. *Joannis* enim *de Castro Salinas* inedita est, qvam memorat Nic. Antonius T. 2. Bibl. Hispan. p. 305.

Germanica Hieronymi Boneri, Augustæ Vindel. 1533. fol.

Danica Francisci Michaëlis Wocholti, Pastoris in Aastedt & Scherum diœceseos in Jutia Aalburgensis, die 19. Novembr. A. 1702. denati. Vide nova literaria maris Baltici & Septentrionis A. 1698. p. 212. Ao. 1699. pag. 209. 210. & A. 1705. pag. 47. ubi Danicam versionem Homeri, Herodoti, Xenophontis & Diodori Siculi Joannisqve Cinnami ab eodem ad prelum paratas disces.

XIV. Sed

XIV. Sed de Thucydide priusqvam dicere desino, en tibi Synopsin vitæ ejus Chronologicam, ex mente præstantissimi Dodwelli.

Ante Christum	Olympiad.	
471	77 $\frac{1}{2}$	natus Thucydides.
456	$\frac{80}{81}$ $\frac{4}{1}$	anno ætatis XV. audiit Herodotum Historias suas in Olympiis recitantem.
454	81 $\frac{2}{3}$	——XVII. primum militiæ illius tirocinium.
452	$\frac{81}{82}$ $\frac{4}{1}$	——XIX. primæ illius militiæ ἐν Περιπόλοις finis.
444	$\frac{83}{84}$ $\frac{4}{1}$	——XXVII. missus in Coloniam Thuriorum in Italiam.
441	84 $\frac{3}{4}$	——XXX. Coloniæ Thurior. IV. *Ostracismus Thucydidis si qvis forte. Vide Dodwelli Apparatum §. 21.
431	87 $\frac{1}{2}$	——XL. Inde in patria usqve ad exsilium. Et initium belli Peloponnesiaci.
424	$\frac{88}{89}$ $\frac{4}{1}$	——XLVII. στρατηγία Thucydidis Amphipolitana cœpta ineunte Hecatombæone.
423	89 $\frac{1}{2}$	——XLVIII. στρατηγίας abdicatio, mense Scirophorione exeunte: & exsilii initium.
414	91 $\frac{2}{3}$	——LVII. Moritur Perdiccas, & succedit in regno Macedoniæ Archelaus.
411	92 $\frac{1}{2}$	——LX. finis ἡλικίας στρατευσίμου Thucydidis sive ætatis ad militiam idoneæ.
403	94 $\frac{1}{2}$	——LXVIII. Restitutus Patriæ Thucydides post annum exsilii vigesimum, & finito bello Peloponnesiaco. Tum demum, judice Dodwello, historiæ scribendæ incubuit.
399	95 $\frac{1}{2}$	——LXXII. Mortuus Archelaus Macedoniæ Rex, post cujus mortem Thucydides inclaruit.
395	96 $\frac{1}{2}$	——LXXVI. Eruptio tertia Ætnæ, cujus meminit Thucydides Lib. III. c. 116.
391	96 4	——LXXX. qvem superavit, Mortuus est in Thracia. Jam erat in Scillunte Xenophon, scripsitq; libros de expeditione Cyri, Libros Thucydidis, filiarum ejus operâ nactus ante Olympiadem [illegible].

XV. Scri-

* Ostracismus jubebat excedere urbe per annos decem. Plutarch. Pericle p. 377. Idem docet in

XV. Scriptores in Scholiis Græcis ad Thucydidem allegati hi sunt:

Æsopus p. 266. edit. Hudson. n. 8.
Antyllus 203. 7. 227. 17. 232. 5.
Aristoteles ἐν τοῖς ἠθικοῖς 174. 15.
Asclepius 32. 2.
Callimachus 99. 5.
Cratinus ἐν χείρωσι. 513. 1.
Demosthenes 20, 17. 43, 13.
Dionysius Periegetes 124. 8.
Auctor Epigrammatis in Orsippum Megarensem 4. 12.
Eupolis 291. 6.
Euripides 7, 3. 167, 7.
in Medea 365. 12.
Herodes 96. 10.
Herodotus 5, 4. 9, 1. 12. 21. 13, 10. 12. 41, 13. 70, 2. 89., 9. 144, 7, 8.
Hippocrates 111. 18.
Homerus sæpiuscule.
Lycophron 7, 3. 55, 1.
Orus Grammaticus 96. 10. 291. 6.
Pausanias ἐν τῇ διαπεπονημένῃ αὐτῷ τῶν Ἀττικῶν ὀνομάτων συναγωγῇ 364. 7.
Phœbammon Rhetor 30. 11.
Sophocles 290. 10.
Theognis ὁ ποιήσας τὰς ὑποθήκας 109. 4.
Theologus [Gregorius Naz.] 167. 1.
Xenophontis ἀναβάσεις 122. 8.

In vita Thucydidis à Marcellino scripta allegantur.

Æschylus p. 2. edit. Hudson.
Agatho, 5.
Androtion ἐν τῇ Ἀτθίδι 5.
Antyllus 4. & 6.
Asclepius 9.
Chœridius [forsan Chœribus ut Clariss. Hudsonus suspicatur, cui hunc indicem debes] 5.
Cratippus 5.
Demetrius ἐν τοῖς ἄρχουσιν 5.
Demosthenes 1. & 9.
Didymus 1. & 3. & 5.
Gorgias Leontinus 6. & 8.
Hellanicus ἐν τῇ ἐπιγραφομένῃ Ἀσωπίδι 2.
Hermippus 3.
Herodotus 2. & 6. & 8.
Homerus 5.
Melanippides pag. 5.
Niceratus poëta Epicus. ibid.
Pherecydes ἐν τῇ πρώτῃ τῶν ἱστοριῶν 1.
Philistus 4.
Pindarus 5.
Plato Poeta Comicus. ibid.
Polemon ἐν τῷ περὶ ἀκροπόλεως 3. & 5.
Praxiphanes 5.
ἐν τῷ περὶ ἱστορίας 5.
Prodicus Ceius 6.
Theopompus 7.
Timæus 4. & 5.
Xenophon 4. & 6. & 7.
Zopyrus 5.

XVI.

in Nicia & Aristide, quemadmodum & Nepos in Aristide: licet Diodorus Siculi T. 1. Lib. XI. p. 41. affirmat tantum per πενταετῆ χρόνον durasse illud genus exsilii, ostracismum Atheniensium fortasse confundens cum Syracusanorum Petalismo, qui per quinque annos à patria removebat, ut docet idem Diodorus p. 65.

XVI. CTESIAS Ctesiochi filius a) ex familia Asclepiadarum, patria Cnido Cariæ urbe, Medicus Artaxerxis Mnemonis, per XVII. annos in honore ab eo habitus, à Salmasio b) perperam traditur fuisse æqualis Herodoti, cum juniorem fuisse clarissimis argumentis constet. c) Mihi hoc loco sufficiet scripta ejus tantum commemorare, idque tanto brevius, quod exceptis paucis fragmentis & excerptis Henrici Stephani, d) Andreæ Schotti, & Gothofredi Jungermanni industria collectis & Photii Bibliothecæ interseri, vel Herodoto subnecti solitis, nullum eorum ad nos pervenit, sed ad unum omnia interciderunt. Fuerunt autem hæc.

ΠΕΡΣΙΚΩΝ βιβλία κγ'. *Historia de rebus Persarum* Libri XXIII. in quo opere dicaverat sex primores libros describendis rebus Assyriacis e) aliisque quæ Persica antecesserunt, facto à Nino & Semiramide initio. A septimo autem libro ad postremum, usque Historiam Persicam persecutus est a Cyro & Cambyse Regibus, ad annum 3. Olympiad. XCIII. f) sive annum Artaxerxis Mnemonis octavum, ante Christum natum CCCXCVI. usus arcanis annalibus quos in membranis g) describi sibi curaverant Reges Persarum. Perspicuitatem suavitatemque Ctesiæ dialecto Jonicâ usi mire prædicant Demetrius Lib. de elocutione, §. 218. 221. Dionysius Halicarnasseus, & Photius. In rebus ipsis Herodoto sæpe, interdum etiam Xenophonti h) contradixit, observante

 Pho-

a) Tzetzes Chil. 1. hist. 1. & Svidas. Plutarch. Artaxerxe p. 1012. 1014. Lucian. de scribenda Historia T. 1. p. 630.

b) Salmasius ad Solin. p. 871. edit. Ultraj. b. G. è loco Diodori Sic. perperam accepto.

c) Ea vide si lubet apud Vossium de Hist. Gr. Lib. I. c. 5.

d) H. Stephanus Photii excerpta ex Ctesiæ Persicis & Indicis græce primus vulgavit A. 1557. 8vo. deinde eadem suis Herodoti editionibus latine à se translata & disquisitione de Ctesia aliisque nonnullis aucta adjunxit. Hinc Andreas Schottus in sua Photii versione post cod. 72. Ctesiæ fragmenta subnexuit. Denique hoc diligentissime fecit in sua Herodoti editione Gothofredus Jungermannus, quam secutus est Tho. Galeus. In Allatii apibus urbanis p. 187. legas etiam M. Antonium Petilium excerpta ex Ctesiæ Persicis & Indicis latine vertisse. De Ctesiæ scriptis egit præterea Jo. Meursius in Cypro Lib. II. c. 29. & ad Apollonii Dyscoli Historiam commenticiam p. 120. Johannes Harduinus fragmenta quæ exstant supposita Ctesiæ esse conjicit, in Chronologia V. T. p. 91. Sed solenne viro illi erudito παραδοξολογεῖν.

e) Hinc Strabo pag. 656. Lib. XIV. affirmat Ctesiam scripsisse Ἀσσυριακὰ & Περσικά. Illis primoribus libris diligenter usus est Diodorus Siculus, libro præsertim secundo.

f) Diodorus Lib. XIV. c. 47. p. 421.

g) Diodorus Lib. II. p. 84.

h) Xenophon Ctesiæ Persicam Historiam legit antequam suam scriberet, nam libro I. de expeditione Cyri p. 157. memorans vulneratum à Cyro Artaxerxem fratrem, Cte-

Photio Cod. 72. quo excerpta ex illo opere Ctesiæ nobis servavit. Fabulosus, vanus fideque indignus scriptor visus jam olim est quam plurimis, Straboni, Plutarcho in Artaxerxis vita, aliisque. Inter recentiores idem contendunt Josephus Scaliger, & præter innumeros alios Hermannus Conringius in adversariis Chronologicis de Asiæ & Ægypti antiquissimis Dynastiis, qui non tantum in narrationibus cæteris sed præcipue in Persicis (in quo solo argumento aliquid ei tribuunt veteres i) plerique, & recentiores) parum fidei mereri Ctesiam disputat, quod facit etiam Bernardus de Montfaucon libro de veritate Historiæ Judith, pag. 120. seq. & Dounæus notis ad Demosth. p. 171. Inter paucos tamen Ctesiæ fidem asserere annisus est Ulricus Huberus in dissertatione de temporibus ante Cyrum, quæ exstat in Historia ejus Civili non procul ab initio.

ἸΝΔΙΚΩ͂Ν βιβλίων ἕν, *De rebus Indicis* liber unus, cujus excerpta leguntur in Photii Bibl. cod. 73. In hoc potissimum opere lectorum credulitate abusus est & fidem decoxit Ctesias, unde Aristoteli Lib. IIX. hist. animal. c. 28. allegatis ejus Indicis visus fuit indignus cui crederetur: ὥς φησι Κτησίας οὐκ ὢν ἀξιόπιστος. Et Antigonus Carystius in historiis admirandis negat se ex Ctesia quicquam prolaturum, διὰ τὸ πολλὰ ψεύδεσθαι αὐτόν. Vide & Aristotelem II. 2. de generat. animal. Lucianum de vera Historia lib. 1. T. 1. pag. 640. seq. & lib. 2. p. 683. Æneam Gazæum in Theophrasto p. 23. edit. Barthii. Ælianum Hist. animal. &c.

ΠΕΡῚ ὈΡΩ͂Ν. *De montibus* libri, quorum primum laudat Scholiastes Apollonii ad Lib. II. agens de sacro monte, etsi ibi legitur Κτησίας ἐν πρώτῳ περιόδων, sed περὶ ὀρῶν legendum recte monuit Joh. Meursius in Cypro lib. 2. c. 29. & in Bibl. Græca. Librum secundum adducit Plutarchus de fluminibus & montibus ubi agit de monte Theutrante p. 1161. καθὼς ἱστορεῖ Κτησίας ὁ Κνίδιος ἐν β'. περὶ ὀρῶν. Et Schol. Apollonii ad Lib. II. agens de montibus Colchorum Amarantis & Joh. Stobæus serm. 98 περὶ νόσου.

ΠΕΡΙ-

siam auctorem laudat, & vulnus ab illo curatum esse, ipso auctore refert, addit etiam Ctesiam utpote Regi præsentem tradidisse, quot tum temporis circa Regem ceciderint.

i) Diodorus Sic. Justinus &c. Hinc If. Vossius Lib. de LXX. interpretibus p. 334. *Ctesiæ auctoritati in Persicis plurimum tribuunt veteres, cum tamen in cæteris fuerit mendacissimus.* Persicarum rerum bonum auctorem inprimis Ctesiam vocat Barnabas Brissonius Lib. I. de regno Persar. Epitomen Persicorum (nobilissimi ex Ctesiæ scriptis) concinnasse videtur *Pamphila* fœmina Epidauria, Svidas enim inter ejus scripta memorat Ἐπιτομὴν τῶν Κτησίου ἐν βιβλίοις γ'.

ΠΕΡΙΠΛΟΙ, quorum primum memorat Stephanus Byz. in Σίγυνος, Periplum Asiæ Harpocration in σκιάποδες & Svidas eadem voce. Ctesiam τρίτῃ περιηγήσεως laudat idem Stephanus in κοσύτη.

ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΑΣΙΑΝ ΦΟΡΩΝ. *De tributis Asiæ* opus laudatum Athenæo Lib. X. p. 442. Librum tertium illius operis memorat idem Athenæus Lib. II. p. 67.

ΠΕΡΙ ΠΟΤΑΜΩΝ. *De fluviis* libri, quorum secundus allegatur à Plutarcho de fluminibus p. 1160. ubi de Alpheo. Sane Ctesiam simpliciter laudat Plutarchus, non Ctesiam Ephesium cui libros de fluminibus nescio qua de causa tribuit Maussacus in notis p. 81. notatus à Vossio de Hist. Gr. pag. 349. Quamvis Ctesiam Ephesium ἐν πρώτῳ Περσηΐδος libro primo Perseidis sive de Perseo illo qui Medusam interfecit, allegat idem Plutarchus pag. 1161. Citatur Ctesias, etiam ab Eratosthene in Catasterismis c. 38.

CAPUT XXVI.

De decem ORATORUM veterum Atticorum scriptis editis ac deperditis, & de aliis nonnullis antiquioribus Oratoribus Græcis, quorum scripta vel omnia vel pleraque interciderunt.

Scripta deperdita de Rhetoribus priscis Græcis. Decem Rhetores antiqui celebriores. 1. De Antiphonte, & illius orationibus editis ac deperditis, earumque quæ exstant editionibus: Tum obiter de Mnesitheo, Pericle & aliis antiquissimis Oratoribus Atticis. 2. De Andocide, 3. De Lysia, ubi simul de Cephalo ejus patre itidem Oratore 4. De Isocrate, & æquali ejus Alcidamante, tum de præceptore utriusque Gorgia. 5. De Isæo. 6. Lycurgo. 7. Demosthene. 8. Æschine. 9. Hyperide. 10. ac Dinarcho, singulorumque horum orationibus editis ac deperditis, 11.

I.

CLaudam hunc librum ſecundum recenſione Oratorum Græcorum, quod facturus, doleo perditis pridem πίναξι Περγαμηνοῖς *Cratetis* & *Ariſtarchi* Grammaticorum, ac *Callimachi* πίναξι ῥητορικοῖς Dionyſio Halicarnaſſ. laudatis, tum Heronis Athenienſis libro περὶ ἀρχαίων ῥητόρων καὶ τῶν λόγων οἷς ἐνίκησαν πρὸς ἀλλήλους ἀγωνιζόμενοι, de quo Svidas: interruptos ſatisque interceptos etiam conatus Viri præſtantiſſimi *Guilelmi Canteri* * qui libro VIII. novar. lect. c. 4. promiſit ſe decem oratorum omnes Orationes, quarum pars magna periit, enumeraturum, & ſimul ſcriptorum quæ interciderunt aliquot fragmenta collecturum, Decem Oratores (ἡ Ἀττικὴ δεκὰς Luciano in Scytha T. 1. p. 598.) ſecundum tempora quibus claruerunt hoc ordine collocandi videntur: *Antiphon, Andocides, Lyſias, Iſocrates, Iſæus, Lycurgus, Demoſthenes, Æſchines, Hyperides* & *Dinarchus*. Memorat etiam Suidas in Ἀντίπατρος decem Oratores Antipatro Macedoni traditos ab Athenienſibus Olymp. CXIV. 2. atque inter hos ex prioribus tres, *Demoſthenem, Hyperidem, Lycurgum*, quibus addit, *Polyeuctum, Ephialten, Thraſybulum, Charetem, Charidemum, Diotimum* & *Patroclem*. Nomen undecimum Caſſandri, quod ibidem alieno loco occurrit, filium Antipatri denotat, neque quicquam cum Oratoribus commune habet. Video & præter has τῶν δέκα ῥητόρων τὰς Μακεδόσιν ἀνθωπλισμένας γλώσσας ut vocat Lucianus in amoribus T. 1. p. 895. alios decem juniores Rhetores Atticos memorari ab eodem Svida in Νικόστρατος, ex quibus fuere: *Nicoſtratus, Dio Chryſoſtomus, Polemo* Ælii Ariſtidæ Magiſter, *Ariſtides* ipſe, *alter Polemo* qui ſub Commodo vixit, *Herodes* Atticus; & *Æſchines* Strabonis æqualis. Sed de primis decem in præſenti dicere inſtitui, quorum antiquiſſimus:

II. ANTIPHON Sophili Rhetoris filius, Athenienſis, pago Rhamnuſius, (unde exellentiſſimi quique Rhetores dicti Rhamnuſii, teſte Svida in ῥαμνούσιος) æqualis præſtantiſſimorum Oratorum, Themiſtoclis, Ariſtidis, Periclis, Gorgia paulo junior ætate a). Primus Oratoriæ

* Idem Canterus in novis Lectionibus ſuis & in libro de ratione emendandi græcos Auctores; (quem à Grutero T. 3. Lampadis artium Lectionibus ejusdem non ſubjunctum miror) paſſim emendat atque explicat loca Oratorum Græcorum complura: quibus illuſtrandis faciunt etiam quæ ad Harpocrationis Lexicon annotarunt viri docti, Valeſius præcipue ac Mauſſacus. De Harpocratione ipſo & aliis Lexicis Rhetoricis dictum infra Lib. IV.

a) Plutarch in vita decem Rhetor. γέγονε δὲ κατὰ τὰ Περσικὰ καὶ Γοργίαν, τὸν Σοφιστὴν ὀλίγῳ νεώτερος αὐτοῦ Equidem apud Photium p. 792. ὀλίγῳ πρότερον Γοργίου

toriæ artis præcepta ſcripto tradidit, b) primus etiam dicitur Athenis ſcripſiſſe c) *δικανικοὺς λόγους* ſive orationes, quibus cives cauſas ſuas in

Yyyyy 3 judi-

γίου τοῦ Σοφιστοῦ γεγονώς. Sed Plutarcho aſſentior. Svidas quoque in Ἀντιφῶν ἦρξε τοῦ δικανικοῦ χαρακτῆρος μετὰ Γοργίαν.

b) Quintilianus III. 1. *Antiphon quoque & Orationem primus omnium ſcripſit, & nihilominus artem ipſe compoſuit.* Photius: πρῶτον δὲ αὐτὸν καὶ ῥητορικὰς συντάξασθαί φασι τέχνας, ἀγχίνουν γεγονότα. Eadem habet Plutarchus, & Antiphontem ἐν τῇ τέχνῃ laudat Ammonius de vocum different. in σημεῖον, Apſines Rhetor, & Jonſio judice Galenus præf. ad Gloſſas Hippocratis his verbis: ὅτι δὲ καὶ αὐτὸς ἕκαστος τῶν παραλόγως ἐχόντων ἔξεστι ποιεῖν ὀνόματα καινά, δηλοῖ μὲν καὶ Ἀντιφῶν ἱκανῶς ὅς γε ὅπως αὐτὰ ποιητέον ἐκδιδάσκει. Videtur etiam reſpicere Cicero in Bruto, c. 12. poſtquam de Protagoræ & Gorgiæ locis veluti communibus Rhetoricis dixiſſet: *Hinc Antiphontem Rhamnuſium ſimilia quadam habuiſſe conſcripta* &c. Ante Antiphontem fuere & alii Oratores Athenis, ut *Meneſtheus* qui contra Theſeum dixit, vide Libanium T. 2. pag. 480. Sed ii nihil ſcripſiſſe cognoſcuntur. Primus qui orationes ſcriptas habuit, fuit *Pericles*, teſte Cicerone 2. de Oratore, & Suida Περικλ. Idem Cicero in Bruto c. 7. *ante Periclem, cujus ſcripta quadam feruntur & Thucydidem - - littera nulla eſt quæ quidem ornatum aliquem habeat, & Oratoris eſſe videatur.* Sed parum dignæ Periclis fama viſæ ſunt Quintiliano III. 1. Inſt. quæ illius ætate ferebantur. Nonnulla ex Periclis oratione quadam profert Plutarchus Lib. de ſui laude p. 540. 543. &c quem de eloquentia ejus vide in vita Periclis p. 156. licet ibidem negat quicquam ſcriptum reliquiſſe præter decreta. ἔγγραφον μὲν οὐδὲν ἀπολέλοιπε πλὴν τῶν ψηφισμάτων. De Pericle præ cæteris videndus in Lexico Cl. Bælius. Cognomine *Olympium* dictum obſervat Grævius ad Lucian. T. 2. p. 867. Confer Plutarchum in Pericle p. 173. Pericli Cicero adjungit præterea *Alcibiadem*, & *Thucydidem* (non Olori F. ſed Periclis adverſarium Meleſii F. Alopecenſem de quo Plutarch. p. 158.) Alcibiadi (inter quatuor Alcibiades Meurſio VI. 12. Attic. Lect. obſervatos celeberrimo, cujus imaginem exhibet Gronovius T. 2. theſauri tab. LXVIII.) *Theramenem*, licet nullum ejus ſcriptum vidiſſe ſe, alio loco teſtatus: denique *Critiam*, de cujus dictione qua in Orationibus uſus eſt videndus Dionyſius Halic. de aliis ejus ſcriptis Meurſius in Bibl. Attica, de vita ipſius & Atheiſmo ei objecto Bælius Vir Cl. in Lexico. Inter Rhetoras Pericli amicos *Ephialtes* quoque à Plutarcho celebratur pag. 154. 157. ſeqq. De Alcibiadis eloquentia vide eundem in Alcibiade p. 196. & in Nicia p. 528. quem Niciam ait primum indecoros geſtus in ſuggeſtum Atticum invexiſſe.

c) Præter Quintiliani Plutarchi Photiique teſtimonia ita Clemens Alex. 1. Strom. p. 308. ſeq. Φασὶ δὲ καὶ τοὺς κατὰ διατριβὴν λόγους, καὶ τὰ ῥητορικὰ ἰδιώματα εὑρεῖν καὶ μισθοῦ συνηγορῆσαι πρῶτον δικανικὸν λόγον εἰς ἔκδοσιν γραψάμενον Ἀντιφῶντα Φίλου Ῥαμνούσιον, ὥς φησι Δίδυμος. Ἀρχηγὸν τοῦ τύπου πολιτικοῦ Antiphontem noſtrum vocat Hermogenes 2. περὶ ἰδεῶν. Plutarchus addit Themiſtoclis, Ariſtidis & Periclis nullas exſtitiſſe ſcriptas orationes judicialis argumenti, Alcibiadem vero, Critiamque, Lyſiam & Archinoum juvenes verſatos fuiſſe cum Antiphonte jam ſene. Ammianus Marcellin. XXX. 4. *Antiphon ille Rhamnuſius, quem ob defenſum negotium omnium primum antiquitas prodidit accepiſſe mercedem.*

judicio defenderent. Cum Antiphonte Tragico & aliis sui nominis d) confunditur apud veteres quosdam. Forte etiam alteri Antiphonti congruit, quod Plutarchus refert, Corinthi taberna ad hoc prope forum locata professum esse *artem solandi tristes* sive τέχνην ἀλυπίας, quanquam Sophili filium quoque Philostratus I. de Sophistis inter alia tradit dictum esse Nestorem, quod mirifica vi persuadendi fretus auditoribus promitteret sermones ὑπισχνεῖσθαι, ὡς οὐδὲν οὕτω δεινὸν ἐρούντων ἄχος ὃ μὴ ἐξέλοι τῆς γνώμης, *nullam nominari ab illis posse tantam vim doloris, quam non oratione levare atque ex animo ejicere valeret.* Creditus fuit auctor mutationis, quam Reipublicæ Atheniensi intulere Quadringenti, Olymp. XCII. I. Anno proximo, dejectis illis quadringentis Antiphon proditionis accusatus capitisque damnatus e) fuit Olymp. XCII. 2. ante Christum CCCCXI. Ora-

d) Tredecim hujus nominis enarrantur à Jonsio Lib. IV. de scriptoribus Hist. Philosoph. p. 322. Sed videtur quosdam diversos facere, qui non sunt invicem distinguendi. Fuerunt igitur:

1) Antiphon Pater Matris Platonis & Pater Pyrilampis. Plato Parmenide & Plutarch. de genio Socratis.

2) Platonis, Adimanti & Glauconis frater ὁμομήτριος, Pyrilampis F. Plato Parmenide, Plutarch. περὶ φιλαδελφίας.

3) Antiphon Atheniensis τερατοσκόπος & ὀνειροκρίτης idemque ἐποποιὸς & Sophista atque Orator dictus λογομάγειρος teste Svida. Ejus περὶ πολιτικῶν à Melampode allegatur. Περὶ Κρίσεως ὀνείρων memorat præter Svidam Seneca controvers. IX. Artemidor. II. 14. Tertull. c. 46. de anima. Fulgentius Lib. I. c. 13. Mythol. Ὀνειροκρίτην vocat etiam Hermogenes 2. περὶ ἰδεῶν testatus ejus existimari orationes περὶ ἀληθείας, περὶ ὁμονοίας, τοὺς δημηγορικοὺς & πολιτικόν. Idem Antiphon Socratis adversarius apud Laërtium Lib. II. sect. 46. quem Sophistam vocat & sermones cum Socrate habitos refert Xenophon sub extremum Lib. I. ἀπομνημ. licet Photius & Plutarchus de Antiphonte Rhamnusio hoc acceperunt, & Hephæstion Grammaticus teste Athenæo librum scripserat περὶ τοῦ παρὰ Ξενοφῶντι Ἀντιφῶντος. Sane Antiphon Rhamnusius ut Rhetor ineptus perstringitur à Socrate apud Platonem in Menexemo, quo nomine Socratem reprehendit Athenæus. Respicitur etiam Antiphon τερατοσκόπος a Cicerone 2. divinat. Clemente 7. Strom: p. 712. Theodorito Θεραπευτ. Lib. VI. p. 88.

4) Antiphon Pauper de quo Aristophanes in Vespis.

5) Antiphon Tragicus à Dionysio Siciliæ Tyranno interfectus. Vide supra c. 19. in notitia Tragicor.

6) Antiphon Critobuli F. Galen. 2. de diebus Criticis c. 5 ex Hippocratis Epidem.

7) Antiphon Sophista cujus de quadratura circuli & de rerum γενέσει sententias memorat Aristoteles. Vide 1. Sophist. Elench. c. 10. & 1. Phys. c. 2. ibique Themist. & Lib. II. Phys. c. 1. ibique Simplic. Eutocium ad Archimedem de circuli dimensione.

8) Antiphon à Demosthene orat. pro Ctesiphonte (Olymp. CXII. 3.) accusatus proditionis.

9) Antipho cujus Georgica laudat Athenæus XIV. 17.

e) Formulam condemnationis ex Cæcilio libro de Antiphonte integram descripsit Plutarchus in Antiphontis vita.

Orationes ſub ejus nomine olim exſtitere LX. è quibus Cæcilius Rhetor in libro de Antiphonte XXV. ſpurias eſſe affirmavit. Plutarch. in Vita & Photius Cod. 259. Hodie exſtant Orationes XVI. quarum perinde ac deperditarum Meurſio in Bibl. Attica magnam partem obſervatarum titulos Alphabeti ordine digeſſi, ſed deperditarum genuinarum tituli nullo præfixo ſigno deſcripti ſunt, & ſpuriis præfixus aſteriſcus. Numeri Romani indicant numerum ordinis in editionibus Orationum Antiphontis quæ exſtant, quarumque tituli cruce ſunt ſignati.

ὁ περὶ ἀγγελίας. In hac oratione ſeipſum egregie Athenienſibus ſed incaſſum defenſitavit Antiphon Olymp. XCII. 2. Laudant Thucydides Lib. VIII. Cicero Bruto, Quintilianus III. 1. & Plutarch. in vita.

περὶ ἀληθείας λόγοι β΄. Harpocratio paſſim, Galenus in Hippocr. de officio Medici c. 3. & Svidas in δεήσεις, γρυπαίνειν, διάθεσις, &c. Heſych. in ἄβιος, Etymol. M. in γρυπᾶσθαι. Origenes 4. contra Celſum p. 176. notat titulum operis adverſus Chriſtianos quod inſcribebatur Φιλαλήθης Celſum ab Antiphonte claro Oratore mutuatum eſſe, qui in ſuis περὶ ἀληθείας γεγραμμένοις providentiam ſuſtulerat. Hermogenes 2. περὶ ἰδεῶν teſtatur λόγους περὶ ἀληθείας fuiſſe Antiphontis τερατοσκόπου. Clariſſimus Reineſius felicem Mauſſaci ad Harpocrat. in ευεστώ improbans conjecturam pag. 128. Var. lect. ſuam opinor ipſe juſſiſſet ſpongiæ incumbere, ſi conſideraſſet loca Svidæ in ἀειεστὼ & ἀειεστώ.

Κατ᾽ Ἀλκιβιάδου, λοιδορίας. Athen. Lib. XII. Plutarch. in Alcibiade: ἐν τοῖς Ἀντιφῶντος λοιδορίαις γέγραπται ὅτι παῖς ὢν &c. Adde Jonſium pag 325.

πρὸς τὴν Δημοσθένους γραφὴν Ἀπολογία. Harpocrat. Svid. in κελέοντες.

πρὸς τὴν Δημοσθένους ἀντιγραφήν. Id. in ἀνδρῶν.

πρὸς Δημοσθένην τὸν στρατηγὸν παρανόμων. Vide infra παρανόμων.

περὶ τοῦ Δικαιογένους κλήρου, α΄, β΄. Svid in τέως. Sed ibi Lyſiæ nomen excidiſſe videtur, ut doctiſſimo Kuſtero pulchre notatum.

Ἀπολογία δωροδοκίας. ibid. Lyſiæ potius eſt, cujus nomen reponendum.

Ὑπὲρ τῆς εἰς τὸν ἐλεύθερον παῖδα. Harpocrat. in ἀξιοῖ.

Ἐπιτροπικὸς Τιμοκράτους. Harpocrat.

Ἐπιτροπικὸς Καλλιστράτου. Harpocrat.

πρὸς Ἐρασίστρατον περὶ τῶν ἰδεῶν Plutarch. in vita, Ælianus V. 21. de animal.

περὶ Ἡροδότου. Vide ſtatim infra Orat. περὶ Ἡρώδου.

† περὶ

† περὶ τοῦ Ηρώδου φόνου XIV. & XV. quæ incipit à verbis p. 124. edit. Hanov. Δεῖ δέ με καὶ ὑπὲρ τοῦ πατρὸς ἀπολογήσασθαι. Prior pars defendit Helum Mytilenæum, quod socius itineris Herodes, ab eo non fuerit interfectus. Posterior parentem, quod nec ille fuerit Herodis interfector. Allegatur ab Harpocrat. in φεῦδ@. Forte & apud Plutarchum legendum Ηρώδου pro Ηροδότου cum ait in Antiphontis vita: ἐπαινεῖται δ' αὐτοῦ μάλιστα ὁ περὶ Ηροδότου καὶ πρὸς Ἐρασίστρατον περὶ τῶν ἰδεῶν. Vossium sane falli non dubito qui p. 458. de Hist. Græcis existimat librum de Herodoto Historico ab Antiphonte scriptum fuisse.

Κατὰ Ἱπποκράτους στρατηγοῦ (non ἰατροῦ ut in Plutarchi & Photii codicibus) Vide Jonsium p. 324.

Πρὸς τὴν Καλλίου ἔνδειξιν. Harpocrat. Svid. in μοιροδοκῆσαι.

Ἐπιτροπικὸς Καλλιστράτου. Vide supra ἐπιτροπικός.

Κατὰ Λαισποδίου. Harpocrat. Svid.

* Κατὰ Λεωχάρους, Antiphontis oratio laudatur à Gvil. Budæo in commentariis Græcæ linguæ edit. Paris. A. 1548. p. 570. & pag. 943. Oratio Antiphontis κατὰ Λεωκράτους. Sed priore loco Λεωκράτους legendum pro Λεωχάρους, & utrobique *Lycurgus* pro Antiphonte. Vicissim apud Vossium de Rhetoricæ natura cap. XI. *Andocides iste decem Oratorum qui vulgo numerantur antiquissimus est*, legendum *Antiphon*. Similiter in Kœnigii Bibl. de *Andocide* legitur facundiam ejus prædicari à Thucydide Lib. VIII. quod verum est de *Antiphonte*.

* περὶ τοῦ Λινδίων φόρου. Harpocrat. in ἀμφίπολις.

περὶ τοῦ Λινδίων φόρου. Harpocrat. pluribus in locis.

περὶ μεταστάσεως. Harpocr. Svid. in στασιώτης.

Ἀπολογία τοῦ Μύρου. Svid. in ἄτλα.

πρὸς Νικοκλέα περὶ ὅρων. Harpocrat. Svid. in στεφάνη.

περὶ ὁμονοίας. Svidas in σκιάποδες, & alibi: Harpocrat. Philostratus in vita Antiphontis p. 503. qui σοφιστικώτερον fuisse testatur. Etymol. M. in θεαιδέστατ@ & Hermogenes 2. περὶ ἰδεῶν, qui testatur esse Antiphontis τερατοσκόπου. Etiam apud Svidam in ἀνατίθεσθαι pro περὶ προνοίας, Clarissimo Kustero auctore legendum, περὶ ὁμονοίας.

Ὀλιγαρχικός. Priscian. Lib. XVIII.

Η παρανόμων κατηγορία. Svid. in δεῦρο. Plutarch. καὶ ἐπαινεῖται ὁ πρὸς Δημοσθένην τὸν στρατηγὸν παρανόμων.

πολιτικός. Dionys. Halic. περὶ συνθέσεως ὀνομάτων. Svid. in ἡμιολιασμός. Idem & Etymol. M. in εὐσύμβολ@. Harpocrat. Athen. Lib. X. Priscia-

Priscianus Lib. XVIII. Hermogenes περὶ ἰδεῶν. Lib. II. qvi testatur esse Antiphontis τερατοσκόπυ.

περὶ προνοίας. Vide supra ὁμονοίας.

προοίμια. Svid. in αἴσθεσθαι, ἅμα, μοχθηρός.

* Κατὰ πρυτανέως. Harpocrat. & ex eo Varinus in ῥητορικὴ γραφὴ testatur esse spuriam.

Σαμοθρακικὸς, sive περὶ τῦ Σαμοθρακῶν φόρυ. Svid. in ἀπόταξις & Σαμοθρᾴκη, Harpocrat.

περὶ ταῶν. Athen. Lib. IX. Harpocrat. Eustath. in Iliad. β. p. 261. adde Meursium IV. 5. Atticar. Lect. Jonsium p. 327. Spencerum ad Origenem p. 52.

Ἐπιτροπικὸς Τιμοκράτυς. Vide supra in Ἐπιτροπικός.

† Κατηγορία φαρμακείας μετὰ τῆς μητρυιᾶς. Veneficii accusatio adversus novercam. Exstat. I.

Κατὰ Φιλίνυ. Harpocrat.

* πρὸς Φίλιππον ἀπολογία. Harpocrat. in δημοτευόμενος spuriam esse testatur. Blancardus existimavit Antiphontis Φιλιππικὸν laudari ab eodem Harpocratione in εἰσφρήσειν. Sed neutiqvam necesse est illius verba ita intelligi.

† Κατηγορία φόνυ ἀπαράσημος. II. ἐκκατηγορίας ὁ ὕστερος λόγος IV. Accusatio duplex super cæde de cujus auctore non liqvebat.

† Ἀπολογία εἰς τὸ αὐτὸ πρᾶγμα. III. ἐξαπολογίας ὁ ὕστερος λόγος. V. Super eadem cæde.

† Κατηγορία φόνυ ἀκυσίυ VI. & VIII. Accusatio duplex cædis ab invito perpetratæ.

† Ἀπολογία φόνυ ἀκυσίυ VII. & IX. Duplex Apologia ejusdem cædis.

† Κατηγορία φόνυ περὶ τῦ λέγοντος ἀμύνασθαι X. & XII. Accusatio duplex homicidæ qvi se defensurus alterum interemit.

† Ἀπολογία φόνυ ὁ ὡς ἀμυνόμενος ἀπέκτεινεν XI. & XIII. Duplex Apologia ejusdem homicidæ. Hactenus memoratæ orationes XII. sunt λόγοι illi celebres φονικοὶ qvos Antiphonti nostro tribuit Hermogenes 2. περὶ ἰδεῶν. Atqve apud Ammonium in ἐνθύμημα legendum Ἀντιφῶν ἐν τοῖς φονικοῖς. Male enim editur φοινικοῖς, unde φοινικικοῖς habet Jonsius p. 325. non minus vitiose.

† περὶ τῦ χορευτῦ XVI. Defensio choragi, qvod non sit auctor mortis qvam obierat unus ex pueris saltatoribus, cum vocis elegantioris causa pharmacum bibisset. Meminit & Harpocration in διδάσκαλος & ἀμπολία.

Plures Antiphontis ſententiæ occurrunt in Eclogis Johannis Stobæi. Dictum ejus qvod nihil tempore eſt pretioſius, *πολυτελέστατον ἀνάλωμα χρόνος*, laudat Plutarchus in Antonio pag. 928. Aliud: *γηροτροφία προσέοικε παιδοτροφίᾳ*, Clemens Alex. 6. Strom. p. 626.

Teſtatur præterea Plutarchus Antiphonti Rhamnuſio etiam tributum à nonnullis fuiſſe *Glauci Rhegini* librum de Poëtis. Qvod vero auctor Pandectarum Brandenburgic. ſcribit Antiphontem Comicum vocari à Philoſtrato, error eſt, ſupra in notitia Comicorum à me animadverſus. Diogeni Laërtio VIII. 3. allegatur Antiphon neſcio qvis *ἐν τῷ περὶ τῶν ἐν ἀρετῇ πρωτευσάντων*, ſive ut Porphyrius in vita Pythagoræ (cujus locum profert etiam Cyrillus X. contra Julian.) *ἐν τῷ περὶ τοῦ βίου τῶν ἐπ' ἀρετῇ πρωτευσάντων. Ἀντιφῶν ἐν προοιμίοις.* Svid. in *αἰσθέσθαι*. Cicero in Bruto.

Non aſſentior doctisſimo Jonſio exiſtimanti orationum XVI. qvæ ſuperſunt nihil eſſe Antiphontis præter nomen. *Scholaſticæ ſunt*, inqvit, *atque fictæ declamationes, & Antiphontis nil præter nomen habent.* Sed Philoſtratus qvoqve poſt memoratos ejus *λόγους δικανικούς, ἐν οἷς δεινότης καὶ πᾶν ἐκ τῆς τέχνης ἔγκειται μᾶλλον ἢ σύγκειται*. addit etiam eundem ſcripſiſſe *λόγους σοφιστικούς*. Et jam ſupra notavi orationum XII. *περὶ φόνου* diſerte meminiſſe & Antiphonti Rhamnuſio eas tribuere Hermogenem. Deniqve Cicero teſtatur Antiphontem habuiſſe conſcripta, qvibus veluti locis communibus uteretur, Rhetorica ejusmodi exercitamenta. De dictione & eloqventia Antiphontis ut & aliorum de qvibus deinceps acturus ſum Oratorum judicia ſive elogia veterum, Ciceronis, Dionyſii Halicarnaſſei, Qvintiliani, Hermogenis, Plutarchi, Philoſtrati, Photii: tum recentium Voſſii, Causſini &c. apud ipſos potius qvam à me deſcripta legi malim. *Περὶ τῶν Ἀντιφῶντος σχημάτων* ſcripſerat *Cajus Harpocratio*, teſte Svida.

Antiphontis XVI. qvas dixi orationes, primus Græce in lucem extulit, cui tot præclâros ſcriptores debemus, *Aldus Manutius*, cum orationibus Æſchinis, Lyſiæ, Andocidis, Iſæi, Dinarchi, Lycurgi, Gorgiæ, Lesbonactis. Romæ 1513. fol. Aldum ſecutus *Henricus Stephanus* eſt à qvo Græci oratores emendatius & nitidis typis excuſi A. 1575. fol. Græce & latine cum verſione *Alphonſi Miniati* Bononienſis (qvi ſvaſu *Andreæ Schotti* laborem hunc in ſe ſuſceptum anno 1618. ætatis 73. Antwerpiæ abſolvit) Orationes Antiphontis, Andocidis & Iſæi lucem adſpexerunt Hanoviæ 1619. 8. Qvanqvam vero laudandus eſt optimi Miniati conatus, non diffitebuntur tamen eruditi verſionem ejus ita eſſe com-

para-

paratam, ut pluribus in locis meliorem merito desideres. Nemo felicius hoc studium decurrere poterat Clarissimo & Rev. Viro *Laurentio Normanno*, Episcopo designato Gothoburgensi, qvi observationes & *Indices Atticos* in tres hosce & cæteros Græciæ oratores jam pridem moliebatur: sed is anteqvam Episcopatum capesseret 12. Cal. Junii A. 1703. Upsaliæ præmatura morte exstinctus atqve elegantibus literis pariter & Ecclesiæ suæ fuit ereptus.

III. ANDOCIDES * Leogoræ F. gente nobili, Atheniensis, natus prætore Theogonida Olymp. LXXVIII. 1. (ante Christum CCCCLXVIII.) Antiphonti pluribus annis supervixit, superstes adhuc Olymp. XCV. post liberatam auctore Thrasybulo Rempublicam, in qva ipse varia fortuna ac fide rem gessit, tandem in exsilio (qvantum è Plutarcho in ejus vita licet conjicere) defunctus.

Orationes ejus exstant hæ qvatuor, Photio etiam lectæ Cod. 261.

I. *περὶ μυστηρίων*, qvod mysteria non prodiderit. Meminit Plutarchus in vita. Andocidem eo nomine accusat Lysias Orat. V.

II. *περὶ τῆς ἑαυτοῦ καθόδου* sive *περὶ τῆς ἀδείας* ut Harpocratio vocat in *ὀρρωδεῖν*, in hac enim oratione Andocides demonstrat reditus sui *ἄδειαν* sive impunitatem. Vide Guil. Canterum VIII. 4. Novar Lect. Fallitur Meursius qvi in Bibl. Attica orationem *περὶ τῆς ἀδείας* deperditis annumerat. Apud Plutarchum p. 835. male excusum *καθόλου* pro *καθόδου δεομένου*.

III. *περὶ τῆς πρὸς Λακεδαιμονίους εἰρήνης*. De pace cum Lacedæmoniis ineunda. Plutarchus simpliciter *περὶ εἰρήνης* vocat. Hanc latine vertit *Guilelmus Canterus*. Basil. 1566. fol. ad calcem Aristidis.

IV. *Κατὰ Ἀλκιβιάδου*. Contra Alcibiadem Cliniæ. F. qvod ipse perditus pessime, Andocidem calumniatus fuisset, & in exsilium conjiciendum svasisset.

Alias præterea Andocidis orationes habuit Plutarchus. *Σώζεται δὲ*, inqvit, *αὐτοῦ καὶ ὁ περὶ τῆς ἐνδείξεως λόγος* (confer Harpocration. in *ζητητής*) *καὶ ἀπολογία πρὸς Φαίακα*. In Themistoclis vita sub extremum idem Plutarchus memorat orationem Andocidis *πρὸς τοὺς ἑταίρους* qva Optimatum factionem in populum incendit, inter alia mentitus Themistoclis reliqvias ab Atheniensibus effossas ac dissipatas.

* In veteri statua sed capite trunca apud Fulvium Ursinum p. 73. Elog. *Ἀνδοκίδης Λεωγόρου Ἀθηναῖος*. Navarchus fuit Andocides hic in bello inter Corinthios & Corcyræos, teste Thucydide Lib. I. p. 35. De hoc etiam Andocide Harpocrat. Hesych. in *Ἀνδοκίδου Ἑρμῆς*. Suidas in *Ἀνδοκίδης* & *Φασιανοί*. Tzetz. Chil. VI hist. 49. Plutarchus in Alcibiade p. 201. seq. ubi ex Hellanico refert genus ipsius ad Ulyssem.

Editiones orationum quotquot superstitum recensui [illegible] Antiphonte, ubi & de [illegible] versione.

IV. LYSIAS Cephali F. Atheniensis susceptus [illegible] Olymp. LXXX. 2. a) ante Christum CCCCLIX. Annos [illegible] cum ad Sybaritas sive Thurios novam Atheniensium coloniam [illegible], atque a Tisia & Nicia Syracusanis b) eruditus fuit. Interea tempore, cum forte ductus Remp. ibidem per aliqvod tempus [illegible] Atheniensium in Sicilia afflictis reversus est Athenas Olymp. [illegible] Inde pulsus in exsilium a triginta tyrannis, concessit Megaram [illegible] a Thrasybulo ad praeturam frustra commendatus, reliquum [illegible] privatus exegit. Socrati Philosopho & aliis viris claris familiaris [illegible] dicendi professus, causas non ipse dixit in judiciis c) sed [illegible] aliorum orationes conscripsit, eisqve dicendas suppeditavit. [illegible] exemplum habes etiam apud Plutarchum Lib. de garrulitate p. [illegible] tegit annum aetatis LXXIII. d) vel ut alii LXXVI. aliis sub Archonte Nicone vel Nausinico e) obiisse, atque adeo octogesimum [illegible] affirmantibus. Qvod si verum est, jam centesimam Olympiadem [illegible] est vivendo, ac Demosthenem puerum videre potuit, [illegible] Olymp. XCVIII. 4. *Hegesiam* ineptum Lysiae imitatorem [illegible] Cicero in Oratore c. 67. & 69. Idem in Bruto c. 16. cum Lysis [illegible]

Con-

a) In Plutarchi Codicibus legitur LXXXII. sed hoc parum convenit cum [illegible] chronum & cum iis qvae deinde apud Plutarchum seqvuntur, tum qvod [illegible] crates ait Lysiam illo XXII. annis aetate fuisse majorem. Fuit & alius Lysias [illegible] qvior qvi praetoris munere functus Athenis Olymp. XX. 3. Lysias item [illegible] Epicureus, de qvo Athenaeus V. p. 215. Lysias Pharmacopola Diogenis Cynici [illegible] lis Laert. VI. 42. Lysias denique quem colloqventem inducit Plutarchus libro de Musica. De Cephalo Lysiae nostri patre itidem Oratore, vide Tzetzae Chil. VI. hist. 34. & Suidam. [illegible] à Cephalo scriptum memorat Athenaeus Lib. XIII. Lysiae effigies duplex apud Fulvium Ursinum p. 75. elog. & in Jac. Gronovii thesauro Antiq. Graecar. T. 2. tabula 69.

b) [illegible] Lysiam Syracusanum Rhetorem vocat Timaeus apud Cic. in Bruto c. 16. & Suidas in [illegible] parens enim ipsius Syracusanus gente fuit, sed [illegible] Atheniensis. Justinus V. 9. *Lysias Syracusanus Orator, exsul tunc,* [illegible]

c) Cicero in Bruto: c. 9. *[illegible]* &c. Idem c. 12. *Nam Lysiam primo profiteri solitum esse* [illegible]

d) In Plutarchi codicibus male LXXXIII.

e) Dionysius Halicarnass. de Lysia p. 85.

[...]tionem. *Acuti sunt*, inqvit, *elegantes, faceti, breves: sed ille Græcus ab omni* [...]de *felicior*.

Lysiæ * nomine orationes olim ferebantur CCCCXXV. ut [...]stantur Plutarchus & Photius cod. 262. Plurimas ejus esse Orationes, [...]æ se tulit etiam Cicero in Bruto c. 16. ex qvibus genuinæ CCXXX, ex [...]ententia Dionysii Halicarnassei libro de Lysia, de Cæcilii apud Plutar[...]hum, vel ut apud Photium est, CCXXXIII. Nam apud Svidam qvi[...]em, qvod ultra trecentas genuinæ exstitisse leguntur, corrigendum [...]umerum monuit Meursius Lib. III. Attic. Lect. c. 8. Ex ejusdem Biblio[...]heca Attica juvat hoc loco titulos orationum Lysiæ, qvotqvot apud veteres memorantur, sed literarum ordine a me digestos & observationibus qvibusdam auctos subjungere. Crucis signo notatæ qvatuor & triginta adhuc exstant, & numerum ordinis orationum in editionibus observati adscriptum habent.

Περὶ Ἀγησάνδρου. Priscian. Lib. XVIII. vide infra περὶ Ἡγησάνδρου.

† Κατὰ Ἀγοράτου. XII. Vide infra inter supposititias κατ᾽ Ἀριστογόρου.

πρὸς Αἰσχίνην τὸν Σωκρατικὸν, Χρέους, ἢ περὶ συκοφαντίας, Athen. Harpocrat. Laërtius II. 63.

† πρὸς Ἀλκιβιάδην, λειποταξίου XIII. Svid. αἰσθέσθαι. Hanc orationem latine versam à Claudio *Grolarto*, edidit H. Stephanus ad calcem Oratorum Græcor. Paris. 1575. fol.

† πρὸς Ἀλκιβιάδην, ἀστρατείας. XIV. Svid. in αἰσθέσθαι.

πρὸς Ἀλκίβιον, Svid. in παλαιόν. Forte Ἀλκιβιάδην. Lysiæ adversus Alcibiadem oratio allegatur etiam ab Athenæo XIII. p. 574.

† Κατὰ Ἀνδοκίδου, ἱεροσυλίας sive ἀσεβείας. V. Contra Andocidem Rhetorem. Exordium hujus orationis intercidit. Verba qvædam ex Harpocrat. & Svida in ῥόπτον supplet Guil. Canterus Lib. VIII. c. 4. Nov. Lect. Exstat etiam Andocidæ apologia, ut ante monui.

Κατ᾽ Ἀνδροτίωνος. Harpocrat. in στρατηγιῶν.

περὶ τῆς Ἀντιδόσεως. Harpocrat. in εἰσαγγελίαν.

Ὑπὲρ τῆς Ἀντιφῶντος θυγατρός. Plutarch. in vita Antiphontis.

Κατ᾽ Ἀπολλοδώρου. Harpocrat. in πρόπεμπτα.

πρὸς Ἀρίσανδρον, Harpocrat. in ἐκλογεῖς.

† Ὑπὲρ τῶν Ἀριστοφάνους χρημάτων πρὸς τὸ δημόσιον, XVIII.

* Veterum judicio Lysiæ tribuitur subtilitas τὸ λεπτὸν καὶ ψιλὸν. Plutarch. de auditione p. 42. Cic. in Oratore c. 9. ut Demostheni vis, svavitas Isocrati, acumen & argutiæ Hyperidi, Æschini lenitas & splendor verborum. Hinc Catonis Majoris dictioni Lysianam collatam à nonnullis fuisse miratur idem Plutarchus in Catone p. 340.

Πρὸς Ἀρμόδιον, Plutarch. in vita Lysiæ.

Περὶ τοῦ Ἀσπονδοποιοῦ. Pollux VII. 2.

Κατ' Ἀλεξάνδρου καὶ Πυθέου, ξενίας. Harpocrat. in ἀρχιδάμειος πόλεμος. Apostol. IV. 30. proverb.

Κατ' Αὐτοκράτους Pollux VII. 12. Phrynichus p. 64. ubi interpres: *in ea in Aristocratem.*

Ὑπὲρ Ἀχιλλέως φόνου. Pollux. IX. 5. & 8. Apsines Rhetor.

Περὶ τοῦ Βατράχου, φόνου. Vide Meurs. de populis Atticæ in Φηγοῦς.

Πρὸς Γλαύκωνα. Harpocrat. in ἠλιαία. Svid. in πρύκειτο.

Ὑπὲρ Δεξίου, ἀποστασίου. Harpocrat. in στρομβιχίδης.

† Περὶ δημεύσεως τοῦ Νικίου ἀδελφοῦ, ἐπίλογος XVII.

Δημηγορικοί, titulus generalis plurium orationum Lysiæ apud Dionysium Halicarnass. & Photium. Orationes deliberativæ, ut contra judiciales λόγοι δικανικοί, qvales non pauciores ducentis composuisse Lysiam, testatur idem Dionysius p. 87.

Ὑπὲρ τῶν δημιοπράτων πρὸς Εὐθίαν. Pollux X. 24.

† Περὶ δημοσίων ἀδικημάτων. XVI. Apologia extremo mutila pro eo cujus bona injuste fisco addita fuerant.

† Ἀπολογία δήμου καταλύσεως XXIV.

Περὶ τοῦ διδομένου τοῖς ἀδυνάτοις ὀβολοῦ. Vide infra πρὸς τὴν εἰσαγγελίαν.

Περὶ τῶν [illegible] κλήρων α, β. Svid. in τίως.

† Κατὰ Διογείτονος XXX. Laudat Photius sub titulo ὁ πρὸς Διογείτονα, ἐπιτροπῆς. Meminit & Plutarchus, & qvæ ejus habemus nobis servavit Dionysius Halicarnassæus. Vide etiam Petrum Victorium XXIV. 5. Var. Lect.

Περὶ τοῦ Διογένους κλήρου. Priscianus Lib. XVIII. Harpocrat.

Κατὰ [illegible]. Harpocrat. in [illegible].

Πρὸς Διοκλέα [illegible]. Theon. Progymnasm. Harpocration in ἀργίας γραφή.

† Κατὰ Διονυσίου Τυράννου, exordium exstat apud Dionys. Halic. & inter editas Lysiæ orationes num. XXXII. Meminit & Plutarchus.

Κατὰ Διοφάντους περὶ γάμου. Pollux VII. 3.

Πρὸς Δίωνα. Harpocrat. in Θ[illegible].

† Apologia δωροδοκίας, XX. Svid. in τίως.

Ἐρωτικός. Plutarch. & Svid. in Λυσίας. Photius.

† Πρὸς τὴν εἰσαγγελίαν περὶ τοῦ μὴ δίδοσθαι τῷ ἀδυνάτῳ ἀργύριον XXIII. Apologia [illegible] pro se ipso qvod cum egenus non esset pecuniam a Rep. acce-

accepisset. Apud Svidam in *ἀνάπηρον* titulus hujus Orationis est *περὶ τοῦ διδομένου τοῖς ἀδυνάτοις ὀβολοῦ.*

περὶ τῆς εἰσφορᾶς. Harpocrat. in ἐπιγραφεῖς.

περὶ τῆς Ἐπιγένους διαθήκης. Svid. in ἂν ἀργυρος.

† Κατὰ Ἐπικράτους καὶ τῶν συμπρεσβευτῶν ἐπίλογος. XXVI.

Ἐπιτάφιοι. Plutarch. Svid. Theo Progymnasm. p. 15. Dionys. Halicarnass. in τέχνῃ p. 39. Photius.

† Ἐπιτάφιος τοῖς Κορινθίων βοηθοῖς. XXXI. Latine vertit Anonymus Basil. 1522. 4.

πρὸς τοὺς ἐπιτρόπους τῶν Βοώνος παίδων. Harpocrat. in ἐπιτροπή.

† Ὑπὲρ τοῦ Ἐρατοσθένους φόνου ἀπολογία. I. Hanc orationem post Anonymum qvendam Basil. 1522. 4. latine vertit *H. Stephanus* & cum Græcis oratoribus edidit Paris. 1575. fol. Prælectionibus illustravit *Andreas Dunæus* Professor Græcæ linguæ in Academia Cantabrig. 1593. 8. Gallice vertit Jacobus Contesius de Vintemille. Lugd. 1576. 8.

† Κατὰ Ἐρατοσθένους. XI. Hanc orationem transtulit *Guil. Canterus* Basil. 1566. & *Claudius Grolarius*, cujus versio edita ab H. Stephano 1575.

† Κατὰ Ἐργοκλέους, ἐπίλογος. XXVII.

Ἐρωτικός. Plato in Phædro, Max. Tyrius diss. 8. Harpocrat. in ἀπογορεύειν. Plures Lysiæ λόγους ἐρωτικοὺς memorat Plutarchus in vita, Photius cod. 262. & Svidas in Λυσίας.

περὶ τῆς Εὐάνδρου δοκιμασίας. XXV. Exordio & majori parte mutila.

περὶ τῶν ἰδίων εὐεργεσιῶν. Harpocrat. in Κεῖοι & μεταπύργιον.

Κατ' Εὐθυδίκου. Harpocrat. & Svid. in ἀμφιδέας.

περὶ Εὐθυκλέους χωρίου. Harpocrat. in αὐτομαχεῖν.

πρὸς Εὐπείθην. Harpocrat. in δερμηστής.

Κατ' Εὐφήμου. Harpocrat.

περὶ Ἡγησάνδρου κλήρου. Harpocrat. in κακώσεως. male ap. Priscianum Lib. XVIII. περὶ Ἀγησάνδρου.

περὶ Ἡμικληρίου τῶν Μακαρτάτου χρημάτων. Harpocrat. in σιπύα.

† Κατὰ Θεομνήστου α΄. IX.

β΄. X.

πρὸς Θεοπείθη, Harpocrat. in ἐπιδιατίθεσθαι.

Κατὰ Θεοπόμπου αἰκίας, Athenæus Lib. III.

Κατὰ Θεοπόμπου, κλήρου. Harpocrat. in Ὀργεῶν.

Κατὰ Θεοσδοτίδου. Pollux. VIII. 6.

πρὸς Ἱπποθέρσην. Harpocrat.

πρὸς

πρὸς Ἱπποκράτην. Pollux VIII. 6.
πρὸς Ἰσοκράτην περὶ αἰκίας. Etymol. M. & Svid. in ὕβρις.
περὶ τ' Ἰφικράτους δωρεᾶς. Ulpian. in orat. Demosthenis contra Midiam. Svid. in παῦλος Γερμῖνος.
Ὑπὲρ Καλλαίσχρου. Pollux X. 24.
πρὸς Καλλικλέα. Harpocrat. & Svid. in ἀπόμισθοι.
† Ὑπὲρ Καλλίου. Exstat exordium. IV. qvod in Græcis edit. perperam proximæ orationi contra Andocidem annectitur, ut notatum Gvil. Cantero. VIII. 4. Nov. Lect.
πρὸς Καλλιππίδην, Harpocrat. in λάρκος.
πρὸς Κινησίαν ά, β΄. Harpocrat. in Κινησίας.
πρὸς Κλεόστρατον. Priscianus Lib. XVIII.
πρὸς Κλεινίαν. Svid. in ὑπὸ μάλης. Harpocrat. in χίλιοι διακόσιοι.
πρὸς Κλέωνα. Pollux X. 44.
πρὸς Κριτόδημον. Harpocrat. in ἐπίπεμπτον.
Ὑπὲρ Κτησιάρχου. Harpocrat. in ἐπεσκήψατο.
Κατὰ Κτησιφῶντος. Svid. in ἀπέστατο, & συγκομιδή.
πρὸς Λακράτην. Harpocrat. in ὀβολοστατεῖ.
πρὸς Λεπτίνην. Harpocrat. in ἄρδηττος.
† Ὑπὲρ Μαντιθέου. XV. Titulus integer: ἐν βουλῇ Μαντιθέῳ δοκιμαζομένῳ ἀπολογία. Sic oratio XXX. & XXV. est contra Philonem & Evandrum, δοκιμασίας. De δοκιμασία Attica sive examine vitæ qvod Magistratuum candidati Athenis subire debebant, vide Joh. Henrici Bœcleri dissertationem editam Argentorati A. 1656.
Κατὰ Μαντίου. Harpocrat. in νότιον.
πρὸς Μέδοντα. Athen. Lib. XIII. Harpocrat.
Κατὰ Μικίνου, φόνου. Vide Meurs. Lib. III. Attic. Lect. c. 21.
πρὸς Μνησίμαχον. Harpocrat. in Καρκῖνος.
Ὁ κατὰ Μνησιπτολέμου. Phot. cod. 262.
Κατὰ Μόσχου. Harpocrat. in Δήμαρχος.
πρὸς Ναυσίαν περὶ τοῦ τύπου. Svid. in λιθουργικά. Pollux, VII. 27.
Κατὰ Νικίου. Svid. in πτώματα. Laertius Lib. I. sect. 55. Meursius III. 8. Attic. Lect.
πρὸς Νικόδημον καὶ Κριτόβουλον. Harpocrat. in ξυστίς.
† Κατὰ Νικομάχου γραμματέως εὐθυνῶν κατηγορία. XXIX. Accusatio de non reddita Magistratus sui ratione.
πρὸς Ξενοκράτην. Etymol. M. in συγκομιδή. At Svid. in eadem voce, πρὸς Ξενοφῶντα.

Ὀλυμ-

ὀλυμπιακὸς Plutarch. in vita. Harpocratio in ἴόνιος. Theo progymnasm.
περὶ τῆς Ὀνομακλέους θυγατρός. Harpocrat. in πεντακοσιομέδιμνοι & ὑβάδην.
Apud Clementem Strom. 6. pro Λυσίας ἐν Ὀρφικοῖς legendum ὀρφανικοῖς, ut in Orpheo dixi. ὀρφανικοὶ λόγοι sunt de pupillis, ut ἐπιτροπικοὶ de tutela, βίαιοι, de vi, φονικοὶ, de cæde, κληρικοὶ, de hæreditate.

† Κατὰ Παγκλέωνος. XXII. qvod non sit Atticus è Demo Plotheensi. Male in titulo & per totam Orat. πλαταιεὺς pro πλωθεεύς. Vide Meursium de populis Atticæ & III. 29. Lect. Attic. & Sam. Petitum pp. 133. ad Leges Atticas: sed & lib. II. cap 9. Miscell. ubi vulgatam lectionem tuetur.

πανηγυρικοὶ λόγοι. Dionys. Halicarnass.
† πανηγυρικὸς κατὰ Διονυσίου. XXXII.
Κατὰ Παντάλεοντος. Pollux IV. 3.
πρὸς Πολέμωνα. Svid. in ἐπὶ καλάμῃ ἀρῶν.
† περὶ τοῦ μὴ καταλῦσαι τὴν πάτριον πολιτείαν Ἀθήνησι. XXXIV. pars ejus exstat servata à Dionysio Halic. in extremo libri de Lysia.
† Ὑπὲρ Πολυστράτου. XIX. Meminit Svid. in πολύστρατος.
Κατὰ Ποσιδίππου. Harpocr. in ἀπολαχεῖν.
† Ἀρεοπαγιτικὸς ὑπὲρ τοῦ σηκοῦ Ἀπολογία, de olea sacra. VI. Apologia pro eo qvi sacræ olivæ truncum ex agro suo exstirpasse arguebatur. A qvibusdam ut Paulo Germino Sophista Myseno, hanc orationem Lysiæ abjudicatam esse testis Photius cod. 262. qvi illam sententiam refellit.
† πρὸς Σίμωνα, ἀπολογία. II.
Κατὰ τῶν σιτοπωλῶν. XXI. Svid. in ἄξιον. Hanc orationem à *Claudio Grolarto* versam latine subjecit H. Stephanus Oratoribus Græcis Paris. 1575. fol.
† Ὑπὲρ τοῦ στρατιώτου. VIII.
Κατὰ Στρατοκλέους Harpocrat. in ἐξούλης.
Κατηγορία πρὸς τοὺς συνουσιαστάς, κακολογιῶν. VIII.
Σωκράτους ἀπολογία, sed à Socrate ut parum virilis repudiata. Cicero 1. de orator. Valerius Max. VI. 4. Qvintilian. XI. 1. Laërt. II. 40. Plutarch. in vita Lysiæ. Stobæus serm. 7. Photius.
πρὸς Τιμόθεον, προδοσίας. Plutarch. in Lysiæ vita.
πρὸς Τίμωνα. Svid. in ἐσχηματισμένος.
πρὸς Τιμωνίδην. Svid. in διάθεσις. Ulpian. in Olynthiac. 2.
Κατὰ Τισίδος. Dionys. Halicarnass. περὶ Δημοσθ. δεινότητος.
† περὶ τραύματος ἐκ προνοίας. III.

† Κατὰ τῶν τριάκοντα. Plutarch. in Lysiæ vita. Forte intelligit orationem qvæ exstat contra Eratosthenem. XI.

περὶ τοῦ τύπου. Vide supra πρὸς Ναυσίαν.

† ὑπὲρ Φανίου. παρανόμων. Athen. Lib. XII. Antiqvior hic Phanias fuit Eresio & Stoico.

περὶ τῆς Φερενίκου ὑπὲρ τοῦ Ἀνδροκλείδου κλήρου. Dionys. Halicarnass. in Isæo. Svidas in οὐσία φανερά.

† πρὸς Φιλοκράτην ἐπίλογος. XXVIII. Meminit Harpocrat.

† Κατὰ Φίλωνος, δοκιμασίας. XXX.

πρὸς Φίλωνα ὑπὲρ Θεοκλείδου φόνου. Pollux IX. 5.

πρὸς Χαιρέστρατον. Harpocrat. in ἐπακτὸς ὅρκος.

πρὸς Χυτρῖνον. Pollux X. 26.

Ὑπὲρ τοῦ ψηφίσματος. Plutarch. in vita Lysiæ.

Supposita dubiaque à Meursio observata hæ sunt:

πρὸς Ἀλεξίδημον. Harpocrat. in δατεῖσθαι.

περὶ τῆς Ἀμβλώσεως. Harpocrat. Apostolius 2. 89. proverb. Theo progymnasin. p. 16.

περὶ τῶν ἀνακαλυπτηρίων. Theo progymnasm.

πρὸς Ἀνδοκίδην, ἀποστασίου. Harpocrat.

Κατ' Ἀρισταγόρου ἐνδείξεως. Harpocrat in ἀμισγέπως sed legendum Κατὰ Ἀγοράτου. Locus enim ab Harpocratione allegatus in oratione contra Agoratum licet corrupte exstat, qvæ inter editas est duodecimæ.

πρὸς Ἀριστοκράτην περὶ ἐγγύης ἐράνου. Harpocrat. in ἐρανιστής.

πρὸς Ἀσίωνα περὶ τῆς τῶν βιβλίων κλοπῆς. Harpocrat. in ἀμφισγητεῖν.

Κατ' Αὐτοκλέους. Pollux VII. 33. Non enim opus est emendatione Meursii 3. 14. Attic. Lect. qvam ipse in Bibl. Attica recte retractavit.

Ὑπὲρ Βακχίου καὶ Πυθαγόρου. Harpocrat.

πρὸς Βοιωτόν. Harpocr. in ἀνάγειν.

Κατὰ Δημοσθένους, ἐπιτροπῆς. Svid. in καρποῦ δίκη. Harpocrat. pluries.

πρὸς Διογένην ὑπὲρ μισθώσεως οἴκου. Harpocrat.

πρὸς Διοχάρη. Harpocrat. in μεταλλεῖς.

περὶ τῆς ἐγγυθήκης. Athen. Lib. V. p. 209. seq. Harpocrat. in ἐγγυθήκη.

πρὸς Ἐτεοκλέα περὶ χρημάτων. Harpocrat. in ἑβδομευομένου.

Ὑπὲρ Εὐκρίτου. Hesych. Harpocrat.

Κατὰ Θρασυβούλου. Harpocrat.

περὶ τῆς Ἰφικράτους εἰκόνος. Dionysius Halicarnass. in Lysia p. 85.

Ἰφικράτους ἀπολογία. Dionysius Halic. & Plutarch. in Lysia.

πρὸς Καλλιφάνην, ξενίας. Harpocrat. in νοθεῖα.

περὶ

περὶ τȣ κυνὸς, ἀπολογία. Harpocrat. in καρκῖνος.

πρὸς Λαΐδα. Athenæus, Harpocrat.

Κατὰ Λυσιθέȣ. Harpocration variis in locis. Svid. in γωνία.

πρὸς Μενέϛρατον. Harpocrat. in προθεσμίας.

πρὸς τὴν Μιξιδήμȣ γραφὴν ἀπολογία. Harpocrat. & Svid. in Μȣσαῖος adde Meurs. III. 14. Attic. Lect.

πρὸς Νίκαρχον τὸν αὐλητήν. Harpocrat.

Κατὰ Νικίδȣ nisi legendum κατὰ Μικίνȣ, φόνȣ. Meurs. III. 21. Attic. Lect.

Ὑπὲρ Νικίȣ. Dionys. Halicarnass. in Lysia pag. 86. adde Meursii librum laudatum III. 8.

Κατὰ Νικομαχίδȣ. Harpocrat. in ἐπιβολή.

Πρὸς Πυθόδημον ἀπολογία. Harpocrat. in τῆτες. pro qvo Pollux VII. 3. πρὸς Πειθόδημον ὑπὲρ ἀποςασίȣ.

Πρὸς Σώςρατον, ὕβρεως. Harpocrat in ἰσοτελής.

Κατὰ Τελαμῶνος. Harpocrat.

Κατὰ Φιλίππȣ, ἐπιτροπῆς. Harpocrat. in πεδιακά. Pollux X. 4.

Κατὰ Φιλωνίδȣ. Athenæus Lib. XIII. Harpocrat.

Ὑπὲρ Φρυνίχȣ θυγατρός. Harpocrat. in ἀρκτεῦσαι.

Περὶ τȣ χρυσȣ τρίποδος. Athenæus. Pollux.

In orationes Lysiæ præter *Zosimum Gazæum* & *Zenonem* Citieum juniorem commentarios scripserat *Paulus Germinus* Sophista, ut Svidas nos docet. Paulus ille Photio cod. 262. dicitur Παῦλος ὁ ἐκ Μυσίας, & ab eodem arguitur qvod plures Lysiæ orationes præter rationem pro suppositis declarando, effecerit ut interierint, nec amplius reperiantur. Cajum Harpocrationem περὶ τῶν Ὑπερίδȣ καὶ Λυσίȣ λόγων idem Svidas commemorat.

Memorantur præterea à Plutarcho Lysiæ τέχναι ῥητορικαὶ & *Epistolæ*, qvas septem Svidas indicat, sex amatorias, unam ad Metaniram servam cujus amores Lysiæ objicit Demosthenes orat. adversus Neæram: & qvinqve ad adolescentes, septimamqve seriam sive Pragmaticam. Ex his Epistolæ ad Metaniram meminit Athenæus Lib. XIII. & Pollux VII. 29. Svid. in ὁμȣ & ἐγγύς. Septima pragmatica ad Polycratem scripta videtur adversus Empedum, laudariqve ab Harpocrat. in περιφορικός. Ex reliqvis qvinqve una ad Asybarum allegatur à Svida in πώμαλα, qvem vide etiam in ὑπὸ μάλης & φαῦλον.

Editiones orationum Lysiæ qvæ exstant.

I. Græca *Aldina* Venet. 1513. fol. cum aliis Oratoribus.

2. Itidem Græca *Henr. Stephani* Parif. 1575. fol. cum aliis Oratoribus.
3. Græcolatina cum verfione & argumentis, *Jodoci Vanderheidii* Hanov. 1615. 8vo.
4. Itidem Græcolatina cum ejusdem verfione & argumentis, ac præfatione *Johannis Burchardi Maji*, Marpurg. 1683. 8vo.

V. ISOCRATES a) Theodori F. Athenienfis natus eft Olymp. LXXXVI. 1. Archonte Lyfimacho b) ante Chriftum CCCCXXXVI. Audivit Prodicum Ceum, Protagoram, Gorgiam Leontinum, Tifiam Syracufanum & Theramenem Rhetorem, (Svid. in Λεγέυ ὑός) qvem Reip. ftudiofiorem adverfus triginta Tyrannos defendere voluit, ni ipfe vetuiffet. Amicus fuit Platonis Philofophi, (Laërt. III. 8.) fex ante illum annis natus (id. III. 2.) privignum habuit Aphareum Rhetorem. (Svid. in Ἀφαρεύς.) Audacia & voce deftitutum fe videns, qvod ipfe in Panathenaico fatetur, rarius in publico, atqve fi Lucianum in parafito

T. 2.

a) Apud Fulvium Urfinum p. 77. elog. ftatua vetus, capite qvod T. 2. tabula 81. thefauri Gronoviani exftat, trunca, cum infcriptione Ισοκρατης Θεοδώρυ Ἀθηναῖος. Fuit & alter Ifocrates Apolloniates five Heracleotes Ponticus, noftri difcipulus & fucceffor; qvem fugillat Pfevdo Speufippus Epiftola ad Philippum p. 65. edit. Allatii. Confer Svidam in Ἰσοκράτης. Tertium qvendam Dionyfii Halicarnaffenfis & Echecratis ejus filii ἑταῖρον ex Dionyfii arte Rhetorica confinxit Muretus Var. Lect. libro & capite primo. Sed illo in loco Ifocratem Athenienfem Dionyfius ἑταῖρον fuum vocat, perinde ut Philoni Judæo apud Eufeb. XI. 15. præparat. Zacharias Propheta dicitur εἷς τῶν Μωϋσέως ἑταίρων, & Cicero 2. 16. ad Attic. Theophraftum *amicum fuum*, & Dicæarchum Attici *familiarem* appellat. Confer Cotelerium ad Chryfoft. in Daniel. pag. 21. 22.

Ifocratis Athenienfis æqvalis & Gorgiæ difcipulus fuit ALCIDAMAS Qvintiliano III. 1. & aliis Eleates, Cafaubono pag. 879. ad Athenæum & Tzetzæ Ἐλαΐτης ex Elæa Æolica Afiæ civitate: Scripfit 1) *Encomium mortis*. Cic. 1. Tufc. Tzetz. Chil. XI. v. 747. feq. & 2) *Naidis meretricis* Athen. XIII. 7. 3) Φυσικόν. Laërt. VIII. 56. 4) Μυσεῖον. Auctor Certam. Homeri & Hefiodi. Hodie exftant Orationes binæ fub Alcidamantis nomine, una *Ulyffis contra Palamedem*, προδοσίας, qvæ ab Aldo Græce edita eft cum Orationibus Æfchynis, Lyfiæ &c. Venet. 1513. fol. inde ab H Stephano, cum iisdem Oratoribus 1575. fol. & a *Guil. Cantero* translata latine, cum Ariftide Bafil. 1566. fol. Altera *Contra Sophiftas*, ab eodem Aldo Græce edita ad calcem Ifocratis Venet. 1518. fol. Multas Alcidamantis Orationes legiffe fe ait Tzetzes, fed encomium mortis ad manus fuas non perveniffe XI. v. 752. Ifocratem ab Alcidamante reprehenfum teftatur idem v. 672. In Onomaftico Rob. Stephani, Heidenreichii Pandectis & aliis ejusmodi libris dicitur etiam Mufica fcrifipffe Alcidamas ex male intellecto Svidæ loco, qvi patrem Alcidamantis Dioclem Mufica fcripfiffe teftatur, ut recte jam tum vidit Gefnerus.

b) Plutarch. in vita Ifocr. & Laërtius III. 2. Dionyf. Halicarnaff. de antiqvis Rhetor. Svidas, Photius c. 260.

T. 2. p. 257. audimus nunqvam in judiciali foro dixit, nec Remp. geſſit ſed plures orationes [civiles potius qvam forenſes] ſcribendo, & qvam plurimos, inqve his Hyperidem & Iſæum, Xenophontem c] Theopompum Chium, Naucratem, Ephorum Cumanum, Theodectem, Aſtydamantem, Philiſcum & Demoſthenem, Cratetem item Trallianum, qvem Ἰσοκράτειον vocat Laërtius IV. 23. Stratonem qvendam id. V. 61. & Dionyſio præ cæteris laudatum Cephiſodorum, in civili eloqventia erudiendo, opes incredibiles & gloriam ſibi comparavit ſingularem, ſic ut domus Iſocratis officina eloqventiæ haberetur, ut ait Cicero in Oratore c. 13. ubi Platonis de Iſocrate teſtimonium affert è Phædro extremo. Idem in Bruto c. 8. *Iſocrates cujus domus cunctæ Græciæ qvaſi ludus qvidam patuit atqve officina dicendi: Magnus Orator & perfectus Magiſter, qvanqvam forenſi luce caruit, intraqve parietes aluit eam gloriam, qvam nemo qvidem meo judicio eſt poſtea conſecutus.* Hermippum ἐν τῷ περὶ Ἰσοκράτους laudat Athenæus. Sed & de diſcipulis Iſocratis pluribus libris diligenter egiſſe illum docet tum idem Athenæus, tum Harpocration in Ἰσαῖος & Dionyſius in Iſæo. Docuit Iſocrates mercede drachmarum mille; qvæ cum prima vice ipſi numeraretur, lachrymas miſiſſe ac ſe venundatum conqveſtus eſſe dicitur: Ipſe decem millia drachmarum dixit daturum ſe illi, qvi audacem & vocalem ſe redderet. Timiditatem ejus qvod non plures qvam unum vel binos admittere ſimul ſuſtineret auditores, perſtringunt Plutarchus & Tzetzes. Pro literis ad Athenienſes mittendis à Timotheo talentum, pro una oratione à Nicocle Rege viginti talenta d) accepit. Qvod vero ad vim in dicendo attinet, ſe ajebat fungi vite cotis * acutum

Reddere qvæ ferrum valet, exſors ipſa ſecandi.

Cæterum nimio delectus, collocationis & numeri ſtudio [de qvo Cicero in Oratore c. 52. & 61.] effecit, ut elegans atqve admirabilis qvidem, at elumbior frigidiorqve videretur ejus ſermo, e) ipſe vero ludibrio eſſet poſteris, qvod plures annos f) impenderat uni elaborandæ orationi Panegyricæ, qvam Alexander pacandæ Aſiæ inſumſit, & Epiſto-

 lam

c) Photius. Confer de Theopompo Ciceronem in Oratore c. 44. De Ephoro & Naucrate c. 51. De Ephoro iterum c. 57. *Ephorus, levis ipſe Orator, ſed profectus ex optima diſciplina.*

d) Plutarch. Phot.

* Horatius arte v. 304.

e) Plinius Hiſt. Nat. VII. 30. Plutarch.

f) Philonicus & Hieronymus Philoſ. apud Dionyſium Halicarnaſſ.

lam g) ad Philippum de pace juſſus ſcribere ab Athenienſibus, nondum illam ad finem perduxerit cum pax jam cum Rege coaluiſſet. Mortem oppetiit Iſocrates, ex ægritudine indicta ſibi inedia, cum intellexiſſet victos ad Chæronæam Atticos à Rege Macedoniæ Philippo Olymp. CX. 3. anno ætatis XCVIII. h) ante Chriſtum CCCXXXVIII. Sepulchro ejus impoſita columna XXX. cubitorum altitudine, in cujus faſtigio ſiren ſeptem cubitorum; & è propinqvo menſa i) in qva parentes ejus & præceptores atqve hos inter Gorgias, qvi ſphæram cœleſtem intueretur; qvod monumentum jam Plutarchi ætate interciderat.

Orationes Iſocratis LX. ferebantur ætate Plutarchi, ex qvibus Cæcilius XXVIII. Dionyſius Halicarnaſſeus XXV. tantum pro genuinis habuit. Idem è Plutarcho Photius teſtatur cod. 260. In Svidæ codicibus numerantur XXXII. Hodie tantum XXI. ſuperſunt, nec plures legiſſe ſe teſtatur Photius Cod. 159. qvem, ſi placet, vide. In his ducunt familiam *tres Parænetica*, pulcherrimis ſententiis refertæ:

I. πρὸς Δημόνικον, Ad Demonicum k) Hipponici F. clarum Athenienſem, fratrem Calliæ. Hæc ſine cauſa tertio cuidam ac commentitio Iſocrati ab elegantiſſimo Mureto tribuitur in limine Variarum lectionum. Harpocration in ἐπακτὸς ὅρκος Iſocrati adſcribit Apolloniati, noſtri diſcipulo. Sed Athenienſi Iſocrati & Hermogenis teſtimonium & œconomia tractationis ſententiarumqve numeri & dictionis vindicat, ut recte notavit Sylburgius hanc oratio-

g) Tzetzes XI. Chil. hiſt. 381. Athenæus de machinis bellicis p. 2. Timæus apud Longin. p. 29. Tzetzes, Dionyſius, Longinus ipſe περὶ ὕψους &c. Adde qvod Cato apud Plutarch. p. 351. ridet γηρᾶν παρὰ Ἰσοκράτει τοὺς μαθητὰς ὡς ἐν ἅδου χρησομένους ταῖς τέχναις καὶ δίκας ἐροῦντας.

h) Lucian. in Macrobiis T. 2. p. 474. ſeq.

i) Plutarch. & Philoſtratus de Sophiſt. Meminit ſirenis illius etiam Choricius inedita laudatione Procopii Gazæi.

k) Hipponici filium teſtatur ipſe Iſocrates in limine orat. ἀπέσταλκά σοι τόνδε τὸν λόγον δῶρον, τεκμήριον μὲν τῆς πρὸς ὑμᾶς φιλίας, σημεῖον δὲ τῆς πρὸς Ἱππόνικον συνηθείας. Πρέπει γὰρ τοὺς παῖδας ὥσπερ τῆς οὐσίας οὕτω καὶ τῆς φιλίας τῆς πατρικῆς κληρονομεῖν. Et Dionyſius Halicarnaſſ. hanc orationem laudans in arte Rhetor. cap. 5. vocat παραίνεσιν πρὸς τὸν Ἱππονίκου. Tzetzes memoriæ lapſu pro Ἱππονίκου poſuit Εὐαγόρου Chil. hiſt. 382. Θανόντος Εὐαγόρου δὲ γράφει πρὸς παῖδα τούτου, ᾧ κλῆσις ἦν Δημόνικος, πολλὰς τὰς παραινέσεις. Et Conſtantinus Porphyrogenitus themate 15. tradit orationem ſcriptam ad Demonicum Evagoræ filium, cui ſententiæ adſentitur Meurſius II. 12. Cypri. Ad verba Iſocratis ἀπέσταλκά σοι τόνδε τὸν λόγον δῶρον alludit Grægorius Nyſſenus in Epiſtola à Zaccagnio edita p. 368. pro *ad Demonicum* ridicule excuſum leges, ad Dæmoniacum.

tionem si non sit Isocratis nostri, esse eam Isocrateo plane filo contextam. Isidorus Pelus. IV. 162. Epist. ad Ophelium Grammaticum: ἢ τοῦτο ἐγγυᾶται Ἰσοκράτης ὁ ἄνω καὶ κάτω παρὰ σοῦ θαυμαζόμενος γράφων πρὸς Δημόνικον. Harpocrationi in παράκλησις laudatur Ἰσοκράτης παραινέσεσι. Latine transtulit explanavitqve *Antonius Schorus* libro posteriore de ratione discendæ docendæqve lingvæ latinæ ac græcæ. Argent. 1596. 8. Gallice vertit *Franciscus Seraphinus Regnerius* Abbas S. Lavini. Paris. 1700. 8. Carmine latino *Antonius Meierus* Flander. Cameraci 1561. 4.

2. πρὸς Νικόκλεα de regno, ad Nicoclem secundum, Evagoræ F. Salaminis Tyrannum, qvi regnare cœpit Olymp. CI. 3. vide Meursium in Cypro Lib. II. c. 13. Isocrates ipse sibi vindicat Oratione XV. περὶ τῆς ἀντιδόσεως. Ἔστι δ' (ὁ λόγος) ὁ μέλλων ῥηθήσεσθαι Νικοκλεῖ τῷ Κυπρίῳ τῷ καθ' ἐκεῖνον τὸν χρόνον βασιλεύοντι συμβουλεύων, ὡς δεῖ τῶν πολιτῶν ἄρχειν· οὐχ ὁμοίως ἣ γέγραπται τοῖς ἀνεγνωσμένοις. Et orat. III. sub Nicoclis nomine: τὸν μὲν οὖν ἕτερον λόγον ὡς χρὴ τυραννεῖν, Ἰσοκράτους ἠκούσατε. Recte igitur Leo Allatius eandem Isocrati Atheniensi asserit p. 240. ad Socraticor. Epistolas, contra H. Stephani diatribam 2. ad Isocr. Latine vertit *Erasmus* Basil. 1522. 4. & Tomo. IV. Opp. De Nicocle illo vide si lubet Meursium in Cypro lib. 2. c. 13.

3. Νικοκλῆς sive oratio sub persona ejusdem Regis Cyprii [unde Κύπριος λόγος subinde vocatur apud Stobæum] scripta de officio civium erga imperantes. Pro hac aut certe pro Evagora credibile est Isocrati à Rege præmii loco data viginti talenta, qvod tradunt Plinius ac Plutarchus. Neqve insolens videri debet ab Isocrate elaboratam orationem, qvam recitaverit Rex. Lysiæ enim & aliorum plurimorum, ipsiusqve Isocratis exemplo constat, solenne fuisse λόγους cum δικανικοὺς tum συμβουλευτικοὺς ab aliis dici ab aliis scribi. Sic Romæ in Nerone recitante admiratus est Senatus, qvæ Seneca scripserat. Vide Dionem Lib. LXI. p. 690. Latine vertit præter alios *Ludovicus Vives* T. I. Opp. p. 315.

Hæ tres orationes prælegi solent passim in scholis cum Plutarchi libro de puerorum institutione, itaqve sæpissime excusæ sunt separatim, vel *Græce*,

Francof. 1585. 8. typis luculentis Wechelianis, ex recensione *Frid. Sylburgii*, qvi varias Lect. & Gnomas varias μονοστίχους è Comicis & Tragicis veteribus collectas & sub titulis digestas adjunxit.

Amst.

Amst. 1643. 8. apud Joh. Jansonium.
Vel *Græcolatine*,
Christophori Neandri, cum Analysi Grammat. Francof. ad Oder. 1605. 8.
Joh. Gerlaci Wilhelmi. Heidelb. 1678. 8. qvæ ad usus tironum accommodata est editio, & phrases annotatas habet. Tum *Guil. Diezii* cum notis haud contemnendis, eodem anno Ulmæ in 8. Deniqve Viri Cl. *Christiani Junckeri*, cum versione, paraphrasi, & vocabulorum difficiliorum Analysi. Lips. 1704. 8.
Prodierunt etiam cum versione interlineari Paris. 1621. 8.
Græce, Latine, Gallice & Germanice opera *Johannis Cherpontii*. Lugd. 1581. 12. cum Plutarcho περὶ παιδῶν ἀγωγῆς & Catechesi Christiana.

Ut ad alias Isocratis orationes pergam συμβουλευτικοὶ qvidem sive *deliberativi generis* exstant:

4. Πανηγυρικὸς, qva Atheniensibus, qvorum merita præ Lacedæmoniis effert, svadet ut domesticis dissidiis omissis Persas bello petant. Hinc svasionem vocat Cicero in Oratore c. XI. & Syrianus in Hermogenem p. 18. observat constare duplici genere, panegyrico ac deliberativo, perinde ut Isocratis Evagoram & Thucydidis ἐπιτάφιον. Marcellin. p. 23. Decem vel qvindecim annos in hoc componendo insumsisse dicitur, nec ex suo ingenio sed ex Gorgiæ, Archini, Thucydidis ac Lysiæ scriptis pleraqve protulisse. Qvod ex Plutarcho, Philistrato, aliisqve lectum judicium merito malignius Photio visum est, recte notanti in eodem argumento plurium virorum eximiorum similes posse esse cogitationes. Ne dicam qvod Theo velut imitandum eloqventiæ studiosis proponit, cogitata Lysiæ ex ejus Epitaphio atqve Olympico tanta cum arte ab Isocrate translata. Confer Jac. Thomasium de plagio §. 476. Tunc cum Lacedæmonii Græcis imperarent, hoc est intra Olymp. XCII. & XCVI. scriptum panegyricum Isocrates ipse demonstrat oratione περὶ ἀντιδόσεως. In Olympiis dictam ab Isocrate, Philostratus auctor est. Nihil certe illa elegantius elaboratiusqve, ut omnes confitentur, licet contra eandem scripsit Aristoteles Siculus Rhetor, teste Laërtio Lib. V. sect. 35.

5. Φίλιππος, sive πρὸς Φίλιππον, *Ad Philippum*. Paulo ante mortem scripta, ut præter Ciceronem in Oratore c. 52. & Plutarchum Græcus auctor argumenti ex Hermippo annotavit. Svadet Regi [confer Epistolas Isocratis 1. 2. 3. ad Philipp.] ut Græcas urbes inter se dissidentes conciliet, & Persas bello petat, qvod postremum Philippi filius

filius Alexander lecta Isocratis oratione (non hac qvidem, sed Panegyrico, ut affirmat Ælianus XIII. 11. Variar.) fecisse dicitur. Inter Socraticas Epistolas ab Allatio editas duodevigesima sub Antipatri Magnetis nomine invidiam Isocrati facit, tanqvam jejuno & maligno Philippi laudatori p. 59. seq. Latine hanc Orationem vertit *Georgius Sabinus* A. 1531. 8.

6. Ἀρχίδαμος sub Archidami persona (nondum Regis Laconici) svadet Lacedæmoniis, ne ex mandato Thebanorum qvos in Leuctrica pugna victores ad Mantineam Olymp. CIV. 2. represserant, Messenam vel instaurent vel liberam esse patiantur. Vehementer hanc Orat. laudat Philostratus. Separatim edidit illustravitqve *Victorinus Strigelius*, Lipsiæ A. 1564. 8.

7. Ἀρεοπαγιτικός. In senatu Areopagitico svadet, ut Democratia sive Anarchia potius in qvam circa illud tempus Resp. Atheniensis erat prolapsa, reduceretur ad meliorem formam, à Solone & Clisthene prius constitutam. Scripta post rogatos à Lacedæmoniis Athenienses, ne se à Thebanis funditus exscindi paterentur, hoc est post Olympiadem CII. Latine, præter alios transtulit *Ludovicus Vives* T. I. Opp. p. 308.

8. Περὶ εἰρήνης ἢ συμμαχικός. De pace cum Chiis, Rhodiis & Byzantiis ineunda, & deponendo ab Atheniensibus maris imperio. Scripta Olymp. CV. 4. Memorat hanc orationem ipse Isocrates περὶ ἀντιδόσεως. Posteriori parte suum ἀντιρρητικὸν εἰρήνης opposuit Ælius Aristides. Isocratis de pace latine vertit *Petrus Mosellanus*. Basil. 1522. 4. *Philippus Melanchthon* Hagenoæ 1533. 8.

Jam seqvuntur λόγοι ἐγκωμιαστικοί.

9. Εὐαγόρας sive oratio funebris in laudem Evagoræ Regis Cypriorum interemti à Thrasydæo Evnucho Olymp. CI. 3. Hujus Evagoræ (de qvo consules Meursium in Cypro lib. 2. c. 12.) filius fuit Nicocles, à qvo per insidias interfectum Evagoram præter rem tradit Diodorus Sic. Libro XV. pag. 363. Vide Usserium ad A. period. Jul. 4340. Latine vertit hanc Orat. *Petrus Sabiatus* Paris. 1549. 4. Prodiit & Mediolani Græce & Latine 1563. 8. & Græce ad calcem Vitarum parallelarum Plutarchi, edit. Aldinæ. Atqve ex *Guarinis Veronensis* translatione in antiqvis latinis vitarum Plutarchi editionibus. *Francisci* [illegible] in Evagoram Helenamqve Isocratis commentarius ineditus fuit apud V. C. Marqvardum Gudium.

10. *Ἑλένης ἐγκώμιον* variis episodiis jucunde productum. Nam qvod argumentum natura sua sterile foret, magnam orationis partem consumit in reprehensione Sophistarum, laudatione Thesei, excusatione Paridis, ac laude pulchritudinis. Confer de illa Isocratis & Gorgiæ ratione argumenta demonstrativa amplificandi, Vossium Institutt. Orat. Lib. I. pag. 51. Separatim hæc Oratio recusa cum H. Wolfii versione A. 1566. 4.

11. *Βούσιρις*, sive laus Busiridis crudelissimi Ægyptiorum Tyranni ab Hercule interemti, scripta ad Polycratem Atheniensem Sophistam redarguendum, qvi idem argumentum infelicius tractaverat, & Socratis præterea accusationem scripserat, cujus mortem Olymp. XCV. acerbe tulit Isocrates, ita ut altera die pullatus prodiret, teste Plutarcho. Qvicqvid vero pro celebrando Busiride sive Polycratis sive Isocratis attulerint ingenia, tamen illaudatum dixit Virgilius 3. Georg. v. 5. qvasi falsis & alienis cumulatum laudibus Exstat hæc Isocratis Oratio etiam Græce & latine in Amphitheatro Socraticæ sapientiæ jocoseriæ Dornaviano T. 2. p. 14.

12. *Παναθηναϊκός*, anno, vel (ut alii l) apud Plutarchum & Photium) qvadriennio ante mortem, adeoqve Olymp. CIX. 2. ab Isocrate scriptus, extollit Athenienses eorumqve in Græcos beneficia præ Lacedæmoniis, qvod argumentum etiam in panegyrico tractasse se commeminit. Æmulatus Isocratem in Panathenaico suo Ælius Aristides est, de qvo ita Tzetzes Chiliad. XI. v. 662.

Καὶ τὸν εἰς Παναθήναια τόν μέγισον τὸν λόγον
Ὅυπερ τὸν νοῦν ἐσύλησεν ὅλον ὁ Ἀρισείδης.

Fallitur idem Tzetzes, cum auctore Lysia affirmat decem integris annis vix absolutum Panathenaicum ab Isocrate, qvod de Panegyrico ejusdem præclari scriptores tradiderunt. Tribus foliis in media parte auctorem Panathenaicum habuit Michael Sophianus, ut ex

l) His accensendus Cicero, qvi libro de senectute, *est enim*, inqvit, *quiete & pure & eleganter actæ ætatis placida ac lenis senectus: qualem accepimus Isocratis, qui eum librum qui Panathenaicus inscribitur quarto & nonagesimo anno scripsisse dicitur, vixitque quinquennium postea.* Idem Cicero in Oratore c. 12. notat Isocratem in hac Oratione studiose consectatum concinnitatem sententiarum, & argutos certosqve ac circumscriptos verborum ambitus, *non enim ad judiciorum certamen, sed ad voluptatem aurium scripserat.*

ex Josephi Scaligeri Epist. 431. & Petri Victorii ad Aristot. Rhetor. p. 718. notavit Paulus Colomesius in Opusculis p. 36. seq.

13. κατὰ τῶν Σοφιστῶν. adversus Sophistas lucro inhiantes, & falsæ eloqventiæ doctores, qvos inter alia hoc qvoqve nomine reprehendit qvod odiosissima ejus parte delecta promiserunt se tradituros rationem tractandarum litium judiciariarum, cum longe plura sint m) in qvibus longe cum majore dignitate Orator versari possit, & præcepta Rhetorica nihilo magis ad causas forenses, qvam ad qvodlibet aliud orationis genus pertineant. Hæc oratio Græce recensita à Frid. Sylburgio, prodiit cum tribus paræneticis, de qvibus supra.

Supersunt λόγοι *Isocratis* δικανικοὶ *sive judiciales.*

14. Πλαταϊκός, nomine Platæensium à Thebanis solo pulsorum ad Athenienses, pro restitutione in integrum.

15. Περὶ τῆς ἀντιδόσεως sive de permutatione facultatum, cum a Lysimacho dies dictus esset secundum legem Atheniensem n) vel permutandarum cum Lysimacho facultatum, vel obeundæ (qvod fecit) trierarchiæ. Multa de studiis suis in hac oratione Isocrates, multa de improbitate Sycophantarum. Scripta post Olympiad. CV.

16. Περὶ τῶν ζεύγους de bigis eqvorum, qvod eas in Olympiis à civitate Argivorum emerit, non Tisiæ eripuerit Alcibiades. Dicta est à filio Alcibiadis jam defuncti, cujus defensionem ac laudes, populiqve invidiam perseqvitur. Allegatur à Plutarcho, Alcibiade p. 196. & Athenæo V. p. 215. Sed apud Photium Cod. 159. mentio hujus Orat. excidit.

17. Τραπεζιτικός Oratio à Sopæi sive Sinopæi filio dicta pro summa argenti apud o) Pasionem Trapezitam deposita, cum pater apud Satyrum Ponti principem de regno affectato delatus esset, qvam Pasio postea accepisse se negavit. Hac oratione utitur Dionysius adversus Aristotelem atqve Aphareum, qvi orationes Isocratis ullas judiciales fuisse negarunt, qvibus contradixit Isocratis discipulus *Cephisodorus.* In Isæi oratione VII. qvæ est de Cironis hereditate

 & in

m) Confer Aristotelis locum qvem cum Isocrateo confert Muretus Lib. IV. c. 11. Var. Lect.

n) Vide Sam. Petitum ad leges Atticas p. 269. seq. Scheferum de militia navali IV. 6.

o) De hoc Pasione Demosthenes Orat. pro Phormione & Orat. contra Callippum.

& in trapezitico I
Eusebium X. 3.

18. Παραγραφικος
præter legem
cui diem dixe
pecuniis.

19. Αἰγινητικος.
sylochi, cui
pugnante
margine,
Jac. Gron

20. Κα]ὰ Ἀ
mulcta
cratia,

21. Ἀμάρ]
sobrin
bina t
ὑπὲρ N
oratio
eam
Iso

in χιάζειν.
πρὸς Λισυ
sium V. 2. A
λῳ τεθέντα
etiam Isocrat
ferium ad A
tio non exstat.
listratum Rh
tribuit oratio
τάφον μὴ ποιεῖσ
τείας. Parænc
Harpocratione,
III. 14 pro Σωκράτ
rem Lib. I. Rhetor. cap.
& Lib. IV. cap. 4. docuit
perperam legi ὁ Σωκρατ,

* Schol. ad Apollon. Lib. I. Σωκράτ

...laudat Philostratus I. de Sophist. p. 496. seq. & p. 487. ...us in theatro primum auditoribus dicere ausum προ-... quod unqve vultis dicendi argumentum. Concinnitatem ... periodis consectatum notat Cicero in Oratore c. 49. ...mperantius qvidem hoc fecisse id. c. 52. ubi testatur ...auditorem fuisse in Thessalia Gorgiæ jam senis. Imi-... pauci, ut Æschines Socraticus, Proclus Naucrati-... ito notati, Scopelianus qvoqve Sophista, qvem ... p. 519. ait ὁμιλῆσαι Γοργίᾳ hoc est familiaria sibi ...e, ubi interpres minus luculenter reddit: Cum Gorgia ...tione & charactere Gorgiæ ejusqve vitiis ac virtuti-...um περὶ ἑρμηνείας §. 12. 15. 29. & alios Rhetores, tum ...ertii Lib. VIII. sect. 65. Gerardum item Langbænium ... 16. seq. editionis præclaræ Tollianæ, ubi inter alia è ... prooemio Rhetoricæ MS. refert Athenienses tanqvam ...ille qvibus Gorgias dixisset, & orationes ejus lampadas. ... ἐν αἷς ἐπεδείξατο, ἑορτὰς ἐκάλουν, τοὺς δὲ λόγους αὐτοῦ λαμπά-... ἐκκρύπτεσθαι τὸ σκότος, οὕτως καὶ συνετοὶ λόγοι τὴν ἄνοιαν. ...minæ.

...Σ ἘΓΚΏΜΙΟΝ & ὙΠῈΡ ΠΑΛΑΜΉΔΟΥΣ ἈΠΟΛΟΓΊΑ ex-...tæ ab Aldo & H. Stephano cum aliis Oratoribus, latine ...e a Gvil. Cantero ad calcem Aristidis. Basil. 1566. fol. Con-...um ad Oratorem Ciceronis p. 822.

Memorantur præterea:

...τάφιος λόγος ἐπὶ τοῖς ἐκ τῶν πολέμων Ἀθήνησιν πεσοῦσιν. Phi-...

...qvem è gradibus templi dixit, svasurus Græcis, ut missis inte-...dissidiis arma communia in Medos & Persas converterent. ...ostr. p. 497. & in Epistola ad Juliam Augustam p. 887. & in ...atis vita p. 506. ubi notat qvod panegyricus pulcherrimus ...ratis orationum è Gorgia sit expressus.

...λόγος, qvem dixit ex ara, unde aurea ipsi statua posita in Py-... templo est, cujus præter Philostratum meminit Athenæus Lib. ... 505.

... σύγγραμμα compositum Olympiade LXXXIV. laudat ...piodorus MS. in Platonis Gorgiam, apud Allatium p. 116. de ...ocratis. Idem liber præterea titulum habebat περὶ τοῦ μὴ ...enim Gorgias conatus est ostendere, nihil esse, vel si ali-... homine non posse comprehendi, vel si possit, exponi

aliis

Isocrates editus est *Græce* Mediolani primum A. 1493. fol. curante Demetrio Chalcondyla: Deinde Venetiis apud Aldum A. 1513. & 1534. cum Alcidamantis, Gorgiæ & Aristidis qvibusdam, ac Lexico Harpocrationis, fol. tum Hagenoæ 1543. 8. atqve iterum Venetiis 1543. 8. Basil. 1546. 1555. 1561. 1578. 8.

Latine primus transtulit *Johannes Lonicerus* Marpurg. 1540. 8. Ab eo tempore majori cura pleniusqve *Hieronymus Wolfius* Basil. 1549. fol. cum cujus versione & argumentis freqventer recusæ Isocratis orationes & Epistolæ Basil. 1553. 1571. 1582. 1587. 1594. 1613. 8vo. Paris. 1603. 1615. 8. Genevæ 1618. 1621. 8.

Græcolatina operum Isocratis editiones sunt Basileensis A 1570. fol. cum versione, & qvæ in editionibus minoribus desiderantur, commentariis copiosis *Hieronymi Wolfii*: & altera ab H. Stephano curata Ao. 1593. fol. itidem cum Wolfii versione & *H. Stephani* septem diatribis in Isocratem: Gorgiæqve de laudibus Helenæ, & Aristidis de laudibus Romæ & Athenarum, addita versione Gvil. Canteri. Hallervordius in Bibliotheca curiosa & Thomas Popeblount memorant editionem Græcolatinam Isocratis curatam à Paulo Stephano A. 1604. qvam affirmant esse optimam, ego nec dum vidi: vidi autem recusam Genevæ A. 1651. 8. Deniqve H. Stephani diatriben de nonnullis vocabulis & loqvendi generibus ab Harpocratione & Svida apud Isocratem observatis, suæ Harpocrationis editioni subjecit Jacobus Gronovius. Lugd. Bat. 1696. 4.

Michaël Neander in phraseologia Isocratis Græcolatina Basil. 1558. 8. sub titulis CCLXIIII. phrases ac formulas loqvendi Isocrati familiares digessit.

Joh. Paludani sententiæ ex Isocrate selectæ, Gandavi 1551. 8. *Hieron. Wolfii* Basil. 1572. 8.

Isocratis Orationum omnium analysis, auctore *Conrado Clausero*. Basil. 1558. 8.

Anglice qvædam Orationes conversæ prodierunt A. 1557. 8.

Anteqvam ad Isæum descendam, tribus verbis agere placet de GORGIA * Leontino, Siculo (unde Luciano T. 2. p. 313. dicitur σικελιώτης, notante Grævio) principe Scepticorum ac Sophistarum, discipulo Empedoclis, Isocratis vero & Alcidamantis Præceptore, qvem perstringit

* Gorgiam Poëtam Oratore vetustiorem ab Aristotele 3. Rhetor. innui, falso tradit Anonymus Græcus scholiastes Parisius editus p. 51. b. Fuit vero alius Gorgias Rhetor junior Ciceronis tempore, de qvo vide Plutarchum in Cicerone p. 873.

git Plato in Gorgia, laudat Philostratus l. de Sophist. p. 496. seq. & p. 487. testatur eum Athenis in theatro primum auditoribus dicere ausum προβάλλετε, *proponite quod unqve vultis dicendi argumentum.* Concinnitatem soni numeriqve in periodis consectatum notat Cicero in Oratore c. 49. seq. & paulo intemperantius qvidem hoc fecisse id. c. 52. ubi testatur Isocratem juvenem auditorem fuisse in Thessalia Gorgiæ jam senis. Imitatores ejus fuere non pauci, ut Æschines Socraticus, Proclus Naucratites, aliiqve Philostrato notati, Scopelianus qvoqve Sophista, qvem idem Philostratus p. 519. ait ὁμιλῆσαι Γοργίᾳ hoc est familiaria sibi ejus scripta reddidisse, ubi interpres minus luculenter reddit: *Cum Gorgia versatus est.* De dictione & charactere Gorgiæ ejusqve vitiis ac virtutibus vide Demetrium περὶ ἑρμηνείας §. 12. 15. 29. & alios Rhetores, tum Menagium ad Laertii Lib. VIII. sect. 65. Gerardum item Langbænium ad Longinum p. 16. seq. editionis præclaræ Tollianæ, ubi inter alia è Troili Sophistæ proœmio Rhetoricæ MS. refert Athenienses tanqvam dies festos habuisse qvibus Gorgias dixisset, & orationes ejus lampadas. Τὰς ἡμέρας ἐκείνας ἐν αἷς ἐπεδείξατο, ἑορτὰς ἐκάλουν, τοὺς δὲ λόγους αὐτοῦ λαμπάδας, ὥσπερ γὰρ τὸ πῦρ ἐκκρύπτει τὸ σκότος, οὕτως καὶ συνετοὶ λόγοι τὴν ἄνοιαν. Orationes ejus binæ.

ἙΛΈΝΗΣ ἘΓΚΏΜΙΟΝ & ὙΠῈΡ ΠΑΛΑΜΉΔΟΥΣ ἈΠΟΛΟΓΊΑ exstant Græce editæ ab Aldo & H. Stephano cum aliis Oratoribus, latine autem redditæ à Gvil. Cantero ad calcem Aristidis, Basil. 1566. fol. Confer L. Strebæum ad Oratorem Ciceronis p. 822.

Memorantur præterea:

Ὁ ἐπιτάφιος λόγος ἐπὶ τοῖς ἐκ τῶν πολέμων Ἀθήνησιν πεσοῦσιν. Philostrat. p. 497.

Ὀλυμπικός, qvem è gradibus templi dixit, svasurus Græcis, ut missis intestinis dissidiis arma communia in Medos & Persas converterent. Philostr. p. 497. & in Epistola ad Juliam Augustam p. 887. & in Isocratis vita p. 506. ubi notat qvod panegyricus pulcherrimus Isocratis orationum è Gorgia sit expressus.

Πυθικὸς λόγος, qvem dixit ex ara, unde aurea ipsi statua posita in Pythii templo est, cujus præter Philostratum meminit Athenæus Lib. XI. p. 505.

Ejus περὶ φύσεως σύγγραμμα compositum Olympiade LXXXIV. laudat Olympiodorus MS. in Platonis Gorgiam, apud Allatium p. 116. de scriptis Socratis. Idem liber præterea titulum habebat περὶ τοῦ μὴ ὄντος, illo enim Gorgias conatus est ostendere, nihil esse, vel si aliqvid sit, ab homine non posse comprehendi, vel si possit, exponi

alus

aliis non posse. Vide Sextum Empiricum VII. contra Math. p. 149. seq.

Singularum rerum laudes, vituperationesqve conscripsisse Gorgiam testatur Cicero in Bruto c. 12. qvod Oratoris judicaret hoc maxime esse proprium, rem augere posse laudando, vituperandoqve rursus affligere.

Vitam produxit usqve ad annum ætatis CVIII. qvo cum *jam silicernius finem sui temporis exspectaret, etsi morti non potuit, tamen infirmitatibus insultavit*, ut ex Cincio Alimento refert Fulgentius in expositione antiqvor. verborum. Confer Luciani Macrobios T. 2. p. 474. Hermippum ἐν τῷ περὶ Γοργίου laudat Athenæus Lib. XI. pag. 505. qvi & Libro XIII. p. 596. meminit alterius Gorgiæ Atheniensis, qvi scripserat περὶ τῶν Ἀθήνησι ἑταιρίδων.

VI. ISÆUS Atheniensis, sive Chalcidensis, ut alii, certe Athenis dicendi facultatem edoctus à Lysia & Isocrate, Ipse Demosthenis Magister, unde de tempore qvo floruit utcunqve constat, qvoniam accuratius aliqvid de vita atqve ætate ejus, & qvando obierit, tradere nec Dionysius Halicarnass. valuit, nec Plutarchus, nisi qvod ajunt post bellum Peloponnesiacum claruisse, usqve ad regnum Philippi Macedonis. Fuit & alius Isæus junior, itidem Rhetor, patria Assyrius, de qvo æqvalis ejus Plinius Lib. II. Epist. 3. Philostratus I. Sophist. Svidas, & Schol. Juvenalis ad Sat. III. 74. *Isæo torrentior.* Sub Isæi prioris nomine LXIV. olim lectæ sunt orationes à Plutarcho & Photio cod. 263. sed qvi qvatuordecim ex illis spurias fuisse testantur. Qvinqvaginta genuinarum tituli à Meursio in Bibliotheca Attica collecti & à me ordine Alphabetico dispositi hi sunt, è qvibus decem crucis signo notatæ & universæ in causis judiciariis circa hæreditatem adeundam versantes universæ in causis judiciariis circa hæreditatem adeundam versantes adhuc exstant, & numerum ordinis in editionibus observati adscriptum habent.

† περὶ τοῦ Ἀγνίου κλήρου. X.
† πρὸς Ἀγνόθεον III. Vide infra in ὑπὲρ τοῦ Νικοστράτου κλήρου.
περὶ τοῦ Ἀλεξάνδρου κλήρου. Harpocrat. in ὅτι παιδί. Sed Ἀριστάρχου pro Ἀλεξάνδρου legendum docet Meursius II. 4. Attic. Lect.
πρὸς Ἀνδοκίδην. Pollux. VII. 2.
πρὸς Ἀντίβιον. Vide infra, πρὸς Λυσίβιον.
πρὸς Ἀπολλόδωρον. Harpocrat.
† περὶ τοῦ Ἀπολλοδώρου κλήρου. VI.
Κατὰ Ἀριστάρχου. Pollux. II. 4.
† περὶ τοῦ Ἀριστάρχου κλήρου πρὸς Ξεναίνετον. IX. Vide supra περὶ Ἀλεξάνδρου κλήρου.

πρὸς

πρὸς Ἀριστογείτονα καὶ Ἀρχιππον. Dionyſ. Halic. in Iſæo. Harpocrat. in ἐνεσκευασμένην.
περὶ τοῦ Ἀρχιπόλιδος κλήρου. Pollux. X. 1.
† περὶ τοῦ Ἀστυφίλου κλήρου. VIII.
πρὸς Βοιωτόν. Harpocrat.
πρὸς δημότας περὶ χωρίου. Dionyſ. Halic. in Iſæo, Harpocrat. in σφητ]ός.
† περὶ τοῦ Δικαιογένους κλήρου IV.
πρὸς Διοκλέα, ὕβρεως. Pollux. VII. 22. Harpocrat.
πρὸς Διοφάνην ἀπολογία. Harpocrat.
πρὸς Δωρόθεον. Harpocrat. in οὐσίας δίκη.
Κατ' Ἐλπαγόρου καὶ Δημοφάνους. Harpocrat. ſæpius, & Etymol. M. in σύνδικοι.
πρὸς Ἑρμωνα ὑπὲρ τῆς ἐγγύης ἀπολογία. Dionyſ. in Iſæo Harpocration & Svidas pluribus locis.
Ὑπὲρ Εὐμαθοῦς. Dionyſ. Halic. in Iſæo, Harpocration, Apoſtolius VIII. 20. proverb.
Ὑπὲρ Εὐφιλήτου πρὸς τὸν Ἐρχιέων δῆμον. Dionyſ. in Iſæo.
περὶ Ἥρωνος κλήρου. Harpocrat. in εἰς ἕω. ſed legendum Κίρωνος.
Κατὰ Θεοπίμου. Harpocr. in πεπρασῆθαι.
πρὸς Ἰσχόμαχον. id. in χίλιοι διακόσιοι.
πρὸς Καλλικράτην. Harpocrat.
πρὸς Καλλιππίδην. Harpocr. in ἀνεπιτίθεσαι.
Κατὰ Καλλιφῶντος α΄.
——— β΄. Etymol. M. in ἐπιτρίτας, unde Harpocrat. & Svidam ſupplendum monuit Meurſius V. 2. Lect. Attic.
πρὸς Καλυδῶνα. Harpocrat. Apoſtolius V. 20. proverb.
† περὶ τοῦ Κίρωνος κλήρου. VII. Adde qvæ in Ἥρωνος & Κύλωνος & ſupra in Trapezitico Iſocratis.
Κατὰ Κλεομέδοντος. Harpocr. in κληΐηρες.
περὶ τοῦ Κλεωνύμου.
περὶ Κύλωνος κλήρου. Porphyrius apud Euſeb. X. 3. præparat. ſed legendum Κίρωνος.
πρὸς Λυσίβιον. Harpocrat. in ἐπίδικος, & νοθεῖα Pollux X. 1. Svid. in ἐπίδικος, apud qvem male in τέως πρὸς Λυσίβιον, & apud Etymol. in ἐπίδικος, Ἰσοκράτης πρὸς Λυσίαν pro Ἰσαῖος πρὸς Λυσίβιον. Vide Meurſ. V. 2. Attic. Lect.
περὶ τῶν ἐν Μακεδονίᾳ ῥηθέντων, Harpocrat.
πρὸς Μέδοντα. Dionyſ. Halic. in Iſæo.

Ὑπὲρ τοῦ Μενεκλέους κλήρου. Harpocrat. in ἀγενής.
πρὸς Μενεκράτην. Id. in περιοίκιον.
περὶ Μετοικισμοῦ. Harpocrat.
Ὑπὲρ Μνησιθέου θυγατρός. Harpocrat. in ἀποφῶται.
πρὸς Νεοκλέα. Id. κλητῆρες.
Ὑπὲρ Νικίου. Harpocrat. in ἀποῤῥέξαντες & χίλιοι διακόσιοι.
πρὸς Νικοκλέα περὶ χωρίου. Harpocr. in ψευδοκλησία, θοργωνίδαι, Τιτακίδαι.
† Ὑπὲρ τοῦ Νικοστράτου κλήρου. III. A Dionysio Halicarnasseo hæc oratio inscribitur πρὸς Ἀγνόθεον.
πρὸς Ξεναίνετον. Vide supra περὶ τοῦ Ἀριστάρχου κλήρου.
πρὸς Ὀργεῶνας. Harpocrat.
περὶ τῆς ποιήσεως. Id. in οἷον.
Κατὰ Ποσιδίππου. Harpocrat. in θόρυκος.
πρὸς Πύθωνα. Harpocrat. in διαμαρτυρία.
Ὑπὲρ Πύθωνος, ἀποστασίου. Harpocr. & Svid. in κλητῆρες.
† Ὑπὲρ τοῦ Πύῤῥου κλήρου. II.
πρὸς Σάτυρον. Harpocr. in ἐπίδικος. In Meursii Bibl. Attica p. 1525. per librarii errorem bis laudatur Hephæstion pro Harpocratione.
πρὸς Στρατοκλέα. Harpocrat.
Τελμινικός. Harpocrat. in ἄμιπποι.
πρὸς Τιμωνίδην περὶ χωρίου. Harpocr. in οὐσίας δίκη, Svid. in διάθεσις.
† περὶ Φιλοκτήμονος κλήρου. V.

Tituli sunt non L. sed LII. at forte apud Harpocrationem in κλητῆρες debet legi πρὸς Νικοκλέα, non πρὸς Νεοκλέα, & ex aliis duplex unius orationis titulus positus pro duabus. Ut dixi ὑπὲρ τοῦ Νικοστράτου κλήρου, & in περὶ τοῦ Ἀριστάρχου κλήρου. De qvatuordecim suppositis Isæo orationibus ne tituli qvidem ætatem tulerunt, præter harum trium:
Κατὰ Μεγαρέων. Harpocr. in σφοδρίας.
πρὸς Εὐκλείδην. Dionys. in Isæo, Pollux VIII. 6. Priscianus Lib. XVIII. p. 1089. Harpocrat. pluribus locis. Svid. in τρικέφαλος.
Κατ' Ἀριστοκλέους. Harpocrat. in ὑπερήμεροι.

Isæum inter παραγγελμάτων τεχνικῶν sive præceptorum Rhetoricorum scriptores refert Dionysius Halicarnasseus Epistola ad Ammæum, nisi legendum est Ἰσοκράτην pro Ἰσαῖον.

Editiones orationum decem Isæi, qvæ adhuc exstant, retuli supra in Antiphonte. De versione latina Miniati ita Jacobus Perizonius Vir Clariss. in triade dissertationum diss. I. p. 60. *Inscitissime utilissimas*

has

bas orationes quæ turpiter adeo neglectæ jacent latino sermone reddidit indoctus earum interpres Alphonsus Miniatus. Adde diss. 2. p. 122. & 125. *Didymi Alexandrini* Grammatici ὑπομνήματα in Isæum, qvæ laudat Harpocration in γαμηλία, perinde ut qvamplurimæ ipsius Isæi orationes interciderunt.

VII. LYCURGUS a) Lycophronis F. è nobili genere, Atheniensis, Platonem Philosophum initio audivit, ut præter Laërtium III. 46. & alios tradit ad Gorgiam Platonis Olympiodorus, è Philisco, qvi Lycurgi vitam scripsit. Confer Lambecium Lib. VII. de Bibl. Vindob. p. 127. A Platone venit ad Isocratem, & magnas inde res in Rep. gessit, magnis honoribus functus est: in jure dicendo severissimus b) in vita sobrius & in magnis opibus continens. Civibus vero suis ita gratus, ut postulanti Alexandro Regi eum tradere, omnino recusarent. Vectigalia civitatis à sexaginta talentis ad mille ducenta intendisse testatur Plutarchus. Idem notat in dicendo minime fuisse extemporalem, sed cum diceret, nunqvam non causam vicisse, ac qvo facilius ad nocturnas etiam meditationes excitaretur, usum lectulo duriore, in qvo villus tantum & pulvinus, qvod Theoni itidem in progymnasmatis c) relatum me-

 mini,

a) Plures fuere Lycurgi, ut legislator Lacedæmoniorum, de qvo supra cap. XII. & Lycurgus Thraciæ Rex qvem Osiris interemit, teste Diodoro Sic. Lib. I. Lycurgus Solonis tempore clarus. Plutarch. in Solone p. 94. Lycurgus nostri avus, qvi cum Anaxilao Byzantium Alcibiadi tradidit: (Plutarch. in Alcibiade p. 208) qvemqve XXX. tyranni Athenis interfecerunt teste eodem Plutarcho in Lycurgi Rhetoris vita. Deniqve inter filios qvoqve nostri unus fuit patri cognominis.

b) H. Valesius ad verba Ammiani Marcellini XXII. 9. *judicibus Cassiis tristior & Lycurgis:* Non assentior Lindebrogio qvi Lycurgum hîc intelligit Legislatorem Spartanorum. Lycurgum enim Atheniensem Rhetorem arbitror intelligi, cujus in reos severitas celebrata est. Diodorus Siculus in Lib. XVI. de eo dixit: ἦν δὲ πικρότατος ἐν τοῖς λόγοις κατήγορος. Unde etiam *Ibis* cognominatus esse videtur, qvod scilicet ut Ibis angues, sic ipse noxios cives & peregrinos expelleret. Aristophanes in avibus: Ἶβις Λυκούργῳ, Χαιρεφῶντι νυκτερίς. Qvanqvam suo Scholiasten aliam afferre causam, qvod scilicet Ægypto oriundus, aut qvod longis cruribus esset Lycurgus. Sed nostram sententiam confirmare videtur Plutarchus in Lycurgi Rhetoris vita, ubi & versum illum Aristophanis adducit, sed mendosum. Ἔχει δὲ καὶ τοῦ ἄστεος τὴν φυλακὴν καὶ τῶν κακούργων τὴν σύλληψιν, οὓς ἐξήλασεν ἅπαντας, ὡς καὶ τῶν σοφιστῶν ἐνίους λέγειν Λυκοῦργον οὐ μέλανι ἀλλὰ θανάτῳ χρίοντα τὸν κάλαμον κατὰ τῶν πονηρῶν οὕτω συγγράφειν. Ab hoc Lycurgo viri qvi in gerenda Rep. severi essent Lycurgi dicebantur. Cicero Epist. X. Lib. I ad Atticum *Nosmetipsi, ait, qui Lycurgei à principio fuissemus, quotidie dimitigamur.*

c) p. 140. edit. Camerar.

mini. Xenocratem Philoſophum in carcerem ducendum qvod *μετοίκιον* ſolvere non poſſet, è publicanorum manibus eripuit, ut narrat Plutarchus in T. Flaminio p. 375. ſeq. In Metroo rationem adminiſtratæ Reip. paulo ante mortem reddidit, Meneſæchmi criminationibus dilutis ac confutatis. Diem obiit ſupremum ante Demoſthenem, qvi in exſilio per literas pro defuncti liberis apud Athenienſes delatis interceſſit. Vide Demoſth. Epiſt. 3.

Lycurgi orationes qvindecim ferebantur ætate Plutarchi, totidemqve Photius qvoqve cod. 268. commemorat, ſed lectas à ſe negat. *Λυκούργου δὲ οὐδενὸς τῶν ἄλλων ὅσα γε τελεῖν εἰς ῥήτορας καὶ δημαγωγοὺς τὸ ἔλαττον φερομένου, οὔπω παρέσχεν ἡμῖν ὁ χρόνος λόγους ἀναγνῶναι. Φέρεσθαι δὲ αὐτοῦ ἐξ ἱστορίας πεντεκαίδεκα μεμαθήκαμεν.* Ex unica exſtat hodie præclariſſima *adverſus Leocratem*, (Plutarcho in Lycurgi vita male *Κλεωκράτην*) qvi neglecto populi decreto, qvo poſt cladem ad Chæroneam Olymp. CX. 3. Athenienſes patriam deſerere & in alium locum ſe conferre prohibebantur, Rhodum atqve inde Megaram cum rebus ſuis migraverat, deniqve poſtqvam Alexandri M. in Aſiam expeditio Olymp. CXI. tranqvilles patriæ res feciſſet, Athenas redierat. Græce ab Aldo Venet. 1513. fol. & ab H. Stephano edita eſt Pariſ. 1575. fol. cum aliis Græcis Oratoribus. Seorſim Græce vulgavit cum præfatione ſua *Philippus Melanchthon*, Witteb. 1545. 8. recuſam A. 1568. 8. Eqvidem in libro Greg. Richteri qvi inſcribitur *Criſeis Melanchthoniana*, p. 532. aliqvid affertur è Melanchthonis præf. *ad Lycurgi orat. à ſe converſam* 20. Auguſt. 1548. Sed legendum *Græce editam* 20 Aug. 1545. Eandem in variis Catalogis vidi verſionem Melanchthonis, & editionem Wittebergenſem græcolatinam laudari. Sed error eſt. Plus ſimplici qvidem vice Melanchthon publicis prælectionibus interpretatus fuit Lycurgum, nunqvam tamen latina verſione donatum in lucem edidit; non magis qvam Chriſtophorus Pezelius, qvi poſt Melanchthonem eandem in concione juvenum ſtudioſorum expoſuit. Latine primus vertit *Johannes Lonicerus*, cum Demoſthenis Orat. pro pace. Baſil. 1548. 8. Deniqve cum *Loniceri* verſione, Orationibus Dinarchi, Lesbonactis, Herodis & Demadis *juncta lucem vidit Hanoviæ A. 1619. 8. Græce & latine.

Orationum deperditarum tituli à Meurſio III. 3. Attic. Lect. & in Bibliotheca Attica obſervati hoc loco à me ſubjicientur Alphabetico ordine digeſti ad inveniendi facilitatem.

1. *Κατ' ἀισχυλίου*. Harpocr. in *στρωτῆς*. Svidæ *πρὸς ἰσχυρίαν*, qvod præfert Meurſius.

2. *Ἀπο-*

* De Demade, Lesbonacte & aliis Oratoribus egi infra Lib. III.

2. Ἀπολογισμὸς ὧν πεπολίτευται, sive ἀπολογία πρὸς αὐτὸν ὑπὲρ τῶν εὐθυνῶν. Svid. in Λυκοῦργος. Plutarch. Photius, Harpocrat.
3. περὶ Ἀριστογείτονος. Svid. Plutarch. Harpocr. Libanius in argumento oratt. Demosthenis contra eundem Aristogitonem.
4. Κατ' Αὐτοκλέους Svid. in μηλόβοτος.
5. Κατ' Αὐτολύκου, δουλείας. Plutarch.
6. Κατ' Αὐτολύκου τοῦ Ἀρεοπαγίτου, περὶ ἱερῶν. Plutarch. Harpocrat. Svid.
7. Κατὰ Δημάδου τὸν Δημέου, περὶ ἱερῶν. Plutarch. Harpocrat. Athen. Lib. XI. Scholiastes Comici ad Plutum.
8. περὶ διοικήσεως Svid. in Λυκοῦργος & ὀχεῖον. Harpocrat. pluries.
9. Κατὰ Διφίλου. Plutarch.
10. περὶ τῆς ἱερείας. Harpocratio freqventissime, & Priscianus Lib. XVIII. & Svidas non uno loco, qvi tamen in Λυκοῦργος legit ἱερατείας, qvod præfert Gisb. Cuperus p. 90. Var. Observatt. Respicit etiam Svidas in τραπεζοφόρος.
11. πρὸς ἰσχυρίας Svid. sed Harpocrationi κατ' Ἰσχυρίου.
12. Κατὰ Λυκόφρονος α. Athen. Lib. VI. Harpocrat. Theo progymnasm. Etymol. M. in ἐμποδών. Apostolius VIII. 20. prov. Svid. in μοχθηρίας
13. — — — — β Svid. & Harpocrat. in ὀρκάνη.
14. Κατὰ Λυσικλέους στρατηγοῦ περὶ ἱερῶν. Plutarch. Harpocrat. & Svid. ubi male Πασικλέους.
15. πρὸς τὰς Μαντείας sive περὶ μαντειῶν: Svid. in Λυκοῦργος & καυχᾶ.
16. Κατὰ Μενεσαίχμου. Svid. in πραγματεία, Dinarchum κατὰ Μεναίχμου & Pollux Μενεσίμου, vitiose) περὶ ἱερῶν. Plutarch. Harpocratio sæpius. Svid. in πρωτοπραξία.
17. Κατὰ Πασικλέους. Svid. sed legendum Λυσικλέους.
18. Κατὰ Τιμοκράτους. Svid. in πεπορπημένος.

Qvatuordecim tantum esse debebant, sed 1. & 11. eadem est, uti 14. & 17. Nec dudito 8. esse dimidiam partem tituli unius ex reliqvis: atqve idem de 10. puto judicium esse ferendum. His si oratio adversus Leocratem addatur, numerus qvindecim λόγων Lycurgi constabit. Fuerunt præterea dubiæ nonnullæ, ut

Διαδικασία κροκωνιδῶν πρὸς Κοιρωνίδας. Hanc Philino à nonnullis tributam testatur Harpocrat. in Κοιρωνίδαι.
Κατὰ Δεξίππου Id. in σύνδικοι.

VIII. DEMOSTHENES Pæaniensis Atticus, lucem vidit Olymp. CI. 2. deditus primum Philosophiæ sub Platone * & Euclide Megarensi, verum audito semel Callistrato Oratore, qvi cum magna populi admi-

* Vide ad Laërtium II. 108. & III. 46.

admiratione causas agebat, unice accensus est ad eloqventiæ studium; atqve inde sub Isæo aliisqve dicendi Magistris & Andronico histrione, à qvo actionem didicit, tantos fecit progressus, ut per impigrum studium emendata naturali * balbutie princeps orator *ῥήτωρ δυνατώτατος* (Plutarch. Alcibiade p. 196.) evaderet, omnibusqve admirationi esset, atqve plurimum in Rep. posset. Sed & hodieqve *commemorato ejus nomine, maximæ eloqventiæ consummatio animo oboritur audientis*, ut verbis utar Valerii maximi VIII. 7. At Remp. pariter & se deniqve perdidit dicendo; itaqve Alexandro qvidem qvi puerum se ab illo vocatum indignissime tulit (Plutarch. Alex. p. 670.) flagitanti Demosthenem sibi dedi (id. Phocione pag. 749.) negatus est, verum Regi Macedoniæ Antipatro ab Atheniensibus cum Hyperide tradendus † venenum sumsit in Calabria ** insula Olymp. CXIV. 3. ætatis LXII. (Gellius XV. 28. tribuit annos sexaginta) ante Christum CCCXXII. Vitam ejus & laudationem è veteribus scripsere *Plutarchus*, *Lucianus*, *Libanius* & *Suidas*, qvos cum notis exhibet in sua Demosthenis editione *Hieronymus Wolfius*. E recentioribus præter *A. Schottum*, qvi vitam Demosthenis composuit & Dionysii Halicarnassei librum περὶ Δημοσθένους δεινότητος latine vertit, sufficiat laudasse duumviros Gallos egregios *Renatum Rapinum* in collatione Demosthenis cum Cicerone, (qvod argumentum tractavit etiam Julius Nigronus S. I. Oratione XVIII.) & *Tourrellum* in prolegomenis ad Orationes qvasdam Demosthenis Gallice à se translatas.

In panegyrico dicendi genere parum valuisse διὰ τὸ ἀτριβὲς καὶ ἀμελέτητον, legas apud Syrianum p. 17. ad Hermogenem. Cicero qvoqve in Epistola qvadam scripsit Demosthenem in orationibus qvandoqve indormire, ut refert Plutarchus in Cic. p. 872. Et Lib. de Oratore c. 29. negat Demosthenem sibi semper satisfacere, etsi c. 31. in qvovis dicendi genere docet fuisse excellentem. In jocis ridendum se præbuisse notat Longinus p. 190. edit. Tollii, qvod à Cicerone in Oratore c. 26. confirmatur. Prælium aliqvando ingressus abjecto clypeo aufugit, teste Luciano in parasito T. 2. p. 258.

Ex-

* Cicero 2. de divinat. *cum R. dicere neqviret, exercitatione fecit ut planissime diceret.* Adde Hieron. 1. in Rufin. & Plutarchum an seni gerenda Resp. p. 795. ubi refert Demosthenem initio non probatum in Orationibus atqve ideo animo propemodum concidisse: sed iterum excitatum confirmatumqve verbis senis alicujus qvi Periclem audiverat, jubebatqve Demosthenem indole Pericli similem haudqvaqvam de se ipsum desperare.

† Plutarch. in Phocione p. 753. 754.

** Plutarch. Tzetzes Chil. VI. v. 170. 186.

Exſtant ſub Demoſthenis nomine orationes LXI. tum prooemia ad orationes LXV. (tot enim Orationes illius legiſſe ſe teſtatur Photius cod. 265.) & ſex Epiſtolæ. De Epiſtolis vide ſupra c. X. num. 15. Orationes præſenti loco ordine literarum recenſebo, perditarum etiam mentionem facturus præfixo aſteriſco, editis vero præmiſſurus numerum ordinis, qvem in Hieron. Wolfii editione obtinent. Temporis notationem adpoſui ex capite IV. vitæ Demoſthenis, ſcriptæ ab Andrea Schotto, ita tamen ut ipſe *Dionyſium Halic.* ex qvo ille hauſit conſuluerim, & nonnulla ſubinde adjunxerim. LXV. ut dixi Orationes Demoſthenis genuinas fuiſſe Photius teſtatur, neqve vero univerſæ ad nos pervenerunt, nec univerſæ qvas habemus ſunt genuinæ. Ecce Tibi utrarumqve ſuccinctam notitiam.

8. περὶ τ̃ Ἁλοννήσου. Vide infra, Philippicam VIII.

17. περὶ τῶν πρὸς Ἀλέξανδρον συνθηκῶν. De fœdere Alexandri cum Athenienſibus, violato à Rege, cum Meſſenam Philiadæ tyranni filiis reſtituiſſet. *Hyperidi* tribuitur à Libanio, Photioqve. Habita prætore Evæneto Olymp. CXI. 2. ætatis Demoſth. XLV.

25. Κατὰ Ἀνδροτίωνος. Prima hæc Oratio ſcripta in cauſa publica, anno ætatis XXV. (in Gellii codicibus lib. 15. c. 28. eſt XXVII.) Olymp. CVI. 2. prætore Calliſtrato. Dionyſius Halic. Epiſt. ad Ammæum: *δημοσίους τε λόγους ἤρξατο γράφειν ἐπὶ Καλλιστράτου ἄρχοντος εἰκοστὸν καὶ πέμπτον ἔχων ἔτος. Καὶ ἔστιν αὐτῷ πρῶτος τῶν ἐν δικαστηρίῳ κατασκευασθέντων ἀγώνων ὁ κατὰ Ἀνδροτίωνος, ὃν γέγραφε Διοδώρῳ τῷ κρίνοντι τὸ ψήφισμα παράνομον.* Latine vertit præter Wolfium *Baſſianus Landus* Placentinus.

39. πρὸς Ἀπατούριον παραγραφή.

*πρὸς Ἀπολλόδωρον. *Contra Apollodorum* pro Phormione. Plutarch. in Demoſthene p. 887. teſtatur eum qvæſtus cupiditate ductum clam ſcripſiſſe orationes adverſarias Apollodoro ac Phormioni. Oratio pro Apollodoro contra Phormionem exſtat.

28. & 29. Κατὰ Ἀριστογείτονος α, β. Orationes duæ adverſus Ariſtogitonem, accuſatum eodem tempore à Lycurgo. Dionyſius è dictione colligit has non eſſe Demoſthenis, ſaltim non poſteriorem, qvam ab aliis etiam rejici teſtatur Libanius in argumento. Priorem vertit Philippus Melanchthon, poſteriorem *Vitus Winshemius.* Demoſthenis eſſe negat etiam Caſaubonus ad Theophraſti Characteres p. 198.

26. Κατὰ Ἀριστοκράτους. Habita prætore Ariſtodemo Olymp. CVII. 1. ætat. Demoſth. XXVIII. Actor Euthyles.

*Κατὰ

* Κατὰ Ἀριστοτέλους. Syrianus in Hermogenem, cujus locum produxit Meursius in Bibl. Attica.

* περὶ τῶν Ἁρπαλείων χρημάτων. Isidorus Pelus. Lib. IV. Epist. 205.

* πρὸς Ἀρτάβαζον Priscianus Lib. XVIII.

23. περὶ τῶν ἀτελειῶν s. de immunitate, adversus Leptinem. Habita Olymp. CVI. 2. prætore Calistrato, ætatis Demosth. XXV. Judice Dionysio χαριέστατος ἁπάντων τῶν λόγων καὶ γραφικώτατος. Latine vertit *Petrus Nannius.*

33. 34. 35. Κατὰ Ἀφόβου α', β', γ'. adversus Aphobum tutorem suum orationes 3. Actio decem talentorum, à Demosthene vix XVIII. annos nato (hoc est Olymp. CIV. 3.) teste Libanio in Demosthenis vita, qvi addit aliis persvasum, Isæo has orationes deberi ut auctori, vel saltim ut correctori. Isidorus Pelusiota IV. 205. Epist. tradit Demosthenem tutoribus suis patria bona post victoriam adversus eos reportatam reliqvisse. Latine vertit *Joh. Lalamantius,* Heduus.

47. πρὸς Βοιωτὸν, περὶ τοῦ ὀνόματος.

48. ——— ὑπὲρ προικὸς μητρῴας.

62. Κατὰ Διονυσοδώρου, βλάβης.

* Ἀπολογία περὶ τῶν δώρων. Habita prætore Anticle Olymp. CXIII. 3. ætat. LIV. Dionys. Halicarnass. Epist. ad Ammæum p. 125.

19. ἐπιτάφιος in eos qvi in Chæronea clade fortiter pro patria pugnantes obiissent. Habita Olymp. CX. 3. ætat. Demosth. XLII. Meminit Plutarchus, & sane habitam aliqvam hujus argumenti omnes fatentur, sed hanc qvæ exstat, Dionysius, Libanius, Photius Demostheni abjudicant. Latine vertit *Joh. Lonicerus.*

20. Ἐρωτικὸς, sive laus Epicratis. Hanc veluti languidiorem & vi tanti oratoris destitutam, Demosthenis esse negant Dionysius, Libanius, hisqve succinens Photius.

32. πρὸς Εὐβουλίδην ὑπὲρ Εὐξιθέου.

53. Κατὰ Εὐέργου καὶ Μνησιβούλου, ψευδομαρτυριῶν.

38. πρὸς Ζηνόθεμιν παραγραφή.

39. Κατὰ Θεοκρίνου. Actor Epichares. Oratio à Callimacho tributa est Dinarcho. Vide Dionysium in Dinarcho & Harpocration. in Θεοκρίνης. Apostolium XIX. 49. proverb. Anonymus in argumento: τὸν δὲ λόγον οἱ πολλοὶ νομίζουσιν εἶναι Δεινάρχου, καίτοιγε οὐκ ἀπεοικότα τῶν τοῦ Δημοσθένους

61. Πρὸς Καλλικλέα, περὶ χωρίου.

58. πρὸς

58. πρὸς Κάλλιππον.
60. Κατὰ Κόνωνος, αἰκίας. Actio injuriarum ob verbera. Apud Plutarchum de gloria Athenienſ. legas ἀνοίας, vitioſe, ut notatum Meurſio III. 6. Attic. Lect. Ex hac oratione multa ad verbum tranſtuliſſe Dinarchum in priorem ſuam adverſus Cleomedontem, notavit Porphyrius apud Euſebium Lib. X. c. 3. præparat.
21. ὑπὲρ τοῦ Κτησιφῶντος. Pro Cteſiphonte * adverſus Æſchinem. Vide infra περὶ τοῦ στεφάνου.
41. πρὸς τὴν Λακρίτου παραγραφήν.
52. πρὸς Λεοχάρην περὶ κλήρου.
23. πρὸς Λεπτίνην. Vide ſupra περὶ ἀτελειῶν ſive περὶ ἀτελείας.
51. πρὸς Μακάρταλον, περὶ τοῦ Ἁγνίου κλήρου.
16. ὑπὲρ τῶν Μεγαλοπολιτῶν. De ope ferenda Megapolitanis (Arcadiæ hæc civitas fuit) adverſus Lacedæmonios. Dicta Olymp. CVI. 4. ætat. Demoſth. XXVII. prætore Eudemo ſive Theodemo.
*Κατὰ Μέδοντος. Pollux VIII. 6. Harpocr. in δικατεύειν.
24. πρὸς Μειδίαν, περὶ κονδύλου. Contra Midiam qvi Demoſtheni Chorago in Dionyſiis alapam inflixerat, & ab eo accuſatur impietatis. Hac oratione propter adverſarii potentiam nihil effeciſſe Demoſthenem, auctor eſt Iſidorus Peluſ. IV. 205. Epiſt.
46. πρὸς Ναυσίμαχον καὶ Ξενοπείθην παραγραφή.
31. Κατὰ Νεαίρας, contra Neæram Stephani cujusdam Athenienſis uxorem. Demoſtheni abjudicat Dionyſius Halicarnaſſeus. Dubitat etiam Athenæus XIII. pag. 573. 586. Photius langvidiorem eſſe notat.
59. πρὸς Νικόστρατον περὶ ἀνδραπόδων ἀπογραφῆς Ἀρεθουσίου.
54. Κατὰ Ὀλυμπιοδώρου, βλάβης.
1. Ὀλυνθιακός α', ſive tertia potius.
2. ——— β'. Secundam primo loco ponendam res ipſa ſvadet & Dionyſii Halic. teſtimonium.
3. ——— γ' ſecunda. De ope Olynthiis † ferenda adverſus Philippum orationes tres habitæ prætore Athenis Callimacho Olymp. CVII. 4. ætatis Demoſth. XXXI. Latine verterunt *Phil. Melanchthon*, Anonymus qvidam, & *Nic. Carrus*. Lond. 1571. 4. Primam præter *Beſſarionem* ** qvi notas addidit accendendis adverſus Turcas

* Cteſiphon iſte Orator & ipſe fuit. Vide Tzetzæ Chiliad. V. hiſt. 35.
† Adverſus Olynthios dixit Demoſtheni adverſatus Demades. Svid. in Δημάδης.
** A. Chevillierius de origine typographiæ Pariſ. p. 57.

Christianis Principibus, Paris. 1470. 5. etiam *Joach. Camerarius* & *Joh. Sturmius* [cum commentariolo ejusdem & scholiis Martini Crusii in 1. & 2. Argent. 1554. 8.] secundam *Christophorus Hegendorphinus*, tertiam alius Anonymus. Gallice cum notis *Tourrelius* Paris. 1691. 8. 1702. 4. Singulas qvasdam ex Olynthiacis etiam latine transtulere *Vitus Amerbachius* & *Jac. Grifolus* Lucinianensis. Analysi dialectica, Rhetorica, historica, Ethica & Politica universas illustravit *Marcus Beumlerus* Francof. 1585. 8. addita latina versione *Rudolphi Collini*. Artificium Rhetoricum explicavit etiam *Steph. Caroli* Bonon. 1533. 4.

36. 37. κατὰ Ὀνήτορος α', β'. adversus Onetorem Aphobi fundos & bona Demostheni addicta per nefas invadentem.

45. πρὸς Πανταίνετον παραγραφή.

21. περὶ τῆς παραπρεσβείας. De legatione ad Philippum male ab Æschine obita. Dixit Demosthenes adversus Æschinem prætore Pythodoro, Olymp. CIX. 2. anno ætatis XXXVII. De responsione Æschinis infra suo loco. Demosthenis orationem transtulit Anonymus qvidam.

* πρὸς Περικλέα. Priscianus Lib. XVII.

56. πρὸς Πολυκλέα περὶ τοῦ ἐπιτριηραρχήματος sive de sumtibus post finitum tempus præfecturæ navalis factis.

18. προοίμια δημηγορικά. Exordia sive procemia orationum LXV. à Demosthene per otium elaborata, qvibus in tempore uteretur. Sic Cicero ad Atticum Lib. XVI. Epist. 6. testatus est se habere librum procemiorum, ex qvo eligere solitus, cum aliqvod σύγγραμμα instituit. Adde IX. 18. ad Pætum. Sed & Plato in Menexemo notat solenne fuisse Rhetoribus, habere ejusmodi λόγους παρεσκευασμένους. Latine vertit procemia Demosthenis *Joh. Bernhardus Felicianus*.

15. περὶ τῆς τῶν Ῥοδίων ἐλευθερίας, de ope Rhodiis licet non optime meritis ferenda adversus Mausolum, qvi civitatem eorum pauciorum imperio subjecerat. Habita prætore Thessalo sive Theello Olymp. CVII. 2. ætat. Demosth. XXIX. Latine vertit *Christoph. Hegendorfinus*.

22. περὶ τοῦ στεφάνου, adversus Æschinem pro Ctesiphonte qvi decretum fecerat de Demosthene aurea ornando *corona in Bacchanalibus, qvod Athenas muro cinxerat. Latine vertit Leonh. Aretinus, Ano-

* De more benemeritos aurea corona donandi consule Jo. Harduinum ad Themistii Orat. III. p. 386.

Anonymus qvidam, Dionysius Lambinus, Joachimus Perionius. De Ciceronis versione deperdita cujus meminit Hieron. 2. in Rufin. de Joh. Sturmii commentario & de editione P. Foulkesii & Johannis Friend dixi infra in Æschine, qvi adversus hanc Orationem dixit. Confer Ciceronis Oratorem c. VIII. Idem Cicero ad hancce videtur respexisse cum rogatus qvamnam orationum Demosthenis maxime omnium probaret, longissimam respondit, ut narrat Plutarchus in Cicerone p. 872. In hac oratione sese passim laudat Demosthenes, sed tam scite, ut propterea reprehensionem facile effugiat. Confer eundem Plutarch. de laude sui p. 541. seq.

57. *περὶ τοῦ Στεφάνου τῆς τριηραρχίας* pro Apollodoro de corona præfecturæ navalis.

43. 44. *Κατὰ Στεφάνου, ψευδομαρτυριῶν, α΄, β΄.*

13. *Συμβουλευτικὸς, ἤτοι ὁ περὶ τῆς συντάξεως.* *De ordinanda Rep.* & veteri virtute ac libertate amplectenda, habita prætore Eudemo Ol. CVI. 4. ætat. Demosth. XXVII. Latine vertit *Joach. Camerarius.* Ineditam *Politiani* translationem memorat Labbeus Bibl. MSS. p. 372.

14. *περὶ συμμοριῶν.* De classibus. Est autem *συμμορία*, notante Libanio ordo eorum qvi Athenis munera publica subibant. Habita Archonte Diotimo Olymp. CVI. 3. ætat. Demosthen. XXVI. Prima *δημηγορία* sive oratio civilis qvam dixit Demosthenes. Latine vertit *Johannes Lonicerus.*

55. *πρὸς Τιμόθεον ὑπὲρ χρέους.*

27. *Κατὰ Τιμοκράτους.* Contra Timocratem, actor Diodorus. Habita eodem qvo oratio contra Aristogitonem anno. Vide Gellium XV. 28.

50. *πρὸς Φαίνιππον περὶ ἀντιδόσεως.*

Φιλιππικοὶ ιβ΄. Orationes duodecim in Philippum * Regem Macedoniæ lectæ olim sunt à Dionysio Halicarnasseo, & Demosthenis imitatione Cicero qvoqve qvatuordecim suas adversus Antonium Orationes

* Polybius in Excerptis Peiresc. p. 90. seq. reprehendit Demosthenem, qvod viros præstantissimos qvi in Arcadia, Messenæ, Argis, in Thessalia & Bœotia rebus periculosissimis ad Philippum confugere non dubitarunt, tanqvam proditores Græciæ traducit. Aliud Demosthenis dictum, *actiones ex eventu judicandas esse*, merito rejicit Nicephorus Gregoras XII. 5. Hist. p. 365. Idem diu ante damnaverat Ovidius; *careat successibus opto, qvisqvis ab eventu facta notanda putat.*

tiones Philippicas inscripsit, teste Plutarcho in Cic. Hodie qvatuor tantum hoc titulo inter Demosthenis Orationes exstant, & alio longe qvam Dionysius legit ordine. Sed plures haberi sub aliis licet titulis, ab Andrea Schotto observatum est, ex cujus sententia Philippicas duodecim recensebo.

1. Prima apud Dionysium Philippica etiam in nostris codicibus *Prima* est, habita prætore Aristodemo Olymp. CVII. 1. ætat. Demosth. XXVIII.

2. Secunda. In editis est Olynthiaca secunda.

3. Tertia, vulgo Olynthiaca 3.

4. Qvarta, vulgo Olynthiaca 1. Vide qvæ supra in Ὀλυνθιακὸς.

5. Qvinta, in editis primæ Philippicæ annectitur sub titulo πρὸς ἀπόδειξις, & incipit ἃ μὲν ἡμεῖς &c. habita prætore Themistocle, Olymp. CVIII. 2. ætat. Demosth. XXXIII. Apud Dionysium Epist. ad Ammæum p. 123. vocatur ἕκτη τῶν κατὰ Φιλίππου δημηγοριῶν, sed legendum πέμπτη, ut patet ex iis qvæ ipse subjungit.

6. Sexta hodie exstat sub titulo περὶ τῆς εἰρήνης, *de pace*, habita prætore Archia Olymp. CVIII. 3. ætat. Demosth. XXXIV. Latine verterunt *Justinus Goblerus*, *Jacobus Grifolus* Lucinianensis, & *Petrus Bruecbus* Placentinus. *A Dawnai* prælectiones eruditæ in hanc Orat. prodiere Londini 1621. 8.

7. Septima, in editis & jam Photii tempore *secunda*, habita Lycisco prætore, Olymp. CIX. 1. ætat. Demosth. XXXVI. A nonnullis auctor septimæ orationis Philippicæ existimatus *Hegesippus Crobylus*. Confer Svid. & Etymol. M. in Ἡγήσιππος. Sed videntur loqvi de Oratione qvam octavam mox dicam de Halonneso.

8. Octava, Hodie exstat sub titulo Orat. *de Halonneso* περὶ τῆς Ἀλοννήσου, sed Libanio judice rectius inscribetur πρὸς τὴν ἐπιστολὴν Φιλίππου, habita prætore Pythodoro, Olymp. CIX. 2. ætat. Demosth. XXXVII. *Hegesippi* esse qvi collega Demosthenis fuit, non Demosthenis ipsius, Libanio, Photio, Svida & auctore Etymologici magni testibus contendit Tan. Faber qvem vide sis ad Longin. p. 202. edit. Tollii. Sed vide & Athenæum VI. p. 223. Hermogenem &c.

9. Nona, Hodie exstat sub titulo Orat. de *Chersoneso*, περὶ τῶν ἐν Χερρονήσῳ, habita prætore Sosigene Olymp. CIX. 3. ætat. Demosth. XXXVIII.

Lati-

Latine vertit *Petrus Bracchus* Placentinus. Svidas in καʹλάγειν octavam laudans Φιλιππικῶν locum ex hac Oratione producit.

10. Decima, in editis *tertia*, anno eodem.

11. Undecima, in editis *qvarta*, habita prætore Nicomacho, Olymp. CIX. 4. ætat. Demosth. XXXIX.

12. Duodecima, Hodie exstat sub titulo ὁ πρὸς τὴν Φιλίππου ἐπιστολὴν *ad Philippi Epistolam* Atheniensibus bellum indicentem, qvæ integra orationi præmittitur, habita prætore Theophrasto, Olymp. CX. 1. ætat. Demosth. XL. Latine vertit *Robertus Britannus* Par. 1643. 4. adjectis aliqvot locis qvos Cicero ex Demosthene vertit vel adumbravit.

In universas hactenus enumeratas duodecim orationes & *Libanii* argumenta & *Ulpiani* commentarios habemus.

Qvatuor Philippicas latine verterunt *Christophorus Hegendorphinus*, Anonymus qvidam, & *Paulus Manutius* Venet. 1549. 4. qvi male *Claudius* vocatur in Bibl. Philosophica Pauli Bolduani p. 471. tum *Nic. Carrus* Lond. 1571. 4. Binas ex illis etiam *Jacobus Grifolus* Lucinianensis.

Gallicam versionem elegantem IV. Philippicarum III. Olynthiacarum, Orationis de pace, de Chersoneso & ad Philippi Epistolam, cum notis eruditis debemus *Tourrello* Paris. 1701. 4. recusam Amstelod. 1706. 12. Philippicas post *Jo. Lalemantium* Paris. 1549. 8. Gallice qvoqve vertit Maucroeus, [Mr. de Maucroy] cujus translatio exstat inter Opuscula prosaria atqve poëtica Maucroëi & Fontani.

40. πρὸς Φορμίωνα, ὑπὲρ δανείου.

42. Ὑπὲρ Φορμίωνος, παραγραφή. Male audiisse Demosthenem hoc nomine refert Plutarchus, qvod ita ex eadem officina duobus pugiones vendiderit adversariis, qvibus se mutuo confoderent.

Editiones Demosthenis.

1. *Græce* cum argumentis *Libanii* apud Aldum Venetiis 1504. fol. Idem eadem forma & circa idem tempus *Ulpiani* commentarios in octodecim orationes, seorsim vulgavit una cum Harpocratione.

2. Basileæ apud Joh. Hervagium 1532. fol. cum præfat. Erasmi, qvæ luculenta & nitida editio præter *Ulpiani* * commentarios ad oram singularum paginarum statim additos & *Libanii* argumenta orationibus præmissa, exhibet ad calcem varias Lectiones à Petro Danesio collectas & ad qvædam Demosthenis loca annotationes, ex Budæi, Erasmi & aliorum eruditorum lucubrationibus collectas.
3. Basileæ apud eundem Hervagium A. 1550. 8. sine Ulpiani commentariis.
4. Venetiis apud Paulum Manutium Aldi F. itidem omissis Ulpiani commentariis A. 1554. 8. 3. Vol.
5. Joh. Bernhardi Feliciani, collatis octo ad minimum codicibus MSS. Venet.
6. Parisiis apud Michaëlem Sonnium Paris. 1570. ex recognitione Dionys. Lambini & Gvil. Morellii fol. typis elegantissimis & cum Ulpiani commentario similiter ut Hervagiana in singularum paginarum oris adjecto. Laudat hanc editionem ex merito Thuanus Lib. XXXVI. Histor. ad A. C. 1564.
7. *Græce & latine* cum translatione, notis & Gnomologia *Hieron. Wolfii* A. 1549. fol. Basileæ apud Oporin. qvinqve partibus, qvarum qvartâ Demosthenis vita, Wolfii notæ & Gnomologia, Ulpiani commentarii cum Wolfii versione: & qvintâ translationes qvarundam Orationum Demosthenis ante Wolfium per varios latine redditarum continentur. Wolfii interpretationem aliqvot locis castigat Casaubonus ad Theophrasti characteres.
8. *Latine* ex ejusdem Wolfii versione Venet. 1550. 8. tribus Voluminibus, sine Ulpiani commentario.
9. Itidem latine ex H. Wolfii recognitione Basil. 1554. 12.
10. Demosthenis à Wolfio iterum recogniti specimen A. 1569. Basil. apud Hervag. tantum continet orationes Olynthiacas tres & vitam Demosthenis atqve Æschinis Græce & latine cum annotationibus.

II. Qvar-

* Ulpiano tribuere integra scholia illa non audet If. Casaubonus propter errores varios qvos in illis sibi visus est observasse, p. 218. ad Theophrasti Characteres: *Absit vero à nobis, ut hæc & alia hujus farinæ, qvalia nonnulla in illis scholiis observavimus, Ulpiano tribuamus.*

11. Qvarta recognitio Basil. 1572. fol. ex Hervagiana officina per Eusebium Episcopium, exhibet Demosthenis & Æschinis opera integra Græce & latine ita digesta in tomos sex [qvi in duo vel tria volumina possunt compingi] ut in *qvatuor* primoribus contineantur Orationes utriusqve & Epistolæ cum Wolfii translatione, & ejusdem argumentis, ubi Libaniana deficiunt: Tomo *qvinto* Ulpiani commentarii & seorsim accessiones qvædam ad Ulpianum ex editione Parisiensi, cum versione Wolfii: Wolfii notæ in Ulpianum, Vita Æschinis & Demosthenis è variis scriptoribus, Græce & latine cum notis. Et Anonymi annotationes in qvædam Demosthenis loca ex edit. Hervagiana Ao. 1532. Tomo sexto Gnomologia, & annotationes Wolfii in Æschinem, Demosthenem & Libanii argumenta. Variæ lectiones è qvatuor codicibus à Wolfio collectæ. *Vincentii Obsopæi* castigationes in Demosthenem ex Prisco codice decerptæ, qvæ seorsim lucem viderant Norimbergæ A. 1534. 4. Variæ lectiones ex editionibus Græcis Demosthenis Feliciana & Parisiensi. Tum ex codice MS. Augustano variæ Lectiones & scholia in Demosthenem inedita, qvæ inde excerpsit Simon Fabricius Marcopibertanus Francus. Deniqve veteres Wolfii editionum priorum præfationes.

12. Francofurti 1604. sive ut tituli qvidam habent Colon. Allobrog. 1607. fol. editio qvam modo recensui repetita est, nisi qvod optimo consilio Ulpiani commentarii singulis orationibus subjiciuntur, & accessit præter imaginem Demosthenis ex veteri marmore, vita ejusdem, Olympiadibus ac præturis Atheniensium distincta, ex parallelis * *Andreæ Schotti*.

Orationes Demosthenis selectæ qvindecim excusæ sunt Græce Oxonii 1579. 4.

Gallice Orationes septem transtulit Ludovicus Regius. Paris. 1575. 4. De Tourrelli Gallica versione qvarundam Orationum jam supra dictum.

Demosthenis Gnomologia, Græce & latine prodiit Basil. 1551. 12.

Imaginem Demosthenis exhibet etiam Jac. Gronovius T. 2. Antiqv. Græcar. tabula 93. Eloqventiam ejus pingit optime Dionysius Hali-

* Vita Aristotelis ac Demosthenis comparata, Andrea Schotto auctore separatim lucem vidit Marco Velsero ab auctore inscripta, Augustæ Vindel. 1603. 4.

Halicarnaſſeus, ac ne de aliis Rhetoribus dicam Iſidorus Peluſiota II. Epiſt. 146. *Cœlii Calaclini* Siculi Rhetoris σύγκρισις Δημοσθένους καὶ Κικέρωνος, σύγκρισις Δημοσθένους καὶ Αἰσχίνου & liber περὶ Δημοσθένους ποῖοι αὐτοῦ γνήσιοι λόγοι καὶ ποῖοι νόθοι, tum Ὑπομνήματα *Zoſimi Gazæi*, *Zenonis Ciſici* [non Stoicorum principis ſed Rhetoris] & *Salluſtii* Sophiſtæ in Demoſthenem, qvorum meminit Svidas, interciderunt. Eundem ut opinor Salluſtium Svidas è Damaſcio tradit Orationes Demoſthenis univerſas δημοσίους memoriæ mandaſſe, & ibidem meminit Nonni neſcio cujus, [eundem cujus Metaphraſin Evangelii Joannis habemus, intelligit Bonifacius XV 6. Hiſt. ludicræ] qvi ſexies Demoſthenem devoraverit totum, nec tamen unum potuerit verbum congruens in concione proferre. Καὶ Νόννον δέ φασιν ἐκμαθόντα ἑξάκις ὅλον τὸν Δημοσθένην, μὴ δὲ διᾶραι τὸ στόμα δύνασθαι πρός γε λόγων ἐπιεικῶν σύνθεσιν. Fuere & alii Demoſthenes. 1) Demoſthenes machæropœus Oratoris Pater. 2) Demoſthenes Athenienſium dux cum Antiphonte à Siculis interfectus Olymp. XCI. 4. teſte Thucydide, Plutarcho in Nicia & aliis. Vide Grævium ad Lucian. T. 1. p. 987. 3) Demoſthenes Maſſilienſis Φιλαλήθης Medicus Ophthalmicus, & 4) Demoſthenes Bithynus Hiſtoricus ac κτίσεων ſcriptor, de qvorum utroqve dixi ſupra in Democrito. 5) Demoſthenes Thrax, qvi ſcripſit teſte Svida de Poëtis Dithyrambicis, Metaphraſin Iliadis & Heſiodi Theogoniæ, atqve Epitomen Damageti Heracleotæ. 6) Demoſthenes Mytilenæus. Plutarch. lib. 2. c. 1. Sympoſ. p. 633. At in ſcholiis ad Apollonium ubi laudatur Demoſthenes ἐκ λιμένων, legendum Timoſthenes. Catonem Majorem dictum eſſe Romanum Demoſthenem teſtatur Plutarchus in Catonis vita pag. 338.

IX. ÆSCHINES * Atrometi literatoris F. Cothocides Athenienſis, præceptore uſus eſſe fertur Iſocrate & Antalcida, vel ut Svidas

* Demoſthenes falſe dixit Æſchinem filium eſſe τρόμητος i. e. *trepidi*, & inde ipſum feciſſe ἀτρόμητον, *intrepidum*, orat. pro corona: καὶ δύο συλλαβὰς προσθεὶς τὸν μὲν πατέρα ἀντὶ τρόμητος ἐποίησεν ἀτρόμητον. Atrometum γραμματοδιδάσκαλον Svidas appellat. Allegatur & Atrometus qvidam in Scholiis Græcis ad Apollonium lib. 3. v. 1178. Matrem Æſchinis tympaniſtriam fuiſſe narrant, ut Lucianus in ſomnio T. 1. p. 9. Cothocidem Rhetorem pro Æſchine dixit Athenæus VI. p. 223. & Demoſthenes ipſe alicubi ironice ſe vocat Battalum Pæanienſem, at Æſchinem Cothocidem Oenomaum. Alius fuit Æſchines Lyſaniæ F. Socraticus, de qvo dixi ſupra cap. XXIII. 31. Alios præterea ſex Æſchines commemorat Laërtius II. 64. Alios

das & ante hunc Cæcilius apud Plutarch. Alcidamante Gorgiæ Præceptore, pro qvo apud Photium [male ut videtur] nomen Leodamantis * occurrit. Orator vehemens & gravis, ac cui soli ægre cedit Demosthenis adversarii sui judicio, μεγαλοφωνότατος. Ab eo victus Olymp. CXII. 3. oratione pro Corona, Rhodum postea concessit in exsilium, ibiqve scholam aperuit & docuit, Alexandro M. jam defuncto, qvem periisse constat Olymp. CXIV. 1. Deniqve relicto Rhodio διδασκαλείῳ, sive ut Philostratus vocat, Sophistarum Phrontisterio, concessit Samum, & ibi non diu post, ætatis LXXV. obiit. Vide Plutarchum pag. 838. Svidam, Photium cod. 61. & 164. & Philostratum Lib. I. de Sophist. p. 508. seq. qvi pag. 487. notat qvam plurimas orationes habuisse, & habuisse ex tempore, & ex qvorundam sententia primum extemporali illa dicendi ratione [qvam p. 510. θείως λέγειν & θεοφορήτῳ ὁρμῇ ἀποσχεδιάζειν vocat] usum fuisse. Οἱ δὲ Αἰσχίνου φασὶ τὸ σχεδιάζειν εὕρημα. Τοῦτον γὰρ πλεύσαντα ἐς Ῥόδον περὶ τὸν Κάρα Μαύσωλον σχεδίῳ αὐτὸν λόγῳ ᾆσαι [perperam interpres: *extemporali carmine cecinisse*, pro *extemporalem orationem habuisse*) Ἐμοὶ δὲ πλεῖστα μὲν ἀνθρώπων Αἰσχίνης δοκεῖ σχεδιάσαι πρεσβεύων τε καὶ ἀποπρεσβεύων, συνηγορῶν τε καὶ δημηγορῶν. Καταλιπεῖν δὲ μόνους τοὺς (forte τρεῖς) συγγεγραμμένους τῶν λόγων ἵνα τῶν Δημοσθένους φροντισμάτων μὴ πολλῷ λίποιτο, σχεδίου δὲ λόγου Γοργίας ἄρξαι. *At mihi qvidem freqventissime videtur ex tempore dixisse Æschines, & legatus & ad legatos & in foro & in concione, solasqve tres orationes conscriptas reliqvisse, ut nec hoc nomine Demosthene multo inferior haberetur, extemporalis tamen eloqventiæ initium puto deberi Gorgiæ.* Ita reddendus ille locus, qvem ut alia pleraqve interpres non satis cepit.

Exstant *tres* Æschinis *Orationes*, veluti totidem Charites, qvemadmo-

Alios itidem qvinqve vel sex Menagius ad Laërtii locum. His addes Æschinem Synesii æqvalem, qvi illum memorat Epistola 3. Æschinis Selli præter Hesychium in σεσελίζω meminit Svidas in Θεαγένους χρήματα. Æschinis Lamprensis Plutarchus in Aristide p. 326. Æschinis Atheniensis Medici Plinius XXVIII. 4. Æschinis Eleusinii Apollonius in Æschinis nostri vita.

* Leodamantis hujus an Alcidamantis, dubitat enim Fulvius Ursinus p. 76. elog. effigiem vide apud Jac. Gronovium T. 2. Antiqv. Gr. tabula 74. qvemadmodum Æschinis ipsius apud Ursinum pag. 79. & Gronovium tab. 94. Cæcilium laudat etiam Photius cod. 61. ubi de Æschine agit, sed male excusum Κικίλιος pag. 28. edit. Hoeschelii.

admodum novem * Æschinis Epistolæ veniebant nomine Musarum, ut Photius testatur. Sed hodie leguntur sub Æschinis nomine *Epistolæ* XII. qvemadmodum dixi supra cap. X. 6. Orationes vero tres, qvas solas genuinas Æschinis nostri, agnoscunt etiam veteres, hæ sunt:

1. Κατὰ Τίμαρχον, *Adversus Timarchum* Arizeli F. accusatorem suum qvem flagitiosæ vitæ reum agit. Confer Luciani Apologiam pro mercede conductis T. I. p. 488. Tzetzæ Chiliad. VI. versu 5. seq. qvi v. 60. testatur Timarchum ignominia ab Æschine notatum sibimet ipsi manus præ ægritudine intulisse.

2. Περὶ παραπρεσβείας, *de perfide obita* secunda ad Philippum *legatione*, cujus à Demosthene accusatus fuit, *Apologia*. Fuerunt qvi existimarent hanc & superiorem orationem non dictas ab Æschine Athenis, sed scriptas fuisse per otium in exsilio. Vide argumentum Græcum hujus Orationis. Photius: λέγεται δὲ οὗτος πρῶτος ἐκεῖσε (ἐν Ῥόδοις) σχολάζων τὰ πλάσματα καὶ λεγομένας μελέτας συνθεῖναι.

3. Κατὰ Κτησιφῶντος. *Adversus Ctesiphontem*, qvi auream Demostheni coronam decreverat. Hanc præclaram orationem cum contraria ** Demosthenis qvæ pro Ctesiphonte de Corona inscribitur, latine olim verterat *Cicero*, ut testatur Hieronymus Epist. 101. ad Pammach. & Sidonius II. 9. Epist. E recentioribus utramqve transtulit *Leonhardus Aretinus*, cujus versio cum Ciceronis operibus typis exscripta est A. 1528. *Joachimus Perionius* Paris. 1554. 4. *Dionysius Lambinus* cum cujus versione prodierunt separatim Ingolstad. 1595. 8. & cum *Joh. Sturmii* commentariolo Argent. 1550. 8. Vulgatæ etiam sunt Græce Argent. 1545. & Altorf. 1581. 8. & novissime

* Photius cod. 61. τρεῖς μόνους αὐτοῦ λόγους φασὶ γνησίους εἶναι καὶ ἐννέα Ἐπιστολάς. Διὸ τοὺς μὲν λόγους αὐτοῦ τινες χάριτας ὠνόμασαν, διά τε τὸ χαρίεν τοῦ λόγου, καὶ τὸν ἀριθμὸν τῶν χαρίτων. Μούσας τε τὰς Ἐπιστολὰς διὰ τὸν ἀριθμὸν τῶν ἐννέα Μουσῶν.

** Plinius VII. 30. Hist. *Æschines Atheniensis summus Orator; cum accusationem qva fuerat usus, Rhodi legisset, legit & defensionem ob qvam in illud depulsus fuerat exsilium, mirantibusqve, tum magis fuisse miraturos dixit, si ipsum orantem audivissent, in calamitate testis ingens factus inimici.* Depulsum fuisse in exsilium negat Philostratus, sed sponte præ tædio & pudore concessisse affirmat p. 509.

me emendatius cum nova versione *P. Foulkesii* & *Johannis Friend*, Oxon. 1696. 8.

Universæ tres Æschinis Orationes ab Aldo Venet. 1513. fol. & H. Stephano editæ sunt Græce inter alios Oratores, 1575. fol. Miror autem Stephanum omisisse qvæ Aldus & Wolfius non omisit vitam Æschinis auctore Anonymo, & ἐξήγησιν *Apollonii* Grammatici de vita Æschinis, & duplex argumentum in Orat. adversus Timarchum. *Hieronymus* qvidem *Wolfius* cum versione & notis suis Orationes Æschinis vulgavit in suo Demosthene, & H. Stephanus ad calcem Oratorum suorum, versionem Wolfii annexuit. Prodierunt etiam duæ Æschinis Orationes una contra Ctesiphontem & altera περὶ παραπρεσβείας cum duabus contrariis Demosthenis de Corona & de male acta legatione Græce Venet. edente Friderico Turrisano, 1549. 8. Ex Scholiaste inedito Æschinis ad Orat. περὶ παραπρεσβείας qvædam lectu digna affert doctissimus Dodwellus Opere de Cyclis Græcor. pag. 742. Morbum Deliorum pestilentem ab Æschine descriptum illustrat Hieron. Mercurialis III. 18. Var. Lect.

Fuit & Oratio olim sub Æschinis nomine qvæ inscribebatur, Δηλιακὸς νόμος, sed eam alterius fuisse Æschinis veteres testantur. Photius: οὐκ ἐγκρίνει ἢ αὐτὸν ὁ Καικίλιος, ἀλλ' Αἰσχίνην ἄλλον σύγχρονον τοῦδε Ἀθηναῖον τὸν πατέρα τοῦ λόγου φησίν. Hyperidi videtur tribuere Plutarchus. Idem fratres Æschinis memorat Aphobum & Democharem, qvi Photio & Apollonio, imo ipsi Æschini sunt Ἀφόβητος & Φιλόχαρις. Et in vita Æschinis Democharen Anonymus vocat Demosthenis ἀδελφιδοῦν.

X. HYPERIDES Colyttensis, Atticus, Platonis & Isocratis auditor, Pater Rhetoris Glaucippi, cujus orationes Plutarchus memorat, amicus Demosthenis sed Reip. amantior unde non dubitavit illum acceptæ ab Harpalo pecuniæ accusare, & ad * exsilium compellere. Postea eidem iterum conciliatus, periit eodem fere qvo Demosthenes tempore. Nam victis ad Cranonem Olymp. CXIV. 3. Atheniensibus

* Vide Plutarchum in Hyperidis vita, & Justinum XIII. 5. Vetus inscriptio apud Jacobum Sponium p. 137. Miscell.

ΥΠΕΡΙΔΟΣ ΡΗΤΩΡ
ΤΕΥΣΙΑΔΗΣ ΕΠΟΙΕΙ.

ex templo Cereris, qvo confugerat, protractus atqve Antipatro traditus est excisâqve, val ne patriæ res prodere cogeretur præmora lingva apud Cleonas occubuit. Vide Plutarch. in Phocione p. 754. Cadaver ejus insepultum abjectum, ut notat etiam Svidas in *ὑπερέριον*. Sublimitatis expertem & affectus vehementius commovendi imperitum fuisse notat Longinus p. 190. Dio autem Chrysostomus inter omnes oratores, præ Demosthene ipso & Lysia, legendum commendat viro civilis eloqventiæ studioso Hyperidem & Æschinem. Locum ejus ex dissertatione insigni XVIII. sive Epistola potius *περὶ λόγου ἀσκήσεως* adscribam: *Τῶν γε μὴν ῥητόρων τοὺς ἀρίστους τίς οὐκ ἐπίσταται; Δημοσθένην μὲν δυνάμει τε ἀπαγγελίας καὶ δεινότητι διανοίας, καὶ πλήθει λόγων πάντας τοὺς ῥήτορας ὑποβεβληκότα, Λυσίαν δὲ βραχύτητι καὶ ἁπλότητι καὶ συνεχείᾳ διανοίας, καὶ τῷ λεληθέναι τὴν δεινότητα. — Πλὴν οὐκ ἂν ἐγώ σοι συμβουλεύσαιμι τὰ πολλὰ τούτοις ἐντυγχάνειν, ἀλλ' Ὑπερίδη τε μᾶλλον καὶ Αἰσχίνη. Τούτων γὰρ ἁπλούστεραί τε αἱ δυνάμεις, καὶ εὐληπτότεραι αἱ κατασκευαὶ, καὶ τὸ κάλλος τῶν ὀνομάτων οὐδὲν ἐκείνων λειπόμενον. Ἀλλὰ καὶ Λυκούργῳ συμβουλεύσαιμ' ἂν ἐντυγχάνειν σε, ἐλαφροτέρῳ τούτων ὄντι καὶ ἐμφαίνοντί τινα ἐν τοῖς λόγοις ἁπλότητα τοῦ τρόπου.* Argumenta Orationum Hyperidis scripserat Ælius Harpocratio, teste Svida. Idem Svidas testatur Cajum Harpocrationem scripsisse *περὶ τῶν ὑπερίδου καὶ Λυσίου λόγων.*

Orationes Hyperidis inter LXXVII. qvæ sub ejus nomine olim ferebantur, fuerunt genuinæ LII. teste Plutarcho & Photio, [male *ιϛ´* in Svidæ codicibus] junctimqve uno ordine legebantur, ita ut tricesimam laudet Harpocration in *κομιστικὰ πλοῖα.* Eorum omnium titulos etiamnum habemus ordine literarum hic à me digestos: ex orationibus ipsis ne unicam * qvidem, excepta illa qvæ inter Demosthenicas num. 17. legitur, *περὶ τῶν πρὸς Ἀλέξανδρον συνθηκῶν.*

Κατ' Ἀθηνογένους α´, β´. Harpocrat. & Apostolius XVIII. 11. proverb. ubi male editum *Εὐθυνογένους* pro *Ἀθηνογένους* ut Meursio in Bibl. Attica notatum.

Ὑπὲρ Ἀκαδήμου. Harpocrat. in *Ἡφαιστία.*

Περὶ τῶν στρατηγῶν πρὸς Ἀλέξανδρον. Plutarch. in Hyperide.

περὶ

* In Bibliotheca Budensi Matth. Corvini Regis *vidimus integrum Hyperidem cum locupletissimis scholiis, librum multis etiam censibus redimendum,* Joh. Alex. Brassicanus præf. ad Salvian.

περὶ τῶν πρὸς Ἀλέξανδρον συνθηκῶν. Exſtat, ut jam dixi, inter Demoſthenicas num. XVII.

Κατ᾽ Ἀυτίȣ. Harpocrat.

πρὸς Ἀπελλαῖον περὶ θησαυρȣ̃. Pollux, Harpocrat.

Κατ᾽ Ἀρισαγόρας α᾽ β᾽. adverſus Ariſtagoram meretricem. Athen. XIII. Harpocration in ἀφύαι, Theon. progymnaſm. pag. 14. cujus locum corruptum emendat Meurſius III. 8. Attic. Lect.

Κατ᾽ Ἀρισαγόρȣ ἀπροστασίȣ, α᾽, β᾽. Harpocrat.

πρὸς Ἀρισογείτονα. * Harpocrat. Ulpianus in Olynthiac. 2. Svid. in ἀπεψηφίσατο.

Κατ᾽ Ἀρχεστρατίδȣ. Ammonius in ἱερά. Harpocrat. & Apſines Rhetoric. apud qvem male legitur Ἀρχεστράτȣ pro Ἀρχεστρατίδȣ.

Κατ᾽ Ἀυτοκλέȣς. Harpocr. Apoſtolius IX. 6. proverb.

πρὸς Δάμιππον. Harpocr. in πρόσκλησις.

Δηλιακός. Plutarch. in Hyperide & Æſchine, cui à qvibusdam tributus fuit Δηλιακὸς λόγος. Athenæus Lib. X. Photius, Sopater & Anonymus in Hermog. Priſcianus Lib. XVIII. Cæterum in ſcholiis ad Ariſtoph. aves male excuſum Ὑπερίδης ἐν τῷ χαλκῷ pro ἐν Δηλιακῷ. Vide Meurſii Bibl. Attic. & III. 5. Attic. Lect.

Κατὰ Δημάδȣ, Harpocrat. Athen. Svidas in λιτή. Porphyrius qvæſt. Homer. 1. Etymol. M. in ἐπίβολος, ubi male editur κατὰ Δημάρχȣ.

Κατὰ Δημάρχȣ. Vide qvæ jam dixi de oratione adverſus Demadem.

πρὸς τὴν Δημέȣ γραφήν. adverſus Demeam Demadis Rhetoris filium, Pollux & Harpocrat. apud qvorum utrumqve male Δημαίȣ. Vide Meurſii Lect. Attic. Lib. I. c. 5.

Κατὰ Δημητρίας, ἀποστασίȣ. Harpocrat.

Κατὰ Δημοσθένȣς. Plutarch. in Hyperide & Demoſthene. Athenæus. Priſcianus Lib. X. Harpocrat. & Svidas.

* Ariſtogiton Orator Athenienſis, propter impudentiam, canis appellatus teſte Svida, compoſuerat ἀπολογίαν πρὸς Δημοσθένην τὸν στρατηγόν, πρὸς Λυκȣ̃ργον κατὰ Τιμοθέȣ, κατὰ Τιμάρχȣ, κατὰ Ὑπερίδȣ παρανόμων, (confer Tzetz. Chil. VI. v. 94. ſeq.) κατὰ Θρασύλλȣ, κατὰ Φρύνης, & Ὀρφανικόν.

Περὶ Δωρεῶν. Porphyrius apud Euseb. X. 3. præparat.

Περὶ ἐμπορίας. Pollux Harpocrat.

Ἐπιτάφιος ἐπὶ Λεωσθένει καὶ τοῖς ἄλλοις τοῖς ἐν Λαμιακῷ πολέμῳ. Diodorus Sic. Lib. XVIII. Plutarchus in Hyperide. Dionys. Halicarnasseus in arte c. 6. Longinus περὶ ὕψους, Theon progymnasm. Vide Meursii Lect. Attic. IV. 4. ubi in Plutarchi verbis pro Λεωσθένει male excusum est Λεωσθένους.

Περὶ τῶν Εὐβοίας θυσιῶν. Porphyrius apud Euseb. X. 3. præparat. Harpocration.

Περὶ Ἀντηνογένους α, β. Apostol. XVIII. 12. proverb. Sed legendum ibi est Ἀθηνογένους.

Περὶ θεωρίας. Pollux VII. 32.
Ὑπὲρ τοῦ Στράτωνος κλήρου. α, β. Harpocrat.
Ὑπὲρ Καλλίππου. Plutarch. in Hyperide, Harpocrat.
Κατὰ Κόνωνος. Harpocrat.
Ὑπὲρ Λυκόφρονος. Pollux.
Ὑπὲρ Λυκούργου. Aphtones in Rhetoric.
Περὶ Λυκούργου. vide infra ὑπὲρ Σιμμίου.
Κατὰ Μαντιθέου. Athenæus, Harpocrat.
Ὑπὲρ Μικάλου. Pollux VII. 35.
Ὑπὲρ Μικωνᾶς. Pollux X. 8. nisi legendum ὑπὲρ Μικάλου uti ex VII. 35. ubi idem fragmentum refertur, conjicit Meursius.

Ὑπὲρ Ξενίππου. Harpocrat.

Ὑπὲρ Ξενοδίκου α, β. Harpocrat. in παραμείς.

Περὶ ὀψῆς. Pollux X. 5.

Πρὸς Πάγκαλον. Harpocrat.

Κατὰ Πατροκλέους. Harpocrat. Etymol. M. Pollux. Priscianus lib. 18.

Πλαταϊκός. Plutarch. de gloria Atheniensium, ubi eam præfert Aristidis Πλαταιᾶσι νίκης.

Κατὰ Πολυεύκτου περὶ τοῦ Διαγράμματος five περὶ τοῦ Πολυεύκτου στρατηγεῖν. Harpocrat. Etymol. M.

Περὶ Πολιτείας. Vide ὑπὲρ Σιμμίου.

Ὑπὲρ τοῦ Πυράνδρου κλήρου. Harpocrat.

Ὑπὲρ

Ὑπὲρ Σιμμίου πρὸς Πυθέαν καὶ Λυκοῦργον. Harpocrat. in ἐπιχειροτονία.

περὶ τῶν στρατηγῶν. Supra in πρὸς Ἀλέξανδρον.

Συνηγορικός. Pollux. III. 25.

περὶ ταρίχου, ά, β΄. Apoſtol. V. 8. proverb.

πρὸς Τίμανδρον Svidas in παιδάριον.

πρὸς Ὑγιαίνοντα adverſus Hygiænontem. Harpocrat.

περὶ τῆς φυλακῆς τῶν τριηρῶν. Plutarch. in Hyperide. Harpocrat. tum alibi tum in προβόλιον, ubi cum Meurſio legendum ἐν τῷ περὶ τῆς φυλακῆς τῶν τριήρων ἐπιτροπικῷ. Male enim editur τῶν Τυῤῥηνῶν τροπικῶν.

Κατὰ Φιλιππίδου. Athen. lib. 12.

Κατὰ Φιλοκράτους Demoſthenes orat. περὶ παραπρεσβείας.

Ὑπὲρ Φορμισίου. Harpocrat.

Ὑπὲρ Φρύνης pro Phryne, ſive ut vero nomine vocabatur, Mneſarete meretrice Theſpiaca, qvam impietatis accuſaverat Ariſtogiton. Ipſa vero diducta tunica & nudato pectore judicum pedibus ſe advolvens conſpectu corporis qvod ſpecioſiſſimum habebat ita ut pictores ad illius pulchritudinem * Veneris imagines ſolerent effingere, teſte Clemente Alex. p. 35. protreptici, judices amplius permovit qvam Hyperides actione qvanqvam admirabili, ut narrant Qvintilianus Lib. II. c. 15. Sextus 2. adverſus Matth. p. 65. Plutarchus in Hyperide. Athenæus Lib. XIII. p. 590. Meminere ejusdem orationis Harpocration pluribus locis, Qvintilianus X. 5. Vide & Alciphronis Epiſt. 30. ſeq.

Ὑπὲρ Χαιρεφίλου περὶ τοῦ ταρίχους ά, β΄. Pollux, Harpocrat. Athenæus Lib. III.

πρὸς Χάρητα, Pollux & Harpocrat.

Ex

* Sub meretricum imaginibus Deas adoratas notant I. Frid. Gronovius ad Statii Sylvas p. 4 . ſeq. Janus Broukhuſius ad Propertium p. 100. ſeq. Cum qvibus confer qvæ de ſanctarum imaginibus in Romana eccleſia obſervat Petrus Baylius in Dictionario Hiſt. Critic. ubi de *Flora* nota (C)

Ex XXV. Orationibus dubiæ fidei Hyperidi tributis has qvinqve Meursii industria observavit:

Ὑπὲρ Ἁρπάλȣ. Pollux X. 36.

Κατὰ Δημέȣ, ξενίας. Harpocrat.

Ὑπὲρ δημοποιηΐ. Harpocrat.

Ὑπὲρ Δωροθέȣ. Harpocrat. in ἐπὶ κόῤῥης, ubi testatur hanc orationem ab aliis adscriptam fuisse Philino.

Κατὰ πατροκλέȣς. Athen. Harpocrat. & Svidas in νεμέας ubi male editur κατὰ Προκλέȣς. Tanqvam genuina Hyperidis allegatur ab eodem Svida in αὐλαία, Polluce & scriptore magni Etymologici.

XI. DINARCHUS Socratis cujusdam sive Sostrati F. gente Corinthius sed ab adolescentia Athenis versatus natus est Olymp. CIV. 4. Archonte Nicophemo. Auditor fuit Theophrasti, & orationes scribere cœpit anno ætatis XXV. vel XXVI. sed post Hyperidis & Demosthenis mortem potissimum claruit, qvorum eloqventiam æmulatus Cassandri & Antipatri favit partibus, infestus Harpalo. Anaxicrate Archonte Olymp. CXVIII. 2. pulsus in exsilium, cum Chalcide per qvindecim annos commoratus esset, Athenas beneficio Theophrasti rediit, ubi post Antipatri mortem qvæ accidit Olymp. CXXI. 3. insidiis Polyperchontis inter cujus familiares fuerat, [vide Plutarch. in Phocione p. 757.] periit, propior septuagenario. Dinarchos præterea tres commemorat Demetrius * Magnes apud Dionysium Halicarnass. 1] Dinarchum Poëtam Oratore antiqviorem genere Delium, cujus meminit Eusebius Chron. ad num. DCCXX. respiciens scriptas ab eo Διονυσίȣ πράξεις. Confer Cyrillum X. contra Julian pag. 341. 2] Dinarchum qvi fabulas de rebus Cretensium collegerat, ὁ τὰς περὶ κρήτην συναγηοχὼς μυθολογίας. 3] Dinarchum auctorem λόγȣ περὶ Ὁμήρȣ. Ab his omnibus fortasse diversus est Dinarchus qvem Hermias in irrisione gentilium & Nemesius de natura hominis cap. 4. testantur cum Aristoxeno statuisse qvod anima hominis nihil aliud sit qvam harmonia. Mentio & alterius Dinarchi apud Plutarchum in Timoleonte pag. 246. atqve 248.

Sub

* Δῆμ⊙ excusum ex compendio scripturæ in libris MSS. usitato, confer Voss. de Hist. Gr. pag. 150.

Sub Dinarchi Rhetoris nomine orationes plures qvam CLX· olim ferebantur, teste eodem Demetrio Magnete apud Dionysium Halicarnasseum libello de Dinarcho, verum Plutarchus in vita Dinarchi auctor est genuinas ipsius non plures fuisse qvam * LXIV. Ex hic titulos LX. amplius ab antiqvis scriptoribus servatos Meursius in Bibliotheca Attica notavit; qvos literarum ordine à me digestos & nonnihil auctos infra ponam, in qvibus tres observabis orationes qvæ adhuc ** exstant: 1. *adversus Demosthenem.* 2. *adversus Aristogitonem.* 3. *adversus Philoclem.* Has cum aliis Oratoribus Aldus Venet. 1513. fol. & H. Stephanus, Ao. 1575. fol. Græce vulgavit, dehinc Gr. & latine edidit & Jo. Wowerio senatori Antwerpiano dedicavit *Janus Gruterus*, primam cum *Hieron. Wolfii*, reliqvas binas cum versione *M. Balduini Ischami* Gandavensis. Hanov. 1615. 8. in qvo volumine simul Lycurgi, Lesbonactis, Herodis & Demadis orationes græce & latine leguntur. Sed tituli orationum Dinarchi, qvos daturum me jam recipiebam, hi sunt:

Ἀγάθωνι συνηγορία sive περὶ τῆς Ἀγάθωνος διαμαρτυρίας. Dionys. Halicarnasseus in indice orationum Dinarchi.

κατὰ Ἀγασικλέους, sive ut apud Svidam in σκαφηφόροι, Ἀγησικλέους. male apud Dionysium Πισικλέους. Vide Harpocrationem in Ἀγασικλῆς & alibi.

Συνηγορία ὑπὲρ Αἰσχίνου κατὰ Δεινίου Dionys. Harpocrat. Svidas in κλιμακίζειν, ubi male ἰσηγορία. Vide Meursii Attic. Lect. V. 24.

πρὸς Ἀμεινοκράτην διαδικασία περὶ καρπῶν χωρίου. Dionys.

πρὸς Ἀντιφάνην περὶ τοῦ ἵππου α΄, β΄. Dionys. Harpocrat.

Κατὰ Ἀριστογείτονος. Exstat. Latine vertit *M. B. Ischamus.* Præ cæteris probatam notat Plutarchus in Dinarchi vita.

Κατ᾽ Ἀριστονίκου περὶ τῶν Ἁρπαλίων. Dionys.

Διαμαρτυρία ὡς οὐδὲν εἰσιν ἐπίδικοι Ἀριστοφῶντος θυγατέρες. Dionys. Harpocrat.

πρὸς Ἀρχέστρατον. Confer Meursii Attic. Lect. III. 5. Dionys. Harpocrat. Svid. in ἀποψηφίζεσθαι.

περὶ τοῦ Ἀρχεφῶντος κλήρου. Dionys.

πρὸς Βοιώτην παραγραφή. Dionys.

Κατὰ Γνωσίου περὶ τῶν Ἁρπαλίων. Dionys.

Ffffff Κατὰ

* Svidas de Dinarcho: γράψας κατὰ μέν τινας λόγους τοὺς πάντας ρξ, κατὰ δὲ τὸ ἀληθέστερον, μόνους ξ, lege ξδ΄.

** Exstat etiam inter Demosthenis Orat. *in Theocrinem*, qvam Dinarcho nonnulli tribuerunt.

Κατὰ Δάου ὑπὲρ ἀνδραπόδων. Dionyſ.
Κατὰ Δεινίου. Vide ſupra ὑπὲρ Αἰσχίνου.
Κατὰ Δημοσθένους. Harpocrat. Dinarchi eſſe negavit Demetrius Magnes. *Cæterum ſub ejus nomine hodieqve exſtat, & cum verſione *Hieron. Wolfii* inter Demoſthenicas legitur numero XVIII. Vertit etiam *Gvil. Canterus*, ad calcem Ariſtidis. Baſil. 1566. fol.
Κατὰ Διονυσίου τοῦ ἐπὶ τῆς διοικήσεως Dionyſ.
Πρὸς Διοσκουρίδην περὶ νεῶν. Dionyſ. Harpocrat. Dinarchi ὑπὲρ τῶν νεῶν laudatur etiam ab Harpocrat. in παρουσία.
Συνηγορία καθ' Ἡγελόχου ὑπὲρ ἐπικλήρου. Dionyſ. Harpocrat.
Κατὰ Ἡδύλης (male κατὰ Ἡδύκης apud Dionyſium Halic. vide Meurſ. Attic. Lect. Lib. III. c. 11.)
Κατὰ Θεωδώρου (apud Harpocrat. in λουτροφόρος male κατὰ Θεοδότου.) Dionyſ.
Κατὰ Θεοκρίνου (à qvibusdam tributa Demoſtheni, inter cujus orationes hodieqve legitur, ubi dicta vide.)
Περὶ τῆς ἱερείας διαδικασία. Harpocr.
Καθ' Ἱμερίου. Dionyſ. Harpocrat.
Ἐπικληρικὸς ὑπὲρ τῆς Ἰοφῶντος θυγατρὸς. Dionyſ.
Ὑπὲρ τοῦ ἵππου. Vide ſupra, πρὸς Ἀντιφάνην.
Κατὰ Καλλαίσχρου περὶ τῶν τιμῶν. Dionyſ. Harpocrat.
Κάλλιππος ὑπὲρ ὑποποιητοῦ ſ. κατὰ Καλίππου (ap. Svid. in ὑποποιούμενος male κατὰ Καλλίστου) Dionyſ. Harpocrat.
Κατὰ Καλλισθένους ἔνδειξις. Harpocrat.
Κατὰ Καλλισθένους εἰσαγγελία (male apud Dionyſium Halic. κατὰ Κλεισθένους) Harpocrat.
Κατὰ Κηφισοκλέους καὶ τῶν οἰκείων. Dionyſ. Harpocrat.
Κατὰ Κλεωμέδοντος, αἰκίας, ά, β'. Dionyſ. Ammonius in μαρτυρία & ἐκμαρτυρία. Harpocrat. Porphyrius apud Euſeb. Lib. X. præparat. c. 3. ubi notat Dinarchum in hac orat. multa ad verbum petiiſſe ex orat. Demoſthenis adverſus Cononem.
Κροκωνιδῶν διαδικασία. Harpocrat.
Πρὸς τὴν Κτησιφῶντος ἀπογραφὴν ά, β'. Dionyſ.
Κατὰ Λεωχάρους· Svid. in δεῦρο.

Κατὰ

* Demetrius Magnes apud Dionyſium Halicarnaſſ. καὶ νομίσειεν ἄν τις εὐήθεις εἶναι πρὸς τοὺς ὑπολαβόντας τὸν λόγον τὸν κατὰ Δημοσθένους εἶναι τοῦ Δεινάρχου, πολὺ γὰρ ἀπέχει τοῦ χαρακτῆρος. Ἀλλ' ὅμως τοσούτους σκότους ἐπιπεπόλακεν, ὥστε τοὺς μὲν ἄλλους αὐτοῦ λόγους σχεδόν που ὑπὲρ ἑξήκοντα καὶ ἑκατὸν ὄντας ἀγνοεῖν συμβέβηκε, τὸν δὲ μὴ γραφέντα ὑπ' αὐτοῦ, μόνον ἐκείνου νομίζεσθαι.

Κατὰ Λυκούργου, εὐθῦναι. Dionys. Harpocrat. Svidas in καταλεύσιμον. Etymolog. in ἱεροποιοί.

πρὸς τοὺς Λυκούργου παῖδας. Harpocrat. in ἀπονομή.

Κατὰ Λυσικράτους ὑπὲρ Νικομάχου. Dionys. T. 2. pag. 114. Harpocr. in κρᾶσις.

Κατὰ Μεναίχμου ap. Svid. in πραγματεία nisi leg. κατὰ Μενεσαίχμου quæ Lycurgi oratio erat.

περὶ Μνησικλέους sive ὑπὲρ τοῦ Μνησικλέους κλήρου. Dionys.

Κατὰ Μοσχίωνος. Harpocrat.

Ὑπὲρ νεώς. Supra in πρὸς Διοσκουρίδην.

Ὑπὲρ Νικομάχου. supra in κατὰ Λυσικράτους.

πρὸς Νικοκράτην. Dionys.

πρὸς Ξενοφῶντα, ἀποστασίου. Laertius II. 52.

Συνηγορία Παρμένοντι ὑπὲρ ἀνδραπόδου, βλάβης. Dionys.

ἐρανικὸς μετὰ τῶν Πατροκλέους παίδων. Harpocrat.

Κατὰ Πεδιέως. Dionys.

πειρηνικός. Vide infra Τυῤῥηνικός.

Κατὰ Πισικλέους. Vide supra Ἀγασικλέους.

Κατὰ Πιστίου Dionys. Harpocrat. & Plutarch. ubi male Παστίου. Vide Meurs. III. 5. Attic. Lect.

Κατὰ Πυθέου Stephanus Byz. in ἄγυιος, sed legendum Πυθίου.

Κατὰ Πολυεύκτου, ἀπόφασις. Harpocrat. Svid. Priscian.

Κατὰ Πολυεύκτου βασιλεύειν λαχόντος, δοκιμασία: Dionys. Harpocr.

Κατὰ Πολυεύκτου δωροδοκίας. Harpocrat.

Κατὰ Πολυεύκτου ἐκφυλλοφορηθέντος, ὑπὸ τῆς βουλῆς ἔνδειξις Dionys. Harpocrat. & Svid.

Κατὰ Πολυεύκτου περὶ τοῦ Γνωφανίου male apud Dionys, Τεωφανίου. Vide Meursii III. 11. Attic. Lect.

Κατὰ Ποσιδίππου. Dionys. Harpocrat. in οἴκημα

πρὸς τοὺς Πατροκλέους παῖδας ἐρανικός. Harpocrat. & Dionys. ubi male Προκλέους.

Κατὰ Προξένου, βλάβης Dionys. T. 2. p. 113. Plutarchus in vita, qui ait, hanc Orationem, qua Proxenum hospitem & amicum accusare non dubitavit Dinarchus, à sene & oculis capto dictam esse primam omnium in foro: antea enim aliis tantum orationes composuisse accepta mercede. Meminit etiam Harpocrat. apud quem λαβὴς vitiose excusum in ἀργυρὰς θήκη

Κατὰ πυθέου, ὕβρεως. Dionyſ.
Κατὰ πυθέου, ξενίας. Dionyſ. Harpocr. Stephanus in *Αἴγινα*.
Κατὰ πυθέου, περὶ τῶν κατὰ τὸ ἐμπόριον. Dionyſ.
Κατὰ Στεφάνου. Dionyſ. Harpocrat.
Κατὰ Τιμοκράτους. Dionyſ. Harpocrat.
Τυραννικός apud Harpocrat. in Κέρκωψ, Λιπαρα, οἴκημα, στρομφίδες, ὑπὸ σε
Τυῤῥηνικός Harpocrat. & Svid. in περίστασιν (male ap. Dionyſ. πιερηνικός.)
Διαδικασία Φαληρέων. Dionyſ. Harpocrat.
πρὸς Φανοκλέα. Dionyſ.
Κατὰ Φιλίππου μεταλλικός Dionyſ.
Κατὰ Φιλοκλέους, ὑπὲρ τῶν Ἁρπαλείων. Exſtat, cum *Iſchami* verſione.
πρὸς Φιλωτάδην. Dionyſ.
Κατὰ Φορμισίου, ἀσεβείας. Dionyſ. Harpocrat. Svidas in ἠλωνδημένον. Confer Meurſium IV. 16. Attic. Lect.
Ἀπολογία διαμαρτυρίας πρὸς τὴν Χάριτος εἰσαγγελίαν μετὰ Φειδιάδου γραμματέως. Dionyſ.
Heronis Rhetoris ἐξήγησιν Δεινάρχου memorat Svidas in Ἥρων.

Atqve hæc de decem celebribus Oratoribus Atticis dicta ſufficiant. Cæterorum Rhetorum & Oratorum Græcorum notitiam, literarum ordine digeſtam, ſervavi libro qvarto.

FINIS LIBRI SECUNDI.

UNIVERSITY OF MICHIGAN
3 9015 02390 3878